

Kelan tilastollinen vuosikirja

FPA:s statistiska årsbok

Statistical Yearbook of
the Social Insurance Institution

Kela|Fpa[®]

2014

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Sosiaaliturva 2015
Socialskydd
Social Protection

Kelan hoitamat etuudet 2015

ASEVELVOLLISEN ETUUS

sotilasavustus

ASUMISEN TUET

yleinen asumistuki
eläkkeensaajan asumistuki

ELÄKETURVA

kansaneläke
vanhuuseläke
työkyvyttömyyseläke
työttömyyseläke
lapsikorotus
rintamalisä ja ylimääräinen
rintamalisä
perhe-eläke
leskeneläke
lapseneläke
takuueläke

KUNTOUTUS

kuntoutuspalvelut
ammattillinen kuntoutus
vaikeavammaisten lääkinnällinen
kuntoutus
kuntoutuspsykoterapia
harkinnanvarainen kuntoutus
kuntoutusraha
ylläpitokorvaus
kuntoutusavustus

LAPSIPERHEEN ETUUKSET

äitiysavustus
adoptiotuki

vanhempainpäivärahat
äitiysraha
erityisäitiysraha
isyysraha
vanhempainraha
osittainen vanhempainraha

lapsilisä
elätustuki
lastenhoidon tuet
kotihoitoon tuki
yksityisen hoidon tuki
osittainen hoitoraha
joustava hoitoraha
vuosilomakustannuskorvaus
työnantajalle

OPISKELIJOIDEN ETUUKSET

opintotuki
opintoraha
asumislisä
opintolainan valtiontakaus
opintolainahyvitys
opintolainavähennys
ateriatuki
korkoavustus
koulumatkatuki
aikuiskoulutustuen lainatakaus

SAIRAUSVAKUUTUS

lääkekorvaukset
yksityisen sairaanhoidon korvaukset
hammashoito

lääkärinpalkkiot
matkakorvaukset
tutkimus ja hoito
sairauspäivärahat
sairauspäiväraha
YEL-sairauspäiväraha
osasairauspäiväraha
luovutuspäiväraha
tartuntatautipäiväraha ja ansion-
menetyskorvaus
erityishoitoraha

TYÖTERVEYSHUOLTO JA OPISKELIJOIDEN

TERVEYDENHUOLTO

korvaus työterveyshuollon
kustannuksista
opiskelijoiden terveydenhuollon tuki

TYÖTTÖMYYSURVA

peruspäiväraha
työmarkkinatuki
vuorottelukorvaus

VAMMAISETUUKSET JA -PALVELUT

alle 16-vuotiaan vammaistuki
16 vuotta täyttäneen vammaistuki
eläkettä saavan hoitotuki
ruokavaliokorvaus
vammaisten tulkkauspalvelut

FPA:s förmåner 2015

FÖRMÅN FÖR VÄRNPLIKTIGA

militärunderstöd

STÖD FÖR BOENDET

allmänt bostadsbidrag
bostadsbidrag för pensionstagare

PENSIONSSTÖD

folkpension
ålderspension
sjukpension
arbetslöshetspension
barnförhöjning
frontmannatillägg och extra
frontmannatillägg
familjepension
efterlevandepension
barnpension
garantipension

REHABILITERING

rehabiliteringstjänster
yrkesinriktad rehabilitering
medicinsk rehabilitering för
gravt handikappade
rehabiliterande psykoterapi
rehabilitering enligt prövning
rehabiliteringspenning
ersättning för uppehälle
rehabiliteringsunderstöd

FÖRMÅNER FÖR BARNFAMILJER

moderskapsunderstöd
adoptionsbidrag

föräldradagpenningar
moderskapspenning
särskild moderskapspenning
faderskapspenning
föräldrapenning
partiell föräldrapenning

barnbidrag
underhållsstöd
barnavårdsstöd
hemvårdsstöd
stöd för privat vård
partiell vårdpenning
flexibel vårdpenning
semesterkostnadsersättning
till arbetsgivaren

FÖRMÅNER FÖR STUDERANDE

studiestöd
studiepenning
bostadstillägg
statsgaranti för studielån
studielånskompensation
studielånsavdrag
måltidsstöd
räntebidrag
skolrestöd
lånegaranti i anslutning till
vuxenutbildningsstöd

SJUKFÖRSÄKRING

läkemedelsersättningar
ersättningar för privat sjukvård

tandvård
läkararvoden
resekostnadsersättningar
undersökning och behandling
sjukdagpenningar
sjukdagpenning
FöPL-sjukdagpenning
partiell sjukdagpenning
donationsdagpenning
dagpenning vid smittsam sjukdom
och ersättning för inkomstbortfall
specialvårdspenning

FÖRETAGSHÄLSOVÅRD OCH HÄLSOVÅRD

FÖR STUDERANDE

ersättning för företagshälsövars-
kostnader
stöd för hälsovård för studerande

FÖRMÅNER FÖR ARBETSLÖSA

grunddagpenning
arbetsmarknadsstöd
alterneringsersättning

HANDIKAPPFÖRMÅNER OCH -TJÄNSTER

handikappbidrag för personer under
16 år
handikappbidrag för personer över 16 år
vårdbidrag för pensionstagare
kostnadsersättning
tolkningstjänst för handikappade
personer

Kelan tilastollinen vuosikirja

FPA:s statistiska årsbok

Statistical Yearbook of
the Social Insurance Institution

2014

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Sosiaaliturva 2015
Socialskydd
Social Protection

Kansaneläkelaitos
Folkpensionsanstalten
The Social Insurance Institution
Helsinki, Finland

Tilastollinen vuosikirja 2014

www.kela.fi/tilastot

Tiedustelut

Sannamari Alatalkkari
Puh. 020 634 1321

Anne Laakkonen
Puh. 020 634 1393

etunimi.sukunimi@kela.fi

Tilaukset

Kela
Tilastoryhmä

puh. 020 634 1502
tilastot@kela.fi
www.kela.fi/tilastot

Statistisk årsbok 2014

www.fpa.fi/statistik

Förfrågningar

Sannamari Alatalkkari
Tel. 020 634 1321

Anne Laakkonen
Tel. 020 634 1393

fornamn.efternamn@fpa.fi

Beställningar

FPA
Statistikgruppen

tilastot@kela.fi
www.fpa.fi/statistik

Statistical Yearbook 2014

www.kela.fi/statistics

Inquiries

Sannamari Alatalkkari
Tel. +358 20 634 1321

Anne Laakkonen
Tel. +358 20 634 1393

firstname.surname@kela.fi

Orders

The Social Insurance Institution
Statistical Section

tilastot@kela.fi
www.kela.fi/statistics

Lukijalle

Kelan tilastollinen vuosikirja on kattava tietopaketti Kelan hoitamasta sosiaaliturvasta. Julkaisu sisältää keskeiset tilastot etuuksien saajista ja maksetuista euroista sekä kuvaukset etuuksien sisällöstä ja määräytymisperusteista.

Tämä kirja on järjestyksessään 50. Kirja on laajentunut vuosikymmenien aikana sitä mukaa, kun Kelan hoidettavaksi on tullut lisää etuuksia ja kun tilastointi on kehittynyt. Yli kymmenen viime vuoden tilastolliset vuosikirjat ovat käytettävissä osoitteessa www.kela.fi/tilastot. Sivulla on runsaasti myös muita tilastojulkaisuja ja tilastotietoja Kelan etuuksista sekä tilastotietokanta Kelasto.

Vuosikirja on tehty Kelan tilastoryhmän sekä kielenkääntäjien, etuusosastojen ja IT-osaston yhteistyönä. Julkaisun ovat toimittaneet Sannamari Alatalkari (vastaava toimittaja), Terhi Rautesalo, Anne Laakkonen ja Marjut Rautiainen. Kirjan on taittanut Miira Harpf. Kaikki lukijoiden antama palaute on arvokasta. Kommentteja ja kehittämisehdotuksia voi lähettää osoitteeseen tilastot@kela.fi.

Till läsaren

FPA:s statistiska årsbok är ett omfattande informationspaket om de sociala förmåner som handhas av FPA. Boken innehåller central statistik över förmånstagare och utbetalda penningbelopp samt beskrivningar av förmånernas innehåll och grunderna för dem.

Denna bok är den 50:e i ordningen. Boken har under årtiondenas gång blivit mer omfattande i takt med att FPA fått fler förmåner att sköta och statistikföringen har utvecklats. Statistiska årsböcker från de senaste tio åren och äldre finns på adressen www.fpa.fi/statistik. Där finns också rikligt med andra statistikpublikationer och statistik över FPA:s förmåner samt statistikdatabasen Kelasto.

Årsboken har utarbetats av statistikgruppen i samverkan med översättarna, förmånsavdelningarna och IT-avdelningen. Den har redigerats av Sannamari Alatalkari (ansvarig redaktör), Terhi Rautesalo, Anne Laakkonen och Marjut Rautiainen. Ombyggnaden har gjorts av Miira Harpf. Alla synpunkter från våra läsare är värdefulla. Vi tar gärna emot kommentarer och utvecklingsförslag på adressen tilastot@kela.fi.

Foreword

The Statistical Yearbook of Kela, the Social Insurance Institution of Finland, offers a wealth of information about the social security schemes administered by Kela. The Yearbook includes key statistics on beneficiaries and benefit expenditures as well as descriptions of the individual benefits and their eligibility criteria.

This book is the 50th in Kela's series of Statistical Yearbooks. The book has expanded over the years as Kela has been given more benefits to administer and the methods of compiling statistics have improved. Past editions of the Yearbook dating back to the mid-1990s are available at www.kela.fi/statistics. The site also contains a wide range of other statistical publications and information on the benefits provided by Kela as well as the Kelasto statistical database.

The Yearbook was produced as a collaborative effort between Kela's Statistical Section, translators, benefit departments and the IT Department. It was edited by Sannamari Alatalkari with the editorial assistance of Terhi Rautesalo, Anne Laakkonen and Marjut Rautiainen. The layout is by Miira Harpf. The editorial team welcomes all feedback from readers. Please send your comments and suggestions for improvement to tilastot@kela.fi.

Helsingissä, marraskuussa 2015
Helsingfors, november 2015
Helsinki, November 2015

Liisa Hyssälä
Pääjohtaja
Generaldirektör
Director General

Esko Karjala
Aktuaarijohtaja
Aktuariedirektör
Actuarial Director

Sisällys

Innehåll

	Sivu		Sida
Lukijalle.....	3	Till läsaren.....	3
Taulukkuuettelo.....	7	Förteckning över tabeller	7
Kuvioluettelo	14	Förteckning över figurer	14
Käsitteet, lyhenteet ja symbolit.....	23	Begrepp, förkortningar och symboler	23
Kela vuonna 2014	24	FPA år 2014	25
1 Suomen sosiaaliturva ja Kela.....	27	1 FPA och den sociala tryggheten i Finland	27
1.1 Yleistä	28	1.1 Allmänt.....	28
1.2 Eläketurva	36	1.2 Pensioner.....	36
1.3 Vammaisturva	57	1.3 Handikappförmåner.....	57
1.4 Terveysturva.....	59	1.4 Sjukförmåner	59
1.5 Kuntoutus	68	1.5 Rehabilitering	68
1.6 Työttömien toimeentuloturva.....	69	1.6 Utkomstskydd vid arbetslöshet	69
1.7 Lapsiperheiden tukeminen.....	79	1.7 Stöd för barnfamiljer.....	79
1.8 Asumisen tuki	83	1.8 Stöd för boende.....	83
1.9 Opiskelijoiden toimeentuloturva.....	85	1.9 Utkomstskydd för studerande	85
2 Kelan eläke-etuudet	89	2 FPA:s pensionsförmåner.....	89
2.1 Eläke-etuudet ja niiden määräytyminen	91	2.1 Pensionsförmåner och villkor	91
2.2 Eläke-etuudet alueittain	113	2.2 Pensionsförmåner regionvis	113
2.3 Eläkkeet ammattittain	115	2.3 Pensioner yrkesvis.....	115
3 Kelan vammaisetuudet ja -palvelut	117	3 FPA:s handikappförmåner och -tjänster	117
3.1 Vammaisetuudet	118	3.1 Handikappförmåner.....	118
3.2 Vammaisetuudet alueittain ja sairauksittain	125	3.2 Handikappförmåner regionvis och sjukdomsvis	125
3.3 Vammaisten tulkkaukspalvelut	131	3.3 Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	131
4 Kelan sairausvakuutusetuudet	133	4 FPA:s sjukförsäkringsförmåner	133
4.1 Sairausvakuutuskorvaukset	134	4.1 Sjukförsäkringsersättningar	134
4.2 Korvaukset alueittain	173	4.2 Ersättningar regionvis	173
4.3 Korvaukset sairauksittain.....	178	4.3 Ersättningar sjukdomsvis	178
4.4 Korvaukset ammattittain	194	4.4 Ersättningar yrkesvis	194
4.5 Työterveyshuolto ja opiskelijoiden terveydenhuolto.....	198	4.5 Företagshälsovård och hälsovård för studerande.....	198
4.6 Kansainväliset sairaanhoitoetuudet.....	209	4.6 Internationella sjukvårdsförmåner.....	209
5 Kelan kuntoutusetuudet	217	5 FPA:s rehabiliteringsförmåner	217
5.1 Kuntoutusetuudet.....	218	5.1 Rehabiliteringsförmåner	218
5.2 Kuntoutus alueittain, sairauksittain ja ammattittain.....	231	5.2 Rehabilitering region-, sjukdoms- och yrkesvis	231
6 Kelan työttömyysturvaetuudet.....	237	6 FPA:s arbetslöshetsförmåner.....	237
6.1 Työttömyysturvaetuudet	238	6.1 Arbetslöshetsförmåner	238
6.2 Työttömyysturvaetuudet alueittain ja ammattittain.....	256	6.2 Arbetslöshetsförmåner regionvis och yrkesvis	256
7 Kelan lapsiperhe-etuudet	261	7 FPA-förmåner till barnfamiljer.....	261
7.1 Äitiysavustus ja lapsilisä.....	262	7.1 Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag	262
7.2 Lastenhoidon tuet	266	7.2 Barnavårdsstöd	266
7.3 Lapsilisä ja lastenhoidon tuet alueittain.....	277	7.3 Barnbidrag och barnavårdsstöd regionvis ...	277
7.4 Elatustuki.....	280	7.4 Underhållsstöd.....	280

	Sivu		Sida
8 Kelan asumistuet	283	8 FPA:s bostadsbidrag	283
8.1 Yleinen asumistuki	284	8.1 Allmänt bostadsbidrag.....	284
8.2 Eläkkeensaajan asumistuki	293	8.2 Bostadsbidrag för pensionstagare	293
8.3 Asumistuet alueittain.....	298	8.3 Bostadsbidragen regionvis.....	298
9 Kelan opintoetuudet.....	301	9 FPA:s studieförmåner	301
9.1 Opintotuki.....	302	9.1 Studiestöd	302
9.2 Koulumatkatuki	321	9.2 Stöd för skolresor	321
9.3 Aikuiskoulutustuen lainatakaus	325	9.3 Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd.....	325
10 Sotilasavustus	327	10 Militärunderstöd	327
11 Kelan talous ja hallinto	331	11 FPA:s ekonomi och förvaltning.....	331
11.1 Rahoitus	332	11.1 Finansiering	332
11.2 Organisaatio ja etuuksien käsittely.....	344	11.2 Organisation och behandling av förmåner...	344
English summary	362	English summary	362
Liitteet.....	395	Bilagor.....	395
1. Kelan eläke- ja vammaisetuuksien kehitys	396	1. Utvecklingen av FPA:s pensions- och handikappförmåner	396
2. Kelan sairausvakuusetuuksien kehitys	406	2. Utvecklingen av FPA:s sjukförsäkringsförmåner	406
3. Kelan kuntoutusetuuksien kehitys	425	3. Utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner	425
4. Kelan työttömyysturvaetuksien kehitys.....	429	4. Utvecklingen av FPA:s arbetslöshetsförmåner	429
5. Kelan lapsiperhe-etuuksien kehitys.....	444	5. Utvecklingen av FPA-förmåner till barnfamiljer	444
6. Yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen kehitys.....	449	6. Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare.....	449
7. Kelan opintoetuksien kehitys	453	7. Utvecklingen av FPA:s studieförmåner	453
8. Kelan muiden etuuksien kehitys.....	465	8. Utvecklingen av övriga FPA-förmåner.....	465
9. Indeksitarkistukset	466	9. Indexjusteringar.....	466
10. Rahanarvon muutokertoimet.....	468	10. Koefficienter för omvandling av penningvärdet	468
11. Kelan väestötilasto.....	469	11. FPA:s befolkningsstatistik	469
12. Aluejako	470	12. Regional indelning	470
Asiahakemisto	471	Sakregister	475

Contents

	Page
Foreword.....	3
List of Tables.....	17
List of Charts.....	21
Special terminology, abbreviations and symbols used in the text.....	23
KELA 2014	26

	Tables and Charts	English summary
	Page	Page
1 Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)	27	362
2 Pension benefits.....	89	367
3 Disability benefits and services	117	370
4 Health insurance	133	372
5 Rehabilitation.....	217	377
6 Unemployment benefits paid by Kela.....	237	379
7 Benefits for families with children.....	261	382
8 Housing benefits available from Kela.....	283	385
9 Benefits for students.....	301	386
10 Conscript's allowance	327	389
11 Finance and administration.....	331	390
12 Analyses by region, type of disease and occupation		393

Taulukkoluetelo

Förteckning över tabeller

	Sivu		Sida
Suomen sosiaaliturva ja Kela		FPA och den sociala tryggheten i Finland	
1. Väestö 2014–2035	29	1. Befolkning 2014–2035	29
2. Kokonaiseläkemenot suhteessa sosiaalimenoihin ja bruttokansantuotteeseen 1995–2014	39	2. De totala pensionsutgifterna i förhållande till socialutgifterna och BNP 1995–2014	39
3. Kokonaiseläkemenot 1995–2014	40	3. De totala pensionsutgifterna 1995–2014 ...	40
4. Eläkkeensaajien kokonaislukumäärät 1995–2014	43	4. Totala antal pensionstagare 1995–2014	43
5. Kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014	44	5. Mottagare av folk- och arbetspension enligt kön och ålder 31.12.2014	44
6. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat maakunnittain 1995–2014	45	6. I Finland bosatta mottagare av folk- och arbetspension landskapsvis 1995–2014	45
7. Työkyvyttömyyseläkkeen saajat sairauden mukaan 31.12.2014	46	7. Mottagare av invalidpension/sjukpension enligt sjukdom 31.12.2014	46
8. Kansaneläkkeelle ja työeläkkeelle siirtyneet 2000–2014	49	8. Nya mottagare av folk- och arbetspension 2000–2014	49
9. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet sairauden mukaan 2014	50	9. Nya mottagare av invalidpension/sjukpension enligt sjukdom 2014	50
10. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat eläkejärjestelmän mukaan 1995–2014	53	10. I Finland bosatta mottagare av folk- och arbetspension enligt pensionssystem 1995–2014	53
11. Suomessa asuvien kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajien kokonaiseläkkeet 31.12.2014	54	11. I Finland bosatta folk- och arbetspensionstagares totalpensioner 31.12.2014	54
12. Suomessa asuvat perhe-eläkkeen saajat 1995–2014	55	12. I Finland bosatta mottagare av familjepension 1995–2014	55
13. Suomessa asuvien leskeneläkkeen saajien kokonaiseläkkeet 31.12.2014	56	13. I Finland bosatta efterlevandepensionstagares totalpensioner 31.12.2014	56
14. Kelan vammaisetuudet 1995–2014	58	14. FPA:s handikappförmåner 1995–2014	58
15. Terveystuettomenot kansantaloudessa 1995–2013	60	15. Hälso- och sjukvårdsutgifterna i samhällsekonomi 1995–2013	60
16. Terveystuettomenot 1995–2013	63	16. Hälso- och sjukvårdsutgifter 1995–2013 ...	63
17. Sairausajan toimeentuloturvaetuksia 1995–2014	66	17. Utkomstskyddsförmåner under sjuktid 1995–2014	66
18. Sairauspoissaolot ja korvatut sairauspäivät 2000–2014	67	18. Sjukfrånvaro och ersatta sjukdagar 2000–2014	67
19. Työllisyys ja työttömyysturva 1995–2014 ..	73	19. Sysselsättning och arbetslöshetsförmåner 1995–2014	73
20. Työttömien toimeentuloturvaetuksia 1995–2014	74	20. Utkomstskyddsförmåner för arbetslösa 1995–2014	74
21. Työttömyysturvaetuudet maakunnittain 2014	77	21. Arbetslöshetsförmåner landskapsvis 2014	77
22. Lapsiperheiden toimeentuloturvaetuksia 1995–2014	81	22. Utkomstskyddsförmåner för barnfamiljer 1995–2014	81
23. Opiskelijoiden toimeentuloturvaetuksia 1998–2014	87	23. Utkomstskyddsförmåner för studerande 1998–2014	87
Kelan eläke-etuudet		FPA:s pensionsförmåner	
24. Kelan eläke-etuuden saajat 1995–2014	99	24. Mottagare av FPA:s pensionsförmåner 1995–2014	99
25. Kelan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen saajat 1995–2014	100	25. Mottagare av FPA:s ålders-, sjuk- och arbetslöshetspension 1995–2014	100
26. Kansaneläkkeiden ja perhe-eläkkeiden rakennne 2008–2014	100	26. Folkpensionernas och familjepensionernas struktur 2008–2014	100
27. Kelan eläke-etuuden saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014	101	27. Mottagare av FPA:s pensionsförmåner enligt kön och ålder 31.12.2014	101

	Sivu		Sida
28. Takuueläkkeen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014	102	28. Mottagare av garantipension enligt kön och ålder 31.12.2014.....	102
29. Kansaneläkkeen saajien muita etuusia sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014	103	29. Folkpensionsmottagares andra förmåner enligt kön och ålder 31.12.2014	103
30. Kelan eläke-etuudet keskimäärin 2008–2014.....	104	30. FPA:s pensionsförmåner i genomsnitt 2008–2014.....	104
31. Kelan leskeneläkkeiden rakenne 31.12.2014	104	31. FPA-efterlevandepensionernas struktur 31.12.2014	104
32. Kelan lapseneläkkeiden rakenne 31.12.2014	105	32. FPA-barnpensionernas struktur 31.12.2014	105
33. Rintamalisänsaajat 1995–2014.....	105	33. Mottagare av fronttillägg 1995–2014	105
34. Alkaneet kansan- ja perhe-eläkkeet 1999–2014.....	106	34. Inledda folk- och familjepensioner 1999–2014.....	106
35. Kelan työkyvyttömyyseläkeratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2014.....	107	35. Avgöranden om sjukpension från FPA enligt kön och ålder 2014.....	107
36. Maksetut Kelan eläke-etuudet 1995–2014.	108	36. Utbetalda pensionsförmåner från FPA 1995–2014.....	108
37. Maksetut kansan- ja perhe-eläkkeet 1995–2014.....	109	37. Utbetalda folk- och familjepensioner 1995–2014.....	109
38. Kelan eläke-etuuden saajat ulkomailla 1995–2014.....	110	38. Mottagare av FPA:s pensionsförmåner utomlands 1995–2014	110
39. Kelan eläke-etuuden saajat ulkomaila asuinmaan ja kansalaisuuden mukaan 31.12.2014	111	39. Mottagare av FPA:s pensionsförmåner utomlands enligt bosättningsland och medborgarskap 31.12.2014	111
40. Asumisaikaan suhteutetut Kelan eläkkeet 31.12.2014	112	40. FPA-pensioner avvägda enligt bosättningstid 31.12.2014	112
41. Kelan eläke-etuudet maakunnittain 2014 ...	113	41. FPA:s pensionsförmåner landskapsvis 2014	113
42. Kelan eläke-etuuden saajat maakunnittain 31.12.2014	114	42. Mottagare av FPA:s pensionsförmåner landskapsvis 31.12.2014	114
43. Alkaneet Kelan työkyvyttömyyseläkkeet ammattiryhmittäin 2014.....	116	43. Inledda sjukpensioner från FPA enligt yrkesgrupp 2014	116
Kelan vammaisetuudet ja -palvelut		FPA:s handikappförmåner och -tjänster	
44. Maksetut vammaisetuudet 1995–2014.....	120	44. Utbetalda handikappförmåner 1995–2014	120
45. Vammaisetuuden saajat 1995–2014	121	45. Mottagare av handikappförmåner 1995–2014	121
46. Vammaisetuuden saajat sukupuolen, iän ja etuuden tason mukaan 31.12.2014	122	46. Mottagare av handikappförmåner enligt kön, ålder och förmånens nivå 31.12.2014.....	122
47. Alkaneet vammaisetuudet 1995–2014.....	123	47. Inledda handikappförmåner 1995–2014....	123
48. Vammaisetuusratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2014.....	124	48. Avgöranden om handikappförmåner enligt kön och ålder 2014	124
49. Vammaisetuuden saajat maakunnittain 31.12.2014	125	49. Mottagare av handikappförmåner landskapsvis 31.12.2014	125
50. Alle 16-vuotiaan vammaistuen saajat sairauden mukaan 31.12.2014	126	50. Mottagare av handikappbidrag för personer under 16 år enligt sjukdom 31.12.2014	126
51. 16 vuotta täyttäneen vammaistuen ja ruokavaliokorvauksen saajat sairauden mukaan 31.12.2014	127	51. Mottagare av handikappbidrag för personer över 16 år och kostersättning enligt sjukdom 31.12.2014	127
52. Eläkettä saavan hoitotuen saajat sairauden mukaan 31.12.2014	128	52. Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare enligt sjukdom 31.12.2014	128
53. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014	132	53. Personer som har rätt till tolkningstjänster för handikappade enligt kön och ålder 31.12.2014	132
54. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut maakunnittain 31.12.2014.....	132	54. Personer som har rätt till tolkningstjänster för handikappade enligt landskap 31.12.2014	132
Kelan sairausvakuutusetuudet		FPA:s sjukförsäkringsförmåner	
55. Sairausvakuutuskorvaukset 1995–2014....	147	55. Sjukförsäkringsersättningar 1995–2014....	147

	Sivu		Sida
56. Sairausvakuutuskorvausten maksatus 2014	150	56. Utbetalning av sjukförsäkringsersättningar 2014.....	150
57. Sairausvakuutuskorvausten saajat 1996–2014.....	151	57. Mottagare av sjukförsäkringsersättningar 1996–2014.....	151
58. Erityishoitorahat 1995–2014	153	58. Specialvårdspenning 1995–2014	153
59. Sairauspäivärahakaudet ja -päivät 1995–2014.....	154	59. Sjukdagpenningperioder och -dagar 1995–2014.....	154
60. Vanhempainpäivärahakaudet ja -päivät 1995–2014.....	155	60. Föräldradagpenningperioder och -dagar 1995–2014.....	155
61. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat määräytymisperusteen mukaan 2014	156	61. Sjuk- och föräldradagpenningar enligt förman Grund 2014	156
62. Sairaus- ja vanhempainpäivärahapäivät 2014.....	157	62. Sjuk- och föräldradagpenningdagar 2014 ..	157
63. Isien vanhempainpäivärahat 1995–2014 ...	158	63. Föräldradagpenningar till fäder 1995–2014	158
64. Isien vanhempainpäivärahapäivien käyttö 2013.....	159	64. Fäder och utnyttjandet av rätten till föräldradagpenning 2013	159
65. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen määrä 2014.....	160	65. Sjuk- och föräldradagpenningens storlek 2014.....	160
66. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat sukupuolen ja iän mukaan 2014.....	161	66. Sjuk- och föräldradagpenningar enligt kön och ålder 2014	161
67. Korvatut lääkeostot, lääkärissäkännit ja muu sairaanhoito 1995–2014	162	67. Ersatta läkemedelsinköp, läkarbesök och annan sjukvård 1995–2014	162
68. Lääkekorvaukset 1995–2014	165	68. Läkemedelsersättningar 1995–2014	165
69. Lääkekorvausten saajat sukupuolen ja iän mukaan 2014.....	166	69. Mottagare av läkemedelsersättning enligt kön och ålder 2014	166
70. Korvatut lääkärisäkännit ja muu sairaanhoito sukupuolen ja iän mukaan 2014	168	70. Ersatta läkarbesök och annan sjukvård enligt kön och ålder 2014	168
71. Korvattu yksityinen tutkimus ja hoito toimenpiteittäin 2014	170	71. Ersatt privat undersökning och behandling enligt åtgärd 2014.....	170
72. Sairaanhoitokorvaukset ja hoidon kustannukset 2014	171	72. Sjukvårdsersättningar och vårdkostnader 2014.....	171
73. Sairauspäivärahojen sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeuksien uusien hakemusten ratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2014	172	73. Nya avgöranden om sjukdagpenning samt rätt till ersättning för läkemedel och näringspreparat enligt kön och ålder 2014	172
74. Sairauspäivärahat maakunnittain 2014.....	174	74. Sjukdagpenningar landskapsvis 2014	174
75. Vanhempainpäivärahat maakunnittain 2014	175	75. Föräldradagpenningar landskapsvis 2014..	175
76. Sairaanhoitokorvaukset maakunnittain 2014	176	76. Sjukvårdsersättningar landskapsvis 2014..	176
77. Vuosina 2011–2014 alkaneet sairauspäivärahakaudet sairauden mukaan	180	77. Sjukdagpenningperioder som börjat åren 2011–2014 enligt sjukdom	180
78. Sairauspäivärahat sairauden mukaan 2014	181	78. Sjukdagpenningar enligt sjukdom 2014.....	181
79. Osasairauspäiväraha sairauden mukaan 2014.....	184	79. Partiella sjukdagpenningar enligt sjukdom 2014.....	184
80. Sairauspäivärahapäivät sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2014	185	80. Sjukdagpenningdagar enligt kön, ålder och sjukdom 2014	185
81. Osasairauspäivärahapäivät sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2014	186	81. Dagar med partiell sjukdagpenning enligt kön, ålder och sjukdom 2014.....	186
82. Vuonna 2013 alkaneiden sairauspäiväraha-kausien kesto sairauden mukaan.....	188	82. Sjukdagpenningperioder som börjat år 2013 enligt sjukdom	188
83. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 31.12.2011–2014	189	83. Rätt till specialersättning för läkemedel sjukdomsvis, 31.12.2011–2014	189
84. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet iän mukaan 31.12.2014	191	84. Rätt till specialersättning för läkemedel vid olika sjukdomar enligt ålder, 31.12.2014	191
85. Rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet 2000–2014.....	192	85. Begränsat grundersättningsgilla läkemedel 2000–2014	192

	Sivu		Sida
86. Lääkekorvausten saajat ja lääkkeiden kokonaiskustannukset lääkeryhmittäin 2014	193	86. Mottagare av läkemedelsersättning och de totala läkemedelskostnaderna enligt läkemedelsgrupp 2014	193
87. Vuonna 2014 alkaneet sairauspäivärahaudet ammattiryhmittäin	196	87. Sjukdagpenningperioder som börjat år 2014 enligt yrkesgrupp	196
88. Vuonna 2014 alkaneet osasairauspäivärahaudet ammattiryhmittäin	197	88. Perioder med partiell sjukdagpenning som börjat år 2014 enligt yrkesgrupp	197
89. Työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon korvaukset 1996–2014	201	89. Ersättningar för företagshälsovård och hälsovård för studerande 1996–2014	201
90. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto 1996–2013	204	90. Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare 1996–2013	204
91. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto korvausluokittain 1996–2013	205	91. Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare, enligt ersättningsklass 1996–2013	205
92. Työnantajan järjestämän työterveyshuollon sisältö 1996–2013	206	92. Den av arbetsgivare anordnade företagshälsovården 1996–2013	206
93. Yrittäjien työterveyshuolto 1996–2014	207	93. Företagshälsovård för företagare 1996–2014	207
94. Opiskelijoiden terveydenhuolto 1996–2014	208	94. Hälsovård för studerande 1996–2014	208
95. Eurooppalaisen sairaanhoitokortin haltijat 2013–2014	213	95. Innehavare av det europeiska sjukvårdskortet 2013–2014	213
96. Maksetut sairaanhoitokorvaukset ulkomailta annetusta hoidosta korvauslajin mukaan 2014	213	96. Sjukvårdsersättningar som betalats för vård utomlands per ersättningsslag 2014	213
97. Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa vakuutetulle ulkomailta annetusta hoidosta syntyneistä kustannuksista 2014	214	97. Sjukvårdsersättningar som FPA betalat för kostnader som en person som är försäkrad i Finland har haft utomlands 2014	214
98. Valtion korvaus julkisen terveydenhuollon yksiköille muualla kuin Suomessa vakuutetuille henkilöille antamien sairaus- ja äitiysetuuk-sien kustannuksista 2014	215	98. Statlig ersättning till enheter inom den offentliga hälso- och sjukvården för kostnader för sjukvårds- och moderskapsförmåner som har getts personer som är försäkrade i något annat land än Finland 2014	215
99. Sairaanhoitokustannusten korvaaminen EU- ja Eta-maiden välillä 1999–2014	216	99. Ersättandet av sjukvårdskostnader mellan EU-/EES-länder 1999–2014	216
Kelan kuntoutusetuudet		FPA:s rehabiliteringsförmåner	
100. Kuntoutus 1995–2014	224	100. Rehabilitering 1995–2014	224
101. Kuntoutujat 1995–2014	225	101. Rehabiliteringsklienter 1995–2014	225
102. Kuntoutuspalvelut 1995–2014	226	102. Rehabiliteringstjänster 1995–2014	226
103. Kuntoutus sukupuolen ja iän mukaan 2014	227	103. Rehabilitering enligt kön och ålder 2014	227
104. Kuntoutuspalvelut toimenpiteittäin 2014 ...	228	104. Rehabiliteringstjänster enligt åtgärd 2014 .	228
105. Kuntoutuspalvelujen käsittelytietoja sukupuolen ja iän mukaan 2014	230	105. Handläggning av rehabiliteringstjänster enligt kön och ålder 2014	230
106. Kuntoutus maakunnittain 2014	233	106. Rehabilitering landskapsvis 2014	233
107. Kuntoutuspalvelujen saajat sairauden ja iän mukaan 2014	235	107. Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt sjukdom och ålder 2014	235
108. Kuntoutuspalvelujen saajat ammattiryhmittäin 2014	236	108. Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt yrkesgrupp 2014	236
Kelan työttömyysturvaetudet		FPA:s arbetslöshetsförmåner	
109. Työttömyysturvaetudet 1995–2014	245	109. Arbetslöshetsförmåner 1995–2014	245
110. Työttömyysturvaetuksien saajat 1995–2014	246	110. Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1995–2014	246
111. Työmarkkinatuki ja peruspäiväraha 1995–2014	247	111. Arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning 1995–2014	247
112. Työmarkkinatuen ja peruspäivärahan saajat 1995–2014	249	112. Mottagare av arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning 1995–2014	249

	Sivu		Sida
113. Työmarkkinatuen saajat tuen perusteen mukaan 1995–2014	250	113. Mottagare av arbetsmarknadsstöd enligt motivering 1995–2014	250
114. Työttömyyspäivät ja keskimääräiset päiväkorkvaukset 1995–2014	251	114. Arbetslöshetsdagar och genomsnittlig ersättning per dag 1995–2014	251
115. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 2014	252	115. Mottagare av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt kön och ålder 2014 ...	252
116. Tietoja peruspäivärahoista ja työmarkkinatuesta 2014	253	116. Uppgifter om grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd 2014	253
117. Peruspäivärahan tai työmarkkinatuen saajien työttömyys ikäryhmittäin 2012–2014	253	117. Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd, arbetslöshet enligt åldersgrupp 2012–2014	253
118. Pitkäaikaistyöttömien aktivointi 2006–2014	254	118. Aktivering av långtidsarbetslösa 2006–2014	254
119. Kotoutumistuki 1999–2014	255	119. Integrationsstöd 1999–2014	255
120. Työttömyysurvaetuudet maakunnittain 2014	257	120. Arbetslöshetsförmåner landskapsvis 2014.	257
121. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat ammattiryhmittäin 31.12.2014	259	121. Mottagare av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt yrkesgrupp 31.12.2014	259
Kelan lapsiperhe-etuudet		FPA-förmåner till barnfamiljer	
122. Äitiysavustukset 1995–2014	264	122. Moderskapsunderstöd 1995–2014	264
123. Lapsilisät 1995–2014	265	123. Barnbidrag 1995–2014	265
124. Lapsilisään oikeuttaneet lapset 1995–2014	265	124. Barn med rätt till barnbidrag 1995–2014 ...	265
125. Lastenhoidon tuet 1998–2014	271	125. Barnavårdsstöd 1998–2014	271
126. Lastenhoidon tuet keskimäärin 1998–2014	272	126. Barnavårdsstödet i genomsnitt 1998–2014	272
127. Lastenhoidon tukia saaneet perheet 1998–2014	273	127. Familjer med barnavårdsstöd 1998–2014 ..	273
128. Lastenhoidon tukien lapsimäärät 1998–2014	274	128. Barnavårdsstöd: barn för vilka stöd betalas 1998–2014	274
129. Lastenhoidon tuet lapsen iän mukaan 31.12.2014	275	129. Barnavårdsstöd enligt barnets ålder 31.12.2014	275
130. Lastenhoidon tuet hoitopaikan mukaan 31.12.2014	275	130. Barnavårdsstöd enligt vårdställe 31.12.2014	275
131. Lastenhoidon tukien käyttö lapsen 3 ikävuoteen asti	276	131. Barnavårdsstöd: Utnyttjande av stödet fram till dess barnet fyllt tre år	276
132. Lapsilisät maakunnittain 2014	277	132. Barnbidrag landskapsvis 2014	277
133. Lastenhoidon tuet maakunnittain 2014	278	133. Barnavårdsstöd landskapsvis 2014	278
134. Elatustuki 2009–2014	281	134. Underhållsstöd 2009–2014	281
135. Elatustuen saajat 2009–2014	281	135. Mottagare av underhållsstöd 2009–2014 ..	281
136. Elatusavun perintä elatusvelvollisilta 2009–2014	282	136. Indrivning av underhållsbidrag av underhållsskyldiga 2009–2014	282
Kelan asumistuet		FPA:s bostadsbidrag	
137. Kelan asumistuet 1995–2014	287	137. Bostadsbidrag från FPA 1995–2014	287
138. Yleinen asumistuki 1995–2014	288	138. Allmänt bostadsbidrag 1995–2014	288
139. Yleistä asumistukea saavat ruokakunnat 1995–2014	289	139. Hushåll med allmänt bostadsbidrag 1995–2014	289
140. Yleisen asumistuen saajien asumisväljyys 1998–2014	291	140. Mottagare av allmänt bostadsbidrag: boenderymlighet 1998–2014	291
141. Yleinen asumistuki ja perhemuoto 1995–2014	292	141. Allmänt bostadsbidrag och familjeform 1995–2014	292
142. Eläkkeensaajan asumistuki 1995–2014	295	142. Bostadsbidrag för pensionstagare 1995–2014	295
143. Eläkkeensaajan asumistuen saajat 1995–2014	296	143. Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare 1995–2014	296

	Sivu		Sida
144. Yleinen asumistuki maakunnittain 31.12.2014	299	144. Allmänt bostadsbidrag landskapsvis 31.12.2014	299
145. Eläkkeensaajan asumistuki maakunnittain 31.12.2014	300	145. Bostadsbidrag för pensionstagare landskaps- vis 31.12.2014	300
Kelan opintoetuudet		FPA:s studieförmåner	
146. Opintotuki 1995–2014	309	146. Studiestöd 1995–2014	309
147. Opintotuen saajat ja tuen osat 2000–2015	311	147. Studiestödstagare och stöddelar 2000–2015	311
148. Opintotuen saajat sukupuolen ja iän mukaan lukuvuonna 2014/2015	312	148. Studiestödstagare enligt kön och ålder läs- året 2014/2015	312
149. Opintotuen saajat oppilaitoksittain 2000– 2015	312	149. Studiestödstagare enligt läroinrättning 2000–2015	312
150. Opintotuen saajat ulkomailla lukuvuonna 2014/2015	313	150. Studiestödstagare utomlands läsåret 2014/2015	313
151. Opintotukea saavat ulkomaan kansalaiset lu- kuvuonna 2014/2015	314	151. Utländska medborgare med studiestöd läs- året 2014/2015	314
152. Opintotuki keskimäärin 1997–2014	315	152. Studiestödet i genomsnitt 1997–2014	315
153. Opintolaina keskimäärin 1995–2014	317	153. Studielånen i genomsnitt 1995–2014	317
154. Opintolainan korkoavustukset 1997–2014	318	154. Räntebidrag för studielån 1997–2014	318
155. Opintolainat 1995–2014	320	155. Studielån 1995–2014	320
156. Koulumatkatuki 1997–2014	322	156. Stöd för skolresor 1997–2014	322
157. Koulumatkatuen saajien ikä ja tuen suuruus lukuvuosina 1997/1998–2014/2015	323	157. Mottagare av stöd för skolresor: ålder och stödet storlek under läsåren 1997/1998– 2014/2015	323
158. Aikuiskoulutustuen lainatakaus 2001– 2014	326	158. Lånegaranti i anslutning till vuxenutbild- ningsstöd 2001–2014	326
Sotilasavustus		Militärunderstöd	
159. Sotilasavustukset 1995–2014	329	159. Militärunderstöd 1995–2014	329
160. Sotilasavustukset keskimäärin ja etuuden osat 1995–2014	330	160. Militärunderstödet i genomsnitt och stödde- larna 1995–2014	330
Kelan talous ja hallinto		FPA:s ekonomi och förvaltning	
161. Kansaneläkevakuutuksen kulut ja rahoitus 1995–2014	336	161. Folkpensionsförsäkringen: kostnader och fi- nansiering 1995–2014	336
162. Sairausvakuutuksen kulut ja rahoitus 1995– 2014	337	162. Sjukförsäkringen: kostnader och finansiering 1995–2014	337
163. Sairausvakuutuksen kulut 2006–2014	338	163. Sjukförsäkringen: kostnader 2006–2014	338
164. Sairausvakuutuksen rahoitus 2006–2014 ..	339	164. Finansieringen av sjukförsäkringen 2006– 2014	339
165. Sosiaaliturvan yleisrahaston kulut ja rahoi- tus 2009–2014	340	165. Allmänna fonden för social trygghet: kostna- der och finansiering 2009–2014	340
166. Kelan tase 2000–2014	341	166. FPA:s balansräkning 2000–2014	341
167. Kelan sijoituskanta 2000–2014	343	167. FPA:s investeringar 2000–2014	343
168. Kelan henkilöstö 2010–2014	347	168. FPA:s personal 2010–2014	347
169. Kelan palveluverkosto 2010–2014	347	169. FPA:s servicenät 2010–2014	347
170. Asioinnit palvelukanavittain 2012–2014 ..	348	170. Kontakter enligt servicekanal 2012–2014 ..	348
171. Toimisto-, puhelin- ja etäpalveluasointien syty 2013–2014	349	171. Orsaker till byråbesök, telefonkontakt och kontakt via distansservice 2013–2014	349
172. Toimisto-, puhelin- ja etäpalveluasointien etuudet 2014 (20 yleisintä)	350	172. Förmåner vid byråbesök, telefonkontakt och kontakt via distansservice 2014 (20 vanligaste)	350
173. Eläke- ja vammaisetuuskien käsittelytietoja 2000–2014	351	173. Handläggning av pensions- och handikapp- förmåner 2000–2014	351
174. Sairausvakuutusetuuskien käsittelytietoja 2000–2014	352	174. Handläggning av sjukförsäkringsförmåner 2000–2014	352

175. Kuntoutuksen käsittelytietoja 2000–2014 .	353	175. Handläggning av rehabiliteringsärenden 2000–2014	353
176. Työttömyysturvan käsittelytietoja 2000–2014	354	176. Handläggning av arbetslöshetsförmåner 2000–2014	354
177. Lapsiperhe-etuuksien käsittelytietoja 2000–2014	355	177. Handläggning av förmåner till barnfamiljer 2000–2014	355
178. Yleisen asumistuen käsittelytietoja 2002–2014	356	178. Handläggning av allmänt bostadsbidrag 2002–2014	356
179. Eläkkeensaajan asumistuen käsittelytietoja 2008–2014	357	179. Handläggning av bostadsbidrag för pensions-tagare 2008–2014	357
180. Opintoetuuksien käsittelytietoja 2000–2014	358	180. Handläggning av studieförmåner 2000–2014	358
181. Sotilasavustusten käsittelytietoja 2000–2014	359	181. Handläggning av militärunderstöd 2000–2014	359
182. Kelan etuuksien takaisinperintä 2000–2014	360	182. Återkrav av FPA-förmåner 2000–2014	360

Kuvio- ja taulukko

Förteckning över figurer

	Sivu		Sida
Suomen sosiaaliturva ja Kela		FPA och den sociala tryggheten i Finland	
1. Suomen väestö ja huoltosuhte 1995–2014.	29	1. Finlands befolkning och försörjningskvot 1995–2014	29
2. Sosiaalimenot 1995–2014	30	2. Socialutgifter 1995–2014.....	30
3. Sosiaalimenojen rahoitus 1995–2014.....	30	3. Finansieringen av socialutgifterna 1995–2014	30
4. Sosiaalivakuutuksen rahastot 1997–2014 ..	31	4. Socialförsäkringsfonder 1997–2014	31
5. Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut 1995–2014	31	5. Arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter 1995–2014	31
6. Vakuutetun sosiaalivakuutusmaksut 1995–2015	32	6. Försäkrades socialförsäkringspremier 1995–2015	32
7. Sosiaalimenot ja Kelan sosiaaliturva 2014 ..	33	7. Socialutgifterna och den sociala trygghet som FPA sköter, 2014	33
8. Kelan etuudet asukasta kohti kunnittain 2014	34	8. FPA-förmånerna per invånare enligt kommun 2014	34
9. Sosiaalimenojen ja Kelan sosiaaliturvan suhde bruttokansantuotteeseen 1995–2014.....	35	9. Socialutgifterna och den sociala trygghet som FPA sköter i förhållande till BNP 1995–2014.	35
10. Kelan sosiaaliturva kansantaloudessa 1995–2014	35	10. Den sociala trygghet som FPA sköter och samhällsekonomin 1995–2014.....	35
11. Kokonaiseläkemenot 2014	42	11. De totala pensionsutgifterna 2014	42
12. Eläkkeensaajien osuus 55–64-vuotiaassa väestössä ikävuosittain 31.12.2014	42	12. De pensionerades andel av befolkningen i 55–64-års ålder enligt levnadsår 31.12.2014	42
13. 55–64-vuotiaat eläkkeensaajat eläkelajeittain 1995–2014	52	13. 55–64-åriga pensionstagare enligt pensionsslag 1995–2014	52
14. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat 31.12.2014.....	52	14. I Finland bosatta mottagare av folkpension och arbetspension 31.12.2014	52
15. Julkiset terveydenhuoltomenot 1995–2013	61	15. Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter 1995–2013	61
16. Terveydenhuollon rahoitus 1995–2013	62	16. Finansieringen av hälso- och sjukvården 1995–2013	62
17. Eräiden sairauksien yleisyys etuuksien perusteena 2000–2014	64	17. Frekvensen av vissa sjukdomar som grund för olika förmåner 2000–2014	64
18. Lääkkeiden kokonaismyynti 2014	65	18. Den totala försäljningen av läkemedel 2014 .	65
19. Työttömyysturvaetuuksien saajat 1995–2014	72	19. Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1995–2014	72
20. Työttömyysturvaetuuksien saajat ja työllistetyt 30.11.2014	76	20. Mottagare av arbetslöshetsförmåner samt samsatta personer 30.11.2014	76
21. Työttömyyspäivärahojen ja työmarkkinatuen rahoitus 1995–2014	78	21. Finansieringen av arbetslöshetsdagpenningar och arbetsmarknadsstöd 1995–2014	78
22. Lapsiperheiden tuet 1995–2014.....	82	22. Stöd till barnfamiljer 1995–2014	82
23. Alle kouluikäisten lasten hoitomuodot 31.12.2014	82	23. Vårdformer för barn under skolåldern 31.12.2014	82
24. Kelan asumistuet ja bruttokansantuote 1995–2014	83	24. Bostadsbidrag från FPA och bruttonationalprodukten 1995–2014	83
25. Asumisen tuet 2014	84	25. Stöd för boendet 2014	84
26. Henkilöitä Kelan asumistukien piirissä ja osuus väestöstä 1997–2014	84	26. Antal personer samt andel av befolkningen som omfattas av bostadsbidrag från FPA 1997–2014	84
Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut		FPA:s handikappförmåner och -tjänster	
27. Vammaisasetuuksien uudet myöntöratkaisut sairauden mukaan 2014	130	27. Nya beviljade handikappförmåner enligt sjukdom 2014.....	130

	Sivu		Sida
Kelan sairausvakuutusetuudet		FPA:s sjukförsäkringsförmåner	
28. Sairausvakuutuskorvaukset 1995–2014	149	28. Sjukförsäkringsersättningar 1995–2014	149
29. Sairaanhoitokorvaukset ja saajat 2014	152	29. Sjukvårdersättningar och antal mottagare 2014	152
30. Isien vanhempainpäivärahat 1995–2014	159	30. Föräldradagpenningar till fäder 1995–2014 .	159
31. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen kehitys 1995–2014	160	31. Utvecklingen av sjuk- och föräldradagpenningar 1995–2014.....	160
32. Korvatut lääkarissäkäynnit ja muu sairaanhoito 1995–2014.....	163	32. Ersatta läkarbesök och annan hälso- och sjukvård 1995–2014	163
33. Matkakorvaukset kulkuneuvoittain 2014	164	33. Reseersättningar enligt färdmedel 2014	164
34. Korvattujen lääkkeiden kustannukset lääkärin erikoisalan mukaan 2014	167	34. Kostnader för ersatta läkemedel, enligt läkarens specialitet 2014.....	167
35. Korvatut lääkarissäkäynnit ja perityt palkkiot erikoisaloittain 2014	169	35. Ersatta läkarbesök och läkararvoden enligt specialitet 2014	169
36. Sairausvakuutuskorvausten osuus vakuutettujen sairaanhoitokustannuksista 1995–2014	170	36. Sjukförsäkringsersättningarnas andel av de försäkrades sjukvårdskostnaderna 1995–2014	170
37. Sairaanhoitokorvaukset asukasta kohti kunnittain 2014.....	173	37. Sjukvårdersättningar per invånare kommunvis 2014	173
38. Sairauspäivärahan ja työkyvyttömyyseläkkeiden vertailu sairauden mukaan 2014.....	179	38. Jämförelse sjukdomsvis mellan sjukdagpenningar och invalidpensioner/sjukpensioner 2014 .	179
39. Vuonna 2014 alkaneet sairauspäivärahakaudet sukupuolen, iän ja sairauden mukaan....	187	39. Sjukdagpenningperioder som börjat år 2014 enligt kön, ålder och sjukdom	187
40. Lääkekorvaukset erityiskorvausoikeuden mukaan 2014	190	40. Läkemedelsersättningar enligt rätt till specialersättning 2014	190
41. Sairauspäivärahapäivien ja kuntoutuksen vertailu ammattiryhmittäin 2014	195	41. Jämförelse enligt yrkesgrupp mellan sjukdagpenningdagar och rehabilitering 2014.....	195
42. Työterveyshuollon kattavuus palkansaajista 1995–2013	202	42. Företagshälsovårdens täckning, samtliga löntagare 1995–2013	202
43. Työterveyshuollon korvaukset palkansaajaa kohti 2013.....	203	43. Företagshälsovårdersättning per löntagare 2013	203
Kelan kuntoutusetuudet		FPA:s rehabiliteringsförmåner	
44. Kuntoutus 1995–2014	225	44. Rehabilitering 1995–2014.....	225
45. Kuntoutusraha keskimäärin 2014	229	45. Rehabiliteringspenning i genomsnitt 2014 ...	229
46. Kuntoutuspalvelut maakunnittain 2014	232	46. Rehabiliteringstjänster landskapsvis 2014 ...	232
47. Kuntoutuspalvelujen saajat sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2014.....	234	47. Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt kön, ålder och sjukdom 2014	234
Kelan työttömyysturvaetuudet		FPA:s arbetslöshetsförmåner	
48. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014 ...	248	48. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt kön och ålder 31.12.2014	248
49. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat 1995–2014.....	254	49. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd 1995–2014	254
50. Kotoutumistuen saajat kansalaisuuden mukaan 31.12.2014	255	50. Mottagare av integrationsstöd enligt medborgarskap 31.12.2014	255
51. Työmarkkinatuki ja pitkäaikaistyöttömyys kunnittain 31.12.2014	256	51. Arbetsmarknadsstöd och långtidsarbetslöshet kommunvis 31.12.2014.....	256
52. Työttömyysturvan saajat kunnittain 31.12.2014	258	52. Mottagare av arbetslöshetsförmåner kommunvis 31.12.2014	258
53. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat ammattiryhmittäin 31.12.2014.....	260	53. Grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt yrkesgrupp 31.12.2014	260
Kelan lapsiperhe-etuudet		FPA-förmåner till barnfamiljer	
54. Lastenhoidon tuet 1995–2014.....	272	54. Barnavårdsstöd 1995–2014	272
55. Lastenhoidon tukia saavien perheiden lapsiluku 31.12.2014	274	55. Antal barn i familjer med barnavårdsstöd 31.12.2014	274

	Sivu		Sida
Kelan asumistuet		FPA:s bostadsbidrag	
56. Yleinen asumistuki sosiaalisen tilanteen mukaan 1995–2014	290	56. Allmänt bostadsbidrag enligt social situation 1995–2014	290
57. Yleinen asumistuki perhemuodon mukaan 1995–2014	290	57. Allmänt bostadsbidrag enligt familjeform 1995–2014	290
58. Eläkkeensaajan asumistuki ja asunnon hallintamuoto 1995–2014	297	58. Bostadsbidrag för pensionstagare och besittningsform för bostaden 1995–2014	297
59. Eläkkeensaajan asumistuen saajat perherakenteen mukaan 1995–2014	297	59. Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare enligt familjestruktur 1995–2014.....	297
60. Yleistä asumistukea saavien osuus väestöstä maakunnittain 31.12.2014	298	60. Mottagare av allmänt bostadsbidrag – andel av befolkningen landskapsvis 31.12.2014	298
Kelan opintoetuedet		FPA:s studieförmåner	
61. Opintotuki 1995–2014	310	61. Studiestödet 1995–2014	310
62. Opintotukietuuksien saajat lukuvuosina 1995/1996–2014/2015	313	62. Mottagare av studiestödsförmåner under läsåren 1995/1996–2014/2015	313
63. Opintotuki keskimäärin oppilaitoksen mukaan joulukuussa 2014	316	63. Studiestödet i genomsnitt enligt läroanstalt i december 2014	316
64. Opintolainojen takausvastuut ja korkoavustukset lainakannasta 1995–2014	319	64. Borgensansvarsbetalningarnas och räntebidragens andel av lånebeståndet 1995–2014	319
65. Koulumatkatuen saajat kunnittain joulukuussa 2014	324	65. Mottagare av stöd för skolresor kommunvis i december 2014	324
Kelan talous ja hallinto		FPA:s ekonomi och förvaltning	
66. Kelan sosiaaliturvan rahoitus 1995–2014 ...	335	66. Finansieringen av den sociala trygghet som FPA sköter 1995–2014	335

List of Tables

	Page		Page
Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)			
1. Finnish population, 2014–2035.....	29	25. Recipients of old-age, disability or unemployment pension from Kela, 1995–2014	100
2. Total pension expenditure in relation to social expenditure and GDP, 1995–2014	39	26. Structure of national and survivors' pensions, 2008–2014.....	100
3. Total expenditure on pension benefits, 1995–2014	40	27. Recipients of pension benefit from Kela by age and sex at year-end 2014	101
4. Total number of pension beneficiaries, 1995–2014	43	28. Recipients of guarantee pension by age and sex at year-end 2014.....	102
5. Recipients of national pension or earnings-related pension by age and sex at year-end 2014	44	29. Other benefits being paid to recipients of a national pension, by age and sex of recipient, at year-end 2014	103
6. Recipients of national pension and earnings-related pension living in Finland, by region, 1995–2014.....	45	30. Average rates of pension benefits provided by Kela, 2008–2014	104
7. Recipients of disability pension by diagnosis at year-end 2014.....	46	31. Structure of spouses' pensions provided by Kela, at year-end 2014	104
8. Persons having retired on a national pension or earnings-related pension, 2000–2014....	49	32. Structure of orphans' pensions provided by Kela, at year-end 2014	105
9. Recipients of disability pension from Kela by diagnosis, 2014.....	50	33. Recipients of front-veteran's supplement, 1995–2014.....	105
10. Recipients of national pension or earnings-related pension living in Finland, by pension scheme, 1995–2014	53	34. New grants of national and survivors' pension, 1999–2014.....	106
11. Total pensions of recipients of national pension and earnings-related pension living in Finland, at year-end 2014.....	54	35. Decisions on disability pensions given by Kela in 2014, by age and sex of the claimant.....	107
12. Recipients of survivors' pensions living in Finland, 1995–2014	55	36. Pension benefits provided by Kela, 1995–2014	108
13. Total pensions of recipients of spouses' pensions living in Finland, at year-end 2014.....	56	37. Expenditure on national and survivors' pensions, 1995–2014.....	109
14. Disability benefits provided by Kela, 1995–2014	58	38. Recipients of pension benefits from Kela living outside Finland, 1995–2014.....	110
15. Health care expenditure as a share of social expenditure and GDP, 1995–2013	60	39. Recipients of pension benefits from Kela at year-end 2014 according to nationality and country of residence	111
16. Expenditure on health services, 1995–2013	63	40. Pensions from Kela adjusted to the recipient's previous residence in Finland, at year-end 2014.....	112
17. Income maintenance during incapacity for work, 1995–2014.....	66	41. Pension benefits provided by Kela, by region, in 2014.....	113
18. Sickness absences and compensated days of incapacity for work, 2000–2014	67	42. Recipients of pension benefits from Kela, by region, at year-end 2014.....	114
19. Employment and unemployment security, 1995–2014.....	73	43. New disability pensions granted by Kela, by occupational group, in 2014.....	116
20. Income security benefits for the unemployed, 1995–2014.....	74		
21. Unemployment benefits by region in 2014 ..	77	Disability benefits and services	
22. Income maintenance benefits for families with children, 1995–2014	81	44. Disability benefits, 1995–2014.....	120
23. Income security benefits for students, 1998–2014	87	45. Recipients of disability benefits, 1995–2014	121
		46. Recipients of disability benefit at year-end 2014 by age, sex and amount of benefit	122
		47. New disability benefits granted, 1995–2014	123
		48. Decisions on applications for disability benefit given in 2014, by age and sex of the applicant	124
Pension benefits		49. Recipients of disability benefits, by region, at year-end 2014	125
24. Recipients of pension benefits from Kela, 1995–2014.....	99		

	Page		Page
50. Recipients of disability allowance for persons under 16 years by diagnosis at year-end 2014	126	and nutrient costs, by age and sex of the claimant, 2014.....	172
51. Recipients of disability allowance for persons aged 16 years or over and recipients of dietary grant, by diagnosis, at year-end 2014..	127	74. Sickness allowances by region, 2014.....	174
52. Recipients of care allowance for pensioners by diagnosis at year-end 2014.....	128	75. Parenthood allowances by region, 2014.....	175
53. Persons entitled to interpreting services for the disabled by age and sex, at year-end 2014..	132	76. Refunds of medical expenses by region in 2014	176
54. Persons entitled to interpreting services for the disabled, by region, at year-end 2014.....	132	77. Sickness allowance periods initiated in 2011–2014 by diagnosis	180
Health insurance		78. Sickness allowances by diagnosis, 2014.....	181
55. National Health Insurance: Benefit payments, 1995–2014.....	147	79. Partial sickness allowances by diagnosis, 2014	184
56. Payment of National Health Insurance benefits, 2014.....	150	80. Sickness allowance: Days of payment in 2014 by age, sex and diagnosis.....	185
57. National Health Insurance beneficiaries, 1996–2014.....	151	81. Partial sickness allowance: Days of payment in 2014 by age, sex and diagnosis	186
58. Special care allowances, 1995–2014.....	153	82. Duration of sickness allowance periods initiated in 2013 according to diagnosis	188
59. Sickness allowance: Periods and days of payment, 1995–2014	154	83. Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under National Health Insurance at year-end 2011–2014.....	189
60. Parenthood allowances: Periods and days of payment, 1995–2014.....	155	84. Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under National Health Insurance, by age of beneficiary, at year-end 2014	191
61. Sickness and parenthood allowances: Analysis by basis of eligibility, 2014	156	85. Medicines with limited basic reimbursability, 2000–2014.....	192
62. Sickness and parenthood allowances in 2014	157	86. Recipients of refunds for medicine expenses and total expenditure on medicines in 2014 by medicine category	193
63. Payment of parenthood allowance to fathers, 1995–2014.....	158	87. Sickness allowance periods initiated in 2014 by occupational category.....	196
64. Take-up of parenthood allowances by fathers in 2013.....	159	88. Partial sickness allowance periods initiated in 2014 by occupational category.....	197
65. Amounts of sickness and parenthood allowances in 2014	160	89. Refunds for occupational and student health services, 1996–2014.....	201
66. Sickness and parenthood allowances in 2014 by age and sex of the recipient.....	161	90. Employer-provided occupational health care, 1996–2013.....	204
67. Refunds for medicine purchases, visits to a doctor and other medical services, 1995–2014	162	91. Employer-provided occupational health care by reimbursement class, 1996–2013.....	205
68. National Health Insurance refunds of medicine expenses, 1995–2014.....	165	92. Services provided by employers under occupational health care schemes, 1996–2013..	206
69. Recipients of refunds for medicine expenses by age and sex in 2014.....	166	93. Occupational health care for the self-employed, 1996–2014.....	207
70. Refunds for visits to a doctor and other medical services by age and sex of the recipient in 2014.....	168	94. Student health services, 1996–2014.....	208
71. Refunded examinations and treatments obtained from private-sector providers, by procedure in 2014.....	170	95. European Health Insurance Card holders, 2013–2014.....	213
72. Refunds of medical expenses and costs of treatment in 2014	171	96. Reimbursements for the cost of medical treatment received abroad, by reimbursement category, 2014	213
73. Decisions on new claims for sickness allowance and entitlement to refund for medicine		97. Refunds of medical expenses for treatment provided abroad, paid by Kela in 2014 to persons insured in Finland	214
		98. State reimbursements to public healthcare providers for costs of sickness and materni-	

	Page		Page
<i>ty benefits provided to persons insured in another country than Finland, 2014</i>	215	124. <i>Children conferring entitlement to child benefit, 1995–2014</i>	265
99. <i>Reimbursement of medical costs between EU/EEA countries, 1999–2014</i>	216	125. <i>Child day care subsidies, 1998–2014</i>	271
Rehabilitation		126. <i>Average rates of child day care subsidies, 1998–2014</i>	272
100. <i>Rehabilitation, 1995–2014</i>	224	127. <i>Families having received child day care subsidies, 1998–2014</i>	273
101. <i>Rehabilitation beneficiaries, 1995–2014</i>	225	128. <i>Number of children covered by child day care subsidies, 1998–2014</i>	274
102. <i>Rehabilitation services, 1995–2014</i>	226	129. <i>Child day care subsidies by age of child, at year-end 2014</i>	275
103. <i>Rehabilitation by age and sex of the client, 2014</i>	227	130. <i>Child day care subsidies by child care provider, at year-end 2014</i>	275
104. <i>Rehabilitation services by procedure in 2014</i>	228	131. <i>Take-up of child day care subsidies before the child's 3rd birthday</i>	276
105. <i>Rehabilitation services: Claims processing data for 2014 by age and sex of the claimant</i>	230	132. <i>Child benefits by region in 2014</i>	277
106. <i>Rehabilitation by region in 2014</i>	233	133. <i>Child day care subsidies by region in 2014 ..</i>	278
107. <i>Recipients of rehabilitation services by age and sex, 2014</i>	235	134. <i>Child maintenance allowance, 2009–2014 ..</i>	281
108. <i>Recipients of rehabilitation services by occupational group in 2014</i>	236	135. <i>Recipients of child maintenance allowance, 2009–2014</i>	281
Unemployment benefits paid by Kela		136. <i>Child support debt collected from liable parents, 2009–2014</i>	282
109. <i>Unemployment benefits, 1995–2014</i>	245	Housing benefits available from Kela	
110. <i>Recipients of unemployment benefits, 1995–2014</i>	246	137. <i>Housing-related benefits provided by Kela, 1995–2014</i>	287
111. <i>Labour market subsidy and basic unemployment allowance, 1995–2014</i>	247	138. <i>General housing allowance, 1995–2014</i>	288
112. <i>Recipients of labour market subsidy and basic unemployment allowance, 1995–2014 ..</i>	249	139. <i>Households having received general housing allowance, 1995–2014</i>	289
113. <i>Recipients of labour market subsidy, by basis of entitlement, 1995–2014</i>	250	140. <i>Recipients of general housing allowance by residential floor area, 1998–2014</i>	291
114. <i>Days of unemployment and average rates of benefit per day, 1995–2014</i>	251	141. <i>General housing allowance and household composition, 1995–2014</i>	292
115. <i>Recipients of basic unemployment allowance and labour market subsidy by age and sex, 2014</i>	252	142. <i>Housing allowance for pensioners, 1995–2014</i>	295
116. <i>Data on basic unemployment allowance and labour market subsidy, 2014</i>	253	143. <i>Recipients of housing allowance for pensioners, 1995–2014</i>	296
117. <i>Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy: Details about unemployment analysed by age group, 2012–2014</i>	253	144. <i>General housing allowance by region, at year-end 2014</i>	299
118. <i>Activation measures for the long-term unemployed, 2006–2014</i>	254	145. <i>Recipients of housing allowance for pensioners by region, at year-end 2014</i>	300
119. <i>Integration assistance for immigrants, 1999–2014</i>	255	Benefits for students	
120. <i>Unemployment benefits by region in 2014 ..</i>	257	146. <i>Student financial aid, 1995–2014</i>	309
121. <i>Recipients of basic unemployment allowance and labour market subsidy by occupational group, at year-end 2014</i>	259	147. <i>Recipients of student financial aid and aid components, 2000–2015</i>	311
Benefits for families with children		148. <i>Recipients of financial aid for students in academic year 2014/2015 analysed by age and sex</i>	312
122. <i>Maternity grants, 1995–2014</i>	264	149. <i>Recipients of student financial aid by educational institution, 2000–2015</i>	312
123. <i>Child benefits, 1995–2014</i>	265	150. <i>Recipients of student financial aid for education abroad in academic year 2014/2015</i>	313
		151. <i>Foreign recipients of student financial aid in academic year 2014/2015</i>	314

	Page		Page
152. Average amount of student financial aid, 1997–2014.....	315	179. Housing allowance for pensioners: Claims processing data, 2008–2014.....	357
153. Average student loan, 1995–2014.....	317	180. Financial aid for students: Claims processing data, 2000–2014.....	358
154. Student loan interest allowances, 1997–2014	318	181. Conscript's allowances: Claims processing data, 2000–2014.....	359
155. Student loans, 1995–2014.....	320	182. Recovery of overpaid Kela benefits, 2000–2014	360
156. School transportation subsidy, 1997–2014.	322		
157. Age of school transportation subsidy recipients and amount of subsidy in academic years 1997/1998–2014/2015.....	323		
158. Adult education subsidy: Loan guarantees, 2001–2014.....	326		
Conscript's allowance			
159. Conscript's allowances, 1995–2014	329		
160. Average conscript's allowances and allowance components, 1995–2014	330		
Finance and administration			
161. Expenditure and financing of National Pension Insurance, 1995–2014.....	336		
162. Expenditure and financing of National Health Insurance, 1995–2014.....	337		
163. National Health Insurance expenditure, 2006–2014.....	338		
164. National Health Insurance financing, 2006–2014	339		
165. Expenditure and financing of the social security general fund, 2009–2014.....	340		
166. Balance sheet of Kela, 2000–2014.....	341		
167. Investments by Kela, 2000–2014.....	343		
168. Kela staff, 2010–2014.....	347		
169. Kela's customer service network, 2010–2014	347		
170. Customer contacts analysed by service channel, 2012–2014	348		
171. Customer contacts through personal visit to local office, telephone call or remote service: Reason for contact, 2013–2014	349		
172. Customer contacts through personal visit to local office, telephone call or remote service: 20 benefits which the contacts most commonly concerned in 2014.....	350		
173. Pension and disability benefits: Claims processing data, 2000–2014.....	351		
174. National Health Insurance benefits: Claims processing data, 2000–2014.....	352		
175. Rehabilitation: Claims processing data, 2000–2014.....	353		
176. Unemployment security: Claims processing data, 2000–2014	354		
177. Benefits for families with children: Claims processing data, 2000–2014.....	355		
178. General housing allowances: Claims processing data, 2002–2014	356		

List of Charts

	Page		Page
Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)		Disability benefits and services	
1. Population age structure and dependency ratio, 1995–2014	29	27. New awards of disability benefit according to diagnosis, 2014	130
2. Social expenditure, 1995–2014	30	Health insurance	
3. Social expenditure by source of finance, 1995–2014	30	28. National Health Insurance: benefit payments, 1995–2014	149
4. Social insurance funds, 1997–2014	31	29. Refunds for medical expenses: Expenditure and recipients, 2014	152
5. Contributions by employers to social insurance, 1995–2014	31	30. Parenthood allowances for fathers, 1995–2014	159
6. Contributions by the insured to social insurance, 1995–2015	32	31. Rates of sickness and parenthood allowances: Development 1995–2014	160
7. Social expenditure and the benefits provided by Kela, 2014	33	32. Refunded visits to a doctor and other medical services, 1995–2014	163
8. Expenditure on Kela benefits per resident of Finnish municipalities, 2014	34	33. Refunds for travel costs by method of transport, 2014	164
9. Social expenditure and the benefits provided by Kela in relation to GDP, 1995–2014	35	34. Costs of medicines reimbursed by National Health Insurance by specialty of the prescribing doctor, 2014	167
10. Benefits provided by Kela as a share of selected economic indicators, 1995–2014	35	35. Refunded visits to a doctor and the fees charged, by medical specialty, 2014	169
11. Total expenditure on pensions, 2014	42	36. National Health Insurance refunds as a share of the medical care expenses of insured persons, 1995–2014	170
12. Pension recipients as a share of the population aged 55–64 by one-year age groups, at year-end 2014	42	37. Refunds of medical expenses by municipality and per resident, 2014	173
13. Pension recipients aged 55–64 by type of pension received, 1995–2014	52	38. Sickness allowance and disability pension: Comparison by diagnosis, 2014	179
14. Recipients of national pensions and earnings-related pensions living in Finland, at year-end 2014	52	39. Sickness allowance periods initiated in 2014 by age, sex and diagnosis	187
15. Public expenditure on health services, 1995–2013	61	40. Refunds for medicine expenses by diagnosis entitling the patient to special rate of refund, 2014	190
16. Financing of health care expenditure, 1995–2013	62	41. Days on sickness allowance and rehabilitation: Comparison by occupational group, 2014	195
17. Selected diagnoses as a basis of entitlement to benefits, 2000–2014	64	42. Share of wage and salary earners covered by occupational health services, 1995–2013	202
18. Total sales of medicines in 2014	65	43. Occupational health care reimbursements per employee, 2013	203
19. Recipients of unemployment benefits, 1995–2014	72	Rehabilitation	
20. Recipients of unemployment benefits and persons employed through employment promotion measures as, at 30 November 2014	76	44. Rehabilitation, 1995–2014	225
21. Financing of unemployment allowances and labour market subsidies, 1995–2014	78	45. Average rates of rehabilitation allowance, 2014	229
22. Benefits for families with children, 1995–2014	82	46. Rehabilitation services by region, 2014	232
23. Children under school age by type of day-care provision, at year-end 2014	82	47. Recipients of rehabilitation services by age, sex and diagnosis, 2014	234
24. Housing-related benefits provided by Kela: Benefit expenditure and its share of GDP, 1995–2014	83	Unemployment benefits paid by Kela	
25. Financial support for housing, 2014	84	48. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy by age and sex, at year-end 2014	248
26. Housing-related benefits provided by Kela: Number of recipients and recipients as a share of population, 1997–2014	84		

	Page
49. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy, 1995–2014	254
50. Recipients of integration assistance for immigrants by nationality at year-end 2014	255
51. Reciprocity of labour market subsidy and long-term unemployment by municipality, at year-end 2014	256
52. Recipients of unemployment benefits by municipality at year-end 2014	258
53. Recipients of basic unemployment allowance and labour market subsidy by occupational group, at year-end 2014	260

Benefits for families with children

54. Child day care subsidies, 1995–2014.....	272
55. Families in receipt of child day care subsidy, by number of children in family, at year-end 2014	274

Housing benefits available from Kela

56. General housing allowance by social circumstances of recipient households, 1995–2014	290
57. General housing allowance by household composition, 1995–2014	290
58. Housing allowance for pensioners and type of occupancy, 1995–2014	297
59. Recipients of housing allowance for pensioners by family structure, 1995–2014	297
60. Recipients of general housing allowance as a share of the population in region at year-end 2014	298

Benefits for students

61. Student financial aid, 1995–2014	310
62. Student financial aid recipients in academic years 1995/1996–2014/2015	313
63. Average amount of financial aid for students by educational institution in December 2014.....	316
64. Student loan guarantee payments and interest allowances as a share of total loan volume, 1995–2014	319
65. Recipients of school transportation subsidy by municipality in December 2014	324

Finance and administration

66. Financing of benefit schemes administered by Kela, 1995–2014.....	335
---	-----

Käsitteet, lyhenteet ja symbolit

Taulukkojen rahamäärät = Kunkin vuoden käyvässä rahassa (ellei toisin ole mainittu)
 Kuvioiden rahamäärät = Muunnettu kuvion tuoreimman vuoden rahanarvoon. Muuntokerroin perustuu elinkustannusindeksiin (ks. liite 10).

SVT = Suomen virallinen tilasto

ETK = Eläketurvakeskus

STM = Sosiaali- ja terveysministeriö

THL = Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

TK = Tilastokeskus

TEM = Työ- ja elinkeinoministeriö

YM = Ympäristöministeriö

0 } = Luku pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
 0,0 }

– = Ei yhtään

.. = Tietoa ei ole saatu

• = Tieto epälooginen esitettäväksi

* = Arvio tai ennakkotieto

2 541 = Vaakaviiva taulukossa tarkoittaa, että luvut viivan eri puolilla eivät ole vertailukelpoisia.
 2 675

Begrepp, förkortningar och symboler

Belopp i tabellerna = Enligt penningvärdet ifrågavarande år (om inte annat nämns)

Belopp i figurerna = Omräkning till penningvärdet enligt det senaste året i figuren. Omräkningskoefficienten baserar sig på levnadskostnadsindex (se bilaga 10).

FOS = Finlands officiella statistik

ANM = Arbets- och näringsministeriet

MM = Miljöministeriet

PC = Pensionsskyddscentralen

SC = Statistikcentralen

SHM = Social- och hälsovårdsministeriet

THL = Institutet för hälsa och välfärd

0 } = Talet mindre än hälften av den använda enheten
 0,0 }

– = Ingenting finns att redovisa

.. = Uppgift ej tillgänglig

• = Logiskt omöjlig uppgift

* = Uppskattning eller förhandsuppgift

2 541 = En horisontal linje i tabellen markerar att uppgifterna på ömse sidor inte är jämförbara.
 2 675

Special terminology, abbreviations and symbols used in the text

Money items in tables = Current money value in the respective years (unless otherwise indicated)

Money items in charts = Converted to the prices of the most recent year covered in the Yearbook. The conversation coefficient is based on the Cost-of-Living Index (see page 468).

Kela = Kansaneläkelaitos / The Social Insurance Institution of Finland

NPI = National Pension Insurance

NHI = National Health Insurance

0 } = Less than half of unit employed
 0.0 }

– = Magnitude nil

.. = Data not available

• = Category not applicable

* = Estimate or provisional data

2,541 = A horizontal line in a table indicates a break in the comparability of the data.
 2,675

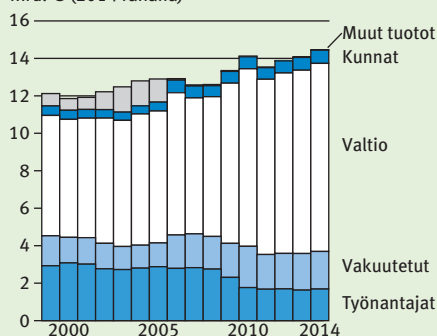
Kela vuonna 2014

Eläke-etuuden saajia (31.12.)	673 109
Vanhuseläke	482 079
Työkyvyttömyyseläke	146 764
Työttömyyseläke	375
Takuuseläke	101 521
Perhe-eläke	23 954
Lapsikorotus	12 560
Rintamalisät	26 590
Vammaisetuuden saajia (31.12.)	310 128
Alle 16-vuotiaan vammaistuet	35 289
16 vuotta täyttäneen vammaistuet	10 925
Eläkettä saavan hoitotuet	232 928
Ruokavaliokorvaukset	33 514
Sairausvakuutuskorvauksen saajia	
Sairauspäiväraha ¹⁾	304 573
Vanhempainpäivärahat	158 434
Sairaanhoidonkorvaus	4 232 087
Kuntoutujia	119 944
Kuntoutuspalvelut	107 107
Kuntoutusraha	56 731
Työttömyysturvaetuuksien saajia (31.12.)	223 912
Peruspäiväraha	39 761
Työmarkkinatuki	173 284
Kotoutumistuki	10 813
Lapsilisää saaneita lapsia (31.12.)	1 012 805
Lastenhoidon tukia saaneita perheitä (31.12.)	87 622
Yleistä asumistukea saaneita ruokakuntia (31.12.)	206 092
Eläkkeensaajan asumistuen saajia (31.12.)	191 401
Opintotuen saajia (joulukuu)	235 972
Koulumatkatuen saajia (joulukuu)	33 156

¹⁾ Ei sisällä pelkkää YEL-sairauspäivärahaa eikä pelkkää osasairauspäivärahaa saaneita.

Kelan rahoitus

Mrd. € (2014 rahana)

		2015*
Kokonaismenot, milj. €	14 455,0	14 901,0
Etuusmenot, milj. €	14 015,8	14 459,2
Eläke-etuudet	2 563,1	2 512,5
Vammaisetuudet	612,9	621,3
Sairausvakuutusetuudet	4 269,1	4 329,4
Kuntoutus	410,2	447,3
Työttömyysturvaetuudet	1 933,7	2 124,3
Lapsiperhe-etuudet	2 100,2	2 061,6
Yleinen asumistuki	742,3	919,3
Eläkkeensaajan asumistuki	497,9	531,0
Opintoetuudet	829,0	852,6
Muut	57,3	59,9

* Arvioitu 10.11.2015

		2015*
Rahoitus, milj. €	14 458,8	14 788,0
Vakuutetut	1 953,7	1 946,4
Työntekijät	1 690,0	1 660,6
Valtio	10 039,1	10 186,8
Kunnat	704,1	863,1
Palkansaajat (työttömyys- vakuutusmaksut)	52,0	120,9
Muut	19,9	10,2

* Arvioitu 10.11.2015

Etuusmenojen suhde (%)

palkkasummaan	17,0*
bruttokansantuotteeseen	6,8*

Etuusmenojen (pl. opintoetuudet) osuus

sosiaalimenoista, %	20,0*
---------------------------	-------

Ratkaistuja hakemuksia

Eläke- ja vammaisetuudet	283 897
Sairaus- ja vanhempainpäivärahat	800 209
Työttömyysturvaetuudet	1 235 345
Lastenhoidon tuet	247 483
Yleinen asumistuki	467 439
Eläkkeensaajan asumistuki	169 942
Opintotuki	413 397

Palvelupisteitä (31.12.) **187**

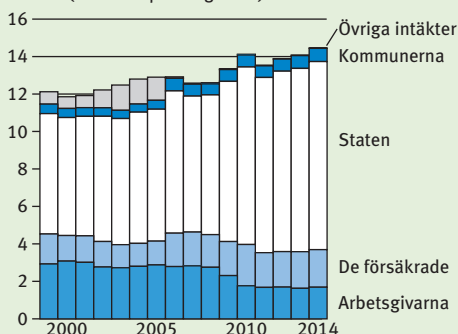
FPA år 2014

Mottagare av pensionsförmåner (31.12)	673 109
Ålderspension	482 079
Sjukpension	146 764
Arbetslöshetspension	375
Garantipension	101 521
Familjepension	23 954
Barnförhöjning	12 560
Fronttillägg	26 590
Handikappförmånstagare (31.12)	310 128
Handikappbidrag för personer under 16 år	35 289
Handikappbidrag för personer över 16 år	10 925
Vårdbidrag för pensionstagare	232 928
Kostersättning	33 514
Mottagare av sjukförsäkringsersättningar	
Sjukdagpenning ¹⁾	304 573
Föräldradagpenningar	158 434
Sjukvårdsersättning	4 232 087
Rehabiliteringsklienter	119 944
Rehabiliteringstjänster	107 107
Rehabiliteringspenning	56 731
Mottagare av arbetslöshetsförmåner (31.12)	223 912
Grunddagpenning	39 761
Arbetsmarknadsstöd	173 284
Integrationsstöd	10 813
Mottagare (barn) av barnbidrag (31.12)	1 012 805
Mottagare (familjer) av barnavårdsstöd (31.12)	87 622
Mottagare (hushåll) av allmänt bostadsbidrag (31.12)	206 092
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare (31.12)	191 401
Mottagare av studiestöd (december) ..	235 972
Mottagare av skolrestöd (december)	33 156

¹⁾ Inkluderar inte mottagare av enbart FöPL-sjukdagpenning eller enbart partiell sjukdagpenning.

FPA:s finansiering

Mrd. € (2014 års penningvärde)

Totalutgifter, milj. €	14 455,0	2015*	14 901,0
Förmånsutgifter, milj. €	14 015,8	2015*	14 459,2
Pensionsförmåner	2 563,1		2 512,5
Handikappförmåner	612,9		621,3
Sjukförsäkringsförmåner ...	4 269,1		4 329,4
Rehabilitering	410,2		447,3
Arbetslöshetsförmåner	1 933,7		2 124,3
Förmåner till barnfamiljer ...	2 100,2		2 061,6
Allmänt bostadsbidrag	742,3		919,3
Bostadsbidrag för pensions- tagare	497,9		531,0
Studieförmåner	829,0		852,6
Övriga förmåner	57,3		59,9

* Uppskattning 10.11.2015

Finansiering, milj. €	14 458,8	2015*	14 788,0
De försäkrade	1 953,7		1 946,4
Arbetsgivarna	1 690,0		1 660,6
Staten	10 039,1		10 186,8
Kommunerna	704,1		863,1
Löntagarna (arbetslöshets- försäkringspremier)	52,0		120,9
Övriga	19,9		10,2

* Uppskattning 10.11.2015

Förmånerna i % av	
lönesumman	17,0*
bruttonationalprodukten	6,8*
Förmånerna (exkl. studieförmåner) i % av	
socialutgifterna	20,0*

Avgjorda ansökningar

Pensions- och handikappförmåner	283 897
Sjuk- och föräldradagpenningar	800 209
Arbetslöshetsförmåner	1 235 345
Barnavårdsstöd	247 483
Allmänt bostadsbidrag	467 439
Bostadsbidrag för pensionstagare	169 942
Studiestöd	413 397

Betjäningsställen (31.12)	187
--	------------

KELA 2014

Recipients of pension benefits¹⁾	673,109
Old age pension	482,079
Disability pension	146,764
Unemployment pension	375
Guarantee pension	101,521
Survivors' pension	23,954
Child increases	12,560
Front-veteran's supplements	26,590
Recipients of disability benefits¹⁾	310,128
Disability allowance for persons under 16 years	35,289
Disability allowance for persons aged 16 years or older	10,925
Care allowance for pensioners	232,928
Dietary grant	33,514
Health insurance beneficiaries	
Sickness allowance ²⁾	304,573
Parenthood allowances	158,434
Refunds of general health services expenses	4,232,087
Recipients of rehabilitation benefits	119,944
Rehabilitation services	107,107
Rehabilitation allowance	56,731
Recipients of unemployment benefits¹⁾	223,912
Basic unemployment allowance	39,761
Labour market subsidy	173,284
Integration assistance for immigrants	10,813
Child benefit recipients (no. of children)²⁾	1,012,805
Recipients of child day care subsidies (no. of families)¹⁾	87,622
Households receiving general housing allowance¹⁾	206,092
Recipients of housing allowance for pensioners¹⁾	191,401
Recipients of financial aid for students (December)	235,972
Recipients of school transportation subsidy (December)	33,156

¹⁾ At year-end.

²⁾ Not including persons who received exclusively partial sickness allowance or sickness allowance under the YEL Act.

Total benefit expenditure in proportion to	
total wage and salary bill (%)	17.0*
gross domestic product (%)	6.8*
Total benefit expenditure (excl. benefits for students)	
% of social welfare expenditure	20.0*

Total expenditure (€ million) ...	14,455.0	2015* 14,901.0
Total benefit expenditure (€ million)	14,015.8	14,459.2
Pension benefits	2,563.1	2,512.5
Disability benefits	612.9	621.3
Health insurance benefits ...	4,269.1	4,329.4
Rehabilitation benefits	410.2	447.3
Unemployment benefits	1,933.7	2,124.3
Benefits for families with children	2,100.2	2,061.6
General housing allowances	742.3	919.3
Housing allowance for pensioners	497.9	531.0
Benefits for students	829.0	852.6
Other benefits	57.3	59.9

* Estimate from 10 November 2015

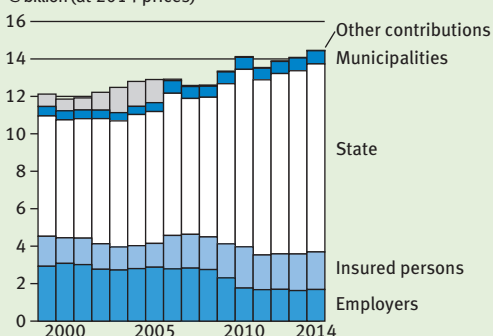
Financing (€ million)	14,458.8	2015* 14,788.0
Insured population	1,953.7	1,946.4
Employers	1,690.0	1,660.6
State	10,039.1	10,186.8
Municipalities	704.1	863.1
Wage and salary earners (unemployment insurance contributions)	52.0	120.9
Other	19.9	10.2

* Estimate from 10 November 2015

Branch offices (At year-end) **187**

Sources of financing

€ billion (at 2014 prices)

1

Suomen sosiaaliturva ja Kela FPA och den sociala tryggheten i Finland

2014

- Eläketurva
Pensioner
- Vammaisturva
Handikappförmåner
- Terveysturva
Sjukförmåner
- Kuntoutus
Rehabilitering
- Työttömien toimeentuloturva
Utkomstskydd vid arbetslöshet
- Lapsiperheiden tukeminen
Stöd för barnfamiljer
- Asumisen tuki
Stöd för boende
- Opiskelijoiden toimeentuloturva
Utkomstskydd för studerande

1.1 Yleistä

Sosiaaliturva. Sosiaaliturva on yksi *sosiaalipolitiikan* osa-alue. Sosiaalipolitiikka tarkoittaa julkisia toimia, joilla pyritään turvaamaan väestön kohtuullinen elintaso ja turvallisuus. Muita sosiaalipolitiikan osa-alueita ovat esimerkiksi työ-, terveystoimenpiteet, asunto-, alkoholi- ja koulutuspolitiikka.

Sosiaaliturva on määritelty perustuslaissa jokaiselle kuuluvana oikeutena perustoimeentuloon ja huolenpitoon työttömyyden, sairauden, työkyvyttömyyden ja vanhuuden aikana sekä lapsen syntymän ja huoltajan menetyksen kohdatessa. Sosiaaliturvaetuudet voivat olla *rahallisia etuuksia* tai julkisin varoin järjestettyjä tai osittain *palveluja*.

Sosiaaliturva rahoitetaan veroilla, veroluonteisilla maksuilla, sosiaalivakuutusmaksuilla ja asiakasmaksuilla. Suomen sosiaaliturvan rahoitusta ja kohdentumista voi tarkastella Terveystoimenpiteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) vuosittain laatiman *sosiaalimenot ja rahoitus -tilaston* avulla. Tilastoon kerätään vuosittain tiedot julkisten ja yksityisten tahojen sosiaalisen toiminnan kustannuksista ja rahoituksesta. Kelan etuuksista opintoetuuksia ei tilastossa lueta sosiaalimenoihin.

Kelan hoitama sosiaaliturva. Kansaneläkelaitos eli Kela on yksi sosiaaliturvan toimeenpanijoina Suomessa. Se on julkinen eduskunnan valvonnassa toimiva laitos.

Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat vähimmäiseläkkeet, sairausvakuutus, työttömyyden perusturva, kuntoutus, asumistuet, lapsiperheiden tuet ja opintotuki. Lisäksi Kela huolehtii mm. vammaisetuuksista ja sotilasavustuksista.

Tehtäviensä toteuttamista varten Kelalla on koko maan kattava palveluverkosto. Asiakkaita palvelee lähes 190 toimipistettä ja noin 150 yhteispalvelupistettä eri puolilla maata. Etuuksiin liittyviin puhelintiedusteluihin vastaavat Kelan valtakunnalliset etuuskohtaiset palvelunumerot. Lähes kaikkia etuuksia voi hakea myös kirjautumalla Kelan verkkosivuilla asiointipalveluun.

Kelan tilastollisen vuosikirjan ensimmäisessä luvussa kuvataan Suomen sosiaaliturvaa laajemmin ja Kelan osuutta yhtenä sosiaaliturvan toimeenpanijana. Muu osa vuosikirjasta käsittelee Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa.

1.1 Allmänt

Social trygghet. Den sociala tryggheten är ett delområde inom *socialpolitiken*. Med socialpolitik avses offentliga åtgärder för att tillförsäkra befolkningen en skälig levnadsnivå och trygghet. Andra delområden inom socialpolitiken är t.ex. arbets-, hälso-, bostads-, alkohol- och utbildningspolitik.

Social trygghet definieras i grundlagen som vars och ens rätt till grundläggande försörjning och omsorg vid arbetslöshet, sjukdom, arbetsoförmåga och under ålderdomen samt vid barnafödelse och förlust av en försörjare. Socialförsäkringsförmånerna kan bestå av *ekonomisk hjälp* eller av *tjänster* som anordnats eller köpts med offentliga medel.

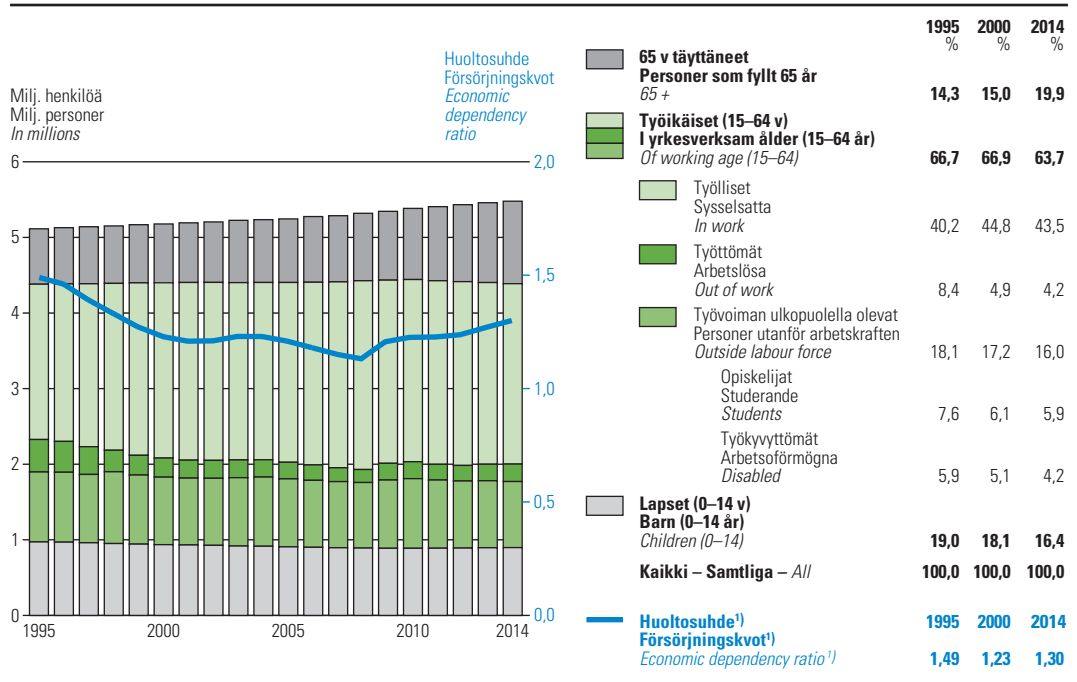
Den sociala tryggheten finansieras med skattemedel, avgifter av skattekaraktär, socialförsäkringsavgifter och klientavgifter. Finansieringen av den sociala tryggheten i Finland kan studeras närmare i den *statistik över sociala utgifter och finansiering* av dessa som Institutet för hälsa och välfärd (THL) årligen utarbetar. För statistiken har man samlat in uppgifter om den offentliga och privata sektorns kostnader för och finansiering av social verksamhet. Av FPA-förmånerna ingår studieförmånerna inte i statistiken över sociala utgifter.

Social trygghet som handhas av FPA. Folkpensionsanstalten (FPA) verkställer en stor del av den sociala tryggheten i Finland. FPA är en offentlig inrättning som verkar under tillsyn av riksdagen.

FPA handhar minimipensioner, sjukförsäkring, grundtrygghet för arbetslösa, rehabilitering, bostadsbidrag, förmåner för barnfamiljer och studiestöd. Dessutom ansvarar FPA för bl.a. handikappförmåner och militärunderstöd.

FPA har ett riksomfattande servicenät, bestående av nästan 190 betjäningssäten och cirka 150 samserviceställen på olika håll i landet. Frågor om FPA:s förmåner besvaras per telefon på de riksomfattande servicenumren för de olika förmånerna. Man kan ansöka om nästan alla förmåner också genom att logga in på e-tjänsten på FPA:s webbplats.

I årsbokens första kapitel presenteras en översikt av den sociala tryggheten i Finland och FPA:s roll som verkställare av den. Årsboken i övrigt behandlar den sociala trygghet som handhas av FPA.

Kuvio 1. Suomen väestö ja huoltosuhde 1995–2014**Figur 1. Finlands befolkning och försörjningskvot 1995–2014****Chart 1. Population age structure and dependency ratio, 1995–2014**

¹⁾ Muun väestön kuin työlliset suhde työllisiin.
Befolkningen, exklusive sysselsatta, i relation till sysselsatta.
The ratio of the inactive population to the economically active population.

Lähde: SVT. TK: Työvoimatilasto 1995–2004, vuosikatsaus, Työmarkkinat-sarja; SVT. TK: Työvoimatilasto 2005–2009, Työmarkkinat-sarja; SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. SC: Arbetskraftsstatistik 1995–2004, årsöversikt, serien Arbetsmarknad; FOS. SC: Arbetskraftsstatistik 2005–2009, serien Arbetsmarknad; FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

1. Väestö 2014–2035**Befolkning 2014–2035***Finnish population, 2014–2035*

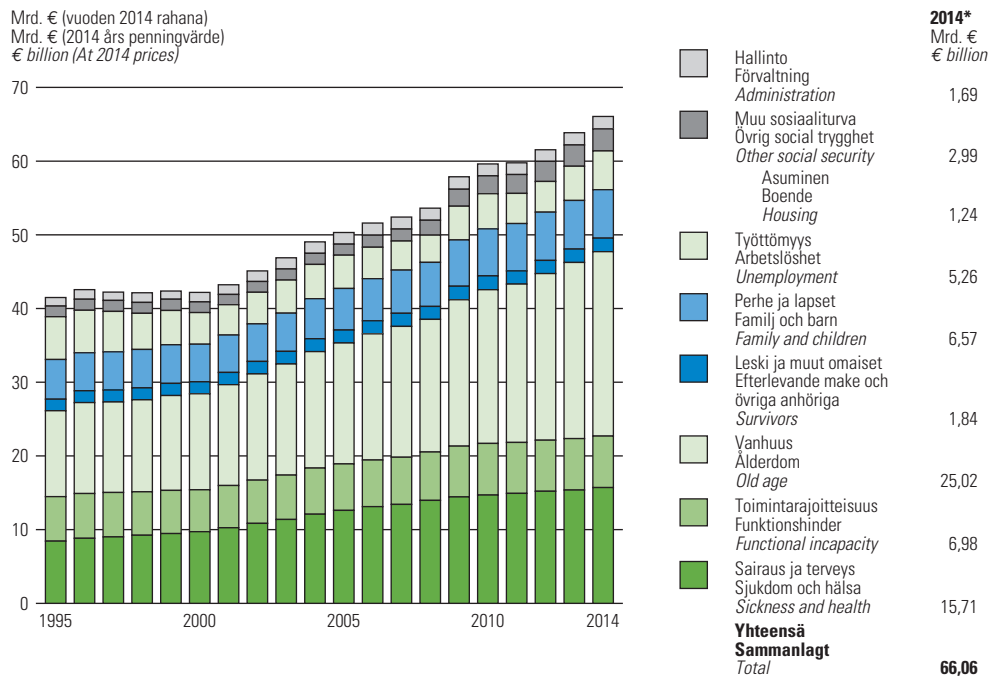
Vuosi År Year	Koko väestö Hela befolkningen Total population	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	0–15-vuotiaat 0–15-åringar Age 0–15	16–64-vuotiaat 16–64-åringar Age 16–64	Yli 64-vuotiaat Över 64 år Age 65 and over
1 000 henkilöä – 1 000 personer – Thousands						
2014	5 474	2 693	2 781	956	3 426	1 091
2015	5 494	2 704	2 790	956	3 413	1 124
2020	5 655	2 790	2 865	987	3 399	1 268
2025	5 775	2 854	2 922	1 001	3 389	1 385
2030	5 876	2 907	2 970	1 005	3 383	1 488
2035	5 955	2 949	3 006	1 006	3 402	1 548

Lähde: Kelan ennusteet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA:s prognoser; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 2. Sosiaalimenot 1995–2014**Figur 2. Socialutgifter 1995–2014**

Chart 2. Social expenditure, 1995–2014

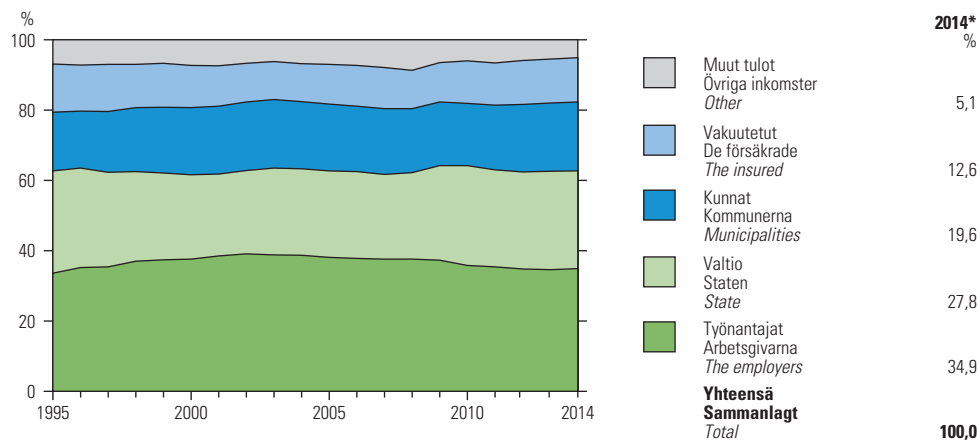

Lähde: THL, vuoden 2014 arvio STM.

Källa: THL, 2014 års uppskattning SHM.

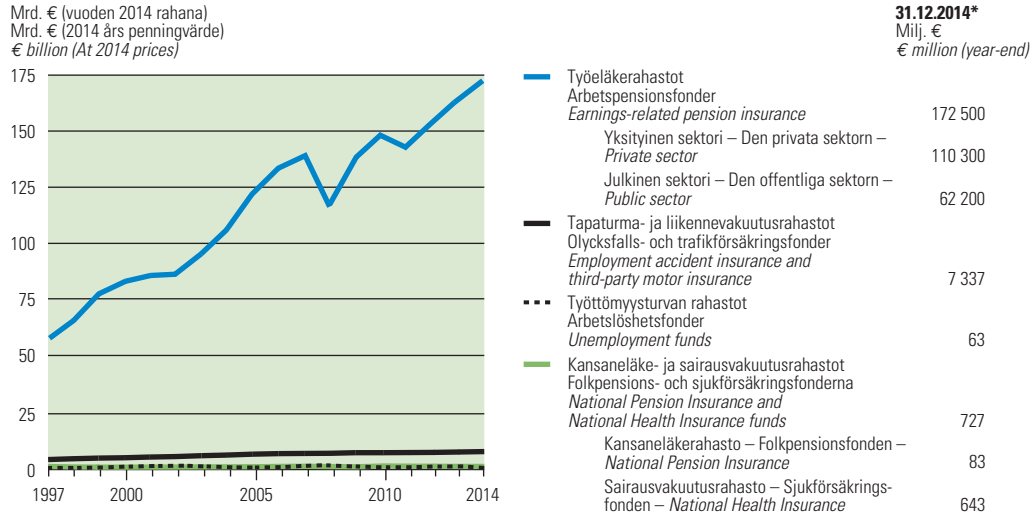
Kuvio 3. Sosiaalimenojen rahoitus 1995–2014**Figur 3. Finansieringen av socialutgifterna 1995–2014**

Chart 3. Social expenditure by source of finance, 1995–2014

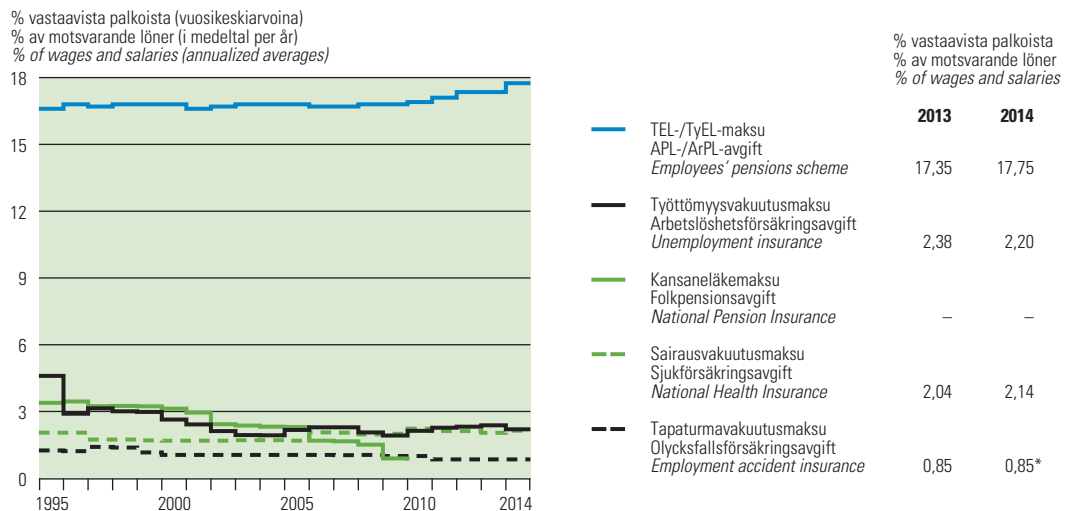
Lähde: THL, vuoden 2014 arvio STM.

Källa: THL, 2014 års uppskattning SHM.

Kuvio 4. Sosiaalivakuutuksen rahastot 1997–2014**Figur 4. Socialförsäkringsfonder 1997–2014****Chart 4. Social insurance funds, 1997–2014**

Lähde: Taulukko 166; Eläketurvakeskus; Sosiaali- ja terveysministeriö; Valtiokonttori; Keva; Kirkkohallitus; Suomen Pankki; Suomen ortodoksinen kirkollishallitus (vuoteen 2009 saakka); Työttömyysvakuutusrahasto, toimintakertomukset; Työttömyyskassojen tukisäätiö; Työttömyyskassojen tukikassa.

Källa: Tabell 166; Pensionsskyddscentralen; Social- och hälsovårdsministeriet; Statskontoret; Keva; Kyrkostyrelsen; Finlands Bank; Ortodoxa Kyrkostyrelsen i Finland (t.o.m. 2009); Arbetslöshetsförsäkringsfonden, verksamhetsberättelser; Arbetslöshetskassornas stödstitelse; Arbetslöshetskassornas stödkassa.

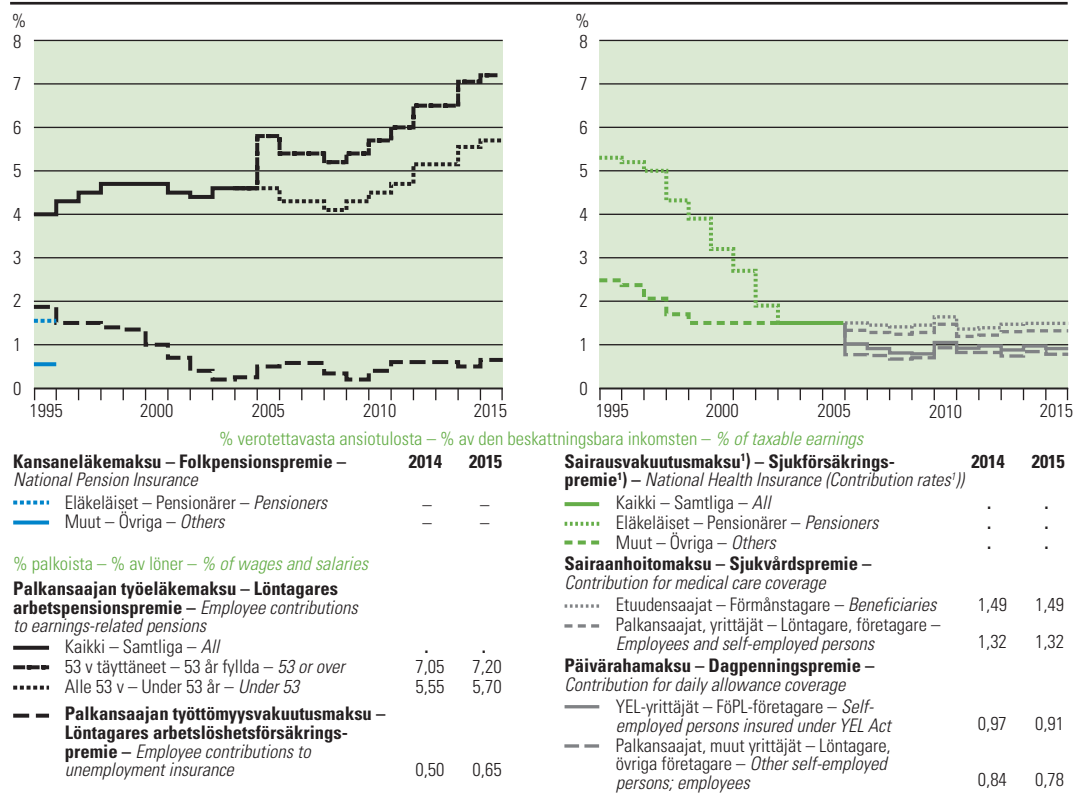
Kuvio 5. Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut 1995–2014**Figur 5. Arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter 1995–2014****Chart 5. Contributions by employers to social insurance, 1995–2014**

Huom. Vuonna 2014 työnantajan ryhmähenkivakuutusmaksu oli 0,1 % palkoista.

Anm. År 2014 var arbetsgivarnas grupplivförsäkringsavgift 0,1 % av lönerna.

N.B. The employer contribution to group life insurance was 0.1% of the wage and salary bill in 2014.

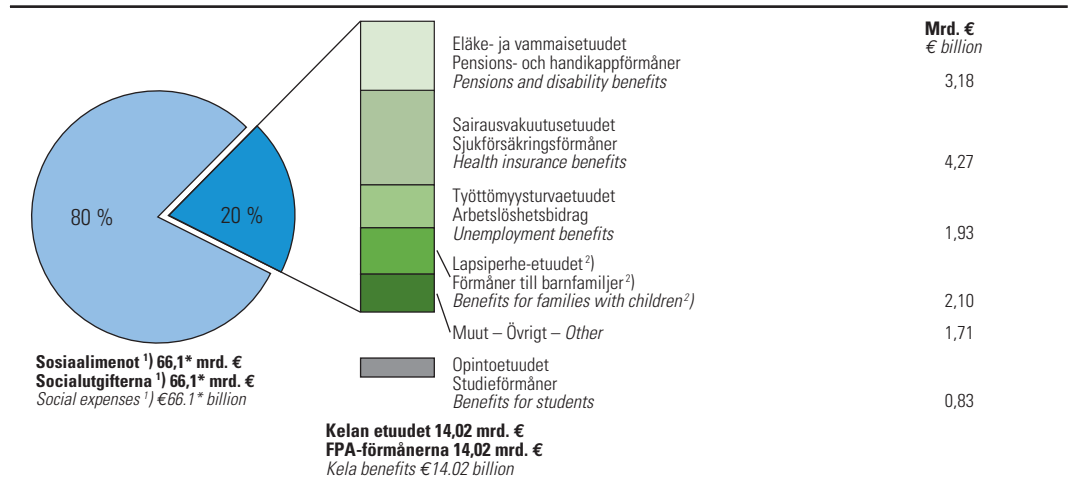
Kuvio 6. Vakuutetun sosiaalivakuutusmaksut 1995–2015
Figur 6. Försäkrades socialförsäkringspremier 1995–2015
Chart 6. Contributions by the insured to social insurance, 1995–2015

¹⁾ Kuviossa sairausvakuutusmaksu on vuosilta 1995–1998 keskimääräinen; 13 455 € ylittävältä tulon osalta perittiin korkeampaa maksua. I figuren anges sjukförsäkringspremier i medeltal för åren 1995–1998; en högre premie uppbars för inkomster utöver 13 455 €. The National Health Insurance contribution rates shown for 1995–1998 represent an average. A higher contribution rate was applied to taxable earnings exceeding €13,455 per annum.

Kuvio 7. Sosiaalimenot ja Kelan sosiaaliturva 2014**Figur 7. Socialutgifterna och den sociala trygghet som FPA sköter, 2014**

Chart 7. Social expenditure and the benefits provided by Kela, 2014

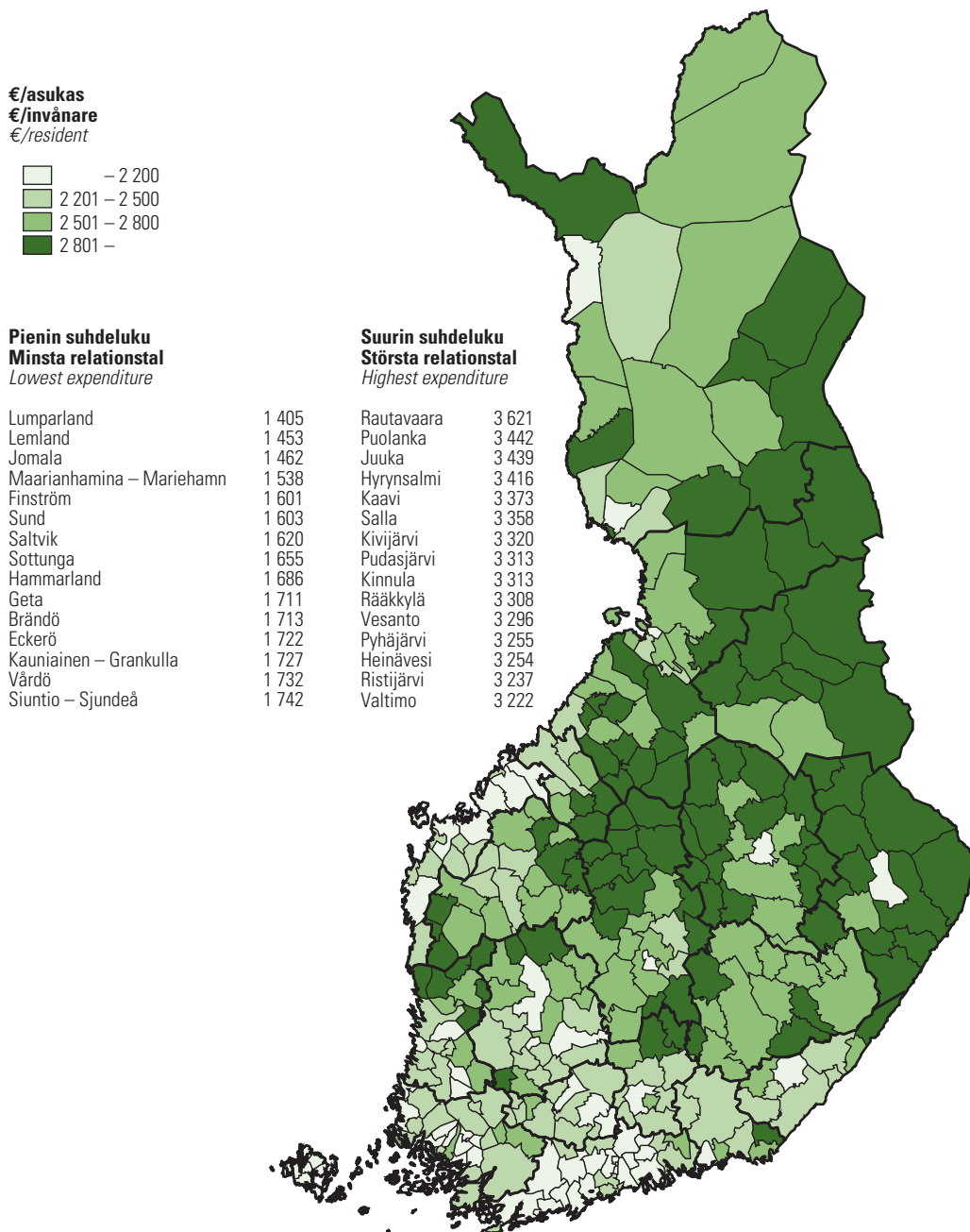

¹⁾ Sosiaalimenosta suurimman osan muodostavat työeläkkeet (24,3 mrd. €) sekä kunnalliset sosiaali- ja terveystalvet (19,0 mrd. €).
 Största delen av de sociala utgifterna består av arbetspensioner (24,3 mrd. €) och av kommunala social- och hälsovårdstjänster (19,0 mrd. €).
 Earnings-related pensions (€24.3 billion) and municipal social and health services (€19.0 billion) comprise the majority of social expenditure.

²⁾ Vanhempainpäivärahat kuuluvat sairausvakuutusetuksiin.
 Föräldradagpenningarna hör till sjukförsäkringsförmånerna.
 Parenthood allowances are included in health insurance benefits.

Huom. Opintoetuudet kuuluvat Kelan etuuksiin, mutta eivät sisälly sosiaalimenoihin.
 Anm. Studieförmånerna hör till FPA-förmånerna men ingår inte i socialutgifterna.
 N.B. Benefits for students are included among the benefits provided by Kela, but not in the social expenditure.

Lähde: SVT. Kelan tilastot www.kela.fi/tilastot; STM.
 Källa: FOS. FPA:s statistik www.fpa.fi/statistik; SHM.

Kuvio 8. Kelan etuudet¹⁾ asukasta kohti kunnittain 2014**Figur 8. FPA-förmånerna¹⁾ per invånare enligt kommun 2014**Chart 8. Expenditure on Kela benefits¹⁾ per resident of Finnish municipalities, 2014

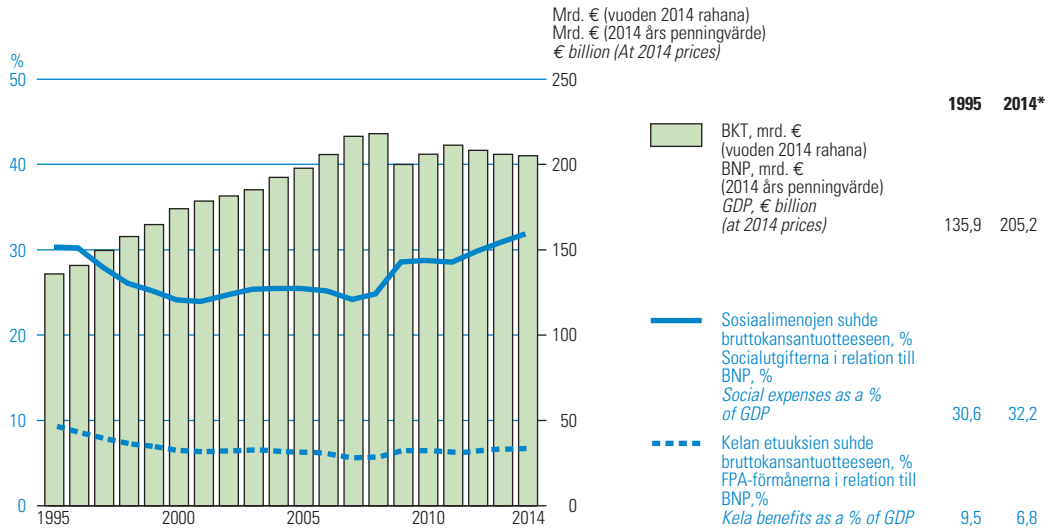
¹⁾ Etuuksista puuttuvat työnantajien järjestämän työterveyshuollon korvaukset.
Ersättningarna för företagshälsövård som ordnas av arbetsgivare ingår inte.
Not including compensations for employer-provided occupational health services.

Lähde: SVT. Kela: Kaikki tilastot www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: All statistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 9. Sosiaalimenojen ja Kelan sosiaaliturvan suhde bruttokansantuotteeseen 1995–2014**Figur 9. Socialutgifterna och den sociala trygghet som FPA sköter i förhållande till BNP 1995–2014**

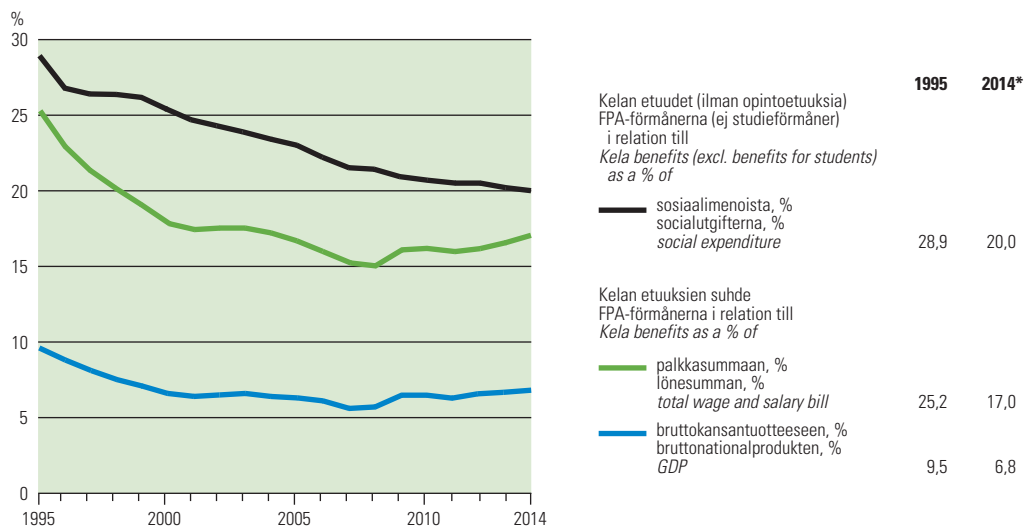
Chart 9. Social expenditure and the benefits provided by Kela in relation to GDP, 1995–2014

Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; THL; STM; Kela.
Källa: SC, Nationalräkenskaper; THL; SHM; FPA.

Kuvio 10. Kelan sosiaaliturva kansantaloudessa 1995–2014**Figur 10. Den sociala trygghet som FPA sköter och samhällsekonomin 1995–2014**

Chart 10. Benefits provided by Kela as a share of selected economic indicators, 1995–2014

Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; THL; STM; Kela.
Källa: SC, Nationalräkenskaper; THL; SHM; FPA.

1.2 Eläketurva

Eläkejärjestelmät

Kokonaiseläkejärjestelmä. Suomen eläkejärjestelmä rakentuu kahdesta lakisääteisestä eläkejärjestelmästä, *työeläkejärjestelmästä* ja takuueläkkeellä täydennetystä *kansaneläkejärjestelmästä*. Nämä järjestelmät yhdessä takaavat eläketurvan Suomessa asuville henkilöille vanhuuden, työkyvyttömyyden ja perheenhuoltajan kuoleman varalta. Lisäksi on joukko lakeja, jotka takaavat eläketurvan tiettyjen erityisriskien varalta.

Lainsäädäntöön tehdyt muutokset ovat eriyttäneet työ- ja kansaneläkkeitä toisistaan. Erialaisten eläkeikien seurauksena tilanteet, joissa henkilö saa työ- ja kansaneläkkeenä eri eläkelajin eläkettä, ovat yleistyneet.

Vuosikirjassa työ-, virka- ja yrittäjäeläkkeistä käytetään yhteistä nimitystä *työeläke*. Työeläkkeeseen ovat oikeutettuja ne henkilöt, joilla on ollut ansiotuloja työ- tai virkasuhteesta taikka yrittäjätoiminnasta. *Kansan-* ja *takuueläkkeen* suuruuteen vaikuttaa henkilön muu eläketurva. Käytännössä Kelan eläkkeen saavat vain ne, joilla joko ei ole oikeutta muuhun eläketurvaan tai joiden muista eläkkeistä koostuva eläketurva jää pienehköksi. Niinpä pääsääntöisesti kaikille Suomessa asuville tataan vähintään täyden takuueläkkeen suuruinen eläke.

Kelan eläkkeet. Kansaneläkkeen ja takuueläkkeen tarkoitus on turvata vähimmäistoimeentulo sellaiselle eläkkeensaajalle, jolla ei ole lainkaan muita eläketuloja tai jonka eläketulot jäävät pieneksi.

Kansaneläkkeenä maksetaan *vanhuus-*, *työkyvyttömyys-* ja *työttömyyseläkettä* ja perhe-eläkkeenä *lesken-* ja *lapseneläkettä*. Muita Kelan eläke-etuuksia ovat *lapsikortus*, *rintamalisä* ja *ylimääräinen rintamalisä*.

Työeläketurva. Työeläkkeiden tarkoitus on pyrkiä kohtuullisessa määrin turvaamaan saavutettu kulutustaso eläkkeelle siirtymisen jälkeen. Työeläkkeen suuruuteen vaikuttavat työuran pituus ja työansiot. Jokaisesta eläketurvaan oikeuttavasta työ- ja virkasuhteesta sekä yrittäjätoiminnasta karttuu työeläkettä. Karttuma on sitä suurempi, mitä iäkkäämpänä henkilö jaksaa olla työelämässään. Työeläkettä karttuu myös ansiosidonnaisten päivärahojen ja lasten kotihoidon tuen ajalta sekä tutkintoon johtavasta opiskelusta.

Työeläkkeitä ei yhteensoviteta, mutta tapaturma- ja liikennevakuutuslain mukaiset eläkkeet ovat ensisijaisia ja vähentävät siten työeläkettä.

1.2 Pensioner

Olika pensionssystem

Pensionssystemet som helhet. Det finländska pensionssystemet är uppbyggt på två lagstadgade pensionssystem, *arbetspensionssystemet* och *folkpensionssystemet* kompletterat med garantipension. De här systemen garanterar tillsammans pensionsskydd för varje i Finland bosatt person vid ålderdom, arbetsoförmåga och familjeförsörjarens fränfalle. Därutöver finns det ett flertal lagar som garanterar pension med avseende på vissa särskilda risker.

De lagstiftningsändringar som genomförts skilde åt arbets- och folkpensionerna. Till följd av de olika pensionsåldrarna har situationer där en person får arbets- och folkpension bestående av olika pensionsslag blivit allmänna.

I årsboken benämns arbets-, tjänste- och företagarpension *arbetspension*. Rätt till arbetspension har de personer som haft förvärvsinkomster av anställning eller företaggarverksamhet. *Folk-* och *garantipensionens* storlek beror av en persons andra pensioner. FPA-pension betalas i praktiken bara till dem som inte har rätt till någon annan pension eller vars andra pensionsinkomster är små. I regel garanteras således alla som bor i Finland minst en pension som motsvarar full garantipension.

FPA-pensioner. Folkpensionen och garantipensionen är avsedda att trygga en minimiförsörjning för de pensionstagare som har små eller inga pensionsinkomster.

I folkpension betalas *ålders-*, *sjuk-* och *arbetslöshetspension* och i familjepension betalas *efterlevande-* och *barnpension*. Övriga pensionsförmåner från FPA är *barnförhöjning*, *fronttillägg* och *extra fronttillägg*.

Arbetspensioner. Arbetspensionerna är avsedda att i skälig mån trygga den konsumtionsnivå som uppnåtts före pensioneringen. Pensionens storlek beror av hur lång tid man arbetat och av arbetsinkomsten. Arbetspension intjänas p.g.a. anställning och företaggarverksamhet. Ju längre personen arbetar, desto större blir den intjänade pensionen. Arbetspension intjänas också på basis av inkomstrelaterade dagpenningar, stöd för hemvård av barn och studier som leder till examen.

Arbetspensionerna samordnas inte, men pensionerna enligt lagarna om olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring är primära och minskar således arbetspensionen.

Työeläkejärjestelmä koostuu useista sekä yksityisen että julkisen sektorin järjestelmistä. Niistä säädetään seuraavissa eläkelaeissa: työntekijän eläkelaki (TyEL), yrittäjien eläkelaki (YEL), maatalousyrittäjien eläkelaki (MYEL), merimieseläkelaki (MEL), valtion eläkelaki (VaEL), kunnallinen eläkelaki (KuEL) ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (KiEL). Työeläkkeitä ovat myös valtion ja kuntien maksamat ns. vanhan järjestelmän eläkkeet sekä eräiden julkisten laitosten maksamat eläkkeet.

Työeläkelakien perusteella maksetaan vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aika-eläkettä sekä perhe-eläkettä.

Vapaaehtoiseen työeläketurvaan luetaan vähimmäisettoja parempiin eläkkeisiin tähtäävät rekisteröidyt lisäeläkkeet sekä eläkesäätiöiden ja -kassojen maksamat rekisteröimättömät lisäeläkkeet. Uusia lisäeläkevakuutuksia ei ole enää vuosien rekisteröity eikä voimassa oleviin ole otettu uusia työntekijöitä.

Työeläkejärjestelmän henkilöasiakkaiden eläkeasioiden toimeenpanosta vastaavat yksityisellä sektorilla työeläkelaitokset ja julkisella sektorilla pääasiassa Keva. Eläketurvakeskus (ETK) toimii eläkelaitosten keskuselimenä.

Erityisturva. *Maatalouden luopumistuen* tarkoituksena on turvata tilansa hoidosta luopuneen maatalousyrittäjän toimeentulo ennen vanhuuseläkeikää. Luopumistuesta säädetään maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (LUTUL) mukaan. Laki oli voimassa vuoden 2014 loppuun.

Korvauksia maksetaan myös vanhoista luopumisjärjestelmistä, joista säädetään laissa maatalousyrittäjien luopumistuesta (LUTUL) ja luopumiseläkelaisa (LUEL). Uusia korvauksia ei näiden järjestelmien perusteella kuitenkaan enää myönnetä.

Tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- ja sotilastapaturmalain sekä näihin rinnastettavien lakien mukaiset eläkkeet, elinkorot ja huoltoeläkkeet (ns. SOLITA-eläkkeet) pyrkivät turvaamaan toimeentulon jatkuvuuden kyseisissä laeissa mainittujen riskien varalta.

Rahoitus. Kelan eläkkeet rahoitettiin vuonna 2014 kokonaan valtion suorituksilla.

Työnantajat ja vakuutetut rahoittavat TyEL-eläkkeet. MYEL-eläkkeiden rahoittajina ovat maatalousyrittäjät ja valtio, sen sijaan luopumiseläkkeet ja luopumistuet

Hela arbetspensionssystemet består av flera system inom den privata och offentliga sektorn. Om arbetspensioner stadgas i följande lagar: lagen om pension för arbetstagare (ArPL), lagen om pension för företagare (FöPL), lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL), lagen om sjömanspensioner (SjPL), lagen om statens pensioner (StaPL), lagen om kommunala pensioner (KomPL) och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (KyPL). Till arbetspensionerna hänförs även statens och kommunernas pensioner enligt det gamla systemet samt vissa offentliga institutioners pensioner.

Från arbetspensioneringen betalas ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltidspension samt familjepension.

Det frivilliga arbetspensionsskyddet omfattar registrerade tilläggspensioner med vilka man eftersträvar bättre pensioner än de som uppfyller minimikraven och oregistrerade tilläggspensioner som utbetalas av pensionsstiftelser och -kassor. Nya tilläggspensionsförsäkringar har inte längre registrerats på flera år och nya arbetstagare har inte upptagits i de gällande.

För verkställigheten av personkunders pensionsärenden inom arbetspensionssystemen inom privatsektorn svarar arbetspensionsanstalterna och inom den offentliga sektorn huvudsakligen Keva. Pensionsskyddscentralen (PSC) är centralorgan för pensionsanstalterna.

Specialpensioner. *Avträdelsestödet för lantbrukare* syftar till att trygga försörjningen för lantbruksföretagare som avstår från sitt gårdsbruk tills de når åldern för ålderspension. Om avträdelsestödet stadgas i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (AvSL). Den gällde till slutet av 2014.

Ersättning betalas också genom gamla avträdelse-system som regleras i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (AvSL) och lagen om avträdelsepension (AvPL). Nya ersättningar beviljas emellertid inte med stöd av dessa system.

Pensionerna, livräntorna och försörjningspensionerna (de s.k. SOLITA-pensionerna) enligt lagarna om *olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall* och därmed jämförbara lagar syftar till att trygga den fortsatta försörjningen i fall av de risker som nämns i lagarna.

Finansiering. FPA-pensionerna finansierades 2014 i sin helhet genom statens inbetalningar.

ArPL-pensionerna finansieras av arbetsgivarna och de försäkrade. LFöPL-pensionerna finansieras av lantbruksföretagarna och staten, medan avträdelsepensionerna

valtio rahoittaa kokonaan. YEL-eläkkeiden rahoitukseen osallistuvat sekä yrittäjät että valtio. Vakuutetut, laivanvarustajat ja valtio rahoittavat merimieseläkkeet. Valtion, kuntien ja kirkon eläkkeet maksetaan vastaavista julkisista varoista, ja myös vakuutetut osallistuvat rahoitukseen. Valtio rahoittaa lasten kotihoidon ja opiskelun ajalta karttuvan eläkkeen.

Työnantajat kustantavat tapaturmavakuutuksen, kun taas maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen rahoitukseen osallistuvat maatalousyrittäjät, valtio ja Kela. Liikennevakuutuksen kustantavat moottoriajoneuvojen omistajat. Sotilasvamma- ja sotilastapaturmakorvaukset maksaa valtio.

Kelan eläkkeiden rahoitus perustuu *jakoperiaatteelle*, eli suoritukset ja maksut käytetään suoraan etuuksien maksamiseen. Lähes kaikki yksityiset ja julkiset työeläkejärjestelmät toimivat nykyään osittaisella *rahastointiperiaatteella*.

Tilastointi

Kukin eläkelaitos huolehtii omien eläkkeittensä tilastoinnista. Koska henkilö voi saada eläkettä samanaikaisesti usean eri lain perusteella, Kansaneläkelaitos ja Eläketurvakeskus laativat myös yhteistyössä tilastoja eläkkeensaajien kokonaismääristä ja kokonaiseläkkeiden suuruuksista.

Kelan ja ETK:n eläkekisterien tietoihin perustuva yhteistilastointi kattaa Kelan maksamat eläkkeet, työeläkkeet (TyEL, YEL, MYEL, MEL, VaEL, VPVEL, KuEL, KVTEL, valtion ja kuntien vanhojen eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet, KIEL sekä Suomen Pankin, Kelan ja Ahvenanmaan maakuntahallinnon eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet) ja maatalouden erityiseläkkeet (LUTUL, SPVEL, LUEL, LUKL).

Pelkkänä rintamalisänä tai lapsikorotuksena maksettavaa Kelan eläke-etuutta ei yhteistilastoinnissa lueta Kelan eläkkeeksi. Edellä mainittujen etuuksien rahamäärät sisältyvät työeläkkeiden rahamääriin silloin, kun etuuksien saajalla on työeläke.

Yhteistilastointi kattaa tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- ja sotilastapaturmalakien mukaisten eläkkeiden (ns. SOLITA-eläkkeiden) sekä takuueläkkeen saajat, mikäli he samanaikaisesti saavat joko kansan- tai työeläkettä. Samoin SOLITA-eläkkeiden ja takuueläkkeen euromäärät sisältyvät kokonaiseläkkeiden euromääriin, jos kyseessä oleva etuuden saaja saa myös kansan- tai työeläkettä. Pelkät SOLITA-eläkkeet ja takuueläkkeet ovat yhteistilastoinnin ulkopuolella. Yhteistilastoinnista puuttuu myös vapaaehtoinen eläketurva.

Eläkkeelle siirtyneiksi luetaan yhteistilastoinnissa ensimmäistä kertaa eläkkeelle siirtyvien lisäksi myös ne henkilöt, jotka eivät ole saaneet eläkettä ainakaan kahteen vuoteen. Tämä eroaa Kelan omassa tilastoinnissa käytetystä käsitteestä, jonka mukaan eläkkeensaaja on uusi, jos hän saa eläkettä ensimmäistä kertaa tai edellisen eläkkeen päättymisestä on kulunut vähintään yksi kuukausi.

Työkyvyttömyyseläkkeellä olleen tai työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneen henkilön sairaudella tarkoitetaan työkyvyttömyyseläkehakemuksen perusteena olevaa ICD-10-tautiluokituksen mukaista pääsairautta. Sairautsiedot perustuvat ensisijaisesti työeläkejärjestelmän rekisteröimiin sairausdiagnooseihin.

och avträdelsestöden finansieras helt av staten. I finansieringen av FöPL-pensionerna deltar både företagarna och staten. Sjömanspensionerna finansieras av de försäkrade, redarna och staten. Statens, kommunernas och kyrkans pensioner betalas av motsvarande offentliga medel och de försäkrade deltar i finansieringen. Staten finansierar pension som intjänas på basis av studier och hemvård av barn.

Olycksfallsförsäkringen bekostas av arbetsgivarna, medan lantbruksföretagarna, staten och FPA finansierar lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring. Trafikförsäkringen finansieras av motorfordonsägarna. Militärskade- och militärolycksfallsersättningarna betalas av staten.

Finansieringen av FPA-pensionerna grundar sig på *fördelningsprincipen* d.v.s. betalningarna och avgifterna används direkt för utbetalning av förmåner. Nästan alla privata och offentliga arbetspensionssystem grundar sig numera på partiell *fondering*.

Statistikföring

Varje pensionsanstalt statistikför sina egna pensioner. Då en person kan få pension enligt flera olika lagar samtidigt uppgör Folkpensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen gemensam statistik över totalantalet pensionärer och över de sammanlagda pensionernas storlek.

Statistiken, som grundar sig på FPA:s och PSC:s pensionsregister, täcker FPA-pensionerna, arbetspensionerna (pensioner enligt ArPL, FöPL, LFöPL, SJPL, StaPL, StFamPL, KomPL, KTAPL, statens och kommunernas gamla pensionsstadgor, KyPL samt Finlands Banks, FPA:s och Ålands landskapsstyrelses pensionsstadgor) och specialpensionerna inom lantbruket (AvSL, GeVPL, AvPL, AvEL).

En pensionsförmån från FPA som består av enbart fronttillägg eller barnförhöjning räknas inte som FPA-pension i den gemensamma statistiken. Beloppet av ovan nämnda förmåner ingår i arbetspensionsbeloppet om mottagaren har arbetspension.

Mottagarna av pensioner enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (s.k. SOLITA-pensioner) samt mottagarna av garantipension ingår i FPA:s och PSC:s gemensamma statistik om de samtidigt har folk- eller arbetspension. I sådana fall ingår även beloppen av SOLITA-pensionerna och garantipensionerna i totalpensionsbeloppen. Mottagarna av enbart SOLITA-pension eller garantipension upptas inte i den gemensamma statistiken. Också det frivilliga pensions-skyddet är exkluderat.

Som pensionerade räknas i den gemensamma statistiken förutom personer som för första gången går i pension också personer som inte har haft pension på minst två år. Begreppet har en annan innebörd i FPA:s egen statistik, som med ny pensionstagare avser en person som får pension för första gången eller att det förflutit minst en månad sedan den tidigare pensionen upphörde.

Med sjukdom hos en person som har haft eller börjat få sjukpension avses den huvudsjukdom som fastställts enligt sjukdomsklassifikation ICD-10 och som ansökan om sjukpension grundar sig på. Sjukdomsuppgifterna baserar sig i första hand på sjukdomsdiagnoser som registrerats i arbetspensionssystemet.

2. Kokonaiseläkemenot suhteessa sosiaalimenoihin ja bruttokansantuotteeseen 1995–2014

De totala pensionsutgifterna i förhållande till socialutgifterna och BNP 1995–2014

Total pension expenditure in relation to social expenditure and GDP, 1995–2014

Vuosi År Year	Kokonaiseläkemenot Totala pensionsutgifter <i>Expenditure on pension benefits</i>		Sosiaalimenot Socialutgifter <i>Social welfare expenditure</i>	Markkinahintainen bruttokansantuote Bruttonational- produkten till marknadspris <i>Gross domestic product at market prices</i>	Osuus sosiaalimenoista, % Andel av socialutgifterna, % <i>% of social welfare expenditure</i>		Osuus bruttokansan- tuotteesta, % Andel av bruttonational- produkten, % <i>% of gross domestic product</i>	
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Kelan eläke- etuudet ¹⁾ Pensions- förmåner från FPA ¹⁾ <i>SII pension insurance benefits¹⁾</i>			Kokonais- eläkemenot Totala pensions- utgifter <i>All pensions</i>	Kelan eläke- etuudet ¹⁾ Pensionsför- måner från FPA ¹⁾ <i>SII pension insurance benefits¹⁾</i>	Kokonais- eläkemenot Totala pensions- utgifter <i>All pensions</i>	Kelan eläke- etuudet ¹⁾ Pensionsför- måner från FPA ¹⁾ <i>SII pension insurance benefits¹⁾</i>
	Milj. € € million							
	a	b	c	d				
1995	12 606	3 147	30 200	98 556	41,7	10,4	12,8	3,2
1996	13 114	3 081	31 161	102 060	42,1	9,9	12,8	3,0
1997	13 239	3 009	31 281	110 738	42,3	9,6	12,0	2,7
1998	13 559	2 891	31 662	120 382	42,8	9,1	11,3	2,4
1999	13 943	2 791	32 200	126 923	43,3	8,7	11,0	2,2
2000	14 346	2 707	33 142	136 261	43,3	8,2	10,5	2,0
2001	15 194	2 740	34 831	144 437	43,6	7,9	10,5	1,9
2002	16 082	2 792	36 910	148 289	43,6	7,6	10,8	1,9
2003	16 734	2 766	38 716	151 569	43,2	7,1	11,0	1,8
2004	17 335	2 738	40 567	158 477	42,7	6,7	10,9	1,7
2005	17 892	2 761	42 001	164 387	42,6	6,6	10,9	1,7
2006	18 673	2 779	43 802	172 614	42,6	6,3	10,8	1,6
2007	19 572	2 809	45 615	186 584	42,9	6,2	10,5	1,5
2008	20 281	2 508	48 572	193 711	41,8	5,2	10,5	1,3
2009	21 981	2 561	52 427	181 029	41,9	4,9	12,1	1,4
2010	23 078	2 495	54 645	187 100	42,2	4,6	12,3	1,3
2011	24 249	2 550	56 710	196 869	42,8	4,5	12,3	1,3
2012	25 711	2 595	60 041	199 793	42,8	4,3	12,9	1,3
2013	27 106	2 615	63 223*	202 743*	42,9*	4,1*	13,4*	1,3*
2014	28 136	2 560	66 062*	205 178*	42,6*	3,9*	13,7*	1,2*

¹⁾ 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, jonka seurauksena Kelan eläkemenojen laskentaperusteet muuttuivat. Sisältää vuodesta 2011 alkaen myös takuueläkkeen.

På grund av den nya folkpensions- och handikappförmånslagstiftningen, som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades beräkningsgrunderna för FPA:s pensionsutgifter. Inkluderar från år 2011 också garantipensionen.

Following the introduction of new legislation on national pensions and disability benefits on 1 January 2008, the bases of calculation of the pension expenditure by the Social Insurance Institution changed. Starting with 2011, includes guarantee pensions.

Huom. BKT:n laskentamenetelmiä on usein tarkennettu. Siksi BKT:n luvut taulukossa voivat erota edellisten vuosikertojen luvuista.

Anm. Metoderna för beräkning av BNP har ofta justerats. BNP-talen i tabellen kan därför skilja sig från talen i tidigare årgångar.

N.B. Owing to frequent adjustment of the GDP calculation methods, the GDP figures shown in this table may differ from those presented in the previous editions of this Yearbook.

Lähde – Källa:

a, b SVT. Kela: Suomen kokonaiseläkemenot www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: De totala pensionsutgifterna i Finland www.fpa.fi/statistik.

c Sosiaali- ja terveysministeriö – Social- och hälsovårdsministeriet.

d TK, Kansantalouden tilinpito – SC, Nationalräkenskaper.

3. Kokonaiseläkemenot 1995–2014

De totala pensionsutgifterna 1995–2014

Total expenditure on pension benefits, 1995–2014

Vuosi År Year	Kaikki eläkkeet ja elinkorot Samtliga pensioner och livräntor All pension schemes and life annuities	Varsinainen eläkevakuutus Den egentliga pensionsförsäkringen Pension schemes proper							
		Yhteensä Sammanlagt Total	Kaikki vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyys- eläkkeet Samtliga ålders-, invalid- och arbetslös- hetspensioner All old age, disability and unemployment pensions	Kelan eläke-etuudet ¹⁾ Pensionsförmåner från FPA ¹⁾ SII pension insurance benefits ¹⁾	Yksityinen sektori: perusturva Privata sektorn: grundskydd Private sector: basic security	Valtion eläkkeet ²⁾ Statens pensioner ²⁾ Earnings-related pensions under government employee schemes ²⁾			

¹⁾ 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, jonka seurauksena Kelan eläkemenojen laskentaperusteet muuttuivat. Sisältää vuodesta 2011 alkaen myös takuueläkkeen.

På grund av den nya folkpensions- och handikappförmånslagstiftningen, som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades beräkningsgrunderna för FPA:s pension-
utgifter. Inkluderar från år 2011 också garantipensionen.

Following the introduction of new legislation on national pensions and disability benefits on 1 January 2008, the bases of calculation of the pension expenditure by the Social Insurance Institution changed. Starting with 2011, includes guarantee pensions.

²⁾ Lukuihin ei sisälly palkattomien jaksojen sosiaalietuuksista karttuneita eläkkeitä.

Siffrorna inkl. inte pensioner som intjänats på basis av sociala förmåner för perioder utan lön.

The figures do not include pensions accrued on the basis of social security benefits received during an unpaid period.

Lähde – Källa:

a-i SVT. Kela: Suomen kokonaiseläkemenot www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: De totala pensionsutgifterna i Finland www.fpa.fi/statistik.

d, e Kela – FPA.

f, g Eläketurvakeskus – Pensionsskyddscentralen.

h, i Valtiokonttori; Eläketurvakeskus – Statskontoret; Pensionsskyddscentralen.

jatkuu – forts. – *continues*

jatkoa – forts. – Table 3 continued

		Eriyisturvan eläkkeet ja elinkorot Speciell pensionsförsäkring och livräntor Pensions under special schemes and life annuities					Vapaaehtoinen eläkevakuutus Den frivilliga pensionsförsäkringen Cost of voluntary pension provision		Vuosi Ar Year
Kunnalliset eläkkeet ³⁾ Kommunala pensioner ³⁾ Earnings-related pensions under local government employee schemes ³⁾									
Muut eläkkeet ⁴⁾ Övriga pensioner ⁴⁾ Other earnings-related pensions ⁴⁾									
		Tapaturmavakuutus ⁵⁾ Olycksfallsförsäkring ⁵⁾ Employment Accident Insurance Act ⁵⁾	Liikennevakuutus ⁵⁾ Traffikförsäkring ⁵⁾ Third-Party Motor Insurance Act ⁵⁾	Sotilasvammakorvaukset ⁵⁾ Militärskadeförskningar ⁵⁾ Military Injuries Act ⁵⁾	Rintamaveteraanien varhaiseläkkeet Förtidspensioner för frontveteraner Front-Veterans Early Retirement Scheme	Sukupolvenvaihdos- ja luopumiseläkkeet/ -korvaukset/-tuet Generationsväxlings- och avträdespensioner/ -ersättningar/-stöd Pensions to Outgoers Scheme for Farmers	Yksityinen sektori: lisäturva Privata sektorn: tillägsskydd Private sector: supplemental security		
							Säätiöiden, kassojen ja vakuutusyhtiöiden maksamat muut kuin lakisääteiset eläkkeet ⁶⁾ Av stiftelser, kassor och försäkringsbolag utbetalda andra pensioner än lagstadgade ⁶⁾ Pensions paid by funds, foundations and insurance providers under private schemes ⁶⁾		
j	k	l	m	n	o	p	q	r	
1 322	103	184	92	210	0	162	156	223	1995
1 560	108	189	90	201	0	167	161	219	1996
1 464	112	189	91	195	0	164	163	223	1997
1 543	119	204	99	187	0	163	168	224	1998
1 641	126	203	104	179	–	164	170	213	1999
1 742	133	194	107	171	–	166	172	199	2000
1 885	144	213	103	168	–	165	178	199	2001
2 038	155	229	109	162	–	165	183	214	2002
2 170	165	245	106	154	–	160	186	220	2003
2 296	174	283	116	143	–	152	188	226	2004
2 405	182	258	120	133	–	147	189	211	2005
2 545	193	258	116	124	–	143	192	224	2006
2 714	206	252	123	115	–	140	195	239	2007
2 899	220	260	128	111	–	141	199	251	2008
3 183	241	278	135	104	–	140	208	254	2009
3 354	254	285	132	93	–	126	208	547	2010
3 569	271	288	140	83	–	111	209	650	2011
3 858	292	300	145	76	–	101	214	607	2012
4 142	312	301	147	68	–	94	216	612	2013
4 375	329	304	151	61	–	83	216	620	2014

³⁾ Luvut eivät sisällä kuntien valtiolle maksamia osuuksia eivätkä EY-eläkkeiden siirtokorvauksia.

Talen innehåller inte de andelar som kommunerna betalat till staten och inte heller de övergångsersättningar som hänför sig till EG-pensioner.

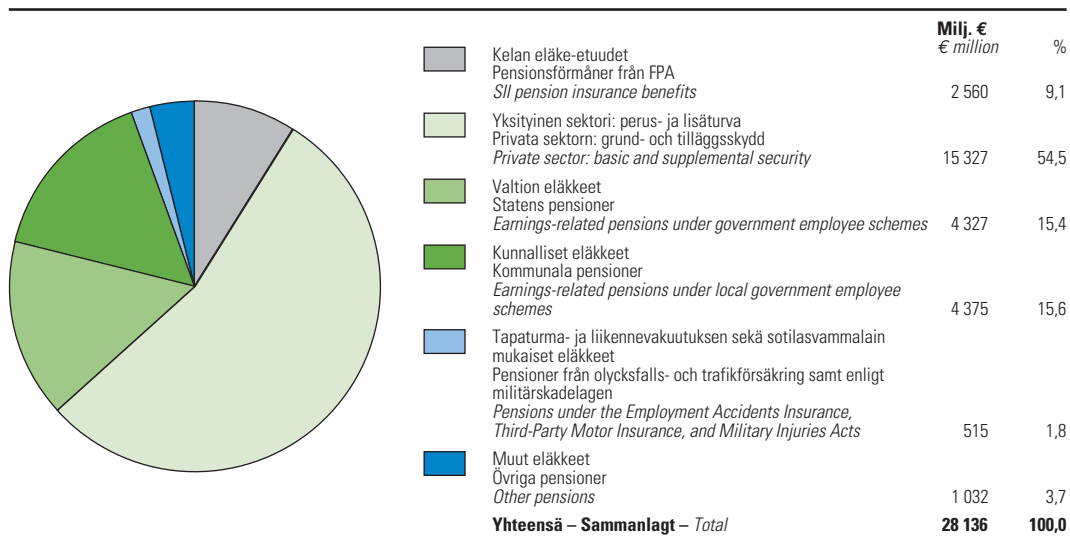
*The figures do not include local government contributions to central government pension expenditures or compensations for the transfer of EU pensions.*⁴⁾ Sisältää Ahvenanmaan maakunnan, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkkokunnan eläkkeet sekä Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet.

Omfattar landskapet Ålands, Finlands evangelisk-lutherska kyrkas och Finlands ortodoxa kyrkas pensioner samt pensioner enligt Folkpensionsanstaltens och Finlands Banks pensionsstadgor.

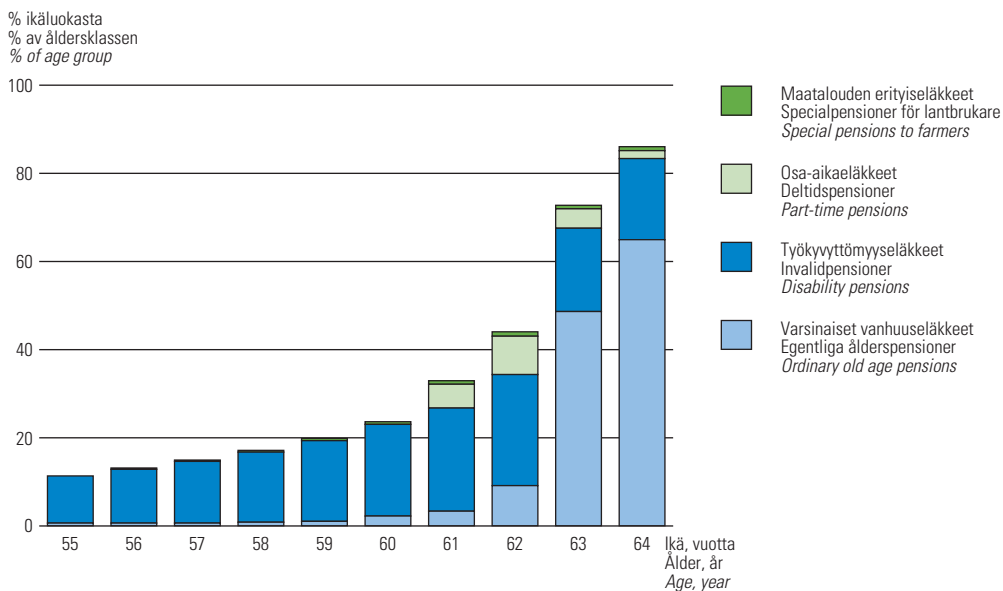
*Pensions paid under the Åland islands pension legislation, the Evangelical-Lutheran Church Pensions Act, and the Orthodox Church Pensions Scheme, as well as staff pensions of Kela and the Bank of Finland.*⁵⁾ Tapaturma- ja liikennevahinkokorvaukset maksetaan vakuutusyhtiöiden tai valtion varoista, sotilasvammakorvaukset vain valtion varoista.Ersättningar för olycksfall och trafikskador utges av försäkringsbolagen eller staten, ersättningar för skador ådragna i militärtjänst endast av staten.
*The benefits under the Employment Accident Insurance Act and the Third-Party Motor Insurance Act are financed by insurance companies and the government: the benefits under the Military Injuries Act, by the government alone.*⁶⁾ Sisältää vuodesta 2010 alkaen myös vakuutusyhtiöiden vapaamuotoiset eläkkeet.Innefattar sedan år 2010 också frivilliga pensioner som betalas av försäkringsbolagen.
*Starting with 2010, also includes free-form pensions from insurance providers.***Lähde – Källa:****j–r** SVT. Kela: Suomen kokonaiseläkemenot www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: De totala pensionsutgifterna i Finland www.fpa.fi/statistik.**j** Keva; Eläketurvakeskus – Keva; Pensionsskyddscentralen.**k** Merimieseläkekassan, Kirkkohallituksen ja Kirkon perhe-eläkekassan toimintakertomukset; Suomen ortodoksinen kirkollishallitus; Ahvenanmaan maakuntahallitus; Kansaneläkelaitos; Suomen Pankki, Eläketurvakeskus – Sjömanspensionskassans, Kyrkostyrelsens och Kyrkans familjepensionskassans verksamhetsberättelser; Ortodoxa Kyrkostyrelsen i Finland; Ålands landskapsstyrelse; Folkpensionsanstalten; Finlands Bank; Pensionsskyddscentralen.**l, m** SVT XXIIA. Vakuutuskeskus; Tapaturmavakuutuslaitosten liitto TVL; Valtiokonttori; Maatalousyrittäjien eläkelaitos – FOS XXIIA. Försäkringscentralen; Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund; Statskontoret; Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.**n** Tapaturmavakuutuslaitosten liitto TVL; Valtiokonttori – Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund; Statskontoret.**o** Valtion tilinpäätös – Statsbokslutet.**p** Maatalousyrittäjien eläkelaitos – Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.**q** Eläketurvakeskus – Pensionsskyddscentralen.**r** Sosiaali- ja terveysministeriö; Finanssivalvonta – Social- och hälsovårdsministeriet; Finansinspektionen.

Kuvio 11. Kokonaiseläkemenot 2014**Figur 11. De totala pensionsutgifterna 2014**

Chart 11. Total expenditure on pensions, 2014

Lähde: Taulukko 3.
Källa: Tabell 3.

N.B. See English Summary (chapter 1).

Kuvio 12. Eläkkeensaajien¹⁾ osuus 55–64-vuotiaassa väestössä ikävuosittain 31.12.2014**Figur 12. De pensionerades¹⁾ andel av befolkningen i 55–64-års ålder enligt levnadsår 31.12.2014**Chart 12. Pension recipients¹⁾ as a share of the population aged 55–64 by one-year age groups, at year-end 2014¹⁾ Ulkomaille asuvat eläkkeensaajat ja pelkkää leskeneläkettä saavat eivät sisälly kuvion lukuun.

Utomlands bosatta pensionstagare och mottagare av enbart efterlevandepension ingår inte.

Persons living outside Finland or receiving spouse's pension only are not included in the figures.

Huom. 65–67-vuotiaasta väestöstä eläkkeellä oli 96,0 prosenttia.

Anm. Av befolkningen i 65–67 års ålder var 96,0 procent pensionerade.

N.B. Of the population aged 65–67, 96,0 percent are on pension.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

4. Eläkkeensaajien kokonaislukumäärät 1995–2014

Totala antal pensionstagare 1995–2014

Total number of pension beneficiaries, 1995–2014

31.12. Year-end	Kaikki eläkkeen- saajat Samtliga pensionstagare <i>All pensioners</i>	Vanhuus- eläkkeet Ålders- pensioner <i>Old age pension</i>	Työkyvyttömyys- eläkkeet Invalidpensioner <i>Disability pension</i>	Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pensioner <i>Unemployment pension</i>	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner <i>Spouse's pension</i>	Lapsen eläkkeet Barn- pensioner <i>Orphan's pension</i>	Erityseläkkeet ¹⁾ Special- pensioner ¹⁾ <i>Special pensions¹⁾</i>
Kaikki – Samtliga – All pensioners							
1995	1 219 747	804 061	309 504	39 147	230 827	29 338	50 960
1996	1 232 653	822 515	301 788	41 411	238 382	29 245	51 247
1997	1 244 233	836 701	294 951	44 862	243 445	29 339	50 728
1998	1 254 866	846 863	288 047	49 389	247 005	28 878	53 620
1999	1 269 981	858 216	282 039	52 240	250 288	28 247	60 538
2000	1 284 145	869 672	276 269	54 291	252 798	28 476	65 378
2001	1 296 478	875 598	267 906	58 022	255 287	28 072	68 405
2002	1 317 300	889 629	267 204	57 593	257 066	27 671	77 282
2003	1 329 988	901 931	267 140	55 707	259 043	26 871	76 882
2004	1 338 002	917 276	266 972	52 898	260 283	26 109	70 197
2005	1 356 286	940 037	269 428	50 933	261 761	25 694	64 923
2006	1 371 944	964 382	267 383	47 671	262 642	25 058	61 198
2007	1 389 832	978 278	271 624	50 263	263 400	24 489	59 304
2008	1 414 200	1 005 277	272 878	50 770	263 512	23 893	56 990
2009	1 443 189	1 048 379	272 326	46 602	263 818	23 344	54 185
2010	1 463 835	1 093 267	267 248	33 938	263 176	22 503	53 094
2011	1 483 041	1 134 942	260 453	23 017	262 692	21 808	49 673
2012	1 494 425	1 174 470	250 703	10 956	261 135	21 147	43 666
2013	1 513 122	1 209 645	241 872	5 257	259 932	20 407	38 737
2014	1 525 317	1 237 541	232 475	380	258 354	19 638	32 868
Suomessa asuvat – Bosatta i Finland – Recipients living in Finland							
1995	1 195 561	.	.	39 128	228 742	29 008	50 926
1996	1 200 384	.	.	41 384	236 090	28 907	51 228
1997	1 201 743	809 611	281 264	44 837	240 588	29 025	50 716
1998	1 207 327	815 630	273 041	49 357	244 416	28 561	53 600
1999	1 219 485	823 882	267 177	52 207	247 578	27 947	60 517
2000	1 231 590	832 930	261 812	54 247	250 003	28 158	65 354
2001	1 245 374	840 067	253 928	57 960	252 330	27 704	68 381
2002	1 264 672	852 378	253 494	57 521	254 011	27 250	77 245
2003	1 275 564	862 542	253 976	55 609	255 831	26 409	76 826
2004	1 282 325	875 797	254 588	52 821	257 012	25 672	70 164
2005	1 298 524	896 159	257 383	50 865	258 368	25 224	64 896
2006	1 313 566	918 930	256 276	47 621	259 162	24 625	61 173
2007	1 331 158	931 806	261 253	50 211	259 906	24 054	59 280
2008	1 353 660	956 220	263 199	50 713	259 934	23 472	56 966
2009	1 381 417	997 459	263 265	46 556	260 202	22 904	54 161
2010	1 400 988	1 040 158	259 287	33 898	259 488	22 063	53 069
2011	1 419 213	1 079 851	253 483	22 994	258 937	21 381	49 649
2012	1 431 535	1 119 271	244 844	10 940	257 300	20 691	43 643
2013	1 450 750	1 154 130	236 886	5 249	255 966	19 955	38 713
2014	1 464 025	1 182 440	228 252	380	254 329	19 166	32 842

¹⁾ Luopumistuki, sukupolvenvaihdoseläke, luopumiseläke, luopumiskorvaus, osa-aikaeläke, rintamasotilaseläke (vuoteen 1996 saakka) sekä rintama-veteraanien varhaiseläke (vuoteen 1998 saakka).

Avträdelsestöd, generationsväxlingspensioner, avträdelsepensioner och -ersättningar, deltidspensioner, frontmannapensioner (t.o.m. 1996) samt förtids-pensioner för frontveteraner (t.o.m. 1998).

Change-of-generation pension, farm closure subsidy/pension/compensation, part-time pensions, front-veterans' pensions (up to 1996) and early front-veterans' pensions (up to 1998).

Huom. Sama henkilö voi saada usean eri eläkelajin mukaista eläkettä.

Anm. Samma person kan ha pension av flera skilda slag.

N.B. One person may receive pension benefits from several pension categories.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

5. Kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹⁾ saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014Mottagare av folk- och arbetspension¹⁾ enligt kön och ålder 31.12.2014Recipients of national pension or earnings-related pension¹⁾ by age and sex at year-end 2014

Sukupuoli Kön Sex	Kaikki eläkkeensaajat Samtliga pensionstagare All pensioners		Vanhuus- eläkkeet Ålders- pensioner Old age pensions	Työkyvyttömyys- eläkkeet Invalidpensioner Disability pensions	Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pensioner Unemployment pensions	Erityiseläkkeet Specialpensioner Special pensions	
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Yhteensä Sammanlagt Total	Väestöosuus, % ²⁾ Andel av befolkningen, % ²⁾ Share of the population, % ²⁾				Maatalouden erityiseläkkeet Specialpensioner för lantbruks- företagare Special pensions to farmers	Osa-aika- eläkkeet Deltids- pensioner Part-time pensions

Kaikki – Samtliga – All pensioners

Kaikki – Samtliga – <i>Total</i>	1 480 297	.	1 237 541	232 475	380	16 811	16 057
Miehet – Män – <i>Males</i>	663 617	.	539 540	119 869	100	6 224	6 583
Naiset – Kvinnor – <i>Females</i>	816 680	.	698 001	112 606	280	10 587	9 474
Kaikki – Samtliga – <i>Total</i>	1 480 297	.	1 237 541	232 475	380	16 811	16 057
16–19	1 615	.	—	1 615	—	—	—
20–29	12 384	.	—	12 384	—	—	—
30–39	18 483	.	1	18 482	—	—	—
40–49	32 199	.	80	32 120	—	—	—
50–54	31 373	.	925	30 452	—	—	—
55–59	57 645	.	2 710	53 906	—	1 137	—
60–64	194 028	.	102 827	82 423	—	3 081	15 265
65–	1 132 570	.	1 130 998	1 093	380	12 593	792

Suomessa asuvat – Bosatta i Finland – Recipients living in Finland

Kaikki – Samtliga – <i>Total</i>	1 421 017	31,5	1 182 440	228 252	380	16 802	16 040
Miehet – Män – <i>Males</i>	639 967	29,0	517 883	117 847	100	6 220	6 579
Naiset – Kvinnor – <i>Females</i>	781 050	33,8	664 557	110 405	280	10 582	9 461
Kaikki – Samtliga – <i>Total</i>	1 421 017	31,5	1 182 440	228 252	380	16 802	16 040
16–19	1 615	0,7	—	1 615	—	—	—
20–29	12 366	1,8	—	12 366	—	—	—
30–39	18 415	2,6	1	18 414	—	—	—
40–49	31 917	4,7	76	31 842	—	—	—
50–54	30 930	8,2	921	30 013	—	—	—
55–59	56 619	15,3	2 693	52 898	—	1 136	—
60–64	190 322	50,7	101 423	80 078	—	3 079	15 249
65–	1 078 833	98,8	1 077 326	1 026	380	12 587	791

¹⁾ Pois lukien perhe-eläkkeet.
Exklusive familjepensioner.
Not including survivors' pensions.

²⁾ Osuus vastaavasta 16 v täyttäneestä väestöstä.
Andel av motsvarande befolkning som är 16 år eller äldre.
Share of the corresponding population aged 16 years or over.

Huom. Henkilö voi saada useaa eläkettä samanaikaisesti.
Anm. En person kan ha flera slags pensioner samtidigt.
N.B. It is possible to receive several types of pension simultaneously.
Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

6. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹⁾ saajat maakunnittain 1995–2014I Finland bosatta mottagare av folk- och arbetspension¹⁾ landskapsvis 1995–2014Recipients of national pension and earnings-related pension¹⁾ living in Finland, by region, 1995–2014

31.12. Year-end	65 v täyttäneet vanhuuseläkkeen- saajat koko väestöstä, % Ålderspensions- tagare över 65 år, % av hela befolkningen Old age pensioners over age 65 as a % of total population	16–59-vuotiaat työ- kyvyttömyyseläkkeen- saajat samankäisestä väestöstä, % Invalidpensionstagare i åldern 16–59 av be- folkningen i samma ålder, % Disability pensioners aged 16–59 as a % of total age group	Eläkkeellä olevat 55–59-vuotiaat ²⁾ samanikäisestä väestöstä, % Pensionerade 55–59-åringar ²⁾ , % av befolkningen i samma ålder Pensioners aged 55–59 ²⁾ as a % of total age group	Eläkkeellä olevat 60–64-vuotiaat samankäisestä väestöstä, % Pensionerade 60–64-åringar, % av befolkningen i samma ålder Pensioners aged 60–64 as a % of total age group	Ilman osa- aikaeläkkeitä Exkl. deltidspensioner Excluding part-time pensions	Osa-aikaeläkkeet mukana Inkl. deltidspensioner Including part-time pensions
1995	14,3	6,1	31,3	80,3		81,8
1996	14,4	5,9	28,7	80,4		82,1
1997	14,6	5,7	26,7	78,6		80,6
1998	14,6	5,5	24,4	77,0		79,2
1999	14,8	5,4	22,9	75,1		78,1
2000	14,9	5,5	21,7	74,0		77,7
2001	15,0	5,4	20,3	71,0		75,6
2002	15,1	5,5	19,9	70,6		76,0
2003	15,4	5,7	19,5	67,5		74,0
2004	15,7	5,7	19,4	64,5		71,6
2005	15,8	5,8	19,4	62,7		69,8
2006	16,2	5,7	19,2	58,8		66,6
2007	16,3	5,7	19,0	57,3		64,1
2008	16,5	5,6	18,8	55,6		61,7
2009	16,8	5,5	18,5	57,0		62,3
2010	17,3	5,4	17,8	55,5		60,7
2011	17,9	5,3	17,3	53,2		58,7
2012	18,5	5,1	16,5	50,5		56,4
2013	19,1	5,0	16,0	48,8		54,0
2014	19,7	4,8	15,3	46,6		50,7
2014						
Koko maa – Hela landet –						
Whole country	19,7	4,8	15,3	46,6		50,7
Uusimaa – Nyland	15,7	3,4	11,2	39,9		44,4
Varsinais-Suomi – Egentliga						
Finland	20,8	4,8	14,9	46,2		50,5
Satakunta	23,9	5,6	16,0	48,2		51,8
Kanta-Häme – Egentliga Tavast-						
land	21,6	4,8	14,9	47,2		51,3
Pirkanmaa – Birkaland	19,6	4,4	14,7	47,5		51,2
Päijät-Häme – Päijänne-Tavast-						
land	22,8	5,1	14,2	47,2		50,8
Kymenlaakso – Kymmenedalen	24,2	6,3	17,4	50,5		53,8
Etelä-Karjala – Södra Karelen	24,0	5,5	16,0	48,8		52,5
Etelä-Savo – Södra Savolax ...	26,6	6,8	17,6	50,8		55,4
Pohjois-Savo – Norra Savolax	22,0	7,0	20,8	53,1		56,7
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	22,6	6,3	18,7	51,3		55,3
Keski-Suomi – Mellersta Finland	20,6	5,3	15,9	48,8		52,8
Etelä-Pohjanmaa – Södra Öster-						
botten	22,1	5,9	17,7	49,9		53,9
Pohjanmaa – Österbotten	20,8	4,0	13,2	43,3		48,6
Keski-Pohjanmaa – Mellersta						
Österbotten	20,4	5,1	15,3	48,3		52,8
Pohjois-Pohjanmaa – Norra						
Österbotten	16,6	6,0	19,3	51,9		55,9
Kainuu – Kajanaland	24,3	7,6	21,9	53,6		56,7
Lappi – Lappland	21,7	6,7	19,6	49,5		53,1
Ahvenanmaa – Åland	19,3	3,1	9,5	32,9		39,7

¹⁾ Pois lukien perhe-eläkkeet.

Exklusive familjepensioner.

Not including survivors' pensions.

²⁾ Ei sisällä osa-aikaeläkkeitä.

Inkluderar inte mottagare av deltidspension.

Does not include recipients of part-time pension.

Huom. Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Anm. Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

7. Työkyvyttömyyseläkkeen saajat sairauden mukaan 31.12.2014

Mottagare av invalidpension/sjukpension enligt sjukdom 31.12.2014

Recipients of disability pension by diagnosis at year-end 2014

Sairausryhmä ¹⁾ Sjukdomsgrupp ¹⁾ Disease category ²⁾	Kaikki – Samtliga – Total		Työeläkettä saavat Arbetspensionstagare Persons receiving earnings-related pension		Vain ³⁾ kansaneläkettä saavat Mottagare av endast ³⁾ folkpension Pensioners receiving national pension only ³⁾	
	Yhteensä – Sammanlagt – Total					
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
Kaikki eläkkeet – Samtliga pensioner – All pensioners						
Kaikki – Samtliga – Total	232 475		172 507		59 968	
Suomessa asuvien – Till personer bosatta i Finland – To recipients living in Finland						
Kaikki sairaudet – Samtliga sjukdomar – All diseases	228 252	100,0	170 440	100,0	57 812	100,0
I A00–B99 Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	630	0,3	511	0,3	119	0,2
A15–A19, B90 Tuberkuloosi – Tuberkulos	32	0,0	21	0,0	11	0,0
II C00–D48 Kasvaimet – Tumörer	5 397	2,4	4 900	2,9	497	0,9
C00–C97 Pahanlaatuiset kasvaimet – Maligna tumörer	4 441	1,9	4 047	2,4	394	0,7
IV E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	3 428	1,5	2 901	1,7	527	0,9
E10–E14 Diabetes	2 058	0,9	1 865	1,1	193	0,3
V F00–F99 Mielenetäytymisen ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	109 606	48,0	69 220	40,6	40 386	69,9
F10 Alkoholin aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymishäiriöt – Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol	3 188	1,4	2 796	1,6	392	0,7
F11–F16, F18, F19 Huumeiden aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymishäiriöt – Psykiska och beteendestörningar orsakade av narkotika...	320	0,1	179	0,1	141	0,2
F20–F48, F60–F69, F90–F98 Skitsofrenia, skitsotyypinen häiriö, harhaluuloisuus-, mielialahäiriö, neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt, persoonallisuus- ja käytöshäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställningssyndrom, förstämmningssyndrom, neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom, personlighets- och beteendestörningar	84 422	37,0	62 890	36,9	21 532	37,2
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	16 968	7,4	1 667	1,0	15 301	26,5
F80–F89 Psykkisen kehityksen häiriöt – Störningar i psykologisk utveckling	3 017	1,3	373	0,2	2 644	4,6

¹⁾ Kansainvälinen tautiluokitus (ICD-10).

Den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-10).

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

³⁾ Henkilö voi saada myös SOLITA-eläkettä ja/tai takuueläkettä.

Kan även ha pension enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (SOLITA-pension) samt/eller garantipension. Also includes pensioners receiving national pension in combination with another pension paid under the legislation on military injuries, motor insurance or employment accident coverage (so-called SOLITA pension), and/or a guarantee pension.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS: FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – *Table 7 continued*

Sjuktabel Sjukdomsgrupp ¹⁾ Disease category ²⁾		Kaikki – Samtliga – Total		Työeläkettä saavat Arbetspensionstagare Persons receiving earnings-related pension		Vain ³⁾ kansaneläkettä saavat Mottagare av endast ³⁾ folkpension Pensioners receiving national pension only ³⁾	
		Yhteensä – Sammanlagt – Total					
		Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
VI G00–G99	Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	19 490	8,5	14 398	8,4	5 092	8,8
G35	Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	3 622	1,6	3 427	2,0	195	0,3
G40, G41	Epilepsia – Epilepsi	2 064	0,9	1 106	0,6	958	1,7
G80	CP-oireyhtymä – Cerebral pares ..	2 339	1,0	213	0,1	2 126	3,7
VII H00–H59	Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	2 461	1,1	1 808	1,1	653	1,1
H54	Sokeus ja heikkonäköisyys – Blindhet och allvarligt nedsatt syn	405	0,2	118	0,1	287	0,5
VIII H60–H95	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	814	0,4	665	0,4	149	0,3
H90, H91	Huonokuuloisuus – Hörselnedsättning	495	0,2	362	0,2	133	0,2
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar ..	12 287	5,4	11 258	6,6	1 029	1,8
I10–I15	Verenpainesairaudet – Hypertoni-sjukdomar	133	0,1	119	0,1	14	0,0
I20–I25	Iskeemiset sydänsairaudet – Iskemiska hjärtsjukdomar	2 614	1,1	2 384	1,4	230	0,4
I60–I69	Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	6 810	3,0	6 255	3,7	555	1,0
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	2 840	1,2	2 528	1,5	312	0,5
J45, J46	Astma	1 104	0,5	1 000	0,6	104	0,2
J40–J44, J47	Muut pitkäaikaiset alahengitysteiden sairaudet – Andra kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna	1 356	0,6	1 181	0,7	175	0,3
XI K00–K93	Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdomar	1 404	0,6	1 305	0,8	99	0,2
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	857	0,4	796	0,5	61	0,1
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	51 150	22,4	47 612	27,9	3 538	6,1
M05, M06, M08	Nivelreuma – Reumatoid artrit	3 787	1,7	3 448	2,0	339	0,6
M15–M19	Nivelrikko – Artros	13 686	6,0	12 613	7,4	1 073	1,9
M45, M46	Selkäränkareuma – Pelvospondyliit	1 360	0,6	1 298	0,8	62	0,1
M47	Spondyloosi – Spondylos	4 443	1,9	4 110	2,4	333	0,6
M40–M43, M48–M54	Muut selkäsairaudet – Andra rygg-sjukdomar	18 479	8,1	17 493	10,3	986	1,7
M79	Fibromyalgia tai muualla luokit-tamattomat muut pehmytkudos-sairaudet – Fibromyalgi eller andra sjukdomstillstånd i mjukvävnader som ej klassifiserats annorstädes ..	379	0,2	342	0,2	37	0,1

¹⁾ Kansainvälinen tautiluokitus (ICD-10).

Den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-10).

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

³⁾ Henkilö voi saada myös SOLITA-eläkettä ja/tai takuueläkettä.

Kan även ha pension enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärölycksfall (SOLITA-pension) samt/eller garantipension. Also includes pensioners receiving national pension in combination with another pension paid under the legislation on military injuries, motor insurance or employment accident coverage (so-called SOLITA pension), and/or a guarantee pension.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.

Källa: FQS, FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik

jatkuu – forts. – *continues*

jatkoa – forts. – Table 7 continued

Sairausryhmä ¹⁾ Sjukdomsgrupp ¹⁾ Disease category ²⁾	Kaikki – Samtliga – Total		Työeläkettä saavat Arbetspensionstagare Persons receiving earnings-related pension		Vain ³⁾ kansaneläkettä saavat Mottagare av endast ³⁾ folkpension Pensioners receiving national pension only ³⁾	
	Yhteensä – Sammanlagt – Total					
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
XIV N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	617	0,3	564	0,3	53	0,1
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet – Medfödda missbildningar och kromosomavvikelser	4 968	2,2	1 048	0,6	3 920	6,8
Q65–Q79 Lihasten ja luiden synnynnäiset epämuodostumat – Medfödda missbildningar av muskler och skelett	690	0,3	420	0,2	270	0,5
Q90–Q99 Muualla luokittelemattomat kromosomipoikkeavuudet – Kromosomavvikelser som ej klassificeras annorstädes	2 697	1,2	31	0,0	2 666	4,6
XIX S00–T98 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	10 711	4,7	9 496	5,6	1 215	2,1
Muut sairautspäryhmät – Övriga sjukdomshuvudgrupper – Other major diagnostic categories	1 590	0,7	1 429	0,8	161	0,3
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable	2	0,0	1	0,0	1	0,0
Ulkomailla asuvien – Till personer bosatta utomlands – To recipients living abroad						
Kaikki – Samtliga – Total	4 223		2 067		2 156	

¹⁾ Kansainvälinen tautiluokitus (ICD-10).

Den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-10).

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).³⁾ Henkilö voi saada myös SOLITA-eläkettä ja/tai takuueläkettä.

Kan även ha pension enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (SOLITA-pension) samt/eller garantipension. Also includes pensioners receiving national pension in combination with another pension paid under the legislation on military injuries, motor insurance or employment accident coverage (so-called SOLITA pension), and/or a guarantee pension.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

8. Kansaneläkkeelle ja työeläkkeelle¹⁾ siirtyneet 2000–2014Nya mottagare av folk- och arbetspension¹⁾ 2000–2014Persons having retired on a national pension or earnings-related pension¹⁾, 2000–2014

Eläkejärjestelmä Pensionssystem <i>Pension scheme</i>	Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Vanhuuseläke Alderspension <i>Old age pension</i>	Työkyvyttömyyseläke ²⁾ Invalidpension ²⁾ <i>Disability pension²⁾</i>	Työttömyyseläke Arbetslöshets- pension <i>Unemployment pension</i>	Maatalouden erityiseläke Specialpensioner för lantbruksföretagare <i>Special pension to farmers</i>
Sukupuoli Kön <i>Sex</i>					
Ikä eläkkeen alkaessa Ålder vid pensionens början <i>Pension start age</i>					
2000	56 737	18 204	24 695	12 857	1 492
2001	61 478	20 220	25 678	14 814	1 263
2002	59 869	20 291	27 131	11 489	1 273
2003	59 841	19 768	28 056	11 274	1 004
2004	61 597	21 909	28 386	10 554	1 037
2005	71 063	31 331	28 748	10 279	1 362
2006	67 070	27 733	27 215	11 625	1 213
2007	70 094	28 772	28 187	12 847	1 081
2008	77 109	35 768	28 665	12 622	1 136
2009	83 376	44 630	26 706	12 158	1 025
2010	74 545	45 711	25 257	3 911	613
2011	75 041	47 863	25 429	2 098	687
2012	71 499	48 447	22 578	509	645
2013	76 615	53 248	22 960	180	647
2014	73 373	51 607	21 247	44	741
2014					
Kaikki – Samtliga – Total	73 373	51 607	21 247	44	741
Työeläkkeelle siirtyneet – Nya arbets- pensionstagare – <i>New recipients of earnings-related pension</i>	70 324	50 526	18 806	–	741
Kansaneläkkeelle siirtyneet – Nya folk- pensionstagare – <i>New recipients of national pension</i>	25 132	14 269	10 821	44	–
Kaikki – Samtliga – Total	73 373	51 607	21 247	44	741
Miehet – Män – <i>Males</i>	35 945	25 307	10 324	14	426
Naiset – Kvinnor – <i>Females</i>	37 428	26 300	10 923	30	315
Kaikki – Samtliga – Total	73 373	51 607	21 247	44	741
–34	3 524	–	3 524	–	–
35–44	2 203	2	2 201	–	–
45–54	5 340	250	5 090	–	–
55–59	6 782	366	5 888	–	565
60–64	44 205	39 672	4 544	44	176
65–69	11 019	11 017	–	–	–
70–	300	300	–	–	–
Mediaani-ikä ³⁾ – Medianålder ³⁾ – <i>Median age³⁾</i>	63,1	63,2	54,8	64,4	57,4

¹⁾ Pois lukien perhe-eläkkeet ja osa-aikaeläkkeet.
Exklusive familjepensioner och deltidspensioner.
Not including survivors' pensions or part-time pensions.

²⁾ Sisältää yksilöllisen varhaiseläkkeen saajat.
Inkluderar mottagare av individuell förtidspension.
Includes recipients of individual early retirement pension.

³⁾ Ikä, jota nuorempia ja vanhempia eläkkeelle siirtyneitä on yhtä paljon.
Ålder under vilken/över vilken antalet pensionerade är lika stort.
With an equal number of new pension recipients above that age as below it.

Huom. Eläkkeelle siirtyneen määrittelmä Kelan ja ETK:n yhteistilastossa eli tilastossa Suomen eläkkeensaajista poikkeaa Kelan eläkkeiden tilastoinnissa käytetystä (vrt. luku 1.2). Yhteistilastoinnissa eläkkeelle siirtyneiksi katsotaan ensimmäistä kertaa eläkkeelle siirtyvien lisäksi myös ne, jotka eivät ole saaneet eläkettä ainakaan kahteen vuoteen. Henkilö voi saada useaa eläkettä samanaikaisesti.

Anm. Begreppet nya mottagare i FPA:s och PSC:s gemensamma statistik, dvs. i statistiken över pensionstagarna i Finland, avviker innehållsmässigt från motsvarande begrepp i statistikföreningen av FPA-pensioner (jfr kapitel 1.2). I den gemensamma statistiken innefattar begreppet både personer som första gången får pension och personer som inte haft pension på minst två år. En person kan ha flera slags pensioner samtidigt.

N.B. 'New recipient' is defined differently in the joint statistics of Kela and the Finnish Centre for Pensions than in Kela's own statistics (cf. Chapter 1.2 of the Summary). In the joint statistics, the definition covers both first-time pension recipients and those who have not received a pension for two years or more. It is possible to receive several types of pension simultaneously.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

9. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet sairauden mukaan 2014

Nya mottagare av invalidpension/sjukpension enligt sjukdom 2014

Recipients of disability pension from Kela by diagnosis, 2014

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ¹⁾	Kaikki Samtliga Total		Työeläkkeelle Arbetspension Earnings-related pension		Kansaneläkkeelle Folkpension National pension	
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
Kaikki siirtyneet – Samtliga nya mottagare – All new recipients						
Kaikki – Samtliga – Total	21 247		18 806		10 821	
Suomessa asuvat – Bosatta i Finland – Recipients living in Finland						
Kaikki sairaudet – Samtliga sjukdomar – All diseases	20 987	100,0	18 607	100,0	10 694	100,0
I A00–B99 Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	39	0,2	31	0,2	25	0,2
II C00–D48 Kasvaimet – Tumörer	1 430	6,8	1 372	7,4	553	5,2
C00–C97 Pahanlaatuiset kasvaimet – Maligna tumörer	1 328	6,3	1 272	6,8	514	4,8
IV E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	313	1,5	283	1,5	142	1,3
E10–E14 Diabetes	187	0,9	173	0,9	70	0,7
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	6 757	32,2	5 134	27,6	4 923	46,0
F10–F16, F18, F19 Alkoholin ja huumeiden aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymishäiriöt – Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol och narkotika	132	0,6	127	0,7	131	1,2
F20–F29 Skitsofrenia, skitsotyyppinen häiriö ja harhaluuloisuushäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar och vanföreställningssyndrom ...	1 105	5,3	828	4,4	955	8,9
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämningsyndrom	3 961	18,9	3 543	19,0	2 450	22,9
F40–F48 Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt – Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom	435	2,1	324	1,7	326	3,0
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	595	2,8	75	0,4	593	5,5
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	1 465	7,0	1 349	7,2	667	6,2
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	225	1,1	217	1,2	74	0,7
G40, G41 Epilepsia – Epilepsi	82	0,4	72	0,4	55	0,5
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	182	0,9	164	0,9	91	0,9

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Huom. Ks. taul. 8 huomautus.

Anm. Se tabell 8, Anm.

N.B. See N.B. in Table 8.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 9 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ¹⁾	Kaikki Samtliga Total		Työeläkkeelle Arbetspension Earnings-related pension		Kansaneläkkeelle Folkpension National pension	
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
VIII H60–H95 Korvan ja kartiolisäkkeen sairau- det – Sjukdomar i örat och mastoi- dutskottet	94	0,4	90	0,5	23	0,2
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	1 407	6,7	1 339	7,2	609	5,7
I20–I25 Iskeemiset sydänsairaudet – Ischemiska hjärtsjukdomar	310	1,5	306	1,6	95	0,9
I60–I69 Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	701	3,3	655	3,5	346	3,2
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	300	1,4	288	1,5	149	1,4
J45, J46 Astma	86	0,4	80	0,4	34	0,3
J40–J44, J47 Muut pitkäaikaiset alahengitys- teiden sairaudet – Andra kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna ...	166	0,8	163	0,9	96	0,9
XI K00–K93 Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjuk- domar	191	0,9	181	1,0	93	0,9
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sai- raudet – Hudens och underhudens sjukdomar	80	0,4	79	0,4	20	0,2
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, side- kudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	6 827	32,5	6 650	35,7	2 455	23,0
M05, M06, Nivelreuma – Reumatoid art- rit	294	1,4	281	1,5	117	1,1
M08 Nivelrikko – Artros	2 155	10,3	2 109	11,3	734	6,9
M45, M46 Selkärankareuma – Pelvospon- dylit	143	0,7	138	0,7	58	0,5
M47 Spondyloosi – Spondylos	610	2,9	606	3,3	192	1,8
M40–M43, Muut selkäsairaudet – Andra M48–M54 ryggisjukdomar	2 245	10,7	2 191	11,8	783	7,3
XIV N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sai- raudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	84	0,4	80	0,4	36	0,3
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet – Medfödda missbildningar och kromosomavvikelser	183	0,9	60	0,3	153	1,4
XIX S00–T98 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seu- raukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	1 342	6,4	1 236	6,6	648	6,1
Muut sairausryhmät – Övriga sjukdomshuvud- grupper – Other major diagnostic categories	293	1,4	271	1,5	107	1,0
Ulkomailla asuvat – Bosatta utomlands – Recipients living abroad						
Kaikki – Samtliga – Total	260		199		127	

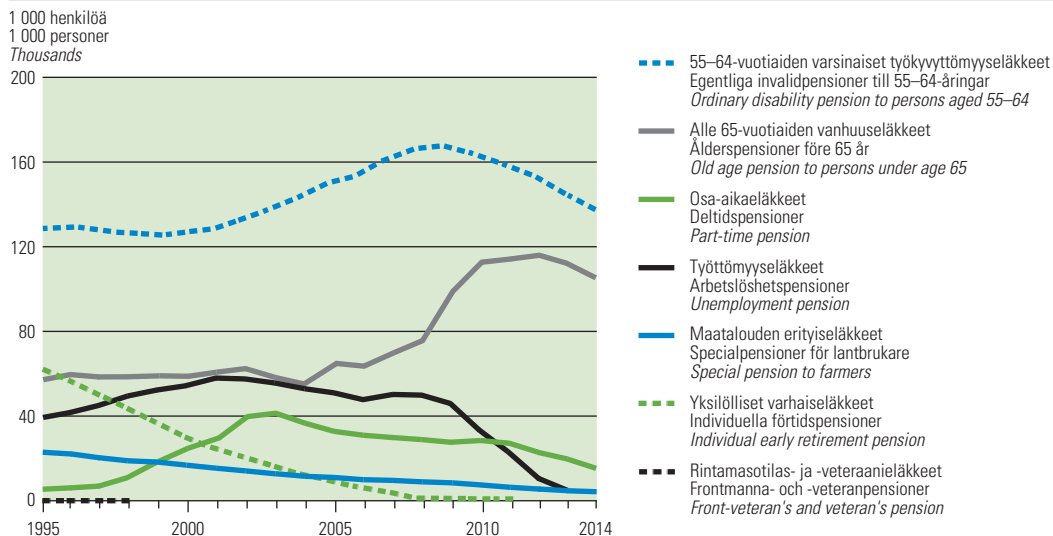
¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Huom. Ks. taul. 8 huomautus.

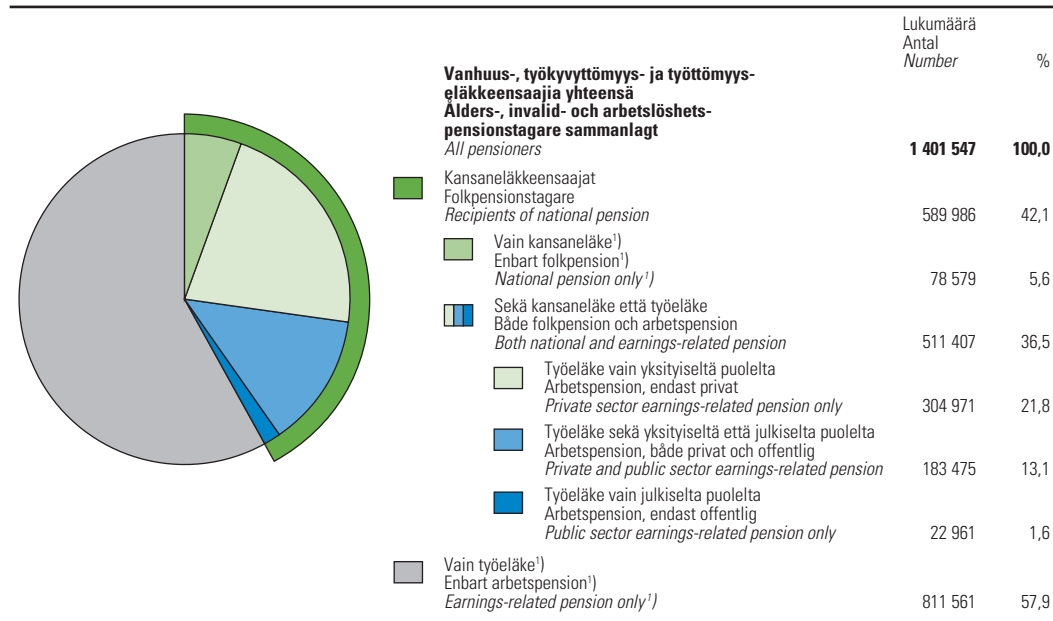
Anm. Se tabell 8, Anm.

N.B. See N.B. in Table 8.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 13. 55–64-vuotiaat eläkkeensaajat eläkelajeittain 1995–2014**Figur 13. 55–64-åriga pensionstagare enligt pensionsslag 1995–2014***Chart 13. Pension recipients aged 55–64 by type of pension received, 1995–2014*

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 14. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat 31.12.2014**Figur 14. I Finland bosatta mottagare av folkpension och arbetspension 31.12.2014***Chart 14. Recipients of national pensions and earnings-related pensions living in Finland, at year-end 2014*

¹⁾ Ks. taul. 10 alaviitteet 2 ja 3.
Se tabell 10, fotnoter 2 och 3.
See Table 10 footnotes 2 and 3.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

10. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹⁾ saajat eläkejärjestelmän mukaan 1995–2014**I Finland bosatta mottagare av folk- och arbetspension¹⁾ enligt pensionssystem 1995–2014***Recipients of national pension or earnings-related pension¹⁾ living in Finland, by pension scheme, 1995–2014*

31.12. At year-end	Kaikki eläkkeensaajat Samtliga pensionstagare <i>All pensioners</i>	Sekä kansaneläke että työeläke Både folkpension och arbetspension <i>Both national and earnings- related pension</i>	Vain kansaneläke ²⁾ Enbart folkpension ²⁾ <i>National pension only²⁾</i>	Vain työeläke ³⁾ Enbart arbetspension ³⁾ <i>Pensioners receiving earnings-related pension only</i>
Ikäryhmä Åldersgrupp Age				
1995	1 110 902	919 952	148 203	42 747
1996	1 116 341	917 858	138 800	59 683
1997	1 117 365	904 948	129 893	82 524
1998	1 120 035	890 866	122 303	106 866
1999	1 126 229	876 855	115 679	133 695
2000	1 133 298	862 366	109 652	161 280
2001	1 140 109	543 727	99 340	497 042
2002	1 151 274	543 620	95 246	512 408
2003	1 162 878	538 757	91 675	532 446
2004	1 176 083	534 821	88 802	552 460
2005	1 197 783	531 606	86 336	579 841
2006	1 216 880	528 085	84 109	604 686
2007	1 236 801	521 837	82 700	632 264
2008	1 262 551	555 681	81 922	624 948
2009	1 294 151	553 506	81 070	659 575
2010	1 315 968	545 258	80 040	690 670
2011	1 338 237	536 312	79 280	722 645
2012	1 357 040	527 997	78 248	750 795
2013	1 381 828	521 497	78 557	781 774
2014	1 401 547	511 407	78 579	811 561

2014 Lukumäärä – Antal – Number

Kaikki – Samtliga –				
<i>All ages</i>	1 401 547	511 407	78 579	811 561
–34	22 510	3 100	18 193	1 217
35–44	22 087	6 911	11 052	4 124
45–54	50 646	22 242	11 311	17 093
55–64	228 300	70 054	11 148	147 098
65–74	603 484	188 755	10 492	404 237
75–79	197 647	76 747	3 830	117 070
80–	276 873	143 598	12 553	120 722

%

Kaikki – Samtliga –				
<i>All ages</i>	100,0	36,5	5,6	57,9
–34	100,0	13,8	80,8	5,4
35–44	100,0	31,3	50,0	18,7
45–54	100,0	43,9	22,3	33,7
55–64	100,0	30,7	4,9	64,4
65–74	100,0	31,3	1,7	67,0
75–79	100,0	38,8	1,9	59,2
80–	100,0	51,9	4,5	43,6

¹⁾ Pois lukien perhe-eläkkeet, osa-aikaeläkkeet ja maatalouden erityiseläkkeet.

Exklusive familjepensioner, deltidspensioner och specialpensioner för lantbruksföretagare.

Not including survivors' pensions, part-time pensions or special pensions for agricultural entrepreneurs.

²⁾ Henkilö voi saada myös SOLITA-eläkettä ja/tai takuueläkettä.

Kan även ha pension enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (SOLITA-pension) samt/eller garanti-pension.

Also includes persons receiving a pension under the legislation on military injuries, motor insurance or employment accident coverage (so-called SOLITA pension), and/or a guarantee pension.

³⁾ Heistä 20 306 henkilöä sai vuoden 2014 lopussa myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 20 306 personer även SOLITA-pension vid slutet av 2014.

Altogether 20,306 of these persons also were paid a SOLITA pension at year-end 2014.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

11. Suomessa asuvien kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹⁾ saajien kokonaiseläkkeet 31.12.2014**I Finland bosatta folk- och arbetspensionstagares¹⁾ totalpensioner 31.12.2014***Total pensions of recipients of national pension and earnings-related pension¹⁾ living in Finland, at year-end 2014*

Kokonaiseläke ²⁾ , €/kk Totalpension ²⁾ , €/mån. Total pension income ²⁾ (€/month)	Kaikki Samtliga Total	Sekä kansaneläkettä että työeläkettä saavat Mottagare av såväl folkpension som arbetspension Pensioners receiving both national and earnings-related pension	Vain kansaneläkettä saavat ³⁾ Mottagare av enbart folkpension ³⁾ Pensioners receiving national pension only ³⁾	Vain työeläkettä saavat ⁴⁾ Mottagare av enbart arbetspension ⁴⁾ Pensioners receiving earnings-related pension only ⁴⁾
		Kaikki Samtliga Total	Kelan osuus kokonaiseläkkeestä, % FPA-pensionens andel av totalpensionen, % Kela-provided pension as % of total pension	

Lukumäärä – Antal – Number**Yhteensä –
Sammanlagt –
Total**

0– 399	1 401 547	511 407	27,9	78 579	811 561
400– 599	8 247	1 425	63,2	2 832	3 990
600– 799	14 939	4 965	66,7	3 323	6 651
800– 999	146 894	70 677	71,0	64 446	11 771
1 000–1 199	164 841	148 446	40,6	4 159	12 236
1 200–1 599	215 962	190 023	18,7	2 632	23 307
1 600–2 599	320 469	93 020	10,5	1 043	226 406
2 600–	389 551	2 455	13,6	48	387 048
	140 644	396	10,7	96	140 152

%**Yhteensä –
Sammanlagt –
Total**

0– 399	100,0	100,0	•	100,0	100,0
400– 599	0,6	0,3	•	3,6	0,5
600– 799	1,1	1,0	•	4,2	0,8
800– 999	10,5	13,8	•	82,0	1,5
1 000–1 199	11,8	29,0	•	5,3	1,5
1 200–1 599	15,4	37,2	•	3,3	2,9
1 600–2 599	22,9	18,2	•	1,3	27,9
2 600–	27,8	0,5	•	0,1	47,7
	10,0	0,1	•	0,1	17,3

Keskimäärä, €/kk – Medeltal, €/mån. – Average rate (€/month)**Kaikki –
Samtliga –
All benefits**

	1 589	1 027	287	742	2 025
--	-------	-------	-----	-----	-------

¹⁾ Pois lukien perhe-eläkkeet, osa-aikaeläkkeet ja maatalouden erityiseläkkeet.
Exklusive familjepensioner, deltidspensioner och specialpensioner för lantbruksföretagare.
Not including survivors' pensions, part-time pensions or special pensions for agricultural entrepreneurs.

²⁾ Kelan maksaman eläkkeen ja työeläkkeen yhteismäärään on luettu kaikki yhteistilastointiin piiriin kuuluvat eläkkeet (vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyyseläkkeet, takuueläkkeet, osa-aikaeläkkeet, perhe-eläkkeet, luopumiset, sukupolvenvaihdoseläkkeet, luopumiseläkkeet ja -korvaukset sekä sotilasvamma-, liikennevahinko- ja tapaturmaeläkkeet).
Summorna av FPA-pension och arbetspension inklusive alla de pensioner som omfattas av den gemensamma statistiken (älders-, invalid- och arbetslöshetspensioner, garantipensioner, deltidspensioner, familjepension, avträdelsestöd, generationsväxlingspensioner, avträdelsepensioner och -ersättningar samt militärskade-, trafikförsäkrings- och olycksfalls-pensioner).
Includes all pensions covered by joint statistics (i.e. old age, disability, unemployment, guarantee and survivors' pensions, as well as change-of-generation pension, farm closure subsidy/pension/compensation, part-time pension, and pension awarded on account of military injury, traffic accident or industrial injury).

³⁾ Henkilö voi saada myös SOLITA-eläkettä ja/tai takuueläkettä.
Kan även ha pension enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (SOLITA-pension) samt/eller garantipension.
Also includes persons receiving a pension under the legislation on military injuries, motor insurance or employment accident coverage (so-called SOLITA pension), and/or a guarantee pension.

⁴⁾ Heistä 20 306 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.
Av dessa fick 20 306 personer även SOLITA-pension.
20,306 of these persons also received a SOLITA pension.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

12. Suomessa asuvat perhe-eläkkeen saajat 1995–2014

I Finland bosatta mottagare av familjepension 1995–2014

Recipients of survivors' pensions living in Finland, 1995–2014

31.12. <i>At year-end</i>	Kaikki Samtliga <i>All pensioners</i>	Sekä Kelasta että työeläkkeenä perhe-eläkettä saavat Mottagare av familjepension från både folk- och arbetspensioneringen <i>Pensioners receiving both national and earnings-related pension</i>	Vain Kelasta perhe- eläkettä saavat ¹⁾ Mottagare av enbart FPA-familjepension ¹⁾ <i>Pensioners receiving national pension only</i>	Vain työeläkkeenä perhe- eläkettä saavat ²⁾ Mottagare av enbart familjepension från arbetspensioneringen ²⁾ <i>Pensioners receiving earnings-related pension only</i>
Ikäryhmä ja eläkelaji Åldersgrupp och pensionsslag <i>Age and benefit type</i>				
1995	257 750	33 669	6 355	217 726
1996	264 997	33 162	6 434	225 401
1997	269 613	32 807	6 616	230 190
1998	272 977	31 528	7 161	234 288
1999	275 525	30 731	6 896	237 898
2000	278 161	30 598	6 333	241 230
2001	280 034	29 314	6 651	244 069
2002	281 261	28 177	6 918	246 166
2003	282 239	27 157	6 783	248 299
2004	282 683	26 508	6 728	249 447
2005	283 591	26 000	6 534	251 057
2006	283 786	24 856	6 644	252 286
2007	283 959	23 993	6 512	253 454
2008	283 405	23 008	6 507	253 890
2009	283 105	22 185	6 484	254 436
2010	281 550	21 153	6 374	254 023
2011	280 317	20 325	6 305	253 687
2012	277 990	19 261	6 326	252 403
2013	275 920	18 550	6 001	251 369
2014	273 493	17 864	5 674	249 955
2014				
Lukumäärä – Antal – Number				
Kaikki – Samtliga –				
<i>All benefits</i>	273 493	17 864	5 674	249 955
Lapseneläke –				
Barnpension –				
<i>Orphan's pension</i>	19 166	12 609	5 409	1 148
0–17	14 669	12 407	2 079	183
18–	4 497	202	3 330	965
Leskeneläke –				
Efterlevandepension –				
<i>Spouse's pension</i>	254 329	5 255	265	248 809
16–34	240	205	20	15
35–44	1 296	1 032	62	202
45–54	5 925	2 028	90	3 807
55–59	8 513	933	51	7 529
60–64	16 659	1 043	42	15 574
65–	221 696	14	–	221 682
%				
Kaikki – Samtliga –				
<i>All benefits</i>	100,0	6,5	2,1	91,4
Lapseneläke –				
Barnpension –				
<i>Orphan's pension</i>	100,0	65,8	28,2	6,0
0–17	100,0	84,6	14,2	1,2
18–	100,0	4,5	74,0	21,5
Leskeneläke –				
Efterlevandepension –				
<i>Spouse's pension</i>	100,0	2,1	0,1	97,8
16–34	100,0	85,4	8,3	6,3
35–44	100,0	79,6	4,8	15,6
45–54	100,0	34,2	1,5	64,3
55–59	100,0	11,0	0,6	88,4
60–64	100,0	6,3	0,3	93,5
65–	100,0	0,0	–	100,0

¹⁾ Heistä 138 henkilöä (lapsia 134, leskiä 4) sai 31.12.2014 myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 138 personer (134 barn, 4 efterlevande makar) även SOLITA-pension 31.12.2014.

²⁾ Heistä 13 133 henkilöä (lapsia 71, leskiä 13 062) sai 31.12.2014 myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 13 133 personer (71 barn, 13 062 efterlevande makar) även SOLITA-pension 31.12.2014.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

13. Suomessa asuvien leskeneläkkeen saajien kokonaiseläkkeet 31.12.2014

I Finland bosatta efterlevandepensionstagares totalpensioner 31.12.2014

Total pensions of recipients of spouses' pensions living in Finland, at year-end 2014

Kokonaiseläke ¹⁾ , €/kk Total pension ¹⁾ , €/mån. Total pension income ¹⁾ (€/month)	Kaikki Samtliga Total	Sekä Kelasta että työeläkkeenä leskeneläkettä saavat Mottagare av efterlevandepension från både folk- och arbetspensioneringen Pensioners receiving both national and earnings-related pension	Vain Kelasta lesken- eläkettä saavat ²⁾ Mottagare av enbart FPA-efterlevande- pension ²⁾ Pensioners receiving national pension only ²⁾	Vain työeläkkeenä leskeneläkettä saavat ³⁾ Mottagare av efterlevandepension enbart från arbetspensioneringen ³⁾ Pensioners receiving earnings- related pension only ³⁾
		Kaikki Samtliga Total	Kelan osuus kokonaiseläkkeestä, % FPA-pensionens andel av totalpensionen, % Kela-provided pension as % of total pension	

Lukumäärä – Antal – Number

Yhteensä –
Sammanlagt –

Total	254 329	5 255	19,2	265	248 809
0– 399	8 415	683	48,6	212	7 520
400– 599	4 448	892	32,4	26	3 530
600– 799	9 157	1 027	24,8	8	8 122
800– 999	30 801	904	19,6	2	29 895
1 000–1 199	35 542	618	16,1	2	34 922
1 200–1 599	63 593	544	15,0	5	63 044
1 600–2 599	80 381	459	12,5	7	79 915
2 600–	21 992	128	8,1	3	21 861

%

Yhteensä –
Sammanlagt –

Total	100,0	100,0	.	100,0	100,0
0– 399	3,3	13,0	.	80,0	3,0
400– 599	1,7	17,0	.	9,8	1,4
600– 799	3,6	19,5	.	3,0	3,3
800– 999	12,1	17,2	.	0,8	12,0
1 000–1 199	14,0	11,8	.	0,8	14,0
1 200–1 599	25,0	10,4	.	1,9	25,3
1 600–2 599	31,6	8,7	.	2,6	32,1
2 600–	8,6	2,4	.	1,1	8,8

Keskimäärä, €/kk – Medeltal, €/mån. – Average rate (€/month)

Kaikki –
Samtliga –
All benefits

	1 566	936	179	350	1 580
--	-------	-----	-----	-----	-------

¹⁾ Kelan maksaman eläkkeen ja työeläkkeen yhteismäärään on luettu kaikki yhteistilastoinnin piiriin kuuluvat eläkkeet (vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet, takuueläkkeet, osa-aika-eläkkeet, perhe-eläkkeet, luopumistuet, sukupolvenvaihdoseläkkeet, luopumiseläkkeet ja -korvaukset sekä so-tilasvamma-, liikennevahinko- ja tapaturmaeläkkeet).

Summorna av FPA-pension och arbetspension inklusive alla de pensioner som omfattas av den gemensamma statistiken (ålders-, invalid- och arbetslöshetspensioner, garantipensioner, deltidspensioner, familjepensioner, avträdelsestöd, generationsväxlingspensioner, avträdelsepensioner och -ersättningar samt militärskade-, trafikförsäkrings- och olycksfallspensioner).

Includes all pensions covered by joint statistics (i.e. old age, disability, unemployment, guarantee and survivors' pensions, as well as change-of-generation pension, farm closure subsidy/pension/compensation, part-time pension, and pension awarded on account of military injury, traffic accident or industrial injury).

²⁾ Heistä 4 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 4 personer även SOLITA-pension.

4 of these persons also received a so-called SOLITA pension (payable under the legislation on military injuries, motor insurance or employment accident coverage).

³⁾ Heistä 13 062 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 13 062 personer även SOLITA-pension.

13,062 of these persons also received a SOLITA pension.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

1.3 Vammaisturva

Vammaisturvan toimenpiteet edistävät vammaisten edellytyksiä suoriutua jokapäiväisestä elämästä. Ne voivat olla rahallisia etuuksia tai palveluja.

Taloudelliset etuudet. Kelan vammaisetuuksien tarkoitus on tukea vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden itsenäistä selviytymistä ja parantaa elämänlaatua. Elämäntilanteen mukaan maksetaan *alle 16-vuotiaan vammaistukea*, *16 vuotta täyttäneen vammaistukea* tai *eläkettä saavan hoitotukea*. 16 vuotta täyttänyt keliakiaa sairastava henkilö on oikeutettu *ruokavalio-korvaukseen*. Tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- ja -tapaturmalakien mukaan maksetaan vammautuneille haittalisää, avuttomuuslisää tai hoitotukea. Vammaispalvelulain perusteella vammaisilla on oikeus saada kunnalta korvauksia vammasta aiheutuviin kuluihin. Lisäksi kunnat tukevat hoidon kotiloissa järjestämistä maksamalla omaishoidon tukea.

Palvelut. Vammaispalvelulaki velvoittaa kunnat järjestämään vammaisille heidän tarvitsemiaan palveluja. Lisäksi vammaisten käytettävissä on mm. kotipalvelua, asumispalvelua, kehitysvammahuoltoa, tulkkauspalveluja ja eri tahojen järjestämiä kuntoutuspalveluja. *Tulkkaus-* ja *kuntoutuspalveluja* järjestää myös Kela.

1.3 Handikappförmåner

Handikappförmånerna ökar förutsättningar för att personer med funktionsnedsättning ska klara sig i det dagliga livet. Förmånerna kan bestå i ekonomisk hjälp eller service.

Ekonomisk hjälp. Syftet med handikappförmånerna från FPA är att stödja långtidssjuka och personer med funktionsnedsättning så att de klarar sig på egen hand och får en bättre livskvalitet. Beroende på livssituation betalas *handikappbidrag för personer under 16 år*, *handikappbidrag för personer över 16 år* eller *vårdbidrag för pensionstagare*. Personer över 16 år med celiaki har rätt till *kostersättning*. Mentillägg, hjälplöshetstillägg eller vårdbidrag till personer med funktionsnedsättning betalas med stöd av olycksfallsförsäkrings-, trafikförsäkrings-, militärskade- eller militärolycksfallslagen. På basis av handikappservicelagen betalas kommunala ersättningar för kostnader som funktionsnedsättningen medför. Genom att betala stöd för närståendevård understödder kommunerna dessutom att vården ordnas i hemmet.

Service. Handikappservicelagen förpliktar kommunerna att ordna sådan service som personer med funktionsnedsättning behöver. Vidare finns det bl.a. hemservice, boendeservice, specialomsorger om utvecklingsstörda, tolktjänst samt rehabiliteringsservice som ordnas av olika instanser. Till dem som ordnar *tolk-* och *rehabiliteringstjänster* hör också FPA.

14. Kelan vammaisetuudet 1995–2014

FPA:s handikappförmåner 1995–2014

Disability benefits provided by Kela, 1995–2014

Vuosi År Year	Alle 16-vuotiaan vammaistuet Handikappbidrag för personer under 16 år Disability allowance for persons under 16 years		16 vuotta täyttäneen vammaistuet Handikappbidrag för personer över 16 år Disability allowance for persons aged 16 years or older		Eläkettä saavan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare Care allowance for pensioners		Ruokavaliokorvaukset ¹⁾ Kostersättning ¹⁾ Dietary grant ¹⁾	
	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12.) Number of beneficiaries at year-end	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12.) Number of beneficiaries at year-end	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12.) Number of beneficiaries at year-end	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12.) Number of beneficiaries at year-end
1995	66,1	42 098	26,5	11 305	173,8	140 754	.	.
1996	69,0	44 564	26,0	11 368	173,9	141 674	.	.
1997	71,2	45 991	26,2	11 566	176,8	144 046	.	.
1998	69,2	45 164	26,4	11 561	178,8	145 516	.	.
1999	71,6	46 026	27,0	11 693	188,9	150 573	.	.
2000	73,8	46 805	28,1	12 020	196,6	153 896	.	.
2001	78,8	46 749	29,9	12 300	213,6	159 920	.	.
2002	76,2	41 454	31,4	12 476	225,0	164 961	0,8	12 141
2003	73,7	39 173	32,1	12 468	232,8	169 231	5,0	18 758
2004	74,1	39 012	32,1	12 453	241,5	175 395	5,2	20 596
2005	72,7	37 793	31,7	12 167	252,2	183 469	5,5	22 192
2006	72,8	37 365	31,5	11 903	267,1	190 722	5,9	23 553
2007	72,6	35 991	31,6	11 481	278,5	192 833	6,2	24 858
2008	70,2	34 452	31,3	11 238	291,1	196 828	6,5	26 235
2009	69,9	33 243	31,6	10 828	310,0	198 882	6,9	27 591
2010	69,7	33 263	31,1	10 443	400,8	225 887	7,2	28 963
2011	71,9	34 955	31,2	10 441	420,9	229 693	7,5	30 021
2012	75,2	34 525	32,6	10 504	439,8	229 935	7,8	31 283
2013	78,6	34 821	34,3	10 599	470,7	232 418	9,1	32 447
2014	82,6	35 289	36,2	10 925	484,7	232 928	9,4	33 514

¹⁾ 1.10.2002 alettiin keliakiaa sairastaville maksaa ruokavaliokorvausta.

1.10.2002 började personer med celiaki få kostersättning.

A dietary grant for coeliac was introduced on 1 October 2002.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

1.4 Terveysturva

Terveydenhuolto. Yhteiskunta ylläpitää ja edistää väestön terveyttä. Julkisilla varoilla tuotetaan terveyspalveluja ja korvataan kansalaisille terveyspalvelujen käytöstä aiheutuneita kustannuksia.

Terveydenhuolto voidaan rajata eri tavoin. Vuosikirjassa käytetyn määrittelyn mukaan terveydenhuoltoon kuuluvat vuodeosastohoito, avohoito, avohoidon lääkkeet ja farmaseuttiset tuotteet, lääkinnälliset laitteet ja välineet, ympäristöterveydenhuolto, terveydenhuollon hallinto ja julkiset investoinnit sekä sairausvakuutuksen korvaamat matkat.

Terveydenhuollon rahoittavat pääasiassa valtio, kunnat, sairausvakuutus ja kotitaloudet.

Sairausvakuutus. Sairausvakuutus korvaa sairauden sekä raskauden ja synnytyksen aiheuttamia avosairaanhoidon kustannuksia. Niitä ovat *yksityislääkärin tai -hammaslääkärin palkkiot*, yksityislääkärin tai -hammaslääkärin määräämät *lääkkeet*, yksityislääkärin tai -hammaslääkärin määräämä *tutkimus ja hoito* sekä sairauden aiheuttamat *matkakustannukset*. Lisäksi sairausvakuutus korvaa työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon kustannuksia.

Julkiset terveydenhuoltomenot käsittävät valtion, kuntien ja sairausvakuutuksen rahoittaman osan terveydenhuollosta. Terveysturvan kokonaismenot sisältävät edellisten lisäksi myös yksityisesti kustannetun terveydenhuollon (mm. kotitalouksien menot).

Sairausajan toimeentuloturva. Sairausvakuutus korvaa ansionmenetykset sairauden aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden ajalta. Se korvaa myös vanhempien ansionmenetykset sairaan lapsen hoidon ja kuntoutuksen ajalta. Tapaturma- ja liikennevakuutus- sekä sotilasvamma- ja sotilastapaturmalait velvoittavat maksamaan sairausajalta päivärahaa niiden piiriin kuuluvissa tapauksissa. Rikos-, potilas- ja lääkevahinkokorvaukset korvaavat työansion menetyksiä. Sairausajan toimeentulo voidaan turvata myös vapaaehtoisin vakuutuksin.

Työsopimuslain perusteella työnantaja maksaa täyden palkan sairastumispäivältä ja yhdeksältä sitä seuraavalta arkipäivältä (*sairauspäivärahan omavastuu aika*). Työehtosopimuksissa on usein kuitenkin sovittu pidemmästä sairausajan palkasta. Työnantaja, joka maksaa sairausajalta palkkaa, saa työntekijänsä sairausvakuutuslain mukaisen sairauspäivärahan sairausajan palkkaa vastaavalta osalta.

Osasairauspäivärahaa voi saada henkilö, joka on ollut ennen sairastumistaan kokoaikaisessa työssä ja vähentää työaikaansa 40–60 % aiemmasta. Lisäksi hänen tu-

1.4 Sjukförmåner

Hälso- och sjukvård. Samhället upprätthåller och främjar befolkningens hälsa. Hälsovårdstjänster produceras med allmänna medel och medborgarna får ersättning för hälsovårdskostnaderna.

Hälso- och sjukvården kan avgränsas på olika sätt. Enligt den definition som tillämpas i årsboken omfattar hälso- och sjukvården vård på vårdavdelning, öppen vård, läkemedel och farmaceutiska produkter i öppen vård, medicinsk utrustning, miljöhygien, förvaltning och offentliga investeringar samt resor ersatta från sjukförsäkringen.

Hälso- och sjukvården finansieras av staten, kommunerna, sjukförsäkringen och de privata hushållen.

Sjukförsäkring. Sjukförsäkringen ersätter kostnader för öppen vård föranledda av sjukdom samt av graviditet och förlossning, dvs. *arvoden till privatläkare och -tandläkare*, kostnader för *läkemedel* ordinerade av privatläkare eller -tandläkare, *undersökningar och behandlingar* ordinerade av privatläkare eller -tandläkare samt *resekostnader* föranledda av sjukdom. Sjukförsäkringen ersätter även kostnader för företagshälsovård och hälsovård för studerande.

De offentliga hälso- och sjukvårdsutgifterna innefattar den del av hälso- och sjukvården som bekostas av staten, kommunerna och sjukförsäkringen. I de totala hälso- och sjukvårdsutgifterna ingår även den privat bekostade hälsovården (bl.a. hushållens utgifter).

Försörjning under sjuktid. Sjukförsäkringen ersätter inkomstbortfall för tid av kortvarig arbetsoförmåga orsakad av sjukdom. Vidare kan föräldrar kompenseras för inkomstbortfall p.g.a. vård och rehabilitering av sjuka barn. I lagarna om olycksfalls- och trafikförsäkring samt militärskada och militärolycksfall föreskrivs om utbetalning av sjukdagpenning i vissa fall. Med brottsskadat samt läkemedels- och patientskadeersättningar kompenseras förlorad förvärvsinkomst. Försörjningen under sjuktid kan dessutom tryggas med frivilliga försäkringar.

Enligt lagen om arbetsavtal betalar arbetsgivaren full lön för insjuknandedagen och för de nio följande vardagarna (*karenstid för sjukdagpenning*). I kollektivavtalen har dock ofta avtalats om lön för längre sjuktid. Arbetsgivare som betalar lön för sjuktid får uppbära arbetstagens sjukdagpenning för motsvarande tid.

Partiell sjukdagpenning kan beviljas en person som före insjuknandet har haft heltidsarbete och som minskar arbetstiden med 40–60 %. Personen ska dessutom trots

lee työkyvyttömyydestään huolimatta pystyä hoitamaan osa työntekijöistään terveyttään ja toipumistaan vaarantamatta.

Yrittäjät (YEL-vakuutetut) voivat saada päivärahaa osalta sairauspäivärahan omavastuuaikaa. *YEL-sairauspäivärahan* maksaa Kela. Maatalousyrittäjät (MYEL-vakuutetut) voivat saada Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta päivärahaa osalta sairausvakuutuslain mukaisen sairauspäivärahan omavastuuaikaa (*Mela-sairauspäiväraha*).

arbetsoförmågan kunna sköta en del av sina arbetsuppgifter utan att hälsan eller tillfrisknandet äventyras.

Företagare (FöPL-försäkrade) kan få dagpenning för en del av karenstiden vid sjukdagpenning. *FöPL-sjukdagpenningen* betalas av FPA. Lantbruksföretagare (LFöPL-försäkrade) kan få dagpenning från Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt för en del av karenstiden vid sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (*LPA-sjukdagpenning*).

15. Terveysthuoltomenot kansantaloudessa 1995–2013

Hälsö- och sjukvårdsutgifterna i samhällsekonomi 1995–2013

Health care expenditure as a share of social expenditure and GDP, 1995–2013

Vuosi År	Terveysthuollon kokonaismenot Totala hälso- och sjukvårdsutgifter Total expenditure on health services	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter Expenditure on publicly financed health services		Osuus sosiaalimenosta, % Andel av socialutgifterna, % % of social welfare expenditure		Osuus bruttokansantuotteesta, % Andel av bruttonationalprodukten, % % of gross domestic product		
		Yhteensä Sammanlagt	Kelan maksamat ¹⁾ Av FPA betalda ¹⁾ Financed by Kela ¹⁾	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter Expenditure on publicly financed health services	Yhteensä Sammanlagt	Yhteensä Sammanlagt	Kelan maksamat ¹⁾ Av FPA betalda ¹⁾ Financed by Kela ¹⁾	
	Milj. € – € million							
	a	b	c					
1995	7 543	5 406	954	17,9	3,2	7,7	5,5	1,0
1996	7 965	5 704	1 043	18,3	3,3	7,8	5,6	1,0
1997	8 286	5 974	1 107	19,1	3,5	7,5	5,4	1,0
1998	8 572	6 213	1 190	19,6	3,8	7,1	5,2	1,0
1999	8 996	6 445	1 239	20,0	3,8	7,1	5,1	1,0
2000	9 548	6 820	1 341	20,6	4,0	7,0	5,0	1,0
2001	10 347	7 464	1 473	21,4	4,2	7,2	5,2	1,0
2002	11 220	8 149	1 618	22,1	4,4	7,6	5,5	1,1
2003	11 867	8 657	1 749	22,4	4,5	7,8	5,7	1,2
2004	12 504	9 188	1 886	22,6	4,6	7,9	5,8	1,2
2005	13 274	9 822	1 963	23,4	4,7	8,1	6,0	1,2
2006	13 893	10 436	2 067	23,8	4,7	8,0	6,0	1,2
2007	14 554	10 876	2 156	23,8	4,7	7,8	5,8	1,2
2008	15 511	11 641	2 342	24,0	4,8	8,0	6,0	1,2
2009	15 860	11 914	2 364	22,7	4,5	8,8	6,6	1,3
2010	16 166	12 073	2 363	22,1	4,3	8,6	6,5	1,3
2011	17 009	12 777	2 455	22,5	4,3	8,6	6,5	1,2
2012	17 885	13 575	2 537	22,6	4,2	9,0	6,8	1,3
2013*	18 467	13 969	2 505	22,1	4,0	9,1	6,9	1,2

¹⁾ Sisältää sairaanhoitokorvaukset, työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon, sairaaloiden vuodeosastohoidon (kuntoutus) sekä hallinnon. Inbegriper sjukvårdsersättningar, företagshälsövärd och hälsovård för studerande, vård vid sjukhus vårdavdelning (rehabilitering) samt förvaltning. Includes refunds of general, occupational and student health services expenses as well as costs of inpatient care (rehabilitation) and administrative expenses.

Huom. Terveysthuoltomenojen tilastointi noudattaa OECD:n SHA-tilastointijärjestelmää (A System of Health Accounts).

Anm. Hälsö- och sjukvårdsutgifterna statistikförs i enlighet med OECD:s statistikföringsystem SHA (A System of Health Accounts).

N.B. N.B. The statistics on health expenditure comply with the OECD System of Health Accounts.

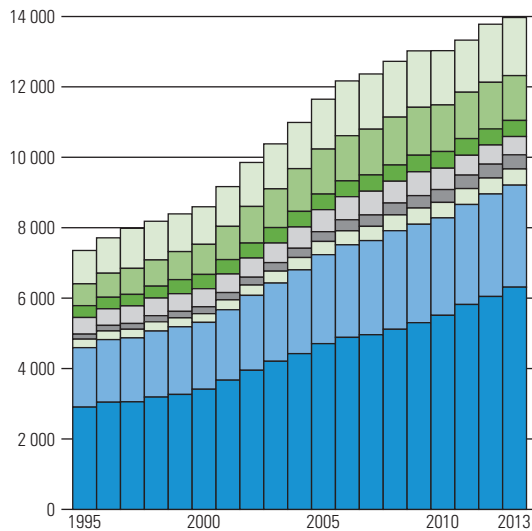
Lähde – Källa:

a–c THL – THL.

Kuvio 15. Julkiset terveydenhuoltomenot 1995–2013**Figur 15. Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter 1995–2013**

Chart 15. Public expenditure on health services, 1995–2013

Milj. € (vuoden 2013 rahana)
 Milj. € (2013 års penningvärde)
 € million (At 2013 prices)

	2013 Milj. € € million	%
Muut julkiset terveydenhuoltomenot ¹⁾ Övriga offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter ¹⁾ <i>Other publicly financed health services¹⁾</i>	1 649,7	11,8
Lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat Läkemedel och andra medicinska konsumtions- varor <i>Pharmaceuticals and other medical non-durables</i>	1 273,0	9,1
Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto Privat hälso- och sjukvård som ersatts av sjukförsäkringen <i>Private health care reimbursed under National Health Insurance</i>	456,5	3,3
Vanhusten laitoshoido Institutionsvård för äldre <i>Institutional care for older people</i>	518,7	3,7
Työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto Företags- och studenthälsovård <i>Occupational and student health care</i>	402,0	2,9
Suun terveydenhuolto Åtgärder i mun och käkar <i>Oral health care</i>	459,4	3,3
Perusterveydenhuolto ²⁾ Primärvård ²⁾ <i>Primary health care²⁾</i>	2 897,2	20,7
Erikoissairaanhoido Specialiserad sjukvård <i>Specialised health care</i>	6 312,3	45,2
Yhteensä Sammanlagt Total	13 968,9	100,0

¹⁾ Muu terveydenhuolto, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, sairausvakuutuksen korvaamat matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit.
 Övrig hälso- och sjukvård, vårdutrustning och övriga medicinska sällanköpsvaror, förvaltningsutgifter inom hälso- och sjukvården, resor som ersatts från sjukförsäkringen samt bruttoinvesteringar inom hälso- och sjukvården.
Other health care, medical equipment and other medical durables, costs of health care administration, travel costs reimbursed under National Health Insurance, and health care investments (gross).

²⁾ Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto.
 Exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och åtgärder i mun och käkar.
Excl. occupational, student and oral health care.

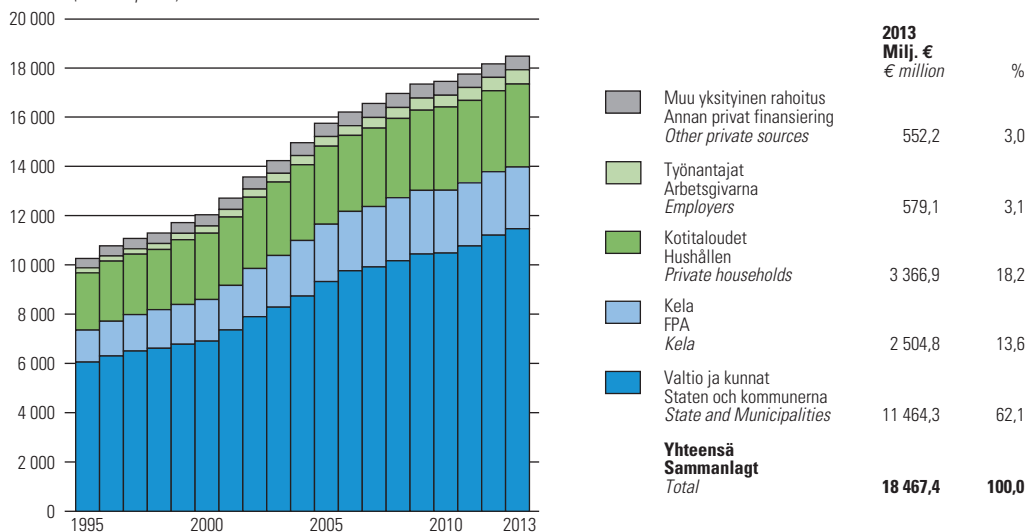
Lähde: THL.

Källa: THL.

Kuvio 16. Terveydenhuollon rahoitus 1995–2013**Figur 16. Finansieringen av hälso- och sjukvården 1995–2013**

Chart 16. Financing of health care expenditure, 1995–2013

Milj. € (vuoden 2013 rahana)
 Milj. € (2013 års penningvärde)
 € million (At 2013 prices)

Lähde: THL.

Källa: THL.

16. Terveydenhuoltomenot 1995–2013

Hälsö- och sjukvårdsutgifter 1995–2013

Expenditure on health services, 1995–2013

Vuosi År Year	Terveyden- huollon kokonais- menot Totala hälso- och sjukvårds- utgifter Total expendi- ture on health services	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter <i>Expenditure on publicly financed health services</i>								
		Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Erikois- sairaan- hoito Special- iserad sjukvård <i>Special- ised health care</i>	Perus- terveyden- huolto ¹⁾ Primär- vård ¹⁾ <i>Primary health care¹⁾</i>	Suun terveyden- huolto Åtgärder i mun och käkar <i>Oral health care</i>	Työterveys- ja opiskelu- terveyden- huolto Företags- och student- hälsovård <i>Occupational and student health care</i>	Vanhusten laitoshoido Institutions- vård för äldre <i>Institutional care for older people</i>	Sairaus- vakuutuksen korvaama yksityinen terveyden- huolto Privat hälso- och sjukvård som ersatts av sjukförsäkringen <i>Private health care reimbursed under National Health Insurance</i>	Lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutus- tavarat Läkemedel och andra medicinska konsumtions- varor <i>Pharma- ceuticals and other medical non-durables</i>	Muut julkiset terveyden- huoltomenot ²⁾ Övriga offentliga hälso- och sjukvårds- utgifter ²⁾ <i>Other publicly financed health services²⁾</i>
Milj. € – € million										
1995	7 543	5 406	2 136	1 242	177	105	347	247	455	696
1996	7 965	5 704	2 252	1 315	182	117	348	242	505	743
1997	8 286	5 974	2 287	1 359	183	123	373	244	553	851
1998	8 572	6 213	2 422	1 425	199	132	380	256	565	834
1999	8 996	6 445	2 508	1 476	195	141	386	307	611	822
2000	9 548	6 820	2 709	1 507	196	155	408	321	678	847
2001	10 347	7 464	2 989	1 629	228	169	429	333	768	919
2002	11 220	8 149	3 269	1 759	242	184	451	351	859	1 034
2003	11 867	8 657	3 509	1 853	282	202	464	366	917	1 065
2004	12 504	9 188	3 699	1 989	294	219	505	370	1 015	1 096
2005	13 274	9 822	3 970	2 131	317	233	528	373	1 077	1 194
2006	13 893	10 436	4 190	2 255	340	270	562	385	1 100	1 334
2007	14 554	10 876	4 363	2 352	356	284	593	407	1 142	1 380
2008	15 511	11 641	4 680	2 562	410	309	566	422	1 243	1 450
2009	15 860	11 914	4 852	2 557	422	322	619	430	1 245	1 466
2010	16 166	12 073	5 109	2 565	408	338	562	439	1 225	1 428
2011	17 009	12 777	5 580	2 723	433	366	540	454	1 262	1 418
2012	17 885	13 575	5 958	2 868	447	387	536	450	1 303	1 625
2013	18 467	13 969	6 312	2 897	459	402	519	457	1 273	1 650
%										
2011		100,0	43,7	21,3	3,4	2,9	4,2	3,6	9,9	11,1
2012		100,0	43,9	21,1	3,3	2,9	3,9	3,3	9,6	12,0
2013		100,0	45,2	20,7	3,3	2,9	3,7	3,3	9,1	11,8

¹⁾ Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto.
Exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och åtgärder i mun och käkar.
Excl. occupational, student and oral health care.

²⁾ Muu terveydenhuolto, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, sairausvakuutuksen korvaamat matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit.
Övrig hälso- och sjukvård, vårdutrustning och övriga medicinska sällanköpsvaror, förvaltningsutgifter inom hälso- och sjukvården, resor som ersatts från sjukförsäkringen samt bruttoinvesteringar inom hälso- och sjukvården.
Other health care, medical equipment and other medical durables, costs of health care administration, travel costs reimbursed under National Health Insurance, and health care investments (gross).

Huom. Terveydenhuoltomenojen tilastointi noudattaa OECD:n SHA-tilastointijärjestelmää (A System of Health Accounts).

Anm. Hälsö- och sjukvårdsutgifterna statistikförs i enlighet med OECD:s statistikföringssystem SHA (A System of Health Accounts).

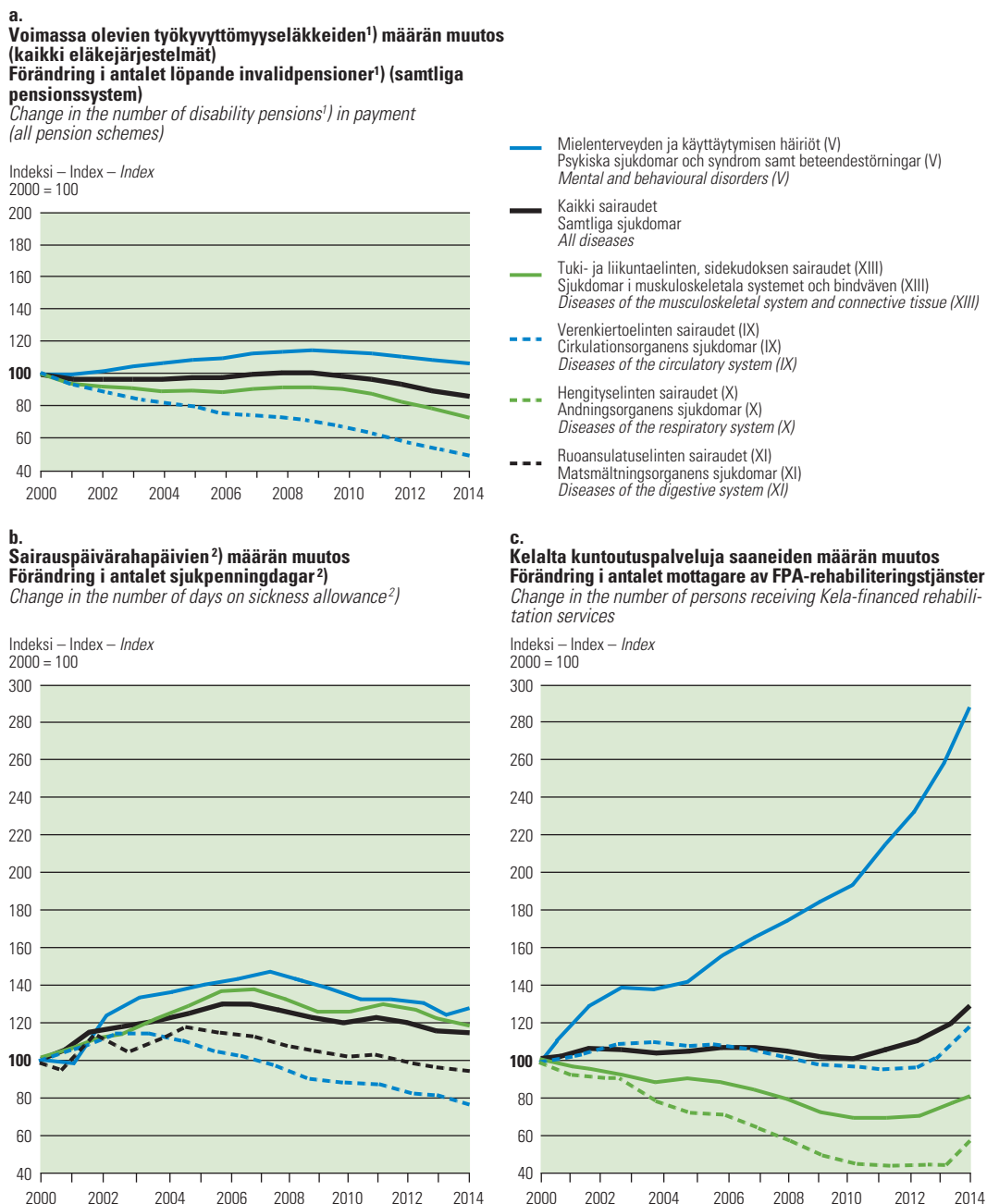
N.B. The statistics on health expenditure comply with the OECD System of Health Accounts.

Lähde: THL.

Källa: THL.

Kuvio 17. Eräiden sairauksien yleisyys etuuksien perusteena 2000–2014**Figur 17. Frekvensen av vissa sjukdomar som grund för olika förmåner 2000–2014**

Chart 17. Selected diagnoses as a basis of entitlement to benefits, 2000–2014

¹⁾ Suomessa asuvien työkyvyttömyyseläkkeet.
Invalidpensioner till personer bosatta i Finland.
Disability pensions paid to residents of Finland.

²⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

Lähde – Källa:

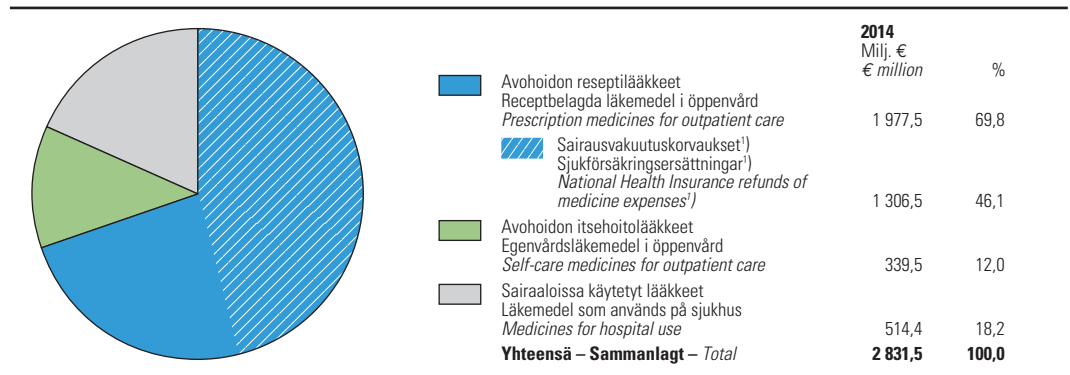
a SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

b SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

c SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 18. Lääkkeiden kokonaismyynti 2014**Figur 18. Den totala försäljningen av läkemedel 2014**

Chart 18. Total sales of medicines in 2014

¹⁾ Näistä pieni osa on korvauksia avohoidon itsehoitolääkkeistä.

En liten del är ersättningar för egenårds läkemedel i öppenvård.

Includes a small number of compensations paid in respect of self-care medicines for outpatient care.

Huom. Avohoidon myynti on laskettu verollisin vähittäismyyntihinnoin ja sairaalamyynti tukkuhinnoin. Vähittäismyyntihinnat eivät sisällä nikotiinivalmisteita.

Anm. Försäljningen till öppenvården har beräknats enligt detaljhandelspriser inklusive skatt och försäljningen till sjukhus enligt partipriser. I siffrorna för detaljhandelspriserna ingår inte nikotinpreparat.

N.B. Outpatient sales data are based on retail prices incl. VAT, hospital sales data on wholesale prices. The figures based on retail prices do not include pharmaceutical nicotine products.

Lähde: Suomen lääketilasto 2014. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea ja Kansaneläkelaitos.

Källa: Finlands läkemedelsstatistik 2014. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea och Folkpensionsanstalten.

17. Sairausajan toimeentuloturvaetuuksia¹⁾ 1995–2014
Utkomstskyddsförmåner¹⁾ under sjuktid 1995–2014
Income maintenance during incapacity for work¹⁾, 1995–2014

Vuosi År Year	Sairaus- vakuutuksen sairauspäivä- rahat Sjukdagpenning från sjukför- säkringen <i>Sickness allowance (NHI)</i>	Sairaus- vakuutuksen osasairauspäivä- rahat ²⁾ Partiell sjukdag- penning från sjukför- säkringen ²⁾ <i>Partial sickness allowance (NHI)²⁾</i>	Sairausvakuutuksen YEL-sairauspäivä- rahat ³⁾ FöPL-sjukdag- penningar från sjukförsäkringen ³⁾ <i>Sickness allowances payable under the YEL Act (NHI)³⁾</i>	Lakisäateisen tapaturma- ja liikennevakuutuksen sekä sotilas- vammalakien mukaiset päivärahat Dagpenning från den lagstadgade olycksfalls- och trafikförsäkringen samt enligt militärskadelagen <i>Daily allowance paid on the basis of statutory accident insurance, third-party motor insurance and the Military Injuries Act</i>	Sairaus- vakuutuksen erityishoitorahat Specialvårds- penning från sjuk- försäkringen <i>Special care allowances (NHI)</i>	Mela- sairauspäivärahat LPA-sjukdag- penningar <i>Sickness allowance paid by the Farmers' Social Insurance Institution</i>
Milj. € – € million						
	a	b	c	d	e	f
1995	424,4	.	.	120,9	2,3	5,5
1996	398,9	.	.	114,8	2,1	5,7
1997	400,9	.	.	119,5	2,1	4,4
1998	422,0	.	.	127,1	2,2	2,8
1999	458,0	.	.	137,4	2,3	2,7
2000	493,7	.	.	142,3	2,3	2,6
2001	522,8	.	.	147,5	2,4	2,7
2002	603,3	.	.	154,4	2,8	2,9
2003	633,7	.	.	145,4	2,8	2,9
2004	670,0	.	.	157,6	3,0	3,1
2005	705,2	.	.	166,4	2,9	3,0
2006	745,6	.	3,4	177,4	2,8	3,1
2007	767,2	2,5	4,5	180,4	2,8	3,1
2008	772,7	2,9	4,9	195,2	2,9	3,0
2009	799,3	3,5	5,3	195,3	3,3	3,2
2010	813,4	7,2	5,1	188,6	3,7	3,2
2011	834,2	10,6	5,6	198,3	3,6	3,1
2012	842,8	13,5	6,3	196,4	4,0	3,2
2013	833,2	16,8	6,3	197,4	4,5	3,1
2014	833,8	26,1	6,3	182,5	5,2	3,0

¹⁾ Taulukko ei kata kaikkia etuuksia. Siitä puuttuvat mm. sairausajan palkat, rikos-, potilas- ja lääkevahinkokorvaukset sekä vapaaehtoisten vakuutusten korvaukset.
 Tabellen omfattar inte alla förmåner. Där saknas bl.a. sjuktidslön, brotts-, patient- och läkemedelsskadeersättningar samt ersättningar från frivilliga försäkringar.

Not all types of benefit are included in the Table (for example, wages paid by employers during sick leave, compensation for injury or damage caused by crime, medical treatment or pharmaceuticals, and compensation paid on the basis of voluntary insurances).

²⁾ Ks. taul. 55 alaviite 2 – Se tabell 55, fotnot 2 – See also Table 55 footnote 2.

³⁾ Ks. taul. 55 alaviite 3 – Se tabell 55, fotnot 3 – See also Table 55 footnote 3.

Lähde – Källa:

a–c SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

d SVT XXIIA. Vakuutuskeskus; Tapaturmavakuutuslaitosten liitto TVL; Valtiokonttori; Maatalousyrittäjien eläkelaitos; Finanssivalvonta – FOS XXIIA. Försäkringscentralen; Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund; Statskontoret; Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt; Finansinspektionen.

e SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

f www.mela.fi/Vuosikertomus14/Toimintakertomus14.pdf [viitattu 11.8.2015] – www.lpa.fi/Årsredovisning14/Verksamhetsberättelse14.pdf [hämtad 11.8.2015].

18. Sairauspoissaolot ja korvatut sairauspäivät 2000–2014

Sjukfrånvaro och ersatta sjukdagar 2000–2014

Sickness absences and compensated days of incapacity for work, 2000–2014

Vuosi År Year	Työvoimatutkimuksen ¹⁾ työlliset Sysselsatta (arbetskraftsundersökning) ¹⁾ Employed persons (according to labour force survey) ¹⁾				Sairausvakuutuksen korvaamat sairauspäivät (arkipäiviä, 6 pv/vko) ²⁾ Sjukdagar ersatta från sjukförsäkringen (vardagar, 6 dgr/v.) ²⁾ Absence days covered by the National Health Insurance (weekdays, 6 per week) ²⁾		
	Työpäiviä, milj. kpl Antal arbets- dagar, milj. Working days, in millions	Työstä poissaolopäiviä sairauden vuoksi Sjukfrånvarodagar Absence days due to sickness	Milj. kpl Antal, milj. In millions	Työllistä kohti, kpl Antal per sysselsatt Per employed person	Osuus työ- ja sairauspoissaolo- päivien yhteismäärästä, % Andel av det totala antalet arbets- och sjukfrånvarodagar, % Share of the total number of working days and absence days, %	Milj. kpl Antal, milj. In millions	Ei-eläkkeellä olevaa 16–67-vuotiaista kohti, kpl Per icke-pensionerad i åldern 16–67 år, antal Per non-retired person aged 16–67
	a	b	c	d	e	f	
2000	493,0	19,9	8,5	3,9	12,8	4,24	
2001	493,0	18,7	7,9	3,7	13,0	4,31	
2002	491,9	19,8	8,4	3,9	14,7	4,86	
2003	487,0	19,8	8,4	3,9	15,1	4,97	
2004	493,2	20,0	8,4	3,9	15,5	5,07	
2005	494,7	20,6	8,6	4,0	16,0	5,21	
2006	501,9	21,3	8,7	4,1	16,6	5,40	
2007	509,4	21,7	8,7	4,1	16,7	5,41	
2008	523,8	25,5	10,1	4,6	16,3	5,26	
2009	495,4	23,0	9,3	4,4	15,7	5,09	
2010	499,9	22,2	9,1	4,3	15,3	4,96	
2011	505,9	23,2	9,4	4,4	15,7	5,07	
2012	506,9	23,0	9,2	4,3	15,4	4,96	
2013	499,7	23,2	9,5	4,4	14,7	4,74	
2014	500,6	21,7	8,9	4,2	14,5	4,69	
2014							
Miehet – Män – Males	266,9	9,5	7,5	3,4	6,6	4,25	
Naiset – Kvinnor – Females	233,6	12,3	10,3	5,0	7,9	5,15	

¹⁾ Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen perusjoukkona on 15–74-vuotias väestö. Tiedot kerätään haastattelemalla kuukausittain lähes 12 000 henkilöä. Otoskoko vuodessa on noin 140 000 henkeä. **Työlliseksi** luokitellaan henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään yhtenä päivänä ja vähintään yhden tunnin. **Sairauspoissaolot** ovat työvoimatutkimuksessa työlliseksi itsensä ilmoittamien henkilöiden sairauspoissaolopäiviä työstä. Populationen i Statistikcentralens arbetskraftsundersökning utgörs av befolkningen i åldern 15–74 år. Uppgifterna samlas in genom intervjuer med närmare 12 000 personer per månad. Sampelstorleken är ca 140 000 personer per år. Som **sysselsatt** klassificeras en person som veckan då undersökningen utförts har förvärvat arbetat under minst en dag och i minst en timme. Med **sjukfrånvaro** avses sjukfrånvarodagarna för de personer som själva uppgett sig vara sysselsatta.

The labour force survey of Statistics Finland is based on monthly interviews of nearly 12,000 persons sampled from the population aged 15–74. The total sample size per year is nearly 140,000 persons. Persons who were employed for at least one hour or one day during the reference week are defined as **employed**. **Sickness absences** are defined as the number of absence days of persons who reported themselves as employed in the labour force survey.

²⁾ Sairauspäivärahatilastot eivät sisällä osasairauspäivärahaa eivätkä YEL-sairauspäivärahaa. Lisäksi ne eivät sisällä sairauspäiväpäivärahauden omavastuujalalta (yleensä sairastumispäivä ja 9 seuraavaa arkipäivää). Myöskään päivät alle 9 arkipäivää kestäneen sairauden ajalta eivät sisällä sairauspäivärahatilastoon. Toisaalta sairauspäivärahaan on oikeus muillakin kuin ansiotyössä olevilla (esim. työttömillä).

Sjukdagpenningstatistiken inkluderar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning. Den inkluderar inte heller sjukdagar under karenstiden (i regel insjuknandedagen och de 9 därpå följande vardagarna) och inte heller dagar under sjuktid som är kortare än 9 vardagar. Rätt till sjukdagpenning har dock även personer som inte förvärvat arbetat (t.ex. arbetslösa).

The statistics on sickness allowances do not include partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act, nor do they include days of illness during the waiting period (normally the day of onset of illness and the following 9 weekdays), or period of illness lasting less than 9 weekdays. On the other hand, sickness allowance is also payable to persons who are not employed (such as the unemployed).

³⁾ Vuosina 2000–2004 jakajaväestönä on ei-eläkkeellä olevat 16–64-vuotiaat.

Åren 2000–2004 har den icke-pensionerade befolkningen i 16–64 års ålder använts som divisor.
Between 2000–2004, the population used as the divisor comprised non-retired persons aged 16–64.

Lähde – Källa:

a–d SVT. TK: Työvoimatilasto 2001–2004, vuosikatsaus, Työmarkkinat-sarja; Tilastokeskus – Statistikcentralen.

e, f SVT. Kela: Sairauspäiväraha; SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning; FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

1.5 Kuntoutus

Kuntoutuksen tavoite on väestön työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen tai parantaminen. Kuntoutus voi olla lääkinnällistä, ammatillista, sosiaalista tai kasvatuksellista. Kela järjestää *ammattillista ja lääkinnällistä kuntoutusta* sekä *kuntoutuspsykoterapiaa*. Kuntoutus on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä toimintaa, jota säätelee lainsäädäntö. Se on yleensä kuntoutujalle maksutonta. Lisäksi kuntoutusajalta voidaan maksaa toimeentuloturvaa.

Suomen kuntoutusjärjestelmä on monien eri palveluntuottajien ja rahoittajien sekajärjestelmä. Kuntoutuksen järjestäminen ja kustannusvastuut jakaantuvat eri toimijoille, joita ovat kuntien sosiaali- ja terveydenhuolto, työterveyshuolto, Kela, Valtiokonttori, työ- ja elinkeinotoimistot, työeläkelaitokset sekä tapaturma- ja liikennevakuutuslaitokset. Kuntoutuspalveluja tuottavat julkisen sektorin lisäksi lukuissat vammais- ja kansanterveysjärjestöt, erilaiset säätiöt ja muut kolmannen sektorin organisaatiot sekä yksityiset yritykset.

Toiminnan monialaisuuden ja monitahoisuuden takia kuntoutuksen kokonaiskustannusten laskeminen on hankalaa. Edellisen kerran kokonaiskustannuksia kartoitettiin vuonna 2000, jolloin Kelan osuus kustannuksista oli noin viidennes. Tarkempi erittely löytyy vuoden 2005 tilastollisesta vuosikirjasta.

Kela kuntouttajana. Kela on lain mukaan velvollinen järjestämään vajaakuntoisten ammatillista kuntoutusta, vaikeavammaisen lääkinnällistä kuntoutusta ja kuntoutuspsykoterapiaa. Kela järjestää myös muuta harkinnanvaraista kuntoutusta, joka on tarkoitettu lähinnä työikäisille, joiden työkykyä häiritsee jokin sairaus tai vamma. Kela järjestää ja korvaa kuntoutusta sekä turvaa kuntoutujan toimeentuloa maksamalla kuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa, jos kuntoutukseen osallistuminen aiheuttaa kuntoutujalle ansionmenetystä.

Kelalla ei ole kuntoutusvelvoitetta, jos henkilöllä on oikeus kuntoutukseen tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- tai sotilastapaturmalain perusteella (ensisijainen kuntouttaja). Työeläkevakuutus on ensisijainen ammatillisen kuntoutuksen järjestäjä henkilöille, jotka ovat työelämässä tai joiden yhteydet työelämään ovat vielä olemassa.

1.5 Rehabilitering

Syftet med rehabilitering är att bevara eller förbättra arbets- och/eller funktionsförmågan hos befolkningen. Rehabiliteringen kan vara medicinsk, yrkesinriktad, social eller pedagogisk. FPA ordnar *yrkesinriktad* och *medicinsk rehabilitering* samt *rehabiliterande psykoterapi*. Det är fråga om systematisk och långsiktig verksamhet som regleras i lag. Rehabiliteringen är i regel avgiftsfri för klienten. Dessutom kan utkomstskyddsförmåner betalas under rehabiliteringstiden.

I det finländska rehabiliteringssystemet ingår flera olika serviceproducenter och finansiärer. Anordnandet av rehabiliteringen och kostnadsansvaret är uppdelat på olika aktörer, dvs. kommunernas social- och hälsovård, företagshälsovården, FPA, Statskontoret, arbets- och näringsbyråerna, arbetspensionsanstalterna samt olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna. Rehabiliterings-tjänster produceras förutom av den offentliga sektorn även av ett flertal handikapp- och folkhälsoorganisationer, stiftelser och andra organisationer inom den tredje sektorn samt av privata företag.

Den branschövergripande och mångfasetterade verksamheten gör det svårt att räkna ut de totala kostnaderna för rehabiliteringen. Senast kartlades totalkostnaderna år 2000, och då var FPA:s andel cirka en femtedel. En närmare specifikation finns i FPA:s statistiska årsbok 2005.

FPA som rehabiliteringsanordnare. FPA är enligt lag skyldig att ordna yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktionsnedsättning (i lagen ”yrkesinriktad rehabilitering för handikappade”), medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning (i lagen ”medicinsk rehabilitering för gravt handikappade”) och rehabiliterande psykoterapi. FPA ordnar också annan rehabilitering enligt prövning, som närmast är avsedd för personer i arbetsför ålder med en sjukdom eller en funktionsnedsättning som försämrar deras arbetsförmåga. FPA ordnar och ersätter rehabilitering samt tryggar rehabiliteringsklientens försörjning genom att betala rehabiliteringspenning under rehabiliteringstiden, om deltagandet i rehabiliteringen medför inkomstbortfall för rehabiliteringsklienten.

FPA är inte skyldig att ordna rehabilitering för personer som har rätt till rehabilitering med stöd av lagstiftningen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada eller militärolycksfallsförsäkring (primär rehabiliteringsanordnare). Arbetspensionsförsäkringen är den primära anordnaren av yrkesinriktad rehabilitering för personer som är ute i arbetslivet eller som alltjämt har kontakt med arbetslivet.

1.6 Työttömien toimeentuloturva

Työttömyysturvaetuksia maksavat työttömyyskassat ja Kela. Työttömyyskassat maksavat jäsenilleen ansiotuloihin sidotut etuudet ja Kela maksaa muille työttömille perusturvaetuudet.

Työttömän tulee työttömyysturvaa saadakseen ilmoittautua työ- ja elinkeinotoimistoon työnhakijaksi. Työvoimaviranomainen tutkii, onko henkilö työmarkkinoiden käytettävissä, sekä muut työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittiset edellytykset.

Työttömän työnhakijan toimeentulo pyritään turvaamaan pääasiassa *työttömyyspäivärahalla* ja *työmarkkinatuellella*. Työmarkkinatuki voitiin vuoden 2014 loppuun asti maksaa maahanmuuttajalle *kotoutumistukena*, joka on tässä kirjassa käsitelty omana etuutenaan. Työttömyysturvakokonaisuuteen luetaan mukaan myös *vuorottelukorvaukset*.

Ennen vuotta 1950 syntynyt pitkäaikaisesti työtön voi saada *työttömyyseläkkeen*. Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneille työttömyyseläkettä ei enää myönnetä. Heille työttömyyseläke on korvattu *työttömyyspäivärahan lisäpäivillä*. Työttömyyseläkettä käsitellään tässä kirjassa muiden eläkkeiden yhteydessä.

Työttömyyspäiväraha. Työttömyyspäivärahaa maksetaan kahden järjestelmän kautta. Työttömyyskassassa vakuutettuina oleville maksetaan *ansioapäivärahaa* ja muille *peruspäivärahaa*.

Työttömyyspäivärahaa maksetaan työttömille, jotka täyttävät työssäoloehdon. Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 edellisen kuukauden aikana ollut 26 kalenteriviikkoa työssäoloehtoon luettavassa työssä.

Työttömyyspäivärahaa maksetaan viideltä päiväältä viikossa ja enintään 500 työttömyyspäivältä. 500 päivän enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on uudelleen täyttänyt työssäoloehdon. Ikääntyneille työttömille päivärahaa voidaan maksaa 500 päivän jälkeenkin lisäpäiviltä. Lisäpäiväoikeuden ehdot ja pituus määräytyvät henkilön syntymävuoden mukaan.

Peruspäivärahan suuruus tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä. Ansiopäiväraha muodostuu peruspäivärahan suuruudesta *perusosasta* ja *ansio-osasta*, jonka suuruus määräytyy työttömyyttä edeltäneiden tulojen perusteella. Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista maksetaan *lapsikorotusta*.

1.6 Utkomstskydd vid arbetslöshet

Förmåner vid arbetslöshet betalas ut av arbetslöshetskassorna och FPA. Arbetslöshetskassorna betalar förvärvsinkomstrelaterade förmåner till sina medlemmar medan FPA betalar grundtrygghetsförmåner till övriga arbetslösa.

För att få en arbetslöshetsförmån måste den arbetslösa anmäla sig som arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Arbetskraftsmyndigheten utreder om personen står till arbetsmarknadens förfogande och om de övriga arbetskraftspolitiska villkoren för arbetslöshetsförmåner uppfylls.

Försörjningen för arbetslösa arbetssökande tryggas främst genom *arbetslöshetsdagpenning* och *arbetsmarknadsstöd*. Arbetsmarknadsstödet kunde till slutet av 2014 betalas i form av *integrationsstöd* till invandrare, som i denna bok behandlas som en separat förmån. Det samlade arbetslöshetsskyddet omfattar också *alterneringsersättning*.

Långtidsarbetslösa som är födda före 1950 kan få *arbetslöshetspension*. Personer som är födda 1950 eller senare beviljas inte längre arbetslöshetspension utan i stället *arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar*. Arbetslöshetspensionen behandlas i denna bok i samband med de övriga pensionerna.

Arbetslöshetsdagpenning. Arbetslöshetsdagpenning betalas enligt två system. Personer som är försäkrade i en arbetslöshetskassa får *inkomstrelaterad dagpenning* medan andra får *grunddagpenning*.

Arbetslöshetsdagpenning betalas till arbetslösa som uppfyller arbetsvillkoret. Arbetsvillkoret för löntagare uppfylls då en person under de närmast föregående 28 månaderna i 26 kalenderveckor haft sådant arbete som räknas in i arbetsvillkoret.

Arbetslöshetsdagpenningen betalas för fem dagar i veckan och för högst 500 arbetslöshetsdagar. Beräkningen av 500-dagarsperioden börjar på nytt när personen på nytt uppfyllt arbetsvillkoret. Äldre arbetslösa kan även efter 500 dagar få dagpenning för tilläggsdagar. Villkoren för rätt till tilläggsdagar och periodens längd fastställs utifrån födelseåret.

Grunddagpenningens belopp justeras årligen med folkpensionsindex. Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en *grunddel* som är lika stor som grunddagpenningen samt av en *förtjänstdel* vars storlek beror av arbetsinkomsterna före arbetslösheten. *Barnförhöjning* betalas för barn under 18 år som den arbetslösa försörjer.

Jos työttömällä on riittävän pitkä työhistoria, hänelle voidaan maksaa työttömyyspäivärahaan *korotusosaa* (peruspäiväraha) tai *korotettua ansio-osaa* (ansiopäiväraha). Korotusosan edellytyksenä on, että työntekijä ei ole ilman pätevää syytä eronnut työstään tai itse aiheuttanut työsuhteen päättymistä ja että hän on ilmoittautunut työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistossa 60 päivän kuluessa työsuhteen päättymisestä.

Työttömyyspäivärahoja maksetaan työttömyysajan lisäksi *työllistymistä edistävien palvelujen* ajalta. Näiden aktiivitoimenpiteiden ajalta työttömyyspäivärahaan maksetaan *kulukorvauksia* ja enintään 200 päivältä myös *korotusosaa*.

Yrittäjien työttömyyskassat voivat maksaa yrittäjälle ansiopäivärahaa. Yrittäjän kassan jäsenyysehto ja työssäoloehto määntyvät eri lailla kuin palkansaajilla, eikä yrittäjällä ole oikeutta lisäpäiviin. Kassaan kuulumattomat, yrittäjän työssäoloehdon täyttäneet voivat saada peruspäivärahaa.

Työmarkkinatuki. Jos työttömyys jatkuu työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen, voi henkilö hakea työmarkkinatukea. Työmarkkinatukea maksetaan myös työttömille, jotka eivät ole täyttäneet työssäoloehto. Täysimääräinen työmarkkinatuki on peruspäivärahan suuruinen.

Työmarkkinatukea maksetaan sekä työttömyysajalta että työllistymistä edistävien palveluiden ajalta. Näiden aktiivitoimenpiteiden ajalta työmarkkinatukeen maksetaan usein kulukorvauksia ja enintään 200 päivältä myös korotusosaa.

Työmarkkinatuki on pääsääntöisesti *tarveharkintainen*. Työttömän pääoma- ja muut tulot sekä vanhempiensa taloudessa asuvan osalta myös vanhempien tulot voivat vähentää työmarkkinatukea. Työmarkkinatuki maksetaan kuitenkin tietyissä tilanteissa ilman tarveharkintaa, mm. työllistymistä edistävien palvelujen ajalta.

Kotoutumistuki. Vuoden 2014 loppuun asti työmarkkinatuki maksettiin maahanmuuttajalle kotoutumistukena, jos hänellä oli voimassa oleva kotoutumissuunnitelma. Jos voimassaolevaa kotoutumissuunnitelmaa ei ollut, maahanmuuttajalle maksettiin tavallista työmarkkinatukea.

Kotoutumistukena maksettava työmarkkinatuki määräytyi samoin perustein ja oli samansuuruinen kuin tavallinen työmarkkinatuki.

Vuoden 2015 alusta alkaen maahanmuuttajalle on maksettu tavallista työmarkkinatukea.

En arbetslös person med tillräckligt lång arbetslivserfarenhet kan till arbetslöshetsdagpenningen få *förhöjningsdel* (grunddagpenning) eller *förhöjd förtjänstdel* (inkomstrelaterad dagpenning). En förutsättning för förhöjningsdel är att arbetstagaren inte utan giltigt orsak har lämnat arbetet eller själv har orsakat att anställningen upphört, och att han eller hon har anmält sig som arbetssökande hos arbets- och näringsbyrån inom 60 dagar efter att anställningen upphörde.

Arbetslöshetsdagpenning betalas förutom under arbetslöshets tid också under tiden för *sysselsättningsfrämjande service*. För tiden med sådana aktiva åtgärder betalas till arbetslöshetsdagpenningen *kostnadsersättningar* och även *förhöjningsdel* för högst 200 dagar.

Inkomstrelaterad dagpenning till företagare betalas av företagarnas arbetslöshetskassor. Villkoret om medlemskap i en kassa och arbetsvillkoret skiljer sig från motsvarande för löntagare, och företagare saknar rätt till tilläggsdagar. Icke-medlemmar som uppfyller arbetsvillkoret kan beviljas grunddagpenning.

Arbetsmarknadsstöd. Den som alltjämt är arbetslös efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning löpt ut, kan ansöka om arbetsmarknadsstöd. Arbetsmarknadsstöd betalas också till arbetslösa som inte uppfyller arbetsvillkoret. Arbetsmarknadsstödet fulla belopp är lika stort som grunddagpenningen.

Arbetsmarknadsstöd betalas både under arbetslöshets tid och under tiden för *sysselsättningsfrämjande service*. För tiden med sådana aktiva åtgärder betalas till arbetsmarknadsstödet ofta *kostnadsersättningar* och även *förhöjningsdel* för högst 200 dagar.

Arbetsmarknadsstödet är i regel *behovsprövat*. Den arbetslösas kapitalinkomster och övriga inkomster samt, i fråga om personer som bor i föräldrarnas hushåll, föräldrarnas inkomster kan inverka minskande på arbetsmarknadsstödet. Arbetsmarknadsstöd betalas dock utan behovsprövning i vissa fall, bl.a. under tiden för *sysselsättningsfrämjande service*.

Integrationsstöd. Till slutet av 2014 kunde invandrare som hade en gällande integrationsplan få arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd. Den som saknade en gällande integrationsplan, fick vanligt arbetsmarknadsstöd.

Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd fastställdes enligt samma grunder som gällde för vanligt arbetsmarknadsstöd. Också beloppet var detsamma.

Fån början av 2015 har invandrare fått vanligt arbetsmarknadsstöd.

Vuorottelukorvaukset. Vuorottelukorvausta maksetaan ansiotyöstä määrääjäksi vapaalle jäävälle työntekijälle, jonka tilalle työnantaja palkkaa työttömän työnhakijan. Vuorotteluvapaalle pääsyn edellytyksenä on, että henkilöllä on ennen vuorotteluvapaan alkamista vähintään 16 vuoden työhistoria ja palvelussuhde nykyiseen työnantajaan on kestänyt vähintään vuoden. Työttömyyskassat maksavat etuuden jäsenilleen ja Kela kassaan kuulumattomille.

Vuorottelukorvauksen suuruus on 70 % siitä työttömyyspäivärahasta, johon vuorottelija olisi oikeutettu työttömänä ollessaan. Jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuoden työhistoria, korvauksen määrä on 80 % työttömyyspäivärahasta.

Työnantajille maksetut tuet. Työnantajille voidaan myöntää tukia työllistämisen edistämiseksi. Näitä ovat *palkkatuki*, *työolosuhteiden järjestelytuki*, *investointiavustus* ja *työllisyyspoliittinen avustus*.

Työnantaja voi saada palkkatukea palkkakustannuksiin työllistäessään työttömän henkilön. Tuen myöntää työ- ja elinkeinotoimisto. Palkkatuetun työn tulee parantaa työttömän työnhakijan ammattitaitoa ja työmarkkina-asemaa sekä edistää pitkään työttömänä olleen pääsyä avoimille työmarkkinoille. Vuonna 2014 palkkatuki muodostui *perustuesta* ja *lisäosasta*. Perustuki oli peruspäivärahan suuruinen. Lisäosan suuruus oli enintään 60 % perustuen määrästä, joissakin tapauksissa enintään 90 % perustuen määrästä. Vuonna 2015 palkkatuen päiväkohtainen tuki muuttui prosenttiperusteiseksi. Tuen määrä on sitä korkeampi ja kesto sitä pidempi, mitä kauemmin henkilö on ollut työtön ennen palkkatuen myöntämistä.

Työttömyysturvan rahoitus. Valtio rahoittaa työttömyysturvasta perusturvaksi katsottavan osuuden. Ansioon suhteutettu osuus rahoitetaan työnantajien ja palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuilla sekä työttömyyskassojen jäsenmaksuilla. Peruspäivärahaa rahoitetaan valtion varojen lisäksi järjestäytymättömien palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuilla.

Työmarkkinatuen rahoitukseen osallistuu myös työttömän asuinkunta. Vuonna 2014 kunta rahoitti puolet työttömyysajalta maksetusta työmarkkinatuesta, jos tuki maksettiin vähintään 500 päivää työmarkkinatukea saaneelle työttömälle. Vuodesta 2015 alkaen kunnat rahoittavat työttömyysaikaisesta työmarkkinatuesta puolet niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 300 päivää ja 70 % niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 1 000 päivää.

Alterneringsersättning. En anställd som tar ledigt från sitt arbete kan få alterneringsersättning då arbetsgivaren anställer en arbetslös arbetssökande i hans ställe. Ett villkor för alterneringsledigheten är att personen har minst 16 års arbetslivserfarenhet före alterneringsledigheten och att anställningsförhållandet till den aktuella arbetsgivaren varat minst ett år. Till medlemmar i en arbetslöshetskassa betalas ersättningen av kassan och till personer som inte tillhör någon kassa av FPA.

Alterneringsersättningens storlek är 70 % av den arbetslöshetsdagpenning som den alterneringslediga skulle ha rätt till som arbetslös. Om den alterneringslediga har minst 25 års arbetslivserfarenhet är ersättningen 80 % av arbetslöshetsdagpenningen.

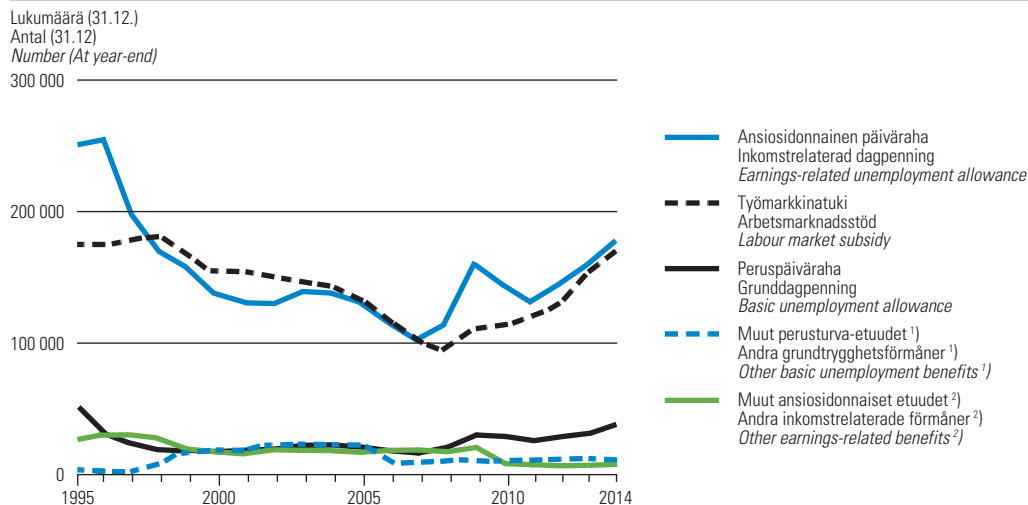
Stöd som betalas till arbetsgivaren. För att främja sysselsättningen kan arbetsgivaren beviljas stöd, såsom *lönesubvention*, *stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen*, *investeringsbidrag* och *sysselsättningspolitiskt understöd*.

En arbetsgivare som anställer en arbetslös person kan få lönesubvention för lönekostnaderna. Lönesubventionen beviljas av arbets- och näringsbyrån. Arbete som stöds med lönesubvention ska förbättra en arbetslös arbets sökandes yrkeskompetens och ställning på arbetsmarknaden samt underlätta för den som länge varit arbetslös att komma ut på den öppna arbetsmarknaden. År 2014 bestod lönesubventionen av en *grunddel* och en *tilläggsdel*. Grunddelen var lika stor som grunddagpenningen. Tilläggsdelen utgjorde högst 60 % av grunddelen, och i vissa fall högst 90 %. År 2015 ändrades lönesubventionen till en procentuell förmån. Tidigare fastställdes den per dag. Ju längre personen varit arbetslös innan lönesubventionen beviljas desto större är beloppet och desto längre är utbetalningstiden.

Finansiering av arbetslöshetsförmånerna. Den del av arbetslöshetsskyddet som kan betraktas som grundtrygghet finansieras av staten medan de inkomstrelaterade förmånerna finansieras med arbetsgivarnas och löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter samt medlemsavgifter till arbetslöshetskassorna. Grunddagpenningen finansieras förutom med statens medel också med icke-organiserade löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgifter.

Även den arbetslösas boendekommun deltar i finansieringen. År 2014 finansierade kommunerna hälften av det arbetsmarknadsstöd som betalats under arbetslöshetstid om stödet betalades till en person som hade haft arbetsmarknadsstöd i minst 500 dagar. Från och med 2015 finansierar kommunerna hälften av arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet för de personer som fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet i minst 300 dagar och 70 % för dem som fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet i minst 1 000 dagar.

Kuvio 19. Työttömyysturvaetuuksien saajat 1995–2014
Figur 19. Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1995–2014
Chart 19. Recipients of unemployment benefits, 1995–2014

¹⁾ Vuorottelukorvaus, yhdistelmätuen työmarkkinatuki, koulutustuki, koulutuspäiväraha ja kotoutumistuki. Ks. myös taul. 109 alaviitteet 1, 2 ja 3. Alterneringsersättning, i sammansatt stöd ingående arbetsmarknadsstöd, utbildningsstöd, utbildningsdagpenning och integrationsstöd. Se även fotnoter 1, 2 och 3 i tabell 109.
 Job alternation compensation, labour market subsidy in combination with a wage subsidy, training subsidy, training allowance and integration assistance for immigrants. See also footnotes 1, 2 and 3 to Table 109.

²⁾ Vuorottelukorvaus, koulutustuki ja koulutuspäiväraha. Vuosina 1995–1998 tilastointiperuste on poikkileikkausajankohdan sijasta joulukuu. Ks. myös taul. 109 alaviitteet 1 ja 3. Alterneringsersättning, utbildningsstöd och utbildningsdagpenning. Åren 1995–1998 har december månad använts som statistikföringsgrund i stället för tvärsnitts-tidpunkten. Se även fotnoter 1 och 3 i tabell 109.
 Job alternation compensation, training subsidy and training allowance. The data for 1995–1998 represent the whole month of December rather than the year-end total. See also footnotes 1 and 3 to Table 109.

Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

19. Työllisyys ja työttömyysturva 1995–2014

Sysselsättning och arbetslöshetsförmåner 1995–2014

Employment and unemployment security, 1995–2014

Vuosi År Year	Työvoimatutkimus ¹⁾ Arbetskraftsundersökning ¹⁾ Labour force survey ¹⁾			Työnvälitystilasto ²⁾ Arbetsförmedlingsstatistik ²⁾ Labour exchange statistics ²⁾		Peruspäivärahan saajat Mottagare av grunddagpenning Recipients of basic unemployment allowance	Työmarkkinatuen saajat Mottagare av arbetsmarknadsstöd Recipients of labour market subsidy	Ansiopäivärahan saajat Mottagare av inkomstrelaterad dagpenning Recipients of earnings-related unemployment allowance	Työttömyyseläkkeensaajat Arbetslöshetspensionstagare Unemployment pensioners
	Työvoima (15–74 v), 1 000 Arbetskraft (15–74 år), 1 000 Labour force (15–74 yrs), thousands	Työttömyysaste, % Arbetslöshetsgrad, % Unemployment rate, %		Työttömät työnhakijat Arbetslösa arbetssökande Unemployed job-seekers					
	Kaikki Samtliga Total	Työlliset Sysselsatta Employed	Työttömät Arbetslösa Unemployed						
	Keskimäärin kuukauden aikana – I medeltal under månaden – Average for the month				Keskimäärin kuukauden lopussa – I medeltal i slutet av månaden – End-of-month average				31.12. At year-end
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
1995	2 481	2 099	382	15,4	466 010	76 540	142 690	241 800	39 147
1996	2 490	2 127	363	14,6	447 990	28 770	178 300	235 250	41 411
1997	2 484	2 169	314	12,7	408 960	25 520	173 560	206 650	44 862
1998	2 507	2 222	285	11,4	372 430	19 170	180 460	167 050	49 389
1999	2 557	2 296	261	10,2	348 140	16 730	175 940	149 390	52 240
2000	2 589	2 335	253	9,8	321 120	15 900	159 620	135 370	54 291
2001	2 605	2 367	238	9,1	302 180	15 840	153 530	121 760	58 022
2002	2 610	2 372	237	9,1	293 970	17 220	150 650	117 730	57 593
2003	2 600	2 365	235	9,0	288 840	19 080	144 420	122 430	55 707
2004	2 594	2 365	229	8,8	288 400	20 570	141 880	126 120	52 898
2005	2 621	2 401	220	8,4	275 320	19 820	134 200	123 680	50 933
2006	2 648	2 443	204	7,7	249 520	18 030	121 610	113 430	47 671
2007	2 675	2 492	183	6,9	216 870	15 560	105 200	98 950	50 263
2008	2 703	2 531	172	6,4	203 760	15 790	94 050	92 280	50 770
2009	2 678	2 457	221	8,2	265 831	25 589	102 992	131 113	46 602
2010	2 672	2 447	224	8,4	266 468	28 543	109 822	134 104	33 938
2011	2 682	2 474	209	7,8	243 876	24 970	115 199	120 529	23 017
2012	2 690	2 483	207	7,7	253 150	25 715	124 599	122 465	10 956
2013	2 676	2 457	219	8,2	294 136	28 962	144 991	138 604	5 257
2014	2 679	2 447	232	8,7	325 653	34 445	163 628	155 383	380

¹⁾ Tilastokeskuksen työvoimatutkimus perustuu otokseen, ja siinä haastatellaan 15–74-vuotiasta väestöä. **Työlliseksi** luokitellaan henkilö, joka tutkimusviikolla on tehnyt ansiotyötä vähintään yhtenä päivänä ja vähintään yhden tunnin. **Työttömäksi** luokitellaan henkilö, joka on työtä vaille, etsinyt työtä aktiivisesti viimeisten 4 viikon aikana ja on valmis vastaanottamaan työtä 2 viikon kuluessa. Statistikcentralens undersökning om arbetskraften grundar sig på intervjuer med ett sampel av befolkningen i åldern 15–74 år. Med **sysselsatta** avses personer som har förvärvsarbetat minst en timme under minst en dag den veckan då undersökningen gjordes. Med **arbetslösa** avses personer som saknar arbete, som aktivt har sökt arbete under de senaste 4 veckorna och som kan ta emot arbete inom 2 veckor. Carried out by Statistics Finland, the labour force survey is based on an interviewed sample of Finnish residents between ages 15 and 74. The survey defines as **employed** those who have been gainfully employed during the interview week for at least one day consisting of at least one hour of work. As **unemployed**, the survey defines those who are without work, who have actively sought work during the previous 4 weeks, and who are ready to accept work within two weeks.

²⁾ Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilasto perustuu rekisteritietoihin työvoimatoimistoissa asioivista työnhakijoista. Työnvälitystilastossa **työttömäksi työnhakijaksi** luokitellaan henkilö, joka on ilman työtä ja on työhön käytettävissä. Työttömäksi työnhakijaksi ei lueta työttömyysturvan varassa elävää, jos hän on koulutuksessa, työharjoittelussa tai työllistymistä edistävissä palvelussa, vuorottelupaikkaan tai muualle tukityöllistettynä taikka työttömyyseläkkeellä. Arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik baserar sig på registeruppgifter om arbetssökande som anliar arbetskraftsbyråerna. Med **arbetslös arbetssökande** avses i arbetsförmedlingsstatistiken en person som saknar arbete och står till arbetsmarknadens förfogande. Som arbetslösa arbetssökande räknas inte personer som lever på arbetslöshetsbidrag om de genomgår utbildning, arbetspraktik eller får sysselsättningsfrämjande tjänster, eller om de är anställda i stället för alterneringslediga, har annat sysselsättningsbidrag eller lyfter arbetslöshetspension. Compiled by the Ministry of Employment and the Economy, the labour exchange statistics are based on register data on job-seekers who are clients of an employment office. They define as **unemployed job-seekers** those individuals who are without work and available for work. The labour exchange statistics do not define as unemployed job-seekers those whose income consists of unemployment benefits and who are on a training course, in practical training or participating in an employment promotion measure, who are in supported employment (e.g. job-sharing), or who receive an unemployment pension.

Lähde – Källa:

- a–d** SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 2002; SVT. TK: Tilastokatsaus – FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 2002; FOS. SC: Statistisk översikt.
e SVT. TK: Tilastokatsaus – FOS. SC: Statistisk översikt.
f, g SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.
h SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.
i SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

20. Työttömien toimeentuloturvaetuuksia 1995–2014

Utkomstskyddsförmåner för arbetslösa 1995–2014

Income security benefits for the unemployed, 1995–2014

Vuosi År Year	Perusturva – Grundtrygghet – Basic benefits							
	Yhteensä Sammanlagt Total	Peruspäiväraha Grunddag- penning Basic unemployment allowance	Työmarkkina- tuki Arbets- marknadsstöd Labour market subsidy	Kotoutumistuki Integrations- stöd Integration assistance for immigrants	Yhdistelmä- työmarkkinatuki ¹⁾ I sammansatt stöd ingående arbets- marknadsstöd ¹⁾ Labour market subsidy in combination with a wage subsidy ¹⁾	Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning Job alternation compensation	Koulutustuki Utbildnings- stöd Training subsidy	Koulutus- päiväraha ²⁾ Utbildnings- dagpenning ²⁾ Training allowance ²⁾
		a	b	c	d	e	f	g
Milj. € – € million								
1995	1 166,4	454,5	687,8	·	·	·	24,1	·
1996	1 088,4	157,9	910,6	·	·	0,1	19,7	·
1997	1 031,7	137,6	879,1	·	·	0,2	14,7	0,2
1998	1 048,7	101,9	919,9	·	14,5	0,3	11,0	1,1
1999	1 070,4	87,0	914,2	8,0	48,3	0,3	10,8	1,8
2000	1 017,1	83,2	829,4	27,8	64,2	0,3	10,4	1,8
2001	1 036,2	86,5	837,6	30,2	69,9	0,3	10,1	1,5
2002	1 135,4	98,2	902,8	37,3	82,0	0,3	12,3	2,5
2003	1 176,0	111,3	903,3	43,9	98,4	0,4	15,3	3,4
2004	1 198,4	123,0	909,5	45,6	99,2	0,2	17,5	3,5
2005	1 134,8	118,1	857,3	45,3	94,6	0,2	15,9	3,3
2006	1 013,2	108,5	793,8	48,9	42,3	0,2	15,9	3,5
2007	876,8	94,3	706,4	53,7	1,4	0,3	17,1	3,7
2008	822,2	95,6	645,0	60,7	0,0	0,3	17,2	3,3
2009	973,9	165,8	710,1	74,1	–	0,3	20,7	2,9
2010	1 096,2	204,8	791,2	90,7	–	0,3	9,0	0,2
2011	1 133,2	184,9	846,4	101,0	–	0,2	0,7	–
2012	1 419,5	218,9	1 082,2	118,2	–	0,3	–	–
2013	1 682,8	254,3	1 299,7	128,5	–	0,4	–	–
2014	1 933,2	298,7	1 503,8	130,4	–	0,4	–	–
Saajia vuoden lopussa – Mottagare vid årets slut – Number of recipients at year-end								
1995	232 311	54 203	174 718	·	·	·	3 390	·
1996	209 307	32 252	174 715	·	·	60	2 280	·
1997	207 058	23 904	181 264	·	·	70	1 710	110
1998	211 947	18 572	185 471	·	6 135	79	1 380	310
1999	206 308	17 505	172 520	4 196	10 180	73	1 470	360
2000	190 742	16 534	155 754	4 659	12 241	81	1 226	247
2001	191 231	17 927	155 202	4 905	11 610	61	1 242	284
2002	192 480	19 055	151 248	5 362	14 526	88	1 753	448
2003	190 472	21 972	145 631	5 565	15 015	68	1 749	472
2004	187 378	22 269	142 592	5 559	14 691	37	1 805	425
2005	175 071	20 743	132 178	5 635	14 409	47	1 560	499
2006	141 953	17 921	114 981	6 204	535	41	1 767	504
2007	124 880	16 151	99 944	6 477	8	62	1 742	496
2008	124 515	20 526	94 346	7 420	–	63	1 791	369
2009	150 357	29 820	109 280	8 576	–	69	2 199	413
2010	151 407	28 755	112 626	9 741	–	51	234	–
2011	156 059	25 501	119 861	10 638	–	48	11	–
2012	171 121	28 673	131 511	10 877	–	60	–	–
2013	199 622	31 324	156 365	11 869	–	64	–	–
2014	223 912	39 761	173 284	10 813	–	54	–	–
€/pv – €/dag – €/day								
2014		33,76	35,36	42,03	·	23,54	·	·

¹⁾ Ks. taul. 109 alaviite 1.
Se fotnot 1 i tabell 109.
See also Table 109 footnote 1.

²⁾ Ks. taul. 109 alaviite 3.
Se fotnot 3 i tabell 109.
See also Table 109 footnote 3.

Lähde – Källa:

a–g SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 20 continued

Vuosi År Year	Ansioturva – Inkomstrelaterade förmåner – <i>Earnings-related benefits</i>					Eroraha ³⁾ (ansioturva) Avgångsbidrag ³⁾ (inkomstrelaterade förmåner) <i>Redundancy pay³⁾</i> (earnings-related benefits)
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Ansiopäivärahat Inkomstrelaterad dagpenning <i>Earnings-related allowance</i>	Vuorottelukorvaukset Alternerings- ersättning <i>Job alternation compensation</i>	Koulutustuki Utbildningsstöd <i>Training subsidy</i>	Koulutus- päiväraha ²⁾ Utbildnings- dagpenning ²⁾ <i>Training allowance²⁾</i>	
	a	b	c	d	e	
Milj. € – € million						
1995	2 383,0	2 186,5	·	196,5	·	22,7
1996	2 425,3	2 179,4	11,3	234,5	·	23,4
1997	2 258,0	1 992,5	23,4	240,5	1,6	21,3
1998	1 841,5	1 590,7	35,5	203,2	12,1	12,8
1999	1 638,9	1 411,0	43,5	167,8	16,5	14,1
2000	1 507,3	1 306,4	50,5	140,5	10,0	14,8
2001	1 383,4	1 191,7	62,7	121,1	7,9	11,3
2002	1 437,9	1 239,8	55,6	133,1	9,5	14,1
2003	1 608,7	1 360,6	73,9	162,0	12,2	6,9
2004	1 730,9	1 469,9	64,1	182,3	14,7	0,1
2005	1 711,3	1 458,8	64,6	172,8	15,1	·
2006	1 636,6	1 376,5	77,3	167,4	15,4	·
2007	1 514,9	1 230,1	90,9	176,9	16,9	·
2008	1 444,9	1 157,1	102,5	167,4	18,0	·
2009	2 089,6	1 779,8	82,9	205,7	21,2	·
2010	2 312,1	2 100,6	85,4	123,9	2,2	·
2011	2 015,2	1 907,1	91,8	16,2	–	·
2012	2 117,1	1 996,5	120,1	0,6	–	·
2013	2 471,4	2 356,4	115,1	–	–	·
2014	2 827,0	2 704,2	122,8	–	–	·
Saajia vuoden lopussa – Mottagare vid årets slut – Number of recipients at year-end						
1995	·	249 789	·	26 370 ⁴⁾	·	13 800 ⁵⁾
1996	·	254 236	3 530 ⁴⁾	26 230 ⁴⁾	·	13 200 ⁵⁾
1997	·	195 979	3 970 ⁴⁾	25 440 ⁴⁾	580 ⁴⁾	11 700 ⁵⁾
1998	·	167 368	5 736 ⁴⁾	20 383 ⁴⁾	1 550 ⁴⁾	6 900 ⁵⁾
1999	176 053	156 839	5 223	12 721	1 270	7 500 ⁵⁾
2000	153 262	136 203	6 324	9 976	759	7 900 ⁵⁾
2001	145 739	130 260	5 742	8 972	765	6 130 ⁵⁾
2002	148 251	129 721	6 042	11 577	911	7 660 ⁵⁾
2003	157 281	139 119	5 760	11 288	1 114	3 620 ⁵⁾
2004	155 879	137 972	5 524	11 245	1 138	70 ⁵⁾
2005	147 313	130 630	5 784	9 792	1 107	·
2006	133 057	114 905	6 658	10 264	1 230	·
2007	119 681	101 226	7 219	9 930	1 306	·
2008	130 338	113 173	6 968	9 027	1 170	·
2009	180 424	160 024	5 725	12 836	1 839	·
2010	151 589	143 565	5 900	2 124	–	·
2011	137 115	129 865	7 138	112	–	·
2012	149 873	143 375	6 493	5	–	·
2013	165 399	158 615	6 784	–	–	·
2014	189 294	181 405	7 889	–	–	·
€/pv – €/dag – €/day						
2014		68,09	58,02	·	·	·

²⁾ Ks. taul. 109 alaviite 3.
Se fotnot 3 i tabell 109.
See also Table 109 footnote 3.

³⁾ Lakkasi 31.12.2002.
Upphörde 31.12.2002.
Discontinued at year-end 2002.

⁴⁾ Saajia joulukuun aikana.
Mottagare i december.
Cumulative number of recipients
in December.

⁵⁾ Saajia vuoden aikana.
Mottagare under året.
Number of beneficiaries during
the year.

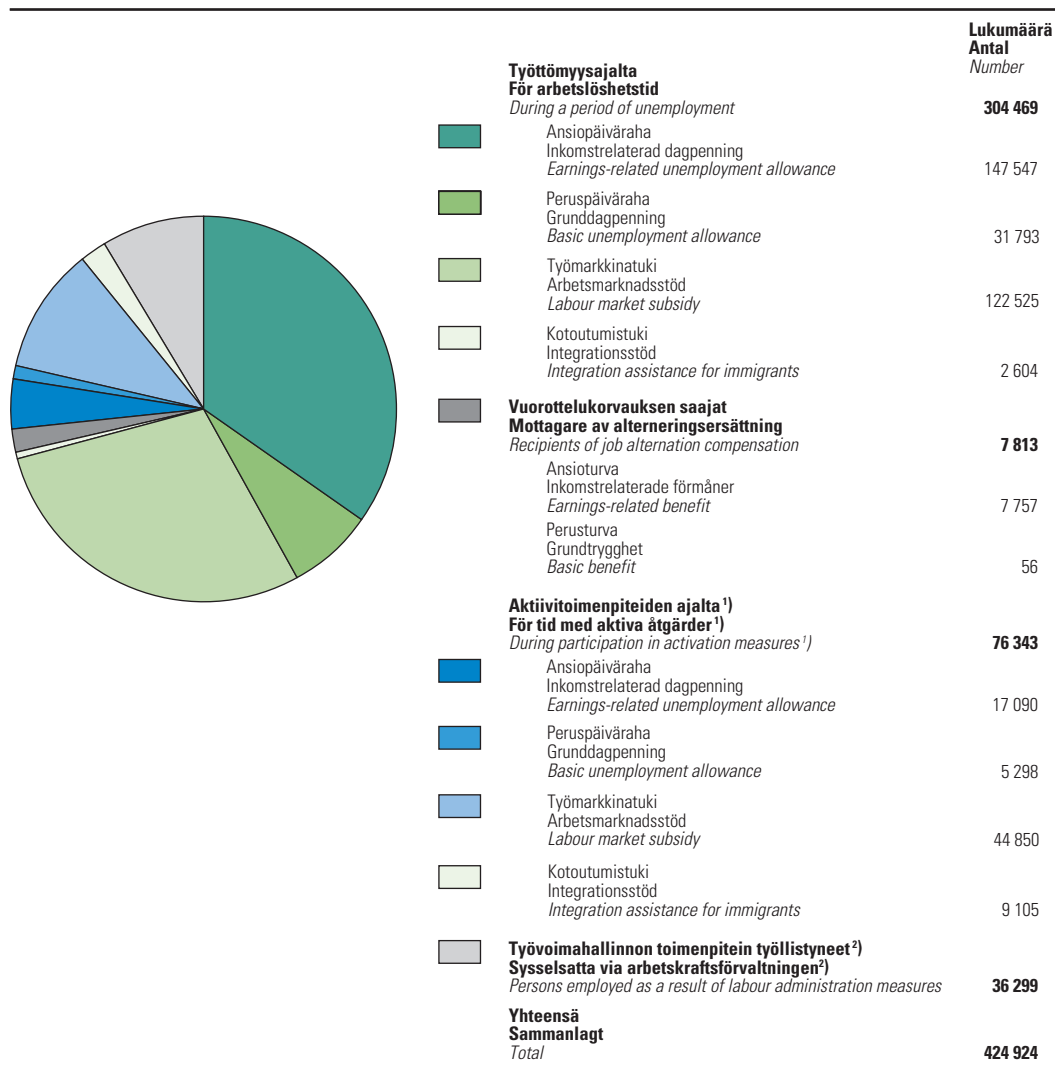
Lähde – Källa:

a–d SVT, Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

e Koulutusrahasto; Sosiaali- ja terveysministeriö; Finanssivalvonta – Utbildningsfonden; Social- och hälsovårdsministeriet; Finansinspektionen.

Kuvio 20. Työttömyysturvaetuuksien saajat ja työllistetyt 30.11.2014**Figur 20. Mottagare av arbetslöshetsförmåner samt sysselsatta personer 30.11.2014**

Chart 20. Recipients of unemployment benefits and persons employed through employment promotion measures as at 30 November 2014

¹⁾ Sisältää myös koulutustuen saajat.
Inkl. också mottagare av utbildningsstöd.
Also includes recipients of training subsidy.

²⁾ Palkkaperusteisilla toimenpiteillä työllistetyt.
Sysselsatta som uppbär lön.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot; SVT. TEM: Työnvälitystilasto, Työllisyyskatsaus 11/2014.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik; FOS. ANM: Arbetsförmedlingsstatistik, Sysselsättningsöversikt 11/2014.

21. Työttömyysturvaetuudet maakunnittain 2014

Arbetslöshetsförmåner landskapsvis 2014

Unemployment benefits by region in 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Maksetut etuudet ²⁾ Utbetalda förmåner ²⁾ Benefit expenditure ²⁾				Saajia ²⁾ 31.12. Samtliga ²⁾ 31.12 Beneficiaries ²⁾ (year-end)			
	Milj. € € million	€/17–64- vuotiaat €/17–64- åringar €/aged 17–64	Perusturva, milj. € Grund- trygghet, milj. € Basic benefits, € million	Ansioturva, milj. € Inkomst- relaterade förmåner, milj. € Earnings- related benefits, € million	Yhteensä Sammanlagt Total	% 17–64- vuotiaista % av 17–64- åringar % of population aged 17–64	Perusturvan etuudet Grund- trygghets- förmåner Received basic benefits	Ansioturvan etuudet Inkomst- relaterade förmåner Received earnings- related benefits
Koko maa – Hela landet –			a	b			c	d
Whole country	4 760,2	1 413	1 933,2	2 827,0	413 206	12,3	223 912	189 294
Uusimaa – Nyland	1 148,4	1 102	528,7	619,6	96 531	9,3	60 235	36 296
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	417,9	1 442	169,2	248,7	35 775	12,3	19 871	15 904
Satakunta	207,6	1 579	70,9	136,7	18 110	13,8	8 242	9 868
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	140,1	1 340	58,0	82,1	12 292	11,8	6 697	5 595
Pirkanmaa – Birkaland	481,4	1 549	198,0	283,3	42 219	13,6	22 820	19 399
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	198,8	1 651	85,1	113,7	17 987	14,9	10 050	7 937
Kymenlaakso – Kymmenedalen ...	189,0	1 777	76,5	112,5	16 327	15,4	8 861	7 466
Etelä-Karjala – Södra Karelen ...	124,7	1 586	50,0	74,8	11 167	14,2	5 891	5 276
Etelä-Savo – Södra Savolax	134,3	1 532	53,7	80,6	12 086	13,8	6 243	5 843
Pohjois-Savo – Norra Savolax	216,6	1 439	86,3	130,3	19 954	13,3	10 297	9 657
Pohjois-Karjala – Norra Karelen ..	184,8	1 850	81,6	103,2	16 806	16,8	9 219	7 587
Keski-Suomi – Mellersta Finland	292,8	1 754	114,3	178,5	25 289	15,2	13 343	11 946
Etelä-Pohjanmaa – Södra Öster- botten	134,9	1 196	47,7	87,2	13 047	11,6	5 853	7 194
Pohjanmaa – Österbotten	104,9	976	45,1	59,8	9 801	9,1	5 356	4 445
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Öster- botten	50,8	1 272	20,4	30,5	4 566	11,4	2 345	2 221
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Öster- botten	387,5	1 586	149,7	237,8	33 794	13,8	17 573	16 221
Kainuu – Kajanaland	94,0	2 011	28,7	65,3	8 112	17,4	3 457	4 655
Lappi – Lappland	195,2	1 775	64,6	130,7	15 795	14,4	7 268	8 527
Ahvenanmaa – Åland	2,9	165	.	2,9	206	.	.	206

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Työttömyyspäivärahat, työmarkkinatuki, vuorottelukorvaukset, koulutustuet ja kotoutumistuki.
Arbetslöshetsdagpenningar, arbetsmarknadsstöd, alterneringsersättningar, utbildningsstöd och integrationsstöd.
Unemployment allowances, labour market subsidies, job alternation compensations, training subsidies and integration assistance for immigrants.

Huom. Tiedot niistä henkilöistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Anm. Uppgifter om personer med okänd boendekommun ingår endast i summan för hela landet.

Grundskyddet vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.

N.B. Only the totals for the whole country include payments to people whose place of residence was not on record.
Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

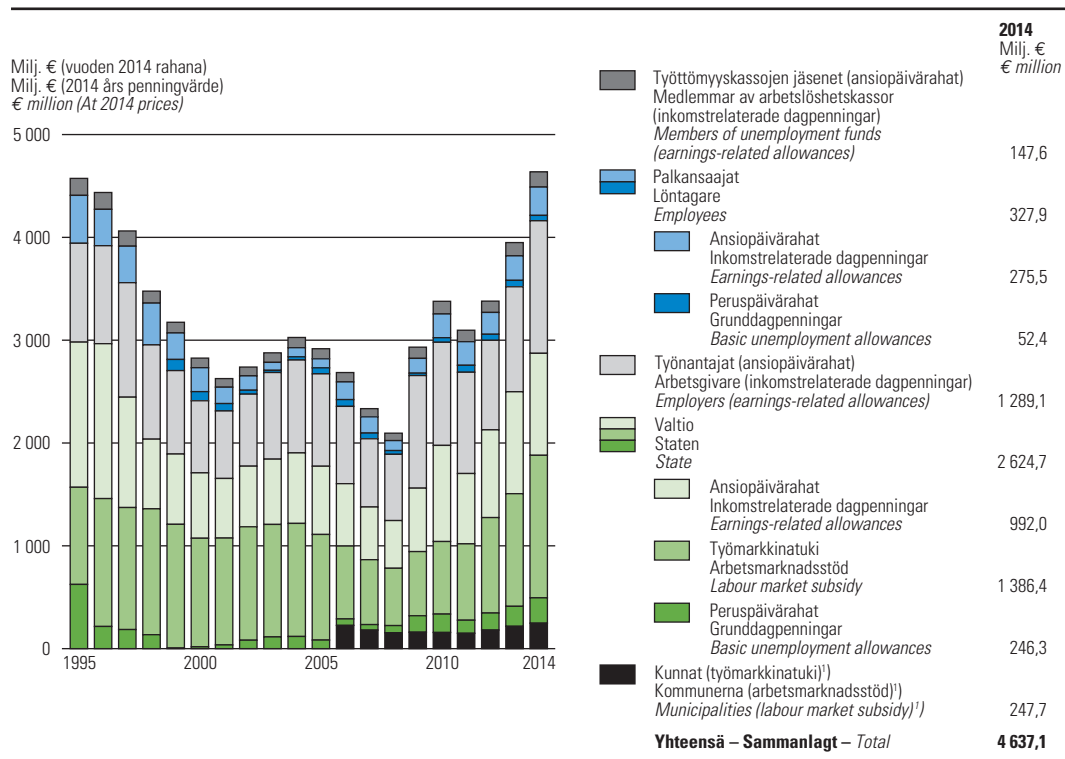
Lähde – Källa:

a, c SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

b, d SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 21. Työttömyyspäivärahojen ja työmarkkinatuen rahoitus 1995–2014**Figur 21. Finansieringen av arbetslöshetsdagpenningar och arbetsmarknadsstöd 1995–2014**

Chart 21. Financing of unemployment allowances and labour market subsidies, 1995–2014

¹⁾ Ks. taul. 118 huomautus.

Se tabell 118, Anm.

See N.B. in Table 118.

Huom. Vuosina 1995–1998 palkansaajien vakuutusmaksuista on otettu vuosittain huomioon se osa, jota ko. vuonna on tosiasiallisesti käytetty; osa tilityksistä on siirtynyt seuraavalle vuodelle.

Anm. Åren 1995–1998 har av löntagarnas försäkringspremier årligen beaktats den del som använts under året; en del av de redovisade medlen har överförts till följande år.

N.B. In the case of employee contributions for the period 1995–1998, only the contributions expended in the current year (and not rolled forward) are shown in the chart.

Lähde: SVT, Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot; Työttömyyspäivärahat, STM:n julkaisu; Sosiaali- ja terveysministeriö; Finanssivalvonta.

Källa: FOS, FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik; Työttömyyspäivärahat (arbetslöshetsdagpenningar), social- och hälsovårdsministeriets publikationer; Social- och hälsovårdsministeriet; Finansinspektionen.

1.7 Lapsiperheiden tukeminen

Lapsen perheille aiheuttamia kustannuksia pyritään tasaamaan eri tavoin. Lapsen elatuksen, huollon ja hoidon turvaamiseksi maksetaan äitiysavustusta, vanhempainpäivärahaa, lastenhoidon tukia, lapsilisää, lapseneläkettä, elatustukea, sosiaalivakuutusetuuksiin liittyviä lapsikorotuksia ja vapaaehtoisten henkivakuutusten korvauksia sekä myönnetään elatusvelvollisuusvähennys verotuksessa.

Äidin ja lapsen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi maksetaan *äitiysavustus*. Se annetaan avustuksen saajan valinnan mukaan äitiyspakkauksena tai rahana. Kun lapsi syntyy tai adoptoidaan perheeseen, vanhemmille maksetaan sairausvakuutuksen varoista *vanhempainpäivärahaa* (äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa). Työntekijällä on oikeus saada työstään vapaata päivärahan maksun ajalta. Työnantaja voi työehtosopimuksen mukaan maksaa työntekijälleen palkkaa osalta äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaa-aikaa. Tällöin sairausvakuutuksen mukainen vanhempainpäiväraha maksetaan palkanmaksajalle eli työnantajalle.

Lastenhoidon tuilla pyritään rahallisesti tukemaan sekä alle kouluikäisen lapsen hoitojärjestelyjä vanhempainpäiväraha-ajan päätyttyä että pienen koululaisen alkutaivalta peruskoulun 1. ja 2. luokalla. Tukimuotoja ovat *kotihoidon tuki*, *yksityisen hoidon tuki*, *joustava hoitoraha* ja *osittainen hoitoraha*.

Kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki ovat vaihtoehtoja kunnan järjestämälle päivähoidolle. Lakisääteisten tukien lisäksi kunnilla voi olla omia tukijärjestelmiä (ns. *kuntalisät*). Kela maksaa lakisääteisen tuen lisäksi kuntalisän, jos kunta on sopinut maksatuksesta Kelan kanssa. Alle 3-vuotiaan lapsen vanhemmalla on oikeus jäädä hoitamaan lastaan palkattomalle hoitovapaalle. Osittaisesta hoitovapaasta voi saada siihen asti kunnes lapsen 2. kouluvuosi päättyy.

Työnantajalla on oikeus saada sairausvakuutuksen varoista korvausta työntekijänsä vanhempainpäiväraha-ajan maksamastaan vuosilomapalkasta tai -korvauksesta. Tällä pyritään tasaamaan lapsen syntymän ja hoidon työnantajille aiheuttamia kustannuksia.

Jokaisesta alle 17-vuotiaasta lapsesta maksetaan *lapsilisää*. Sen suuruus on porrastettu perheen lapsiluvun mukaan.

Lapsella on oikeus *elatusukseen* silloin, kun elatusvelvollinen on laiminlyönyt elatusavun maksamisen tai lapselle ei ole vahvistettu elatusvelvollista. Elatusavun laiminlyöntitapauksissa elatusvelvollinen joutuu mak-

1.7 Stöd för barnfamiljer

Familjernas kostnader för barnen utjämnas av samhället på olika sätt. För underhåll, vård och skötsel av barn betalas moderskapsunderstöd, föräldradagpenning, barnavårdsstöd, barnbidrag, barnpension, underhållsstöd, barnförhöjningar till socialförsäkringsförmånerna och ersättningar från frivilliga livförsäkringar samt beviljas skatteavdrag för underhållsplikt.

För att främja moderns och barnets hälsa och välbefinnande betalas ett *moderskapsunderstöd*. Det ges i form av en moderskapsförpackning eller en penningssumma, enligt bidragstagarens önskemål. När barnet föds eller adopteras betalas *föräldradagpenning* (moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning) ur sjukförsäkringen. En arbetstagare har rätt till vårdledighet under den tid då dagpenningen betalas ut. Arbetsgivaren kan enligt kollektivavtalet betala lön för en del av moderskaps-, faderskaps- och föräldradagpenningen. Då betalas föräldradagpenningen från sjukförsäkringen till löneutbetalaren, dvs. arbetsgivaren.

Barnavårdsstödet är avsett att ekonomiskt stödja ordnandet av vård både för barn under skolåldern efter föräldradagpenningstiden och för barn som går i grundskolans första och andra klass. Barnavårdsstödet består av *hemvårdsstöd*, *privatvårdsstöd*, *flexibel vårdpenning* och *partiell vårdpenning*.

Hemvårdsstödet och privatvårdsstödet är alternativ till dagvård som ordnas av kommunen. Utom det lagstadgade stödet kan kommunerna ha egna stödsystem (s.k. *kommuntillägg*). Både det lagstadgade stödet och kommundagpenning betalas ut av FPA om kommunen har ingått avtal om utbetalning med FPA. Föräldrar till barn under 3 år har rätt till vårdledighet utan lön. Partiell vårdledighet kan man få till slutet av det andra skolåret.

Arbetsgivaren har rätt att få ersättning från sjukförsäkringen för semesterlön och semesterersättningar som denna betalar till den anställda under föräldradagpenningstiden. Avsikten är att utjämna de kostnader som barnafödelse och barnavård förorsakar arbetsgivaren.

För varje barn under 17 år betalas ett *barnbidrag*. Dess storlek graderas enligt antalet barn i familjen.

Ett barn har rätt till *underhållsstöd* när den underhållsskyldige försummat att betala underhållsbidrag eller det inte fastställts någon underhållsskyldig för barnet. När bidragsbetalningen försummas ska den underhålls-

samaan elatusavun myöhemmin elatustuen maksajalle eli Kelalle.

Lapsiperheiden toimeentuloa turvataan myös useilla asumiseen kohdistuvilla ja lapsen sairastamiseen tai vammautumiseen liittyvillä etuuksilla. Viimeksi mainituista *alle 16-vuotiaan vammaistuki* sekä sairausvakuutuksen *erityishoitoraha* esitetään myös vammais- ja terveysturvan taulukoissa.

Tilastointi

Lapseneläkkeet ja eläkkeiden lapsikorotukset sisältyvät eläketurvan tilastoihin ja työttömyysturvaetuuksien lapsikorotukset työttömyysturvan tilastoihin.

skyldige senare betala bidraget till stödbetalaren dvs. till FPA.

Barnfamiljers utkomst tryggas även med hjälp av ett flertal förmåner som kan beviljas för boendet och för sjuka barn eller för barn med funktionsnedsättning. Av de sistnämnda presenteras *handikappbidrag för personer under 16 år* samt *specialvårdspenning* ur sjukförsäkringen även i tabellerna över handikapp- och sjukförmåner.

Statistikföring

Barnpensionerna och pensionernas barnförhöjningar ingår i statistiken över pensionsskyddet, medan barnförhöjningarna till arbetslöshetsförmåner ingår i statistiken över arbetslöshetsförmåner.

22. Lapsiperheiden toimeentuloturvaetuuksia¹⁾ 1995–2014
Utkomstskyddsformåner¹⁾ för barnfamiljer 1995–2014
Income maintenance benefits for families with children¹⁾, 1995–2014

Vuosi Ar Year	Äitiys- avustukset Moders- kaps- understöd <i>Maternity grant</i>	Sairaus- vakuutuksen vanhempain- päivärahat Föräldradag- penningar från sjukför- säkringen <i>Parenthood allowances under NHI</i>	Vuosiloma- kustannus- korvaukset työnantajille Semester- kostnader- sättningar till arbetsgivare <i>Compensations to employers for annual leave costs</i>	Sairaus- vakuutuksen erityis- hoitorahat Specialvårds- penningar från sjukför- säkringen <i>Special care allowances under NHI</i>	Lastenhoidon tuet ²⁾ Barnavårdsstöd ²⁾ <i>Child day care subsidies²⁾</i>	Lapsilisät Barnbidrag <i>Child benefits</i>	Elatustuet Underhålls- stöd <i>Child mainten- ance allowance</i>	Lapsi- korotukset ³⁾ Barn- förhöjningar ³⁾ <i>Child increases³⁾</i>	Alle 16-vuotiaan vammaistuet Handikapp- bidrag för personer under 16 år <i>Disability allowance for persons under 16 years</i>
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
	Milj. € – € million								
1995	9,7	507,3	5,7	2,3	503,8	1 474,7	119,5	264	66,1
1996	9,2	466,5	15,1	2,1	327,2	1 412,4	123,7	201	69,0
1997	9,4	459,6	14,0	2,1	319,5	1 410,2	126,4	181	71,2
1998	8,9	456,4	13,1	2,2	353,0	1 404,9	127,3	145	69,2
1999	9,1	466,9	12,8	2,3	343,4	1 397,2	133,5	129	71,6
2000	8,8	478,5	13,0	2,3	338,5	1 387,1	139,4	114	73,8
2001	9,4	500,1	13,3	2,4	328,6	1 376,1	137,8	107	78,8
2002	9,6	519,5	13,3	2,8	321,2	1 366,0	144,1	153	76,2
2003	11,1	569,7	26,4	2,8	312,4	1 358,6	143,4	155,8	73,7
2004	11,1	610,4	21,4	3,0	305,9	1 428,8	141,8	159,8	74,1
2005	11,0	644,1	22,4	2,9	340,0	1 424,4	139,3	152,1	72,7
2006	10,8	692,4	32,7	2,8	336,4	1 419,4	136,1	140,8	72,8
2007	10,3	771,8	37,1	2,8	333,0	1 411,4	144,0	126,4	72,6
2008	11,0	831,4	49,0	2,9	326,7	1 425,0	140,5	119,7	70,2
2009	11,1	910,4	55,9	3,3	343,3	1 436,9	151,4	157,5	69,9
2010	11,1	957,5	61,6	3,7	352,6	1 433,1	163,3	165,8	69,7
2011	11,0	988,4	63,1	3,6	348,7	1 436,0	167,7	154,6	71,9
2012	10,8	1 008,9	68,1	4,0	360,8	1 489,8	176,5	162,2	75,2
2013	10,5	1 031,1	68,9	4,5	370,2	1 492,8	185,0	194,7	78,6
2014	10,5	1 033,6	71,5	5,2	371,3	1 495,2	193,6	224,5	82,6

¹⁾ Taulukko ei kata kaikkia etuuksia. Siitä puuttuvat mm. asumiseen kohdistuvat etuudet, lapseneläkkeet, vapaaehtoisten henkivakuutusten korvaukset, kuntakohtaiset lasten hoidon tuet ja verotuksen elatusvelvollisuusvähennys.
 Tabellen omfattar inte alla förmåner. Där saknas bl.a. boendestödformer, barnpensioner, ersättningar från frivilliga livförsäkringar, kommunala barnavårdsstöd och skatteavdrag för underhållsskyldiga.

Not all types of benefit are included in the Table (for example, housing benefits, orphans pensions, compensations paid on the basis of voluntary life assurance policies, separate municipal child day care subsidy schemes and tax deductions for child maintenance liabilities).

²⁾ Sisältää lakisääteisen lasten kotihoidon tuen (31.7.1997 saakka) ja lakisääteisen lastenhoidon tuen (1.8.1997 alkaen).

Inkluderar lagstadgade hemvårdsstöd för barn (till 31.7.1997) och lagstadgade barnavårdsstöd (fr.o.m. 1.8.1997).

Includes statutory child home care allowances until 31 July 1997, and statutory child day care subsidies paid from 1 August 1997.

³⁾ Seuraavien etuuksien lapsikorotukset: Kelan eläkkeet, ansiosidonnaiset työttömyysturvaetuuksien ja Kelan maksamat työttömyysturvaetuuksien.

Barnförhöjningar till FPA-pensioner, inkomstrelaterade arbetslöshetsbidrag och arbetslöshetsbidrag från FPA.

Included with pensions from Kela, earnings-related unemployment benefits and unemployment benefits provided by Kela.

Lähde – Källa:

a SVT. Kela: Äitiysavustus www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Moderskapsunderstöd www.fpa.fi/statistik.

b–f, i SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha / Sairauspäiväraha / Lastenhoidon tuki / Lapsilisä / Vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot – FOS.

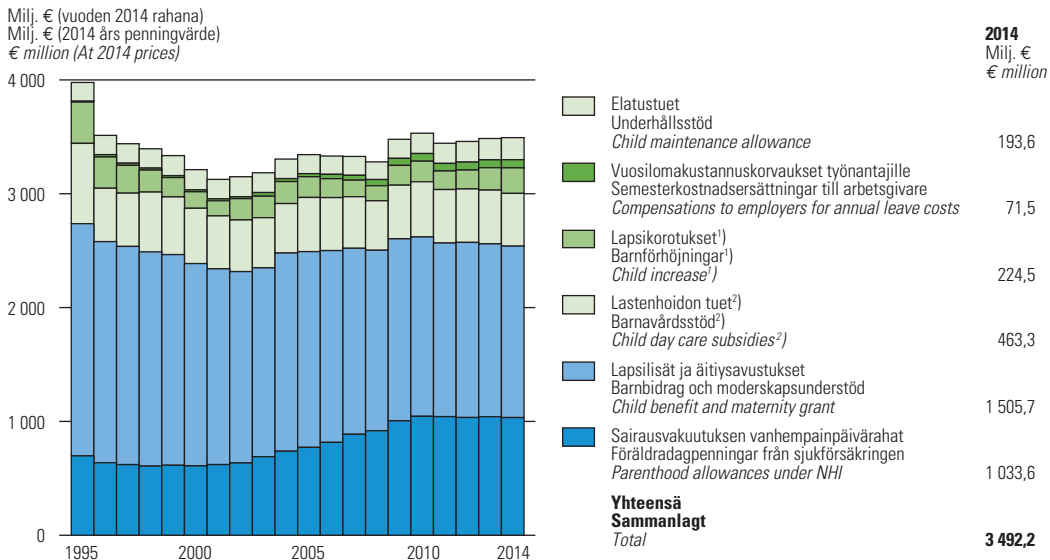
FPA: Föräldradagpenning / Sjukdagpenning / Barnavårdsstöd / Barnbidrag / Handikappförmåner och -tjänster www.fpa.fi/statistik.

g SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 2002; THL; SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot – FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 2002; THL; FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.

h SVT. Kela: Kelan eläkkeet / Kelan työttömyysturva; SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Pensioner från FPA / Arbetslöshetsförmåner från FPA; FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 22. Lapsiperheiden tuet 1995–2014**Figur 22. Stöd till barnfamiljer 1995–2014**

Chart 22. Benefits for families with children, 1995–2014

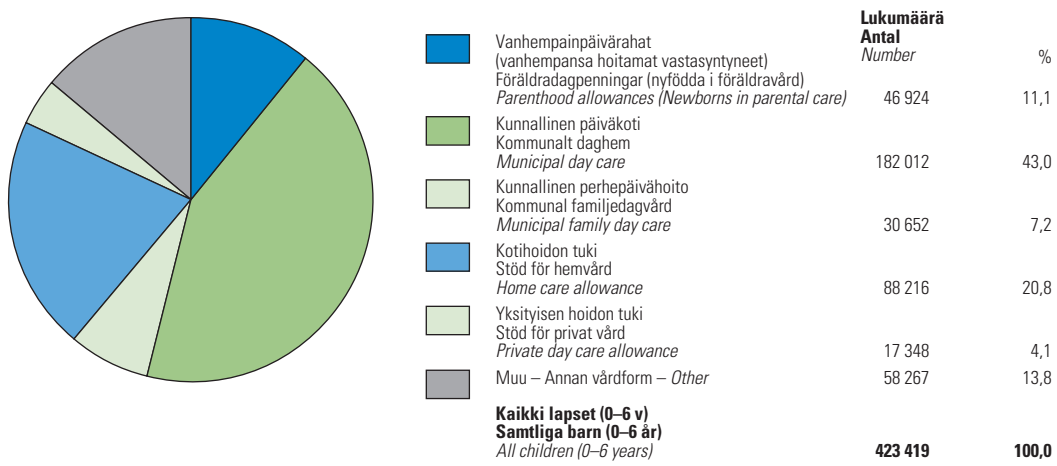
¹⁾ Ks. taul. 22 alaviite 3.
Se tabell 22, fotnot 3.
See footnote 3 to Table 22.

²⁾ Sisältää kuntakohtaiset lisät.
Inkluderar kommuntillägg.
Includes municipal supplements.

Lähde: Taulukko 22.
Källa: Tabell 22.

Kuvio 23. Alle kouluikäisten lasten hoitomuodot 31.12.2014**Figur 23. Vårdformer för barn under skolåldern 31.12.2014**

Chart 23. Children under school age by type of day-care provision, at year-end 2014

Huom. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen luvuista puuttuvat Ahvenanmaan maakunnan tiedot.

Anm. I siffrorna för hemvårds- och privatvårdsstöd ingår inte uppgifter för landskapet Åland.

N.B. The figures for the child home care and private day care allowances do not include data from the Province of Åland.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha / Lastenhoidon tuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot; THL.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning / Barnavårdsstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik; THL.

1.8 Asumisen tuki

Yhteiskunta tukee asumista sekä rahallisesti että palveluin. Asunnon hankkimista tai perusparantamista tuetaan myöntämällä lainaa tai lainaan korkotukea. Myös asunnon korjaamiseen ja kunnostukseen voi saada avustusta. Osa asuntolainojen koroista on verovähennyskelpoisia.

Kelan tuet asumiseen. Asumista tuetaan myös suoraan asumismenoja pienentävillä tuilla. Niitä ovat *yleinen asumistuki*, *eläkkeensaajan asumistuki*, *opintotuen asumisissä* ja sotilasavustuksen osana maksettava *asumisavustus*. Näiden kaikkien toimeenpano kuuluu Kelalle.

Kuntien sosiaalitoimistot myöntävät asumismenoihin toimeentulotukea silloin, kun edellä mainitut tukimuodot eivät riitä.

Palvelu- ja tukiasumista sekä perhe- ja laitoshoidon järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat eriasteista tukea asumisessaan (esim. vanhukset, vammaiset ja päihdeongelmaiset).

1.8 Stöd för boende

Samhället stöder boendet dels finansiellt och dels med service. För såväl bostadsköp som ombyggnad av bostaden beviljas lån eller räntestöd för lån. Bidrag kan dessutom beviljas för reparationer och renovering av bostaden. En del av räntorna på bostadslån får avdras vid beskattningen.

Stöd för boende från FPA. Stöd för boendet beviljas även med direkta bidrag som minskar boendeutgifterna. Det är fråga om *allmänt bostadsbidrag*, *bostadsbidrag för pensionstagare*, *bostadstillägg till studiestöd* och *bostadsunderstöd* i samband med militärunderstöd. Alla dessa bidrag handhas av FPA.

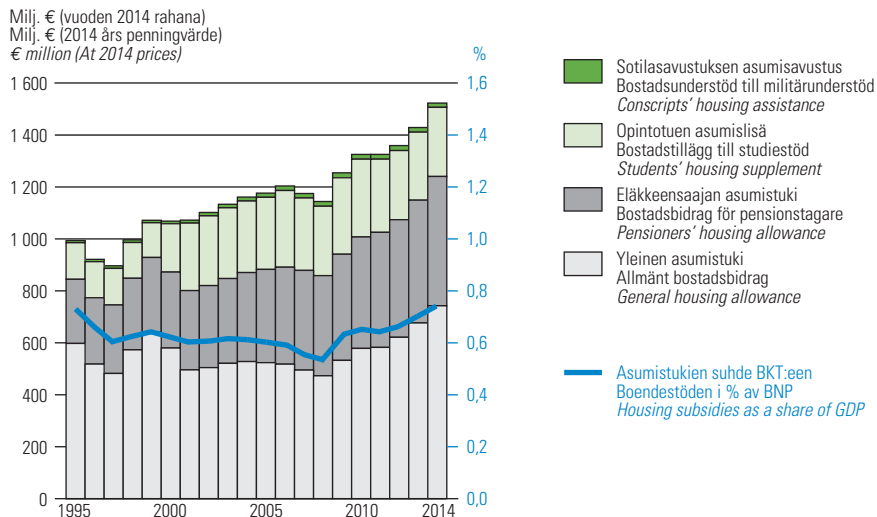
Kommunernas socialbyråer kan bevilja utkomststöd för boendeutgifterna när nämnda bidrag inte räcker till.

Service- och stödboende samt familje- och institutionsvård ordnas för personer som behöver olika grader av stöd för sitt boende (t.ex. äldre, missbrukare och personer med funktionsnedsättning).

Kuvio 24. Kelan asumistuet ja bruttokansantuote 1995–2014

Figur 24. Bostadsbidrag från FPA och bruttonationalprodukten 1995–2014

Chart 24. Housing-related benefits provided by Kela: Benefit expenditure and its share of GDP, 1995–2014

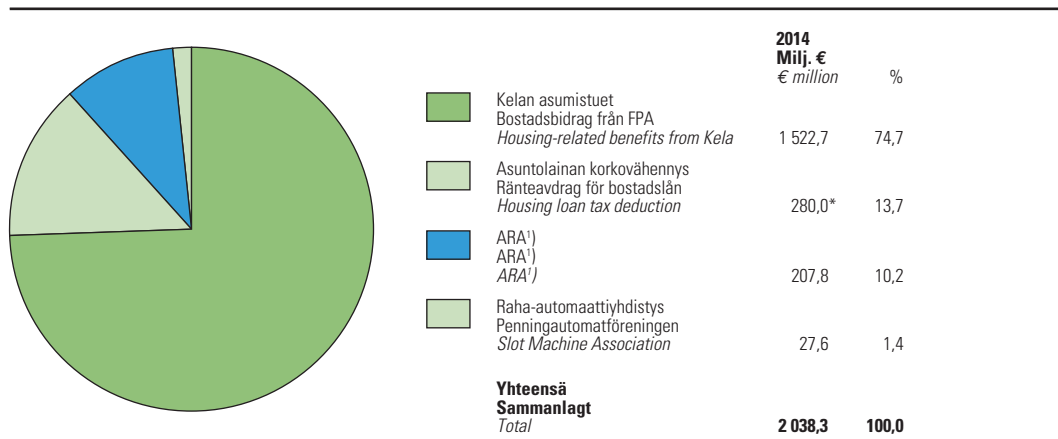

Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; SVT. Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: SC, Nationalräkenskaper; FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 25. Asumisen tuet 2014**Figur 25. Stöd för boendet 2014**

Chart 25. Financial support for housing, 2014

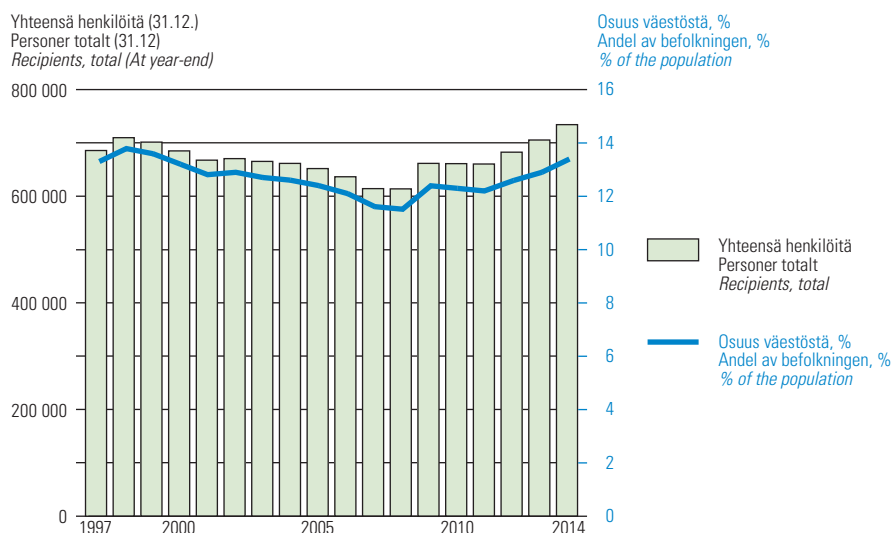

¹⁾ Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus.
Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.
The Housing Finance and Development Centre of Finland.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot; Ympäristöministeriö.
Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik; Miljöministeriet.

Kuvio 26. Henkilöitä Kelan asumistukien piirissä ja osuus väestöstä 1997–2014**Figur 26. Antal personer samt andel av befolkningen som omfattas av bostadsbidrag från FPA 1997–2014**

Chart 26. Housing-related benefits provided by Kela: Number of recipients and recipients as a share of population, 1997–2014

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.
Källa: FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

1.9 Opiskelijoiden toimeentuloturva

Yhteiskunta tukee opiskelijan toimeentuloa eri tavoin. Tunnetuin päätoimisen opiskelun tukimuoto on valtion rahoittama *opintotuki*. Tuen toimeenpano kuuluu Kelan tehtäviin. Opintotuki koostuu *opintorahasta*, *asumislisästä* ja *opintolainan valtiontakauksesta*. Muita tukimuotoja ovat *opintolainahyvitys*, *opintolainavähennys*, *korvaavustus* ja *ateriatuki*.

Palkansaajien ja yrittäjien ammatillista kouluttautumista tuetaan Koulutusrahaston myöntämällä *aikuiskoulutustuella*. Mahdollisen opintolainan valtiontakauksen myöntää Kela. Koulutusrahasto myöntää kertakorvauksena *ammattitutkintostipendejä* ammatillisen näyttötutkinnon suorittaneille. Oppisopimuskoulutuksen tietopuoliseen opetukseen osallistuvilla on oikeus oppisopimuskusken myöntämiin opintososiaalisiin etuuksiin.

Työttömillä on tietyissä tilanteissa mahdollisuus opiskella menettämättä oikeuttaan *työttömyysetuuteen*. Työvoimakoulutus on työ- ja elinkeinotoimiston järjestämää työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta, jonka tavoitteena on parantaa työttömän työhönsijoittumisedellytyksiä. Työttömyysetuutta voidaan maksaa omaehtoisen opiskelun ajalta, jos työ- ja elinkeinotoimisto on todennut koulutustarpeen ja arvioinut opiskelun parantavan työttömän mahdollisuuksia työmarkkinoilla. Työttömyyskassat maksavat jäsenilleen (ansioturva) ja Kela maksaa kassoihin kuulumattomille (perusturva) työvoimakoulutuksen ja omaehtoisen opiskelun aikaisen työttömyysetuuden. Henkilölle maksetaan sitä työttömyysetuutta, johon hänellä työttömänä ollessaan on oikeus. Lisäksi etuuteen maksetaan korotusosaa enintään 200 päivän ajalta sekä kulukorvauksia ateria- ja matkakustannuksia varten. Työttömien koulutuksenaikaisia etuuksia käsittelee työttömyysturvaetuudet esittelevässä luvussa 6.

Kela maksaa *koulumatkatukea* lukiossa opiskeleville ja opiskelijoille, jotka suorittavat ammatillista perustutkintoa tai muuta ammatillista peruskoulutusta. Valtion rahoittama koulumatkatuki korvaa päivittäisten koulumatkojen kustannuksia.

Kela maksaa *koululaiseläkettä* 18–20-vuotiaalle orvolla, joka opiskelee päätoimisesti tai on ammatillisessa koulutuksessa. Koululaiseläke on eläke-etuus, ja sitä koskevat tilastot esitetään eläke-etuuksia käsittelevässä luvussa 2.

Vajaakuntoisten ammatillisena kuntoutuksena järjestetään pohja-, ammatti- ja korkeakouluopiskelua. Kuntoutujalle voidaan maksaa opiskelun ajan toimeentulon

1.9 Utkomstskydd för studerande

Samhället tryggar utkomsten för studerande på olika sätt. Den mest kända stödformen för heltidsstudier är det statsfinansierade *studiestödet*. FPA har hand om skötseln av studiestödet. Studiestödet består av *studiepenning*, *bostadstillägg* och *statsgaranti för studielån*. Övriga stödformer är *studielånskompensation*, *studielånsavdrag*, *räntebidrag* och *måltidsstöd*.

Löntagare och företagare som genomgår yrkesinriktad utbildning kan få *vuxenutbildningsstöd* från Utbildningsfonden. Eventuell statsgaranti för studielån beviljas av FPA. Utbildningsfonden beviljar *yrkesexamensstipendier* som engångsbelopp till den som avlagt en fristående examen. Den som deltar i teoretisk utbildning inom ramen för läroavtalsutbildning har rätt till studiesociala förmåner som beviljas av läroavtalscentren.

Den som är arbetslös kan i vissa situationer ha möjlighet att studera utan att förlora sin rätt till *arbetslöshetsförmån*. Arbetskraftsutbildning är arbetskraftspolitisk vuxenutbildning som ordnas av arbets- och näringsbyrån och som har syftet att förbättra möjligheterna för arbetslösa att placera sig i arbete. Arbetslöshetsförmåner kan betalas för studier på eget initiativ om arbets- och näringsbyrån har konstaterat utbildningsbehovet och bedömt att studierna förbättrar den studerandes möjligheter på arbetsmarknaden. Under tiden för arbetskraftsutbildning och studier på eget initiativ betalar arbetslöshetskassorna för medlemmarnas utkomst (förtjänstskydd) och FPA för utkomsten för personer som inte hör till någon kassa (grundskydd). Personen får den arbetslöshetsförmån som han eller hon skulle ha rätt till som arbetslös. Dessutom betalas en förhöjningsdel till förmånen under högst 200 dagar samt kostnadsersättning för måltids- och resekostnader. Förmåner för arbetslösa under utbildningstid behandlas i kapitel 6 om arbetslöshetsförmåner.

FPA betalar *stöd för skolresor* till gymnasiestuderande och studerande som avlägger yrkesinriktad grundexamen eller annan grundläggande yrkesutbildning. Det statsfinansierade stödet ersätter kostnaderna för dagliga skolresor.

FPA betalar *studiepension* till föräldralösa 18–20-åringar som bedriver heltidsstudier eller genomgår yrkesutbildning. Studiepension är en pensionsförmån och statistik i anslutning till denna presenteras i kapitel 2 om pensionsförmåner.

Som yrkesinriktad rehabilitering för handikappade ordnas grund-, yrkes- och högskolestudier. Rehabiliteringsklienten kan få *rehabiliteringspenning* för att trygga ut-

turvaamiseksi *kuntoutusrahaa*. Ammatillista kuntoutusta tukevat ja järjestävät Kelan lisäksi työeläkelaitokset, tapaturma- ja liikennevakuutus, työvoimaviranomaiset sekä ammatilliset oppilaitokset. Kuntoutusrahaa koskevat tilastot löytyvät kuntoutusetuuksia käsittelevästä luvusta 5.

komsten under studietiden. Yrkesinriktad rehabilitering stöds och ordnas, förutom av FPA, även av arbetspensionsanstalterna, olycksfalls- och trafikförsäkringsbolagen, Arbetskraftsmyndigheterna och yrkesläroanstalterna. Statistik om rehabiliteringspenning ingår i kapitel 5 om rehabiliteringsförmåner.

23. Opiskelijoiden toimeentuloturvaetuuksia 1998–2014

Utkomstskyddsformåner för studerande 1998–2014

Income security benefits for students, 1998–2014

Vuoden aikana Under året <i>During the year</i>	Yleinen opiskeluaajan toimeentuloturva – Utkomstskydd under studietiden – <i>Income security benefits for students</i>								
	Opintotuki ¹⁾ Studiestöd ¹⁾ <i>Student financial aid¹⁾</i>		Aikuiskoulutustuki ²⁾ Vuxenutbildningsstöd ²⁾ <i>Adult education subsidy²⁾</i>		Ammatti- koulutusraha ³⁾ Yrkes- utbildnings- penning ³⁾ <i>Vocational training allowance³⁾</i>	Ammatti- tutkinto- stipendi Stipendium för yrkesexamen <i>Vocational qualifications grant</i>	Koululais- eläke Studie- pension <i>Orphan's pension for students</i>	Kuntoutus- raha ⁴⁾ Rehabili- terings- penning ⁴⁾ <i>Rehabilit- ation allowance⁴⁾</i>	Koulumatka- tuki ⁵⁾ Skolrese- stöd ⁵⁾ <i>School trans- portation subsidy⁵⁾</i>
	Opintoraha Studie- penning <i>Study grant</i>	Aikuisopintoraha ⁶⁾ Vuxenstudiepenning ⁶⁾ <i>Study grant for mature students⁶⁾</i>	Tuki Stöd <i>Cash benefit</i>	Lainatakaus Lånegaranti Loan guarantee					
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Milj. € – € million									
1998	430,0	14,2	.	.	5,9	0,8	2,6	19,5	20,7
1999	434,5	12,2	.	.	6,3	1,1	2,6	18,7	22,2
2000	423,8	11,6	.	.	6,1	1,9	2,5	18,7	23,3
2001	428,3	8,4	4,6	.	5,3	2,2	2,7	18,9	24,8
2002	434,1	1,7	21,2	.	1,9	2,6	2,9	20,5	24,7
2003	440,2	.	25,3	.	.	3,3	2,8	19,9	25,6
2004	439,6	.	26,8	.	.	3,9	2,8	20,5	25,4
2005	432,0	.	28,4	.	.	4,6	2,7	19,3	27,9
2006	419,0	.	30,1	.	.	7,4	2,7	18,0	30,7
2007	406,0	.	30,5	.	.	7,5	2,7	17,2	32,0
2008	440,7	.	30,0	.	.	7,5	2,7	17,0	36,1
2009	503,8	.	28,7	.	.	8,2	2,8	18,2	37,6
2010	510,3	.	42,6	.	.	8,7	2,7	19,3	39,2
2011	491,6	.	70,0	.	.	8,8	2,6	19,7	41,9
2012	478,8	.	94,7	.	.	8,5	2,6	21,1	47,9
2013	472,6	.	113,1	.	.	8,2	2,7	..	50,7
2014	486,7	.	136,5	.	.	9,3	2,5	..	51,2
Etuuden saajia vuoden aikana – Förmånstagare under året – <i>Recipients during the year</i>									
1998	302 720 ⁷⁾	7 390 ⁷⁾	.	.	5 600*	3 460	4 740 ⁸⁾	12 190	51 360 ⁹⁾
1999	316 680 ⁷⁾	6 640 ⁷⁾	.	.	5 800*	5 050	4 580 ⁸⁾	12 100	54 870 ⁹⁾
2000	321 400 ⁷⁾	6 000 ⁷⁾	.	.	5 840*	7 650	4 490 ⁸⁾	11 890	54 640 ⁹⁾
2001	297 310 ⁷⁾	4 660 ⁷⁾	2 080	670	4 660*	9 370	4 590 ⁸⁾	12 020	51 260 ⁹⁾
2002	295 890 ⁷⁾	1 820 ⁷⁾	5 240	1 440	2 140*	10 750	4 850 ⁸⁾	12 020	51 070 ⁹⁾
2003	298 020 ⁷⁾	270 ⁷⁾	6 470	1 690	.	14 060	4 690 ⁸⁾	11 970	51 130 ⁹⁾
2004	295 830 ⁷⁾	.	6 580	1 530	.	16 270	4 590 ⁸⁾	12 310	50 620 ⁹⁾
2005	292 950 ⁷⁾	.	6 970	1 440	.	17 500	4 400 ⁸⁾	12 020	49 630 ⁹⁾
2006	288 070 ⁷⁾	.	7 480	1 390	.	22 240	4 330 ⁸⁾	11 410	51 030 ⁹⁾
2007	283 580 ⁷⁾	.	7 990	1 320	.	22 400	4 200 ⁸⁾	10 460	51 630 ⁹⁾
2008	286 090 ⁷⁾	.	7 750	1 140	.	21 910	4 130 ⁸⁾	9 420	51 730 ⁹⁾
2009	290 933 ⁷⁾	.	7 319	1 071	.	23 660	4 072 ⁸⁾	8 242	51 414 ⁹⁾
2010	304 591 ⁷⁾	.	8 852	1 135	.	23 691	3 956 ⁸⁾	8 219	51 725 ⁹⁾
2011	300 280 ⁷⁾	.	11 104	1 389	.	24 113	3 803 ⁸⁾	8 375	52 393 ⁹⁾
2012	292 269 ⁷⁾	.	13 456	1 794	.	23 179	3 727 ⁸⁾	8 187	53 502 ⁹⁾
2013	288 390 ⁷⁾	.	15 362	2 133	.	22 030	3 637 ⁸⁾	..	54 347 ⁹⁾
2014	286 526 ⁷⁾	.	17 589	2 563	.	23 231	3 383 ⁸⁾	..	53 656 ⁹⁾

¹⁾ Asumislisä ei sisälly rahamääriin (ks. taul. 137).

Bostadstillägg ingår inte i beloppen (se tabell 137).

Housing supplements only included in recipient totals (see Table 137).

²⁾ Aikuiskoulutustukea alettiin maksaa 1.8.2001. Kela myöntää opintolainan valtiontakauksen.

Vuxenutbildningsstöd började betalas 1.8.2001. Statsgaranti för studielån beviljas av FPA.

Adult education subsidy was introduced on 1 August 2001. Government guarantees for student loans are granted by Kela.

³⁾ Aikasarja sisältää myös vuorotteluvapaan ajalta maksetut osittaiset ammattikoulutusrahat ja näiden saajat. Ammattikoulutusraha lakkasi 31.12.2002. Tidsserien inkluderar för alterneringstid utgivna partiella yrkesutbildningspenningar, jämte mottagare. Yrkesutbildningspenningen upphörde 31.12.2002. The time series includes so-called partial vocational training grants payable to persons on job alternation leave, which were discontinued at year-end 2002.

⁴⁾ Kuntoutusraha Kelan vajaakuntoisille antaman ammatillisen kuntoutuksen ajalta. ⁵⁾ Koulumatkatukea alettiin maksaa 1.7.1997 lukien.

Rehabiliteringspenning under yrkesinriktad FPA-rehabilitering för personer med funktionsnedsättning.

Skolresestöd började utges 1.7.1997.

Rehabilitation allowance paid during vocational rehabilitation organized by Kela for persons with impaired functional ability.

Available since 1 July 1997.

⁶⁾ Lakkasi 31.12.2002.

Upphörde 31.12.2002.

Discontinued at year-end 2002.

⁷⁾ Lukuvuoden aikana opintotukea saaneet.

Mottagare av studiestöd under läsåret.

Number of financial aid recipients during the academic year.

⁸⁾ 31.12.

At year-end.

⁹⁾ Lukuvuoden aikana tukea saaneet.

Stödtagare under läsåret.

Number of recipients during the academic year.

Lähde – Källa:

a, b, d SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Studiested www.fpa.fi/statistik.

c, f Finanssivaltonta; Koulutusrahasto: Toimintakertomus 2014 www.koulutusrahasto.fi/toimintakertomus_2014.pdf [viitattu 24.6.2015] – Finansinspektionen; Utbildningsfonden: Verksamhetsberättelsen 2014 www.utbildningsfonden.fi/verksamhetsberattelsen_2014.pdf [hämtad 24.6.2015].

e Finanssivaltonta – Finansinspektionen.

g-i SVT. Kela: Kelan eläkkeet / Kelan kuntoutus / Koulumatkatuki www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Pensioner från FPA / FPA-rehabilitering / Skolresestöd www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 23 continued

Vuoden aikana Under året During the year	Työttömien koulutusajan toimeentuloturva – Utkomstskydd för arbetslösa under utbildningstid – Income security benefits for unemployed persons undergoing training				
	Työvoimakoulutus ¹⁰⁾ Arbetskraftsutbildning ¹⁰⁾ Labour market training ¹⁰⁾		Omaehtoinen opiskelu ¹¹⁾ Frivilliga studier ¹¹⁾ Self-motivated study ¹¹⁾		Erorahan aikuis- koulutuslisä ¹²⁾ Avgångsbidragets vuxenutbildnings- tillägg ¹²⁾ Redundancy pay/ Training supplement ¹²⁾
	Perusturva Grundtrygghet Basic benefits	Ansioturva Inkomstrelaterade förmåner Earnings-related benefits	Perusturva Grundtrygghet Basic benefits	Ansioturva Inkomstrelaterade förmåner Earnings-related benefits	
	j	k	l	m	n
	Milj. € – € million				
1998	98,9	203,2	1,1	12,1	4,0
1999	110,1	167,8	1,8	16,5	3,4
2000	103,2	140,5	1,8	10,0	3,3
2001	97,8	121,1	1,5	7,9	3,2
2002	117,2	133,1	2,5	9,5	3,0
2003	131,1	162,0	3,4	12,2	1,7
2004	127,4	182,3	3,5	14,7	0,1
2005	118,9	172,8	3,3	15,1	.
2006	119,6	167,4	3,5	15,4	.
2007	128,9	176,9	3,7	16,9	.
2008	120,3	167,4	3,3	18,0	.
2009	118,6	205,7	2,9	21,2	.
2010	152,6	249,6	22,6	79,7	.
2011	167,7	178,6	61,3	132,9	.
2012	180,9	132,7	113,3	132,8	.
2013	171,2	134,2	136,0	143,2	.
2014	177,3	147,5	161,5	169,0	.
	Etuuden saajia vuoden aikana – Förmånstagare under året – Recipients during the year				
1998	56 667	57 480	416	2 060	4 480
1999	58 481	45 770	595	2 520	3 680
2000	54 697	38 870	691	1 750	3 730
2001	49 208	32 440	621	1 500	3 520
2002	50 103	32 550	839	1 670	2 910
2003	50 964	34 870	1 008	1 930	1 740
2004	47 939	36 390	1 089	2 190	160
2005	46 174	33 330	1 131	2 230	.
2006	47 511	32 020	1 184	2 350	.
2007	48 625	32 610	1 171	2 440	.
2008	43 244	29 250	1 041	2 410	.
2009	39 845	36 070	948	3 015	.
2010	47 048	39 314	5 577	9 448	.
2011	51 818	31 658	12 581	13 462	.
2012	47 677	22 749	20 861	13 642	.
2013	39 947	20 176	23 853	14 009	.
2014	39 221	20 325	26 917	15 420	.

¹⁰⁾ Koulutustuki, työvoimakoulutuksen ajalta maksettu ansio- ja peruspäiväraha (2010 alkaen) sekä työmarkkinatuki ja kotoutumistuki. Utbildningsstöd, inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning som betalats för arbetskraftsutbildning (från 2010), arbetsmarknadsstöd och integrationsstöd.

Training subsidy, earnings-related/basic unemployment allowance paid during participation in labour market training (from 2010), labour market subsidy and integration assistance for immigrants.

¹¹⁾ Omaehtoisen opiskelun ajalta maksettu ansio- ja peruspäiväraha sekä työmarkkinatuki ja kotoutumistuki (2010 alkaen), koulutuspäiväraha (1997–2009) sekä omaehtoisen opiskelun tuki pitkäaikaistyöttömille (1997–1999).

Inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning som betalats för frivilliga studier samt arbetsmarknadsstöd och integrationsstöd (från 2010), utbildningsdagpenning (1997–2009) och stöd för frivilliga studier till långtidsarbetslösa (1997–1999).

Earnings-related/basic unemployment allowance paid during self-motivated study, labour market subsidy and integration assistance for immigrants (from 2010), training allowance (1997–2009), and support for self-motivated study for the long-term unemployed (1997–1999).

¹²⁾ Lakkasi 31.12.2002. Tätä ennen alkaneeseen koulutukseen myönnetty lisät kuitenkin maksetaan.

Upphörde 31.12.2002. Tillägg som beviljats för tidigare påbörjad utbildning betalas dock ut.

Discontinued at year-end 2002, but existing benefits continue in payment.

Lähde – Källa:

j, l SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

k, m SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

n Finanssivalvonta – Finansinspektionen.

2 | Kelan eläke-etuudet FPA:s pensionsförmåner

2014

- Kansaneläke
Folkpension
 - Vanhuuseläke
Ålderspension
 - Työkyvyttömyyseläke
Sjukpension
 - Työttömyyseläke
Arbetslöshetspension
- Takuueläke
Garantipension
- Perhe-eläke
Famijepension
 - Leskeneläke
Efterlevandepension
 - Lapseneläke
Barnpension
- Muut eläke-etuudet
Övriga pensionsförmåner
 - Rintamalisät
Fronttillägg
 - Lapsikorotus
Barnförhöjning

Kelan eläke-etuuksia ovat *kansaneläke*, *takuueläke*, *perhe-eläke*, *lapsikorotus*, *rintamalisä* ja *ylimääräinen rintamalisä*. Kansaneläkkeenä maksetaan vanhuuseläkettä, työkyvyttömyyseläkettä ja työttömyyseläkettä. Perhe-eläkkeenä maksetaan lapseneläkettä ja leskeneläkettä.

Kansaneläke, takuueläke ja perhe-eläkkeet ovat verollista tuloa, rintamalisät ja lapsikorotus verottomia etuuksia. Eläkkeensaaja voi tehdä verotuksessa eläketulovähennyksen, jolla turvataan, ettei pelkän kansaneläkkeen tai takuueläkkeen saaja joudu maksamaan eläkkeestään veroa. Eläke-etuudet tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti.

Eläke-etuuksien kehitystä selostetaan liitteessä 1.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot
- www.etk.fi

Oikeus eläke-etuuteen. Kansaneläkkeeseen ja takuueläkkeeseen on oikeus Suomessa asuvilla henkilöillä. Suomessa asuminen määritellään asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetussa laissa. Suomessa asuvalla on oikeus kansaneläkkeeseen ja takuueläkkeeseen, jos hän on 16 vuotta täytettyään asunut Suomessa vähintään kolme vuotta. Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää ilman kolmen vuoden asumisaikaa alle 19-vuotiaana Suomessa asuessaan työkyvyttömäksi tulleen. Asumisaikavaatimusta ei myöskään edellytetä työkyvyttömyyseläkettä hakevalta henkilöltä, joka on saanut alle 16-vuotiaan vammaistukea 16 vuotta täyttäessään.

Perhe-eläkkeeseen on oikeus Suomessa asuvalla leskellä ja lapsella. Lisäksi edellytetään, että edunjäntäjä asui kuollessaan Suomessa. Edunjäntäjän ja lesken asumisaikavaatimukset ovat samat kuin kansaneläkkeissä. Lapsilla näitä vaatimuksia ei ole.

Rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä myönnetään Suomessa asuvalle henkilölle, jolla on rintamalisään oikeuttava tunnus. Myös ulkomailla asuvalle henkilölle voidaan maksaa rintamalisää, jos hän saa kansaneläkettä Suomesta. Ns. ulkomaille maksettava rintamalisä, joka maksetaan kahdesti vuodessa, myönnetään kansalaisuudesta riippumatta ulkomailla asuvalle henkilölle, jolla on siihen oikeuttava tunnus ja joka ei saa Suomesta kansaneläkettä. Lapsikorotukseen on oikeus Suomessa asuvalla eläkkeensaajalla, jolla on huollettavanaan alle 16-vuotias Suomessa asuva lapsi.

FPA:s pensionsförmåner är *folkpension*, *garantipension*, *familjepension*, *barnförhöjning*, *fronttillägg* och *extra fronttillägg*. I folkpension utges ålderspension, sjukpension och arbetslöshetspension. Familjepensionen omfattar barnpension och efterlevandepension.

Folkpensionen, garantipensionen och familjepensionerna är skattepliktig inkomst, medan fronttillägg och barnförhöjning är skattefria förmåner. Pensionstagarna kan vid beskattningen göra ett pensionsinkomstavgift som garanterar att den som har endast folkpension eller garantipension inte behöver betala skatt på sin pension. Pensionsförmånerna justeras årligen enligt folkpensionsindex.

I bilaga 1 redogörs för utvecklingen av pensionsförmånerna.

I föreliggande upplaga av Statistisk årsbok har termen 'handikappade' fått ge plats för den rekommenderade termen 'personer med funktionsnedsättning'.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik
- www.etk.fi

Rätt till pensionsförmån. För rätt till folkpension och garantipension krävs att man är bosatt i Finland. Bosättning i Finland definieras i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet. En person som är bosatt i Finland har rätt till folkpension och garantipension om han bott i Finland minst tre år efter fyllda 16 år. Sjukpension kan utan krav på tre års bosättningsstid beviljas den som medan han bott i Finland blivit arbetsoförmögen före 19 års ålder. Bosättningskravet behöver inte heller uppfyllas av den som ansöker om sjukpension och som vid fyllda 16 har haft handikappbidrag för personer under 16 år.

Rätt till familjepension har efterlevande make och barn som är bosatta i Finland. Dessutom förutsätts att förmånsåldern bodde i Finland vid sin död. För både förmånsåldern och den efterlevande maken gäller samma krav på bosättningsstid som i fråga om folkpension. Sådana villkor gäller inte för barn.

Fronttillägg och extra fronttillägg beviljas personer bosatta i Finland som har ett tecken som berättigar till fronttillägg. Även utomlands bosatta personer kan få fronttillägg om de har finländsk folkpension. Fronttillägg till utlandet, som betalas två gånger per år, beviljas oavsett medborgarskap utomlands bosatta personer som innehar ett tecken som berättigar till tillägget och som inte har finländsk folkpension. Rätt till barnförhöjning har pensionstagare som är bosatta i Finland och försörjer barn under 16 år som även är bosatta i Finland.

Jos kansan- tai perhe-eläkettä saava henkilö muuttaa ulkomaille asumaan, eläkettä maksetaan vuoden ajan muutosta, jos eläkkeensaaja on asunut Suomessa vähintään vuoden ajan ennen eläkkeen alkamista. Takuueläkettä maksetaan tilapäisesti eli alle vuoden ajan ulkomailla asuvalle.

EU-lainsäädännön ja sosiaaliturvasopimusten vaikutus. EU-lainsäädäntö ja Suomen solmimat sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuvaan eläketurvaan. EU-säännökset koskevat EU:n jäsenvaltioiden, Eta-maiden ja Sveitsin kansalaisia sekä jäsenmaissa vakuutettuina olleiden kolmansien maiden kansalaisia ja heidän perheenjäseniään. Pohjoismaiden sosiaaliturvasopimus koskee lähinnä niitä EU- ja Eta-maissa asuvia Pohjoismaiden kansalaisia, joihin ei sovelleta EU-lainsäädäntöä. Kahdenvälisillä sosiaaliturvasopimuksilla annetaan vastavuoroisesti oikeus toisen sopimusmaan eläkkeisiin.

Till folk- eller familjepensionstagare som flyttar utomlands betalas pensionen i ett års tid, om pensionstagaren bott i Finland minst ett år före pensionens början. Garantipension betalas till dem som bor utomlands tillfälligt, dvs. under ett år.

Verkan av EU-lagstiftningen och avtalen om social trygghet. EU-lagstiftningen och de trygghetsavtal som Finland ingått medför avvikelser i det bosättningsbaserade pensionsskyddet. EU-bestämmelserna gäller medborgare i EU-/EES-länderna och Schweiz samt tredjelandsmedborgare som varit försäkrade i medlemsländerna och deras familjer. Den nordiska konventionen om social trygghet gäller närmast de inom EU-/EES-området bosatta nordiska medborgare som inte omfattas av EU-lagstiftningen. Bilateral trygghetsavtal berättigar till det andra landets pensioner.

2.1 Eläke-etuudet ja niiden määräytyminen

Kansaneläkkeet ja takuueläke

Kansaneläke maksetaan pienehköä työeläkettä saavalle tai täysin ilman työeläkettä olevalle. Kansaneläkettä ei makseta ollenkaan, kun työeläke ylittää tietyn rajan (ks. asetelma 1). Useaa kansaneläkettä ei voi saada samanaikaisesti.

Vanhuuseläke

Vanhuuseläke myönnetään

- *varhennettuna* 63–64 vuoden iässä. Eläke säilyy nimeltään ja suuruudeltaan varhennettuna vanhuuseläkkeenä henkilön täytettyä 65 vuotta.
- *varsinaisena* vanhuuseläkkeenä
 - 65 vuoden iässä tai
 - 62–64 vuoden iässä pitkäaikaistyöttömälle.
- *lykättynä* henkilön siirrettyä eläkkeensä alkamisajan kohdan 65 vuoden ikää myöhemmäksi.

Työkyvyttömyyseläke

Työkyvyttömyyseläke myönnetään 16–64-vuotiaalle henkilölle, joka sairauden, vian tai vamman takia ei kykene tekemään tavallista työtään tai muuta siihen verrattavaa työtä, jota ikä, ammatitaito ja muut seikat huomioiden ottaen pidetään hänelle sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana. 60 vuotta täyttäneen henkilön eläkeoikeutta arvioitaessa painotetaan erityisesti työkyvyttömyyden ammatillista luonnetta.

2.1 Pensionsförmåner och villkor

Folkpensioner och garantipension

Folkpension betalas till personer med liten eller ingen arbetspension. Folkpension betalas inte ut när arbetspensionen överskrider en viss gräns (se sammanställning 1). En försäkrad kan inte ha flera folkpensioner samtidigt.

Ålderspension

Ålderspension beviljas

- som *förtida pension* vid 63–64 års ålder. Benämning och belopp bibehålls oförändrade när pensionstagaren fyller 65 år.
- som *egentlig* ålderspension
 - vid 65 års ålder eller
 - vid 62–64 års ålder för långtidsarbetslösa.
- som *senarelagd pension* när pensioneringen uppskjuts till efter 65 år.

Sjukpension

Sjukpension beviljas en 16–64-årig person som p.g.a. sjukdom eller handikapp inte förmår utföra sitt sedvanliga arbete eller därmed jämförligt arbete som med beaktande av hans ålder, yrkesskicklighet och övriga omständigheter anses vara lämpligt och trygga en skälig utkomst. Vid bedömningen av rätten till pension för en person som fyllt 60 år läggs tonvikten särskilt på arbetsförmågans yrkesmässiga karaktär.

Alle 20-vuotiaalle ei työkyvyttömyyseläkettä myönnetä ennen kuin hänen kuntoutumismahdollisuutensa on selvitetty. Ammatillisen kuntoutuksen ajalta vajaakuntoiselle nuorelle maksetaan *nuoren kuntoutusrahaa* (ks. luku 5).

Pysyvästi sokea tai liikuntakyvytön henkilö on aina oikeutettu työkyvyttömyyseläkkeeseen.

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää toistaiseksi tai kuntoutustukena määräajaksi.

Henkilö, joka saa toistaiseksi myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä Kelasta, voi työllistyessään jättää tietyin ehdoin eläkkeensä lepäämään menettämättä eläkeoikeuttaan.

Työkyvyttömyyseläke voi alkaa yleensä vasta, kun henkilö on saanut sairauspäivärahaa 300 arkipäivältä. 63 vuotta täyttäneeltä ei kuitenkaan vaadita enimmäisajan täyttymistä, jos hänelle on myönnetty vanhuuseläke työeläkejärjestelmästä. Työkyvyttömyyseläke muuttuu 65 vuoden iässä vanhuuseläkkeeksi.

Työttömyyseläke

Työttömyyseläke myönnettiin vuonna 1949 tai sitä ennen syntyneelle alle 65-vuotiaalle pitkäaikaisesti työttömälle henkilölle, joka täytti työhistoriaedellytyksen (pääsääntöisesti vähintään viiden vuoden työssäolo eläketä edeltäneen 15 kalenterivuoden aikana). Lisäksi edellytettiin, että henkilö on saanut työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain mukaisen enimmäisajan ja on työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Eläke myönnettiin toistaiseksi.

Työttömyyseläke muuttui 65 vuoden iässä vanhuuseläkkeeksi. Työttömyyseläkkeitä ei enää makseta 1.1.2015 alkaen.

Takuueläke

Takuueläkettä maksetaan niille, joiden muut eläkkeet Suomesta ja ulkomailta jäävät alle pienimpään takuueläkkeeseen oikeuttavan määrän (ks. asetelma 1). Takuueläkettä voi saada 16 vuotta täyttänyt henkilö, joka saa

- vanhuuseläkettä
- työkyvyttömyyseläkettä
- liikennevahingon tai tapaturman perusteella maksettavaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai korvausta
- työttömyyseläkettä tai
- luopumistukea.

Maahan muuttaneella voi olla oikeus takuueläkkeeseen, kun hän on täyttänyt 65 vuotta tai on vähintään 16-vuotias ja kansaneläkelain mukaan työkyvytön. Takuueläkettä ei myönnetä pelkästään sokeuden tai liikuntakyvyttömyyden perusteella.

Den som är under 20 år beviljas inte sjukpension förrän hans rehabiliteringsmöjligheter utretts. *Rehabiliteringspenning för unga* betalas till ungdomar med funktionsnedsättning under tiden för yrkesinriktad rehabilitering (se kapitel 5).

Den som är permanent blind eller rörelsehindrad är alltid berättigad till sjukpension.

Sjukpensionen kan beviljas tills vidare eller i form av rehabiliteringsstöd för viss tid.

Den som beviljats sjukpension tills vidare från FPA kan, när han får arbete, på vissa villkor lämna sin pension vilande utan att förlora rätten till pension.

Sjukpensionen kan i regel börja först när personen fått sjukdagpenning i 300 vardagar. För personer som fyllt 63 år krävs emellertid inte att maximitiden uppfylls om de beviljats ålderspension från arbetspensionssystemet. Sjukpensionen övergår i ålderspension när en pensionsstagare fyller 65 år.

Arbetslöshetspension

Arbetslöshetspension beviljades långtidsarbetslösa personer under 65 år som var födda 1949 eller tidigare och som hade den arbetslivserfarenhet som förutsattes (i regel minst 5 års arbete under de 15 kalenderåren närmast före pensioneringen). Dessutom krävdes att personen i fråga hade fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och varit anmäld som arbetslös arbetssökande hos arbets- och näringsbyrån. Pensionen beviljades tills vidare.

Arbetslöshetspensionen övergick i ålderspension när en pensionsstagare fyllde 65 år. Från och med 1.1.2015 betalas arbetslöshetspension inte längre.

Garantipension

Garantipension betalas till dem vars övriga finländska och utländska pensioner understiger det belopp som berättigar till minsta garantipension (se sammanställning 1). Garantipension kan beviljas den som fyllt 16 år och som redan har

- ålderspension
- sjuk-/invalidpension
- full sjukpension (invalidpension) eller ersättning på grund av trafikskada eller olycksfall
- arbetslöshetspension eller
- avträdelsestöd.

En invandrare som fyllt 65 år eller 16 år och är arbetsoförmögen enligt folkpensionslagen kan ha rätt till garantipension. Garantipension beviljas inte enbart på grund av blindhet eller rörelsehinder.

Asetelma 1. Eläkkeenosien määrät ja tulorajat 31.12.2014
Sammanställning 1. Belopp och inkomstgränser för pensionsdelar 31.12.2014

	Täysi määrä, €/kk Fullt belopp, €/mån.	Tuloraja, €/kk Inkomstgräns, €/mån.		Tulosidonnaisuus- prosentti Inkomstbindnings- procent
		Täysi etuus Full förmån	Ei etuutta Ingen förmån	
Kansaneläke – Folkpension				
Yksin asuva ¹⁾ – Bor ensam ¹⁾	633,91	55,95	1 310,30	50
Parisuhteessa asuva ²⁾ – Bor i parförhållande ²⁾	562,27	55,95	1 166,96	50
Takuueläke – Garantipension	743,38	0,00	736,65	100
Lesken alkueläke – Efterlevande makes begynnelsepension	326,94			
Lesken jatkoeläke – Efterlevande makes fortsättningspension				
Perusmäärä – Grundbelopp	102,41			
Täydennysmäärä – Kompletteringsbelopp				
Ei huollettavaa lasta – Har ej barn att försörja				
Yksin asuva ¹⁾ – Bor ensam ¹⁾	531,50	55,95	1 105,45	50
Parisuhteessa asuva ²⁾ – Bor i parförhållande ²⁾	459,87	55,95	962,20	50
Huollettava lapsi – Har barn att försörja				
Yksin asuva ¹⁾ – Bor ensam ¹⁾	531,50	55,95	1 118,87	50
Parisuhteessa asuva ²⁾ – Bor i parförhållande ²⁾	459,87	55,95	975,62	50
Lapseneläke – Barnpension				
Perusmäärä – Grundbelopp	60,15			
Täydennysmäärä – Kompletteringsbelopp	90,99	55,95	237,87	50
Lapsikorotus – Barnförhöjning	22,11			
Rintamalisä – Fronttillägg	49,53			
Ylimääräinen rintamalisä – Extra fronttillägg				
Yksin asuva ¹⁾ – Bor ensam ¹⁾	239,18	0,00	•	•
Parisuhteessa asuva ²⁾ – Bor i parförhållande ²⁾	206,94	0,00	•	•

¹⁾ Myös eläkkeensaaja, jonka kansaneläke on suojattu 1.9.1991 lainmuutoksen yhteydessä. Suoja purkautuu perhesuhteiden tai tulojen muuttuessa. Också pensionstagare vars folkpension skyddats i samband med lagändringen 1.9.1991. Skyddet upplöses när familjeförhållandena eller inkomsterna ändras.

²⁾ Avio-/avoliitto tai rekisteröity parisuhde.
Makar, sammanboende eller registrerade partner.

Perhe-eläkkeet

Leskeneläke

Leskeneläke myönnetään alle 65-vuotiaalle leskelle. Lisäksi edellytetään, että edunjättäjä oli alle 65-vuotias avioliittoa solmittaessa. Leskellä on eläkeoikeus, jos hänellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa.

Muilta leskiltä edellytetään, että

- leski oli kuolemantapauksen sattua täyttänyt 50 vuotta
- avioliitto oli kestänyt vähintään viisi vuotta
- avioliitto oli solmittu, ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta.

Ennen 1.7.1950 syntyneet naiset saavat eläkkeen kuitenkin lievemmin perustein.

Eläkkeen saamisen edellytykset poikkeavat edellä esitetystä, jos edunjättäjä on kuollut ennen 1.7.1990.

Familjepensioner

Efterlevandepension

Efterlevandepension beviljas efterlevande makar som inte fyllt 65 år. Vidare förutsätts att förmånslåtaren var under 65 år när äktenskapet ingicks. En efterlevande make har rätt till pension om han/hon har eller har haft gemensamt barn med förmånslåtaren.

För andra efterlevande makar gäller som villkor att

- han/hon fyllt 50 år vid tidpunkten för dödsfallet
- äktenskapet hade varat minst fem år
- äktenskapet ingåtts innan den efterlevande maken fyllt 50 år.

Kvinnor födda före 1.7.1950 får dock efterlevandepension på lindrigare grunder.

Pensionsgrunderna avviker från de ovan angivna ifall förmånslåtaren har avlidit före 1.7.1990.

Leskeneläkkeenä maksetaan vakiomääräistä *alkueläkettä* kuuden kuukauden ajalta edunjättäjän kuolemasta ja sen jälkeen *jatkoeläkettä*, joka koostuu perusmäärästä ja täydennysmäärästä. Jatkoeläkkeen perusmäärä maksetaan vain leskelle, jolla on huollettavanaan alle 18-vuotias lapsi (ks. asetelma 2).

Perhe-eläkettä ei makseta samalta ajalta kuin kansaneläkettä. Leskellä on kuitenkin oikeus alkueläkkeeseen siltä osin kuin se olisi kansaneläkettä suurempi.

50 vuotta täyttänyt leski voi avioitua menettämättä leskeneläkettään.

Lapseneläke

Lapseneläkettä maksetaan alle 18-vuotiaalle lapselle, jonka toinen tai molemmat vanhemmat tai huoltajat ovat kuolleet. Myös 18–20-vuotias orpo on oikeutettu lapseneläkkeeseen, jos hän opiskelee päätoimisesti tai on amatillisisessa koulutuksessa (koululaiseläke). Täysorpo saa kaksi erillistä eläkettä, erikseen kummankin vanhemman jälkeen. Lapseneläkkeen osia ovat kaikille etuudensaajille maksettava perusmäärä sekä muiden perhe-eläkkeiden perusteella määräytyvä täydennysmäärä (ks. asetelma 2).

Muut eläke-etuudet

Muita Kelan maksamia eläke-etuuksia ovat lapsikortus, rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä. Ne voivat liittyä myös muihin kuin Kelan maksamiin eläkkeisiin.

Efterlevandepensionen utges som *begynnelsepension* med fast belopp för de första sex månaderna efter förätnslätarens död och därefter som *fortsättningspension*, som består av ett grundbelopp och ett kompletteringsbelopp. Grundbeloppet av fortsättningspensionen betalas bara till en efterlevande make som försörjer barn under 18 år (se sammanställning 2).

Familjepension betalas inte ut för samma tid som folkpension. En efterlevande make har dock rätt till begynnelsepension i den mån den överstiger folkpensionen.

En efterlevande make som fyllt 50 år kan gifta sig utan att mista efterlevandepensionen.

Barnpension

Barnpension betalas till barn under 18 år om den ena eller vardera föräldern eller vårdnadshavaren avlidit. Barn som ägnar sig åt heltidsstudier eller yrkesutbildning får dock förmånen till 21 år (studiepension). Föräldralösa barn får två pensioner, en efter vardera föräldern. Barnpensionens delar är grundbeloppet som betalas till samtliga förmånstagare och kompletteringsbeloppet som beror av andra familjepensioner (se sammanställning 2).

Andra pensionsförmåner

Andra pensionsförmåner från FPA är barnförhöjning, fronttillägg och extra fronttillägg. De kan även hänföra sig till andra pensioner än dem som FPA betalar.

Asetelma 2. Perhe-eläkkeen rakenne 31.12.2014
Sammanställning 2. Familjepensionens struktur 31.12.2014

Eläkelajit Pensionsslag	Eläkkeenosat Pensionsdelar	
	Vakiomäärä Fast belopp	Täydennysmäärä Kompletteringsbelopp
Lesken alkueläke	aina	ei
Efterlevande makes begynnelsepension	ja	nej
Lesken jatkoeläke		
Efterlevande makes fortsättningspension		
– Huollettava lapsi	aina	tuloista riippuen
– Har barn att försörja	ja	beroende på inkomsten
– Ei huollettavaa lasta	ei	tuloista riippuen
– Har ej barn att försörja	nej	beroende på inkomsten
Lapsen eläke		
Barnpension		
– Alle 18-vuotias lapsi (varsinainen lapseneläke)	aina	tuloista riippuen
– Barn under 18 år (egentlig barnpension)	ja	beroende på inkomsten
– 18–20-vuotias päätoiminen opiskelija (koululaiseläke)	aina	ei
– Heltidsstuderande i åldern 18–20 år (studiepension)	ja	nej

Lapsikorotus. Lapsikorotusta maksetaan eläkkeensaajan kanssa samassa taloudessa asuvista alle 16-vuotiaista lapsista. Lapsikorotukseen oikeuttavat kansaneläkkeen lisäksi työ- tai virkasuhteeseen perustuva työkyvyttömyyseläke, työttömyyseläke, vanhuuseläke ja varhennettu vanhuuseläke. Korotukseen oikeuttaa myös työkyvyttömyyteen perustuva jatkuvasti maksettava SOLITA-eläke tai vastaava korvaus.

Rintamalisä. Rintamalisää maksetaan vuosien 1939–1945 sotiin osallistuneille henkilöille, jotka ovat saaneet rintamalisään oikeuttavan tunnuksen (rintamasotilas-, rintamapalvelus-, rintama- tai veteraanitunnus), ja vuosina 1945–1952 miinanraivaukseen osallistuneille.

Ylimääräinen rintamalisä. Ylimääräiseen rintamalisään on oikeus niillä rintamalisänsaajilla, joille maksetaan kansaneläkettä. Oikeutta ylimääräiseen rintamalisään ei ole, jos rintamalisän maksun perusteena on miinanraivaukseen osallistuminen. Ylimääräinen rintamalisä on 25–45 % siitä kansaneläkkeen osasta, joka vuonna 2014 ylitti 102,41 euroa kuukaudessa. Tulojen kasvaessa prosentti pienenee asteittain. Ylimääräistä rintamalisää maksetaan kuitenkin aina vähintään vähimmäismäärä, joka vuonna 2014 oli 6,35 €/kk.

Ulkomaille maksettava rintamalisä. Ulkomaille maksettavaan rintamalisään on oikeus vuosien 1939–1945 sotiin osallistuneilla henkilöillä, jotka ovat saaneet rintamalisään oikeuttavan tunnuksen (rintamasotilas-, rintamapalvelus-, rintama- tai veteraanitunnus), ja vuosina 1945–1952 miinanraivaukseen osallistuneilla. Ulkomaille maksettavaa rintamalisää maksetaan kaksi kertaa vuodessa ja sen kokonaismäärä oli 591,44 euroa vuonna 2014.

Eri tekijöiden vaikutus etuuden määrään

Tulojen vaikutus

Kansaneläkkeen määrään vaikuttavat eläkkeensaajan omat työeläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat korvaukset. Eläketulot luetaan tuloksi koko määrällään lukuun ottamatta ns. rajoitetusti tuloksi luettavia etuuksia, eräitä työeläkkeen karttumia (työskentelystä 63 ikävuoden jälkeen, alle 3-vuotiaan lapsen hoidosta sekä opiskelusta) ja kertakorotuksia. Yrittäjä- ja pääomatulot sekä omaisuus eivät vaikuta kansaneläkkeen määrään.

Takuueläkkeen määrästä vähennetään henkilön saamat muut eläkkeet. Ansiotulot, pääomatulot ja omaisuus eivät pienennä takuueläkettä, eivät myöskään eläkettä

Barnförhöjning. Barnförhöjning betalas för barn under 16 år som bor i samma hushåll som pensionstagaren. Till barnförhöjning berättigar folkpension och på anställnings- eller tjänsteförhållande baserad invalidpension, arbetslöshetspension, ålderspension och förtida ålderspension. Även fortlöpande SOLITA-pension eller motsvarande ersättning baserad på arbetsoförmåga berättigar till barnförhöjning.

Fronttillägg. Fronttillägg betalas till personer som deltagit i krigen 1939–1945 och som beviljats ett tecken som berättigar till fronttillägg (frontmanna-, fronttjänst-, front- eller veterantecken) samt till personer som deltagit i minröjning 1945–1952.

Extra fronttillägg. Extra fronttillägg kan betalas till fronttilläggsstagare som har folkpension. Extra fronttillägg betalas inte till dem som har fronttillägg på basis av deltagande i minröjning. Det extra fronttillägget utgör 25–45 % av den del av folkpensionen som 2014 översteg 102,41 euro/mån. När inkomsten ökar, minskar procenttalet gradvis. I extra fronttillägg betalas dock alltid minst ett minimibelopp som uppgick till 6,35 euro/mån. år 2014.

Fronttillägg till utlandet. Rätt till fronttillägg som betalas till utlandet har personer som deltagit i krigen 1939–1945 och som beviljats ett tecken som berättigar till fronttillägg (frontmanna-, fronttjänst-, front- eller veterantecken) samt personer som deltagit i minröjning 1945–1952. Fronttillägg till utlandet betalas två gånger om året och totalbeloppet uppgick till 591,44 euro år 2014.

Olika faktorers inverkan på förmånsbeloppet

Inkomstens inverkan

På *folkpensionen* inverkar pensionstagarens egna arbetspensioner och med dem jämförbara fortgående ersättningar. Pensionsinkomsten medräknas till sitt fulla belopp med undantag för s.k. begränsat inkluderbara förmåner, vissa intjänade arbetspensioner (på grundval av arbete efter 63 års ålder, vård av ett barn under 3 år, studier) och engångsförhöjningar. Företagar- och kapitalinkomster samt förmögenhet påverkar inte folkpensionen.

På *garantipensionens* belopp avdras personens övriga pensioner. Garantipensionen minskar inte av förvärvs- eller kapitalinkomster eller förmögenhet, och inte heller

saavan hoitotuki, rintamalisät ja lapsikorotus. Takuu-eläkkeeseen tehdään varhennusvähennys henkilöille, jotka saavat varhennettua vanhuuseläkettä takuueläkkeen alkaessa.

Leskeneläkkeen täydennysmäärässä tuloilla tarkoitetaan eläkkeensaajan eläkeaikaisia, jatkuvia (myös ulkomailta saatuja) tuloja. Leskeneläkkeen täydennysmäärää määritettäessä tuloksi luetaan kuitenkin vain osa lesken tuloista (60 %), jos edunjättäjä on kuollut 1.7.1990 tai sen jälkeen.

Lapseneläkkeen täydennysmäärä on perhe-eläkevähenteinen. Siihen vaikuttavat lapsen edunjättäjän jälkeen saamat muut perhe- ja huoltoeläkkeet. Täydennysmäärän voi saada alle 18-vuotias lapsi.

Perhesuhteiden vaikutus

Perhesuhteet vaikuttavat tulojen mukaan määräytyvien etuuksien suuruuteen sen mukaan, onko etuudensaaja parisuhteessa (avio- tai avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa) vai ei ja onko etuudensaajalla yhteinen talous puolisonsa kanssa. Perhesuhteiden vaikutusta etuuksiin ja niihin liittyviin tulorajoihin vuonna 2014 kuvataan asetelmassa 1.

av vårdbidrag för pensionstagare, fronttillägg eller barnförhöjning. På garantipensionen görs en förtidsminskning för personer som har förtida ålderspension när garantipensionen börjar.

I samband med *efterlevandepensionens kompletteringsbelopp* avses med inkomst pensionstagarens pensions-tida, fortgående inkomster (även utländska). Vid fastställande av efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beaktas dock bara en del av arbetsinkomsten (60 %) om förmånslåtaren avlidit 1.7.1990 eller senare.

Barnpensionens kompletteringsbelopp beror av övriga familjepensioner. Barnpensionens kompletteringsbelopp beror av övriga familje- och försörjningspensioner som barnet har efter förmånslåtaren. Kompletteringsbelopp kan beviljas barn under 18 år.

Inverkan av familjeförhållanden

Familjeförhållandena inverkar på storleken av de förmåner som fastställs enligt inkomsterna, beroende på om förmånstagaren lever i ett parförhållande eller inte (äktenskap/samboförhållande eller registrerat partnerskap) eller om förmånstagaren har ett gemensamt hushåll med makan/maken eller partnern. Familjeförhållandenas inverkan på förmåner och inkomstgränser år 2014 beskrivs närmare i sammanställning 1.

Tulojen vaikutusta kuvaavat käsitteet 2014

Tulojen mukaan määräytyviä eläke-etuuksia ovat kansaneläke, takuueläke, leskeneläkkeen täydennysmäärä, lapseneläkkeen täydennysmäärä ja ylimääräinen rintamalisä.

Tuloraja, tulosidonnaisuusprosentti ja tulokäsite määrittävät, missä määrin tulot vaikuttavat etuuden suuruuteen.

Tulorajalla tarkoitetaan korkeinta vuositulo, joka oikeuttaa täyteen etuuteen. Tulosidonnaisuusprosentti ilmaisee sen osuuden tulorajan ylittävästä vuositulon osasta, jolla etuuteen vaikuttavat tulot vähentävät kyseistä etuutta. Asetelmasta 1 käy ilmi kunkin etuuden täysi määrä, tuloraja ja tulosidonnaisuusprosentti.

Tulokäsite ilmaisee, mitkä tulot lasketaan mukaan, kun henkilölle määritetään tulojen mukaan määräyttyä etuutta.

Begrepp som beskriver inkomstens inverkan 2014

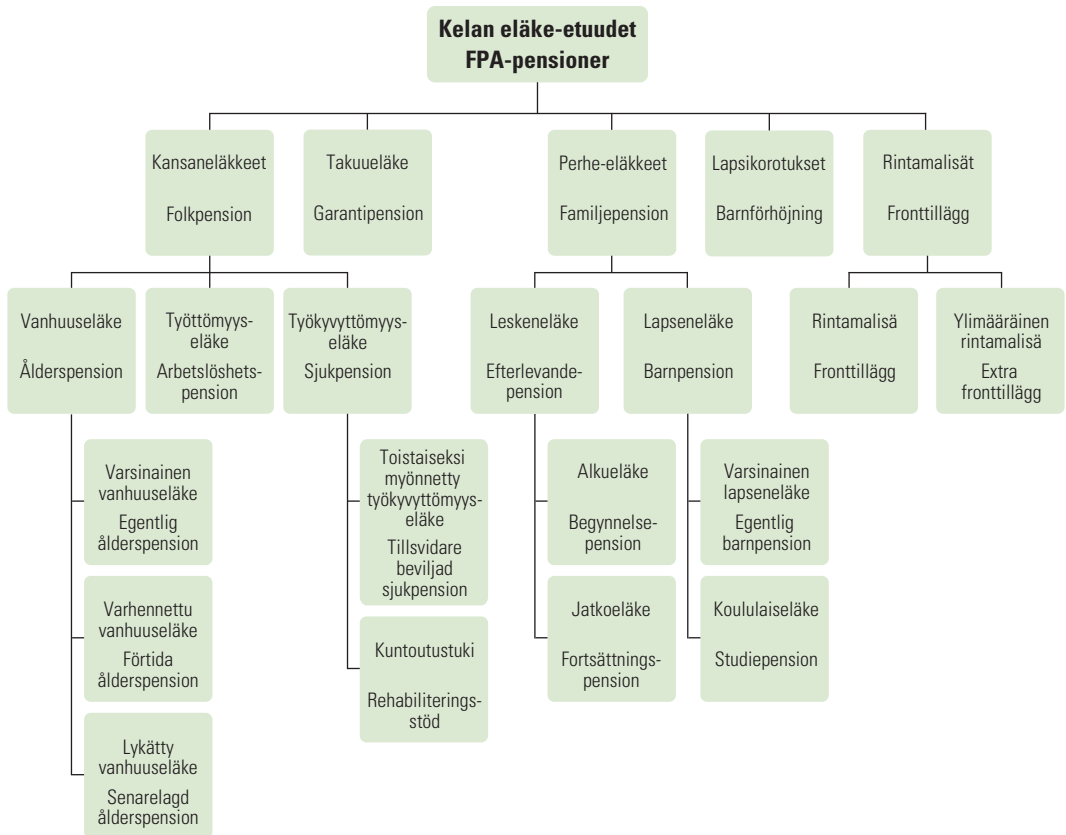
Till de inkomstbundna pensionsförmånerna hör folkpensionen, garantipensionen, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp, barnpensionens kompletteringsbelopp och det extra fronttillägget.

Inkomstgränsen, inkomstbindningsprocenten och inkomstbegreppet bestämmer hur inkomsten påverkar förmånsbeloppet.

Med inkomstgräns avses den högsta årsinkomst som ger rätt till fullt förmånsbelopp. Inkomstbindningsprocenten anger med vilken andel av det överskjutande årsinkomstbeloppet förmånen ska sänkas. Av sammanställning 1 framgår respektive förmåns fulla belopp, inkomstgräns och inkomstbindningsprocent.

Inkomstbegreppet avser de inkomster som beaktas vid fastställandet av en inkomstbunden förmån.

Kaavio 1. Kelan eläke-etuudet 2014
Schema 1. FPA-pensioner 2014

Muiden tekijöiden vaikutus

Vanhuuseläkkeen varhentaminen tai lykkääminen. Varhennettua vanhuuseläkettä pienentää pysyvästi *varhennusvähennys*, joka on 0,4 % jokaiselta eläkkeen varhentamiskuukaudelta. Lykättyä vanhuuseläkettä suurentaa *lykkäyskorotus*, joka on 0,6 % jokaiselta kuukaudelta, jolla eläkkeen alkamista on lykätty yli 65 vuoden iän.

Eläkkeen suhteuttaminen Suomessa asuttuun aikaan. Kansaneläkelainsäädännön mukaan kansaneläke ja leskeneläke suhteutetaan Suomessa asuttuun aikaan. Eläke suhteutetaan, jos eläkkeen hakija on 16 vuotta täytettyään asunut alle 80 % ajasta Suomessa. Suhteutuskerron saadaan jakamalla Suomessa asuttu aika ajalla, joka on 80 % 16 vuoden iän ja eläkkeen alkamisen välisestä ajasta.

Hur andra faktorer inverkar

Förtida eller uppskjutet uttag av ålderspension. Förtida ålderspension utges varaktigt minskad; *förtidsavdraget* är 0,4 procent för varje månad. Senarelagd ålderspension utökas med ett *uppskovstillägg*, som är 0,6 procent för varje månad med vilken pensioneringen uppskjuts efter fyllda 65 år.

Pensionsavvägning enligt bosättningstid i Finland. Enligt folkpensionslagstiftningen avvägs folkpensionen och efterlevandepensionen enligt bosättningstiden i Finland. Pensionen avvägs om den sökande efter att ha fyllt 16 år varit bosatt i Finland mindre än 80 % av tiden. Avvägningskoefficienten får man genom att dividera bosättningstiden i Finland med 80 % av tiden mellan 16 års ålder och pensionens början.

Kun työntekijä on Suomen lisäksi ollut vakuutettuna muussa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä, eläkkeen määrä lasketaan EU-lainsäädännön mukaisesti. Jos eläkeoikeus syntyy Suomen lainsäädännön perusteella, lasketaan eläkkeen määrä sekä kansallisen että EU-lainsäädännön perusteella ja myönnetään näistä suurempi. Jos eläkeoikeus syntyy vain EU-lainsäädännön perusteella, eläkkeen määrä lasketaan vain EU-lainsäädännön mukaan (pro rata -eläke).

Pro rata -eläkettä määrittäessä lasketaan ensin määrä, jonka hakija saisi, jos kaikkien jäsenvaltioiden vakuutusajat olisivat Suomen vakuutusaikaa. Pro rata -eläke lasketaan tästä määrästä kertomalla se Suomen vakuutusajan ja kaikkien jäsenvaltioiden vakuutusaikojen summan suhteella. Pro rata -eläkettä laskettaessa myös lapseneläke suhteutetaan.

Tilastojen sisältö ja käsitteet

Eläke-etuustilastot kuvaavat joko voimassa olevia, alkaneita tai päättyneitä etuuden maksukausia. Eläke katsotaan uudeksi eli alkaneeksi, kun eläkkeensaaja saa eläkettä ensimmäistä kertaa tai edellisen eläkkeen päättymisestä on kulunut vähintään yksi kuukausi. Eläke-etuuskanta tarkoittaa tietynä ajankohtana voimassa olleita etuuksia.

Vuoden aikana maksettujen etuuksien euromäärä on eri kuukausina maksettujen etuuksien kertymä, johon on luettu mukaan taannehtivat erät.

När en EU-/EES-arbetstagare varit försäkrad i något annat EU-/EES-land (inkl. Schweiz) än Finland beräknas pensionen enligt EU-lagstiftningen. Om rätten till pension uppkommer enligt finsk lag beräknas pensionsbeloppet enligt både finsk lag och EU-lagstiftning, varefter det större beviljas. Om pensionsrätten uppkommer enbart enligt EU-lagstiftningen, beräknas pensionen enbart enligt EU-lagstiftningen (pro rata-pension).

Pro rata-pensionen bestäms utgående från det belopp sökanden skulle få om samtliga medlemsstaters försäkringsperioder utgjorde finsk försäkringstid. Pro rata-pensionen beräknas på detta belopp så att beloppet multipliceras med ett relationstal baserat på försäkringstiden i Finland och summan av försäkringsperioderna i medlemsstaterna. Vid beräkning av pro rata-pension avvägs även barnpension.

Innehåll och begrepp i statistiken

Statistiken över pensionsförmåner beskriver ikraftvarande, inledda eller avslutade förmånsbetalningsperioder. Pensionen betraktas som ny eller inledd pension om pensionstagaren får pension för första gången eller om minst en månad förflutit sedan föregående pension. Pensionsförmånsbeståndet är de förmåner som är i kraft vid en viss tidpunkt.

Beloppet av de förmåner som betalats ut under året är summan av de förmåner som betalats ut under de olika månaderna, retroaktiva poster medräknade.

24. Kelan eläke-etuuden saajat 1995–2014

Mottagare av FPA:s pensionsförmåner 1995–2014

Recipients of pension benefits from Kela, 1995–2014

31.12. Year- end	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ Total ¹⁾	Kansaneläkkeet Folkpensioner <i>National old age, disability and unemployment pensions</i>			Takuueläke Garanti- pension <i>Guarantee pension</i>	Perhe-eläkkeet Familjepensioner <i>Survivors' pensions</i>		Lapsi- korotukset ³⁾ Barn- förhöjning ³⁾ <i>Child increase³⁾</i>	Rintama- lisät ⁴⁾ Fronttillägg ⁴⁾ <i>Front-veteran's supplement⁴⁾</i>	Ylimääräiset rintama- lisät ⁵⁾ Extra front- tillägg ⁵⁾ <i>Additional front-veteran's supplement⁵⁾</i>
		Yhteensä Sammanlagt <i>All benefits</i>	Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet Alders-, sjuk- och arbetslöshetspensioner <i>Old age, disability and unemployment pension</i>	Muut ²⁾ Övriga ²⁾ <i>Other²⁾</i>		Lesken- eläkkeet Efter- levande- pensioner <i>Spouse's pension</i>	Lapsen- eläkkeet Barn- pensioner <i>Orphan's pension</i>			
1995	1 119 688	1 079 555	1 079 555	•	•	12 720	27 398	21 065	208 364	123 353
1996	1 118 066	1 078 299	1 078 299	•	•	12 412	27 350	18 082	196 893	114 352
1997	1 111 823	1 072 205	1 069 418	2 787	•	12 107	27 511	15 128	185 126	105 424
1998	1 097 534	1 058 615	1 054 181	4 434	•	11 818	27 101	12 643	172 461	96 665
1999	1 079 777	1 041 903	1 035 929	5 974	•	11 379	26 495	10 419	159 959	88 335
2000	1 061 422	1 024 237	1 016 596	7 641	•	11 028	26 157	8 488	149 055	80 242
2001 ⁶⁾	813 827	777 527	682 611	94 916	•	10 417	25 883	6 905	136 230	72 902
2002	810 920	775 428	678 779	96 649	•	10 010	25 482	11 891	124 719	66 006
2003	802 228	767 825	670 583	97 242	•	9 596	24 807	12 866	113 924	59 368
2004	796 039	762 337	664 266	98 071	•	9 229	24 473	13 463	103 604	53 183
2005	793 366	760 347	659 279	101 068	•	8 928	24 091	13 823	94 151	47 602
2006	787 813	755 829	653 153	102 676	•	8 439	23 545	13 689	84 751	42 194
2007	778 790	747 820	645 054	102 766	•	7 998	22 972	13 639	75 696	37 160
2008	741 413	679 654	679 654	•	•	7 568	22 400	13 700	67 482	34 310
2009	735 081	677 248	677 248	•	•	7 222	21 909	13 535	59 359	30 698
2010	722 593	668 667	668 667	•	•	6 891	21 111	13 274	51 832	26 460
2011	713 934	659 561	659 561	•	104 649	6 631	20 446	12 924	44 641	22 521
2012	699 417	648 316	648 316	•	103 840	6 224	19 813	12 744	37 973	18 792
2013	688 404	641 014	641 014	•	102 864	5 883	19 088	12 747	32 004	15 642
2014	673 109	629 218	629 218	•	101 521	5 650	18 304	12 560	26 590	12 786

¹⁾ Sisältää vuonna 1995 ja 1996 rintamasotilaseläkettä saaneet.

Inkluderar personer som fått frontmannapension 1995 och 1996.

Includes persons having received front-veterans' pension in 1995 and 1996.

²⁾ Kelasta joko pelkkä eläkkeensaajan asumistuki, eläkkeensaajan hoitotuki, rintamalisä tai lapsikorotus taikka maahanmuuttajan erityistuen/pitkäaikaistyöttömien eläkettuen lisä.

Enbart bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för pensionstagare, fronttillägg eller barnförhöjning, eller dessa i kombination med särskilt stöd till invandrare/pensionsstöd till långtidsarbetslösa.

Pensioners' housing allowance/care allowance, front-veteran's supplement or child increase as a stand-alone benefit from Kela, or as a supplement to special assistance for immigrants or to pension assistance for the long-term unemployed.

³⁾ Lapsikorotuksen saajat.

Mottagare av barnförhöjning.

Recipients of child increase.

⁴⁾ Lisäksi pelkkää rintamalisää sai vuoden 2014 syyskuussa 263 ulkomailta asuvaa henkilöä.

Dessutom utgavs enbart fronttillägg i september 2014 till 263 utomlands bosatta personer.

The front-veterans' supplement was in September 2014 paid to 263 persons residing outside Finland.

⁵⁾ Kaikilla ylimääräisen rintamalisän saajilla on myös rintamalisä.

Samtliga mottagare av extra fronttillägg har också fronttillägg.

All persons in receipt of the additional front-veterans' supplement also receive the regular front-veteran's supplement.

⁶⁾ Jos eläke oli alkanut ennen 1.1.1996 eikä eläkkeeseen kuulunut lisäosaa, eläkettä leikattiin vuosittain 1996–2000. Vuoden 2001 alusta leikatut kansaneläkkeet lakkasivat, noin 90 000 siirtyi ryhmään "muu kansaneläke".

Pensioner utan tilläggsdel som börjat löpa före 1.1.1996 minskades årligen 1996–2000. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001, cirka 90 000 överfördes till kategorin "annan folkpension".

Pensions that began before 1 January 1996 and do not include an additional amount were reduced annually between 1996–2000 by a fixed percentage. With effect from 1 January 2001, the cut national pensions were discontinued and approx. 90,000 were moved over to "other old age, disability and unemployment pensions".

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Eläke-etuuksia ovat kansaneläkkeet (ent. työeläkevähenteiset kansaneläkkeet), perhe-eläkkeet, lapsikorotukset ja rintamalisät. Eläkkeensaajan asumistuki ja hoitotuki eivät enää ole eläke-etuuksia (ks. vammaisetuksia ja asumistukia koskevat luvut). Vuoden 2008 alusta taulukon luvut eivät ole yhteenlaskettavissa, sillä henkilö voi saada samanaikaisesti useaa eläke-etuutta.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Pensionsförmåner är folkpension (tidigare arbetspensionsavhängig folkpension), familjepension, barnförhöjning och fronttillägg. Bostadsbidraget för pensionstagare och vårdbidraget för pensionstagare är inte längre pensionsförmåner (se kapitlet om handikappförmåner och bostadsbidrag). Från och med år 2008 kan talen i tabellen inte räknas samman eftersom en person kan ha flera pensionsförmåner samtidigt.

N.B. The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. Regarded as pension benefits are national pensions (formerly pension-tested national pensions), survivors' pensions, child increases and front-veterans' supplements. Pensioners' care and housing allowances are no longer regarded as pension benefits (see the chapters on disability benefits and assistance with housing costs). Starting from the beginning of 2008, the figures in the table can no longer be added up, as a single recipient may receive several pension benefits at the same time.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

25. Kelan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen saajat 1995–2014**Mottagare av FPA:s ålders-, sjuk- och arbetslöshetspension 1995–2014***Recipients of old-age, disability or unemployment pension from Kela, 1995–2014*

31.12. Year-end	Vanhuuseläkkeet – Ålderspensioner – Old age pension				Työkyvyttömyyseläkkeet – Sjukpensioner – Disability pension					Työttömyys- eläkkeet Arbets- löshets- pensioner Unemploy- ment pension
	Kaikki Samtliga Total	Alle 65-vuotiaiden Personer under 65		65 vuotta täyttä- neiden Personer som fyllt 65 65 or over	Kaikki Samtliga Total	Varsinaiset Egentliga Ordinary disability pensions			Yksilölliset varhais- eläkkeet Individuella förtids- pensioner Individual early retirement pensions	
		Kaikki Samtliga Total	Ilman varhen- nusvähenystä ¹⁾ Utan förtidsavdrag ¹⁾ With no penalty for early retirement ¹⁾			Yhteensä Samman- lagt Total	Toistaiseksi myönnetty Tillsvidare beviljade Granted for unspecified period	Kuntoutus- tuet Rehabili- teringsstöd Rehabilita- tion subsidies		
1995	749 279	11 043	•	738 236	291 562	230 918	211 827	19 091	60 644	38 714
1996	766 052	15 496	•	750 556	276 984	223 989	212 359	11 630	52 995	35 263
1997	773 630	12 580	•	761 050	263 316	218 817	209 866	8 951	44 499	32 472
1998	774 850	9 488	•	765 362	249 345	212 622	204 124	8 498	36 723	29 986
1999	774 602	6 657	•	767 945	234 751	205 734	196 726	9 008	29 017	26 576
2000	772 971	3 887	•	769 084	220 586	198 876	189 310	9 566	21 710	23 039
2001 ²⁾	508 623	3 760	•	504 863	150 131	143 264	132 971	10 293	6 867	23 857
2002	504 182	3 557	•	500 625	150 942	145 321	134 292	11 029	5 621	23 655
2003	496 272	3 206	•	493 066	151 466	147 216	134 945	12 271	4 250	22 845
2004	489 415	2 699	•	486 716	152 982	150 077	136 522	13 555	2 905	21 869
2005	482 733	4 103	777	478 630	154 936	152 774	138 663	14 111	2 162	21 610
2006	477 899	3 751	875	474 148	154 803	153 554	139 229	14 325	1 249	20 451
2007	466 449	4 273	1 278	462 176	157 417	156 714	142 194	14 520	703	21 188
2008	488 727	5 642	1 728	483 085	166 736	166 670	151 107	15 563	66	24 191
2009	485 044	7 701	2 219	477 343	167 902	167 902	152 444	15 458	•	24 302
2010	482 687	8 138	1 599	474 549	165 686	165 686	150 489	15 197	•	20 294
2011	481 991	7 822	846	474 169	162 181	162 181	146 600	15 581	•	15 389
2012	481 470	7 964	1 044	473 506	156 800	156 800	141 660	15 140	•	10 046
2013	483 691	9 601	2 500	474 090	152 163	152 163	136 805	15 358	•	5 160
2014	482 079	11 563	4 133	470 516	146 764	146 764	131 424	15 340	•	375

¹⁾ Pitkäaikaistyöttömät 62–64-vuotiaat.

Långtidsarbetslösa i åldern 62–64 år.

Long-term unemployed persons between 62 and 64 years of age.

²⁾ Jos eläke oli alkanut ennen 1.1.1996 eikä eläkkeeseen kuulunut lisäosaa, eläkettä leikattiin vuosittain 1996–2000. Vuoden 2001 alusta leikatut kansaneläkkeet lakkasivat, noin 90 000 siirtyi ryhmään "muu kansaneläke".

Pensioner utan tilläggsdel som börjat löpa före 1.1.1996 minskades årligen 1996–2000. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001, cirka 90 000 överfördes till kategorin "annan folkpension".

Pensions that began before 1 January 1996 and do not include an additional amount were reduced annually between 1996–2000 by a fixed percentage. With effect from 1 January 2001, the cut national pensions were discontinued and approx. 90,000 were moved over to "other old age, disability and unemployment pensions".

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.**26. Kansaneläkkeiden ja perhe-eläkkeiden rakenne 2008–2014****Folkpensionernas och familjepensionernas struktur 2008–2014***Structure of national and survivors' pensions, 2008–2014*

31.12. Year-end	Kansaneläkkeet Folkpension National old age, disability and unemployment pensions		Leskeneläkkeet – Efterlevandepensioner – Spouse's pension				Lapseneläkkeet – Barnpensioner – Orphan's pension			
	Kaikki Samtliga Total	Täydet Full Full	Ilman täydennys- määrää Utan kompletterings belopp No additional amount included		Sisältävät täydennysmäärän Med kompletteringsbelopp Additional amount included		Ilman täydennys- määrää Utan kompletterings belopp No additional amount included		Sisältävät täydennysmäärän Med kompletteringsbelopp Additional amount included	
			Kaikki Samtliga Total	Täydet Full Full	Kaikki Samtliga Total	Täydet Full Full	Kaikki Samtliga Total	Täydet Full Full	Kaikki Samtliga Total	Täydet Full Full
2008	679 654	91 356	5 769	1 799	78	15 414	6 986	3 276		
2009	677 248	90 218	5 491	1 731	68	15 069	6 840	3 167		
2010	668 667	88 989	5 217	1 674	70	14 583	6 528	2 996		
2011	659 561	87 446	5 009	1 622	71	14 113	6 333	2 966		
2012	648 316	85 054	4 734	1 490	66	13 804	6 009	2 849		
2013	641 014	83 444	4 498	1 385	56	13 348	5 740	2 778		
2014	629 218	82 427	4 371	1 279	47	12 783	5 521	2 674		

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

27. Kelan eläke-etuuden¹⁾ saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014
Mottagare av FPA:s pensionsförmåner¹⁾ enligt kön och ålder 31.12.2014
Recipients of pension benefit from Kela¹⁾ by age and sex at year-end 2014

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Kaikki Samtliga All benefici- ciaries	Kansaneläkkeet Folkpensioner <i>National old age, disability and unemployment pensions</i>				Perhe-eläkkeet Familjepensioner <i>Survivors' pensions</i>		Lapsikoro- tukset ²⁾ Barnför- höjning ²⁾ <i>Child increase²⁾</i>	Rintama- lisät Front- tillägg <i>Front- veterans' sup- plement</i>	Ylimääräiset rintama- lisät ³⁾ Extra front- tillägg ³⁾ <i>Additional front- veterans' sup- plement³⁾</i>
		Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	Vanhuus- eläkkeet Ålders- pensioner <i>Old age pension</i>	Työkyvyt- tömyys- eläkkeet Sjukpension <i>Disability pension</i>	Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pensioner <i>Unemployment pension</i>	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner <i>Spouse's pension</i>	Lapsen- eläkkeet Barn- pensioner <i>Orphan's pension</i>			
Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes										
Kaikki – Samt- liga – All ages	669 782	629 218	482 079	146 764	375	5 650	18 304	12 560	26 590	12 786
0–15	10 582	10 582	.	.	.
16–19	8 705	1 612	.	1 612	.	.	7 093	1	.	.
20–24	6 143	5 502	.	5 502	.	10	629	61	.	.
25–29	6 603	6 508	.	6 508	.	52	.	328	.	.
30–34	8 089	7 701	.	7 701	.	167	.	934	.	.
35–39	9 260	8 328	.	8 328	.	413	.	1 657	.	.
40–44	11 180	9 709	.	9 709	.	715	.	2 091	.	.
45–49	16 535	14 454	.	14 454	.	1 081	.	2 524	.	.
50–54	21 560	19 537	.	19 537	.	1 096	.	1 960	.	.
55–59	29 875	28 238	.	28 238	.	1 006	.	1 193	.	.
60–64	57 228	55 693	11 261	44 432	.	1 096	.	805	.	.
65–69	124 022	123 542	122 424	743	375	14	.	780	.	.
70–74	92 294	92 195	92 195	173	.	.
75–79	89 019	88 997	88 997	42	.	.
80–	178 687	167 202	167 202	11	26 590	12 786
Miehet – Män – Males										
Kaikki – Samt- liga – All ages	243 168	221 732	147 959	73 677	96	1 413	9 087	6 759	15 453	6 822
0–15	5 388	5 388	.	.	.
16–19	4 454	964	.	964	.	.	3 490	–	.	.
20–24	3 218	3 006	.	3 006	.	2	209	19	.	.
25–29	3 581	3 559	.	3 559	.	7	.	88	.	.
30–34	4 406	4 289	.	4 289	.	27	.	289	.	.
35–39	4 942	4 586	.	4 586	.	87	.	553	.	.
40–44	5 828	5 248	.	5 248	.	150	.	836	.	.
45–49	8 452	7 531	.	7 531	.	278	.	1 187	.	.
50–54	11 003	10 006	.	10 006	.	325	.	1 145	.	.
55–59	14 884	14 050	.	14 050	.	283	.	924	.	.
60–64	24 904	24 198	4 075	20 123	.	252	.	757	.	.
65–69	44 291	43 837	43 426	315	96	2	.	741	.	.
70–74	30 011	29 913	29 913	169	.	.
75–79	26 918	26 896	26 896	40	.	.
80–	50 888	43 649	43 649	11	15 453	6 822
Naiset – Kvinnor – Females										
Kaikki – Samt- liga – All ages	426 614	407 486	334 120	73 087	279	4 237	9 217	5 801	11 137	5 964
0–15	5 194	5 194	.	.	.
16–19	4 251	648	.	648	.	.	3 603	1	.	.
20–24	2 925	2 496	.	2 496	.	8	420	42	.	.
25–29	3 022	2 949	.	2 949	.	45	.	240	.	.
30–34	3 683	3 412	.	3 412	.	140	.	645	.	.
35–39	4 318	3 742	.	3 742	.	326	.	1 104	.	.
40–44	5 352	4 461	.	4 461	.	565	.	1 255	.	.
45–49	8 083	6 923	.	6 923	.	803	.	1 337	.	.
50–54	10 557	9 531	.	9 531	.	771	.	815	.	.
55–59	14 991	14 188	.	14 188	.	723	.	269	.	.
60–64	32 324	31 495	7 186	24 309	.	844	.	48	.	.
65–69	79 731	79 705	78 998	428	279	12	.	39	.	.
70–74	62 283	62 282	62 282	4	.	.
75–79	62 101	62 101	62 101	2	.	.
80–	127 799	123 553	123 553	11 137	5 964

¹⁾ Ei sisällä takuueläkettä.

Inkluderar inte garantipension.
Not including guarantee pensions.

²⁾ Lapsikorotuksen saajat.
Mottagare av barnförhöjning.
Recipients of child increase.

³⁾ Kaikilla ylimääräisen rintamalisän saajilla on myös rintamalisä.
Samtliga mottagare av extra fronttillägg har också fronttillägg.
All persons in receipt of the additional front-veterans' supplement
also receive the regular front-veterans' supplement.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

28. Takuueläkkeen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014
Mottagare av garantipension enligt kön och ålder 31.12.2014
Recipients of guarantee pension by age and sex at year-end 2014

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Sukupuoli Kön Sex		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
Kaikki – Samtliga – Total	101 521	41 742	59 779
16–19	1 540	923	617
20–24	5 276	2 889	2 387
25–29	5 697	3 137	2 560
30–34	6 073	3 455	2 618
35–39	5 773	3 368	2 405
40–44	5 834	3 392	2 442
45–49	7 266	4 078	3 188
50–54	7 429	4 030	3 399
55–59	7 531	3 910	3 621
60–64	8 864	4 117	4 747
65–69	11 499	3 514	7 985
70–74	7 340	1 740	5 600
75–79	7 407	1 382	6 025
80–84	6 706	956	5 750
85–89	4 927	643	4 284
90–94	1 877	178	1 699
95–99	409	27	382
100–	73	3	70

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

29. Kansaneläkkeen saajien muita etuuksia sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014**Folkpensionsmottagares andra förmåner enligt kön och ålder 31.12.2014***Other benefits being paid to recipients of a national pension, by age and sex of recipient, at year-end 2014*

Sukupuoli Kön Sex	Kaikki Samtliga Total	Väestöosuus, % ¹⁾ Andel av be- folkningen, % ¹⁾ Share of the population, % ¹⁾	Eläkkeensaajia, joilla Pensionstagare som har Pensioners receiving				
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group			Eläkkeensaajan asumistuki Bostadsbidrag för pensionstagare Pensioners' housing allowance	Eläkettä saavan hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare Care allowance for pensioners	Rintamalisä Fronttillägg Front- veteran's supplement	Ylimääräinen rintamalisä Extra fronttillägg Additional front-veteran's supplement	Lapsikorotus Barn- förhöjning Child increase

Kaikki kansaneläkkeen saajat – Samtliga folkpensionstagare – All recipients of national pension

Lukumäärä – Antal – Number							
Kaikki – Samtliga – Total	629 218	13,1	167 135	155 398	15 112	12 776	7 348
Miehet – Män – Males	221 732	9,5	64 538	55 307	8 221	6 813	3 040
Naiset – Kvinnor – Females	407 486	16,5	102 597	100 091	6 891	5 963	4 308
16–34	21 323	1,7	12 983	11 889	.	.	1 058
35–54	52 028	3,7	29 873	20 384	.	.	4 995
55–64	83 931	10,9	31 553	18 261	.	.	883
65–	471 936	39,9	92 726	104 864	15 112	12 776	412
%							
Kaikki – Samtliga – Total	100,0	.	26,6	24,7	2,4	2,0	1,2
Miehet – Män – Males	100,0	.	29,1	24,9	3,7	3,1	1,4
Naiset – Kvinnor – Females	100,0	.	25,2	24,6	1,7	1,5	1,1
16–34	100,0	.	60,9	55,8	.	.	5,0
35–54	100,0	.	57,4	39,2	.	.	9,6
55–64	100,0	.	37,6	21,8	.	.	1,1
65–	100,0	.	19,6	22,2	3,2	2,7	0,1

Täyden kansaneläkkeen saajat – Mottagare av full folkpension – Recipients of a full national pension

Lukumäärä – Antal – Number							
Kaikki – Samtliga – Total	82 427	1,7	46 692	41 240	610	481	2 320
Miehet – Män – Males	37 815	1,6	23 803	20 474	241	158	772
Naiset – Kvinnor – Females	44 612	1,8	22 889	20 766	369	323	1 548
16–34	18 791	1,5	11 608	11 256	.	.	667
35–54	24 568	1,7	16 866	12 948	.	.	1 498
55–64	12 993	1,7	8 515	6 816	.	.	117
65–	26 075	1,9	9 703	10 220	610	481	38
%							
Kaikki – Samtliga – Total	100,0	.	56,6	50,0	0,7	0,6	2,8
Miehet – Män – Males	100,0	.	62,9	54,1	0,6	0,4	2,0
Naiset – Kvinnor – Females	100,0	.	51,3	46,5	0,8	0,7	3,5
16–34	100,0	.	61,8	59,9	.	.	3,5
35–54	100,0	.	68,7	52,7	.	.	6,1
55–64	100,0	.	65,5	52,5	.	.	0,9
65–	100,0	.	37,2	39,2	2,3	1,8	0,1

¹⁾ Osuus vastaavasta 16 v täyttäneestä väestöstä. Ulkomailla asuvat kansaneläkkeensaajat eivät sisälly väestösuuksiin.

Andel av motsvarande befolkning som är 16 år eller äldre. Folkpensionstagare som bor utomlands är inte inkluderade.

Share of the corresponding population aged 16 years or over. Not including recipients of national pension living outside Finland.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

30. Kelan eläke-etuudet keskimäärin 2008–2014

FPA:s pensionsförmåner i genomsnitt 2008–2014

Average rates of pension benefits provided by Kela, 2008–2014

Vuosi År Year	Kansaneläke Folkpension Old age pension	Takuueläke Garantipension Guarantee pension	Leskeneläke Efterlevandepension Spouse's pension	Lapseneläke Barnpension Orphan's pension	Lapsikorotus ¹⁾ Barnförhöjning ¹⁾ Child increase ¹⁾	Rintamalisä ²⁾ Fronttillägg ²⁾ Front-veteran's supplement ²⁾
	€/kk – €/mån. – €/month					
2008	289,41	•	167,17	72,28	30,08	81,05
2009	297,52	•	173,38	75,29	31,62	84,20
2010	293,12	•	172,53	74,78	31,77	83,30
2011	290,49	115,50	173,24	75,05	32,11	82,78
2012	297,52	121,58	173,86	77,46	33,26	84,84
2013	303,88	126,01	178,64	80,27	34,44	87,02
2014	303,13	128,03	177,75	80,62	35,09	86,78

¹⁾ Lapsikorotusten yhteismäärä saajaa kohti.
Barnförhöjningarnas totala belopp per mottagare.
Total amount of child increases per recipient.

²⁾ Sisältää myös ylimääräisen rintamalisän.
Inkluderar även extra fronttillägg.
Also includes the additional front-veteran's supplement.

Huom. Kokonaiseläkkeiden keskimäärät esitetään taulukoissa 11 ja 13.

Anm. Totalpensionernas genomsnittliga belopp framgår av tabellerna 11 och 13.

N.B. The average amounts of total pension income are presented in Tables 11 and 13.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

31. Kelan leskeneläkkeiden rakenne 31.12.2014

FPA-efterlevandepensionernas struktur 31.12.2014

Structure of spouses' pensions provided by Kela, at year-end 2014

Eläkelaji Pensionsslag Benefit type	Kaikki eläkkeen-saajat Samtliga pensions-tagare Total of beneficiaries	Ilman täydennys-määrää Utan kompletteringsbelopp Pensioners without additional amount	Täydennysmäärän sisältävät eläkkeet Pensioner med kompletteringsbelopp Pensioners with additional amount		
			Yhteensä Sammanlagt Total of beneficiaries	Vähennetty täydennysmäärä Minskat kompletteringsbelopp Reduced additional amount	Täysi täydennysmäärä Fullt kompletteringsbelopp Full additional amount
Kaikki leskeneläkkeet – Samtliga efterlevandepensioner – All benefits	5 650	4 371	1 279	1 232	47
Alkueläkkeet – Begynnelsepensioner – Spouse's initial pension	1 182	1 182	–	–	–
Lasta huoltavan lesken jatkoeläkkeet – Fortsättningspensioner till barnaförsörjare – Continuing pension for surviving spouses with dependent children	3 431	3 189	242	227	15
Yksinäisen lesken jatkoeläkkeet – Fortsättningspensioner till ensamstående – Continuing pension for surviving spouses without children	1 037	–	1 037	1 005	32

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

32. Kelan lapseneläkkeiden rakenne 31.12.2014**FPA-barnpensionernas struktur 31.12.2014***Structure of orphans' pensions provided by Kela, at year-end 2014*

	Lapseneläkkeensaajat – Barnpensionstagare – Orphan's pension recipients			Täydennysmäärän saajat Mottagare av kompletterings- belopp Additional amount recipients
	Kaikki Samtliga Total	Varsinaiset lapseneläkkeet Egentliga barnpensioner Ordinary orphans' pensions	Koululaiseläkkeet Studiepensioner Orphans' pensions paid on account of studies	
Kaikki lapseneläkkeet – Samtliga barn- pensioner – All orphans' pensions	18 304	14 921	3 383	5 521
Puoliorvot – Fader- eller moderlösa – <i>Half- orphan's pension</i>	17 949	14 645	3 304	5 330
Täysorvot – Fader- och moderlösa – <i>Full- orphan's pension</i>	355	276	79	191

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.**33. Rintamalisänsaajat 1995–2014****Mottagare av fronttillägg 1995–2014***Recipients of front-veteran's supplement, 1995–2014*

Ikäryhmä ja vuosi (31.12.) Åldersgrupp och år (31.12) Age group and year (At year- end)	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ All benefici- aries ¹⁾	Vuoden 1918 sodan veteraanit Veteraner från 1918 års krig Veterans of the 1918 War			Vuosien 1939–1945 sotien rintamasotilaat sekä rintamapalveluun, linnoitustöihin ja 1945–1952 miinanraivaukseen osallistuneet Frontmän och personer som deltagit i fronttjänst eller befästningsbygge 1939–1945 eller i minröjning 1945–1952 Front-veterans of the 1939–1945 wars and persons having performed front-line service, fortification work or (in 1945–1952) mine clearance work		
		Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
1995	208 364	908	139	769	207 456	157 650	49 806
1996	196 893	824	95	729	196 069	147 264	48 805
1997	185 126	774	69	705	184 352	136 918	47 434
1998	172 461	728	51	677	171 733	126 124	45 609
1999	159 959	142	40	102	159 817	115 666	44 151
2000	149 055	99	25	74	148 956	106 944	42 012
2001	136 230	89	21	68	136 141	96 447	39 694
2002	124 719	31	5	26	124 688	87 224	37 464
2003	113 924	24	3	21	113 900	78 808	35 092
2004	103 604	20	3	17	103 584	70 806	32 778
2005	94 151	20	3	17	94 131	63 489	30 642
2006	84 751	15	3	12	84 736	56 346	28 390
2007	75 696	14	3	11	75 682	49 668	26 014
2008	67 482	13	3	10	67 469	43 736	23 733
2009	59 359	10	1	9	59 349	37 876	21 473
2010	51 832	8	1	7	51 824	32 517	19 307
2011	44 641	8	1	7	44 633	27 537	17 096
2012	37 973	7	1	6	37 966	22 990	14 976
2013	32 004	6	1	5	31 998	18 982	13 016
2014	26 590	6	1	5	26 584	15 452	11 132
2014							
Kaikki – Samtliga – All ages	26 590	6	1	5	26 584	15 452	11 132
80–84	592	1	–	1	591	124	467
85–94	23 463	2	1	1	23 461	13 967	9 494
95–	2 535	3	–	3	2 532	1 361	1 171

¹⁾ Lisäksi pelkkää rintamalisää sai vuoden 2014 syyskuussa 263 ulkomailla asuvaa henkilöä.

Dessutom utgavs enbart fronttillägg i september 2014 till 263 utomlands bosatta personer.

The front-veteran's supplement was in September 2014 paid to 263 persons residing outside Finland.

Huom. Osalla rintamalisänsaajista on oikeus myös ylimääräiseen rintamalisään.

Anm. En del fronttillägstagare har också rätt till extra fronttillägg.

N.B. Some recipients of front-veteran's supplement also qualify for additional front-veteran's supplement.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

34. Alkaneet kansan- ja perhe-eläkkeet 1999–2014

Inledda folk- och familjepensioner 1999–2014

New grants of national and survivors' pension, 1999–2014

Yuosi År Year	Kansaneläkkeet – Folkpensioner – National old age, disability and unemployment pensions					Perhe- eläkkeet Familje- pensioner Survivor pensions
	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ Total ¹⁾	Vanhuus- eläkkeet ²⁾ Ålderspensioner ²⁾ Old age pension ²⁾	Työkyvyttömyyseläkkeet ²⁾ – Sjukpensioner ²⁾ – Disability pensions ²⁾		Työttömyys- eläkkeet ²⁾ Arbetslöshets- pensioner ²⁾ Unemployment pension ²⁾	
			Kaikki Samtliga Total	Varsinaiset Egentliga Ordinary	Yksilölliset varhaiseläkkeet Individuella förtidspensioner Individual early retirement	
Kaikki eläkkeet – Samtliga pensioner – Total of beneficiaries						
1999	28 142	39 178	13 499	12 571	928	5 274
2000	27 773	38 355	13 390	12 570	820	5 270
2001	31 571	26 240	14 642	13 752	890	6 127
2002	32 109	26 921	15 612	14 765	847	5 154
2003	28 650	22 703	15 612	15 059	553	5 028
2004	29 676	22 768	16 259	15 867	392	4 626
2005	30 911	22 023	16 029	15 861	168	4 814
2006	29 541	23 765	15 278	15 218	60	5 149
2007	27 989	17 195	15 439	15 433	6	5 136
2008	71 239	50 476	24 493	24 447	46	8 632
2009	35 914	25 502	16 609	16 609	–	6 161
2010	30 510	27 140	14 825	14 825	–	2 241
2011	28 998	28 765	14 024	14 024	–	1 376
2012	27 697	29 939	12 143	12 143	–	673
2013	30 663	32 245	13 390	13 390	–	251
2014	26 739	29 466	12 368	12 368	–	68
Suomessa asuvien – Till personer bosatta i Finland – To recipients living in Finland						
1999	23 927	35 089	12 002	11 075	927	5 273
2000	24 478	34 901	12 145	11 328	817	5 270
2001	28 222	23 098	13 247	12 357	890	6 127
2002	29 994	24 765	14 587	13 741	846	5 154
2003	26 542	20 516	14 603	14 053	550	5 028
2004	27 210	20 071	15 458	15 067	391	4 626
2005	28 233	19 419	15 012	14 844	168	4 814
2006	27 933	21 829	14 573	14 513	60	5 149
2007	26 502	15 483	14 890	14 884	6	5 134
2008	67 719	47 047	23 558	23 512	46	8 632
2009	33 201	22 855	15 729	15 729	–	6 157
2010	27 503	23 681	14 480	14 480	–	2 239
2011	26 404	25 604	13 715	13 715	–	1 376
2012	26 588	28 143	11 983	11 983	–	670
2013	29 107	30 055	13 275	13 275	–	251
2014	25 230	27 428	12 250	12 250	–	68
Ulkomailla asuvien – Till personer bosatta utomlands – To recipients living abroad						
1999	4 215	4 089	1 497	1 496	1	1
2000	3 295	3 454	1 245	1 242	3	–
2001	3 349	3 142	1 395	1 395	–	–
2002	2 115	2 156	1 025	1 024	1	–
2003	2 108	2 187	1 009	1 006	3	–
2004	2 466	2 697	801	800	1	–
2005	2 678	2 604	1 017	1 017	–	–
2006	1 608	1 936	705	705	–	–
2007	1 487	1 712	549	549	–	2
2008	3 520	3 429	935	935	–	–
2009	2 713	2 647	880	880	–	4
2010	3 007	3 459	345	345	–	2
2011	2 594	3 161	309	309	–	–
2012	1 109	1 796	160	160	–	3
2013	1 556	2 190	115	115	–	–
2014	1 509	2 038	118	118	–	–

Huom. Eläke on määriteltä alkavaksi, jos saajalle ei ole edeltävältä kuukaudelta maksettu ¹⁾ mitään kansaneläkettä tai ²⁾ kyseistä kansaneläkkeen lajia.
 Anm. Pensionen definieras som inledd om ¹⁾ ingen folkpension alls eller ²⁾ ingen folkpension av samma slag har betalats till pensionstagaren för den föregående månaden.

N.B. 'New pensions' includes pensions granted to recipients who have not been paid ¹⁾ any national pension or ²⁾ the specific type of national pension in question for the previous month.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

35. Kelan työkyvyttömyyseläkeratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2014

Avgöranden om sjukpension från FPA enligt kön och ålder 2014

Decisions on disability pensions given by Kela in 2014, by age and sex of the claimant

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Ratkaisuja Avgöranden Decisions			Hylkäys-% Avslags-% Denial rate (%)		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
Suomessa asuvat – Personer bosatta i Finland – Claimants living in Finland						
Uudet hakemukset – Nya ansökningar – New claims						
Kaikki – Samtliga – Total	18 782	8 611	10 171	39,7	40,4	39,1
16–34	4 522	2 215	2 307	28,5	26,0	30,9
35–44	2 807	1 318	1 489	52,0	54,9	49,5
45–54	5 286	2 445	2 841	51,4	53,9	49,2
55–59	3 887	1 710	2 177	44,3	44,7	43,9
60–64	2 280	923	1 357	11,6	10,3	12,5
Jatkohakemukset¹⁾ – Försättningsansökningar¹⁾ – Follow-up claims¹⁾						
Kaikki – Samtliga – Total	22 767	9 054	13 713	5,3	5,6	5,1
16–34	8 616	3 904	4 712	3,2	2,7	3,5
35–44	4 845	1 786	3 059	5,4	5,6	5,3
45–54	6 048	2 227	3 821	7,7	9,9	6,5
55–59	2 653	945	1 708	6,9	7,9	6,3
60–64	605	192	413	2,3	2,6	2,2

¹⁾ Kuntoutustuen jatkamista koskevat hakemukset.

Ansökningar om fortsatt utbetalning av rehabiliteringsstöd.

Claims for continued payment of rehabilitation subsidy.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

36. Maksetut Kelan eläke-etuudet 1995–2014

Utbetalda pensionsförmåner från FPA 1995–2014

Pension benefits provided by Kela, 1995–2014

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Kansaneläkkeet Folkpensioner <i>National old age, disability and unemployment pensions</i>			Takuu- eläke Garanti- pension <i>Guarantee pension</i>	Perhe- eläkkeet Familje- pensioner <i>Survivors' pensions</i>	Lapsi- korotukset Barn- förhöjning <i>Child increase</i>	Rintamasotilasetuudet Frontmannaförmåner <i>Front-veteran's benefits</i>		
		Yhteensä Samman- lagt Total	Työeläkevähenteiset kansaneläkkeet ¹⁾ Arbetspensions- avhängiga folkpensioner ¹⁾ <i>Pension-tested national pensions¹⁾</i>	Muut ²⁾ Övriga ²⁾ <i>Other²⁾</i>				Yhteensä ³⁾ Samman- lagt ³⁾ Total ³⁾	Rintamalisät ⁴⁾ Fronttillägg ⁴⁾ <i>Front-veteran's supplement⁴⁾</i>	Ylimääräiset rintamalisät Extra front- tillägg <i>Additional front- veteran's supplement</i>
Milj. € – € million										
1995	3 147,4	2 935,2	2 566,0	369,2	•	41,8	•	170,4	96,0	74,4
1996	3 081,5	2 881,3	2 506,6	374,7	•	41,3	•	158,9	90,3	68,6
1997	3 008,7	2 819,6	2 437,0	382,6	•	41,2	•	147,9	84,7	63,2
1998	2 891,0	2 711,0	2 319,4	391,6	•	41,2	•	138,8	80,1	58,7
1999	2 791,2	2 621,1	2 210,6	410,5	•	40,6	•	129,5	75,3	54,2
2000	2 706,7	2 541,2	2 114,9	426,3	•	40,0	•	125,6	70,6	55,0
2001	2 739,9	2 576,1	2 117,3	758,8	•	41,0	•	122,9	67,8	55,1
2002	2 792,0	2 635,7	2 150,9	484,8	•	40,6	•	115,7	63,8	51,9
2003	2 765,9	2 620,5	2 114,6	505,9	•	39,6	•	105,8	59,0	46,8
2004	2 738,0	2 603,4	2 074,4	529,0	•	38,8	•	95,8	54,0	41,8
2005	2 760,9	2 635,4	2 079,2	556,2	•	37,9	•	87,5	49,3	38,2
2006	2 778,8	2 661,7	2 073,0	588,7	•	37,3	•	79,7	45,1	34,6
2007	2 808,7	2 699,5	2 082,1	617,4	•	36,7	•	72,4	41,1	31,3
2008	2 507,9	2 396,0	2 396,0	•	•	36,6	5,4	70,0	37,6	32,3
2009	2 561,3	2 455,0	2 455,0	•	•	36,4	5,6	64,3	34,8	29,5
2010	2 494,8	2 398,3	2 398,3	•	•	35,3	5,6	55,6	30,5	25,1
2011	2 550,0	2 341,3	2 341,3	•	121,4	34,0	5,5	47,8	26,5	21,3
2012	2 595,5	2 360,4	2 360,4	•	154,2	33,4	5,6	42,0	23,5	18,5
2013	2 615,3	2 382,3	2 382,3	•	157,7	33,2	5,8	36,3	20,5	15,8
2014	2 560,2	2 335,9	2 335,9	•	156,6	31,6	5,8	30,4	17,3	13,0

¹⁾ Vuoden 2008 alusta sama kuin kansaneläkkeet yhteensä.

Från början av 2008 samma som folkpensionerna sammanlagt.

Starting from the beginning of 2008, equal to National old age, disability and unemployment pensions (total).

²⁾ Pelkät eläkkeensaajien asumistuet, eläkkeensaajien hoitotuet ja lapsikorotukset tai em. osat/lisät liittyneenä maahanmuuttajan erityistukeen/pitkä-aikaistyöttömien eläketukeen.

Enbart bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för pensionstagare och barnförhöjning eller dessa i kombination med särskilt stöd till invandrare/pensionsstöd till långtidsarbetslösa.

Pensioners' housing allowance, pensioners' care allowance or child increase either alone or in combination with special assistance with immigrants/pension assistance for the long-term unemployed.

³⁾ Sisältää vuosina 1995 ja 1996 myös rintamasotilaseläkkeet.

Ären 1995 och 1996 är även frontmannapensioner inkluderade.

In 1995 and 1996, also including front-veterans' pensions.

⁴⁾ Maksettuihin rintamalisiin sisältyvät myös ns. ulkomaille maksettavat rintamalisät.

Utbetalda fronttillägg inkluderar även utlandsfronttillägg.

Also includes front-veterans' supplements paid to recipients living outside Finland.

Huom. Leikatut kansaneläkkeet lakkasivat vuoden 2001 alusta lukien. Niihin liittyneet eläkkeenlisät siirtyivät ryhmään "Muut kansaneläkkeet".

1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä.

Rahanarvon muutokset liitettiin liitteessä 10.

Anm. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001. De tillhörande pensionstilläggen överfördes till "Övriga folkpensioner".

Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension.

Deflateringskoefficienter i bilaga 10.

N.B. The cut national pensions were discontinued with effect from 1 January 2001. The supplements paid in addition to them have been transferred to "Other national pensions".

The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.

For the relevant deflators see page 468.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

37. Maksetut kansan- ja perhe-eläkkeet 1995–2014

Utbetalda folk- och familjepensioner 1995–2014

Expenditure on national and survivors' pensions, 1995–2014

Vuosi År Year	Kansaneläkkeet Folkpensioner <i>National old age, disability and unemployment pensions</i>				Perhe-eläkkeet Familjepensioner <i>Survivors' pensions</i>	
	Vanhuuseläkkeet Ålderspension <i>Old age pension</i>	Työkyvyttömyyseläkkeet Sjukpension <i>Disability pension</i>	Työttömyyseläkkeet Arbetslöshetspension <i>Unemployment pension</i>	Muut ¹⁾ Övriga ¹⁾ <i>Other¹⁾</i>	Leskeneläkkeet Efterlevandepensioner <i>Spouse's pension</i>	Lapseneläkkeet Barnpensioner <i>Orphan's pension</i>
Milj. € – € million						
1995	2 062,3	792,9	79,9	•	23,4	18,4
1996	2 059,6	758,5	63,1	•	22,8	18,5
1997	1 985,7	767,5	64,1	2,3	22,5	18,7
1998	1 960,8	691,5	52,8	5,8	22,4	18,8
1999	1 897,1	665,6	50,2	8,2	21,6	18,9
2000	1 832,4	650,8	47,4	10,6	21,0	19,0
2001 ²⁾	1 803,6	658,7	48,3	65,5	21,4	19,6
2002	1 821,3	690,6	50,4	73,5	20,8	19,8
2003	1 782,5	709,3	49,1	79,6	19,9	19,7
2004	1 739,9	729,5	47,2	86,7	19,4	19,4
2005	1 735,6	756,9	46,4	96,5	18,5	19,4
2006	1 724,0	783,9	46,3	107,5	18,0	19,3
2007	1 716,3	820,0	47,1	116,2	17,5	19,2
2008 ³⁾	1 643,8	700,1	52,1	•	16,6	20,0
2009	1 662,5	738,5	53,9	•	16,0	20,4
2010	1 610,8	738,7	48,8	•	15,5	19,8
2011	1 574,7	729,5	37,1	•	14,8	19,2
2012	1 590,5	743,2	26,7	•	14,3	19,1
2013	1 608,5	757,6	16,2	•	14,1	19,1
2014	1 586,0	744,3	5,6	•	13,3	18,3

¹⁾ Saaatut eläkkeensaajien asumistukea, eläkkeensaajien hoitotukea, rintamalisää tai lapsikorotusta joko pelkästään tai liittyneenä maahanmuuttajan erityistukeen/pitkäaikaistyöttömien eläketukeen.

Inkluderar bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för pensionstagare, fronttillägg eller barnförhöjning antingen enbart eller i kombination med särskilt stöd till invandrare/pensionsstöd till långtidsarbetslösa.
Includes pensioners' housing allowance, pensioners' care allowance, front-veterans' supplement and child increase either alone or in combination with special assistance for immigrants/pension assistance for the long-term unemployed.

²⁾ Vuoden 1996 alun kansaneläkeuudistuksen siirtymävaihe päättyi. Leikatut kansaneläkkeet lakkasivat vuoden 2001 alusta lukien. Niihin liittyneet eläkkeenlisät siirtyivät ryhmään "Muut kansaneläkkeet".
Övergångsperioden i samband med folkpensionsreformen från början av 1996 upphörde. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001. De tillhörande pensionstilläggen överfördes till "Övriga folkpensioner".
End of the transition period following the reform of national pensions implemented in early 1996. The cut national pensions were discontinued with effect from 1 January 2001. The supplements paid in addition to them have been transferred to "Other national pensions".

³⁾ 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä.
Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension.
The concept of a "pension" was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.

Huom. Rahanarvon muutokertoimet liitteessä 10.

Anm. Deflateringskoefficienter i bilaga 10.

N.B. For the relevant deflators see page 468.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

38. Kelan eläke-etuuden saajat ulkomailla 1995–2014

Mottagare av FPA:s pensionsförmåner utomlands 1995–2014

Recipients of pension benefits from Kela living outside Finland, 1995–2014

Vuosi (31.12.) År (31.12) Year-end	Etuuden saajat Mottagare Recipients				Keskimääräinen etuus €/kk Genomsnittligt förmånsbelopp €/mån. Average rate of benefit, €/month
Peruste Grund Basis	Kaikki Samtliga All recipients	Vanhuuseläkkeet Ålderspension Old age pension	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension Disability pension	Muut ¹⁾ Övriga ⁴⁾ Other ⁴⁾	
Asuinmaa Bosättningsland Country of residence					
1995	11 824	9 582	2 100	142	138,1
1996	21 932	16 645	5 071	216	140,2
1997	34 856	24 351	10 279	226	138,4
1998	41 321	28 814	12 240	267	133,7
1999	43 711	31 432	12 005	274	128,9
2000	45 100	33 258	11 539	303	124,2
2001 ¹⁾	40 238	29 628	10 042	568	144,3
2002	40 607	30 357	9 638	612	142,2
2003	40 770	31 056	9 074	640	138,6
2004	41 243	32 133	8 491	619	133,2
2005	41 946	33 050	8 267	629	129,1
2006	41 546	33 274	7 670	602	127,6
2007	41 081	33 326	7 174	581	126,0
2008 ²⁾	42 495	35 083	6 951	461	134,2
2009	43 125	35 944	6 711	470	135,1
2010	43 828	37 428	5 919	481	130,9
2011	44 410	38 710	5 243	457	126,6
2012	42 521	37 736	4 321	464	127,1
2013	41 378	37 229	3 722	427	127,3
2014	39 642	36 253	2 979	410	126,3
2014					
Kaikki – Samtliga – Total	39 642	36 253	2 979	410	126,3
Eläkeoikeuden³⁾ perusteena – Grunden för pensionsrätt³⁾ – Basis of entitlement³⁾					
Kansallinen lainsäädäntö – Nationell lag- stiftning – National legislation	481	396	45	40	212,9
EY-asetus – EG-förordning – EC regulation Sosiaaliturvasopimus – Avtal om social trygghet – Social security agreement	36 166	33 210	2 642	314	118,0
	2 995	2 647	292	56	212,0
Kaikki maat – Samtliga länder – All countries	39 642	36 253	2 979	410	126,3
EU ja Eta-maat – EU/EES-länderna – EU/EEA- countries	37 305	33 994	2 930	381	123,7
Muut kuin EU ja Eta-maat – Andra än EU/EES- länder – Other countries (not EU/EEA)	2 188	2 153	17	18	165,2
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data un- available	149	106	32	11	198,5

¹⁾ Vuoden 1996 alun kansaneläkeuudistuksen siirtymävaihe päättyi.Övergångsperioden i samband med folkpensionsreformen från början av 1996 upphörde.
End of the transition period following the reform of national pensions implemented in early 1996.²⁾ 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä.Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension.
The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.³⁾ Eläkeoikeuden perusteita selvitetään sivuilla 90–91.

Grunderna för rätt till pension utreds på sidorna 90–91.

For details see page 367.

⁴⁾ Ne eläke-etuudensaajat, joilla ei ole vanhuus- eikä työkyvyttömyyseläkettä.

Pensionstagare som inte har ålders- eller sjukpension.

Recipients not collecting old age or disability pension.

Huom. Ulkomaille maksettavaa rintamalisää sai vuoden 2014 syyskuussa 263 henkilöä. Heistä asui 93 henkilöä Kanadassa, Ruotsissa 73 ja Yhdysvalloissa 56 henkilöä.

Anm. Fronttillägg till utlandet betalades till 263 personer i september 2014. Av dem bodde 93 personer i Kanada, 73 i Sverige och 56 i Förenta Staterna.
N.B. As of September 2014, front-veteran's supplement payable outside Finland was being paid to a total of 263 persons, 93 of whom lived in Canada, 73 in Sweden and 56 in the United States.Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

39. Kelan eläke-etuuden saajat ulkomailla asuinmaan ja kansalaisuuden mukaan 31.12.2014
Mottagare av FPA:s pensionsförmåner utomlands enligt bosättningsland och medborgarskap 31.12.2014
Recipients of pension benefits from Kela at year-end 2014 according to nationality and country of residence

Asuinmaa Bosättningsland <i>Country of residence</i>	Kaikki saajat ¹⁾ Samtliga mottagare ¹⁾ <i>All recipients¹⁾</i>	Vanhuus- eläkkeet Ålders- pension <i>Old age pension</i>	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension <i>Disability pension</i>	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner <i>Spouse's pension</i>	Lapseneläkkeet Barnpensioner <i>Orphan's pension</i>
Kansalaisuus Medborgarskap <i>Nationality</i>					
Eläkkeensaajat, lkm – Pensionstagare, antal – Pensioners					
Asuinmaa – Bosättningsland – Country of residence					
Kaikki – Samtliga – Total	39 642	36 253	2 979	94	286
Ruotsi – Sverige – <i>Sweden</i>	32 706	30 001	2 521	37	131
Australia – Australien – <i>Australia</i>	1 762	1 761	1	–	–
Saksa – Tyskland – <i>Germany</i>	1 662	1 577	64	8	13
Espanja – Spanien – <i>Spain</i>	661	556	94	4	3
Viro – Estland – <i>Estonia</i>	455	315	44	23	69
Norja – Norge – <i>Norway</i>	402	286	100	2	14
Iso-Britannia – Storbritannien – <i>United Kingdom</i>	297	273	16	3	5
Tanska – Danmark – <i>Denmark</i>	246	217	28	–	1
Yhdysvallat – Förenta Staterna – <i>United States</i>	212	202	2	1	5
Ranska – Frankrike – <i>France</i>	157	150	5	–	1
Muut – Övriga – <i>Others</i>	933	809	72	15	35
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>	149	106	32	1	9
Kansalaisuus – Medborgarskap – Nationality					
Kaikki – Samtliga – Total	39 642	36 253	2 979	94	286
Suomi – Finland	18 984	16 707	2 065	26	160
Ruotsi – Sverige – <i>Sweden</i>	18 402	17 510	820	20	49
Australia – Australien – <i>Australia</i>	882	882	–	–	–
Saksa – Tyskland – <i>Germany</i>	314	299	8	5	2
Viro – Estland – <i>Estonia</i>	305	202	25	20	57
Tanska – Danmark – <i>Denmark</i>	130	122	7	–	1
Muut – Övriga – <i>Others</i>	625	531	54	23	17
Keskimäärä, €/kk – Medeltal, €/mån. – Average rate (€/month)					
Kaikki – Samtliga – Total	126,26	122,86	167,64	84,71	47,31

¹⁾ Työttömyyseläkkeen, lapsikorotuksen ja rintamalisän saajat sisältyvät vain yhteissummaan.

Mottagare av sjukpension, barnförhöjning och fronttillägg ingår endast i totalsumman.

Recipients of a disability pension, child increase or front-veteran's supplement are included in the total only.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

40. Asumisaikaan suhteutetut Kelan eläkkeet 31.12.2014

FPA-pensioner avvägda enligt bosättningsstid 31.12.2014

Pensions from Kela adjusted to the recipient's previous residence in Finland, at year-end 2014

	Eläkkeensaajat – Pensionstagare – Pension recipients						Keskimääräinen eläke €/kk Genomsnittlig pension €/mån. Average pension, €/month
	Kaikki Samtliga All recipients	Vanhuus- eläkkeet Ålders- pension Old age pension	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension Disability pension	Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pension Unemployment pension	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner Spouse's pension	Lapsen- eläkkeet Barnpensioner Orphan's pension	
Yhteensä – Sammanlagt – Total	55 628	46 804	7 883	10	371	560	159,35
Ulkomailla asuvat Suomessa asuneet – Utomlands bosatta pensionstagare som bott i Finland – No longer living in Finland	36 457	33 619	2 537	–	75	226	121,46
Suomessa asuvat ulkomail- la asuneet – I Finland bo- satta pensionstagare som bott utomlands – Moved to Finland	19 171	13 185	5 346	10	296	334	231,39

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

2.2 Eläke-etuudet alueittain

Eläke-etuuksien aluetilastot esitetään vuosikirjassa maakunnittain. Maakunta määräytyy etuudensaajan kotikunnan mukaan.

2.2 Pensionsförmåner regionvis

Den regionala statistiken över pensionsförmåner presenteras landskapsvis i årsboken. Landskapet fastställs enligt förmånstagarens hemkommun.

41. Kelan eläke-etuudet maakunnittain 2014

FPA:s pensionsförmåner landskapsvis 2014

Pension benefits provided by Kela, by region, in 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Kelan vuoden aikana maksamat eläke-etuudet Pensionsförmåner betalda av FPA under året <i>Pension benefits paid by Kela during the year</i>		Kansaneläkkeensaajat 31.12. Folkpensionstagare 31.12 <i>Recipients of national pension, at year-end</i>			
	Milj. € € million	Asukasta kohti, €/v Per invånare, €/år Per inhabitant, €/year	Kaikki Samtliga Total		Täyttä kansaneläkettä saavat Mottagare av full folkpension <i>Recipients of full national pension</i>	
			Lukumäärä Antal Number	% 16 v täyttäneestä väestöstä % av befolkning som är 16 år eller äldre % of population aged 16 or over	Lukumäärä Antal Number	% 16 v täyttäneestä väestöstä % av befolkning som är 16 år eller äldre % of population aged 16 or over
Kaikki – Samtliga – Total	2 560,2	.	629 218	.	82 427	.
Suomessa asuvien – Pensioner för personer bosatta i Finland – For persons resident in Finland	2 496,4	456,04	589 986	13,1	76 534	1,7
Uusimaa – Nyland	414,0	258,02	97 369	7,4	15 729	1,2
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	208,8	441,55	52 066	13,2	6 235	1,6
Satakunta	129,2	576,83	31 341	16,7	3 686	2,0
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	80,7	460,14	20 057	13,8	2 303	1,6
Pirkanmaa – Birkaland	220,0	437,07	53 545	12,9	6 612	1,6
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	103,5	512,02	26 009	15,4	2 913	1,7
Kymenlaakso – Kymmenedalen	97,3	540,68	23 189	15,2	3 023	2,0
Etelä-Karjala – Södra Karelen	75,6	573,35	17 472	15,6	2 046	1,8
Etelä-Savo – Södra Savolax	113,4	747,84	26 212	20,2	2 999	2,3
Pohjois-Savo – Norra Savolax	162,9	655,64	36 810	17,7	4 842	2,3
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	113,6	687,26	25 310	18,2	3 154	2,3
Keski-Suomi – Mellersta Finland	149,7	543,52	34 391	15,1	4 579	2,0
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	130,9	676,53	30 838	19,5	3 159	2,0
Pohjanmaa – Österbotten	83,0	457,97	21 099	14,3	2 152	1,5
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	38,8	563,63	9 223	16,8	1 092	2,0
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	199,4	491,73	44 468	14,0	6 897	2,2
Kainuu – Kajanaland	59,5	750,31	13 206	19,7	1 642	2,5
Lappi – Lappland	106,5	585,77	24 873	16,4	3 204	2,1
Ahvenanmaa – Åland	9,6	332,14	2 508	10,5	267	1,1

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

42. Kelan eläke-etuuden¹⁾ saajat maakunnittain 31.12.2014
Mottagare av FPA:s pensionsförmåner¹⁾ landskapsvis 31.12.2014
Recipients of pension benefits from Kela¹⁾, by region, at year-end 2014

Maakunta ²⁾ Landskap ²⁾ Region	Kaikki Samtliga Total	Vanhuus- eläkkeet Ålders- pension Old age pension	Työkyvyttö- myyseläkkeet Sjukpension Disability pension	Työttömyys- eläkkeet Arbets- löshets- pension Unemploy- ment pension	Perhe-eläkkeet Familjepensioner Survivors' pensions	Lesken- eläkkeet Efter- levande- pensioner Spouse's pension	Lapsi- korotukset ³⁾ Barnför- höjningar ³⁾ Child increase ³⁾	Rintamalisät Fronttillägg Front- veteran's supplement
Kaikki – Samtliga – Total.....	669 782	482 079	146 764	375	5 650	18 304	12 560	26 590
Suomessa asuvat – Bosatta i Fin- land – Recipients living in Finland ...	630 140	445 826	143 785	375	5 556	18 018	12 461	26 066
Uusimaa – Nyland	108 118	68 632	28 696	41	1 342	4 741	2 613	5 267
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	55 504	40 198	11 846	22	451	1 514	1 118	2 218
Satakunta	33 042	24 698	6 616	27	263	803	506	1 108
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	21 382	15 716	4 328	13	184	604	376	900
Pirkanmaa – Birkaland	56 924	41 157	12 348	40	513	1 599	1 017	2 003
Päijät-Häme – Päijänne Tavastland	27 386	20 267	5 724	18	227	647	362	937
Kymenlaakso – Kymmenedalen	24 974	17 648	5 524	17	230	670	501	1 367
Etelä-Karjala – Södra Karelen	18 681	13 632	3 822	18	161	484	343	1 064
Etelä-Savo – Södra Savolax	27 433	20 633	5 567	12	196	539	403	864
Pohjois-Savo – Norra Savolax	38 796	27 157	9 635	18	287	981	804	1 189
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	26 631	19 339	5 948	23	209	616	445	1 157
Keski-Suomi – Mellersta Finland ..	36 446	26 112	8 257	22	313	1 020	707	1 129
Etelä-Pohjanmaa – Södra Öster- botten	32 140	24 515	6 311	12	236	616	602	884
Pohjanmaa – Österbotten	22 085	17 446	3 644	9	128	420	342	756
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Öster- botten	9 678	7 267	1 950	6	72	212	197	269
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Öster- botten	47 626	31 291	13 137	40	407	1 463	1 271	2 122
Kainuu – Kajanaland	13 996	9 905	3 286	15	110	358	260	868
Lappi – Lappland	26 619	18 121	6 730	22	204	651	554	1 833
Ahvenanmaa – Åland	2 679	2 092	416	–	23	80	40	131
Ulkomailla asuvat – Bosatta utom- lands – Recipients living abroad	39 642	36 253	2 979	–	94	286	99	524

¹⁾ Ei sisällä takuueläkettä.
Inkluderar inte garantipension.
Not including guarantee pensions.

²⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

³⁾ Lapsikorotuksen saajat.
Mottagare av barnförhöjning.
Recipients of child increase.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

2.3 Eläkkeet ammateittain

Tietoja työkyvyttömyyseläkkeensaajien ammateista on saatavissa vain Kelan eläkkeistä ja niistäkin vain alka-neista eläkkeistä. On huomattava, että Kelasta eläkettä saavilla joko ei ole ollut oikeutta muuhun eläketurvaan tai heidän muista eläkkeistä koostuva eläketurvansa jää pienehköksi.

Ammattiluokitus. Eläketilastoissa otettiin käyttöön Ammattiluokitus 2010 tilastovuoden 2014 alusta. Kansallinen Ammattiluokitus 2010 perustuu kansainvälisen työjärjestön (ILO) laatimaan ja YK:n vahvistamaan ISCO-08 -ammattiluokitukseen.

Ammattikäsité. Eläkkeenhakijan ammatiksi merkitään henkilön viimeksi harjoittama ammatti. Jos hakija ei vii-meisten viiden vuoden aikana ole toiminut ammatissa, merkitään hänet ammatissa toimimattomaksi. Amma-tin harjoittamiseksi katsotaan vähintään kolmen tun-nin osapäivätyö ja vähintään neljä kuukautta vuodessa kestävä työ.

2.3 Pensioner yrkesvis

Uppgifter om sjukpensionstagarnas yrke är tillgängli-ga endast för pensioner från FPA och bara för inledda pensioner. Det bör noteras att de som har pension från FPA inte har haft rätt till annat pensionsskydd eller så är deras pensionsskydd som består av andra pensioner relativt litet.

Yrkesklassificering. Från och med början av statistikåret 2014 tog man i bruk Yrkesklassificering 2010 i pensionsstatistiken. Den nationella Yrkesklassificeringen 2010 grundar sig på yrkesklassificeringen ISCO-08, som utar-betats av den internationella arbetsorganisationen (ILO) och fastställts av FN.

Yrkesbegreppet. Pensionstagarnas yrkesuppgifter avser det yrke de senast utövat. En sökande som inte yrkesar-betat under de fem senaste åren hänförs till kategorin icke yrkesverksamma. Som yrkesutövning räknas minst tre timmars deltidsarbete och arbete som varar minst fyra månader per år.

43. Alkaneet Kelan työkyvyttömyyseläkkeet ammattiryhmittäin 2014

Inleda sjukpensioner från FPA enligt yrkesgrupp 2014

New disability pensions granted by Kela, by occupational group, in 2014

Ammattiasema Yrkesställning <i>Occupational position</i>	Kaikki työkyvyttömyys- eläkkeet Samtliga sjukpensioner <i>All disability pensions</i>			Toistaiseksi myönnetty työkyvyttömyys- eläkkeet Tillsvidare beviljade sjukpensioner <i>Disability pensions granted for an unspecified period</i>		Kuntoutustuet Rehabiliterings- stöd <i>Rehabilitation subsidies</i>		18–64-vuotias työllinen työvoima v. 2012, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 18–64 år, år 2012 (%) <i>Employed labour force aged 18–64 as of 2012 (%)</i>	
	Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>		Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	%	Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	%		
	a			b		c		d	
Yhteensä – Sammanlagt – Total	12 368	45,9		4 865		7 503			
	Kaikki eläkkeet – Samtliga pensioner – Total of beneficiaries								
	Suomessa asuvien – Till i Finland bosatta – To recipients living in Finland								
Yhteensä – Sammanlagt – Total	12 250	45,8		4 844		7 406			
Yrittäjät ja palkansaajat yhteensä – Företagare och löntagare sammanlagt – Total number of self-employed persons and wage earners	5 954	100,0	38,7	2 296	100,0	3 658	100,0	100,0	
Itsenäinen yrittäjä tai ammatinharjoittaja, yrittäjä- perheen jäsen – Egenföretagare eller självständig yrkesutövare, medlem i företagarfamilj – Business owner or self-employed person, or family member of such individual	1 331	22,4	44,0	560	24,4	771	21,1	10,6	
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	4 623	77,6	37,2	1 736	75,6	2 887	78,9	89,4	
Johtajat – Chefer – Managers	4	0,1	75,0	1	0,0	3	0,1	2,7	
Erytisasiantuntijat – Specialister – Professionals	201	3,4	37,8	60	2,6	141	3,9	17,3	
Asiantuntijat – Experter – Technicians and associate professionals	389	6,5	29,8	106	4,6	283	7,7	17,0	
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät – Kontors- och kundtjänstpersonal – Clerical support workers	240	4,0	22,5	94	4,1	146	4,0	6,7	
Palvelu- ja myyntityöntekijät – Service- och försäljnings- personal – Service and sales workers	1 458	24,5	14,7	475	20,7	983	26,9	18,6	
Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym. – Jordbrukare, skogsarbetare m.fl. – Skilled agricultural, forestry and fishery workers	167	2,8	60,5	85	3,7	82	2,2	0,8	
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät – Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare – Craft and related trades workers	740	12,4	87,6	333	14,5	407	11,1	9,0	
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät – Process- och transport- arbetare – Plant and machine operators, and assemblers	424	7,1	72,6	169	7,4	255	7,0	7,8	
Muut työntekijät – Övriga arbetstagare – Elementary occupations	891	15,0	19,2	377	16,4	514	14,1	6,9	
Sotilaat – Militärer – Armed forces occupations	–	–	–	–	–	–	–	0,5	
Tuntematon – Okänd – Unknown	13	0,2	76,9	8	0,3	5	0,1	2,1	
Vanhan luokituksen mukainen ammattikoodi – Yrkeskod enligt den gamla klassificeringen – Occupational code according to the old classification	96	1,6	20,8	28	1,2	68	1,9		
Muut¹⁾ – Övriga¹⁾ – Others¹⁾	6 296	52,5		2 548		3 748			
	Ulkomailla asuvien – Till utomlands bosatta – To recipients living abroad								
Yhteensä – Sammanlagt – Total	118	53,4		21		97			

¹⁾ Sisältää ammatissa toimimattomat sekä ne, joiden ammattiasema ei ole tiedossa.

Inkluderar icke-yrkesverksamma och personer vars yrkesställning är okänd.

Includes the economically inactive and those whose occupational position is unknown.

Lähde – Källa:

a, b, c SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

d SVT. TK: Työvoimatutkimus 2012 – FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2012.

3 | Kelan vammaisetuudet ja -palvelut FPA:s handikappförmåner och -tjänster

2014

- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
Handikappbidrag för personer under 16 år
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
Handikappbidrag för personer över 16 år
- Eläkettä saavan hoitotuki
Vårdbidrag för pensionstagare
- Veteraanilisä
Veterantillägg
- Ruokavaliokorvaus
Kostersättning
- Vammaisten tulkkauspalvelut
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning

Kelan vammaisille maksamia etuuksia ovat *alle 16-vuotiaan vammaistuki*, *16 vuotta täyttäneen vammaistuki*, *eläkettä saavan hoitotuki* ja *ruokavaliokorvaus*.

Alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen vammaistuki sekä eläkettä saavan hoitotuki ovat samankaltaiset niin tavoitteiltaan kuin rakenteeltaan. Ne voidaan myöntää toistaiseksi tai määräajaksi. Keliakiaa sairastaville maksettava ruokavaliokorvaus on vakiomääräinen toistaiseksi myönnettävä erillinen vammaisetus.

Vammaisasetuudet eivät ole veronalaista tuloa eivätkä tulot tai varallisuus vaikuta niiden määrään. Muiden kuin ruokavaliokorvauksen määrä tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti.

Mainittujen etuuksien lisäksi Kela järjestää tulkkauspalveluja vammaisille henkilöille.

Vammaisasetuuksia ja -palveluja koskevia lakimuutoksia selostetaan liitteessä 1.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

3.1 Vammaisasetuudet

Vammaisasetuuden myöntäminen edellyttää pääsääntöisesti, että tuen saaja asuu Suomessa vakinaisesti. EU:n sosiaaliturva-asetus mahdollistaa sen, että alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen vammaistuki, eläkettä saavan hoitotuki ja ruokavaliokorvaus voidaan kuitenkin tietyissä tilanteissa myöntää myös EU- ja Eta-maassa tai Sveitsissä asuvalle henkilölle. Vammaisasetuutta voidaan tietyin edellytyksin maksaa myös muuhun maahan, jos henkilö on soveltamislain mukaisesti vakuutettu.

Vammaisasetuutta maksetaan myös henkilölle, joka on hoidettavana pääasiassa julkisin varoin ylläpidetyssä laitoksessa.

Alle 16-vuotiaan vammaistuki. Tukea maksetaan alle 16-vuotiaalle vammaiselle tai pitkäaikaissairaalle lapselle. Hänen edellytetään olevan vähintään kuuden kuukauden ajan siinä määrin sairauteen, vikaan tai vammaan liittyvästi hoidon, huolenpidon ja kuntoutuksen tarpees-

De förmåner som FPA betalar till personer med funktionsnedsättning är *handikappbidrag för personer under 16 år*, *handikappbidrag för personer över 16 år*, *vårdbidrag för pensionstagare* och *kostersättning*.

Handikappbidraget för personer under 16 år, handikappbidraget för personer över 16 år samt vårdbidraget för pensionstagare är likartade både till sitt syfte och sin struktur. De kan beviljas för en viss tid eller tills vidare. Kostersättning som betalas till personer med celiaki är en separat handikappförmån som beviljas med ett fast belopp tills vidare.

Handikappförmånerna är inte skattepliktig inkomst; på förmånsbeloppet inverkar varken inkomst eller förmögenhet. Frånsett kostersättningen justeras handikappförmånerna årligen enligt folkpensionsindex.

Utöver förmånerna ovan ordnar FPA tolktjänst för personer med funktionsnedsättning.

För lagändringar som gäller handikappförmånerna och -tjänsterna redogörs i bilaga 1.

I föreliggande upplaga av Statistisk årsbok har termen 'handikappade' fått ge plats för den rekommenderade termen 'personer med funktionsnedsättning'.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

3.1 Handikappförmåner

Beviljandet av en handikappförmån förutsätter som regel att bidragstagaren är stadigvarande bosatt i Finland. EG-förordningen om social trygghet möjliggör att handikappbidrag för personer under 16 år, handikappbidrag för personer över 16 år, vårdbidrag för pensionstagare och kostersättning i vissa fall ändå kan beviljas den som bor i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz. Handikappförmåner kan under vissa förutsättningar också betalas till andra länder om personen är försäkrad i enlighet med tillämpningslagen.

Handikappbidrag utges också till personer som vårdas på en institution vars verksamhet huvudsakligen finansieras med offentliga medel.

Handikappbidrag för personer under 16 år. Bidraget betalas till barn med funktionsnedsättning eller långtids-sjuka barn som är under 16 år och som under minst sex månader behöver vård, omvårdnad och rehabilitering i anslutning till sjukdomen eller funktionsnedsättningen

sa, että siitä aiheutuu tavanomaista suurempaa rasitusta ja sidonnaisuutta terveeseen lapseen verrattuna.

Etuutta maksetaan lapsen sairauteen, vikaan tai vammaan liittyvän hoidon aiheuttaman rasituksen ja sidonnaisuuden perusteella. *Perustukeen* on oikeus lapsella, jonka hoito aiheuttaa rasitusta ja sidonnaisuutta vähintään viikoittain. *Korotettua vammaistukea* saavan lapsen hoitamisesta aiheutuva rasitus ja sidonnaisuus on vaativaa tai päivittäistä. Jos rasitus ja sidonnaisuus on vaativaa ja ympärivuorokautista, lapsella on oikeus *ylimään vammaistukeen*.

16 vuotta täyttäneen vammaistuki. Tuen tarkoitus on tukea taloudellisesti pääasiassa muiden kuin eläkkeellä olevien työikäisten vammaisten ja sairaiden selviytymistä jokapäiväisissä toimissa, työelämässä ja opiskelussa. 16 vuotta täyttäneen vammaistuella korvataan sairauden tai vamman aiheuttamia haittoja, avuntarvetta ja erityiskustannuksia.

Tukea maksetaan henkilölle, jonka toimintakyky on sairauden, vian tai vamman takia heikentynyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Tuki maksetaan perustukeena, korotettuna vammaistukeena tai ylimpänä vammaistukeena kuten alle 16-vuotiaan vammaistukikin. 16 vuotta täyttäneen vammaistukea ei makseta, jos henkilö on oikeutettu eläkettä saavan hoitotukeen.

Eläkettä saavan hoitotuki. Etuuden tarkoitus on tukea pitkäaikaissairaana tai vammaisen eläkkeensaajan kotona asumista. Eläkettä saavan hoitotukea voi saada 16 vuotta täyttänyt henkilö, joka saa

- vanhuuseläkettä
- työkyvyttömyyseläkettä
- leskeneläkettä ja on täyttänyt 65 vuotta
- liikennevahingon tai tapaturman perusteella maksettavaa tapaturmaeläkettä, elinkorkoa, täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai korvausta tai
- takuueläkettä.

Tuki voidaan myöntää, kun henkilön toimintakyky on sairauden tai vamman takia heikentynyt vähintään vuoden ajan. Tämäkin tuki maksetaan kolmiportaisena. Suuruuteen vaikuttavat avun, ohjauksen ja valvonnan tarve sekä sairauden aiheuttamien erityiskustannusten määrä.

Veteraanilisä. Veteraaneille, jotka saavat Kelasta korotettua tai ylintä eläkettä saavan hoitotukea ja ylimääräistä rintamalisää, maksetaan veteraanilisää. Se on eläkettä saavan hoitotuen osa.

Ruokavaliokorvaus. Etuus myönnetään 16 vuotta täytäneille keliakiaa sairastaville henkilöille korvaamaan gluteenittoman ruokavaliion aiheuttamia kustannuksia.

i sådan omfattning att det medför större belastning och bundenhet än vad som är vanligt jämfört med friska barn.

Förmånen betalas med hänsyn till den belastning och bundenhet som värden på grund av barnets sjukdom eller funktionsnedsättning föranleder. *Handikappbidrag med grundbelopp* betalas, när värden medför belastning och bundenhet minst varje vecka. *Handikappbidrag med förhöjt belopp* betalas när värden medför krävande eller daglig belastning och bundenhet. Om belastningen och bundenheten är krävande och pågår dygnet runt, har barnet rätt till *handikappbidrag med högsta belopp*.

Handikappbidrag för personer över 16 år. Bidraget är i första hand avsett som ekonomiskt stöd för personer med funktionsnedsättning och sjuka personer i arbetsför ålder, som inte är pensionstagare och som behöver stöd för att klara sina dagliga göromål, sitt arbete och sina studier. Bidraget utges för att ersätta olägenheter, hjälpbehov och särskilda kostnader som beror på sjukdomen eller funktionsnedsättningen.

Bidraget kan beviljas den vars funktionsförmåga p.g.a. sjukdom eller funktionsnedsättning är nedsatt minst ett år utan avbrott. Bidraget betalas, liksom handikappbidraget för personer under 16 år, med grundbelopp, förhöjt belopp eller högsta belopp. Handikappbidrag för personer över 16 år beviljas inte den som har rätt till vårdbidrag för pensionstagare.

Vårdbidrag för pensionstagare. Syftet med förmånen är att stödja långtidssjuka eller pensionstagare med funktionsnedsättning så att de kan bo hemma. Vårdbidrag för pensionstagare kan beviljas den som fyllt 16 år och som redan har

- ålderspension
- sjukpension
- efterlevandepension och har fyllt 65 år
- olycksfallspension, livränta, full sjukpension (invalidpension) eller ersättning på grund av trafikskada eller olycksfall eller
- garantipension.

Bidraget kan beviljas den vars funktionsförmåga på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning är nedsatt under minst ett år. Också detta bidrag är indelat i tre storleksklasser. Storleken beror av behovet av hjälp, handledning och tillsyn samt de särskilda kostnader som sjukdomen medför.

Veterantillägg. Till de veteraner som får FPA:s vårdbidrag för pensionstagare med förhöjt belopp eller högsta belopp och extra fronttillägg betalas ett veterantillägg. Det är en del av vårdbidraget för pensionstagare.

Kostersättning. Förmånen beviljas personer med celiaki som fyllt 16 år i ersättning för kostnaderna för glutenfri diet. Kostersättning kan utges samtidigt med han-

Ruokavaliokorvausta voi saada samanaikaisesti muun sairauden perusteella myönnetyn 16 vuotta täyttäneen vammaistuen tai eläkettä saavan hoitotuen kanssa. Ruokavaliokorvaus on vakiomääräinen.

Vammaisasetuudet 2014:

€/kk	Perustuki	Korotettu tuki	Ylin tuki
Alle 16-vuotiaan vammaistuki	92,88	216,73	420,26
16 vuotta täyttäneen vammaistuki	92,88	216,73	420,26
Eläkettä saavan hoitotuki	62,21	154,86	327,46
Veteraanit	62,21	259,92	432,52
Ruokavaliokorvaus oli 23,60 €/kk.			

dikappbidrag för personer över 16 år eller vårdbidrag för pensionstagare som beviljats för en annan sjukdom. Kostersättningen utgörs av ett fast belopp.

Handikappförmåner 2014:

€/mån.	Grundbidrag	Höjt bidrag	Högsta bidrag
Handikappbidrag för personer under 16 år	92,88	216,73	420,26
Handikappbidrag för personer över 16 år	92,88	216,73	420,26
Vårdbidrag för pensionstagare	62,21	154,86	327,46
Veteraner	62,21	259,92	432,52
Kostersättningen var 23,60 euro/mån.			

Tilastointi

Vammaisasetuusia kuvaavia tilastoja esitetään sekä voimassa olevista että alkaneista etuuksista. Voimassaolotiedot kuvaavat vuoden lopun tilannetta ja kattavat kaikki etuuden saajat. Tilastot alkaneista etuuksista kertovat vuoden aikana alkaneiden uusien etuuksien lukumäärän. Etuus on uusi, jos saajalla ei ole aikaisemmin ollut kyseistä etuutta tai edellisen etuuden päättymisestä on kulunut vähintään kuukausi. Etuusmenot koostuvat koko vuoden aikana maksetuista vammaisasetuuksista.

Statistikförling

Statistiken över handikappförmånerna presenteras för både gällande förmåner och förmåner som börjat utges. Uppgifterna om gällande förmåner beskriver situationen vid årets slut och omfattar samtliga förmånstagare. Statistiken över förmåner som börjat utges avser antalet nya förmåner som börjat utges under året. En förmån är ny om mottagaren inte haft förmånen tidigare eller om minst en månad förlutit sedan föregående förmån. Förmånsutgifterna består av de handikappförmåner som betalts ut under hela året.

44. Maksetut vammaisasetuudet 1995–2014 Utbetalda handikappförmåner 1995–2014 Disability benefits, 1995–2014

Vuosi År Year	Kaikki vammaisasetuudet Samtliga handikappförmåner All disability benefits	Alle 16-vuotiaan vammaistuet Handikappbidrag för personer under 16 år Disability allowance for persons under 16 years	16 vuotta täyttäneen vammaistuet Handikappbidrag för personer över 16 år Disability allowance for persons aged 16 years or older	Eläkettä saavan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare Care allowance for pensioners	Ruokavaliokorvaukset Kostersättning Dietary grant
Milj. € – € million					
1995	266,3	66,1	26,5	173,8	•
1996	268,8	69,0	26,0	173,9	•
1997	274,2	71,2	26,2	176,8	•
1998	274,4	69,2	26,4	178,8	•
1999	287,4	71,6	27,0	188,9	•
2000	298,4	73,8	28,1	196,6	•
2001	322,3	78,8	29,9	213,6	•
2002	333,4	76,2	31,4	225,0	0,8
2003	343,5	73,7	32,1	232,8	5,0
2004	352,9	74,1	32,1	241,5	5,2
2005	362,1	72,7	31,7	252,2	5,5
2006	377,3	72,8	31,5	267,1	5,9
2007	388,9	72,6	31,6	278,5	6,2
2008	399,2	70,2	31,3	291,1	6,5
2009	418,4	69,9	31,6	310,0	6,9
2010	508,9	69,7	31,1	400,8	7,2
2011	531,5	71,9	31,2	420,9	7,5
2012	555,3	75,2	32,6	439,8	7,8
2013	592,7	78,6	34,3	470,7	9,1
2014	612,9	82,6	36,2	484,7	9,4

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisasetuuslainsäädäntö muutti vammaisasetuuskäsitteitä.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppen för handikappförmånerna.
N.B. The concept of a disability benefit was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

45. Vammaisetuuden saajat 1995–2014
Mottagare av handikappförmåner 1995–2014
Recipients of disability benefits, 1995–2014

31.12. Year-end	Kaikki vammais- etuudet ¹⁾ Samtliga handikapp- förmåner ¹⁾ <i>All disability benefits¹⁾</i>	Alle 16-vuotiaan vammaistuet Handikappbidrag för personer under 16 år <i>Disability allowance for persons under 16 years</i>	16 vuotta täyttäneen vammaistuet Handikappbidrag för personer över 16 år <i>Disability allowance for persons aged 16 years or older</i>	Eläkettä saavan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare <i>Care allowance for pensioners</i>	Ruokavalio- korvaukset Kostersättning <i>Dietary grant</i>
1995	..	42 098	11 305	140 754	•
1996	..	44 564	11 368	141 674	•
1997	..	45 991	11 566	144 046	•
1998	..	45 164	11 561	145 516	•
1999	..	46 026	11 693	150 573	•
2000	..	46 805	12 020	153 896	•
2001	..	46 749	12 300	159 920	•
2002	..	41 454	12 476	164 961	12 141
2003	..	39 173	12 468	169 231	18 758
2004	..	39 012	12 453	175 395	20 596
2005	..	37 793	12 167	183 469	22 192
2006	..	37 365	11 903	190 722	23 553
2007	..	35 991	11 481	192 833	24 858
2008	266 814	34 452	11 238	196 828	26 235
2009	268 518	33 243	10 828	198 882	27 591
2010	296 324	33 263	10 443	225 887	28 963
2011	302 780	34 955	10 441	229 693	30 021
2012	303 842	34 525	10 504	229 935	31 283
2013	307 809	34 821	10 599	232 418	32 447
2014	310 128	35 289	10 925	232 928	33 514

¹⁾ Vuoden 2008 alusta alkaen on tilastoitu vammaisetuudensaajien kokonaismäärä, jossa jokainen henkilö esiintyy vain kerran, vaikka sama henkilö voi saada samanaikaisesti ruokavaliokorvausta ja 16 vuotta täyttäneen vammaistukea tai eläkettä saavan hoitotukea.

Samtliga mottagare av handikappförmåner har statistikförts från början av 2008. I det totala antalet förekommer en och samma person bara en gång, även om personen samtidigt kan få kostersättning och handikappbidrag för personer över 16 år eller vårdbidrag för pensionstagare.

Starting from the beginning of 2008, the statistics reflect the total number of disability benefit recipients, with each recipient represented only once, even though dietary grant can be paid at the same time as disability allowance for 16s and over or pensioners' care allowance.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

46. Vammaisetuuden saajat sukupuolen, iän ja etuuden tason mukaan 31.12.2014
Mottagare av handikappförmåner enligt kön, ålder och förmånens nivå 31.12.2014
Recipients of disability benefit at year-end 2014 by age, sex and amount of benefit

Etuuden taso Förmånens nivå <i>Amount of benefit</i>	Alle 16-vuotiaan vammaistuet Handikappbidrag för personer under 16 år <i>Disability allowance for persons under 16 years</i>		16 vuotta täyttäneen vammaistuet Handikappbidrag för personer över 16 år <i>Disability allowance for persons aged 16 years or older</i>		Eläkettä saavan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare <i>Care allowance for pensioners</i>		Ruokavaliokorvaukset Kostersättning <i>Dietary grant</i>	
Ikäryhmä Åldersgrupp <i>Age group</i>	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Pojat, % Poikar, % <i>Boys (%)</i>	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>
Kaikki – Samtliga – Total	35 289	63,3	10 925	46,6	232 928	39,0	33 514	34,3
Perustuki – Grundbidrag – <i>Basic rate</i>	16 256	61,8	2 341	31,1	99 638	39,6	.	.
Korotettu tuki – Förhöjt bidrag – <i>Middle rate</i>	16 908	65,3	5 300	50,7	76 738	40,4	.	.
Ylin tuki – Högsta bidrag – <i>Highest rate</i> Suojattu tuki ¹⁾ – Skyddat bidrag ¹⁾ – <i>Disability allowance based on earlier legislation¹⁾</i>	2 125	59,7	2 539	50,0	56 272	35,8	.	.
	.	.	745	53,8	271	80,8	.	.
Kaikki – Samtliga – Total	35 289	63,3	10 925	46,6	232 928	39,0	33 514	34,3
0–6	10 845	64,3
7–15	24 235	62,9
16–24	209	61,2	3 395	54,7	4 792	59,0	2 481	34,3
25–34	1 299	47,5	7 254	57,2	2 829	30,9
35–44	1 650	42,8	8 603	56,8	3 599	31,5
45–54	2 271	42,8	14 681	53,1	5 956	33,5
55–64	2 004	45,4	25 356	51,0	7 591	35,3
65–74	43	53,5	38 099	48,4	6 231	37,5
75–84	40	2,5	65 144	36,7	3 860	35,1
85–94	188	0,5	63 071	23,7	946	29,4
95–	35	–	5 928	14,9	21	9,5

¹⁾ Tukea maksetaan ns. suojaäänöksen perusteella: eläkkeensaajan hoitotukea lainmuutoksen 1.7.1988 ja aikuisen vammaistukea lainmuutoksen 1.1.1989 perusteella.

Bidrag betalas på basis av en s.k. skyddsbestämmelse: vårdbidrag för pensionstagare på basis av lagändringen 1.7.1988 och handikappbidrag för vuxna på basis av lagändringen 1.1.1989.

Under a grandfather provision, pensioner's care allowance is paid in accordance with legislation implemented on 1 July 1988 and disability allowance for 16s or over in accordance with legislation implemented on 1 January 1989.

Huom. Vammaisetuuden saajat, joilla etuuden taso on tuntematon, sisältävät vain yhteissummaan. Ruokavaliokorvausta voidaan maksaa samanaikaisesti 16 vuotta täyttäneen vammaistuen ja eläkettä saavan hoitotuen kanssa.

Anm. Mottagare av handikappförmåner med okänd förmånsnivå ingår endast i totalantalet. Kostersättning kan betalas ut samtidigt som handikappbidrag för personer över 16 år och vårdbidrag för pensionstagare.

N.B. *The total figures also include recipients whose amount of disability benefit was unknown. Dietary grant can be paid at the same time with care allowance for pensioners or disability allowance for persons aged 16 years or older.*

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

47. Alkaneet vammaisetuudet 1995–2014¹⁾
Inledda handikappförmåner 1995–2014¹⁾
New disability benefits granted, 1995–2014¹⁾

Vuosi År Year	Yhteensä Sammanlagt Total	Alle 16-vuotiaan vammainen Handikappbidrag för personer under 16 år Disability allowance for persons under 16 years	16 vuotta täyttäneen vammainen Handikappbidrag för personer över 16 år Disability allowance for persons aged 16 years or older	Eläkettä saavan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare Care allowance for pensioners	Ruokavaliokorvaukset Kostersättning Dietary grant
1995	..	15 366	2 460	23 341	•
1996	..	16 489	2 522	24 868	•
1997	..	16 810	2 635	25 315	•
1998	..	14 864	2 639	24 769	•
1999	..	16 241	2 959	28 429	•
2000	..	15 823	3 138	27 795	•
2001	..	16 150	3 243	30 466	•
2002	59 004	13 355	3 288	30 185	12 176
2003	52 420	12 708	3 246	29 417	7 049
2004	50 011	13 048	3 205	31 407	2 351
2005	50 544	11 788	3 136	33 657	1 963
2006	50 449	11 875	3 067	33 865	1 642
2007	44 952	10 991	2 839	29 504	1 618
2008	50 492	10 754	3 217	34 798	1 723
2009	48 739	10 329	3 011	33 737	1 662
2010 ²⁾	80 458	10 030	2 972	65 760	1 696
2011	51 225	11 421	3 230	35 132	1 442
2012	47 916	10 666	3 282	32 318	1 650
2013	50 514	10 537	3 487	34 861	1 629
2014

¹⁾ Saa etuutta ensimmäistä kertaa tai edellisen päättymisestä on kulunut vähintään kuukausi.
 Personer som fått förmånen första gången eller efter att minst en månad gått sedan den föregående förmånsutbetalningen upphörde.
Receives benefit for the first time or has not received benefit for one month or more.

²⁾ 1.1.2010 vammaisetuuksia alettiin maksaa myös laitoshoidossa oleville.
 Sedan 1.1.2010 betalas handikappförmåner också till dem som vårdas på institution.
Eligibility for disability benefits was extended to persons in institutional care on 1 January 2010.

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti vammaisetuskäsitteitä. Taulukon luvut ovat uuden käsitteen mukaisia.
 Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppen för handikappförmånerna. Siffrorna i tabellen överensstämmer med de nya begreppen.

N.B. The concept of a disability benefit was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. The figures shown in the table comply with the redefined concept.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

48. Vammaisetuusratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2014

Avgöranden om handikappförmåner enligt kön och ålder 2014

Decisions on applications for disability benefit given in 2014, by age and sex of the applicant

Ikäryhmä Aldersgrupp Age group	Ratkaisuja Avgöranden Decisions			Hylkäys-% Avslags-% Denial rate (%)		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
Alle 16-vuotiaan vammaistuet – Handikappbidrag för personer under 16 år – Disability allowance for persons under 16 years						
Kaikki – Samtliga – Total	31 707	20 915	10 792	15,0	14,5	15,9
0– 6	14 142	9 190	4 952	13,9	13,2	15,1
7–15	17 565	11 725	5 840	15,9	15,5	16,6
16 vuotta täyttäneen vammaistuet – Handikappbidrag för personer över 16 år – Disability allowance for persons aged 16 years or older						
Kaikki – Samtliga – Total	9 565	4 333	5 232	40,9	38,7	42,7
16–34	5 209	2 520	2 689	40,0	38,4	41,6
35–44	1 329	483	846	48,4	49,8	47,6
45–54	1 580	688	892	42,7	38,3	46,0
55–	1 447	642	805	34,7	31,6	37,3
Eläkettä saavan hoitotuet – Vårdbidrag för pensionstagare – Care allowance for pensioners						
Kaikki – Samtliga – Total	90 017	35 263	54 754	17,5	16,6	18,2
16–44	8 237	4 158	4 079	20,3	19,9	20,6
45–54	4 595	2 131	2 464	26,6	25,7	27,4
55–64	7 987	3 881	4 106	26,7	25,0	28,3
65–74	15 215	7 538	7 677	20,4	17,3	23,6
75–84	29 254	11 014	18 240	16,4	13,6	18,1
85–	24 729	6 541	18 188	11,8	11,1	12,0
Ruokavaliokorvaukset – Kostersättning – Dietary grant						
Kaikki – Samtliga – Total	1 782	676	1 106	10,8	9,3	11,6
16–44	970	326	644	10,1	9,7	10,3
45–54	230	95	135	9,6	7,4	11,3
55–64	259	116	143	12,8	10,3	14,8
65–74	199	84	115	8,7	11,0	7,0
75–84	98	48	50	16,8	6,4	27,1
85–	26	7	19	18,2	–	25,0

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

3.2 Vammaisetuudet alueittain ja sairauksittain

Vammaisuuksia koskevat alueittaiset tilastot esitetään maakunnittain etuudensaajan kotikunnan mukaan.

Tilastot vammaisuuksia saaneiden sairauksista perustuvat päädiagnoosiin. Diagnoosit noudattavat kansainvälistä ICD-10-tautiluokitusta.

3.2 Handikappförmåner regionvis och sjukdomsvis

Den regionala statistiken över handikappförmåner presenteras landskapsvis enligt förmånstagarens hemkommun.

Statistiken över handikappförmånstagarnas sjukdomar grundar sig på huvuddiagnoserna. Diagnoserna följer den internationella sjukdomsklassifikationen ICD-10.

49. Vammaisetauden saajat maakunnittain 31.12.2014 Mottagare av handikappförmåner landskapsvis 31.12.2014 Recipients of disability benefits, by region, at year-end 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Alle 16-vuotiaan vammaistuet Handikappbidrag för personer under 16 år <i>Disability allowance for persons under 16 years</i>		16 vuotta täyttäneen vammaistuet Handikappbidrag för personer över 16 år <i>Disability allowance for per- sons aged 16 years or older</i>		Eläköntä saavan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare <i>Care allowance for pensioners</i>		Ruokavaliokorvaukset Kostersättning <i>Dietary grant</i>	
	Luku- määrä Antal Number	Osuus 0–15- vuotiaista, ‰ Andel av 0–15- åringar, ‰ <i>As a ‰ of popu- lation aged 0–15</i>	Luku- määrä Antal Number	Osuus 16–64- vuotiaista, ‰ Andel av 16–64- åringar, ‰ <i>As a ‰ of popu- lation aged 16–64</i>	Luku- määrä Antal Number	Osuus 16 v. täyttäneestä väestöstä, ‰ Andel av befolk- ning som är 16 år eller äldre, ‰ <i>As a ‰ of popu- lation aged 16 or over</i>	Luku- määrä Antal Number	Osuus 16 v. täyttäneestä väestöstä, ‰ Andel av befolk- ning som är 16 år eller äldre, ‰ <i>As a ‰ of popu- lation aged 16 or over</i>
Kaikki – Samtliga –	35 289	36,9	10 925	3,2	232 928	51,6	33 514	7,4
<i>Total</i>	9 211	32,0	2 697	2,5	41 991	31,9	6 926	5,3
Uusimaa – Nyland	3 560	45,5	955	3,2	21 453	54,3	2 720	6,9
Varsinais-Suomi –	1 323	36,4	448	3,3	11 324	60,3	1 584	8,4
Egentliga Finland	1 082	35,3	304	2,9	7 356	50,8	1 222	8,4
Kanta-Häme – Egentliga	3 718	42,3	1 114	3,5	21 972	52,9	3 792	9,1
Tavastland	1 335	40,7	255	2,1	8 490	50,2	1 195	7,1
Pirkanmaa – Birkaland	1 192	43,0	245	2,3	8 949	58,8	1 038	6,8
Päijät-Häme – Päijänne-	632	31,9	225	2,8	6 646	59,4	877	7,8
Tavastland	791	36,3	265	3,0	8 905	68,6	1 029	7,9
Kymenlaakso –	1 530	37,8	434	2,8	14 051	67,5	1 682	8,1
Kymmenedalen	886	34,0	270	2,7	9 236	66,3	1 132	8,1
Etelä-Karjala – Södra	1 866	38,6	687	4,0	13 277	58,5	1 477	6,5
Karelen	1 245	35,1	517	4,5	11 382	72,0	1 722	10,9
Etelä-Savo – Södra Savolax	1 016	30,3	379	3,5	7 620	51,6	1 176	8,0
Pohjois-Savo – Norra	596	42,9	168	4,1	3 673	66,8	486	8,8
Savolax	3 292	37,3	1 295	5,2	19 999	63,0	3 348	10,6
Pohjois-Karjala – Norra	604	49,0	191	4,0	5 309	79,3	644	9,6
Karelen	1 249	41,6	404	3,6	10 192	67,1	1 320	8,7
Keski-Suomi – Mellersta	129	25,7	68	3,8	809	33,9	115	4,8
Finland								
Etelä-Pohjanmaa – Södra								
Österbotten								
Pohjanmaa – Österbotten								
Keski-Pohjanmaa –								
Mellersta Österbotten								
Pohjois-Pohjanmaa –								
Norra Österbotten								
Kainuu – Kajanaland								
Lappi – Lappland								
Ahvenanmaa – Åland								

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. Vammaisetauden saajat, joiden asuinpaikka on tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Anm. Handikappbidragstagare med okänd bopingskommun ingår endast i totalantalet.

N.B. The total figures include also recipients whose place of residence was not on record.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik

50. Alle 16-vuotiaan vammaistuen saajat sairauden mukaan 31.12.2014
Mottagare av handikappbidrag för personer under 16 år enligt sjukdom 31.12.2014
Recipients of disability allowance for persons under 16 years by diagnosis at year-end 2014

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ¹⁾	Alle 16-vuotiaan vammaistuet Handikappbidrag för personer över 16 år Disability allowance for persons under 16 years					
	Kaikki Samtliga All allowances		Pojat, % Pojkar, % Boys (%)	Perustuki Grundbidrag Basic rate	Korotettu tuki Förhöjt bidrag Middle rate	Ylin tuki Högsta bidrag Highest rate
	%					
Kaikki – Samtliga – All diseases	35 289	100,0	63,3	16 256	16 908	2 125
IV E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduantasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar	4 590	13,0	54,5	144	4 125	321
E10–E14 Diabetes	4 216	11,9	54,6	6	3 977	233
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar ...	18 113	51,3	72,4	8 248	9 158	707
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psy- kisk utvecklingsstörning.....	2 920	8,3	62,8	733	1 779	408
F80–F89 Psykkisen kehityksen häiriöt – Störningar i psykologisk utveckling ..	8 310	23,5	75,8	3 063	4 983	264
F90–F98 Lapsena tai nuorena alkavat käytös- ja tunnehäiriöt – Beteendestörningar och emotionella störningar med debut vanligen under barndom och ungdoms- tid	5 801	16,4	76,1	3 926	1 860	15
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	1 631	4,6	57,9	509	778	344
G80 CP-oireyhtymä – Cerebral pares	728	2,1	59,8	187	395	146
VIII H60–H95 Korvan ja kartilisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidutskot- tet	607	1,7	53,2	353	250	4
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – And- ningsorganens sjukdomar	1 779	5,0	65,4	1 718	46	15
J45, J46 Astma	1 726	4,9	65,1	1 691	35	–
XI K00–K93 Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat- smältningsorganens sjukdomar	2 518	7,1	35,0	2 464	42	12
K90 Suolen imeytymishäiriö – Mal- absorption	2 294	6,5	33,3	2 280	10	4
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	602	1,7	63,0	580	21	1
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven	891	2,5	39,4	658	214	19
M05, M06, Nivelreuma – Reumatoid artrit	803	2,3	37,9	597	194	12
M08 Synnynnäiset epämuodostumat ja XVII Q00–Q99 kromosomipoikkeavuudet – Med- födda missbildningar och kromosom- avvikelser	2 953	8,4	57,4	843	1 659	451
Q90–Q99 Muualla luokittelemattomat kromo- somipoikkeavuudet – Kromosom- avvikelser som ej klassificeras annor- stades	1 143	3,2	55,5	122	867	154
Muut sairauspääryhmät – Övriga sjukdomshuvud- grupper – Other major diagnostic categories	1 605	4,5	62,2	739	615	251

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

51. 16 vuotta täyttäneen vammaistuen ja ruokavaliokorvauksen saajat sairauden mukaan 31.12.2014**Mottagare av handikappbidrag för personer över 16 år och kostersättning enligt sjukdom 31.12.2014**

Recipients of disability allowance for persons aged 16 years or over and recipients of dietary grant, by diagnosis, at year-end 2014

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ¹⁾	16 vuotta täyttäneen vammaistuet Handikappbidrag för personer över 16 år Disability allowance for persons aged 16 years or older						Ruokavaliokorvaukset Kostersättning Dietary grant
	Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ All allowances ²⁾	%	Miehet, % Män, % Males (%)	Perustuki Grund- bidrag Basic rate	Korotettu tuki Förhöjt bidrag Middle rate	Ylin tuki Högsta bidrag Highest rate	
Kaikki – Samtliga – All diseases	10 925	100,0	46,6	2 341	5 300	2 539	33 514
II C00–D48 Kasvaimet – Tumörer	261	2,4	44,4	74	150	36	–
IV E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	305	2,8	47,2	139	127	39	–
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar..	2 815	25,8	52,1	325	2 330	160	–
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämnings-syndrom	516	4,7	24,4	182	307	27	–
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	616	5,6	58,9	3	586	27	–
F80–F89 Psykkisen kehityksen häiriöt – Störningar i psykologisk utveckling	658	6,0	75,8	11	619	28	–
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	1 277	11,7	38,4	305	703	268	–
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	702	6,4	50,3	17	248	437	–
VIII H60–H95 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidut-skottet	1 450	13,3	50,1	44	263	1 127	–
H90, H91 Huonokuuloisuus – Hörselned-sättning	1 428	13,1	50,0	38	256	1 118	–
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	178	1,6	39,3	30	87	61	–
XI K00–K93 Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat-smältningsorganens sjukdomar ..	288	2,6	44,1	232	52	4	31 377
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjuk-domar	312	2,9	41,7	266	45	1	1 750
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo-skeletala systemet och bindväven ..	931	8,5	24,3	550	346	34	–
M05, M06, M08 Nivelreuma – Reumatoid artrit	376	3,4	15,7	211	154	10	–
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet – Med-födda missbildningar och kromosom-avvikelser	902	8,3	45,8	142	567	193	–
XIX S00–T98 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	296	2,7	62,2	76	157	63	–
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other major diagnostic categories</i>	453	4,1	50,6	141	225	85	–
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i> ..	755	6,9	54,2	–	–	31	387

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

²⁾ Taulukko sisältää ns. suojatut tuet, joita maksetaan lainmuutoksen 1.1.1989 perusteella.

Tabellen inkluderar s.k. skyddade bidrag som betalas ut på basis av lagändringen 1.1.1989.

The table includes benefits protected by a grandfather provision and paid in accordance with legislation implemented on 1 January 1989.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

52. Eläkettä saavan hoitotuen saajat sairauden mukaan 31.12.2014
Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare enligt sjukdom 31.12.2014
Recipients of care allowance for pensioners by diagnosis at year-end 2014

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category¹⁾</i>	Eläkettä saavan hoitotuet – Vårdbidrag för pensionstagare – <i>Care allowance for pensioners</i>					
	Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ <i>All allowances²⁾</i>	%	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	Perustuki Grundbidrag <i>Basic rate</i>	Korotettu tuki Förhöjt bidrag <i>Middle rate</i>	Ylin tuki Högsta bidrag <i>Highest rate</i>
16–64-vuotiaat – 16–64-åringar – <i>Recipients aged 16–64</i>						
Kaikki – Samtliga – <i>All diseases</i>	60 686	100,0	53,7	30 229	20 706	9 606
II C00–D48 Kasvaimet – Tumörer	1 188	2,0	42,8	684	383	121
IV E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduantasairaudet – Endokrina sjuk- domar, nutritionsrubbingar och ämne- somsättningsjukdomar	1 586	2,6	56,3	845	503	238
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och synd- rom samt beteendestörningar	30 999	51,1	56,7	16 653	9 708	4 637
F20–F29 Skitsofrenia, skitsotyyppiset ja harhaluuloisuushäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställ- ningssyndrom	12 311	20,3	58,8	8 017	3 489	805
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämmningssyndrom	3 069	5,1	37,4	2 391	566	112
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	11 583	19,1	57,8	4 030	4 446	3 106
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	9 316	15,4	47,1	3 310	3 528	2 467
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	2 328	3,8	31,2	892	959	477
G80 CP-oireyhtymä – Cerebral pares	1 567	2,6	55,1	272	639	653
VII H00–H59 Silmän ja sen apulinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	1 514	2,5	55,4	822	626	61
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkula- tionsorganens sjukdomar	3 822	6,3	62,1	1 738	1 538	545
I60–I69 Aivoverisuonien sairaudet – Sjuk- domar i hjärnans kärl	3 259	5,4	61,5	1 360	1 393	505
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andnings- organens sjukdomar	517	0,9	42,4	407	91	19
XI K00–K93 Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat- smältningsorganens sjukdomar	315	0,5	49,2	212	88	15
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven	3 748	6,2	29,9	2 671	964	112
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromo- somipoikkeavuudet – Medfödda missbildningar och kromosomav- vikselser	3 863	6,4	52,6	1 018	2 024	820
Q90–Q99 Muualla luokittelemattomat kromo- somipoikkeavuudet – Kromosomavvikselser som ej klassificeras annorstädes	2 520	4,2	55,7	523	1 455	542
XIX S00–T98 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ul- koisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	2 103	3,5	74,8	901	700	385
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other major diagnostic categories</i>	1 463	2,4	52,6	925	421	116
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>	252	0,4	57,9	43	132	70

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

²⁾ Taulukko sisältää ns. suojatut tuet, joita maksetaan lainmuutoksen 1.7.1988 perusteella.

Tabellen inkluderar s.k. skyddade bidrag som betalas ut på basis av lagändringen 1.7.1988.

The table includes benefits protected by a grandfather provision and paid in accordance with legislation implemented on 1 July 1988.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – *continues*

jatkoa – forts. – Table 52 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ¹⁾		Eläkettä saavan hoitotuet – Vårdbidrag för pensionstagare – Care allowance for pensioners					
		Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ All allowances ²⁾	%	Miehet, % Män, % Males (%)	Perustuki Grundbidrag Basic rate	Korotettu tuki Förhöjt bidrag Middle rate	Ylin tuki Högsta bidrag Highest rate
65 vuotta täyttäneet – Personer som fyllt 65 år – Recipients aged 65 or more							
Kaikki – Samtliga – All diseases		172 242	100,0	33,8	69 409	56 032	46 666
II C00–D48	Kasvaimet – Tumörer	4 969	2,9	43,2	2 751	1 471	747
IV E00–E90	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduktasairaudet – Endokrina sjuk- domar, nutritionsrubbnningar och ämne- somsättningssjukdomar	5 204	3,0	37,5	2 627	1 735	842
V F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och synd- rom samt beteendestörningar	25 071	14,6	35,7	8 121	9 290	7 660
F00–F09	Elimelliset aivo-oireyhtymät – Orga- niska psykiska störningar	10 792	6,3	33,1	2 543	3 828	4 421
F20–F29	Skitsofrenia, skitsotyyppiset ja harhaluuloisuushäiriöt – Schizofreni, schizotyyppa störningar, vanföreställ- ningssyndrom	6 016	3,5	35,4	2 269	2 381	1 366
VI G00–G99	Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	57 405	33,3	33,6	15 901	18 607	22 888
G30	Alzheimerin tauti – Alzheimers sjukdom	44 725	26,0	30,2	11 715	14 099	18 910
VII H00–H59	Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	5 718	3,3	31,2	3 518	1 687	506
VIII H60–H95	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	1 087	0,6	38,5	860	161	66
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkula- tionsorganens sjukdomar	35 153	20,4	39,0	14 701	11 688	8 761
I20–I25	Iskeemiset sydänsairaudet – Ischemiska hjärtsjukdomar	6 933	4,0	30,9	3 824	1 990	1 119
I60–I69	Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	18 070	10,5	47,7	5 684	6 585	5 799
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andnings- organens sjukdomar	4 210	2,4	44,7	2 590	1 183	436
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloske- letala systemet och bindväven	22 435	13,0	16,4	13 209	6 499	2 725
M15–M19	Nivelrikko – Artros	9 399	5,5	14,0	5 630	2 585	1 184
XIV N00–N99	Virts- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	1 034	0,6	55,1	576	353	105
XIX S00–T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	4 327	2,5	39,5	1 789	1 386	1 074
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other major diagnostic categories		4 615	2,7	35,6	2 451	1 532	630
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable		1 014	0,6	48,6	315	440	226

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).²⁾ Taulukko sisältää ns. suojatut tuet, joita maksetaan lainmuutoksen 1.7.1988 perusteella.

Tabellen inkluderar s.k. skyddade bidrag som betalas ut på basis av lagändringen 1.7.1988.

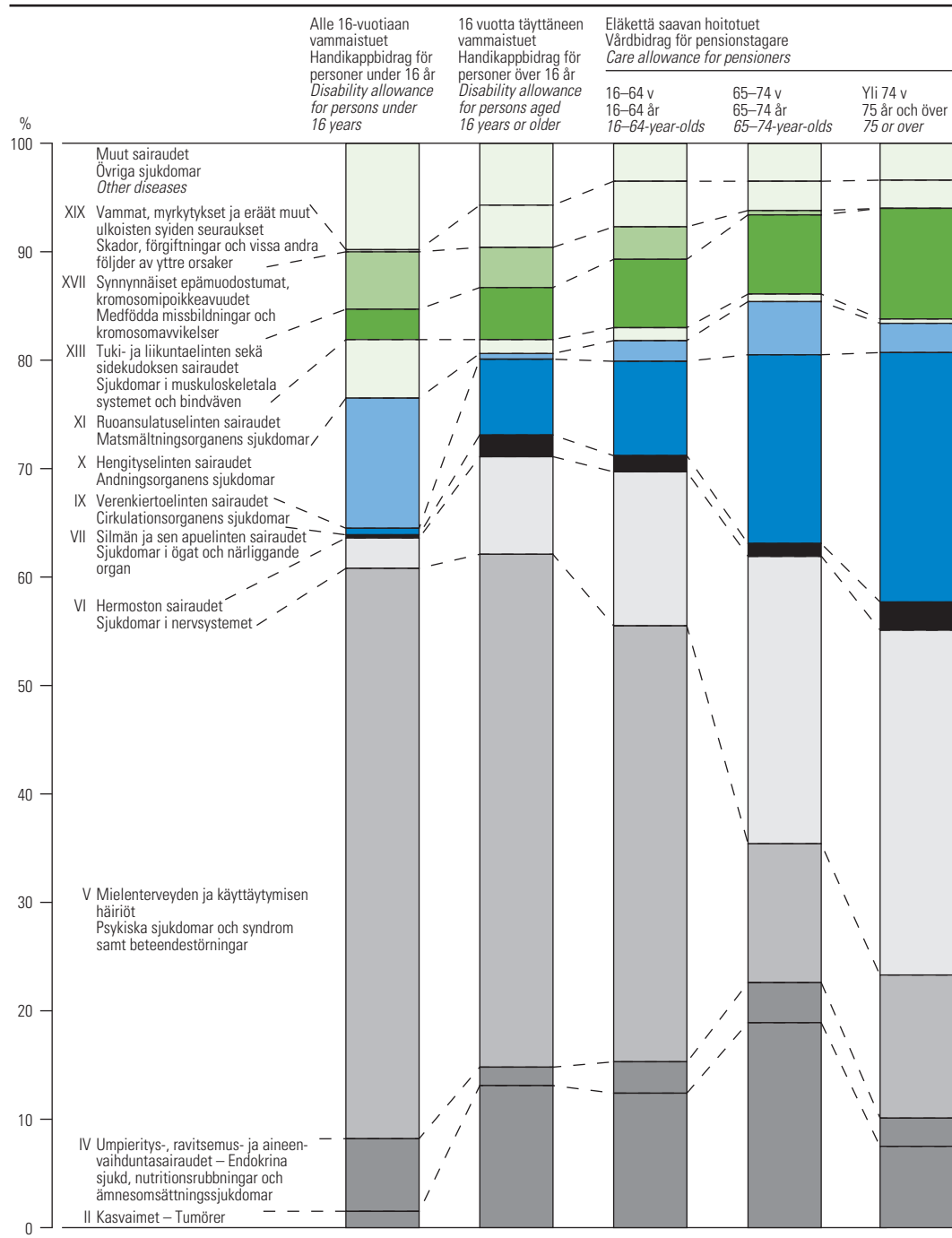
The table includes benefits protected by a grandfather provision and paid in accordance with legislation implemented on 1 July 1988.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 27. Vammaisetuuksien uudet myöntöratkaisut¹⁾ sairauden mukaan 2014

Figur 27. Nya beviljade handikappförmåner¹⁾ enligt sjukdom 2014

Chart 27. New awards of disability benefit¹⁾ according to diagnosis²⁾, 2014

¹⁾ Ei sisällä ruokavaliokorvauksia keliakiaa sairastaville.
Inkluderar inte kostersättning till personer med celiaki.
Not including dietary grants for coeliacs.

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut / Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA / Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

3.3 Vammaisten tulkkauspalvelut

Vammaisten tulkkauspalveluun on oikeus kuulo-, kuulo-näkö- tai puhevammaisella henkilöllä, joka tarvitsee tulkkausta työssä käymiseen, opiskeluun, asiointiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen, harrastamiseen tai virkistykseen. Palvelun edellytyksenä on, että henkilö kykenee ilmaisemaan omaa tahtoaan tulkkauksen avulla ja että hänellä on käytössään jokin toimiva kommunikointimenetelmä.

Vammaisten tulkkauspalveluun on oikeus Suomessa asuvalla henkilöllä. Tulkkauspalvelua voidaan myöntää myös ulkomaanmatkalle, jos matka liittyy henkilön tavanomaiseen elämään, opiskeluun tai työhön.

Kuulo- tai puhevammaisella on oikeus saada vähintään 180 tulkkaustuntia vuodessa. Kuulo-näkövammaisilla on oikeus vähintään 360 tuntiin vuodessa. Vähimmäismäärän lisäksi voi saada lisätunteja, jos se on perusteltua. Ulkomaanmatkalle tulkkauspalvelua voi saada yleensä enintään kahden viikon ajalle. Opiskeluun liittyvänä tulkkauspalveluja järjestetään siinä laajuudessa kuin henkilö niitä tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Perusopetukseen liittyvä tulkkaus on edelleen kuntien hoidettavana. Tulkkauspalvelu voidaan järjestää myös tietokoneen ja etätulkkausohjelman avulla toteutettava etätulkkauspalveluna.

3.3 Tolkttjänst för personer med funktionsnedsättning

Rätt till *tolktjänst för personer med funktionsnedsättning* har personer med hörselskada, syn- och hörselskada eller talskada som behöver tolkning för att kunna arbeta, studera, utträtta ärenden, vara samhällsligt delaktiga, för hobbyer eller rekreation. En förutsättning för rätt till tolktjänst är att personen kan uttrycka sin egen vilja med hjälp av tolkning och använda sig av någon fungerande kommunikationsmetod.

Rätt till tolktjänst för personer med funktionsnedsättning har den som är bosatt i Finland. Tolkttjänst kan beviljas också för en utlandsresa, om resan anknyter till personens normala liv, studier eller arbete.

Personer med hörselskada och talskada har rätt att få tolkning minst 180 timmar per år. Personer med både syn- och hörselskada har rätt till minst 360 timmar per år. Man kan få tilläggstimmar om det är motiverat. För utlandsresa beviljas tolktjänst i regel för högst två veckor. Tolkttjänst i form av tolkning i anslutning till studier ordnas i den utsträckning som personen nödvändigtvis behöver för att klara av sina studier. Tolkning i anslutning till den grundläggande utbildningen ordnas fortfarande av kommunerna. Tolkttjänst kan också ordnas som distanstolkning som genomförs med hjälp av dator och distanstolkningsprogram.

53. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014
Personer som har rätt till tolkningstjänster för handikappade enligt kön och ålder 31.12.2014
Persons entitled to interpreting services for the disabled by age and sex, at year-end 2014

Sukupuoli Kön Sex	Yhteensä Sammanlagt Total	Kuulovammaiset Hörselskadade Hearing impaired	Puhevammaiset Talskadade Speech impaired	Kuulo-näkövammaiset Syn- och hörselskadade Sight and hearing impaired
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Lukumäärä – Antal – Number			
Kaikki – Samtliga – Total	5 539	3 563	1 651	325
Miehet – Män – Males	2 826	1 693	1 005	128
Naiset – Kvinnor – Females	2 713	1 870	646	197
0–15	456	296	152	8
16–24	519	232	272	15
25–34	526	307	189	30
35–44	593	435	131	27
45–54	781	547	179	55
55–64	968	583	322	63
65–74	934	596	280	58
75–84	571	417	102	52
85–94	185	145	23	17
95–	6	5	1	–

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

54. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut maakunnittain 31.12.2014
Personer som har rätt till tolkningstjänster för handikappade enligt landskap 31.12.2014
Persons entitled to interpreting services for the disabled, by region, at year-end 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Yhteensä Sammanlagt Total	Kuulovammaiset Hörselskadade Hearing impaired	Puhevammaiset Talskadade Speech impaired	Kuulo-näkövammaiset Syn- och hörselskadade Sight and hearing impaired
Lukumäärä – Antal – Number				
Kaikki – Samtliga – Total	5 539	3 563	1 651	325
Uusimaa – Nyland	1 559	1 075	412	72
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland ...	697	484	194	19
Satakunta	257	138	98	21
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland ...	174	113	52	9
Pirkanmaa – Birkaland	495	295	157	43
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	160	103	47	10
Kymenlaakso – Kymmenedalen	144	82	54	8
Etelä-Karjala – Södra Karelen	146	111	27	8
Etelä-Savo – Södra Savolax	131	77	42	12
Pohjois-Savo – Norra Savolax	225	120	85	20
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	232	90	125	17
Keski-Suomi – Mellersta Finland	345	244	77	24
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten ..	235	145	83	7
Pohjanmaa – Österbotten	144	116	20	8
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	41	33	5	3
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	308	210	77	21
Kainuu – Kajanaland	72	42	25	5
Lappi – Lappland	166	80	69	17
Ahvenanmaa – Åland	8	5	2	1

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Anm. Personer som har rätt till tolkningstjänst för handikappade och vilkas boendekommun är okänd, ingår bara i totalsumman.

N.B. Persons entitled to interpreting services for the disabled with an unknown municipality of residence appear in the total only.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

4 | Kelan sairausvakuutusetuudet FPA:s sjukförsäkringsförmåner

2014

- Sairauspäivärahat
Sjukdagpenningar
- Osasairauspäiväraha
Partiell sjukdagpenning
- YEL-sairauspäiväraha
FöPL-sjukdagpenning
- Vanhempainpäivärahat
Föräldradagpenningar
- Erityishoitoraha
Specialvårdspenning
- Vuosilomakustannuskorvaukset
työnantajalle
Semesterkostnadsersättning till
arbetsgivare
- Lääkekorvaukset
Läkemedelsersättningar
- Korvaukset yksityisistä lääkärin-
palveluista
Ersättning för privatläkartjänster
- Korvaukset yksityisistä
hammaslääkärinpalveluista
Ersättning för privattandläkartjänster
- Korvaukset yksityisestä
tutkimuksesta ja hoidosta
Ersättning för privat undersökning
och behandling
- Matkakorvaukset
Ersättning för resekostnader
- Työterveyshuolto ja
opiskelijoiden terveydenhuolto
Företagshälsovård och
hälsovård för studerande
- Kansainväliset sairaanhoitoetuudet
Internationella sjukvårdsförmåner

Sairausvakuutuslain mukaisia etuuksia ovat *sairaus- ja vanhempainpäivärahat, erityishoitoraha, sairaanhoitokorvaukset* sekä *työterveyshuolto ja opiskelijoiden terveydenhuolto*. Sairaus- ja vanhempainpäivärahoista, erityishoitorahasta sekä sairaanhoitokorvauksista käytetään vuosikirjassa yhteistä nimitystä *sairausvakuutuskorvaukset*. Työterveyshuoltoa ja opiskelijoiden terveydenhuoltoa käsitellään luvussa 4.5.

Sairausvakuutusetuuksien kehitystä selostetaan liitteessä 2.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot
- www.kela.fi/tutkimus

4.1 Sairausvakuutus- korvaukset

Sairausvakuutuslainsäädäntö. Sairausvakuutukseen kuulumisesta säädetään sairausvakuutuslaissa. Kaikki Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt on vakuutettu sairausvakuutuslain mukaisesti. Vanhempainpäivärahan saaminen edellyttää, että hakija on asunut Suomessa vähintään 180 päivää välittömästi ennen laskettua synnytysaikaa tai adoptioajankohtaa.

Sairauspäivärahat

Sairauspäivärahoja ovat *sairauspäiväraha* ja *osasairauspäiväraha*. Sairauspäiväraha on tarkoitettu korvaamaan alle vuoden kestävää sairaudesta johtuvaa ansionmenetystä. Henkilö, joka on jo saanut sairauspäivärahaa enimmäisajan, voi kuitenkin työhön palattuun saada saman sairauden perusteella päivärahaa 50 arkipäivältä. Osasairauspäivärahan tavoite on tukea työkyvyttömän henkilön työssä pysymistä ja paluuta takaisin työhön.

Sairauspäiväraha. Sairauspäivärahaan on oikeus 16–67-vuotiaalla vakuutetulla, joka sairauden vuoksi on kykenemätön tekemään tavallista työtään tai siihen läheisesti verrattavaa työtä. Päivärahaa maksetaan omavastuuajan jälkeiseltä ajalta. Omavastuuajanaan lasketaan sairastumispäivä ja sitä seuraavat yhdeksän arkipäivää. Työnantaja on velvollinen maksamaan työntekijälle omavastuuajalta palkkaa.

Yrittäjä on oikeutettu *YEL-päivärahaan*, kun sairastumisesta on kulunut kolme seuraavaa arkipäivää siihen asti kunnes sairauspäivärahan omavastuu aika täyttyy. Kela maksaa YEL-päivärahaa siis enintään kuuden arkipäi-

Förmåner enligt sjukförsäkringslagen är *sjuk- och föräldradagpenningarna, specialvårdspenningen, sjukvårdsersättningarna* samt *företagshälsovård och hälsovård för studerande*. Sjuk- och föräldradagpenningarna, specialvårdspenningarna och sjukvårdsersättningarna går i årsboken under den gemensamma benämningen *sjukförsäkringsersättningar*. Företags- och studenthälsovården behandlas i kapitel 4.5.

Utvecklingen av sjukförsäkringsförmånerna refereras i bilaga 2.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik
- www.fpa.fi/forskning

4.1 Sjukförsäkrings- ersättningar

Sjukförsäkringslagstiftning. Bestämmelser om sjukförsäkringstillhörighet finns i sjukförsäkringslagen. Alla personer som är varaktigt bosatta i Finland är försäkrade enligt sjukförsäkringslagen. För att få föräldradagpenning ska den sökande ha bott i Finland minst 180 dagar närmast före den beräknade nedkomsten eller före adoptionen.

Sjukdagpenningar

Sjukdagpenning utges i form av *sjukdagpenning* och *partiell sjukdagpenning*. Sjukdagpenningen är tänkt att ersätta inkomstbortfall som varar högst ett år. Den som har fått sjukdagpenning för maximitiden och återgår i arbete kan dock få dagpenning för 50 vardagar på grund av samma sjukdom. Syftet med partiell sjukdagpenning är att stödja arbetsoförmögna att stanna kvar i arbetslivet eller att återgå till arbetet.

Sjukdagpenning. Sjukdagpenning kan beviljas försäkrade i åldern 16–67 år, som till följd av sjukdom är oförmögna att utföra sitt sedvanliga arbete eller därmed nära jämförbart arbete. Dagpenningen betalas för tiden efter karenstiden. Karenstiden omfattar insjuknandedagen och de nio därpå följande vardagarna. Arbetsgivaren är skyldig att betala lön till arbetstagaren under karenstiden.

Företagare har rätt till *FöPL-dagpenning* när det förflutit tre vardagar sedan insjuknandet och tills karenstiden för sjukdagpenning går ut. FPA betalar således FöPL-dagpenning för högst sex vardagar. FöPL-dagpenningen gäl-

vän ajalta. YEL-päiväraha ei koske maatalousyrittäjiä, jotka saavat Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta Mela-sairauspäivärahaa.

Sairauspäiväraha voi määräytyä

- verotuksessa todettujen työtulojen perusteella
- työkyvyttömyyttä edeltävien työtulojen perusteella, kun työtulot ovat kasvaneet merkittävästi
- eräiden päivärahaa edeltäneiden etuuskien perusteella.

Sairauspäiväraha voidaan maksaa myös vähimmäismääräisenä.

Päivärahaa maksetaan omavastuuajan täytyttyä henkilölle, joka täyttää ns. työedellytyksen. Se ei täyty, jos henkilö on omasta syystään ollut työkyvyttömyyttä edeltäneet kolme kuukautta yhtäjaksoisesti vailla työtä. Oman talouden hoito ja päätoiminen opiskelu rinnastetaan työntekoon. Päivärahaa voidaan maksaa työttömälle, joka osoittaa olleensa aktiivinen työnhauksa.

Jos työedellytys ei täyty, henkilölle voidaan maksaa sairauspäivärahaa vasta, kun työkyvyttömyys on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 55 kalenteripäivää. Jos työkyvyttömyyden alkaessa on ilmeistä, että työkyvyttömyys jatkuu vähintään 300 arkipäivää, voidaan työedellytyksen puuttuessaakin päivärahaa alkaa maksaa heti omavastuuajan jälkeen.

Sairauspäivärahaa maksetaan saman sairauden vuoksi enintään 300 arkipäivältä. Jos työntekijä tai yrittäjä tämän jälkeen palaa työhön, mutta sama sairaus edelleen aiheuttaa työkyvyttömyyttä yli 30 päivän yhtäjaksoisen työskentelyn jälkeen, Kela voi maksaa päivärahaa vielä 50 päivältä, vaikka sairauspäivärahan enimmäisaika on täyttynyt.

Osasairauspäiväraha. Osasairauspäiväraha voidaan myöntää 16–67-vuotiaalle työkyvyttömälle henkilölle, joka on ollut kokoaikatyössä työkyvyttömyyden alkaessa ja joka työkyvyttömyydestään huolimatta pystyy hoitamaan osan kokoaikatyön tehtävistään terveyttään ja toipumistaan vaarantamatta. Työntekijä tekee sopimuksen työnantajansa kanssa työajan vähentämisestä 40–60 %:lla. Yrittäjän töiden tulee vähetä samassa määrin. Palkan lisäksi henkilö saa osasairauspäivärahaa.

Osasairauspäiväraha maksetaan samoin kuin sairauspäiväraha omavastuuajan jälkeiseltä ajalta. Omavastuu-aikaa ei ole, jos osasairauspäivärahaan oikeuttava työkyvyttömyys alkaa tai jatkuu heti sitä edeltäneen sairauspäivärahan tai kuntoutusrahan jälkeen. Osasairauspäivärahaa voidaan maksaa enintään 120 arkipäivältä. Enimmäisaikaan lasketaan kaikki osasairauspäivärahapäivät kahden vuoden ajalta. Jos työnantaja maksaa osa-aikaisen työskentelyn ajalta täyttää palkkaa, osasairauspäiväraha voidaan maksaa työnantajalle.

ler inte lantbruksföretagarna, utan de får LPA-sjukdagpenning från Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

Sjukdagpenningens belopp kan bestämmas på basis av

- den arbetsinkomst som konstaterats vid beskattningen
- arbetsinkomsten före arbetsoförmågan om arbetsinkomsten stigit betydligt
- vissa förmåner som föregått dagpenningen.

Sjukdagpenning kan betalas också med ett minimibelopp.

Dagpenning betalas när karenstiden gått ut till personer som uppfyller det s.k. arbetsvillkoret. Det uppfylls inte om personen av egen förskyllan varit utan arbete i tre månader utan avbrott närmast före arbetsoförmågans början. Skötsel av det egna hushållet och heltidsstudier jämföras med arbete. Dagpenning kan betalas till arbetslösa som kan visa att de aktivt sökt arbete.

Om arbetsvillkoret inte uppfylls kan personen beviljas sjukdagpenning först då arbetsoförmågan har varat i minst 55 kalenderdagar utan avbrott. Om det när arbetsoförmågan börjar är uppenbart att arbetsoförmågan kommer att fortgå minst 300 vardagar, kan dagpenning börja betalas genast efter karenstiden även om arbetsvillkoret inte uppfylls.

Sjukdagpenning utges på grund av samma sjukdom för högst 300 vardagar. Om en arbetstagare eller företagare därefter återgår i arbete men samma sjukdom fortfarande orsakar arbetsoförmåga efter mer än 30 dagars arbete utan avbrott kan FPA betala dagpenning för ytterligare 50 dagar, trots att maximitiden för sjukdagpenning har uppfyllts.

Partiell sjukdagpenning. Partiell sjukdagpenning kan beviljas arbetsoförmögna personer i åldern 16–67 år som har arbetat heltid när arbetsoförmågan började och som trots arbetsoförmågan kan sköta en del av heltidsarbetets arbetsuppgifter utan att hälsan eller tillfrisknandet äventyras. Arbetstagaren och arbetsgivaren ska komma överens om att arbetstiden minskas med 40–60 %. En företagares arbete ska minska på motsvarande sätt. Utöver lönen får personen partiell sjukdagpenning.

Partiell sjukdagpenning betalas, liksom sjukdagpenningen, för tiden efter karenstiden. Någon karenstid gäller inte, om den arbetsoförmåga som berättigar till partiell sjukdagpenning börjar eller fortsätter omedelbart efter sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning. Den partiella sjukdagpenningen kan betalas för högst 120 vardagar. I maximitiden inräknas alla dagar med partiell sjukdagpenning under de föregående två åren. Om arbetsgivaren betalar full lön för tiden i deltidarbete kan den partiella sjukdagpenningen betalas till arbetsgivaren.

Vanhempainpäivärahat

Vanhempainpäivärahoja ovat *erityisäitiys-*, *äitiys-*, *isyy-* ja *vanhempainraha*. Niitä maksetaan raskauden ja synnytyksen sekä lapsen (myös adoptiolapsen) hoidon takia. Kun äiti voi jäädä pois työstä, turvataan äidin ja lapsen terveyttä ja annetaan äidille mahdollisuus lapsen hoitoon kotona. Isälle maksettavilla vanhempainpäivärahoilla kannustetaan isää osallistumaan lapsen hoitoon ja edesautetaan läheisen suhteen syntymistä.

Äitiysraha. Äitiysrahaan on oikeutettu nainen, jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää. Äitiysraha-kauden voi aloittaa 30–50 arkipäivää ennen laskettua synnytysaikaa. Äitiysrahaa maksetaan 105 arkipäivältä. Riskialttiissa työssä työskentelevälle voidaan tietyin edellytyksin maksaa raskauden ajalta *erityisäitiysrahaa*, jos hän joutuu olemaan pois työstä jo ennen varsinaisen äitiysrahakauden alkua.

Vanhempainraha. Äitiysrahan jälkeen seuraavilta 158 arkipäivältä maksettava vanhempainraha voidaan maksaa joko äidille tai isälle. Vanhempainrahaa voi saada myös adoptiovanhempä, joka adoptoi alle 7-vuotiaan lapsen. Lisäksi vanhempainraha voidaan myöntää avio- tai avopuolison lapsen adoptoivalle taikka rekisteröidyn parisuhteen osapuolelle tietyin ehdoin.

Lapsen äiti ja isä voivat saada samanaikaisesti *osittaista vanhempainrahaa*, jos he molemmat sopivat osa-aikaisesta työstä ja sovittavat hoitovastuunsa sen mukaan.

Jos perheeseen syntyy samalla kertaa kaksi tai useampia lapsia, vanhempainpäivärahakausi pitenee 60 arkipäivällä lasta kohti toisesta lapsesta alkaen. Pidennetyltä kaudelta päiväraha voidaan maksaa joko lasten äidille tai isälle. Perhe voi halutessaan käyttää pidennyksen jo vanhempainpäivärahakaudella, jolloin molemmat vanhemmat osallistuvat yhtä aikaa lastensa hoitoon.

Isyyusraha. Isyyssrahakausi on yhteensä enintään 54 arkipäivää eli noin yhdeksän viikkoa. Isä voi pitää isyysvapaata ja saada isyyssrahaa enintään 18 arkipäivältä äitiys- tai vanhempainrahakaudella. Vapaan voi pitää enintään neljässä erässä. Tämän isyysvapaan aikana äiti voi olla samaan aikaan kotona hoitamassa lasta. Loput tai halutessaan kaikki isyyssrahapäivät isä voi pitää äitiys- ja vanhempainrahakauden jälkeen siihen saakka kunnes lapsi täyttää 2 vuotta.

Rekisteröidyssä parisuhteessa oleva voi saada isyyssrahaa sukupuolestaan riippumatta, jos hän adoptoi puolisonsa lapsen tai adoptiolapsen.

Föräldradagpenningar

Föräldradagpenningar är *moderskaps-*, *faderskaps-* och *föräldrapenning* samt *särskild moderskapspenning*. De betalas på grund av graviditet och förlossning samt vård av barn (även adoptivbarn). Att modern kan stanna hemma från arbetet tryggar hennes och barnets hälsa och ger modern möjlighet att sköta barnet hemma. Föräldradagpenningarna till fadern syftar till att uppmuntra honom att delta i vården och bidrar till att skapa ett nära förhållande till barnet.

Moderskapspenning. Rätt till moderskapspenning har en kvinna vars graviditet har varat i minst 154 dagar. Moderskapspenningperioden kan inledas 30–50 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten. Moderskapspenning betalas för 105 vardagar. Gravida kvinnor i riskfyllt arbete kan på vissa villkor få s.k. *särskild moderskapspenning* om de måste vara borta från arbetet redan före den egentliga moderskapspenningperioden.

Föräldrapenning. Föräldrapenning som betalas för de följande 158 vardagarna efter moderskapspenningen kan betalas till antingen modern eller fadern. Föräldrapenning kan också betalas till en adoptivförälder som adopterar ett barn under 7 år. Föräldrapenning kan dessutom beviljas personer som adopterar sin makes, makas eller sambos barn eller personer i registrerat partnerskap på vissa villkor.

Föräldrarna kan få *partiell föräldrapenning* samtidigt om bägge har deltidsarbete och delar på vårdansvaret.

Vid flerbarnsfödelse förlängs föräldradagpenningperioden med 60 vardagar per barn från och med det andra barnet. Föräldradagpenningen för denna tid kan betalas till modern eller fadern. Familjen kan ta ut förlängningstiden redan under föräldradagpenningperioden så att båda föräldrarna deltar i vården av barnen samtidigt.

Faderskapspenning. En faderskapspenningperiod omfattar totalt högst 54 vardagar, dvs. ca 9 veckor. Fadern kan vara faderskapsledig och få faderskapspenning för högst 18 vardagar under moderskaps- eller föräldrapenningperioden. Ledigheten kan tas ut i högst fyra poster. Under denna faderskapsledighet kan modern vara hemma och sköta barnet. Fadern får ta ut de resterande faderskapspenningdagarna, eller samtliga dagar om han så vill, efter moderskaps- och föräldrapenningperioden ända tills barnet fyller 2 år.

En person i registrerat partnerskap kan få faderskapspenning oavsett kön, om han eller hon adopterar sin partners barn eller adoptivbarn.

Päivärahan suuruus

Työtulojen vaikutus. *Sairaus- ja vanhempainpäivärahan* suuruus määräytyy yleensä verotuksessa todettujen ja palkkakertoimella tarkistettujen työtulojen mukaan. Päivärahan suuruutta määrittäessä palkansaajien työtuloista vähennetään tulonhankkimiskulut ja tehdään vakuutusmaksuvähennys. *Osasairauspäiväraha* on suuruudeltaan aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivarahasta tai puolet sen sairauspäivärahan määrästä, johon henkilö olisi oikeutettu työkyvyttömyyden alkaessa. *YEL-sairauspäiväraha* määräytyy pelkästään YEL-vakuutuksen mukaisen työtulon perusteella. YEL-sairauspäivärahan jälkeisessä sairauspäivarahassa otetaan huomioon myös muut mahdolliset työtulot.

Jos henkilön työtulot ovat ennen sairaus- tai vanhempainpäivarahakauden alkamista olleet verotuksessa todettuja työtuloja olennaisesti suuremmat ja henkilö antaa siitä luotettavan selvityksen, päiväraha voi määräytyä päivarahakautta välittömästi edeltäneiden kuuden kuukauden työtulojen perusteella. Eräin edellytyksin yksikin kuukausi saattaa riittää vuosityötulojen arvioinnin perusteeksi. Edellä mainitut säädökset pyrkivät lyhytkestoisissa ja useissa perättäisissä työsuhteissa olevien henkilöiden toimeentuloturvan parantamiseen.

Jos perheeseen syntyy useita lapsia peräkkäin, vanhempainpäiväraha määräytyy edellisen vanhempainpäivärahan perusteena olleiden työtulojen mukaan, ellei edellinen lapsi ole ehtinyt täyttää kolmea vuotta ennen uuden lapsen laskettua syntymisaikaa. Jos jompikumpi lapsista on adoptoitu, adoption ajankohta vastaa biologisen lapsen ikää ja laskettua syntymisaikaa.

Päivärahan määrän laskennassa vuositytö, josta on tehty edellä mainitut vähennykset, jaetaan 300:lla. Sairauspäiväraha päivää kohti on 70 % henkilön työtulojen kolmassadasosasta 36 071 euron vuositytöihin saakka (v. 2014). Kun vuositytöt ovat tätä suuremmat, päiväraha jää alle 70 prosentin. Päivärahalla ei ole ylärajaa. Päivärahaperusteiden euromäärät tarkistetaan vuosittain työeläkejärjestelmän palkkakertoimella. Korotus oli 1,7 % vuonna 2014 ja 0,96 % vuonna 2015.

Vanhempainpäivärahan suuruus määräytyy pääsääntöisesti edellä kuvatulla tavalla. Työtuloperusteisiin vanhempainpäivärahoihin maksetaan lisäksi korotuksia. Äitiysrahaa maksetaan korotettuna 56 ensimmäiseltä arkipäivältä, äidin vanhempainrahaa 30 ensimmäiseltä arkipäivältä sekä isän vanhempainrahaa ja äitiys- ja vanhempainrahakauden jälkeen maksettavaa isyysrahaa yhteensä 30 ensimmäisen arkipäivän ajalta. Korotukset saa täysimääräisinä 55 498 euron vuosituloon saakka

Dagpenningens storlek

Arbetsinkomstens inverkan. *Sjuk- och föräldradagpenningens storlek* fastställs i regel på basis av den arbetsinkomst som konstaterats vid beskattningen och som justerats med en lönekoeficient. Vid fastställandet minskas löneinkomsten med kostnaderna för inkomstens förvärvande samt görs ett försäkringspremieavdrag. Beloppet av *partiell sjukdagpenning* är alltid hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen eller hälften av den sjukdagpenning som personen skulle ha rätt till vid arbetsoförmågens inträde. *FöPL-sjukdagpenningen* bestäms endast på basis av arbetsinkomsten enligt en FöPL-försäkring. Vid sjukdagpenning som följer efter FöPL-sjukdagpenning beaktas också andra eventuella arbetsinkomster.

Om arbetsinkomsten före sjuk- eller föräldradagpenningperioden varit väsentligt större än den som konstaterats vid beskattningen och personen kan förete en tillförlitlig utredning över detta, kan dagpenningen fastställas enligt arbetsinkomsten under de sex månaderna som omedelbart föregått dagpenningperioden. På vissa villkor kan arbetsinkomsten för en månad utgöra grunden för uppskattningen av årsarbetsinkomsten. Bestämmelserna är till för att förbättra utkomstskyddet för personer som haft kortvariga och flera på varandra följande anställningsförhållanden.

Om en familj får flera barn efter varandra, fastställs föräldradagpenningen enligt den arbetsinkomst som legat till grund för föregående föräldradagpenning om det föregående barnet inte ännu fyllt tre år före den beräknade tidpunkten för det nya barnets födelse. Om någotdera barnet är ett adoptivbarn, motsvarar tidpunkten för adoption det biologiska barnets ålder och den beräknade tidpunkten för nedkomsten.

Vid beräkningen av dagpenningbeloppet divideras årsarbetsinkomsten, efter ovan nämnda avdrag, med 300. Sjukdagpenningen per dag utgör 70 % av en trehundraedel av arbetsinkomsten upp till en årsinkomst om 36 071 euro (2014). Är årsarbetsinkomsten större blir dagpenningen under 70 %. Det finns ingen övre gräns för dagpenningen. Beloppen för grunderna för dagpenningen justeras årligen med lönekoeficienten enligt arbetspensionssystemet. Förhöjningen var 1,7 % år 2014 och 0,96 % år 2015.

Föräldradagpenningen fastställs i regel på samma sätt som sjukdagpenningen. Arbetsinkomstgrundade föräldradagpenningar betalas dessutom med förhöjt belopp. Moderskapspenning betalas med förhöjt belopp för de 56 första vardagarna, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna och faderns föräldrapenning och den faderskapspenning som betalas efter moderskaps- och föräldrapenningperioden sammanlagt för de 30 första vardagarna. Förhöjningarna betalas med fullt belopp

(v. 2014) ja ylittävältä osalta pienempinä korotuksina. Jos molemmat vanhemmat käyttävät vanhempainvapaa-ta, kumpikin saa korotetun päivärahan.

Sairaus- ja vanhempainpäivärahan suuruuden määräy-tyminen työtulojen perusteella kuvataan tarkemmin ase-telmassa 3.

Vähimmäismääräinen päiväraha. Vanhempainpäiv-arahaa maksetaan aina vähintään vähimmäismäärä eli 23,92 euroa päivässä (31.12.2014). Sairauspäivärahaa ei makseta lainkaan 55 kalenteripäivän aikana työkyvyt-tömyyden alkamisesta, jos vuosityötulot ovat säädettyä määrää (1 386 euroa v. 2014) pienemmät. Pienituloisil-le (työtulot 1 386–10 252 euroa v. 2014) sairauspäivä-raha maksetaan tältä ajalta vähimmäismäärää pienem-pänä. Tulottomille ja pienituloisille maksetaan vähim-mäismääräistä päivärahaa 55 kalenteripäivän jälkeen. Vähimmäismääräistä päivärahaa voidaan maksaa kui-tenkin heti omavastuunajan (sairastumispäivä ja seuraa-vat yhdeksän arkipäivää) jälkeen, jos työkyvyttömyyden alkaessa on ilmeistä, että se jatkuu vähintään 300 ar-kipäivän ajan.

Määräytyminen edeltäneen etuuden perusteella. Sai-raus- ja vanhempainpäivärahan suuruus voi määräy-tyä myös päivärahan alkamista edeltäneen etuuden pe-rusteella. Jos edeltäneitä etuuksia on useita, päiväraha määräytyy niistä viimeisimmän mukaan.

Jos henkilö on saanut sairastumistaan edeltäneiden nel-jän kuukauden aikana työttömyysturvalain mukaista työttömyysetuutta, hänelle maksettava sairaus- ja van-hempainpäiväraha on vähintään 86 % työttömyysturva-etuuden määrästä. Työttömyysturvaetuutta maksetaan vain viideltä päivästä viikossa, kun sairausvakuutuksen päivärahoja maksetaan kuudelta päivästä viikossa.

Jos henkilö on saanut päivärahan alkamista edeltänei-den kuuden kuukauden aikana kuntoutusrahaa Kelalta tai työeläkevakuutuksesta, sairaus- tai vanhempainpäi-väraha maksetaan vähintään kuntoutusrahan suuruise-na ilman kuntoutuskorotuksia.

Jos opiskelija on saanut päivärahan alkamista edeltä-neiden neljän kuukauden aikana opintorahaa, hänelle maksettava sairaus- tai vanhempainpäiväraha on vähin-tään opintorahan suuruinen. Opiskelijalle maksetaan vanhempainpäiväraha vähimmäismääräisenä, vaikka opintoraha olisi ollut tätä pienempi.

Päivärahan maksaminen työnantajalle. Työnantajalla, joka maksaa sairausajalta tai äitiys-, isyys- tai vanhem-painvapaan ajalta palkkaa, on oikeus saada työnteki-jänsä sairaus- tai vanhempainpäiväraha siltä osin kuin se ei ylitä palkkaa. Jos työnantaja on samanaikaisesti

vid årsinkomster på upp till 55 498 euro (2014), varefter förhöjningarna är mindre. Om båda föräldrarna tar ut för-äldradagighet betalas förhöjd dagpenning till bådadera.

Hur sjuk- och föräldradagpenningen bestäms på grund-val av arbetsinkomsterna beskrivs närmare i samman-ställning 3.

Minimidagpenning. Föräldradagpenning betalas alltid med minst minimibeloppet, dvs. 23,92 euro per dag (31.12.2014). Om årsarbetsinkomsten är mindre än det föreskrivna beloppet (1 386 euro 2014) betalas ing-en sjukdagpenning under 55 kalenderdagar räknat från det att arbetsoförmågan inträdde. För låginkomsttaga-re (arbetsinkomsten 1 386–10 252 euro 2014) betalas för tiden i fråga sjukdagpenning som understiger mini-midagpenningen. För personer som saknar inkomster samt låginkomsttagare betalas efter 55 kalenderdagar dagpenning med minimibelopp. Dagpenning kan dock betalas med minimibeloppet genast efter karenstiden (insjuknandedagen och de nio följande vardagarna) om det när arbetsoförmågan börjar är uppenbart att arbets-oförmågan varar minst 300 vardagar.

Fastställande enligt en föregående förmån. Sjuk- och föräldradagpenningens storlek kan också bero av en för-mån som föregått dagpenningen. Om man har haft fle-ra förmåner, fastställs dagpenningen enligt den förmån som man senast haft.

Om en person insjuknar och har haft en arbetslöshetsför-mån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa under fyra månader före insjuknandet är hans sjuk- och föräld-radagpenning minst 86 % av arbetslöshetsförmånens belopp. Arbetslöshetsförmånen betalas för bara fem da-gar i veckan, medan dagpenningen från sjukförsäkringen betalas för sex dagar i veckan.

Om rehabiliteringspenning har betalats från FPA eller arbetspensionsförsäkringen under de sex månaderna närmast före dagpenningens början, utges sjukdagpen-ningen eller föräldradagpenningen med minst lika stort belopp som rehabiliteringspenningen utan rehabilite-ringsförhöjningar.

Om en studerande har haft studiepenning under de fyra månaderna närmast före den månad då dagpenning bör-jat betalas ut är sjuk- eller föräldradagpenningen minst lika stor som studiepenningen. Till studerande betalas föräldradagpenning till minimibelopp även om studie-penningen hade varit mindre än detta.

Betalning av dagpenning till arbetsgivaren. Arbetsgi-vare som betalar lön för sjuktid eller för moderskaps-, faderskaps- eller föräldradagighet har rätt till sin arbets-tagares sjuk- eller föräldradagpenning till den del som motsvarar lönen. Om det är fråga om flera arbetsgivare

Asetelma 3. Työtulojen vaikutus sairaus- ja vanhempainpäivärahaan 31.12.2014
Sammanställning 3. Arbetsinkomsternas inverkan på sjuk- och föräldradagpenningarna 31.12.2014

Työtulo, €/v Arbetsinkomst, €/år (Palkkatulosta vähennettävä ensin 4,13 % ja tulohankkimiskulut) (Löneinkomsten minskas först med 4,13 % och kostnaderna för inkomstens förvärvande)	Sairauspäiväraha, €/pv ¹⁾ Sjukdagpenning, €/dag ¹⁾	Vanhempainpäiväraha ²⁾ , €/pv Föräldradagpenningar ²⁾ , €/dag
Alle 1 386 Under 1 386	0 € työkyvyttömyyden kestäessä enintään 55 kalenteripäivää vid arbetsoförmåga som varar högst 55 dagar 23,92 € työkyvyttömyyden kestänyt yli 55 kalenteripäivää vid arbetsoförmåga som varat över 55 dagar	23,92 €
1 386–36 071	70 % vuosityötulon kolmassadasosasta (84,17 € 36 071 €:n vuosituloilla) Kuitenkin vähintään 23,92 € työkyvyttömyyden kestänyt yli 55 kalenteripäivää 70 % av 1/300 årsarbetsinkomsten (84,17 € vid årsinkomsten 36 071 €) Dock minst 23,92 € vid arbetsoförmåga som varat över 55 dagar	70 % vuosityötulon kolmassadasosasta (84,17 € 36 071 €:n vuosituloilla) Kuitenkin vähintään 23,92 € 70 % av 1/300 årsarbetsinkomsten (84,17 € vid årsinkomsten 36 071 €) Dock minst 23,92 €
36 072–55 498	84,17 € + 40 % vuosityötulon ja 36 071 €:n erotuksen kolmassadasosasta (110,07 € 55 498 €:n vuosituloilla) 84,17 € + 40 % av 1/300 av skillnaden mellan årsarbetsinkomsten och 36 071 € (110,07 € vid årsinkomsten 55 498 €)	
Yli 55 498 Över 55 498	110,07 € + 25 % vuosityötulon ja 55 498 €:n erotuksen kolmassadasosasta 110,07 € + 25 % av 1/300 av skillnaden mellan årsarbetsinkomsten och 55 498 €	

¹⁾ Osasairauspäiväraha on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta.

Den partiella sjukdagpenningen är alltid hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen.

²⁾ Työtulon perusteella maksettavat vanhempainpäivärahat maksetaan lisäksi korotettuina äitiys- ja vanhempainrahakauden alussa: äitiysraha on 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % työtulosta, äidin vanhempainraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulosta sekä isän vanhempainraha ja äitiys- ja vanhempainrahakauden jälkeen maksettava isyysraha yhteensä 30 ensimmäisen arkipäivän ajalta 75 % työtulosta. Korotukset saa 55 498 euron vuosituloon saakka (v. 2014). Sen ylittävältä osalta päivärahan korotus on 32,5 % ylittään kolmassadasosasta. Föräldradagpenningar som betalas på basis av arbetsinkomsten utges dessutom med förhöjt belopp i början av moderskaps- och föräldradagpenningperioden: moderskapspenningen för de 56 första vardagarna är 90 %, moderns föräldradagpenning för de 30 första vardagarna 75 % och faderns föräldradagpenning och den faderskapspenning som betalas efter moderskaps- och föräldradagpenningperioden sammanlagt för de 30 första vardagarna 75 % av arbetsinkomsten. Förhöjningarna gäller vid årsinkomster på upp till 55 498 euro (år 2014); förhöjningen av dagpenningen är 32,5 % av 1/300 av det belopp som överstiger 55 498 euro.

useita, päiväraha jaetaan työnantajien kesken palkkojen suhteessa. Samoin, jos henkilö on samaan aikaan sekä palkansaaja että yrittäjä, päiväraha jaetaan työnantajan ja yrittäjän kesken palkan ja YEL- tai MYEL-työtulon suhteessa.

Sairauspäiväraha ja vanhempainpäiväraha ovat veronalaista tuloa.

Erityishoitoraha

Erityishoitorahaa maksetaan alle 16-vuotiaan sairaan lapsen vanhemmalle, joka osallistuu lapsensa hoitoon tai kuntoutukseen sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla, sairaala- ja poliklinikkahoitoon liittyvään kotihoitoon tai lakiin perustuville sopeutumisvalmennus- ja kuntoutuskursseille. Edellytyksenä on, että lasta hoitava henkilö on hoitoon osallistumisen vuoksi estynyt tekemästä työtään eikä saa palkkaa tältä ajalta.

fördelas dagpenningen mellan arbetsgivarna i proportion till lönerna. På motsvarande sätt fördelas dagpenningen mellan arbetsgivare och företagare i proportion till lönen och FöPL- eller LFöPL-arbetsinkomsten om en person samtidigt är både löntagare och företagare.

Sjuk- och föräldradagpenningarna är skattepliktig inkomst.

Specialvårdspenning

Specialvårdspenning utges till föräldrar som deltar i vård eller rehabilitering av barn under 16 år på sjukhus eller sjukhuspoliklinik, i hemvård i anslutning till sjukhus- och poliklinikkvård eller i lagstadgade anpassnings- och rehabiliteringskurser. En förutsättning för utbetalning är att den som deltar i vården av barnet är förhindrad att förvärvsarbeta och inte får lön för vårdtiden.

Kotihoidon ja 7 vuotta täyttäneen lapsen sairaala- ja poliklinikkahoidon osalta lapsen sairauden tulee olla vaikea, jotta erityishoitorahaa maksetaan.

Sairaala- ja poliklinikkahoidon sekä kuntoutuskurssien ajalta erityishoitorahaa maksetaan saman sairauden vuoksi yleensä enintään 60 arkipäivältä, kotihoidon ajalta lisäksi enintään 60 arkipäivältä. Erityisestä hoidollisesta syystä enimmäisajat voidaan ylittää.

Erityishoitoraha määräytyy sairauspäivärahan tavoin. Erityishoitorahaa maksetaan aina vähintään vähimmäismäärä eli 23,92 euroa arkipäivältä. Etuus on veronalaista tuloa.

Muut työtulokorvaukset

Henkilölle, joka tartuntatautilain perusteella on määrätty olemaan poissa ansiotyöstä, maksetaan *tartuntatautipäivärahaa* ja/tai *ansionmenetykskorvausta* sairausvakuutuksen varoista. Sama oikeus on myös tartuntatautiin sairastuneen alle 16-vuotiaan lapsen huoltajalla, jos tämä estyy tekemästä työtään. Ansionmenetykskorvaus maksetaan koko ajalta, myös sairauspäivärahan omavastuujalta.

Elimen, kudoksen tai solujen luovuttajalle maksetaan *luovutuspäivärahaa* ajalta, jona hän on estynyt tekemästä ansiotyötään.

Jos työnantaja on maksanut työntekijälleen vuosilomapalkkaa tai -korvausta siltä ajalta, jolta tämä on saanut vanhempainpäivärahaa, työnantajalla on oikeus saada korvausta sairausvakuutuksen varoista. *Vuosilomakustannuskorvausta* ei makseta työssä käyvistä vanhempainpäivärahansaajista. Korvaus maksetaan työnantajalle jälkikäteen vanhempainpäivärahakauden päätyttyä. Vuosilomakustannuskorvaus määräytyy työtulon perusteella ja se on enintään työnantajan maksaman lomapalkan tai lomakorvauksen määrä korotettuna kertoimella 1,26.

Sairaanhoitokorvaukset

Sairaanhoitokorvauksia maksetaan sairaanhoidon sekä raskauden ja synnytyksen aiheuttamista tarpeellisista kustannuksista. Julkisen terveydenhuollon kustannuksia ei korvata.

Sairausvakuutus korvaa seuraavien sairaanhoitopalvelujen käytön aiheuttamia kustannuksia:

- Lääkkeen määräämiseen oikeutetun terveydenhuollon ammattihenkilön lääkemääräyksellä määräämät *lääkkeet* ja *perusvoiteet* sekä lääkärin määräämät vaikean tai pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarkoitetut *kliiniset ravintovalmisteet*. Vuosikirjassa käsite lääke-

Specialvårdspenning vid hemvård samt vid sjukhus- och poliklinikkvård av barn som fyllt 7 år förutsätter att barnet har en svår sjukdom.

För vård på sjukhus eller poliklinik samt för rehabiliteringskurser betalas ersättningen på grund av en och samma sjukdom i allmänhet för högst 60 vardagar, för vård i hemmet ytterligare högst 60 vardagar. Av särskilda terapeutiska skäl kan maximitiderna överskridas.

Specialvårdspenningen fastställs på samma sätt som sjukdagpenningen, Specialvårdspenning betalas alltid med minst minimibeloppet, dvs. 23,92 euro per vardag. Förmånen är skattepliktig inkomst.

Andra arbetsinkomstersättningar

Till personer som på basis av lagen om smittsamma sjukdomar förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete utbetalas av sjukförsäkringsmedel *dagpenning vid smittsam sjukdom* och/eller *ersättning för förlorad arbetsinkomst*. Detta gäller även vårdnadshavare till barn under 16 år, som på grund av barnets smittsamma sjukdom är förhindrade att arbeta. Ersättning för inkomstbortfall betalas för hela frånvarotiden inklusive sjukdagpenningkarensen.

Till en donator av organ, vävnad eller celler betalas *donationsdagpenning* för den tid då han varit förhindrad att förvärvsarbета.

En arbetsgivare, som betalar semesterlön eller -ersättning till en anställd för den tid denna haft föräldradagpenning, har rätt till ersättning från sjukförsäkringen. *Semesterkostnadsersättning* betalas inte för mottagare av föräldradagpenning som arbetar. Ersättningen betalas i efterskott när föräldradagpenningperioden löpt ut. Semesterkostnadsersättningen fastställs på basis av arbetsinkomsten och uppgår högst till beloppet av den semesterlön eller semesterersättning som arbetsgivaren betalar förhöjt med koefficienten 1,26.

Sjukvårdsersättningar

Sjukvårdsersättning betalas för nödvändiga kostnader i samband med sjukvård samt graviditet och förlossning. Kostnader för offentlig hälso- och sjukvård ersätts inte.

Sjukförsäkringen ersätter kostnader för följande sjukvård:

- *Läkemedel* och *bassalvor* som en hälso- och sjukvårdsutbildad person med förskrivningsrätt ordinerat på recept samt läkarordinerade *kliniska näringspreparat* för behandling av svåra eller långvariga sjukdomar. I årsboken inkluderar begreppet läkemedel även de

keet kattaa myös kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet ellei toisin mainita.

- *Annosjakelupalkkio*, jota apteekki perii lääkkeiden antostelusta kerta-annoksiksi.
- *Yksityislääkärin palvelut*
- *Yksityiset hammashoitopalvelut*. Yksityisinä hammashoitopalveluina korvataan yksityishammaslääkärin ja suuhygienistin perimät palkkiot. Suuhygienistin antama hoito korvataan, jos hoito perustuu yksityisessä terveydenhuollossa toimivan hammaslääkärin määräykseen.
- Lääkärin tai hammaslääkärin määräämä *tutkimus ja hoito* yksityisessä tutkimus- tai hoitolaitoksessa.
- Sairauden aiheuttamat *matkat ja yöpymiset*.

Lääkekorvaukset. Lääkemääräyksellä määrättyjen lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden korvaaminen edellyttää, että lääkkeiden hintalautakunta on vahvistanut niille kohtuullisen tukkuhinnan ja hyväksynyt korvattavuuden. Korvaus maksetaan myös sellaisesta Fimean luettelomasta vaihtokelpoisesta lääkevalmisteesta, johon lääke on apteekissa vaihdettu. Apteekin on vaihdettava lääke halvimpaan tai tästä hinnaltaan vähän poikkeavaan vaihtokelpoiseen valmisteeseen ellei lääkäri tai ostaja kiellä vaihtoa.

Viitehintajärjestelmä määrittelee toisiaan vastaaville rinnakkaisvalmisteille yhteisen korvauskaton. Samaan viitehintaryhmään kuuluvilla valmisteilla on sama viitehintaa, joka on ryhmän edullisimman valmisteen hinta lisättynä 1,5 eurolla tai kalliimmissa lääkeryhmissä 2 eurolla. Viitehintaa on korkein hinta, jonka perusteella samaan viitehintaryhmään kuuluvan valmisteen sairausvakuutuskorvaus lasketaan.

Lääkekorvaukset maksetaan kolmessa korvausluokassa laskemalla korvaus prosentteina lääkkeen hinnasta tai viitehinnasta. *Peruskorvaukseksi* kutsutaan korvausta, jossa korvataan 35 % lääkkeen hinnasta. *Erityskorvaus* on yhteinen nimitys korvauksille, joissa lääkkeen hinnasta korvataan 65 % (alempi erityiskorvaus) tai 100 % (ylempi erityiskorvaus). Ylempi erityiskorvaus maksetaan 3 euron omavastuun ylittävältä osalta. Omavastuu on lääkekohtainen, eli se peritään jokaisesta samalla kertaa ostetusta lääkkeestä. Lääkekorvaukset maksetaan yleensä enintään kolmen kuukauden hoitoa vastaavasta määrästä lääkettä.

Erityskorvaus maksetaan eräiden vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien hoitoon tarvittavista lääkkeistä. Lääke voidaan hyväksyä erityiskorvattavaksi vasta, kun se on ollut peruskorvattuna kaksi vuotta. Tästä kahden vuoden määräajasta voidaan erityisestä syystä poiketa. Lääkkeiden hintalautakunta voi rajoittaa lääkkeen perus- tai erityiskorvattavuuden tietyyn käyttöaiheeseen

kliiniska näringspreparaten och bassalvorna om inte annat nämns.

- *Dosdispenseringsarvode* som apoteket uppbär för uppdelningen av läkemedel i engångsdoser.
- *Privatläkartjänster*
- *Privata tandvårdstjänster*. Som privata tandvårdstjänster ersätts arvoden som tagits ut av privattandläkare och munhygienister. Behandling som utförs av en munhygienist ersätts om den har ordinerats av en tandläkare inom den privata hälso- och sjukvården.
- Läkare eller tandläkarordinerad *undersökning och behandling* på privat undersöknings- eller vårdinrättning.
- *Resor och övernattnings* p.g.a. sjukdom.

Läkemedelsersättning. Ersättning av kostnaderna för läkemedel, kliniska näringspreparat och bassalvor som ordinerats på recept förutsätter att läkemedelsprisenämnden har fastställt ett skäligt partipris och ersättningsstatus för dem. Ersättning betalas också för sådana utbytbara läkemedel enligt Fimeas förteckning mot vilka ett läkemedel bytts ut på apoteket. Apoteket ska byta ut läkemedel till det billigaste utbytbara preparatet eller till ett motsvarande preparat vars pris avviker litet från det billigaste preparatets pris såvida läkaren eller köparen inte motsätter sig detta.

I referensprissystemet fastställs för sinsemellan likvärdiga generiska läkemedel ett gemensamt ersättningsstak. Preparaten i en referensprisgrupp har ett gemensamt referenspris vilket utgörs av priset för det förmånligaste preparatet i gruppen utökat med 1,5 euro eller i de dyrare läkemedelsgrupperna 2 euro. Referenspriset är det högsta pris utifrån vilket sjukförsäkringsersättningen för ett preparat som ingår i referensprisgruppen beräknas.

Läkemedelskostnaderna ersätts enligt tre kategorier. Ersättningen beräknas i procent av läkemedlets pris eller referenspris. Med *grundersättning* avses ersättning med 35 % av läkemedlets pris. *Specialersättning* är den gemensamma benämningen på ersättning som utges med 65 % (lägre specialersättning) eller 100 % (högre specialersättning) av läkemedlets pris. Den högre specialersättningen betalas på det belopp som överstiger en självriskandel på 3 euro. Självrisken är läkemedelsspecifik, dvs. den tas ut för varje enskilt läkemedel som inhandlas på en och samma gång. I regel ersätts en mängd läkemedel som motsvarar högst tre månaders behandling.

Specialersättning betalas för läkemedel som är nödvändiga vid behandlingen av vissa svåra och långvariga sjukdomar. Ett läkemedel kan godkännas som specialersättningsgillt först när det varit grundersättningsgillt i två år. Tvåårsregeln kan frångås av särskilda skäl. Läkemedelsprisenämnden kan begränsa rätten till grund- eller specialersättning för ett läkemedel till en viss indi-

tai sairauden vaikeusasteeseen (*rajoitetusti peruskorvattavat* tai *rajoitetusti erityiskorvattavat lääkkeet*).

Jos potilaan vuoden aikana itse maksamat lääkeostojen omavastuut ylittävät ns. *lääkekaton* (610 euroa vuonna 2014), sairausvakuutus korvaa ylittymisen jälkeisistä ostoista lääkekohtaisen 1,50 euron omavastuun ylittävän osan kokonaan. Tätä *lääkkeiden lisäkorvausta* maksetaan lääkemääräyksellä määrätystä sairausvakuutuslain nojalla korvatuista lääkkeistä.

Annosjakelupalkkio. Apteekki perii annosjakelupalkkion palvelusta, jossa apteekki toimittaa tabletti- ja kapseli-muotoiset lääkkeet asiakkaalle valmiiksi kerta-annoksiin jaoteltuna. Palkkiosta maksetaan korvausta 75 vuotta täyttäneille henkilöille, joilla on annosjakelun alkaessa käytössä vähintään kuusi annosjakeluun soveltuva korvattavaa lääkettä. Lisäksi edellytetään, että lääkitys on tarkistettu tarpeettomien lääkkeiden poistamiseksi ja että annosjakelu on lääketieteellisesti perusteltua. Korvausta maksetaan viikon hoitoaikaa vastaavien lääkkeiden jakelusta 35 %. Korvausta maksetaan 3,60 euroon asti viikolta, yli menevän osan asiakas maksaa itse.

Lääkärintalvelut, hammashoitopalvelut sekä tutkimus ja hoito. Sairaanhoidokorvaukset yksityislääkärin ja -hammaslääkärin määräämistä tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä sekä lääkärin vastaanotto- ja toimenpidepalkkioista maksetaan näille määriteltujen *korvaustaksojen* mukaan. Potilaalle maksettava korvaus on taksan suuruinen. Jos peritty rahamäärä on pienempi kuin määriteltä taksa, korvaus lasketaan perityn summan mukaan.

Sairausvakuutus ei korvaa toimistokuluja, leikkaussalimaksuja, sairaaloiden hoitopäivämaksuja tai poliklinikkamaksuja.

Hammaslääkärin tekemä suun ja hampaiden tutkimus, ehkäisevä hoito sekä suu- ja hammaslääkärin hoito kuuluvat sairausvakuutuksen piiriin. Korvausta ei makseta oikomishoidosta eikä hammaslääkärin työstä tai proteettisista toimenpiteistä paitsi rintamaveteraaneille.

Matkakorvaukset. Matkakustannukset korvataan pääsääntöisesti sen mukaan, mitä matka olisi tullut maksamaan halvimpa matkustustapaa käyttäen lähimpään hoitopaikkaan, mistä hoidon voi saada. Jos kunta, kuntayhtymä tai sairaanhoidopiiri on antanut maksusitoumuksen hoitoa varten, Kela korvaa matkakulut hoitopaikkaan, josta hoito on saatu. Jos vakuutettu on terveydenhuoltolain 47 tai 48 §:n perusteella valinnut hoitopaikan, matkakustannukset korvataan sen mukaan, kuinka paljon matka olisi maksanut lähimpään valtioon, kuntaan tai kuntayhtymän terveydenhuollon toimintayksikön tutkimus- ja hoitopaikkaan.

kation eller svårighetsgrad (*begränsat grundersättningsgilla* eller *begränsat specialersättningsgilla läkemedel*).

Om självriskandelen för de läkemedelsinköp som patienten själv betalar överstiger det s.k. *kostnadstaket för läkemedel* (610 euro år 2014), ersätter sjukförsäkringen det belopp som överstiger den läkemedelsspecifika självriskandelen på 1,50 euro i sin helhet. Denna *tilläggsersättning för läkemedel* utges för läkemedel som är ersättningsgilla enligt sjukförsäkringslagen och som ordinerats på recept.

Dosdispenseringsarvode. Apoteket uppbär ett arvode för dosdispensering som innebär att apoteket expedierar läkemedel i tablett- och kapselform färdigt uppladdat i engångsdoser. För arvodet betalas ersättning till de personer som fyllt 75 år som när dosdispenseringen inleds använder minst sex sådana ersättningsgilla läkemedel som lämpar sig för dosdispensering. Dessutom förutsätts att medicineringen har kontrollerats i syfte att eliminera onödig mediciner och att dosdispenseringen är medicinskt motiverad. Ersättning betalas för dosdispensering av läkemedel som motsvarar en veckas behandling (35 %). I ersättning betalas upp till 3,60 euro per vecka, den överstigande delen betalar kunden själv.

Läkartjänster, tandvårdstjänster samt undersökning och behandling. Sjukvårdsersättning för privatläkar- och privatvårdsläkardisorderade undersöknings- och behandlingsåtgärder samt för mottagnings- och åtgärdsarvoden betalas enligt de *ersättningstaxor* som fastställts för dem. Den ersättning som betalas till patienten är lika stor som taxan. Om summan är lägre än taxan räknas ersättningen på denna summa.

Sjukförsäkringen ersätter inte expeditiönsavgifter, operationsavgifter, sjukhusens vårdavgifter eller poliklinikavgifter.

Undersökning och profylax av mun och tänder och behandling av mun- och tandjukdomar omfattas av sjukförsäkringen. Ersättning betalas inte för tandreglering, tandtekniskt arbete eller protetiska åtgärder utom i fråga om frontveteraner.

Reseersättningar. Resekostnader ersätts i regel enligt vad resan skulle ha kostat enligt billigaste färdväg till närmaste vårdenhets där man kan få vård. Om man har fått en betalningsförbindelse av kommunen, samkommunen eller sjukvårdsdistriktet ersätter FPA reskostnaderna till den vårdenhets där man fått vård. Om en försäkrad har valt vårdenhets enligt 47 eller 48 § i hälso- och sjukvårdslagen, ersätts reskostnaderna enligt kostnaderna för en resa till närmaste undersöknings- och vårdenhets vid en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården som staten, kommunen eller samkommunen svarar för.

Asetelma 4. Sairaanhoitokorvaukset 31.12.2014
Sammanställning 4. Sjukvårdsersättningarna 31.12.2014

	Vakuutetun omavastuuosa, € Den försäkrades självriskandel, €	Korvaus omavastuun ylittävästä osasta, % Ersättning av den del som överstiger självrisken, %
• Lääkärin tai hammaslääkärin määräämät lääkkeet, ravintovalmisteet ja perusvoiteet (peruskorvaus), lääkkeen hinnasta – Av läkare eller tandläkare ordinerade läkemedel, näringspreparat och bassalvor (grundersättning), av läkemedlets pris	–	35
• Vaikkeen ja pitkäaikaisen sairauden vaatimat lääkkeet ja ravintovalmisteet, lääkkeen hinnasta – Läkemedel och näringspreparat vid svåra och långvariga sjukdomar, av läkemedlets pris		
Alempi erityiskorvaus – Lägre specialersättning	–	65
Ylempi erityiskorvaus – Högre specialersättning	3,00 ¹⁾	100
• Lisäkorvaukset lääkemenetelmistä ²⁾ – Tilläggsersättningar för läkemedelskostnader ²⁾	1,50 ¹⁾	100
• Korvaukset annosjakelupalkkioista – Ersättningar för dosdispenseringsarvoden	–	35
• Lääkäripalkkiot – Läkarpalkkior	–	³⁾
• Hammaslääkäripalkkiot ⁴⁾ – Tandläkarpalkkior	–	³⁾
• Suuhygienistin palkkiot – Munhygienistarvoden	–	³⁾
• Lääkärin tai hammaslääkärin määräämä tutkimus ja hoito – Läkare eller tandläkare ordinerad undersökning och behandling	–	³⁾
• Sairaudesta johtuvat matkat (yhdensuuntaiselta matkalta) – Resor till följd av sjukdom (för enkel resa)	14,25	100
• Lisäkorvaus matkakustannuksista ⁵⁾ – Tilläggsersättningar för resekostnader ⁵⁾	–	100

Yöpymisrahaa tutkimuksesta tai hoidosta aiheutuneista yöpymiskustannuksista 20,18 €/vrk, kuitenkin enintään todellisia kustannuksia vastaava määrä – I övernattningspenning för övernattningskostnader i samband med undersökning och behandling 20,18 €/dygn, dock högst de faktiska kostnaderna.

¹⁾ Lääkekohtainen omavastuu.

Läkemedelsspecifikt självriskandel.

²⁾ Lisäkorvaus maksetaan, kun kalenterivuositainen omavastuuraja 610 € ylittyy.

Tilläggsersättning beviljas när självriskgränsen per kalenderår 610 € överskrids.

³⁾ Korvaus on vahvistetun taksan suuruinen.

Ersättning betalas enligt fastställt taxa.

⁴⁾ Korvaus on 100 % palkkioista, jotka koskevat rintamaveteraaneille hammaslääkärin tekemää tutkimusta ja ehkäisevää hoitoa sekä hammaslääkärin tai erikoishammasteknikon tekemää proteettiseen hoitoon liittyvää kliinistä työtä. Veteraaneille tehdystä protetikan teknisestä työstä korvataan 50 %.

Muusta hammashuollosta korvaus on 60 %.

För frontveteraner är ersättningen 100 % av arvoden som gäller undersökning och profylaktisk vård utförd av tandläkare samt kliniskt protetiskarbete utfört av tandläkare eller specialtandtekniker, medan ersättningen för tekniskt protetiskarbete är 50 %. För annan tandvård är ersättningen 60 %.

⁵⁾ Lisäkorvaus maksetaan, kun kalenterivuositainen omavastuuraja 242,25 € ylittyy.

Tilläggsersättning beviljas när självriskgränsen per kalenderår 242,25 € överskrids.

Halvimmalla matkustustavalla tarkoitetaan julkista liikennettä, siihen ketjutettua eri liikennevälineillä tehtyä matkaa tai ns. palvelu- tai kutsujoukkoliikennettä. Eri-tyisajoneuvon käytöstä aiheutuneet kustannukset korvataan, jos potilaan sairaus tai vamma tai liikenneolosuhteet edellyttävät erityisajoneuvon käyttöä.

Mikäli potilaan maksettaviksi jäävät matkakustannukset kalenterivuoden aikana ylittävät vuotuisen omavastuun, sairausvakuutus korvaa ylittävän osan kokonaan (ns. *lisäkorvaus*). Vuotuiseen omavastuuseen lasketaan sekä matkakohtaiset omavastuut että matkakustannukset, jotka jäävät alle omavastuun.

Sekä sairaanhoidon että kuntoutuksen matkakustannuksissa matkakohtainen kiinteä omavastuu on 14,25 euroa yhdensuuntaiselta matkalta. Vuotuinen omavastuu (242,25 euroa) lasketaan sairaanhoidon ja kuntoutuksen matkakustannuksista yhteensä.

Vuoden 2015 alusta omavastuu nousi 16 euroon ja vuotuinen omavastuu 272 euroon. Lisäksi 1.1.2015 tuli voimaan taksimatkojen korotettu omavastuu 32 euroa, joka

Med billigaste färdssätt avses kollektivtrafik, resor med olika trafikmedel som kombineras med kollektivtrafiken genom sammanlänkning eller s.k. servicetrafik eller anropsstyrd kollektivtrafik. Kostnaderna för anlåtande av specialfordon ersätts om patientens sjukdom eller handikapp eller trafikförhållandena kräver att ett sådant färdmedel anlitas.

Om de resekostnader patienten själv måste stå för under ett år överstiger den årliga självrisken, ersätter sjukförsäkringen den överstigande delen i sin helhet (s.k. *tilläggsersättning*). I den årliga självrisken medräknas såväl självriskandelarna per resa som de resekostnader som understiger självrisken.

I fråga om kostnaderna för resor till sjukvård och rehabilitering är den fasta självriskandelen 14,25 euro för en enkelresa. I den årliga självriskandelen (242,25 euro) beaktas resorna till både sjukvård och rehabilitering.

Från början av 2015 steg självrisken till 16 euro och den årliga självriskandelen till 272 euro. 1.1.2015 infördes dessutom en förhöjd självrisk på 32 euro för taxiresor

ei myöskään kerrytä vuotuista omavastuuosuutta. Korotettua omavastuuta sovelletaan, mikäli asiakas ei tilaa taksimatkaa Kelan osoittamasta tilausvälityskeskuksesta.

Yhteensovitus muun sosiaaliturvan kanssa

Sairauspäiväraha on yleensä ensisijainen korvaus työeläkeläkien mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen nähden, mutta toissijainen tapaturma- ja liikennevahinkokorvauksiin nähden. Rikosvahinkolain mukaiseen korvaukseen nähden sairauspäiväraha on ensisijainen. Sen sijaan kuntoutusrahaan ja kuntoutuksen aikaiseen ansionmenetykskorvaukseen nähden sairauspäiväraha on toissijainen.

Sairaanhoitokorvauksia voi hakea Kelalta, vaikka henkilö olisikin oikeutettu muun kuin sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen. Tällöin ensisijainen korvausvelvollinen maksaa vakuutetulle korvausta ainoastaan siltä osin kuin ensisijainen korvaus on sairausvakuutuskorvausta suurempi, ja muun osan korvauksesta ensisijainen korvausvelvollinen maksaa Kelalle.

Jos vakuutettu on työkyvyttömyysajalta saanut ansioturvantööttömyyspäivärahaa, sairauspäiväraha maksetaan tööttömyyskassalle siltä osin kuin se ei ylitä tööttömyyspäivärahaa. Myös Kelan maksama tööttömyyspäiväraha yhteensovitetaan eli sairauspäiväraha maksetaan takautavalta ajalta tööttömyysetuuden korvaamiseksi.

Sairauspäiväraha ja korvaus sairaanhoitokustannuksista maksetaan Potilasvakuutuskeskukselle, jos keskus on maksanut potilasvahinkokorvauksen samalta työkyvyttömyysajalta tai samoista sairaanhoitokustannuksista.

Kunta saa toimeentulotukena antamastaan sairaanhoidosta korvausta samoin perustein kuin jos korvaus maksettaisiin suoraan vakuutetulle.

Korvausmenettely

Lääkekorvaus maksetaan asiakkaalle yleensä apteekin välityksellä *suorakorvauksena*. Tällöin apteekki perii asiakkaalta lääkkeestä summan, josta on vähennetty sairausvakuutuskorvauksen osuus. Apteekki laskuttaa korvauksen Kelalta jälkikäteen. Menettely edellyttää, että asiakkaalla on Kela-kortti mukana apteekissa asioidessaan tai että hän antaa suullisesti luvan suorakorvaustietojensa katsomiseen Kelan palvelusta, jolloin hänen tulee varautua henkilöllisyystodistuksensa esittämiseen. Asiakas voi myös hakea korvauksen jälkikäteen Kelalta.

som inte heller räknas in i den årliga självriskandelen. Den förhöjda självrisken tillämpas om kunden inte beställer taxiresan via en beställningscentral som FPA anvisat.

Samordning med övrig social trygghet

Sjukdagpenningen är i allmänhet primär i förhållande till invalidpension som beviljas enligt arbetspensionslagarna men sekundär i förhållande till olycksfalls- och trafikskadeersättningar. I förhållande till ersättning enligt brottsskadelagen är sjukdagpenningen primär. Däremot är den sekundär i förhållande till rehabiliteringspenning och till inkomstbortfallsersättning vid rehabilitering.

Sjukvårdersättning kan sökas hos FPA även om man är berättigad till ersättning enligt någon annan lag än sjukförsäkringslagen. Då betalar den primärt ersättningskyldiga till den försäkrade endast det belopp varmed den primära ersättningen överstiger sjukförsäkringersättning och resten betalas till FPA.

Om en försäkrad under sjuktiden uppburit inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning, utbetalas sjukdagpenningen till arbetslöshetskassan till den del som motsvarar arbetslöshetsdagpenningen. Också den arbetslöshetsdagpenning som utges av FPA samordnas, dvs. sjukdagpenningen betalas retroaktivt för att ersätta arbetslöshetsförmånen.

Sjukdagpenning och ersättning för sjukvårdskostnader betalas till Patientförsäkringscentralen om centralen betalar patientskadeersättning för samma arbetsförmåga eller samma kostnader.

Kommunen får ersättning för sjukvård som ingått i utkomststöd enligt samma grunder som om ersättningen skulle utges direkt till den försäkrade.

Ersättningsförfarande

I regel betalas läkemedelsersättningen på apoteket genom ett *direkt ersättningsförfarande*. Detta innebär att sjukförsäkringersättningen dras av från det läkemedelspris som apoteket tar ut av kunden. Apoteket fakturerar FPA för ersättningen i efterhand. Förfarandet förutsätter att kunden visar upp sitt FPA-kort på apoteket eller ger sitt muntliga samtycke till att direkt ersättningsuppgifter om honom eller henne kontrolleras i FPA:s e-tjänst, vilket innebär att han eller hon måste vara förberedd att visa upp ett identitetsbevis. Kunden kan också söka ersättning hos FPA i efterhand.

Myös lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioiden sekä tutkimusten ja hoitojen kustannusten korvaamisessa on käytössä *suorakorvausmenettely*. Asiakkaan esittämän Kela-kortin nojalla yksityinen palvelujen tuottaja on voinut Kelan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella hakea asiakkaan sairausvakuutuskorvauksen Kelalta, jolloin asiakas on saanut palvelun vähennettyyn hintaan. Suorakorvausjärjestelmä on vapaaehtoinen. Jos palveluntarjoajalla ei ole sopimusta Kelan kanssa, asiakas voi itse hakea korvausta Kelalta.

Matkakorvauksissa sovelletaan suorakorvausmenettelyä ambulanssi- ja helikopterimatkojen osalta. Vuoden 2014 aikana koko maa on siirtynyt portaittain taksimatkojen osalta suorakorvausmenettelyyn. Valtakirjamenettely on käytössä enää joukkoliikenneluvallisissa autoissa. Vuoden 2015 alusta voimaantullut laki velvoittaa asiakasta tilaamaan taksimatkan Kelan kanssa sopimuksen suorakorvausmenettelystä tehneen tilausvälitysyhtiön kautta saadakseen 16 euron omavastuun.

Työterveyshuoltoa ja sen kustannusten korvaamista käsitellään luvussa 4.5.

Tilastointi

Tilastojärjestelmät. Sairausvakuutuksen korvaustiedot saadaan etuusjärjestelmien tietokannoista. Tilastot perustuvat kokonaistietoihin lukuun ottamatta osaa ammattia koskevista tilastoista (ks. tarkemmin luku 4.4).

Tilastoyksiköt. Sairaanhoidokorvausten *kappalemääriä* koskevissa tilastoissa käytetään seuraavia tilastoyksiköitä:

- lääkekorvauksissa *samaan korvausluokkaan kuuluvien lääkkeiden ostokertaa tai reseptiä*. Lääkekorvaustilastoissa reseptillä (lääkemääräyksellä) tarkoitetaan yhdellä ostokerralla samalle vakuutetulle apteekista toimitettua yhden lääke-erän määrääystä.
- tutkimuksessa ja hoidossa ja lääkärinpalkkioiden ja hammashoidon korvauksissa *käyntikertaa* tai lääkemääräyksen antamiskertaa (*uusintaa*)
- matkakorvauksissa yhdensuuntaista *matkaa* (myös kustannuksiltaan alle omavastuun jääneet matkat, jotka kerryttävät vuotuista omavastuusuutta).

Rintamaveteraanien hammashuolto sisältyy sairausvakuutus-tilastoihin.

Sairaus- ja *vanhempainpäivärahojen* tilastoyksikköinä ovat alkanut kausi, saaja ja päivä, *erityishoitorahojen* tilastoyksikköinä ovat saaja, päivä ja lapsi.

Sairauspäivärahojen tilastot sisältävät myös sairauspäivärahan lisäpäivät.

Sairaus- tai osasairauspäivärahakausi katsotaan alkaneeksi, kun vakuutettu alkaa omavastuunajan (sairastumispäivä ja yhdeksän sitä seuraavaa arkipäivää) jälkeen saada päivärahaa. Henkilölle voi vuoden aikana alkaa useita päivärahakausia. Osasairauspäivärahakausi voi alkaa myös välittömästi sitä edeltäneen sairauspäivärahakauden jälkeen. Sairaus- ja osasairauspäivärahapäivien, YEL-päivärahapäivien, vanhempainpäivärahapäivien

Direktorsättningsförfarandet används även vid ersättning för läkar- och tandläkararvoden samt kostnader för undersökning och behandling. En privat serviceproducent har enligt ett avtal med FPA på basis av uppvisat FPA-kort kunnat ansöka om kundens sjukförsäkringsersättning hos FPA, varvid kunden fått tjänsten till nedsatt pris. Systemet med direktorsättning är helt frivilligt. Om serviceproducenten inte har ett avtal med FPA kan kunden själv söka ersättning hos FPA.

I fråga om reseersättning tillämpas direktorsättningsförfarandet vid resor med ambulans och helikopter. Under år 2014 har man i hela landet stegvis övergått till ett direktorsättningsförfarande i fråga om taxiresor. Fullmaktsförfarandet tillämpas endast i fråga om bilar med kollektivtrafiktillstånd. En lag som trädde i kraft i början av år 2015 förpliktar kunden att beställa taxiresan genom en beställningscentral som ingått avtal om direktorsättningsförfarande med FPA för att han eller hon ska ha rätt till självrisken på 16 euro.

Företagshälsovården och kostnaderna för den behandlas i kapitel 4.5.

Statistikföreläsning

Statistiksystem. Data om sjukförsäkringsersättningarna fås ur databaserna för förmånssystemen. Statistiken grundar sig på totalmaterialet, med undantag för delar av yrkesstatistiken (se närmare kap. 4.4).

Statistikenheter. För sjukvårdersättningarnas *antal* används följande statistikenheter:

- i fråga om läkemedel i *samma ersättningskategori inköpstillfälle eller recept*. I statistiken över läkemedelsersättningar avses med recept en förskrivning av en läkemedelsats som apoteket expedierat den försäkrade under ett och samma inköpstillfälle
- i fråga om undersökning och behandling och läkararvoden och tandvårdskostnader *besök* eller utfärdande av recept (*förnyande*)
- i fråga om resekostnader enkel *resa* (även resor vars kostnader är lägre än självrisken och som inräknas i den årliga självriskandelen).

Tandvården för frontveteraner ingår i sjukförsäkringsstatistiken.

Som statistikenhet för *sjuk-* och *föräldradagpenningar* används inledd förmånsperiod, mottagare och dag, för *specialvårdspenningar* mottagare, dag och barn.

I sjukdagpenningstatistiken ingår även tilläggsdagar med sjukdagpenning.

En sjukdagpenningperiod eller period med partiell sjukdagpenning anses ha inletts när en försäkrad efter karenstiden (insjuknandedagen och de nio därpå följande vardagarna) börjar få dagpenning. Personen kan under året ha flera inledda dagpenningperioder. En period med partiell sjukdagpenning kan även inleddas omedelbart efter den närmast föregående sjukdagpenningperioden. Antalet sjukdagpenningdagar, dagar med partiell sjuk-

vien sekä erityishoitorahapäivien lukumäärä on niiden päivien määrä, joilta korvaus maksetaan. Korvaus maksetaan arkipäiviltä (6 pv/viikko). Sairaanhoidokorvausten yhteensovitukselta muun sosiaaliturvan kanssa seuraa, että kaikki sairauspäivät, joilta henkilö on oikeutettu päiväraha korvauksiin, eivät sisälly Kelan tilastoihin.

Ansiotyössä käyvälle vanhempainpäiväraha maksetaan vähimmäismääräisenä. Tässä julkaisussa kesken vanhempainpäivärahakauden ansiotyöhön menneiden äitien vähimmäispäivärahoja ei tilastoida vähimmäispäivärahaksi.

Lisäkorvaukset suurista lääke- ja matkakustannuksista sekä niihin liittyvät kokonaiskustannukset sisältyvät vastaaviin tilastoihin. Matkojen rahamäärätilastoihin sisältyvät myös yöpymisrahat ja -kustannukset.

dagpenning, FöPL-dagpenningdagar, föräldradagpenningdagar och specialvårdspenningdagar avser dagar för vilka ersättning utges. Ersättningen betalas för vardagar (6 dagar/vecka). Med anledning av samordningen av sjukvårdsersättningarna med den övriga sociala tryggheten ingår inte alla sjukdagar för vilka personen är berättigad till dagpenningersättning i FPA:s statistik.

För personer som förvärvsarbetar betalas föräldradagpenningen ut med ett minimibelopp. I den här publikationen statistikförs inte minimidagpenningen för de mödrar som har börjat förvärvsarbete under föräldradagpenningperioden som minimiföräldradagpenning.

Tilläggsersättningar för stora läkemedels- och resekostnader jämte totalkostnader ingår i motsvarande statistik. I statistiken över reseersättningar ingår övernattningspenningar och -kostnader.

55. Sairausvakuutuskorvaukset 1995–2014

Sjukförsäkringsersättningar 1995–2014

National Health Insurance: Benefit payments, 1995–2014

Vuosi År Year	Sairaus- vakuutus- korvaukset yhteensä ¹⁾ Sjukförsäkrings- ersättningar sammanlagt ¹⁾ Total benefit payments ¹⁾	Sairaus- päivärahat Sjukdag- penningar <i>Sickness allowances</i>	Osasairaus- päiväraha ²⁾ Partiell sjukdag- penning ²⁾ <i>Partial sickness allowance²⁾</i>	YEL-sairaus- päiväraha ³⁾ FöPL-sjukdag- penning ³⁾ <i>Sickness allowance payable under the YEL Act³⁾</i>	Vanhempainpäivärahat ⁴⁾ Föräldradagpenningar ⁴⁾ <i>Parenthood allowances⁴⁾</i>			Erityishoito- rahat Specialvårds- penningar <i>Special care allowances</i>	Vuosiloma- kustannus- korvaukset työnantajille Semester- kostnads- ersättningar till arbetsgivare <i>Compensations to employers for annual leave costs</i>
					Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	Äideille Till mödrar <i>Payments to mothers</i>	Isille Till fäder <i>Payments to fathers</i>		
Milj. € – € million									
1995	1 597,6	424,4	.	.	507,3	481,6	25,7	2,3	5,7
1996	1 613,7	398,9	.	.	466,5	441,4	25,1	2,1	15,1
1997	1 664,2	400,9	.	.	459,6	432,8	26,8	2,1	14,0
1998	1 713,0	422,0	.	.	456,4	428,7	27,6	2,2	13,1
1999	1 804,8	458,0	.	.	466,9	437,8	29,1	2,3	12,8
2000	1 932,1	493,7	.	.	478,5	447,4	31,1	2,3	13,0
2001	2 097,2	522,8	.	.	500,1	465,8	34,3	2,4	13,3
2002	2 305,5	603,3	.	.	519,5	480,6	38,9	2,8	13,3
2003	2 495,7	633,7	.	.	569,7	524,5	45,2	2,8	26,4
2004	2 676,1	670,0	.	.	610,4	561,6	48,8	3,0	21,4
2005	2 825,1	705,2	.	.	644,1	592,8	51,2	2,9	22,4
2006	2 973,9	745,6	.	3,4	692,4	636,6	55,8	2,8	32,7
2007	3 148,4	767,2	2,5	4,5	771,8	708,7	63,2	2,8	37,1
2008	3 375,7	772,7	2,9	4,9	831,4	756,6	74,8	2,9	49,0
2009	3 525,9	799,3	3,5	5,3	910,4	827,6	82,8	3,3	55,9
2010	3 591,1	813,4	7,2	5,1	957,5	866,4	91,1	3,7	61,6
2011	3 717,4	834,2	10,6	5,6	988,4	877,2	111,2	3,6	63,1
2012	3 823,4	842,8	13,5	6,3	1 008,9	890,7	118,2	4,0	68,1
2013	3 791,5	833,2	16,8	6,3	1 031,1	909,4	121,7	4,5	68,9
2014	3 847,3	833,8	26,1	6,3	1 033,6	920,5	113,1	5,2	71,5

¹⁾ Sisältää myös tartuntatautilain perusteella maksetut päivärahat ja ansionmenetyskorvaukset sekä elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetut päivärahat.

Inkluderar dagpenningar och inkomstbortfallsersättningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar samt dagpenningar till donatorer av organ eller vävnader.

Includes compensations on account of the Communicable Diseases Act and donor allowances.

²⁾ Osasairauspäiväraha otettiin käyttöön 1.1.2007 alkaen.

Partiell sjukdagpenning infördes 1.1.2007.

Introduced on 1 January 2007.

³⁾ 1.4.2006 tuli voimaan sairausvakuutuslain muutos, jonka perusteella alettiin maksaa YEL-sairauspäivärahaa takautuvasti 1.1.2006 alkaen.

Med stöd av en ändring i sjukförsäkringslagen som trädde i kraft 1.4.2006 började FöPL-sjukdagpenning betalas retroaktivt från och med 1.1.2006.

Under an amendment of the Health Insurance Act, which came into effect on 1 April 2006, sickness allowance became payable retroactively under the YEL (Self-Employed Persons' Pensions) Act from 1 January 2006.

⁴⁾ Äitiys-, isyys- ja vanhempainrahat sekä erityisäitiysrahat.

Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning samt särskild moderskapspenning.

Maternity, paternity and parental allowance as well as special maternity allowance.

Huom. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskelijoiden terveydenhuoltoa (ks. luku 4.5). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omassa luvussaan (luku 5) lukuun ottamatta kuntoutusmatkoja (ks. alaviite 6).

Anm. Talen i tabellen inkluderar inte företagshälsövård och hälsovård för studerande (se kapitel 4.5). Även rehabiliteringsstatistiken presenteras i ett eget kapitel (kapitel 5), fränsett rehabiliteringsresor (se fotnot 6).

N.B. The figures do not include occupational health care or student health services (see chapter 4.5). Statistical data on rehabilitation also are published separately in chapter 5, with the exception of the data on rehabilitation-related transportation (see footnote 6).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 55 continued

Vuosi Ar Year	Sairaanhoidon korvaukset – Sjukvårdsersättningar – Refunds										
	Yhteensä Samman- lagt All refunds: Total	Lääkkeet (avohoito) ⁵⁾ Läkemedel (öppenvård) ⁵⁾ Medicines (outpatient care) ⁵⁾	Perus- korvatut Grund- ersatta Basic refunds	Erityis- korvatut Special- ersatta Special refunds	Lisäkorvaukset suurista lääke- kustannuksista Tilläggsersätt- ningar för höga läkemedels- kostnader Refunds of exceptionally high medicine costs	Yksityiset lääkärin- palvelut Privatläkar- tjänster Doctors' services (private sector)	Yksityiset hammas- lääkärin palvelut Privattand- läkartjänster Dentists' services (private sector)	Suu- hygienistin palvelut Mun- hygienist- tjänster Dental hygienists' services	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling Examina- tions and treatments (private sector)	Matkat ⁶⁾ Resor ⁶⁾ Transportation services ⁶⁾	Lisäkorvaukset suurista matka- kustannuksista Tilläggsersätt- ningar för höga resekostnader Refunds of exceptionally high travel costs
1995	657,6	455,3	152,1	289,0	14,1	50,5	28,4	•	44,6	78,8	11,3
1996	730,9	504,8	175,1	311,3	18,4	57,0	28,9	•	51,3	88,8	13,2
1997	787,3	553,1	197,5	331,1	24,5	56,9	31,9	•	53,1	92,4	14,2
1998	819,1	564,9	209,8	325,5	29,6	58,5	41,7	•	57,5	96,6	15,2
1999	864,6	611,3	238,6	335,6	37,0	58,4	39,5	•	56,2	99,2	16,2
2000	944,3	677,8	263,3	371,8	42,8	59,9	41,3	•	57,7	107,6	18,0
2001	1 058,2	768,2	283,1	436,9	48,1	63,9	56,1	•	55,9	114,1	21,5
2002	1 166,3	859,4	319,6	485,6	54,2	64,6	64,9	•	55,2	122,3	23,4
2003	1 262,8	917,5	329,2	518,8	69,4	65,5	93,1	•	56,0	130,7	24,8
2004	1 371,1	1 014,6	360,0	566,1	88,5	64,6	95,0	•	56,2	140,8	26,3
2005	1 450,2	1 076,9	369,9	607,5	99,5	62,5	91,5	•	55,5	163,9	35,2
2006	1 496,8	1 100,3	366,6	619,7	114,0	63,4	91,6	•	60,1	181,4	40,7
2007	1 562,1	1 142,1	368,7	661,9	111,3	65,7	93,5	•	64,6	196,2	47,6
2008	1 711,4	1 242,9	395,5	700,6	146,7	66,2	118,6	•	68,3	215,4	53,2
2009	1 747,8	1 244,8	402,7	701,1	140,7	73,6	124,9	•	70,3	234,3	59,8
2010	1 742,2	1 225,4	377,5	709,1	138,4	73,4	113,1	7,4	72,2	250,7	65,6
2011	1 811,4	1 262,1	357,1	782,2	122,2	73,8	114,8	8,8	76,3	275,6	73,8
2012	1 879,6	1 303,1	354,3	842,2	105,9	72,9	116,0	10,2	79,1	298,2	81,9
2013	1 830,5	1 273,0	297,7	844,2	130,4	73,4	114,3	11,2	64,4	294,0	86,0
2014	1 870,4	1 306,5	298,5	855,6	151,9	72,6	111,3	11,7	63,3	305,0	88,2

⁵⁾ Lääkekorvaussjärjestelmä muuttui 1.1.2006.

Ersättningssystemet för läkemedel ändrades 1.1.2006.

The refund system for medicine expenses was amended with effect from 1 January 2006.

⁶⁾ Sisältää 1.1.2005 alkaen myös Kelan kuntoutuspalveluiden käytöstä aiheutuneiden matkakustannusten korvaukset.

Inkluderar från 1.1.2005 även ersättningar för resekostnader i samband med FPA:s rehabiliteringstjänster.

Since 1 January 2005, including refunds for transportation costs arising from the use of rehabilitation services provided by Kela.

Huom. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskelijoiden terveydenhuoltoa (ks. luku 4.5). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omassa luvussaan (luku 5) lukuun ottamatta kuntoutusmatkoja (ks. alaviite 6).

Anm. Talen i tabellen inkluderar inte företagshälsövård och hälsövård för studerande (se kapitel 4.5). Även rehabiliteringsstatistiken presenteras i ett eget kapitel (kapitel 5), fränsett rehabiliteringsresor (se fotnot 6).

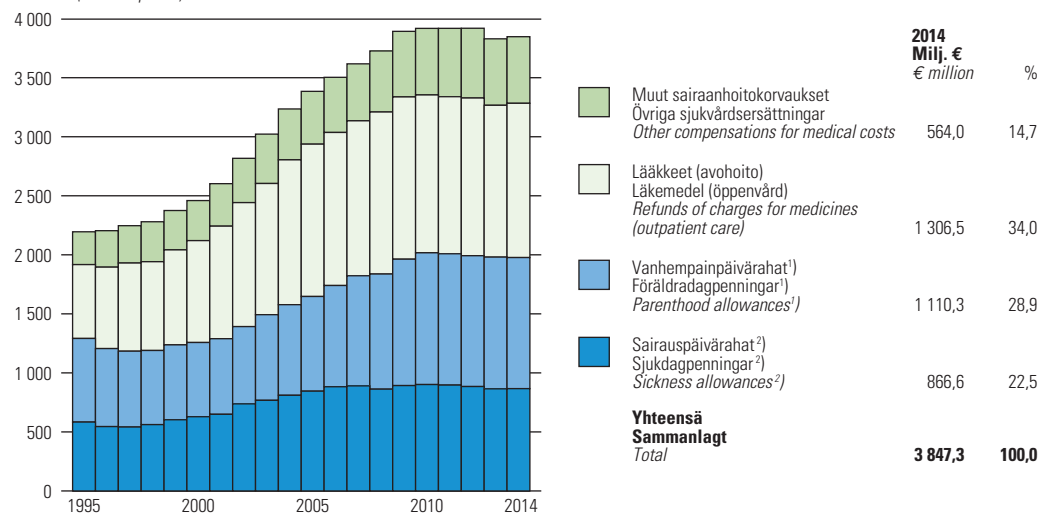
N.B. The figures do not include occupational health care or student health services (see chapter 4.5). Statistical data on rehabilitation also are published separately in chapter 5, with the exception of the data on rehabilitation-related transportation (see footnote 6).

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidon korvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 28. Sairausvakuutuskorvaukset 1995–2014**Figur 28. Sjukförsäkringsersättningar 1995–2014**

Chart 28. National Health Insurance: benefit payments, 1995–2014

Milj. € (vuoden 2014 rahana)
 Milj. € (2014 års penningvärde)
 € million (At 2014 prices)

¹⁾ Sisältää vuosilomakustannuskorvaukset ja erityishoitorahat.
 Inkl. semesterkostnadsersättningar och specialvårdspenningar.
 Includes reimbursements to employers of annual leave costs and special care allowances.

²⁾ Sisältää sairauspäivärahat, osa- ja YEL-sairauspäivärahat, korvaukset tartuntatautilain perusteella ja päivärahat kudoksen luovuttajalle.
 Inkl. sjukdagpenningar, partiella sjukdagpenningar och FöPL-sjukdagpenningar, ersättningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar och donationsdagpenningar.
 Includes sickness allowances, partial sickness allowances and sickness allowances payable under the YEL Act, compensations under the Communicable Diseases Act and daily allowances for tissue donors.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

56. Sairausvakuutuskorvausten maksatus 2014

Utbetalning av sjukförsäkringsersättning 2014

Payment of National Health Insurance benefits, 2014

Korvauksen maksaja tai vastaanottaja Utbetalare eller mottagare av ersättning Paying agent / Benefit recipient	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ All benefits ¹⁾	Sairaus- päivärahat Sjukdag- penningar Sickness allowances	Vanhempain- päivärahat Föräldradag- penningar Parenthood allowances	Sairaanhoidon korvaukset Sjukvårdsersättningar Refunds	Lääkkeet (avohoito) Läkemedel (öppenvård) Medicines (outpatient care)	Yksityis- lääkärin- palvelut Privatläkar- tjänster Doctors' services (private sector)	Hammas- hoito- palvelut ²⁾ Tandvårds- tjänster ²⁾ Dental services ²⁾	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling Examinations and treat- ments (pri- vate sector)	Matkat Resor Transport services
1 000 € – €1,000									
Korvaukset yhteensä – Ersättningar sammanlagt – Total of payments	3 847 303	833 846	1 033 605	1 306 453	72 632	123 031	63 325	304 988	
Kelan toimistojen maksamat – Av FPA- byråerna utbetalda – Payments through Kela branch offices	3 747 159	796 526	1 004 478	1 282 127	71 051	120 103	60 667	304 451	
Apteekkien välityksellä – Genom apo- teks förmedling – Payments through pharmacies	1 255 712	.	.	1 255 577	134	1	.	.	
Työpaikkakassojen maksamat – Av arbetsplatskassorna utbetalda – Pay- ments through employee sickness funds	100 144	37 320	29 126	24 325	1 580	2 928	2 658	537	
Apteekkien välityksellä – Genom apo- teks förmedling – Payments through pharmacies	23 611	.	.	23 608	2	0	.	.	
Korvaukset vastaanottajan mukaan – Ersättningar enligt mottagare – Pay- ments by type of recipient									
Korvaukset työnantajille – Ersättningar till arbetsgivare – Payments to employers	602 992	355 291	171 393	
Vuosilomakustannuskorvaukset – Ersättningar för semesterkostnader – Reimbursements of holiday pay costs to employers	71 489	
Korvaukset työttömyyskassoille – Ersätt- ningar till arbetslöshetskassor – Payments to unemployment funds	1 591	1 590	
Korvaukset kunnille (sosiaalihuolto) – Ersättningar till kommuner (socialvård) – Payments to municipalities	6 522	4 612	160	1 499	82	4	62	100	

¹⁾ Sisältää myös osasairauspäivärahan, YEL-sairauspäivärahan, tartuntatautilain perusteella maksetut päivärahat ja ansionmenetyskorvaukset, elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetut päivärahat, erityishoitorahat sekä vuosilomakustannusten korvaukset työnantajalle. Inkluderar partiell sjukdagpenning, FöPL-sjukdagpenning, dagpenningar och inkomstbortfallsersättningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar, dagpenningar till donatorer av organ eller vävnader, specialvårdspenningar samt ersättningar till arbetsgivare för semesterkostnader. Includes partial sickness allowance, sickness allowance payable under the YEL Act, compensations on account of the Communicable Diseases Act, donor allowances, special care allowances and reimbursements of holiday pay costs to employers.

²⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot. Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist. Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

Huom. Ks. taul. 55 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 55.

N.B. See Table 55 N.B.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoidonkorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

57. Sairausvakuutuskorvausten saajat 1996–2014

Mottagare av sjukförsäkringsersättningar 1996–2014

National Health Insurance beneficiaries, 1996–2014

Vuoden aikana Under året Per annum	Sairaus- päivärahat Sjukdag- penningar Recipients of sickness allowances	Osasairaus- päiväraha ¹⁾ Partiell sjukdag- penning ¹⁾ Partial sickness allowance ¹⁾	YEL-sairaus- päiväraha ¹⁾ FöPL-sjukdag- penning ¹⁾ Sickness allowance payable under the YEL Act ¹⁾	Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar Parenthood allowances			Erityishoito- rahat Special- vårds- penningar Special care allowances	Vuosilomakustannus- korvaukset työnantajille Semesterkostnadsersätt- ningar till arbetsgivare Compensations to employers for annual leave costs
				Yhteensä Sammanlagt Total	Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers		
1996	275 023	.	.	143 973	104 824	39 149	8 391	23 735
1997	271 773	.	.	141 796	101 990	39 806	8 697	22 308
1998	278 127	.	.	139 411	98 934	40 477	8 465	20 571
1999	286 904	.	.	139 518	97 883	41 635	8 441	19 508
2000	296 311	.	.	140 283	97 359	42 924	7 971	19 156
2001	301 280	.	.	139 725	96 135	43 590	7 790	18 996
2002	320 873	.	.	139 901	95 277	44 624	8 091	18 821
2003	325 617	.	.	142 242	96 637	45 605	7 865	26 486
2004	335 505	.	.	145 351	98 404	46 947	7 743	19 783
2005	345 301	.	.	146 621	99 067	47 554	6 754	19 398
2006	348 848 ¹⁾	.	13 079	148 981	100 151	48 830	5 499	20 139
2007	347 783 ¹⁾	1 753	16 149	152 309	101 150	51 159	5 110	21 276
2008	342 829 ¹⁾	1 984	16 713	155 174	101 174	54 000	4 855	22 698
2009	326 605 ¹⁾	2 180	16 951	156 837	102 267	54 570	4 593	24 824
2010	318 036 ¹⁾	4 737	16 183	159 970	103 577	56 393	4 308	25 852
2011	320 668 ¹⁾	6 907	17 308	161 653	102 845	58 808	4 587	26 799
2012	322 227 ¹⁾	8 744	18 402	162 305	101 835	60 470	4 689	29 312
2013	308 391 ¹⁾	10 798	17 969	160 164	100 481	59 683	4 802	29 255
2014	304 573 ¹⁾	13 128	17 677	158 434	99 645	58 789	4 865	30 020

Vuoden aikana Under året Per annum	Lääkkeet ²⁾ – Läkemedel ²⁾ – Medicines ²⁾				Yksityis- lääkärin- palvelut Privatläkar- tjänster Doctors' services (private sector)	Yksityis- hammas- hoito- palvelut ³⁾ Privata tandvårds- tjänster ³⁾ Dental services (private sector) ³⁾	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling Examinations and treatments (private sector)	Matkat ⁴⁾ Resor ⁴⁾ Transportation services ⁴⁾	
	Yhteensä Sammanlagt Total	Peruskorvatut Grundersatta Basic refunds	Erityiskorvatut Specialersatta Special refunds	Lisäkorvaukset suurista lääke- kustannuksista Tilläggsersätt- ningar för höga läkemedels- kostnader Refunds of exceptionally high medicine costs				Yhteensä Samman- lagt Total	Lisäkorvaukset suurista matka- kustannuksista Tilläggsersätt- ningar för höga resekostnader Refunds of exceptionally high travel costs
1996	3 273 861	3 122 984	911 692	54 705	1 339 852	287 879	660 879	552 744	25 353
1997	3 281 906	3 132 809	927 463	69 913	1 332 676	382 255	674 561	557 513	26 853
1998	3 246 212	3 097 892	941 878	82 904	1 359 539	666 371	715 321	560 830	27 838
1999	3 276 563	3 136 015	953 302	90 898	1 361 480	467 215	717 650	564 194	27 932
2000	3 321 990	3 186 747	980 703	103 527	1 393 707	469 707	739 493	572 863	29 316
2001	3 363 160	3 217 403	1 006 756	111 971	1 476 075	627 847	763 623	563 130	33 328
2002	3 353 792	3 205 909	1 029 417	123 362	1 482 957	706 198	762 761	571 421	35 993
2003	3 292 672	3 134 801	1 047 413	144 237	1 503 721	1 015 133	785 438	577 856	37 392
2004	3 271 568	3 112 895	1 066 905	158 397	1 497 294	1 028 629	789 319	587 501	39 581
2005	3 261 540	3 100 214	1 085 832	167 587	1 491 371	1 016 408	849 265	623 940	45 079
2006	3 584 719	3 465 440	1 098 462	165 570	1 523 858	1 019 223	895 445	644 693	48 436
2007	3 674 582	3 563 435	1 107 561	153 656	1 561 862	1 034 102	922 393	651 895	58 542
2008	3 723 521	3 619 457	1 122 566	167 380	1 591 860	1 047 055	949 527	667 769	63 474
2009	3 756 438	3 659 959	1 139 751	169 318	1 613 270	1 049 315	971 194	666 258	65 999
2010	3 801 158	3 705 816	1 151 925	146 986	1 603 527	1 039 166	1 064 566	669 406	68 572
2011	3 855 200	3 760 290	1 167 525	130 532	1 623 563	1 061 279	1 094 654	694 266	73 781
2012	3 866 724	3 771 227	1 179 426	129 031	1 614 489	1 074 087	1 108 335	705 953	78 602
2013	3 829 177	3 729 090	1 191 561	143 642	1 608 923	1 090 606	1 182 474	673 752	74 136
2014	3 843 226	3 740 015	1 199 064	176 445	1 609 677	1 080 626	1 194 615	662 276	69 781

¹⁾ Sama henkilö voi saada yhtä tai useampaa erilaista sairauspäivärahaa.
En och samma person kan få en eller flera olika slags sjukdagpenningar.
A single beneficiary may receive several types of allowance all at the same time.

²⁾ Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2006.
Läkemedelsersättningsystemet ändrades 1.1.2006.
The refund system for medicine expenses was amended with effect from 1 January 2006.

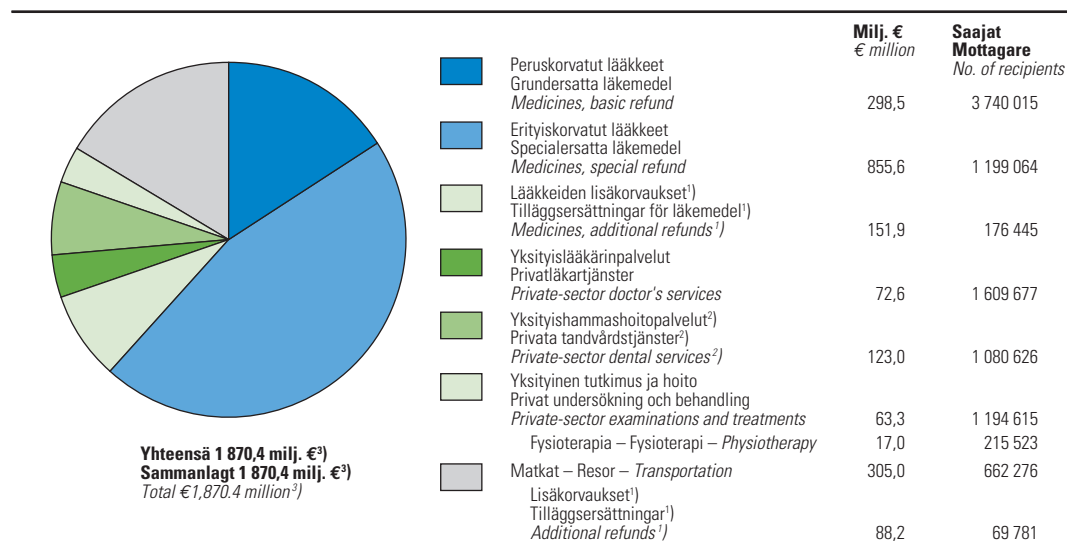
³⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot 1.1.2010 alkaen.
Inkluderar sedan 1.1.2010 även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Starting 1 January 2010, also includes reimbursement data on dental hygienist services.

⁴⁾ Ks. taul. 55 alaviite 6 sekä huomautus.
Se fotnot 6 i tabell 55 och anm.
See also Table 55 footnote 6 and N.B.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdsersättning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 29. Sairaanhoidokorvaukset ja saajat 2014**Figur 29. Sjukvårdsersättningar och antal mottagare 2014**

Chart 29. Refunds for medical expenses: Expenditure and recipients, 2014

¹⁾ Jos henkilön itse maksamien lääkeostosten tai matkakustannusten omavastuut ylittävät vuositasolla määrätyn omavastuurajan, ylittävä osa korvataan kokonaan. Omavastuun raja oli vuonna 2014 lääkkeiden osalta 610,00 euroa ja matkojen 242,25 euroa. Om självriskandelarna för de läkemedelsinköp eller resor som en person själv betalat överskrider årssjälvriskgränsen ersätts den överskjutande delen i sin helhet. År 2014 var självriskgränsen för läkemedel 610,00 euro och för resor 242,25 euro.
If the total amount of co-payments on medicine purchases or transportation exceeds a specified annual limit, the excess is refunded in full. In 2014, the limits were 610.00 euros (medicine purchases) and 242.25 euros (transportation).

²⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.
Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

³⁾ Sisältää korvaukset annosjakelupalkkioista (ks. taul. 68).
Inbegriper ersättningar för dosdispenseringsarvoden (se tabell 68).
Includes refunds of dose dispensing charges (see Table 68).

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

58. Erityishoitorahat 1995–2014
Specialvårdspenning 1995–2014
Special care allowances, 1995–2014

Vuosi År Year	1 000 € €1,000	€/pv (2014 rahana) €/dag (2014 års penning- värde) €/day (At 2014 prices)	Saajia kauden aikana Mottagare under perioden Number of beneficiaries during the year			Lapsia, joiden hoidosta etuutta maksettu Barn för vilka förmånen utgetts Number of children		Päiviä – Dagar – Days		
			Yhteensä Samman- lagt Total	Naiset Kvinnor Females	Miehet Män Males	Yhteensä Samman- lagt Total	Pojat, % Pojkar, % Boys (%)	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Sairaala- hoidon ¹⁾ ajalta, % Sjukhusvård ¹⁾ , % Hospital treatment ¹⁾ (%)	Sairaalahoidon ¹⁾ liittyvän kotihoidon ajalta, % Hemvård i anslutning till sjukhusvård ¹⁾ , % Post-hospital treatment ¹⁾ in the child's home (%)
1995	2 326	39,12	9 038	6 467	2 571	8 201	57,0	81,7	60,2	35,9
1996	2 133	39,13	8 391	5 759	2 632	7 635	56,8	74,5	65,1	30,3
1997	2 110	37,83	8 697	6 076	2 621	7 892	57,9	75,3	64,0	30,7
1998	2 220	39,38	8 465	5 823	2 642	7 657	57,6	75,0	62,5	32,4
1999	2 338	40,50	8 441	5 756	2 685	7 565	58,2	76,0	62,7	32,3
2000	2 330	39,29	7 971	5 428	2 543	7 174	58,1	75,5	70,2	25,3
2001	2 428	41,56	7 791	5 325	2 466	7 035	57,5	72,5	52,3	43,6
2002	2 757	43,36	8 091	5 450	2 641	7 234	58,3	77,7	54,1	41,8
2003	2 765	44,38	7 865	5 241	2 624	7 037	58,1	75,4	50,0	46,9
2004	2 960	45,63	7 743	5 087	2 656	6 871	59,0	78,4	36,8	62,2
2005	2 877	49,25	6 754	4 449	2 305	6 071	57,0	70,0	57,2	39,2
2006	2 844	51,63	5 499	3 682	1 817	5 096	54,9	64,9	58,6	39,8
2007	2 801	50,88	5 110	3 454	1 656	4 716	57,1	63,3	48,4	49,6
2008	2 927	52,04	4 855	3 267	1 588	4 513	58,0	62,1	45,7	51,8
2009	3 342	57,14	4 593	3 127	1 466	4 268	56,7	64,6	43,8	54,2
2010	3 688	59,43	4 308	2 836	1 472	4 019	57,2	67,7	40,5	57,9
2011	3 587	56,84	4 587	3 042	1 545	4 256	59,4	66,5	42,5	56,0
2012	4 007	57,31	4 689	3 058	1 631	4 348	58,4	71,7	42,9	55,5
2013	4 518	57,85	4 802	3 106	1 696	4 432	57,9	78,9	41,4	57,3
2014	5 158	58,37	4 865	3 125	1 740	4 467	58,3	88,4	37,2	61,4

¹⁾ Hoito sairaalan poliklinikalla rinnastetaan sairaalahoidon.

Vård vid sjukhuspoliklinik jämställs med sjukhusvård.

Treatment in a hospital outpatient clinic is here regarded as hospital treatment.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

59. Sairauspäivärahakaudet ja -päivät 1995–2014 Sjukdagpenningperioder och -dagar 1995–2014

Sickness allowance: Periods and days of payment, 1995–2014

Vuosi År Year	Sairauspäivärahat – Sjukdagpenningar – Sickness allowances				Osasairauspäiväraha – Partiell sjukdagpenning – Partial sickness allowance		
	Alkaneita kausia Inledda perioder Number of spells begun	Päiviä – Dagar – Number of days covered		€/pv (2014 rahana) €/dag (2014 års penningvärde) €/day (At 2014 prices)	Alkaneita kausia Inledda perioder Number of spells begun	Päiviä kpl Dagar st. Number of days	€/pv ²⁾ (2014 rahana) €/dag ²⁾ (2014 års penningvärde) €/day ²⁾ (At 2014 prices)
		1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	Vähimmäismääräisiä, % ¹⁾ Med minimibelopp, % ¹⁾ Minimum allowance days % of total ¹⁾				
1995	303 108	12 063,1	4,9	48,34	.	.	.
1996	295 561	11 264,6	.	48,38	.	.	.
1997	291 799	11 088,1	.	48,82	.	.	.
1998	298 154	11 491,0	.	48,89	.	.	.
1999	307 739	12 234,0	.	49,27	.	.	.
2000	321 334	12 790,0	.	49,14	.	.	.
2001	327 664	13 038,9	.	49,76	.	.	.
2002	342 518	14 679,1	2,8	50,22	.	.	.
2003	343 383	15 053,5	4,8	50,98	.	.	.
2004	355 058	15 457,2	4,5	52,40	.	.	.
2005	360 952	15 986,0	5,2	52,86	.	.	.
2006	366 912	16 613,9	5,3	52,87	.	.	.
2007	363 771	16 712,8	5,4	52,74	1 763	87 614	33,24
2008	362 661	16 265,2	5,7	52,45	1 862	99 923	32,08
2009	340 410	15 720,9	10,4	56,13	2 059	112 775	33,98
2010	331 601	15 349,7	7,3	57,81	4 938	222 722	35,30
2011	331 964	15 698,9	9,0	56,01	7 134	322 545	34,49
2012	336 647	15 385,8	10,3	56,15	9 057	402 702	34,27
2013	316 315	14 714,5	7,4	57,19	11 234	487 390	34,74
2014	311 044	14 521,5	7,2	57,42	14 743	750 664	34,83

¹⁾ Vähimmäismääräistä sairauspäivärahaa (23,92 €/pv 2014) maksetaan **55 kalenteripäivää** kestäneen työkyvyttömyyden jälkeen tulottomalle, pienituloiselle (työtulot alle 10 254 €/v 2014) tai työedellytystä vailla olevalle henkilölle tai **heti omavastuajan jälkeen**, jos on ilmeistä, että työkyvyttömyys kestää yli 300 arkipäivää.

Till personer som saknar inkomster, till låginkomsttagare (arbetsinkomsten under 10 254 €/år 2014) och till personer som saknar arbetsförsätningsbetalas sjukdagpenningen med minimibeloppet (23,92 €/dag 2014) **efter 55 kalenderdagens arbetsförmåga**, eller **omedelbart efter karenstiden** om det är uppenbart att arbetsförmågan varar längre än 300 vardagar.

The minimum rate of the sickness allowance (23.92 €/day as of 2014) is payable to low-income individuals with annual earnings of less than €10,254 as of 2014 as well as those who do not meet the previous-employment requirement. Payment begins once **incapacity for work has lasted 55 calendar days or immediately following the completion of a qualifying period** if it is likely that incapacity for work will last more than 300 weekdays.

²⁾ Osasairauspäivärahan määrä on aina puolet sitä edeltävän sairauspäivärahan määrästä.

Det partiella beloppet utgår alltid hälften av den föregående sjukdagpenningen.

Partial sickness allowance is paid at a rate equal to 50% of the preceding sickness allowance.

Huom. Tilastoyksiköitä on selostettu sivulla 145.

Anm. För de statistiska enheterna redogörs på sid. 145.

N.B. For more information about the statistical principles applied here, see the Summary (chapter 4.1).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

60. Vanhempainpäiväraha- ja -päivät 1995–2014
Föräldradagpenningperioder och -dagar 1995–2014
Parenthood allowances: Periods and days of payment, 1995–2014

Vuosi År Year	Vanhempainpäivärahat – Föräldradagpenningar – Parenthood allowances						
	Alkaneita kausia ¹⁾ Inledda perioder ¹⁾ Number of spells begun ¹⁾	Päätyneitä kausia Avslutade perioder Number of spells ended	Päiviä – Dagar – Number of days covered			€/pv (2014 rahana) €/dag (2014 års penningvärde) €/day (At 2014 prices)	
			1 000 kpl – 1 000 st. – Total (Thousands)		Vähimmäismääräisiä, % ^{2) 3)} Med minimibelopp, % ^{2) 3)} Minimum allowance days % of total ^{2) 3)}		
			Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers			
1995	61 851	64 344	16 340,9	606,4	19,3	40,49	58,21
1996	59 319	61 532	15 654,4	583,3	30,1	38,51	58,68
1997	58 040	59 624	15 377,5	603,4	28,8	37,99	59,99
1998	55 988	57 924	14 777,3	603,8	28,2	38,62	60,93
1999	55 923	56 414	14 699,1	614,0	27,9	39,20	62,39
2000	55 529	56 455	14 599,3	632,7	27,3	39,01	62,60
2001	54 702	55 926	14 535,5	657,3	26,1	39,76	64,77
2002	54 033	54 777	14 258,3	718,4	25,2	41,18	66,12
2003	55 889	55 366	14 487,7	793,7	21,3	43,84	69,00
2004	57 253	56 507	14 829,2	840,3	18,5	45,78	70,28
2005	57 011	57 710	14 887,3	863,8	19,7	47,70	71,05
2006	58 399	56 823	15 024,7	902,6	17,3	49,91	72,81
2007	58 127	57 967	15 128,7	974,9	15,3	53,82	74,47
2008	59 058	58 060	15 235,5	1 070,4	13,8	54,82	77,15
2009	60 175	58 463	15 420,1	1 114,1	15,2	59,25	82,05
2010	60 162	58 972	15 491,7	1 175,9	14,3	61,02	84,49
2011	59 168	59 510	15 368,0	1 392,3	13,9	60,16	84,19
2012	58 848	58 643	15 175,2	1 452,2	13,7	60,16	83,42
2013	57 604	57 011	14 995,9	1 449,4	13,3	61,26	84,80
2014	56 921	. ⁴⁾	14 894,3	1 352,5	12,0	61,80	83,60

¹⁾ Vanhempainpäiväraha- ja -päivien katsotaan alkavan siitä ajankohdasta, jolloin oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen äitiysrahaan alkaa.

Föräldradagpenningperioden anses börja när rätten till moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen inträder.

All payments with respect to one confinement constitute one parenthood allowance spell.

²⁾ Vähimmäismääräistä vanhempainpäivärahaa (23,92 €/pv 2014) maksetaan pienituloisille (työtulot alle 10 254 €/v 2014), asevelvollisille, opintorahan saajille sekä työssäkäyville. Viimeksi mainittu ryhmä (vanhempainpäiväraha- ja -päivien työssäkäyville) ei sisälly taulukon lukuihin.

Föräldradagpenningen betalas med minimibeloppet (23,92 €/dag 2014) till låginkomsttagare (arbetsinkomsten under 10 254 €/år 2014), värnpliktiga, mottagare av studiepenning samt till personer i arbete. Den sistnämnda gruppen (personer som arbetar under föräldradagpenningperioden) ingår inte i talen i tabellen.

The minimum rate of the parenthood allowance (23.92€/day as of 2014) is payable to low-income individuals with annual earnings of less than 10,254 euros (as of 2014), to conscripts, to study grant recipients and to those working during the parenthood allowance period. Members of the last-mentioned group are not included in the figures.

³⁾ Luvut koskevat vain äideille korvattuja päiviä.

Talen avser endast mödrars ersättningsdagar.

Payments to mothers only.

⁴⁾ Tiedot vuoden 2014 vanhempainpäivärahojen päätyneistä kausista saadaan vasta viiveellä, koska isyysvapaa ja isyyssrahan maksaminen muuttuivat 1.1.2013 alkaen ja uudistuksen myötä isyysvapaa voi pitää kunnes lapsi täyttää 2 vuotta.

Uppgifterna om avslutade föräldradagpenningperioder år 2014 fås med fördröjning, eftersom villkoren för faderskapsledigheten och utbetalningen av faderskapspenningen ändrades 1.1.2013 vilket medförde att faderskapsledigheten kan tas ut tills barnet fyller 2 år.

Data on payments of maternity, paternity or parental allowance completed in 2014 become available with a delay. This is due to changes implemented on 1 January 2013 which affected paternity leaves and the payment of the paternity allowance and allowed fathers to take a paternity leave at the latest when their child reaches the age of 2 years.

Huom. Tilastoyksiköitä on selostettu sivulla 145.

Anm. För de statistiska enheterna redogörs på sid. 145.

N.B. For more information about the statistical principles applied here, see the Summary (chapter 4.1).

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

61. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat määräytymisperusteen mukaan 2014 Sjuk- och föräldradagpenningar enligt förmånsgrund 2014

Sickness and parenthood allowances: Analysis by basis of eligibility, 2014

	Sairaus- päivärahat ¹⁾ Sjukdag- penningar ¹⁾ <i>Sickness allowances¹⁾</i>	Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar <i>Parenthood allowances</i>		
		Kaikki Samtliga <i>All payments</i>	Äideille Till mödrar <i>Payments to mothers</i>	Isille Till fäder <i>Payments to fathers</i>
Korvaukset, milj. € – Ersättningar, milj. € – Benefit expenditure (€ million)	833,8	1 033,6	920,5	113,1
Työnantajille maksetut, milj. € – Utbetalda till arbetsgivarna, milj. € – <i>Payments to employers (€ million)</i>	355,3	171,4	156,1	15,3
Saajia vuoden aikana – Mottagare under året – Number of beneficiaries (per annum)	304 573	158 434	99 645	58 789
Työtulon perusteella määräytyvän päivärahan saajia – Mottagare av dagpenning enligt arbetsinkomsten – <i>Recipients of earnings-related allowance</i>	261 347	104 778	55 679	49 099
Keskimääräinen työtulo ²⁾ , €/v – Genomsnittlig arbetsinkomst ²⁾ , €/år – <i>Average annual earnings²⁾ (€)</i>	31 240	34 419	30 541	38 816
Vähimmäispäivärahaa tai sitä pienempää saavia ³⁾ – Mottagare av minimidagpenning eller dagpenning som understiger minimidagpenningen ³⁾ – <i>Recipients of minimum allowance or sub-minimum allowance³⁾</i>	21 333	14 904	12 942	1 962
Vähimmäispäivärahaa ⁴⁾ saavia – Mottagare av minimidagpenning ⁴⁾ – <i>Recipients of minimum allowance⁴⁾</i>	11 966	14 904	12 942	1 962
Vähimmäispäivärahaa pienempää saavia – Mottagare av dagpenning som understiger minimidagpenningen – <i>Recipients of sub-minimum allowance</i>	14 852	.	.	.
Edeltävän etuuden suuruuden tai sen perusteena olevan työtulon mukaan määräytyvän päivärahan saajia ⁵⁾ – Mottagare av dagpenning som är lika stor som en föregående förmån eller som bestäms på basis av den arbetsinkomst som ligger till grund för en föregående förmån ⁵⁾ – <i>Recipients of an allowance calculated by reference to the preceding benefit or the earnings on which it was based⁵⁾</i>				
Edeltävänä etuutena sairauspäiväraha – Föregående förmån är sjukdagpenning – <i>Sickness allowance as the preceding benefit</i>	1	4 715	4 622	93
Edeltävänä etuutena vanhempainpäiväraha – Föregående förmån är föräldradagpenning – <i>Parenthood allowance as the preceding benefit</i>	187	24 474	17 924	6 550
Edeltävänä etuutena kuntoutusraha – Föregående förmån är rehabiliteringspenning – <i>Rehabilitation allowance as the preceding benefit</i>	5 161	259	162	97
Edeltävänä etuutena työttömyysturvaus – Föregående förmån är en arbetslöshetsförmån – <i>Unemployment benefit as the preceding benefit</i>	32 678	10 350	8 940	1 410
Edeltävänä etuutena opintoraha ⁶⁾ – Föregående förmån är studienpennings ⁶⁾ – <i>Study grant as the preceding benefit⁶⁾</i>	2 836	1 786	1 644	142
Henkilöitä, joiden vuosilomakustannuksista maksettu korvauksia työnantajalle – Personer för vilkas semesterkostnader ersättning betalats till arbetsgivaren – <i>Persons whose employers have received compensation for annual leave costs</i>	30 020	22 766	7 254
Saajia vuoden lopussa – Antal mottagare vid årets slut – Number of beneficiaries at year-end	49 452	55 045	49 287	5 758

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahää, YEL-sairauspäivärahää, tartuntatautilain perusteella maksettuja päivärahoja ja ansionmenetykskorvauksia eikä elimen tai kudoksen luovuttajalle maksettuja päivärahoja. – Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning, dagpenning och ersättning för förlorad inkomst som betalats enligt lagen om smittsamma sjukdomar och inte heller dagpenning till organ- eller vävnadsdonatorer. – *Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act, compensations on account of the Communicable Diseases Act or allowances for organ or tissue donors.*

²⁾ Työtulosta on vähennetty tulon hankkimisesta aiheutuneet kustannukset, palkansaajilta lisäksi työntekijäin eläke- ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua vastaava osuus (4,13 % v. 2014). – Arbetsinkomsten har minskats med kostnaderna för inkomstens förvärvande, och för löntagarerna ytterligare med en andel som motsvarar pensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna (4,13 % år 2014). – *After deduction of various work-related expenses and, in the case of wage earners, an amount equivalent to the employee contributions to pension and unemployment insurance (4,13% in 2014).*

³⁾ Sairauspäiväraha on vähimmäismäärää pienempi työkyvyttömyyden ensimmäisten 55 kalenteripäivän aikana sairauspäivärahan saajilla, joiden päivärahan suuruus määräytyy työtulojen perusteella ja työtulot ovat 1 386–10 249 €/v. Jos työtulot ovat alle 1 386 €/v, ei tältä ajalta makseta päivärahää. Työkyvyttömyyden ensimmäisten 55 kalenteripäivän jälkeen sairauspäiväraha on näillä henkilöillä vähimmäismääräinen. Myös opintorahan suuruinen sairauspäiväraha voi olla vähimmäismäärää pienempi. – För de mottagare av sjukdagpenning vars dagpenning fastställs utifrån arbetsinkomsten och vars arbetsinkomst uppgår till 1 386–10 249 €/år är sjukdagpenningen mindre än minimibeloppet under de 55 första kalenderdagarna de varit arbetsoförmögna. Dagpenning betalas inte om arbetsinkomsten är under 1 386 euro. Till dessa personer betalas sjukdagpenningens minimibelopp efter de 55 första kalenderdagarna de varit arbetsoförmögna. Också en sjukdagpenning som är lika stor som studienpennings minimibelopp kan vara mindre än minimibeloppet. – *For the first 55 calendar days of work incapacity, persons whose sickness allowance is calculated on the basis of their earnings receive the allowance at a rate less than the minimum allowance if their earnings are between €1,386 and €10,249 per year. If their earnings are less than €1,386 per year, no sickness allowance is paid for the period in question. After the first 55 calendar days, they are paid sickness allowance at the minimum rate. Sickness allowance equal to the study grant may be paid at a rate lower than the minimum rate.*

⁴⁾ Ks. taul. 59 alaviite 1. – Se tabell 59, fotnot 1. – *See also Table 59 footnote 1.*

⁵⁾ Sama henkilö on voinut saada vuoden aikana päivärahää usean eri edeltävän etuuden perusteella. Sairaus- ja vanhempainpäivärahan määräytyminen edeltävän etuuden perusteella, ks. s. 138. – En och samma person kan under året ha fått dagpenning som bestäms på basis av flera föregående förmåner. Fastställande av sjuk- och föräldradagpenning på grundval av en föregående förmån, se s. 138. – *A single person may have been paid allowance on the basis of several preceding allowances over the course of the year. For details about the calculation of sickness and parenthood allowances by reference to a preceding benefit, see page 373.*

⁶⁾ Ei sisällä kaikkia päivärahää saaneita opiskelijoita, koska opiskelijan päiväraha voi määräytyä myös työtulojen perusteella. – Inkluderar inte alla studerande med dagpenning, eftersom dagpenningen till studerande även kan fastställas utifrån arbetsinkomsten. – *Does not include all student recipients (allowances for students may be based on income from work).*

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

62. Sairaus- ja vanhempainpäivärahapäivät 2014
Sjuk- och föräldradagpenningdagar 2014
Sickness and parenthood allowances in 2014

	Sairaus- päivärahat ¹⁾ Sjukdag- penningar ¹⁾ <i>Sickness allowances¹⁾</i>	Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar <i>Parenthood allowances</i>		
		Kaikki Samtliga <i>All payments</i>	Äideille Till mödrar <i>Payments to mothers</i>	Isille Till fäder <i>Payments to fathers</i>
Korvattuja päiviä, 1 000 kpl – Ersatta dagar, 1 000 st. – Number of days covered (Thousands)	14 522	16 247	14 894	1 352
Työnantajille maksettuja, % – Till arbetsgivarna, % – <i>Days transferred to employer (% of total)</i>	36,2	11,8	11,7	12,9
Vähimmäismääräisiä ²⁾ , % – Med minimibelopp ²⁾ , % – <i>Days on minimum allowance²⁾ (% of total)</i>	7,2	11,2	12,0	3,2
Vähimmäismäärää pienempiä ³⁾ , % – Med belopp mindre än minimidagpenningen ³⁾ , % – <i>Days on sub-minimum allowance³⁾, (% of total)</i>	2,2	.	.	.
Keskimääräinen päiväkorvaus, € – Genomsnittlig ersättning per dag, € – Average daily allowance (€)	57,42	63,62	61,80	83,60
Työnantajille maksetuissa korvauksissa – Till arbetsgivarna – <i>Payments to employers</i>	67,53	89,53	89,71	87,76

¹⁾ Ks. taul. 61 alaviite 1.

Se tabell 61, fotnot 1.

See also Table 61 footnote 1.

²⁾ Ks. taul. 59 alaviite 1 ja taul. 60 alaviite 2.

Se tabell 59 fotnot 1 och tabell 60 fotnot 2.

See also Table 59 footnote 1 and Table 60 footnote 2.

³⁾ Ks. taul. 61 alaviite 3.

Se tabell 61, fotnot 3.

See also Table 61 footnote 3.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

63. Isien vanhempainpäivärahat 1995–2014 Föräldradagpenningar till fäder 1995–2014

Payment of parenthood allowance to fathers, 1995–2014

Vuosi År Year	Kaikki – Samtliga – Total					Isyysraha – Faderskapspenning – Paternity allowance				Vanhempainraha ²⁾ Föräldrapenning ²⁾ Parental allowance ²⁾	
	Isiä – Fäder – Recipients		Päiviä – Dagar – Days in payment		€/pv (2014 rahana) €/dag (2014 års penning- värde) €/day (at 2014 prices)	äitiys- ja vanhempainrahakaudella under moderskaps- och föräldrapenningperioden during the maternity and parental allowance period		vanhempain- rahakauden jälkeen efter föräldra- penningperioden after the parental allowance period		Isiä Fäder Reci- pents	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient
	Luku- määrä Antal Number	100 päättynyttä kautta kohti ¹⁾ Per 100 av- slutade perioder ¹⁾ Per 100 spells ended ¹⁾	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient		Isiä Fäder Reci- pents	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient	Isiä Fäder Reci- pents	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient		
1995	40 267	53,9	606,4	15,1	58,21	39 258	12,2	•	•	1 930	65,5
1996	39 149	55,0	583,3	14,9	58,68	38 316	12,3	•	•	1 693	66,9
1997	39 806	56,2	603,4	15,2	59,99	38 895	12,5	•	•	1 802	65,9
1998	40 477	58,9	603,8	14,9	60,93	39 690	12,5	•	•	1 643	64,4
1999	41 635	61,5	614,0	14,7	62,39	40 864	12,6	•	•	1 568	63,8
2000	42 924	63,1	632,7	14,7	62,60	42 252	12,7	•	•	1 499	64,4
2001	43 590	65,0	657,3	15,1	64,77	42 930	13,0	•	•	1 530	64,7
2002	44 624	67,6	718,4	16,1	66,12	43 902	13,9	•	•	1 694	64,0
2003	45 605	68,4	793,7	17,4	69,00	44 467	14,2	2 105	11,5	3 671	37,4
2004	46 947	69,5	840,3	17,9	70,28	44 541	14,3	4 053	11,5	5 348	29,1
2005	47 554	69,8	863,8	18,2	71,05	45 131	14,3	4 482	11,6	5 737	28,7
2006	48 830	70,5	902,6	18,5	72,81	46 329	14,4	5 059	11,6	6 385	27,5
2007	51 159	71,6	974,9	19,1	74,47	48 262	14,6	5 994	11,5	7 418	27,0
2008	54 000	72,8	1 070,4	19,8	77,15	49 163	14,9	8 932	11,5	10 386	22,9
2009	54 570	73,9	1 114,1	20,4	82,05	48 313	15,0	10 846	11,4	12 156	21,8
2010	56 393	72,7	1 175,9	20,9	84,49	49 085	15,2	12 309	11,7	13 950	20,5
2011	58 808	74,1	1 392,3	23,7	84,19	48 824	15,2	16 173	19,9	17 625	18,7
2012	60 470	75,1	1 452,2	24,0	83,42	49 330	15,2	17 580	20,7	18 716	18,0
2013	59 683	74,2	1 449,4	24,3	84,80	47 796	15,0	18 366	20,8	19 064	18,3
2014	58 789	•	1 352,5	23,0	83,60	44 633	14,9	19 299	27,5	3 671	42,2

¹⁾ Luku kertoo, kuinka moneen päättäneeseen vanhempainpäivärahakautteen liittyy isän käyttämä etuus. Tiedot vuoden 2014 päättäneistä kausista saadaan vasta viiveellä, koska isyysvapaa ja isyysrahan maksaminen muuttuivat 1.1.2013 alkaen ja uudistuksen myötä isyysvapaan voi pitää kunnes lapsi täyttää 2 vuotta.

Anger hur många avslutade föräldradagpenningperioder som omfattade en förmån som betalats till fadern. Uppgifterna om avslutade perioder år 2014 fås med fördröjning, eftersom villkoren för faderskapsledigheten och utbetalningen av faderskapspenningen ändrades 1.1.2013 vilket medförde att faderskapsledigheten kan tas ut tills barnet fyller 2 år.

The figures show the number of parenthood allowance payments that included a benefit paid to the father. Data on payments completed in 2014 become available with a delay. This is due to changes implemented on 1 January 2013 which affected paternity leaves and the payment of the paternity allowance and allowed fathers to take a paternity leave at the latest when their child reaches the age of 2 years.

²⁾ Sisältää vuodesta 2003 alkaen isäkuukauden vanhempainrahan. Isyysvapaa ja isyysrahan maksaminen muuttuivat 1.1.2013 alkaen ja uudistuksen myötä isäkuukausi poistui.

Inkluderar sedan år 2003 föräldrapenning för pappamånaden. Villkoren för faderskapsledigheten och utbetalningen av faderskapspenningen ändrades 1.1.2013 och samtidigt slopades pappamånaden.

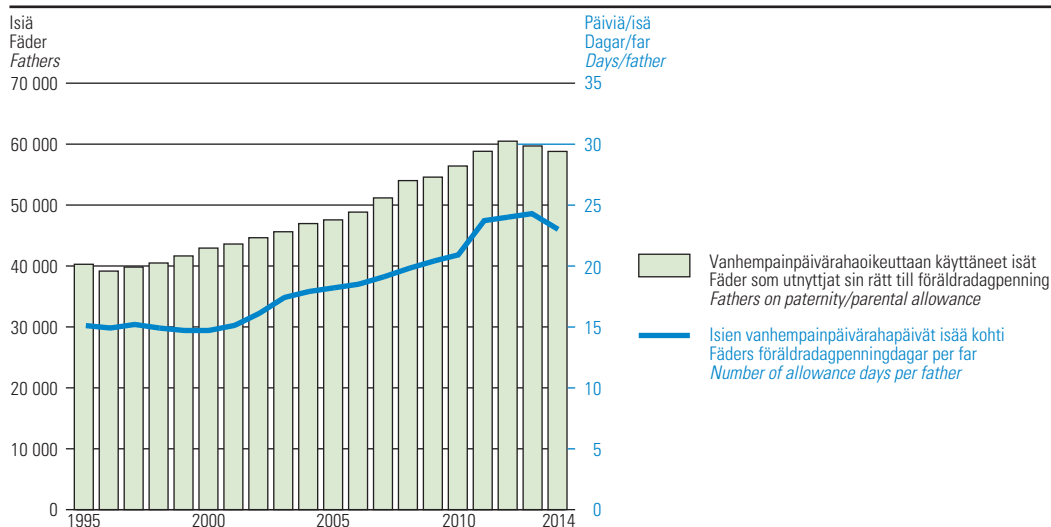
Starting from 2003, includes parental allowances paid during the father's month. Changes were made on 1 January 2013 to paternity leaves and the payment of paternity allowances. The father's month was abolished at the same time.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 30. Isien vanhempainpäivärahat 1995–2014**Figur 30. Föräldradagpenningar till fäder 1995–2014**

Chart 30. Parenthood allowances for fathers, 1995–2014

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

64. Isien vanhempainpäivärahapäivien käyttö 2013**Fäder och utnyttjandet av rätten till föräldradagpenning 2013**

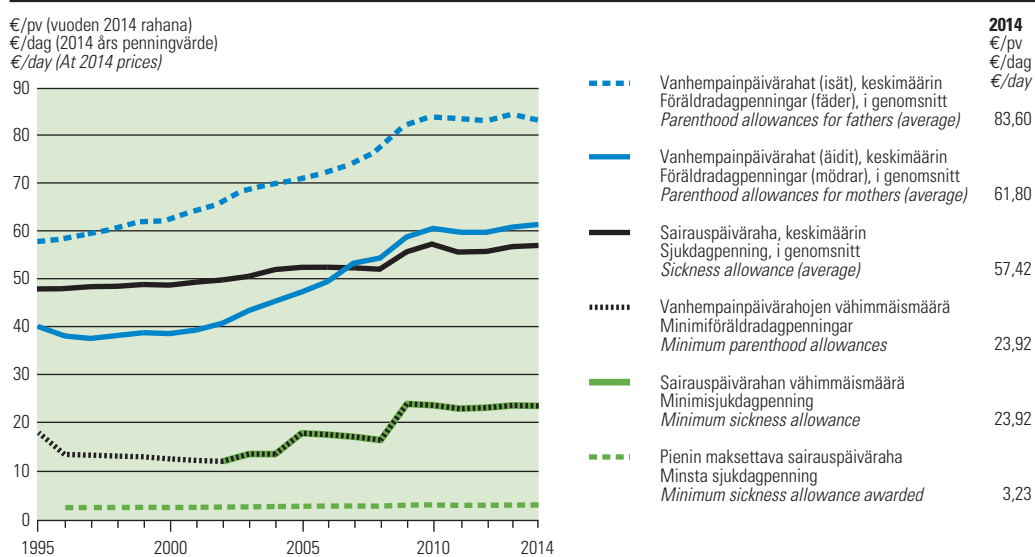
Take-up of parenthood allowances by fathers in 2013

	Isien lukumäärä Antal fäder No. of fathers	%	Kertymä, % Ackumulerad summa, % Cumulative reciprocity, %
Vuonna 2013 päättyneen vanhempainpäivärahakauden aikana vanhempainpäivärahaa saaneita isä – Fäder som fått föräldradagpenning under en föräldradagpenningperiod som löpt ut år 2013 – Fathers who received parenthood allowance during an eligibility period ended in 2013	42 286	100,0	
Korvattujen vanhempainpäivärahapäivien määrä (arkipäiviä) – Antal ersatta föräldradagpenningdagar (vardagar) – Number of days on parenthood allowance (Mon–Sat)			
– 6	981	2,3	2,3
7– 12	2 323	5,5	7,8
13– 18	20 464	48,4	56,2
19– 24	115	0,3	56,5
25– 49	5 232	12,4	68,9
50– 74	11 990	28,4	97,2
75– 99	402	1,0	98,2
100–149	415	1,0	99,1
150–	364	0,9	100,0

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 31. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen kehitys 1995–2014**Figur 31. Utvecklingen av sjuk- och föräldradagpenningar 1995–2014**

Chart 31. Rates of sickness and parenthood allowances: Development 1995–2014

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.**65. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen määrä 2014****Sjuk- och föräldradagpenningens storlek 2014**

Amounts of sickness and parenthood allowances in 2014

€/pv €/dag Rate of allowance (€/day)	Sairauspäivärahojen saajat (vuoden aikana) Sjukdagpenningtagare (under året) Recipients of sickness allowance (per annum)			Osasairauspäivärahan saajat (vuoden aikana) Mottagare av partiell sjukdagpenning (under året) Recipients of partial sickness allowance (per annum)			Vanhempainpäivärahojen saajat (vuoden aikana) Föräldradagpenningtagare (under året) Recipients of parenthood allowance (per annum)		
	Kaikki Samtliga Both sexes	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Kaikki Samtliga Both sexes	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Kaikki Samtliga Both sexes	Isät Fäder Fathers	Äidit Mödrar Mothers

Prosenttijakauma – Fördelning, % – Distribution (%)

Yhteensä – Sammanlagt – Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
–15,19	1,6	1,4	1,8	10,1	10,3	10,1	.	.	.
15,20–20,00	0,8	0,8	0,8	0,1	0,1	0,1	.	.	.
20,01–30,00	11,1	12,1	10,3	1,0	0,9	1,0	12,4	4,3	17,1
30,01–40,00	8,2	6,7	9,2	2,6	1,7	2,9	6,1	3,1	7,8
40,01–50,00	9,4	6,4	11,4	7,0	3,8	8,2	6,2	4,6	7,1
50,01–60,00	14,4	10,3	17,3	16,6	10,8	18,7	9,7	8,9	10,2
60,01–70,00	15,8	13,3	17,5	20,8	15,6	22,7	12,2	13,0	11,7
70,01–80,00	12,5	12,5	12,5	15,8	15,0	16,0	12,7	14,0	11,9
80,01–90,00	11,0	13,7	9,1	12,1	16,0	10,7	12,3	15,4	10,5
90,01–	15,2	22,7	9,9	13,9	25,7	9,6	28,5	36,8	23,6

Lukumäärä – Antal – Number

Yhteensä – Sammanlagt – Total	304 573	126 675	177 898	13 128	3 543	9 585	158 434	58 789	99 645
----------------------------------	---------	---------	---------	--------	-------	-------	---------	--------	--------

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

66. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat sukupuolen ja iän mukaan 2014

Sjuk- och föräldradagpenningar enligt kön och ålder 2014

Sickness and parenthood allowances in 2014 by age and sex of the recipient

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age and sex	Sairauspäivärahat Sjukdagpenningar Sickness allowances				Osasairauspäiväraha Partiell sjukdagpenning Partial sickness allowance			Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar Parenthood allowances			
	Saajia vuoden aikana Mottagare under året Number of recipients (per annum)	Päiviä Dagar Number of days		€/pv €/dag	Saajia vuoden aikana Mottagare under året Number of recipients (per annum)	Päiviä saajaa kohti Dagar per mottagare Number of days per recipient	€/pv €/dag	Saajia vuoden aikana ^{a)} Mottagare under året ^{a)} Number of recipients (per annum) ³⁾	Päiviä Dagar Number of days	€/pv €/dag	
		Saajaa kohti Per mottagare Per recipient	100 samankäistä ei-eläkkeellä olevaa asukasta Per 100 ickepensionerade invånare i samma ålder ¹⁾ Per 100 non-retired residents of same age ¹⁾	Vähimmäismääriä tai sitä pienempiä ²⁾ , % Med minimibelopp eller mindre ²⁾ , % Minimum allowance or less ²⁾ , %					Vähimmäismääriä ²⁾ , % Med minimibelopp ²⁾ , % Minimum allowance ²⁾ , %		
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes											
Kaikki – Samtliga –											
All ages	304 573	48	469	9,4	57,42	13 128	57	34,83	158 434	11,2	63,62
16–24	18 512	51	162	49,4	31,10	217	47	25,82	15 307	31,8	38,52
25–34	51 368	41	307	14,8	50,23	1 697	53	31,36	94 065	8,9	63,42
35–44	61 086	41	390	6,2	60,13	2 929	55	35,06	46 233	7,2	75,47
45–54	86 518	47	596	4,6	62,39	4 530	58	35,77	2 689	9,3	80,73
55–64	84 318	57	961	4,7	60,00	3 729	60	35,34	134	12,4	85,98
65–67	2 771	46	1 344	15,6	60,85	26	72	36,00	6	100,0	23,89
Miehet – Män – Males											
Kaikki – Samtliga –									Isät – Fäder – Fathers		
All ages	126 675	52	425	9,8	61,20	3 543	55	38,64	58 789	3,2	83,60
16–24	8 048	54	145	48,1	31,91	66	46	28,02	2 711	15,4	52,26
25–34	21 325	45	272	14,6	52,44	521	48	33,23	32 424	2,9	78,79
35–44	25 456	43	340	6,5	64,48	829	52	39,55	21 288	2,1	92,88
45–54	35 630	52	540	5,4	66,30	1 143	55	39,74	2 227	4,3	90,44
55–64	34 930	64	921	5,5	64,72	979	59	39,63	133	13,3	84,92
65–67	1 286	50	1 235	16,3	62,37	5	73	43,10	6	100,0	23,89
Naiset – Kvinnor – Females											
Kaikki – Samtliga –									Äidit – Mödrar – Mothers		
All ages	177 898	44	515	9,0	54,24	9 585	58	33,50	99 645	12,0	61,80
16–24	10 464	49	179	50,5	30,41	151	47	24,88	12 596	32,2	38,14
25–34	30 043	38	343	15,0	48,38	1 176	56	30,63	61 641	9,3	62,21
35–44	35 630	39	443	6,0	56,64	2 100	56	33,42	24 945	7,9	73,04
45–54	50 888	44	653	3,9	59,14	3 387	59	34,50	462	13,5	72,44
55–64	49 388	52	997	4,0	55,91	2 750	61	33,85	1	–	101,09
65–67	1 485	42	1 477	15,0	59,30	21	71	34,26	–	–	–

¹⁾ Väestöstä on vähennetty eri eläkejärjestelmistä vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai maatalouden erityiseläkettä saavat. Invånarantalet har minskats med antalet mottagare av ålders-, invalid- och arbetslöshetspension eller andra särskilda lantbrukspensioner enligt de olika pensionssystemen.

Recipients of old-age, disability, unemployment and special pensions to farmers excluded.

²⁾ Vähimmäispäivärahan saaminen, ks. taul. 59 alaviite 1 ja taul. 60 alaviite 2.

Utbetalning av dagpenning med minimibelopp, se tabell 59 fotnot 1 och tabell 60 fotnot 2.

For details about situations where a minimum allowance is paid, see footnote 1 to Table 59, and footnote 2 to Table 60.

³⁾ Vuodenvaihteen molemmin puolin maksettavan vanhempainpäivärahan saaja esiintyy luvuissa kumpanakin vuonna.

När föräldradagpenning betalas både före och efter årsskiftet, medräknas mottagaren i antalet vardera året.

Parenthood allowances whose payment begins before and ends after the year-end have been included in the statistics for both years.

Lähde – Källa:

a–b,

d–h

i–k

c

SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

67. Korvatut lääkeostot, lääkärissikäynnit ja muu sairaanhoito 1995–2014

Ersatta läkemedelsinköp, läkarbesök och annan sjukvård 1995–2014

Refunds for medicine purchases, visits to a doctor and other medical services, 1995–2014

Vuosi År Year	Läkkeiden ostokerrat ¹⁾ Läkemedel, inköpstillfällen ¹⁾ <i>Medicines (no. of visits to pharmacist)¹⁾</i>			Yksityislääkärisäkäynnit Privatläkarbesök <i>Doctors' services (no. of visits (private sector))</i>		Yksityishammashoito- käynnit ³⁾ Tandvårdsbesök (privat) ³⁾ <i>Dental services (no. of visits) (private sector)³⁾</i>		Yksityinen tutkimus ja hoito, käynnit ⁴⁾ Privat under- sökning och behandling, besök ⁴⁾ <i>Examinations and treatments (no. of visits⁴⁾) (private sector)</i>	Matkat (yhden- suuntaiset) Resor (enkel resa) <i>Transportation (no. of one-way trips)</i>
	Peruskorvatut Grundersatta <i>Basic refund category</i>	Erityiskorvatut Specialersatta <i>Special refunds</i>		Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ <i>Total²⁾</i>	Erikoislääkäri Specialist <i>Specialists</i>	Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Oikeus iän perusteella Rätt på basis av ålder <i>Entitlement based on age</i>		
		Alempi korvaus Lägre ersättning <i>Lower</i>	Ylempi korvaus Högre ersättning <i>Higher</i>						
1 000 kpl – 1 000 st. – Thousands									
1995	11 222,9	3 392,3	1 429,9	3 227,8	2 524,2	817,3	663,5	933,3	2 596,8
1996	11 857,6	3 496,6	1 457,8	3 309,7	2 496,7	860,0	710,5	991,8	2 883,5
1997	12 216,7	3 604,0	1 493,3	3 264,2	2 488,3	980,0	838,7	1 016,1	2 954,3
1998	12 469,2	3 690,4	1 525,3	3 316,1	2 561,3	1 324,2	1 176,4	1 083,3	3 029,8
1999	13 077,4	3 754,4	1 566,0	3 272,6	2 585,4	1 153,5	1 011,7	1 075,8	3 087,1
2000	13 554,8	3 958,9	1 666,3	3 349,1	2 641,9	1 199,4	1 061,5	1 110,7	3 209,0
2001	13 885,6	4 219,2	1 779,1	3 563,9	2 728,4	1 708,2	1 593,0	1 151,1	3 108,0
2002	14 178,1	4 338,9	1 859,7	3 539,8	2 766,6	2 003,5	.	1 129,5	3 266,1
2003	13 691,0	4 379,2	1 932,9	3 575,3	2 803,9	2 898,7	.	1 156,1	3 388,4
2004	14 022,9	4 498,3	2 029,8	3 497,6	2 751,1	2 941,0	.	1 161,7	3 541,1
2005	13 920,4	4 562,1	2 100,1	3 445,7	2 709,2	2 819,9	.	1 234,0	4 123,8
2006	17 591,3	4 768,9	2 222,8	3 502,7	2 775,9	2 807,7	.	1 295,3	4 471,0
2007	19 114,0	4 957,9	2 345,3	3 639,7	2 872,7	2 843,7	.	1 338,9	4 621,1
2008	20 008,5	5 079,6	2 427,3	3 710,6	2 900,6	2 863,3	.	1 381,3	4 860,5
2009	21 121,3	5 222,8	2 545,8	3 757,7	2 940,6	2 854,9	.	1 420,2	5 040,0
2010	21 347,2	5 234,8	2 673,4	3 725,0	2 933,1	2 761,2	.	1 623,7	5 198,8
2011	21 599,9	5 285,4	2 760,9	3 752,0	2 946,0	2 803,0	.	1 689,7	5 517,5
2012	22 040,9	5 305,6	2 920,5	3 714,4	2 921,2	2 843,9	.	1 721,8	5 874,2
2013	21 356,4	5 174,1	3 043,1	3 671,5	2 893,8	2 875,8	.	3 253,1	5 253,5
2014	21 575,1	5 194,7	3 175,3	3 651,8	2 868,4	2 837,7	.	3 579,1	5 146,9

¹⁾ Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2006.

Ersättningssystemet för läkemedel ändrades 1.1.2006.

The refund system for medicine expenses was amended with effect from 1 January 2006.

²⁾ Vain yhteissumma sisältää lääkemääräysten uusinnot.

Förnyande av recept ingår bara i totalbeloppet.

Prescription renewals are only included in the total sum.

³⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot 1.1.2010 alkaen.

Inkluderar sedan 1.1.2010 även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.

Starting 1 January 2010, also includes reimbursement data on dental hygienist services.

⁴⁾ Ennen vuotta 2013 tilastoitiin omavastuukerrat eli lääkärin samalla kertaa määräämät tutkimus- ja hoitotoimenpiteet sekä fysioterapian hoitosarjat. Vuodesta 2013 lähtien on tilastoitu käyntikerrat.

Före år 2013 statistikfördes självrisker, dvs. av läkare på en och samma gång ordinerad undersökning och behandling samt behandlingsserier med fysioterapi. Från år 2013 statistikförs besök.

Prior to 2013, data were collected on the number of deductible items, i.e., the examinations and treatments prescribed by a doctor at one time or series of physical therapy sessions. Since 2013, data are collected on the number of visits.

Huom. Taulukko ei sisällä työterveyshuoltoa, opiskelijoiden terveydenhuoltoa eikä kuntoutusta (lukuun ottamatta kuntoutusmatkoja, jotka 1.1.2005 alkaen on tilastoitu sairausvakuutuksen matkakorvausten yhteyteen).

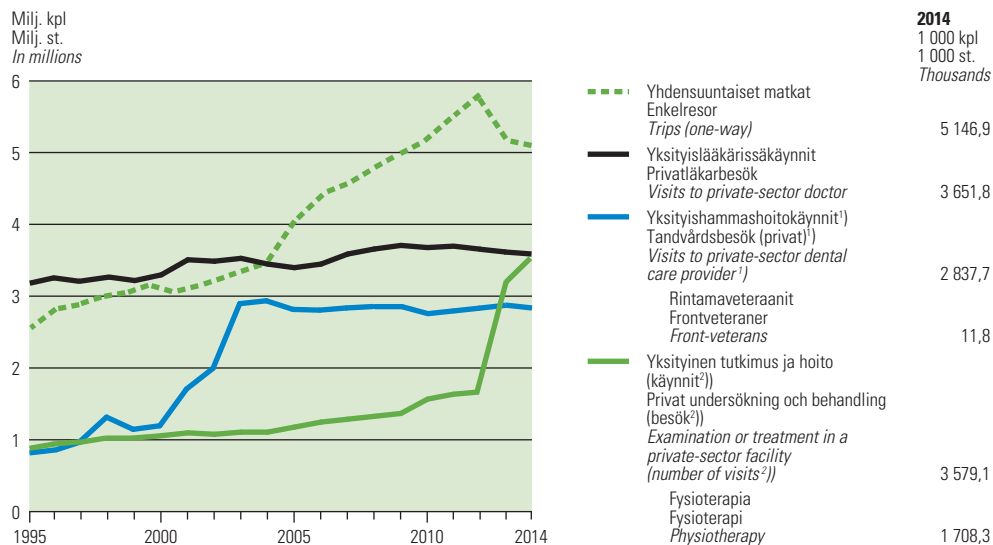
Anm. Inkluderar inte företagshälsövård, hälsövård för studerande och rehabilitering (frånsett rehabiliteringsresor, som från 1.1.2005 har statistikförts i samband med resor som ersätts från sjukförsäkringen).

N.B. Not including data on occupational health care, student health services or rehabilitation (with the exception of rehabilitation-related transportation, which has been included with National Health Insurance refunds of transportation costs since 1 January 2005).

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 32. Korvatut lääkärisikäynnit ja muu sairaanhoito 1995–2014**Figur 32. Ersatta läkarbesök och annan hälso- och sjukvård 1995–2014**

Chart 32. Refunded visits to a doctor and other medical services, 1995–2014

¹⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot 1.1.2010 alkaen.
Inkluderar sedan 1.1.2010 även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Starting 1 January 2010, also includes reimbursement data on dental hygienist services.

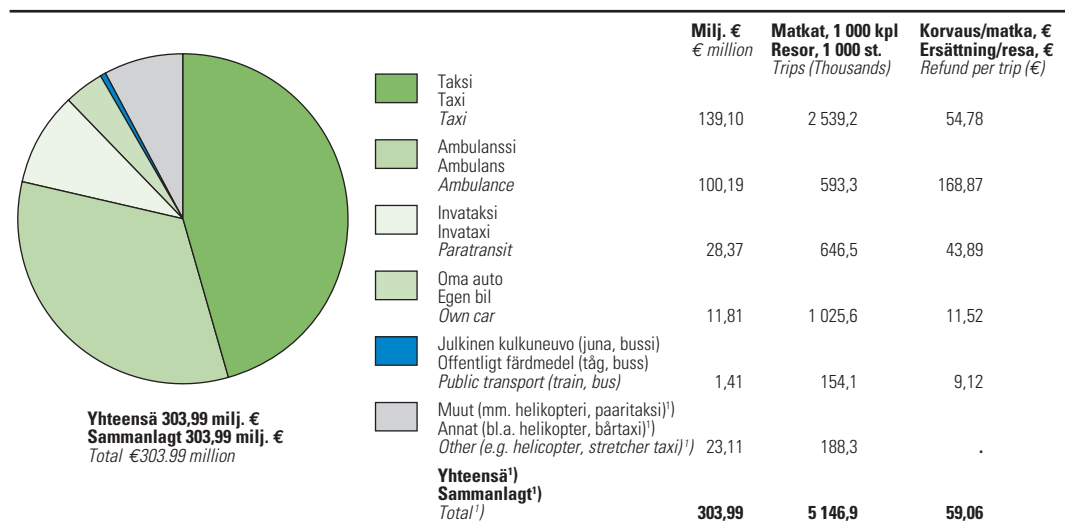
²⁾ Ennen vuotta 2013 tilastoitiin omavastuukerrat eli lääkärin samalla kertaa määräämät tutkimus- ja hoitotoimenpiteet sekä fysioterapian hoitosarjat.
Vuodesta 2013 lähtien on tilastoitu käyntikerrat.
Före år 2013 statistikfördes självrisker, dvs. av läkare på en och samma gång ordinerad undersökning och behandling samt behandlingsserier med fysioterapi.
Från år 2013 statistikfördes besök.
Prior to 2013, data were collected on the number of deductible items, i.e., the examinations and treatments prescribed by a doctor at one time or series of physical therapy sessions. Since 2013, data are collected on the number of visits.

Huom. Ks. taul. 67 huomautus.
Anm. Se anm. i tabell 67.
N.B. See N.B. in Table 67.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 33. Matkakorvaukset kulkuneuvoin 2014**Figur 33. Reseersättningar enligt färdmedel 2014**

Chart 33. Refunds for travel costs by method of transport, 2014

¹⁾ Sisältää korvaukset, joissa kulkuvälinettä ei voi eritellä.
 Inkluderar ersättningar där färdmedlet inte är specificerat.
Includes refunds where the method of transport cannot be specified.

Huom. Luvut sisältävät myös kuntoutuspalveluiden käytöstä aiheutuneet matkat.

Anm. I talen ingår även resor i samband med rehabilitering.

N.B. The figures include rehabilitation-related transportation.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS: FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

68. Lääkekorvaukset 1995–2014

Läkemedelsersättningar 1995–2014

National Health Insurance refunds of medicine expenses, 1995–2014

Vuosi År Year	Kaikki lääke- korvaukset Samtliga läkemedels- ersättningar All refunds	Peruskorvatut lääkkeet ¹⁾ Grundersatta läkemedel ¹⁾ Basic refunds ¹⁾		Eryityskorvatut lääkkeet Specialersatta läkemedel Special refunds			Lääkkeiden lisäkorvaukset Tilläggsersättningar för läkemedel Medicines, additional refunds		Annosjakelu- palkkiot Dosedispenserings- arvoden Dose dispensing charges
		Kaikki Samtliga Total	Rajoitettu peruskorvaus Begränsad grundersättning Limited basic refund	Yhteensä Samman- lagt Total	Alempi erityis- korvaus ²⁾ Lägre special- ersättning ²⁾ Lower special refund ²⁾	Ylempi erityis- korvaus Högre special- ersättning Higher special refund	Kaikki Samtliga Total	Rajoitettu peruskorvaus Begränsad grundersättning Limited basic refund	
Milj. € – € millions									1 000 € – €1,000
1995	455,3	152,1	.	289,0	153,9	135,1	14,1	.	.
1996	504,8	175,1	.	311,3	164,1	147,2	18,4	.	.
1997	553,1	197,5	.	331,1	172,1	159,1	24,5	.	.
1998	564,9	209,8	.	325,5	168,5	156,9	29,6	.	.
1999	611,3	238,6	6,6	335,6	170,2	165,4	37,0	5,1	.
2000	677,8	263,3	11,5	371,8	187,2	184,6	42,8	7,5	.
2001	768,2	283,1	15,5	436,9	217,6	219,3	48,1	10,4	.
2002	859,4	319,6	18,5	485,6	236,9	248,6	54,2	12,8	.
2003	917,5	329,2	28,6	518,8	237,1	281,6	69,4	20,1	.
2004	1 014,6	360,0	43,3	566,1	237,9	328,2	88,5	31,6	.
2005	1 076,9	369,9	54,4	607,5	237,4	370,1	99,5	39,5	.
2006	1 100,3	366,6	55,0	619,7	226,4	393,3	114,0	49,5	39,7
2007	1 142,1	368,7	70,7	661,9	229,4	432,6	111,3	54,1	69,1
2008	1 242,9	395,5	82,5	700,6	235,0	465,6	146,7	76,7	103,9
2009	1 244,8	402,7	85,0	701,1	230,6	470,5	140,7	77,2	239,3
2010	1 225,4	377,5	82,3	709,1	210,1	499,0	138,4	78,7	388,2
2011	1 262,1	357,1	64,8	782,2	230,1	552,0	122,2	58,5	544,3
2012	1 303,1	354,3	48,7	842,2	246,9	595,3	105,9	37,7	686,7
2013	1 273,0	297,7	39,1	844,2	233,7	610,4	130,4	41,3	834,4
2014	1 306,5	298,5	34,8	855,6	235,0	620,6	151,9	46,7	396,4

¹⁾ 1.1.2006 alkaen korvausprosentti aleni 50:stä 42:een ja 1.2.2013 alkaen 42:stä 35:een.

1.1.2006 sjönk ersättningsprocenten från 50 till 42 och 1.2.2013 från 42 till 35.

The rate of refund was lowered from 50% to 42% with effect from 1 January 2006, and further from 42% to 35% with effect from 1 February 2013.

²⁾ 1.1.2006 alkaen korvausprosentti aleni 75:stä 72:een ja 1.2.2013 alkaen 72:stä 65:een.

1.1.2006 sjönk ersättningsprocenten från 75 till 72 och 1.2.2013 från 72 till 65.

The rate of refund was lowered from 75% to 72% with effect from 1 January 2006, and further from 72% to 65% with effect from 1 February 2013.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

69. Lääkekorvausten saajat sukupuolen ja iän mukaan 2014

Mottagare av läkemedelsersättning enligt kön och ålder 2014

Recipients of refunds for medicine expenses by age and sex in 2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Aldersgrupp och kön Age group and sex	Lukumäärä Antal Number			Osuus vastaavanikäisestä väestöstä, % Andel av befolkningen i motsvarande ålder, % As a % of the total population of corresponding age		
	Peruskorvatut lääkkeet Grundersatta läkemedel Basic refunds	Erityiskorvatut lääkkeet Specialersatta läkemedel Special refunds	Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista Tilläggsersättningar för höga läkemedelskostnader Refunds of exceptionally large expenses	Peruskorvatut lääkkeet Grundersatta läkemedel Basic refunds	Erityiskorvatut lääkkeet Specialersatta läkemedel Special refunds	Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista Tilläggsersättningar för höga läkemedelskostnader Refunds of exceptionally large expenses

Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes

Kaikki – Samtliga –

Total	3 740 015	1 199 064	176 445	68,3	21,9	3,2
0–14	390 745	28 721	3 553	43,6	3,2	0,4
15–34	754 143	78 801	12 671	56,1	5,9	0,9
35–44	443 164	72 674	13 437	67,2	11,0	2,0
45–54	541 446	142 957	18 185	73,6	19,4	2,5
55–64	607 186	246 041	28 667	81,4	33,0	3,8
65–74	535 620	305 293	35 920	87,0	49,6	5,8
75–	467 711	324 577	64 012	98,3	68,2	13,4

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga –

Total	1 701 669	559 877	73 974	63,2	20,8	2,7
0–14	209 187	16 734	2 085	45,6	3,6	0,5
15–34	329 916	38 030	5 375	47,9	5,5	0,8
35–44	206 354	34 194	5 305	61,0	10,1	1,6
45–54	250 873	69 952	8 181	67,7	18,9	2,2
55–64	282 450	124 082	13 118	76,9	33,8	3,6
65–74	247 498	150 520	17 401	85,0	51,7	6,0
75–	175 391	126 365	22 509	98,0	70,6	12,6

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga –

Total	2 038 346	639 187	102 471	73,3	23,0	3,7
0–14	181 558	11 987	1 468	41,4	2,7	0,3
15–34	424 227	40 771	7 296	64,7	6,2	1,1
35–44	236 810	38 480	8 132	73,6	12,0	2,5
45–54	290 573	73 005	10 004	79,6	20,0	2,7
55–64	324 736	121 959	15 549	85,7	32,2	4,1
65–74	288 122	154 773	18 519	88,8	47,7	5,7
75–	292 320	198 212	41 503	98,4	66,7	14,0

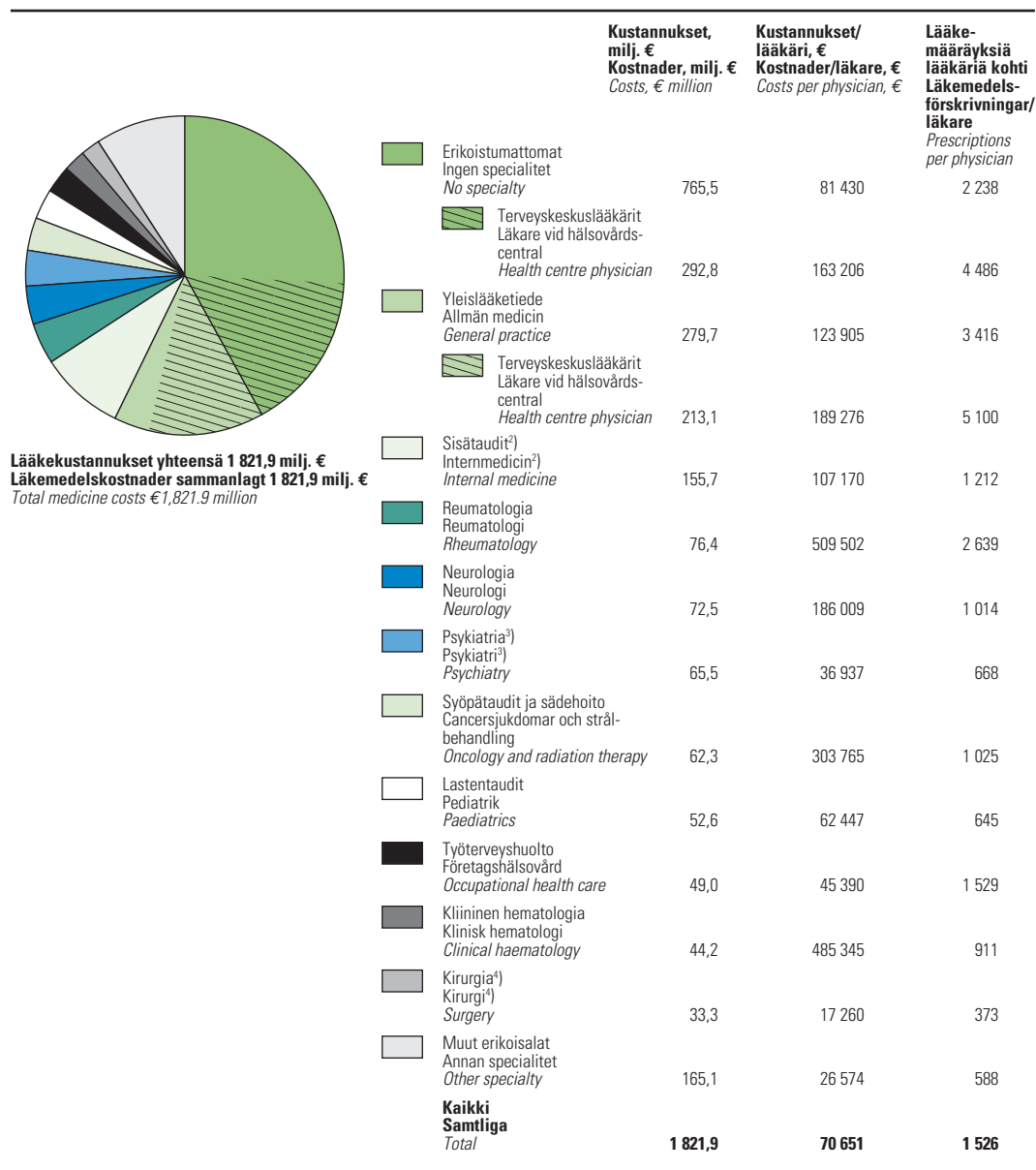
Huom. Rajoitetusti peruskorvattavista lääkkeistä sai peruskorvauksia 78 090 henkilöä ja lisäkorvauksia 35 832 henkilöä. Korvauksia annosjakelupalkkioista sai 13 488 henkilöä.

Anm. För läkemedel som är begränsat grundersättningsgilla fick 78 090 personer grundersättning och 35 832 personer tilläggsersättning. 13 488 personer fick ersättning för dosdispenseringsarvode.

N.B. Basic refunds for medicines with limited basic reimbursability were paid to 78,090 persons and additional refunds for the same to 35,832 persons. Refunds for dose dispensing charges were awarded to 13,488 persons.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidonkorvaukset; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 34. Korvattujen lääkkeiden kustannukset¹⁾ lääkärin erikoisalan mukaan 2014**Figur 34. Kostnader¹⁾ för ersatta läkemedel, enligt läkarens specialitet 2014****Chart 34. Costs of medicines reimbursed by National Health Insurance¹⁾ by specialty of the prescribing doctor, 2014**

¹⁾ Kustannukset ennen sairausvakuutuskorvauksen vähentämistä. Tiedot lääkekustannuksista ovat niistä henkilöistä, jotka ovat ostaneet lääkkeitä vuonna 2014. Kostnader före avdrag för sjukförsäkringsersättning. Uppgifterna om läkemedelskostnader avser dem som köpt läkemedel 2014. Costs prior to the deduction of National Health Insurance reimbursement. Included in the data are persons who in 2014 purchased medicines.

²⁾ Sisältää sisätaudit, endokrinologian, gastroenterologian, infektiosairaudet, kardiologian ja nefrologian. Inkluderar inre medicin, endokrinologi, gastroenterologi, infektionssjukdomar, kardiologi och nefrologi.

³⁾ Sisältää psykiatrian lisäksi lasten-, nuorten- ja oikeuspsykiatrian. Inkluderar förutom psykiatri även barn-, ungdoms- och rättspsykiatri.

⁴⁾ Sisältää yleiskirurgian, gastroenterologisen kirurgian, ortopedian ja traumatologian, urologian, sydän- ja rintakirurgian, verisuonikirurgian, lastenkirurgian, plastiikkakirurgian ja käsikirurgian. Inkluderar allmän kirurgi, gastroenterologisk kirurgi, ortopedi och traumatologi, urologi, hjärt- och thoraxkirurgi, kärlkirurgi, barnkirurgi, plastikkirurgi och handkirurgi.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

70. Korvatut lääkärissäkäynnit ja muu sairaanhoito sukupuolen ja iän mukaan 2014

Ersatta läkarbesök och annan sjukvård enligt kön och ålder 2014

Refunds for visits to a doctor and other medical services by age and sex of the recipient in 2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Aldersgrupp och kön Age and sex	Yksityislääkärisäkäynnit Privatläkarbesök Doctors' services (private sector) (no. of visits)		Yksityishammashoitokäynnit ¹⁾ Tandvårdsbesök (privat) ¹⁾ Dental services (private sector) (no. of visits) ¹⁾		Yksityinen tutkimus ja hoito, käynnit Privat undersökning och behandling, besök Examinations and treatments (private sector) (no. of visits)		Matkat (yhdensuuntaiset) Resor (enkel resa) Transportation (no. of one-way trips)	
	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ²⁾ kohti Per 100 invånare ²⁾ Per 100 population ²⁾	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ²⁾ kohti Per 100 invånare ²⁾ Per 100 population ²⁾	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ²⁾ kohti Per 100 invånare ²⁾ Per 100 population ²⁾	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ²⁾ kohti Per 100 invånare ²⁾ Per 100 population ²⁾

Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes

Kaikki – Samtliga – All ages ..

0– 4	3 651,8	67	2 837,7	52	3 579,1	65	5 146,9	94
5–14	327,0	109	1,1	0	56,1	19	71,8	24
15–24	304,8	51	9,6	2	105,7	18	315,0	53
25–34	295,2	45	79,9	12	186,7	29	229,4	35
35–44	336,0	48	229,1	33	314,6	45	254,8	37
45–54	398,4	60	323,9	49	447,0	68	324,7	49
55–64	468,1	64	536,3	73	626,1	85	584,8	80
65–74	552,3	74	758,7	102	721,3	97	889,6	119
75–	536,0	87	591,1	96	574,6	93	1 009,6	164
	434,1	91	308,0	65	547,1	115	1 467,3	308

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga – All ages ..

0– 4	1 393,8	52	1 274,9	47	1 286,2	48	2 396,9	89
5–14	180,1	117	0,6	0	30,0	20	39,9	26
15–24	160,6	53	4,8	2	54,8	18	190,6	62
25–34	117,9	36	35,7	11	74,5	22	109,3	33
35–44	112,9	32	109,7	31	114,3	32	113,6	32
45–54	131,6	39	156,4	46	161,7	48	140,6	42
55–64	158,0	43	245,8	66	218,9	59	253,9	69
65–74	190,9	52	337,9	92	260,3	71	425,5	116
75–	195,5	67	260,3	89	208,2	72	525,6	181
	146,2	82	123,7	69	163,6	91	598,0	334

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga – All ages ..

0– 4	2 258,1	81	1 562,8	56	2 292,9	82	2 749,9	99
5–14	146,8	100	0,5	0	26,1	18	31,9	22
15–24	144,2	49	4,8	2	50,9	17	124,4	43
25–34	177,2	56	44,2	14	112,2	35	120,2	38
35–44	223,1	66	119,5	35	200,2	59	141,2	42
45–54	266,9	83	167,4	52	285,3	89	184,1	57
55–64	310,1	85	290,5	80	407,2	112	330,9	91
65–74	361,4	95	420,8	111	461,0	122	464,1	122
75–	340,5	105	330,8	102	366,5	113	484,0	149
	287,9	97	184,4	62	383,5	129	869,2	293

¹⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.

Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.

Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

²⁾ 100 vastaavaniikasta asukasta kohti.

Per 100 invånare i motsvarande ålder.

Per 100 population of corresponding age.

Huom. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskelijoiden terveydenhuoltoa (ks. luku 4.5). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omassa luvussaan (luku 5) lukuun ottamatta kuntoutusmatkoja, jotka sisältyvät yo. taulukkoon.

Anm. Talen i tabellen inkluderar inte företagshälsövärd och hälsövärd för studerande (se kapitel 4.5). Även rehabiliteringsstatistiken presenteras i ett eget kapitel (kapitel 5), fränsett rehabiliteringsresor, som ingår i ovanstående tabell.

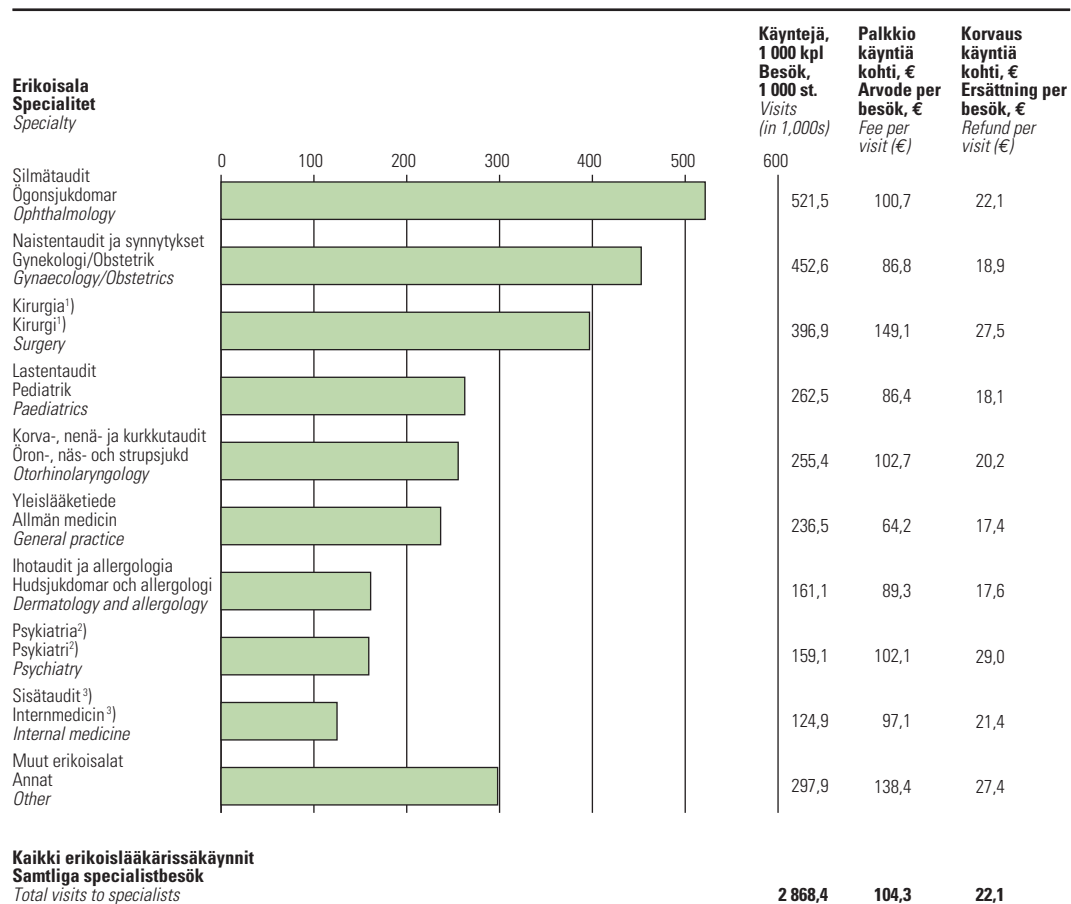
N.B. The figures do not include occupational health care or student health services (see chapter 4.5). Statistical data on rehabilitation also are published separately in chapter 5, with exception the data on rehabilitation-related transportation, which are included in the above table.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 35. Korvatut lääkäriissäkäynnit ja perityt palkkiot erikoisaloittain 2014**Figur 35. Ersatta läkarbesök och läkararvoden enligt specialitet 2014**

Chart 35. Refunded visits to a doctor and the fees charged, by medical specialty, 2014

¹⁾ Sisältää yleiskirurgian, gastroenterologisen kirurgian, ortopedian ja traumatologian, urologian, sydän- ja rintakirurgian, verisuonikirurgian, lastenkirurgian, plastiikkakirurgian ja käsikirurgian.

Inkluderar allmän kirurgi, gastroenterologisk kirurgi, ortopedi och traumatologi, urologi, hjärt- och thoraxkirurgi, kärlkirurgi, barnkirurgi, plastikkirurgi och handkirurgi.

²⁾ Sisältää psykiatrian lisäksi lasten-, nuorten- ja oikeuspsykiatrian.

Inkluderar förutom psykiatri även barn-, ungdoms- och rättspsykiatri.

³⁾ Sisältää sisätaudit, endokrinologian, gastroenterologian, infektiosairaudet, kardiologian ja nefrologian.

Inkluderar inre medicin, endokrinologi, gastroenterologi, infektionssjukdomar, kardiologi och nefrologi.

Huom. Käynniksi ei ole luettu lääkemääräyksen uusintaa potilaan käymättä lääkärin vastaanotolla.

Anm. Besöken inkluderar inte förnyande av recept utan besök på läkarmottagning.

N.B. Prescription renewals not requiring a personal consultation are not counted as a visit.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdersättning www.fpa.fi/statistik.

71. Korvattu yksityinen tutkimus ja hoito toimenpiteittäin 2014

Ersatt privat undersökning och behandling enligt åtgärd 2014

Refunded examinations and treatments obtained from private-sector providers, by procedure in 2014

Toimenpide Åtgärd Procedure	Tutkimus- ja hoito- toimenpiteet, 1 000 kpl Undersöknings- och behandlingsåtgärder, 1 000 st. Examination and treatment procedures (Thousands)	Peritty maksu/ toimenpide, € Avgift/åtgärd, € Fee for procedure, €	Korvausten euromäärän ²⁾ jakauma, % Fördelningen av ersättningarna ²⁾ , % % of total refund expenditure ²⁾
Yhteensä¹⁾ – Sammanlagt¹⁾ – Total¹⁾	5 093,1	58,39	100,0
Laboratoriotutkimukset – Laboratorieundersökningar – <i>Laboratory examinations</i>	1 785,8	40,86	20,1
Kliinisen kemian, hematologian ja mikrobiologian tutkimukset – Klinisk-kemiska, hematologiska och mikrobiologiska undersök- ningar – <i>Clinical chemistry, haematology and microbiology</i>	1 414,3	33,73	10,2
Kliinisen fysiologian tutkimukset – Klinisk-fysiologiska undersök- ningar – <i>Clinical physiology</i>	198,4	66,06	5,7
Kliinisen neurofysiologian tutkimukset – Klinisk-neurofysiologiska undersökningar – <i>Clinical neurophysiology</i>	8,7	299,15	1,1
Patologian alaan kuuluvat tutkimukset – Patologiska undersök- ningar – <i>Pathologic examinations</i>	164,4	58,00	3,1
Sairaanhoitotoimenpiteet – Sjukvårdsåtgärder – <i>General medical care</i>	88,1	27,59	1,1
Radiologiset tutkimukset – Radiologiska undersökningar – <i>Radiologic examinations</i>	1 220,6	108,00	51,5
Sytostaattihoido – Cytostatikabehandling – <i>Cytostatic treatment</i>	0,7	270,93	0,1
Fysioterapi – Fysioterapi – <i>Physiotherapy</i>	1 992,4	43,94	26,8
Psykologiset tutkimukset – Psykologiska undersökningar – <i>Psychologic examinations</i>	1,5	242,15	0,1

¹⁾ Sisältää tutkimuksen ja hoidon, jossa toimenpide tuntematon.
Inkluderar undersökning och behandling där åtgärden är okänd.
Includes examinations and treatments where the procedure performed is unknown.

²⁾ Tutkimus- ja hoitokorvaukset olivat kaikkiaan 63,3 milj. euroa.
Ersättningarna för undersökning och behandling uppgick till 63,3 milj. euro inalles.
The total refund expenditure amounted to 63.3 million euros.

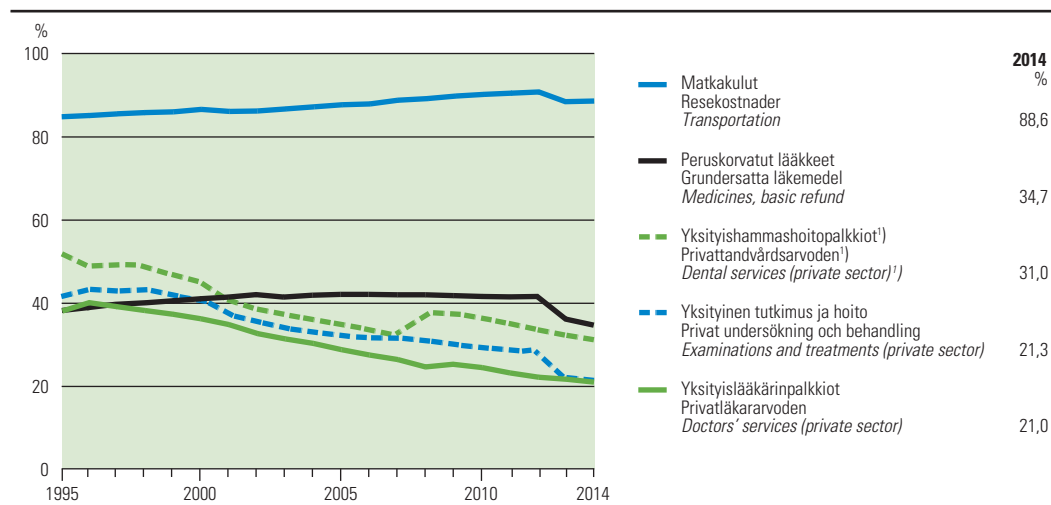
Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 36. Sairausvakuutuskorvausten osuus vakuutettujen sairaanhoitokustannuksista 1995–2014

Figur 36. Sjukförsäkringsersättningarnas andel av de försäkrades sjukvårdskostnaderna 1995–2014

Chart 36. National Health Insurance refunds as a share of the medical care expenses of insured persons, 1995–2014

¹⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.
Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

72. Sairaanhoidokorvaukset ja hoidon kustannukset 2014**Sjukvårdsersättningar och vårdkostnader 2014***Refunds of medical expenses and costs of treatment in 2014*

	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ <i>All refunds¹⁾</i>	Lääkkeet (avohoito) Läkemedel (öppenvård) <i>Medicines (outpatient care)</i>		Yksityis- lääkäri- palvelut Privatläkar- tjänster <i>Doctors’ services (private sector)</i>	Yksityis- hammas- hoito- palvelut ²⁾ Privata tandvårds- tjänster ²⁾ <i>Dental services (private sector)²⁾</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling <i>Examina- tions and treatments (private sector)</i>	Matkat Resor <i>Trans- portation services</i>	
		Peruskorvatut (35 %) Grundersatta (35 %) <i>Basic refund (35 %) category</i>	Erityiskorvatut Specialersatta <i>Special refunds</i>					
			65 %	100 %				
Korvaukset, milj. € – Ersättningar, milj. € – <i>Refund expenditure (€ million)</i>	1 870,4	298,5	235,0	620,6	72,6	123,0	63,3	305,0
Kokonaiskustannukset ³⁾ , milj. € – Totalkost- nader ³⁾ , milj. € – <i>Total expenses before refund (€ million)</i>	3 243,5	859,7	365,2	632,7	345,4	396,3	297,6	344,1
Sairausvakuutuksen korvaama osuus, % – Av sjukförsäkringen ersatt andel, % – <i>Refund expenditure as a % of medical expenses</i>	57,7	34,7	64,4	98,1	21,0	31,0	21,3	88,6
Osto-/käyntikerrat, 1 000 kpl – Inköpstillfällen/ besök, 1 000 st. – <i>Number of purchases/ visits (Thousands)</i>	45 161	21 575	5 195	3 175	3 652	2 838	3 579	5 147
Korvaukset osto-/käyntikertaa kohti, € – Ersättningar per inköpstillfälle/besök, € – <i>Average refund per purchase/visit (€)</i>	41,42	13,84	45,24	195,44	19,89	43,36	17,69	59,26
Kokonaiskustannukset ³⁾ osto-/käyntikertaa kohti, € – Totalkostnader ³⁾ per inköpstillfälle/ besök, € – <i>Total expenses per purchase/visit (€)</i>	71,82	39,85	70,30	199,27	94,58	139,66	83,16	66,86

¹⁾ Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista ja korvaukset annosjakelupalkkioista sisältyvät vain yhteissummaan.Tilläggsgesättningar för höga läkemedelskostnader och ersättningar för dosdispenseringsarvoden ingår endast i totalsumman.
*Refunds for dose dispensing charges and additional refunds for medicine costs exceeding a fixed amount are included in the totals only.*²⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
*Also includes reimbursement data on dental hygienist services.*³⁾ Kustannukset ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista.

Kostnader innan sjukförsäkringsersättning utbetalats.

Huom. Tilastoyksiköitä on selostettu sivulla 145.

Ks. taul. 70 huomautus.

Anm. För de statistiska enheterna redogörs på sid. 145.

Se anm. i tabell 70.

N.B. For more information about the statistical principles applied here, see the Summary (chapter 4.1).

See N.B. in Table 70.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

73. Sairauspäivärahojen sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeuksien uusien hakemusten ratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2014**Nya avgöranden om sjukdagpenning samt rätt till ersättning för läkemedel och näringspreparat enligt kön och ålder 2014**

Decisions on new claims for sickness allowance and entitlement to refund for medicine and nutrient costs, by age and sex of the claimant, 2014

Ikkäryhmä Åldersgrupp Age group	Ratkaisuja ¹⁾ Avgöranden ¹⁾ Decisions ¹⁾			Hylkäys-% ²⁾ Avslags-% ²⁾ Denial rate (%) ²⁾		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Kaikki Samtliga Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
Sairauspäivärahat³⁾ – Sjukdagpenningar³⁾ – Sickness allowances³⁾⁴⁾						
Kaikki – Samtliga – Total	383 071	153 766	229 305	12,9	14,5	11,8
16–24	25 192	10 756	14 436	20,1	21,4	19,1
25–34	66 190	27 032	39 158	14,9	17,6	13,1
35–44	78 397	31 822	46 575	12,9	14,8	11,7
45–54	109 917	43 307	66 610	12,1	13,5	11,1
55–67	103 375	40 849	62 526	10,6	11,4	10,1
Lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeudet³⁾ – Rätt till ersättning för läkemedel och näringspreparat³⁾ – Entitlements to refunds for the cost of medicines and nutrition products³⁾						
Kaikki – Samtliga – Total	175 460	86 679	88 781	7,7	7,6	7,7
0–14	11 942	6 867	5 075	7,2	7,7	6,5
15–34	17 332	7 702	9 630	9,1	9,3	9,0
35–44	12 435	5 638	6 797	8,4	8,0	8,7
45–54	22 908	11 444	11 464	8,6	8,7	8,6
55–64	34 929	18 431	16 498	8,5	8,5	8,5
65–74	39 250	20 417	18 833	7,4	7,1	7,8
75–84	27 144	12 783	14 361	6,0	5,5	6,4
85–	9 520	3 397	6 123	4,9	4,7	5,0

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Hylkävien ratkaisujen %-osuus myönteisten ja hylkävien ratkaisujen kokonaismäärästä, joka ei sisällä tarkistus- eikä lakkautusratkaisuja.

Avslagens procentuella andel av samtliga beviljanden och avslag, frånsett justeringar och indragningar.

Denials as a percentage of the total number of decisions to grant or deny a benefit (not including review decisions or terminations of benefit).

³⁾ Ei sisällä työpaikkakassojen tekemiä ratkaisuja.

Inkluderar inte avgöranden vid arbetsplatskassor.

Decisions issued by workplace sickness funds are not included.

⁴⁾ Sisältää vain sairaus- ja YEL-sairauspäivärahojen ratkaisut.

Inkluderar bara avgöranden om sjukdagpenning och FöPL-dagpenning.

Only includes decisions on regular sickness allowances and sickness allowances awarded under the Self-Employed Persons' Pensions Act.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

4.2 Korvaukset alueittain

Sairausvakuutuksen aluutilastot esitetään vuosikirjassa maakunnittain. Tilastointiperuste on sairausvakuutuskorvauksia saaneen henkilön kotikunta tilastointivuoden lopussa.

4.2 Ersättningar regionvis

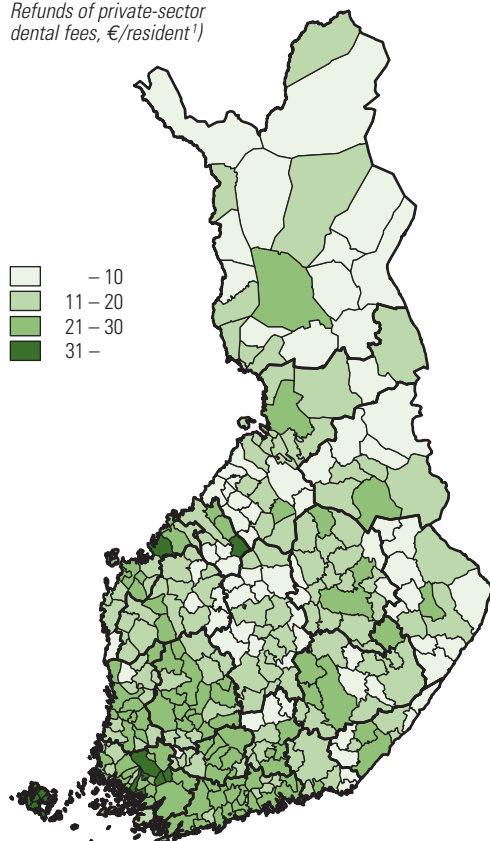
Den regionala sjukförsäkringsstatistiken presenteras landskapsvis i årsboken alltefter ersättningstagarens hemkommun vid statistikårets slut.

Kuvio 37. Sairaanhoitokorvaukset asukasta kohti kunnittain 2014

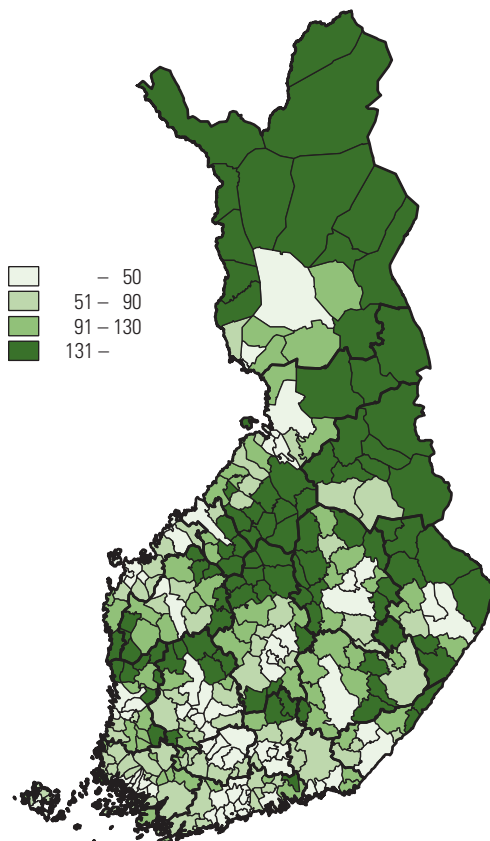
Figur 37. Sjukvårdsersättningar per invånare kommunvis 2014

Chart 37. Refunds of medical expenses by municipality and per resident, 2014

Korvaukset yksityishammashoito-
palkkioista, €/asukas¹⁾
Ersättningar för privat tandvårds-
arvoden, €/invånare¹⁾
Refunds of private-sector
dental fees, €/resident¹⁾

Matkakorvaukset, €/asukas
Reseersättningar, €/invånare
Refunds of transportation costs,
€/resident

¹⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot. Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist. Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

74. Sairauspäivärahat maakunnittain 2014

Sjukdagpenningar landskapsvis 2014

Sickness allowances by region, 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Sairauspäivärahat Sjukdagpenningar Sickness allowances					Osasairauspäiväraha Partiell sjukdagpenning Partial sickness allowance				YEL-sairauspäiväraha FöPL-sjukdagpenning Sickness allowance payable under the YEL Act	
	Milj. € € million	Saajia Mottagare Recipients	Päiviä – Dagar – Days		€/pv €/dag €/day	1 000 € €1,000	Saajia Mottagare Recipients	Päiviä, kpl Dagar, st. No. of days	€/pv €/dag €/day	1 000 € €1,000	Saajia Mottagare Recipients
			1 000 kpl 1 000 st. Thou- sands	Vähim- mäismää- räisiä ²⁾ , % Med mini- mibelopp ²⁾ , % Minimum allow- ance ²⁾ , %							
Koko maa – Hela landet – Whole	833,8	304 573	14 522	7,2	57,42	26 142,0	13 128	750 664	34,83	6 313,2	17 677
Uusimaa – Nyland ...	218,8	80 032	3 559	8,3	61,48	8 034,8	3 878	218 251	36,81	1 647,9	4 373
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	72,0	25 578	1 283	7,5	56,13	2 130,0	1 065	61 515	34,63	599,3	1 694
Satakunta	36,3	13 390	640	5,9	56,70	892,5	472	27 150	32,87	242,2	719
Kanta-Häme – Egent- liga Tavastland	29,1	10 757	502	5,9	58,05	901,4	486	26 086	34,56	227,3	658
Pirkanmaa – Birka- land	76,3	28 869	1 375	7,9	55,47	2 335,2	1 272	68 770	33,96	573,0	1 700
Päijät-Häme – Päi- jänne-Tavastland	29,4	10 545	515	6,8	57,05	666,9	372	20 150	33,10	223,9	666
Kymenlaakso – Kymme- nedalen	32,8	11 679	559	5,4	58,73	656,1	346	19 399	33,82	246,4	628
Etelä-Karjala – Södra Karelen	20,1	7 143	335	5,4	60,12	405,1	243	12 313	32,90	153,0	402
Etelä-Savo – Södra Savolax	23,0	8 574	421	7,0	54,56	579,7	294	17 259	33,59	207,0	632
Pohjois-Savo – Norra Savolax	43,9	15 633	788	6,8	55,78	1 350,8	661	39 299	34,37	331,2	898
Pohjois-Karjala – Nor- ra Karelen	25,1	9 539	466	5,9	53,82	781,6	388	23 544	33,20	179,4	538
Keski-Suomi – Mel- lersta Finland	39,6	14 911	728	8,9	54,37	1 486,8	731	43 346	34,30	285,7	838
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	30,3	11 224	553	6,7	54,77	897,2	469	26 780	33,50	248,1	761
Pohjanmaa – Öster- botten	25,0	10 000	433	6,1	57,74	1 101,3	500	32 078	34,33	184,5	546
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	11,0	4 232	195	4,7	56,46	335,8	167	10 035	33,46	99,4	263
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	66,9	23 686	1 202	6,9	55,69	2 110,1	1 058	61 762	34,17	450,4	1 232
Kainuu – Kajanaland	14,4	5 137	267	4,5	53,90	394,9	202	11 794	33,49	102,2	267
Lappi – Lappland	32,2	11 041	581	7,1	55,34	761,1	380	22 736	33,48	244,7	692
Ahvenanmaa – Åland	5,7	1 826	88	4,7	64,80	298,1	131	7 716	38,63	56,9	136

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Vähimmäispäivärahan saaminen, ks. taul. 59 alaviite 1.

Utbetalning av dagpenning med minimibelopp, se tabell 59 fotnot 1.

For more on situations where a minimum allowance is paid, see footnote 1 to Table 59.

Huom. Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinkunta on esim. ulkomailla asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Anm. Ersättningar till personer vars boningskommun är okänd t.ex. för att de bor utomlands ingår bara i det sammanlagda beloppet.

N.B. Payments to people with unknown place of residence (e.g., due to residence abroad) are included only in the whole country totals.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

75. Vanhempainpäivärahat maakunnittain 2014

Föräldradagpenningar landskapsvis 2014

Parenthood allowances by region, 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar Parenthood allowances									
	Milj. € € million	Saajia – Mottagare – Recipients		Päiviä – Dagar – Days			Isille korvattujen päivien osuus kaikista päivistä, % Till fäder ersatta dagar, andel av samtliga dagar, % Days with father as recipient as a percentage of all days	Vähimmäismääräisiä ²⁾ , % (äidit) Med minimibelopp ²⁾ , % (mödrar) Minimum allowance ²⁾ , % (mothers)	€/pv – €/dag – €/day	
		Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Yhteensä Sammanlagt Total	Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers		Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers
Koko maa – Hela landet – Whole country	1 033,6	99 645	58 789	16 247	14 894	1 352	8,3	12,0	61,80	83,60
Uusimaa – Nyland ...	360,5	31 143	18 346	5 067	4 634	433	8,5	11,5	69,21	91,82
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	83,8	8 143	4 533	1 333	1 227	106	7,9	11,2	61,38	79,82
Satakunta	35,3	3 681	2 092	599	553	46	7,7	12,2	57,19	79,39
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	29,7	2 957	1 778	479	437	42	8,7	10,3	60,25	80,73
Pirkanmaa – Birkaland	95,8	9 443	5 559	1 512	1 386	126	8,4	12,0	61,49	83,97
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	30,7	3 171	1 807	514	474	40	7,7	12,4	57,98	80,04
Kymenlaakso – Kymmenedalen	24,9	2 619	1 457	420	388	32	7,6	11,9	57,55	80,71
Etelä-Karjala – Södra Karelen	18,8	1 912	1 085	311	286	25	7,9	9,7	58,76	82,22
Etelä-Savo – Södra Savolax	20,0	2 056	1 183	336	309	27	8,1	10,1	58,08	75,40
Pohjois-Savo – Norra Savolax	40,3	4 114	2 487	669	613	56	8,4	12,4	58,58	78,70
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	24,9	2 669	1 474	439	405	34	7,7	12,6	55,31	74,09
Keski-Suomi – Mellersta Finland	48,1	4 983	3 076	824	752	71	8,7	13,3	56,33	79,53
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	34,4	3 527	2 049	575	530	45	7,8	10,3	58,46	75,35
Pohjanmaa – Österbotten	36,5	3 581	2 342	585	533	52	8,8	10,2	60,42	82,17
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	14,9	1 523	1 014	259	237	22	8,3	12,6	56,11	76,55
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	87,3	9 197	5 666	1 525	1 396	128	8,4	15,3	55,19	79,60
Kainuu – Kajanaland	11,8	1 234	691	202	187	15	7,6	10,4	57,40	74,51
Lappi – Lappland	27,5	2 934	1 580	476	437	38	8,0	13,4	55,98	78,51
Ahvenanmaa – Åland	5,2	470	317	75	67	8	10,7	9,0	67,15	83,09

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Vähimmäispäivärahan saaminen, ks. taul. 60 alaviite 2.
Utbetalning av dagpenning med minimibelopp, se tabell 60 fotnot 2.
For more on situations where a minimum allowance is paid, see footnote 2 to Table 60.

Huom. Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinkunta on esim. ulkomailla asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.
Anm. Ersättningar till personer vars boningskommun är okänd t.ex. för att de bor utomlands ingår bara i det sammanlagda beloppet.
N.B. Payments to people with unknown place of residence (e.g., due to residence abroad) are included only in the whole country totals.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

76. Sairaanhoidokorvaukset maakunnittain 2014

Sjukvårdsersättningar landskapsvis 2014

Refunds of medical expenses by region in 2014

Maakunta ¹⁾	Lääkkeet (avohoitona) Läkemedel (öppenvård) <i>Medicines (outpatient care)</i>			Yksityis- lääkärin- palvelut Privatläkar- tjänster <i>Doctors’ services (private sector)</i>	Yksityis- hammashoito- palvelut ⁴⁾ Privata tandvårds- tjänster ⁴⁾ <i>Dental services (private sector)⁴⁾</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat undersökning och behandling <i>Examinations and treatments (private sector)</i>		Matkat ²⁾ Resor ²⁾ <i>Trans- portation services²⁾</i>
	Yhteensä ²⁾³⁾ Samman- lagt ²⁾³⁾ <i>Total²⁾³⁾</i>	Peruskorvatut Grundersatta <i>Basic refund category</i>	Erityiskorvatut Specialersatta <i>Special refunds</i>			Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Fysioterapia Fysioterapi <i>Physiotherapy</i>	
			65 %			100 %		

Korvaukset, milj. € – Ersättningar, milj. € – Total benefit expenditure (€ million)

Koko maa ⁵⁾	1 306,5	298,5	235,0	620,6	72,63	123,03	63,32	16,95	304,99
Uusimaa	329,0	82,3	55,1	151,4	28,03	42,16	22,11	3,04	53,13
Varsinais-Suomi ...	114,3	28,4	16,7	55,2	7,97	13,87	6,12	1,40	21,61
Satakunta	55,3	12,9	9,8	26,7	3,42	5,02	3,10	0,94	14,96
Kanta-Häme	46,5	10,4	8,5	21,8	2,18	3,97	1,91	0,48	9,72
Pirkanmaa	122,3	27,8	20,0	60,3	7,16	12,45	5,96	1,84	24,43
Päijät-Häme	52,8	11,4	8,8	26,9	2,23	4,45	1,75	0,42	7,78
Kymenlaakso	50,2	11,6	9,1	23,2	2,50	3,48	2,13	0,54	8,71
Etelä-Karjala	32,9	7,2	6,0	16,2	1,23	2,52	1,46	0,56	7,80
Etelä-Savo	43,3	9,3	8,2	21,3	1,30	2,92	1,35	0,56	12,70
Pohjois-Savo	67,4	15,2	13,4	31,5	2,48	4,70	2,41	1,03	19,27
Pohjois-Karjala	43,4	9,2	9,6	19,8	1,57	2,40	1,93	0,96	13,41
Keski-Suomi	71,7	15,3	13,4	35,1	2,44	4,45	2,65	0,96	18,72
Etelä-Pohjanmaa ..	49,6	10,4	9,9	23,4	1,93	3,11	2,46	1,40	16,42
Pohjanmaa	37,9	8,2	7,6	17,3	1,57	4,24	1,51	0,43	8,93
Keski-Pohjanmaa ..	16,2	3,6	3,4	7,3	0,45	0,92	0,71	0,24	4,75
Pohjois-Pohjanmaa ..	97,0	19,9	19,9	45,9	3,67	6,56	3,13	1,18	30,43
Kainuu	24,7	4,6	4,8	12,9	0,65	1,25	0,81	0,36	9,59
Lappi	45,5	9,3	9,6	21,8	1,46	2,92	1,41	0,59	20,49
Ahvenanmaa	5,4	1,3	1,1	2,2	0,19	1,30	0,26	0,03	1,64

Korvaukset asukasta kohti, €/v – Ersättning per invånare, €/år – Per capita benefit expenditure (€)

Koko maa	239	55	43	113	13	22	12	3	56
Uusimaa	205	51	34	94	17	26	14	2	33
Varsinais-Suomi ...	242	60	35	117	17	29	13	3	46
Satakunta	247	58	44	119	15	22	14	4	67
Kanta-Häme	265	59	49	125	12	23	11	3	55
Pirkanmaa	243	55	40	120	14	25	12	4	49
Päijät-Häme	261	56	44	133	11	22	9	2	39
Kymenlaakso	279	64	51	129	14	19	12	3	48
Etelä-Karjala	250	55	45	123	9	19	11	4	59
Etelä-Savo	285	61	54	140	9	19	9	4	84
Pohjois-Savo	271	61	54	127	10	19	10	4	78
Pohjois-Karjala	263	55	58	120	10	15	12	6	81
Keski-Suomi	261	56	49	128	9	16	10	3	68
Etelä-Pohjanmaa ..	257	54	51	121	10	16	13	7	85
Pohjanmaa	209	46	42	96	9	23	8	2	49
Keski-Pohjanmaa ..	236	52	49	107	6	13	10	4	69
Pohjois-Pohjanmaa ..	239	49	49	113	9	16	8	3	75
Kainuu	312	58	60	163	8	16	10	4	121
Lappi	250	51	53	120	8	16	8	3	113
Ahvenanmaa	187	44	37	74	7	45	9	1	57

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Sisältää myös lisäkorvaukset suurista kustannuksista.
Inkluderar tilläggsersättningar för höga kostnader.
Includes additional refunds for medicine costs exceeding a fixed amount.

³⁾ Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinpaikka on esim. ulkomailla asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.
Ersättningar till personer vars boningskommun är okänd för att de bor utomlands ingår endast i det sammanlagda beloppet.
Only the totals for the whole country include payments to people whose place of residence was not on record (eg. payments to people living abroad).

⁴⁾ Sisältää myös korvaukset annosjakelupalkkioista.
Inkluderar ersättningar för dosdispenseringsarvoden.
Includes refunds for dose dispensing charges.

⁵⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.
Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

Huom. Ks. taul. 70 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 70.

N.B. See N.B. in Table 70.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 76 continued

Lääkkeiden ostokerrat Läkemedel, inköpstillfällen <i>Medicines (no. of visits to pharmacist)</i>		Yksityislääkä- rissäkäynnit Privatläkar- besök <i>Doctors' services (no. of visits private sector)</i>	Yksityishammas- hoitokäynnit ⁴⁾ Tandvårdsbesök (privat) ⁴⁾ <i>Dental services (no. of visits) (private sector)⁴⁾</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito, käynnit Privat undersökning och behandling, besök <i>Examinations and treatments (no. of visits) (private sector)</i>	Matkat ²⁾ Resor ³⁾ <i>Trans- portation²⁾ (no. of trips)</i>	Landskap ¹⁾ <i>Region</i>
Peruskorvatut Grundersatta <i>Basic refund category</i>	Erityiskorvatut Specialersatta <i>Special refunds</i>					
	65 % 100 %					
				Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Fysioterapia Fysioterapi <i>Physiotherapy</i>	

Lukumäärä, 1 000 kpl – Antal, 1 000 st. – Number of refunds (Thousands)

Number of persons per 100 population								Hela landet ⁵⁾ – Whole country ⁵⁾
21 575	5 195	3 175	3 652	2 838	3 579	1 708	5 147	Nyland
5 704	1 074	753	1 412	947	1 092	327	981	Egentliga Finland
1 993	391	274	388	319	330	142	442	Satakunta
967	221	143	185	125	183	98	263	Egentliga Tavastland
740	171	108	110	88	107	51	173	Birkaland
2 006	454	293	369	295	362	190	486	Päijänne-Tavastland
828	192	128	118	104	101	47	142	Kymmenedalen
801	194	120	132	89	116	58	168	Södra Karelen
538	135	83	61	63	89	56	140	Södra Savolax
707	204	111	66	72	92	58	194	Norra Savolax
1 160	335	176	122	109	155	98	328	Norra Karelen
696	213	114	78	62	125	88	206	Mellersta Finland
1 129	309	176	121	105	167	98	284	Södra Österbotten
779	228	136	92	69	159	118	247	Österbotten
602	178	96	74	102	98	49	140	Mellersta Österbotten
274	80	42	23	22	49	29	69	Norra Österbotten
1 475	452	233	175	141	191	110	431	Kajanaland
347	119	60	33	27	46	30	144	Lappland
724	226	116	76	66	92	57	286	Åland
84	18	12	9	27	17	4	20	

Lukumäärä 100 asukasta kohti, kpl – Antal per 100 invånare, st. – Refunds per 100 population

394	95	58	67	52	65	31	94	Hela landet –
355	67	47	88	59	68	20	61	Whole country
421	83	58	82	67	70	30	93	Nyland
432	99	64	82	56	82	44	117	Egentliga Finland
422	97	62	63	50	61	29	99	Satakunta
398	90	58	73	59	72	38	97	Egentliga Tavastland
410	95	63	58	51	50	23	70	Birkaland
445	108	67	73	49	65	32	93	Päijänne-Tavastland
408	103	63	46	48	67	42	106	Kymmenedalen
466	134	73	43	47	60	38	128	Södra Karelen
467	135	71	49	44	62	39	132	Södra Savolax
421	129	69	47	37	75	53	124	Norra Savolax
410	112	64	44	38	61	36	103	Norra Karelen
402	118	70	48	36	82	61	128	Mellersta Finland
332	98	53	41	56	54	27	77	Södra Österbotten
398	116	60	33	31	71	41	100	Österbotten
364	112	58	43	35	47	27	106	Mellersta Österbotten
437	150	75	42	34	58	38	181	Norra Österbotten
398	124	64	42	36	51	31	157	Kajanaland
290	63	42	30	93	58	13	69	Lappland
								Åland

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

2) Sisältää myös lisäkorvaukset suurista kustannuksista.
Inkluderar tilläggsersättningar för höga kostnader.
Includes additional refunds for medicine costs exceeding a fixed amount.

4) Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.
Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

9) Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinunko on esim. ulkomailta asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.
Ersätningar till personer vars bostadskommun är okänd för att de bor utomlands ingår endast i det sammanlagda beloppet.
Only the totals for the whole country include payments to people whose place of residence was not on record (e.g. payments to people living abroad).

Huom. Ks. taul. 70 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 70.

N.B. See *N.B.* in Table 70.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

4.3 Korvaukset sairauksittain

Sairausvakuutusjärjestelmästä saadaan sairauskohtaisia tietoja sairauspäivärahoista, erityishoitorahoista, erityiskorvattavista lääkkeistä ja rajoitetusti korvattavista lääkkeistä.

Sairauspäivärahat. Sairauspäivärahojen sairaustiedot perustuvat vuodesta 2004 alkaen kokonaisaineistoon. Sairausdiagnoosit noudattavat kansainvälistä ICD-10-tautiluokitusta. Sairauspäivärahojen tiedot tilastoituivat sille diagnoosille, joka päivärahan saajalla on ollut työkyvyttömyyden alkaessa.

Erityiskorvattavat lääkkeet. Vuoden 2014 lopussa vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien lääkehoito korvattiin joko 65-prosenttisesti (alempi erityiskorvaus) tai 100-prosenttisesti (ylempi erityiskorvaus, lääkekohtainen 3 euron omavastuu). Kliinisistä ravintovalmisteista, joita tarvitaan eräiden vaikeiden sairauksien hoitoon, korvattiin joko 35 % tai 65 %.

Jotta potilas saisi lääkkeensä erityiskorvattuna, hänen on esitettävä lääkärinlausunto, josta ilmenee sairaus ja lääkkehoidon tarve. Erityiskorvaukseen oikeuttavista sairauksista päättää valtioneuvosto. Sairauksien hoitoon käytettävistä erityiskorvattavista lääkevalmisteista päättää lääkkeiden hintalautakunta. Tilastot erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavista sairauksista esitetään vuoden lopussa voimassa olleista oikeuksista.

Rajoitetusti peruskorvattavat ja rajoitetusti erityiskorvattavat lääkkeet. Eräistä lääkkeistä voi saada perus- tai erityiskorvauksen vain, kun niitä käytetään lääkkeiden hintalautakunnan määrittelemien erityisten käyttöaiheiden mukaisesti. Korvauksen myöntäminen edellyttää korvausoikeutta, jota haetaan Kelasta lääkärinlausunnolla. Tietyissä tilanteissa korvauksen myöntäminen edellyttää lääkärin lääkemääräykseen tekemää merkintää (reseptimerkintä). Tilasto rajoitetusti peruskorvattavista lääkkeistä sisältää vuoden aikana tehtyjen lääkeostojen korvaustiedot.

Lääkkeiden ATC-luokitus. Lääkkeiden ryhmittely noudattaa kansainvälistä ATC-luokitusta (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System). Lääkkeet on ryhmitelty sen mukaan, mihin elimen tai elinjärjestelmään ne vaikuttavat, sekä niiden kemiallisten, farmakologisten ja terapeuttisten ominaisuuksien mukaan. Tilasto sisältää vuoden aikana ostetuista lääkkeistä korvauksa saaneiden lukumäärät ja lääkkeiden kustannukset.

4.3 Ersättningar sjukdomsvis

I sjukförsäkringssystemet finns sjukdomsspecifika uppgifter om sjukdagpenningar, specialvårdspenningar, specialersättningsgilla läkemedel och begränsat ersättningsgilla läkemedel.

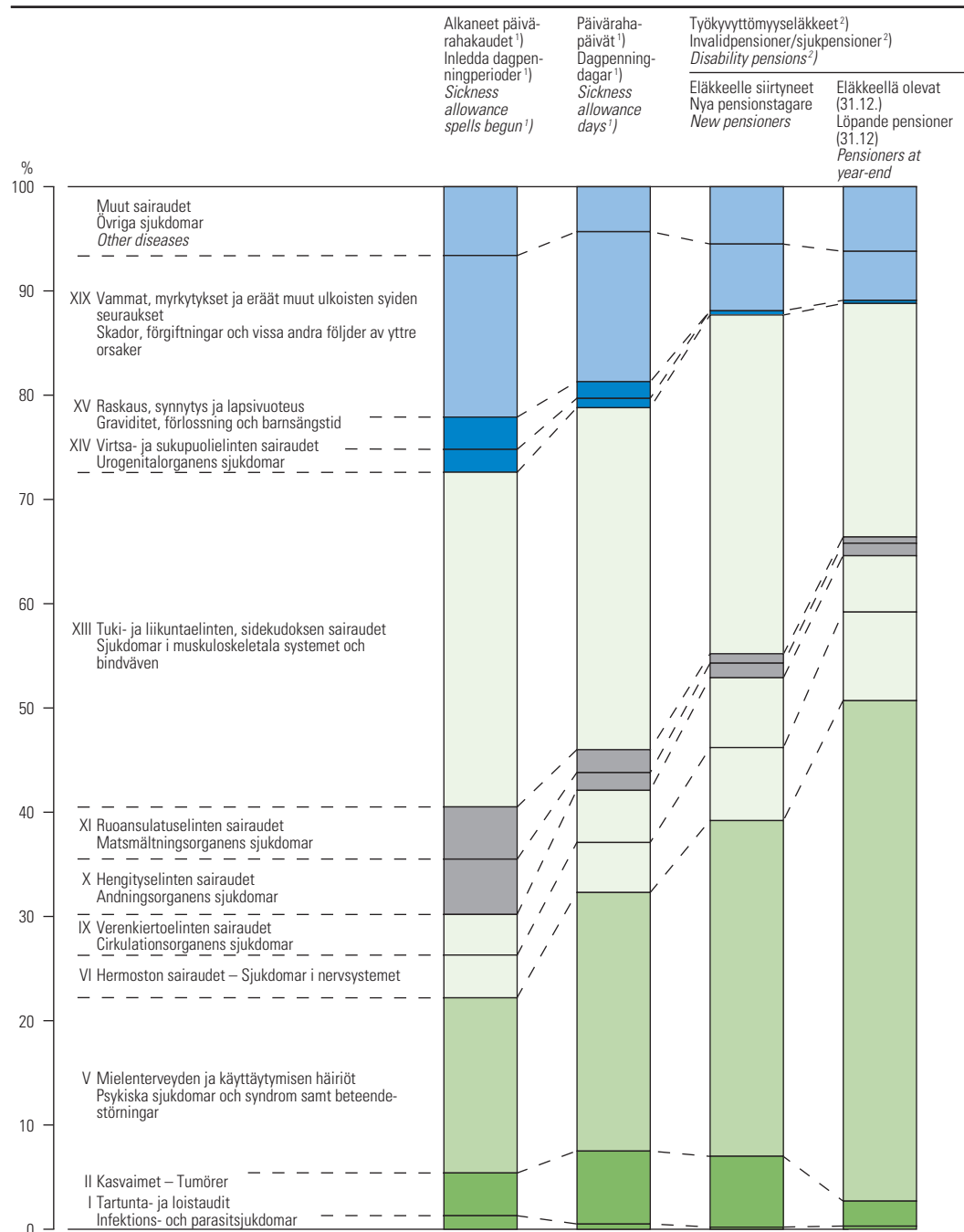
Sjukdagpenning. Sjukdomsuppgifterna baserar sig från början av år 2004 på hela sjukdagpenningmaterialet. Sjukdomsdiagnoserna följer den internationella sjukdomsklassifikationen ICD-10. Uppgifterna om sjukdagpenningarna statistikförs enligt den diagnos som mottagaren av dagpenning hade när arbetsoförmågan började.

Specialersättningsgilla läkemedel. Vid slutet av 2014 betalades ersättning för läkemedel vid svåra och långvariga sjukdomar antingen med 65 % (lägre specialersättning) eller 100 % (högre specialersättning, läkemedelspecifikt självriskandel på 3 euro). Kliniska näringspreparat som är nödvändiga vid behandlingen av vissa svåra sjukdomar ersattes antingen med 35 % eller med 65 %.

För att få specialersättning för ett läkemedel måste patienten förete ett läkarutlåtande av vilket sjukdomen och behovet av läkemedelsbehandling framgår. De sjukdomar som berättigar till specialersättning bestäms av statsrådet. Vilka läkemedelspreparat som är specialersättningsgilla i behandlingen av dessa sjukdomar bestäms av läkemedelsprinsnämnden. Statistik om de sjukdomar som ger rätt till specialersättning för läkemedel baserar sig på giltiga rättigheter vid årets slut.

Begränsat grundersättningsgilla och begränsat specialersättningsgilla läkemedel. För vissa läkemedel kan grund- eller specialersättning beviljas endast när läkemedlen används i enlighet med de särskilda indikationer som fastställts av läkemedelsprinsnämnden. Utbetalning av ersättning förutsätter ersättningsrätt som ska sökas hos FPA med läkarutlåtande. I vissa fall betalas ersättning på basis av en anteckning som läkaren gjort på receptet (receptanteckning). Statistiken om begränsat grundersättningsgilla läkemedel innehåller uppgifter om ersättningar för de läkemedel som inhandlats under året.

ATC-klassificering av läkemedel. Klassificeringen av läkemedel följer det internationella ATC-systemet (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System). Läkemedlen är indelade i grupper enligt vilket organ eller organsystem de påverkar och enligt deras kemiska, farmakologiska och terapeutiska egenskaper. Statistiken innehåller antalet mottagare av ersättning och läkemedelskostnader för läkemedel som inhandlats under året.

Kuvio 38. Sairauspäivärahan ja työkyvyttömyyseläkkeiden vertailu sairauden mukaan 2014**Figur 38. Jämförelse sjukdomsvis mellan sjukdagpenningar och invalidpensioner/sjukpensioner 2014****Chart 38. Sickness allowance and disability pension: Comparison by diagnosis, 2014**

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Ulkomailla asuvat eläkkeensaajat eivät sisällä kuvion lukuihin.
Utomlands bosatta pensionstagare ingår inte i talen.
Recipients living outside Finland are not included in the figures.

N.B. Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot; SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik; FOS. FPA & PSC: Pensionstagarna i Finland www.fpa.fi/statistik.

**77. Vuosina 2011–2014 alkaneet sairauspäivärahakaudet¹⁾ sairauden mukaan
Sjukdagpenningperioder¹⁾ som börjat åren 2011–2014 enligt sjukdom
Sickness allowance periods¹⁾ initiated in 2011–2014 by diagnosis**

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp Major diagnostic category ²⁾		Alkaneet kaudet Inledda perioder Number of spells				
		2011	2012	2013	2014	%
Kaikki – Samtliga – All diseases		331 964	336 647	316 315	311 044	100,0
I A00–B99	Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	4 171	3 944	3 894	4 019	1,3
II C00–D48	Kasvaimet – Tumörer	12 585	13 080	12 537	12 701	4,1
IV E00–E90	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar	2 749	3 055	2 907	2 977	1,0
V F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	52 927	53 503	49 984	52 305	16,8
VI–VIII G00–H95	Hermoston sairaudet. Silmän ja sen apuelinten sairaudet. Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet. Sjukdomar i ögat och närliggande organ. Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	19 709	19 961	19 580	19 675	6,3
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	13 738	13 524	12 621	12 251	3,9
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	21 847	20 885	16 877	16 438	5,3
XI K00–K93	Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat-smältningsorganens sjukdomar	15 648	16 155	15 580	15 427	5,0
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	3 995	4 259	4 077	3 914	1,3
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	110 939	112 142	104 609	100 002	32,2
XIV N00–N99	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	6 959	7 389	6 840	6 893	2,2
XV O00–O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barnsängstid	10 540	10 800	9 953	9 521	3,1
XIX S00–T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	49 164	50 930	50 242	48 181	15,5
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other categories		6 805	6 893	6 489	6 655	2,1
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable		188	127	125	85	0,0

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

78. Sairauspäiväraha¹⁾ sairauden mukaan 2014
Sjukdagpenningar¹⁾ enligt sjukdom 2014
Sickness allowances¹⁾ by diagnosis, 2014

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category²⁾</i>	Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>		Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>		Maksetut päiväraha Utbetalda dagpenningar <i>Benefit expenditure</i>	
	Kpl St. <i>Total</i>	%	1 000 kpl 1 000 st. <i>Thousands</i>	%	Milj. € € million	%
Kaikki – Samtliga – All diseases	311 044	100,0	14 521,5	100,0	833,85	100,0
I A00–B99 Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasittsjukdomar	4 019	1,3	77,9	0,5	4,80	0,6
II C00–D48 Kasvaimet – Tumörer	12 701	4,1	1 022,9	7,0	67,27	8,1
C00–C97 Pahanlaatuiset kasvaimet – Maligna tumörer	7 870	2,5	882,6	6,1	58,10	7,0
C50 Rintasyöpä – Malign tumör i bröst-körtel	3 140	1,0	309,3	2,1	20,19	2,4
D10–D36 Hyvänlaatuiset kasvaimet – Benigna tumörer	3 185	1,0	81,9	0,6	5,28	0,6
IV E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen-vaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	2 977	1,0	126,0	0,9	6,98	0,8
E00–E07 Kilpirauhasen sairaus – Sjukdomar i sköldkörteln	1 161	0,4	24,6	0,2	1,50	0,2
E10–E14 Diabetes	735	0,2	61,6	0,4	3,34	0,4
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	52 305	16,8	3 607,7	24,8	181,99	21,8
F10 Alkoholin aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymishäiriöt – Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol	297	0,1	25,0	0,2	1,04	0,1
F20–F48, F60–F69, F90–F98 Skitsofrenia, skitsotyyppinen häiriö, harhaluuloisuushäiriö, mielialahäiriö, neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt, persoonallisuus- ja käytöshäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställningssyndrom, förstämmningssyndrom, neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom, personlighets- och beteendestörningar	47 732	15,3	3 423,5	23,6	173,35	20,8
F20–F29 Skitsofrenia, skitsotyyppiset ja harhaluuloisuushäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställningssyndrom	2 445	0,8	358,2	2,5	13,01	1,6
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämmningssyndrom	27 174	8,7	2 355,7	16,2	123,77	14,8
F40–F48 Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt – Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom	17 799	5,7	664,0	4,6	35,10	4,2
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	12 755	4,1	690,8	4,8	40,14	4,8
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	5 183	1,7	123,3	0,8	8,15	1,0
VIII H60–H95 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mas-toidutskottet	1 737	0,6	44,3	0,3	2,76	0,3
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	12 251	3,9	730,5	5,0	46,33	5,6

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
 Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
 Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 78 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category²⁾</i>		Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>		Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar <i>Benefit expenditure</i>	
		Kpl St. <i>Total</i>	%	1 000 kpl 1 000 st. <i>Thousands</i>	%	Milj. € € million	%
I10–I15	Verenpainesairaudet – Hypertoni-sjukdomar	1 042	0,3	23,7	0,2	1,59	0,2
I20–I25	Iskeemiset sydänsairaudet – Ischemiska hjärtsjukdomar	2 636	0,8	166,7	1,1	10,85	1,3
I30–I51	Muut sydänsairaudet – Andra hjärtsjukdomar	2 659	0,9	180,1	1,2	11,65	1,4
I60–I69	Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	1 807	0,6	254,0	1,7	15,62	1,9
I70–I79	Valtimoiden, pikkualtimoiden ja hiusuonien sairaudet – Sjukdomar i artärer, arterioler och kapillärer	454	0,1	39,2	0,3	2,27	0,3
I83	Alaraajan suonikohjut – Äderbräck i nedre extremiteterna	1 022	0,3	15,4	0,1	0,98	0,1
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	16 438	5,3	240,9	1,7	14,77	1,8
J00–J06	Ylähengitysteiden äkilliset infektiot – Akuta infektioner i övre luftvägarna ...	4 619	1,5	33,5	0,2	2,18	0,3
J12–J18	Keuhkokuume – Lunginflammation	3 855	1,2	38,8	0,3	2,59	0,3
J45, J46	Astma	1 364	0,4	58,4	0,4	3,43	0,4
J40–J44, J47	Muut pitkäaikaiset alahengitysteiden sairaudet – Andra kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna	427	0,1	40,5	0,3	2,13	0,3
XI K00–K93	Ruoansulatuselinten sairaudet – Matarmältningsorganens sjukdomar ...	15 427	5,0	314,8	2,2	19,77	2,4
K20–K31	Ruokatorven, mahalaukun ja pohjukaissuolen sairaudet – Matstrupens, magsäckens och tolvfingertarmens sjukdomar	698	0,2	17,1	0,1	1,02	0,1
K25–K26	Mahalaukun ja pohjukaissuolen haava – Sår i magsäcken och tolvfingertarmen	117	0,0	3,8	0,0	0,22	0,0
K29	Mahalaukun ja pohjukaissuolen tulehdus – Inflammation i magsäcken och tolvfingertarmen	125	0,0	2,9	0,0	0,18	0,0
K35	Äkillinen umpilisäketulehdus – Akut appendicit	1 924	0,6	19,0	0,1	1,28	0,2
K40–K46	Tyrät – Bräck	5 120	1,6	87,3	0,6	5,88	0,7
K80–K83	Sappirakon ja sappiteiden sairaudet – Sjukdomar i gallblåsan och gallvägarna	2 559	0,8	27,5	0,2	1,78	0,2
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	3 914	1,3	99,9	0,7	5,85	0,7
L20, L22	Atooppinen ihottuma – Atopiskt eksem	328	0,1	7,1	0,0	0,37	0,0
L23–L25	Kosketusihottuma – Kontaktdermatit	271	0,1	11,9	0,1	0,73	0,1
L40, L41	Psoriaasi – Psoriasis	401	0,1	16,5	0,1	0,92	0,1
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	100 002	32,2	4 761,0	32,8	288,21	34,6
M05, M06, M08	Nivelreuma – Reumatoid artrit	1 315	0,4	94,9	0,7	5,15	0,6
M15–M19	Nivelrikko – Artros	12 503	4,0	946,1	6,5	58,55	7,0
M40–M54	Selkäsairaudet – Ryggssjukdomar	39 759	12,8	1 984,4	13,7	117,89	14,1
M45, M46	Selkäränkareuma – Pelvospondylit	683	0,2	49,8	0,3	2,73	0,3
M47	Spondyloosi – Spondylos	1 584	0,5	168,0	1,2	9,80	1,2
M50	Kaularangan välilevysairaudet – Sjukdomar i halskotpelarens mellan-kotskivor	1 716	0,6	134,8	0,9	8,50	1,0

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 78 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category²⁾</i>		Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>		Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar <i>Benefit expenditure</i>	
		Kpl St. <i>Total</i>	%	1 000 kpl 1 000 st. <i>Thousands</i>	%	Milj. € € million	%
M51	Muut nikamavälilevyjen sairaudet – Andra sjukdomar i mellankotskivorna	6 751	2,2	553,2	3,8	33,42	4,0
M54	Selkäsärky – Ryggvärk	23 910	7,7	760,3	5,2	44,85	5,4
M75	Hartianseudun pehmytkudossairaudet – Sjukdomstillstånd i skulderled	13 252	4,3	644,4	4,4	40,61	4,9
M79	Fibromyalgia tai muualla luokitattomat muut pehmytkudossairaudet – Fibromyalgi eller andra sjukdomstillstånd i mjukvävnader som ej klassificeras annorstädes	2 603	0,8	82,7	0,6	4,58	0,5
XIV N00–N99	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	6 893	2,2	130,2	0,9	8,22	1,0
N00–N39	Munuaisten ja virtsaelinten sairaudet – Sjukdomar i njurarna och urinorganen	1 507	0,5	42,7	0,3	2,58	0,3
N70–N98	Naisen sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i de kvinnliga könsorganen	3 411	1,1	55,9	0,4	3,54	0,4
XV 000–099	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barnsängstid	9 521	3,1	231,5	1,6	13,26	1,6
000–008	Kesken päättynyt raskaus – Graviditet som avslutats med abort	347	0,1	3,3	0,0	0,18	0,0
XIX S00–T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	48 181	15,5	2 084,8	14,4	127,98	15,3
³⁾	Murtumat – Frakturer	18 330	5,9	788,5	5,4	46,67	5,6
S62	Ranteen tai käden murtuma – Fraktur på handled och hand	3 311	1,1	95,4	0,7	5,70	0,7
S82	Polven ja/tai säären murtuma – Fraktur på underben, inklusive fotled	4 145	1,3	225,9	1,6	13,49	1,6
S83	Polven alueen nivelten ja siteiden sijoiltaanmeno tms. – Luxation och distorsion i knäets leder och ligament	6 533	2,1	264,9	1,8	16,85	2,0
Muut sairauspuuttuu – Övriga sjukdomshuvudgrupper –							
<i>Other major diagnostic categories</i>		6 655	2,1	233,8	1,6	13,83	1,7
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>		85	0,0	1,1	0,0	-16,45	-2,0

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).³⁾ S02, S12, S22, S32, S42, S52, S62, S72, S82, S92, T02, T08Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

79. Osasairauspäiväraha sairauden mukaan 2014

Partiella sjukdagpenningar enligt sjukdom 2014

Partial sickness allowances by diagnosis, 2014

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp <i>Major diagnostic category¹⁾</i>		Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>		Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar <i>Benefit expenditure</i>	
		Kpl St. <i>Total</i>	%	Kpl St. <i>Total</i>	%	1 000 € €1,000	%
Kaikki – Samtliga	– All diseases	14 743	100,0	750 664	100,0	26 142,0	100,0
I A00–B99	Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	50	0,3	2 462	0,3	84,8	0,3
II C00–D48	Kasvaimet – Tumörer	763	5,2	42 991	5,7	1 626,9	6,2
IV E00–E90	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	107	0,7	5 202	0,7	197,1	0,8
V F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	4 219	28,6	231 036	30,8	8 477,4	32,4
VI–VIII G00–H95	Hermoston sairaudet. Silmän ja sen apuelinten sairaudet. Korvan ja kaulan sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet. Sjukdomar i ögat och närliggande organ. Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	752	5,1	37 590	5,0	1 309,3	5,0
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	574	3,9	32 133	4,3	1 252,5	4,8
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	147	1,0	7 137	1,0	254,2	1,0
XI K00–K93	Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat-smältningsorganens sjukdomar	166	1,1	7 494	1,0	277,4	1,1
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	43	0,3	2 258	0,3	81,4	0,3
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	6 294	42,7	307 911	41,0	10 599,8	40,5
XIV N00–N99	Virtsä- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	56	0,4	2 512	0,3	88,9	0,3
XV O00–O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Gravitet, förlossning och barnsängstid	45	0,3	1 836	0,2	58,9	0,2
XIX S00–T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	1 352	9,2	61 493	8,2	2 189,1	8,4
Muut pääryhmät	– Övriga huvudgrupper – <i>Other categories</i>	172	1,2	8 580	1,1	323,2	1,2
Tieto puuttuu	– Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>	3	0,0	29	0,0	-678,9	-2,6

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

80. Sairauspäivärahopäivät¹⁾ sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2014
Sjukdagpenningdagar¹⁾ enligt kön, ålder och sjukdom 2014
Sickness allowance: Days of payment¹⁾ in 2014 by age, sex and diagnosis

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp Major diagnostic category ²⁾	Kaikki Samtliga All ages		16–44-vuotiaat 16–44-åringar Age 16–44		45–54-vuotiaat 45–54-åringar Age 45–54		55–67-vuotiaat 55–67-åringar Age 55–67	
	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Miehet, % Män, % Males (%)	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Miehet, % Män, % Males (%)	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Miehet, % Män, % Males (%)	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Miehet, % Män, % Males (%)
Kaikki – Samtliga – All diseases	14 521,5	45,7	5 515,2	45,1	4 070,1	45,4	4 936,3	46,6
I Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	77,9	55,6	29,1	51,4	20,2	53,0	28,7	61,6
II Kasvaimet – Tumörer	1 022,9	34,3	187,8	38,8	322,0	26,7	513,1	37,5
IV Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduksasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutitionsrubbnigar och ämnesomsättningssjukdomar	126,0	49,1	32,0	44,1	42,3	48,2	51,7	53,1
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	3 607,7	39,4	2 117,1	40,8	844,6	37,7	646,1	36,8
VI Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	690,8	46,0	230,0	41,8	220,7	46,1	240,0	49,8
VII Silmän ja sen apuelinten sairau- det – Sjukdomar i ögat och när- liggande organ	123,3	54,3	23,7	61,0	34,2	53,5	65,4	52,3
VIII Korvan ja kartiolisäkkeen sairau- det – Sjukdomar i örat och mas- toidutskottet	44,3	41,1	11,5	39,3	12,3	43,5	20,6	40,6
IX Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	730,5	68,0	107,0	57,0	221,9	69,0	401,6	70,4
X Hengityselinten sairaudet – And- ningsorganens sjukdomar	240,9	45,0	77,6	36,9	63,0	41,7	100,4	53,4
XI Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdo- mar	314,8	57,5	117,7	54,1	96,0	58,6	101,1	60,4
XII Ihon ja ihonalaiskudoksen sai- raudet – Hudens och underhudens sjukdomar	99,9	53,1	42,6	54,5	28,3	52,9	29,0	51,1
XIII Tuki- ja liikuntaelinten, side- kudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	4 761,0	44,9	1 253,5	46,0	1 471,7	44,9	2 035,9	44,2
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sai- raudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	130,2	28,1	40,6	25,4	40,8	25,5	48,8	32,6
XV Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barn- sängstid	231,5	–	230,7	–	0,7	–	–	–
XIX Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	2 084,8	59,5	914,1	66,0	588,4	57,5	582,3	51,2
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other categories	233,8	44,3	99,6	39,7	62,6	43,3	71,6	51,5
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data un- available	1,1	33,2	0,5	49,4	0,3	15,7	0,2	20,6

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.

Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.

Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

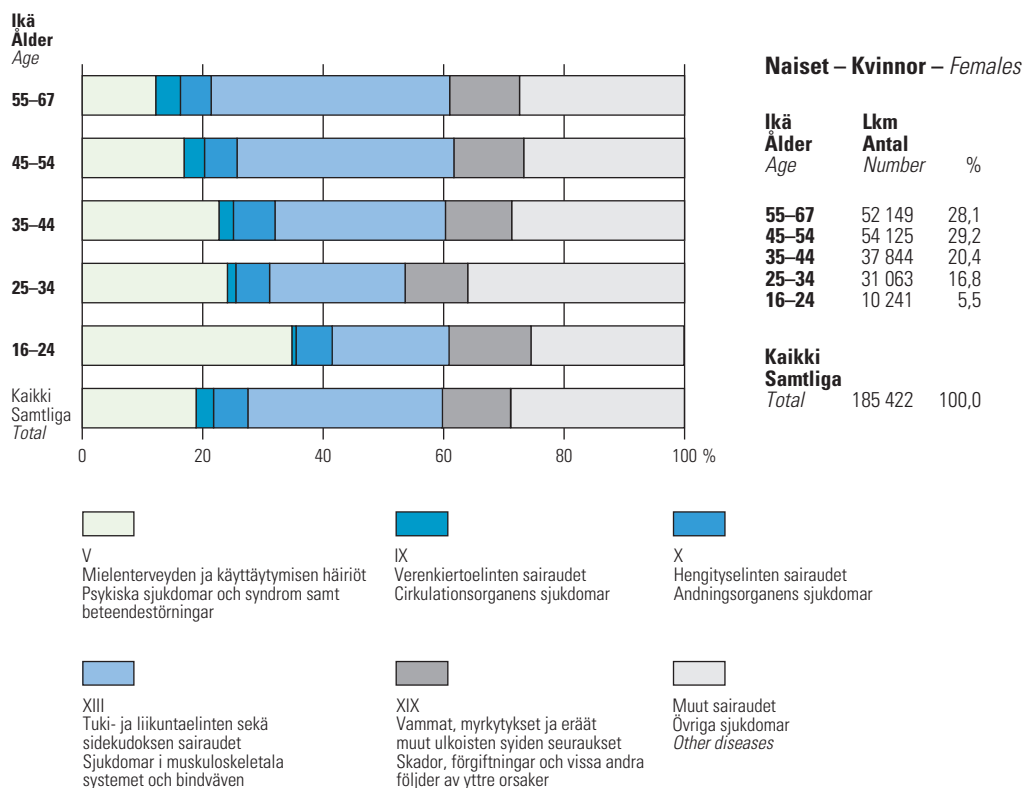
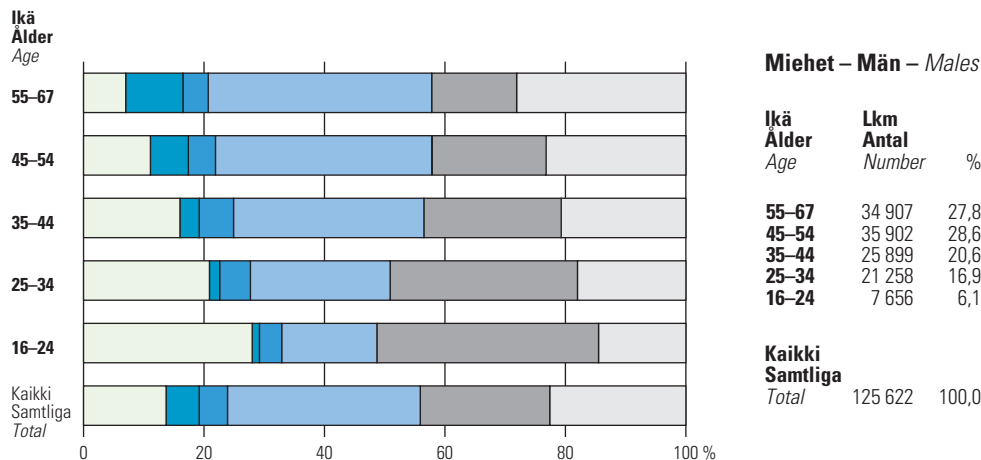
Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

81. Osasairauspäivärahopäivät sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2014
Dagar med partiell sjukdagpenning enligt kön, ålder och sjukdom 2014
Partial sickness allowance: Days of payment in 2014 by age, sex and diagnosis

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp <i>Major diagnostic category¹⁾</i>	Kaikki Samtliga <i>All ages</i>		16–44-vuotiaat 16–44-åringar <i>Age 16–44</i>		45–54-vuotiaat 45–54-åringar <i>Age 45–54</i>		55–67-vuotiaat 55–67-åringar <i>Age 55–67</i>	
	Kpl St. <i>Number of days</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	Kpl St. <i>Number of days</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	Kpl St. <i>Number of days</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	Kpl St. <i>Number of days</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>
Kaikki – Samtliga – All diseases	750 664	25,8	261 512	27,3	262 269	24,2	226 883	25,8
I Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	2 462	29,4	1 181	40,2	691	20,8	590	17,6
II Kasvaimet – Tumörer	42 991	16,9	8 789	25,0	17 471	13,9	16 731	15,8
IV Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduktasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	5 202	28,4	1 736	41,9	1 824	18,9	1 642	24,6
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	231 036	23,0	116 409	24,6	71 225	21,3	43 402	21,4
VI Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	32 664	24,6	12 924	21,6	10 250	20,9	9 490	32,7
VII Silmän ja sen apuelinten sairau- det – Sjukdomar i ögat och när- liggande organ	2 584	28,7	539	15,4	843	39,4	1 202	27,1
VIII Korvan ja kartiolisäkkeen sairau- det – Sjukdomar i örat och mas- toidutskottet	2 342	21,6	638	–	758	20,3	946	37,3
IX Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	32 133	46,3	4 640	32,2	13 285	43,3	14 208	53,7
X Hengityselinten sairaudet – And- ningsorganens sjukdomar	7 137	25,2	2 040	21,7	2 489	20,6	2 608	32,3
XI Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdo- mar	7 494	29,7	3 312	24,9	2 595	26,1	1 587	45,7
XII Ihon ja ihonalaiskudoksen sai- raudet – Hudens och underhudens sjukdomar	2 258	29,7	468	29,9	982	32,5	808	26,1
XIII Tuki- ja liikuntaelinten, side- kudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	307 911	24,8	81 798	28,3	114 049	23,5	112 064	23,4
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sai- raudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	2 512	30,6	821	9,1	707	56,0	984	30,2
XV Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barn- sängstid	1 836	–	1 836	–	–	–	–	–
XIX Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	61 493	36,6	20 801	45,3	22 186	33,7	18 506	30,3
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other categories</i>	8 580	28,4	3 557	29,0	2 914	27,2	2 109	29,3
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>	29	–	23	–	–	–	6	–

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 39. Vuonna 2014 alkaneet sairauspäivärahaudet¹⁾ sukupuolen, iän ja sairauden mukaan**Figur 39. Sjukdagpenningperioder¹⁾ som börjat år 2014 enligt kön, ålder och sjukdom****Chart 39. Sickness allowance periods¹⁾ initiated in 2014 by age, sex and diagnosis²⁾**

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
 Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
 Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

**82. Vuonna 2013 alkaneiden sairauspäiväraha-kausien¹⁾ kesto sairauden mukaan
Sjukdagpenningperioder¹⁾ som börjat år 2013 enligt sjukdom**
Duration of sickness allowance periods¹⁾ initiated in 2013 according to diagnosis

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp <i>Major diagnostic category²⁾</i>	Kausia, kpl Perioder, st. <i>Number of spells</i>	Päivärahakausien kesto, % Dagpenningperiodernas längd, % <i>Length of spells (%)</i>									Kesto keskimäärin, pv/kausi I medeltal, dgr/period <i>Average spell (days)</i>
		Pv (6 pv/vk) – Dgr (6 dgr/v.) – <i>Days (6 per week)</i>									
		1–6	7–12	13–18	19–30	31–60	61–180	181–270	271–		
Kaikki – Samtliga – All diseases	316 315	26,9	14,6	11,6	12,5	14,5	12,1	3,4	4,3	45	
I Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	3 894	44,8	20,7	10,3	9,1	7,3	4,4	1,5	1,8	23	
II Kasvaimet – Tumörer	12 537	14,7	12,8	11,9	12,1	13,6	17,3	10,0	7,6	76	
IV Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihдутasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämneseväsättningsjukdomar	2 906	24,2	20,9	17,2	12,3	10,8	6,0	3,3	5,3	42	
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar ..	49 984	22,1	12,1	10,4	11,0	14,6	15,7	6,2	7,8	66	
VI Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	12 787	16,4	11,1	17,9	21,2	14,4	9,4	3,6	6,0	50	
VII Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ.....	5 003	38,2	16,8	19,9	9,2	7,8	4,5	1,1	2,4	25	
VIII Korvan ja kartilolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidut- skottet	1 791	46,2	23,5	11,4	6,5	5,4	3,4	1,4	2,3	22	
IX Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	12 621	21,3	13,8	12,4	11,5	12,6	16,0	4,1	8,4	61	
X Hengityselinten sairaudet – Andnings- organens sjukdomar	16 877	62,0	16,6	6,9	5,6	4,1	2,4	0,9	1,4	16	
XI Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdomar ..	15 580	31,3	25,2	18,3	12,0	7,1	3,9	1,0	1,1	21	
XII Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjuk- domar	4 077	39,0	18,9	12,0	10,4	9,7	6,6	1,7	1,7	27	
XIII Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven ...	104 609	27,9	14,1	10,0	11,5	15,1	13,4	3,4	4,5	47	
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten taudit – Sjukdomar i urin- och könsorganen	6 840	28,9	19,5	22,0	19,2	6,1	3,0	0,6	0,8	20	
XV Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barn- sängstid	9 953	23,4	16,7	13,8	18,4	20,8	6,8	0,0	0,0	23	
XIX Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	50 242	18,9	12,5	11,0	16,2	22,0	15,0	2,3	2,2	42	
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other categories</i>	6 489	36,2	15,6	10,1	9,8	10,7	9,6	3,0	4,9	42	
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data un- available</i>	125	39,2	20,8	14,4	12,0	9,6	2,4	0,0	1,6	19	

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.
²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT, Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS: FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

83. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 31.12.2011–2014**Rätt till specialersättning för läkemedel sjukdomsvis, 31.12.2011–2014***Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under National Health Insurance at year-end 2011–2014*

31.12. Year-end	Lukumäärä – Antal – Number			
	2011	2012	2013	2014
Alempaan erityiskorvaukseen (65 %)¹⁾ oikeuttavat sairaudet – Rätt till lägre specialersättning (65 %)¹⁾ – Diseases²⁾ conferring entitlement to lower special refund (65%)¹⁾	1 259 094	1 248 438	1 237 099	1 224 885
201. Krooninen sydämen vajaatoiminta – Kronisk hjärtsufficiens ...	40 203	37 439	34 954	32 602
202. Reumaattiset niveltulehdukset ja hajapesäkkeiset sidekudostaudit – Reumatoida artrit och disseminerade sjukdomar i bindväv	96 695	98 963	101 483	104 018
203. Krooninen keuhkoastma ja kr. obstruktiviset keuhkosairaudet – Kronisk bronkialastma och kroniska obstruktiva lungsjukdomar	238 716	243 341	247 583	251 543
205. Krooninen verenpainetauti – Kronisk hypertoni	498 764	489 245	478 677	467 113
206. Krooninen sepelvaltimotauti – Kronisk koronarkärlsjukdom	186 687	183 648	180 932	178 688
207. Krooniset sydämen rytmihäiriöt – Kronisk hjärtarytmi	46 485	47 409	48 140	48 869
208. Haavainen paksusuolentulehdus ja Crohnin tauti – Ulcerös kolit och Crohns sjukdom	36 890	38 623	40 415	42 198
211. Periytyvät rasva-aineenvaihdunnan vaikea-asteiset häiriöt – Familjär hyperkolesterolemi	5 127	5 090	5 050	4 995
212. Kihti – Gikt	11 280	10 855	10 533	10 224
213. Krooniseen sepelvaltimotautiin liittyvä rasva-aineenvaihdunnan häiriö – Rubbning i fettmetabolismen i samband med kronisk koronarkärlsjukdom	98 247	93 729	89 185	84 442
214. Vaikea ja pitkäaikainen narkolepsia – Svår och långvarig narkolepsi	.	96	147	193
Ylempään erityiskorvaukseen (100 %) oikeuttavat sairaudet – Rätt till högre specialersättning (100 %) – Diseases²⁾ conferring entitlement to higher special refund (100%)	760 619	783 232	805 145	825 279
101. Aivolisäkkeen etulohkon vajaatoiminta – Bristfällig funktion i hypofysens framlöb	3 037	3 191	3 381	3 531
103. Diabetes	253 102	269 901	286 136	300 708
104. Kilpirauhasen vajaatoiminta – Bristfällig sköldkörtelfunktion	85 858	85 949	85 927	86 038
106. Lisäkilpirauhasen vajaatoiminta – Bristfällig bisköldkörtelfunktion	2 099	2 099	2 094	2 104
107. Pernisiöösi anemia – Perniciös anemi	17 192	16 787	16 448	16 013
109. MS-tauti – Multipel skleros	6 603	6 945	7 341	7 643
110. Parkinsonin tauti – Parkinsonism	16 400	16 581	16 885	17 035
111. Epilepsia yms. kouristustilat – Epilepsi och andra krampstillstånd	60 560	61 525	62 652	63 772
112. Psykoosit – Psykoser	97 715	97 962	97 979	97 925
113. Henkisesti kehitysvammaisilla esiintyvät levottomuustilat – Orostillstånd vid mental retardation	8 300	8 185	8 091	7 977
114. Glaukooma – Glaukom	81 928	83 675	85 599	87 461
115. Rintasyöpä – Bröstcancer	30 317	31 076	31 398	31 944
116. Eturauhassyöpä – Prostatacancer	21 566	21 513	21 526	21 297
117. Leukemiat ja pahanlaatuiset imukudostaudit – Leukemier och maligna sjukdomar i lymfatisk vävnad	16 046	16 337	16 418	16 681
119. Trigeminus- tai glossofaryngikusneuralgia – Trigeminus- eller glossofaryngisk neuralgi	2 336	2 375	2 403	2 431
121. Sukurauhasten vaikea vajaatoiminta – Svårt nedsatt könskörtelfunktion	6 612	6 658	6 720	6 749
123. D-vitamiinin krooniset aineenvaihduntahäiriöt – Kroniska störningar i D-vitaminmetabolismen	7 130	7 236	7 332	7 365
127. Elin- tai kudossiirron jälkitila – Följdillstånd av transplantation	4 669	4 857	5 049	5 234
128. Gynekologiset syövät – Gynekologisk cancer	2 878	2 905	2 967	3 057
130. Muut pahanlaatuiset kasvaimet – Andra maligna tumörer	14 586	15 244	15 861	16 636
132. Sarkoidoosi – Sarkoidos	3 583	3 592	3 596	3 581
138. Munuaisten vajaatoimintaan liittyvä vaikea anemia – Svår anemi i samband med njursufficiens	5 532	5 618	5 642	5 715
Muut – Övriga sjukdomar – Other diseases	12 570	13 021	13 700	14 382

¹⁾ 1.2.2013 alkaen korvausprosentti aleni 72:sta 65:een.

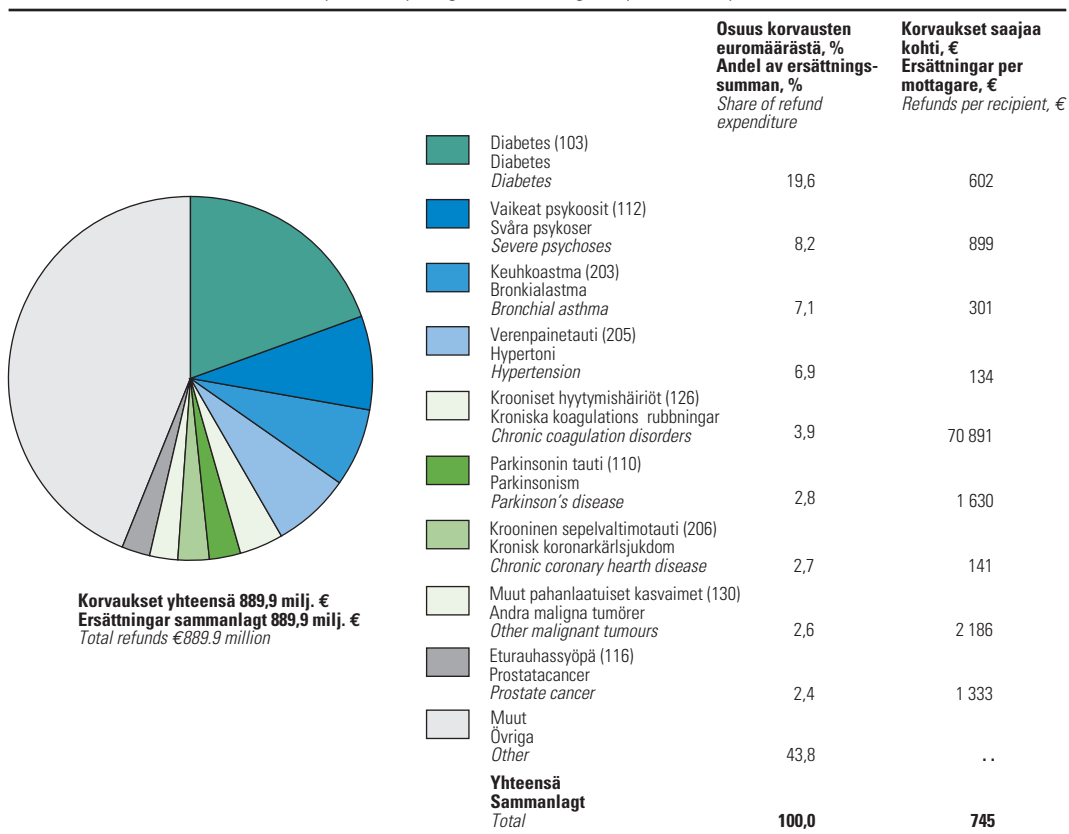
1.2.2013 sjönk ersättningsprocenten från 72 till 65.

The rate of refund was reduced from 72% to 65% with effect from 1 February 2013.

²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).Lähde: SVT. Kela: Lääkkeiden korvausoikeudet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Läkemedel och ersättningsrättigheter www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 40. Lääkekorvaukset erityiskorvausoikeuden mukaan 2014**Figur 40. Läkemedelsersättningarna enligt rätt till specialersättning 2014**

Chart 40. Refunds for medicine expenses by diagnosis entitling the patient to special rate of refund, 2014

Huom. Tiedot lääkekorvauksista ovat niistä henkilöistä, jotka ovat ostaneet näitä lääkkeitä vuonna 2014.

Anm. Uppgifterna om läkemedelsersättningar avser dem som köpt specialersättningsgilla läkemedel 2014.

N.B. Included in the data are persons who in 2014 purchased medicines for the above conditions.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS: FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

84. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet iän mukaan 31.12.2014**Rätt till specialersättning för läkemedel vid olika sjukdomar enligt ålder, 31.12.2014**

Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under National Health Insurance, by age of beneficiary, at year-end 2014

Sairaus Sjukdom <i>Disease¹⁾</i>	Kaikki Samtliga <i>All ages</i>	0–14- vuotiaat 0–14 år <i>Age 0–14</i>	15–44- vuotiaat 15–44 år <i>Age 15–44</i>	45–64- vuotiaat 45–64 år <i>Age 45–64</i>	Yli 64- vuotiaat Över 64 år <i>Age 65 and over</i>	% väestöstä % av befolkningen <i>% of population</i>
Lukumäärä – Antal – Number						
Alempaan erityiskorvaukseen (65 %) oikeuttavat sairaudet – Rätt till lägre specialersättning (65 %) – Diseases conferring entitlement to lower special refund (65%)	1 224 885	20 195	107 590	350 187	746 913	.
201. Krooninen sydämen vajaatoiminta – Kronisk hjärt- insufficiens	32 602	400	1 847	5 774	24 581	6,0
202. Reum. niveltulehdukset ja hajapesäkkeiset side- kudostaudit – Reumatoida artriter och disseminerade sjukdomar i bindväv	104 018	1 841	18 816	38 382	44 979	19,0
203. Kr. keuhkoastma ja kr. obstruktiviset keuhkosairaudet – Kr. bronkialastma och kr. obstruktiva lungsjukdomar	251 543	16 850	54 879	82 374	97 440	46,0
205. Krooninen verenpainetauti – Kr. hypertoni	467 113	220	11 603	147 414	307 876	85,3
206. Krooninen sepelvaltimotauti – Kronisk koronarkärl- sjukdom	178 688	1	973	33 232	144 482	32,6
207. Kr. sydämen rytmihäiriöt – Kr. hjärtarytmi	48 869	394	1 499	9 778	37 198	8,9
208. Haavainen paksusuolentulehdus ja Crohnin tauti – Ulcerös kolit och Crohns sjukdom	42 198	379	16 451	16 796	8 572	7,7
211. Periytyvät rasva-aineenvaihdunnan vaikea-asteiset häiriöt – Familjär hyperkolesterolemi	4 995	92	1 019	1 561	2 323	0,9
212. Kihti – Gikt	10 224	5	209	2 432	7 578	1,9
213. Kr. sepelvaltimotautiin liittyvä rasva-aineenvaihdunnan häiriö – Rubbning i fettmetabolismen i samband med kr. koronarkärlsjukdom	84 442	–	151	12 416	71 875	15,4
214. Vaikea ja pitkäaikainen narkolepsia – Svår och långvarig narkolepsi	193	13	143	28	9	0,0
Ylempään erityiskorvaukseen (100 %) oikeuttavat sairaudet – Rätt till högre specialersättning (100 %) – Diseases conferring entitlement to higher special refund (100%)	825 279	10 583	108 991	266 941	438 764	.
103. Diabetes	300 708	3 842	26 831	102 657	167 378	54,9
104. Kilpirauhasen vajaatoiminta – Bristfällig sköldkör- telfunktion	86 038	556	10 141	29 558	45 783	15,7
107. Pernisiöösi anemia – Perniciös anemi	16 013	7	520	3 605	11 881	2,9
110. Parkinsonin tauti – Parkinsonism	17 035	5	115	2 973	13 942	3,1
111. Epilepsia yms. kouristustilat – Epilepsi och andra krampstillstånd	63 772	3 669	20 515	21 449	18 139	11,6
112. Psykoosit – Psykoser	97 925	201	28 154	39 726	29 844	17,9
113. Älyllisesti kehitysvammaisilla esiintyvät käyttäytymisen häiriöt – Beteendestörningar vid mental retardation	7 977	229	2 195	3 466	2 087	1,5
114. Glaukooma – Glaukom	87 461	115	1 868	14 573	70 905	16,0
115. Rintasyöpä – Bröstcancer	31 944	–	1 029	13 117	17 798	5,8
Muut sairaudet – Övriga sjukdomar – <i>Other dis- eases</i>	116 406	1 959	17 623	35 817	61 007	21,3
Henkilöitä, joilla on oikeus erityiskorvaukseen – Personer med rätt till specialersättning – People entitled to						
luokassa 65 % – 65 %-kategorin – <i>65% refund</i>	914 719	19 937	102 863	291 238	500 681	167,1
luokassa 100 % – 100 %-kategorin – <i>100% refund</i> ..	695 928	9 982	97 747	228 588	359 611	127,1
luokassa 65 ja/tai 100 % – 65 %- och/eller 100 %- kategorin – <i>65% and/or 100% refund</i>	1 310 500	29 294	189 779	437 660	653 767	239,4

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Lääkkeiden korvausoikeudet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Läkemedel och ersättningsrättigheter www.fpa.fi/statistik.

85. Rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet 2000–2014

Begränsat grundersättningsgilla läkemedel 2000–2014

Medicines with limited basic reimbursability, 2000–2014

Vuosi (ostoajankohta) År (inköpstidpunkt) <i>Year (time of purchase)</i>	Saajia Mottagare <i>No. of beneficiaries</i>	Kustannukset ¹⁾ , milj. € Kostnader ¹⁾ , milj. € <i>Expenditure¹⁾, € million</i>	Korvaukset ²⁾ Ersättningar ²⁾ <i>Refunds²⁾</i>	
Lääke (korvausoikeus) Läkemedel (ersättningsrätt) <i>Medicine (basis of entitlement)</i>			Milj. € € million	Saajaa kohti, € Per mottagare, € <i>Per beneficiary, €</i>
2000	10 093	23,42	20,02	1 984
2001	13 397	31,08	25,61	1 911
2002	21 464	36,43	28,42	1 324
2003	33 497	63,79	50,47	1 507
2004	45 767	94,12	75,87	1 658
2005	47 936	117,35	95,86	2 000
2006	93 331	125,96	98,23	1 052
2007	138 858	167,93	119,81	863
2008	150 715	199,84	142,52	946
2009	146 981	199,35	160,03	1 089
2010	108 361	192,11	157,53	1 454
2011	99 027	146,14	115,47	1 166
2012	82 045	111,15	81,59	994
2013	79 083	103,39	77,10	975
2014	70 554	97,01	80,34	1 139
2014				
Yhteensä – Sammanlagt – Total	70 554	97,01	80,34	1 139
307. Alzheimerin taudin hoito (mm. donepetsiili, rivastigmiini, galantamiini) – Behandling av Alzheimers sjukdom (bl.a. donepezil, rivastigmin, galantamin) – <i>Medicines used in the treatment of Alzheimer's disease (incl. donepezil, rivastigmine, galantamine)</i>	28 791	17,22	9,24	321
308. Erektiohäiriöiden hoito (alprostadiili, sildenafili) – Behandling av erektionsstörningar (alprostadil, sildenafil) – <i>Medicines used in the treatment of erectile dysfunction (alprostadil, sildenafil)</i>	3 143	0,47	0,22	69
317. Atooppisten ihosairauksien hoito (pimekrolimuusi-, takrolimuusi-voide) – Behandling av atopiska hudsjukdomar (pimekrolimus-, takrolimussalva) – <i>Medicines used in the treatment of atopic disorders (pimecrolimus and tacrolimus ointments)</i>	3 401	0,81	0,44	131
351. Eteisvärinän estohoito (mm. dabigatraani, rivaroksabaani) – Inhibitionsbehandling av förmaksflimmer (bl.a. dabigatran, rivaroxaban) – <i>Suppression of atrial fibrillation (incl. dabigatran, rivaroxaban)</i>	4 366	3,70	2,23	511
359. Mirabegroni – Mirabegron – <i>Mirabegron</i>	3 192	0,93	0,46	145
Reseptimerkinnällä korvatut – Ersättning mot anteckning i receptet – <i>Reimbursed on the basis of a special indication on the prescription</i>	17 500	3,17	1,41	81
Rivaroksabaani – Rivaroxaban – <i>Rivaroxaban</i>	9 575	1,38	0,54	57
Tikagrelori – Ticagrelor – <i>Ticagrelor</i>	1 805	0,42	0,18	100
Varenikliini – Vareniklin – <i>Varenicline</i>	4 761	0,98	0,44	92

¹⁾ Ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista.

Före utbetalning av sjukförsäkringsersättning.

Pre-refund expenditure.

²⁾ Peruskorvauksen lisäksi sisältää myös lisäkorvaukset.

Inkluderar både grund- och tilläggsersättningar.

Includes both basic and additional refunds.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

86. Lääkekorvausten saajat ja lääkkeiden kokonaiskustannukset lääkeryhmittäin 2014¹⁾**Mottagare av läkemedelsersättning och de totala läkemedelskostnaderna enligt läkemedelsgrupp 2014¹⁾***Recipients of refunds for medicine expenses and total expenditure on medicines in 2014 by medicine category¹⁾*

Lääkeryhmä (ATC-luokka) Läkemedelsgrupp (ATC-klass) Category (ATC group)	Korvauksia saaneita Mottagare av läkemedels- ersättning No. of recipients	Kokonais- kustannukset ²⁾ , milj. € Kostnader totalt ²⁾ , milj. € Total expenditure ²⁾ , € million
Lääke Läkemedel Medicine		
Yhteensä – Sammanlagt – Total	3 848 670	1 858,2
A Ruoansulatuselinten sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet – Läkemedel vid matsmältningsorganens sjukdomar och ämnesomsättningssjukdomar – <i>Alimentary tract and metabolism...</i>	1 100 026	290,6
A02 Liikahappoisuuden hoitoon tarkoitetut valmisteet – Medel vid hyperaciditet – <i>Drugs for acid related disorders</i>	636 083	37,1
A10 Diabeteslääkkeet – Diabetesmedel – <i>Drugs used in diabetes</i>	352 054	199,4
B Veritautien lääkkeet – Läkemedel vid blodsjukdomar – <i>Blood and blood forming organs</i>	374 561	113,1
C Sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeet – Läkemedel vid hjärt- och blodkärslssjukdomar – <i>Cardiovascular system</i>	1 494 804	275,8
C03 Diureetit eli nesteenpoistolääkkeet – Diuretika – <i>Diuretics</i>	248 458	10,8
C07 Beetasalpaajat – Betablockerare – <i>Beta blocking agents</i>	741 662	46,4
C08 Kalsiuminestäjät – Kalciumantagonister – <i>Calcium antagonists</i>	379 005	29,5
C09 Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavat lääkeaineet – Läkemedelssubstanser som påverkar renin-angiotensinsystemet – <i>Drugs acting on the renin-angiotensin system</i>	864 675	88,6
C10 Lipidejä muuntavat lääkeaineet – Lipidmodifierande medel – <i>Lipid modifying agents</i>	664 627	77,2
D Ihotautilääkkeet – Läkemedel vid hudsjukdomar – <i>Dermatologicals</i>	438 301	21,2
G Sukupuoli- ja virtsaelinten sairauksien lääkkeet, sukupuolihormonit – Läkemedel vid sjukdomar i urin- och könsorgan, könshormoner – <i>Genito-urinary system and sex hormones</i>	446 094	69,0
H Systeemisesti käytettävät hormonivalmisteet, lukuun ottamatta sukupuolihormoneja ja insuliineja – Hormoner för systemiskt bruk, exkl. könshormoner och insuliner – <i>Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulins</i>	512 725	43,2
J Systeemisesti vaikuttavat infektioilääkkeet – Systemiskt verkande medel mot infektioner – <i>General anti-infectives (systemic)</i>	1 760 981	64,4
J01A Tetrasykliinit – Tetracykliner – <i>Tetracyclines</i>	300 296	4,2
J01C Penisilliinit, amoksisilliini johdokset – Penicilliner, amoxicillinderivat – <i>Beta-lactam antibacterials, penicillins</i>	948 660	20,2
J01D Kefalosporiinit – Cefalosporiner – <i>Cephalosporins</i>	509 376	8,3
J01FA Makrolidit – Makrolider – <i>Macrolides</i>	224 628	4,8
L Syöpälääkkeet ja immuunivasteen muuntajat – Cytostatika och immunsuppressiva medel – <i>Antineoplastic and immunomodulating agents</i>	123 220	340,3
M Tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet – Läkemedel vid sjukdomar i rörelseapparat – <i>Musculo-skeletal system</i>	1 347 425	62,3
M01A Tulehduskipu- ja reumalääkkeet – Anti-inflammatoriska och antireumatiska medel – <i>Antiinflammatory and antirheumatic products</i>	1 167 437	37,7
N Hermostoon vaikuttavat lääkkeet – Läkemedel med verkan på nervsystemet – <i>Central nervous system</i>	1 522 999	353,6
N03A Epilepsialääkkeet – Antiepileptiska medel – <i>Antiepileptics</i>	180 381	73,7
N05A Psykoosilääkkeet – Antipsykotiska medel – <i>Antipsychotics</i>	183 689	77,3
N06A Masennuslääkkeet – Antidepressiva medel – <i>Antidepressants</i>	427 553	47,7
P Loisten ja hyönteisten häätöön tarkoitetut valmisteet – Antiparasitäre, insektidödande och repellerande läkemedel – <i>Antiparasitic products, insecticides and repellents</i>	103 858	2,7
R Hengityselinten sairauksien lääkkeet – Läkemedel vid sjukdomar i andningsorganen – <i>Respiratory system</i>	1 034 186	155,4
R03 Obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeet – Medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar – <i>Drugs for obstructive airway diseases</i>	574 681	129,0
S Silmä- ja korvatautien lääkkeet – Läkemedel vid ögon- och öronsjukdomar – <i>Ophthalmologicals and otologicals</i>	334 135	35,1
S01E Glaukoomalääkkeet – Medel vid glaukom – <i>Antiglaucoma preparations</i>	86 864	21,1
Muut lääkkeet – Övriga läkemedel – <i>Other drugs</i>	3 657	3,6
Perusvoiteet – Bassalvor – <i>Emollients</i>	274 515	15,3
Ei tietoa – Ej känt – <i>Data not available</i>	38 266	12,6

¹⁾ Tilastointi ostoajankohdan mukaan.
Statistikföring enligt inköpstidpunkt.
Data compiled according to the time of purchase.

²⁾ Ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista.
Före utbetalning av sjukförsäkringsersättning.
Pre-refund expenditure.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

4.4 Korvaukset ammateittain

Sairausvakuutusjärjestelmästä saadaan ammattikoh-
taista tietoa sairaus- ja vanhempainpäivärahoista.

Osasairauspäivärahan saajien sekä vanhempainpäivä-
rahoja saaneiden isien ammattitieto perustuu kokonais-
aineistoon. Sairauspäivärahan saajien ja vanhempain-
päivärahaa saaneiden äitien ammattitiedot perustuvat
otokseen. Otokseen kuuluvat kaikki jokaisen kuukau-
den kahtena tiettyinä päivänä syntyneet henkilöt eli noin
6,6 % väestöstä. Otokseen kuuluvan henkilön sairaus-
tai vanhempainpäivärahahakemuksen tallentuminen jär-
jestelmään edellyttää ammatin rekisteröintiä. Kokonais-
aineiston ammattijakauma lasketaan otoksesta saatujen
prosenttiosuuksien mukaan.

Ammattiluokitus. Sairaus- ja vanhempainpäivärahatilas-
toissa otettiin käyttöön Ammattiluokitus 2010 tilasto-
vuoden 2014 alusta. Kansallinen Ammattiluokitus 2010
perustuu kansainvälisen työjärjestön (ILO) laatimaan ja
YK:n vahvistamaan ISCO-08-ammattiluokitukseen.

Ammattikäsité. Sairaus- ja vanhempainpäivärahaa ha-
kevan henkilön ammatiksi merkitään henkilön viimek-
si harjoittama ammatti. Jos hakija ei viimeisten viiden
vuoden aikana ole toiminut ammatissa, hänet merkitään
ammatissa toimimattomaksi. Ammatin harjoittamiseksi
katsotaan vähintään kolmen tunnin osapäivätyö ja vä-
hintään neljä kuukautta vuodessa kestävä työ.

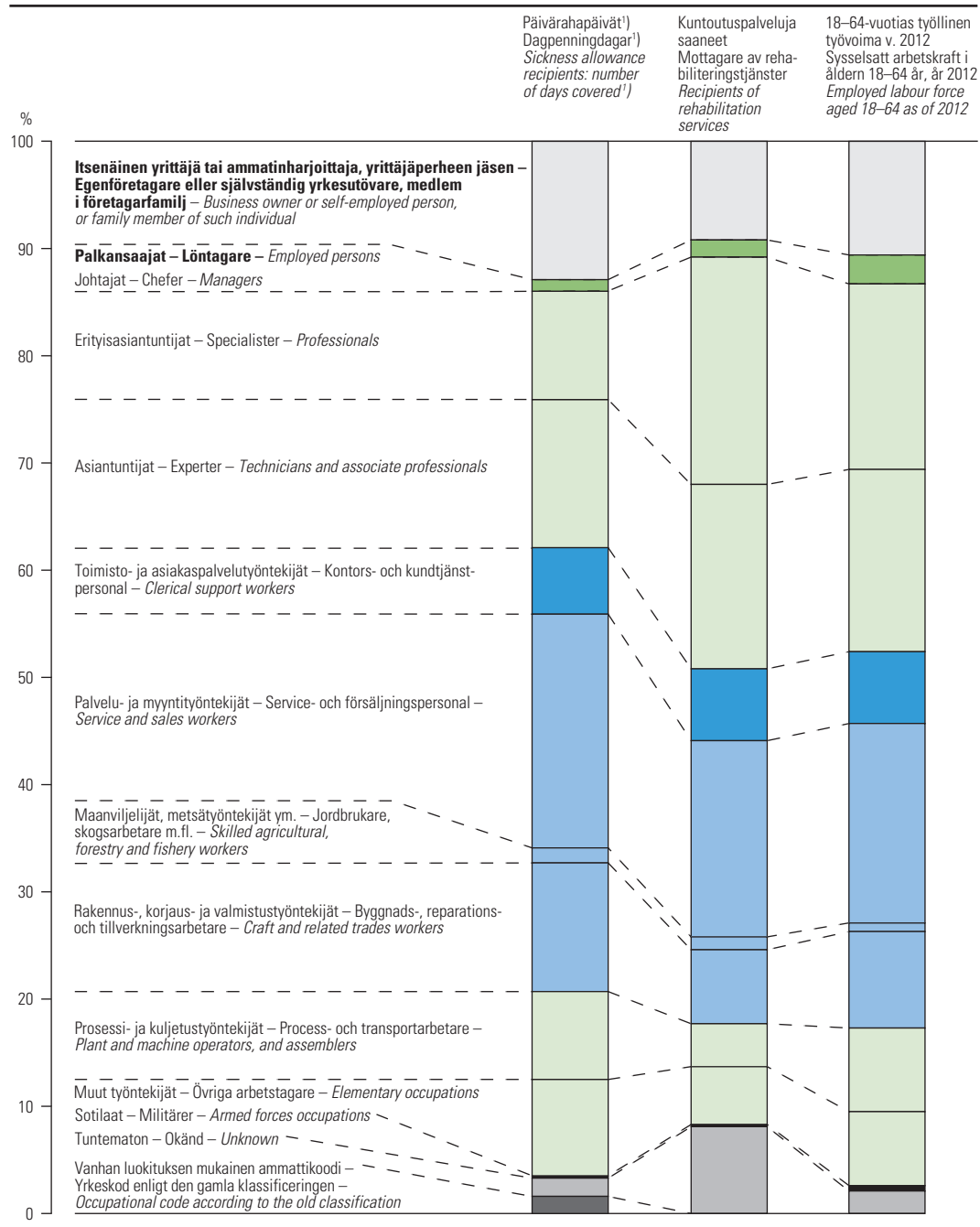
4.4 Ersättningar yrkesvis

Sjukförsäkringssystemet ger yrkesspecifika uppgifter
för sjuk- och föräldradagpenningarnas vidkommande.

Då det gäller personer som haft partiell sjukdagpenning
och fäder som fått föräldradagpenning baserar sig upp-
giften om yrke på det totala materialet. Då det gäller
personer som haft sjukdagpenning och mödrar som fått
föräldradagpenning baserar sig uppgiften om yrke på
ett urval. I urvalet ingår alla de personer som är födda
någondera av två angivna dagar i varje månad, dvs. ca
6,6 % av befolkningen. För att en ansökan om sjuk- eller
föräldradagpenning som gjorts av en person som ingår i
urvalet ska kunna sparas i systemet förutsätts att yrket
registrerats. Yrkesfördelningen för det totala materialet
beräknas enligt procentandelarna i urvalet.

Yrkesklassificering. Från och med början av statistikå-
ret 2014 tog man i bruk Yrkesklassificering 2010 i sjuk-
och föräldradagpenningssstatistiken. Den nationella Yr-
kesklassificeringen 2010 grundar sig på yrkesklassifi-
ceringen ISCO-08, som utarbetats av den internationella
arbetsorganisationen (ILO) och fastställts av FN.

Yrkesbegreppet. För sökande av sjuk- och föräldradag-
penningar antecknas det yrke personen senast utövat.
En sökande som inte yrkesarbetat under de fem senaste
åren hänförs till kategorin icke yrkesverksamma. Som yr-
kesutövning räknas minst tre timmars deltidsarbete och
arbete som varar minst fyra månader per år.

Kuvio 41. Sairauspäivärahopäivien ja kuntoutuksen vertailu ammattiryhmittäin 2014**Figur 41. Jämförelse enligt yrkesgrupp mellan sjukdagpenningdagar och rehabilitering 2014****Chart 41. Days on sickness allowance and rehabilitation: Comparison by occupational group, 2014**

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
Omfattar även företagarfamiljemedlemmar.
Includes family workers.

Lähde: SVT. TK: Työvoimatutkimus 2012; SVT. Kela: Kelan kuntoutus / Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2012; FOS. FPA: FPA-rehabilitering / Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

87. Vuonna 2014 alkaneet sairauspäiväraha-kaudet ammattiryhmittäin¹⁾
Sjukdagpenningperioder som börjat år 2014 enligt yrkesgrupp¹⁾
Sickness allowance periods initiated in 2014 by occupational category¹⁾

Ammattiasema Yrkesställning <i>Occupational position</i>	Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>		Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>		18–64-vuotias työllinen työvoima v. 2012, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 18–64 år, år 2012 (%) <i>Employed labour force aged 18–64 as of 2012 (%)</i>
	Kpl St. <i>Total</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	1 000 kpl 1 000 st. <i>Total (Thousands)</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	
Ammattipääryhmä Yrkesgrupp <i>Occupational category</i>		%		%	
Yhteensä – Sammanlagt – Total	311 044	40,4	14 521,5	45,7	
Yrittäjät ja palkansaajat yhteensä – Företagare och löntagare sammanlagt – Total number of self-employed persons and wage earners	290 339	100,0	12 451,5	100,0	45,3
Itsenäinen yrittäjä tai ammatinharjoittaja, yrittäjäperheen jäsen – Egenföretagare eller självständig yrkesutövare, medlem i företagarfamilj – Business owner or self-employed person, or family member of such individual	26 952	9,3	1 608,3	12,9	58,7
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	263 387	90,7	10 843,2	87,1	43,3
Johtajat – Chefer – Managers	4 059	1,4	49,8	1,1	51,5
Erityisasiantuntijat – Specialister – Professionals	35 716	12,3	37,2	10,1	41,3
Asiantuntijat – Experter – Technicians and associate professionals	48 416	16,7	26,5	13,7	30,0
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät – Kontors- och kundtjänstpersonal – Clerical support workers	19 468	6,7	20,5	6,1	21,9
Palvelu- ja myyntityöntekijät – Service- och försäljningspersonal – Service and sales workers	67 406	23,2	17,9	21,8	20,1
Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym. – Jordbrukare, skogsarbetare m.fl. – Skilled agricultural, forestry and fishery workers	3 327	1,1	44,8	1,4	52,6
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät – Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare – Craft and related trades workers	30 128	10,4	90,9	12,0	91,4
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät – Process- och transportarbetare – Plant and machine operators, and assemblers	22 228	7,7	74,4	8,2	81,3
Muut työntekijät – Övriga arbetstagare – Elementary occupations	26 270	9,0	27,9	9,0	30,3
Sotilaat – Militärer – Armed forces occupations	898	0,3	86,3	0,2	89,8
Tuntematon – Okänd – Unknown	5 394	1,9	46,8	1,7	45,0
Vanhan luokituksen mukainen ammattikoodi – Yrkeskod enligt den gamla klassificeringen – Occupational code according to the old classification	76	0,0	80,3	1,6	65,6
Muut²⁾ – Övriga²⁾ – Others²⁾	20 705	46,4	2 070,1	48,0	

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
 Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Sisältää ammatissa toimimattomat sekä ne, joiden ammatiasema ei ole tiedossa.
 Inkluderar icke-yrkesverksamma och personer vars yrkesställning är okänd.
Includes the economically inactive and those whose occupational position is unknown.

Huom. Tieto ammatista ja ammatiasemasta perustuu otantaan.

Anm. Uppgifterna om yrke och yrkesställning är urvalsbaserade.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Työvoimatutkimus 2012.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2012.

88. Vuonna 2014 alkaneet osasairauspäiväraha-kaudet ammattiryhmittäin
Perioder med partiell sjukdagpenning som börjat år 2014 enligt yrkesgrupp
Partial sickness allowance periods initiated in 2014 by occupational category

Ammattiasema Yrkeställning <i>Occupational position</i>	Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>			Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>			18–64-vuotias työllinen työvoima v. 2012, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 18–64 år, år 2012 (%) <i>Employed labour force aged 18–64 as of 2012 (%)</i>
	Kpl St. <i>Total</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>		Kpl St. <i>Total</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>		
Ammattipääryhmä Yrkesgrupp <i>Occupational category</i>		%			%		
Yhteensä – Sammanlagt – Total	14 743		25,7	750 664		25,8	
Yrittäjät ja palkansaajat yhteensä – Företagare och löntagare sammanlagt – Total number of self-employed persons and wage earners	14 621	100,0	25,7	744 980	100,0	25,8	100,0
Itsenäinen yrittäjä tai ammatinharjoittaja, yrittäjäperheen jäsen – Egenföretagare eller självständig yrkesutövare, medlem i företagarfamilj – Business owner or self-employed person, or family member of such individual	960	6,6	39,4	57 466	7,7	41,2	10,6
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	13 661	93,4	24,8	687 514	92,3	24,5	89,4
Johtajat – Chefer – Managers	183	1,3	37,7	9 640	1,3	37,2	2,7
Erytisasiantuntijat – Specialister – Professionals	1 877	12,8	29,2	98 620	13,2	29,3	17,3
Asiantuntijat – Experter – Technicians and associate professionals	3 026	20,7	14,7	156 473	21,0	14,5	17,0
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät – Kontors- och kundtjänstpersonal – Clerical support workers	1 405	9,6	16,7	67 551	9,1	16,0	6,7
Palvelu- ja myyntityöntekijät – Service- och försäljningspersonal – Service and sales workers	3 526	24,1	11,1	175 417	23,5	11,2	18,6
Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym. – Jordbrukare, skogsarbetare m.fl. – Skilled agricultural, forestry and fishery workers	105	0,7	43,8	5 223	0,7	42,5	0,8
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät – Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare – Craft and related trades workers	983	6,7	83,7	45 898	6,2	83,8	9,0
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät – Process- och transportarbetare – Plant and machine operators, and assemblers	931	6,4	50,7	44 295	5,9	53,3	7,8
Muut työntekijät – Övriga arbetstagare – Elementary occupations	1 344	9,2	18,8	65 976	8,9	18,4	6,9
Sotilaat – Militärer – Armed forces occupations	20	0,1	75,0	894	0,1	63,6	0,5
Tuntematon – Okänd – Unknown	171	1,2	35,1	8 315	1,1	34,7	2,1
Vanhan luokituksen mukainen ammattikoodi – Yrkeskod enligt den gamla klassificeringen – Occupational code according to the old classification	90	0,6	31,1	9 212	1,2	29,1	
Muut¹⁾ – Övriga¹⁾ – Others¹⁾	122		27,0	5 684		23,6	

¹⁾ Sisältää ammatissa toimimattomat sekä ne, joiden ammattiasema ei ole tiedossa.
 Inkluderar icke-yrkesverksamma och personer vars yrkeställning är okänd.
Includes the economically inactive and those whose occupational position is unknown.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Työvoimatutkimus 2012.
 Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2012.

4.5 Työterveyshuolto ja opiskelijoiden terveydenhuolto

Työnantajalla on sairausvakuutuslain nojalla oikeus korvauksiin järjestämänsä työterveyshuollon kustannuksista. Yrittäjälle korvataan osa yrittäjän oman työterveyshuollon kustannuksista. Sairausvakuutuksen varoista maksetaan korvauksia myös yliopisto-opiskelijoiden terveydenhuollosta.

Työterveyshuollon kehitystä selostetaan liitteessä 2.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Työnantajan järjestämä työterveyshuolto

Työnantajalla on työterveyshuoltolain perusteella velvollisuus järjestää työopimus- ja virkasuhteessa oleville työntekijöilleen ehkäisevä työterveyshuolto. Lisäksi työnantaja voi järjestää yleislääkäritasoista sairaanhoidtoa. Näiden terveydenhuoltopalvelujen kokonaisuudesta käytetään nimitystä *työterveyshuolto*. Työterveyshuoltolakia sovelletaan työhön, jota koskee työturvallisuuslaki ja jota tehdään Suomessa.

Työnantajalla on sairausvakuutuslain nojalla oikeus saada korvausta järjestämänsä työterveyshuollon tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista. Työnantajalle maksettava korvaus perustuu yrityksen työntekijöiden määrään sekä työterveydenhuollon toimintaan ja kustannuksiin. Vuotuinen enimmäiskorvaus määräytyy vuosittain vahvistettavien työntekijäkohtaisten enimmäismäärien mukaan. Enimmäismäärät määritellään ns. hyvän työterveyshuoltokäytännön toteuttamiseksi tarvittavien voimavarojen perusteella. Hyvään työterveyshuoltokäytäntöön kuuluu, että toiminta on suunnitelmallista ja vastaa työpaikkakohtaista tarvetta. Lisäksi toiminnan tulokellisuutta ja laatua on seurattava ja arvioitava. Enimmäismääriä tarkistetaan vuosittain yleistä kustannuskehitystä vastaavasti. Korvaus maksetaan työnantajalle tilikausittain jälkikäteen lähetetyn hakuksen perusteella.

Korvausluokkia on kaksi. *Lakisääteisen ehkäisevän työterveyshuollon* kustannukset kuuluvat korvausluokkaan I ja niistä korvaus on joko 50 % tai 60 % hyväksyttävistä kustannuksista. Korvaus on 60 % silloin, kun työpaikka ja työterveyshuolto ovat yhteistyössä sopineet työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen käytännöstä ja tämä käytäntö on dokumentoitu. Muutoin korvaus on

4.5 Företagshälsovård och hälsovård för studerande

Arbetsgivare har enligt sjukförsäkringslagen rätt till ersättning för kostnaderna för den företagshälsovård de är skyldiga att ordna. Företagare har rätt till ersättning för en del av kostnaderna för sin egen företagshälsovård. Från sjukförsäkringen betalas även ersättning för hälsovården för universitetsstuderande.

Företagshälsovårdens utveckling refereras i bilaga 2.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare

Arbetsgivaren är enligt lagen om företagshälsovård skyldig att ordna förebyggande företagshälsovård för arbetstagare som är anställda i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande. Dessutom kan arbetsgivaren ordna sjukvård på allmänläkarnivå. Hela denna sjuk- och hälsovårdsservice går under benämningen *företagshälsovård*. Lagen om företagshälsovård tillämpas på arbete som omfattas av arbetskyddslagen och som utförs i Finland.

Arbetsgivaren har med stöd av sjukförsäkringslagen rätt att få ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader för företagshälsovården. Den ersättning som betalas till arbetsgivaren baserar sig på antalet arbetstagare i företaget samt på företagshälsovärdsverksamheten och kostnaderna för den. Den maximala årliga ersättningens bestäms enligt maximibelopp per arbetstagare som fastställs årligen. Maximibeloppet fastställs på basis av de resurser som behövs för att förverkliga s.k. god företagshälsovårdspraxis. God företagshälsovårdspraxis innebär att verksamheten är systematisk och motsvarar arbetsplatsens specifika behov. Vidare ska verksamhetens resultat och kvalitet följas upp och utvärderas. Maximibeloppet justeras årligen i överensstämmelse med den allmänna kostnadsutvecklingen. Ersättning betalas per räkenskapsperiod på basis av en ansökan som arbetsgivaren lämnat in i efterskott.

Det finns två ersättningsklasser. Kostnaderna för den *lagstadgade preventiva företagshälsovården* hör till ersättningsklass I och ersätts med antingen 50 % eller 60 % av de godtagbara kostnaderna. Ersättningen är 60 % då arbetsplatsen och företagshälsovården tillsammans har kommit överens om praxis för upprätthållande, uppföljning och tidigt stödande av arbetsförmågan och

50 %. *Vapaaehtoisesti järjestetyn yleislääkäritasaisen sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon* kustannukset kuuluvat korvausluokkaan II ja niistä korvataan 50 %. Erikoislääkärin palvelut korvataan työnantajalle vain silloin, jos työpaikan työterveyslääkäri on katsonut ne tarpeelliseksi työntekijän työkyvyn ja hoitomahdollisuuksien arvioimiseksi.

Enimmäismäärät työntekijää kohti vuonna 2013:

€/vuosi	Korvausluokka I	Korvausluokka II
Kustannukset	163,20	244,90
Korvaukset 50 %	81,60	122,45
Korvaukset 60 %	97,92	–

Huom. Vuosikirjan taulukot ja kuviot työnantajan järjestämästä työterveyshuollosta koskevat vuotta 2013. Enimmäismäärät vuosilta 1995–2014 ks. liite 2.

Enimmäismääriä voidaan korottaa erityisen syyn kuten työpaikan pienen koon perusteella.

Työnantaja voi järjestää työntekijöidensä työterveyshuollon omalla tai työnantajien yhteisellä työterveysasemalla, toisen työnantajan työterveysasemalla tai osittamalla palvelut joko kunnalliselta terveyskeskukselta tai liikelaitokselta, lääkärikeskukselta tai itsenäiseltä ammatinharjoittajalta.

Yrittäjien työterveyshuolto

Yrittäjällä ja muulla omaa työtään tekevällä on oikeus saada korvausta oman työterveyshuoltonsa aiheuttamista tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista. Yrittäjän oman työterveyshuollon hankkiminen on vapaaehtoista. Korvausta maksetaan palveluista, jotka kuuluvat lakisääteisen ehkäisevän työterveyshuollon piiriin, sekä sen lisäksi järjestetystä sairaanhoidosta.

Ehkäisevän työterveyshuollon hyväksytyistä kustannuksista korvataan joko 50 % tai 60 % ja sairaanhoidon hyväksytyistä kustannuksista 50 %. Korvauksen määrä ei kuitenkaan voi ylittää vuotuista enimmäismäärää.

Korvaus maksetaan työterveyshuoltopalvelut antaneelle terveyskeskukselle tai yrittäjälle itselleen, jos hän on hankkinut palvelut yksityiseltä työterveyshuoltopalvelujen tuottajalta. Kela maksaa myös valtion osuuden maatalousyrittäjien työolosuhdeselvitysten kustannuksista selvityksen tehneelle terveyskeskukselle.

förfarandet har dokumenterats. Annars är ersättningen 50 %. *Kostnaderna för frivilligt anordnad sjukvård på allmänläkarnivå och annan hälsovård* hör till ersättningsklass II och ersätts med 50 %. Specialistläkartjänster ersätts bara om företagshälsovårdsläkaren har ansett dem vara nödvändiga för utvärderingen av en arbetstagares arbetsförmåga och vårdmöjligheter.

Maximibeloppen per arbetstagare år 2013:

€/år	Ersättningsklass I	Ersättningsklass II
Kostnader	163,20	244,90
Ersättningar 50 %	81,60	122,45
Ersättningar 60 %	97,92	–

Anm. Tabellerna och figurerna för den arbetsgivarordnade företagshälsovården gäller år 2013. Se bilaga 2 för maximibeloppen 1995–2014.

Maximibeloppen kan höjas av särskilda skäl, t.ex. då arbetsplatsen är liten.

Arbetsgivaren kan ordna företagshälsovård för sina anställda på en egen hälsovårdscentral eller en hälsovårdscentral som är gemensam med andra arbetsgivare, på en annan arbetsgivares hälsovårdscentral eller genom att upphandla tjänsterna hos antingen en kommunal hälsovårdscentral eller ett kommunalt affärsverk, en läkarcentral eller en självständig yrkesutövare.

Företagshälsovård för företagare

Företagare och andra som utför eget arbete har rätt till ersättning för nödvändiga och skäligen kostnader som orsakats av egen företagshälsovård. Anskaffandet av egen företagshälsovård är frivilligt. Ersättning betalas för tjänster som faller inom ramen för den lagstadgade preventiva företagshälsovården samt för sjukvård som ordnas utöver denna.

Av de godkända kostnaderna för preventiv företagshälsovård ersätts antingen 50 % eller 60 % och av de godkända kostnaderna för sjukvård ersätts 50 %. Ersättningen kan emellertid inte överstiga det årliga maximibeloppet.

Ersättning betalas till den hälsovårdscentral som tillhandahållit tjänsterna eller till företagaren själv om han har skaffat tjänsterna hos en privat producent av företagshälsovårdstjänster. FPA betalar också statens andel av kostnaderna för utredningar om lantbruksföretagares arbetsförhållanden till den hälsovårdscentral som gjort utredningen.

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon tehostamiseksi Työterveyslaitoksen yhteydessä toimii valtakunnallinen keskusyksikkö. Kela maksaa valtion osuuden keskusyksikön antamista neuvonta-, koulutus- ja muista palveluista.

Opiskelijoiden terveydenhuolto

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle (YTHS) maksetaan sairausvakuutuksen varoista korvauksia yliopistojen ja korkeakoulujen opiskelijoille järjestetystä terveydenhuollosta. Korvaus määräytyy vuotuisen opiskelijakohittaisen enimmäismäärän perusteella, mutta se on kuitenkin enintään 63 % säätiön tilikauden hyväksytystä kokonaisrahoituksesta.

Tilastointi

Työnantajan järjestämä työterveyshuolto. Työterveyshuoltoa koskevien tilastojen pohjana ovat työnantajien tilikausittain tekemät korvaushakemukset. Tiedot työnantajan järjestämästä työterveyshuollosta tilastoidaan sille kalenterivuodelle, jolle pääosa työnantajan tilikaudesta ajoittuu. Jos tilikausi jakautuu tasan kahdelle vuodelle, tilikauden toiminta luetaan edelliseen vuoteen.

Työnantajan työterveyshuollon tilastoihin sisältyvät myös hylätyjen korvaushakemusten tiedot, mikäli hakemuksesta ilmenee työnantajan järjestäneen työterveyshuoltoa. (Hakemuksista hylätään vuosittain noin 7 %.)

Palvelujen tuottajaksi on tilastoissa luokiteltu se organisaatio, jossa työnantaja on järjestänyt työterveyshuoltopalvelut suurimmalle osalle työntekijöistään.

Yrittäjien työterveyshuolto. Tiedot yrittäjien työterveyshuollosta tilastoidaan sille kalenterivuodelle, jona palvelut on annettu. Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen työterveyshuollon palveluja, on voinut hakea korvausta työnantajien korvaushakemuksella. Nämä yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin.

Opiskelijoiden terveydenhuolto. Tiedot opiskelijoiden terveydenhuollosta tilastoidaan kalenterivuositteittäin, joka on Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tilikausi.

I syfte att effektivisera företagshälsovården för lantbruksföretagare verkar en riksomfattande centralenhet i anslutning till Arbetshälsoinstitutet. FPA betalar statens andel av de rådgivnings-, utbildnings- och övriga tjänster som centralenheten tillhandahåller.

Hälsovård för studerande

Av sjukförsäkringens medel betalas ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS) för hälsovård som anordnats för studerande vid universitet och högskolor. Ersättningen bestäms enligt ett årligt maximibelopp per studerande, men är ändå högst 63 % av den godkända totala finansieringen för räkenskapsperioden.

Statistikföring

Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivaren. Grunden för statistiken över företagshälsovård är arbetsgivarnas ersättningsansökningar per räkenskapsperiod. Uppgifterna om arbetsgivarnas företagshälsovård statistikförs på det kalenderår till vilket största delen av arbetsgivarens räkenskapsperiod hänförs. Om räkenskapsperioden fördelar sig jämnt på två år hänförs räkenskapsperiodens verksamhet till föregående år.

I statistiken över arbetsgivarnas företagshälsovård ingår även data från avslagna ersättningsansökningar, om det framgår av ansökan att arbetsgivaren anordnat företagshälsovård. (Cirka 7 % av ansökningarna avslås årligen.)

Den organisation där arbetsgivaren har ordnat företagshälsovård för merparten av sina arbetstagare klassificeras i statistiken som serviceproducent.

Företagshälsovård för företagare. Data över företagshälsovård för företagare statistikförs på det kalenderår då servicen tillhandahållits. Sedan år 2006 kan en företagare, som är arbetsgivare och som ordnat företagshälsovårdstjänster för sina anställda och sig själv, söka ersättning med arbetsgivares ansökan om ersättning. Dessa företagare ingår i statistiken över arbetsgivarordnad företagshälsovård.

Hälsovård för studerande. Data över studenthälsovården statistikförs kalenderårsvis, eftersom Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskapsperiod sammanfaller med kalenderåret.

89. Työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon korvaukset 1996–2014

Ersättningar för företagshälsovård och hälsovård för studerande 1996–2014

Refunds for occupational and student health services, 1996–2014

Vuosi År Year	Työterveyshuolto Företagshälsovård Occupational health care		Maatalousyrittäjien työterveyshuolto Företagshälsovård för lantbruksföretagare Occupational health care for farmers		Opiskelijoiden terveydenhuolto Hälsovård för studerande Student health services	
	Työnantajan järjestämä Av arbetsgivare anordnad företagshälsovård Employers	Yrittäjät ¹⁾ Företagare ¹⁾ Self-employed persons ¹⁾	Työolosuhdeselvitykset Arbetsplatsutredningar Studies of farmers' working conditions	Keskusyksikön menot Centralenhetens utgifter Expenditure of the National Centre for Agricultural Health	Yhteensä ²⁾ Sammanlagt ²⁾ Total ²⁾	Hammashuolto Tandvård Dental services
1 000 € – € 1,000						
1996	95 852	426	141	..	12 647	3 604
1997	100 941	455	165	..	13 281	3 651
1998	110 228	480	191	..	13 827	..
1999	117 666	850	448	328	15 433	..
2000	129 125	1 077	635	328	15 677	..
2001	141 005	1 154	652	327	16 564	..
2002	153 065	1 248	637	320	17 806	..
2003	167 178	1 559	802	305	18 596	..
2004	177 814	1 658	857	316	19 809	..
2005	188 304	1 781	991	329	21 018	..
2006	217 553	2 300	831	229	20 842	..
2007	236 825	3 131	1 192	257	21 942	..
2008	262 237	3 252	1 253	249	21 545	..
2009	272 484	3 309	988	352	22 769	..
2010	284 819	3 068	826	349	21 781	..
2011	303 131	3 497	978	367	22 933	..
2012	320 835	3 311	1 054	333	23 021	..
2013	335 495	3 829	1 010	397	24 218	..
2014	340 600*	3 878	985	461	24 369	..

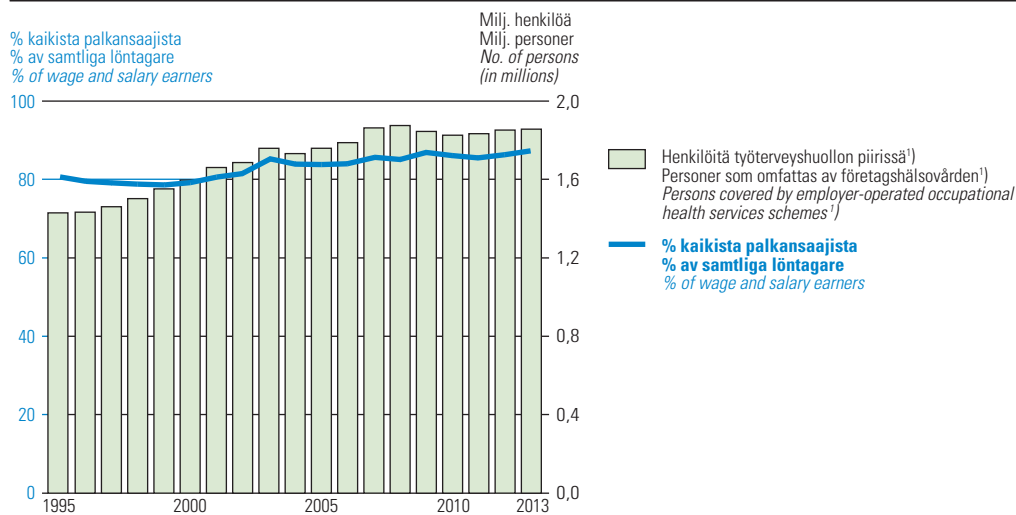
¹⁾ Sisältää vuoden 2006 alusta alkaen myös korvaukset ehkäisevän työterveyshuollon lisäksi järjestetystä sairaanhoidosta.
 Omfattar fr.o.m. 1.1.2006 också ersättningar för sjukvård som ordnats utöver preventiv företagshälsovård.
From the beginning of 2006, also includes refunds for the costs of medical care offered additionally to preventive occupational health services.

²⁾ Hammashuollon korvaukset sisältyvät 1998 lähtien vain yhteissummaan.
 Från och med 1998 ingår tandvårdsersättningarna bara i det sammanlagda beloppet.
Refunds for dental care since 1998 only included in the total figures.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot; Kelan kirjanpito.
 Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik; FPA:s bokföring.

Kuvio 42. Työterveyshuollon kattavuus palkansaajista 1995–2013
Figur 42. Företagshälsovårdens täckning, samtliga löntagare 1995–2013

Chart 42. Share of wage and salary earners covered by occupational health services, 1995–2013

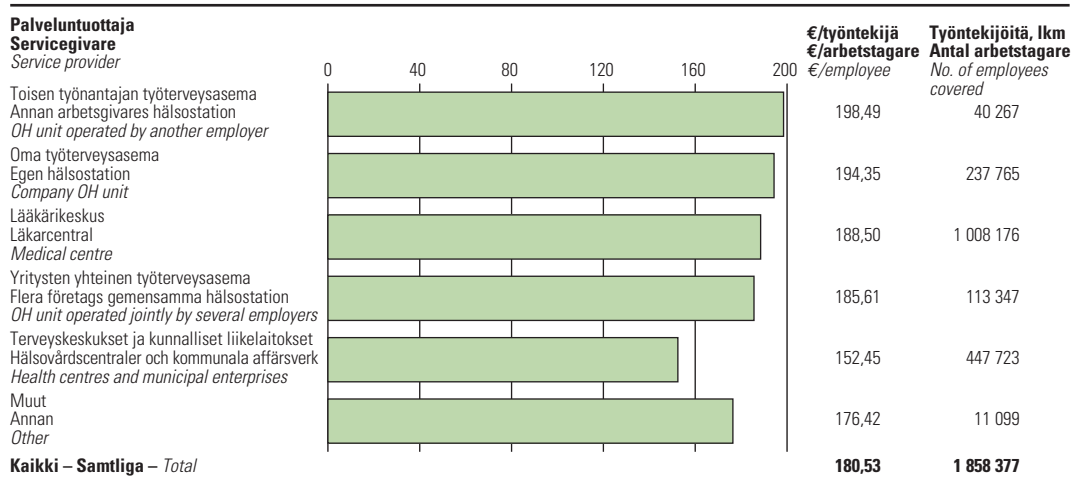

¹⁾ Ks. taul. 90 alaviite 2.
 Se tabell 90, fotnot 2.
 See also Table 90 footnote 2.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Tilastokatsaus 2015:III.
 Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Statistisk översikt 2015:III.

Kuvio 43. Työterveyshuollon korvaukset palkansaajaa kohti 2013**Figur 43. Företagshälsovårdersättning per löntagare 2013**

Chart 43. Occupational health care reimbursements per employee, 2013

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik.

90. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto 1996–2013 Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare 1996–2013 Employer-provided occupational health care, 1996–2013

Vuosi Ar Year	Henkilöitä työterveyshuollon piirissä Av företagshälsovården omfattade personer Population covered by employer-operated occupational health services schemes		Kustannukset ¹⁾ Kostnader ¹⁾ Occupational health services expenses ¹⁾		Korvaukset Ersättningar NHI refunds of occupational health services expenses		
	Palkansaaja Löntagare Employed person	Yrittäjä ²⁾ Företagare ²⁾ Self-employed person ²⁾	Milj. € Total (€ million)	Henkilöä kohti, € (2013 rahana) Per person, € (2013 års penningvärde) € per person (At 2013 prices)	Milj. € Total (€ million)	Henkilöä kohti, € (2013 rahana) Per person, € (2013 års penningvärde) € per person (At 2013 prices)	% kustannuksista ³⁾ % av kostnaderna ³⁾ As a % of expenses ³⁾
	Lukumäärä Antal Number	% palkansaajana toimivasta työvoimasta % av samtliga löntagare % of total employee population	Lukumäärä Antal Number				
1996	1 434 567	79,6	•	207,1	195,15	95,9	46,3
1997	1 462 330	79,2	•	218,9	199,98	100,9	46,1
1998	1 503 764	78,9	•	241,3	211,38	110,2	45,7
1999	1 553 492	78,7	•	257,0	215,40	117,7	45,8
2000	1 598 482	79,3	•	285,4	224,95	129,1	45,2
2001	1 662 565	80,7	•	313,2	231,36	141,0	45,0
2002	1 687 904	81,6	•	340,7	244,01	153,1	44,9
2003	1 760 599	85,4	•	375,3	255,58	167,2	44,5
2004	1 733 615	84,0	•	400,3	276,15	177,8	44,4
2005	1 760 808	83,9	•	425,7	286,72	188,3	44,2
2006	1 789 528	84,1	7 803	459,1	299,11	217,6	47,4
2007	1 864 833	85,6	12 989	498,8	304,13	236,8	47,5
2008	1 876 894	85,0	14 994	562,3	327,43	262,2	46,6
2009	1 846 786	87,0	16 575	598,9	354,46	272,5	45,5
2010	1 827 511	86,2	19 113	625,7	369,45	284,8	45,5
2011	1 835 282	85,6	22 178	684,2	388,82	303,1	44,3
2012	1 853 715	86,4	25 228	733,4	401,58	320,8	43,7
2013	1 858 377	87,4	28 737	775,7	417,42	335,5	43,2

¹⁾ Kelan hyväksymät kustannukset.
Kostnader godkända av FPA.
Expenses recognized by Kela.

²⁾ Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajan korvaushakemuksella.
Fr.o.m. år 2006 har företagare som i egenskap av arbetsgivare anordnat sjukvårdsservice för sina anställda och sig själva kunnat ansöka om kostnadsersättning med samma ansökningsblankett som arbetsgivare.
Since 2006, self-employed persons with hired staff who have arranged for medical care coverage for their staff and themselves have been able to claim reimbursement with the claim form intended for employers.

³⁾ Pääsääntöisesti enintään 50 % hyväksytyistä kustannuksista (kustannuksilla työntekijäkohtaiset laskennalliset enimmäismäärät).
I regel högst 50 % av de godkända kostnaderna (enligt kalkylerade maximibelopp per arbetstagare).
As a general rule, up to 50% of recognized expenses (based on a fixed maximum expenditure per employee).

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Tilastokatsaus 2015:III.

Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Statistisk översikt 2015:III.

91. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto korvausluokittain 1996–2013
Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare, enligt ersättningsklass 1996–2013
Employer-provided occupational health care by reimbursement class, 1996–2013

Vuosi År Year	Työterveyshuolto (korvausluokka I) Företagshälsovård (ersättningsklass I) Occupational health care (reimbursement class I)					Sairaanhoito ja muu terv.huolto (korvausluokka II) Sjukvård och annan hälsovård (ersättningsklass II) Medical care, other health care (reimbursement class II)		
	Työntekijöitä huollon piirissä Fhv-omfattade arbetstagare No. of employees covered	Kustannukset ¹⁾ , milj. € Kostnader ¹⁾ , milj. € Costs ¹⁾ , € million	Korvaukset, milj. € – Reimbursements, € million	Ersättningar, milj. € – Reimbursements, € million		Työntekijöitä huollon piirissä Fhv-omfattade arbetstagare No. of employees covered	Kustannukset ¹⁾ , milj. € Kostnader ¹⁾ , milj. € Costs ¹⁾ , € million	Korvaukset, milj. € Ersättningar, milj. € Reimbursements, € million
			Yhteensä Samman- lagt Total	Korvaus 50 % Ersättning 50 % Reimburse- ment (50%)	Korvaus 60 % Ersättning 60 % Reimburse- ment (60%)			
1996	1 434 567	81,1	38,1	•	•	1 199 362	125,9	57,8
1997	1 462 330	86,4	40,3	•	•	1 221 998	132,5	60,6
1998	1 503 764	95,0	43,9	•	•	1 268 291	146,3	66,3
1999	1 553 492	101,3	46,8	•	•	1 335 525	155,7	70,9
2000	1 598 482	111,1	51,4	•	•	1 388 115	174,3	77,8
2001	1 662 565	119,8	55,4	•	•	1 450 109	193,4	85,6
2002	1 687 904	131,3	60,9	•	•	1 485 792	209,3	92,2
2003	1 760 599	146,1	67,5	•	•	1 529 624	229,2	99,7
2004	1 733 615	154,9	71,5	•	•	1 565 844	245,3	106,3
2005	1 760 808	163,6	75,2	•	•	1 595 270	262,1	113,1
2006	1 789 528	179,0	96,6	•	•	1 628 662	280,1	120,9
2007	1 864 833	194,5	105,6	•	•	1 689 294	304,3	131,2
2008	1 876 894	212,5	114,8	•	•	1 730 632	349,8	147,5
2009	1 846 786	222,1	118,3	•	•	1 713 863	376,8	154,2
2010	1 827 511	237,3	125,0	•	•	1 708 835	388,5	159,8
2011	1 835 282	265,2	133,8	6,0	127,8	1 725 706	419,0	169,3
2012	1 853 715	291,3	143,3	3,2	140,1	1 746 335	442,1	177,5
2013	1 857 660	320,4	152,9	2,6	150,3	1 748 097	455,3	182,6

¹⁾ Kelan hyväksymät kustannukset.
 Kostnader godkända av FPA.
 Costs recognized by Kela.

Huom. Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut ha-
 kea korvausta työnantajan korvaushakemuksella.

Anm. Fr.o.m. år 2006 har företagare som i egenskap av arbetsgivare anordnat sjukvårdsservice för sina anställda och sig själva kunnat ansöka om kostnads
 ersättning med samma ansökningsblankett som arbetsgivare.

N.B. Since 2006, self-employed persons with hired staff who have arranged for medical care coverage for their staff and themselves have been able
 to claim reimbursement with the claim form intended for employers.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik.

92. Työnantajan järjestämän työterveyshuollon sisältö 1996–2013 Den av arbetsgivare anordnade företagshälsovården 1996–2013

Services provided by employers under occupational health care schemes, 1996–2013

Vuosi År Year	Kohteena työympäristö Med inriktning på arbetsmiljön Targeted at workplaces			Kohteena työntekijä Med inriktning på arbetstagaren Targeted at employees				
	Työpaikka- selvitykset Arbetsplats- utredningar Workplace surveys	Ryhmän neuvonta ja ohjaus ¹⁾ Grupp- rådgivning och -handledning ¹⁾ Group counselling ¹⁾	Yksilön neuvonta- ja ohjauskäynnit ¹⁾ Individuella rådgivnings- och handlednings- besök ¹⁾ Individual counselling visits ¹⁾	Terveystar- kastukset Hälsokont- roller Health examinations	Saira- hoitokäynnit Sjukvårds- besök Medical care (visits)	Muut terveyden- huollon käynnit ²⁾ Övriga företags- hälsovårds- besök ²⁾ Other visits to a health care provider ²⁾	Laboratorio- tutkimukset Laboratorie- undersök- ningar Laboratory examinations	Kuvanta- minen Bild- diagnostik Medical imaging
	1 000 tuntia – 1 000 timmar – 1,000 hours			1 000 kpl – 1 000 st. – Thousands				
1996	153,4	.	.	912,2	3 786,7	.	3 573,4	298,8
1997	158,9	.	.	930,1	3 772,2	.	3 758,3	299,4
1998	171,9	.	.	929,2	3 850,7	.	4 025,0	334,0
1999	183,9	.	.	935,8	3 964,1	.	4 189,0	337,9
2000	184,1	.	.	993,6	4 218,8	.	4 584,0	360,9
2001	192,8	.	.	1 023,9	4 444,4	.	4 981,2	380,4
2002	246,2	.	.	984,0	4 510,4	.	5 105,7	377,4
2003	234,8	.	.	972,5	4 607,4	.	5 666,4	394,1
2004	261,3	.	.	986,9	4 675,8	.	5 842,9	401,1
2005	261,7	.	.	961,2	4 773,9	.	6 194,4	404,4
2006	285,5	.	.	960,5	4 810,3	.	6 202,0	421,7
2007	288,7	.	.	1 000,7	4 945,4	.	6 549,2	426,2
2008	314,9	.	.	1 021,5	5 245,6	.	6 473,0	452,9
2009	346,7	.	.	955,7	5 122,6	.	6 501,9	497,4
2010	361,6	.	.	973,7	5 072,0	.	6 388,6	479,3
2011	448,8	204,3	528,5	1 113,6	5 408,0	28,4	7 764,8	516,1
2012	486,7	229,5	632,4	1 113,5	5 194,8	27,4	7 027,6	530,4
2013	507,4	234,2	727,6	1 163,3	5 128,3	28,6	7 031,3	603,7
2013								
Kaikki –								
Samtliga – Total	507,4	234,2	727,6	1 163,3	5 128,3	28,6	7 031,3	603,7
Lääkäri								
Läkare								
Physician	92,3	55,3	95,3	417,7	3 510,9	7,6	.	.
Terveydenhoitaja								
Hälsovårdare								
Public health nurse	263,6	120,6	284,4	611,1	1 097,0	21,0	.	.
Fysioterapeutti								
Fysioterapeut								
Physiotherapist	125,5	38,3	245,4	66,8	302,0	–	.	.
Psykologi								
Psykolog								
Psychologist	25,3	19,1	102,2	31,4	3,2	–	.	.
Erikoislääkäri								
Specialläkare								
Specialist physician	0,1	0,0	0,3	30,2	215,3	–	.	.
Muu asiantuntija								
Annan sakkunnig								
Other expert	0,8	0,8	–	6,1	–	–	.	.

¹⁾ Työympäristöön kohdistuneessa toiminnassa tilastoitiin ennen vuotta 2011 tietojen antamiseen ja ohjaukseen käytetyt tunnit. Vuodesta 2011 lähtien on tilastoitu ryhmän neuvontaan ja ohjaukseen käytetyt tunnit sekä yksilön neuvonta- ja ohjauskäynnit.
Av den arbetsmiljöinriktade verksamheten statistikfördes före år 2011 antalet timmar som använts för information och handledning. Från år 2011 statistikförs antalet timmar som använts för grupprådgivning och -handledning samt antalet individuella rådgivnings- och handledningsbesök.
In the statistics on activities focusing on the working environment, the unit of observation before 2011 was the number of hours dedicated to information provision and counselling. Since 2011, the number of hours dedicated to group counselling and the number of individual counselling visits have been used as the units of observation.

²⁾ Vuodesta 2011 lähtien sairaanhoitokäynnit ja muun terveydenhuollon käynnit on tilastoitu erikseen. Ennen vuotta 2011 muun terveydenhuollon käynnit sisältyivät sairaanhoitokäynteihin.
Från år 2011 statistikförs sjukvårdsbesök och besök som hänförs sig till annan hälsovård separat. Före år 2011 ingick besök som hänförs sig till annan hälsovård i sjukvårdsbesök.
Medical care visits and other visits to a health care provider have been separated in the statistics since 2011. Other visits to a health care provider were included in the medical care visits before 2011.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik.

93. Yrittäjien työterveyshuolto 1996–2014

Företagshälsovård för företagare 1996–2014

Occupational health care for the self-employed, 1996–2014

Vuosi År Year	Henkilöt, joille maksettu korvauksia Personer som fått ersättningar Number of benefit recipients	Yrittäjien työterveyshuolto Företagshälsovården för företagare Occupational health services for the self-employed				Maatalousyrittäjien työolosuhdeselvitykset Utredningar om lantbruks- företagares arbetsförhållanden Studies of farmers' working conditions			
		Kohteena työympäristö Med inriktning på arbetsmiljön Targeted at workplaces	Kohteena yrittäjä Med inriktning på företagaren Targeted at the self-employed				Tilakäynnit, tuntia Gårdsbesök, timmar Farm visits, hours	Haastattelut, kpl Interviewer, st. Interviews, number	
			Työpaikkaselvitykset, tuntia Arbetsplatsutredningar, timmar Workplace surveys, hours	Terveystarkas- tukset, kpl Hälsö- kontroller, st. Health examinations, number	Sairaanhoito- käynnit, kpl Sjukvårds- besök, st. Medical care (visit), number	Tutkimukset, kpl Undersökningar, st. Examinations, number			
						Laboratorio Laborato- rium Laboratory			Kuvantaminen Bildiagnostik Medical imaging
1996	9 750	232	12 957	•	28 854	269	6 172	1 645	
1997	9 585	133	13 294	•	28 664	351	6 521	1 369	
1998	9 958	146	13 795	•	28 959	445	8 164	1 524	
1999	12 925	175	16 935	•	39 505	500	19 649	1 392	
2000	14 108	179	17 794	•	40 929	421	25 687	1 373	
2001	15 345	172	18 539	•	45 560	479	25 812	1 387	
2002	17 286	135	20 385	•	51 513	572	22 694	1 540	
2003	19 489	256	24 008	•	61 154	626	27 842	1 705	
2004	19 726	416	25 768	•	74 213	661	28 868	1 705	
2005	18 824	228	22 454	•	63 149	671	30 444	1 568	
2006	20 602 ¹⁾	591	21 616	4 902	66 057	1 278	30 345	1 799	
2007	24 071 ¹⁾	889	23 586	9 477	79 340	1 971	41 844	1 799	
2008	24 162 ¹⁾	733	22 214	14 342	83 375	2 413	40 747	1 670	
2009	24 218 ¹⁾	1 470 ²⁾	20 614	16 506	83 159	2 722	35 794	.. ²⁾	
2010	20 166 ¹⁾	1 468 ²⁾	19 110	18 928	82 175	2 997	29 186	.. ²⁾	
2011	21 805 ¹⁾	2 494 ²⁾	18 267	20 343	84 334	3 199	33 409	.. ²⁾	
2012	21 267 ¹⁾	3 474 ²⁾	19 533	17 257	83 486	3 296	30 412	.. ²⁾	
2013	21 415 ¹⁾	3 370 ²⁾	17 413	20 908	90 919	3 666	32 368	.. ²⁾	
2014	21 269 ¹⁾	3 854 ²⁾	17 030	20 596	88 504	3 245	30 344	.. ²⁾	

¹⁾ Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajien korvaushakemuksella. Nämä yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin (ks. taul. 90). Fr. o.m. år 2006 har företagare som i egenskap av arbetsgivare anordnat sjukvårdsservice för sina anställda och sig själva kunnat ansöka om kostnadsersättning med samma ansökningsblankett som arbetsgivare. Dessa företagare ingår i statistiken över företagshälsovård anordnad av arbetsgivare (se tabell 90).

Since 2006, self-employed persons with hired staff who have arranged for medical care coverage for their staff and themselves have been able to claim reimbursement with the claim form intended for employers. These self-employed persons are included in the statistics on employer-operated occupational health services schemes (see Table 90).

²⁾ Työolosuhdehaastatteluihin ei ole kerätty enää tietoa vuodesta 2009 alkaen. Nämä tiedot sisältyvät työpaikkaselvityksiin.

Sedan år 2009 samlas inte längre uppgifter om arbetsförhållanden in genom intervjuer.

Data about interviews focusing on workplace conditions have not been gathered since 2009.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik.

94. Opiskelijoiden terveydenhuolto 1996–2014**Hälsovård för studerande 1996–2014***Student health services, 1996–2014*

Vuosi År Year	Opiskelijoita terveydenhuollon piirissä Antal studerande Scheme members: Total	Lääkäriissäkäynnit, 1 000 kpl Läkarbesök, 1 000 st. Visits to doctors (Thousands)		Yleislääkäriissä- käyntien osuus kaikista, % Allmänläkar- besök, % Visits to GP as a % of total	Hammas- lääkäriissä- käynnit, 1 000 kpl Tandläkarbesök, 1 000 st. Visits to dentists (Thousands)	Tutkimukset, 1 000 kpl Undersökningar, 1 000 st. Examinations (Thousands)	
		Sairaanhoito Sjukvård Medical care	Terveystarkastukset Hälsokontroller Health examinations			Laboratorio Laboratorium Laboratory	Kuvantaminen Bilddiagnostik Medical imaging
1996	113 296	158,4	3,5	64,6	122,6	189,7	31,3
1997	115 538	157,5	3,7	66,4	125,1	190,2	26,8
1998	117 944	153,6	3,7	66,0	125,9	194,8	27,6
1999	121 115	141,4	..	65,7	124,1	184,0	23,2
2000	124 772	134,9	3,9	66,1	123,1	180,6	25,3
2001	130 089	131,3	3,9	68,3	120,4	196,4	26,9
2002	134 157	127,2	3,7	70,5	119,4	200,8	27,1
2003	138 544	126,9	4,1	70,5	126,3	205,1	26,8
2004	141 424	126,3	3,7	71,9	121,2	208,9	26,3
2005	144 488	123,5	2,9	71,4	118,0	211,7	26,2
2006	145 314	124,7	3,2	72,3	122,4	209,0	22,8
2007	144 929	118,9	2,6	71,2	121,1	215,3	18,3
2008	141 715	113,4	5,9	71,3	118,4	203,7	19,7
2009	135 436	102,6	7,6 ¹⁾	73,8	107,6	178,1	17,2
2010	135 717	93,1	7,6 ¹⁾	75,8	104,2	165,0	17,7
2011	135 171	88,6	8,9 ¹⁾	76,4	99,7	162,4	16,1
2012	135 750	90,7	8,6 ¹⁾	76,5	97,9	175,1	16,0
2013	134 628	93,7	9,3	64,5	93,3	182,9	17,1
2014	134 746	88,5	8,8	63,4	90,0	185,4	17,1

¹⁾ Lukuvuosi.
Läsåret.
Academic year.

Lähde: Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön vuosikertomukset 1996–2005; Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö.

Källa: Studenternas hälsovårdsstiftelse, årsredovisningarna 1996–2005; Studenternas hälsovårdsstiftelse.

4.6 Kansainväliset sairaanhoitoetuudet

Euroopan unionin lainsäädäntö ja Suomen solminat sairaanhoito- ja sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuvaan terveysturvaan. Tämän seurauksena kotikuntalain mukainen kotikunta ja sairausvakuutuslain mukainen sairausvakuuttaminen eivät ole ainoat osoitukset siitä, että henkilöllä on oikeus saada sairaanhoitoa Suomessa tai sairaanhoitokorvauksia Suomesta. Vastaavasti Suomessa sairausvakuutetuilla ja henkilöllä, joiden sairaanhoitokustannuksista Suomi on taloudellisesti vastuussa, on oikeus saada sairaanhoitoa ja korvauksia oleskellessaan Suomen rajojen ulkopuolella.

Kansainvälisestä sairaanhoidosta on kyse silloin, kun henkilö saa tai hänelle syntyy tarve saada terveydenhuoltopalveluita muualla kuin asuinmaassaan. Tämän lisäksi kansainvälistä sairaanhoitoa ovat myös ne tilanteet, joissa asuinmaa lainsäädännössä määritellyn syyn (mm. työnteko) perusteella ei ole taloudellisesti vastuussa henkilölle asuinmaassa annetun terveydenhuoltopalvelun kustannuksista. Näissä tilanteissa henkilö ei välttämättä itse liiku asuinvaltionsa rajojen ulkopuolelle.

Kansainvälistä sairaanhoitoa säänteleviä määräyksiä löytyy pääosin sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetuista EU-asetuksista sekä kansainvälisistä sosiaaliturva- ja sairaanhoitosopimuksista. Kansainvälisen sairaanhoidon tilanteista ja niihin liittyvistä viranomaisten tehtävistä on säännelty rajat ylittävää terveydenhuoltoa koskevassa laissa, sairausvakuutuslaissa sekä osittain myös laissa sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta.

Kansainvälisen sairaanhoidon etuudet

Kelassa kansainväliseen sairaanhoitoon kuuluvia etuuksia ovat *hoito-oikeudet*, *kansainväliset sairaanhoitokorvaukset*, *valtion korvaus*, *kansainvälisten sairaanhoitokustannusten valtioiden välinen laskutus* sekä *ennakkoluvallinen hoitoon hakeutuminen*. Viimeksimainitusta ei vielä ole saatavilla tilastoja, koska työ on Kelassa pääosin manuaalista.

Ennakkoluvallinen hoitoon hakeutuminen. Hoitoon hakeutuminen tarkoittaa tilannetta, jossa henkilö varta vasten matkustaa saadakseen terveydenhuoltopalveluita toisesta EU- tai Eta-maasta tai Sveitsistä. Henkilö voi hakea hoitoon hakeutumiseen erikseen luvan, jolloin hänen omat kustannuksensa sekä hoidon että matkan

4.6 Internationella sjukvårdsförmåner

Europeiska unionens lagstiftning och de överenskommer om sjukvård och social trygghet som Finland har ingått medför vissa undantag i fråga om den bosättningsbaserade hälsotryggheten. Det innebär att hemkommunen enligt lagen om hemkommunen eller sjukförsäkring enligt sjukförsäkringslagen inte är de enda bevisen för att en person har rätt att få sjukvård i Finland eller sjukvårdsersättningar från Finland. Personer som är sjukförsäkrade i Finland och personer för vilkas sjukvårdskostnader Finland har det ekonomiska ansvaret har på motsvarande sätt rätt att få sjukvård och ersättningar då de vistas utanför Finlands gränser.

Internationell sjukvård innebär att en person får eller behöver få hälso- eller sjukvårdstjänster i något annat land än sitt bosättningsland. Med internationell sjukvård avses dessutom situationer där bosättningslandet på grund av orsak som anges i lagstiftningen (t.ex. arbete) inte har det ekonomiska ansvaret för kostnaderna för hälso- och sjukvård som en person får i bosättningslandet. I sådana situationer rör sig personen inte nödvändigtvis utanför sitt bosättningslands gränser.

Bestämmelser om internationell sjukvård finns i huvudsak i EU-förordningarna om samordning av de sociala trygghetssystemen samt i internationella överenskommer om social trygghet och sjukvård. Bestämmelser om internationell sjukvård i specifika fall och myndigheters uppgifter i anslutning till dem finns i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård, sjukförsäkringslagen och delvis också i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Internationella sjukvårdsförmåner

Till FPA-förmåner i anslutning till den internationella sjukvården räknas *rätten till vård*, *internationella sjukvårdsersättningar*, *statlig ersättning*, *fakturerings av internationella sjukvårdskostnader mellan länder* samt *planerad vård med förhandstillstånd*. Statistik om den sist nämnda saknas tillsvidare eftersom arbetet i huvudsak görs manuellt på FPA.

Planerad vård med förhandstillstånd. Med planerad vård avses att en person gör en resa enkom för att få hälso- och sjukvårdstjänster i ett annat EU- eller EES-land eller Schweiz. Personen kan separat ansöka om tillstånd för den planerade vården, och då blir de egna kostnaderna för såväl vården som resan och vistelsen mindre.

ja oleskelun osalta jäävät pienemmiksi. Jos lupa myönnetään, henkilö maksaa kyseisestä hoidosta vain hoitoa antavan maan asiakasmaksun, ja hoitoa antava maa laskee loput kustannuksista luvan myöntäneeltä maalta. Hoitoon liittyvät matkakustannukset korvataan henkilön kotoa aina luvassa mainittuun hoitopaikkaan asti, ja henkilö voi muiden edellytysten täytyessä myös saada yöpymisrahaa oleskelukustannuksen kattamiseksi. Etuutena ennakkoluvallinen hoitoon hakeutuminen käsittää mainittuun lupaprosessiin liittyviä hallinnollisia tehtäviä.

Hoito-oikeudet. Hoito-oikeus etuutena tarkoittaa sitä, että Kela määrittelee erilaisissa rajat ylittävissä tilanteissa henkilön oikeuden saada terveydenhuollon palveluita Suomessa ja ulkomailla ja myöntää oikeuden osoittamiseen tarvittavia asiakirjoja ja todistuksia. Kela määrittelee myös henkilön oikeuden saada näissä tilanteissa Kelan maksamia sairaanhoitokorvauksia.

Hoito-oikeuksien myöntäminen on eurooppalaista sairaanhoitokorttia lukuun ottamatta Kelassa manuaalista työtä, joten tilastoja ei ole saatavilla kuin eurooppalaisesta sairaanhoitokortista. Tällä hetkellä Kela kehittää hoito-oikeuksien myöntämistä ja hallinnoimista varten uutta hoito-oikeusjärjestelmää, joka on tarkoitus ottaa käyttöön kesäkuussa 2016.

Kansainväliset sairaanhoitokorvaukset. Suomessa sairausvakuutetulla ja henkilöllä, jonka sairaanhoitokustannuksista Suomi on taloudellisesti vastuussa, on oikeus saada sairaanhoitoa Suomen kustannuksella, kun hän asuu tai oleskelee tilapäisesti ulkomailla. Sairaanhoito-oikeuden laajuus ja siitä asiakkaalle viime kädessä aiheutuvat kustannukset ovat riippuvaisia hoitoa antavasta maasta, sen maan lainsäädännöstä, oleskelun kestosta ja oleskelun syystä.

EU- ja Eta-maissa ja Sveitsissä asuvalla (pääsääntöisesti yli vuoden oleskelu) on oikeus saada kaikki tarvitseman sairaanhoito asuinmaassaan. Hän myös maksaa saastaan hoidosta kyseisen maan asiakasmaksun. Henkilö, joka tilapäisesti oleskelee ulkomailla, on oikeutettu saamaan lääketieteellisistä syistä välttämätöntä sairaanhoitoa. Tämä kattaa sen hoidon, joka on tarpeen, jotta henkilö voisi jatkaa oleskeluaan aikaisemmin suunnitellun ajanjakson. Sekä asuvat että tilapäisesti oleskelevat ovat oikeutettuja saamaan hoidon kyseisen maan asiakasmaksulla. EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin osalta henkilö on myös oikeutettu varta vasten matkustamaan toiseen maahan saadakseen hoitoa. Asiakkaalle jäävä omavastuu on riippuvainen siitä, onko henkilölle myönnetty ennakkolupa vai ei. Omatoimisesti ilman ennakkolupaa hoitoa hakevat henkilöt maksavat aina hoidosta aiheutuneet kustannukset ensin itse ja hakevat jälkikäteen korvauksia.

Suomessa sairausvakuutetulla on sairausvakuutuslain nojalla oikeus korvaukseen, jos hän sairastuu äkillisesti

Om tilstånd beviljas betalar personen endast den klientavgift som gäller i det land som ger vården och det vårdgivande landet fakturerar det land som beviljat tillståndet för resten av kostnaderna. Kostnaderna för resor i anslutning till vården ersätts från hemmet ända till den vårdenhet som avses i tillståndet, och personen kan också få övernattningspenning som ersättning för vistelsekostnaderna om de andra villkoren uppfylls. Planerad vård med förhandstillstånd som förmån omfattar administrativa uppgifter i anslutning till tillståndsprocessen.

Rätt till vård. Rätt till vård som förmån innebär att FPA i olika gränsöverskridande situationer fastställer en persons rätt till hälso- och sjukvårdstjänster i Finland och utomlands och beviljar sådana dokument och intyg som behövs för att påvisa rätten till vård. FPA fastställer också personens rätt att få sjukvårdsersättningar från FPA i sådana situationer.

Med undantag för det europeiska sjukvårdskortet beviljas rätt till vård manuellt på FPA, så statistik finns bara att tillgå om det europeiska sjukvårdskortet. FPA tar som bäst fram ett nytt system för beviljande och administrering av rätt till vård. Systemet planeras att tas i bruk i juni 2016.

Internationella sjukvårdsersättningar. Personer som är sjukförsäkrade i Finland och personer för vilkas sjukvårdskostnader Finland har det ekonomiska ansvaret har rätt till sjukvård på Finlands bekostnad när de bor eller vistas tillfälligt utomlands. Rätten till sjukvård är i fråga om omfattning och de kostnader som kunden i sista hand måste betala beroende av det vårdgivande landet och dess lagstiftning samt längden på och orsaken till vistelsen.

Personer som bor i EU- och EES-länderna och i Schweiz (vistelsen varar i regel mer än ett år) har rätt till all den sjukvård de behöver i sitt boplatansland. De betalar också den klientavgift som uppbärs i landet i fråga för den vård de fått. Personer som tillfälligt vistas utomlands är berättigade till sjukvård som är nödvändig av medicinska orsaker. Detta innefattar den vård som behövs för att personen i fråga kan fortsätta vistelsen så länge som planerat. Såväl personer som är bosatta som personer som tillfälligt vistas i landet i fråga har rätt till vård mot den klientavgift som tas ut i landet i fråga. I fråga om EU- och EES-länder och Schweiz har personer också rätt att enkom resa till ett annat land för att få vård. Kundens självrisk beror på om förhandstillstånd beviljats eller ej. Personer som på eget initiativ utan förhandstillstånd söker vård betalar först alltid vårdkostnaderna själv och söker ersättning i efterhand.

Personer som är sjukförsäkrade i Finland har med stöd av sjukförsäkringslagen rätt till ersättning om de plötsligt

tai tarvitsee raskauteen tai synnytykseen liittyvää hoitoa oleskellessaan tilapäisesti EU- ja Eta-maiden tai Sveitsin ulkopuolella. Oikeutta korvaukseen ei ole, jos varta vasten matkustaa kyseisiin maihin saadakseen hoitoa.

Jos asiakas on maksanut sairaanhoidosta aiheutuneet kustannukset itse, on hänellä jälkikäteen oikeus saada Kelalta sairaanhoitokorvauksia. Jos henkilö on sairastunut äkillisesti toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä tai saanut ennakkoluvan matkustaa kyseisiin maihin saadakseen hoitoa, korvaus määritellään joko hoitoa antavan maan korvaustason tai sen mukaan, mitä vastaava hoito Suomen julkisessa terveydenhuollossa olisi asiakkaalle maksanut. Kaikissa muissa tilanteissa korvaus käsittää sairausvakuutuslain mukaisen sairaanhoitokorvauksen, jolloin korvattavuus ja korvauksen suuruus on sama kuin kansallisissa tilanteissa.

Vastaavasti EU- ja Eta-maissa ja Sveitsissä sairausvakuutetut ja heidän perheenjäsenensä ovat Suomessa oleskelunsa aikana oikeutettuja saamaan sairaanhoitoa Suomen julkisessa terveydenhuollossa kotikuntalaisen asiakasmaksuilla. Myös eräät Suomen solmimat sosiaaliturvasopimukset (mm. Australia) sisältävät vastaavat oikeudet tilapäisen Suomessa oleskelun ajalle. Mainituilla henkilöillä on pääsääntöisesti myös oikeus hakea Kelalta sairausvakuutuslain mukaisia sairaanhoitokorvauksia, jos he asioivat Suomen yksityisessä terveydenhuollossa.

Valtion korvaus. Kun julkinen terveydenhuolto antaa terveydenhuoltopalveluita henkilölle, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa mutta jolla jonkun kansainvälisen tai kansallisen säännön nojalla on oikeus saada terveydenhuoltopalveluita Suomessa, sillä on oikeus hakea valtiolta korvausta hoidosta aiheutuneista kustannuksista. Tätä etuutta kutsutaan valtion korvaukseksi. Valtion korvausta voidaan maksaa myös tilanteissa, jossa Suomessa asuvalla henkilöllä on Suomessa kotikunta, mutta hänen sairaanhoidostaan aiheutuneista kustannuksista vastaa toinen EU- tai Eta-maa tai Sveitsi.

Korvaus maksetaan valtion varoista julkisen terveydenhuollon ylläpitäjille eli kunnille tai kuntayhtymille. Kustannuksista korvataan enintään palvelun järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten määrä, josta on vähennetty asiakkaalta perityt asiakasmaksut. Tämä tarkoittaa niitä kustannuksia, jotka kunta korvaksi asukkaansa hoidosta toiselle terveydenhuollon toimintayksikköä tai sairaanhoitopiiriin kuntayhtymää ylläpitävälle kunnalle tai kuntayhtymälle (= ns. vieraskuntalaskutus).

Kansainvälisten sairaanhoitokustannusten valtioiden välinen laskutus. Kun henkilö on EU-lainsäädännön nojalla saanut sairaanhoitoa toisessa EU- tai Eta-maassa

insjuknar eller behöver vård i samband med graviditet eller förlossning under en tillfällig vistelse utanför EU- eller EES-länderna eller Schweiz. Rätt till ersättning utelämnas om man enkom rest till dessa länder för att få vård.

Om kunden betalar kostnaderna för sjukvården själv har han eller hon rätt till sjukvård ersättningar från FPA i efterskott. Om en person blivit akut sjuk i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz eller fått ett förhandstillstånd att resa till dessa länder för att få vård fastställs ersättningen antingen enligt ersättningsnivån i det land där vården givits eller enligt vad motsvarande vård inom den offentliga hälso- och sjukvården hade kostat för patienten. I övriga situationer innebär ersättningen sjukvård ersättning enligt sjukförsäkringslagen. Det huruvida ersättning betalas och ersättnings storlek motsvarar då nationella situationer.

På motsvarande sätt är personer som är sjukförsäkrade i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz samt deras familjer berättigade att under vistelse i Finland få sjukvård inom den offentliga hälso- och sjukvården för samma klientavgift som kommuninvånare. Motsvarande rättigheter för personer som tillfälligt vistas i Finland ingår även i de trygghetsavtal som Finland ingått med vissa andra länder (bl.a. Australien). Dessa personer har dessutom i regel rätt att hos FPA söka sjukvård ersättningar enligt sjukförsäkringslagen när de vänder sig till den privata hälso- och sjukvården i Finland.

Statlig ersättning. När den offentliga hälso- och sjukvården ger hälso- och sjukvårdstjänster till personer som saknar hemkommun i Finland men som med stöd av vissa internationella eller nationella bestämmelser har rätt att få sådana tjänster i Finland har den rätt att söka statlig ersättning för vårdkostnaderna. Förmånen kallas för statlig ersättning. Statlig ersättning kan också betalas då en person är bosatt och har hemkommun i Finland, men ett annat EU-land eller EES-land eller Schweiz står för personens sjukvårdskostnader.

Ersättningen betalas ur statens medel till den instans som är huvudman för hälso- och sjukvården, dvs. kommunen eller samkommunen. Av kostnaderna ersätts högst det belopp som det kostar att anordna tjänsten, minskat med de klientavgifter som tagits ut av kunden. Med det här avses de kostnader som en kommun med anledning av vård för en av sina invånare skulle ersätta till en annan kommun eller samkommun som är huvudman för en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt (= s.k. fakturerings p.g.a. annan kommun).

Fakturerings av internationella sjukvårdskostnader mellan länderna. När en person fått sjukvård i en annan EU- eller EES-stat eller i Schweiz med stöd av EU-lagstiftning

tai Sveitsissä ja maksanut saamastaan hoidosta vain asiakasmaksun, on kyseisellä maalla oikeus veloittaa loput hoidosta aiheutuneet kustannukset sairaanhoidosta vastuussa olevalta maalta. Maiden kustannusvastuu määräytyy EU-lainsäädännössä tarkoin säädetyin perustein. Kustannusvastuussa oleva maa myöntää henkilölle pääsääntöisesti myös hänen sairaanhoito-oikeuttaan osoittavan todistuksen. Valtioiden välinen laskutus suoritetaan näiden rekisteröityjen tai muulla tavalla voimassa olevien hoito-oikeustodistusten perusteella.

Kustannuksia laskutetaan maiden välillä joko todellisiin hoitokustannuksina tai kiinteämääräisinä summina. Todellisten kustannusten laskuttaminen on EU-lainsäädäntöä soveltavien valtioiden välillä sairaanhoitokustannusten laskutuksen pääsääntönä. Tämä tarkoittaa, että maat laskuttavat terveydenhuollon kustannuksia, jotka ovat tosiasiallisesti aiheutuneet henkilöille annetuista sairaanhoidosta. Kun kyse on eläkkeensaajista ja heidän perheenjäsenistä sekä sellaisista perheenjäsenistä, jotka asuvat muussa EU-lainsäädäntöä soveltavassa valtiossa kuin vakuutettu, voivat maat halutessaan laskuttaa myös kiinteämääräisiä kustannuksia. Tämä tarkoittaa, että hoitokustannukset laskutetaan toiselta maalta keran vuodessa keskimääräiseksi määritellyn kiinteämääräisen kuukausittaisen summan mukaisena. Kyseinen kuukausittainen summa laskutetaan riippumatta siitä, onko henkilö tosiasiallisesti saanut sairaanhoitoa vai ei. Suomi on ollut yksi kiinteämääräisiä summia laskuttavista maista, mutta siirtyy laskuttamaan todellisia kustannuksia kaikkien henkilöryhmien osalta 1.1.2016 alkaen.

EU-lainsäädäntöä soveltavat valtiot voivat myös erikseen sopia, että hoitoetuksien kustannusten korvaamisesta niiden välillä luovutaan joko kokonaan tai osittain. Suomella on sairaanhoitokustannusten korvaamisesta luopumista koskevat sopimukset Pohjoismaiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa.

och betalat endast klientavgift för vården har landet i fråga rätt att fakturera resten av kostnaderna av det land som ansvarar för sjukvården. Kostnadsansvaret mellan länderna bestäms utifrån noggrant fastställda grunder i EU-lagstiftning. Det land som har kostnadsansvaret beviljar i regel också intyg som påvisar rätten till sjukvård. Faktureringen mellan länderna sker på basis av dessa registrerade eller på annat sätt giltiga intyg om rätt till vård.

Kostnaderna faktureras antingen som faktiska vårdkostnader eller som fasta belopp. Som huvudregel för faktureringen av sjukvårdskostnader gäller mellan de stater som tillämpar EU-lagstiftningen fakturering av de faktiska kostnaderna. Det här innebär att länderna fakturerar hälso- och sjukvårdskostnader som personen de facto haft på grund av sjukvård. I fråga om pensionstagare, deras familjemedlemmar och sådana familjemedlemmar som bor i en annan stat som tillämpar EU-lagstiftning än den försäkrade kan länderna om de så önskar också fakturera fasta belopp. Det här innebär att det andra landet faktureras för vårdkostnaderna en gång per år enligt ett genomsnittligt fast månadsbelopp. Det månatliga beloppet faktureras oberoende om personen faktiskt fått sjukvård eller inte. Finland har hört till de länder som fakturerar fasta belopp men övergår 1.1.2016 till att fakturera för faktiska kostnader gällande alla persongrupper.

Stater som tillämpar EU-lagstiftningen kan också sinsemellan avtala om att antingen helt eller delvis avstå från kostnadsersättning för vårdförmåner. Finland har överenskommelser med de nordiska länderna och Förenade kungariket om avstående från ersättning för sjukvårdskostnader.

95. Eurooppalaisen sairaanhoitokortin haltijat 2013–2014
Innehavare av det europeiska sjukvårdskortet 2013–2014
European Health Insurance Card holders, 2013–2014

31.12. Year-end	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group			
2013	1 334 155	595 315	738 840
2014	1 458 459	649 571	808 888
2014			
Kaikki – Samtliga – Total	1 458 459	649 571	808 888
0–14	150 702	76 298	74 404
15–24	212 047	91 192	120 855
25–34	200 265	84 118	116 147
35–44	175 093	79 967	95 126
45–54	206 317	92 939	113 378
55–64	212 811	94 084	118 727
65–74	208 653	92 083	116 570
75–84	80 254	34 249	46 005
85–	12 317	4 641	7 676

Lähde: Kelan tilastot.
 Källa: FPA-statistik.

96. Maksetut sairaanhoitokorvaukset ulkomailla¹⁾ annetusta hoidosta korvauslajin mukaan 2014
Sjukvårdsersättningar som betalats för vård utomlands¹⁾ per ersättningslag 2014
Reimbursements for the cost of medical treatment received abroad¹⁾, by reimbursement category, 2014

Korvauslaji Ersättningslag Reimbursement category	Ratkaisut Avgöranden Decisions	Korvaukset, € Ersättningar, € Refunds, €	Kustannukset, € Kostnader, € Costs, €		
	Lukumäärä Antal Number	Myönnetty Beviljade Granted	Yhteensä Sammanlagt Total	Hyväksytyt Godkända Approved	Ei korvattavat Icke-ersättningsgilla Not reimbursed
Yhteensä – Sammanlagt – Total	17 252	1 563 391	8 702 438	5 182 463	3 519 976
Lääkäripalkkiot – Läkararvoden – <i>Doctors' services</i>	8 467	341 632	2 259 494	2 140 368	119 127
Hammaslääkäriin palkkiot – Tandläkararvoden – <i>Dental services</i>	7 135	618 090	2 104 452	1 256 811	847 641
Tutkimus ja hoito – Undersökning och behandling – <i>Examinations and treatments</i>	6 083	302 344	1 344 703	1 314 372	30 331
Lääkkeet – Läkemedel – <i>Medicines</i>	1 843	49 999	166 191	117 349	48 842
Matkat – Resor – <i>Transportation services</i>	686	24 636	181 140	34 575	146 565
Välttämätön hoito ulkomailla – Nödvändig vård utomlands – <i>Medically necessary treatment received abroad</i>	584	125 068	178 805	178 805	–
Fysioterapia – Fysioterapi – <i>Physiotherapy</i>	162	8 288	37 310	33 688	3 622
EU-sairaanhoitokorvaus – EU-sjukvårdsersättning – <i>EU reimbursement for medical expenses</i>	14	2 648	4 982	4 982	–
Hoitoon hakeutuminen ulkomaille – Sökt vård utomlands – <i>Seeking treatment abroad</i>	8	90 686	101 513	101 513	–
Ei korvauslajia – Inget ersättningslag – <i>No reimbursement category</i>	137	.	52 610	.	52 610
Hylätyt kustannukset – Kostnader som avslagits – <i>Costs disallowed</i>	183	.	79 643	.	79 643
Ei korvattavat kustannukset – Ej ersättningsgilla kostnader – <i>Costs not reimbursed</i>	4 540	.	2 191 073	.	2 191 073

¹⁾ Mukana vain EU-lainsäädäntöä soveltavat valtiot.
 Endast stater som tillämpar EU-lagstiftningen.
 Only includes countries which apply EU legislation.

Lähde: Kelan tilastot.
 Källa: FPA-statistik.

97. Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa vakuutetulle ulkomailla annetusta hoidosta syntyneistä kustannuksista 2014**Sjukvårdersättningar som FPA betalat för kostnader som en person som är försäkrad i Finland har haft utomlands 2014***Refunds of medical expenses for treatment provided abroad, paid by Kela in 2014 to persons insured in Finland*

Hoidon antajamaa ¹⁾ Land som gett vården ¹⁾ Country of treatment ¹⁾	Ratkaisut Avgöranden Decisions	Korvaukset, € Ersättningar, € Refunds, €	Kustannukset, € Kostnader, € Costs, €			
	Lukumäärä Antal Number	Myönnetty Beviljade Granted	Maksetut Betalda Paid	Yhteensä Sammanlagt Total	Hyväksytyt Godkända Approved	Ei korvattavat Icke-ersättningsgilla Not reimbursed
Yhteensä – Sammanlagt – Total	17 252	1 563 391	1 550 953	8 702 438	5 182 463	3 519 976
Alankomaat – Nederländerna – Netherlands	56	6 191	6 179	35 243	17 170	18 073
Belgia – Belgien – Belgium	66	5 871	5 838	15 775	12 347	3 428
Bulgaria – Bulgarien – Bulgaria	135	4 955	4 588	40 199	21 659	18 540
Espanja – Spanien – Spain	6 125	510 644	507 506	4 531 555	2 593 306	1 938 249
Italia – Italien – Italy	58	5 271	5 271	29 545	19 778	9 767
Itävalta – Österrike – Austria	107	22 247	22 247	78 347	52 169	26 178
Kreikka – Grekland – Greece	1 004	55 537	55 455	482 876	331 797	151 079
Kroatia – Kroatien – Croatia	29	886	875	5 223	2 745	2 477
Kypros – Cypern – Cyprus	180	14 418	14 418	191 668	127 386	64 282
Latvia – Lettland – Latvia	21	2 415	2 415	5 917	4 936	981
Liettua – Litauen – Lithuania	24	7 699	7 699	40 199	16 846	23 353
Luxemburg – Luxembourg – Luxembourg	10	805	805	2 551	2 261	289
Norja – Norge – Norway	14	1 760	1 760	9 928	4 397	5 530
Portugali – Portugal – Portugal	87	10 279	10 279	120 528	45 135	75 393
Puola – Polen – Poland	58	7 039	7 039	35 011	23 407	11 605
Ranska – Frankrike – France	159	23 842	23 106	90 832	48 192	42 639
Romania – Rumänien – Romania	14	2 574	2 574	9 261	5 349	3 912
Ruotsi – Sverige – Sweden	202	96 907	96 731	261 430	176 814	84 617
Saksa – Tyskland – Germany	256	44 239	42 963	205 863	116 333	89 530
Slovakia – Slovakien – Slovakia	10	1 121	1 121	3 027	2 959	68
Suomi – Finland – Finland	72	1 562	1 441	17 780	5 274	12 506
Sveitsi – Schweiz – Switzerland	89	10 790	9 693	49 471	33 082	16 388
Tšekki – Tjeckien – Czech Republic	19	3 463	3 463	9 680	7 488	2 192
Unkari – Ungern – Hungary	71	7 763	7 716	61 593	31 614	29 979
Viro – Estland – Estonia	8 321	709 495	704 152	2 328 426	1 458 207	870 219
Iso-Britannia – Storbritannien – United Kingdom	36	4 662	4 662	31 944	18 296	13 648
Muut – Övriga – Others	29	954	954	8 569	3 514	5 054

¹⁾ Mukana vain EU-lainsäädäntöä soveltavat valtiot.
Endast stater som tillämpar EU-lagstiftningen.
Only includes countries which apply EU legislation.

Lähde: Kelan tilastot.

Källa: FPA-statistik.

98. Valtion korvaus julkisen terveydenhuollon yksiköille muualla kuin Suomessa vakuutetuille henkilöille antamien sairaus- ja äitiysetuuksien kustannuksista 2014**Statlig ersättning till enheter inom den offentliga hälso- och sjukvården för kostnader för sjukvårds- och moderskapsförmåner som har getts personer som är försäkrade i något annat land än Finland 2014***State reimbursements to public healthcare providers for costs of sickness and maternity benefits provided to persons insured in another country than Finland, 2014*

Korvauksen saajayksikön sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt för den enhet som mottar ersättning <i>Hospital district of reimbursement recipient</i>	Hoitoa saaneet Personer som fått vård <i>Persons in receipt of medical care</i>	Sairaalassaolopäivät Vård dagar på sjukhus <i>Days of hospitalisation</i>	Käynnit Besök <i>Visits</i>	Maksetut valtion korvaukset, € Utbetalda statliga ersättningar, € <i>State reimbursements paid, €</i>
Koko maa – Hela landet – Whole country	7 359	4 592	14 312	8 154 989
Helsinki ja Uusimaa – Helsingfors och Nyland ...	1 747	1 790	3 119	2 996 535
Ahvenanmaa – Åland	926	304	1 528	642 421
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	660	943	1 231	1 287 635
Lappi – Lappland	639	291	1 107	533 077
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	453	129	792	455 612
Pirkanmaa – Birkaland	416	235	762	438 578
Vaasa – Vasa	370	178	618	147 117
Länsi-Pohja	367	106	1 233	322 807
Satakunta	353	72	768	190 254
Keski-Suomi – Mellersta Finland	282	73	927	155 043
Etelä-Pohjanmaa – Syd-Österbotten	203	46	439	98 807
Etelä-Karjala – Södra Karelen	157	31	323	169 446
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	146	52	285	73 981
Pohjois-Savo – Norra Savolax	145	20	222	144 100
Kymenlaakso – Kymmenedalen	120	40	235	116 589
Päijät-Häme	107	46	138	70 479
Etelä-Savo – Södra Savolax	81	27	158	36 216
Kainuu – Kajanaland	81	48	165	120 929
Kanta-Häme – Centrala Tavastland	68	86	106	76 520
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	63	58	127	62 944
Itä-Savo – Östra Savolax	20	17	29	19 705

Lähde: Kelan tilastot.

Källa: FPA-statistik.

99. Sairaanhoidokustannusten korvaaminen EU- ja Eta-maiden¹⁾ välillä 1999–2014
Ersättandet av sjukvårdskostnader mellan EU-/EES-länder¹⁾ 1999–2014
Reimbursement of medical costs between EU/EEA countries¹⁾, 1999–2014

Vuosi År Year	Suomi saavana osapuolena (velkojana) Finland som mottagande part (borgenär) Reimbursements received by Finland (as creditor)			Suomi maksavana osapuolena (velallisenä) Finland som betalande part (gäldenär) Reimbursements paid by Finland (as debtor)		
	Kelan esittämät vaatimukset Krav ställda av FPA <i>Claims presented by Kela</i>	Kelalle korvattiin Ersättningar till FPA <i>Reimbursements received</i>	Saatavat 31.12. Fordringar 31.12 <i>Outstanding reimbursements at year-end</i>	Kelalle esitetyt vaatimukset Krav ställda på FPA <i>Claims presented to Kela</i>	Kela korvasi Ersättningar från FPA <i>Reimbursements paid</i>	Velat 31.12. Skulder 31.12 <i>Outstanding reimbursements at year-end</i>
Jäsenmaa Medlemsland Member State						
Milj. € – € million						
1999	1,09	0,11	1,71	1,67	1,80	2,36
2000	0,88	0,60	1,96	3,72	3,25	2,76
2001	0,95	1,15	1,74	4,16	5,74	1,16
2002	0,82	0,22	2,33	7,70	3,48	5,30
2003	1,38	0,38	3,33	6,18	3,46	7,88
2004	1,97	1,98	3,28	7,77	5,95	9,60
2005	1,68	1,53	3,43	8,97	13,88	4,14
2006	3,73	2,14	4,99	10,22	8,76	5,41
2007	3,80	3,14	5,61	11,67	11,75	5,32
2008	3,01	4,24	4,32	10,34	9,15	5,15
2009	6,50	3,76	7,06	12,33	12,55	4,72
2010	3,32	3,61	6,73	11,26	12,42	3,43
2011	7,12	6,19	7,61	15,33	12,40	6,16
2012	6,27	7,50	6,32	15,53	17,18	4,46
2013	6,01	7,80	4,48	17,02	16,80	4,21
2014	4,57	5,00	3,84	15,47	10,90	8,65
Kertymä 2010–2014 – Ackumulerad summa 2010–2014 – Cumulative total for 2010–2014	27,30	30,11	.	74,62	69,70	.
% kertymästä – % av summan – % of total						
Kaikki maat – Samtliga – Total	100,0	100,0	.	100,0	100,0	.
Viro – Estland – <i>Estonia</i> ...	36,1	32,6	.	5,7	4,6	.
Saksa – Tyskland – <i>Germany</i>	19,9	16,7	.	11,3	11,1	.
Espanja – Spanien – <i>Spain</i>	9,4	19,1	.	59,5	59,8	.
Italia – Italien – <i>Italy</i>	5,4	5,5	.	1,1	0,9	.
Alankomaat – Neder- länderna – <i>Netherlands</i> ...	4,2	3,9	.	2,3	1,8	.

¹⁾ Ml. Sveitsi.
Inkl. Schweiz.
Incl. Switzerland.

Huom. Suomi on tehnyt sopimuksen sairaanhoidokustannusten korvaamisesta luopumisesta osittain Pohjoismaiden, Ison-Britannian ja Itävallan kanssa.
Anm. Finland har ingått ett avtal med de nordiska länderna, Storbritannien och Österrike om att delvis frångå ersättandet av sjukvårdskostnader.
N.B. Finland has concluded agreements on a partial waiver of reimbursement of medical costs with the Nordic countries, the United Kingdom and Austria.

Lähde: Kelan tilastot.
Källa: FPA-statistik.

5 | Kelan kuntoutusetuudet FPA:s rehabiliteringsförmåner

2014

- Kuntoutuspalvelut
Rehabiliteringstjänster
 - Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus
Yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktionsnedsättning
 - Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus
Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning
 - Kuntoutuspsykoterapia
Rehabiliterande psykoterapi
 - Harkinnanvarainen kuntoutus
Rehabilitering enligt prövning
- Kuntoutusraha
Rehabiliteringspenning

Kelan kuntoutustoimintaa säätelevät laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusetuuksista sekä laki kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä.

Kelan järjestämää ja korvaamaa kuntoutusta voivat saada sairausvakuutuslain mukaisesti vakuutetut henkilöt. Kaikki Suomessa asuvat on vakuutettu sairausvakuutuslain mukaan. Myös ulkomailla annetusta kuntoutuksesta voi tietyin edellytyksin saada korvausta.

Kelan kuntoutusetuuksien kehitystä selostetaan liitteessä 3.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

FPA-rehabiliteringen regleras i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen.

Personer som är försäkrade enligt sjukförsäkringslagen kan få rehabilitering som ordnas och ersätts av FPA. Försäkrade enligt sjukförsäkringslagen är alla personer som bor i Finland. Under vissa förutsättningar kan ersättning också beviljas för rehabilitering som getts utomlands.

I bilaga 3 redogörs för utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner.

I föreliggande upplaga av Statistisk årsbok har termen ”handikappade” fått ge plats för den rekommenderade termen ”personer med funktionsnedsättning” och termen ”gravt handicappade” för ”personer med svår funktionsnedsättning”.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

5.1 Kuntoutusetuudet

Kuntoutuspalvelut

Kelalla on lakiin perustuva velvollisuus järjestää ja korvata *vajaakuntoisten ammatillista ja vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta* sekä *kuntoutuspsykoterapi*aa. Kelalla ei kuitenkaan ole kuntoutusvelvoitetta, jos henkilöllä on oikeus kuntoutuspalveluihin tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- tai sotilastapaturmalain perusteella. Lakisääteisen kuntoutuksen lisäksi Kela voi järjestää ja korvata *harkinnanvaraista kuntoutusta* eduskunnan vuosittain myöntämän rahan määrän rajoissa.

Kela hankkii kuntoutuspalvelut pääsääntöisesti hankintalain edellyttämällä tavalla tarjouskilpailujen kautta. Kelan järjestämän kuntoutuksen toteuttavat Kelan valitsemat kuntoutuslaitokset ja muut palveluntuottajat kuten terapeutit.

Kelan järjestämä kuntoutus edellyttää yleensä, että henkilölle on laadittu kokonaisvaltainen kuntoutussuunnitelma. Vaikeavammaisten lääkinnällisen kuntoutuksen tulee aina perustua 1–3 vuodeksi tehtyyn kirjalliseen kuntoutussuunnitelmaan.

5.1 Rehabiliteringsförmåner

Rehabiliteringstjänster

FPA är enligt lag skyldig att ordna och ersätta *yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktionsnedsättning* (i lagen ”yrkesinriktad rehabilitering för handikappade”), *medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning* (i lagen ”medicinsk rehabilitering för gravt handicappade”) och *rehabiliterande psykoterapi*, dock inte för personer som har rätt till rehabiliteringstjänster enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen, lagen om skada, ådragen i militärtjänst eller lagen om olycksfall i militärtjänst. Utöver den lagstadgade rehabiliteringen kan FPA ordna och ersätta *rehabilitering enligt prövning* inom ramen för de medel som riksdagen årligen beviljar.

FPA köper i regel rehabiliteringstjänsterna genom sådant anbudsförfarande som förutsätts enligt lagen om offentlig upphandling. Den rehabilitering som FPA ordnar genomförs av rehabiliteringsinrättningar och andra serviceproducenter, t.ex. terapeuter, som utsetts av FPA.

FPA-rehabiliteringen förutsätter vanligen att en övergripande rehabiliteringsplan utarbetats för klienten. Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning ska alltid basera sig på en skriftlig rehabiliteringsplan som har uppgjorts för 1–3 år.

Kelan on tarvittaessa selvitettävä henkilön kuntoutustarve, viimeistään kuitenkin silloin, kun hänelle maksettujen sairauspäivärahopäivien määrä ylittää 60. Myös ennen työkyvyttömyyseläkepäättöstä on varmistettava, että kuntoutusmahdollisuudet on selvitetty. Jo työ- tai opiskelukyvyn olennainen heikentyminen velvoittaa selvittämään henkilön ammatillisen kuntoutuksen tarpeen ja mahdollisuudet sekä järjestämään tarkoituksenmukaisen kuntoutuksen.

Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus

Ammatillinen kuntoutus on tarkoitettu työikäisille, joiden työkyky on jo heikentynyt tai on vaarassa heikentyä lähivuosina. Kuntoutuksen tarkoitus on edistää työssä jaksamista, työhön palaamista tai työikäisen nuoren työelämään pääsyä.

Ammatillisena kuntoutuksena voidaan järjestää

- kuntoutustarvetta ja -mahdollisuuksia selvittäviä tutkimuksia
- työ- ja koulutuskokeiluja
- työkykyä ylläpitävää ja parantavaa valmennusta
- työhönvalmennusta
- aikuisten ammatillisia kuntoutuskursseja tai
- ammatillista perus-, uudelleen- ja jatkokoulutusta.

Lisäksi voidaan myöntää avustusta elinkeinon tai ammatin harjoittamiseen tai vaikeavammaisen työssään tai opiskelussaan tarvitsemat kalliit ja teknisesti vaativat apuvälineet.

Kuntoutuksen järjestäminen ei ole Kelan tehtävä, jos kuntoutuksen on järjestänyt opetushallinto tai työeläkejärjestelmä. Työeläkelaitokset ovat ensisijaisia ammatillisen kuntoutuksen järjestäjiä henkilöille, jotka ovat työelämässä tai joiden yhteydet työelämään eivät ole vielä katkenneet. Myös täysitehoisella työkyvyttömyyseläkkeellä olevat kuuluvat työeläkekuntoutuksen piiriin.

Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus

Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus on tarkoitettu alle 65-vuotiaalle vaikeavammaiselle, joka saa korotettua tai ylintä vammaistukea tai eläkettä saavan korotettua tai ylintä hoitotukea. Kuntoutus edesauttaa itsenäistä selviytymistä ja parantaa tai ylläpitää työ- ja toimintakykyä.

FPA ska vid behov reda ut klientens behov av rehabilitering, dock senast när sjukdagpenning har betalats för mer än 60 dagar och även innan beslut om invalidpension/sjukpension utfärdas. Också en väsentlig nedsättning av arbets- eller studieförmågan medför skyldighet att utreda rehabiliteringsbehovet och -möjligheterna och att ordna ändamålsenlig rehabilitering.

Yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktionsnedsättning

Yrkesinriktad rehabilitering är avsedd för personer i arbetsför ålder vars arbetsförmåga redan har försvagats eller riskerar att försvagas inom de närmaste åren. Syftet med rehabiliteringen är att hjälpa klienten att orka i arbetet eller att återgå till arbetet samt att stödja unga personer i arbetsför ålder att komma ut i arbetslivet.

Som yrkesinriktad rehabilitering kan ordnas

- undersökningar för att utreda rehabiliteringsbehov och -möjligheter
- arbetsprövning och utbildning i försökssyfte
- träning för att bevara och förbättra arbetsförmågan
- arbetsträning
- yrkesinriktade rehabiliteringskurser för vuxna eller
- yrkesinriktad grundutbildning, omskolning och vidareutbildning.

Dessutom kan man beviljas bidrag för näringsverksamhet eller yrkesutövning eller sådana dyra och tekniskt krävande hjälpmedel som en person med svår funktionsnedsättning behöver för sitt arbete eller sina studier.

Det är inte FPA:s uppgift att ordna rehabilitering, om rehabilitering har ordnats av undervisningsförvaltningen eller genom arbetspensionssystemet. Arbetspensionsanstalterna är de primära anordnarna av yrkesinriktad rehabilitering för personer som är ute i arbetslivet eller som inte ännu har förlorat kontakten med arbetslivet. Även personer med heftektiv invalidpension omfattas av arbetspensionsrehabiliteringen.

Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning

Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning är avsedd för personer under 65 år som får handikappbidrag med förhöjt belopp eller med högsta belopp, eller som får vårdbidrag för pensionstaggare med förhöjt belopp eller med högsta belopp. Rehabiliteringen stödjer klientens förmåga att klara sig på egen hand och förbättrar eller upprätthåller arbets- och funktionsförmågan.

Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus perustuu aina kirjalliseen kuntoutussuunnitelmaan, joka on laadittu yhdessä lääkärin kanssa. Suunnitelma tehdään 1–3 vuodeksi kerrallaan, mutta sitä voidaan tarkistaa tarvittaessa.

Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus voidaan järjestää kuntoutuslaitoksessa tai terapiana.

Kuntoutuspsykoterapia

Kuntoutuspsykoterapiaa järjestetään työ- tai opiskelukyvyn tukemiseksi tai parantamiseksi henkilöille, joilla on todettu työ- tai opiskelukykä uhkaava mielenterveyden häiriö.

Kuntoutujat jaetaan iän perusteella nuoriin ja aikuisiin. Nuoria ovat 16–25-vuotiaat kuntoutujat. Kuntoutuspsykoterapian tarvetta arvioitaessa keskeistä on, tarvitseeko nuori psykiatrisen hoidon lisäksi kuntouttavaa psykoterapiaa pystyäkseen opiskelemaan tai pysyäksään työkykyisenä. Aikuisten kohderyhmään kuuluvat psykisesti sairaat 26–67-vuotiaat opiskelijat, työelämässä olevat tai työelämään siirtyvät henkilöt.

Kuntoutuspsykoterapia perustuu kuntoutussuunnitelmaan, joka on laadittu kuntoutujan hoidosta vastaavassa terveydenhuollon yksikössä ja joka sisältää psykiatrin erikoislääkärin lausunnon.

Harkinnanvarainen kuntoutus

Kela voi myöntää harkinnanvaraista kuntoutusta sen rahamäärän puitteissa, jonka se saa vuosittain eduskunnalta. Harkinnanvarainen kuntoutus on tarkoitettu pääasiassa työikäisille, joilla sairaus tai vamma haittaa työkykyä. Sitä voivat saada yksilöllisen tarpeen mukaan myös työelämän ulkopuolella olevat, eri ikäryhmiin kuuluvat asiakkaat, joiden toimintakyky ja elämänlaatua voidaan parantaa kuntoutuksella. Harkinnanvaraisena kuntoutuksena järjestetään muun muassa *ammattillisesti syvennettyä varhaiskuntoutusta* (esim. ASLAK), *kuntoutuslaitoshoitoa* ja *sopeutumisvalmennusta*.

Tähän kuntoutusmuotoon on käytettävä vuosittain vähintään neljä prosenttia vakuutettujen sairausvakuutusmaksuina kertyneestä määrästä. Tätä suuremmasta rahamäärästä eduskunta päättää vuosittain valtion talousarviossa. Varoja voidaan käyttää yksilöön kohdistuvan kuntoutuksen lisäksi sairauksien ehkäisemiseen sekä kuntoutusta, sairauksien ehkäisyä ja sairausvakuutusta koskevaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Kela on toteuttanut ja sillä on jatkuvasti meneillään useita kuntoutustoiminnan kehittämishankkeita.

Den medicinska rehabiliteringen för personer med svår funktionsnedsättning baserar sig alltid på en skriftlig rehabiliteringsplan som upprättats i samråd med en läkare. Planen uppgörs skriftligen för 1–3 år åt gången men den kan justeras vid behov.

Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning kan ordnas vid en rehabiliteringsinrättning eller som terapi inom den öppna vården.

Rehabiliterande psykoterapi

Rehabiliterande psykoterapi ordnas för att stödja eller förbättra arbets- eller studieförmågan för personer vars arbets- eller studieförmåga äventyras av en psykisk störning.

Klienterna delas in i unga och vuxna efter ålder. Till gruppen unga hör klienter i åldern 16–25 år. Vid bedömningen av behovet av rehabiliterande psykoterapi är det centrala huruvida den unga personen utöver psykiatrisk behandling behöver rehabiliterande psykoterapi för att kunna studera eller bevara sin arbetsförmåga. Till målgruppen vuxna hör psykiskt sjuka 26–67 år fyllda studerande, personer i arbetslivet eller personer som är på väg ut i arbetslivet.

Rehabiliterande psykoterapi grundar sig på en rehabiliteringsplan som har gjorts upp vid den enhet inom hälso- och sjukvården som svarar för vården av klienten. I planen ingår ett utlåtande av en specialisläkare inom psykiatri.

Rehabilitering enligt prövning

FPA kan bevilja rehabilitering enligt prövning inom ramen för det belopp som FPA årligen får av riksdagen. Rehabilitering enligt prövning är huvudsakligen avsedd för personer i arbetsför ålder som har en sjukdom eller funktionsnedsättning som försämrar deras arbetsförmåga. Rehabiliteringen kan också efter behov beviljas klienter i olika åldrar som står utanför arbetslivet och vars funktionsförmåga och livskvalitet kan förbättras med hjälp av rehabilitering. Som rehabilitering enligt prövning ordnas bl.a. *yrkesorienterad medicinsk tidig rehabilitering* (t.ex. ASLAK), *rehabilitering i slutenvård och anpassningsträning*.

För denna form av rehabilitering ska årligen användas minst fyra procent av de medel som influtit i sjukförsäkringspremier från de försäkrade. Eventuella större belopp fastställs av riksdagen i samband med den årliga budgetbehandlingen. Förutom för individuell rehabilitering kan medlen användas för sjukdomsprevention och för forsknings- och utvecklingsverksamhet inom rehabilitering, sjukdomsprevention och sjukförsäkring. Inom rehabiliteringsverksamheten har FPA genomfört ett flertal utvecklingsprojekt och flera projekt pågår hela tiden.

Kustannusten korvaaminen

Kuntoutuspalvelukustannusten korvaaminen. Kuntoutujalle tai kuntoutuspalvelun tuottajalle korvataan sairausvakuutuksen varoista kuntoutuksesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset. Myös kuntoutujan omaisen kuntoutukseen osallistumisesta aiheutuneet kustannukset voidaan tietyin edellytyksin korvata.

Matkakustannusten korvaaminen. Kuntoutujalle korvataan Kelan järjestämästä kuntoutuksesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset matkakustannukset. Matka-korvausten maksu perustuu periaatteeseen, että kuntoutujilla on yhtäläinen oikeus saada kuntoutusta asuin-paikasta riippumatta. Kuntoutusmatkat korvataan kun-ten sairausvakuutuslain mukaiset matkat; kuntoutujal-le maksetaan euromääräisen omavastuurajan ylittävä osuus yhdensuuntaisesta matkasta, kunnes vuotuinen omavastuu ylittyy. Sen jälkeen matkat korvataan koko-naisuudessaan (ks. luku 4).

Tilastointi. Vuoden 2005 alusta alkaen korvaukset kuntoutus-matkojen kustannuksista eivät sisälly enää kuntoutustilastoihin vaan sairausvakuutuksen matkakorvaustilastoihin, koska kun-toutusmatkojen kustannuksia alettiin silloin korvata sairausva-kuutusjärjestelmän kautta.

Kuntoutusraha

Kuntoutusrahaetuuksia ovat *kuntoutusraha*, *ylläpitokor-vaus* sekä kuntoutuksen jälkeiseltä ajalta maksettava harkinnanvarainen *kuntoutusavustus*.

Oikeus kuntoutusrahaan. Kuntoutusrahaan on oikeus sairausvakuutuslain mukaan vakuutetuilla eli Suomes-sa asuvilla henkilöillä. Kuntoutusrahaa voi saada myös Suomeen työhön tuleva työntekijä tai yrittäjä, jos hän työskentelee yhtäjaksoisesti vähintään neljän kuukau-den ajan. Ulkomailla annettavan kuntoutuksen ajalta voi-daan tietyin edellytyksin maksaa kuntoutusrahaa.

Kuntoutusrahan tarkoitus on turvata kuntoutujan toi-meentulo kuntoutukseen osallistumisen ajalta, kun kuntoutuksen tavoite on työelämässä pysyminen, työ-elämään palaaminen tai työelämään pääsy. Sitä voi saa-da 16–67-vuotias henkilö, joka ei kuntoutuksen vuoksi pysty tekemään työtä.

Nuoren kuntoutusrahaa voidaan maksaa 16–19-vuotiaalle henkilölle, jonka työ- ja ansiokyky on olennaisesti heikentynyt vammaisuuden tai sairauden takia. Etuuden tarkoituksena on edistää nuoren ammatillista kuntoutu-mista ja ehkäistä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistä. Sen myöntäminen edellyttää nuoren kotikunnassa laa-dittua henkilökohtaista opiskelu- ja kuntoutumissuun-nitelmaa.

Ersättning för kostnaderna

Ersättning för rehabiliteringskostnader. Till rehabilite-ringsklienten eller den som producerat en rehabilite-ringstjänst betalas ersättning för nödvändiga och skälga rehabiliteringskostnader från sjukförsäkringen. Kostna-derna för en anhörigs deltagande i rehabilitering kan un-der vissa förutsättningar också ersättas.

Ersättning för resekostnader. Rehabiliteringsklienten er-sätts för de nödvändiga och skälga resekostnader som FPA-rehabiliteringen medför. Reseersättningssystemet grundar sig på principen om att alla rehabiliteringsklien-ter ska ha lika rätt att få rehabilitering oavsett bonings-ort. Rehabiliteringsresor ersätts på samma sätt som re-sor enligt sjukförsäkringslagen; till rehabiliteringsklien-ten betalas den andel som överstiger självrisksgränsen för en resa i en riktning tills årssjälvrisken överskrids. Därefter ersätts resorna i sin helhet (se kapitel 4).

Statistikföring. Sedan början av 2005 ingår ersättningarna för kostnaderna för rehabiliteringsresor inte längre i rehabiliterings-statistiken utan i statistiken över reseersättningar från sjukför-säkringen, eftersom rehabiliteringsresorna då började ersättas genom sjukförsäkringssystemet.

Rehabiliteringspenning

Rehabiliteringspenningförmåner betalas i form av *reha-biliteringspenning* och *ersättning för uppehälle* samt i form av *rehabiliteringsunderstöd* enligt prövning som betalas för tid efter rehabilitering.

Rätt till rehabiliteringspenning. Försäkrade enligt sjukför-säkringslagen, dvs. personer som är bosatta i Finland, har rätt till rehabiliteringspenning. Rehabiliteringspenning kan även beviljas arbetstagare och företagare som kom-mer till Finland för att arbeta, om de arbetar minst fyra månader utan avbrott. För rehabiliteringstid utomlands kan rehabiliteringspenning betalas ut på vissa villkor.

Rehabiliteringspenningens syfte är att trygga försörjning-en under den tid då rehabiliteringsklienten deltar i rehabi-litering och då målet med rehabiliteringen är att han eller hon ska kunna stanna kvar i arbetslivet, återvända till ar-betslivet eller komma ut i arbetslivet. Rehabiliteringspen-nings kan beviljas personer i åldern 16–67 år som på grund av rehabiliteringen är förhindrade att arbeta.

Rehabiliteringspenning för unga kan beviljas personer i åldern 16–19 år vars arbets- och förvärvsförmåga väsent-ligt har försvagats på grund av en funktionsnedsättning el-ler sjukdom. Syftet med förmånen är att främja den ungas yrkesinriktade rehabilitering och att förebygga sjukpen-sionering. En förutsättning för att rehabiliteringspenning ska beviljas är att en individuell studie- och rehabilite-ringsplan har upprättats för den unga i hemkommunen.

Kela maksaa kuntoutusrahaa sellaisen kuntoutuksen ajalta, jota annetaan joko Kelan järjestämänä tai terveydenhuoltolain, työterveyshuoltolain, sopeutumisvalmennuksena vammaispalvelulain tai perhekuntoutuksena lastensuojelulain, kehitysvammaisten erityishuoltolain tai päihdehuoltolain perusteella. Vajaakuntoinen opiskelija voi saada kuntoutusrahaa oppisopimuskoulutukseen. Myös kuntoutuja omaiselle, joka osallistuu sopeutumisvalmennukseen tai perhekuntoutukseen, voidaan maksaa kuntoutusrahaa.

Kuntoutusraha voidaan maksaa kuntoutujaan työnantajalle, jos työnantaja maksaa kuntoutuksen ajalta palkkaa.

Kesto ja omavastuu-aika. Kuntoutusrahaa maksetaan kuntoutukseen osallistumisen ajalta jokaiselta arkipäivältä paitsi omavastuuajalta. Omavastuun pituus on sidoksissa kuntoutuksen sisältöön ja keston. Pääsääntön mukaan se on kuntoutuksen alkamispäivä ja yhdeksän sitä seuraavaa arkipäivää. Yleisin omavastuu-aika on kuitenkin kuntoutuksen alkamispäivä. Kuntoutusrahaa voidaan maksaa myös kuntoutuspäätöksen ja kuntoutuksen alkamisen väliseltä ajalta sekä kuntoutusjaksojen väliseltä ajalta, tosin 20 %:lla alennettuna mutta aina kuitenkin vähintään sairauspäivärahan vähimmäismäärän suuruisena.

Kuntoutusrahan määrä. Kuntoutusraha on pääsääntöisesti yhtä suuri kuin sairausvakuutuslain mukainen *sairauspäiväraha*, jonka kuntoutuja sairastuessaan saisi. Henkilön, jolla ei ole työtuloja, kuntoutusraha oli vuonna 2014 vähintään 23,92 euroa arkipäivältä. Kuntoutusrahaan ei sovelleta 55 kalenteripäivän odotusaikaa kuten sairauspäivärahaan.

Kun henkilö siirtyy saamaan kuntoutusrahaa saatuaan edeltäneiden neljän kuukauden aikana työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea, on hänen kuntoutusrahansa vähintään 86 % edeltävän etuuden määrästä korotettuna 10 %:lla. Jos henkilö on saanut edeltävän kuuden kuukauden aikana kuntoutusrahaa, on uusi kuntoutusraha vähintään edeltävän kuntoutusrahan suuruinen mutta ilman kuntoutusrahan korotuksia.

Täyttä *työkyvyttömyys*-, *työttömyys*- tai *sukupolvenvaihdoseläkettä* saavan kuntoutusraha on 10 % hänen saamiensa eläkkeiden yhteismäärästä. Lisäksi hänelle maksetaan edelleen myös eläke.

Ammatillisen kuntoutuksen ajalta kuntoutusraha on 75 % sairausvakuutuslaissa säädetystä työtulosta.

Kuntoutusraha maksetaan kuntoutujalle hänelle edullisimman vaihtoehdon mukaisena.

FPA betalar rehabiliteringspenning för sådan rehabilitering som ordnas antingen av FPA eller med stöd av hälso- och sjukvårdslagen, lagen om företagshälsovård, lagen om service och stöd på grund av handikapp (anpassningsträning), barnskyddslagen (familjerehabilitering), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda eller lagen om missbrukarvård. En studerande med funktionsnedsättning kan få rehabiliteringspenning under läroavtalsutbildning. Rehabiliteringspenning kan betalas också till en anhörig som deltar i anpassningsträning eller familjerehabilitering.

Rehabiliteringspenning kan betalas till klientens arbetsgivare om denna betalar lön under tiden för rehabiliteringen.

Betalningstid och självrisktid. Rehabiliteringspenning betalas för varje vardag som klienten deltagit i rehabilitering, fränsett en självrisktid som bestäms av rehabiliteringens innehåll och längd. I regel omfattar självriskden den dag rehabiliteringen inleds och de därpå följande nio vardagarna; den vanligaste självrisktiden är dock bara inledningsdagen. Rehabiliteringspenning kan betalas också för tiden mellan rehabiliteringsbeslutet och rehabiliteringens början samt för tiden mellan rehabiliteringsperioder, dock sänkt med 20 %. Rehabiliteringspenningen uppgår ändå alltid till minst sjukdagpenningens minimibelopp.

Rehabiliteringspenningens belopp. Rehabiliteringspenningen är i regel lika stor som den *sjukdagpenning* som klienten skulle få enligt sjukförsäkringslagen om han eller hon insjuknade. För personer utan arbetsinkomster uppgick rehabiliteringspenningen till minst 23,92 euro per vardag år 2014. På rehabiliteringspenningen tillämpas inte den väntetid om 55 kalenderdagar som gäller för sjukdagpenningen.

När en person börjar lyfta rehabiliteringspenning efter att ha haft arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd de närmast föregående fyra månaderna, är rehabiliteringspenningen minst 86 % av den tidigare förmånen höjd med 10 %. För den som har fått rehabiliteringspenning under de närmast föregående sex månaderna är den nya rehabiliteringspenningen minst lika stor som den tidigare, men utan tillägg.

Den som har full *invalid*-, *sjuk*-, *arbetslöshets*- eller *generationsväxlingspension* får 10 % av det totala pensionsbeloppet i rehabiliteringspenning. Dessutom får han alltså lyfta pension.

Den rehabiliteringspenning som betalas ut vid *yrkesinriktad rehabilitering* är 75 % av den arbetsinkomst som fastställts i sjukförsäkringslagen.

I rehabiliteringspenning betalas det belopp som blir mest fördelaktigt för klienten.

Ylläpitokorvaus. Harkinnanvaraista *ylläpitokorvausta* (9,00 €/pv vuonna 2014) voi saada kuntoutuja, jonka kuntoutusraha on enintään vähimmäismäärän suuruisen. Ylläpitokorvausta maksetaan kuntoutuksesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseksi ja kuntoutukseen osallistumisen varmistamiseksi, ei kuitenkaan pitkäaikaisen kuntoutuksen ajalta.

Kuntoutusavustus. Harkinnanvaraista *kuntoutusavustusta* voidaan maksaa kuntoutusrahan päättymisen jälkeen. Avustuksen tarkoitus on tukea kuntoutujan työllistymistä kuntoutusjakson päätyttyä. Kuntoutusavustusta maksetaan enintään edeltävän kuuden kuukauden ajalta maksettua kuntoutusrahaa vastaava määrä. Avustusta maksetaan vuosittain vain harvoille kuntoutujille.

Kuntoutusraha on veronalaista tuloa. Ylläpitokorvaus on veroton etuus. Maksussa olevaan kuntoutusrahaan tehdään vuosittain indeksitarkistus, joka perustuu työeläkeindeksiin. Vastaavat tarkistukset tehdään myös ammatillisessa kuntoutuksessa olevan ja nuoren kuntoutusrahan euromääräisiin vähimmäismääriin. Eläkkeensaajan kuntoutusraha tarkistetaan, kun perusteena olevien eläkkeiden määrä muuttuu.

Ersättning för uppehålle. *Ersättning för uppehålle* (9,00 €/dag år 2014) kan enligt prövning beviljas en klient vars rehabiliteringspenning uppgår till högst minimibeloppet. Ersättning för uppehålle betalas i ersättning för de extra kostnader som rehabiliteringen medför och för att säkerställa deltagande i rehabiliteringen, dock inte för tid i långvarig rehabilitering.

Rehabiliteringsunderstöd. *Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning* kan betalas efter att utbetalningen av rehabiliteringspenningen upphört. Syftet med understödet är att stödja sysselsättningen av klienten efter rehabiliteringsperioden. Rehabiliteringsunderstöd betalas högst till ett belopp som motsvarar den rehabiliteringspenning som betalats för de föregående sex månaderna. Understödet betalas årligen till endast ett fåtal rehabiliteringsklienter.

Rehabiliteringspenningen är skattepliktig inkomst. Ersättningen för uppehålle är en skattefri förmån. På löpande rehabiliteringspenningar görs årligen en indexjustering som grundar sig på arbetspensionsindex. Motsvarande justeringar görs också på minimibeloppet av rehabiliteringspenning för unga och för personer som deltar i yrkesinriktad rehabilitering. Rehabiliteringspenningen för pensionstagare justeras då det sker en ändring i det pensionsbelopp som ligger till grund för rehabiliteringspenningen.

100. Kuntoutus 1995–2014

Rehabilitering 1995–2014

Rehabilitation, 1995–2014

Vuosi År Year	Yhteensä Samman- lagt Total	Kuntoutuspalvelut ¹⁾ Rehabiliteringstjänster ¹⁾ Rehabilitation services ¹⁾				Kuntoutusrahat ²⁾ Rehabiliteringspenning ²⁾ Rehabilitation allowance ²⁾		
		Yhteensä Samman- lagt Total	Vajaakuntoisten am- matillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktions- nedsättning Vocational reha- bilitation of persons with impaired work capacity	Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktions- nedsättning Medical rehabilitation of the severely disabled	Kuntoutus- psykoterapia Rehabili- terande psykoterapi Rehabilitative psychotherapy	Harkinnan- varainen kuntoutus Rehabilitering enligt prövning Discretionary rehabilitation	Yhteensä Samman- lagt Total	Maksettu Kelan kuntoutuspalveluja saaneille Betalt till mottagare av FPA-rehabili- teringstjänster Paid to recipients of rehabilitation services from Kela
Milj. € – € million								
1995	168,2	121,5	16,2	45,4	•	60,0	46,6	44,9
1996	167,4	126,5	18,9	49,4	•	58,2	40,9	38,5
1997	174,0	135,4	22,5	52,8	•	60,1	38,6	35,9
1998	185,1	150,0	24,0	58,2	•	67,8	35,1	32,1
1999	204,9	168,4	25,7	64,7	•	78,1	36,5	33,1
2000	219,5	181,0	28,3	72,1	•	80,6	38,5	33,0
2001	232,5	190,5	29,6	79,2	•	81,6	42,1	33,6
2002	258,1	208,6	31,8	86,3	•	90,6	49,5	36,4
2003	277,7	222,7	33,6	95,1	•	94,1	55,0	36,5
2004	285,6	226,9	33,6	109,6	•	83,8	58,7	36,9
2005	279,4	220,2	33,6	104,0	•	82,6	59,2	35,5
2006	282,3	222,4	31,7	101,7	•	89,1	59,9	35,2
2007	291,3	233,1	30,7	110,8	•	91,6	58,3	34,2
2008	295,0	236,3	29,1	112,7	•	94,5	58,7	34,5
2009	299,7	234,6	25,5	112,6	•	96,5	65,1	35,6
2010	305,1	237,3	25,9	116,8	•	94,6	67,8	37,0
2011	334,0	262,2	27,1	133,5	14,7	86,9	71,8	38,0
2012	351,5	274,3	27,8	140,9	31,8	73,8	77,1	40,2
2013	375,0	291,5	27,9	148,3	35,1	80,3	83,5	43,4
2014	404,7	313,3	30,8	155,9	37,7	89,2	91,4	47,4

¹⁾ Matkakorvaukset eivät 1.1.2005 alkaen enää sisälly kuntoutuspalvelujen euromääriin, koska ne maksetaan sairausvakuutusjärjestelmän kautta. Sedan 1.1.2005 ingår ersättningar för resekostnader inte längre i beloppen för rehabiliteringstjänster; de betalas via sjukförsäkringssystemet. Refunds of transportation costs are no longer (since 1 January 2005) included in the euro amounts for rehabilitation services. They are now paid through the National Health Insurance.

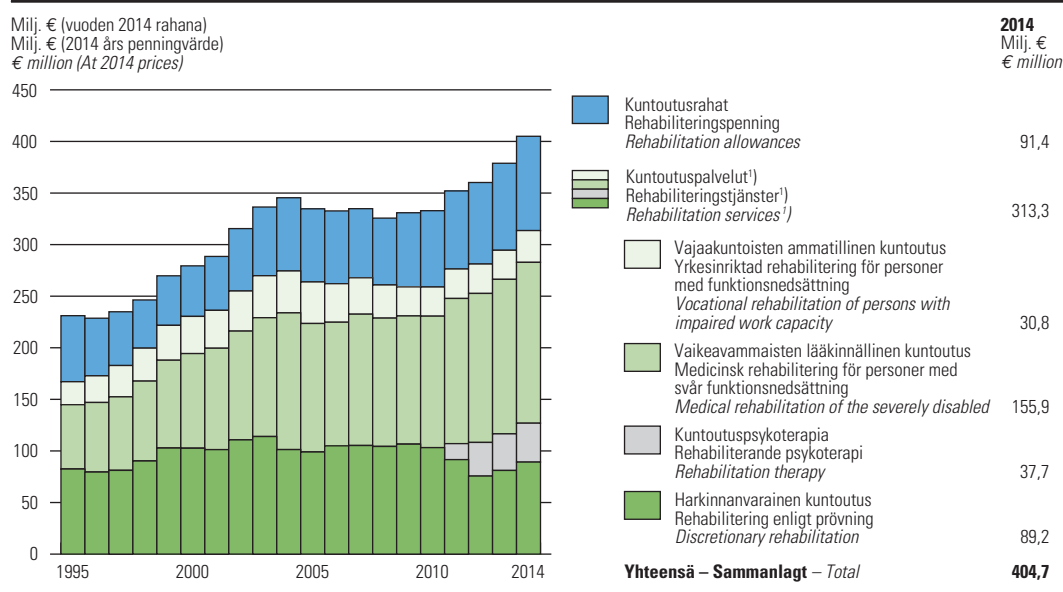
²⁾ Sisältää myös 1.9.2001 alkaen maksetut ylläpitokorvaukset. Inkluderar även ersättningar för uppehälle som betalas från och med 1.9.2001. Includes maintenance allowances payable since 1 September 2001.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 44. Kuntoutus 1995–2014**Figur 44. Rehabilitering 1995–2014**

Chart 44. Rehabilitation, 1995–2014

¹) Ks. taul. 100 alaviite 1.
Se tabell 100, fotnot 1.
See footnote 1 to Table 100.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

101. Kuntoutuja 1995–2014**Rehabiliteringsklienter 1995–2014**

Rehabilitation beneficiaries, 1995–2014

Vuosi År Year	Kuntoutuja yhteensä Rehabiliterings- klienter sammanlagt Total	Kuntoutuspalveluja saaneet Mottagare av rehabiliterings- tjänster Rehabilitation services	Kuntoutusrahaa saaneet – Mottagare av rehabiliteringspenning – Rehabilitation allowance			
			Yhteensä Sammanlagt Total	Kuntoutuspalvelut Kelaalta FPA-rehabiliterings- tjänster In respect of services provided by Kela	Kuntoutuspalvelut muualta Andra rehabiliteringstjänster In respect of services provided by a third party	Ei ole saanut kuntoutuspalveluja Ej rehabiliterings- tjänster No rehabilitation services provided
1995	69 373	62 770	39 537	34 566	5 125	•
1996	73 861	64 773	42 035	34 258	7 953	•
1997	78 437	67 604	45 372	35 967	9 589	•
1998	86 002	73 715	49 816	39 027	11 003	•
1999	94 524	81 211	53 935	42 557	11 401	204
2000	96 044	82 483	53 470	41 650	11 270	786
2001	98 259	83 317	54 529	41 159	12 321	1 292
2002	104 209	87 030	58 693	43 015	13 648	2 250
2003	105 684	87 769	59 522	42 709	13 597	3 448
2004	104 298	86 174	60 402	42 967	13 305	4 362
2005	105 139	86 756	61 953	43 821	13 667	4 732
2006	106 479	88 376	61 518	43 545	13 479	4 736
2007	105 326	87 846	58 999	41 881	12 925	4 442
2008	104 247	86 320	58 066	40 489	13 670	4 178
2009	100 101	83 760	54 305	37 684	12 554	4 333
2010	98 808	83 709	52 352	36 763	11 142	4 678
2011	101 948	87 318	52 336	36 788	10 722	5 105
2012	105 031	91 148	53 133	38 158	9 541	5 653
2013	112 238	98 863	55 521	41 017	8 552	6 666
2014	119 944	107 107	56 731	42 071	7 900	7 533

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

102. Kuntoutuspalvelut 1995–2014

Rehabiliteringstjänster 1995–2014

Rehabilitation services, 1995–2014

Vuosi År Year	Kuntoutuspalveluja saaneet Mottagare av rehabiliteringstjänster <i>Beneficiaries</i>		Toimen- piteet Åtgärder <i>Measures</i>	Milj. € kuntoutuspalvelut ¹⁾ Milj. € rehabiliteringstjänster ¹⁾ € million rehabilitation services ¹⁾			Kuntoutus- psykoterapia Rehabili- terande psykoterapi <i>Rehabilitative psychotherapy</i>	Harkinnan- varainen kuntoutus Rehabilitering enligt prövning <i>Discretionary rehabilitation</i>	€/palvelujen saaja (2014 rahana) €/mottagare av tjänster (2014 års penningvärde) <i>Expenditure per rehabilee, € (At 2014 prices)</i>
	Luku- määrä Antal <i>Total</i>	Promillea väestöstä ‰ av befolk- ningen ‰ of population		Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	Vajaakuntoisten ammattillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktionsned- sättning <i>Vocational reha- bilitation of persons with impaired work capacity</i>	Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsned- sättning <i>Medical rehabilitation of the severely disabled</i>			
1995	62 770	12,3	84 789	121,5	16,2	45,4	•	60,0	2 659,57
1996	64 773	12,6	88 935	126,5	18,9	49,4	•	58,2	2 667,76
1997	67 604	13,1	92 108	135,4	22,5	52,8	•	60,1	2 703,83
1998	73 715	14,3	102 090	150,0	24,0	58,2	•	67,8	2 708,40
1999	81 211	15,7	112 392	168,4	25,7	64,7	•	78,1	2 728,87
2000	82 483	15,9	116 450	181,0	28,3	72,1	•	80,6	2 793,46
2001	83 317	16,0	120 938	190,5	29,6	79,2	•	81,6	2 837,48
2002	87 030	16,7	..	208,6	31,8	86,3	•	90,6	2 928,98
2003	87 769	16,8	143 193	222,7	33,6	95,1	•	94,1	3 072,72
2004	86 174	16,5	140 305	226,9	33,6	109,6	•	83,8	3 183,35
2005	86 756	16,5	150 645	220,2	33,6	104,0	•	82,6	3 040,71
2006	88 376	16,7	161 623	222,4	31,7	101,7	•	89,1	2 964,46
2007	87 846	16,6	163 134	233,1	30,7	110,8	•	91,6	3 048,36
2008	86 320	16,2	161 858	236,3	29,1	112,7	•	94,5	3 022,24
2009	83 760	15,7	159 311	234,6	25,5	112,6	•	96,5	3 092,15
2010	83 709	15,6	157 086	237,3	25,9	116,8	•	94,6	3 093,26
2011	87 318	16,2	166 375	262,2	27,1	133,5	14,7	86,9	3 164,82
2012	91 148	16,8	172 476	274,3	27,8	140,9	31,8	73,8	3 085,12
2013	98 863	18,1	150 827	291,5	27,9	148,3	35,1	80,3	2 977,95
2014	107 107	19,6	161 405	313,3	30,8	155,9	37,7	89,2	2 925,31

¹⁾ Ks. taul. 100 alaviite 1.
Se tabell 100 fotnot 1.
See footnote 1 to Table 100.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

103. Kuntoutus sukupuolen ja iän mukaan 2014 Rehabilitering enligt kön och ålder 2014 Rehabilitation by age and sex of the client, 2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and sex	Kuntoutuspalvelut Rehabiliteringstjänster Rehabilitation services					Kuntoutusraha Rehabiliteringspenning Rehabilitation allowance		
	Kuntoutujat Rehabiliteringsklienter Beneficiaries			Kustannukset Kostnader Expenditure		Kuntoutujat ¹⁾ Antal klienter ¹⁾ No. of beneficiaries ¹⁾	Päivät Dagar Days	€/pv €/dag €/day
	Kaikki Samtliga Total	Promillea samanikäisestä väestöstä ‰ av befolkningen i samma ålder ‰ of population of corresponding age	Uudet ²⁾ Nya ²⁾ New ²⁾	Milj. € € million	Samanikäistä asukasta kohti, € Per invånare i samma ålder, € Per capita within age group, €			

Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes

Kaikki – Samtliga –								
Total	107 107	19,6	42 628	313,3	57,2	56 731	2 969,4	52 30,77
0–15	12 644	13,2	3 549	78,3	81,9	·	·	·
16–24	13 441	22,8	5 036	28,5	48,3	9 585	1 984,0	207 24,18
25–34	14 046	20,2	4 774	33,4	48,0	4 729	392,2	83 27,92
35–44	14 102	21,4	5 643	33,8	51,2	8 475	206,6	24 41,88
45–54	23 499	31,9	10 722	58,6	79,6	18 101	235,7	13 58,09
55–64	22 539	30,2	9 328	63,9	85,6	15 841	151,0	10 67,03
65–	6 836	6,3	3 576	16,9	15,5	–	–	–

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga –								
Total	42 102	15,6	16 233	145,7	54,1	20 704	1 485,4	72 29,09
0–15	8 700	17,8	2 466	53,3	109,0	·	·	·
16–24	5 853	19,4	2 100	12,4	41,3	5 200	1 100,2	212 24,17
25–34	4 633	13,0	1 649	12,7	35,5	2 035	174,5	86 28,00
35–44	4 741	14,0	1 933	13,1	38,8	3 153	83,9	27 42,04
45–54	7 735	20,9	3 572	21,8	58,9	5 670	80,4	14 60,80
55–64	7 696	20,9	3 100	25,1	68,4	4 646	46,4	10 71,50
65–	2 744	5,8	1 413	7,2	15,3	–	–	–

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga –								
Total	65 005	23,4	26 395	167,7	60,3	36 027	1 484,0	41 32,46
0–15	3 944	8,4	1 083	25,0	53,5	·	·	·
16–24	7 588	26,3	2 936	16,0	55,5	4 385	883,8	202 24,19
25–34	9 413	27,9	3 125	20,7	61,3	2 694	217,7	81 27,86
35–44	9 361	29,1	3 710	20,6	64,1	5 322	122,6	23 41,76
45–54	15 764	43,2	7 150	36,7	101,0	12 431	155,3	12 56,69
55–64	14 843	39,2	6 228	38,8	102,0	11 195	104,6	9 65,05
65–	4 092	6,6	2 163	9,8	15,7	–	–	–

¹⁾ Kuntoutusrahaa sai 6 965 vajaakuntoista nuorta (16–19 v) ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi ja 58 henkilöä oppisopimuskoulutuksen perusteella. Ylläpitokorvausta ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettiin 384 henkilölle. Em. henkilöt sisältyvät sarakkeen lukuun.

Rehabiliteringspenning fick 6 965 handikappade i åldern 16–19 år för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering och 58 personer på basis av läroavtalsutbildning. Ersättning för uppehälle vid yrkesinriktad rehabilitering betalades till 384 personer. Dessa personer ingår i talen i kolumnen.

Rehabilitation allowance was paid to 6,965 functionally impaired young persons aged 16–19 in order to enable their participation in vocational rehabilitation and to 58 persons on the basis of an apprenticeship agreement. Maintenance allowance during vocational rehabilitation was paid to 384 persons. All the above groups are included in this column's figures.

²⁾ Öllut vähintään 5 vuotta ilman Kelan kuntoutuspalveluja.

Har inte fått FPA-rehabilitering på minst 5 år.

Last received rehabilitation services from Kela five or more years ago.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötillasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

104. Kuntoutuspalvelut toimenpiteittäin 2014

Rehabiliteringstjänster enligt åtgärd 2014

Rehabilitation services by procedure in 2014

Kuntoutuspalvelu Rehabiliteringstjänst Rehabilitation service	Kuntoutujat ¹⁾ Rehabiliteringsklienter ¹⁾ Rehabilitation clients ¹⁾		Kuntoutuspalvelukustannukset Kostnader för rehabiliteringstjänster Expenditure on rehabilitation services	
	Lkm Antal Number	Mediaani-ikä Medianålder Median age	1 000 € € 1,000	Kuntoutujaa kohti, € Per klient, € Per client, €
Toimenpide Åtgärd Measure				
Kaikki – Samtliga – Total	107 107	44	313 321	2 925
Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus – Yrkesinriktad re- habilitering för personer med funktionsnedsättning – Vocational rehabilitation services for persons with impaired work capacity ...	15 178	29	30 761	2 027
Koulutus – Utbildning – Training	7 090	20	1 909	269
Ammatikoulutus – Yrkesutbildning – Vocational training	5 809	20	1 461	251
Tyk-kuntoutus ²⁾ – Tyk-rehabilitering ²⁾ – Rehabilitation to maintain work ability	2 768	56	7 081	2 558
Kuntoutustutkimus – Rehabiliteringsundersökning – Reha- bilitation evaluation	1 421	37	3 406	2 397
Yksilöllinen kuntoutusjakso – Individuell rehabiliteringsperiod – Period of individually targeted rehabilitation	22	51	179	8 114
Muut toimenpiteet – Övriga åtgärder – Other measures	4 699	37	18 186	3 870
Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus – Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning – Medical rehabilitation services for the severely disabled	24 070	17	155 874	6 476
Yksilöllinen kuntoutusjakso – Individuell rehabiliteringsperiod – Period of individually targeted rehabilitation	2 980	53	26 216	8 797
Sairausryhmäkohtaiset kurssit ³⁾ – Kurser enligt sjukdomsgrupp ³⁾ – Rehabilitation designed for persons with specific illnesses ³⁾ ...	1 031	10	6 127	5 942
Psykoteraapia – Psykoterapi – Psychotherapy	910	14	4 121	4 529
Toimintaterapia – Ergoterapi – Occupational therapy	6 491	9	19 048	2 934
Puheterapia – Taliterapi – Speech therapy	7 439	7	31 255	4 201
Fysioterapia – Fysioterapi – Physiotherapy	14 671	41	62 945	4 290
Muut toimenpiteet – Övriga åtgärder – Other measures	2 217	14	6 162	2 780
Kuntoutuspsykoterapia – Rehabiliterande psykoterapi – Rehabilitative psychotherapy	25 022	33	37 665	1 505
Aikuisten psykoterapia – Psykoterapi för vuxna – Adult psychotherapy	17 063	39	22 075	1 294
Nuorten psykoterapia – Psykoterapi för unga – Adolescent psychotherapy	7 973	23	15 590	1 955
Kehittämistoiminta – Utvecklingsverksamhet – Experimentation	1	43	–	222
Harkinnanvarainen kuntoutus – Rehabilitering enligt pröv- ning – Discretionary rehabilitation	44 857	54	89 169	1 988
Tyk-kuntoutus ²⁾ – Tyk-rehabilitering ²⁾ – Rehabilitation to maintain work ability	461	56	1 194	2 591
Yksilöllinen kuntoutusjakso – Individuell rehabiliteringsperiod – Period of individually targeted rehabilitation	5 950	55	17 878	3 005
Kuntoutuskurssit – Rehabiliteringskurser – Rehabilitation services ASLAK-kurssit – ASLAK-kurser – Vocationally oriented medical rehabilitation services	33 700	54	58 441	1 734
Sopeutumisvalmennuskurssit – Anpassningsträningskurser – Adaptation training courses	13 007	52	24 229	1 863
Aikuisten psykoterapia – Psykoterapi för vuxna – Adult psychotherapy	3 107	51	7 106	2 287
Nuorten psykoterapia – Psykoterapi för unga – Adolescent psychotherapy	9	40	–	22
Kehittämistoiminta – Utvecklingsverksamhet – Experimentation	8	27	–	17
Muut toimenpiteet – Övriga åtgärder – Other measures	1 101	13	3 905	3 547
	751	41	644	857

¹⁾ Kuntoutuja on voinut vuoden aikana saada useaa toimenpidettä.
Flera åtgärder kan ha vidtagits under året för en och samma klient.
One client may have participated in several rehabilitation measures during the year.

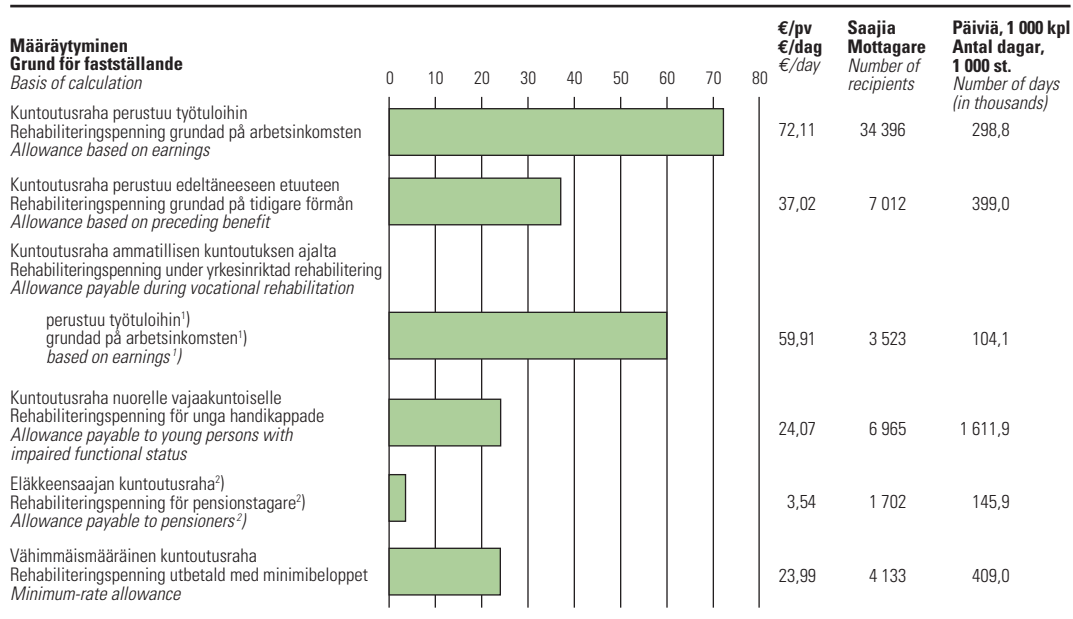
²⁾ Työkykyä ylläpitävä ja parantava valmennus.
Träning för att bevara och förbättra arbetsförmågan.

³⁾ Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit.
Rehabiliterings- och anpassningsträningskurser.
Group-based rehabilitation and adaptation training.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 45. Kuntoutusraha keskimäärin 2014**Figur 45. Rehabiliteringspenning i genomsnitt 2014**

Chart 45. Average rates of rehabilitation allowance, 2014

¹⁾ Kaikissa tuloluokissa 75 % työtuloista.
75 % av arbetsinkomsten i samtliga inkomstklasser.
75% of earnings in all income brackets.

²⁾ Maksetaan eläkkeen lisäksi.
Betalas utöver pensionen.
Payable on top of the pension.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS: FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

105. Kuntoutuspalvelujen käsittelytietoja sukupuolen ja iän mukaan 2014**Handläggning av rehabiliteringstjänster enligt kön och ålder 2014***Rehabilitation services: Claims processing data for 2014 by age and sex of the claimant*

Sukupuoli ja ikäryhmä Kön och åldersgrupp <i>Sex and age group</i>	Ratkaisuja ¹⁾ – Avgöranden ¹⁾ – Decisions ¹⁾					Hylkäys-% ²⁾ – Avslags-% ²⁾ – Denial rate, % ²⁾				
	Yhteensä ¹⁾ Sammanlagt ¹⁾ <i>Total¹⁾</i>	Vajaa-kuntoisten ammatillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktionsnedsättning <i>Vocational rehabilitation of persons with impaired work capacity</i>	Vaikea-vammaisten lääkinnallinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning <i>Medical rehabilitation of the severely disabled</i>	Kuntoutus-psykoterapia Rehabiliterande psykoterapi <i>Rehabilitative psychotherapy</i>	Harkinnanvarainen kuntoutus Rehabilitering enligt prövning <i>Discretionary rehabilitation</i>	Vajaa-kuntoisten ammatillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktionsnedsättning <i>Vocational rehabilitation of persons with impaired work capacity</i>	Vaikea-vammaisten lääkinnallinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning <i>Medical rehabilitation of the severely disabled</i>	Kuntoutus-psykoterapia Rehabiliterande psykoterapi <i>Rehabilitative psychotherapy</i>	Harkinnanvarainen kuntoutus Rehabilitering enligt prövning <i>Discretionary rehabilitation</i>	
Kaikki – Samtliga – Total	160 082	18 929	70 902	24 577	45 674	24,8	12,9	6,8	18,2	
Miehet – Män – Males	73 864	8 761	42 448	5 712	16 943	24,7	12,0	8,0	20,0	
Naiset – Kvinnor – Females	86 218	10 168	28 454	18 865	28 731	24,9	14,2	6,5	17,2	
0–15	43 118	156	41 052	8	1 902	35,1	9,5	–	22,5	
16–34	36 638	10 436	9 276	13 978	2 948	22,2	14,9	6,5	15,0	
35–44	17 666	2 632	4 125	5 557	5 352	26,9	16,2	6,2	13,8	
45–54	27 506	3 512	6 671	3 530	13 793	28,2	18,1	7,8	14,2	
55–64	26 086	2 175	9 284	1 487	13 140	27,4	18,9	9,2	17,2	
65–	9 068	18	494	17	8 539	78,6	47,5	–	29,2	

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

*Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.*²⁾ Hylkäävien ratkaisujen %-osuus myönteisten ja hylkäävien ratkaisujen sekä tarkistusratkaisujen kokonaismäärästä, joka ei sisällä lakkautusratkaisuja.

Avslagens procentuella andel av samtliga beviljanden, avslag och justeringar, fränsett indragningar.

Denials as a percentage of the total number of grants, denials and review decisions (not including terminations of benefit).

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

5.2 Kuntoutus alueittain, sairauksittain ja ammateittain

Kuntoutuksen alueittaiset tilastot esitetään vuosikirjassa maakunnittain kuntoutujan kotikunnan mukaan.

Sairaudella tarkoitetaan kuntoutuspalvelu- tai kuntoutusrahhakemuksen perusteena olevaa sairautta. Tieto sairaudesta saadaan niistä, jotka ovat saaneet Kelalta kuntoutuspalveluja, nuoren kuntoutusrahaa tai kuntoutusrahaa oppisopimuskoulutuksen ajalta.

Sairausdiagnoosit merkitään kansainvälisen tautiluokituksen (ICD-10) mukaisesti.

Ammatiksi merkitään viimeisin pääasiallinen ammatti. Tieto ammatista tallennetaan 16 vuotta täyttäneistä kuntoutujista, jotka saavat kuntoutuspalveluja Kelalta.

Kuntoutustilastoissa otettiin käyttöön Ammattiluokitus 2010 tilastovuoden 2014 alusta. Kansallinen Ammattiluokitus 2010 perustuu kansainvälisen työjärjestön (ILO) laatimaan ja YK:n vahvistamaan ISCO-08-ammattiluokitukseen.

5.2 Rehabilitering region-, sjukdoms- och yrkesvis

Den regionala rehabiliteringsstatistiken presenteras landskapsvis enligt klientens hemkommun.

Med sjukdom avses den sjukdom som föranlett ansökan om rehabilitering eller rehabiliteringspenning. Sjukdomsuppgifter fås om klienter som genom FPA har fått rehabiliteringstjänster, rehabiliteringspenning för unga eller rehabiliteringspenning för läroavtalsutbildning.

Sjukdomsdiagnoserna anges enligt den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-10).

Som yrke anges klientens senaste huvudsakliga yrke. Yrkesdata lagras för alla rehabiliteringsklienter över 16 år som får FPA-rehabilitering.

Från och med början av statistikåret 2014 tog man i bruk Yrkesklassificering 2010 i rehabiliteringsstatistiken. Den nationella Yrkesklassificeringen 2010 grundar sig på yrkesklassificeringen ISCO-08, som utarbetats av den internationella arbetsorganisationen (ILO) och fastställts av FN.

Kuvio 46. Kuntoutuspalvelut maakunnittain 2014

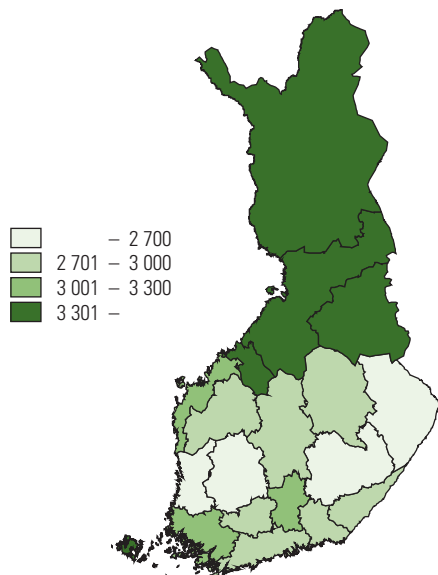
Figur 46. Rehabiliteringstjänster landskapsvis 2014

Chart 46. Rehabilitation services by region, 2014

**Kuntoutuspalvelukustannukset
kuntoutujaa kohti, €/kuntoutuja**

Kostnader för rehabiliteringstjänster, €/klient

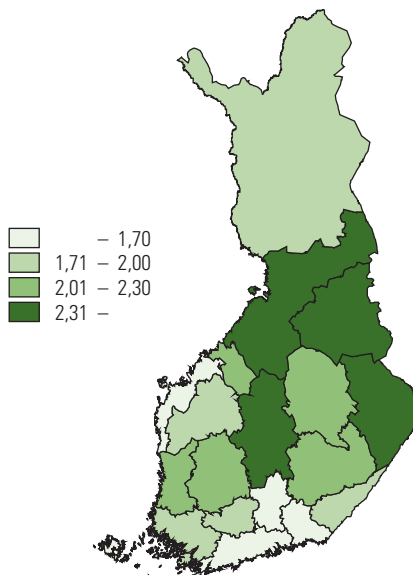
*Expenditure on rehabilitation services
per rehabilitation client, €*

**Kuntoutuspalveluja saaneiden
osuus väestöstä, %**

**Mottagare av rehabiliteringstjänster,
andel av befolkningen i %**

*Rehabilitation clients as a share of
the population in region, %*

Lähde: SVT, Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

106. Kuntoutus maakunnittain 2014
Rehabilitering landskapsvis 2014
Rehabilitation by region in 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Kuntoutuspalveluja saaneet Mottagare av rehabiliteringstjänster Rehabilitation services provision		Kuntoutusrahaa saaneet Mottagare av rehabilite- ringspenning Rehabilitation allowance		Kuntoutuspalvelut ja -rahat Rehabiliteringstjänster och -penningar Rehabilitation services and allowances	
	Lukumäärä Antal Total recipients	Promillea väestöstä % av befolk- ningen % of population	Lukumäärä Antal Total recipients	Promillea 16–67-vuotiaista % av 16–67- åringar % of population aged 16–67	Milj. € € million	Asukasta kohti, € Per invånare, € Per capita, €
Koko maa – Hela landet – Whole country	107 107	19,6	56 731	15,5	404,7	73,93
Uusimaa – Nyland	26 971	16,8	13 188	11,8	94,1	58,65
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	9 368	19,8	4 624	14,6	37,7	79,71
Satakunta	4 515	20,2	2 820	19,4	16,2	72,27
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	3 112	17,7	1 818	15,8	11,4	65,22
Pirkanmaa – Birkaland	11 328	22,5	6 357	18,9	40,1	79,75
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	2 755	13,6	1 460	11,0	11,0	54,50
Kymenlaakso – Kymmenedalen	2 956	16,4	1 739	14,8	11,2	62,39
Etelä-Karjala – Södra Karelen	2 283	17,3	1 386	16,0	8,8	66,57
Etelä-Savo – Södra Savolax	3 339	22,0	2 096	21,5	11,9	78,16
Pohjois-Savo – Norra Savolax	5 349	21,5	3 193	19,4	21,4	86,23
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	4 180	25,3	2 214	20,2	13,8	83,18
Keski-Suomi – Mellersta Finland	6 426	23,3	2 906	16,0	23,6	85,63
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	3 855	19,9	2 148	17,3	13,5	69,99
Pohjanmaa – Österbotten	3 012	16,6	1 804	15,4	11,5	63,26
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten ..	1 565	22,7	870	19,8	6,8	98,73
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	10 084	24,9	4 951	18,8	43,0	106,05
Kainuu – Kajanaland	2 114	26,7	1 161	22,5	10,0	126,70
Lappi – Lappland	3 611	19,9	1 871	15,5	17,5	96,43
Ahvenanmaa – Åland	198	6,9	93	4,8	0,9	32,82

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
 Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. Ulkomailla asuvia koskevat tiedot eivät sisälly maakunnittaiseen erittelyyn.

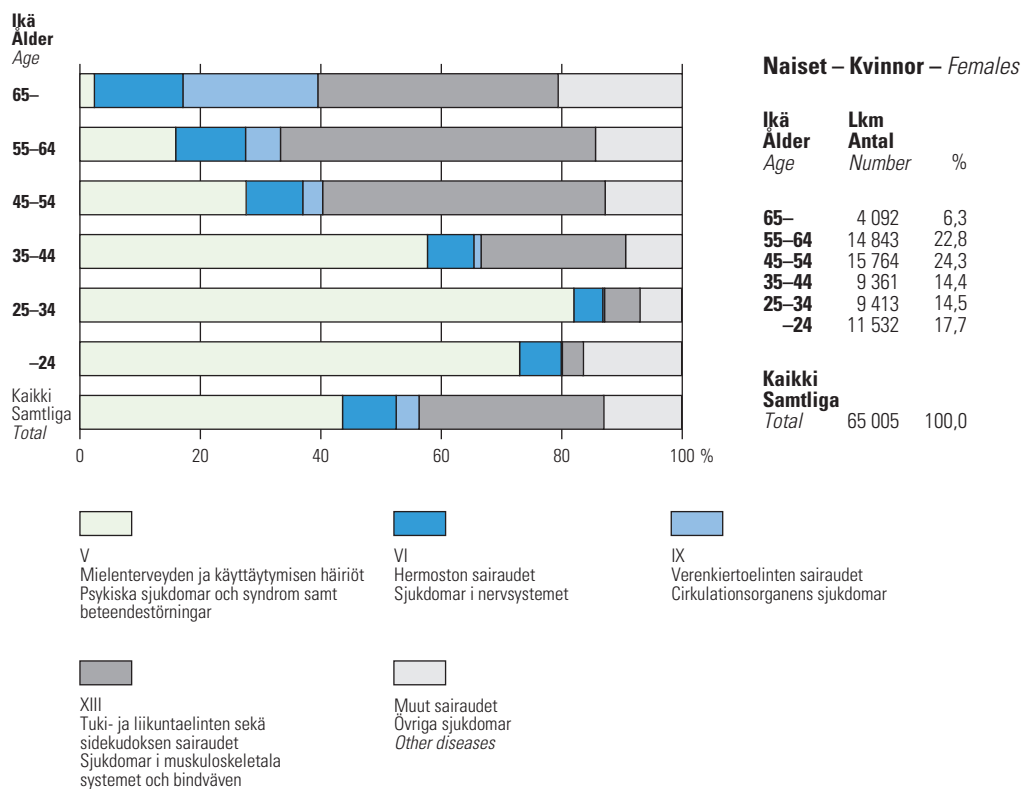
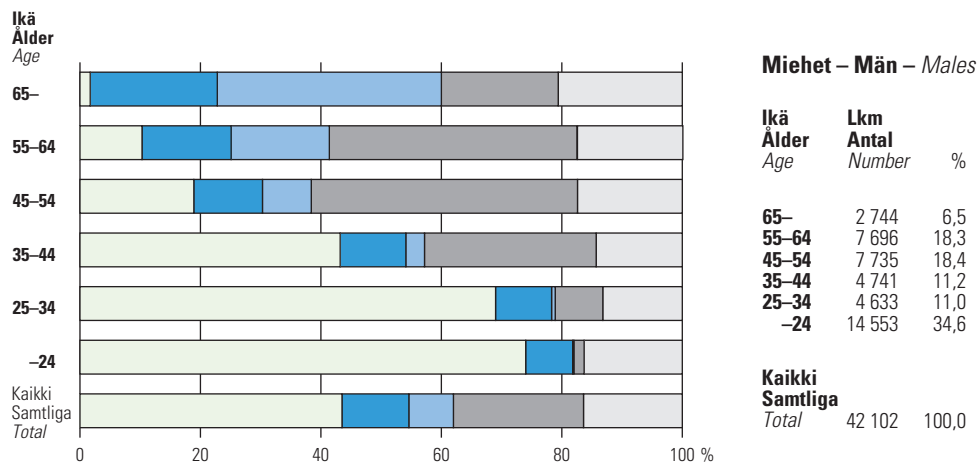
Anm. Uppgifter rörande utomlands bosatta ingår inte i specifikationen.

N.B. The analysis by region does not include beneficiaries living abroad or their payments.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 47. Kuntoutuspalvelujen saajat sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2014
Figur 47. Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt kön, ålder och sjukdom 2014
Chart 47. Recipients of rehabilitation services by age, sex and diagnosis¹⁾, 2014

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

107. Kuntoutuspalvelujen saajat sairauden ja iän mukaan 2014
Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt sjukdom och ålder 2014
Recipients of rehabilitation services by age and sex, 2014

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ¹⁾	Kaikki Samtliga All ages	0–15- vuotiaat 0–15 år Age 0–15	16–24- vuotiaat 16–24 år Age 16–24	25–44- vuotiaat 25–44 år Age 25–44	45–64- vuotiaat 45–64 år Age 45–64	Yli 64-vuotiaat Över 64 år Age 65 and over
Kaikki – Samtliga – All diseases	107 107	12 644	13 441	28 148	46 038	6 836
IV E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihuntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	2 607	234	110	398	1 551	314
E10–E14 Diabetes	1 407	106	35	198	830	238
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar ..	46 657	8 641	10 548	18 362	8 960	146
F20–F29 Skitsofrenia, skitsoyyypiset ja har- haluuloisuushäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställ- ningssyndrom	1 252	15	351	718	163	5
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämnings- syndrom	19 343	81	3 000	10 113	6 085	64
F40–F48 Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt – Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom	10 125	159	2 521	5 672	1 758	15
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	3 995	1 668	1 215	657	432	23
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	10 449	1 043	883	2 127	5 216	1 180
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	1 998	–	25	375	1 425	173
G40, G41 Epilepsia – Epilepsi	753	233	148	187	162	23
G80 CP-oireyhtymä – Cerebral pares	1 961	524	422	610	388	17
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	797	90	126	193	289	99
IX I00–I99 Verenkieritoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	5 571	19	38	308	3 266	1 940
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	1 229	13	28	145	784	259
J45, J46 Astma	884	8	22	118	592	144
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	310	10	40	83	163	14
L20, L22 Atooppinen ihottuma – Atopiskt eksem	75	8	18	26	23	–
L40, L41 Psoriaasi – Psoriasis	118	–	3	16	89	10
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven ..	29 076	294	352	4 525	21 742	2 163
M05, M06, Nivelreuma – Reumatoid artrit	2 075	273	153	243	1 080	326
M08 Nivelrikko – Artros	3 725	–	5	143	2 981	596
M15–M19 Spondyloosi – Spondylos	1 478	–	4	98	1 215	161
M47 Nikaman välilevyjen sairaudet – Sjukdomar i mellankotskivorna	4 369	–	24	992	3 207	146
M50, M51 Fibromyalgia tai muualla luokitta- mattomat muut pehmytkudossairau- det – Fibromyalgi eller andra sjuk- domstillstånd i mjukvävnader som ej klassificeras annorstädes	991	1	16	213	697	64
M79 Muut sairauspääryhmät – Övriga sjukdomshuvud- grupper – Other major diagnostic categories	9 198	2 299	1 148	1 584	3 474	693
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable ...	1 213	1	168	423	593	28

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

108. Kuntoutuspalvelujen saajat ammattiryhmittäin 2014
Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt yrkesgrupp 2014
Recipients of rehabilitation services by occupational group in 2014

Ammattiasema Yrkesställning <i>Occupational position</i>	Kuntoutujat (16 v täyttäneet) Rehabiliteringsklienter (som fyllt 16) <i>Recipients (age 16 or over)</i>						18–64-vuotias työllinen työvoima v. 2012, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 18–64 år, år 2012 (%) <i>Employed labour force aged 18–64 as of 2012 (%)</i>
Ammattipääryhmä Yrkesgrupp <i>Occupational category</i>	Kaikki Samtliga <i>Total</i>		Miehet Män <i>Males</i>		Naiset Kvinnor <i>Females</i>		
	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%	
Yhteensä – Sammanlagt – Total	94 463		33 402	35,4	61 061	64,6	
Yrittäjät ja palkansaajat yhteensä – Företagare och löntagare sammanlagt – Total number of self-employed persons and wage earners	25 012	100,0	7 734	30,9	17 278	69,1	100,0
Itsenäinen yrittäjä tai ammatinharjoittaja, yrittäjä-perheen jäsen – Egenföretagare eller självständig yrkesutövare, medlem i företagarfamilj – Business owner or self-employed person, or family member of such individual	2 315	9,3	1 031	44,5	1 284	55,5	10,6
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	22 697	90,7	6 703	29,5	15 994	70,5	89,4
Johtajat – Chefer – Managers	411	1,6	158	38,4	253	61,6	2,7
Erityisasiantuntijat – Specialister – Professionals	5 303	21,2	1 519	28,6	3 784	71,4	17,3
Asiantuntijat – Experter – Technicians and associate professionals	4 298	17,2	917	21,3	3 381	78,7	17,0
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät – Kontors- och kundtjänstpersonal – Clerical support workers	1 689	6,8	196	11,6	1 493	88,4	6,7
Palvelu- ja myyntityöntekijät – Service- och försäljningspersonal – Service and sales workers	4 586	18,3	662	14,4	3 924	85,6	18,6
Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym. – Jordbrukare, skogsarbetare m.fl. – Skilled agricultural, forestry and fishery workers	291	1,2	106	36,4	185	63,6	0,8
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät – Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare – Craft and related trades workers	1 716	6,9	1 442	84,0	274	16,0	9,0
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät – Process- och transportarbetare – Plant and machine operators, and assemblers	1 001	4,0	703	70,2	298	29,8	7,8
Muut työntekijät – Övriga arbetstagare – Elementary occupations	1 355	5,4	255	18,8	1 100	81,2	6,9
Sotilaat – Militärer – Armed forces occupations	60	0,2	57	95,0	3	5,0	0,5
Tuntematon – Okänd – Unknown	2 018	8,1	694	34,4	1 324	65,6	2,1
Muut¹⁾ – Övriga¹⁾ – Others ¹⁾	76 928		27 658	36,0	49 270	64,0	

¹⁾ Sisältää ammatissa toimimattomat sekä ne, joiden ammatiasema ei ole tiedossa.
 Inkluderar icke-yrkesverksamma och personer vars yrkesställning är okänd.
Includes the economically inactive and those whose occupational position is unknown.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Työvoimatutkimus 2012.
 Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2012.

6 | Kelan työttömyysturvaetuudet FPA:s arbetslöshetsförmåner

2014

- Peruspäiväraha
Grunddagpenning
- Työmarkkinatuki
Arbetsmarknadsstöd
- Kotoutumistuki
Integrationsstöd
- Vuorottelukorvaus
Alterneringsersättning

Suomessa työttömyysturvaetuuksia maksavat työttömyyskassat ja Kela. Työttömyyskassat maksavat jäsenilleen ansiotuloihin sidotut työttömyysturvaetuudet ja Kela maksaa muille työttömille perusturvaetuudet.

Työttömien toimeentulo työttömyyden aikana turvataan *työttömyyspäivärahalla* ja *työmarkkinatuella*. Työttömyyspäiväraha maksetaan Kelasta *peruspäivärahana* tai työttömyyskassasta *ansiopäivärahana*. Kela maksaa työmarkkinatuen, joka voidaan maksaa myös matka-avustuksena tai maahanmuuttajalle kotoutumistukea. Kotoutumistuki on tässä kirjassa käsitelty omana etuutenaan.

Myös vuorottelukorvaukset ovat osa työttömyysturvaa. Vähitellen poistuva *työttömyyseläke* käsitellään eläketurvan yhteydessä luvussa 2.

Työttömyysturvalaissa säädetään työttömyyspäivärahasta ja työmarkkinatuesta. Kotoutumistuesta säädetään työttömyysturvalaissa sekä laissa maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta. Vuorottelukorvauksesta säädetään vuorotteluvapaalaisa. Säännöksiä muusta kuin itse toimeentuloturvasta voi olla muissakin kuin edellä mainituissa laeissa.

Työttömyysturvaetuuksiin ovat oikeutettuja Suomessa asuvat henkilöt, myös Suomessa työskentelevät EU- ja Eta-maiden kansalaiset. Lisäksi työttömyyspäivärahan saaja voi hakea työtä kolmen kuukauden ajan toisen EU- tai Eta-maan alueelta menettämättä suomalaista päivärahaansa. Työmarkkinatukeen on oikeus vain Suomessa asuvilla henkilöillä.

Työttömyysturvan kehitystä selostetaan liitteessä 4.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Finland betalas arbetslöshetsförmånerna ut av arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten (FPA). Arbetslöshetskassorna betalar förvärvsinkomstrelaterade arbetslöshetsförmåner till sina medlemmar medan FPA betalar grundtrygghetsförmåner till övriga arbetslösa.

Försörjningen för arbetslösa tryggas under arbetslösheten genom *arbetslöshetsdagpenning* och *arbetsmarknadsstöd*. Arbetslöshetsdagpenningen betalas från FPA i form av *grunddagpenning* eller från arbetslöshetskassan i form av *inkomstrelaterad dagpenning*. Arbetsmarknadsstödet, som även kan betalas i form av resebidrag eller integrationsstöd till invandrare, betalas från FPA. Integrationsstödet till invandrare behandlas i denna bok som en separat förmån.

Arbetslöshetsskyddet omfattar också alterneringsersättningar. *Arbetslöshetspensionen* som kommer att upphöra småningom behandlas i samband med pensionskyddet i avsnitt 2.

Bestämmelser om arbetslöshetsdagpenningen och arbetsmarknadsstödet finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Integrationsstödet regleras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande. I lagen om alterneringsersättning finns bestämmelser om alterneringsersättningen. Bestämmelser om annat än själva utkomstskyddet kan också ingå i andra lagar än de som nämnts ovan.

Rätt till arbetslöshetsförmåner har alla som bor i Finland, även EU- och EES-medborgare som arbetar i Finland. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning kan dessutom i tre månader söka arbete i ett annat EU- eller EES-land utan att mista sin rätt till dagpenning från Finland. Rätt till arbetsmarknadsstöd har bara personer som bor i Finland.

Utvecklingen av arbetslöshetsskyddet refereras i bilaga 4.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

6.1 Työttömyysturvaetuudet

Peruspäiväraha

Oikeus peruspäivärahaan. Työttömyysturvan peruspäivärahaan on oikeus työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoitautuneella 17–64-vuotiaalla kokoaikatyötä hakevalla työttömällä työnhakijalla, joka täyttää *työssäoloehdon*. Tietyissä tilanteissa peruspäivärahaa voidaan maksaa

6.1 Arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning

Rätt till grunddagpenning. Berättigad till grunddagpenning för arbetslösa är en 17–64-årig arbetslös person som anmält sig hos arbets- och näringsbyrån, söker heltidsarbete och uppfyller *arbetsvillkoret*. I vissa fall kan grunddagpenning även betalas till 65–67-åringar. Per-

myös 65–67-vuotiaalle. Hakijalta edellytetään, että hän on työkykyinen ja työmarkkinoiden käytettävissä.

Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 edellisen kuukauden aikana ollut 26 kalenteriviikkoa työssäoloehtoon luettavassa työssä. Työssäoloehtoon luettavalta työltä edellytetään, että se on kestänyt vähintään 18 tuntia joka viikko. Lisäksi työstä maksetun palkan on pitänyt olla vähintään työehtosopimuksen mukainen. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, palkan on pitänyt olla vähintään 1 154 €/kk (v. 2014).

Yrittäjän työssäoloehto täyttyi vuonna 2014, kun henkilö oli toiminut yrittäjänä vähintään 18 kuukautta työttömyyttä edeltäneen neljän vuoden aikana ja yritystoiminta oli ollut riittävän laajaa. Vuodesta 2015 alkaen yrittäjän työssäoloehtoon on riittänyt 15 kuukauden yrittäjätointa edellisen neljän vuoden aikana.

Peruspäivärahaa maksetaan enintään 500 työttömyyspäivältä. Enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on uudelleen täyttänyt työssäoloehdon.

18–24-vuotiaan oikeutta työttömyyspäivärahaan on rajoitettu. Ammatillista koulutusta vaille olevalla nuorella on oikeus peruspäivärahaan, jos hän on hakenut hänelle soveltuvaan ammatilliseen koulutukseen. Koulutukseen hakeutumisvelvollisuus koskee vain kevään yhteishakua.

Ikääntyneille työttömille peruspäivärahaa voidaan maksaa 500 päivän jälkeenkin *lisäpäiviltä*. Lisäpäiväoikeuden ehdot ja pituus määräytyvät työttömän syntymävuoden mukaan:

- Jos ennen vuotta 1950 syntynyt työtön on täyttänyt 57 vuotta ennen enimmäisajan täyttymistä, päivärahan maksua voidaan jatkaa 60 vuoden ikään asti. Jos hän on ehtinyt täyttää 60 vuotta ennen enimmäisajan täyttymistä, päivärahaa maksetaan sen kalenterikuukauden loppuun, jona 500 päivän enimmäisaika täyttyy. Tämän jälkeen hän voi hakea työttömyyseläkettä.
- Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntynyt työtön voi saada päivärahaa lisäpäiviltä 65 vuoden ikään asti, jos hän on täyttänyt vaaditun iän ennen enimmäisajan täyttymistä ja hänellä on työssäoloaika viisi vuotta viimeisten 20 vuoden ajalta.

Peruspäivärahaa maksetaan siitä alkaen, kun työtön on ollut työ- ja elinkeinotoimistossa työnhakijana yhteensä viisi arkipäivää. Tämä omavastuu aika asetetaan kerran 500 päivän enimmäisaikaa kohti.

Työstä tai koulutuksesta kieltäytyminen saattaa johtaa peruspäivärahan menettämiseen. Korvauksettoman määräjän eli karenssin pituus vaihtelee tilanteittain.

sonen förutsätts vara arbetsför och stå till arbetsmarknadens förfogande.

Arbetsvillkoret för *löntagare* uppfylls då en person under de närmast föregående 28 månaderna i 26 kalenderveckor har haft sådant arbete som räknas in i arbetsvillkoret. För att räknas in i arbetsvillkoret förutsätts arbetet ha varat minst 18 timmar varje vecka och ha utförts minst mot en lön enligt kollektivavtal eller, om kollektivavtal saknas för branschen, mot en lön om minst 1 154 €/mån (2014).

År 2014 uppfyllde *företagare* arbetsvillkoret om de under de fyra åren närmast före arbetslösheten hade bedrivit företagarverksamhet i tillräcklig omfattning i minst 18 månader. Från och med 2015 har företagsverksamhet i 15 månader under de föregående fyra åren varit tillräcklig.

Grunddagpenning betalas för högst 500 arbetslöshetsdagar. Maximitiden börjar räknas från början när en person har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt.

Rätten till arbetslöshetsdagpenning är begränsad i fråga om personer i *åldern 18–24 år*. Unga personer som saknar yrkesutbildning har rätt till grunddagpenning om de sökt till lämplig yrkesutbildning. Skyldigheten att söka till utbildning gäller endast vårens gemensamma ansökan.

Äldre arbetslösa kan även efter 500 dagar få grunddagpenning för *tilläggsdagar*. Villkoren för rätt till tilläggsdagar och periodens längd fastställs utifrån födelseåret:

- Dagpenningen kan fortsätta betalas fram till 60 års ålder till en arbetslös person som är född före 1950 och som fyllt 57 år innan maximitiden löpt ut. Om personen hunnit fylla 60 år innan maximitiden löpt ut betalas grunddagpenning till slutet av den kalendermånad under vilken maximitiden löper ut. Därefter kan personen söka arbetslöshetspension.
- Den som är arbetslös och född 1950 eller senare och som innan maximitiden löpt ut har uppnått föreskriven ålder och som har förvärvat arbetat i minst fem år under de senaste 20 åren kan få dagpenning för tilläggsdagar ända till 65 års ålder.

Grunddagpenning betalas från det att den arbetslösa varit anmäld som arbetssökande hos arbets- och näringsbyrån i sammanlagt fem vardagar. Denna självrisktid åläggs bara en gång per den maximala utbetalningstiden om 500 dagar.

Den som avvisar arbete eller utbildning kan gå miste om sin grunddagpenning. Tiden utan ersättning, dvs. karensen, varierar från fall till fall.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi evätä työnhakijan oikeuden peruspäivärahaan myös toistaiseksi asettamalla hänelle *työssäolovelvoitteen*. Velvoite voidaan antaa, jos työnhakija on toistuvasti ilman pätevää syytä menettänyt työvoimapolitiittisesti arvioituna moitittavasti. Oikeus peruspäivärahaan palautuu, kun työnhakija on ollut vähintään 12 kalenteriviikkoa työssäoloehdon täyttävässä työssä tai osallistunut työllistymistä edistävään toimenpiteeseen. Oikeus palautuu kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluttua etuuden menettämiseen johtaneesta menettelystä lukien.

Peruspäivärahan suuruus. Peruspäivärahan suuruus tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä. Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista maksetaan *lapsikorotusta*. Päivärahaa maksetaan viideltä päivästä viikossa, ja se on veronalaista tuloa.

Peruspäiväraha 2014	€/pv
Peruspäiväraha	32,66
Lapsikorotus	
1 lapsi	5,27
2 lasta	7,74
3 tai useampi lapsi	9,98
Korotusosa/Muutosturvalisä	4,78

Jos työttömällä on riittävän pitkä työhistoria, peruspäivärahaan voidaan maksaa *korotusosaa*. Korotusosan edellytyksenä on, että työntekijä ei ole ilman pätevää syytä eronnut työstään tai itse aiheuttanut työsuhteen päättymistä. Sitä maksetaan enintään 90 päivästä.

Peruspäivärahaa maksetaan työttömyysajan lisäksi työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Näitä *aktiivitoimenpiteitä* ovat muun muassa työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu ja työkokeilu. Aktiivitoimenpiteiden ajalta peruspäivärahaan maksetaan kulukorvauksia ja enintään 200 päivästä myös korotusosaa. Kulukorvaukset ovat verotonta tuloa. Aktiivitoimenpiteiden ajalta maksetut päivät kerryttävät 500 päivän enimmäisaikaa.

Peruspäivärahaa voidaan maksaa osittain työttömälle henkilölle kuten esimerkiksi osa-aikaista työtä tekevälle työnhakijalle. Tällöin peruspäiväraha maksetaan alennettuna. Palkka- tai muilla ansiotuloilla alennettua peruspäivärahaa kutsutaan *sovitelluksi peruspäivärahaksi*. Sovitellun työttömyysetuuden suojaosa on 300 euroa kuukaudessa tai 279 euroa neljässä viikossa. Sen verran voi tienata ilman, että ansiot vähentävät peruspäivärahan määrää. Suojaosan ylittävältä osalta jokainen palkkana maksettu euro vähentää peruspäivärahaa 50 senttiä.

Arbets- och näringsbyrån kan förvägra en person rätt till grunddagpenning också tills vidare genom att ålägga honom eller henne *skyldighet att vara i arbete*. Skyldigheten att vara i arbete kan åläggas en arbetssökande om han eller hon upprepade gånger utan giltig orsak förfarit klandervärt enligt en arbetskraftspolitisk bedömning. Den arbetslösa återfår rätten till grunddagpenning när han eller hon haft ett arbete som uppfyller arbetsvillkoret eller deltagit i en sysselsättningsfrämjande åtgärd i minst 12 kalenderveckor. Rätten återfås dock senast efter fem år räknat från det förfarande som ledde till att personen förlorade förmånen.

Grunddagpenningens storlek. Grunddagpenningens belopp justeras årligen med folkpensionsindex. *Barnförhöjning* betalas för barn under 18 år som den arbetslösa försörjer. Dagpenningen betalas för fem dagar i veckan och den är skattepliktig inkomst.

Grunddagpenningen 2014	€/dag
Grunddagpenning	32,66
Barnförhöjning	
1 barn	5,27
2 barn	7,74
3 eller flera barn	9,98
Förhöjningsdel/Omställningsskyddstillägg	4,78

En arbetslös person med tillräckligt lång arbetslivserfarenhet kan få *förhöjningsdel* till grunddagpenningen. En förutsättning för att få förhöjningsdel är att arbetstagaren inte utan giltig orsak har lämnat arbetet eller själv orsakat att anställningsförhållandet upphört. Förhöjningsdel betalas för högst 90 dagar.

Grunddagpenning betalas förutom under arbetslöshets-tid också under tid för sysselsättningsfrämjande service. Exempel på sådana *aktiva åtgärder* är arbetskraftsutbildning, frivilliga studier och arbetsprövning. För tiden med aktiva åtgärder betalas till grunddagpenningen kostnadsersättningar och dessutom förhöjningsdel för högst 200 dagar. Kostnadsersättningarna är skattefri inkomst. Dagarna med aktiva åtgärder inräknas i maximiutbetalningstiden på 500 dagar.

Grunddagpenning kan betalas till partiellt arbetslösa personer, t.ex. arbetssökande som arbetar på deltid. Då betalas grunddagpenningen ut med ett lägre belopp. Grunddagpenning som minskats med löne- eller andra förvärvsinkomster kallas *jämkad dagpenning*. Det skyddade beloppet av en jämkad arbetslöshetsförmån är 300 euro per månad eller 279 euro per fyra veckor. Så mycket kan man förtjäna utan att förvärvsinkomsterna minskar beloppet av grunddagpenningen. Varje euro som betalas i lön och som överstiger det skyddade beloppet minskar grunddagpenningen med 50 cent.

Myös osa omista sosiaalietuuksista voi pienentää peruspäivärahaa.

En del av de egna sociala förmånerna kan också minska grunddagpenningen.

Työmarkkinatuki

Oikeus työmarkkinatukeen. Työmarkkinatukeen on oikeus työttömällä, joka ei täytä työssäoloehtoita tai joka on saanut perus- tai ansiopäivärahaa 500 päivän enimmäisajan.

Työmarkkinatukea saa 17–64-vuotias työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoittautunut koko-aikatyötä hakeva työtön, joka on työkykyinen ja työmarkkinoiden käytettävissä. Tietyissä tilanteissa työmarkkinatukea voidaan maksaa myös 65–67-vuotiaalle.

Ammatillista koulutusta vailla olevien nuorten oikeutta työmarkkinatukeen on rajoitettu. 17-vuotias voi saada työmarkkinatukea vain, jos hänellä on ammatillinen koulutus tai hän osallistuu työllistymistä edistävään toimenpiteeseen.

18–24-vuotiaalla on oikeus työmarkkinatukeen, jos

- hänellä on ammatillinen koulutus tai
- hän osallistuu työllistymistä edistävään toimenpiteeseen tai
- hän ei ole kieltäytynyt työ- ja elinkeinotoimiston tarjoamasta työstä tai koulutuksesta tai
- hän ei ole kieltäytynyt hänelle soveltuvasta ammatillisesta koulutuksesta, keskeyttänyt tällaista koulutusta tai jättänyt hakeutumatta tällaiseen koulutukseen. Koulutukseen hakeutumisvelvollisuus koskee vain kevään yhteishakua.

Työmarkkinatukea maksetaan siitä alkaen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana yhteensä viisi arkipäivää. Tätä omavastuu-aikaa ei kuitenkaan edellytetä, jos henkilön työmarkkinatukioikeus alkaa välittömästi työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyttyä. Työmarkkinatuen maksun kestolla ei ole rajoituksia.

Jos työtön ei ole aikaisemmin täyttänyt työssäoloehtoita eikä hänellä ole ammatillista koulutusta, hän voi saada työmarkkinatukea vasta viiden kuukauden odotusajan jälkeen. Muun muassa aiempi työskentely tai työnhakijana olo voi kuitenkin vähentää odotusaikaa. Työllistymistä edistävän palvelun ajalta työmarkkinatukea maksetaan odotusajasta huolimatta.

Työstä tai työllistymistä edistävästä toimenpiteestä kieltäytyminen tai eroaminen saattaa aiheuttaa työmarkkinatuen menettämisen määräajaksi. Karenssin pituus vaihtelee tilanteittain. Työ- ja elinkeinotoimisto voi evätä työnhakijan oikeuden työmarkkinatukeen myös toistaiseksi asettamalla hänelle työssäolovelvoitteen samoin ehdoin kuin peruspäivärahassa.

Arbetsmarknadsstöd

Rätt till arbetsmarknadsstöd. Rätt till arbetsmarknadsstöd har arbetslösa som inte uppfyller arbetsvillkoret eller som har fått grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning för maxiutbetalningstiden på 500 dagar.

Arbetsmarknadsstöd beviljas en arbetslös 17–64-åring som anmält sig hos arbets- och näringsbyrån, söker heltidsarbete, är arbetsför och står till arbetsmarknadens förfogande. I vissa fall kan arbetsmarknadsstöd även betalas till 65–67-åringar.

För unga personer som saknar yrkesutbildning har rätten till stödet begränsats. Personer som fyllt 17 år kan få arbetsmarknadsstöd bara om de har yrkesutbildning eller deltar i en sysselsättningsfrämjande åtgärd.

Ungdomar i åldern 18–24 år har rätt till arbetsmarknadsstöd om de

- har yrkesutbildning
- deltar i sysselsättningsfrämjande åtgärder
- inte avvisat arbete eller utbildning som arbets- och näringsbyrån erbjuder
- inte avvisat, avbrutit eller underlåtit att söka lämplig yrkesutbildning. Skyldigheten att söka till utbildning gäller endast vårens gemensamma ansökan.

Arbetsmarknadsstöd betalas till den som varit arbetslös arbetssökande i fem vardagar sammanlagt. Någon självrisktid förutsätts dock inte om rätten till arbetsmarknadsstöd börjar omedelbart efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning uppnåtts. Stödet utges utan bakre tidsgräns.

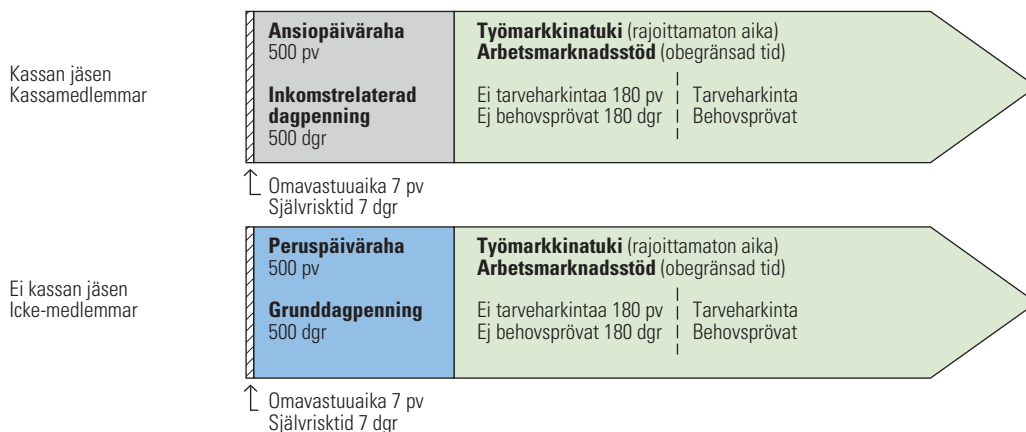
En arbetslös person som inte har uppfyllt arbetsvillkoret tidigare och som saknar yrkesutbildning kan få arbetsmarknadsstöd först efter en väntetid på fem månader. Väntetiden kan dock förkortas bland annat av tidigare arbete eller av att personen varit arbetssökande. Under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas arbetsmarknadsstöd utan hänsyn till väntetiden.

Den som avvisar eller lämnar arbete eller sysselsättningsfrämjande åtgärd kan gå miste om arbetsmarknadsstödet för en viss tid. Karensens längd varierar från fall till fall. Arbets- och näringsbyrån kan förvägra en person rätt till arbetsmarknadsstöd också tills vidare genom att ålägga honom eller henne skyldighet att vara i arbete enligt samma villkor som i fråga om grunddagpenning.

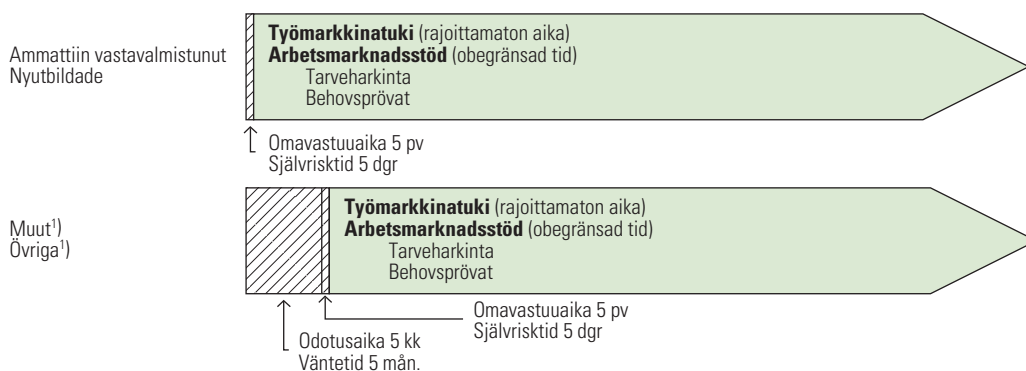
Kaavio 2. Oikeus työttömyyspäivärahaan ja työmarkkinatukeen 31.12.2014

Schema 2. Rätt till arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd 31.12.2014

Työnhakija täyttää työssäoloehdon Arbetssökande som uppfyller arbetsvillkoret

Työnhakija ei täytä työssäoloehdot Arbetssökande som inte uppfyller arbetsvillkoret

pv = työpäivä, 5 pv/viikko.
dgr = arbetsdagar, 5 dgr/vecka.

¹⁾ 17–24-vuotiailta vaaditaan erityisedellytyksiä.
Särskilda villkor för 17–24-åringar.

Työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan työn työssäkäyntialueensa ulkopuolelta, voidaan maksaa työmarkkinatukea *matka-avustuksena*. Tuen maksaminen perustuu työ- ja elinkeinotoimiston harkintaan. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että työ on kokoaikatyötä ja kestää vähintään kaksi kuukautta. Matka-avustusta voidaan maksaa työsuhteen aikana enintään neljältä kuukaudelta.

Kuntakokeiluun kuuluvissa kunnissa työmarkkinatuki voidaan maksaa *työllistymisrahana* vuosina 2013–2015. Kokeilussa työmarkkinatuki maksetaan työllistymisrahana ensimmäisen työssälökuukauden ajalta pit-

Till den som har rätt till arbetsmarknadsstöd och som tar emot arbete utanför sitt pendlingsområde kan stödet utges i form av *resebidrag*. Bidraget betalas efter arbets- och näringsbyråns prövning. För att resebidrag ska kunna beviljas förutsätts heltidsarbete som varar minst två månader. Resebidrag kan betalas för högst fyra månader under anställningstiden.

I de kommuner som deltar i kommunförsöket kan arbetsmarknadsstöd betalas i form av *sysselsättningsbonus* 2013–2015. Försöket innebär att arbetsmarknadsstöd betalas som sysselsättningsbonus för den första syssel-

käaikaistyöttömälle, joka ottaa vastaan vähintään kolme kuukautta kestäväa työn.

Työmarkkinatuen suuruus. Täysimääräinen työmarkkinatuki on peruspäivärahan suuruinen ja se on veronalaista tuloa. Työmarkkinatukea maksetaan myös *soviteltuna* samoin ehdoin kuin soviteltua peruspäivärahaa.

Työmarkkinatukea maksetaan sekä työttömyysajalta että työllistymistä edistävien palveluiden ajalta. Työllistymistä edistäviä palveluja ovat muun muassa *työvoimakoulutus, työkokeilu ja kuntouttava työtoiminta*. Näiden aktiivitoimenpiteiden ajalta työmarkkinatukeen maksetaan usein *kulukorvauksia*, jotka ovat verotonta tuloa. Aktiivitoimenpiteiden aikaiseen työmarkkinatukeen maksetaan myös *korotusosaa* enintään 200 päivältä.

Työmarkkinatuki on pääsääntöisesti *tarveharkintainen*. Se maksetaan kuitenkin ilman tarveharkintaa tietyissä tilanteissa, mm. työllistymistä edistävien palvelujen ajalta.

Kun tarveharkintaa käytetään, työttömän omat pääoma- ja muut tulot voivat vähentää työmarkkinatukea. Jos työtön asuu vanhempiensa taloudessa, myös vanhempien tulot voivat vähentää maksettavan tuen määrää. Tällöin työttömälle maksetaan *osittaista työmarkkinatukea*. Jos vanhempien tulot ovat korkeintaan 1 781 euroa kuukaudessa, työmarkkinatuki maksetaan kuitenkin täysimääräisenä. Jokainen huollettava alle 18-vuotias lapsi nostaa tuloarajan. Työmarkkinatuesta vähennetään 50 % tuloarajan ylittävästä tulosta. Se on kuitenkin vähintään 50 % muutoin maksettavasta työmarkkinatuesta. Vanhempien tulot eivät vaikuta aikana, jona henkilö osallistuu työllistymistä edistävään toimenpiteeseen.

Kaikkia tuloja ei oteta huomioon tarveharkinnassa. Näitä tuloja ovat esimerkiksi lapsilisä, asumistuki ja toimeentulotuki.

Tietyt sosiaalietuudet pienentävät työmarkkinatukea. Jos henkilön työmarkkinatukeen vaikuttavat sekä tarveharkintatulot että omat sosiaalietuudet, työmarkkinatuennan suuruus määrittäytyy sen mukaan, kummasta jää maksettavaksi määrältään pienempi työmarkkinatuki.

Kotoutumistuki

Kotoutumistuki muodostui vuoden 2014 loppuun asti työttömyysurvalain mukaisesta työmarkkinatuesta ja/tai toimeentulotuesta annetun lain mukaisesta toimeentulotuesta. Tässä kirjassa on tiedot kotoutumistukena maksetusta työmarkkinatuesta. Vuodesta 2015 alkaen maahanmuuttajalle on maksettu tavallista työmarkkinatukea.

sättningsmånaden till en långtidsarbetslös som tar emot ett arbete som varar i minst tre månader.

Arbetsmarknadsstödets storlek. Arbetsmarknadsstödet fulla belopp är lika stort som grunddagpenningen och är skattepliktig inkomst. Stödet kan betalas *jämkat* på samma villkor som jämkad grunddagpenning.

Arbetsmarknadsstöd betalas både under arbetslöshets-tid och under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Exempel på sysselsättningsfrämjande service är *arbets-kraftsutbildning*, *arbetsprövning* och *arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte*. För tiden med sådana aktiva åtgärder betalas till arbetsmarknadsstödet ofta *kostnads-sättning*ar som är skattefri inkomst. Till arbetsmarknadsstöd som betalas för tid med aktiva åtgärder utges dessutom *förhöjningsdel* för högst 200 dagar.

Arbetsmarknadsstödet är i regel *behovsprövat*. Det betalas dock utan behovsprövning i vissa fall, bl.a. under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

Då behovsprövning tillämpas kan den arbetslösas egna kapitalinkomster och övriga inkomster inverka minskande på arbetsmarknadsstödet. Om den arbetslösa bor sina föräldrars hushåll kan också föräldrarnas inkomster minska stödbeloppet. Den arbetslösa får då *partiellt arbetsmarknadsstöd*. Om föräldrarnas inkomster uppgår till högst 1 781 euro i månaden betalas stödet dock med fullt belopp. För varje barn under 18 år som den arbetslösa försörjer höjs inkomstgränsen. Arbetsmarknadsstödet minskas med 50 % av de inkomster som överskrider inkomstgränsen. Stödet är dock minst 50 % av det stöd som annars skulle betalas. Föräldrarnas inkomster inverkar inte under den tid personen deltar i sysselsättningsfrämjande åtgärder.

Alla inkomster beaktas inte vid behovsprövningen, t.ex. barnbidrag, bostadsbidrag och utkomststöd.

Vissa sociala förmåner minskar arbetsmarknadsstödet. Om både behovsprövningsinkomster och egna socialförmåner inverkar på arbetsmarknadsstödet fastställs stödets belopp enligt den förmån som medför lägre arbetsmarknadsstöd.

Integrationsstöd

Till slutet av 2014 bestod integrationsstödet av arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och/eller av utkomststöd enligt lagen om utkomststöd. I denna bok redogörs för integrationsstöd i form av arbetsmarknadsstöd. Från början av 2015 har invandrare fått vanligt arbetsmarknadsstöd.

Oikeus kotoutumistukeen. Maahanmuuttajalla, joka oli ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon, oli oikeus saada työmarkkinatuki kotoutumistukea, jos hänellä oli voimassa oleva *kotoutumissuunnitelma*.

Kotoutumissuunnitelma laaditaan viimeistään kolmen vuoden kuluessa ensimmäisen oleskeluluvan myöntämisestä. Sen kesto määräytyy yksilöllisesti ja se laaditaan kerrallaan enintään yhden vuoden ajaksi. Kotoutumissuunnitelman enimmäisaika on kolme vuotta, mutta sitä voidaan pidentää erityisistä syistä enintään kaksi vuotta. Kaikille maahanmuuttajille ei laadita kotoutumissuunnitelmaa. Jos voimassaolevaa suunnitelmaa ei ole ollut, maahanmuuttajalle on maksettu tavallista työmarkkinatukea.

Kotoutumissuunnitelman laativat maahanmuuttaja, kunta ja työ- ja elinkeinotoimisto yhteistyössä. Suunnitelmassa sovitaan toimenpiteistä, jotka tukevat maahanmuuttajaa ja hänen perhettään sopeutumisessa tarvittavien tietojen ja taitojen hankkimisessa. Siinä voidaan sopia esimerkiksi opiskelun tai työharjoittelun järjestämisestä.

Kotoutumistukea saadakseen maahanmuuttajan on noudatettava kotoutumissuunnitelmaansa. Kieltäytyminen suunnitelmassa sovitusta toimenpiteistä voi johtaa tuen menettämiseen määräajaksi.

Kotoutumistuen suuruus. Kotoutumistukea maksettava työmarkkinatuki määräytyi samoin perustein ja oli samansuuruinen kuin tavallinen työmarkkinatuki. Kotoutumistukea maksettu työmarkkinatuki oli veronalaista tuloa, kulukorvaukset eivät.

Vuorottelukorvaus

Vuorotteluvapaa on työntekijän ja työnantajan välinen järjestely, jossa työntekijä jää määräajaksi vapaalle ja työnantaja palkkaa hänen sijaisekseen työttömän työnhakijan. Vuorotteluvapaalle lähtevällä on oikeus *vuorottelukorvaukseen*, jonka maksaa työttömyyskassa tai Kela.

Vuorotteluvapaalle jäävältä edellytetään vähintään 16 vuoden työhistoriaa. Lisäksi vaaditaan, että vuorotteluvapaalle jäävän henkilön työsuhde siihen työnantajaan, jonka palveluksesta vuorotteluvapaalle jäädään, on ennen vapaan alkamista kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 13 kuukautta. Ajanjaksoon voi sisältyä korkeintaan 30 päivän kestoinen palkaton poissaolo. Työhistoriaan rinnastetaan aika, jona henkilö on saanut vanhempainpäivärahaa, ollut hoitovapaalla tai suorittanut asevelvollisuutta.

Rätt till integrationsstöd. En invandrare som hade anmält sig som arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån hade rätt till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd om han eller hon hade en gällande *integrationsplan*.

Integrationsplanen ska göras upp senast inom tre år från det att det första uppehållstillståndet har beviljats. Omfattningen av integrationsplanen bestäms individuellt. Planen görs upp för högst ett år i taget. Integrationsplanens maximala omfattning är tre år, men av särskilda skäl kan den förlängas med högst två år. En integrationsplan görs inte upp för alla invandrare. Om det inte funnits någon gällande plan, har invandraren fått vanligt arbetsmarknadsstöd.

Integrationsplanen görs upp av invandraren, kommunen och arbets- och näringsbyrån gemensamt. I planen avtalar man om vilka åtgärder som ska vidtas för att stödja invandraren och hans eller hennes familj vid inhämtandet av de kunskaper och färdigheter som de behöver för att anpassa sig. Det kan gälla t.ex. studier eller arbetspraktik.

Invandrare som följer sin integrationsplan har rätt till integrationsstöd. Den som avvisar åtgärder som avtalats i planen kan gå miste om stödet för en viss tid.

Integrationsstödet storlek. Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd fastställdes enligt samma grunder som gällde för vanligt arbetsmarknadsstöd. Också beloppet var detsamma. Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd var skattepliktig inkomst, i motsats till kostnadsersättningarna.

Alterneringsersättning

Alterneringsledighet är ett arrangemang mellan arbetstagaren och arbetsgivaren genom vilket arbetstagaren blir ledig för en viss tid och arbetsgivaren anställer en arbetslös arbetssökande som vikarie för den alterneringslediga. Den som tar ledigt har rätt till *alterneringsersättning*, antingen från arbetslöshetskassan eller FPA.

Alterneringsledighet förutsätter minst 16 års arbetslivserfarenhet. Det förutsätts dessutom att den som blir alterneringsledig har varit anställd hos den arbetsgivare från vars anställning personen i fråga blir alterneringsledig i minst 13 månader utan avbrott innan ledigheten börjar. I tidsperioden kan ingå högst 30 dagars frånvaro utan lön. Med arbetslivserfarenhet jämställs den tid då man haft föräldradagpenning, varit vårdledig eller gjort sin värnplik.

Vuorottelukorvauksen kesto ja suuruus. Vuorotteluvapaa saa kestää yhtäjaksoisesti vähintään 90 ja enintään 359 kalenteripäivää.

Vuorottelukorvaus on joko 70 % tai 80 % siitä työttömyyspäivärahasta, johon vuorotteluvapaalle siirtyvä olisi oikeutettu työttömänä ollessaan. Suurempaan korvaukseen on oikeus, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuoden työhistoria. Vuorottelukorvaukseen ei makseta lapsikorotuksia. Vuorotteluvapaan aikaiset työtulot vaikuttavat vuorottelukorvauksen määrään samalla tavalla kuin peruspäivärahaan.

Vuorottelukorvaus on veronalaista tuloa.

Tid och storlek. Alterneringsledigheten kan omfatta minst 90 och högst 359 kalenderdagar i en följd.

Alterneringsersättningen uppgår antingen till 70 % eller 80 % av den arbetslöshetsdagpenning som den alterneringslediga skulle ha rätt till som arbetslös. Rätt till den högre ersättningen har alterneringslediga med minst 25 års arbetslivserfarenhet. Ersättningen utges inte med barnförhöjning. Arbetsinkomst under alterneringsledigheten inverkar på ersättningens belopp lika som på grunddagpenningen.

Alterneringsersättningen är skattepliktigt inkomst.

109. Työttömyysturvaetuudet 1995–2014 Arbetslöshetsförmåner 1995–2014 Unemployment benefits, 1995–2014

Vuosi År Year	Yhteensä Sammanlagt Total	Peruspäivä- rahat Grunddag- penning Basic unemployment allowance	Työmarkkina- tuki Arbets- marknads- stöd Labour market subsidy	Kotoutumis- tuki Integrations- stöd Integration assistance for immigrants	Yhdistelmä- tuen työmarkkinatuki ¹⁾ I sammansatt stöd ingående arbets- marknadsstöd ¹⁾ Labour market subsidy in combination with a wage subsidy ¹⁾	Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning Job alternation compensation	Koulutustuki ²⁾ Utbildnings- stöd ²⁾ Training subsidy ²⁾	Koulutus- päiväraha ³⁾ Utbildnings- dagpenning ³⁾ Training allowance ³⁾
Milj. € – € million								
1995	1 166,42	454,54	687,78	.	.	.	24,09	.
1996	1 088,36	157,90	910,62	.	.	0,12	19,72	.
1997	1 031,74	137,63	879,08	.	.	0,19	14,68	0,17
1998	1 048,70	101,91	919,90	.	14,48	0,30	11,04	1,08
1999	1 070,39	87,02	914,21	7,96	48,35	0,28	10,78	1,79
2000	1 017,08	83,21	829,35	27,76	64,24	0,31	10,36	1,84
2001	1 036,16	86,52	837,61	30,21	69,92	0,32	10,12	1,46
2002	1 135,43	98,16	902,78	37,35	82,05	0,29	12,27	2,54
2003	1 176,03	111,28	903,29	43,92	98,43	0,36	15,34	3,41
2004	1 198,41	122,96	909,49	45,60	99,17	0,21	17,49	3,49
2005	1 134,79	118,11	857,32	45,32	94,56	0,19	15,93	3,35
2006	1 013,20	108,55	793,79	48,93	42,26	0,24	15,91	3,54
2007	876,83	94,26	706,38	53,66	1,45	0,27	17,15	3,66
2008	822,15	95,60	645,04	60,67	0,02	0,34	17,19	3,28
2009	973,91	165,76	710,12	74,07	–	0,34	20,67	2,94
2010	1 096,21	204,83	791,15	90,70	–	0,32	9,01	0,21
2011	1 133,18	184,86	846,36	101,00	–	0,24	0,73	–
2012	1 419,51	218,90	1 082,15	118,20	–	0,35	–	–
2013	1 682,78	254,26	1 299,73	128,49	–	0,41	–	–
2014	1 933,18	298,72	1 503,77	130,37	–	0,41	–	–

¹⁾ Yhdistelmä-tuen työmarkkinatuki lakkasi vähitellen vuoden 2007 loppuun mennessä. Yhdistelmä-tuen on korvannut työvoimatoimiston myöntämä palkkatuki.

Arbetsmarknadsstödet som ingår i sammansatt stöd upphörde gradvis för att upphöra helt i slutet av 2007. Det sammansatta stödet ersätts av lönesubvention som beviljas av arbetskraftsbyrån.
Labour market subsidy in combination with a wage subsidy was phased out at the end of 2007. The combination subsidies were replaced by wage subsidies from the employment office.

²⁾ Koulutustuki on vanhan lain mukainen etuus, jota maksetaan siirtymäajan ja joka lakkaa vähitellen vuoden 2011 loppuun mennessä.

Det utbildningsstödet är en förmån enligt en gammal lag, som betalas under en övergångsperiod och upphör så småningom fram till utgången av år 2011. Based on superseded legislation, the training subsidy will be paid for a transitional period and is to be phased out by the end of 2011.

³⁾ Sisältää omaehtoisen opiskelun tuen pitkäaikaistyöttömille (1.8.1997–31.12.1999). Koulutus-päivärahaa maksettiin 31.12.2009 asti.

Inkluderar stöd för frivilliga studier till långtidsarbetslösa (1.8.1997–31.12.1999). Utbildningsdagpenning betalades till 31.12.2009.
Includes financial support in respect of self-motivated studies for the long-term unemployed (between 1 August 1997 and 31 December 1999). Payment of the training allowance ended at year-end 2009.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

110. Työttömyysturvaetuksien saajat 1995–2014 Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1995–2014 Recipients of unemployment benefits, 1995–2014

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	% 17–64- vuotiaista % av 17–64- åringar % of population aged 17–64	Peruspäivä- raha Grunddag- penning Basic unemploy- ment allowance	Työmarkkina- tuki Arbets- marknads- stöd Labour market subsidy	Kotoutumis- tuki Integrations- stöd Integration assistance for immigrants	Yhdistelmä- työmarkkinatuki ¹⁾ I sammansatt stöd ingående arbets- marknadsstöd ¹⁾ Labour market subsidy in combination with a wage subsidy ¹⁾	Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning Job alternation compensation	Koulutustuki ²⁾ Utbildnings- stöd ²⁾ Training subsidy ²⁾	Koulutus- päiväraha ³⁾ Utbildnings- dag- penning ³⁾ Training allowance ³⁾
Saajat vuoden aikana – Mottagare under året – Beneficiaries during the year									
1995	393 468	12,0	215 288	270 034	.	.	.	13 149	.
1996	374 169	11,4	93 634	314 923	.	.	109	9 972	.
1997	361 039	10,9	58 876	308 638	.	.	185	7 471	113
1998	364 433	11,0	50 786	322 612	.	8 328	210	5 984	416
1999	354 302	10,6	45 710	311 845	4 783	21 450	201	5 465	595
2000	334 006	10,0	43 330	286 629	7 799	29 078	220	5 137	691
2001	319 217	9,5	43 652	271 378	8 601	30 906	211	4 892	621
2002	314 740	9,4	46 565	263 038	9 096	32 332	175	5 239	839
2003	315 136	9,4	51 343	255 437	10 000	36 354	209	5 865	1 008
2004	314 258	9,3	54 780	248 898	10 445	36 130	143	6 278	1 089
2005	304 404	9,0	52 815	240 571	10 605	34 938	113	6 225	1 131
2006	286 562	8,5	49 941	224 418	10 809	17 428	142	6 112	1 184
2007	253 768	7,5	44 665	202 554	11 927	959	156	6 434	1 171
2008	235 580	6,9	44 778	183 485	13 165	28	188	6 432	1 041
2009	256 097	7,5	63 949	184 009	14 404	—	174	7 217	948
2010	268 790	7,9	65 238	198 663	15 510	—	157	2 458	465
2011	271 422	8,0	58 961	207 852	17 265	—	132	260	4
2012	279 046	8,2	58 823	216 734	17 995	—	146	18	1
2013	307 353	9,1	63 595	243 318	19 535	—	171	4	1
2014	336 408	10,0	74 820	268 277	20 097	—	161	—	—
Saajat 31.12. – Mottagare 31.12. – Beneficiaries at year-end									
1995	232 311	7,1	54 203	174 718	.	.	.	3 390	.
1996	209 307	6,4	32 252	174 715	.	.	60	2 280	.
1997	207 058	6,3	23 904	181 264	.	.	70	1 710	110
1998	211 947	6,4	18 572	185 471	.	6 135	79	1 380	310
1999	206 308	6,2	17 505	172 520	4 196	10 180	73	1 470	360
2000	190 742	5,7	16 534	155 754	4 659	12 241	81	1 226	247
2001	191 231	5,7	17 927	155 202	4 905	11 610	61	1 242	284
2002	192 480	5,7	19 055	151 248	5 362	14 526	88	1 753	448
2003	190 472	5,7	21 972	145 631	5 565	15 015	68	1 749	472
2004	187 378	5,6	22 269	142 592	5 559	14 691	37	1 805	425
2005	175 071	5,2	20 743	132 178	5 635	14 409	47	1 560	499
2006	141 953	4,2	17 921	114 981	6 204	535	41	1 767	504
2007	124 880	3,7	16 151	99 944	6 477	8	62	1 742	496
2008	124 515	3,7	20 526	94 346	7 420	—	63	1 791	369
2009	150 357	4,4	29 820	109 280	8 576	—	69	2 199	413
2010	151 407	4,4	28 755	112 626	9 741	—	51	234	—
2011	156 059	4,6	25 501	119 861	10 638	—	48	11	—
2012	171 121	5,0	28 673	131 511	10 877	—	60	—	—
2013	199 622	5,9	31 324	156 365	11 869	—	64	—	—
2014	223 912	6,6	39 761	173 284	10 813	—	54	—	—

¹⁾ Ks. taul. 109 alaviite 1.
Se fotnot 1 i tabell 109.
See also Table 109 footnote 1.

²⁾ Ks. taul. 109 alaviite 2.
Se fotnot 2 i tabell 109.
See also Table 109 footnote 2.

³⁾ Ks. taul. 109 alaviite 3.
Se fotnot 3 i tabell 109.
See also Table 109 footnote 3.

Lähde: SVT: Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS: FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

111. Työmarkkinatuki ja peruspäiväraha 1995–2014 Arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning 1995–2014

Labour market subsidy and basic unemployment allowance, 1995–2014

Vuosi Ar Year	Kaikki Samtliga Total	Työttömyyden perusteella På basis av arbetslöshet On account of unemploy- ment	Työvoima- koulutuksen ajalta Under arbetskrafts- utbildning During participation in labour market training	Omaehtois- opiskelun ajalta Under frivilliga studier During self- motivated study life	Työelämä- valmennuksen ajalta Under arbetslivsträning During preparatory training for working life	Kuntouttavan työtoiminnan ajalta ¹⁾ Under arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ¹⁾ During rehabilitative work activity ¹⁾	Matka- avustuksena i form av resebidrag As a travel allowance	Muut aktiivi- toimenpiteet ²⁾ Övriga aktiva åtgärder ²⁾ Other activation measures ²⁾
1 000 € – €1,000								
Työmarkkinatuki – Arbetsmarknadsstöd – Labour market subsidy								
1995	687 784	634 505	27 978	25 301
1996	910 618	791 619	71 253	47 747
1997	879 076	733 330	88 179	57 567
1998	919 903	771 259	87 821	60 823
1999	914 207	756 066	95 450	62 691
2000	829 354	692 429	79 304	57 620
2001	837 608	708 524	72 602	.	.	76	642	55 765
2002	902 780	749 930	84 288	.	25 228	4 269	803	38 262
2003	903 291	724 702	95 403	.	38 985	9 288	619	34 294
2004	909 490	720 421	92 619	.	48 112	12 548	628	35 162
2005	857 319	670 552	85 557	.	53 877	15 065	589	31 679
2006	793 786	599 431	84 728	.	59 216	20 743	909	28 757
2007	706 383	501 893	89 896	.	59 583	26 586	2 790	25 635
2008	645 045	455 645	78 055	.	55 054	30 192	2 970	23 130
2009	710 116	522 611	68 966	.	57 074	33 596	1 961	25 909
2010	791 152	543 504	90 469	15 813	62 556	43 645	2 036	33 128
2011	846 357	554 897	103 544	45 673	60 841	51 113	2 094	28 195
2012	1 082 153	717 199	113 817	72 701	74 584	67 645	2 230	33 978
2013	1 299 731	919 263	105 050	78 546	15 396	100 191	1 417	79 867
2014	1 503 768	1 056 082	109 465	97 350	.	137 442	1 133	102 298
Peruspäiväraha³⁾ – Grunddagpenning³⁾ – Basic unemployment allowance³⁾								
2010	204 825	170 235	17 185	6 204	9 268	681	.	1 253
2011	184 862	138 674	22 013	12 129	9 604	1 528	.	914
2012	218 896	168 558	22 329	14 374	10 843	1 957	.	834
2013	254 263	203 432	21 795	16 978	2 546	2 774	.	6 738
2014	298 718	243 844	21 981	19 676	5	3 376	.	9 836

¹⁾ 1.9.2001 lukien.

Fr.o.m. 1.9.2001.

As from 1 September 2001.

²⁾ Työkokeilu, työharjoittelu, työ- ja koulutuskokeilu, työnhakuvalmennus. Arbetsprövning, arbetspraktik, arbets- och utbildningsförsök, jobbsökningsträning. Job try-out, job training, job and training try-out, job search coaching.

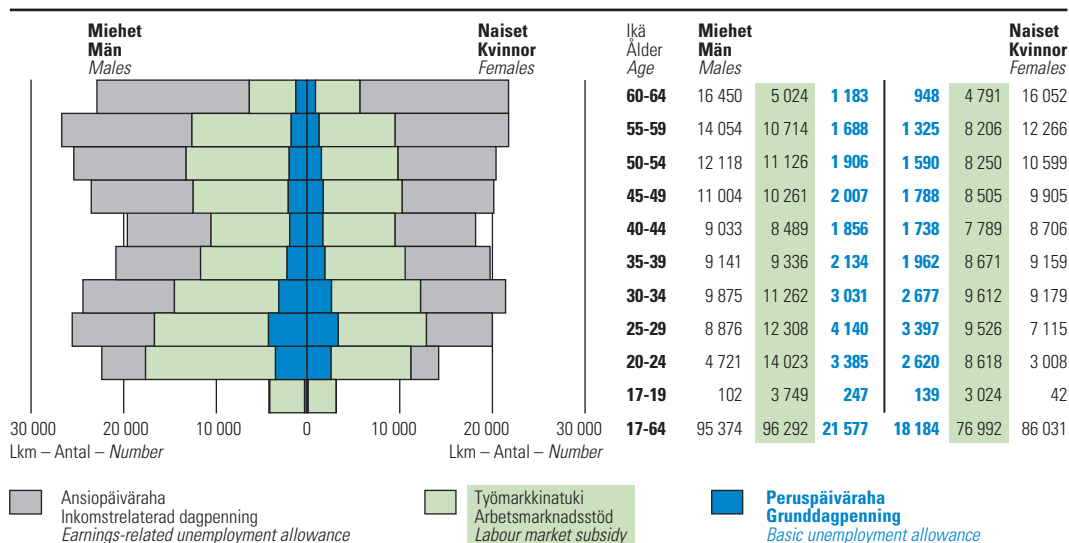
³⁾ Peruspäivärahaa on maksettu aktiivitoimenpiteiden ajalta 1.1.2010 lukien.

Grunddagpenning har betalats under tid med aktiva åtgärder sedan 1.1.2010.

Basic unemployment allowance has been payable during participation in activation measures since 1 January 2010.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 48. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2014**Figur 48. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt kön och ålder 31.12.2014****Chart 48. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy by age and sex, at year-end 2014**Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

112. Työmarkkinatuen ja peruspäivärahan saajat 1995–2014**Mottagare av arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning 1995–2014***Recipients of labour market subsidy and basic unemployment allowance, 1995–2014*

31.12. At year- end	Kaikki Samtliga Total	Tuki työttömyyden perusteella Stöd på grund av arbetslöshet <i>Benefit paid on account of unemployment</i>	Työvoima- koulutus Arbetskrafts- utbildning <i>Labour market training</i>	Omaehtoinen opiskelu Frivilliga studier <i>Self- motivated study</i>	Työelämä- valmennukseen osallistuneet Deltagare i arbets- livsträning <i>Participating in preparatory training for working life</i>	Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet ¹⁾ Deltagare i arbets- verksamhet i reha- bileringsssyfte ¹⁾ <i>Participating in rehabilitative work activity¹⁾</i>	Tuki matka- avustuksena Stöd i form av resebidrag <i>Benefit paid in the form of a travel allowance</i>	Muut aktiivi- toimenpiteet ²⁾ Övriga aktiva åtgärder ²⁾ <i>Other activation measures²⁾</i>
Työmarkkinatuki – Arbetsmarknadsstöd – Labour market subsidy								
1995	174 718	158 492	9 203	7 023
1996	174 715	151 887	12 110	10 718
1997	181 264	157 904	12 856	10 504
1998	185 471	162 250	12 620	10 601
1999	172 520	150 286	12 140	10 094
2000	155 754	136 815	10 062	8 877
2001	155 202	137 534	8 935	.	.	134	74	8 525
2002	151 248	129 970	12 041	.	3 752	949	60	4 476
2003	145 631	124 945	9 555	.	4 863	1 383	46	4 839
2004	142 592	121 923	8 920	.	5 535	1 665	43	4 506
2005	132 178	112 655	7 434	.	6 209	1 920	75	3 885
2006	114 981	93 538	8 577	.	6 386	3 019	134	3 327
2007	99 944	80 148	7 317	.	6 041	3 415	334	2 689
2008	94 346	76 598	6 054	.	5 112	3 600	315	2 667
2009	109 280	89 178	6 610	.	6 016	4 279	183	3 014
2010	112 626	86 652	9 323	3 259	5 093	5 351	209	2 739
2011	119 861	89 495	9 486	6 208	5 824	5 868	206	2 774
2012	131 511	99 321	9 401	6 277	6 392	7 005	165	2 950
2013	156 365	123 567	8 464	7 406	.	9 862	116	6 950
2014	173 284	136 173	8 286	8 935	.	13 159	79	6 652
Peruspäiväraha³⁾ – Grunddagpenning³⁾ – Basic unemployment allowance³⁾								
2010	28 755	24 432	2 098	1 094	917	115	.	99
2011	25 501	21 345	1 830	1 254	810	179	.	83
2012	28 673	24 358	1 765	1 287	1 008	173	.	82
2013	31 324	27 313	1 664	1 504	.	229	.	614
2014	39 761	35 430	1 546	1 703	.	339	.	743

¹⁾ 1.9.2001 lukien.

Fr.o.m. 1.9.2001.

As from 1 September 2001.

²⁾ Työkokeilu, työharjoittelu, työ- ja koulutuskokeilu, työnhakuvalmennus.

Arbetsprövning, arbetspraktik, arbets- och utbildningsförsök, jobbsökningsträning.

Job try-out, job training, job and training try-out, job search coaching.

³⁾ Peruspäivärahaa on maksettu aktiivitoimenpiteiden ajalta 1.1.2010 lukien.

Grunddagpenning har betalats under tid med aktiva åtgärder sedan 1.1.2010.

Basic unemployment allowance has been payable during participation in activation measures since 1 January 2010.

Lähde: SVT, Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

113. Työmarkkinatuen saajat tuen perusteen mukaan 1995–2014
Mottagare av arbetsmarknadsstöd enligt motivering 1995–2014
Recipients of labour market subsidy, by basis of entitlement, 1995–2014

31.12. <i>At year-end</i>	Työmarkkinatuen saajia yhteensä <i>Stödtagare, sammanlagt</i> <i>Recipients of labour market</i> <i>subsidy total</i>	Ansiöpäivärahalta pudonneet ¹⁾ <i>Rätten till inkomstrelaterad dagpenning</i> <i>upphörde¹⁾</i> <i>Exhausted eligibility for earnings-related</i> <i>allowance¹⁾</i>	Peruspäivärahalta pudonneet ²⁾ <i>Rätten till grunddagpenning</i> <i>upphörde²⁾</i> <i>Exhausted eligibility for basic</i> <i>allowance²⁾</i>	Muu peruste ³⁾ <i>Annan orsak³⁾</i> <i>Other reason³⁾</i>
1995	174 718	39 178	.	135 540
1996	174 715	40 594	917	133 204
1997	181 264	46 839	3 725	130 700
1998	185 471	55 433	7 256	122 782
1999	172 520	55 656	7 968	108 896
2000	155 754	51 645	8 127	95 982
2001	155 202	53 140	9 034	93 028
2002	151 248	50 505	9 738	91 005
2003	145 631	47 353	10 072	88 206
2004	142 592	44 823	10 866	86 903
2005	132 178	42 262	11 441	78 475
2006	114 981	37 112	10 762	67 107
2007	99 944	32 708	9 732	57 504
2008	94 346	29 246	9 191	55 909
2009	109 280	31 258	10 380	67 642
2010	112 626	33 949	12 310	66 367
2011	119 861	38 365	15 207	66 289
2012	131 511	39 804	17 373	74 334
2013	156 365	43 865	20 592	91 908
2014	173 284	47 337	22 987	102 960

¹⁾ 1.1.1994 jälkeen.
 Efter 1.1.1994.
Subsequent to 1 January 1994.

²⁾ 1.1.1996 jälkeen.
 Efter 1.1.1996.
Subsequent to 1 January 1996.

³⁾ Puuttuu työssäoloehto tai pudonnut ansioturvalta ennen vuotta 1994.
 Uppfyllde inte arbetsvillkoret, eller rätten till inkomstrelaterade förmåner upphörde före 1994.
Does not satisfy the conditions regarding previous employment or exhausted eligibility for earnings-related allowance before 1994.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

114. Työttömyyspäivät ja keskimääräiset päiväkorvaukset 1995–2014 Arbetslöshetsdagar och genomsnittlig ersättning per dag 1995–2014 Days of unemployment and average rates of benefit per day, 1995–2014

Vuosi År Year	Peruspäiväraha Grunddagpenning Basic unemployment allowance			Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy			Kotoutumistuki Integrationsstöd Integration assistance for immigrants		
	Kaikki Samtliga Total	Työttömyys- ajalta För arbetslös- hetstid During a period of unemployment	Aktiivitoimen- piteiden ajalta För tid med aktiva åtgärder During participation in activation measures	Kaikki Samtliga Total	Työttömyys- ajalta För arbetslös- hetstid During a period of unemployment	Aktiivitoimen- piteiden ajalta För tid med aktiva åtgärder During participation in activation measures	Kaikki Samtliga Total	Työttömyys- ajalta För arbetslös- hetstid During a period of unemployment	Aktiivitoimen- piteiden ajalta För tid med aktiva åtgärder During participation in activation measures
Päiviä, 1 000 kpl – Dagar, 1 000 st. – Days (Thousands)									
1995	22 473	22 473	.	34 564	32 172	2 391	.	.	.
1996	7 857	7 857	.	46 868	41 804	5 063	.	.	.
1997	6 914	6 914	.	45 545	39 253	6 292	.	.	.
1998	5 140	5 140	.	46 949	40 639	6 310	.	.	.
1999	4 399	4 399	.	46 244	39 626	6 618	353	187	166
2000	4 149	4 149	.	41 791	36 074	5 717	1 211	629	583
2001	4 140	4 140	.	40 482	35 266	5 217	1 275	640	635
2002	4 453	4 453	.	39 067	33 786	5 281	1 343	611	732
2003	4 946	4 946	.	37 978	32 024	5 954	1 504	566	938
2004	5 451	5 451	.	37 436	31 325	6 111	1 521	550	972
2005	5 225	5 225	.	35 126	29 136	5 991	1 513	514	999
2006	4 784	4 784	.	32 007	25 862	6 145	1 610	509	1 101
2007	4 130	4 130	.	27 855	21 510	6 346	1 728	495	1 233
2008	4 055	4 055	.	24 942	19 180	5 763	1 918	538	1 380
2009	6 511	6 511	.	26 699	21 143	5 556	2 273	688	1 585
2010	7 523	6 686	836	28 605	21 944	6 668	2 498	664	1 834
2011	6 608	5 472	1 137	29 851	22 065	7 791	2 870	768	2 102
2012	6 687	5 583	1 104	32 374	23 812	8 568	2 958	808	2 151
2013	7 535	6 452	1 083	37 413	28 712	8 708	3 126	1 015	2 121
2014	8 849	7 684	1 165	42 532	32 665	9 877	3 102	989	2 136
€/pv (2014 rahana) – €/dag (2014 års penningvärde) – €/day (At 2014 prices)									
1995	27,80	27,80	.	27,34	27,18	29,55	.	.	.
1996	27,45	27,45	.	26,54	25,87	32,10	.	.	.
1997	26,86	26,86	.	26,06	25,22	31,27	.	.	.
1998	26,39	26,39	.	26,08	25,26	31,36	.	.	.
1999	26,03	26,03	.	26,02	25,11	31,45	29,72	26,26	33,59
2000	25,52	25,52	.	25,27	24,43	30,49	29,18	25,73	32,91
2001	25,94	25,94	.	25,68	24,93	30,70	29,41	25,79	33,06
2002	26,94	26,94	.	28,24	27,13	35,36	33,98	28,34	38,70
2003	27,25	27,25	.	28,80	27,40	36,32	35,37	28,60	39,45
2004	27,27	27,27	.	29,37	27,81	37,41	36,25	28,97	40,36
2005	27,08	27,08	.	29,24	27,57	37,35	35,88	28,12	39,89
2006	26,73	26,73	.	29,21	27,31	37,26	35,80	27,69	39,55
2007	26,22	26,22	.	29,14	26,81	37,03	35,68	27,42	39,00
2008	26,03	26,03	.	28,55	26,23	36,29	34,92	26,88	38,05
2009	28,11	28,11	.	29,37	27,29	37,26	35,98	28,10	39,40
2010	29,71	28,30	45,11	30,18	27,43	40,52	39,61	28,14	44,00
2011	29,48	27,31	42,82	29,88	26,95	39,43	37,09	27,45	40,84
2012	33,56	31,51	46,74	34,27	31,28	43,65	40,95	31,51	44,76
2013	34,08	32,41	47,40	35,09	32,71	44,13	41,51	33,84	45,40
2014	33,76	32,26	47,09	35,36	32,66	45,32	42,03	34,21	45,71

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

115. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 2014
Mottagare av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt kön och ålder 2014
Recipients of basic unemployment allowance and labour market subsidy by age and sex, 2014

Ikäryhmä Aldersgrupp Age group	Peruspäiväraha Grunddagpenning Basic unemployment allowance			Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy		
	Saajia 31.12. Mottagare 31.12 Beneficiaries at year-end	Milj. € € million	€/pv €/dag €/day	Saajia 31.12. Mottagare 31.12 Beneficiaries at year-end	Milj. € € million	€/pv €/dag €/day
Sukupuoli Kön Sex	Lukumäärä Antal Number	% samanikäisestä väestöstä % av befolkningen i samma ålder % of population of corresponding age		Lukumäärä Antal Number	% samanikäisestä väestöstä % av befolkningen i samma ålder % of population of corresponding age	

Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes

Kaikki – Samtliga – Total	39 761	1,2	298,72	33,76	173 284	5,2	1 503,77	35,36
17–19	386	0,2	0,52	31,50	6 773	3,6	24,96	29,80
20–24	6 005	1,8	34,48	31,63	22 641	6,6	180,42	31,23
25–29	7 537	2,2	56,24	34,05	21 834	6,4	188,03	36,05
30–34	5 708	1,6	48,40	35,31	20 874	5,9	193,34	37,72
35–39	4 096	1,2	34,73	36,09	18 007	5,2	169,75	38,68
40–44	3 594	1,1	28,94	35,64	16 278	5,2	153,43	38,23
45–49	3 795	1,1	29,94	34,40	18 766	5,2	171,52	36,93
50–54	3 496	0,9	26,56	32,82	19 376	5,2	169,29	35,04
55–59	3 013	0,8	21,51	30,90	18 920	5,1	160,17	33,24
60–64	2 131	0,6	17,40	30,53	9 815	2,6	92,85	32,25

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga – Total	21 577	1,3	161,78	34,34	96 292	5,7	819,28	34,86
17–19	247	0,3	0,29	32,67	3 749	3,9	12,73	28,59
20–24	3 385	1,9	19,56	33,32	14 023	8,0	106,01	30,97
25–29	4 140	2,4	31,41	34,65	12 308	7,1	104,29	35,33
30–34	3 031	1,6	25,33	35,30	11 262	6,2	102,03	36,69
35–39	2 134	1,2	17,80	35,80	9 336	5,3	85,75	37,41
40–44	1 856	1,1	14,73	35,83	8 489	5,3	78,90	37,37
45–49	2 007	1,1	16,05	35,18	10 261	5,6	92,70	36,59
50–54	1 906	1,0	14,69	33,73	11 126	5,9	96,96	35,14
55–59	1 688	0,9	12,15	32,02	10 714	5,8	91,63	33,69
60–64	1 183	0,7	9,78	31,35	5 024	2,7	48,27	32,58

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga – Total	18 184	1,1	136,94	33,09	76 992	4,6	684,49	35,96
17–19	139	0,2	0,23	30,11	3 024	3,3	12,23	31,17
20–24	2 620	1,6	14,92	29,66	8 618	5,2	74,41	31,59
25–29	3 397	2,1	24,84	33,32	9 526	5,8	83,74	36,99
30–34	2 677	1,5	23,07	35,31	9 612	5,6	91,32	38,95
35–39	1 962	1,2	16,93	36,39	8 671	5,2	84,00	40,07
40–44	1 738	1,1	14,21	35,44	7 789	5,1	74,52	39,19
45–49	1 788	1,0	13,89	33,54	8 505	4,8	78,82	37,34
50–54	1 590	0,9	11,88	31,75	8 250	4,4	72,33	34,90
55–59	1 325	0,7	9,36	29,57	8 206	4,4	68,54	32,65
60–64	948	0,5	7,62	29,55	4 791	2,5	44,58	31,91

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

116. Tietoja peruspäivärahoista ja työmarkkinatuesta 2014
Uppgifter om grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd 2014
Data on basic unemployment allowance and labour market subsidy, 2014

	Peruspäiväraha Grunddagpenning Basic unemployment allowance	Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy
Korvaukset, 1 000 € – Ersättningar, 1 000 € – Benefit expenditure (€1,000)	298 718	1 503 768
Perustuki ilman lapsikorotuksia – Grundstöd utan barnförhöjningar – <i>Basic benefit not including child increases</i>	262 583	1 305 430
Lapsikorotukset – Barnförhöjningar – <i>Child increases</i>	21 461	97 161
Ylläpitokorvaukset – Ersättning för uppehälle – <i>Maintenance allowances</i>	10 073	70 148
Korotusosat – Förhöjningsdelar – <i>Supplementary amounts</i>	4 588	31 029
Muutosturvalisat – Omställningskyddstillägg – <i>Transition assistance payments</i>	13	.
Saajia 31.12. – Mottagare 31.12 – Beneficiaries at year-end	39 761	173 284
Lapsikorotuksen saajia – Barnförhöjning – <i>Child increase</i>	14 250	57 150
Täyden päivärahan/tuen saajia – Full dagpenning/fullt stöd – <i>Full benefit</i>	32 207	151 832
Sovitellun päivärahan/tuen saajia – Jämkad dagpenning/jämkat stöd – <i>Adjusted benefit</i>	6 748	9 641
Osittaisen tuen saajia – Partiell stöd – <i>Partial benefit</i>	8 524
Kieltäytynyt työstä tai koulutuksesta – Vägrat ta emot arbete eller utbildning – <i>Refused work or training</i>		
Vuoden 2014 aikana – Under år 2014 – <i>During 2014</i>	695	4 774
Vuosien 2012–2014 aikana – Under åren 2012–2014 – <i>During the years 2012–2014</i>	2 878	17 215
Korvattuja päiviä, 1 000 kpl – Ersatta dagar, 1 000 st. – Days on benefit (Thousands)	8 849	42 532
Lapsikorotuksen sisältäviä päiviä, % – Dagar med barnförhöjning, % – <i>Including child increase, %</i>	37,1	32,9

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

117. Peruspäivärahan tai työmarkkinatuen saajien työttömyys ikäryhmittäin 2012–2014
Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd, arbetslöshet enligt åldersgrupp 2012–2014
Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy: Details about unemployment analysed by age group, 2012–2014

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneet 31.12.2014 Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd 31.12.2014 Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy at year-end 2014	Kertyneet peruspäiväraha- ja/tai työmarkkinatukipäivät viikkoina ¹⁾ , % Kumulerade grunddagpenning- och/eller arbetsmarknadsstöddagar i veckor ¹⁾ , % Length of reciprocity in weeks ¹⁾ , % of total
		Yhteensä Sammanlagt Total
		–4 5–26 27–52 53–78 79–104 105–130 131–156

Kertymä kolmelta vuodelta (2012–2014) – Kumulering 2012–2014 –
Cumulative reciprocity over three years (2012–2014)

Kaikki – Samtliga – Total	213 045	100,0	6,8	17,0	13,3	12,5	11,9	12,1	26,4
17–19	7 159	100,0	24,5	68,4	5,7	1,0	0,3	0,1	–
20–24	28 646	100,0	11,9	28,5	20,6	17,3	9,1	7,9	4,8
25–29	29 371	100,0	7,7	20,2	17,1	16,0	12,9	12,0	14,1
30–34	26 582	100,0	5,9	15,6	14,3	14,0	13,5	13,5	23,2
35–44	41 975	100,0	5,5	13,7	13,0	13,0	13,1	13,5	28,2
45–54	45 433	100,0	4,5	10,7	11,1	11,0	13,0	14,1	35,6
55–64	33 879	100,0	3,3	7,6	7,7	8,3	11,4	13,0	48,7

¹⁾ 1 vk = 5 maksupäivää.

1 v. = 5 utbetalningsdagar.

1 week = 5 days.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

118. Pitkäaikaistyöttömien aktivointi 2006–2014

Aktivering av långtidsarbetslösa 2006–2014

Activation measures for the long-term unemployed, 2006–2014

Vuosi År Year	Työmarkkinatuki ja yhdistelmätuen työmarkkinatuki ¹⁾ – Arbetsmarknadsstöd och i sammansatt stöd ingående arbetsmarknadsstöd ¹⁾ – Regular labour market subsidy and labour market subsidy paid in combination with a wage subsidy ¹⁾					Maksetut tuet (vuoden aikana), milj. € – Betalda stöd (under året), milj. € – Annual expenditure on subsidies, € mill.				
	Saajat 31.12. – Mottagare 31.12 – No. of recipients at year-end									
	Kaikki Samtliga All	Vähintään 500 päivää työttömyyden perusteella tukea saaneet Mottagare av stöd som betalats p.g.a. minst 500 dagars arbetslöshet Recipients of subsidies paid on the basis of unemployment lasting at least 500 days				Kaikki Samtliga All	Vähintään 500 päivää työttömyyden perusteella tukea saaneille maksetut tuet Stöd som betalats p.g.a. minst 500 dagars arbetslöshet Subsidies paid on the basis of unemployment lasting at least 500 days			
		Yhteensä Samman- lagt Total	Aktiivitoimen- piteellä (valtio rahoittaa) Aktiva åtgärder (finansieras av staten) Activation measures (financed by the state)	Muut (kunta rahoit- taa tuista puolet) Övriga (stöden finansieras till hälften av kommunen) Other (50% of sub- sidy expenditure financed by municipalities)			Yhteensä Samman- lagt Total	Aktiivitoimen- piteellä (valtio rahoittaa) Aktiva åtgärder (finansieras av staten) Activation measures (financed by the state)	Muut – Övriga – Other	
									Valtio rahoittaa Finansieras av staten Financed by the state	Kunta rahoittaa Finansieras av kommunen Financed by municipalities
2006	115 516	66 661	9 207	57 454	836,0	484,0	99,9	192,0	192,0	
2007	99 952	57 250	8 536	48 714	707,8	400,7	86,6	157,0	157,0	
2008	94 346	51 297	7 384	43 913	645,1	359,0	78,6	140,2	140,2	
2009	109 280	53 091	7 330	45 761	710,1	360,8	71,0	144,9	144,9	
2010	112 626	52 526	8 488	44 038	791,2	366,9	78,7	144,2	144,2	
2011	119 861	52 446	9 046	43 400	846,4	370,3	86,6	141,8	141,8	
2012	131 511	56 669	9 395	47 274	1 082,2	455,6	102,7	176,4	176,4	
2013	156 365	66 341	10 209	56 132	1 428,2	541,0	111,0	215,0	215,0	
2014	173 284	75 039	12 837	62 202	1 634,1	642,4	147,3	247,6	247,6	

¹⁾ Ks. taul. 109 alaviite 1 – Se fotnot 1 i tabell 109 – See also Table 109 footnote 1.

Huom. Vuoden 2006 alusta lukien pitkittyneen työttömyyden katkaisemiseksi työttömiä on pyritty aktivoimaan lisäämällä työmarkkinatuen vastikkeellisuutta ja velvoittamalla kunnat osallistumaan tukien rahoittamiseen.

Anm. För att avhjälpa problemet med utdragen arbetslöshet har man från början av år 2006 försökt aktivera arbetslösa genom att göra arbetsmarknadsstödet mer beroende av motprestationer och lägga kommunerna att delta i finansieringen av stödet.

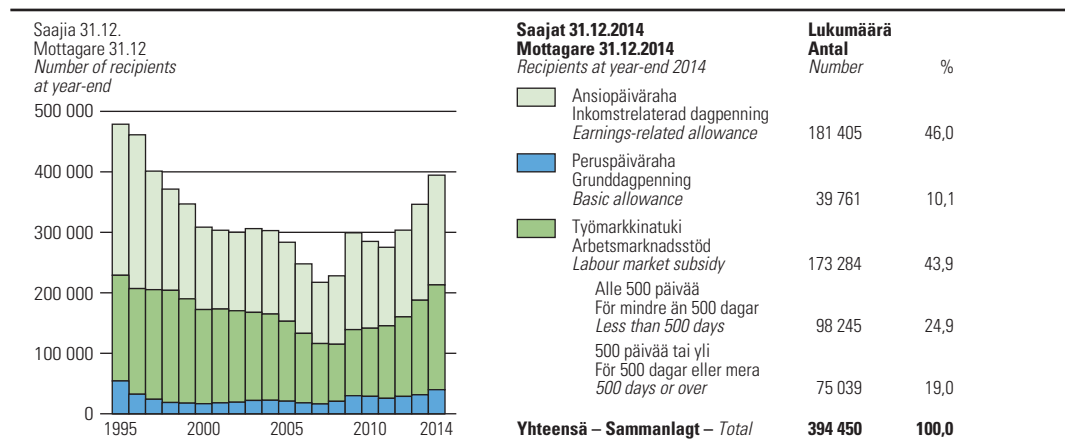
N.B. With a view to combating prolonged unemployment, efforts have been made since the beginning of 2006 to activate unemployed persons by imposing workfare requirements and obligating municipalities to co-finance labour market subsidies.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 49. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat 1995–2014

Figur 49. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd 1995–2014

Chart 49. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy, 1995–2014

Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

119. Kotoutumistuki 1999–2014 Integrationsstöd 1999–2014

Integration assistance for immigrants, 1999–2014

Vuosi År Year	1 000 € €1,000			Saajia 31.12. – Mottagare 31.12. – Recipients (year-end total)		
	Kaikki Samtliga Total	Tuki työttömyyden perusteella Stöd på grund av arbetslöshet Benefit paid on account of unemployment	Aktiivitoimenpiteiden ajalta För tid med aktiva åtgärder During participation in activation measures	Kaikki Samtliga Total	Tuki työttömyyden perusteella Stöd på grund av arbetslöshet Benefit paid on account of unemployment	Aktiivitoimenpiteiden ajalta För tid med aktiva åtgärder During participation in activation measures
1999	7 960	3 723	4 237	4 196	2 414	1 782
2000	27 764	12 703	15 061	4 659	2 558	2 101
2001	30 212	13 296	16 917	4 905	2 669	2 236
2002	37 348	14 171	23 176	5 362	2 713	2 649
2003	43 915	13 363	30 552	5 565	3 330	2 235
2004	45 597	13 169	32 428	5 559	3 379	2 180
2005	45 321	12 067	33 254	5 635	3 643	1 992
2006	48 929	11 969	36 960	6 204	4 195	2 009
2007	53 664	11 822	41 842	6 477	4 322	2 155
2008	60 674	13 104	47 571	7 420	5 223	2 197
2009	74 066	17 513	56 553	8 576	3 559	5 017
2010	90 698	16 744	73 953	9 741	3 288	6 453
2011	101 002	19 539	81 463	10 638	3 654	6 984
2012	118 200	24 248	93 952	10 877	4 009	6 868
2013	128 493	33 133	95 360	11 869	4 450	7 419
2014	130 374	32 718	97 657	10 813	3 863	6 950

Huom. Maahanmuuttajille alettiin maksaa kotoutumistukea 1.5.1999 alkaen.

Anm. Integrationsstöd till invandrare började utges 1.5.1999.

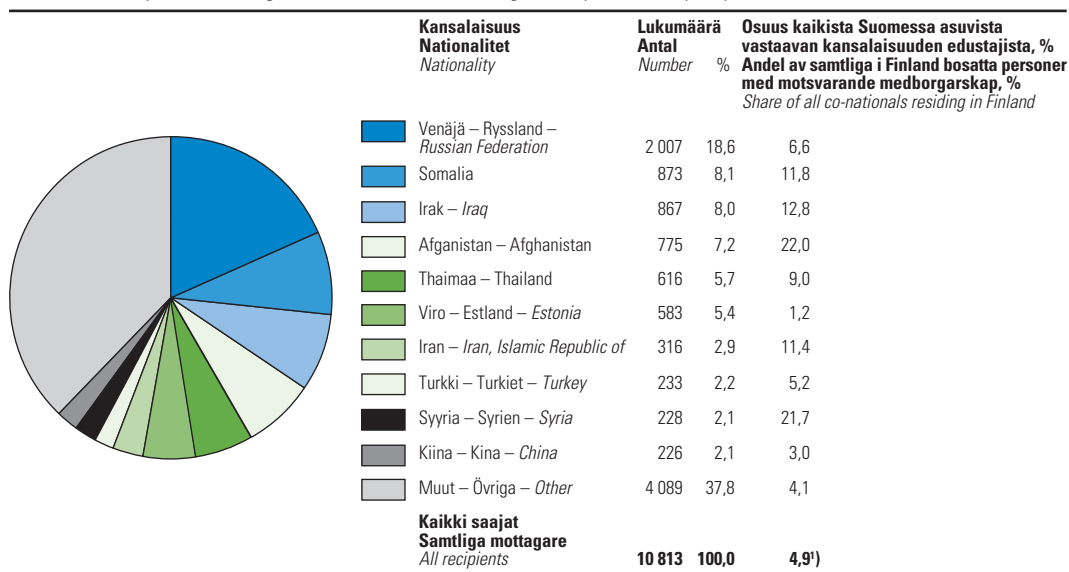
N.B. Integration assistance for immigrants has been available since 1 May 1999.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 50. Kotoutumistuen saajat kansalaisuuden mukaan 31.12.2014

Figur 50. Mottagare av integrationsstöd enligt medborgarskap 31.12.2014

Chart 50. Recipients of integration assistance for immigrants by nationality at year-end 2014

Huom. Kotoutumistuen saajat edustivat 145 kansalaisuutta.

Anm. Mottagarna representerade 145 nationaliteter.

N.B. A total of 145 nationalities were represented among the recipients of integration assistance for immigrants.

¹⁾ Suomen kansalaisuuden saaneet eivät ole luvussa mukana. Personer som fått medborgarskap ingår inte.

The figure does not include naturalised citizens of Finland.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot; www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html [viitattu 7.5.2015].

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik; www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html [hämtad 7.5.2015].

6.2 Työttömyysturvaetuudet alueittain ja ammateittain

Työttömyysturvan aluetilastot esitetään maakunnittain. Alue määräytyy etuutta saaneen asuinkunnan mukaan tilastointivuoden lopussa.

Tieto peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneen ammatista perustuu työvoimahallinnon merkintään. Työ- ja elinkeinotoimistoissa työnhakijan ammatiksi merkitään pääsääntöisesti se ammatti, joka hänellä on työökemuksensa tai koulutuksensa perusteella.

6.2 Arbetslöshetsförmåner regionvis och yrkesvis

Den regionala statistiken över arbetslöshetsskyddet presenteras landskapsvis. Regionen bestäms enligt förmånstagarens boendekommun vid statistikårets slut.

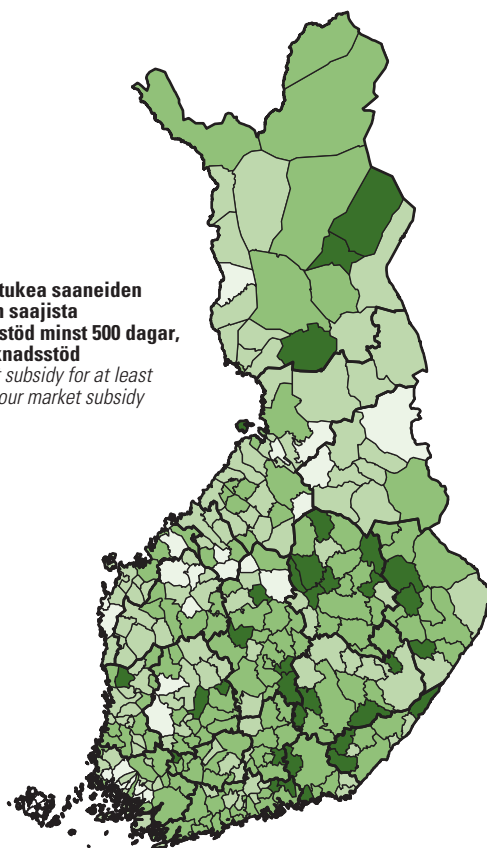
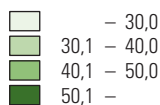
Yrkesuppgifterna om mottagarna av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd baserar sig på arbetsförvaltningens anteckningar. Arbets- och näringsbyråerna brukar anteckna det yrke som de arbetssökande har på grund av sin arbetserfarenhet eller sin utbildning.

Kuvio 51. Työmarkkinatuki ja pitkäaikaistyöttömyys kunnittain 31.12.2014

Figur 51. Arbetsmarknadsstöd och långtidsarbetslöshet kommunvis 31.12.2014

Chart 51. Reciprocity of labour market subsidy and long-term unemployment by municipality, at year-end 2014

Vähintään 500 päivää työmarkkinatukea saaneiden osuus, % kaikista työmarkkinatuen saajista
Personer som fått arbetsmarknadsstöd minst 500 dagar, % av alla mottagare av arbetsmarknadsstöd
Persons having received labour market subsidy for at least 500 days as a % of all recipients of labour market subsidy

Huom. Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Anm. Grundtryggheten vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.

N.B. Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

120. Työttömyysturvaetuedet maakunnittain 2014

Arbetslöshetsförmåner landskapsvis 2014

Unemployment benefits by region in 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ <i>Region</i>	Maksetut etuudet, milj. € Utbetalda förmåner, milj. € <i>Benefit expenditure, € million</i>	Saajia 31.12. Mottagare 31.12 <i>Beneficiaries (year-end)</i>				Työttömyys- aste ³⁾ , % Arbetslöshets- grad ³⁾ , % <i>Unemployment rate³⁾, %</i>	
		Yhteensä ²⁾ Samman- lagt ²⁾ <i>Total²⁾</i>	% 17–64- vuotiaista % av 17–64- åringar <i>% of popu- lation aged 17–64</i>	Peruspäivä- raha Grunddag- penning <i>Basic unemployment allowance</i>	Työmarkkina- tuki Arbets- marknadsstöd <i>Labour market subsidy</i>		Kotoutumis- tuki Integrations- stöd <i>Integration assistance for immigrants</i>
Koko maa – Hela landet –							
<i>Whole country</i>	1 933,2	223 912	6,6	39 761	173 284	10 813	12,4
Uusimaa – Nyland	528,7	60 235	5,8	10 910	44 888	4 411	10,1
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	169,2	19 871	6,9	3 680	15 127	1 061	12,5
Satakunta	70,9	8 242	6,3	1 631	6 447	163	12,7
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	58,0	6 697	6,4	1 147	5 308	241	11,1
Pirkanmaa – Birkaland	198,0	22 820	7,3	3 577	18 320	919	14,3
Päijät-Häme – Päijänne- Tavastland	85,1	10 050	8,3	1 699	8 065	285	15,3
Kymenlaakso – Kymmene- dalen	76,5	8 861	8,3	1 451	6 810	598	15,2
Etelä-Karjala – Södra Kare- len	50,0	5 891	7,5	1 255	4 375	259	14,0
Etelä-Savo – Södra Savolax Pohjois-Savo – Norra Savo- lax	53,7	6 243	7,1	1 338	4 684	221	13,3
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	86,3	10 297	6,8	1 778	8 219	298	12,7
Keski-Suomi – Mellersta Finland	81,6	9 219	9,2	1 517	7 304	395	15,7
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	114,3	13 343	8,0	2 017	10 977	348	16,3
Pohjanmaa – Österbotten ..	47,7	5 853	5,2	1 391	4 317	144	9,9
Keski-Pohjanmaa – Meller- sta Österbotten	45,1	5 356	5,0	1 228	3 621	506	7,7
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	20,4	2 345	5,9	431	1 812	102	10,0
Kainuu – Kajanaland	149,7	17 573	7,2	2 787	14 383	402	14,6
Lappi – Lappland	28,7	3 457	7,4	702	2 552	202	16,9
	64,6	7 268	6,6	1 056	5 986	224	16,5

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Sisältää vuorottelukorvaukset ja koulutustuen.

Inkluderar alterneringsersättningar och utbildningsstöd.

Includes job alternation compensation and training subsidy.

³⁾ Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (%). Tieto työttömistä työnhakijoista perustuu työvoimatoimistojen asiakasrekisteriin.

Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften (%). Uppgifterna om arbetssökandena baserar sig på arbetskraftsbyråernas kundregister.

Unemployed job seekers as a percentage of the total labour force. Data on unemployed job seekers are derived from the employment office client registry.

Huom. Tiedot niistä henkilöistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Anm. Uppgifter om personer med okänd boendekommun ingår endast i summan för hela landet.

Grundskyddet vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.

N.B. Only the totals for the whole country include payments to people whose place of residence was not on record.

Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

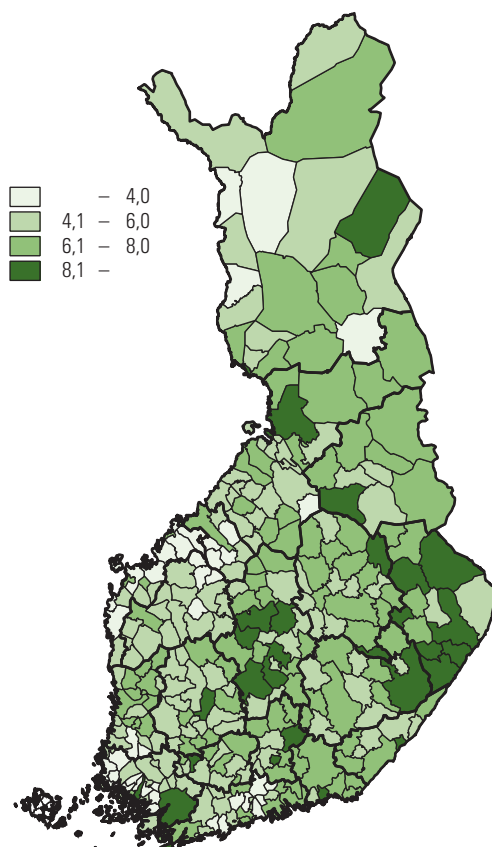
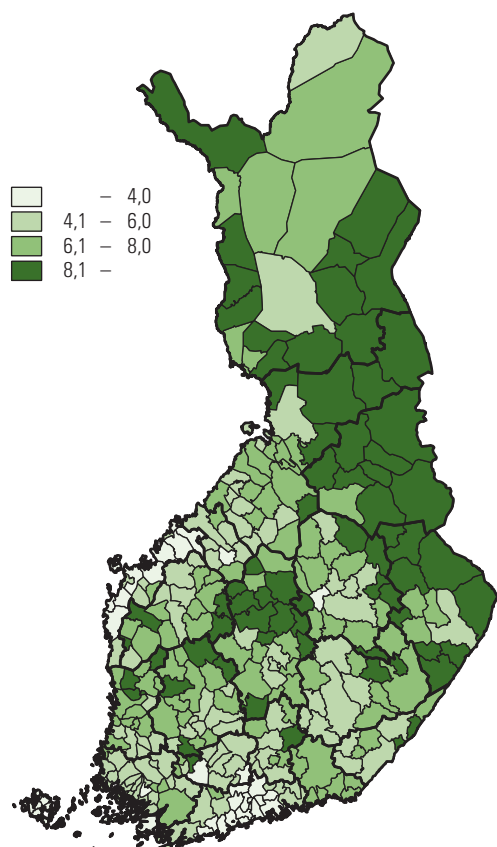
Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot; TEM.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik; ANM.

Kuvio 52. Työttömyysturvan saajat kunnittain 31.12.2014

Figur 52. Mottagare av arbetslöshetsförmåner kommunvis 31.12.2014

Chart 52. Recipients of unemployment benefits by municipality at year-end 2014

Ansioturva**Inkomstrelaterade förmåner***Earnings-related benefits***Ansiopäivärahaa saaneiden osuus 17–64-vuotiaista, %****Mottagare av inkomstrelaterad dagpenning, andel av 17–64-åringar, %***Recipients of earnings-related allowance as a share of the population aged 17–64, %***Perusturva¹⁾****Grundtrygghet¹⁾***Basic benefits¹⁾***Peruspäivärahaa, työmarkkinatukea tai kotoutumistukea saaneiden osuus 17–64-vuotiaista, %****Mottagare av grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd eller integrationsstöd, andel av 17–64-åringar, %***Recipients of basic unemployment allowance, labour market subsidy or integration assistance for immigrants: Share (%) of the population aged 17–64*¹⁾ Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Grundtryggheten vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.

Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

Lähde: SVT, Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

121. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat ammattiryhmittäin 31.12.2014**Mottagare av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt yrkesgrupp 31.12.2014***Recipients of basic unemployment allowance and labour market subsidy by occupational group, at year-end 2014*

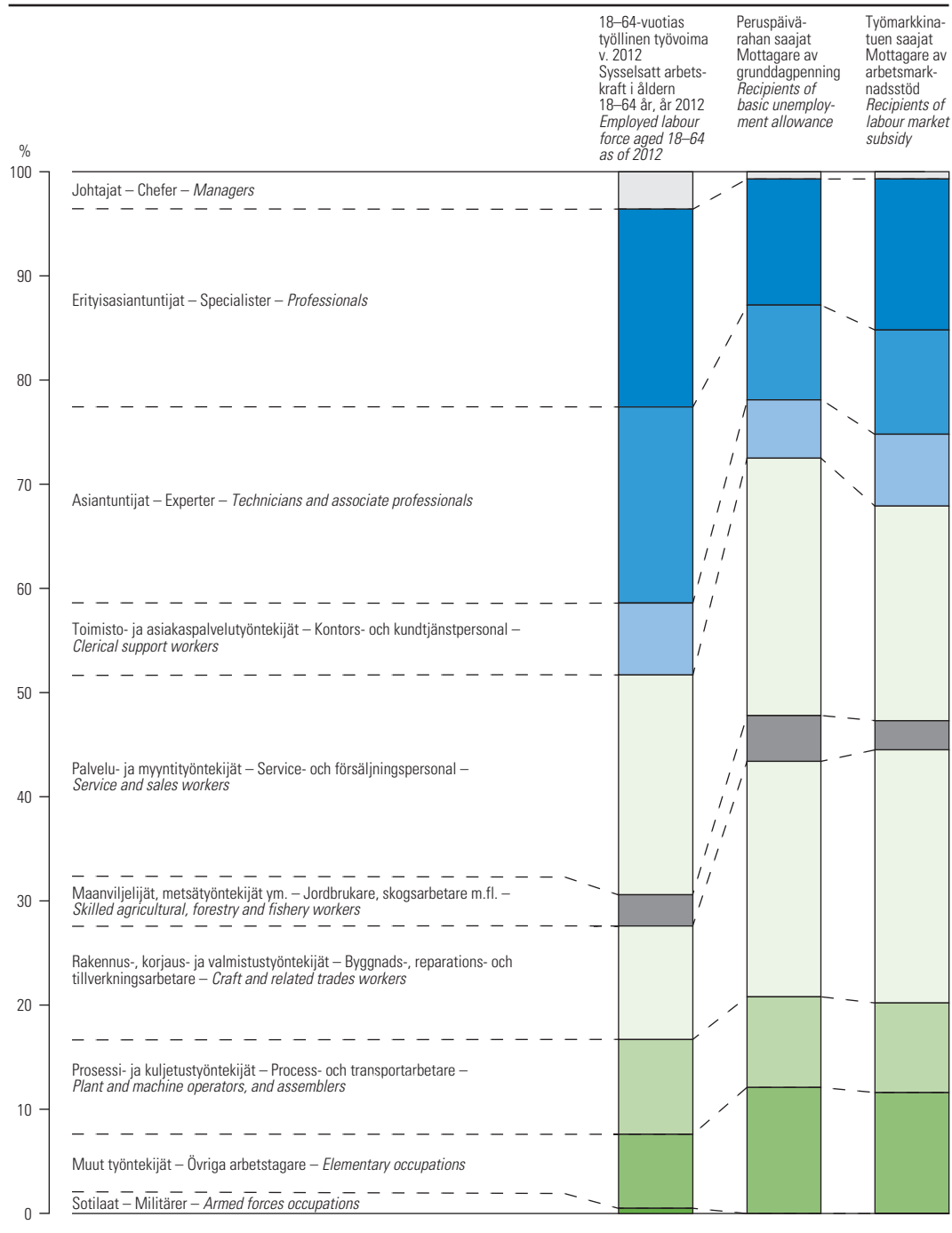
Ammattipääryhmä Yrkesgrupp Occupational category	Peruspäivärahan saajat Mottagare av grunddagpenning Recipients of basic unemployment allowance		Työmarkkinatuen saajat Mottagare av arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy recipients		18–64-vuotias työllinen työvoima v. 2012, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 18–64 år, år 2012 (%) Employed labour force aged 18–64 as of 2012 (%)
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	
	a	b	c	d	e
Yhteensä – Sammanlagt – Total	39 761		173 284		
Ammattissa toimineet – Yrkesverksamma – Total in employment	32 955	100,0	132 783	100,0	100,0
Johtajat – Chefer – Managers	216	0,7	962	0,7	3,6
Erityisasiantuntijat – Specialister – Professionals	3 990	12,1	19 217	14,5	19,0
Asiantuntijat – Experter – Technicians and associate professionals	2 981	9,0	13 224	10,0	18,8
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät – Kontors- och kundtjänstpersonal – Clerical support workers	1 860	5,6	9 187	6,9	6,9
Palvelu- ja myyntityöntekijät – Service- och försäljningspersonal – Service and sales workers	8 125	24,7	27 315	20,6	21,1
Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym. – Jordbrukare, skogsarbetare m.fl. – Skilled agricultural, forestry and fishery workers	1 462	4,4	3 729	2,8	3,0
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyön- tekijät – Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare – Craft and related trades workers	7 438	22,6	32 290	24,3	10,9
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät – Process- och transportarbetare – Plant and machine operators, and assemblers	2 880	8,7	11 387	8,6	9,1
Muut työntekijät – Övriga arbetstagare – Elementary occupations	3 992	12,1	15 420	11,6	7,1
Sotilaat – Militärer – Armed forces occupations	11	0,0	52	0,0	0,5
Muut ¹⁾ – Övriga ¹⁾ – Others ¹⁾	6 806		40 501		

¹⁾ Henkilöt, joiden ammattia ei voida luokitella tai jotka eivät ole ilmoittaneet ammattia (koululaiset, opiskelijat, vastavalmistuneet yms.).

Personer, vars yrke ej kan klassificeras eller ej uppgetts, skolelever, studerande, nyutexaminerade etc.

Schoolchildren, students, people recently graduated, people whose occupation cannot be classified or who have not given their occupation, etc.

Lähde – Källa:**a–d** SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot. – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.**e** SVT. TK: Työvoimatutkimus 2012 – FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2012.

Kuvio 53. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat ammattiryhmittäin 31.12.2014**Figur 53. Grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt yrkesgrupp 31.12.2014****Chart 53. Recipients of basic unemployment allowance and labour market subsidy by occupational group, at year-end 2014**

Huom. Henkilöt, joiden ammattia ei voi luokitella, eivät sisälly jakaumiin.

Anm. Personer vilkas yrken inte kan klassificeras ingår inte i jämförelsen.

N.B. Does not include persons whose occupation is unclassifiable.

Lähde: SVT, TK: Työvoimatutkimus 2012; SVT, Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, SC: Arbetskraftsundersökningen 2012; FOS, FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

7 | Kelan lapsiperhe-etuudet FPA-förmåner till barnfamiljer

2014

- Äitiysavustus ja adoptiotuki
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag
- Lapsilisä
Barnbidrag
- Vanhempainpäivärahat (ks. luku 4)
Föräldradagpenning (se kapitel 4)
 - Äitiysrahat
Moderskapspenning
 - Isyysrahat
Faderskapspenning
 - Vanhempainrahat
Föräldrapenning
- Lastenhoidon tuet
Barnavårdsstöd
 - Kotihoidon tuki
Hemvårdsstöd
 - Yksityisen hoidon tuki
Privatvårdsstöd
 - Joustava hoitoraha
Flexibel vårdpenning
 - Osittainen hoitoraha
Partiell vårdpenning
- Elatustuki
Underhållsstöd
- Erityishoitoraha
Specialvårdspenning
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki (ks. luku 3)
Handikappbidrag för personer under 16 år (se kapitel 3)
- Lapseneläke (ks. luku 2)
Barnpension (se kapitel 2)
- Lapsikorotukset eläkkeisiin (ks. luku 2)
ja työttömyysturvaetuuksiin (ks. luku 6)
Barnförhöjning till pensioner (se kapitel 2)
och arbetslöshetsförmåner (se kapitel 6)

Kelan maksamia lapsiperhe-etuuksia ovat *äitiysavustus, adoptiotuki, lapsilisä, vanhempainpäivärahat, lastenhoidon tuet, elatustuki, erityishoitoraha, alle 16-vuotiaan vammaistuki, lapseneläke sekä lapsikorotukset* eläkkeisiin ja työttömyysturvaetuuksiin.

Tässä luvussa käsitellään lastenhoidon tuet, äitiysavustus, lapsilisä ja elatustuki. Muut etuudet selostetaan toisaalla vuosikirjassa:

- vanhempainpäivärahat ja erityishoitoraha luvussa 4 (Kelan sairausvakuutusetuudet)
- alle 16-vuotiaan vammaistuki luvussa 3 (Kelan vammaisetuudet ja -palvelut)
- lapseneläke ja eläkkeiden lapsikorotus luvussa 2 (Kelan eläke-etuudet)
- työttömyysturvaetuuksien lapsikorotus luvussa 6 (Kelan työttömyysturvaetuudet).

7.1 Äitiysavustus ja lapsilisä

Äitiysavustuksesta säädetään äitiysavustuslaissa ja lapsilisästä lapsilisälaissa. Lakien toteuttaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Liitteessä 5 on tietoja etuuksien lainsäädännön kehityksestä.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Äitiysavustuslain mukaan avustus voidaan myöntää Suomessa asuvalle naiselle. Lapsilisää maksetaan Suomessa asuvasta lapsesta. Laki asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta ratkaisee, milloin henkilön katsotaan asuvan Suomessa. EU:n sosiaaliturva-asetus ja eräiden maiden kanssa solmitut sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuviin etuuksiin.

Äitiysavustus

Äitiysavustusta maksetaan sekä äidin että lapsen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Avustukseen on oikeus naisella, jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää ja joka on käynyt terveystarkastuksessa ennen neljännen raskauskuukauden päättymistä. Myös alle 18-vuotiaasta adoptiolapsesta voi saada äitiysavustuksen.

Äitiysavustus maksetaan rahana tai lapsenhoitotarvikkeita sisältävänä *äitiyspakkauksena*. Valtioneuvosto vahvistaa raha-avustuksen suuruuden, joka oli 140 euroa vuonna 2014.

Förmåner till barnfamiljer som betalas av FPA är *moderskapsunderstöd, adoptionsbidrag, barnbidrag, föräldradagpenningar, barnavårdsstöd, underhållsstöd, specialvårdspenning, handikappbidrag för personer under 16 år, barnpension samt barnförhöjning* till pensioner och till arbetslöshetsförmåner.

I detta kapitel behandlas barnavårdsstödet, moderskapsunderstödet, barnbidraget och underhållsstödet. De övriga förmånerna redovisas i följande kapitel:

- föräldradagpenningar och specialvårdspenning, kapitel 4 (FPA:s sjukförsäkringsförmåner)
- handikappbidrag för personer under 16 år, kapitel 3 (FPA:s handikappförmåner och -tjänster)
- barnpension samt barnförhöjning till pensioner, kapitel 2 (FPA:s pensionsförmåner)
- barnförhöjning till arbetslöshetsförmåner, kapitel 6 (FPA:s arbetslöshetsförmåner).

7.1 Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag

Moderskapsunderstödet regleras i lagen om moderskapsunderstöd och barnbidraget i barnbidragslagen. Lagarna verkställs av FPA. I bilaga 5 finns uppgifter om utvecklingen av förmånslagstiftningen.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Enligt lagen om moderskapsunderstöd kan understödet beviljas kvinnor som är bosatta i Finland. Barnbidrag betalas för barn som är bosatta i Finland. Av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet framgår när en person anses vara bosatt i Finland. EU-förordningen om social trygghet och de avtal om social trygghet som ingåtts med vissa länder medför en del undantag när det gäller bosättningsbaserade förmåner.

Moderskapsunderstöd

Moderskapsunderstöd utges i syfte att främja både moderns och barnets hälsa och välfärd. Rätt till understöd har den vars graviditet varar i minst 154 dagar och som genomgått hälsokontroll före utgången av den fjärde graviditetsmånaden. Moderskapsunderstöd kan även beviljas för adoptivbarn under 18 år.

I moderskapsunderstöd beviljas en summa pengar eller en *moderskapsförpackning* som innehåller barnavårdsartiklar. Penningsummans storlek fastställs av statsrådet. År 2014 var den 140 euro.

Äitiysavustus maksetaan korotettuna perheelle, johon syntyy tai johon adoptoidaan samanaikaisesti useampi kuin yksi lapsi. Avustus maksetaan toisesta samanaikaisesti syntyvästä lapsesta kaksinkertaisena, kolmannelle kolminkertaisena jne. Tällöin äitiysavustus voi koostua äitiyspakkauksista, rahasta tai näiden yhdistelmästä.

Ulkomailta lapsen adoptioilla on oikeus *adoptiotukeen*. Äitiysavustuslakiin perustuvan adoptiotuen tarkoituksena on korvata osa kansainvälisestä adoptiosta aiheutuvista kustannuksista. Vuosikirjassa käsite äitiysavustus sisältää myös adoptiotuen, ellei toisin mainita.

Äitiysavustuksen ja adoptiotuen saaminen adoptiolapsesta edellyttää, että adoptio on tapahtunut Suomen lainsäädännön mukaista menettelyä noudattaen.

Adoptoitavan lapsen kotimaa vaikuttaa tuen määrään. Kertaluonteisen tuen suuruus oli vuonna 2014:

Viro	1 900 €
Etelä-Afrikka, Kiina, Kenia ja Kolumbia	4 500 €
Filippiinit, Etiopia ja Venäjä	3 800 €
Muut maat	3 000 €

Jos perhe adoptoi samalla kertaa useita lapsia, tukea maksetaan toisesta lapsesta alkaen kustakin 30 % adoptiotuen määrästä.

Äitiysavustus ja adoptiotuki ovat verottomia etuuksia.

Lapsilisä

Lapsilisää maksetaan alle 17-vuotiaan lapsen elatusta varten. Sen suuruuteen vaikuttaa perheen lapsiluku. Porastuksessa otetaan huomioon kaikki alle 17-vuotiaat lapset, joista lapsilisää sen saajalle maksetaan. Lapsilisän määrät olivat vuonna 2014:

31.12.2014	€/kk
1. lapsesta	104,19
2. lapsesta	115,13
3. lapsesta	146,91
4. lapsesta	168,27
5. lapsesta ja useammasta	189,63

När fler än ett barn fötts eller adopterats samtidigt i en familj betalas höjt moderskapsunderstöd. För det andra barnet som föds samtidigt betalas dubbelt moderskapsunderstöd, för det tredje barnet tredubbelt och så vidare. Moderskapsunderstödet kan då bestå av flera moderskapsförpackningar, pengar eller en kombination av dessa.

Adoptivföräldrar som adopterar barn från utlandet har rätt till *adoptionsbidrag*. Bidraget beviljas enligt lagen om moderskapsunderstöd i syfte att ersätta en del av kostnaderna vid internationell adoption. I årsboken omfattar begreppet moderskapsunderstöd även adoptionsbidraget om inte annat anges.

Utbetalningen av moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag för ett adoptivbarn förutsätter att adoptionen har skett med tillämpning av finsk lag.

Adoptivbidragets storlek beror på barnets hemland. År 2014 var bidraget, som är en engångsersättning, följande:

Estland	1 900 €
Sydafrika, Kina, Kenya och Colombia	4 500 €
Filippinerna, Etiopien och Ryssland	3 800 €
Övriga länder	3 000 €

Om familjen adopterar flera barn samtidigt betalas från och med det andra barnet 30 % av det fulla bidraget.

Moderskapsunderstödet och adoptionsbidraget är skattefria förmåner.

Barnbidrag

Barnbidrag betalas för underhåll av barn under 17 år. Barnbidraget är graderat enligt antalet barn i familjen. I graderingen beaktas samtliga barn under 17 år som berättigar till barnbidrag. Beloppen var följande år 2014:

31.12.2014	€/mån.
första barnet	104,19
andra barnet	115,13
tredje barnet	146,91
fjärde barnet	168,27
fr.o.m. femte barnet	189,63

Ahvenanmaalla lapsilisää rahoittaa Ahvenanmaan maakuntahallitus, ja lisä on hieman suurempi kuin mante-reella.

Yhden vanhemman perheessä jokaisesta lapsesta lapsi-lisä maksetaan korotettuna. Vuoden 2014 lopussa *yksin-huoltajakorotus* oli 48,55 €/kk. Yhden vanhemman per-heitä ovat perheet, joiden vanhemmat eivät ole avio- tai avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa tai joiden vanhemmat ovat muuttaneet erilleen yhteiselämän lopet-tamiseksi. Lapsen huolto voi olla uskottu toiselle van-hemmalle yksin tai molemmille vanhemmille yhdessä.

Lapsilisä on veroton etuus ja se maksetaan lapsen van-hemmalle tai muulle huoltajalle.

På Åland finansieras barnbidraget av Ålands landskaps-regering, och där är barnbidraget en aning högre än på fastlandet.

Till enföräldersfamiljer betalas barnbidraget förhöjt för varje barn. Vid utgången av 2014 var *ensamförsörjartil-lägget* 48,55 €/mån. En enföräldersfamilj är en familj där föräldrarna inte lever i äktenskap, samboförhållande el-ler registrerat partnerskap eller där föräldrarna har flyt-tat isär i syfte att upphöra med samlevnaden. Vårnaden om barnet kan ha anförtratts den ena föräldern ensam eller båda föräldrarna gemensamt.

Barnbidraget är en skattefri förmån som betalas till en förälder eller annan vårdnadshavare.

122. Äitiysavustukset 1995–2014 Moderskapsunderstöd 1995–2014 Maternity grants, 1995–2014

Vuoden aikana Under året During the year	Milj. € € million		Äitiysavustuksen saaja (perheitä) Mottagare (familjer) Recipients (families)		Lapsia, joista avustusta maksettu Barn för vilka understöd betalats Children for whom maternity grant is paid		Avustus pakkauksena, % Moderskaps- förpackning, % Maternity pack, %	Avustus rahana, % Pengar, % Cash benefit, %
	Kaikki Samtliga Total	Adoptiotuki Adoptionsbidrag Adoption grant	Kaikki Samtliga Total	Adoptiotuki Adoptionsbidrag Adoption grant	Kaikki Samtliga Total	Monikkoperheiden lapsia ¹⁾ Barn i flerlingsfamiljer ¹⁾ Children in multiplebirth families ¹⁾		
1995	9,69	•	61 300	•	62 302	•	74,4	25,6
1996	9,20	•	58 054	•	59 050	•	74,5	25,5
1997	9,38	•	58 897	•	59 916	•	77,1	22,9
1998	8,88	•	55 805	•	56 817	•	76,0	24,0
1999	9,06	•	56 770	•	57 982	•	77,0	23,0
2000	8,84	•	55 228	•	56 169	•	78,5	21,5
2001	9,38	•	54 390	•	55 297	•	78,0	22,0
2002	9,65	–	55 107	–	56 006	•	76,5	23,5
2003	11,15	1,02	56 808	276	57 770	1 826	73,1	26,9
2004	11,12	1,15	56 497	301	57 447	1 794	70,6	29,4
2005	11,00	1,07	56 930	278	57 841	1 744	68,2	31,8
2006	10,77	0,74	57 817	208	58 765	1 813	65,8	34,2
2007	10,31	0,52	56 291	149	57 255	1 862	66,3	33,7
2008	11,02	0,49	60 419	146	61 337	1 822	68,0	32,0
2009	11,06	0,73	59 946	182	60 900	1 817	63,5	36,5
2010	11,06	0,61	60 188	148	61 189	1 905	64,3	35,7
2011	10,95	0,67	59 116	159	60 057	1 785	64,2	35,8
2012	10,79	0,73	58 037	173	58 892	1 621	63,7	36,3
2013	10,54	0,57	57 169	136	58 028	1 652	64,0	36,0
2014	10,55	0,53	57 370	127	58 210	1 593	63,6	36,4

¹⁾ 1.3.2003 alkaen äitiysavustus on maksettu korotettuna, mikäli perheeseen syntyy tai adoptoidaan useampi kuin yksi lapsi kerralla.
Sedan 1.3.2003 har familjer där det föds eller adopteras fler än ett barn samtidigt fått förhöjt moderskapsunderstöd.
Since 1 March 2003, paid at a higher rate if more than one child is born or adopted at the same time.

Lähde: SVT. Kela: Äitiysavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Moderskapsunderstöd www.fpa.fi/statistik.

123. Lapsilisät 1995–2014 Barnbidrag 1995–2014 *Child benefits, 1995–2014*

Vuosi År Year	Lapsilisät – Barnbidrag – <i>Child benefits</i>			Lapsilisää saaneita perheitä 31.12. – Mottagare (familjer) 31.12 – <i>Eligible families at year-end</i>		
	Milj. € € million	€/lapsi, joulukuu – €/barn, december – € per child, December		Lukumäärä Antal Number	Yhden vanhemman perheitä ¹⁾ – Familjer med en förälder ¹⁾ – <i>Number of single-parent families¹⁾</i>	
		Nimellisarvo Nominellt värde <i>Nominal</i>	2014 rahana 2014 års penningvärde <i>At 2014 prices</i>		Lukumäärä Antal Number	% kaikista perheistä % av samtliga familjer <i>% of all families</i>
1995	1 475	107,24	147,66	614 620	95 993	15,6
1996	1 412	107,47	146,81	609 855	98 266	16,1
1997	1 410	107,67	144,28	605 989	99 668	16,4
1998	1 405	107,86	143,34	600 653	101 270	16,9
1999	1 397	108,25	141,04	593 567	102 249	17,2
2000	1 387	108,23	136,26	586 834	102 069	17,4
2001	1 376	108,42	134,33	580 012	101 968	17,6
2002	1 366	108,48	132,23	574 750	102 016	17,7
2003	1 359	108,41	131,28	571 421	100 152	17,5
2004	1 429	114,45	138,03	570 413	100 469	17,6
2005	1 424	114,60	136,83	569 633	101 476	17,8
2006	1 419	114,50	133,73	568 275	100 196	17,6
2007	1 411	114,50	130,42	565 212	97 837	17,3
2008	1 425	116,19	127,81	564 259	97 427	17,3
2009	1 437	117,20	129,62	562 425	97 435	17,3
2010	1 433	117,25	126,04	561 534	97 522	17,4
2011	1 436	117,75	123,05	559 471	96 871	17,3
2012	1 490	122,27	124,84	557 711	96 834	17,4
2013	1 493	122,38	122,99	556 639	97 355	17,5
2014	1 495	122,62	122,62	555 663	99 656	17,9

¹⁾ Perheet, joille on maksettu yksinhuoltajakorotus.
Familjer som fått ensamföräldrarjäkt.
Families having received single-parent supplement.

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Barnbidrag www.fpa.fi/statistik.

124. Lapsilisään oikeuttaneet lapset 1995–2014 Barn med rätt till barnbidrag 1995–2014 *Children conferring entitlement to child benefit, 1995–2014*

31.12. Year-end	Lapset – Barn – <i>Children</i>							Lapsia yhden vanhemman perheissä Barn i familjer med en förälder <i>Number of children in single-parent families</i>		
	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	% väestöstä % av befolk- ningen <i>% of population</i>	%	Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Ikä, vuotta Ålder, år <i>Age, years</i>				Lukumäärä Antal <i>Number</i>	% kaikista lapsista % av samtliga barn <i>% of all children</i>
1995	1 097 449	21,4	100,0	17,0	23,8	52,9	6,3	142 888	13,0	
1996	1 093 815	21,3	100,0	16,7	24,0	53,0	6,3	147 502	13,5	
1997	1 090 108	21,2	100,0	16,3	24,0	53,4	6,4	150 566	13,8	
1998	1 083 348	21,0	100,0	15,8	23,9	53,6	6,7	153 950	14,2	
1999	1 072 206	20,7	100,0	15,5	23,6	54,1	6,8	156 358	14,6	
2000	1 063 680	20,5	100,0	15,6	23,3	54,4	6,7	157 145	14,8	
2001	1 054 230	20,3	100,0	15,7	22,7	55,1	6,5	158 139	15,0	
2002	1 046 920	20,1	100,0	15,6	22,4	55,6	6,4	159 173	15,2	
2003	1 041 906	20,0	100,0	15,6	22,1	55,9	6,3	156 965	15,1	
2004	1 039 967	19,9	100,0	15,8	21,9	55,6	6,7	157 377	15,1	
2005	1 034 400	19,7	100,0	16,1	21,9	55,2	6,7	157 394	15,2	
2006	1 030 712	19,5	100,0	16,4	21,9	54,7	7,0	155 085	15,0	
2007	1 024 506	19,3	100,0	16,6	22,2	54,2	7,0	151 611	14,8	
2008	1 021 275	19,2	100,0	16,9	22,5	53,5	7,1	150 973	14,8	
2009	1 016 865	19,0	100,0	17,1	23,0	52,9	7,0	151 365	14,9	
2010	1 014 910	18,9	100,0	17,4	23,3	52,3	7,0	151 726	14,9	
2011	1 012 433	18,7	100,0	17,5	23,6	52,1	6,8	150 966	14,9	
2012	1 011 875	18,6	100,0	17,4	23,9	52,0	6,6	151 807	15,0	
2013	1 012 756	18,6	100,0	17,2	24,2	52,2	6,5	153 135	15,1	
2014	1 012 805	18,5	100,0	16,9	24,3	52,6	6,2	157 740	15,6	

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Barnbidrag; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

7.2 Lastenhoidon tuet

Lastenhoidon tuet ovat rahallista tukea lastenhoidon järjestämiseksi, kun vanhempainvapaa päättyy. Alle kouluikäisen lapsen vanhemmat voivat valita joko kunnallisen päivähoidon tai lastenhoidon tuen (kotihoiton tai yksityisen hoidon tuen).

Lastenhoidon tuista säädetään laissa lasten kotihoiton ja yksityisen hoidon tuesta. Lain toteuttaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Liitteessä 5 kerrotaan tukijärjestelmän kehityksestä.

Kelan maksamien lakisääteisten tukien lisäksi kunta voi maksaa perheelle ns. kuntalisää, jonka määrä vaihtelee kunnittain. Kunta joko hoitaa itse maksamisen tai sopii Kelan kanssa lisän maksamisesta lakisääteisen tuen yhteydessä. Kuntakohtaisia lisiä koskevat tilastot kattavat vain ne kunnat, jotka ovat sopineet lisän maksatuksessa Kelan kanssa.

Jos vanhempi tai huoltaja tekee enintään 30-tuntista työviikkoa, hän voi saada joustavaa hoitorahaa alle 3-vuotiaasta lapsesta ja osittaista hoitorahaa, kun lapsi on 1. ja 2. koululuokalla. Joustavaa ja osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti esimerkiksi yksityisen hoidon tuen kanssa tai jos lapsi on kunnallisessa päivähoitossa.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Myöntämisen edellytykset. Yksityisen hoidon tuen, joustavan hoitorahan ja osittaisen hoitorahan myöntämisen edellytyksenä on, että lapsi, jonka hoidon järjestämisestä on kysymys, asuu Suomessa. Lisäksi joustavaa tai osittaista hoitorahaa saavan vanhemman pitää asua Suomessa. Sen sijaan kotihoiton tukea on mahdollista saada myös toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä asuvasta lapsesta. Esimerkiksi suomalaisen yrityksen EU- tai Eta-maahan työhön lähettämän työntekijän perheelle tai Suomeen toisesta EU- tai Eta-maasta töihin tulevan työntekijän kotimaahan jäävälle perheelle voidaan maksaa kotihoiton tukea.

Kotihoiton ja yksityisen hoidon tuen saaminen edellyttää, ettei lapsi ole hoidettavana kunnallisessa päivähoitossa. Lapsen osallistuminen kunnan järjestämään osapäiväiseen esiopetukseen vuotta ennen perusopetuksen aloittamista, perusopetuksen aloittaminen ennen oppivelvollisuuskäyttäytymistä tai oppivelvollisuuden alkaminen muuta vuoden nuorempaan pidennettyyn oppivelvollisuuteen takia eivät kuitenkaan estä tuen saantia.

Valintaoikeus. Vanhempien valintaoikeus kunnallisen päivähoiton ja lastenhoidon tukien välillä alkaa, kun

7.2 Barnavårdsstöd

Barnavårdsstödet är ett ekonomiskt stöd för ordnande av barnavård efter föräldraledigheten. Föräldrarna till ett barn under skolåldern kan välja mellan kommunal dagvård eller barnavårdsstöd (hemvårdsstöd eller privatvårdsstöd).

Barnavårdsstödet regleras i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Lagen verkställs av FPA. Bilaga 5 tar upp stödssystemets utveckling.

Utöver det lagstadgade stödet från FPA kan familjerna få ett så kallat kommuntillägg från kommunen vars belopp varierar från kommun till kommun. Kommunen sköter själv utbetalningen eller avtalar med FPA om att tillägget betalas i samband med det lagstadgade stödet. I statistiken över kommuntilläggen ingår endast de kommuner som har ingått avtal om utbetalning med FPA.

Om en förälder eller vårdnadshavare arbetar högst 30 timmar per vecka kan han eller hon få flexibel vårdpenning för ett barn under 3 år och partiell vårdpenning då barnet går i första och andra klass. Flexibel och partiell vårdpenning kan betalas samtidigt med t.ex. stöd för privat vård av barn eller om barnet är i kommunal dagvård.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Villkor för beviljande. Stöd för privat vård, flexibel vårdpenning och partiell vårdpenning beviljas för ordnande av vård för barn som är bosatta i Finland. Därtill krävs att föräldrar som får flexibel vårdpenning eller partiell vårdpenning ska vara bosatta i Finland. Stöd för hemvård kan däremot också betalas för ett barn som är bosatt i ett annat EU-/EES-land eller i Schweiz. Stödet kan beviljas t.ex. en familj till en anställd som av ett finskt företag utsänts till ett annat EU-/EES-land eller en familj till en anställd som kommit från ett annat EU-/EES-land till Finland för att arbeta här, också när familjen stannar i hemlandet.

Ett villkor för hemvårdsstöd och privatvårdsstöd är att barnet inte får kommunal dagvård. Att barnet deltar i kommunal förskoleundervisning på deltid ett år före han eller hon inleder den grundläggande utbildningen eller inleder den grundläggande utbildningen före läropliktsåldern eller inleder den grundläggande utbildningen ett år tidigare på grund av förlängd läroplikt hindrar emellertid inte utbetalning av stödet.

Valrätt. Föräldrarnas rätt att välja mellan kommunal dagvård och barnavårdsstöd börjar vid föräldradagpenning-

vanhempainpäivärahakausi päättyy, ja lakkaa heinäkuun viimeisenä päivänä sinä vuonna, jona lapsi siirtyy oppivelvollisena perusopetukseen. Valintaoikeus lakkaa kuitenkin vasta 1. oppivelvollisuusvuoden päättyttyä, jos lapsen oppivelvollisuus vammaisuuden takia alkaa jo 6-vuotiaana.

Tuet ja niiden rakenne

Lastenhoidon tukia ovat *kotihoidon tuki*, *yksityisen hoidon tuki*, *joustava hoitoraha* ja *osittainen hoitoraha*.

Kotihoidon tuki

Kotihoidon tukea maksetaan, jos perheessä on alle 3-vuotias lapsi, joka ei ole kunnallisessa päivähoidossa. Kotihoidon tukea maksetaan myös muista perheen alle kouluikäisistä lapsista, jotka hoidetaan samalla tavalla. Sitä maksetaan myös ensimmäiseltä oppivelvollisuusvuodelta lapsesta, jonka oppivelvollisuus on tavanomaista pitempi. Tukea saavien vanhempien ei edellytetä itse hoitavan lasta, vaan lasta voi hoitaa esim. yksityinen päivähoitaja.

Kotihoidon tukea voi saada heti vanhempainpäivärahakauden päättyttyä. Tuki lakkaa perheen kaikkien lapsien osalta viimeistään silloin, kun tukeen oikeuttava nuorin lapsi täyttää kolme vuotta. Adoptiovanhemmilla on kuitenkin oikeus saada kotihoidon tukea myös kolme vuotta täyttäneestä lapsesta, kunnes adoptiovanhemman vanhempainrahakauden alkamisesta on kulunut kaksi vuotta, mutta enintään siihen asti kun lapsi aloittaa koulun.

Kotihoidon tukeen kuuluvat *hoitoraha* ja *hoitolisä*. Hoitoraha maksetaan kustakin lapsesta, hoitolisä sen sijaan vain yhdestä, ja sen määrään vaikuttavat perheen tulot ja koko (asetelmat 5 ja 6). Kotihoidon tuki on veronalaista tuloa.

Hoitolisä maksetaan täysimääräisenä, jos perheen tulot eivät ylitä perheen koon mukaan määräytyviä tulo-rajajoja. Perheen tuloina otetaan huomioon veronalaiset työ- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot lukuun ottamatta tiettyjä sosiaalietuuksia. Työttömyysturva lasketaan tuloksi.

Lasten kotihoidon tuki vähennetään kokonaan työttömän tai tämän puolison työttömyyspäivärahasta, työmarkkinatuesta tai koulutuspäivärahasta. Kuitenkin jos toinen vanhemmista hoitaa itse lasta eikä ole työttömänä työnhakijana, kotihoidon tukea ei vähennetä puolisolle maksettavasta työttömyysturvasta. Opintotuki ei vaikuta lasten kotihoidon tukeen, mutta tuki huomioidaan opintotuen tulo-rajajoja laskettaessa.

periodens slut och upphör den sista juli det år då barnet som läropliktigt börjar grundskolan. Föräldrarnas rätt att välja upphör dock först efter det första året av läroplikten om läroplikten på grund av funktionsnedsättning börjar redan vid 6 års ålder.

Stödets uppbyggnad

Barnavårdsstödet utges i form av *stöd för hemvård*, *stöd för privat vård*, *flexibel vårdpenning* och *partiell vårdpenning*.

Hemvårdsstöd

Stöd för hemvård betalas om familjen har ett barn under tre år som inte får kommunal dagvård. Hemvårdsstöd betalas även för familjens övriga barn under skolåldern som sköts på samma sätt. Det betalas också under det första läropliktsåret för barn med förlängd läroplikt. Föräldrarna behöver inte själva sköta barnet utan kan t.ex. ha en privat dagvårdare.

Hemvårdsstödet kan betalas genast efter föräldradagpenningperiodens slut. Det dras in för familjens samtliga barn senast då det yngsta barnet som berättigar till stöd fyller tre år. Adoptivföräldrar kan emellertid få hemvårdsstöd även för barn som fyllt tre år tills det gått två år från föräldradagpenningperiodens början men högst tills barnet börjar skolan.

Hemvårdsstödet innefattar *vårdpenning* och *vårdtillägg*. Vårdpenning betalas för varje barn medan vårdtillägget betalas för bara ett barn och är avhängigt av familjens inkomster och storlek (sammansättning 5 och 6). Hemvårdsstödet är skattepliktig inkomst.

Vårdtillägget betalas till fullt belopp om familjens inkomster inte överstiger en inkomstgräns som bestäms enligt familjens storlek. Som inkomster räknas skattepliktiga arbets- och kapitalinkomster samt skattefria inkomster, fränsett vissa sociala förmåner. Arbetslöshetsförmåner betraktas som inkomster.

Hemvårdsstödet avdras i sin helhet från en arbetslös persons eller dennes makes arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning. Om den ena föräldern sköter barnet och inte är arbetslös arbetssökande dras stödet emellertid inte av från makens arbetslöshetsförmån. Studiestöd påverkar inte hemvårdsstödet, men hemvårdsstödet beaktas vid beräkningen av inkomstgränserna för studiestödet.

Asetelma 5. Lastenhoidon tuet 31.12.2014

Sammanställning 5. Barnavårdsstöd 31.12.2014

Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd	Joustava hoitoraha Flexibel vårdpenning	Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning
Perheessä alle 3-vuotias lapsi. ¹⁾ Barn under 3 år. ¹⁾	Perheessä alle kouluikäinen lapsi. Barn under skolåldern.	Vanhemman työaika enintään 30 h/vko ja lapsi alle 3-vuotias. Föräldern arbetar högst 30 t/vecka och barnet är under 3 år.	Vanhemman työaika enintään 30 h/vko ja lapsi 1.-2. luokalla tai pidennetyt oppivelvollisuuden piirissä. Föräldern arbetar högst 30 t/vecka och barnet går i åk 1 eller 2 eller omfattas av förlängd läroplikt.
Hoitoraha Vårdpenning ■ yhdestä alle 3-vuotiaasta för ett barn under 3 år 341,06 ■ kustakin seuraavasta för varje följande – alle 3-vuotiaasta under 3 år 102,11 – muusta alle kouluikäisestä under skolåldern 65,61	Hoitoraha Vårdpenning ■ jokaisesta alle kouluikäisestä lapsesta för varje barn under skolåldern 173,64	Hoitoraha Vårdpenning ■ vanhempaa kohti, kun työaika on enintään 22,5 tuntia viikossa tai enintään 60 % normaalia kokopäivätyön työajasta per förälder då arbetstiden är högst 22,5 timmar i veckan eller högst 60 % av normalt heltidsarbete 243,13 ■ vanhempaa kohti, kun työaika on yli 22,5 mutta enintään 30 tuntia viikossa tai yli 60 %, mutta enintään 80 % normaalia kokopäivätyön työajasta per förälder då arbetstiden överstiger 22,5 timmar i veckan eller utgör minst 60 % men högst 80 % av normal arbetstid 162,09	Hoitoraha Vårdpenning ■ vanhempaa kohti per förälder 97,67
Hoitolisä (tulosidonnainen) Vårdtillägg (inkomstbundet) ■ yhdestä lapsesta ja enintään för ett barn och högst 182,52	Hoitolisä (tulosidonnainen) Vårdtillägg (inkomstbundet) ■ jokaisesta alle kouluikäisestä lapsesta ja enintään för varje barn under skolåldern och högst 146,02		
Vanhempien ei edellytetä itse hoitavan lastaan. Föräldrarna förutsätts inte själva sköta barnet.	Tuki maksetaan hoidon tuottajalle. Stödet betalas till vårdproducenten.	Kumpikin vanhemmista voi saada tuen, jos työajan lyhennys pidetään eri aikaan. Bägge föräldrarna kan få stödet om den förkortade arbetstiden förläggs till olika tider.	Kumpikin vanhemmista voi saada tuen, jos työajan lyhennys pidetään eri aikaan. Bägge föräldrarna kan få stödet om den förkortade arbetstiden förläggs till olika tider.
Kuntalisä Kommuntillägg ■ Lisä sekä sen määrä ja edellytykset vaihtelevat kunnittain. Förekomsten, storleken och förutsättningarna varierar från kommun till kommun.	Kuntalisä Kommuntillägg ■ Lisä sekä sen määrä ja edellytykset vaihtelevat kunnittain. Förekomsten, storleken och förutsättningarna varierar från kommun till kommun.		

¹⁾ Adoptiovanhemmat voivat saada kotihoidon tukea 3 vuotta täyttäneestä lapsesta riippuen lapsen adoptioiästä.
Adoptivföräldrar kan få hemvårdsstöd för barn som fyllt 3 år beroende på barnets ålder vid adoptionen.

Asetelma 6. Perheen koon ja tulojen vaikutus hoitolisään 31.12.2014

Sammanställning 6. Vårdtillägget i relation till familjens storlek och inkomster 31.12.2014

Perheen koko, henkilöä Antal familjemedlemmar	Tulot, joilla saa täyden hoitolisän, €/kk Inkomst som ger rätt till fullt vårdtillägg, €/mån.	Tulosidonnaisuusprosentti ¹⁾ Inkomstbindningsprocent ¹⁾	Tulot, joilla hoitolisää ei saa, €/kk Inkomstgräns efter vilken vårdtillägg ej utges, €/mån.	
			Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd
2	1 160	11,5	2 747,09	2 429,70
3	1 430	9,4	3 371,65	2 983,36
4-	1 700	7,9	4 010,32	3 548,30

¹⁾ Täyteen hoitolisään oikeuttavan tuloajan ylittävää tulo vähentää hoitolisää perheen koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella.
Inkomst över den gräns som ger rätt till fullt vårdtillägg minskar tillägget med en procentandel som beror av familjens storlek.

Jos perheeseen syntyy uusi lapsi, hoitorahaa ja -lisää voidaan maksaa vanhempainpäivärahakaudella perheen muista kuin vanhempainpäivärahaan oikeuttavasta lapsesta. Jos lapsista maksettava hoitoraha ylittää vanhempainpäivärahan määrän, hoitorahaa maksetaan ylittävän osan suuruinen summa. Hoitolisää maksetaan normaalisti tuloarajojen mukaan, jolloin vanhempainpäiväraha otetaan tulona huomioon. Vanhempainpäiväraha otetaan kuitenkin tulona huomioon vain siltä osin, kuin se ylittää vanhempainpäivärahakauden aikana maksettavien hoitorahojen määrän.

Yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tukea maksetaan alle kouluikäisen lapsen hoidon järjestämiseksi vanhempien osoittamalle päivähoidon tuottajalle. Tukea maksetaan perheen jokaisesta lapsesta vanhempainpäivärahakauden päättymisestä siihen saakka, kunnes lapsi siirtyy oppivelvollisena perusopetukseen (tai 1. oppivelvollisuusvuoden päättymiseen, jos lapsella on pidennetty oppivelvollisuus). Jos perheessä on alle 3-vuotias lapsi, perhe voi valita joko kotihoidon tai yksityisen hoidon tuen.

Yksityisen hoidon tuki maksetaan päivähoidon tuottajalle ja verotetaan hoidontuottajan tulona. Päivähoidon tuottaja voi olla

- päivähoitotoimintaa harjoittava henkilö tai yhteisö, joka on tehnyt tarvittavan ilmoituksen toiminnastaan kunnalle tai
- yksityinen henkilö, joka ei asu samassa kotitaloudessa ja jonka kanssa toinen vanhemmista tai muu huoltaja on tehnyt työsuhteen. Kunnan pitää hyväksyä työsuhteinen hoitaja tuen saajaksi.

Yksityisen hoidon tukena voidaan maksaa *hoitorahaa* ja *hoitolisää* kustakin alle kouluikäisestä lapsesta (asetelma 5).

Yksityisen hoidon tuen hoitolisä on tulosidonnainen, ja myös perheen koko vaikuttaa sen määrään. Tulokäsite ja täyteen hoitolisäänsä oikeuttava tuloaraja ovat samat kuin kotihoidon tuen hoitolisä (asetelma 6). Vanhempainpäiväraha luetaan kokonaan tuloksi hoitolisän määrää laskettaessa, mutta hoitorahan määrää se ei vähennä. Myös työttömyysurvaetuudet otetaan tuloina huomioon.

Yksityisen hoidon tuki (hoitoraha, hoitolisä ja *kuntakoh-tainen lisä*) saa olla enintään hoitomaksun tai palkan suuruinen.

Vuonna 2014 yksityisen hoidon tuen hoitoraha oli 63,89 €/kk ja hoitolisä puolitettu ajalta, jona lapsi osallistuu kunnan järjestämään esiopetukseen, aloittaa pe-

Om perheeseen syntyy uusi lapsi, hoitorahaa ja -lisää voidaan maksaa vanhempainpäivärahakaudella perheen muista kuin vanhempainpäivärahaan oikeuttavasta lapsesta. Jos lapsista maksettava hoitoraha ylittää vanhempainpäivärahan määrän, hoitorahaa maksetaan ylittävän osan suuruinen summa. Hoitolisää maksetaan normaalisti tuloarajojen mukaan, jolloin vanhempainpäiväraha otetaan tulona huomioon. Vanhempainpäiväraha otetaan kuitenkin tulona huomioon vain siltä osin, kuin se ylittää vanhempainpäivärahakauden aikana maksettavien hoitorahojen määrän.

Privatvårdsstöd

Stöd för privat vård betalas för vården av ett barn under skolåldern till den dagvårdsproducent föräldrarna valt. Stödet betalas för varje barn i familjen från föräldradagpenningtidens slut tills barnet som läropliktigt inleder den grundläggande utbildningen (eller till det första läropliktsårets slut för barn med förlängd läroplikt). En familj som har ett barn under tre år kan välja mellan hemvårdsstöd och privatvårdsstöd.

Stödet för privat vård betalas till dagvårdsproducenten och det är skattepliktig inkomst för vårdproducenten. Dagvårdsproducenten kan vara

- en person eller en sammanslutning som utövar dagvårdsverksamhet och har gjort anmälan om sin verksamhet till kommunen eller
- en privat person som inte bor i samma hushåll och som den ena föräldern eller en annan vårdnadshavare ingått arbetsavtal med. Kommunen ska godkänna att stödet betalas till en anställd person.

I privatvårdsstöd kan betalas *vårdpenning* och *vårdtillägg* för varje barn under skolåldern (sammansättning 5).

Vårdtillägget är inkomstbundet och dess storlek påverkas även av antalet familjemedlemmar. Inkomstbegreppet och inkomstgränsen för rätt till fullt tillägg är desamma som för hemvårdsstödet vårdtillägg (sammansättning 6). Föräldradagpenningen räknas i sin helhet som inkomst vid beräkningen av vårdtillägget, men den minskar inte vårdpenningen. Även arbetslöshetsförmåner betraktas som inkomst.

Privatvårdsstödet (vårdpenning, vårdtillägg och *kommuntillägg*) får vara högst så stort som vårdavgiften eller lönen.

År 2014 är privatvårdsstödet vårdpenning 63,89 €/mån. och vårdtillägget är halverat för den tid barnet deltar i förskoleundervisning som ordnas av kommunen, in-

rusopetuksen säädettyä aiemmin tai vuotta muita nuorempana (pidennetty oppivelvollisuus).

Joustava hoitoraha

Joustavaa hoitorahaa voi saada alle 3-vuotiaan lapsen vanhempi tai muu huoltaja, jonka työaika viikoittain on keskimäärin enintään 30 tuntia. Vanhemmat (tai huoltajat) voivat saada hoitorahaa samanaikaisesti, jos he hoitavat lasta eri aikoina. Joustavaa hoitorahaa voi saada myös ns. etävanhempi eli vanhempi, joka ei asu lapsen kanssa samassa taloudessa.

Joustava hoitoraha on porrastettu kahteen tasoon vanhemman työajan mukaan. Joustavaa hoitorahaa maksetaan kerrallaan vain yhdestä lapsesta, ja sen määrä oli vuoden 2014 lopussa

- 243,13 €/kk, kun työaika on enintään 22,5 tuntia viikossa tai enintään 60 % normaalista kokopäivätyön työajasta
- 162,09 €/kk, kun työaika on yli 22,5 mutta enintään 30 tuntia viikossa tai yli 60 %, mutta enintään 80 % normaalista kokopäivätyön työajasta.

Tuki on veronalaista tuloa.

Osittainen hoitoraha

Osittaista hoitorahaa voidaan maksaa ensi- ja toisluokkalaisen lapsen vanhemmalle tai muulle huoltajalle, jonka keskimääräinen viikoittainen työaika on lapsen hoidon vuoksi enintään 30 tuntia. Jos lapsi kuuluu pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin, vanhemmalla on oikeus saada osittaista hoitorahaa jo esikoulun ajalta, ja oikeus jatkuu, kunnes lapsen 3. lukuvuosi perusopetuksessa päättyy.

Vanhemmat (tai huoltajat) voivat saada tukea yhtä aikaa, kunhan he hoitavat lasta eri aikoina. Osittaista hoitorahaa voi saada myös vanhempi, joka ei asu lapsen kanssa samassa taloudessa.

Vuoden 2014 lopussa osittainen hoitoraha oli 97,67 €/kk, ja se maksetaan kerrallaan vain yhdestä lapsesta. Tuki on veronalaista tuloa.

leder den grundläggande utbildningen tidigare än vad som bestämts eller när de är ett år yngre än andra (förlängd läroplikt).

Flexibel vårdpenning

Flexibel vårdpenning kan betalas till en förälder eller annan vårdnadshavare som har ett barn under 3 år och vars genomsnittliga arbetstid uppgår till högst 30 timmar i veckan. Föräldrarna (eller vårdnadshavarna) kan få vårdpenning samtidigt ifall de sköter barnet på olika tider. Flexibel vårdpenning kan även betalas till en s.k. distansförälder, dvs. en förälder som inte bor med barnet i samma hushåll.

Den flexibla vårdpenningen är indelad i två nivåer enligt förälderns arbetstid. Flexibel vårdpenning betalas för endast ett barn åt gången, och i slutet av år 2014 uppgick beloppet till

- 243,13 €/mån. när arbetstiden är högst 22,5 timmar i veckan eller högst 60 % av den normala tiden för heltidsarbete
- 162,09 €/mån. när arbetstiden är över 22,5 timmar men högst 30 timmar i veckan eller över 60 % men högst 80 % av den normala tiden för heltidsarbete.

Stödet är skattepliktig inkomst.

Partiell vårdpenning

Partiell vårdpenning kan betalas till en förälder eller annan vårdnadshavare till ett barn i första eller andra årskursen, vars genomsnittliga arbetstid uppgår till högst 30 timmar i veckan på grund av barnavården. Om barnet omfattas av förlängd läroplikt har föräldern rätt till partiell vårdpenning redan under den tid barnet går i förskola, och rätten kvarstår till utgången av barnets tredje läsår inom den grundläggande utbildningen.

Föräldrarna (eller vårdnadshavarna) kan få vårdpenning samtidigt ifall de sköter barnet på olika tider. Partiell vårdpenning kan även betalas till en förälder som inte bor med barnet i samma hushåll.

I slutet av 2014 var den partiella vårdpenningen 97,67 €/mån, och den betalas för endast ett barn åt gången. Stödet är skattepliktig inkomst.

125. Lastenhoidon tuet 1998–2014**Barnavårdsstöd 1998–2014***Child day care subsidies, 1998–2014*

Vuosi År Year	Lakisääteinen tuki – Lagstadgat stöd – Statutory provision										Kuntakohtai- set lisät (Kelan kautta maksetut) Kommun- tillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)
	Yhteensä ¹⁾ Samman- lagt ¹⁾ Total ¹⁾	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care			Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care			Joustava hoitoraha ²⁾ Flexibel vård- penning ²⁾ Flexible care allow- ance ²⁾	Osittainen hoitoraha ²⁾ Partiell vårdpenning ²⁾ Partial care allowance ²⁾		
		Yhteensä Samman- lagt Total	Hoitorahat Vårdpen- ningar Allow- ances	Hoitolisät Vård- tillägg Supple- ments	Yhteensä Samman- lagt Total	Hoitorahat Vårdpen- ningar Allow- ances	Hoitolisät Vård- tillägg Supple- ments				
Milj. € – € million											
1998	353,0	334,0	226,6	107,4	18,1	15,1	2,9	•	0,9	•	41,6
1999	343,4	320,7	218,5	102,2	21,8	18,2	3,6	•	0,9	•	41,8
2000	338,5	315,3	217,5	97,8	22,2	18,7	3,4	•	1,0	•	43,1
2001	328,6	305,1	214,5	90,6	22,4	19,2	3,2	•	1,2	•	46,1
2002	321,2	297,7	213,0	84,7	22,1	19,2	2,9	•	1,4	•	50,0
2003	312,4	289,3	210,2	79,1	21,5	18,9	2,6	•	1,6	•	51,5
2004	305,9	279,8	206,7	73,1	21,4	19,1	2,3	•	4,7	2,4	53,5
2005	340,0	305,7	237,5	68,2	25,5	23,4	2,1	•	8,8	6,2	57,1
2006	336,4	301,3	237,6	63,7	26,3	24,3	2,0	•	8,7	6,0	58,7
2007	333,0	295,8	238,1	57,7	28,4	26,3	2,1	•	8,8	5,9	61,5
2008	326,7	288,8	237,6	51,1	29,1	27,2	1,9	•	8,8	5,8	67,2
2009	343,3	302,7	254,0	48,6	32,3	30,6	1,7	•	8,4	5,4	83,4
2010	352,6	307,3	259,9	47,4	33,8	32,2	1,7	•	11,5	7,1	91,5
2011	348,7	301,0	257,0	44,1	34,7	33,1	1,6	•	12,9	7,9	96,8
2012	360,8	310,8	266,8	44,0	35,7	34,1	1,6	•	14,3	8,7	97,3
2013	370,2	318,1	273,3	44,8	36,6	34,9	1,6	•	15,6	9,2	96,8
2014	371,3	309,3	265,3	44,0	36,1	34,4	1,7	16,2	9,6	9,3	92,0

¹⁾ Tuloslaskelmasta poiketen luvuista ei ole vähennetty vanhan lain mukaisia palautuksia.

Talen har inte, såsom i resultaträkningen, minskats med de återbetalningar som föranletts av den gamla lagen.

*Unlike in the income statement, the figures are shown inclusive of benefit payments returned under previous legislation.*²⁾ 1.1.2014 alkaen alle 3-vuotiaista lapsista myönnetään joustavaa hoitorahaa. Osittainen hoitoraha säilyy kuitenkin vanhemmilla, joiden lapset ovat 1. ja 2. luokalla.

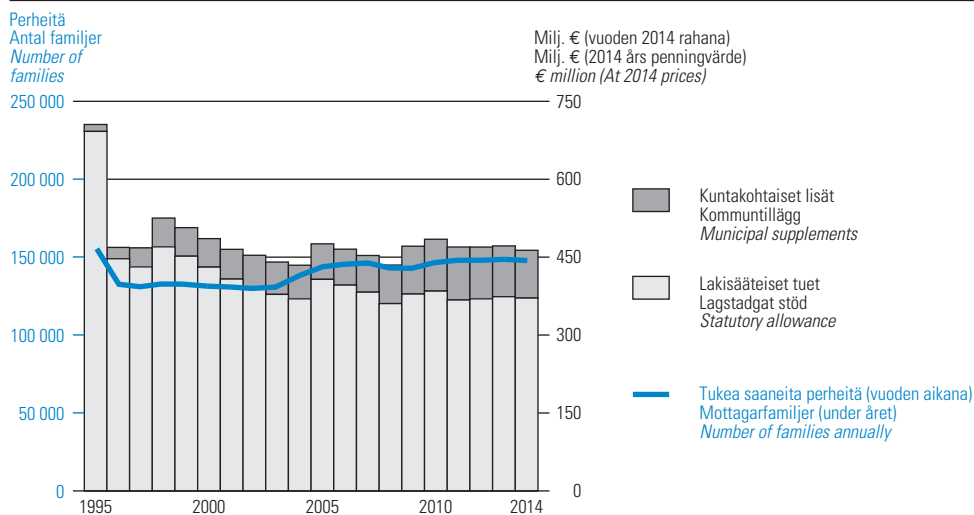
Från 1.1.2014 beviljas flexibel vårdpenning för barn under 3 år. Den partiella vårdpenningen kvarstår dock för föräldrar med barn i 1 och 2 klass.

*A flexible care allowance can be paid for children under 3 years of age since 1 January 2014. Parents of children attending the 1st or 2nd year of school remain eligible for the partial care allowance.*Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 54. Lastenhoidon tuet 1995–2014

Figur 54. Barnavårdsstöd 1995–2014

Chart 54. Child day care subsidies, 1995–2014

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

126. Lastenhoidon tuet keskimäärin 1998–2014

Barnavårdsstödet i genomsnitt 1998–2014

Average rates of child day care subsidies, 1998–2014

Vuosi År Year	€/kk perhettä kohti €/mån. per familj €/month per family			€/kk lasta kohti €/mån. per barn €/month per child			Yksityisen hoidon hoitomaksu keskimäärin lasta kohti, €/kk Avgift för privat vård i medeltal per barn, €/mån. Average day care fee per child, €/month
	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd Private day care allowance	Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd Private day care allowance	Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	
Joulukuu 2014 (vuoden 2014 rahana) – December 2014 (2014 års penningvärde) – December 2014 (At 2014 prices)							
1998	480,80	244,53	255,04	310,02	183,51	230,45	463,81
1999	465,69	237,34	252,24	302,21	179,70	228,57	475,77
2000	445,10	216,41	242,66	289,67	166,65	221,91	473,47
2001	432,32	207,67	244,68	281,18	160,04	222,83	486,47
2002	422,17	202,57	247,15	274,91	155,49	225,45	500,95
2003	414,41	196,00	249,51	270,94	151,74	227,51	518,49
2004	406,38	192,20	247,23	266,67	149,48	223,44	543,69
2005	444,46	215,30	237,31	292,85	166,38	215,30	571,19
2006	431,94	209,53	237,60	284,07	161,96	215,79	594,26
2007	422,39	201,73	240,60	279,71	157,19	218,83	601,34
2008	402,60	193,60	249,70	267,30	150,70	223,30	647,90
2009	426,92	223,41	256,59	288,67	173,64	226,73	704,52
2010	411,73	219,30	261,23	278,43	167,70	226,83	713,80
2011	402,33	214,23	252,89	271,70	163,02	218,41	713,74
2012	406,36	217,47	252,19	275,67	166,42	221,56	728,99
2013	411,05	220,10	251,25	281,40	167,84	219,09	741,69
2014	415,00	222,00	273,00	285,00	170,00	235,00	760,00

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

127. Lastenhoidon tukia saaneet perheet 1998–2014 Familjer med barnavårdsstöd 1998–2014

Families having received child day care subsidies, 1998–2014

Vuosi År Year	Tukea saaneita perheitä ¹⁾ vuoden aikana Mottagarfamiljer ¹⁾ under året <i>Eligible families¹⁾, annual total</i>					Tukea saaneita perheitä 31.12. Mottagarfamiljer 31.12 <i>Eligible families at year-end</i>				
	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd <i>Home care allowance</i>	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd <i>Private day care allowance</i>	Joustava hoitoraha ³⁾ Flexibel vård- penning ³⁾ <i>Flexible care allowance³⁾</i>	Osittainen hoitoraha ²⁾³⁾ Partiell vård- penning ²⁾³⁾ <i>Partial care allowance²⁾³⁾</i>	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd <i>Home care allowance</i>	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd <i>Private day care allowance</i>	Joustava hoitoraha ³⁾ Flexibel vård- penning ³⁾ <i>Flexible care allowance³⁾</i>	Osittainen hoitoraha ²⁾³⁾ Partiell vård- penning ²⁾³⁾ <i>Partial care allowance²⁾³⁾</i>
1998	131 212	119 691	14 261	•	2 386	84 880	74 359	9 533	•	1 179
1999	131 195	117 588	16 701	•	2 433	84 525	73 031	10 461	•	1 249
2000	130 308	116 063	17 218	•	2 763	84 657	72 546	10 805	•	1 548
2001	129 786	114 978	17 657	•	3 173	83 344	70 822	11 146	•	1 659
2002	128 843	113 976	17 506	•	3 683	82 363	69 640	11 068	•	1 972
2003	130 075	115 069	17 458	•	4 281	81 571	68 874	10 899	•	2 127
2004	138 319	115 657	17 908	•	13 225	89 664	67 966	11 522	•	10 874
2005	143 825	115 328	18 359	•	18 839	89 850	67 844	11 850	•	10 824
2006	145 524	116 473	19 312	•	19 052	88 842	66 241	12 604	•	10 690
2007	146 378	117 250	20 521	•	19 048	88 210	65 316	13 579	•	10 796
2008 ⁴⁾	143 047	113 732	20 657	•	19 011	87 136	64 555	13 703	•	10 428
2009	142 851	114 669	20 216	•	18 228	87 605	65 854	13 326	•	9 995
2010	146 636	117 835	20 650	•	19 792	89 701	65 578	13 998	•	11 825
2011	148 102	116 936	21 288	•	21 961	88 245	63 984	13 570	•	12 371
2012	148 045	116 012	20 819	•	23 402	89 719	64 709	13 658	•	13 144
2013	148 617	116 219	20 484	•	24 866	88 249	62 688	13 284	•	14 035
2014	147 823	113 783	19 765	15 766	14 824	87 622	60 243	13 252	8 180	8 035

¹⁾ Perhe esiintyy luovissa kahdesti, jos sekä äiti että isä ovat vuoden aikana saaneet tukea.

En familj ingår två gånger i talen om båda föräldrarna fått barnavårdsstöd under året.

Family counted twice if both parents listed as recipients.

²⁾ 1.8.2004 osittaista hoitorahaa alettiin maksaa myös pienistä koululaisista.

Fr.o.m. 1.8.2004 omfattar rätten till partiell vårdpenning även små skolelever.

With effect from 1 August 2004, eligibility for partial care allowance was extended to cover children in the 1st or 2nd year of school.

³⁾ 1.1.2014 alkaen alle 3-vuotiaista lapsista myönnetään joustavaa hoitorahaa. Osittainen hoitoraha säilyy kuitenkin vanhemmilla, joiden lapset ovat 1. ja 2. luokalla.

Från 1.1.2014 beviljas flexibel vårdpenning för barn under 3 år. Den partiella vårdpenningen kvarstår dock för föräldrar med barn i 1 och 2 klass.

A flexible care allowance can be paid for children under 3 years of age since 1 January 2014. Parents of children attending the 1st or 2nd year of school remain eligible for the partial care allowance.

⁴⁾ Tilastointitavan muutos 1.1.2008 pienensi jonkin verran vuoden aikana kotihoidon tukea saaneiden perheiden määrää.

En ändring i statistikförföringssättet 1.1.2008 minskade något antalet familjer med hemvårdsstöd under året.

Due to an adjustment of the statistical model, the number of families in receipt of the home care allowance during the year decreased slightly.

Huom. Joustavaa ja osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen tai kotihoidon tuen kanssa, jos lasta hoitaa muu henkilö kuin vanhemmat. 1.4.2007 alkaen perhe on voinut saada myös kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea samanaikaisesti, kuitenkin eri lapsesta. Perheiden lukumääriin sisältyvät myös Kelan kautta kuntakohtaista lisä saavat perheet, koska ne saavat aina myös lakisääteistä tukea.

Anm. Flexibel och partiell vårdpenning kan utbetalas samtidigt med privatvårdsstöd eller hemvårdsstöd, om någon annan än föräldrarna sköter barnet. Från 1.4.2007 har det också varit möjligt att samtidigt få både hemvårdsstöd och privatvårdsstöd i samma familj, dock inte för samma barn. Antalet familjer inkluderar familjer som får kommundägg genom FPA, eftersom de alltid även får lagstadgat stöd.

N.B. Flexible and partial care allowance can be paid simultaneously with the child home care allowance or the private day care allowance if the child is being looked after by someone else than his or her parents. Since 1 April 2007, families can also receive child home care allowance and private day care allowance at the same time, though not for the same child. The figures include families who get their municipal supplement from Kela (all of whom also receive the statutory allowance).

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

128. Lastenhoidon tukien lapsimäärät 1998–2014

Barnavårdsstöd: barn för vilka stöd betalas 1998–2014

Number of children covered by child day care subsidies, 1998–2014

31.12. Year- end	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance		Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance		Joustava hoitoraha ¹⁾ Flexibel vårdpenning ¹⁾ Flexible care allowance ¹⁾		Osittainen hoitoraha ¹⁾ Partiell vårdpenning ¹⁾ Partial care allowance ¹⁾		Kuntakoh- tainen lisä (Kelan kautta maksettu) Kommun- tillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	
		Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolk- ningen i ålders- gruppen % of corres- ponding age group	Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolk- ningen i ålders- gruppen % of corres- ponding age group	Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolk- ningen i ålders- gruppen % of corres- ponding age group	Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolkningen i åldersgruppen % of corresponding age group		
9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs		9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	7–8 v 7–8 år 7–8 yrs				
1998	129 351	115 603	57,4	12 755	3,2	•	•	1 179	0,9	•	20 184
1999	127 660	112 799	57,8	13 822	3,6	•	•	1 249	1,0	•	19 879
2000	126 963	111 595	58,0	14 058	3,7	•	•	1 548	1,2	•	20 062
2001	125 027	109 139	57,4	14 511	3,9	•	•	1 659	1,3	•	22 374
2002	123 163	107 058	57,4	14 449	4,0	•	•	1 972	1,6	•	22 847
2003	121 472	105 565	57,4	14 114	4,0	•	•	2 126	1,7	•	23 033
2004	129 104	103 845	55,9	14 851	4,2	•	•	10 874	2,4	6,5	25 277
2005	129 055	103 313	55,5	15 368	4,3	•	•	10 824	2,3	6,6	27 626
2006	127 513	100 938	53,4	16 352	4,6	•	•	10 690	2,4	6,5	26 631
2007	126 617	98 918	52,4	17 480	4,8	•	•	10 718	2,6	6,4	27 053
2008	125 228	97 687	51,4	17 648	4,8	•	•	10 365	2,5	6,1	28 404
2009	124 775	98 070	52,3	17 278	4,7	•	•	9 925	2,6	5,7	35 817
2010	126 995	97 605	51,4	18 341	4,9	•	•	11 681	3,2	6,4	38 997
2011	124 605	95 148	49,9	17 860	4,7	•	•	12 217	3,3	6,5	38 549
2012	125 911	95 758	50,5	17 918	4,7	•	•	12 935	3,6	6,8	38 342
2013	122 528	92 033	49,3	17 440	4,6	•	•	13 794	4,1	6,8	36 455
2014	119 963	88 216	48,1	17 348	4,6	7 970	6,0	7 916	•	6,5	33 161

¹⁾ 1.1.2014 alkaen alle 3-vuotiaista lapsista myönnetään joustavaa hoitorahaa. Osittainen hoitoraha säilyi kuitenkin vanhemmillä, joiden lapset ovat 1. ja 2. luokalla.

Från 1.1.2014 beviljas flexibel vårdpenning för barn under 3 år. Den partiella vårdpenningen kvarstår dock för föräldrar med barn i 1 och 2 klass.

A flexible care allowance can be paid for children under 3 years of age since 1 January 2014. Parents of children attending the 1st or 2nd year of school remain eligible for the partial care allowance.

Huom. Ks. taul. 127 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 127.

N.B. See N.B. in Table 127.

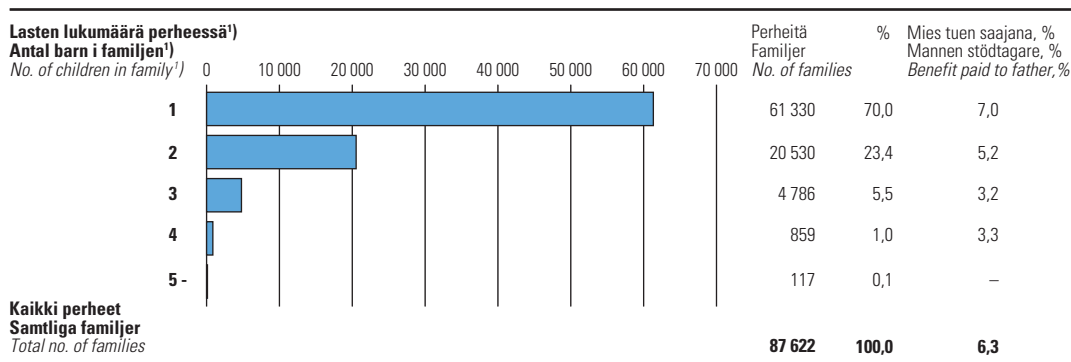
Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 55. Lastenhoidon tukia saavien perheiden lapsiluku 31.12.2014

Figur 55. Antal barn i familjer med barnavårdsstöd 31.12.2014

Chart 55. Families in receipt of child day care subsidy, by number of children in family, at year-end 2014

¹⁾ Lapset, joista tukea maksettu.

Barn för vilka stöd betalats.

No. of children for whom subsidies were paid.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

129. Lastenhoidon tuet lapsen iän mukaan 31.12.2014**Barnavårdsstöd enligt barnets ålder 31.12.2014***Child day care subsidies by age of child, at year-end 2014*

Ikä, vuotta Ålder, år Age, years	Lapsia, joista tukea maksettu – Barn för vilka stöd betalats – No. of children covered					
	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Joustava hoitoraha Flexibel vårdpenning Flexible care allowance	Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance	Kuntakohtainen lisä (Kelan kautta maksettu) (Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)
Kaikki – Samtliga –						
Total	119 963	88 216	17 348	7 970	7 916	33 161
0	10 165	10 029	66	149	.	3 683
1	38 728	34 579	1 620	3 345	.	12 706
2	26 143	19 508	2 739	4 469	1	6 063
3	11 221	7 751	3 467	7	.	3 074
4	10 644	6 887	3 763	.	.	3 259
5	8 341	4 931	3 415	.	.	2 797
6	6 821	4 510	2 266	.	48	1 569
7	4 068	21	12	.	4 035	10
8	3 738	.	.	.	3 738	.
9-	94	.	.	.	94	.

Huom. Ks. taul. 127 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 127.

N.B. See N.B. in Table 127.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.**130. Lastenhoidon tuet hoitopaikan mukaan 31.12.2014****Barnavårdsstöd enligt vårdställe 31.12.2014***Child day care subsidies by child care provider, at year-end 2014*

Hoitopaikka/hoitaja/koulu Vårdställe/vårdare/skola Day care provider/school	Lapsia, joista tukea maksettu – Barn för vilka stöd betalats – No. of children covered					
	Kaikki Samtliga All		Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Joustava hoitoraha Flexibel vårdpenning Flexible care allowance	Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number			
Lapsia yhteensä¹⁾ – Barn sammanlagt¹⁾ –						
All children¹⁾	119 963	100,0	88 216	17 348	7 970	7 916
Vanhempi – Förälder – Parent	85 435	71,2	85 435	.	.	.
Muu henkilö – Annan person – Other person	2 844	2,4	2 826	.	506	.
Yksityinen hoidon tuottaja – Privat vård- producent – Private care provider	17 350	14,5	.	17 348	474	1
Perhepäivähoitaja – Familjedagvårdare – Family child care provider	3 912	3,3	.	3 911	178	1
Päiväkoti – Daghem – Day care centre ...	10 402	8,7	.	10 402	190	.
Työsuhteinen hoitaja – Anställd vårdare – Care provider with an employee status ...	2 480	2,1	.	2 479	75	.
Ryhmäperhepäivähoito – Gruppfamiljedag- vård – Group family day care	566	0,5	.	566	31	.
Kunnallinen päivähoito – Kommunal dag- vård – Municipal day care centre	629	0,5	.	.	629	.
Peruskoulu – Grundskola – Primary school ...	7 836	6,5	.	.	.	7 836
Esikoulu – Förskola – Preschool	4 087		2 285	1 727	.	77

¹⁾ Lukuun sisältyy lapsia, joiden hoitopaikka tai hoitaja ei ole tiedossa.

Inkluderar barn vilkas vårdställe eller vårdare inte är kända.

The figure includes children whose care provider or place of care is not known.

Huom. Lapsella voi olla useampia kuin yksi hoitopaikka/hoitaja. Ks. lisäksi taul. 127 huomautus.

Anm. Ett barn kan ha flera vårdställen/vårdare. Se också tabell 127, Anm.

N.B. One child may have several care providers. See also N.B. to Table 127.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

131. Lastenhoidon tukien käyttö lapsen 3 ikävuoteen asti
Barnavårdsstöd: Utnyttjande av stödet fram till dess barnet fyllt tre år
Take-up of child day care subsidies before the child's 3rd birthday

Vuonna 2012 päättäneitä vanhempainpäivärahaa- ja FPA-förmåner – Föräldradagpenningperioder som upphört år 2012 – Total number of parenthood allowance payments ended in 2012	58 643
Perheitä, joille on jollainkin seuranta-aikana¹⁾ maksettu²⁾ lastenhoidon tukea v. 2012 päättyneeseen vanhempainpäivärahaa- ja FPA-förmåner oikeutaneesta lapsesta – Familjer som någon gång under observationsperioden¹⁾ fått barnavårdsstöd²⁾ för ett barn som berättigat till en föräldradagpenningperiod som upphört år 2012 – Families who, at some point during the observation period¹⁾, were paid child day care subsidy²⁾ for a child for whom they had received parenthood allowance payments that ended in 2012	53 226
% päättäneistä vanhempainpäivärahaa- ja FPA-förmåneristä – i % av avslutade föräldradagpenningperioder – % of all parenthood allowance payments ended	90,8
Perheitä, joille maksettiin lastenhoidon tukea ³⁾ – Familjer med barnavårdsstöd ³⁾ – Families that received child day care subsidy ³⁾ for	53 226
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	12 120
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	12 346
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	17 013
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	11 747
Perheitä, joille maksettiin kotihoidon tukea – Familjer med hemvårdsstöd – Families that received child home care allowance for	52 283
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	15 093
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	13 477
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	15 319
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	8 394
Isiä, jotka hoitivat lastaan kotona kotihoidon tuella – Fäder som fick hemvårdsstöd för skötsel av sitt barn hemma – Fathers who received child home care allowance while looking after their child for	3 542
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	953
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	990
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	1 158
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	441
Vanhempi lapsen hoitajana kotihoidon tukikauden alkaessa – Ena föräldern barnavårdare vid början av hemvårdsstödsperioden – Child cared for by one of the parents when payment of the child home care allowance began	51 111
Lapsen hoitajana äiti – Modern som barnavårdare – By mother	49 633
Lapsen hoitajana isä – Fadern som barnavårdare – By father	1 478
Perheitä, joille maksettiin yksityisen hoidon tukea – Familjer som fick stöd för privat vård av barn – Families that received private day care allowance for	4 388
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	1 887
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	1 106
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	1 275
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	120
Perheitä, joille maksettiin osittaista hoitorahaa – Familjer som fick partiell vårdpenning – Families that received partial care allowance for	5 821
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	3 364
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	1 724
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	733
Perheitä, joille maksettiin joustavaa hoitorahaa – Familjer som fick flexibel vårdpenning – Families that received flexible care allowance for	4 423
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	2 955
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	1 349
13–18 kk – 13–18 mån. – 13–18 mos.	119

¹⁾ Seuranta-aika on aika vanhempainpäiväraha- ja FPA-förmånerin päättymisestä siihen asti, kun lapsi täytti 3 vuotta tai perheeseen syntyi tätä ennen uusi lapsi. Observationsperioden är tiden mellan föräldradagpenningperiodens slut och barnets 3-årsdag eller födseln av ett nytt barn dessförinnan.

The observation period is the time between the end of the parenthood allowance payment and the child's 3rd birthday or the birth of another child.

²⁾ Ainakin yksi maksu.

Ätminstone en utbetalning.

At least one payment.

³⁾ Kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki, osittainen hoitoraha, joustava hoitoraha.

Hemvårdsstöd, privatvårdsstöd, partiell vårdpenning, flexibel vårdpenning.

Child home care allowance, private day care allowance, partial care allowance, flexible care allowance.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha / Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning / Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

7.3 Lapsilisä ja lastenhoidon tuet alueittain

Alueittaiset tilastot lapsilisästä ja lastenhoidon tuista esitetään vuosikirjassa maakunnittain lapsen vanhemman tai huoltajan kotikunnan mukaan.

7.3 Barnbidrag och barnavårdsstöd regionvis

Regional statistik över barnbidrag och barnavårdsstöd presenteras landskapsvis i årsboken enligt föräldrarnas eller vårdnadshavarens hemkommun.

132. Lapsilisät maakunnittain 2014 Barnbidrag landskapsvis 2014 *Child benefits by region in 2014*

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Milj. € € million	Lapsilisään oikeuttaneita lapsia 31.12. Barn med barnbidrag 31.12 Eligible children at year-end		Lapsilisää saaneita perheitä 31.12. Familjer med barnbidrag 31.12 Eligible families at year-end					Yhden vanhemman perheitä kaikista, % Familjer med en förälder av samtliga, % Number of single-parent families as a % of total
		Lukumäärä Antal Number	% väestöstä % av befolk- ningen % of population	Lukumäärä Antal Number	Perheet lasten lukumäärän mukaan, % Familjer enligt antalet barn, % Breakdown by number of children in family, %				
					1	2	3	4–	
Koko maa – Hela landet– Whole country	1 495,2	1 012 805	18,5	555 663	44,1	38,1	12,9	4,9	17,9
Uusimaa – Nyland	440,5	301 137	18,8	172 553	45,9	39,0	11,6	3,5	19,3
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	120,7	82 854	17,5	47 171	45,2	39,1	12,1	3,6	18,2
Satakunta	56,7	38 704	17,3	21 579	44,2	38,5	13,0	4,3	18,2
Kanta-Häme – Egentliga Ta- vastland	48,3	32 572	18,6	17 809	43,4	38,1	13,5	5,0	18,1
Pirkanmaa – Birkaland	135,2	92 561	18,4	51 406	43,8	39,0	13,0	4,2	18,0
Päijät-Häme – Päijänne-Ta- vastland	51,9	34 891	17,3	19 464	45,5	37,6	12,3	4,6	20,8
Kymenlaakso – Kymmene- dalen	43,8	29 621	16,5	16 759	46,2	36,9	12,5	4,3	19,8
Etelä-Karjala – Södra Kare- len	30,9	21 035	16,0	12 051	46,2	38,2	12,0	3,6	19,1
Etelä-Savo – Södra Savolax Pohjois-Savo – Norra Savo- lax	34,4	23 357	15,4	13 023	45,1	37,0	13,3	4,6	17,6
Pohjois-Karjala – Norra Ka- relen	63,5	42 985	17,3	23 580	44,3	37,5	13,2	5,1	17,6
Keski-Suomi – Mellersta Fin- land	41,2	27 697	16,8	14 969	43,6	37,9	12,9	5,7	17,9
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	75,8	51 054	18,5	27 043	42,9	36,9	14,1	6,1	17,6
Pohjanmaa – Österbotten	55,6	37 726	19,5	19 478	39,8	37,4	16,2	6,7	14,5
Keski-Pohjanmaa – Mel- lersta Österbotten	50,8	35 233	19,4	18 739	40,7	39,4	14,5	5,4	11,8
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	21,9	14 693	21,3	7 204	39,6	35,5	15,9	9,0	13,2
Kainuu – Kajanaland	142,3	92 903	22,9	43 541	38,6	35,6	14,8	11,0	15,6
Lappi – Lappland	19,5	13 137	16,6	7 072	44,1	36,1	14,0	5,8	17,3
Ahvenanmaa ²⁾ – Åland ²⁾	47,6	31 812	17,5	17 002	44,2	35,4	14,3	6,2	18,8
	8,5	5 282	18,3	3 084	45,3	41,0	11,4	2,3	15,0

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Kela hoitaa Ahvenanmaan lainsäädäntövaltaan kuuluvien lapsilisien maksamisen Ahvenanmaan maakunnan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella. Ahvenanmaalaisille lapsilisät maksetaan suurempina kuin muille suomalaisille.
FPA sköter enligt avtal med landskapet Åland utbetalningen av de av Ålands lagstiftningsmakt omfattade barnbidragen. De åländska barnbidragen är större än barnbidragen till andra finländare.

Huom. Tiedot niiden lasten lapsilisistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Anm. Uppgifter om barnbidrag för barn med okänd boningskommun ingår bara i slutsummorna för hela landet.

N.B. Child benefits paid on behalf of children whose place of residence was not on record are included in the country total only.

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnbidrag; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

133. Lastenhoidon tuet maakunnittain 2014

Barnavårdsstöd landskapsvis 2014

Child day care subsidies by region in 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Milj. € (laki- säätöinen tuki) Milj. € (lag- stadgat stöd) € million (statutory provision)	Tukea saaneita perheitä 31.12. Mottagare (familjer) 31.12 Eligible families at year-end					
		Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdstöd Private day care allowance	Joustava hoitoraha Flexibel vårdpenning Flexible care allowance	Osittainen hoito- raha Partiell vård- penning Partial care allowance	Hoitolisää saaneiden osuus kaikista ²⁾ , % Mottagare av vårdtillägg ²⁾ , % % receiving child day care supplement ²⁾
Koko maa – Hela landet –	371,3	87 622	60 243	13 252	8 180	8 035	32,1
Whole country	126,0	31 327	19 879	7 075	2 736	2 652	28,6
Uusimaa – Nyland							
Varsinais-Suomi – Egentliga							
Finland	28,2	6 723	4 672	890	631	660	33,9
Satakunta	13,9	3 268	2 322	486	278	264	34,3
Kanta-Häme – Egentliga Ta-							
vastland	12,2	2 969	1 893	650	218	287	32,0
Pirkanmaa – Birkaland	35,5	8 307	5 664	1 356	789	718	30,5
Päijät-Häme – Päijänne-Ta-							
vastland	13,0	3 097	1 953	696	255	269	31,1
Kymenlaakso – Kymmene-							
dalen	10,0	2 282	1 804	88	202	218	38,3
Etelä-Karjala – Södra Kare-							
len	7,0	1 645	1 190	152	140	192	34,8
Etelä-Savo – Södra Savolax	7,4	1 686	1 167	233	159	175	34,8
Pohjois-Savo – Norra Savo-							
lax	13,9	3 200	2 315	314	315	304	35,4
Pohjois-Karjala – Norra Ka-							
relen	8,6	1 927	1 467	113	196	178	42,0
Keski-Suomi – Mellersta Fin-							
land	17,4	3 828	2 945	99	411	416	37,3
Etelä-Pohjanmaa – Södra							
Österbotten	12,7	2 846	2 176	31	351	312	36,7
Pohjanmaa – Österbotten	12,2	3 098	2 066	106	498	484	23,4
Keski-Pohjanmaa – Mel-							
lersta Österbotten	5,8	1 326	1 038	90	98	124	33,3
Pohjois-Pohjanmaa – Norra							
Österbotten	32,3	6 965	5 174	760	629	518	34,4
Kainuu – Kajanaland	3,8	886	671	28	112	87	41,5
Lappi – Lappland	9,7	2 021	1 629	82	162	177	44,7

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Osuus perheistä, jotka saivat kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea.
Änger andelen av de familjer som fått hemvårdsstöd eller privatvårdsstöd.
As a share of families receiving either home care allowance or private day care allowance.

Huom. Pienten lasten hoidon tuen maksaminen Ahvenanmaalle ei kuulu Kelan tehtäviin. Ks. lisäksi taul. 127 huomautus.

Anm. FPA handhar inte utbetalningen av barnavårdsstöd på Åland. Se också tabell 127, Anm.

N.B. Child day care subsidies are not paid by Kela in the Province of Åland. See also N.B. to Table 127.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 133 continued

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Lapsia, joista tukea maksettu 31.12. Barn för vilka stöd betalats 31.12 Eligible children at year-end									
	Kaikki Samtliga All		Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance		Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance		Joustava hoitoraha Flexibel vårdpenning Flexible care allowance		Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance	
	Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age	Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age	Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age	Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age	Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age
		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs		9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs		9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs		7–8 v 7–8 år 7–8 yrs
Koko maa – Hela landet	119 963	88 216	48,1	17 348	4,6	7 970	6,0	7 916	6,5	
– Whole country	40 190	26 573	50,5	8 845	7,5	2 662	6,4	2 614	7,1	
Uusimaa – Nyland										
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	8 786	6 541	46,2	1 104	3,6	615	5,8	650	6,6	
Satakunta	4 488	3 403	50,5	619	4,4	272	5,6	262	5,5	
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	4 189	2 897	51,6	844	7,3	213	5,4	284	7,0	
Pirkanmaa – Birkaland	11 153	8 087	47,2	1 759	4,9	768	6,0	704	6,2	
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	4 243	2 925	48,1	868	6,9	249	5,7	261	6,3	
Kymenlaakso – Kymmenedalen	3 100	2 601	52,8	117	1,1	201	5,5	215	6,3	
Etelä-Karjala – Södra Karelen	2 250	1 766	49,1	188	2,5	135	5,3	192	7,4	
Etelä-Savo – Södra Savolax	2 339	1 757	46,4	293	3,7	155	5,8	174	6,3	
Pohjois-Savo – Norra Savolax	4 481	3 474	44,9	452	2,9	304	5,5	298	5,9	
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	2 787	2 292	43,8	156	1,6	188	5,3	175	5,3	
Keski-Suomi – Mellersta Finland	5 542	4 589	46,5	197	1,0	401	5,9	412	6,5	
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	4 204	3 532	48,6	59	0,4	344	7,2	307	7,0	
Pohjanmaa – Österbotten	4 117	3 063	46,6	149	1,1	485	10,2	475	11,2	
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	2 104	1 767	56,9	147	2,6	95	4,8	121	6,9	
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	11 476	9 086	44,9	1 377	3,8	618	4,9	511	4,4	
Kainuu – Kajanaland	1 241	1 008	43,0	52	1,1	111	6,9	87	5,6	
Lappi – Lappland	2 977	2 556	43,2	118	1,0	157	3,9	174	4,7	

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. Pienten lasten hoidon tuen maksaminen Ahvenanmaalle ei kuulu Kelan tehtäviin. Ks. lisäksi taul. 127 huomautus.
Anm. FPA handhar inte utbetalningen av barnavårdsstöd på Åland. Se också tabell 127, Anm.

N.B. Child day care subsidies are not paid by Kela in the Province of Åland. See also N.B. to Table 127.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

7.4 Elatustuki

Elatustuesta säädetään elatustukilaissa, jonka toteuttaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Lain mukaan Suomessa asuvan alle 18-vuotiaan lapsen elatus turvataan elatus-tuella silloin, kun lapsi ei saa elatusapua elatusvelvolliselta vanhemmaltaan.

Laki asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta ratkaisee, milloin lapsen katsotaan asuvan Suomessa. EU:n sosiaaliturva-asetus ja eräiden maiden kanssa solmitut sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuviin etuuksiin.

Vanhemmilla on lakiin perustuva velvollisuus elättää alaikäistä lastaan. Jos vanhemmat eivät asu yhdessä, on lapsen kanssa asuvalla vanhemmalla oikeus saada lapselle elatusapua. Kela maksaa elatustukea silloin, kun lapsi ei saa elatusapua elatusvelvolliselta vanhemmalta. Jos elatusvelvollinen vanhempi on laiminlyönyt sosiaalihuollon tai tuomioistuimen vahvistaman elatusavun maksun, Kela perii sen häneltä jälkikäteen.

Kelan maksamaa elatustukea voi saada, kun

- elatusvelvollinen vanhempi ei ole maksanut vahvistettua elatusapua
- elatusapu on vahvistettu joko täysimääräistä elatustukea pienemmäksi tai sitä ei ole vahvistettu lainkaan maksettavaksi elatusvelvollisen vanhemman taloudellisen tilanteen vuoksi
- adoptiovanhempi on adoptoinut lapsen ilman kumppania
- avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen isyyttä ei ole vahvistettu.

Elatustuki maksetaan joko *täysimääräisenä* tai *vähennettynä*. Täysimääräisenä se maksetaan silloin, kun elatusvelvollista ei ole tai kun elatusvelvollinen on laiminlyönyt elatusavun maksamisen ja vahvistettu elatusapu on vähintään täysimääräisen elatustuen suuruinen. Täysimääräinen elatustuki oli 153,63 €/kk vuonna 2014.

Tuki maksetaan vähennettynä, jos elatusapu on vahvistettu täysimääräistä elatustukea pienemmäksi elatusvelvollisen puutteellisen maksukyvyn vuoksi. Tällöin Kela maksaa elatusavun ja elatustuen erotuksen ja elatusvelvollinen elatusavun. Erotusta ei makseta, jos elatusapu on muista syistä täysimääräistä elatustukea pienempi.

Elatustuki on verotonta tuloa, ja sen suuruus on sidottu elinkustannusindeksiin.

7.4 Underhållsstöd

Underhållsstödet regleras i lagen om underhållsstöd, som verkställs av FPA. Enligt lagen ska underhållet för ett barn som är under 18 år och bosatt i Finland tryggas genom underhållsstöd om barnet inte får underhållsbidrag av den underhållsskyldiga föräldern.

Av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet framgår när ett barn anses vara bosatt i Finland. EU-förordningen om social trygghet och de avtal om social trygghet som ingåtts med vissa länder medför en del undantag när det gäller bosättningsbaserade förmåner.

Föräldrar har lagstadgad skyldighet att försörja sina minderåriga barn. Om föräldrarna inte bor tillsammans har den förälder som bor med barnet rätt att få underhållsbidrag. FPA betalar underhållsstöd när barnet inte får underhållsbidrag från en underhållsskyldig förälder. Om det underhållsbidrag som socialvården eller domstolen fastställt blivit obetalt, driver FPA in bidraget i efterskott av den underhållsskyldiga föräldern.

FPA kan betala underhållsstöd, när

- en underhållsskyldig förälder inte har betalat det underhållsbidrag som fastställts
- underhållsbidraget antingen har fastställts till ett mindre belopp än fullt underhållsstöd eller inte alls har fastställts för utbetalning på grund av den underhållsskyldiga förälderns ekonomiska situation
- ett barn blivit adopterat av en adoptivförälder utan partner
- faderskapet för ett barn som fötts utom äktenskapet inte blivit fastställt.

Underhållsstödet betalas med *fullt* eller *nedsatt* belopp. Underhållsstödet betalas med fullt belopp när det inte finns någon underhållsskyldig eller den underhållsskyldiga försummat att betala underhållsbidrag och det underhållsbidrag som fastställts är minst lika stort som fullt underhållsstöd. Fullt underhållsstöd uppgick till 153,63 €/mån. år 2014.

Underhållsstödet betalas ut med nedsatt belopp om underhållsbidraget har fastställts till ett mindre belopp än fullt underhållsstöd på grund av den underhållsskyldigas bristande försörjningsförmåga. FPA betalar då skillnaden mellan underhållsbidraget och underhållsstödet, och den underhållsskyldiga betalar underhållsbidraget. Skillnaden betalas inte, om underhållsbidraget av någon annan orsak är mindre än fullt underhållsstöd.

Underhållsstödet är skattefri inkomst och bundet till levnadskostnadsindex.

134. Elatustuki 2009–2014 Underhållsstöd 2009–2014

Child maintenance allowance, 2009–2014

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Elatustuki – Underhållsstöd – <i>Child maintenance allowance</i>			Tilitetty elatusapu Redovisade underhållsbidrag <i>Child support credited to another account</i>
		Yhteensä Totalt Total	Korvattavaa Ska ersättas Subject to recovery	Ei korvattavaa Behöver inte ersättas Not subject to recovery	
Milj. € – € million					
2009 ¹⁾	119,7	114,6	66,3	48,4	5,1
2010	170,7	163,3	89,4	73,8	7,5
2011	175,8	167,7	86,6	81,1	8,1
2012	184,4	176,5	86,2	90,2	7,9
2013	193,6	185,0	85,8	99,2	8,6
2014	202,5	193,6	85,0	108,6	8,9

¹⁾ Huhti-joulukuu. Elatustuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelalle 1.4.2009.

April-december. Underhållsstödet överfördes från kommunerna till FPA 1.4.2009.

April-December. Kela took over the administration of the child maintenance allowance scheme from the municipal authorities on 1 April 2009.

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.

135. Elatustuen saajat 2009–2014 Mottagare av underhållsstöd 2009–2014

Recipients of child maintenance allowance, 2009–2014

Vuosi År Year	Perheet – Familjer – <i>Families</i>			Lapset Barn Children	Euroa/kk perhettä kohti Euro/mån. per familj € per month and per family	Euroa/kk lasta kohti Euro/mån. per barn € per month and per child
	Yhteensä Totalt Total	Elatustuki täysimääräisenä Underhållsstöd fullt belopp Full rate	Elatustuki vähennettynä Nedsatt underhållsstöd Reduced rate			
			Yhteensä Totalt Total	Elatusapua täydentävänä Komplement till underhållsbidraget Supplementary to child support	Muutoin alennettuna Nedsatt av annan orsak Reduced on other grounds	
Joulukuu – December – <i>December</i>						
2009	65 005	43 846	22 990	5 269	17 818	95 899
2010	66 384	44 224	24 117	5 828	18 390	97 776
2011	66 823	49 548	19 100	6 220	12 957	98 182
2012	67 729	51 008	18 542	6 342	12 274	99 496
2013	69 185	53 555	17 446	6 684	10 827	101 409
2014	71 272	56 647	16 473	7 096	9 445	104 302
						189,13
						128,20
						131,46
						135,06
						140,41
						144,79
						147,46

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.

136. Elatusavun perintä elatusvelvollisilta 2009–2014
Indrivning av underhållsbidrag av underhållsskyldiga 2009–2014
Child support debt collected from liable parents, 2009–2014

Vuosi År Year	Elatusapuvelka 31.12. Underhållsbidragsskuld 31.12 Child support debt at year-end		Peritty vuoden aikana, milj. € Indrivet under året, milj. € Amount collected during the year, € million		
	Yhteensä, milj. € Totalt, milj. € Total, (million €)	Elatusvelvollisia Underhållsskyldiga Liable parents	Yhteensä, milj. € Totalt, milj. € Total, (million €)	Valtion saatavat Statens fordran Amount owed to the state	Lapsen saatavat Barnets fordran Amount owed to the child
2009	236,8	53 755	49,5 ¹⁾	44,3	5,2
2010	235,0	51 926	68,2	60,9	7,3
2011	222,3	43 855	73,8	65,8	8,0
2012	217,6	41 594	71,7	64,1	7,7
2013	213,8	40 430	73,1	64,7	8,4
2014	219,8	46 907	71,1	62,4	8,6

¹⁾ Peritty 1.3.–31.12. Kelan toimesta. Kuntien ja Kelan yhteensä perimä summa koko vuodelta oli 58,7 milj. €.
 Indrivet av FPA 1.3–31.12. Totalt under året drev kommunerna och FPA in 58,7 milj. €.
Collected by Kela between 1 March and 31 December. The total amount collected by Kela and municipalities in all of 2009 is €58.7 million.

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.

8 | Kelan asumistuet FPA:s bostadsbidrag

2014

- Yleinen asumistuki
Allmänt bostadsbidrag
- Eläkkeensaajan asumistuki
Bostadsbidrag för pensionstagare
- Opintotuen asumislisä (ks. luku 9)
Bostadstillägg till studiestödet (se kapitel 9)
- Sotilasavustuksen asumisavustus (ks. luku 10)
Bostadsunderstöd till militärunderstödet (se kapitel 10)

Kelan maksamia asumistukia ovat *yleinen asumistuki*, *eläkkeensaajan asumistuki*, *opintotuen asumislisä* ja *sotilasavustuksen asumisavustus*. Tässä luvussa käsitellään yleinen asumistuki ja eläkkeensaajan asumistuki. Tarkemmat tilastot opintotuen asumislisästä esitetään luvussa 9 ja sotilasavustuksen asumisavustuksesta luvussa 10.

Yleisestä asumistuesta säädettiin asumistukilaissa ja -asetuksessa sekä valtioneuvoston asetuksessa asumistuen määrätymisperusteista vuoden 2014 loppuun saakka. 1.1.2015 tuli voimaan laki yleisestä asumistuesta. Eläkkeensaajan asumistuesta säädetään eläkkeensaajan asumistuesta annetussa laissa ja valtioneuvoston asetuksessa eläkkeensaajan asumistuen määrätymisperusteista.

Yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen kehitystä selostetaan liitteessä 6. Opintotuen asumislisän muutoksia selostetaan liitteessä 7 ja sotilasavustuksen asumisavustuksen muutoksia liitteessä 8.

Asumistuet ovat verottomia etuuksia.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

8.1 Yleinen asumistuki

Oikeus yleiseen asumistukeen. Asumistuella pyritään vähentämään pienituloisten asumismenoja ja turvaamaan kohtuullinen asumisen taso. Tuki myönnetään ruokakunnalle. Samaan ruokakuntaan katsotaan kuuluvan pysyvästi samassa asunnossa asuvat henkilöt. Jos joku asukkaista hallitsee osaa asunnosta esim. vuokrasopimuksen perusteella, häntä pidetään eri ruokakuntaan kuuluvana ja hän voi saada erikseen yleistä asumistukea. Samaan ruokakuntaan kuuluviksi luetaan kuitenkin aina samassa asunnossa asuvat avio- ja avopuolisot, lapset, vanhemmat, isovanhemmat ja alaikäiset sisarukset. Yksi ruokakunta voi saada vain yhtä asumistukimuotoa.

Jos opiskelijalla on oikeus opintotuen asumislisään, häntä ei lueta asumistukiruokakuntaan kuuluvaksi, paitsi jos asumislisä on myönnetty hänelle toisella paikkakunnalla olevaan asuntoon. Ulkomailta opintotukea saava opiskelija ei ole oikeutettu yleiseen asumistukeen.

Yleistä asumistukea voidaan maksaa vuokra-, asumisoikeus-, osaomistus- ja omistusasunnossa asuville. Tukea on mahdollista saada alivuokralaisasuntoon, ja myös

bostadsbidrag betalar FPA ut *allmänt bostadsbidrag*, *bostadsbidrag för pensionstagare*, *bostadstillägg till studiestöd* och *bostadsunderstöd i samband med militärunderstödet*. I detta avsnitt behandlas det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare. För statistik om studiestödets bostadstillägg, se kapitel 9 och för statistik om militärunderstödet bostadsunderstöd, se kapitel 10.

Det allmänna bostadsbidraget reglerades i lagen och förordningen om bostadsbidrag samt i statsrådets förordning om grunderna för bostadsbidraget ända till slutet av 2014. Lagen om allmänt bostadsbidrag trädde i kraft 1.1.2015. Bostadsbidraget för pensionstagare regleras i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och i statsrådets förordning om grunderna för bestämning av bostadsbidraget för pensionstagare.

Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare refereras i bilaga 6. Ändringar i studiestödets bostadstillägg refereras i bilaga 7 och ändringar i militärunderstödet bostadsunderstöd i bilaga 8.

Bostadsbidragen är skattefria förmåner.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

8.1 Allmänt bostadsbidrag

Rätt till allmänt bostadsbidrag. Bostadsbidraget är avsett att minska boendeutgifterna för låginkomsttagare och att säkerställa en rimlig boendenivå. Det beviljas hushållsvis. Personer som bor varaktigt i samma bostad anses höra till ett och samma hushåll. En invånare som t.ex. på basis av ett hyresavtal förfogar över en del av bostaden anses bilda ett separat hushåll och kan få eget bostadsbidrag. Som ett och samma hushåll räknas dock alltid äkta makar, sambor, barn, föräldrar, far- och morföräldrar och minderåriga syskon som bor i samma bostad. Ett och samma hushåll kan få bara en form av stöd för boende.

En studerande som har rätt till studiestödets bostadstillägg anses inte höra till ett bostadsbidragshushåll, utom i det fall att bostadstillägget beviljats för en bostad på annan ort. Studerande med studiestöd från utlandet har inte rätt till allmänt bostadsbidrag.

Allmänt bostadsbidrag kan beviljas personer som bor i hyresbostad, bostadsrättsbostad, delägarbostad eller ägarbostad. Man kan få bidrag för en underhyresbo-

tukea saavalla voi olla alivuokralainen. Opintotuen asumislisää saavan opiskelijan kanssa samassa asunnossa asuva voi saada asumistukea osaan asunnosta. Asunnon on oltava asuttavassa kunnossa ja sijaittava Suomessa.

Yleistä asumistukea ei myönnetä ruokakunnalle, jonka jäsen saa eläkkeensaajan asumistukea. Yhden tai kahden hengen avio- tai avopuolisoista muodostuva ruokakunta ei ole oikeutettu tukeen, jos sen jäsenellä on oikeus eläkkeensaajan asumistukeen. Yleistä asumistukea ei myönnetä myöskään opiskelijalle, jolla on oikeus opintotuen asumislisään tai maksuttomaan asuntolaan oppilaitoksessa.

Opiskelijoista yleisen asumistuen piiriin kuuluvat ne, jotka

- asuvat omassa tai puolison omistamassa omistus-asunnossa
- asuvat oman tai puolison lapsen kanssa
- asuvat vanhempansa luona osana vanhempansa asumistukiruokakuntaa
- ovat saaneet kielteisen opintotukipäätöksen esim. puutteellisen opintomenestyksen tai sairauden vuoksi.

Asumistuen tarve arvioidaan ruokakunnan jäsenten asumismenojen, tulojen yhteismäärän ja varallisuuden perusteella.

Asumistuen määrä. Asumistuki on 80 % niistä kohtuullisista asumismenoista, jotka ylittävät perusomavastuun euro-määrän. Perusomavastuun suuruuteen vaikuttivat vuoden 2014 loppuun asti asunnon sijaintikunta, ruokakunnan

stad, och även bidragstagaren kan ha underhyresgäster. Den som bor i samma bostad som en studerande med bostadstillägg kan få bostadsbidrag för en del av bostaden. Bostaden måste vara i beboeligt skick och vara belägen i Finland.

Allmänt bostadsbidrag beviljas inte hushåll där en medlem har bostadsbidrag för pensionstagare. En- eller tvåpersonershushåll som består av makar eller sambor har inte rätt till bidraget, om en medlem av hushållet har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. Allmänt bostadsbidrag kan inte heller beviljas studerande som har rätt till bostadstillägg eller gratis boende på internat.

Av det allmänna bostadsbidraget omfattas studerande som

- bor i egen eller makens ägarbostad
- bor med egna eller makens barn
- bor hos sina föräldrar och hör till föräldrarnas bostadsbidragshushåll
- har fått ett negativt studiestödsbeslut t.ex. på grund av bristande studieframgång eller sjukdom.

Behovet av bostadsbidrag bedöms enligt hushållsmedlemmarnas boendegifter, totala inkomster och förmögenhet.

Bostadsbidragets belopp. Bostadsbidraget är 80 % av de skäligen boendegifter som överstiger bassjälvrisk. Till slutet av 2014 berodde bassjälvriskens storlek av bostadens läge, hushållets storlek och de samman-

Asetelma 7. Tulojen ja asumismenojen vaikutus yleiseen asumistukeen vuonna 2014 Sammanställning 7. Inkomsternas och boendegifternas inverkan på det allmänna bostadsbidraget år 2014

Uusi 77 m²:n asunto Helsingissä ja kolmihenkinen ruokakunta – Trepersonershushåll i ny bostad (77 m²) i Helsingfors

Bruttotulot, €/kk Bruttoinkomster, €/mån.	Perusomavastuu, €/kk Bassjälvrisk, €/mån.	Asumismenot, €/kk Boendegifter, €/mån.				
		200	400	600	800	1 037,19 ¹⁾
915	–	160,00	320,00	480,00	640,00	829,75
1 035	56	115,20	275,20	435,20	595,20	784,95
1 305	141	47,20	207,20	367,20	527,20	716,95
1 605	242	–	126,40	286,40	446,40	636,15
1 905	359	–	32,80	192,80	352,80	542,55
2 205	485	–	–	92,00	252,00	441,75
2 505	619	–	–	–	144,80	334,55
2 805	759	–	–	–	32,80	222,55
3 105	899	–	–	–	–	110,55
3 345	1 011	–	–	–	–	20,95

¹⁾ Enimmäismäärä.
Maximibelopp.

koko ja ruokakunnan jäsenten bruttotulojen yhteismäärä. Vuodesta 2015 alkaen perusomavastuu on määrytynyt samoin perustein koko maassa ruokakunnan tulojen ja ruokakuntaan kuuluvien aikuisten ja lasten lukumäärän mukaan. Niillä ruokakunnilla, joiden tulot oikeuttavat täysimääräiseen asumistukeen, ei ole perusomavastuuta.

Valtioneuvosto vahvisti vuosittain perusomavastuiden määrät vuoden 2014 loppuun asti. Vuodesta 2015 alkaen perusomavastuu määrytyy seuraavalla kaavalla:

$$0,4 \times [T - (605 + 100 \times A + 223 \times L)],$$

T = Ruokakunnan yhteenlasketut tulot

A = Aikuisten lukumäärä

L = Lasten lukumäärä

Perusomavastuun vakiomääriä (605, 100 ja 223 euroa) korotetaan vuosittain kansaneläkeindeksin muutoksella.

Asumistuen määrä tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Kesken vuoden jaksoa se tarkistetaan, jos ruokakunnan kuukausitulot tai asumismenot muuttuvat merkittävästi, ruokakunnan jäsenmäärä muuttuu pysyvästi, kun asuntoon otetaan alivuokralainen tai kun alivuokralainen muuttaa pois. Jos joku ruokakunnan jäsenistä aloittaa tai päättää opinnot, jotka oikeuttavat opintotuen asumislisään, asumistuen määrä tarkistetaan. Myös asunnon vaihtamisen yhteydessä tuki tarkistetaan.

Jos yli vuoden työttömänä ollut henkilö työllistyi vuonna 2014, asumistuen tarkistamista siirrettiin enintään kuudella kuukaudella. Tästä pitkäaikaistyöttömän asumistuen tarkistuksen lykkäyksestä luovuttiin vuonna 2015.

Asumismenot. Asumistuki myönnetään kohtuullisiin asumismenoihin, jotka hyväksytään enintään enimmäismäärien suuruisina. Vuoden 2014 loppuun asti enimmäisasumismenojen määrään vaikuttivat asunnon sijainti, ikä, koko ja lämmitysjärjestelmä. Vuodesta 2015 alkaen enimmäisasumismenoihin ovat vaikuttaneet enää ruokakunnan koko ja asunnon sijaintikunta.

Vaikeasti vammaisen henkilön muita suurempi tilantarve otetaan huomioon enimmäisasumismenoja määrättäessä. Enimmäismäärän ylittävä osuus menoista jää kokonaan ruokakunnan maksettavaksi.

Asumismenoiksi hyväksytään asunnon vuokra, hoito- ja rahoitusvastike, erikseen maksettavat lämmitys- ja vesimaksut, oman omakotitalon hoitomenot sekä osa henkilökohtaisten asuntolainojen kuukausittaisista koroista.

Vuoden 2014 loppuun asti valtioneuvosto vahvisti asumismenoille vuosittain kohtuullisiksi katsotut enim-

lagda bruttoinkomsterna för dem som hörde till hushållet. Från 2015 har bassjälvriskens bestämts på samma grunder i hela landet enligt hushållets inkomster samt antalet vuxna och barn som hör till hushållet. Hushåll med inkomster som berättigar till fullt bostadsbidrag har ingen bassjälvrisk.

Fram till slutet av 2014 fastställdes självriskbeloppen årligen av statsrådet. Från och med 2015 bestäms bassjälvriskens enligt följande formel:

$$0,4 \times [T - (605 + 100 \times A + 223 \times L)]$$

T = hushållets sammanlagda inkomster

A = antalet vuxna

L = antalet barn

Bassjälvriskens standardbelopp (605, 100 och 223 euro) höjs årligen enligt förändringen i folkpensionsindex.

Bostadsbidraget justeras minst en gång om året. Mitt under årsperioden justeras det om hushållets månadsinkomster eller boendeutgifter ändras avsevärt, om antalet medlemmar i hushållet ändras varaktigt när en underhyresgäst flyttar in i eller ut ur bostaden. Om någon av medlemmarna inleder eller avslutar studier som ger rätt till studiestödets bostadstillägg, justeras bostadsbidraget. Det gäller även i samband med byte av bostad.

Justeringen av bostadsbidraget uppsköttes med högst sex månader då en person som varit arbetslös utan avbrott i över ett år fick arbete 2014. Detta uppskov av justeringen av bostadsbidraget för långtidsarbetslösa slopades 2015.

Boendeutgifter. Bostadsbidrag beviljas för skäliga boendeutgifter som godtas högst upp till vissa maximibelopp. Ända till slutet av 2014 inverkade bostadens läge, ålder, storlek och uppvärmningssystem på beloppet av de maximala boendeutgifterna. Från och med 2015 har dock endast hushållets storlek och den kommun där bostaden är belägen inverkat på de maximala boendeutgifterna.

Behovet av extra utrymme för personer med svår funktionsnedsättning beaktas då de maximala boendeutgifterna fastställs. De utgifter som överstiger maximibeloppet måste hushållet betala själv.

Som boendeutgifter godkänns hyra, underhålls- och finansieringsvederlag, separata vattenavgifter och uppvärmningskostnader, underhållsutgifter för eget egna hemshus samt en del av de månatliga räntorna på personliga bostadslån.

Fram till slutet av 2014 fastställde statsrådet årligen skäliga maximibelopp för boendeutgifterna. Från och med

mäismäärät. Vuodesta 2015 alkaen vuokra-asuntojen enimmäisasumismenot tarkistetaan vuosittain Tilastokeskuksen vahvistamalla vuokraindeksillä. Vesi- ja lämmityskustannusten normeja sekä omakotitalojen hoitomene normeja korotetaan vuosittain kansaneläkeindeksin muutoksella.

Jos samassa asunnossa asuu opintotuen asumislisään oikeutettu opiskelija, asumistukiruokakunnan asumismenoiksi luetaan asumistukiruokakunnan jäsenten lukumäärää vastaava osuus kaikista asumismenoista.

Tulojen ja omaisuuden vaikutus. Asumistuen saaminen edellyttää, että ruokakunnan jäsenten pysyvien brutto-kuukausitulojen yhteismäärä ei ylitä valtioneuvoston vuosittain vahvistamaa määrää. Tiettyjä sosiaalietuusia ei kuitenkaan lueta tuloksi.

Vuoden 2014 loppuun asti ruokakunnan omaisuus vaikuttii tulorajaan, jos sen määrä ylitti valtioneuvoston vahvistaman omaisuusrajan. Ylittävää osasta tuloksi laskettiin 15 % vuodessa. Vuodesta 2015 alkaen omaisuusraja poistui, eikä omaisuudesta ole enää laskettu tuloa.

2015 justeras de maximala boendeutgifterna för hyresbostäder årligen enligt det hyresindex som Statistiken centralen fastställer. Normbeloppen för vattenavgifter och uppvärmningskostnader samt för underhållsutgifter för egnahemshus höjs årligen enligt förändringen i folkpensionsindex.

Om en studerande med rätt till bostadstillägg bor i samma bostad räknas som bostadsbidragshushållets boendeutgifter den andel av samtliga boendeutgifter som motsvarar antalet medlemmar i bostadsbidragshushållet.

Inkomster och förmögenhet. Beviljandet av bostadsbidrag förutsätter att hushållets sammanlagda fasta bruttomånadsinkomster inte överstiger det belopp som årligen fastställs av statsrådet. Vissa sociala förmåner räknas emellertid inte som inkomst.

Till slutet av 2014 inverkade förmögenheten på inkomstgränsen om den översteg den förmögenhetsgräns som fastställts av statsrådet. Av det överskjutande beloppet räknades 15 % per år som inkomst. Från och med 2015 slopades förmögenhetsgränsen och någon inkomst av förmögenhet har inte längre beräknats.

137. Kelan asumistuet 1995–2014 Bostadsbidrag från FPA 1995–2014 *Housing-related benefits provided by Kela, 1995–2014*

Vuosi År Year	Yhteensä Sammanlagt Total	Yleinen asumistuki Allmänt bostadsbidrag General housing allowance	Eläkkeensaajan asumistuki Bostadsbidrag för pensionstagare Pensioners' housing allowance	Opintotuen asumislisä Bostadstillägg till studiestöd Students' housing supplement	Sotilasavustuksen asumisasustus Bostadsunderstöd till militärunderstöd Conscripts' housing assistance
Milj. € – € million					
1995	729,4	441,2	179,7	102,4	6,1
1996	681,9	386,7	187,0	101,6	6,6
1997	671,9	364,8	195,3	104,3	7,5
1998	757,9	439,8	207,0	103,4	7,7
1999	825,1	497,1	219,3	101,4	7,3
2000	851,1	467,4	229,7	146,2	7,8
2001	865,0	400,5	246,0	209,2	9,3
2002	901,5	412,7	258,5	219,6	10,7
2003	935,7	430,1	269,6	224,8	11,3
2004	960,2	436,4	283,4	227,8	12,6
2005	981,7	436,9	299,6	231,7	13,4
2006	1 021,7	439,4	316,9	250,6	14,8
2007	1 022,3	430,7	333,9	242,7	15,0
2008	1 036,0	428,3	349,3	241,9	16,5
2009	1 136,1	482,1	370,1	266,6	17,2
2010	1 214,5	530,1	393,3	274,4	16,8
2011	1 257,3	552,4	420,2	267,2	17,5
2012	1 325,9	606,0	441,5	259,7	18,7
2013	1 414,4	669,5	468,0	259,2	17,7
2014	1 522,7	742,3	497,9	266,0	16,5

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik.

138. Yleinen asumistuki 1995–2014**Allmänt bostadsbidrag 1995–2014***General housing allowance, 1995–2014*

Vuosi År Year	Maksetut asumistuet, milj. € Utbetalda bostads- bidrag, milj. € Total expenditure, € million	Asumistuki, €/kk Bostadsbidrag, €/mån. Housing allowance, €/month		Asumismenot, €/kk Boendeutgifter, €/mån. Housing costs, €/month		Asumismenot ruokakunnan tuloista, % Boendeutgifter i % av hushållets inkomster Housing costs as a % of household income		Asumistuen osuus asumis- menoista, % Bidragets andel av boende- utgifterna, % Housing allowance as a % of housing costs
		Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2014 rahana 2014 års penningvärde 2014 prices	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2014 rahana 2014 års penningvärde 2014 prices	Ilman tukea Utan bidrag Without allowance	Tuen jälkeen Med bidrag With allowance	
		Joulukuu – December – December						
1995	441,2	152,15	209,51	340,45	468,80	43,5	24,1	44,7
1996	386,7	148,51	202,86	348,26	475,72	50,3	28,9	42,6
1997	364,8	154,70	207,30	354,56	475,11	52,7	29,7	43,6
1998	439,8	184,37	245,02	352,07	467,90	52,0	24,8	52,4
1999	497,1	186,47	242,97	357,23	465,47	53,3	25,5	52,2
2000	467,4	187,79	236,43	370,68	466,69	51,8	25,5	50,7
2001	400,5	192,03	237,93	390,23	483,49	54,8	27,8	49,2
2002	412,7	206,22	251,38	408,13	497,51	54,2	26,8	50,5
2003	430,1	210,03	254,35	415,42	503,07	55,0	27,2	50,6
2004	436,4	213,84	257,89	423,82	511,13	56,7	28,1	50,5
2005	436,9	222,84	266,07	433,70	517,84	59,1	28,9	51,1
2006	439,4	230,09	268,75	444,41	519,07	60,8	29,3	51,8
2007	430,7	237,31	270,30	459,47	523,33	63,6	30,7	51,6
2008	428,3	245,39	269,93	478,11	525,93	66,6	32,4	51,3
2009	482,1	249,42	275,86	495,01	547,48	67,0	33,2	50,4
2010	530,1	258,91	278,33	505,26	543,15	68,2	33,2	51,2
2011	552,4	268,24	280,31	521,73	545,21	69,7	33,8	51,4
2012	606,0	278,60	284,45	541,30	552,67	63,4	30,8	51,5
2013	669,5	285,59	287,02	560,59	563,39	61,9	30,4	50,9
2014	742,3	295,43	295,43	579,87	579,87	62,0	30,4	50,9
2014								
Vuokra-asunto – Hyres- bostad – Rental home	719,6	303,38	303,38	591,99	591,99	63,1	30,8	51,2
Omistusasunto – Ägar- bostad – Owner-occu- pied home	22,7	156,32	156,32	367,87	367,87	41,0	23,5	42,5

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

139. Yleistä asumistukea saavat ruokakunnat 1995–2014**Hushåll med allmänt bostadsbidrag 1995–2014***Households having received general housing allowance, 1995–2014*

31.12. Year-end	Asumistukea saaneet ruokakunnat Mottagarhushåll <i>Households receiving housing allowance</i>						% kaikista asumistukea saaneista ruokakunnista % av samtliga mottagarhushåll <i>% of all households receiving housing allowance</i>	
	Kaikki Samtliga <i>All</i>	Vuokra-asunto Hyresbostad <i>Rental home</i>		Omistusasunto Ägarbostad <i>Owner-occupied home</i>		Omakotitalo Egnahemshus <i>One-family</i>	Ruokakunnat, joissa tuen saaja tai puoliso Hushåll där mottagaren eller maken <i>Households in which recipient or spouse is</i>	
		Valtion tukema Statsstöd <i>Government subsidised</i>	Vapaa- rahoitteinen Fritt finansierad <i>Market financed</i>	Kaikki Samtliga <i>All</i>	Osakeasunto Aktiebostad <i>Cooperative</i>			
1995	213 807	106 842	84 215	22 750	9 223	13 527	55,9	20,1
1996	191 882	97 903	79 429	14 550	5 730	8 820	56,8	21,8
1997	184 613	94 282	79 175	11 158	4 234	6 924	55,5	22,6
1998	205 586	100 169	92 927	12 491	5 332	7 159	53,6	23,4
1999	206 993	99 545	95 093	12 355	5 610	6 745	53,4	23,7
2000	170 352	85 935	72 813	11 604	5 581	6 023	59,8	10,0
2001	158 464	82 959	64 960	10 545	5 236	5 310	64,9	9,0
2002	159 617	83 021	66 869	9 727	5 231	4 496	63,4	9,2
2003	158 935	81 356	68 640	8 939	5 110	3 829	63,9	9,1
2004	159 298	81 056	69 547	8 695	5 274	3 421	64,7	9,1
2005	154 814	77 179	69 064	8 571	5 492	3 079	64,6	9,4
2006	150 169	73 828	67 755	8 586	5 615	2 971	64,2	9,3
2007	142 236	69 380	64 137	8 718	5 759	2 959	62,5	9,3
2008	139 386	66 441	64 254	8 691	5 705	2 986	61,2	9,1
2009	161 842	73 676	78 796	9 370	6 011	3 359	63,3	9,0
2010	164 154	75 281	80 309	8 564	5 606	2 958	62,9	8,9
2011	167 364	76 308	82 136	8 920	5 873	3 047	61,6	8,9
2012	180 665	80 665	89 843	10 157	6 649	3 508	60,5	8,8
2013	192 274	85 331	96 559	10 384	6 778	3 606	60,5	8,7
2014	206 092	90 317	104 632	11 143	7 237	3 906	60,8	8,8

Huom. Vuodesta 2000 alkaen yhä suurempi osa opiskelijoista on kuulunut opintotuen asumislisän piiriin.

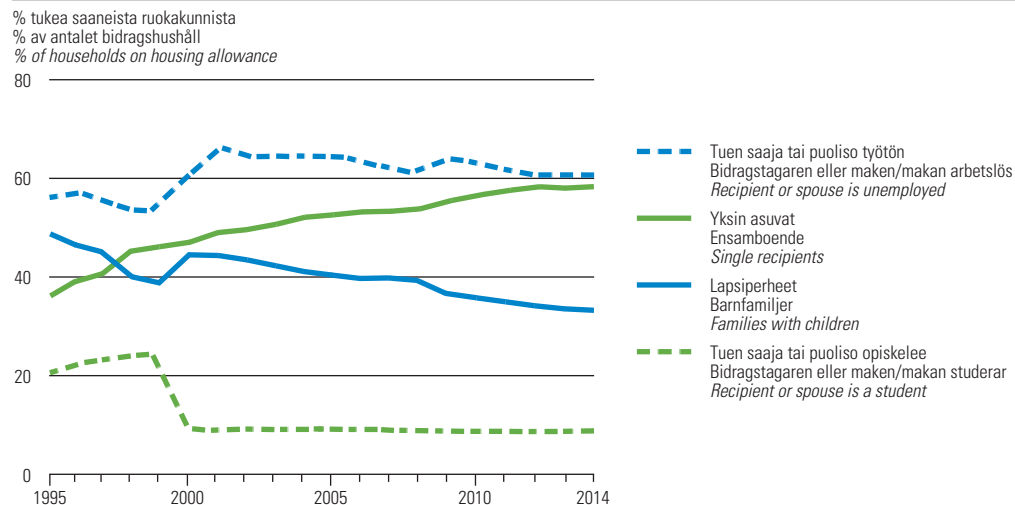
Anm. Sedan år 2000 omfattas allt fler studerande av studiestödssystemet med dess bostadstillägg.

N.B. An increasing share of students are since 2000 covered by the students' housing supplement scheme.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 56. Yleinen asumistuki sosiaalisen tilanteen mukaan 1995–2014**Figur 56. Allmänt bostadsbidrag enligt social situation 1995–2014**

Chart 56. General housing allowance by social circumstances of recipient households, 1995–2014

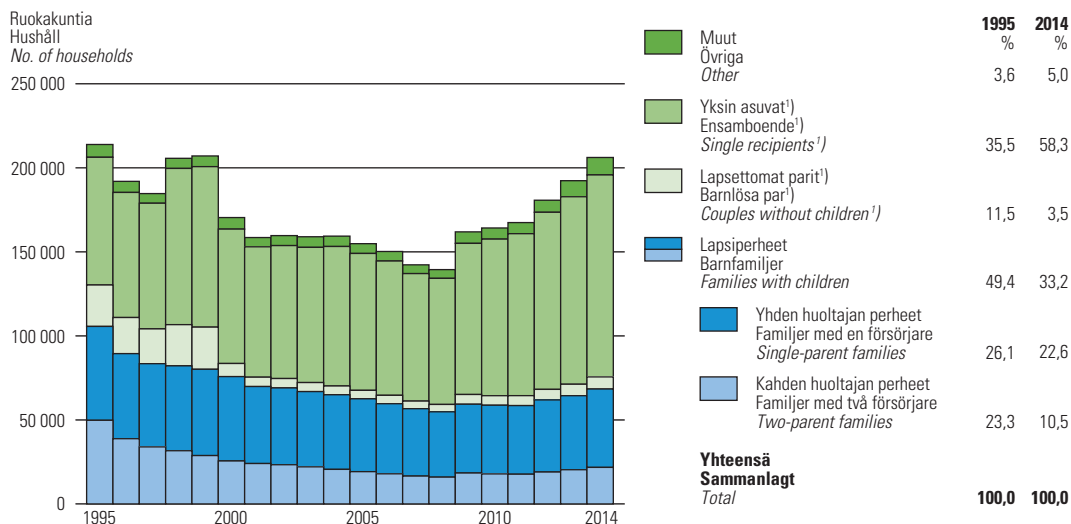
Huom. Vuonna 2000 osa opiskelijoista siirtyi opintotuen asumislisän piiriin.

Anm. År 2000 började en del av de studerande få studiestödets bostadstillägg.

N.B. Some students were transferred over to the students' housing supplement scheme in 2000.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.**Kuvio 57. Yleinen asumistuki perhemuodon mukaan 1995–2014****Figur 57. Allmänt bostadsbidrag enligt familjeform 1995–2014**

Chart 57. General housing allowance by household composition, 1995–2014

¹) Ks. taul. 141 alaviite 1.
Se fotnot 1 till tabell 141.
See Table 141 footnote 1.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

140. Yleisen asumistuen saajien asumisväljyys 1998–2014**Mottagare av allmänt bostadsbidrag: boenderymlighet 1998–2014***Recipients of general housing allowance by residential floor area, 1998–2014*

31.12. Year-end	Kaikki asumistukiasunnot Samtliga bostads- bidragsbostäder <i>All subsidized homes</i>	Vuokra-asunto Hyresbostad <i>Rental home</i>	Omistusasunto – Ägarbostad – <i>Owner-occupied home</i>			Kaikki asuntokunnat Suomessa Alla bostadshushåll i Finland <i>All household-dwelling units in Finland</i>
			Kaikki Samtliga <i>All</i>	Osakeasunto Aktiebostad <i>Cooperative</i>	Omakotitalo Egnahemshus <i>One-family</i>	
	a	b	c	d	e	f
Asumnon koko, m² – Bostadens storlek, m² – <i>Size of home in sqm</i>						
1998	57,1	55,1	88,9	60,1	110,3	77,7
1999	56,6	54,7	85,7	58,1	108,6	78,0
2000	57,9	56,1	83,4	57,3	107,6	78,3
2001	57,8	56,1	82,4	56,8	107,7	78,5
2002	57,5	56,0	80,3	56,1	108,5	78,7
2003	57,0	55,7	77,7	55,0	107,9	79,0
2004	56,4	55,3	75,2	54,1	107,7	79,3
2005	56,1	55,1	73,2	53,8	107,9	79,7
2006	56,1	55,0	73,2	54,0	109,4	80,1
2007	56,3	55,2	73,6	54,7	110,4	80,5
2008	56,1	54,9	74,7	56,1	110,2	80,8
2009	55,3	54,1	74,9	55,5	109,6	81,0
2010	54,7	53,7	72,9	55,4	106,2	81,2
2011	54,4	53,4	72,6	55,5	105,6	81,4
2012	54,3	53,1	73,2	56,2	105,4	81,5
2013	54,0	52,9	73,4	56,2	105,8	81,6
2014	54,0	52,8	74,0	57,1	105,4	81,7
m² henkilöä kohti – m² per person – <i>Sqm/resident</i>						
1998	26,5	26,9	22,7	28,9	20,8	34,5
1999	26,9	27,3	23,4	30,2	21,3	34,9
2000	26,9	27,2	24,1	31,1	21,7	35,3
2001	27,1	27,3	24,7	31,5	22,2	35,8
2002	27,3	27,5	25,0	31,9	22,1	36,3
2003	27,5	27,7	25,6	32,8	22,3	36,7
2004	27,8	27,9	26,6	33,8	22,8	37,1
2005	28,0	28,0	27,2	33,5	23,3	37,6
2006	28,2	28,2	27,8	33,6	23,9	38,0
2007	28,3	28,3	28,1	33,4	24,4	38,3
2008	28,3	28,3	28,2	32,9	24,8	38,6
2009	28,7	28,7	29,0	33,3	25,9	38,9
2010	28,8	28,7	30,1	34,4	26,8	39,1
2011	28,9	28,8	31,3	34,9	28,3	39,4
2012	29,2	29,0	31,8	35,1	29,0	39,6
2013	29,2	29,0	32,0	35,3	29,3	39,8
2014	29,3	29,1	32,6	35,4	30,2	39,9

Lähde – Källa:

a–e SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot. – FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.
f Tilastokeskus – Statistikcentralen.

141. Yleinen asumistuki ja perhemuoto 1995–2014
Allmänt bostadsbidrag och familjeform 1995–2014
General housing allowance and household composition, 1995–2014

31.12. Year-end	Asumistukea saaneet ruokakunnat Mottagarhushåll Households receiving housing allowance					
	Kaikki Samtliga All	Yksin asuvat ¹⁾ Ensamboende ¹⁾ Single recipients ¹⁾	Lapsettomat parit ¹⁾ Barnlösa par ¹⁾ Couples without children ¹⁾	Lapsiperheet Barnfamiljer Families with children		Muut ²⁾ Övriga ²⁾ Other ²⁾
				Kaikki Samtliga All	Yhden huoltajan perheet Familjer med en försörjare Single-parent families	
	Lukumäärä – Antal – Number					
1995	213 807	75 967	24 649	105 590	55 838	7 601
1996	191 882	74 404	21 480	89 409	50 607	6 589
1997	184 613	74 750	20 695	83 430	49 505	5 738
1998	205 586	92 927	24 504	82 140	50 493	6 015
1999	206 993	95 461	25 078	80 095	51 325	6 360
2000	170 352	79 933	7 800	75 743	50 184	6 878
2001	158 464	77 557	5 554	69 843	45 803	5 512
2002	159 617	79 083	5 588	69 011	45 693	5 935
2003	158 935	80 425	5 375	66 830	44 769	6 305
2004	159 298	82 978	5 225	64 943	44 382	6 152
2005	154 814	81 427	5 047	62 528	43 330	5 812
2006	150 169	79 883	5 001	59 617	41 700	5 668
2007	142 236	75 839	4 528	56 653	40 081	5 215
2008	139 386	75 010	4 378	54 806	38 866	5 192
2009	161 842	89 903	5 795	59 308	40 916	6 836
2010	164 154	93 149	5 674	58 707	40 855	6 624
2011	167 364	96 342	5 907	58 502	40 817	6 613
2012	180 665	105 347	6 271	61 876	42 893	7 171
2013	192 274	111 529	6 822	64 380	44 030	9 543
2014	206 092	120 158	7 192	68 359	46 618	10 383
2014						
Kaikki – Samtliga – All	206 092	120 158	7 192	68 359	46 618	10 383
Vuokra-asunnossa asuvat – I hyres- bostad – Rental home	194 949	113 551	6 917	64 341	43 986	10 140
Omistusasunnossa asuvat – I ägar bostad – Owner-occupied home	11 143	6 607	275	4 018	2 632	243
	%					
Kaikki – Samtliga – All	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vuokra-asunnossa asuvat – I hyres- bostad – Rental home	94,6	94,5	96,2	94,1	94,4	97,7
Omistusasunnossa asuvat – I ägar bostad – Owner-occupied home	5,4	5,5	3,8	5,9	5,6	2,3

¹⁾ Vuodesta 2000 lukien yhä suurempi osa yksin asuvista opiskelijoista ja lapsettomista opiskelijapareista kuuluu opintotuen asumisliisän piiriin. Samasta ajankohdasta lukien yleistä asumistukea saava on tilastoitu yksin asuvaksi, jos lapsettomasta avio-/avoparista toinen saa yleistä asumistukea ja toinen opintotuen asumisliisää.

Sedan år 2000 omfattas en allt större andel ensamboende studerande och studerande barnlösa par av studiestödssystemet med dess bostadstillägg. I fall där den ena parten av ett barnlöst gift par/sambopar har allmänt bostadsbidrag och den andra bostadstillägg till studiestöd har mottagaren av allmänt bostadsbidrag statistikförts som ensamboende fr.o.m. samma tidpunkt.

An increasing share of students living alone and student couples without children are since 2000 covered by the students' housing supplement scheme. Also effective from 2000, recipients of general housing allowance are for statistical purposes considered to be living alone if they are married or cohabiting, do not have children, and their spouse receives students' housing supplement.

²⁾ Mm. yhteisruokakunnat.

Bl.a. bostadshushåll.

Includes household-home units.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

8.2 Eläkkeensaajan asumistuki

Oikeus eläkkeensaajan asumistukeen. *Eläkkeensaajan asumistuen* tarkoitus on korvata asumisesta aiheutuvia menoja pienituloisille eläkkeensaajille. Vuoden 2014 loppuun asti asumistukeen olivat oikeutettuja 65 vuotta täyttäneet Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Asumistukea saivat hakea myös 16–64-vuotiaat, jos heille maksettiin esimerkiksi jotain seuraavista eläketuoksista:

- Kelan tai työeläkelaitoksen maksama työkyvyttömyys-, työttömyys- tai leskeneläke
- sotilastapaturmalain, sotilasvammalain tai tapaturmavakuutusta tai liikennevakuutusta koskevien eri lakien perusteella maksettava täyteen työkyvyttömyyteen perustuva eläke tai leskeneläke (SOLITA-eläkkeet)
- takuueläke, jota maksetaan maahanmuuttajalle työkyvyttömyyden perusteella
- vastaava etuus ulkomailta.

Vuodesta 2015 alkaen oikeus eläkkeensaajan asumistukeen perustuu henkilön saamaan eläkkeeseen eikä hänen ikäänsä. Eläkkeensaajan asumistukeen on oikeus henkilöillä, jotka saavat esimerkiksi:

- Kelan maksamaa vanhuuseläkettä, takuueläkettä, leskeneläkettä tai työkyvyttömyyseläkettä
- työeläkelaitoksen maksamaa vanhuuseläkettä, täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai leskeneläkettä
- sotilasvammalain tai tapaturmavakuutusta taikka liikennevakuutusta koskevien eri lakien perusteella maksettavaa täyteen työkyvyttömyyteen perustuvaa eläkettä tai leskeneläkettä (SOLITA-eläkkeet)
- edellä mainittuja etuuksia vastaavaa ulkomailta maksettavaa etuutta.

Eläkkeensaajan asumistukeen ei ole oikeutta henkilöillä, joka saa pelkästään osatyökyvyttömyys- tai osa-aikeeläkettä.

Yleistä asumistukea ja eläkkeensaajan asumistukea ei makseta samanaikaisesti. Eläkkeensaajan asumistuen piiriin kuuluvat yksin asuvat eläkkeensaajan asumistukeen oikeutetut henkilöt, avio- tai avoparit, joista toisella tai molemmilla on oikeus eläkkeensaajan asumistukeen sekä sellaiset ruokakunnat, joissa kaikki jäsenet ovat oikeutettuja eläkkeensaajan asumistukeen. Muut ruokakunnat kuuluvat yleisen asumistuen piiriin.

Vuoden 2014 loppuun asti eläkkeensaajan asumistukeen oikeutettu henkilö sai valita, hakiko hän yleistä asumistukea vai eläkkeensaajan asumistukea, jos hänen kanssaan samassa taloudessa asui alle 18-vuotiaita lapsia tai muita henkilöitä kuin puoliso. Vuodesta

8.2 Bostadsbidrag för pensionstagare

Rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. *Bostadsbidraget för pensionstagare* är avsett att kompensera pensionstagare med låga inkomster för boendeutgifter. Till slutet av 2014 kunde bidraget beviljas personer som fyllt 65 år och som var stadigvarande bosatta i Finland. Bidrag kunde också sökas av personer i åldern 16–64 år som hade t.ex. någon av följande pensionsförmåner:

- sjuk-/invalidpension, arbetslöshetspension eller efterlevandepension från FPA eller en arbetspensionsanstalt
- på full arbetsoförmåga baserad pension eller efterlevandepension enligt de olika lagarna om militärolycksfall, militärskada, olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring (s.k. SOLITA-pensioner)
- garantipension som betalas till invandrare på grund av arbetsoförmåga
- motsvarande utländsk förmån.

Från och med 2015 baseras rätten till bostadsbidrag på den pension man får och inte på ens ålder. Rätt till bostadsbidrag för pensionstagare har den som får till exempel

- ålderspension, garantipension, efterlevandepension eller sjukpension från FPA
- ålderspension, full invalidpension eller efterlevandepension från en arbetspensionsanstalt
- pension eller efterlevandepension som är baserad på full arbetsoförmåga och som beviljas enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst eller de olika lagarna om olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring (s.k. SOLITA-pensioner)
- en utländsk förmån som motsvarar någon av ovan nämnda förmåner.

Den som har enbart delinvalidpension eller deltidspension har inte rätt till bostadsbidrag för pensionstagare.

Allmänt bostadsbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare betalas inte samtidigt. Av bostadsbidraget för pensionstagare omfattas ensamboende personer som har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare, gifta par och sambor, om den ena eller bägge har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare samt hushåll där alla medlemmar har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. Övriga hushåll omfattas av det allmänna bostadsbidraget.

Till slutet av 2014 fick den som hade rätt till bostadsbidrag för pensionstagare välja mellan allmänt bostadsbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare om det i samma hushåll bodde barn under 18 år eller andra personer än maken. Från början av 2015 slopades rätten att

2015 alkaen valintaoikeus yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen välillä poistui. Esimerkiksi kaikki lapsiperheet voivat hakea vain yleistä asumistukea.

Tuen määrä. Tuen suuruuteen vaikuttavat asumismenot, perhesuhteet sekä henkilön omat ja puolison tulot ja omaisuus.

Asumismenot. Eläkkeensaajan asumistukena maksetaan 85 % omavastuun ylittävistä huomioon otettavista asumismenoista. Omavastuuosuus muodostuu perus- ja lisäomavastuusta. Perusomavastuu on kaikilla asumistuensaajilla samansuuruinen. Perusomavastuun lisäksi henkilölle voi tulla lisäomavastuuta, joka on 40 % siitä tulojen osasta, joka ylittää lisäomavastuulle säädetyn tulorajan.

Eläkkeensaajan asumistuen omavastuurajat olivat vuonna 2014:

	€/vuosi
Perusomavastuu	615,33
Lisäomavastuun tulorajat	
Yksin asuva	8 746
Parisuhteessa	
Puoliso ei saa asumistukea	12 820
Puoliso saa asumistukea	14 048

Asumismenot otetaan huomioon vain valtioneuvoston vuosittain vahvistamaan enimmäismäärään asti. Enimmäismäärät on porrastettu kolmeen eri ryhmään asunnon sijaintikunnan mukaan. Enimmäismäärä on korkeampi, jos perheeseen kuuluu alle 18-vuotiaita lapsia.

Asumismenoiksi luetaan asunnon vuokra tai vastike, asumispalveluyksikön palvelumaksun asumismenosoosuus tai omakotitalon hoitomenot, omistusasunnon lainojen korot tai asumisoikeus- tai osaomistusasunnon hankkimiseksi otettujen lainojen korot sekä tontin vuokra. Jos lämmitys- ja vesikustannukset eivät sisälly asunnon vuokraan tai vastikkeeseen eikä vuokran tai vastikkeen yhteydessä makseta kiinteää vesimaksua, nämä kustannukset otetaan huomioon valtioneuvoston vuosittain vahvistamien kustannusten mukaan.

Tulojen ja omaisuuden vaikutus. Eläkkeensaajan asumistuen suuruuteen vaikuttavat lähes kaikki henkilön omat ja puolison jatkuvasti tai vuosittain toistuvasti saamat tulot kuten työeläkkeet, työtulot, työttömyyspäivärahat ja pääomatulot. Tiettyjä sosiaalietuuksia ei kuitenkaan oteta tulona huomioon. Vuositulona otetaan huomioon myös osa (8 %) säädetyn määrän ylittävistä omaisuudesta. Omassa käytössä olevaa asuntoa ei oteta huomioon omaisuutena.

väljä mellan allmänt bostadsbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare. Så kan t.ex. alla barnfamiljer ansöka om enbart allmänt bostadsbidrag.

Belopp. På bidragets belopp inverkar boendeutgifterna och familjeförhållandena samt personens egna och makens inkomster och förmögenhet.

Boendeutgifter. I bostadsbidrag för pensionstagare betalas 85 % av de boendeutgifter som ska beaktas och som överstiger självrisken. Självrisken består av en bas-självrisk och en tilläggssjälvrisk. Bassjälvrisken är lika stor för alla. Förutom bassjälvriskdelen kan personen ha en tilläggssjälvriskdel som är 40 % av den inkomst som överstiger den inkomstgräns som fastställts för tilläggssjälvrisken.

Bostadsbidrag för pensionstagare, självriskgränser 2014:

	€/år
Bassjälvrisk	615,33
Inkomstgränser för tilläggssjälvrisk	
Ensamboende	8 746
Parförhållande	
Maken har inte bostadsbidrag	12 820
Maken har bostadsbidrag	14 048

Boendeutgifterna beaktas bara upp till det maximibelopp som statsrådet fastställer årligen. Maximibeloppen är indelade i tre kategorier alltefter den kommun där bostaden är belägen. Maximibeloppet är högre om det i familjen finns barn under 18 år.

Som boendeutgifter räknas hyra eller vederlag för bostad, boendeutgiftsandel av serviceavgift i boendeserviceenhet, underhållsutgifter för egnahemshus och låneräntor för ägarbostad eller räntor på lån för anskaffning av bostadsrätts- eller delägarbostad samt tomthyra. Om kostnaderna för uppvärmning och vatten inte ingår i hyran eller vederlaget och ingen fast vattenavgift betalas i samband med hyran eller vederlaget, beaktas dessa enligt de kostnader som årligen fastställs av statsrådet.

Inkomster och förmögenhet. Beloppet av bostadsbidrag för pensionstagare påverkas av så gott som alla fortgående eller årligen återkommande inkomster som pensionstagaren och dennes make har, såsom arbetspensioner, arbetsinkomster, arbetslöshetsdagpenningar och kapitalinkomster. Vissa sociala förmåner beaktas emellertid inte som inkomst. Som årsinkomst beaktas även en del (8 %) av förmögenhet utöver föreskrivet belopp. En bostad i eget bruk beaktas inte som förmögenhet.

142. Eläkkeensaajan asumistuki 1995–2014
Bostadsbidrag för pensionstagare 1995–2014
Housing allowance for pensioners, 1995–2014

Vuosi År Year	Maksetut asumistuet, milj. € Utbetalda bostadsbidrag, milj. € Total expenditure, € million	Asumistuki, €/kk Bostadsbidrag, €/mån. Housing allowance, €/month		Asumismenot, €/kk Boendutgifter, €/mån. Housing costs, €/month		Asumismenot ruokakunnan tuloista, % Boendutgifter i % av hushållets inkomster Housing costs as a % of household income		Asumistuen osuus asumismenoista, % Bidragets andel av boendutgifterna, % Housing allowance as a % of housing costs
		Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2014 rahana 2014 års penningvärde 2014 prices	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2014 rahana 2014 års penningvärde 2014 prices	Ilman tukea Utan bidrag Without allowance	Tuen jälkeen med bidrag With allowance	
		Joulukuu – December – December						
1995	179,7	94,23	129,75	202,04	278,21	46,6
1996	187,0	97,96	133,81	210,79	287,94	36,7	19,7	46,5
1997	195,3	102,07	136,77	219,57	294,22	34,9	18,7	46,5
1998	207,0	106,87	142,03	229,34	304,79	34,0	18,1	46,6
1999	219,3	111,69	145,53	238,99	311,40	34,7	18,5	46,7
2000	229,7	116,17	146,26	248,64	313,04	35,4	18,9	46,7
2001	246,0	122,67	151,99	262,77	325,57	36,1	19,3	46,7
2002	258,5	127,80	155,79	275,96	336,40	36,5	19,6	46,3
2003	269,6	133,00	161,06	288,25	349,07	37,1	20,0	46,1
2004	283,4	138,27	166,75	298,91	360,49	37,8	20,3	46,3
2005	299,6	143,85	171,76	310,31	370,51	38,6	20,7	46,4
2006	316,9	149,50	174,62	321,73	375,78	39,3	21,1	46,5
2007	333,9	156,36	178,09	335,41	382,03	40,1	21,4	46,6
2008	349,3	162,20	178,42	354,15	389,57	40,3	21,9	45,8
2009	370,1	170,48	188,55	376,90	416,85	40,5	22,2	45,2
2010	393,3	179,63	193,10	392,81	422,27	41,3	22,4	45,7
2011	420,2	189,09	197,60	409,92	428,37	42,0	22,6	46,1
2012	441,5	196,06	200,18	428,54	437,54	41,9	22,7	45,8
2013	468,0	204,90	205,92	448,95	451,19	42,1	22,9	45,6
2014	497,9	214,39	214,39	466,09	466,09	42,6	23,0	46,0
2014								
Vuokra-asunto – Hyresbostad – Rental home	455,8	225,02	225,02	483,87	483,87	43,9	23,5	46,5
Omistusasunto – Ägarbostad – Owner-occupied home	20,3	103,72	103,72	280,80	280,80	27,9	17,6	36,9

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

143. Eläkkeensaajan asumistuen saajat 1995–2014

Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare 1995–2014

Recipients of housing allowance for pensioners, 1995–2014

31.12. Year-end	Asumistukea saaneet henkilöt – Personer med bostadsbidrag – <i>Persons receiving housing allowance</i>								Asunnon koko, m ² ²⁾ Bostadens storlek, m ² ²⁾ Size of home in sqm ²⁾
	Kaikki Samtliga All	Vuokra-asunto – Hyresbostad – <i>Rental home</i>				Omistusasunto – Ägarbostad – <i>Owner-occupied home</i>			
		Kaikki Samtliga All	Tavan- omainen Normal Ordinary	Palveluasunto ¹⁾ Servicebostad ¹⁾ Assisted living ¹⁾	Asuntola/yömaja Internat/ natthärbärgen Dormitory/night shelter	Kaikki Samtliga All	Osakeasunto Aktiebostad Cooperative	Omakotitalo Egnahemshus One-family	
1995	157 330	118 944	110 171	38 386	20 928	17 458	46,8
1996	156 363	120 370	111 634	4 171	4 566	35 993	19 484	16 509	47,0
1997	158 567	124 317	114 838	4 578	4 902	34 250	18 384	15 866	47,0
1998	160 536	127 328	117 139	4 967	5 224	33 208	17 747	15 461	47,1
1999	162 001	130 357	119 284	5 503	5 571	31 644	16 970	14 674	47,0
2000	163 223	132 795	121 008	5 957	5 830	30 428	16 361	14 067	46,9
2001	165 211	135 790	123 460	6 428	5 905	29 421	16 043	13 378	47,0
2002	165 952	138 271	125 416	6 943	5 912	27 681	15 257	12 424	46,9
2003	166 365	140 600	127 261	7 372	5 967	25 765	14 532	11 233	45,8
2004	168 558	144 002	130 043	7 800	6 160	24 556	14 038	10 518	46,6
2005	171 643	148 021	133 627	8 261	6 133	23 622	13 837	9 785	46,2
2006	174 205	151 327	136 331	8 861	6 135	22 878	13 788	9 090	46,3
2007	173 518	152 487	133 575	13 695	5 217	21 031	13 477	7 554	46,6
2008	175 449	155 337	133 581	17 483	4 273	20 112	13 463	6 649	49,2 ³⁾
2009	177 916	158 837	134 474	20 834	3 529	19 079	13 026	6 053	49,5
2010	179 319	161 267	134 462	23 853	2 952	18 052	12 523	5 529	49,7
2011	182 138	164 633	135 069	27 096	2 468	17 505	12 494	5 011	49,8
2012	184 186	167 041	135 756	29 189	2 096	17 145	12 288	4 857	49,9
2013	187 675	170 974	137 590	31 654	1 730	16 701	12 126	4 575	50,0
2014	191 401	174 637	139 543	33 691	1 403	16 764	12 318	4 446	50,1

¹⁾ Sisältää palvelutalot, asumispalveluyksiköt, lähiomaisen luona asuvat.
Inkluderar servicehus, boendeserviceenheter, personer bosatta hos anhöriga.
Includes assisted living facilities, supported housing units and persons living with a close relative.

²⁾ Asunnon pinta-alatietoa ei rekisteröidä kaikille (esim. täysihoitolat, yömajat).
Bostadsytan registreras inte för alla (t.ex. helinackordering, natthärbärgen).
Size of home is not registered for certain types of residence (e.g., boarding houses, night shelters).

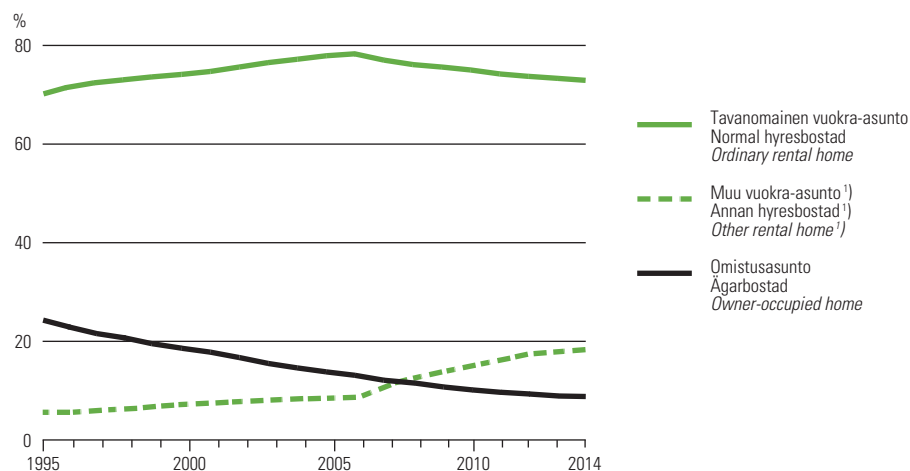
³⁾ Tilastointitavan muutos 1.1.2008.
Förändring i statistikföringssättet 1.1.2008.
The underlying statistical principles were modified on 1 January 2008.

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 58. Eläkkeensaajan asumistuki ja asunnon hallintamuoto 1995–2014**Figur 58. Bostadsbidrag för pensionstagare och besittningsform för bostaden 1995–2014**

Chart 58. Housing allowance for pensioners and type of occupancy, 1995–2014

¹⁾ Sisältää palvelutalot, asumispalveluyksiköt, lähiomaisen luona asuvat, asuntolat ja yömajat.

Inkluderar servicehus, boendeserviceenheter, personer bosatta hos anhöriga, internat och natthärbärgen.

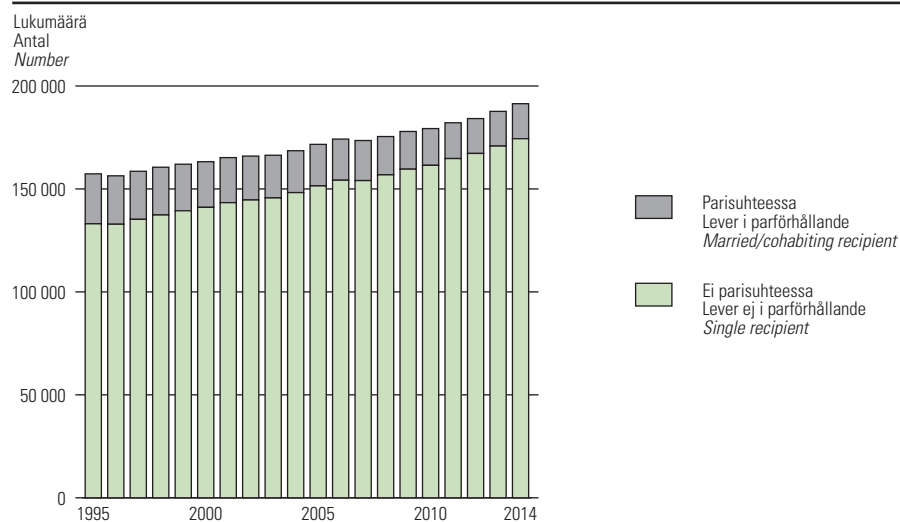
Includes assisted living facilities, supported housing units, persons living with a close relative, dormitories and night shelters.

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 59. Eläkkeensaajan asumistuen saajat perherakenteen mukaan 1995–2014**Figur 59. Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare enligt familjestruktur 1995–2014**

Chart 59. Recipients of housing allowance for pensioners by family structure, 1995–2014

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

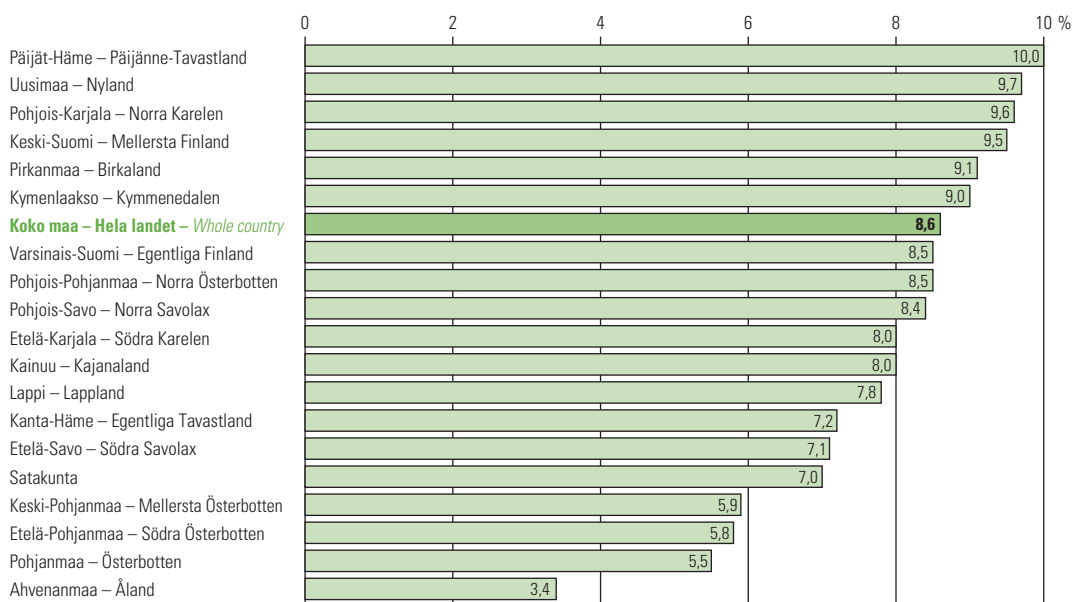
8.3 Asumistuet alueittain

Aluutilastot yleisestä asumistuesta ja eläkkeensaajan asumistuesta esitetään maakunnittain. Tilastointiperuste on asunnon sijaintikunta.

8.3 Bostadsbidragen regionvis

Regionstatistiken över det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare presenteras landskapsvis. Statistikföringen grundar sig på den kommun där bostaden är belägen.

Kuvio 60. Yleistä asumistukea saavien osuus väestöstä maakunnittain 31.12.2014
Figur 60. Mottagare av allmänt bostadsbidrag – andel av befolkningen landskapsvis 31.12.2014
Chart 60. Recipients of general housing allowance as a share of the population in region at year-end 2014

Huom. Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
 Anm. Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

144. Yleinen asumistuki maakunnittain 31.12.2014
Allmänt bostadsbidrag landskapsvis 31.12.2014
General housing allowance by region, at year-end 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Asumistukea saaneet ruokakunnat Mottagarhushåll Households receiving housing allowance			Vuoden aikana maksetut asumistuet, milj. € Under året betalda bidrag, milj. € Annual expenditure, € million	Asumistuki, €/kk ²⁾ Bostadsbidrag, €/mån. ²⁾ Housing allowance, €/month ²⁾	Asunnon koko, m ² Bostadsyta, m ² Size of home in sqm		Maan kaikki asunto-kunnat ³⁾ , % Samtliga bostadshushåll ³⁾ i landet, % All household-dwelling units ³⁾ in Finland, %
	Lukumäärä Antal Number	%	Vuokra-asunnossa asuvat, % I hyresbostad, % Rental home, %			Asumistukea saaneet Mottagare Recipients	Kaikki asutuskunnat Samtliga bostadshushåll All household-dwelling units	
	a	b	c	d	e	f	g	h
Koko maa – Hela landet	206 092	100,0	94,6	742,30	295,43	54,0	81,7	100,0
– Whole country	65 411	31,7	95,4	274,82	343,14	55,1	75,9	28,8
Uusimaa – Nyland	17 800	8,6	94,0	61,39	278,96	52,8	83,3	8,8
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	6 872	3,3	93,6	21,53	253,65	54,9	88,4	4,2
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	5 435	2,6	93,3	19,40	283,54	54,6	84,7	3,2
Pirkanmaa – Birkaland ...	21 132	10,3	95,0	77,04	290,56	51,9	80,1	9,3
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	8 877	4,3	94,5	31,38	284,75	53,4	80,2	3,9
Kymenlaakso – Kymmendalen	7 180	3,5	93,1	23,37	260,33	53,6	81,9	3,5
Etelä-Karjala – Södra Karelen	4 785	2,3	94,3	15,94	265,54	52,2	80,8	2,5
Etelä-Savo – Södra Savolax	4 669	2,3	94,5	14,98	255,11	53,7	83,6	2,9
Pohjois-Savo – Norra Savolax	9 486	4,6	94,4	31,18	264,86	52,1	81,1	4,7
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	7 378	3,6	94,0	23,84	254,37	52,7	81,2	3,1
Keski-Suomi – Mellersta Finland	11 857	5,8	95,0	41,18	276,26	51,5	81,2	5,1
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	4 744	2,3	92,9	15,40	263,65	58,1	93,5	3,4
Pohjanmaa – Österbotten	4 144	2,0	95,0	14,33	275,19	56,4	91,3	3,1
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	1 659	0,8	94,3	5,38	255,30	57,5	94,9	1,1
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	15 236	7,4	93,8	53,14	275,45	54,8	86,8	6,9
Kainuu – Kajanaland	2 764	1,3	94,1	9,09	258,87	53,0	84,0	1,5
Lappi – Lappland	6 270	3,0	94,3	22,11	269,56	54,0	84,4	3,3
Ahvenanmaa – Åland	393	0,2	94,1	1,41	281,71	62,2	96,6	0,5

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Joulukuu.

December.

December.

³⁾ Asutuskunnan muodostavat kaikki samassa asunnossa vakinaisesti kirjoilla olevat henkilöt.

Ett bostadshushåll består av alla dem som är registrerade som varaktigt boende i samma bostad.

A household-dwelling unit comprises all persons domiciled in a single home.

Lähde – Källa:

a–f SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot. – FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

g, h Tilastokeskus – Statistikcentralen.

145. Eläkkeensaajan asumistuki maakunnittain 31.12.2014
Bostadsbidrag för pensionstagare landskapsvis 31.12.2014
Recipients of housing allowance for pensioners by region, at year-end 2014

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Asumistukea saaneet henkilöt Personer med bostadsbidrag Persons receiving housing allowance			Vuoden aikana maksetut asumistuet, milj. € Under året betalda bidrag, milj. € Annual expenditure, € million	Asumistuki, €/kk ²⁾ Bostadsbidrag, €/mån. ²⁾ Housing allowance, €/month ²⁾	Asunnon koko, m ² Bostadsyta, m ² Size of home in sqm		Maan kaikki asunto-kunnat ³⁾ , % Samtliga bostadshushåll ³⁾ i landet, % All household-dwelling units ³⁾ in Finland
	Lukumäärä Antal Number	%	Vuokra-asunnossa asuvat, % I hyresbostad, % Rental home, %			Asumistukea saaneet Mottagare Recipients	Kaikki asutuskunnat Samtliga bostadshushåll All household-dwelling units	
	a	b	c	d	e	f	g	h
Koko maa – Hela landet –								
<i>Whole country</i>	191 401	100,0	91,2	497,9	214,39	50,1	81,7	100,0
Uusimaa – Nyland	44 508	23,3	93,6	128,1	247,24	48,8	75,9	28,8
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	15 753	8,2	89,5	38,1	207,49	50,9	83,3	8,8
Satakunta	8 393	4,4	90,8	19,6	197,13	51,7	88,4	4,2
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	6 380	3,3	90,0	16,0	214,17	49,8	84,7	3,2
Pirkanmaa – Birkaland	17 157	9,0	90,4	42,7	216,92	49,5	80,1	9,3
Päijät-Häme – Päijänne Tavastland	9 150	4,8	90,7	22,8	213,98	49,7	80,2	3,9
Kymenlaakso – Kymmenedalen	8 004	4,2	91,4	18,6	198,06	49,1	81,9	3,5
Etelä-Karjala – Södra Karelen	5 508	2,9	92,0	13,3	203,48	48,8	80,8	2,5
Etelä-Savo – Södra Savolax	7 426	3,9	90,8	17,0	194,75	49,3	83,6	2,9
Pohjois-Savo – Norra Savolax	11 517	6,0	89,1	27,2	200,57	49,7	81,1	4,7
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	7 577	4,0	89,2	17,3	194,90	50,0	81,2	3,1
Keski-Suomi – Mellersta Finland	10 306	5,4	90,7	24,7	205,52	49,5	81,2	5,1
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	7 224	3,8	91,3	16,3	192,06	53,6	93,5	3,4
Pohjanmaa – Österbotten	4 802	2,5	91,3	10,9	194,20	53,2	91,3	3,1
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	2 299	1,2	91,4	5,1	187,01	54,4	94,9	1,1
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	13 699	7,2	91,0	33,7	210,27	51,8	86,8	6,9
Kainuu – Kajanaland	3 738	2,0	89,8	8,3	189,65	49,8	84,0	1,5
Lappi – Lappland	7 516	3,9	91,5	18,4	210,53	52,4	84,4	3,3
Åhvenanmaa – Åland	444	0,2	95,7	1,0	187,15	52,6	96,6	0,5

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Joulukuu.
December.
December.

³⁾ Asutuskunnan muodostavat kaikki samassa asunnossa vakinaisesti kirjoilla olevat henkilöt.
Ett bostadshushåll består av alla dem som är registrerade som varaktigt boende i samma bostad.
A household-dwelling unit comprises all persons domiciled in a single home.

Lähde – Källa:

a–f SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot. – FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.
g, h Tilastokeskus – Statistikcentralen.

9 | Kelan opintoetuudet FPA:s studieförmåner

2014

- Opintotuki
Studiestöd
 - Opintoraha
 - Studiepenning
 - Asumislisä
 - Bostadstillägg
 - Opintolainan valtioneuvoston takaus
 - Statsgaranti för studielån
 - Korkoavustus
 - Räntebidrag
 - Opintolainahyvitys
 - Studielånskompensation
 - Opintolainavähennys
 - Studielånsavdrag
 - Ateriatuki
 - Måltidsstöd
- Koulumatkatuki
Stöd för skolresor
- Aikuiskoulutustuen lainatakaus
Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd

Opintotukijärjestelmän tarkoitus on turvata päätoimisesti opiskelevan henkilön toimeentulo opintojen aikana. Opintotuesta säädetään opintotukilaissa ja siihen liittyvissä muissa säädöksissä. Opintotuen toimeenpano kuuluu Kelan tehtäviin. Sen kehitystä selostetaan liitteessä 7.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Syftet med studiestödet är att trygga försörjningen under studietiden för personer som studerar på heltid. Om studiestöd stadgas i lagen om studiestöd och tillhörande författningar. FPA har hand om skötseln av studiestödet. Studiestödets utveckling refereras i bilaga 7.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

9.1 Opintotuki

Opintotukea voidaan myöntää kotimaassa opiskelevalle Suomen kansalaiselle. Muun maan kansalainen voi saada opintotukea, jos hänen oleskelunsa Suomessa on vakinaista ja oleskelun peruste muu kuin opiskelu (tästä on eräitä poikkeuksia).

Ulkomailla opiskelevalle myönnetään opintotukea, jos vastaavat opinnot Suomessa oikeuttavat tukeen tai opinnot sisältyvät Suomessa suoritettavaan tutkintoon. Opintotuki voidaan myöntää kokonaan ulkomailla suoritettavaan tutkintoon ainoastaan Suomen, EU- tai Eta-maan tai Sveitsin kansalaiselle ja hänen perheenjäsenelleen sillä edellytyksellä, että henkilö on asunut Suomessa vähintään kahden vuoden ajan opintojen alkamista edeltäneiden viiden vuoden aikana ja että oleskelu ulkomailla on tilapäistä. Ulkomaan kansalaisen on lisäksi täytettävä tiettyjä lisäehtoja saadakseen tukea ulkomailla suoritettavaan tutkintoon.

Opintotuen määriin ja ehtoihin tuli runsaasti muutoksia 1.8.2014. Muutokset on selostettu pääpiirteissään liitteessä 7.

Oikeus opintotukeen. Opintotukea voi saada oppilaitokseen hyväksytty, päätoimisesti opiskeleva henkilö, joka edistyy opinnoissaan ja on taloudellisen tuen tarpeessa.

Opintotukea myönnetään peruskoulun jälkeisiin opintoihin, jotka kestävät yhtäjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta. Tukeen oikeuttavat:

- lukio-opinnot
- ammatillinen peruskoulutus ja lisäkoulutus
- korkeakoulututkinnon tai ammatillisen täydennyskoulutusohjelman suorittaminen
- muut erikseen säädetty opinnot.

Tietyt etuudet estävät opintotuen saannin. Tukea ei myönnetä, jos opiskelija saa esimerkiksi eläkettä (pl. perhe-eläke), kuntoutusrahaa, työttömyysturvaa, koulu-

9.1 Studiestöd

Studiestöd kan beviljas finska medborgare som studerar i Finland. Andra än finska medborgare kan få studiestöd om de vistas permanent i Finland och grunden för vistelsen är en annan än studier (med vissa undantag).

Studiestöd beviljas för studier utomlands om motsvarande studier i Finland berättigar till stöd eller om de ingår i en examen som avläggs i Finland. För en examen som i sin helhet avläggs utomlands kan studiestöd beviljas enbart den som är finsk medborgare, medborgare i ett EU- eller EES-land eller schweizisk medborgare och dennes familjemedlemmar, om personen i fråga har haft en permanent hemort i Finland i minst två år under de fem åren närmast före studierna och utlandsvistelsen är tillfällig. Utländska medborgare ska även uppfylla vissa tilläggsvillkor för att få stöd för examen som avläggs utomlands.

Många ändringar gällande studiestödsbelopp och -villkor trädde i kraft 1.8.2014. En redogörelse för dessa i huvuddrag finns i bilaga 7.

Rätt till studiestöd. Studiestöd kan beviljas den som godkänts för studier vid en läroanstalt, studerar på heltid, har framgång i studierna och är i behov av ekonomiskt stöd.

Studiestöd beviljas för studier som bedrivs efter grundskolan och som varar i minst två månader utan avbrott. Studier som berättigar till understöd:

- gymnasiestudier
- yrkesinriktad grundutbildning och tilläggsutbildning
- fullgörande av högskoleexamen eller ett yrkesinriktat fortbildningsprogram.
- andra särskilt fastställda studier.

Vissa förmåner utgör hinder för beviljande av studiestöd. Studiestöd beviljas inte den som t.ex. har pension (utom familjepension), rehabiliteringspenning, arbetslöshets-

tuspäivärahaa, vuorottelukorvausta tai aikuiskoulutustukea, jonka saaminen ei kuitenkaan estä opintolainan valtiontakausta. Opintotukea ei myönnetä myöskään, jos henkilö suorittaa oppisopimuskoulutusta taikka varusmies- tai siviilipalvelusta. Myös vastaavat etuudet ulkomailta saatuna estävät opintotuen saannin.

Opintotuen kesto. Opintotukea maksetaan yleensä yhdeksältä kuukaudelta lukuvuodessa. Lukio-opintoja lukuun ottamatta tuen voi saada myös päätoimisiin kesäopintoihin. Pääsäännön mukaan opintotuen voi saada kalenterikuukaudelta, jossa on vähintään 18 opintotukeen oikeuttavaan aikaan kuuluvaa päivää.

Korkeakouluopinnoissa tutkintokohtainen enimmäistukiaika määräytyy suoritettavan tutkinnon laajuuden mukaan. Yhden lukuvuoden eli 60 opintopisteen opinnot oikeuttavat yhdeksän kuukauden tukeen. Enimmäistukiaika on näin laskettu tukiaika lisätynä viidellä tukikuukaudella (10 tukikuukaudella, jos opiskelija on aloittanut ensimmäiset korkeakouluopintonsa ennen 1.8.2014).

Ammatillisessa koulutuksessa opintotukea voi saada opintojen laajuutta vastaavaksi ajaksi. Lukiossa opintotuki myönnetään kolmeksi ensimmäiseksi opiskeluvuodeksi opintojen alkamisesta lukien. Tämän tukiajan jälkeen opintotukea voi saada samoihin opintoihin enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Kun säännönmukainen opiskeluaika on päättynyt, opintotukea voidaan myöntää enintään 12 kuukauden ajaksi. Säännönmukainen opiskeluaika on lukiokoulutuksessa neljä vuotta, ammatillisessa perustutkinnossa opintojen laajuutta vastaava aika lisätynä yhdellä vuodella ja muussa koulutuksessa opintojen laajuuden tai opetussuunnitelman mukainen suoritus aika.

Yhden korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen opiskelija voi saada käyttöönsä lisätukikuukausia, jotka hän voi käyttää jatko-opintoihin tai muihin korkeakouluopintoihin. Opintotukea voi saada korkeakouluopintoihin yhteensä enintään 64 kuukautta (70 kuukautta, jos opiskelija on aloittanut uudet korkeakouluopintonsa ennen 1.8.2014). Toisen asteen opintoihin myönnettävää kokonaistukiaikaa ei ole rajoitettu, eikä niihin käytetty opintotuki lyhennä korkeakouluopintojen opintotukiaikaa.

Opintotukietuudet

Opintotuki koostuu *opintorahasta*, *asumislisästä* ja *opintolainan valtiontakauksesta*. Pienituloiselle voidaan myöntää *korkoavustusta* opintolainojen korkojen maksuun. Korkeakouluopiskelijoiden ruokailua tuetaan *ateriatuella*.

Lukuvuonna 2014/2015 ensimmäiset korkeakoulututkinto-opintonsa aloittaneet ja määräajassa tutkinnon

förmåner, utbildningsdagpenning, alterneringsersättning eller vuxenutbildningsstöd, som dock inte utgör ett hinder för statsgaranti för studielån. Studiestöd beviljas inte personer som deltar i läroavtalsutbildning eller fullgör sin beväring- eller civiltjänst. Också motsvarande förmåner från utlandet utgör hinder för studiestöd.

Utbetalningstid. Studiestöd betalas i regel för nio månader per läsår. Stöd kan också beviljas för studier på heltid under sommarmånaderna, men detta gäller inte gymnasiestudier. I regel kan man få studiestöd för en kalendermånad om den innefattar minst 18 dagar som berättigar till studiestöd.

När det gäller högskolestudier fastställs maximistödtiden enligt examens omfattning. Studier som motsvarar ett läsår, dvs. 60 studiepoäng, berättigar till nio månaders stöd. Maximistödtiden är den på detta sätt beräknade stödtiden plus fem stödmånader (eller 10 stödmånader om den studerande inlett sina första högskolestudier före 1.8.2014).

I fråga om yrkesutbildning kan studiestöd beviljas för den tid som motsvarar studiernas omfattning. Vid gymnasiestudier beviljas stödet för de första tre studieåren (räknat från studiestarten). Efter detta kan studiestöd beviljas för samma studier högst för ett läsår åt gången. Efter det att den normala studietiden är slut kan studiestöd beviljas för högst 12 månader. Den normala studietiden är fyra år vid gymnasiestudier, vid grundläggande yrkesexamen den tid som motsvarar studiernas omfattning utökad med ett år och vid annan utbildning den tid det tar att slutföra studierna enligt studiernas omfattning eller läroplanen.

Då den studerande har avlagt en högskoleexamen kan han eller hon beviljas tilläggsstödmånader som kan användas för fortsatta studier eller andra högskolestudier. Studerande kan få studiestöd för högskolestudier för totalt 64 månader (eller 70 månader om de nya högskolestudierna inlett före 1.8.2014). Den totala stödtiden för studier på andra stadiet är inte begränsad och studiestöd som använts för sådana studier förkortar inte heller stödtiden för högskolestudier.

Studiestödsförmåner

Studiestödet består av *studiepenning*, *bostadstillägg* och *statsgaranti för studielån*. Låginkomsttagare kan beviljas *räntebidrag* för betalning av räntor på studielån. Måltider för högskolestuderande subventioneras med *måltidsstöd*.

De som inlett sina första högskolestudier läsåret 2014/2015 och som avlagt examen inom föreskriven

suorittaneet voivat saada *opintolainahyvityksen* eli Kelan maksaman opintolainan lyhennyksen. Aiemmin aloittaneet voivat saada *opintolainavähennyksen* verotuksessa mutta vain, jos opinnot on aloitettu lukuvuonna 2005/2006 tai sen jälkeen.

Opintoraha

Opintorahan määrään vaikuttavat opiskelijan ikä, asumuoto, siviilisääty, oppilaitos, taloudellinen tilanne ja korkeakouluopinnoissa opintojen aloitusajankohta. Alle 17-vuotiaat opiskelijat kuuluvat lapsilisän saajiin eivätkä siksi ole oikeutettuja opintorahaan.

Opintorahan perusmäärä lukuvuonna 2014/2015:

	Toinen aste, €/kk	Korkea-koulu, ¹⁾ €/kk	Korkea-koulu, ²⁾ €/kk
Vanhempansa luona asuva			
alle 20-vuotias	38,50	55,72	61,80
20 v täyttänyt	81,04	123,59	136,76
Itsenäisesti asuva			
alle 18-vuotias	101,31	146,89	163,10
18 v täyttänyt	249,21	301,89	335,32
Avioliitossa oleva tai elatusvelvollinen	249,21	301,89	335,32

¹⁾ Ensimmäiset korkeakouluopinnot aloitettu ennen 1.8.2014.

²⁾ Ensimmäiset korkeakouluopinnot aloitettu 1.8.2014 tai sen jälkeen.

Jos opiskelija asuu vanhemmaltaan vuokraamassaan tai tämän omistamassa asunnossa, joka on samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto, opintoraha maksetaan samansuuruisena kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle.

Opintorahan määrään vaikuttavat opiskelijan omat tulot ja tietyissä tapauksissa hänen vanhempiensa tulot.

Opiskelijan omien tulojen vaikutus. Opiskelijan omat tulot huomioidaan tarveharkinnassa koko kalenterivuoden ajalta. Opiskelijalla saa opintotukietuuksien lisäksi olla muita tuloja tietty määrä kalenterivuodessa. Tuloiksi lasketaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä apurahat. Vuosituloraja määräytyy sen mukaan, monelta-ko kuukaudelta opiskelija on nostonut opintotukea: jokaista opintoraha- tai asumislisäkuukautta kohti muita tuloja voi olla 660 euroa ja jokaista tuetonta kuukautta kohti 1 970 euroa. Opiskelija voi ansaita tulonsa milloin vain kalenterivuoden aikana. Ennen opintojen aloittamista tai opintojen päättymisen jälkeen saatuja tuloja ei oteta huomioon siltä osin kuin tuloraja ylittyisi niiden perusteella.

tid kan få *studielånskompensation*, dvs. en amortering på studielånet som FPA betalar. De som inlett sina studier tidigare kan få *studielånsavdrag* i beskattningen men endast om studierna inletts läsåret 2005/2006 eller senare.

Studiepenning

Studiepenningens belopp beror på den studerandes ålder, boendeform, civilstånd, läroanstalt, ekonomiska situation och, när det gäller högskolestudier, tidpunkten för inledande av studier. Studerande under 17 år omfattas av barnbidraget och är därför inte berättigade till studiepenning.

Studiepenningens grundbelopp läsåret 2014/2015:

	Andra stadiet, €/mån.	Högskola, ¹⁾ €/mån.	Högskola, ²⁾ €/mån.
Bor hos sin förälder			
under 20 år	38,50	55,72	61,80
från 20 år	81,04	123,59	136,76
Bor självständigt			
under 18 år	101,31	146,89	163,10
från 18 år	249,21	301,89	335,32
Gifta eller försörjningspliktiga studerande	249,21	301,89	335,32

¹⁾ De första högskolestudierna har inletts före 1.8.2014.

²⁾ De första högskolestudierna har inletts 1.8.2014 eller senare.

En studerande som bor i en bostad som han hyr av sin förälder, eller som föräldern äger och som finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad, får i studiepenning det belopp han skulle få om han bodde hos sin förälder.

På studiepenningsbeloppet inverkar den studerandes egna och i vissa fall föräldrarnas inkomster.

Inverkan av den studerandes egna inkomster. Vid behovsprövningen beaktas den studerandes egna inkomster för hela kalenderåret. Utöver studiestödsförmånerna får en studerande ha andra inkomster upp till ett visst belopp per kalenderår. Som inkomster betraktas skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster samt stipendier. Årsinkomstgränsen fastställs på basis av hur många månader den studerande lyft studiestöd: för varje studiepenning- eller bostadstilläggsmanad får den studerande ha 660 euro i övriga inkomster och för varje månad utan stöd 1 970 euro. Inkomsterna får tjänas in när som helst under kalenderåret. Inkomster som förvärvas innan studierna inleds eller sedan de avslutats beaktas inte till den del inkomstgränsen skulle överskridas på grund av dem.

Opiskelijan on itse huolehdittava, etteivät hänen vuoden aikana ansaitsemansa tulot ylitä tuloarajaa. Opiskelija voi säädellä vuositulorajansa seuraavasti:

- hän ei hae tukea kaikille opiskelukuukausille,
- hän peruu myönnetyn tuen haluamiltan kuukausilta tai
- hän oma-aloitteisesti palauttaa saamansa tuen.

Opiskelijan oikeus maksettuun tukeen tarkistetaan vuosittain verotuksen valmistumisen jälkeen. Opiskelijan tuloja verrataan opiskelijan vuositulorajaan. Jos tuloaraja ylittyy, opintorahaa ja asumislisää peritään takaisin. Takaisinperintä ei palauta korkeakouluopiskelijan tuki-kuukausia uudelleen käytettäväksi.

Kun tulot ylittävät vuositulorajan, Kela perii ylityksen jokaista alkavaa 1 310:tä euroa kohden takaisin yhden kuukauden opintorahan ja asumislisän. Etuuksia ei kuitenkaan peritä takaisin, jos ylitys on enintään 220 euroa. Takaisinperittävään määrään lisätään 15 %:n korotus.

Vanhempien tulojen vaikutus. Vanhempien tulot vaikuttavat perheettömän alle 20-vuotiaan toisen asteen opiskelijan opintorahan suuruuteen. Jos opiskelija asuu vanhempansa luona tai on alle 18-vuotias, vanhempien yhteenlasketut vuositulot pienentävät opintotukea, jos ne ovat vähintään 41 810 euroa, ja estävät opintotuen saamisen, jos ne ovat vähintään 61 000 euroa. Jos opiskelija asuu muualla kuin vanhempansa luona ja on 18–19-vuotias, vanhempien yhteenlasketut vuositulot pienentävät opintorahan määrää, jos ne ovat vähintään 54 010 euroa, ja estävät opintorahan saamisen, jos ne ovat vähintään 73 200 euroa. Tuloilla tarkoitetaan puhtaita ansio- ja pääomatuloja. Jos vanhemmat ovat pienituloisia, opintoraha voidaan myöntää korotettuna sillä edellytyksellä, että opiskelija asuu itsenäisesti ja on alle 18-vuotias tai asuu vanhempansa luona.

Opintoraha on veronalaista tuloa. Siitä peritään 10 %:n ennakonpidätys, jos opintoraha on 170 €/kk tai enemmän. Opintorahavähennyksen ansiosta opiskelija ei kuitenkaan joudu maksamaan opintorahasta veroa, jos hänellä ei ole vuoden aikana muita veronalaisia tuloja.

Asumislisä

Asumislisää voivat saada Suomessa tai ulkomailla opiskelevat opiskelijat, jotka asuvat vuokra- tai asumisoikeusasunnossa. Asumislisään ei ole oikeutta opiskelijalla, joka

- asuu vanhempansa luona
- asuu oman tai puolison lapsen kanssa
- asuu puolison omistamassa asunnossa tai
- on oikeutettu oppilaitoksen maksuttomaan asuntolapaikkaan.

Den studerande ska själv se till att de inkomster som intjänas under året inte överskrider inkomstgränsen. Han kan justera sin årsinkomstgräns genom att:

- inte söka studiestöd för samtliga studiemånader
- annullera beviljat studiestöd för de månader han önskar eller
- på eget initiativ återbetala studiestöd som han erhållit.

Rätten till utbetalat studiestöd kontrolleras årligen efter slutförd beskattning. Den studerandes inkomster jämförs med årsinkomstgränsen. Om inkomsterna överskrider inkomstgränsen återkrävs studiepenningen och bostadstillägget. Återkravet medför inte att den högskolestuderandes stödmånader återinförs och kan användas på nytt.

När inkomsterna överskrider årsinkomstgränsen återkräver FPA en månads studiepenning och bostadstillägg för varje påbörjad 1 310 euro som överskrider årsinkomstgränsen. Om den överskjutande delen är högst 220 euro återkrävs ingenting. Det belopp som återkrävs höjs med 15 procent.

Inverkan av föräldrarnas inkomster. Föräldrarnas inkomster inverkar på studiepenningen för studerande på andra stadiet som inte fyllt 20 år och som inte har familj. Om den studerande bor hos sin förälder eller är under 18 år minskar föräldrarnas totala årsinkomster studiestödet om de uppgår till minst 41 810 euro, och om de uppgår till minst 61 000 euro betalas inget studiestöd alls. Om den studerande bor någon annanstans än hos sin förälder och är 18–19 år minskar föräldrarnas totala årsinkomster studiepenningen om de uppgår till minst 54 010 euro, och om de uppgår till minst 73 200 euro betalas ingen studiepenning alls. Med inkomster avses förvärvs- och kapitalinkomster efter naturliga avdrag. Om föräldrarna har låga inkomster, kan förhöjd studiepenning beviljas förutsatt att den studerande bor självständigt och är under 18 år eller bor hos sina föräldrar.

Studiepenningen är skattepliktig inkomst. På studiepenningen innehålls 10 procent i förskottsskatt om studiepenningen är 170 euro per månad eller mera. På grund av studiepenningsavdraget behöver den studerande dock inte betala någon skatt på studiepenningen om han eller hon inte har andra skattepliktiga förvärvsinkomster under året.

Bostadstillägg

Bostadstillägg kan utbetalas till studerande som studerar i Finland eller utomlands och som bor i en hyres- eller bostadsrättsbostad. Rätt till bostadstillägg har inte en studerande som

- bor hos sin förälder
- bor med sitt eget eller makens barn
- bor i en bostad som ägs av maken eller
- har rätt till fri internatplats vid läroanstalten.

Oman tai puolison lapsen kanssa asuva voi kuitenkin saada asumislisän, jos asunto on opiskelun vuoksi vuokrattu ja sijaitsee toisella paikkakunnalla kuin perheen vakituinen asunto.

Jos opiskelijalla ei ole oikeutta opintotuen asumislisään, hän voi hakea Kelasta yleistä asumistukea.

Asumislisä on 80 % hyväksyttävistä kuukausittaisista asumismenoista. Menot otetaan huomioon 252 euroon asti, joten suurin maksettava asumislisä on 201,60 €/kk. Jos asumismenot ovat alle 33,63 €/kk, asumislisää ei makseta lainkaan. Ulkomailla opiskelevan asumislisä on pääsääntöisesti 210 €/kk, mutta joissakin alhaisen vuokratason maissa asumislisän määrä on tätä pienempi.

Kun samassa asunnossa asuu useita henkilöitä, asumislisä määräytyy henkilökohtaisten asumismenojen mukaan. Jos asukkailla on yhteinen vuokrasopimus, koko asunnon asumismenot jaetaan asukkaiden kesken.

Vanhempansa omistamassa tai vanhemmaltaan vuokraamassa asunnossa asuvan opiskelijan asumislisä on enintään 58,87 €/kk.

Asumislisän määrään vaikuttavat opiskelijan omat tulot ja alle 18-vuotiaan ollessa kyseessä myös vanhempien tulot. Opiskelijan omat tulot otetaan huomioon samalla tavoin kuin opintorahan tarveharkinnassa. Vanhempien yhteenlasketut vuositulot pienentävät toisella asteella opiskelevan ja perheettömän alle 18-vuotiaan opiskelijan asumislisää, jos ne ylittävät 41 810 euroa vuodessa. Puolison tulot eivät vaikuta asumislisän määrään.

Asumislisä on veroton etuus.

Opintolainan valtiontakaus

Opiskelija, joka saa opintorahaa tai aikuiskoulutustukea, voi saada opintolainan valtiontakauksen. Tietyissä tapauksissa lainatakaus voidaan myöntää myös opiskelijalle, joka ei ole oikeutettu opintorahaan. Aikuiskoulutukseen liittyvä lainatakaus käsitellään luvussa 9.3.

Opintolainan valtiontakauksen määrät tukikuukautta kohti lukuvuonna 2014/2015:

	€/kk
Korkeakouluopiskelijat	400
Muut opiskelijat	
alle 18-vuotiaat	260
18 v täyttäneet	400
Ulkomailla opiskelevat	700

Den som bor med egna eller makens barn kan emellertid få bostadstillägg för en bostad som hyrts på grund av studier och som är belägen på en annan ort än familjens permanenta bostad.

Om en studerande inte har rätt till studiestödets bostadstillägg, kan han eller hon ansöka om allmänt bostadsbidrag hos FPA.

Bostadstillägget är 80 procent av de godtagbara boendeutgifterna per månad. Utgifter upp till 252 euro beaktas, och därmed är det största bostadstillägget 201,60 euro per månad. Om boendeutgifterna är mindre än 33,63 euro per månad betalas inget bostadstillägg. Bostadstillägget för studier utomlands är i regel 210 euro per månad; i vissa länder med låg hyresnivå är beloppet mindre.

Om det bor flera personer i samma bostad bestäms bostadstillägget enligt de personliga boendeutgifterna. Om alla har ett gemensamt hyresavtal fördelas boendeutgifterna för hela bostaden mellan samtliga hyresgäster.

Bostadstillägget för en studerande som bor i en bostad som ägs av endera föräldern eller som han hyr av denne är högst 58,87 euro per månad.

På bostadstilläggsbeloppet inverkar den studerandes egna inkomster, och även föräldrarnas inkomster om studeranden är under 18 år. Vid behovsprövningen beaktas den studerandes egna inkomster på samma sätt som när det gäller studiepenningen. Föräldrarnas sammanlagda årsinkomster minskar bostadstillägget för studerande på andra stadiet som inte fyllt 18 år och inte har familj, ifall inkomsterna överstiger 41 810 euro om året. Makens inkomster påverkar inte bostadstilläggets belopp.

Bostadstillägget är en skattefri förmån.

Statsgaranti för studielån

Studerande som har studiestöd eller vuxenutbildningsstöd kan få statsgaranti för studielån. I vissa fall kan lånegaranti beviljas trots att den studerande inte har rätt till studiepenning. Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd behandlas i avsnitt 9.3.

Statsgaranti för studielån per stödmånad läsåret 2014/2015:

	€/mån.
Högskolestuderande	400
Övriga studerande	
under 18 år	260
från 18 år	400
Studerande utomlands	700

Valtiontakaus myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan. Sitä ei myönnetä opiskelijalle, jonka aikaisemmat lainat Kela on joutunut takaaajana maksamaan tai jolla on maksuhäiriömerkintä luottotietorekisterissä, ellei takauksen myöntämiselle ole erityistä syytä.

Valtion takaamaa opintolainaa haetaan pankista. Pankki ja opiskelija sopivat keskenään korosta ja muista kuin opintotukipäätöksessä mainituista lainaehdoista.

Opintolainan korot lisätään lainan pääomaan eli pääomitetään niinä lukukausina, jolloin opiskelija saa opintotukea, ja vielä yhtenä lukukautena viimeisen opintotukilukukauden jälkeen.

Korkeakouluopiskelijat voivat nostaa lainansa kahdessa erässä lukuvuoden aikana, muissa oppilaitoksissa opiskelevat neljässä erässä. Poikkeuksellisesti esimerkiksi ulkomailla opiskelevat voivat nostaa lukuvuodeksi myönnetyn lainansa yhdessä erässä.

Jos lainansaaja laiminlyö koron tai lyhennyksen maksamisen, pankki voi vaatia lainan maksamista välittömästi kokonaisuudessaan takaisin. Jos Kela joutuu takaaajana maksamaan lainan pankille, Kela perii saatavat opiskelijalta opintotukiasetuksessa määrätyn koron kera. Saatavaan voidaan tietyin perustein myöntää maksuvapautus.

Korkoavustus

Pienituloiset voivat hakea opintolainan hoitoon korkoavustusta. Tällöin Kela maksaa erääntyvät korot ilman takaisinmaksuvelvollisuutta. Pienituloisuuden lisäksi edellytetään, että on kulunut riittävän pitkä aika siitä, kun opiskelija on viimeksi saanut opintotukea. Pienituloiseksi katsotaan opintovelallinen, jonka veronalaiset tulot ovat koron erääntymistä edeltävän neljän kuukauden aikana olleet keskimäärin enintään 1 311 €/kk. Opintovelallisen omat tai hänen luonaan asuvat puolison alaikäiset lapset nostavat tulorajaa. Puolison tulot eivät vaikuta korkoavustuksen määrään.

Asevelvollisuuttaan suorittavien opintovelallisten opintolainan korot maksetaan korkoavustuksen sijasta so-tilasavustuksena.

Opintolainahyvitys ja opintolainavähennys

Kela voi maksaa osan opintolainasta, jos opiskelija suorittaa korkeakoulututkinnon määräajassa. Kelan maksama opintolainan lyhennys eli opintolainahyvitys voi olla jopa kolmasosa opintolainan määrästä. Opintolai-

Statsgaranti beviljas för ett läsår i sänder. Studerande vars tidigare lån FPA har betalat i egenskap av borgensman beviljas dock inte statsgaranti och inte heller studerande som har betalningsanmärkningar i kreditupplysningsregistret, om det inte finns särskilda skäl för att bevilja garantin.

Statsgaranterade lån ska sökas hos banken. Banken och den studerande avtalar om räntan och andra lånevillkor som inte anges i beslutet om studiestöd.

Räntorna på studielånet läggs till lånekapitalet, dvs. kapitaliseras, under de terminer den studerande får studiestöd och ännu under en termin efter den sista termen med studiestöd.

Högskolestuderande kan lyfta sina studielån i två poster under läsåret och studerande vid andra läroanstalter i fyra poster. I undantagsfall fall kan till exempel personer som studerar utomlands lyfta det lånebelopp som beviljats för läsåret i en enda post.

Om låntagaren försummar att betala räntor eller amorteringar kan banken kräva att hela lånet omedelbart återbetalas. Om FPA i egenskap av borgensman blir tvungen att betala ett studielån till banken, återkräver FPA fordran hos den studerande med den ränta som fastställts i förordningen om studiestöd. Av särskilda skäl kan betalningsbefrielse beviljas.

Räntebidrag

Personer med låga inkomster kan ansöka om räntebidrag för skötseln av studielånet. Detta innebär att FPA betalar de räntor som förfaller utan att personen blir skyldig att återbetala dem. Utöver små inkomster förutsätts att det har förflutit en tillräckligt lång tid sedan den studerande senast hade studiestöd. Som låginkomsttagare betraktas den som har studieskulder och vars skattepliktiga inkomster under de fyra månaderna närmast före räntans förfallodatum varit högst 1 311 euro per månad i snitt. Låntagarens egna minderåriga barn eller makens minderåriga barn som bor hos låntagaren höjer inkomstgränsen. Makens inkomster inverkar inte på storleken av räntebidraget.

Låneräntorna för värnpliktiga med studielån betalas i form av militärunderstöd i stället för räntebidrag.

Studielånskompensation och studielånsavdrag

FPA kan betala en del av studielånet om den studerande avlägger högskoleexamen inom föreskriven tid. Studielånskompensationen är en amortering på studielånet som betalas av FPA, och den kan uppgå till en tredjedel

nahyvitys koskee vain korkeakouluopiskelijoita, jotka ovat aloittaneet ensimmäiset korkeakouluopintonsa 1.8.2014 tai sen jälkeen.

Jos opiskelija on aloittanut ensimmäiset korkeakouluopintonsa ennen 1.8.2014, hän voi saada opintolainavähennyksen verotuksessa. Opiskelija voi saada opintolainavähennyksen, jos hän suorittaa lukuvuonna 2005/2006 tai sen jälkeen aloitetun korkeakoulututkinnon määräajassa. Kun opiskelija tutkinnon suorittamisen jälkeen maksaa opintolainansa takaisin, hän maksaa opintolainavähennyksen verran vähemmän veroja.

Opintolainahyvitys on 40 % ja opintolainavähennys 30 % huomioon otettavan opintolainan 2 500 euroa ylittävää määräästä. Niitä ei yleensä tarvitse hakea. Tästä on eräitä poikkeuksia.

Ateriatuki

Korkeakouluopiskelijat saavat aterian alennettuun hintaan ravintoloissa, jotka ovat ateriatuen piirissä. Kela maksaa tuen opiskelijaravintolan pitäjälle, joka vähentää tuen aterian hinnasta. Ravintoloissa noudatetaan valtioneuvoston vahvistamia enimmäishintoja. Ateriatuen suuruus on ollut viime vuodet 1,94 euroa aterialta.

av studielånet. Studielånskompensationen gäller endast för högskolestuderande som inlett sina första högskolestudier 1.8.2014 eller senare.

Studerande som har påbörjat sina första högskolestudier före 1.8.2014 kan få avdrag för studielån i beskattningen. Studielånsavdrag kan beviljas studerande som avlägger högskoleexamen som påbörjats läsåret 2005/2006 eller senare inom föreskriven tid. Då den studerande efter avlagd examen betalar tillbaka sitt studielån minskar skatten med ett belopp som motsvarar studielånsavdraget.

Studielånskompensationen är 40 procent och studielånsavdraget 30 procent av det belopp som överstiger 2 500 euro av det studielån som ska beaktas. För att få dessa krävs i regel ingen separat ansökan, men det finns några undantag.

Måltidsstöd

Högskolestuderande får måltider till nedsatt pris vid restauranger som omfattas av systemet med måltidsstöd. FPA betalar stödet till den som förestår studentrestaurangen, som i sin tur drar av beloppet på priset för måltiden. Restaurangerna tillämpar de maximipriser som statsrådet fastställt. Måltidsstödet har de senaste åren varit 1,94 euro per måltid.

146. Opintotuki 1995–2014 Studiestöd 1995–2014

Student financial aid, 1995–2014

Vuoden aikana Under året <i>During the year</i>	Kaikki Samtliga <i>All</i>	Opintoraha Studiepenning <i>Study grant</i>	Aikuis- opintoraha ²⁾ Vuxenstudie- penning ²⁾ <i>Study grant for mature students²⁾</i>	Asumislisä Bostadstillägg <i>Housing supplement</i>	Opintolainojen korkotuki ³⁾ Räntestöd för studielån ³⁾ <i>Interest subsidy for student loan³⁾</i>	Opintolainojen korkoavustukset Räntebidrag för studielån <i>Interest allowance for student loan</i>	Maksetut takaus- vastuut Erlagda borgensansvars- betalningar <i>Loan guarantee payments</i>	Ateriatuki Måltidsstöd <i>Meal subsidies</i>
Milj. € – € million								
1995	614,39	401,55	33,55	102,36	38,03	6,71	25,67	6,53
1996	574,56	391,88	25,94	101,59	21,83	5,87	19,88	7,60
1997	575,25	404,92	19,14	104,28	10,44	4,77	21,91	9,39
1998	586,50	430,04	14,25	103,38	5,59	3,77	18,81	10,65
1999	586,95	434,54	12,17	101,41	3,38	3,09	20,73	11,63
2000	623,92 ¹⁾	423,78	11,64	146,17	2,08	3,08	24,18	13,52
2001	689,95 ¹⁾	428,27	8,39	209,23	1,34	3,05	26,32	14,05
2002	701,89 ¹⁾	434,09	1,69	219,62	0,81	3,23	26,69	16,69
2003	701,20 ¹⁾	440,23	-0,68	224,79	0,46	2,72	18,98	16,59
2004	705,93 ¹⁾	439,56	-0,58	227,76	0,24	2,14	19,84	19,56
2005	700,27 ¹⁾	431,96	-0,39	231,66	0,11	1,53	18,14	20,21
2006	706,22 ¹⁾	418,96	-0,23	250,59	0,04	1,41	18,13	20,64
2007	682,06 ¹⁾	405,95	-0,15	242,67	0,01	1,57	25,24 ⁴⁾	23,75
2008	701,59 ¹⁾	440,73	-0,10	241,92	0,00	1,68	22,97 ⁴⁾	24,13
2009	795,71 ¹⁾	503,83	-0,07	266,64	..	1,30	26,63 ⁴⁾	24,47
2010	806,04 ¹⁾	510,27	-0,05	274,36	..	0,54	21,80 ⁴⁾	24,63
2011	780,20 ¹⁾	491,57	-0,04	267,22	..	0,44	18,60 ⁴⁾	27,13
2012	764,10 ¹⁾	478,80	-0,03	259,72	..	0,52	21,99 ⁴⁾	27,78
2013	756,36 ¹⁾	472,56	-0,02	259,23	..	0,32	19,26 ⁴⁾	29,64
2014	777,87 ¹⁾	486,72	-0,01	266,03	..	0,20	17,24 ⁴⁾	30,23

¹⁾ Takaisinperityt opintolainojen takaussaatatavat ja takaisinperittyyn opintotukeen lisätty 15 prosentin korotus on vähennetty yhteissummasta. Summaa ei kuitenkaan ole vähennetty tukilajikohtaisista euromääristä.

Återkrävda borgensfordringar på studielån samt de förhöjningar på 15 % som betalats på återkrävt studiestöd har dragits av från det sammanlagda beloppet. Dessa har dock inte dragits av från beloppen per stödslag.

The amount recoverable on collected student loan debt and the 15 percent collection penalty have been deducted from the total amount but not from the amounts for the individual categories of financial aid.

²⁾ Lakkasi 31.12.2002.

Slopedes 31.12.2002.

Discontinued at year-end 2002.

³⁾ Korkotettujen opintolainojen valtiontakauksen voimassaolo päättyi 31.7.2008.

Statsgarantin för studielån med räntestöd upphörde att gälla 31.7.2008.

Government guarantees for interest-subsidised student loans ended on 31 July 2008.

⁴⁾ Opintolainojen uusi takausvastuujärjestelmä otettiin käyttöön toukokuussa 2007. Siitä lähtien Kelan pankeille maksamista opintolainojen takausvas-
tuista ei ole vähennetty Kelan opiskelijoilta perimiä takausvastuusaatavia.

Ett nytt system för borgensansvarsfordringar i samband med studielån togs i bruk i maj 2007. De borgensansvarsbetalningar som FPA erlagt till ban-
kerna har därefter inte längre minskats med de borgensfordringar som FPA indrivit hos de studerande.

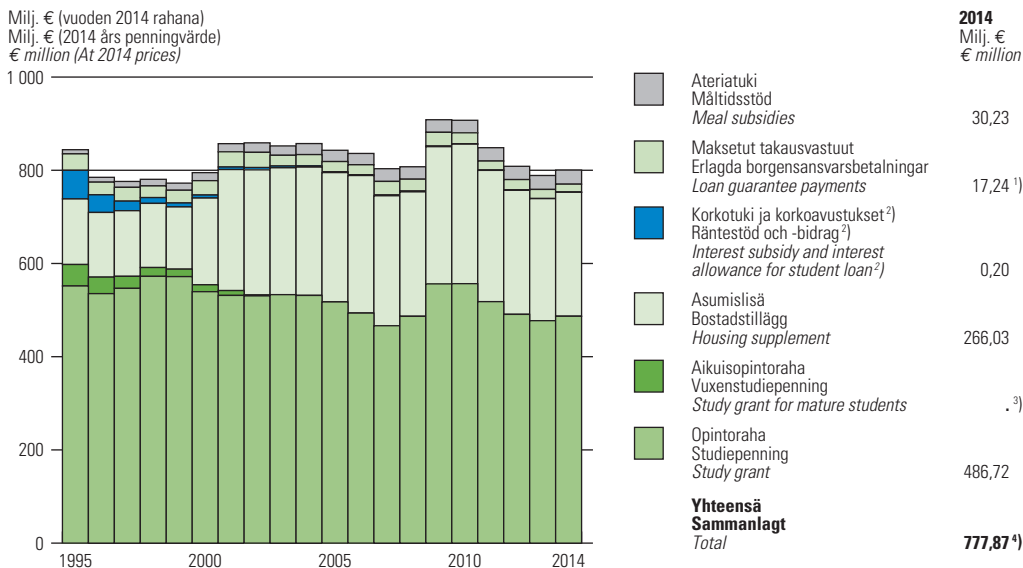
*Following the introduction of a new loan guarantee system for student loans in May 2007, loan guarantees recovered from students have no longer
been deducted from the guarantee payments made by Kela to the lending banks.*

Lähde: Kelan opintotukikeskus; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA:s studiestödscentral; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 61. Opintotuki 1995–2014**Figur 61. Studiestödet 1995–2014**

Chart 61. Student financial aid, 1995–2014

¹⁾ Ks. taul. 146 alaviite 4.
Se fotnot 4 till tabell 146.
See Table 146 footnote 4.

²⁾ Ks. taul. 146 alaviite 3.
Se fotnot 3 till tabell 146.
See Table 146 footnote 3.

³⁾ Ks. taul. 146 alaviite 2.
Se fotnot 2 till tabell 146.
See Table 146 footnote 2.

⁴⁾ Ks. taul. 146 alaviite 1.
Se fotnot 1 till tabell 146.
See Table 146 footnote 1.

Lähde: Kelan opintotukikeskus; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FPA:s studiestödscentral; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

147. Opintotuen saajat ja tuen osat 2000–2015
Studiestödstagare och stöddelar 2000–2015
Recipients of student financial aid and aid components, 2000–2015

Lukuvuoden aikana Under läsåret During academic year	Opiskelijoita opintotuen piirissä Studenter med studiestöd Students receiving financial aid		Opintotuen saajia Studiestödstagare Recipients of student financial aid	Aikuisopintotuen ¹⁾ saajia Mottagare av vuxenstudiestöd ¹⁾ Recipients of aid for mature students ¹⁾	Opintotukia, joihin sisältyi Studiestöd innefattande Payments including			
	Lukumäärä Antal Number	% 17–34-vuotiaista % av 17–34-åringar % of population aged 17–34			Opintoraha Studiepenning Study grant	Aikuisopintoraha ¹⁾ Vuxenstudiepenning ¹⁾ Study grant for mature student ¹⁾	Asumislisä Bostadstillägg Housing supplement	Opintolainan valtiontakaus Statsgaranti för studielån State guarantee for student loan
Joulukuussa I december December								
Lukuvuoden aikana – Under läsåret – During academic year								
2000/2001	301 583	25,5	297 312	4 664	290 008	4 664	175 988	131 158
2001/2002	297 499	25,3	295 890	1 818	288 262	1 818	184 611	129 631
2002/2003	298 129	25,5	298 023	271	289 894	271	189 857	124 724
2003/2004	295 825	25,6	295 825	.	289 358	.	193 406	118 761
2004/2005	292 949	25,3	292 949	.	286 168	.	194 390	117 617
2005/2006	288 068	24,8	288 068	.	281 141	.	192 738	117 840
2006/2007	283 580	24,2	283 580	.	276 856	.	188 678	114 063
2007/2008	286 092	24,2	286 092	.	281 009	.	183 901	109 199
2008/2009	290 933	24,3	290 933	.	285 903	.	185 006	107 659
2009/2010	304 591	25,2	304 591	.	299 265	.	194 608	117 051
2010/2011	300 280	24,7	300 280	.	294 522	.	193 913	121 127
2011/2012	292 269	24,0	292 269	.	287 316	.	190 520	198 223
2012/2013	288 390	23,6	288 390	.	283 171	.	188 511	197 208
2013/2014	286 526	23,4	286 526	.	281 080	.	188 930	197 055
2014/2015	288 057	23,5	288 057	.	283 197	.	191 120	201 840
Joulukuu – December – December								
2000	259 080	21,9	255 776	3 313	239 088	3 313	142 302	114 140
2001	255 944	21,8	254 511	1 434	236 887	1 434	151 006	113 182
2002	256 536	21,9	256 328	208	239 129	208	155 152	108 158
2003	248 060	21,5	248 060	.	238 300	.	157 433	97 532
2004	243 532	21,0	243 532	.	233 445	.	157 364	96 353
2005	240 179	20,6	240 179	.	230 080	.	157 016	95 542
2006	231 346	19,8	231 346	.	220 837	.	151 107	90 854
2007	230 529	19,5	230 529	.	221 118	.	145 666	86 151
2008	241 578	20,1	241 578	.	233 443	.	149 649	85 116
2009	253 993	21,0	253 993	.	244 786	.	159 201	93 095
2010	249 299	20,5	249 299	.	239 359	.	157 045	93 752
2011	239 199	19,6	239 199	.	230 685	.	150 985	162 503
2012	236 576	19,3	236 576	.	227 919	.	149 968	163 170
2013	234 648	19,1	234 648	.	225 783	.	150 333	162 870
2014	235 972	19,2	235 972	.	227 217	.	151 851	167 266

¹⁾ Lakkasi 31.12.2002.
Slopades 31.12.2002.
Discontinued at year-end 2002.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Studiestöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

148. Opintotuen saajat sukupuolen ja iän mukaan lukuvuonna 2014/2015**Studiestödstagare enligt kön och ålder läsåret 2014/2015***Recipients of financial aid for students in academic year 2014/2015 analysed by age and sex*

Ikäryhmä – Åldersgrupp – Age group	Opintotuen saajat – Mottagare av studiestöd – Aid recipients			
Sukupuoli Kön Sex	Kaikki Samtliga Total	Opintoraha Studiepenning Study grant	Asumislisä Bostadstillägg Housing supplement	Opintolainan valtiontakaus Statsgaranti för studielån State guarantee for student loan
Kaikki – Samtliga – Total.....	288 057	283 197	191 120	201 840
–17	30 486	29 112	5 933	3 723
18–19	49 511	46 682	24 249	20 365
20–24	141 346	140 929	118 143	120 722
25–29	47 161	46 984	35 235	41 913
30–39	15 063	15 014	6 472	12 015
40–	4 490	4 476	1 088	3 102
Miehet – Män – Males	128 234	126 029	83 130	88 461
Naiset – Kvinnor – Females	159 823	157 168	107 990	113 379

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.**149. Opintotuen saajat oppilaitoksittain 2000–2015****Studiestödstagare enligt läroinrättning 2000–2015***Recipients of student financial aid by educational institution, 2000–2015*

Opiskelijoita opintotuen piirissä – Studerande med studiestöd – Students receiving financial aid						
Lukuvuoden aikana Under läsåret <i>During academic year</i>	Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Yliopistot ja korkeakoulut Universitet och högskolor <i>Institutes of higher education</i>	Ammatti- korkeakoulut Yrkeshögskolor <i>Polytechnics</i>	Ammatilliset oppilaitokset ja kansanopistot Yrkesläroanstalter och folkhögskolor <i>Vocational schools and folk high schools</i>	Lukiot Gymnasier <i>Upper secondary schools</i>	Ulkomailla Utomlands <i>Foreign schools</i>
Joulukuussa I december <i>December</i>						

Lukuvuoden aikana – Under läsåret – During school year

2000/2001	301 583	80 131	85 685	96 019	34 405	5 340
2001/2002	297 499	81 725	87 073	91 224	32 491	4 986
2002/2003	298 129	84 461	87 622	90 775	30 417	4 854
2003/2004	295 825	86 156	87 253	89 495	28 364	4 557
2004/2005	292 949	86 988	87 103	88 347	26 137	4 373
2005/2006	288 068	86 751	86 172	86 522	24 153	4 470
2006/2007	283 580	85 654	84 284	85 593	23 689	4 360
2007/2008	286 092	84 227	82 674	88 551	26 213	4 427
2008/2009	290 933	81 871	82 522	92 922	29 145	4 473
2009/2010	304 591	84 867	84 753	100 144	29 864	4 963
2010/2011	300 280	83 474	83 569	98 723	29 056	5 457
2011/2012	292 269	81 801	81 554	96 136	26 930	5 848
2012/2013	288 390	80 232	81 110	94 875	25 917	6 256
2013/2014	286 526	79 634	79 986	95 094	24 959	6 853
2014/2015	288 057	79 606	80 484	95 740	24 666	7 561

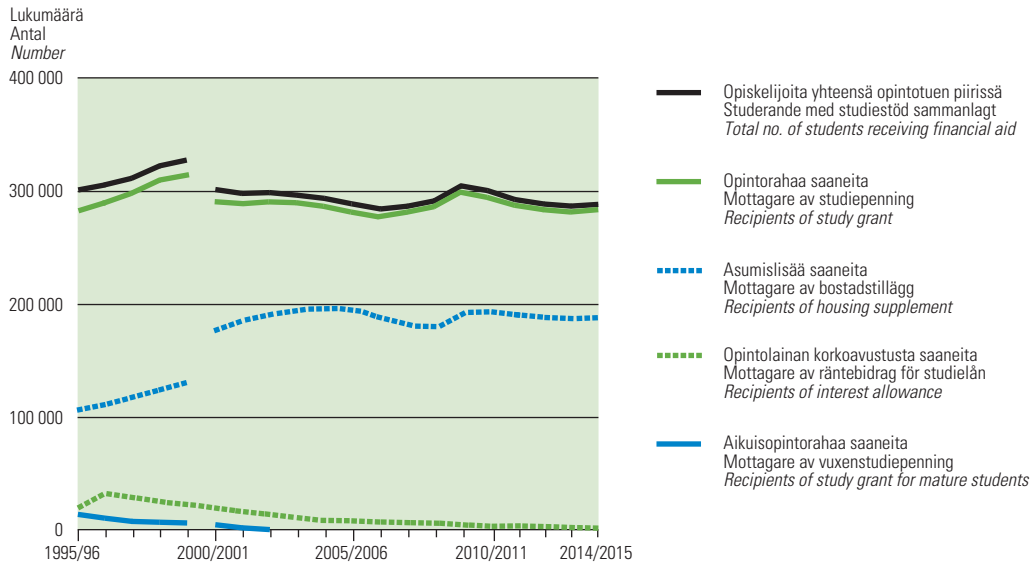
Joulukuu – December – December

2000	259 080	70 539	77 932	78 076	27 852	4 705
2001	255 944	71 667	78 809	74 639	26 516	4 343
2002	256 536	74 058	79 207	74 664	24 537	4 173
2003	248 060	72 970	76 168	72 402	22 768	3 752
2004	243 532	73 303	75 291	70 427	20 838	3 673
2005	240 179	73 657	74 373	69 045	19 316	3 788
2006	231 346	70 720	71 712	66 881	18 387	3 646
2007	230 529	68 610	69 517	68 789	19 915	3 698
2008	241 578	70 588	71 325	73 290	22 616	3 759
2009	253 993	72 112	73 605	80 542	23 706	4 080
2010	249 299	70 834	71 612	79 406	22 970	4 526
2011	239 199	67 263	68 985	76 871	21 252	4 891
2012	236 576	66 421	68 721	75 715	20 459	5 303
2013	234 648	66 007	67 634	75 381	19 718	5 967
2014	235 972	66 765	68 127	75 344	19 230	6 552

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 62. Opintotukietuuksien saajat lukuvuosina 1995/1996–2014/2015**Figur 62. Mottagare av studiestödsförmåner under läsåren 1995/1996–2014/2015**

Chart 62. Student financial aid recipients in academic years 1995/1996–2014/2015

Huom. Aikasarjan vertailukelpoisuus katkeaa lukuvuodesta 2000/2001. Tämä tekninen muutos peittyy asumislisässä sitä koskevan samanaikaisen lainmuutoksen vastakkaiseen vaikutukseen.

Anm. Tidsseriernas jämförbarhet avbryts vid läsåret 2000/2001. Effekten av denna tekniska ändring för bostadstilläggets del uppvägs av en samtidig lagändring med motsatt effekt.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

150. Opintotuen saajat ulkomailla lukuvuonna 2014/2015**Studiestödstagare utomlands läsåret 2014/2015**

Recipients of student financial aid for education abroad in academic year 2014/2015

Maa Land Country	Kaikki – Samtliga – Total				
	Lukumäärä – Antal – Number			%	
	Yhteensä Sammanlagt Total	Ulkomaista tutkintoa suorittavat Studenter för utländsk examen Degree students	Määräaikaisesti opiskelevat Studenter tillfälligt Visiting students	Korkeakoulussa/ylpiistossa Högskole-/universitetsstudenter Higher education	Ammatillisessa oppilaitoksessa Studenter vid yrkesläroanstalter Vocational institution
Kaikki – Samtliga – Total	14 984	7 561	7 423	95,2	3,9
Iso-Britannia – Storbritannien – United Kingdom	2 451	1 938	513	97,7	2,2
Ruotsi – Sverige – Sweden	1 902	1 539	363	93,1	3,3
Viro – Estland – Estonia	1 187	1 133	54	98,2	1,7
Saksa – Tyskland – Germany	1 155	317	838	95,9	4,0
Alankomaat – Nederländerna – Netherlands	796	392	404	97,5	2,5
Espanja – Spanien – Spain	754	152	602	84,2	13,5
Yhdysvallat – Förenta Staterna – United States	737	445	292	94,2	3,8
Ranska – Frankrike – France	488	111	377	95,9	4,1
Tanska – Danmark – Denmark	349	196	153	97,7	1,7
Itävalta – Österrike – Austria	316	78	238	99,7	0,3
Kanada – Canada	281	56	225	91,1	7,5
Australia – Australien – Australia	265	139	126	78,1	21,5
Belgia – Belgien – Belgium	232	62	170	96,6	3,4
Italia – Italien – Italy	222	60	162	93,7	5,4
Thaimaa – Thailand	220	64	156	96,8	3,2
Muu maa – Annat land – Other	3 436	686	2 750	96,6	3,0
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable	193	193	–	88,1	7,3

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

151. Opintotukea saavat ulkomaan kansalaiset lukuvuonna 2014/2015

Utländska medborgare med studiestöd läsåret 2014/2015

Foreign recipients of student financial aid in academic year 2014/2015

Kansalaisuus Medborgarskap Nationality	Kaikki – Samtliga – Total			
	Lukumäärä Antal Number	Eri oppilaitoksissa opiskelevien osuus, % Andelen studerande vid olika läroinrättningar, % Distribution according to type of educational institution, %		
		Korkeakoulu/yliopisto Högskola/universitet Institute of higher education	Ammatillinen oppilaitos Yrkesläroanstalt Vocational school	Lukio Gymnasium Upper secondary school
Kaikki – Samtliga – Total	7 663	33,8	53,3	10,1
Viro – Estland – <i>Estonia</i>	1 392	21,3	65,4	11,4
Venäjä – Ryssland – <i>Russian Federation</i>	1 003	28,5	56,4	12,2
Somalia	469	3,0	82,5	10,2
Thaimaa – Thailand	267	4,9	80,1	11,2
Irak – Iraq	254	3,1	78,7	11,4
Kiina – Kina – <i>China</i>	234	58,1	23,9	15,0
Afganistan – Afghanistan	207	4,8	69,6	22,2
Ruotsi – Sverige – <i>Sweden</i>	194	46,4	39,7	9,3
Myanmar	159	0,6	88,1	9,4
Vietnam	157	28,0	49,7	16,6
Nigeria	150	82,0	14,7	0,7
Iran – Iran, Islamic Republic of	141	33,3	54,6	8,5
Kongo (Kinshasa) – Demokratiska republiken Kongo – <i>Democratic Republic of the Congo</i>	133	8,3	77,4	13,5
Iso-Britannia – Storbritannien – <i>United Kingdom</i>	128	81,3	14,8	2,3
Yhdysvallat – Förenta staterna – <i>United States</i>	120	85,8	10,0	1,7
Muu – Annat – <i>Other</i>	2 655	49,0	40,7	7,8

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

152. Opintotuki keskimäärin 1997–2014 Studiestödet i genomsnitt 1997–2014

Average amount of student financial aid, 1997–2014

Joulukuu December <i>December</i>	Kaikkien saajien opintotuki (ilman lainatakausten euromääää) Studiestöd till alla mottagare (utan lånegaranti i euro) <i>Aid for all students (loan guarantees not included)</i>	Lainatakauspäättöksen saaneiden opintotuki (ml. lainatakausten euromääää) Studiestöd till personer med lånegaranti (inkl. lånegaranti i euro) <i>Aid for students with a government loan guaran- tee (incl. the guaranteed loan amount in euros)</i>	Opinto- raha Studie- penning <i>Study grant</i>	Asumis- lisä Bostads- tillägg <i>Housing supple- ment</i>	Kaikkien saajien opintotuki (ilman lainatakausten euromääää) Studiestöd till alla mottagare (utan lånegaranti i euro) <i>Aid for all students (loan guarantees not included)</i>	Lainatakauspäättöksen saaneiden opintotuki (ml. lainatakausten euromääää) Studiestöd till personer med lånegaranti (inkl. lånegaranti i euro) <i>Aid for students with a government loan guaran- tee (incl. the guaranteed loan amount in euros)</i>	Opinto- raha Studie- penning <i>Study grant</i>	Asumis- lisä Bostads- tillägg <i>Housing supple- ment</i>
Nimellisarvo – Nominellt värde – <i>Nominal</i>					2014 rahana – 2014 års penningvärde – <i>At 2014 prices</i>			
€/kk – €/mån. – €/month								
1997	226,11	460,70	182,99	121,26	302,99	617,34	245,20	162,49
1998	233,46	474,00	190,89	119,58	310,27	629,95	253,70	158,92
1999	237,72	470,00	195,10	121,94	309,75	612,41	254,21	158,88
2000	283,62	515,30	200,82	150,19	357,07	648,76	252,83	189,09
2001	292,77	522,70	202,67	152,88	362,74	647,63	251,10	189,42
2002	296,80	529,90	205,00	155,00	361,80	645,95	249,90	188,95
2003	301,70	556,80	207,00	157,20	365,36	674,28	250,68	190,37
2004	306,90	561,80	209,00	158,40	370,12	677,53	252,05	191,03
2005	322,60	638,18	210,60	178,50	385,18	761,99	251,46	213,13
2006	325,90	642,43	212,20	181,70	380,65	750,36	247,85	212,23
2007	321,60	645,67	209,20	184,00	366,30	735,42	238,28	209,58
2008	347,60	704,72	236,90	185,90	382,36	775,19	260,59	204,49
2009	346,90	706,40	233,50	188,90	383,67	781,28	258,25	208,92
2010	347,60	705,90	232,90	190,10	373,67	758,84	250,37	204,36
2011	351,50	723,20	233,60	191,10	367,32	755,74	244,11	199,70
2012	353,80	725,20	234,50	192,20	361,23	740,43	239,42	196,24
2013	356,72	727,55	235,65	193,06	358,50	731,19	236,83	194,03
2014	368,15	834,50	244,43	193,83	368,15	834,50	244,43	193,83

Huom. Aikuisopintoraha sisältyy lukuihin opintoraha-saraketta lukuun ottamatta. Aikuisopintoraha lakkasi 31.12.2002.

Anm. Vuxenstudiepenning ingår i talen, utom i kolumnen Studiepenning. Vuxenstudiepenningen upphörde 31.12.2002.

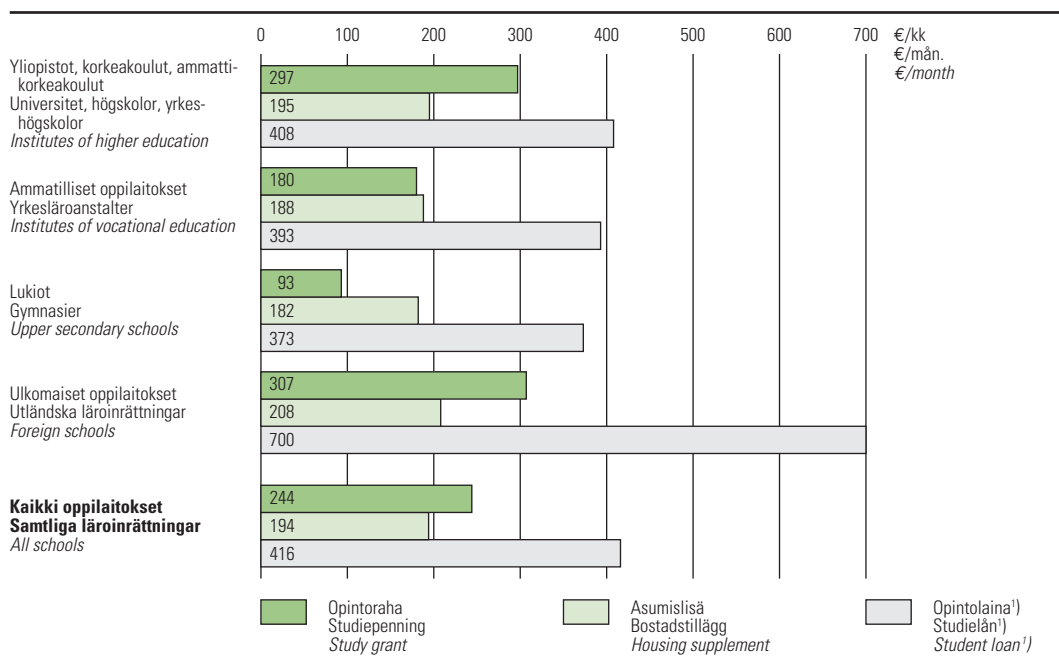
N.B. Study grant for mature students is included except in the "Study grant" column. It was discontinued at year-end 2002.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 63. Opintotuki keskimäärin oppilaitoksen mukaan joulukuussa 2014**Figur 63. Studiestödet i genomsnitt enligt läroanstalt i december 2014**

Chart 63. Average amount of financial aid for students by educational institution in December 2014

¹⁾ Vain osa myönnettyistä opintolainoista nostetaan.
Av de beviljade studielånen uttas bara en del.
Not all granted loans are withdrawn.

Lähde: SVT, Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS, FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

153. Opintolaina keskimäärin 1995–2014
Studielånen i genomsnitt 1995–2014
Average student loan, 1995–2014

Vuosi ¹⁾ År ¹⁾ Year ¹⁾	Kaikki opintolainat Samtliga studielån <i>All student loans</i>		Markkinaehtoinen laina Marknadsbundna lån <i>Market rate of interest</i>		Korkotukilaina Räntestödslån <i>Entitled to interest subsidy</i>	
	Nimellisarvo Nominellt värde <i>Nominal</i>	2014 rahana 2014 års penningvärde <i>At 2014 prices</i>	Nimellisarvo Nominellt värde <i>Nominal</i>	2014 rahana 2014 års penningvärde <i>At 2014 prices</i>	Nimellisarvo Nominellt värde <i>Nominal</i>	2014 rahana 2014 års penningvärde <i>At 2014 prices</i>
Euroa – Euro – Euros						
1995	4 710	6 471	2 389	3 282	4 593	6 311
1996	4 694	6 412	2 922	3 992	4 454	6 084
1997	4 607	6 220	3 250	4 387	4 309	5 817
1998	4 412	5 872	3 597	4 787	3 975	5 291
1999	4 304	5 664	3 762	4 951	3 736	4 916
2000	4 226	5 380	3 895	4 959	3 414	4 346
2001	4 186	5 195	4 023	4 992	3 206	3 979
2002	4 052	4 951	3 980	4 863	2 931	3 581
2003	4 072	4 931	4 086	4 948	2 671	3 235
2004	4 102	4 960	4 156	5 025	2 432	2 940
2005	4 166	4 991	4 245	5 085	2 203	2 639
2006	4 308	5 075	4 400	5 183	1 984	2 338
2007	4 477	5 144	4 571	5 252	1 765	2 028
2008	4 641	5 123	4 721	5 212	1 580	1 745
2009	4 696	5 184	4 757	5 252	1 378	1 522
2010	4 817	5 255	4 865	5 308	1 194	1 303
2011	4 927	5 193	4 964	5 232	1 018	1 073
2012	5 064	5 191	5 089	5 216	727	745
2013	5 226	5 278	5 241	5 293	614	620
2014	5 429	5 429	5 438	5 438	496	496

¹⁾ Vuosina 1995–1997 tilastointijankoa 1.8., vuodesta 1998 alkaen tilastointijakso markkinaehtoisissa lainoissa heinä–joulukuu ja korkotuellisissa huhti–syyskuu.

1995–1997 är statistikföringstidpunkten 1.8, fr.o.m. 1998 är den juli–december för marknadsbundna lån och april–september för räntestödslån.

In 1995–1997, the compilation date was 1 August. Starting with 1998 the compilation periods are July–December (market-rate loans) and April–September (loans subsidised with an interest allowance).

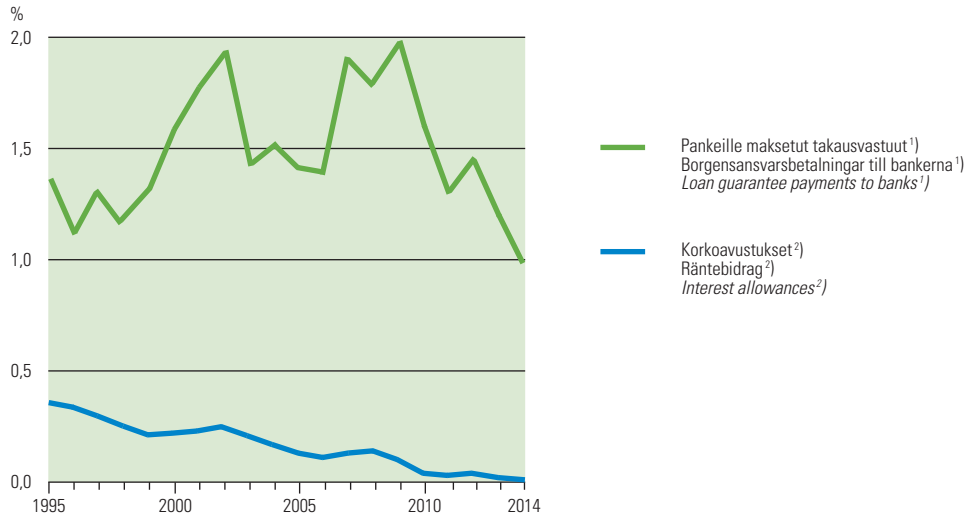
Lähde: Kelan opintotukikeskus: Lainarekisteritilasto 1994, 1995 ja 1996 opintonsa päättäneistä ja vuoden 1995, 1996 ja 1997 lainakannasta; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA:s studiestödscentral: Länregisterstatistik över studerande som avslutat sina studier 1994, 1995 och 1996 och över lånebeståndet 1995, 1996 och 1997; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

154. Opintolainan korkoavustukset 1997–2014
Räntebidrag för studielån 1997–2014
Student loan interest allowances, 1997–2014

Vuosi År Year	Korkoavustus – Räntebidrag – Interest allowance						
	Kaikki saajat Samtliga mottagare All recipients	Markkinaehtoinen laina – Marknadsbundna lån – Market rate of interest			Korkotukilaina – Räntestödslån – Entitled to interest subsidy		
		Saajia Mottagare Recipients	1 000 € €1,000	€/saaja/v (2014 rahana) €/mottagare/år (2014 års penningvärde) €/recipient/year (At 2014 prices)	Saajia Mottagare Recipients	1 000 € €1,000	€/saaja/v (2014 rahana) €/mottagare/år (2014 års penningvärde) €/recipient/year (At 2014 prices)
1997	30 238	10 201	1 476	207,07	20 037	3 228	230,46
1998	26 592	15 176	1 836	168,34	14 850	1 936	181,55
1999	24 082	16 279	1 886	157,59	10 323	1 206	159,14
2000	21 723	16 236	2 271	178,13	7 340	810	140,45
2001	19 301	15 601	2 498	198,71	5 043	554	136,34
2002	19 518	15 968	2 631	201,35	4 964	599	147,51
2003	15 186	12 821	2 205	208,27	3 623	512	171,14
2004	13 483	11 796	1 856	190,19	2 514	286	137,65
2005	9 411	8 723	1 451	199,22	985	83	100,34
2006	7 485	7 153	1 371	225,78	471	39	98,75
2007	6 832	6 641	1 545	267,28	294	27	104,73
2008	6 142	6 032	1 667	305,03	175	17	109,36
2009	5 502	5 439	1 290	261,94	96	8	97,20
2010	3 509	3 485	535	167,45	31	1	39,52
2011	2 914	2 902	440	159,73	19	1	37,44
2012	3 118	3 115	521	171,36	12	0	41,53
2013	2 370	2 370	317	135,14	7	0	25,22
2014	1 698	1 698	197	116,23	4	0	16,58

Lähde: SVT, Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS: FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 64. Opintolainojen takausvastuut ja korkoavustukset lainakannasta 1995–2014**Figur 64. Borgensansvarsbetalningarnas och räntebidragens andel av lånebeståndet 1995–2014***Chart 64. Student loan guarantee payments and interest allowances as a share of total loan volume, 1995–2014*¹⁾ Ks. taul. 146 alaviite 4.

Se fotnot 4 till tabell 146.

See Table 146 footnote 4.

²⁾ Sisältää myös asevelvollisille vuodesta 1995 alkaen sotilasavustuksina maksetut markkinaehtoisten opintolainojen ja 2002 kesäkuusta alkaen korkotukilainojen korkoavustukset.

Inkluderar även i form av militärunderstöd till värnpliktiga utbetalda räntebidrag för marknadsbundna studielån fr.o.m. 1995 och räntebidrag för räntestödslån fr.o.m. juni 2002.

Starting from 1995, also includes interest allowances paid with the regular conscript's allowance in respect of market-rate student loans and (starting from June 2002) interest-subsidised student loans.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

155. Opintolainat 1995–2014 Studielån 1995–2014 Student loans, 1995–2014

Vuosi År Year	Valtion takaama opintolainakanta 31.12., milj. € Statsgaranterat studielånsbestånd 31.12, milj. € Volume of government-guaranteed student loans at year-end, € million				Opintovelallisia ¹⁾ Personer med studieskulder ¹⁾ Persons with outstanding student loan ¹⁾				Takaaisinperin- nässä oleva lainakanta 31.12., milj. € Lånebestånd under indrivning 31.12, milj. € Volume of loans being recovered at year-end, € million	
	Yhteensä Totalt Total	Markkina- ehtoiset (uudet) Marknads- bundna (nya) Market rate of interest (new loans)	Vanhan lain mukaiset Enligt gamla lagen Based on earlier law		Kaikki Samtliga Total	Markkinaehtoinen laina Marknadsbundna lån Market rate of interest		Korkotukilaina ²⁾ Räntestödslån ²⁾ Entitled to interest subsidy ²⁾		
			Yhteensä Total	Korko- tuetut, % ²⁾ Med ränte- stöd, % ²⁾ With interest subsidy, % ²⁾		Kaikki Samtliga Total	Opiskelu kesken, % Studierna oavslutade, % Studies unfinished, %	Kaikki Samtliga Total		Opiskelu kesken, % Studierna oavslutade, % Studies unfinished, %
1995	1 868	327	1 542	47,8	419 827 ³⁾	93 951 ³⁾	90,7	385 648 ³⁾	25,7	90,8
1996	1 774	476	1 297	37,4	402 864 ³⁾	128 133 ³⁾	72,7	340 506 ³⁾	20,4	102,8
1997	1 682	610	1 072	29,2	391 602 ³⁾	160 154 ³⁾	63,7	297 920 ³⁾	16,0	118,2
1998	1 631	759	872	23,2	389 602	211 036	58,1	241 442	14,8	129,5
1999	1 573	880	692	18,3	383 766	234 480	59,3	206 008	12,9	140,9
2000	1 523	982	541	15,0	376 589	253 259	58,8	177 246	13,4	154,0
2001	1 475	1 062	414	11,7	368 098	266 445	51,3	146 284	6,6	165,1
2002	1 378	1 074	304	9,3	354 881	272 994	48,7	119 901	5,3	177,0
2003	1 338	1 121	217	6,9	339 846	276 719	47,1	94 771	4,5	179,5
2004	1 310	1 159	151	4,6	328 523	281 313	45,7	73 385	4,0	181,6
2005	1 300	1 197	103	2,6	318 213	283 247	43,0	55 983	3,5	181,5
2006	1 310	1 241	69	2,7	309 200	283 770	41,3	42 110	2,9	180,0
2007	1 318	1 273	45	0,1	297 469	279 405	39,6	30 941	2,6	181,6
2008	1 311	1 283	28	.	285 901	273 654	38,4	22 010	2,5	171,5
2009	1 339	1 322	17	.	286 033	277 821	39,8	15 658	2,4	174,2
2010	1 365	1 354	10	.	287 271	281 709	41,1	11 007	2,1	171,3
2011	1 441	1 435	6	.	292 988	289 233	41,1	7 610	1,5	165,8
2012	1 528	1 525	3	.	297 791	295 794	42,1	4 297	1,6	163,7
2013	1 622	1 620	2	.	308 006	306 807	42,1	2 696	1,9	159,5
2014	1 774	1 773	1	.	325 321	324 645	42,8	1 566	1,5	154,9

¹⁾ Tilastointijakso markkinaehtoisissa lainoissa heinä–joulukuu, korkotuella lannoissa huhti–syyskuu.

Statistikföringstidpunkt för marknadsbundna lån juli–december, för räntestödslån april–september.

The compilation periods are July–December (market-rate loans) and April–September (loans subsidised with an interest allowance).

²⁾ Korkotuetujen opintolainojen valtiontakauksen voimassaolo päättyi 31.7.2008.

Statsgarantin för studielån med räntestöd upphörde att gälla 31.7.2008.

Government guarantees for interest-subsidised student loans ended on 31 July 2008.

³⁾ Tilastointiajankohta 1.8.

Statistikföringstidpunkt 1.8.

The compilation date was 1 August.

Lähde: Kelan opintotukikeskus: Lainarekisteritilasto 1995 ja 1996 opintonsa päättäneistä ja vuoden 1995, 1996 ja 1997 lainakannasta, Perintätalasto vuoden 1995 aikana saatavarekisterissä olleista opintolainoista, Perintätalasto vuoden 1996, 1997, 1998, 1999 ja 2000 aikana saatavarekisterissä olleista opintolainoista; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA:s studiestödscentral: Länregisterstatistik om personer som avslutat sina studier 1995 och 1996 och om lånebeståndet 1995, 1996 och 1997, Indrivningsstatistik om studielån i fordringsregistret 1995, Indrivningsstatistik om studielån i fordringsreskontra 1996, 1997, 1998, 1999 och 2000; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

9.2 Koulumatkatuki

Koulumatkatuki korvaa lukiossa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa olevien opiskelijoiden päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Tarkoitus on taata opiskelijoille samanlainen matkakustannusten tuki asuinkunnasta riippumatta.

Koulumatkatuesta säädetään laissa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta ja siihen liittyvissä sääddöksissä. Koulumatkatuen toimeenpanon hoitaa Kela. Tuen kehitystä selostetaan liitteessä 7.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Koulumatkatukeen on oikeus henkilöllä, joka asuu pysyvästi Suomessa ja opiskelee päätoimisesti. Ahvenanmaalainen opiskelija ei saa koulumatkatukea, jos koulumatka tehdään Ahvenanmaalla.

Tukeen ovat oikeutettuja lukio-opiskelijat ja ammatilliseen peruskoulutukseen osallistuvat opiskelijat. Koulumatkatukea ei saa opiskelija, jolle on osoitettu maksuton asuntolapaikka tai joka ei käytä koulumatkaansa joukkoliikennettä tai järjestettyä koulukuljetusta, vaikka hänellä olisi siihen mahdollisuus. Jos opiskelija saa korvausta matkakustannuksista muun lain nojalla, koulumatkatukea ei myönnetä.

Koulumatkatuen saaminen edellyttää, että yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 kilometriä ja että matkakustannukset ylittävät 54 €/kk (vuonna 2014). Koulumatkatukena maksetaan matkakustannusten ja opiskelijan maksuosuuden erotus. Opiskelijan maksuosuus oli 43 €/kk vuonna 2014. Itse järjestetyn kulkutavan mukaisia kustannuksia ei korvata 100 kilometriä ylittävältä osalta, mutta muissa kulkutavoissa ei ole 100 kilometrin matkarajoitusta.

Matkakustannukset määrytyvät eri tavoin sen mukaan, käyttääkö opiskelija koulumatkaansa laskutusmenettelyn piiriin kuuluvaa joukkoliikennettä (Matkahuolto (MH) ja VR), muuta joukkoliikennettä tai koulukuljetusta vai kulkeeko hän itse järjestetyllä kulkutavalla. Itse järjestetyn kulkutavan perusteella tukea saa vain siinä tapauksessa, että opiskelijalla ei katsota olevan mahdollisuutta käyttää joukkoliikennettä tai koulukuljetusta tai sen käyttäminen olisi erityisen vaikeaa. 1.8.2015 alkaen koulumatkatuen piiriin kuuluu myös seutuliikenne (Waltti).

Kela on tehnyt sopimuksen Matkahuollon ja VR:n kanssa matkalippujen myymisestä koulumatkatuella alennettuun hintaan. Opiskelija voi ostaa matkalipun 43 eurola, kun hän esittää oppilaitokseltaan saamansa ostoto-

9.2 Stöd för skolresor

Med *stödet för skolresor* ersätts kostnaderna för dagliga skolresor för studerande som genomgår gymnasieutbildning eller grundläggande yrkesutbildning. Syftet är att garantera ett stöd som är lika för alla oberoende av boendekommun.

Skolresestödet regleras i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning och därtill hörande författningar. FPA har hand om verkställandet. Stödets utveckling beskrivs i bilaga 7.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Rätt till skolresestöd har den som bor stadigvarande i Finland och studerar på heltid. Studerande på Åland får inte skolresestöd om resan görs på Åland.

Skolresestöd beviljas i samband med gymnasiestudier och grundläggande yrkesutbildning. Skolresestöd betalas inte till studerande som anvisats avgiftsfri internatplats eller som för skolresan inte anlitar kollektivtrafik eller skolskjuts när förutsättningar finns. De som med stöd av någon annan lag får ersättning för resekostnaderna beviljas inte skolresestöd.

Skolresestöd beviljas för skolresor om minst 10 km i ena riktningen ifall resekostnaderna överstiger 54 euro per månad (år 2014). I skolresestöd betalas skillnaden mellan resekostnaderna och studerandens kostnadsandel. Denna utgjorde 43 euro per månad år 2014. Kostnader för eget färdstätt ersätts inte för den del som överstiger 100 km, men vad gäller övriga färdstätt finns det ingen begränsning på 100 km.

Resekostnaderna bestäms olika beroende på om den studerande för sina skolresor anlitar den kollektivtrafik (Matkahuolto, VR) som omfattas av faktureringsförfarandet, annan kollektivtrafik, skolskjuts eller eget färdstätt. Stöd för eget färdstätt får man bara i det fall att det inte anses vara möjligt eller att det skulle vara särskilt svårt att anlita kollektivtrafik eller skolskjuts. Från och med 1.8.2015 omfattas även regiontrafiken (Waltti) av skolresestödet.

FPA har ingått avtal med Matkahuolto och VR om försäljning av färdbiljetter till ett pris minskat med skolresestödet. Genom att förete köpintyg från läroanstalten kan den studerande köpa en biljett för 43 euro. Resten av

distuksen. Loppuosan hinnasta lipunmyyjät laskuttavat koulumatkatukena Kelalta. Jos opiskelija käyttää muuta joukkoliikennettä, opiskelijan maksuosuuden ja halvimman kuukausilipun erotus korvataan opiskelijalle. Jos opiskelija käyttää koulukuljetusta tai 1.8.2015 alkaen seutuliikennettä (Waltti), kuljetuksen järjestäjä tai joukkoliikenteen lippujärjestelmän ylläpitäjä perii opiskelijalta enintään opiskelijan maksuosuuden 43 euroa kuukaudessa ja laskuttaa koulumatkatukiosuuden Kelalta. Koulukuljetusta, seutuliikennettä tai itse järjestettyä kulkutapaa käyttävän opiskelijan koulumatkatuki perustuu koulumatkan pituuteen ja opetus- ja kulttuuriministeriön antamaan asetukseen.

Koulumatkatuki myönnetään enintään lukuvuodeksi kerrallaan ja sitä maksetaan enintään 12 kuukaudelta lukuvuodessa. Koulumatkakustannuksia ei korvata kuukautta lyhyemmältä ajalta. Tuki aika lasketaan opiskeluaikaan kuuluvien kalenterikuukausien mukaan. Opiskelija saa yhden kuukauden tuen, jos opiskeluaikaa kertyy vähintään 18 päivää kalenterikuukaudessa.

Koulumatkatuki on veroton etuus.

biljettipriset debiterar biljettförsäljaren av FPA i form av skolresestöd. Ifall annan kollektivtrafik anlitats, ersätts den studerande för skillnaden mellan sin andel och den billigaste månadsbiljetten. Ifall den studerande anlitats skolskjuts eller, från 1.8.2015, regiontrafiken (Waltti) debiterar den som ordnar skjutsen eller svarar för kollektivtrafikens biljettsystem den studerande för högst hans egen andel 43 euro per månad och fakturerar FPA för skolresestödsandelen. Stödet för skolresor för studerande som använder sig av skolskjuts, regiontrafiken eller eget färdstätt grundar sig på skolresans längd och på undervisnings- och kulturministeriets förordning.

Stödet för skolresor beviljas för högst ett läsår i sänder och betalas för högst 12 månader per läsår. Resekostnader för mindre än en månad ersätts inte. Stödtiden räknas på basis av de kalendermånader som ingår i studietiden. Den studerande får en månads stöd om kalendermånaden omfattar minst 18 dagars studietid.

Stödet för skolresor är en skattefri förmån.

156. Koulumatkatuki 1997–2014 Stöd för skolresor 1997–2014 *School transportation subsidy, 1997–2014*

Vuosi År Year	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expendi- ture, € million	Saajat joulukuussa – Mottagare i december – Recipients in December										
		Kaikki Samtliga All	Oppilaitos – Läroanstalt – School			Matkustustapa – Färdstätt – Mode of transport						
			Lukio Gymnasium Upper secondary school	Ammatilli- nen oppi- laitos Yrkesläro- anstalt Vocational institute	Muu Annan Other	Joukkoliikenne Kollektivtrafik Public transport			Koulu- kuljetus Skolskjuts School transport	Itse järjestetty kulkutapa Eget färdstätt Own transport	Ei määriteltv Inte specifi- cerat Not specified	
						Linja-auto (MH) Buss (MH) Bus (MH)	Juna Tåg Train	Muu Annan Other				
1997	7,42 ¹⁾	37 572	14 733	21 363	1 476	16 695	1 109	3 428	8 236	5 991	2 113	
1998	20,75	34 995	13 814	19 410	1 771	18 827	1 354	1 986	5 472	5 546	1 810	
1999	22,23	35 705	14 200	19 192	2 313	19 999	1 484	1 490	5 484	5 383	1 865	
2000	23,31	32 930	14 047	18 530	353	20 927	956	623	4 458	4 419	1 547	
2001	24,79	32 844	13 844	18 656	344	21 188	923	330	4 355	4 470	1 578	
2002	24,67	32 099	13 071	18 631	397	20 552	864	247	4 197	4 644	1 595	
2003	25,56	30 787	12 181	18 072	534	19 138	878	276	4 132	4 912	1 451	
2004	25,45	31 383	11 948	18 918	517	19 565	907	225	3 862	5 254	1 570	
2005	27,92	32 401	11 923	19 882	596	20 088	879	521	3 748	5 425	1 740	
2006	30,69	32 701	11 709	20 433	559	20 584	843	266	3 638	5 649	1 721	
2007	31,99	32 290	11 207	20 569	514	20 700	764	335	3 405	5 342	1 744	
2008	36,15	31 821	10 570	20 700	551	20 287	809	363	3 101	5 565	1 696	
2009	37,58	31 835	10 180	21 397	260	21 781	1 152	480	2 653	7 501	31	
2010	39,24	33 054	10 679	22 134	243	22 641	1 293	528	2 391	7 923	41	
2011	41,91	32 394	10 272	21 905	217	21 979	..	668	2 332	8 970	61	
2012	47,89	34 194	10 514	23 401	279	22 214	1 600	837	2 069	9 427	59	
2013	50,70	34 077	10 458	23 382	237	21 326	1 284	868	2 114	10 236	62	
2014	51,15	33 156	10 385	22 588	184	19 353	1 347	909	2 787	10 498	66	

¹⁾ Laki lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta tuli voimaan 1.7.1997.

Lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasier och yrkesläroanstalter trädde i kraft 1.7.1997.

The Act respecting school transportation subsidies for students of upper secondary schools and vocational institutes became effective on 1 July 1997.

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS: FPA: Skolresestöd www.fpa.fi/statistik.

157. Koulumatkatuen saajien ikä ja tuen suuruus lukuvuosina 1997/1998–2014/2015**Mottagare av stöd för skolresor: ålder och stödets storlek under läsåren 1997/1998–2014/2015***Age of school transportation subsidy recipients and amount of subsidy in academic years 1997/1998–2014/2015*

Lukuvuosi Läsalet Academic year	Tuen saajat – Stödtagare – Recipients							
	Yhteensä Sammanlagt Total	Ikä, vuotta – Ålder, år – Age, years				Tuen suuruus ¹⁾ , €/kk – Stödets storlek ¹⁾ , €/mån. – Amount of benefit ¹⁾ , €/month		
		Alle 18 Under 18 Under 18s	18–19	20–24	Yli 24 Över 24 Over 24s	Alle 100 Under 100 Under 100	100–200	Yli 200 Över 200 Over 200
1997/1998	51 356	26 387	12 390	8 598	3 981	41 915	8 826	615
1998/1999	54 873	27 874	12 970	8 814	5 215	43 451	10 537	885
1999/2000	54 643	20 472	19 807	8 780	5 584	42 782	10 955	906
2000/2001	51 261	29 001	13 791	5 031	3 438	37 413	12 183	1 665
2001/2002	51 072	28 672	14 835	4 743	2 822	36 770	12 248	2 054
2002/2003	51 131	27 796	15 512	5 052	2 771	36 444	11 573	3 114
2003/2004	50 620	27 382	15 115	5 374	2 749	33 286	13 946	3 388
2004/2005	49 628	27 213	14 186	5 544	2 685	30 433	15 770	3 425
2005/2006	51 029	28 360	14 383	5 493	2 793	30 819	16 323	3 887
2006/2007	51 625	29 027	14 762	5 146	2 690	30 743	16 736	4 146
2007/2008	51 725	29 551	14 887	4 793	2 494	25 503	20 723	5 499
2008/2009	51 414	29 970	15 199	4 245	2 000	23 654	20 142	7 618
2009/2010	51 725	29 652	15 682	4 387	2 004	23 343	20 359	8 023
2010/2011	52 393	29 253	16 216	5 006	1 918	22 251	21 091	9 051
2011/2012	53 502	29 129	16 156	5 678	2 539	18 045	24 535	10 922
2012/2013	54 347	28 454	16 897	6 142	2 854	17 685	22 209	14 453
2013/2014	53 656	27 752	16 911	6 200	2 793	17 641	21 045	14 970
2014/2015	52 365	26 988	16 267	6 237	2 873	16 962	20 371	15 032

¹⁾ Tuen suuruus on laskettu lukuvuoden viimeisimmän maksun perusteella.
Stödets storlek har beräknats enligt den sista utbetalningen under läsåret.
Calculated on the basis of the final payment in each academic year.

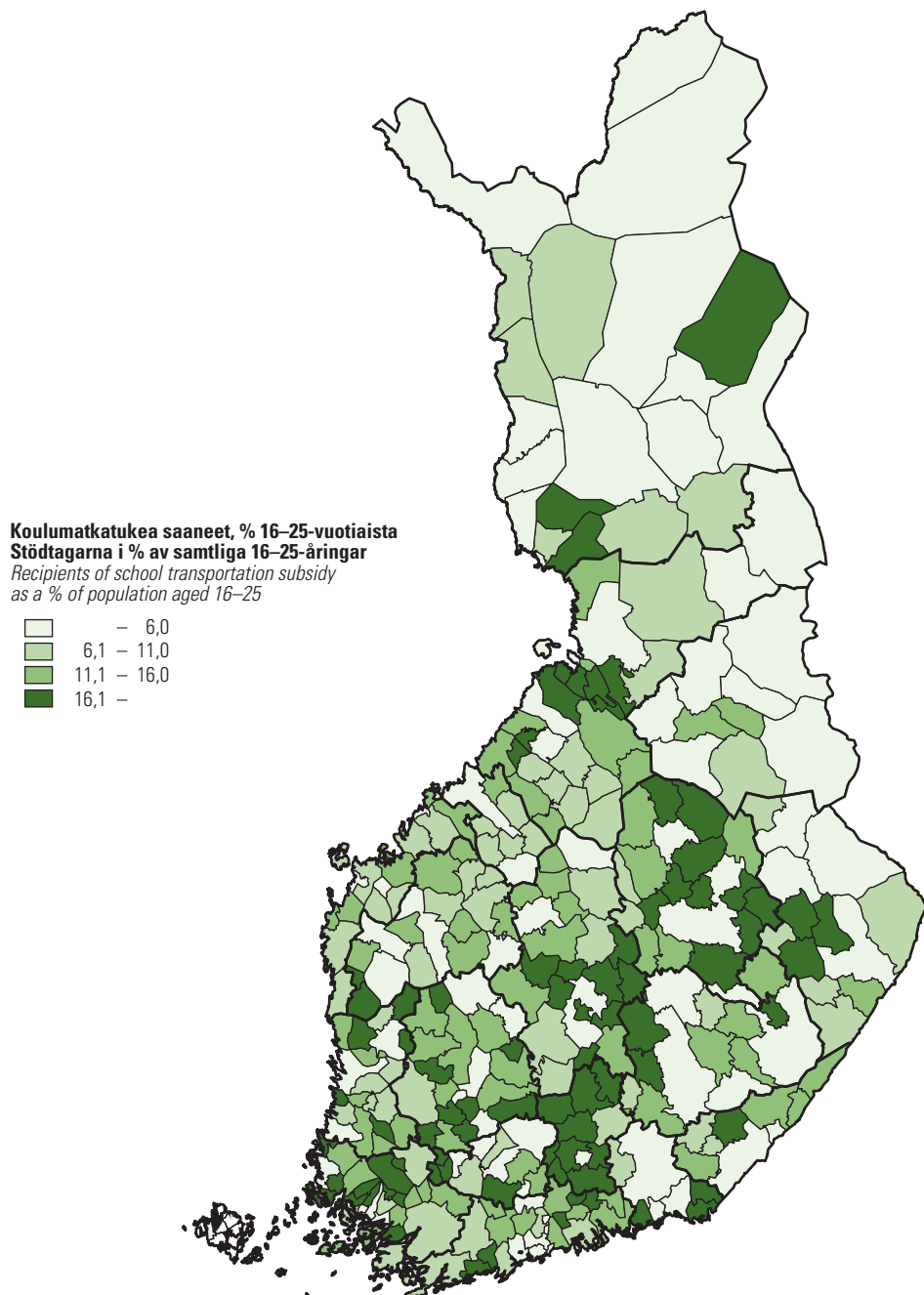
Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Skolresestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 65. Koulumatkatuen saajat kunnittain joulukuussa 2014

Figur 65. Mottagare av stöd för skolresor kommunvis i december 2014

Chart 65. Recipients of school transportation subsidy by municipality in December 2014

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Skolresestöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

9.3 Aikuiskoulutustuen lainatakaus

Työelämästä opiskelemaan siirtyvät aikuiset voivat saada *aikuiskoulutustukea* tutkintoon johtavan opiskelun sekä ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen ajalta. Tuen saaja voi myös saada opintolainalleen valtiontakauksen. Aikuiskoulutustuen myöntää Koulutusrahasto, *opintolainan valtiontakauksen* Kela. Aikuiskoulutustuesta säädetään laissa aikuiskoulutustuesta ja tukeen liittyvästä opintolainan valtiontakauksesta opintotukilaissa.

Aikuiskoulutustuki. Tukea voi hakea vähintään kahden kuukauden palkatonta opintovapaata varten, kun nykyinen työsuhde on kestänyt vähintään vuoden. Työkoke-musta tulee olla pääsääntöisesti vähintään kahdeksan vuotta, jolloin hakijalle voidaan myöntää korkeintaan 18 tukikuukautta (1.8.2014 alkaen 19 tukikuukautta).

Aikuiskoulutustuki muodostuu vakiomääräisestä perusosasta sekä palkan perusteella määräytyvästä ansio-osasta. Tuki on veronalaista tuloa.

Opintolainan valtiontakaus. Opiskelijalla, joka saa aikuiskoulutustukea yhtäjaksoisesti vähintään kahden kuukauden ajan, on oikeus opintolainan valtiontakaukseen. Takauksen sovelletaan opintotukilain säännöksiä. Aikuiskoulutustuen saajalle lainatakaus voidaan kuitenkin myöntää muuhunkin kuin opintotukilain piiriin kuuluvaan koulutukseen.

Aikuiskoulutustuen lainatakaus on 400 €/kk ja opintoihin ulkomailla 700 €/kk (ennen 1.8.2014 se oli 300 €/kk ja opintoihin ulkomailla 600 €/kk).

9.3 Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd

Vuxna som varit ute i arbetslivet och börjar studera kan få *vuxenutbildningsstöd* under studier som leder till examen eller under yrkesinriktad tilläggsutbildning eller fortbildning. Den som har rätt till stöd kan även beviljas statsgaranti för studielån. Vuxenutbildningsstödet beviljas av Utbildningsfonden och statsgarantin för studielån av FPA. Vuxenutbildningsstödet regleras i lagen om vuxenutbildningsstöd, medan statsgarantin för studielån i anslutning till vuxenutbildningsstödet regleras i lagen om studiestöd.

Vuxenutbildningsstöd. Stödet kan sökas för oavlönad studieledighet som varar minst två månader när den nuvarande anställningen har varat minst ett år. I regel krävs minst åtta års arbetslivserfarenhet, varvid sökanden kan beviljas högst 18 stödmånader (fr.o.m. 1.8.2014 19 stödmånader).

Vuxenutbildningsstödet består av en grunddel samt av en förtjänstdel som fastställs enligt lönen. Stödet är skattepliktig inkomst.

Statsgaranti för studielån. Studerande som får vuxenutbildningsstöd under minst två månader utan avbrott har rätt till statsgaranti för studielån. På garantin tillämpas bestämmelserna i lagen om studiestöd. För den som har vuxenutbildningsstöd kan lånegarantin dock beviljas också för annan utbildning än den som avses i lagen om studiestöd.

Lånegarantin är 400 euro per månad och för studier utomlands 700 euro per månad (före 1.8.2014 var den 300 euro per månad och för studier utomlands 600 euro per månad).

158. Aikuiskoulutustuen lainatakaus 2001–2014
Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd 2001–2014
Adult education subsidy: Loan guarantees, 2001–2014

Vuosi År Year	Takauksen saajia – Mottagare av lånegaranti – <i>Loan guarantee recipient</i>			Yliopistot ja korkeakoulut Universitet och högskolor <i>Institutes of higher education</i>	Ammatti- korkeakoulut Yrkeshögskolor <i>Polytechnics</i>	Ammatilliset oppilaitokset Yrkesläroanstalter <i>Vocational schools</i>	Muut Övriga <i>Other</i>	Laina keskimäärin joulukuussa, €/kk Lån i medeltal i december, €/mån. <i>Average loan amount in December, €/month</i>
	Yhteensä – Sammanlagt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>					
2001 ¹⁾	666	129	537	143	244	199	80	300,8 ²⁾
2002	1 438	274	1 164	315	518	471	134	308,7
2003	1 689	312	1 377	369	610	613	97	310,0
2004	1 532	274	1 258	355	546	556	75	310,4
2005	1 441	269	1 172	352	496	512	81	301,2
2006	1 392	248	1 144	365	479	478	70	299,6
2007	1 320	233	1 087	386	450	436	47	301,7
2008	1 144	201	943	343	355	421	25	300,8
2009	1 071	204	867	295	371	393	12	301,2
2010	1 135	228	907	305	406	392	32	301,2
2011	1 389	322	1 067	387	500	449	53	302,6
2012	1 794	428	1 366	497	648	589	60	304,7
2013	2 133	510	1 623	566	841	702	24	302,1
2014	2 563	645	1 918	712	1 028	801	22	402,8

¹⁾ Aikuiskoulutustuen lainatakausta alettiin myöntää 1.8.2001 lukien.

Lånegaranti i samband med vuxenutbildningsstöd började beviljas 1.8.2001.

Loan guarantees for recipients of adult education subsidy were introduced on 1 August 2001.

²⁾ Marraskuu.

November.

November.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

10 | Sotilasavustus Militärunderstöd

2014

Sotilasavustuksesta säädetään sotilasavustuslaissa, jonka toimeenpano kuuluu Kelalle. Sotilasavustuksen kehitystä selostetaan liitteessä 8.

Tarkempaa tilastotietoa

• www.kela.fi/tilastot

Sotilasavustuksen tarkoitus on turvata asevelvollisen tai vapaaehtoista asepalvelusta suorittavan naisen sekä hänen omaistensa toimeentulo palveluksen aikana.

Sotilasavustuksen myöntämisen edellytys on, että palvelus on heikentänyt avustukseen oikeutetun toimeentulomahdollisuuksia ja että hän on avustuksen tarpeessa. Avustukseen oikeutettuja omaisia ovat aviopuoliso, rekisteröidyn parisuhteen puoliso, avopuoliso, jonka kanssa asevelvollisella on yhteinen lapsi, oma tai aviopuolison lapsi sekä asevelvollisen luokse sijoitettu hänen huollettavanaan oleva lapsi. Lisäksi sotilasavustusta voidaan maksaa elatusapuun oikeutetulle lapselle, jonka elatukseen asevelvollinen on velvollinen osallistumaan.

Asevelvolliselle itselleen voidaan korvata kustannukset hänen käytössään olevasta asunnosta ja maksaa palvelusaikana erääntyvät opintolainan korot. Omaiselle maksettavaan sotilasavustukseen voivat kuulua perusavustus, asumisavustus, erityisavustus ja sotilasavustuksena maksettava elatusapu.

Täysimääräinen *perusavustus* on yksinäiselle henkilölle maksettavan täyden kansaneläkkeen suuruinen. Vuonna 2014 perusavustus oli 633,91 €/kk. Omaisten määrä vaikuttaa perusavustuksen suuruuteen. Ensimmäisen omaisen tuki on 100 %, toisen 50 % ja kolmannen ja sitä useamman omaisen tuki 30 % täydestä avustuksesta. Sotilasavustuksen määrään vaikuttavat myös asevelvollisen ja omaisten käytettävissä olevat nettotulot.

Asumisavustuksena korvataan todelliset asumismenot, vuokra-asunnon menot kuitenkin enintään paikkakunnan käyvän vuokratason mukaisina. *Erityisavustus* voidaan myöntää tarpeellisiin ja määrältään kohtuullisiin kertaluonteisiin menoihin. Sotilasavustuksena maksettavaa *elatusapua* maksetaan silloin, jos asevelvollinen ei palveluksen aikana kykene omista tuloistaan maksamaa elatusapuun oikeutetulle lapselle elatusapua.

Sotilasavustus on veroton etuus.

Bestämmelser om militärundestödet finns i militärundestödslagen, som verkställs av FPA. Utvecklingen av militärundestödet refereras i bilaga 8.

Mer detaljerad statistik

• www.fpa.fi/statistik

Syftet med militärundestödet är att trygga försörjningen för värnpliktiga eller kvinnor som fullgör frivillig militärtjänst och deras anhöriga under militärtjänstgöringen.

Beviljande av militärundestöd förutsätter att tjänstgöringen försämrat den värnpliktiges möjligheter till försörjning och att han är i behov av understöd. Anhöriga med rätt till understöd är maka, registrerad partner, sambo som den värnpliktige har barn med, den värnpliktiges egna eller hans makas barn, samt barn som placerats hos och försörjs av den värnpliktige. Militärundestöd kan dessutom betalas till ett barn som är berättigat till underhållsbidrag och vars underhåll den värnpliktige är skyldig att delta i.

Den värnpliktige själv kan få kostnaderna för bostad i eget bruk ersätta och få räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden betalda. Militärundestöd till anhöriga kan bestå i grundunderstöd, bostadsunderstöd, särskilt understöd och underhållsbidrag som betalas som militärundestöd.

I fullt *grundunderstöd* betalas ett belopp som motsvarar full folkpension till ensamstående. År 2014 uppgick grundunderstödet till 633,91 euro per månad. Antalet anhöriga inverkar på grundunderstödet storlek. Den första anhöriga får 100 %, den andra 50 % och den tredje och följande får 30 % av det fulla beloppet. Dessutom inverkar den värnpliktiges och de anhörigas nettoinkomster på militärundestödets belopp.

I *bostadsunderstöd* ersätts de faktiska boendeutgifterna, medan utgifterna för en hyresbostad ersätts högst enligt den gängse hyresnivån på orten. *Särskilt understöd* kan beviljas för nödvändiga och skäliga utgifter av engångsnatur. *Underhållsbidrag* i form av militärundestöd betalas om den värnpliktige inte under tjänstgöringen med sina egna inkomster förmår betala underhållsbidrag till ett barn som är berättigat till detta.

Militärundestödet är en skattefri förmån.

159. Sotilasavustukset 1995–2014
Militärundestöd 1995–2014
Conscript's allowances, 1995–2014

Vuoden aikana Under året During the year	Milj. € € million	Avustusta saaneet henkilöt tai taloudet ¹⁾ Mottagare (personer eller hushåll) ¹⁾ <i>Persons and households receiving conscripts' allowance¹⁾</i>				Henkilöitä avustuksen piirissä Personer som omfattas av stödet <i>Persons covered</i>
		Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Varusmiehet Beväringar <i>Persons in military service</i>	Siviilipalvelusmiehet Civiltjänstgörare <i>Persons in civil service</i>	Omais Anhöriga <i>Family members</i>	
1995	7,78	8 609	6 635	946	1 095	10 511
1996	8,43	10 063	8 115	1 003	994	11 887
1997	9,59	11 077	9 049	1 110	963	12 968
1998	9,63	10 952	9 055	1 109	835	12 629
1999	9,31	11 198	9 275	1 083	882	12 972
2000	9,73	10 612	8 791	973	888	12 373
2001	11,27	10 576	8 735	988	894	11 362
2002	12,80	11 775	9 759	1 047	1 006	12 580
2003	13,14	11 692	9 713	1 009	996	12 469
2004	14,43	12 343	10 311	1 066	1 001	13 040
2005	15,25	12 242	10 217	1 084	974	12 886
2006	16,57	12 421	10 394	1 105	967	13 003
2007	16,72	12 263	10 399	1 028	880	12 772
2008	18,25	12 515	11 422	1 148	798	14 927
2009	18,89	12 624	11 650	1 009	742	14 955
2010	18,41	12 839	11 878	998	738	15 248
2011	19,01	12 591	11 562	1 069	698	14 830
2012	20,14	12 373	11 335	1 086	616	14 369
2013 ²⁾	19,12	12 017	10 966	1 120	616	14 057
2014 ²⁾	17,88	9 512	8 527	1 060	499	11 121

¹⁾ Varusmies voi keskeyttää varusmiespalveluksen ja siirtyä suorittamaan siviilipalvelusta. Tällöin hän tilastoituu kumpaankin ryhmään. Yhteissummassa henkilö esiintyy vain kerran.

En beväring kan avbryta sin beväringstjänst och övergå till civiltjänstgöring. Han statistikförs då i båda kategorierna. I totalsumman förekommer en och samma person bara en gång.

Mid-service transfer from military service to civil service is possible. Such cases are included under both categories but are not duplicated in the total figures.

²⁾ Varusmiesten palvelusaika lyheni 15 vuorokaudella 1.2.2013 alkaen.

1.2.2013 förkortades tjänstgöringstiden för beväringar med 15 dygn.

The conscript service period was reduced by 15 days with effect from 1 February 2013.

Lähde: SVT. Kela: Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Militärundestöd www.fpa.fi/statistik.

160. Sotilasavustukset keskimäärin ja etuuden osat 1995–2014 Militärundestödet i genomsnitt och stöddelarna 1995–2014

Average conscript's allowances and allowance components, 1995–2014

Vuoden aikana Under året During the year	Sotilasavustus, €/talous (joulukuu) Militärundestöd, €/hushåll (december) Conscript's allowance, € per household (December)		Sotilasavustukset, 1 000 € Militärundestöd, 1 000 € Conscript's allowances, €1,000				
	Asevelvolliset Vänpfiktiga Conscripts	Omais Anhöriga Family members	Yhteensä ¹⁾ Sammanlagt ¹⁾ Total ¹⁾	Perusavustus Grund- undestöd Basic assistance	Asumis- avustus Bostads- undestöd Housing assistance	Erityis- avustus Särskilt undestöd Special assistance	Opintolainojen korot Stöd för studie- lånsräntor Assistance with interest on student loan
	2014 rahana 2014 års penningvärde At 2014 prices						
1995	201,72	587,79	7 776	1 173	6 103	254	·
1996	214,35	641,91	8 430	1 121	6 571	234	199
1997	222,89	636,22	9 594	1 272	7 475	220	312
1998	214,80	619,38	9 629	1 081	7 731	195	329
1999	212,79	665,12	9 305	1 121	7 338	193	275
2000	243,51	691,78	9 733	1 134	7 791	205	321
2001	261,53	727,89	11 275	1 276	9 346	267	384
2002	272,52	754,00	12 803	1 571	10 703	275	253
2003	279,60	736,42	13 143	1 441	11 295	260	147
2004	290,79	743,06	14 428	1 398	12 599	298	134
2005	304,11	751,17	15 245	1 433	13 437	263	112
2006	308,89	724,11	16 573	1 376	14 792	312	92
2007	314,31	746,43	16 723	1 346	15 028	240	107
2008	324,86	590,10	18 248	1 448	16 527	123	91
2009	318,40	709,90	18 886	1 387	17 233	139	63
2010	310,26	643,85	18 410	1 400	16 817	126	27
2011	325,10	483,26	19 008	1 358	17 463	123	22
2012	324,72	598,69	20 139	1 282	18 697	109	27
2013 ²⁾	325,86	535,87	19 122	1 300	17 670	117	18
2014 ²⁾	329,25	716,10	17 885	1 231	16 504	109	12

¹⁾ Vain yhteissummaan sisältyy sotilasavustuksena maksettu elatusapu.

De underhållsbidrag som betalats i form av militärundestöd ingår endast i slutsumman.

Child maintenance allowances paid out in the form of a conscript's allowance are included only in the "Total" column.

²⁾ Varusmiesten palvelusaika lyheni 15 vuorokaudella 1.2.2013 alkaen.

1.2.2013 förkortades tjänstgöringstiden för beväringar med 15 dygn.

The conscript service period was reduced by 15 days with effect from 1 February 2013.

Lähde: SVT. Kela: Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Militärundestöd www.fpa.fi/statistik.

11 | Kelan talous ja hallinto FPA:s ekonomi och förvaltning

2014

- Kelan toiminnan rahoitus
Finansiering av FPA:s verksamhet
 - Kansaneläkevakuutus
Folkpensionsförsäkring
 - Sairausvakuutus
Sjukförsäkring
 - Muu Kelan hoitama sosiaaliturva
Övrig social trygghet som handhas av FPA
- Organisaatio ja etuuksien käsittely
Organisation och behandling av förmåner
- Muutoksenhaku
Sökande av ändring

11.1 Rahoitus

Kelan hoitaman sosiaaliturvan rahoitus perustuu jakoperiaatteelle, jonka mukaan kunkin vuoden kulut rahoitetaan samana vuonna kertyneillä tuotoilla. Etuuskien rahoituksen hoitamista varten Kelassa on kansaneläkerahasto, sairausvakuutusrahasto sekä sosiaaliturvan yleisrahasto, josta rahoitetaan ne etuudet, jotka eivät kuulu eläke- tai sairausvakuutukseen.

Kelan etuusrahastojen kokonaiskulut olivat 14 455 milj. euroa vuonna 2014. Etuuskulujen osuus oli 97,0 % ja toimintakulujen 3,0 %. Valtion osuus etuusrahastojen kulujen rahoituksesta oli 69 %, vakuutettujen ja työntekijien lakisääteisillä maksuilla rahoitettiin 25 % ja kuntien suorituksilla 5 %.

Kansaneläkevakuutus. Valtio rahoittaa kansaneläkevakuutuksen kulut. Työntekijien kansaneläkemaksuja keriyti vuosina 2010–2014 vielä vähäinen määrä aiemmilta verovuosilta. Ne sekä omaisuuden tuotot vähensivät valtion suorituksia kansaneläkerahastoon.

Vuositasen maksuvalmiuden turvaaminen edellyttää kansaneläkerahastolta määrättyä vähimmäistasoa. Vuodesta 2010 kansaneläkerahaston vieraalla pääomalla vähennetyn rahoitusomaisuuden määrä on ollut 3,5 % kansaneläkkeiden ja toimintakulujen vuotuisesta yhteismäärästä.

Sairausvakuutus. Sairausvakuutuksen rahoitus jakautuu *työtulovakuutuksen* ja *sairaanhoitovakuutuksen* rahoitukseen.

Työtulovakuutus sisältää sairauspäivärahat, vanhempainpäivärahat ja kuntoutusrahat sekä työntekijälle maksettavat korvaukset työterveyshuollon järjestämisestä ja vanhempainpäiväraha-ajan vuosilomakustannuksista. Työtulovakuutuksen pääasialliset rahoittajat ovat työntekijät (työntekijän sairausvakuutusmaksu, vuonna 2014 noin 67 % rahoitusosuus) sekä palkansaajat ja yrittäjät (sairausvakuutuksen päivärahamaksu, vuonna 2014 noin 28 % rahoitusosuus). Valtio rahoittaa kokonaan vähimmäismääräiset päivärahat ja 0,1 % muista kuin vähimmäismääräisistä vanhempainpäivärahoista sekä osan yrittäjien työterveyshuollosta.

Työntekijien sairausvakuutusmaksu maksetaan palkkojen perusteella, ja sen suuruus oli 2,14 % vuonna 2014. Työntekijän kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksujen kehitys esitetään asetelmassa 8. Sairausvakuutuksen päivärahamaksun pohjana on palkansaajilla veronalaiset palkkatulot ja yrittäjillä työtulot. Vuonna 2014 maksu

11.1 Finansiering

Folkpensions- och sjukförsäkringssystemet bygger på fördelningsprincipen, enligt vilken kostnaderna för varje år finansieras genom de intäkter som insamlats under året. För finansieringen av förmånerna har FPA en folkpensionsfond, en sjukförsäkringsfond och en allmän fond för social trygghet. De förmåner som inte omfattas av pensions- eller sjukförsäkringen finansieras med medel ur den allmänna fonden.

År 2014 uppgick FPA:s totala utgifter för förmånsfonderna till 14 455 milj. euro. Förmånsutgifternas andel var 97,0 % och omkostnadernas 3,0 %. Av finansieringen av FPA:s förmånsfonder stod staten för 69 %, de försäkrades och arbetsgivarnas lagstadgade avgifter för 25 % och kommunerna för 5 %.

Folkpensionsförsäkring. Staten finansierar folkpensionsförsäkringen. År 2010–2014 inflöt ännu en liten mängd folkpensionsavgifter som gällde tidigare skatteår. Dessa minskade tillsammans med avkastning av förmögenhet statens betalningar till folkpensionsfonden.

För att trygga årslikviditeten krävs det att folkpensionsfonden håller en viss minimnivå. Från år 2010 har finansieringstillgångarna för folkpensionsfonden efter avdrag för främmande kapital varit 3,5 % av de årliga utgifterna för folkpensionerna och omkostnaderna.

Sjukförsäkring. Finansieringen av sjukförsäkringen delas i *arbetsinkomstförsäkring* och *sjukvårdsförsäkring*.

I *arbetsinkomstförsäkringen* ingår sjukdagpenningen, föräldradagpenningarna och rehabiliteringspenningen samt ersättningsarna till arbetsgivare för företagshälsovård och för semesterkostnader under föräldradagpenningtid. Arbetsinkomstförsäkringens huvudsakliga finansierare är arbetsgivarna (sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare, år 2014 en finansieringsandel om ungefär 67 %) samt löntagarna och företagarna (sjukförsäkringens dagpenningsspremie, år 2014 en finansieringsandel om ungefär 28 %). Staten finansierar dagpenningar som betalas med minimibelopp i sin helhet och 0,1 % av andra än med minimibelopp utbetalda föräldradagpenningar, samt företagshälsovården för företagare delvis.

Arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift betalas på basis av lönerna och den uppgick till 2,14 % år 2014. Folkpensions- och sjukförsäkringsavgifterna för arbetsgivarna framgår av sammanställning 8. Sjukförsäkringens dagpenningsspremie grundar sig för löntagarna på de skattepliktiga löneinkomsterna och för företagarna på arbets-

Asetelma 8. Työnantajien vakuutusmaksut vuodesta 2000

Sammanställning 8. Arbetsgivares försäkringsavgifter fr.o.m. år 2000

Ajankohta, josta alkaen maksua sovelletaan Tidpunkt då avgiften börjat tillämpas	Kansaneläkemaksu – Folkpensionsavgift ¹⁾				Ajankohta, josta alkaen maksua sovelletaan Tidpunkt då avgiften börjat tillämpas	Sairausvakuutusmaksu – Sjukförsäkringsavgift ¹⁾			
	Yksityiset ²⁾ Privata ²⁾	Julkiset – Offentliga				Yksityiset Privata	Julkiset – Offentliga		
		Valtio Staten	Kunnat ja kunnalliset liikelaitokset Kommuner och kommunala affärsverk	Seura- kunnat Försam- lingar			Valtio Staten	Kunnat ja kunnalliset liikelaitokset Kommuner och kommunala affärsverk	Seura- kunnat Försam- lingar
	% palkoista – % av lönerna					% palkoista – % av lönerna			
1.1.2000	2,40–4,90	3,95	3,15	3,15	1.1.2000	1,60	2,85	1,60	1,60
1.7.2000	2,00–4,90	3,95	3,15	3,15					
1.1.2001	2,00–4,90	3,95	3,15	3,15	1.1.2001	1,60	2,85	1,60	1,60
1.1.2002	2,00–4,90	3,95	3,15	3,15	1.1.2002	1,60	2,85	1,60	1,60
1.3.2002	1,35–4,45	3,95	2,40	2,40					
1.1.2003	1,35–4,45	3,95	2,40	2,40	1.1.2003	1,614	2,864	1,614	1,614
1.1.2004	1,35–4,45	3,95	2,40	2,40	1.1.2004	1,614	2,864	1,614	1,614
1.1.2005	1,366–4,466	3,966	2,416	2,416	1.1.2005	1,60	2,85	1,60	1,60
1.1.2006	0,898–3,998	1,948	1,948	1,948	1.1.2006	2,06	2,06	2,06	2,06
1.1.2007	0,901–4,001	1,951	1,951	1,951	1.1.2007	2,05	2,05	2,05	2,05
1.1.2008	0,801–3,901	1,851	1,851	1,851	1.1.2008	1,97	1,97	1,97	1,97
1.1.2009	0,801–3,901	1,851	1,851	1,851	1.1.2009	2,00	2,00	2,00	2,00
1.4.2009	0,00–3,10	1,05	1,05	1,05					
1.1.2010	1.1.2010	2,23	2,23	2,23	2,23
1.1.2011	1.1.2011	2,12	2,12	2,12	2,12
1.1.2012	1.1.2012	2,12	2,12	2,12	2,12
1.1.2013	1.1.2013	2,04	2,04	2,04	2,04
1.1.2014	1.1.2014	2,14	2,14	2,14	2,14
1.1.2015	1.1.2015	2,08	2,08	2,08	2,08

¹⁾ Kansaneläkevakuutusmaksu poistui kaikilta työnantajilta 1.1.2010 alkaen.
Folkpensionsförsäkringsavgiften slopades för alla arbetsgivare från 1.1.2010.

²⁾ Riippuen poistojen määrästä ja suhteesta maksettuihin palkkoihin.
Beroende på avskrivningarnas storlek och förhållande till lönesumman.

Asetelma 9. Vakuutettujen vakuutusmaksut vuodesta 2000

Sammanställning 9. Försäkrades försäkringsavgifter fr.o.m. år 2000

Ajankohta, josta alkaen maksua sovelletaan Tidpunkt då avgiften börjat tillämpas	Sairausvakuutusmaksu Sjukförsäkringsavgift		Sairaanhoitomaksu Sjukvårdsavgift		Päivärahamaksu Dagpenningspremie	
	Eläkeläiset Pensionärer	Muut Övriga	Palkansaajat ja yrittäjät Löntagare och företagare	Eläkkeen- ja etuudensaajat Pensions- och förmänstagare	Palkansaajat ja MYEL- vakuutetut yrittäjät Löntagare och LFöPL- försäkrade företagare	YEL-vakuutetut yrittäjät FöPL-försäkrade företagare
	% kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta ¹⁾ – % av inkomsten vid kommunalbeskattningen ¹⁾				% veronalaisesta palkkatulosta / yrittäjien työtulosta – % av skattepliktig löneinkomst / företagares arbetsinkomst	
1.1.2000	3,2	1,5
1.1.2001	2,7	1,5
1.1.2002	1,9	1,5
1.1.2003	1,5	1,5
1.1.2004	1,5	1,5
1.1.2005	1,5	1,5
1.1.2006	.	.	1,33	1,50	0,77	1,02
1.1.2007	.	.	1,28	1,45	0,75	0,91
1.1.2008	.	.	1,24	1,41	0,67	0,81
1.1.2009	.	.	1,28	1,45	0,70	0,79
1.1.2010	.	.	1,47	1,64	0,93	1,05
1.1.2011	.	.	1,19	1,36	0,82	0,92
1.1.2012	.	.	1,22	1,39	0,82	0,97
1.1.2013	.	.	1,30	1,47	0,74	0,88
1.1.2014	.	.	1,32	1,49	0,84	0,97
1.1.2015	.	.	1,32	1,49	0,78	0,91

¹⁾ Yrittäjillä vuodesta 2003 alkaen % työtuloista.
För företagare % av arbetsinkomsten fr.o.m. år 2003.

Huom. Sairausvakuutuksen rahoitusuudistuksessa 1.1.2006 alkaen vakuutettujen sairausvakuutusmaksun korvasivat sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu.
Anm. Vid reformen av sjukförsäkringsfinansieringen ersattes från 1.1.2006 de försäkrades sjukförsäkringsavgift med en sjukvårdsavgift och en dag-penningspremie.

oli palkansaajilla ja MYEL-vakuutetuilla yrittäjillä 0,84 % ja YEL-vakuutetuilla yrittäjillä 0,97 % tuloista. Päiväraha-maksu on verotuksessa vähennyskelpoinen.

Sairaanhoitovakuutus sisältää Kelan maksamat lääkekorvaukset, korvaukset lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioista, korvaukset tutkimuksesta ja hoidosta, matkakorvaukset, kuntoutusmenot (lukuun ottamatta kuntoutusrahoja), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen perusturvaan kuuluvat sairaanhoitokorvaukset, korvaukset Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle sekä EU-korvaukset sairaanhoidon kustannuksista.

Vakuutetut ja valtio rahoittavat sairaanhoitovakuutuksen kulut. Vuonna 2014 vakuutettujen osuus sairaanhoitovakuutuksen etuuskuluista oli 53,4 % ja valtion osuus 46,6 %. Sairaanhoitovakuutuksen rahoitusta varten kaikilta vakuutetuilta eli palkansaajilta, yrittäjiltä sekä eläkkeen- ja etuudensaajilta peritään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella. Vuonna 2014 maksu oli palkansaajilla ja yrittäjillä 1,32 % ja eläkkeen- ja etuudensaajilla 1,49 % ansiotulosta. Vakuutettujen maksujen kehitys esitetään asetelmassa 9. Sairaanhoitovakuutuksen EU-korvaukset valtio ja ulkomaan laitokset rahoittavat kokonaan.

Sairausvakuutuksen rahoitusomaisuuden, josta on vähennetty vieras pääoma ja varaukset, on oltava 8–12 % sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaismenoista. Työnantajien ja vakuutettujen vakuutusmaksuperusteet sekä valtion osuus sairaanhoitovakuutuksesta määräytyvät niin, että tämä ehto täyttyy.

Muut Kelan etuudet. Valtio rahoittaa kokonaan lapsilisät, yleisen asumistuen, opintoetuudet, äitiysavustukset ja adoptiotuet, sotilasavustukset, rintamaveteraanien kuntoutusmatkakustannukset sekä vammaisten tulkkaukspalvelun kulut. Valtio rahoittaa myös valtaosan työttömyysturvaetuksista ja elatustuen siltä osin kuin maksettuja elatustukia ei saada perityksi elatusvelvollisilta. Kunnat rahoittavat lastenhoidon tuet lukuun ottamatta ulkomaille maksettavia tukia, jotka valtio rahoittaa. Kunnat rahoittavat myös osan työmarkkinatuista. Työttömyysturvan peruspäivärahojen rahoitukseen ohjataan palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuista määrä, joka keskimäärin vastaa työttömyyskassoihin kuuluvien työntekijöiden maksujen määrää.

Eläkevastuurahasto. Kelan henkilöstön eläkevastuun kattamista ja eläkkeiden maksamista varten Kelassa on eläkevastuurahasto. Työnantaja suorittaa siihen kannatusmaksua ja toimihenkilöt työeläkemaksua. Vuodesta

inkomsterna. År 2014 var premien för löntagarna och de LFöPL-försäkrade företagarna 0,84 % och för de FöPL-försäkrade företagarna 0,97 % av inkomsterna. Dagpenningsskatten är avdragsgill i beskattningen.

I sjukvårdsförsäkringen ingår läkemedelsersättningarna från FPA, ersättningarna för läkar- och tandläkararvoden, ersättningarna för undersökning och behandling, reseersättningarna, rehabiliteringsutgifterna (frånsett rehabiliteringspenningen), sjukvårdsersättningarna inom ramen för grundskyddet i lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring, ersättningarna till Studenternas hälsovårdsstiftelse samt EU-ersättningarna för sjukvårdskostnader.

De försäkrade och staten finansierar sjukvårdsförsäkringen. År 2014 var de försäkrades andel av förmånskostnaderna för sjukvårdsförsäkringen 53,4 % och statens andel 46,6 %. För finansieringen av sjukvårdsförsäkringen uttas av alla försäkrade, dvs. löntagarna, företagarna samt pensions- och förmånstagarna, inom ramen för sjukförsäkringen en sjukvårdsavgift på basis av förvärvsinkomsten i kommunalbeskattningen. År 2014 var premien för löntagarna och företagarna 1,32 % och för pensions- och förmånstagarna 1,49 % av förvärvsinkomsten. Försäkringsavgifterna för de försäkrade framgår av sammanställning 9. EU-ersättningarna för sjukvårdskostnader finansieras av staten och utländska inrättningar.

Finansieringstillgångarna för sjukförsäkringen ska efter avdrag för främmande kapital och reserveringar uppgå till 8–12 % av sjukförsäkringens årliga utgiftssumma. Grunderna för arbetsgivarnas och de försäkrades försäkringsavgifter samt statens andel av sjukvårdsförsäkringen fastställs så att detta villkor uppfylls.

Andra FPA-förmåner. Barnbidraget, det allmänna bostadsbidraget, studieförmånerna, moderskapsunderstödet, adoptionsbidraget, militärunderstödet, resekostnaderna i samband med rehabilitering för frontveteraner samt tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning finansieras helt och hållet av staten. Staten finansierar också merparten av arbetslöshetsförmånerna och utbetalda underhållsstöd som inte går att indriva hos de underhållsskyldiga. Barnavårdsstöden finansieras av kommunen frånsett de stöd som betalas till utlandet och som staten finansierar. Kommunerna finansierar även en del av arbetsmarknadsstöden. För finansieringen av grunddagpenningen för arbetslösa används av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter ett belopp som i medeltal motsvarar avgifterna från de arbetstagare som inte tillhör någon arbetslöshetskassa.

Pensionsansvarsfonden. FPA har en pensionsansvarsfond för täckande av personalpensionsansvaret och för utbetalning av pensionerna. Arbetsgivaren betalar en understödsavgift och de anställda betalar en arbetspen-

2009 lähtien eläkevastuurahaston katteen vähimmäistaso on ollut 41 % eläkevastuun täydestä määrästä lisätynä työntekijän eläkemaksusta karttuneella määrällä.

Palvelurahasto. Kansallisen terveystietokannan eli Kanta-palvelujen toteuttamiseksi ja ylläpitämiseksi Kelaan perustettiin vuoden 2012 alussa palvelurahasto. Sen avulla huolehditaan Kelan vastuulla olevien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007) ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa (61/2007) tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta. Kanta-palvelut toteutetaan täysin erillään Kelan tehtäväksi säädettyjen etuuksien täytäntöönpanosta.

Kanta-palvelujen ylläpito rahoitetaan palvelujen käyttäjiltä perittävillä asteittain vuosien 2012–2015 aikana käyttöönotettavilla maksuilla. Vuonna 2013 käyttömaksuja perittiin sähköisen lääkemääräyksen rahoittamiseksi apteekkeilta ja julkiselta terveydenhuollolta ja vuonna 2014 maksut ulotettiin yksityiseen terveydenhuoltoon. Vuonna 2014 alettiin periä julkiselta terveydenhuollolta käyttömaksuja Potilastiedon arkiston rahoittamiseen. Valtio rahoittaa Kanta-palvelujen rakentamis- ja kehittämiskustannukset kokonaisuudessaan. Tämän lisäksi valtio rahoittaa vuoden 2015 loppuun saakka tietojärjestelmien käyttö- ja ylläpitokustannukset niiltä osin kuin käyttömaksut eivät niitä kata.

sionsavgift till fonden. Sedan 2009 har miniminivån för pensionsansvarsfondens täckning varit 41 % av pensionsansvarets fulla belopp plus inbetalade pensionsavgifter från arbetstagare.

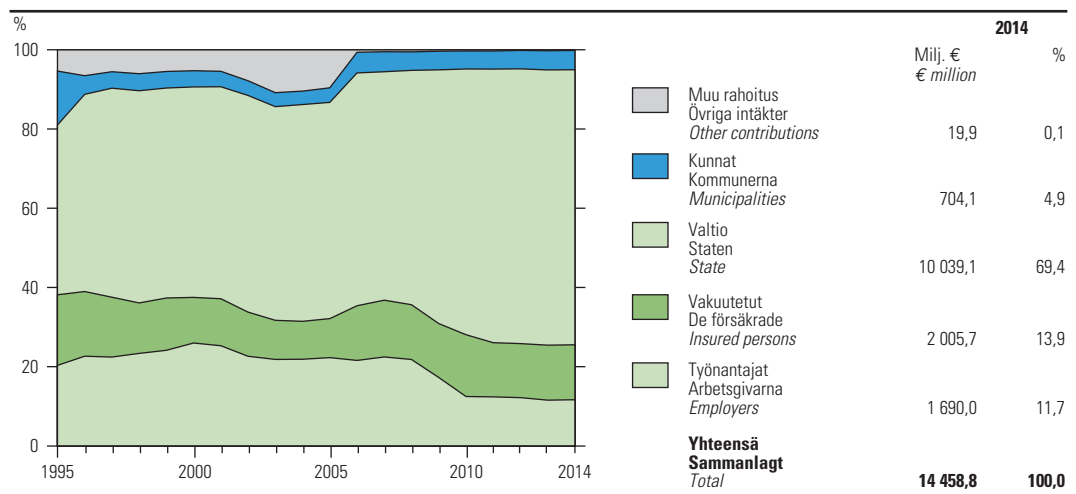
Servicefonden. En servicefond för det nationella hälsoarkivet, dvs. Kanta-tjänsterna, grundades inom FPA i början av 2012. Med hjälp av servicefonden sköts FPA:s uppgifter som följer av lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och lagen om elektroniska recept (61/2007). Kanta-tjänsterna genomförs separat från verkställigheten av FPA-förmånerna.

Upprätthållandet av Kanta-tjänsterna finansieras med avgifter som tas ut hos användarna och som införts gradvis under 2012–2015. År 2013 finansierades de elektroniska recepten med användningsavgifter som apoteken och den offentliga hälso- och sjukvården betalade och år 2014 utvidgades avgifterna till den privata hälso- och sjukvården. År 2014 började man ta ut användningsavgifter hos den offentliga hälso- och sjukvården för finansiering av Patientdataarkivet. Staten finansierar byggandet och utvecklandet av Kanta-tjänsterna i sin helhet. Till slutet av 2015 står staten dessutom för drifts- och servicekostnaderna för IT-systemen till den del som användningsavgifterna inte täcker dem.

Kuvio 66. Kelan sosiaaliturvan rahoitus 1995–2014

Figur 66. Finansieringen av den sociala trygghet som FPA sköter 1995–2014

Chart 66. Financing of benefit schemes administered by Kela, 1995–2014

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Källa: FPA:s resultaträkningar.

161. Kansaneläkevakuutuksen kulut ja rahoitus 1995–2014

Folkpensionsförsäkringen: kostnader och finansiering 1995–2014

Expenditure and financing of National Pension Insurance, 1995–2014

Vuosi År Year	Kulut ¹⁾ – Kostnader ¹⁾ – Expenditure ¹⁾				Rahoitus ²⁾ – Finansiering ²⁾ – Financing ²⁾							
					Vakuutusmaksut Försäkringsavgifter Contributions from insured persons and employers			Valtio Staten State	Kunnat Kommunerna Municipalities	Muu rahoitus Övriga finansiering Other financing		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Eläkkeet Pensioner Pension benefits	Muut etuudet Övriga förmåner Other benefits	Toimintakulut ⁴⁾ Förvaltningskostnader ⁴⁾ Administration expenses	Yhteensä Sammanlagt Total	Vakuutettujen Försäkrades The insured	Työntekijien Arbetsgivares The employers	Yhteensä Sammanlagt Total		Lisärahoitusosuus Tilläggsfinansieringsandel Additional contribution	Yhteensä Sammanlagt Total	Alv-tuotot Moms-intäkter Receipts from value added tax
Milj. € – € million												
1995	3 354	3 147	99	108	3 240	346	1 222	408	–	791	473	404
1996	3 386	3 081	97	207	3 110	53	1 308	1 101	–	80	569	404
1997	3 215	3 009	99	107	3 093	24	1 296	1 293	123	13	467	404
1998	3 195	2 891	98	207	3 143	1	1 397	1 225	71	–	520	404
1999	3 002	2 791	101	110	3 059	44	1 456	1 127	–	–	432	404
2000	2 923	2 707	104	112	3 097	7	1 577	1 109	–	–	404	404
2001	2 969	2 740	111	118	3 125	0	1 550	1 130	–	–	445	404
2002	3 028	2 792	111	126	3 025	0	1 347	1 169	24	–	509	500
2003	3 010	2 766	112	132	3 182	0	1 309	1 135	–	–	739	700
2004	2 989	2 738	114	137	2 988	–0	1 336	1 230	102	–	422	400
2005	3 005	2 761	112	132	3 017	–0	1 381	1 218	83	–	418	400
2006	3 035	2 779	113	143	3 067	–0	1 097	1 922	555	–	48	•
2007	3 062	2 809	113	141	3 062	0	1 100	1 941	557	–	21	•
2008	3 411	2 513	749	149	3 425	0	1 083	2 319	505	–	23	•
2009	3 481	2 566	789	126	3 450	0	679	2 744	130	–	27	•
2010	3 515	2 498	903	115	3 449	0	46	3 377	•	–	26	•
2011	3 617	2 553	952	112	3 597	0	1	3 581	•	–	15	•
2012	3 681	2 599	997	85	3 666	0	0	3 659	•	–	7	•
2013	3 780	2 619	1 061	100	3 768	0	0	3 747	•	–	21	•
2014	3 762	2 563	1 111	88	3 751	0	0	3 737	•	–	13	•
%												
2000	100,0	92,6	3,6	3,8	100,0	0,2	50,9	35,8	–	–	13,0	13,0
2005	100,0	91,9	3,7	4,4	100,0	–0,0	45,8	40,4	2,7	–	13,9	13,3
2006	100,0	91,6	3,7	4,7	100,0	–0,0	35,8	62,7	18,1	–	1,6	•
2007	100,0	91,7	3,7	4,6	100,0	0,0	35,9	63,4	18,2	–	0,7	•
2008	100,0	73,7	22,0	4,4	100,0	0,0	31,6	67,7	14,7	–	0,7	•
2009	100,0	73,7	22,7	3,6	100,0	0,0	19,7	79,5	3,8	–	0,8	•
2010	100,0	71,1	25,7	3,3	100,0	0,0	1,3	97,9	•	–	0,8	•
2011	100,0	70,6	26,3	3,1	100,0	0,0	0,0	99,6	•	–	0,4	•
2012	100,0	70,6	27,1	2,3	100,0	0,0	0,0	99,8	•	–	0,2	•
2013	100,0	69,3	28,1	2,7	100,0	0,0	0,0	99,4	•	–	0,6	•
2014	100,0	68,1	29,5	2,3	100,0	0,0	0,0	99,6	•	–	0,4	•

¹⁾ Kansaneläkerahaston varoja on käytetty sairausvakuutuksen menojen rahoittamiseen, mikä ei ilmene taulukon luvuista. Kansaneläkerahastosta siirrettiin sairausvakuutusrahastoon 47 milj. € 1999, 189 milj. € 2000, 133 milj. € 2001, 148 milj. € 2003, 0,7 milj. € 2004, 6 milj. € 2005 ja 54 milj. € 2006. Medel ur folkpensionsfonden har använts för finansiering av sjukförsäkrings utgifter, vilket inte framgår av tabellen. Från folkpensionsfonden överfördes 47 milj. € till sjukförsäkringsfonden år 1999, 189 milj. € år 2000, 133 milj. € år 2001, 148 milj. € år 2003, 0,7 milj. € år 2004, 6 milj. € år 2005 och 54 milj. € år 2006.

The table does not reflect the fact that transfers from the National Pension Insurance fund have been used to cover certain National Health Insurance expenditures (€47 million, €189 million, €133 million, €148 million, €0.7 million, €6 million and €54 million in 1999, 2000, 2001, 2003, 2004, 2005 and 2006, respectively).

²⁾ Kansaneläkevakuutuksen menojen rahoittamiseen on käytetty sairausvakuutusrahaston varoja, mikä ei ilmene taulukon luvuista. Sairausvakuutusrahastosta siirrettiin kansaneläkerahastoon 10 milj. € 1995, 278 milj. € 1996 ja 108 milj. € 1997.

För finansiering av folkpensionsförsäkrings utgifter har använts medel ur sjukförsäkringsfonden, vilket inte framgår av tabellen. Från sjukförsäkringsfonden överfördes 10 milj. € 1995, 278 milj. € 1996 och 108 milj. € 1997 till folkpensionsfonden.

The table does not reflect the fact that certain National Pension Insurance expenditures have been covered by transfers from the National Health Insurance fund. The transfers for 1995, 1996 and 1997 came to €10 million, €278 million and €108 million, respectively.

³⁾ 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä.

Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. *The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.*

⁴⁾ Toimieläkevastuun kattamiseksi vuoden 1996 lukuun sisältyy 97 milj. euron ja vuoden 1998 lukuun 87 milj. euron kertasuoritus.

År 1996 inkluderar talet 97 milj. euro och år 1998 87 milj. euro i engångsbetalning för täckning av personalpensionsansvaret.

Huom. Rahanarvon muuntokerroin liitteessä 10. Lähde: Kelan tuloslaskelmat

Anm. Deflateringskoefficienter i bilaga 10. Källa: FPA:s resultaträkningar.

N.B. For the relevant deflators, please turn to page 468.

162. Sairausvakuutuksen kulut ja rahoitus 1995–2014

Sjukförsäkringen: kostnader och finansiering 1995–2014

Expenditure and financing of National Health Insurance, 1995–2014

Vuosi År Year	Kulut ¹⁾ – Kostnader ¹⁾ – Expenditure ¹⁾			Rahoitus ²⁾ – Finansiering ²⁾ – Financing ²⁾						
	Yhteensä ³⁾ Samman- lagt ³⁾ Total ³⁾	Etuudet ³⁾ Förmåner ³⁾ Benefits ³⁾	Toiminta- kulut ⁴⁾ Förvaltnings- kostnader ⁴⁾ Administration expenses	Yhteensä Samman- lagt Total	Vakuutusmaksut Försäkringsavgifter Contributions from insured persons and employers	Valtio Staten State	Lisärahoitusosuus Tilläggsfinansierings- andel Additional contribution		Muu rahoitus Övriga finansiering Other financing	
					Vakuutettujen De försäkrades The insured	Työntekijöiden Arbetsgivarnas The employers	Yhteensä Sammanlagt Total		Yhteensä ⁵⁾ Sammanlagt ⁵⁾ Total ⁵⁾	Alv-tuotot Moms-intäkter Receipts from value added tax
Milj. € – € million										
1995	2 037	1 876	161	2 139	1 364	734	–	–	41	–
1996	2 054	1 890	165	2 255	1 447	777	–	–	31	–
1997	2 124	1 964	160	2 047	1 320	704	–	–	23	–
1998	2 225	2 028	197	2 120	1 166	747	175	172	31	–
1999	2 307	2 143	165	2 185	1 090	770	255	210	70	–
2000	2 469	2 300	168	2 307	996	845	381	335	85	–
2001	2 668	2 491	177	2 555	1 082	881	519	472	74	–
2002	2 926	2 738	188	2 938	1 082	918	667	625	271	200
2003	3 165	2 967	198	3 039	1 000	945	720	677	375	300
2004	3 372	3 165	206	3 401	987	984	750	711	680	600
2005	3 533	3 335	198	3 569	1 012	1 022	922	863	613	600
2006	3 718	3 503	215	3 823	1 458	1 273	1 074	•	18	•
2007	3 911	3 700	211	3 994	1 522	1 363	1 080	•	30	•
2008	4 203	3 980	224	4 119	1 546	1 411	1 128	•	33	•
2009	4 330	4 148	182	4 240	1 625	1 414	1 190	•	11	•
2010	4 425	4 239	186	4 854	1 980	1 574	1 293	•	8	•
2011	4 606	4 412	194	4 566	1 695	1 593	1 260	•	18	•
2012	4 759	4 555	204	4 776	1 792	1 655	1 319	•	10	•
2013	4 773	4 567	207	4 728	1 875	1 615	1 230	•	7	•
2014	4 883	4 679	203	4 898	1 954	1 690	1 248	•	6	•
%										
2000	100,0	93,2	6,8	100,0	43,2	36,6	16,5	14,5	3,7	–
2005	100,0	94,4	5,6	100,0	28,4	28,6	25,8	24,2	17,2	16,8
2006	100,0	94,2	5,8	100,0	38,1	33,3	28,1	•	0,5	•
2007	100,0	94,6	5,4	100,0	38,1	34,1	27,0	•	0,7	•
2008	100,0	94,7	5,3	100,0	37,5	34,3	27,4	•	0,8	•
2009	100,0	95,8	4,2	100,0	38,3	33,4	28,1	•	0,3	•
2010	100,0	95,8	4,2	100,0	40,8	32,4	26,6	•	0,2	•
2011	100,0	95,8	4,2	100,0	37,1	34,9	27,6	•	0,4	•
2012	100,0	95,7	4,3	100,0	37,5	34,7	27,6	•	0,2	•
2013	100,0	95,7	4,3	100,0	39,7	34,2	26,0	•	0,2	•
2014	100,0	95,8	4,2	100,0	39,9	34,5	25,5	•	0,1	•

¹⁾ Sairausvakuutusrahaston varoja on käytetty kansaneläkevakuutuksen menojen rahoittamiseen, mikä ei ilmene taulukon luvuista. Sairausvakuutusrahastosta siirrettiin kansaneläkerahastoon 10 milj. € 1995, 278 milj. € 1996 ja 108 milj. € 1997.

Medel ur sjukförsäkringsfonden har använts för finansiering av folkpensionsförsäkringens utgifter, vilket inte framgår av tabellen. Från sjukförsäkringsfonden överfördes 10 milj. € 1995, 278 milj. € 1996 och 108 milj. € 1997 till folkpensionsfonden.

The table does not reflect the fact that transfers from the National Health Insurance fund have been used to cover certain National Pension Insurance expenditures. The transfers for 1995, 1996 and 1997 came to €10 million, €278 million and €108 million, respectively.

²⁾ Sairausvakuutuksen menojen rahoittamiseen on käytetty kansaneläkerahaston varoja, mikä ei ilmene taulukon luvuista. Kansaneläkerahastosta siirrettiin sairausvakuutusrahastoon 47 milj. € 1999, 189 milj. € 2000, 133 milj. € 2001, 148 milj. € 2003, 0,7 milj. € 2004, 6 milj. € 2005 ja 54 milj. € 2006. För finansiering av sjukförsäkringens utgifter har använts medel ur folkpensionsfonden, vilket inte framgår av tabellen. Från folkpensionsfonden överfördes 47 milj. € till sjukförsäkringsfonden år 1999, 189 milj. € år 2000, 133 milj. € år 2001, 148 milj. € år 2003, 0,7 milj. € år 2004, 6 milj. € år 2005 och 54 milj. € år 2006.

The table does not reflect the fact that certain National Health Insurance expenditures have been covered by transfers from the National Pension Insurance fund. The transfers for 1999, 2000, 2001, 2003, 2004, 2005 and 2006 came to €47 million, €189 million, €133 million, €148 million, €0.7 million, €6 million and €54 million respectively.

³⁾ Muiden lakien perusteella myöhemmin sairausvakuutusrahastoon palautuneet korvaukset (takautumissuoritukset) sisältyvät etuuskien summaan.

De på basen av andra lagar till sjukförsäkringsfonden senare återförda ersättningsarna (regressbetalningarna) ingår i förmånernas summa.

The figures include money recovered on account of non-primary liability.

⁴⁾ Toimieläkevastuun kattamiseksi vuoden 1998 lukuun sisältyy 18 milj. euron kertasuoritus.

År 1998 inkluderar talet 18 milj. euro i engångsbetalning för täckning av personalpensionsansvaret.

⁵⁾ Sisältää myös takautumissuoritukset (lukuun ottamatta valtiolta saatuja EU-korvauksia, jotka vuosikirjasta 2005 alkaen on taannehtivasti tilastoitu sarakkeeseen "Valtio"). Inkluderar också regressbetalningar (med undantag av EU-ersättningar från staten, vilka från och med årsbok 2005 har statistikförts retroaktivt i kolumnen "Staten").

Includes money recovered.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat – Källa: FPA:s resultaträkningar.

163. Sairausvakuutuksen kulut 2006–2014 Sjukförsäkringen: kostnader 2006–2014

National Health Insurance expenditure, 2006–2014

Vuosi År Year	Yhteensä Samman- lagt Total	Sairaanhoidovakuutus – Sjukvårdsförsäkring – Medical care insurance					Työtulovakuutus – Arbetsinkomstförsäkring – Earned income insurance							Toiminta- kulut Förvalt- nings- kostnader Adminis- trative costs
		Yhteensä Sammanlagt Total	Sairaanhoidokorvaukset Sjukvårdsersättningar Refunds of medical expenses	Kuntoutuspalvelut Rehabiliteringstjänster Rehabilitation services	Korvaukset YTHS:lle Ersättningar till SHVS Compensations to FSHS	Muut etuudet ¹⁾ Övriga förmåner ¹⁾ Other benefits ¹⁾	Yhteensä Sammanlagt Total	Sairauspäivärahat Sjukdagpenningar Sickness allowances	Vanhempainpäivärahat ²⁾ Föräldradagpenningar ²⁾ Parents' allowances ²⁾	Vuosilomakustannuskorvaukset Semesterkostnadsersättningar Holiday pay compensations for employers	Kuntoutusrahat Rehabiliteringspenningar Rehabilitation allowances	Työterveyshuolto Företagshälsövård Occupational health care	Muut etuudet ³⁾ Övriga förmåner ³⁾ Other benefits ³⁾	
Milj. € – € million														
2006	3 717,6	1 762,0	1 496,8	228,8	20,8	15,6	1 741,1	745,8	695,2	32,7	59,9	197,7	9,9	214,5
2007	3 910,6	1 841,6	1 562,3	237,5	21,9	19,9	1 858,0	770,0	774,6	37,1	58,3	207,6	10,3	211,0
2008	4 203,5	1 992,7	1 711,5	241,1	21,5	18,5	1 986,9	776,1	834,3	49,0	58,7	256,9	11,9	223,9
2009	4 329,7	2 041,7	1 748,2	240,4	22,8	30,4	2 105,9	803,1	913,7	55,9	65,1	255,8	12,3	182,1
2010	4 425,3	2 034,8	1 742,5	242,7	21,8	27,8	2 204,1	821,0	961,2	61,6	67,8	282,2	10,4	186,4
2011	4 605,9	2 133,4	1 811,6	267,2	22,9	31,6	2 279,1	845,1	992,0	63,1	71,8	295,4	11,5	193,5
2012	4 758,5	2 224,1	1 879,6	279,3	23,0	42,1	2 330,7	856,5	1 012,9	68,1	77,1	303,9	12,2	203,7
2013	4 773,4	2 190,4	1 830,3	296,8	24,2	39,1	2 376,3	850,2	1 035,7	68,9	83,5	326,0	12,2	206,7
2014	4 882,6	2 242,5	1 870,4	318,9	24,4	28,9	2 436,8	860,3	1 038,8	71,5	91,4	362,4	12,5	203,2

¹⁾ EU-korvaukset, sairaanhoidokorvaukset Melalle sekä terveydentilan ja työkyvyn lisäselvitykset.

EU-ersättningar, sjukvårdsersättningar till LPA och tilläggsutredningar av hälsotillstånd och arbetsförmåga.

Refunds made under EU provisions, supplementary assessments of health and working capacity, and compensations for medical expenses paid to the Farmers' Pension Insurance Institution.

²⁾ Sisältää myös erityishoitörahat.

Omfattar även specialvårdspenningar.

Also includes special care allowances.

³⁾ YEL-vakuutettujen sairauspäivärahat ja päivärahakorvaukset Melalle.

Sjukdagpenningar till FöPL-försäkrade och dagpenningersättningar till LPA.

Sickness allowances paid to persons insured under the YEL (Self-Employed Persons' Pensions) Act and compensations for daily allowance expenses paid to the Farmers' Pension Insurance Institution.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Källa: FPA:s resultaträkningar.

164. Sairausvakuutuksen rahoitus 2006–2014
Finansieringen av sjukförsäkringen 2006–2014
National Health Insurance financing, 2006–2014

Vuosi År Year	Yhteensä Samman- lagt Total	Sairaanhoitovakuutus – Sjukvårdsförsäkring – Medical care insurance					Työtulovakuutus – Arbetsinkomstförsäkring – Earned income insurance							Omaisuu- den tuotot Intäkter av tillgångar Income from assets
		Valtio – Staten – State			Muut ¹⁾ Övriga ¹⁾ Others ¹⁾		Yhteensä Sammanlagt Total			Valtio – Staten – State				
		Vakuutettujen sairaanhoitomaksut De försäkrades sjukvårdspremier Contributions from the insured (medical care)	EU-korvauksiin För EU-ersättningar Towards refunds made under EU provisions	Etukseen rahoitukseen För finansiering av förmåner Towards the financing of benefit expenditure				Palkansaajien ja yrittäjien päivärahmaksut Löntagares och företagares dagpenningsskatter Contributions from employees and the self- employed (daily allowances)	Työnantajien sairausvakuutusmaksut Arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgifter Health insurance contributions from employers					
Milj. € – € million														
2006	3 823,4	1 972,1	977,9	9,0	980,9	4,2	1 837,1	479,8	1 273,1	84,3	81,9	·	2,4	14,2
2007	3 994,0	2 010,1	1 001,8	12,9	991,1	4,4	1 958,4	519,8	1 362,9	75,7	77,0	0,7	-2,1	25,4
2008	4 119,2	2 091,8	1 035,7	9,5	1 043,1	3,5	1 997,5	510,5	1 411,4	75,5	74,4	0,8	0,4	29,9
2009	4 240,0	2 147,0	1 069,2	22,5	1 048,2	7,1	2 088,7	555,5	1 414,2	119,0	116,1	0,8	2,0	4,3
2010	4 854,1	2 433,2	1 256,4	20,8	1 152,2	3,8	2 417,1	723,2	1 573,5	120,4	117,7	0,9	1,7	3,8
2011	4 566,1	2 193,6	1 047,9	21,8	1 116,3	7,6	2 362,4	646,9	1 593,2	122,3	119,5	1,0	1,8	10,1
2012	4 775,7	2 300,5	1 101,2	30,9	1 161,6	6,7	2 471,8	690,5	1 654,9	126,4	123,5	0,9	2,0	3,4
2013	4 727,7	2 333,7	1 228,2	27,7	1 071,4	6,4	2 393,1	647,2	1 614,9	130,9	127,9	1,0	2,1	0,9
2014	4 897,6	2 373,6	1 249,0	20,1	1 099,7	4,8	2 523,0	704,7	1 690,0	128,4	125,2	1,0	2,2	1,0

¹⁾ Ulkomaan laitoksilta saadut EU-korvaukset ja takautumissuoritukset.

EU-ersättningar från utländska institutioner och regressbetalningar.

Refunds under EU provisions received from foreign institutions and money recovered on account of non-primary liability.

²⁾ Sisältää maatalousyrittäjien työterveyshuollon vuodesta 2009 alkaen.

Inkluderar företagshälsövärd för lantbruksföretagare fr.o.m. 2009.

Beginning with 2009 data, includes occupational health services for agricultural entrepreneurs.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Källa: FPA:s resultaträkningar.

165. Sosiaaliturvan yleisrahaston kulut ja rahoitus 2009–2014

Allmänna fonden för social trygghet: kostnader och finansiering 2009–2014

Expenditure and financing of the social security general fund, 2009–2014

Vuosi Ar Year	Kulut – Kostnader – Expenditure										Rahoitus – Finansiering – Financing				
	Yhteensä Samman- lagt Total	Etuudet – Förmåner – Benefits									Toiminta- kulut Omkost- nader Administ- rative costs	Yhteensä Samman- lagt Total			
		Työttömyysturva Arbetslöshet Unemployment													
			Peruspäivärahat Grunddagpenningar Basic unemployment allowances	Työmarkkinatuki ¹⁾ Arbetsmarknadsstöd ¹⁾ Labour market subsidy ¹⁾	Muut – Övriga – Other	Äitysvastukset, lapsilisät ja elätustuki Moderskapsunderstöd, barnbidrag och underhållsstöd Maternity grants, child benefits and child maintenance allowance	Lastenhoidon tuet Barnavårdsstöd Child day care subsidies	Yleinen asumistuki Allmänt bostadsbidrag General housing allowance	Opintoetudet Studieförmåner Benefits for students	Muut ²⁾ – Övriga ³⁾ – Other ²⁾			Valtio – Staten – State	Kunnat – Kommunerna – Municipalities	Muu rahoitus ³⁾ – Övriga finansiering ³⁾ – Other financing ³⁾
Milj. € – € million															
2009	4 403	166	762	47	1 518	427	482	833	48	120	4 403	3 811	569	23	
2010	4 645	184	850	63	1 547	444	530	845	50	132	4 645	4 014	589	42	
2011	4 687	185	947	1	1 549	446	552	822	51	134	4 687	4 033	587	67	
2012	5 105	218	1 200	2	1 613	458	606	812	52	143	5 105	4 417	629	58	
2013	5 448	253	1 428	2	1 624	467	670	807	54	143	5 448	4 710	675	62	
2014	5 810	299	1 634	1	1 637	463	742	829	57	148	5 810	5 053	704	53	
%															
2009	100,0	3,8	17,3	1,1	34,5	9,7	10,9	18,9	1,1	2,7	100,0	86,6	12,9	0,5	
2010	100,0	4,0	18,3	1,4	33,3	9,6	11,4	18,2	1,1	2,8	100,0	86,4	12,7	0,9	
2011	100,0	3,9	20,2	0,0	33,0	9,5	11,8	17,5	1,1	2,9	100,0	86,1	12,5	1,4	
2012	100,0	4,3	23,5	0,0	31,6	9,0	11,9	15,9	1,0	2,8	100,0	86,5	12,3	1,1	
2013	100,0	4,6	26,2	0,0	29,8	8,6	12,3	14,8	1,0	2,6	100,0	86,5	12,4	1,1	
2014	100,0	5,1	28,1	0,0	28,2	8,0	12,8	14,3	1,0	2,5	100,0	87,0	12,1	0,9	

¹⁾ Sisältää maahanmuuttajalle kotoutumistukena maksettavan työmarkkinatuen.

Inkluderar arbetsmarknadsstöd som betalas i form av integrationsstöd till invandrare.

Includes labour market subsidies paid to immigrants in the form of integration assistance.

²⁾ Rintamaveteraanien matkakorvaukset, sotilasavustus, maahanmuuttajan erityistuki, eläketuki ja vammaisten tulkkauspalvelut.

Reseersättningar till frontveteraner, militärunderstöd, särskilt stöd till invandrare, pensionsstöd och tolkningstjänst för handikappade personer.

Refunds of travel costs for front-veterans, conscript's allowance, special assistance for immigrants, pension assistance and interpreting services for the disabled.

³⁾ Palkansaajien työttömyysvakuutumaksut, muut työttömyysvakuutusrahaston suoritukset ja ulkomailta saadut Eta-työttömyyskorvaukset.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgifter, andra utbetalningar från arbetslöshetsförsäkringsfonden och EES-arbetslöshetsersättningar från utlandet.

Unemployment insurance contributions from wage and salary earners, other payments into the unemployment insurance fund, and unemployment compensations received from abroad under EEA provisions.

Huom. Vuoden 2009 alusta etuuskulujen maksua varten perustettiin uusi etuusrahoisto, sosiaaliturvan yleisrahasto, josta maksetaan muut kuin kansaneläke- tai sairausvakuutukseen kuuluvat etuudet. Toimintakulut jakautuvat jatkossa kolmen rahaston kesken.

Aiempien vuosien tiedot näiden etuuskulujen kuluista ja rahoituksesta löytyvät vuoden 2008 tilastollisesta vuosikirjasta.

Anm. De förmåner som inte omfattas av pensions- eller sjukförsäkringen finansieras med medel ur en ny förmånsfond, den allmänna fonden för social trygghet, som inrättades i början av 2009 för finansieringen av förmånskostnaderna. Omkostnaderna fördelas i fortsättningen på tre fonder.

Uppgifter från tidigare år om kostnaderna för och finansieringen av dessa förmåner finns i FPA:s statistiska årsbok 2008.

N.B. A social security general fund was established at the beginning of 2009 for the purpose of paying out all other benefits than those provided under National Pension Insurance and National Health Insurance. Administrative costs will be shared between the three funds.

Previous data on the benefits affected can be found in the 2008 edition of this Yearbook.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Källa: FPA:s resultaträkningar.

166. Kelan tase 2000–2014
FPA:s balansräkning 2000–2014
Balance sheet of Kela, 2000–2014

31.12. At year- end	Vastaavaa – Aktiva – Assets					Vastattavaa – Passiva – Liabilities								
	Yhteensä Sammanlagt Total	Käyttöomaisuus ja muut sijoitukset Anläggningstillgångar och övriga placeringar Fixed assets and other investments	Rahoitusomaisuus Finansieringstillgångar Current assets	Eläkevastuurahaston varaus Underskott i pensions- ansvarifonden Staff pensions fund deficit		Yhteensä Sammanlagt Total	Kansaneläkerahasto Folkpensionsfonden NPI fund	Sairausvakuutusrahasto Sjukförsäkringsfonden NHI fund	Sosiaaliturvan yleisrahasto Allmänna fonden för social trygghet General fund for social security	Eläkevastuurahasto Pensionsansvarifonden Staff pension fund	Arvonkorotusrahasto Uppskrivningsfonden Appreciation fund	Varaukset ¹⁾ Reserveringar ¹⁾ Set-asides	Vieras pääoma Främmande kapital Extraneous capital	
Milj. € – € million														
Eläkevakuutus – Pensionsförsäkring – National Pension Insurance														
2000	445,0	310,0	135,0	–	445,0	199,1	•	•	•	•	216,4	•	29,6	
2001	484,4	353,5	130,9	–	484,4	221,7	•	•	•	•	238,1	•	24,6	
2002	415,3	276,1	139,2	–	415,3	218,3	•	•	•	•	166,3	•	30,7	
2003	444,0	306,8	137,2	–	444,0	242,6	•	•	•	•	174,4	•	27,1	
2004	461,6	327,5	134,2	–	461,6	240,4	•	•	•	•	189,5	•	31,8	
2005	460,5	323,6	136,9	–	460,5	246,4	•	•	•	•	183,7	•	30,4	
2006	692,4	546,6	145,8	–	692,4	225,2	•	•	•	•	426,7	•	40,4	
2007	585,4	443,4	141,9	–	585,4	225,8	•	•	•	•	315,8	•	43,8	
2008	505,4	258,1	247,3	–	505,4	239,7	•	•	•	•	130,8	•	134,8	
2009	439,0	251,7	187,3	–	439,0	208,1	•	•	•	•	152,0	•	78,9	
2010	471,1	258,4	212,7	–	471,1	142,0	•	•	•	•	172,6	•	156,6	
2011	370,2	152,9	217,4	–	370,2	121,5	•	•	•	•	89,4	•	159,4	
2012	354,2	134,3	219,9	–	354,2	107,1	•	•	•	•	91,8	•	155,3	
2013	472,8	121,7	351,1	–	472,8	94,7	•	•	•	•	89,1	•	289,0	
2014	494,7	110,1	384,6	–	494,7	83,5	•	•	•	•	79,0	•	332,3	
Sairausvakuutus – Sjukförsäkring – National Health Insurance														
2000	331,7	71,2	260,5	–	331,7	•	119,0	•	•	•	68,0	16,4	128,2	
2001	321,8	72,9	248,9	–	321,8	•	135,5	•	•	•	67,7	20,3	98,3	
2002	363,6	72,9	290,7	–	363,6	•	154,8	•	•	•	67,6	13,1	128,1	
2003	456,4	72,8	383,6	–	456,4	•	177,3	•	•	•	60,9	12,7	205,5	
2004	481,2	65,8	415,4	–	481,2	•	204,9	•	•	•	49,2	15,6	211,6	
2005	456,7	73,8	382,9	–	456,7	•	232,2	•	•	•	49,1	29,9	145,5	
2006	617,2	87,7	529,4	–	617,2	•	388,7	•	•	•	60,6	33,1	134,8	
2007	685,2	84,3	601,0	–	685,2	•	468,5	•	•	•	51,3	36,8	128,7	
2008	619,3	88,0	531,3	–	619,3	•	382,2	•	•	•	51,3	38,8	147,0	
2009	567,5	84,2	483,3	–	567,5	•	290,7	•	•	•	51,3	40,6	184,9	
2010	934,9	78,7	856,2	–	934,9	•	714,0	•	•	•	51,3	46,1	123,6	
2011	857,9	77,7	780,2	–	857,9	•	667,2	•	•	•	50,4	53,0	87,3	
2012	891,1	75,4	815,7	–	891,1	•	677,0	•	•	•	50,7	60,4	103,0	
2013	834,9	75,4	759,5	–	834,9	•	626,5	•	•	•	50,8	65,2	92,4	
2014	854,4	73,3	781,1	–	854,4	•	643,3	•	•	•	50,9	63,4	96,9	

¹⁾ Sisältää Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain 2 luvun 12 §:n mukaisen varauksen.
 Inkluderar reservering enligt 2 kap. 12 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

Huom. Tasekaava ja tilinpäätösperusteet muuttuivat vuonna 2006. Sosiaaliturvan yleisrahasto perustettiin 1.1.2009.

Anm. Balansräkningsschemat och bokslutsgrunderna ändrades 2006. Den allmänna fonden för social trygghet grundades 1.1.2009.

N.B. The balance-sheet structure and accounting policies changed in 2006. A new social security general fund was established on 1 January 2009.

Lähde: Kelan taseet.

Källa: FPA:s balansräkningar.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 166 continued

31.12. At year- end	Vastaavaa – Aktiva – Assets					Vastattavaa – Passiva – Liabilities							
	Yhteensä Sammanlagt Total	Käyttöomaisuus ja muut sijoitukset Anläggningstillgångar och övriga placeringar Fixed assets and other investments	Rahoitusomaisuus Finansiellstillgångar Current assets	Eläkevastuurahaston vajeus Underskott i pensions- ansvarifonden Staff pensions fund deficit		Yhteensä Sammanlagt Total	Kansaneläkerahasto Folkpensionsfonden NPI fund	Sairausvakuutusrahasto Sjukförsäkringsfonden NHI fund	Sosiaaliturvan yleisrahasto Allmänna fonden för social trygghet General fund for social security	Eläkevastuurahasto Pensionsansvarsfonden Staff pension fund	Arvonkorotusrahasto Uppskrivningsfonden Appreciation fund	Varaukset ¹⁾ Reserveringar ¹⁾ Set-asides	Vieras pääoma Frammande kapital Extraneous capital
Milj. € – € million													
Sosiaaliturvan yleisrahasto – Allmänna fonden för social trygghet – General fund for social security													
2000	77,1	•	77,1	–	77,1	•	•	•	•	•	•	•	77,1
2001	17,3	•	17,3	–	17,3	•	•	•	•	•	•	•	17,3
2002	84,8	•	84,8	–	84,8	•	•	•	•	•	•	•	84,8
2003	152,6	•	152,6	–	152,6	•	•	•	•	•	•	•	152,6
2004	151,0	•	151,0	–	151,0	•	•	•	•	•	•	•	151,0
2005	76,1	•	76,1	–	76,1	•	•	•	•	•	•	•	76,1
2006	73,3	•	73,3	–	73,3	•	•	•	•	•	•	•	73,3
2007	112,3	•	112,3	–	112,3	•	•	•	•	•	•	•	112,3
2008	188,6	•	188,6	–	188,6	•	•	•	•	•	•	•	188,6
2009	215,1	2,6	212,5	–	215,1	•	•	•	•	•	•	•	215,1
2010	235,6	1,1	234,4	–	235,6	•	•	0,0	•	•	•	•	235,5
2011	156,6	3,4	153,2	–	156,6	•	•	0,1	•	•	•	•	156,4
2012	162,3	2,7	159,5	–	162,3	•	•	0,2	•	•	•	•	162,1
2013	174,5	2,4	172,0	–	174,5	•	•	0,3	•	•	•	•	174,1
2014	293,0	0,9	292,0	–	293,0	•	•	0,4	•	•	•	•	292,5
Kelan toimihenkilöiden eläkevastuu – FPA:s personalpensionsansvar – Kela staff pension fund													
2000	617,7	425,2	27,6	164,9	617,7	•	•	•	448,1	156,5	•	•	13,1
2001	585,6	390,6	21,9	173,1	585,6	•	•	•	472,5	113,1	•	•	0,0
2002	551,7	335,0	17,2	199,5	551,7	•	•	•	499,8	51,9	•	•	0,0
2003	596,4	392,6	24,1	179,7	596,4	•	•	•	527,5	68,9	•	•	0,0
2004	687,4	477,6	42,3	167,5	687,4	•	•	•	555,7	130,9	•	•	0,8
2005	749,8	616,7	19,5	113,6	749,8	•	•	•	589,5	160,2	•	•	0,0
2006	1 278,7	1 094,0	71,1	113,6	1 278,7 ²⁾	•	•	•	622,0	594,3	•	•	0,9
2007	1 306,5	1 196,7	57,7	52,1	1 306,5 ²⁾	•	•	•	653,5	641,3	•	•	3,9
2008	838,3	704,4	89,8	44,2	838,3 ²⁾	•	•	•	689,9	161,3	•	•	3,4
2009	1 035,7	924,1	67,4	44,2	1 035,7 ²⁾	•	•	•	731,9	288,3	•	•	6,9
2010	1 170,3	1 094,2	40,5	35,5	1 170,3 ²⁾	•	•	•	769,3	391,4	•	•	1,4
2011	929,9	873,8	28,6	27,4	929,9 ²⁾	•	•	•	798,2	215,6	•	•	2,1
2012	1 090,7	954,3	22,9	113,6	1 090,7 ²⁾	•	•	•	799,4	283,8	•	•	17,0
2013	1 197,8	1 063,3	11,5	123,1	1 197,8 ²⁾	•	•	•	816,2	362,2	•	•	3,6
2014	1 287,0	1 170,9	8,9	107,2	1 287,0 ²⁾	•	•	•	823,0	429,0	•	•	6,4

¹⁾ Sisältää Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain 2 luvun 12 §:n mukaisen varauksen.

Inkluderar reservering enligt 2 kap. 12 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

²⁾ Sisältää ylijäämää 61,5 milj. € 2006 ja 7,9 milj. € 2007, alijäämää 16,3 milj. € 2008, ylijäämää 24,9 milj. € 2009, ylijäämää 8,1 milj. € 2010, alijäämää 86,1 milj. € 2011, alijäämää 9,5 milj. € 2012, ylijäämää 15,8 milj. € 2013 ja ylijäämää 28,5 milj. € 2014.

Inkluderar ett överskott om 61,5 milj. € 2006 och 7,9 milj. € 2007, ett underskott om 16,3 milj. € 2008, ett överskott om 24,9 milj. € 2009, ett överskott om 8,1 milj. € 2010, ett underskott om 86,1 milj. € 2011, ett underskott om 9,5 milj. € 2012, ett överskott om 15,8 milj. € 2013 och ett överskott om 28,5 milj. € 2014.

Showing a surplus of €61.5 million for 2006 and €7.9 million for 2007, a deficit of €16.3 million for 2008, a surplus of €24.9 million for 2009, a surplus of €8.1 million for 2010, a deficit of €86.1 million for 2011, a deficit of €9.5 million for 2012, a surplus of €15.8 million for 2013 and a surplus of €28.5 million for 2014.

Huom. Tasekaava ja tilinpäätösperusteet muuttuivat vuonna 2006. Sosiaaliturvan yleisrahasto perustettiin 1.1.2009.

Anm. Balansräkningsschemat och bokslutsgrunderna ändrades 2006. Den allmänna fonden för social trygghet grundades 1.1.2009.

N.B. The balance-sheet structure and accounting policies changed in 2006. A new social security general fund was established on 1 January 2009.

Lähde: Kelan taseet.

Källa: FPA:s balansräkningar.

167. Kelan sijoituskanta 2000–2014
FPA:s investeringar 2000–2014
Investments by Kela, 2000–2014

31.12. At year-end	Yhteensä Sammanlagt Total of investments	Sijoituskohde Investeringsobjekt Sector of investment								
		Metalli- teollisuus Metall- industri <i>Metal industry</i>	Metsä- teollisuus Skogs- industri <i>Forest industry</i>	Kemian teollisuus Kemisk industri <i>Chemical industry</i>	Energia Energi <i>Energy</i>	Tietoliikenne, elektroniikka Kommuni- kation, elektronik <i>Communica- tions, electronics</i>	Valtion joukko- velkakirjat Statens mass- skuldebrev <i>Government bond</i>	Kansainväliset osake- ja korko- rahastot Internationella aktie- och räntefonder <i>International stock and fixed- income funds</i>	Yhdyskunta- palvelut Kraft- försörjning <i>Utilities</i>	Muut Övriga <i>Others</i>

Milj. € – € million

Kansaneläkerahasto – Folkpensionsfonden – National Pension Insurance fund

2000	243,1	43,2	199,2	–	–	–	–	–	–	0,7
2001	285,4	63,5	221,2	–	–	0,0	–	–	–	0,6
2002	208,0	61,2	146,2	–	–	0,0	–	–	–	0,6
2003	238,8	79,4	158,8	–	–	0,0	–	–	–	0,6
2004	264,1	96,9	166,8	–	–	0,0	–	–	–	0,3
2005	254,9	88,6	165,9	–	–	0,0	–	–	–	0,3
2006	468,6	220,2	248,1	–	–	0,0	–	–	–	0,2
2007	363,7	157,5	206,1	–	–	0,0	–	–	–	0,1
2008	175,3	61,5	113,6	–	–	0,0	–	–	–	0,1
2009	174,1	65,9	108,0	–	–	0,0	–	–	–	0,1
2010	176,6	41,2	135,3	–	–	0,0	–	–	–	0,1
2011	72,9	15,1	57,7	–	–	0,0	–	–	–	0,1
2012	60,5	2,4	58,1	–	–	–	–	–	–	0,1
2013	47,8	–	47,7	–	–	–	–	–	–	0,1
2014	33,3	–	33,3	–	–	–	–	–	–	–

Kelan toimihenkilöiden eläkevastuurahasto – FPA:s personalpensionsfond – Kela staff pension fund

2000	428,5	55,5	68,7	13,9	53,5	153,3	38,4	–	–	45,2
2001	390,5	76,0	74,1	11,7	55,7	97,5	27,7	12,2	–	35,6
2002	334,9	69,5	65,7	12,5	55,8	59,7	24,1	16,0	–	31,6
2003	392,6	88,6	69,6	10,0	69,9	44,9	23,8	39,9	–	45,9
2004	477,6	105,4	73,7	14,0	101,0	38,9	15,6	62,8	–	66,2
2005	616,7	109,6	73,7	18,4	44,3	50,7	15,5	132,8	99,1	72,6
2006	1 094,0	308,0	114,8	32,9	61,0	74,8	9,5	244,2	155,1	93,7
2007	1 206,2	238,7	87,3	31,8	63,9	122,3	9,4	317,3	221,7	113,7
2008	711,8	83,6	50,3	22,3	28,0	52,8	7,4	271,7	109,6	86,1
2009	931,2	165,3	58,2	32,5	32,9	45,4	7,1	340,3	136,5	112,9
2010	1 094,2	234,0	95,2	32,7	31,6	41,3	0,0	379,7	162,1	117,6
2011	873,9	113,9	88,5	27,9	20,7	23,5	–	372,1	118,7	108,6
2012	954,3	123,3	106,4	40,7	25,9	19,4	–	415,8	101,8	121,0
2013	1 063,3	107,0	166,4	38,3	38,1	33,0	–	430,3	119,7	130,6
2014	1 170,9	130,1	183,7	48,7	53,1	35,8	–	457,2	126,3	136,0

Huom. Sairausvakuutusrahasto ei ole taulukossa, koska siinä ei ole ollut sijoitusomaisuutta v. 2000 jälkeen.

Anm. Sjukförsäkringsfonden saknas i tabellen, eftersom placeringstillgångar inte ingått i fonden sedan år 2000.

N.B. Having held no investment assets since the year 2000, the National Health Insurance fund is not shown in the Table.

Lähde: Kelan taloustilastot.

Källa: FPA-statistik över ekonomin.

Vuonna 2014 maa oli jaettu kolmeen vakuutusalueeseen, joissa kussakin oli alueensa palvelutoiminnasta vastaava Kelan aluekeskus. Aluehallinnon taso poistui vuoden 2015 alussa. Keskushallinnossa etuuksia koskevia asioita hoitavat ja paikallishallinnon ratkaisutyötä ohjeistavat etuusosastot - terveysasioita terveysosasto ja eläke- ja toimeentuloturva-asioita eläke- ja toimeentuloturvaosasto - sekä kenttäosasto.

Asioinnit. Kelan palvelukanavista tilastoidaan asiointikerrat toimistoissa, puhelimitse, verkossa ja postitse sekä asiakkaan saamat suorakorvaukset.

Asiointien syyt tilastoidaan toimisto-, puhelin- ja etäpalveluasioinneissa.

Etäpalveluasointia kehitettiin vuoden 2014 aikana. Etäpalveluasointi oli mahdollista 36 yhteispalvelupisteessä. Lisäksi vuonna 2014 käynnistettiin etäpalveluiden kokeilut asiakkaiden koteihin.

Etuusasioiden käsittely. Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa koskeva päätöksenteko on hajautettu paikallistasolle. Kelan toimistot tekevät päätökset lähes kaikista etuusasioista. Vain työkyvyttömyyseläkkeet, EU-sairaanhoidkorvaukset sekä osa työterveyshuollon korvauksista ja opintotuista ratkaistaan muualla kuin toimistoissa.

Osa työnantajan järjestämää työterveyshuoltoa koskevista hakemuksista ratkaistaan terveysosastolla. Vuoden 2014 alussa perustettiin Työkyvyttömyyseläkkeiden ratkaisukeskus. Suurin osa yliopistoissa opiskelevien opintotukihakemuksista ratkaistaan kunkin yliopiston opintotukilautakunnassa. Kelan opintotukikeskuksessa ratkaistaan vajaa kolmasosa kaikista opintoetuushakemuksista, esimerkiksi pääosa ammattikorkeakouluopiskelijoiden opintotukihakemuksista ja kaikkien ulkomaila opiskelevien hakemukset.

Etuuksien käsittelyn aiheuttamaa työtä tasataan Kelan toimistojen ja vakuutuspiirien välillä siirtämällä ratkaisutyötä ruuhkaisista yksiköistä vähemmän ruuhkaisiin.

Sairausvakuutukseen liittyviä asioita hoitavat Kelan toimistojen lisäksi työpaikkakassat niihin kuuluvien vakuutettujen osalta.

Muutoksenhaku. Asiakas voi hakea Kelan päätökseen muutosta valittamalla. Eri etuuksissa noudatetaan toisistaan hieman poikkeavia muutoksenhaun reittejä. Yleensä valitustie on kaksipuolinen. Ylimpänä muutoksenhakuelimenä on kaikissa etuuksissa vakuutusoikeus. Sitä ennen muutoksenhaut käsittelee sosiaaliturvan

Är 2014 var landet indelat i tre försäkringskretsar med var sin FPA-kretscentral som svarar för serviceverksamheten inom kretsen. Den regionala förvaltningsnivån slopades i början av 2015. Inom centralförvaltningen sköts förmånsärendena vid förmånsavdelningarna och fältavdelningen, som även förser lokalförvaltningen med handläggningsanvisningar – hälsorelaterade ärenden hör till hälsoavdelningen och pensions- och utkomstskyddsärenden till avdelningen för pensioner och utkomstskydd.

Kontakt. FPA statistikför kontakttillfällena på byråerna, per telefon, på webben, per post, på samservice-ställena samt direktersättningar.

Orsaker till kontakt statistikförs i fråga om byråbesök, telefonsamtal och distansservice.

Systemet för distansservice utvecklades under 2014. Distansservice kunde ges på 36 samservice-ställen. Därtill startades år 2014 försök med distansservice som kunderna kunde få i sitt hem.

Handläggning av förmånsärenden. Besluten rörande de sociala trygghetsförmåner som FPA sköter har delegerats till lokal nivå. FPA-byråerna utfärdar nästan alla slags förmånsbeslut. Det är bara sjukpensionerna, EU-sjukvårdsersättningarna och en del av företagshälsovårdsersättningarna och studiestödsärendena som avörs på annat håll.

En del av de ansökningar som gäller företagshälsovård som anordnats av arbetsgivare avgörs vid hälsoavdelningen. I början av 2014 grundades Centret för sjukpensionsärenden. Största delen av ansökningarna om studiestöd som gäller universitetsstuderande handläggs av studiestödsnämnderna vid universiteten. Vid FPA:s studiestödscentral avgörs inemot en tredjedel av alla studieförmånsansökningar, till exempel största delen av ansökningarna om studiestöd från yrkeshögskolestuderande och alla ansökningar från personer som studerar utomlands.

Den arbetsmängd som förmånshandläggningen ger upphov till fördelas mellan FPA-byråerna och försäkringsdistrikten så att arbetsmängden jämnas ut.

Ärenden i anslutning till sjukförsäkring handhas av FPA-byråerna och även av arbetsplatskassorna när det gäller försäkrade som tillhör dessa kassor.

Sökande av ändring. En kund kan genom besvär söka ändring i ett beslut som FPA utfärdat. Besvärsvägen kan variera något beroende på förmån. Det finns i regel två besvärsvägar. Försäkringsdomstolen är högsta besvärinstans för samtliga förmåner. Första besvärinstansen är Besvärsnämnden för social trygghet, besvärsnäm-

muutoksenhakulautakunta, työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta tai opintotuen muutoksenhakulautakunta. Lautakunnat ovat Kelasta riippumattomia, itsenäisiä muutoksenhakuelimiä. Kela voi myös itse oikaista aikaisemman päätöksensä, jolloin asiaa ei tarvitse käsitellä muutoksenhakuelimissä.

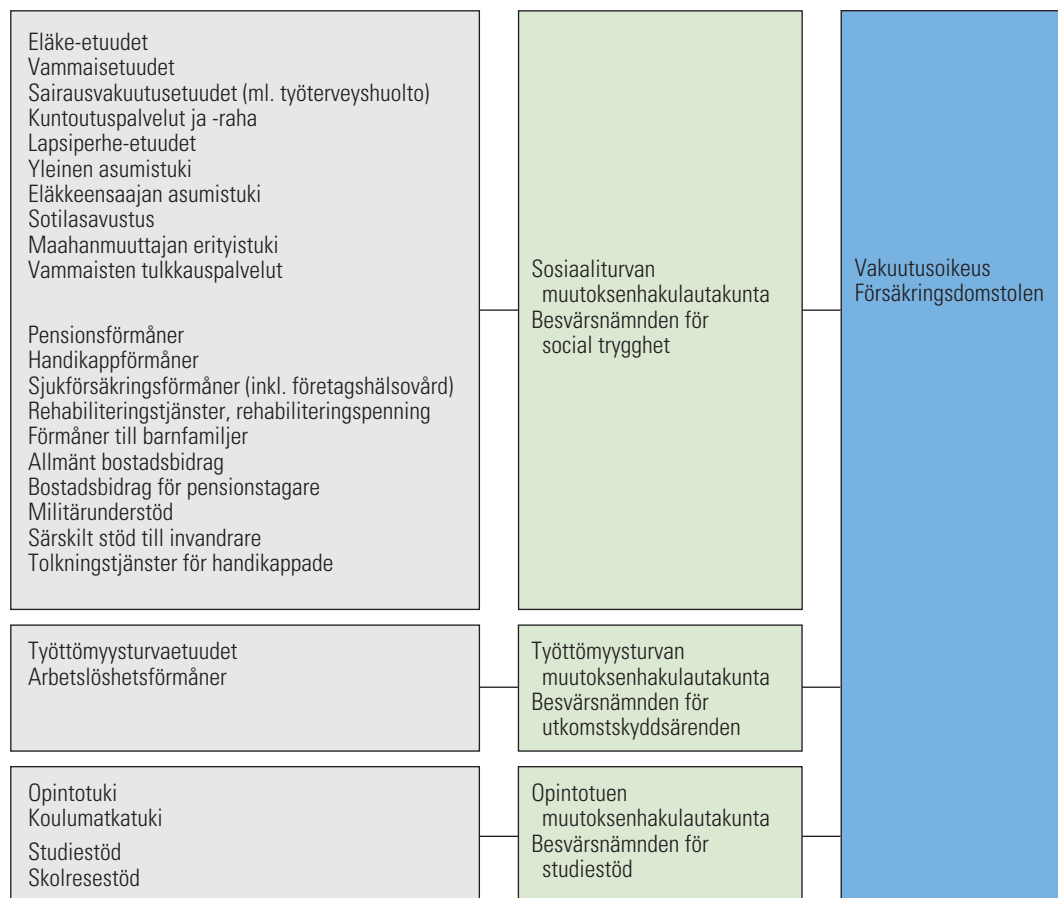
Kelan etuuksien muutoksenhakureitit vuoden 2014 lopussa on esitetty kaaviossa 4.

den för utkomstskyddsärenden och besvärsnämnden för studiestöd. Nämnderna är oberoende och självständiga besvärsinstanter. FPA kan dessutom rätta sina beslut själv, och då behöver ärendet inte behandlas i någon besvärsinstans.

De besvärsvägar som gällde vid slutet av 2014 visas i schema 4.

Kaavio 4. Kelan etuuksien muutoksenhakureitit 31.12.2014

Schema 4. Besvärsinstanter för FPA:s förmåner 31.12.2014

168. Kelan henkilöstö 2010–2014
FPA:s personal 2010–2014
Kela staff, 2010–2014

31.12. Year-end	Lukumäärä Antal Number
2010	6 092
2011	6 146
2012	6 135
2013	6 108
2014	6 008
2014	
Koko henkilöstö – Hela personalen – All staff	6 008
Vakinaisia – Ordinarie personal – Permanent staff	5 662
Määräaikaisia – Visstidsanställda – Temporary staff	346
Kokoaikainen henkilöstö – Heltidsanställd personal – Full-time staff	5 081
Keskushallinto – Centralförvaltningen – Central administration	1 355
Alue- ja paikallishallinto – Regional- och lokalförvaltningen – Local administration	3 726
Aluekeskukset – Kretscentralerna – Regional offices	90
Toimistot – Byråerna – Kela branches	2 886
Muut ¹⁾ – Övriga ¹⁾ – Others ¹⁾	750
Osa-aikainen henkilöstö – Deltidsanställd personal – Part-time staff	927
Keskushallinto – Centralförvaltningen – Central administration	112
Alue- ja paikallishallinto – Regional- och lokalförvaltningen – Local administration	815

¹⁾ Kansainvälisten asioiden keskus, opintotukikeskus, perintäkeskus, työkyvyttömyyseläkkeiden ratkaisukeskus, yhteyskeskus ja vammaisten tulkkauksen palvelukeskus.
 Centret för internationella ärenden, studiestödscentralen, indrivningscentret, Centret för sjukpensionsärenden, kontaktcentret och Centret för tolkningsservice för handikappade.
 Centre for International Affairs, Centre for Student Financial Aid, Overpayment Recovery Centre, Centre for Disability Pensions, Customer Contact Centre and Centre for Interpreting Services for the Disabled.

Lähde: Kelan hallintotilastot.

Källa: FPA-statistik över förvaltningen.

169. Kelan palveluverkosto 2010–2014
FPA:s servicenät 2010–2014
Kela's customer service network, 2010–2014

31.12. – Year-end	2010	2011	2012	2013	2014
Vakuutusalueita – Försäkringskretsar – Insurance regions	5	5	4	3	3
Vakuutuspiirejä – Försäkringsdistrikt – Insurance districts	29	25	24	24	24
Kelan palvelupisteitä yhteensä – FPA:s betjäningsställen sammanlagt – All branches: Total	235	218	216	198	187
Toimistoja – Byråer – Offices	232	216	215	197	186
Sivuvastaanottoja – Filialmottagningar – Sub-offices	3	2	1	1	1
Yhteispalvelupisteitä – Samserviceställen – Joint-service offices	123	138	157	157	149
Sairausvakuutuslain mukaisia työpaikkakassoja – I sjukförsäkringslagen avsedda arbetsplatskassar – Employee sickness funds (funds acting as NHI agents)	70	66	65	64	61

Lähde: Kelan hallintotilastot.

Källa: FPA-statistik över förvaltningen.

170. Asioinnit palvelukanavittain 2012–2014
Kontakter enligt servicekanal 2012–2014
Customer contacts analysed by service channel, 2012–2014

Vuosi År Year	Asiointikerrat yhteensä ¹⁾ Kontakter sammanlagt ¹⁾ Customer contacts total ¹⁾	Palvelukanava – Servicekanal – Service channel					Verkkopalvelut ⁵⁾ E-tjänst ⁵⁾ Online service ⁵⁾
		Toimisto – Byrå – Local office			Puhelin Telefon Telephone	Etäpalvelu ⁴⁾ Distans- service ⁴⁾ Remote service ⁴⁾	
		Yhteensä Sammanlagt Total	Asiakaskäynti Kundbesök Visit by customer	Infopiste ²⁾ Infopunkt ²⁾ Information service point ²⁾			
2012	14 941 814	2 776 187	2 280 148	496 039	2 308 773	362	9 856 492
2013	16 929 789	2 477 542	1 939 847	537 695	2 428 735	910	12 022 602
2014	20 008 304	2 213 206	1 677 053	536 153	2 689 286 ³⁾	855	15 104 957
2014							
Asiakas asioi itse – Kunden skötte ärendet själv – <i>Contacts made by customer personally</i>	19 637 571	1 995 366	1 493 504	501 862	1 852 388	713	13 793 738
Ajanvarausasiakkaat – Kunder med bokad tid – <i>Customers with a scheduled appointment</i>	37 244	20 882	20 882	–	16 362	–	–

¹⁾ Yksi asiointikerta voi sisältää useita asiointin aiheita.

En kontakt kan gälla flera olika frågor.

A single customer contact may concern several different topics.

³⁾ Puheluista 62,5 % (1 680 215) on Kelaan tulevia ja 37,5 % (1 009 071) Kelasta lähteviä.

Av telefonsamtalen var 62,5 % (1 680 215) inkommande samtal och 37,5 % (1 009 071) utgående samtal.

62.5% (1,680,215) of the telephone calls are incoming and 37.5% (1,009,071) outgoing.

⁴⁾ Pilotikäytössä vain Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen vakuutuspiireissä 7.5.2012 alkaen.

Pilotprojekt endast i Södra Österbottens och Mellersta Finlands försäkringsdistrikt från 7.5.2012.

Piloted at the South Östrobothnia and Central Finland insurance districts since 7 May 2012.

⁵⁾ Kelan verkkopalveluihin tehdyt tunnistetut kirjautumiset.

Identifierade inloggningar i FPA:s e-tjänster.

Secure sign-ins to Kela's online customer service.

²⁾ Infopisteitä on vain osassa toimistoja.

Endast en del av byråerna har infopunkter.

Not all local offices have an Information service point.

Lähde: Kelan tilastot.

Källa: FPA-statistik.

171. Toimisto-, puhelin- ja etäpalveluasointien syyt 2013–2014**Orsaker till byråbesök, telefonkontakt och kontakt via distansservice 2013–2014***Customer contacts through personal visit to local office, telephone call or remote service: Reason for contact, 2013–2014*

Asioinnin syy Orsak Reason for contact	Lukumäärä ¹⁾ – Antal ¹⁾ – Number ¹⁾	
	2013	2014
Yhteensä – Sammanlagt – Total	5 785 741	5 897 312
Neuvonta, yleinen (ei hakemusta) – Rådgivning, allmän (inte ansökan) – <i>General advice (no application)</i>	1 153 023	1 359 121
Vireillä olevan etuushakemuksen täydentäminen – Komplettering av anhängig förmånsansökan – <i>Providing additional information to a pending application for benefit</i>	1 154 528	1 276 007
Etuushakemuksen jättäminen – Inlämnande av förmånsansökan – <i>Submitting an application for a benefit</i>	1 108 213	920 608
Vireillä olevan etuushakemuksen tiedustelu – Förfrågan om anhängig förmånsansökan – <i>Enquiry concerning pending application for benefit</i>	401 805	413 290
Annettua päätöstä koskeva tiedustelu – Förfrågan om utfärdat beslut – <i>Enquiry concerning received decision</i>	411 296	410 572
Esitteen, lomakkeen, palautuskuoren tai todistuksen pyytäminen – Begäran om broschyr, blankett, svarskuvert eller intyg – <i>Requesting a leaflet, form, return envelope or certificate</i>	364 820	332 386
Maksutiedustelu – Betalningsförfrågan – <i>Payment enquiry</i>	307 343	292 482
Annettua päätöstä koskeva olosuhdemuutos – Ändrade förhållanden i samband med utfärdat beslut – <i>Reporting a change in circumstances in relation to a received decision</i>	207 635	233 381
Vireillä olevan etuushakemuksen käsittelyn kiirehtiminen – Påskyndande av handläggningen av anhängig förmånsansökan – <i>Requesting expedited handling of a pending application for benefit</i>	201 083	195 736
Liikamaksu ja takaisinperintä – Överbetalning och återkrav – <i>Overpayment and recovery</i>	181 206	179 234
Kela-kortti/Eurooppalainen sairaanhoitokortti – FPA-kort/Europeiskt sjukvårdskort – <i>Kela Card/European Health Insurance Card</i>	151 746	132 226
Muutoksenhakuasiat – Besvärssärenden – <i>Appeal or review</i>	54 194	57 407
Perustietojen muutos – Ändring i basuppgifterna – <i>Reporting a change in personal information</i>	42 110	42 621
Neuvonta, ei Kelan hoitama asia – Rådgivning, ärende som inte sköts av FPA – <i>Advice, not Kela related</i>	40 674	40 118
Työkykyneuvontaan liittyvä haastattelu – Intervju i samband med arbetsförmågerådgivning – <i>Interview in connection with work capacity counselling</i>	4 204	7 510
Kela-neuvontaan liittyvä kartoitus – Kartläggning i samband med FPA-rådgivning – <i>Review of issues related to customer advice provided by Kela</i>	–	2 253
Asiakaspalaute – Kundrespons – <i>Customer feedback</i>	1 861	1 736
RAJA-yhteyspiste Muu – Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård Annan – <i>Contact Point for Cross-Border Healthcare Other</i>	–	248
RAJA-yhteyspiste Suomesta – Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård Från Finland – <i>Contact Point for Cross-Border Healthcare From Finland</i>	–	221
RAJA-yhteyspiste Suomeen – Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård Till Finland – <i>Contact Point for Cross-Border Healthcare To Finland</i>	–	155

¹⁾ Yksi asiointikerta voi sisältää useita syitä ja tilastoitua useaksi kappaleeksi.

En kontakt kan ha flera orsaker och statistikföras flera gånger.

A single customer contact may be made for multiple reasons and may therefore be included under several categories.

Lähde: Kelan tilastot.

Källa: FPA-statistik.

172. Toimisto-, puhelin- ja etäpalveluasointien etuudet 2014 (20 yleisintä)**Förmåner vid byråbesök, telefonkontakt och kontakt via distansservice 2014 (20 vanligaste)**

Customer contacts through personal visit to local office, telephone call or remote service: 20 benefits which the contacts most commonly concerned in 2014

Asiointia koskeva etuus Förmån som ärendet gäller Benefit	Lukumäärä ¹⁾ Antal ¹⁾ Number ¹⁾	%
Yhteensä – Sammanlagt – Total	5 897 312	100,0
Yleinen asumistuki – Allmänt bostadsbidrag – General housing allowance	790 194	13,4
Sairauspäiväraha – Sjukdagpenning – Sickness allowance	584 224	9,9
Työttömyysturva, yleinen ²⁾ – Arbetslöshet, allmänt ²⁾ – Unemployment, general ²⁾	530 070	9,0
Sairaanhoitokorvaukset – Sjukvårdsersättningar – Refunds of medical expenses	451 425	7,7
Työmarkkinatuki – Arbetsmarknadsstöd – Labour market subsidy	391 359	6,6
Opintotuki – Studiestöd – Student financial aid	345 018	5,9
Eläkkeensaajan asumistuki – Bostadsbidrag för pensionstagare – Pensioners' housing allowance	300 593	5,1
Kansaneläke – Folkpension – National pension	279 678	4,7
Kuntoutus – Rehabilitering – Rehabilitation	261 166	4,4
Lastenhoidon tuet – Barnavårdsstöd – Child day care subsidies	211 775	3,6
Vanhempainpäivärahat – Föräldradagpenningar – Parenthood allowances	191 492	3,2
Eläkettä saavan hoitotuet – Vårdbidrag för pensionstagare – Care allowance for pensioners	164 393	2,8
Vakuuttaminen – Försäkring – Insurance coverage	127 754	2,2
Kuntoutusraha – Rehabiliteringspenning – Rehabilitation allowance	96 415	1,6
Lääkekorvausoikeus – Rätt till ersättning för läkemedel – Entitlement to refunds for medicine expenses	90 649	1,5
Lapsilisä – Barnbidrag – Child benefit	83 223	1,4
Peruspäiväraha – Grunddagpenning – Basic unemployment allowance	80 498	1,4
Elatustuki – Underhållsstöd – Child maintenance allowance	77 918	1,3
Työeläke – Arbetspension – Earnings-related pension	66 934	1,1
Alle 16-vuotiaan vammaistuet – Handikappbidrag för personer under 16 år – Disability allowance for persons under 16 years	51 505	0,9
Muut etuudet – Övriga förmåner – Other benefits	386 358	6,6
Muut, ilman etuutta – Andra, ingen förmån – Other, no specific benefit	334 671	5,7

¹⁾ Yksi asiointikerta voi koskea useita etuuksia ja tilastoitua useaksi kappaleeksi.

En kontakt kan gälla flera förmåner och statistikföras flera gånger.

A single customer contact may concern more than one benefit and may therefore be included under several categories.

²⁾ Koskee työttömyysturvaa yleensä, ei kohdenneta yksittäisille työttömyysturvaetuksille.

Gäller arbetslöshetsskyddet generellt, hänförs inte till enskilda arbetslöshetsförmåner.

Concerning unemployment benefits in general, no particular benefit specified.

Lähde: Kelan tilastot.

Källa: FPA-statistik.

173. Eläke- ja vammaisetuuksien¹⁾ käsittelytietoja 2000–2014
Handläggning av pensions- och handikappförmåner¹⁾ 2000–2014
Pension and disability benefits¹⁾: Claims processing data, 2000–2014

Vuosi År Year	Ratkaisut ²⁾ Avgöranden ²⁾ Decisions ²⁾		Tarkastuslautakunnan/Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan ³⁾ käsittelimät muutoksenhaut I prövningsnämnden/besvärsnämnden för social trygghet ³⁾ behandlade ändringsärenden <i>Appeals dealt with by the Appeal Tribunal/Social Security Appeal Board³⁾</i>	Vakuutusoikeuden käsittelimät valitukset Av försäkringsdomstolen behandlade besvär <i>Appeals dealt with by the Insurance Court</i>	Kelan toimistojen vastaanottamat työeläkehakemukset ⁴⁾ Av FPA-byråerna mottagna arbetspensionsansökningar ⁴⁾ <i>Earnings-related pensions claims received by Kela branch offices⁴⁾</i>
	Kelan toimistojen tekemät Vid FPA-byråerna By Kela branch offices	Keskushallinnon tekemät Vid centralförvaltningen By central administration			
2000	311 373	35 838	6 030	1 227	75 520
2001	329 772	38 535	5 207	1 081	82 314
2002	347 175	42 774	5 786	1 148	82 363
2003	337 561	43 252	6 922	1 045	86 399
2004	328 380	45 926	6 731	1 178	88 631
2005	347 947	45 416	6 448	1 192	95 705
2006	334 818	43 546	6 314	1 285	93 136
2007	361 481	45 920	5 945	1 230	98 725
2008	240 082	55 889	7 220	968	102 190
2009	212 610	49 189	9 576	846	103 061
2010	228 835	45 998	9 075	1 056	90 292
2011	220 548	47 654	9 213	882	94 410
2012	218 441	42 351	7 639	1 018	115 550
2013	229 259	50 692	7 647	911	120 722
2014	283 897	—	6 998	940	114 860

¹⁾ Ei sisällä takuueläkettä.

Inkluderar inte garantipension.

Not including guarantee pensions.

²⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistusratkaisut. Vammaisetuuksien osalta sisältää myös lakkautusratkaisut vuodesta 2014 alkaen. Inkluderar beviljanden, avslag och justeringar. Gällande handikappförmånerna inkluderas också indragningsavgöranden fr.o.m. 2014.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions of benefit. Starting with 2014, the figures for disability benefits also include terminations of benefit.

³⁾ 1.1.2007 tarkastuslautakunnan nimi muuttui sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnaksi.

Prövningsnämnden ändrade namn till besvärsnämnden för social trygghet 1.1.2007.

The Appeal Tribunal changed its name to the Social Security Appeal Board on 1 January 2007.

⁴⁾ Sisältää myös rintamaveteraanien varhaiseläkehakemukset ja kunnalliset eläkehakemukset sekä marraskuusta 2011 alkaen ammatillisen kuntoutuksen hakemukset.

Innefattar också ansökningar om förtidspension för frontveteraner och ansökningar om kommunala pensioner samt från och med november 2011 ansökningar om yrkesinriktad rehabilitering.

Also includes claims for front-veterans' early old age pension, municipal employees' pension and, since November 2011, vocational rehabilitation services.

Huom. Vuoden 2008 alusta alkaen eläkkeensaajan asumistuen ratkaisutiedot tilastoidaan erillään eläke- ja vammaisetuusasioista (ks. taulukko 179).

Anm. Från 1.1.2008 statistikförs avgöranden om bostadsbidrag för pensionstagare och pensions- och handikappbidragsärenden separat (se tabell 179).

N.B. At the beginning of 2008, the statistical data on decisions concerning claims for pensioners' housing allowance were separated from the pension and disability benefits statistics (see table 179).

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusoikeus.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Prövningsnämnden 2000–2006; Besvärsnämnden för social trygghet 2007–; Försäkringsdomstolen.

174. Sairausvakuutusetuuksien käsittelytietoja 2000–2014

Handläggning av sjukförsäkringsförmåner 2000–2014

National Health Insurance benefits: Claims processing data, 2000–2014

Vuosi Ar Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ FPA-byråavgöranden ¹⁾ <i>Claims determined by Kela branch offices¹⁾</i>			Sosiaalivakuutuslautakuntien/Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan ⁵⁾ käsittelemät asiat I socialförsäkringsnämnderna/ besvärdsnämnden för social trygghet ⁵⁾ behandlade ärenden <i>Cases dealt with by Social Insurance Appeal Boards/Social Security Tribunal/Insurance Appeal Board⁵⁾</i>			Tarkastuslautakunnan/Vakuutus-oikeuden käsittelemät muutoksenhaut ⁶⁾ I prövningsnämnden/försäkringsdomstolen behandlade ändringsärenden ⁶⁾ <i>Appeals dealt with by the Appeal Tribunal/Insurance Court⁶⁾</i>
	Sairauspäivärahat Sjukdagpenningar <i>Sickness allowances</i>	Vanhempainetuudet ²⁾ Föräldraförmåner ²⁾ <i>Parental benefits²⁾</i>	Sairaanhoidonkorvaukset – Sjukvårdsersättningar – <i>Refunds of medical expenses</i>	Lääkkeiden korvaukset Läkemedelsersättningsrättigheter <i>Entitlements to refund of medicine expenses</i>	Lääkkeiden lisäkorvaukset ³⁾ Tilläggsersättningar för läkemedel ³⁾ <i>Refunds of exceptionally large medicine expenses³⁾</i>	Muut ⁴⁾ Övrigt ⁴⁾ <i>Other⁴⁾</i>	
2000	525 262	135 051	207 302	93 941	•	4 669	795
2001	534 835	135 324	193 003	99 596	•	4 577	642
2002	573 701	118 752	184 620	112 665	•	5 085	663
2003	577 785	128 260	182 646	132 100	•	5 520	841
2004	606 080	180 040	191 028	148 255	•	6 008	898
2005	626 241	165 707	187 891	150 523	•	6 652	751
2006	649 933	167 016	170 978	600 671	8 855 728	6 095	718
2007	657 120	175 472	159 514	548 686	9 199 481	3 038	–
2008	658 403	188 364	179 583	343 469	9 579 138	4 893	249
2009	629 447	189 830	180 674	138 356	9 731 503	7 070	368
2010	617 520	198 160	177 824	118 066	9 950 904	9 759	632
2011	635 188	205 553	189 921	106 552	10 568 333	8 837	814
2012	642 335	213 618	169 788	102 676	11 059 546	7 679	738
2013	635 448	204 919	175 328	107 902	11 298 204	7 123	574
2014	648 923	192 764	177 712	126 896	11 360 421	6 433	698

¹⁾ Sisältää myönneiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistusratkaisut (vanhempainpäivärahoista ja vuosilomakustannuskorvauksista 2004 alkaen) ja lakautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden och avslag samt justeringar (föräldradagpenningar och semesterkostnadsersättningar inkluderade från 2004) och indragningar. Includes grants and denials of benefit, review decisions (parenthood allowances and holiday pay compensations not included in pre-2004 figures) and terminations of benefit.

²⁾ Sisältää vanhempainpäivärahoja, erityishoitotahaa ja vuosilomakustannuskorvauksia koskevat ratkaisut.

Inkluderar avgöranden om föräldradagpenning, specialvårdspenning och semesterkostnadsersättning.

Includes decisions concerning parenthood allowances, special care allowances and holiday pay compensations.

³⁾ Vuosina 2000–2005 sisältää vain lääkkeiden lisäkorvauksia koskevat ensimmäiset ratkaisut ja vuodesta 2006 alkaen kaikki ratkaisut.

Uppgifterna för åren 2000–2005 inkluderar bara de första avgörandena om rätt till tilläggsersättning. Från 2006 är samtliga avgöranden inkluderade. The figures for 2000–2005 refer exclusively to the initial decisions issued on applications for refund of exceptionally large medicine expenses. Starting from 2006, the figures refer to all decisions.

⁴⁾ Sisältää lääkärin- ja hammaslääkärinpalveluita, tutkimusta ja hoitoa, sairaudesta johtuvia matkoja sekä muita kuin apteekkeissa maksettua lääkekorvauksia koskevat ratkaisut.

Inkluderar avgöranden om läkar- och tandläkartjänster, undersökning och behandling, resor på grund av sjukdom samt läkemedelsersättningar som inte betalas på apotek.

Includes decisions concerning doctors' and dentists' services, examinations and treatments, illness-related travel and refunds of medicine expenses not credited at the pharmacy.

⁵⁾ 1.1.2007 sosiaalivakuutuslautakunnat lakkautettiin ja niiden tehtävät siirtyivät sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnalle.

Sosialförsäkringsnämnderna slopades 1.1.2007 och deras uppgifter överfördes på besvärdsnämnden för social trygghet.

The Social Insurance Appeal Boards were closed on 1 January 2007 and their responsibilities were reassigned to the Social Security Appeal Board.

⁶⁾ Sisältää myös työterveyshuoltoasioiden käsittelyn. 1.1.2007 vakuutus-oikeudesta tuli ylin valitusaste sairausvakuutusasioissa.

Inkluderar behandling av företagshälsövärdssärenden. Försäkringsdomstolen blev högsta besvärnsinstans i sjukförsäkringsärenden 1.1.2007.

Includes claims for refunds of occupational health services expenses. The Insurance Court became the final court of appeal for health insurance matters on 1 January 2007.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaalivakuutuslautakunnat 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Vakuutus-oikeus 2007–.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Sosialförsäkringsnämnderna 2000–2006; Besvärdsnämnden för social trygghet 2007–; Prövningsnämnden 2000–2006; Försäkringsdomstolen 2007–.

175. Kuntoutuksen käsittelytietoja 2000–2014
Handläggning av rehabiliteringsärenden 2000–2014
Rehabilitation: Claims processing data, 2000–2014

Vuosi År Year	Ratkaisut ¹⁾ Avgöranden ¹⁾ Decisions ¹⁾		Tarkastuslautakunnan/Sosiaaliturvan muutoksenhaku- lautakunnan ²⁾ käsittelemät muutoksenhaut I prövningsnämnden/besvärsnämnden för social trygghet ³⁾ behandlade ändringsärenden Appeals dealt with by the Appeal Tribunal/Social Security Appeal Board ³⁾		Vakuutusoireuden käsittelimät valitukset Av försäkrings- domstolen behandlade besvär Appeals dealt with by the Insurance Court
	Kuntoutuspalvelut ²⁾ Rehabiliterings- tjänster ²⁾ Rehabilitation services	Kuntoutusraha Rehabiliteringspenning Rehabilitation allowance	Kuntoutuspalvelut Rehabiliteringstjänster Rehabilitation services	Kuntoutusraha Rehabiliteringspenning Rehabilitation allowance	
2000	94 200	70 710	393	131	92
2001	90 130	73 573	385	148	80
2002	144 240	79 700	409	106	74
2003	129 121	84 121	560	173	94
2004	139 381	85 980	767	148	67
2005	133 548	89 031	725	179	123
2006	135 218	87 724	666	175	108
2007	141 380	84 879	981	281	64
2008	135 442	86 845	1 222	272	151
2009	130 244	82 534	863	189	139
2010	129 127	81 280	994	213	85
2011	136 322	83 761	801	204	64
2012	141 259	85 158	801	248	52
2013	147 632	87 755	842	239	65
2014	160 082	88 636	690	183	71

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
 Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.
Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Vuonna 2002 ja sitä myöhemmin tehdyt ratkaisut eroavat käsitteellisesti aiemmista.
 De avgöranden som fattats år 2002 och senare skiljer sig begreppsligt från tidigare avgöranden.

³⁾ Ks. taul. 173 alaviite 3.
 Se tabell 173, fotnot 3.
See footnote 3 to Table 173.

Huom. Vain järjestämisvelvollisuuden mukaisiin kuntoutusratkaisuihin voi hakea muutosta.
 Anm. Ändring kan sökas endast i avgöranden inom ramen för skyldigheten att ordna rehabilitering.
 N.B. Appeals allowed against decisions concerning statutory benefit only.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusoireuden käsittelytiedot; FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Prövningsnämnden 2000–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Försäkringsdomstolen.

176. Työttömyysturvan käsittelytietoja 2000–2014
Handläggning av arbetslöshetsförmåner 2000–2014
Unemployment security: Claims processing data, 2000–2014

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Av FPA-byråerna avgjorda ¹⁾ Claims determined by Kela branch offices ¹⁾	Valitukset – Besvär – Appeals Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan ²⁾ käsittelemät Behandlade av besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden ²⁾ Dealt with by Unemployment Appeal Board	Vakuutusosoikeuden käsittelemät Behandlade av försäkringsdomstolen Dealt with by the Insurance Court
Työttömyysturvan peruspäivärahat – UAL-grunddagpenningar – Basic unemployment allowances			
2000	129 749	583	..
2001	129 984	505	..
2002	140 380	581	..
2003	155 431	562	..
2004	167 086	660	..
2005	163 048	611	818 ³⁾
2006	156 926	547	1 123 ³⁾
2007	144 088	633	1 056 ³⁾
2008	144 158	756	1 076 ³⁾
2009	208 901	969	703 ³⁾
2010	219 209	1 134	820 ³⁾
2011	207 493	1 084	925 ³⁾
2012	210 165	1 113	641 ³⁾
2013	227 820	1 174	583 ³⁾
2014	278 496	1 452	609 ³⁾
Työmarkkinatuki⁴⁾ – Arbetsmarknadsstöd⁴⁾ – Labour market subsidy⁴⁾			
2000	803 255	3 889	..
2001	751 691	3 628	..
2002	751 131	3 155	..
2003	753 879	2 930	..
2004	737 456	3 071	..
2005	731 215	2 869	³⁾
2006	672 602	2 532	³⁾
2007	627 843	3 477	³⁾
2008	579 801	3 445	³⁾
2009	593 064	3 580	³⁾
2010	664 518	3 376	³⁾
2011	719 161	3 724	³⁾
2012	743 997	3 667	³⁾
2013	798 349	3 991	³⁾
2014	956 704	4 671	³⁾
Työvoimapolitiittinen koulutustuki – Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd – Labour market training subsidy			
2000	7 300
2001	7 575
2002	9 926
2003	9 719
2004	11 412
2005	11 023
2006	11 462
2007	12 479
2008	11 370
2009	13 323
2010	1 990
2011	8
2012	3
2013	–
2014	–

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
 Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Lautakunnan nimi oli 31.12.2006 asti työttömyysturvalautakunta.

Till 31.12.2006 var nämndens namn arbetslöshetsnämnden.

³⁾ Luku on yhteinen peruspäivärahoille ja työmarkkinatuella.
 Inkluderar både grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd.

Includes labour market subsidy benefits.

⁴⁾ Sisältää kotoutumistuen.

Inkluderar integrationsstöd.

Includes integration assistance for immigrants.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Työttömyysturvalautakunta 2000–2006; Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusosoikeus.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Arbetslöshetsnämnden 2000–2006; Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden 2007–; Försäkringsdomstolen.

177. Lapsiperhe-etuuksien käsittelytietoja 2000–2014 Handläggning av förmåner till barnfamiljer 2000–2014

Benefits for families with children: Claims processing data, 2000–2014

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ <i>Decisions issued by Kela branch offices¹⁾</i>			Valitukset – Besvär – Appeals					
	Lapsilisä Barnbidrag <i>Child benefit</i>	Lastenhoidon tuet Barnavårdsstöd <i>Child day care subsidies</i>	Elatustuki ²⁾ Underhållsstöd ²⁾ <i>Child maintenance allowance²⁾</i>	Lapsilisä Barnbidrag <i>Child benefit</i>	Lastenhoidon tuet Barnavårdsstöd <i>Child day care subsidies</i>	Elatustuki ²⁾ Underhållsstöd ²⁾ <i>Child maintenance allowance²⁾</i>	Lapsilisä Barnbidrag <i>Child benefit</i>	Lastenhoidon tuet Barnavårdsstöd <i>Child day care subsidies</i>	Elatustuki ²⁾ Underhållsstöd ²⁾ <i>Child maintenance allowance²⁾</i>
2000	123 760	187 024	•	339	209	•	84	75	•
2001	123 686	188 240	•	322	176	•	76	87	•
2002	123 408	188 363	•	333	213	•	78	63	•
2003	135 095	192 778	•	292	268	•	107	68	•
2004	137 094	206 961	•	374	251	•	78	77	•
2005	132 246	218 132	•	328	292	•	84	107	•
2006	112 869	221 063	•	282	274	•	56	75	•
2007	117 282	225 782	•	120	110	•	–	–	•
2008	119 871	233 095	•	269	254	•	10	12	•
2009	124 008	228 158	23 818	399	309	159	23	21	–
2010	122 588	240 788	36 777	434	362	461	52	36	26
2011	126 690	249 109	36 829	451	384	1 497	55	39	60
2012	123 751	236 045	39 675	441	372	998	48	33	212
2013	122 533	239 161	41 237	454	329	678	39	22	74
2014	124 521	247 483	43 753	434	304	609	42	24	70

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Elatustuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelalle 1.4.2009.

Underhållsstödet överfördes från kommunerna till FPA 1.4.2009.

Kela took over the administration of the child maintenance allowance scheme from the municipal authorities on 1 April 2009.

³⁾ Ks. taul.174 alaviite 5.

Se tabell 174, fotnot 5.

See footnote 5 to Table 174.

⁴⁾ 1.1.2007 vakuutusoikeudesta tuli ylin valitusaste lapsietuusasioissa.

1.1.2007 blev försäkringsdomstolen högsta besvärinstans i barnförmånsärenden.

On 1 January 2007, the Insurance Court became the final court of appeal for matters related to benefits for children.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaalivakuutuslautakunnat 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Vakuutusoikeus 2007–.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Socialförsäkringsnämnderna 2000–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Prövningsnämnden 2000–2006; Försäkringsdomstolen 2007–.

178. Yleisen asumistuen käsittelytietoja 2002–2014
Handläggning av allmänt bostadsbidrag 2002–2014
General housing allowances: Claims processing data, 2002–2014

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ <i>Decisions issued by Kela branch offices¹⁾</i>			Ilman hakemusta Utan ansökan <i>No preceding claim</i>	Valitukset Besvär <i>Appeals</i>	
		Uudet Nya <i>New</i>	Vuositarkis- tukset Årsjusteringar <i>Annual reviews</i>	Välitarkis- tukset Mellanjus- teringar <i>Special reviews</i>			
						Tarkastuslautakunnan/Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan ²⁾ käsittelemät Behandlade i socialförsäkrings- nämnderna/besvärsnämnden för social trygghet ²⁾ <i>Dealt with by the Appeal Tribunal/Social Security Appeal Board²⁾</i>	Vakuutusoikeyden käsittelemät Behandlade av försäkringsdomstolen <i>Dealt with by the Insurance Court</i>
2002	399 107	108 369	96 700	138 075	55 963	2 316	574
2003	404 219	111 272	99 183	137 608	56 156	3 030	619
2004	417 253	111 635	101 052	145 557	59 009	2 895	869
2005	404 955	108 734	95 138	138 632	62 451	2 440	753
2006	394 115	103 540	92 711	137 561	60 303	2 342	668
2007	378 418	97 011	88 027	134 183	59 197	2 287	658
2008	375 335	101 691	84 543	132 501	56 600	3 155	433
2009	433 742	139 911	87 035	148 987	57 809	3 269	369
2010	448 774	124 700	98 701	157 963	67 410	3 476	418
2011	448 491	122 857	94 375	164 209	67 050	3 995	400
2012	469 827	132 458	101 479	169 577	66 313	3 338	315
2013	512 723	139 862	110 909	188 638	73 314	3 564	290
2014	542 437	148 704	118 881	199 854	74 998	3 588	365

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
 Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.
Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Ks. taul. 173 alaviite 3.
 Se tabell 173, fotnot 3.
See footnote 3 to Table 173.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Tarkastuslautakunta 2002–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusoikeyden.
 Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Prövningsnämnden 2002–2006; Besvärsnämnden för social trygghet 2007–; Försäkringsdomstolen.

179. Eläkkeensaajan asumistuen käsittelytietoja 2008–2014
Handläggning av bostadsbidrag för pensionstagare 2008–2014
Housing allowance for pensioners: Claims processing data, 2008–2014

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ – Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ – Decisions issued by Kela branch offices ¹⁾				
	Kaikki Samtliga Total	Uudet Nya New	Määräaikaistarkistukset Visstidsjusteringar Interim reviews	Tarkistukset Justeringar Reviews	Ilman hakemusta Utan ansökan No preceding claim
2008	176 657	33 620	49 405	77 823	15 809
2009	181 823	35 030	42 565	88 100	16 128
2010	171 273	33 284	39 889	81 615	16 485
2011	179 376	34 950	46 506	80 924	16 996
2012	180 160	34 250	38 411	90 343	17 156
2013	188 629	36 509	42 281	92 335	17 504
2014	188 717	38 127	45 756	86 059	18 775

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

Huom. Eläkkeensaajan asumistuki on ollut oma etuutensa vuoden 2008 alusta alkaen, ei enää eläkkeen osa. Tätä aiemmat ratkaisutiedot sisältyvät taulukon 173 lukuihin. Eläkkeensaajan asumistukiratkaisuista tehdyt valitukset käsitellään sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnassa ja vakuutusosoikeudessa. Valitusten käsittelytiedot sisältyvät myös jatkossa taulukon 173 lukuihin.

Anm. Bostadsbidraget för pensionstagare har varit en självständig förmån sedan början av år 2008, inte längre en pensionsdel. Tidigare uppgifter om avgöranden ingår i talen i tabell 173. Besvär som gäller bostadsbidrag för pensionstagare behandlas i besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen.

N.B. Since 1 January 2008, the pensioners' housing allowance has been a standalone benefit and no longer a pension component. Previous data on claims decisions are included in the figures of Table 173.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

180. Opintoetuksien käsittelytietoja 2000–2014

Handläggning av studieförmåner 2000–2014

Financial aid for students: Claims processing data, 2000–2014

Vuosi År Year	Opintotuki – Studiestöd – <i>Student financial aid</i>						Koulumatkatuki – Skolresegod – <i>School transportation</i>		
	Ratkaisut ¹⁾ – Avgöranden ¹⁾ – <i>Decisions¹⁾</i>				Valitukset – Besvär – <i>Appeals</i>		Kelan toimistojen tekemät ratkaisut Avgöranden vid FPA-byråerna <i>Decisions issued by Kela branch offices</i>	Valitukset – Besvär – <i>Appeals</i>	
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Kelan opintotukikeskuksen tekemät FPA:s studie-stödscentral <i>Issued by Kela's Centre for Student Financial Aid</i>	Korkeakoulujen opintotukilautakuntien tekemät Högskolornas studiestödsnämnder <i>Issued by local financial aid committees</i>	Kelan toimistojen tekemät FPA-byråerna <i>Issued by Kela branch offices</i>	Opintotuen muutoksenhakulautakunnan käsittelemät Behandlade av av besvärsnämnden för studiestöd <i>Dealt with by the Student Financial Aid Appeal Board</i>	Vakuutus-oikeuden käsittelemät Behandlade av försäkringsdomstolen <i>Dealt with by the Insurance Court</i>		Opintotuen muutoksenhakulautakunnan käsittelemät Behandlade av av besvärsnämnden för studiestöd <i>Dealt with by the Student Financial Aid Appeal Board</i>	Vakuutus-oikeuden käsittelemät Behandlade av försäkringsdomstolen <i>Dealt with by the Insurance Court</i>
2000	428 990	156 749	126 260	145 981	2 742	1 233 ²⁾	67 607	303	•
2001	425 823	143 155	125 130	157 538	2 644	2 219 ²⁾	66 167	197	•
2002	423 886	136 251	131 438	157 363	3 976	2 254 ²⁾	66 773	227	•
2003	429 772	135 924	135 924	157 585	3 344	1 656 ²⁾	66 842	189	•
2004	430 367	131 931	135 047	163 381	3 149	1 398 ²⁾	65 190	202	•
2005	423 227	110 963	135 279	176 985	3 465	1 247	71 240	174	58
2006	409 103	90 185	124 261	194 657	2 095	1 278	68 029	138	24
2007	399 813	83 690	120 935	195 188	2 452	1 024	67 749	169	63
2008	401 316	82 609	117 698	201 009	2 347	725	75 491	190	16
2009	430 546	86 108	122 369	222 069	2 328	433	69 712	197	4
2010	426 106	76 301	123 381	226 424	2 343	374	71 068	159	5
2011	410 681	93 299	95 289	222 093	1 784	259	72 611	305	7
2012	404 558	91 409	88 676	224 473	1 702	306	73 940	224	8
2013	405 350	99 249	88 148	217 953	2 036	189	75 300	153	3
2014	413 397	125 227	90 926	197 244	2 250	236	74 171	172	8

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Sisältää myös koulumatkatukea koskevat valitukset.

Inkluderar även besvär som gäller skolresegod.

Includes appeals concerning school transportation subsidy.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Opintotuen muutoksenhakulautakunta; Vakuutus-oikeus.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Besvärsnämnden för studiestöd; Försäkringsdomstolen.

181. Sotilasavustusten käsittelytietoja 2000–2014**Handläggning av militärunderstöd 2000–2014***Conscript's allowances: Claims processing data, 2000–2014*

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ <i>Decisions issued by Kela branch offices¹⁾</i>	Valitukset – Besvär – Appeals	
		Sosiaalivakuutuslautakuntien/Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan ²⁾ käsittelemät Behandlade i socialförsäkringsnämnderna/ besvärsnämnden för social trygghet ²⁾ <i>Dealt with by Social Insurance Appeal Boards/ Social Security Appeal Board²⁾</i>	Tarkastuslautakunnan/Vakuutus- oikeuden ³⁾ käsittelemät Behandlade i prövningsnämnden/ försäkringsdomstolen ³⁾ <i>Dealt with by the Appeal Tribunal/ Insurance Court³⁾</i>
2000	31 075	92	15
2001	32 856	130	20
2002	31 279	119	22
2003	30 937	135	17
2004	34 006	110	20
2005	33 790	115	26
2006	35 589	134	17
2007	34 731	54	—
2008	30 035	116	4
2009	29 695	172	6
2010	29 186	209	6
2011	28 290	172	9
2012	28 586	186	8
2013	28 617	158	9
2014	27 876	127	6

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

*Includes decisions to grant or deny a benefit as well review decisions and terminations of benefit.*²⁾ Ks. taul. 174 alaviite 5.

Se tabell 174, fotnot 5.

*See footnote 5 to Table 174.*³⁾ 1.1.2007 vakuutusoikeudesta tuli ylin valitusaste sotilasavustusasioissa.

1.1.2007 blev försäkringsdomstolen högsta besvärinstans i militärunderstödsärenden.

On 1 January 2007, the Insurance Court became the final court of appeal for matters related to the conscript's allowance.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaalivakuutuslautakunnat 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Vakuutusoikeus 2007–.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Socialförsäkringsnämnderna 2000–2006; Besvärsnämnden för social trygghet 2007–; Prövningsnämnden 2000–2006; Försäkringsdomstolen 2007–.

182. Kelan etuuksien takaisinperintä 2000–2014**Återkrav av FPA-förmåner 2000–2014***Recovery of overpaid Kela benefits, 2000–2014*

Vuosi År Year	Perintäkanta 31.12., milj. € Återkravsbestånd 31.12, milj. € <i>Amount of benefits subject to recovery at year-end, € million</i>						Vuoden aikana todetut liikamaksut ¹⁾ Under året observerade överbetalningar ¹⁾ <i>New overpayments discovered during the year¹⁾</i>		Peritty, milj. € Indrivet belopp, milj. € <i>Amount recovered, € million</i>
	Yhteensä Sammanlagt Total	Takaisinperittävä etuus Förmån <i>Benefit subject to recovery</i>					Milj. € € million	Osuus kaikista maksetuista etuuksista, % % av alla betalda förmåner <i>% of all benefits paid</i>	
		Eläke-etuudet Pensions- förmåner <i>Pension benefits</i>	Työttömyys- turvaetuudet Arbetslöshets- förmåner <i>Unemployment benefits</i>	Yleinen asumis- tuki Allmänt bostadsbidrag <i>General housing allowance</i>	Opintotuki ²⁾ Studiestöd ²⁾ <i>Student financial aid</i>	Muut Övriga <i>Others</i>			
2000	84,4	5,5	23,8	21,7	26,9	6,5	75,6	0,84	57,2
2001	92,1	7,1	25,8	22,1	29,9	7,3	73,6	0,79	55,3
2002	102,1	7,6	28,0	24,2	34,1	8,2	80,9	0,84	57,0
2003	110,2	7,5	29,9	26,3	36,2	10,2	86,2	0,87	63,6
2004	112,8	8,1	30,7	28,6	34,8	10,6	92,5	0,90	71,3
2005	114,2	8,4	31,2	29,7	33,9	10,9	96,5	0,93	75,5
2006	116,6	8,5	31,4	30,4	34,9	11,3	103,5	0,99	78,7
2007	120,2	5,0 ³⁾	31,6	31,1	37,3	15,1 ³⁾	110,1	1,05	82,6
2008	121,7	4,4 ³⁾	32,6	30,6	38,7	15,3 ³⁾	115,4	1,04	88,3
2009	131,2	4,4 ³⁾	34,6	31,3	43,8	17,1 ³⁾	125,9	1,07	89,0
2010	127,7	4,5 ³⁾	34,6	32,6	38,2	17,8 ³⁾	105,6	0,87	85,1
2011	121,9	4,4 ³⁾	33,9	32,0	33,8	17,8 ³⁾	110,4	0,89	92,3
2012	119,6	4,3 ³⁾	33,9	31,6	32,6	17,2 ³⁾	116,5	0,89	92,7
2013	117,6	4,8 ³⁾	34,1	31,1	31,4	16,2 ³⁾	134,1	0,99	101,7
2014	121,1	4,8 ³⁾	36,1	31,7	32,6	15,9 ³⁾	139,1	0,99	98,6

¹⁾ Ensimmäisten takaisinperintäpäätösten euromäärä.

Summan av beloppen i de första återkravsbesluten.

*Added total value in euros of initial recovery determinations.*²⁾ Opiskelijoiden tulovalvonta tehtiin vuoden 2000 alusta lukien muuttuneen tarveharkintasäännöksi.

Inkomstkontrollen för studerande utfördes från början av år 2000 enligt nya regler för behovsprövning.

³⁾ Eläkkeensaajan asumistuki sisältyy vuodesta 2007 alkaen muihin etuuksiin.

Fr.o.m. 1.1.2007 ingår bostadsbidrag för pensionstagare i övriga förmåner.

Starting with 2007, the pensioner's housing allowance is included in other benefits.

Huom. Takaisinperintätilanne syntyy, kun etuutta on maksettu aiheettomasti tai määrältään liian suurena. Periaatteena on liikaa maksetun etuuden periminen takaisin. Ellei etuudensaaja ole menetellyt vilpillisesti, takaisinperinnästä voidaan kuitenkin luopua joissakin erikseen määritellyissä tilanteissa (esim. liikamaksun vähäinen määrä, luopuminen katsotaan kohtuulliseksi).

Anm. En återkravssituation uppstår när en förmån betalats utan grund eller med för stort belopp. Den allmänna principen är den att alla överbetalningar återkrävs. Om inte mottagaren medvetet orsakat överbetalningen, kan återkrav efterges under vissa omständigheter (t.ex. när det belopp som skall återkrävas är litet eller återkrav kan anses oskäligt).

N.B. *Recovery situations arise when a benefit has been overpaid or paid without the beneficiary's having been entitled to it. As a general rule, all overpayments are recovered. However, provided that the beneficiary did not knowingly cause the overpayment, the recovery can under certain circumstances be waived (for example when the sum to be recovered is small or when it would be unreasonable considering the beneficiary's overall situation).*

Lähde: Tilasto Kelan etuuksien takaisinperinnästä.

Källa: Statistik över återkrav av FPA-förmåner.

English summary

2014

1. Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)
2. Pension benefits
3. Disability benefits and services
4. Health insurance
5. Rehabilitation
6. Unemployment benefits paid by Kela
7. Benefits for families with children
8. Housing benefits available from Kela
9. Benefits for students
10. Conscript's allowance
11. Finance and administration
12. Analyses by region, type of disease and occupation

English summary

1 Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)

1.1 General

Social security. In the Finnish constitution, social security is defined as the universal right to basic subsistence in the event of unemployment, illness and disability and during old age as well as at the birth of a child or the loss of a provider. Social security benefits can be in the form of *cash benefits* or *services* provided or purchased with public funds.

The provision of social security is financed with taxes, tax-like payments, social insurance contributions and fees for service.

Social security schemes administered by Kela. The Finnish Social Insurance Institution, is one of the institutions implementing the Finnish social security system. It is a public institution supervised by the Finnish parliament.

The schemes administered by Kela include basic pensions, health insurance, unemployment protection, rehabilitation, housing benefits, benefits for families with children, and financial aid for students. Kela also administers schemes paying out disability benefits and conscript's allowances, among others.

Kela has a network of customer service points that covers the entire country. Customers can contact nearly 190 service points and nearly 150 citizen service centres around Finland. Phone inquiries can be directed to a range of customer service numbers, all operating nationwide and each with its own special area of benefit expertise. Applications for nearly all benefits can be made by signing in to Kela's online customer service.

The first chapter of this Statistical Yearbook outlines the Finnish social security system and describes Kela's role as one of the institutions implementing the system. The following chapters focus on the individual schemes administered by Kela.

1.2 Retirement security

Pension systems

Finnish pension system. The Finnish pension system consists of two statutory schemes, one providing *earnings-related pensions* and the other *national pensions* supplemented by guarantee pensions. Combined, these two schemes offer retirement security for old age, incapacity for work and the death of a provider. There are also a number of laws which provide for retirement security in the event of certain specific risks.

Earnings-related pensions are payable to persons with earnings from public- or private-sector employment or from self-employment.

Pensions provided by Kela. The purpose of national pensions and guarantee pensions is to provide basic economic security for pensioners whose other pension income is small or non-existent. National pensions are paid in the form of *old-age*, *disability* and *unemployment pensions* and survivors' pensions in the form of *spouses'* and *orphans' pensions*. Other pension benefits provided by Kela are the *child increase*, the *front-veterans' supplement* and the *additional front-veterans' supplement*.

Earnings-related pensions. The amount of the earnings-related pension is affected by career length and earnings. Entitlement to an earnings-related pension is accrued for all pensionable self-employment or employment in the public or private sector. Earnings-related pension rights are also accrued when in receipt of an earnings-related daily allowance, during periods of childcare, and during degree-oriented study.

There is no coordination between individual earnings-related pensions, but pensions payable under the legislation on employment accident and motor insurance take precedence, which means that they reduce the recipient's other earnings-related pension entitlement.

The earnings-related pension scheme consists of a number of private- and public-sector subschemes, which are governed by different laws concerning pension provision. The pensions payable under these laws include old-age pensions, disability pensions, unemployment pensions, part-time pensions and survivors' pensions.

Voluntary pension schemes include the registered supplementary pensions, whose purpose is to offer a higher retirement income than the statutory level, and the unregistered statutory pensions provided by pension funds and foundations. No new supplementary pension plans have been registered for years, and the existing plans have not taken on any new employee members.

Special pension provision. The purpose of the *farm closure compensation* is to provide economic security to agricultural entrepreneurs who give up farming before qualifying for an old-age pension.

The pensions, annuities and assistance pensions available under the various laws governing *employment accident* and *motor insurance* and *military injuries* are aimed at securing the continuity of livelihood in the event of the risks specified in the laws.

Financing. The pensions provided by Kela in 2014 were entirely state funded. Private-sector earnings-related pensions are financed by employers and insured persons. Pensions for agricultural entrepreneurs are financed by the state and the entrepreneurs themselves, with the exception of farm closure pensions, which are entirely state funded. Pensions for self-employed persons are financed by the state and the self-employed persons themselves. Public-sector pensions are financed with corresponding public funds with the participation of insured persons. Pension entitlements accrued during childcare and study are funded by the state.

Employment accident cover is financed by employers. Corresponding cover for agricultural entrepreneurs is financed by the state, Kela and the entrepreneurs themselves. Motor insurance cover is financed by vehicle owners. Compensations provided on grounds of military injuries and injuries sustained in military service are paid by the state.

The financing of the pensions provided by Kela is based on the *pay-as-you-go* principle, which means that incoming payments and contributions go directly towards benefit expenditure. Nearly all of the earnings-related pension schemes are partially *funded*.

Statistics

Each pension provider is responsible for compiling statistics on the pensions it provides. Because one person may collect a pension under several laws at the same time, Kela and the Finnish Centre for Pensions also compile joint statistics on the total number of beneficiaries and the amounts of aggregate pensions.

These joint statistics cover the pensions provided by Kela, the earnings-related pensions, and the special pensions for agricultural entrepreneurs.

A pension benefit which is paid by Kela and consists solely of a front-veteran's supplement or child increase is not considered a Kela pension for the purpose of the joint statistics. The expenditure on the benefits mentioned above is included in the expenditure on earnings-related pensions in all cases where the recipient has been granted an earnings-related pension.

The joint statistics cover the persons receiving a pension paid under the employment accident and motor insurance laws and the legislation on military injuries (collectively referred to as SOLITA pensions) as well as guarantee pension recipients, in both cases provided that the person in question also receives a national pension or an earnings-related pension. The expenditure on SOLITA and guarantee pensions is also included in the total pension expenditure if the recipient in question also receives a national pension or an earnings-related pension. SOLITA and guarantee pensions without a concomitant national or earnings-related pension are not included in the joint statistics. The joint statistics also do not cover voluntary pension provision.

In the joint statistics, new pension recipients include not only new retirees but also persons who have not been paid a pension for two years or more. This is in contrast to the definition used in the Kela's own statistics, in which new pension recipients are considered to include both first-time beneficiaries and those whose previous pension benefit was discontinued at least one month earlier.

In the case of the medical diagnosis of a person having received or beginning to receive a disability pension, the reference is to the main diagnosis forming the basis for the disability pension claim expressed in terms of the ICD-10 classification. The data on diagnoses are primarily based on diagnoses registered in the earnings-related pension scheme.

1.3 Disability benefits and services

The purpose of disability cash benefits and services is to strengthen the ability of persons with disabilities to deal with activities of daily living.

Cash benefits. Depending on the recipient's situation, disability cash benefits can be paid in the form of the *disability allowance for persons under 16 years of age*, the *disability allowance for persons aged 16 years or over*, or the *pensioner's care allowance*. Persons with coeliac disease aged 16 years or over are entitled to a *dietary grant*.

Supplementary handicap or dependency benefits and care allowances are payable under the employment accident and motor insurance laws and the legislation on military injuries and injuries sustained in military service. Persons with disabilities are entitled to compensation from the municipal authorities for the expenses arising from their disability. Municipalities also provide a family caregiver allowance to support family care.

Services. Municipalities are required to provide necessary services for persons with disabilities. They include home care and residential services, services for persons with developmental disabilities, interpreting services and rehabilitation services by various providers. *Interpreting and rehabilitation services* are also provided by Kela.

1.4 Health security

Health care. According to the definition used in the Yearbook, health care covers the following topic areas: inpatient and outpatient care, outpatient medication and pharmaceutical products, medical devices and appliances, environmental health care, health care administration and public investments, and travel costs reimbursed through health insurance. Health care is financed predominantly by the state, municipalities, the health insurance scheme, and households.

Health insurance. The health insurance system provides compensation for the costs arising from illness, pregnancy or childbirth as well as for the cost of outpatient medical care. The latter includes the *fees charged by doctors and dentists in private practice*, the *costs of medicines* prescribed by such a doctor or dentist, *examination and treatment costs*, and the *cost of travel* necessitated by an illness. Occupational health care and student health service costs are compensated as well.

Public expenditure on health care consists of the part of health care which is funded by the state, the municipalities or the health insurance system. In addition to that, the total expenditure on health care also includes privately funded health care provision.

Income security during illness. Loss of income resulting from short-term incapacity for work is compensated out of the health insurance system. Parents are also compensated for loss of income resulting from the care and rehabilitation of a sick child. A sickness allowance during incapacity is payable under the employment accident and motor insurance laws and the legislation on military injuries and injuries sustained in military service in case of a covered eventuality. Compensations for loss of earnings are available in the event of criminal damage and patient or pharmaceutical injury. Economic security during illness can also be obtained through voluntary insurance arrangements.

Employers pay a full salary at least for the first day of illness and the following nine working days (which corresponds to the waiting period for the sickness allowance). Self-employed persons and agricultural entrepreneurs are eligible for an allowance for part of the sickness allowance waiting period.

Persons who fall ill while employed on a full-time basis can be paid a *partial sickness allowance* if they return to work on a part-time basis on account of the illness.

1.5 Rehabilitation

The purpose of rehabilitation is to maintain and improve the population's functional ability and capacity for work. The rehabilitation can be medical, vocational, social or educational in nature. It is usually provided free of charge to the client, who can be paid income security benefits during the rehabilitation.

The Finnish rehabilitation system is a mix of different service providers and sources of funding. The provision of rehabilitation and the responsibility for funding are divided among such organisations as the municipal social and health departments, the occupational health care system, Kela, the State Treasury, the Employment and Economic Development Offices, the authorised pension providers, and the employment accident and motor insurers. Rehabilitation services are provided, along with governmental institutions, by a range of disability and public health organisations, various foundations and other third-sector organisations and by private enterprises.

Kela as a rehabilitation provider. Kela provides access to *vocational rehabilitation*, *medical rehabilitation for persons with severe disabilities*, and *rehabilitative psychotherapy*. Kela also offers *discretionary rehabilitation services*, which are mainly intended for working-age individuals whose capacity for work has become impaired

due to an illness or injury. Kela provides access to and reimburses the cost of rehabilitation services, and offers income security benefits to rehabilitation clients in the form of a rehabilitation allowance payable during participation in rehabilitation which results in loss of earnings for the client.

Kela's mandate to provide access to rehabilitation does not extend to persons who are entitled to rehabilitation under the legislation on employment accidents, military injuries or injuries sustained in military service, or the motor insurance laws. Vocational rehabilitation for persons who are gainfully employed or who still retain some ties to working life is primarily arranged by the authorised pension providers.

1.6 Income security in unemployment

Unemployment benefits are paid by unemployment funds and Kela: the funds pay their members earnings-related benefits while Kela pays basic unemployment benefits to other unemployed persons. In order to qualify for unemployment benefits, it is necessary to register with the Employment and Economic Development Office.

The main benefits aimed at providing income security to unemployed persons are the *unemployment allowance* and the *labour market subsidy*. Until the end of 2014, immigrants were eligible for labour market subsidy in the form of *integration assistance*, which in this Yearbook is treated as a separate benefit. *Job alternation compensations* are also included among unemployment benefits.

Long-term unemployed persons born before 1950 may be eligible for an *unemployment pension*. Those born in 1950 or later may qualify for *additional days of unemployment allowance*, going beyond the normal 500-day limit to the payment of the allowance.

Unemployment allowance. Persons who are insured with an unemployment fund can be paid an *earnings-related unemployment allowance*. Other unemployed persons are paid the *basic unemployment allowance*. The allowance is paid to unemployed persons who meet the work requirement: i.e., they have been employed 34 calendar weeks in the previous 28 months.

Unemployment allowance is paid for five days per week for a maximum of 500 days of unemployment. The 500-day count is restarted if the person in question again meets the work requirement.

The basic unemployment allowance is adjusted annually to changes in the National Pensions Index. The earnings-related unemployment consists of a *basic amount*, which is equal in amount to the basic unemployment allowance, and an *earnings-related amount*, which is calculated on the basis of previous earnings. A *child increase* is provided for dependent children under 18 years of age.

Unemployment allowances can also be paid during participation in *employment promotion measures*.

Unemployment funds for self-employed persons pay an earnings-related unemployment allowance to their members, while non-members may be eligible for a basic unemployment allowance. The work requirement is determined differently for self-employed persons than for wage and salary earners. Self-employed persons are not eligible for additional days of unemployment allowance.

Labour market subsidy. If a person remains unemployed after having drawn unemployment allowance for the maximum period of time, they can claim labour market subsidy. It is payable also to unemployed persons who do not meet the work requirement. The full amount of the labour market subsidy is equal to the basic unemployment allowance. Labour market subsidy is available both during unemployment and during participation in employment promotion measures.

As a general rule, it is *means tested*, which means that the capital income and other income of the recipient, and for those living with their parents, their parents' income may reduce the subsidy. No means test is applied during participation in employment promotion measures.

Integration assistance for immigrants. Until the end of 2014, immigrants were paid integration assistance in the form of labour market subsidy if they had a valid integration plan. It was subject to the same eligibility criteria and payable at the same rate as the labour market subsidy. Starting with 2015 immigrants are paid the regular labour market subsidy.

Job alternation compensations. Job alternation compensation is paid to employees taking a sabbatical provided that their employer hires an unemployed jobseeker to fill their position. Eligibility for the job alternation leave is subject to certain conditions, having to do with the length of the employment history, for example.

The compensation is equal to 70 % of the unemployment allowance to which the person would be entitled were he or she unemployed. For those who have an employment history of at least 25 years, the compensation is 80 per cent of the unemployment allowance.

Employer subsidies. For the promotion of employment, employers may be paid different subsidies, including a wage subsidy. Employers who hire an unemployed person may get a wage subsidy from the Employment and Economic Development Office.

Financing of unemployment benefits. Basic unemployment protection is financed by the state. Basic unemployment allowances are financed not only by the state but also with contributions levied from wage and salary earners who are not members of an unemployment fund. The earnings-related part of the allowance is financed with contributions from employers and wage and salary earners and with unemployment fund membership dues. Additional financing for labour market subsidies is provided by the municipality in which the unemployed person is domiciled. In 2014, municipalities financed half of all labour market subsidy payments made during unemployment spells to unemployed persons having already received labour market subsidy for 500 days or more.

Starting 2015, municipalities finance 50% of the labour market payments made to persons who have received labour market subsidy for at least 300 days and 70% of the payments to those having received labour market subsidy for 1,000 days or more.

1.7 Assistance to families with children

Benefits provided for the care, custody and maintenance of children include the maternity grant, the maternity, paternity and parental allowances, the child care allowances, the child benefit, the orphan's pension, the child maintenance allowance, the child increases supplementing various benefits, compensations from voluntary life insurance, and the tax deduction for child maintenance liabilities.

With the *maternity grant*, clients have a choice between a cash benefit and a maternity package comprising baby clothes and child care items.

When a child is born or is adopted, the parents are entitled to a *maternity, paternity and parental allowance*. Employees have the right to a leave of absence while they are paid a maternity, paternity or parental allowance. Under the terms of a collective agreement, employers may pay employees a salary for part of the maternity, paternity or parental leave. Employers are entitled to a compensation from health insurance funds for any annual leave pay or compensation they provide to an employee who receives maternity, paternity or parental allowance.

The *child home care allowance* and the *private day care allowance* represent an alternative to child care arranged by the municipality. The parents of a child under 3 years of age have the right to a leave of absence without pay to look after their child.

A partial child care leave is available until the end of the child's second year of school. The parents of schoolchildren in their first few years of school are paid a *partial care allowance* during the partial child care leave, while the parents of children under 3 years of age can get a *flexible care allowance*.

A *child benefit* is paid for each child under 17 years of age. Children are entitled to a *child maintenance allowance* if the person liable for child support has failed to pay it or no person liable for child support has been confirmed.

Economic security for families with children is also provided through various benefits related to housing or available in the event of a child's illness or disability.

Statistics

Orphans' pensions and child increases supplementing pensions are included in the pension insurance statistics. The child increases supplementing unemployment benefits are included in the unemployment protection statistics.

1.8 Assistance for housing

Public assistance for housing is provided both in the form of services and as cash benefits. The purchase or modernisation of a dwelling is supported through loans or loan interest subsidies. Financial assistance may also be available for the renovation of a dwelling. Part of the interest payable on housing loans is tax deductible.

Housing benefits provided by Kela. Benefits which directly reduce housing costs are the *general housing allowance*, the *housing allowance for pensioners*, the *housing supplement for students* and the *housing assistance* provided as part of the conscript's allowance.

Municipal social welfare offices can provide income support when the benefits listed above are not enough.

Supported and service housing is provided for such groups as the elderly, persons with disabilities and substance abusers.

1.9 Income security for students

There are various forms of public assistance for students. The state-financed *student financial aid* scheme is one of Kela's responsibilities. Financial aid is available in the form of *study grants*, *housing supplements* and *government guarantees for student loans*. Other forms of aid are the *student loan compensation*, the *student loan tax deduction*, *interest assistance* and the *meal subsidy*.

The Education and Redundancy Payments Fund provides an *adult education subsidy* to support vocational training among wage and salary earners and self-employed persons. The Fund also awards a *scholarship* for qualified employees who have completed a competence-based vocational qualification.

In certain situations, unemployment persons have the possibility to study without losing their eligibility for unemployment benefits. Labour market training is a form of adult education arranged by the Employment and Economic Development Office whose purpose is to improve the job placement prospects of unemployed persons. Unemployment benefits are paid during self-motivated study if the Employment and Economic Development Office recognises a need for training and judges that training would improve the unemployed person's employment prospects. (See chapter 6.)

Kela pays a *school transport subsidy* to students of upper secondary schools and to those in vocational basic education. An *orphan's pension* can be paid by Kela to 18 to 20 year olds in full-time education or vocational training (see section 2).

Vocational rehabilitation for persons with functional impairments is provided in the form of basic, vocational and university education. Rehabilitation clients in education or training can be paid a *rehabilitation allowance*.

More information: www.kela.fi/statistics

2 Pension benefits

Kela offers the following pension benefits: *national pension*, *guarantee pension*, *survivors' pension*, *child increase*, *front-veterans' supplement* and *additional front-veterans' supplement*. National pensions are payable as old-age, disability and unemployment pensions. Survivors' pensions are awarded as either orphans' pensions or spouses' pensions.

National pensions, guarantee pensions and survivors' pensions are taxable income. Pensioners are entitled to a pension income tax deduction, whose purpose is to ensure that pensioners receiving national or guarantee pension only pay no tax on their pension income. The amount of pension benefits is adjusted yearly in line with changes in the national pensions index.

Eligibility. Eligibility for national pensions and guarantee pensions extends to persons who are resident in Finland. Residence in Finland is defined in the Act on the Implementation of Residence-based Social Security Legislation.

Residents of Finland become eligible once they have lived in Finland for a total of at least three years after reaching the age of 16 years. Disability pensions may be awarded without the three-year residence requirement to residents of Finland who become disabled while under 19 years of age and to persons who are being paid disability allowance for persons under the age of 16 when they reach the age of 16 years.

Survivors' pensions are payable to surviving spouses and children living in Finland provided that the deceased was living in Finland at the time of his or her death. The residence-period requirements for the deceased and the surviving spouse are the same as those applicable to national pensions. Surviving children are not subject to residence-period requirements.

Front-veterans' supplements and additional front-veterans' supplements may be granted to residents of Finland. Subject to various conditions, the front-veterans' supplement may also be granted to residents of other countries.

The child increase is available to pensioners living in Finland who have a dependent child under 16 years of age who is living in Finland.

If a recipient of a national or survivors' pension moves abroad, payment of the pension continues for one year if the pensioner had lived in Finland for at least five years when payment of the pension started. Persons who move abroad for a period of less than a full year can continue to receive guarantee pension.

The effect of EU legislation and social security agreements. There are certain exceptions to the rules concerning residence-based retirement provision which flow from the EU legislation and bilateral social security agreements signed by Finland. The EU provisions apply to nationals of EU countries, EEA countries and Switzerland as well as to third-country nationals (and their family members) insured in the above countries. The Nordic Convention on Social Security mainly applies to Nordic nationals living in EU and EEA countries who do not come within the scope of the EU legislation. Bilateral social security agreements offer reciprocal access to pensions from the other signatory country.

2.1 Pension benefits and eligibility rules

National pensions and guarantee pensions

National pensions are payable to persons whose pension based on past employment is small or non-existent.

Old-age pension. Old-age pension can be awarded

- as an early old-age pension at the age of 63 to 64 years. The pension continues to be paid under the same name and at the same amount when the recipient reaches the age of 65 years.
- as an ordinary old-age pension at the age of 65 years or, for the long-term unemployed, at the age of 62 to 64 years
- as a deferred pension for persons who postpone their retirement past the age of 65 years.

Disability pension. The disability pension is available to persons between ages 16 and 64 who are unable to perform work because of an illness, injury or impairment. Persons who are permanently blind or lack mobility are entitled to a disability pension as a matter of course. Persons under the age 20 years must have their rehabilitation prospects evaluated before they can be paid a disability pension.

Disability pensions can be awarded either indefinitely or for a specified period of time (as rehabilitation subsidy). Disability pension cannot usually be paid until the recipient has been paid sickness allowance for 300 working days.

Unemployment pension. Unemployment pension was payable to long-term unemployed persons under 65 years of age and born in 1949 or before. The payment of unemployment pensions ended on 1 January 2015.

Guarantee pension. Guarantee pension is payable to persons whose other pension income from Finland or abroad is less than the amount required to qualify for the smallest guarantee pension. It can be awarded to persons aged 16 years or over who receive

- old-age pension
- disability pension
- full disability pension or compensation paid in respect of a traffic accident or accident at work
- unemployment pension or
- farm closure compensation.

Immigrants may be entitled to a guarantee pension if they have reached the age of 65 years or if they are disabled and have reached the age of 16 years.

Survivors' pensions

Spouse's pension. Spouse's pension is payable to surviving spouses under the age of 65 years. Another requirement is that the deceased was under 65 years of age at the time of marriage. The surviving spouse is entitled to a pension if he or she has or had a child with the deceased.

If this is not the case,

- the surviving spouse must have been at least 50 years old when the deceased passed away
- the marriage must have lasted at least five years
- at the time of marriage, the surviving spouse may not have reached the age of 50 years

The spouse's pension takes the form of a flat-rate initial pension payable for six months following the deceased person's death and a continuing pension paid thereafter and consisting of a basic amount and an additional amount. The basic amount is payable to surviving spouses with a dependent child under 18 years of age.

Orphan's pension. Orphan's pension is payable to children under 18 years of age one or both of whose parents or guardians have died. Orphans between ages 18 and 20 are entitled as well if they are full-time students or in vocational education. The orphan's pension comprises a universal basic amount and an additional amount.

Table A: Structure of survivors' pensions at year-end 2014

Type of pension	Pension components	
	Fixed amount	Additional amount
Spouse's initial pension	yes	no
Continuing pension for spouses		
– with dependent children	yes	yes (low income)
– without dependent children	no	yes (low income)
Orphan's pension		
– child under 18 years of age	yes	yes (low income)
– pension paid on account of studies	yes	no

Other pension benefits

Child increase. Child increase is payable for children under 16 years of age who live in the pensioner's household. It is available as a supplement to national pensions as well as to disability, unemployment, old-age and early old-age pension based on past employment. Eligibility for the child increase also exists for recipients of continuously paid SOLITA pensions and similar compensations.

Front-veterans' supplement. Front-veterans' supplement is payable for persons who served in the 1939–1945 wars and were awarded a corresponding badge as well for those who participated in mine clearance between 1945 and 1952. It can also be paid abroad.

Additional front-veterans' supplement. Additional front-veterans' supplement is payable for war veterans in receipt of both the front-veterans' supplement and a national pension.

The effect of various factors on the amount of benefit

Income. The amount of *national pensions* is affected by the recipient's own earnings-related pensions and comparable compensations paid on a continuous basis. It is not affected by assets or income from self-employment or investment. In the case of the *guarantee pension*, the recipient's other pensions are deducted from the guarantee pension. It is not reduced by assets or income from employment or investment.

In the case of the *additional amount of the spouse's pension*, 'income' means the pensioner's continuous income in retirement. The *additional amount of the orphan's pension* is offset against other survivors' pensions.

Family circumstances. Income-related benefits are affected by family circumstances in the sense that the recipient's relationship status (married, cohabiting, in a registered partnership) and shared household with spouse or partner affects the amount of such benefits.

Early or deferred old-age pension. A permanent reduction of 0.4% per month of early retirement is made to the amount of early old-age pensions. Deferred old-age pensions are increased by 0.6% for each month by which the start of pension is postponed past the age of 65 years.

Adjustment of pension to residence in Finland. The amounts of national pensions and spouses' pensions are proportional to the length of residence in Finland. The pension is adjusted to residence if the applicant has spent less than 80% of the time between age 16 and the start of pension in Finland. The adjustment coefficient is derived by dividing the length of time lived in Finland by 80% of the time between age 16 and the start of pension.

For employees insured both in Finland and in some other EU or EEA country or in Switzerland, the amount of pension payable is calculated according to the EU legislation. If there is entitlement to a pension based on the Finnish legislation, the pension is calculated on the basis of the national legislation and the EU legislation both. The pension is awarded according to whichever method of calculation results in a larger pension. If there is entitlement only on the basis of the EU legislation, the amount of pension is calculated only according to the EU legislation (*pro-rata pension*). When calculating *pro-rata pensions*, the first step is to calculate the amount payable as if all periods of residence completed by the applicant in some member country had been completed in Finland. The *pro-rata pension* is then calculated by multiplying the result by the ratio of the periods of insurance completed in Finland to the combined length of periods of insurance completed in other member countries. Orphans' pensions, too, are adjusted to residence when calculating *pro-rata pensions*.

The effect of outside income on pension benefits

The following pension benefits are offset by the recipient's other income: the national pension, the additional amount of the spouse's pension and of the orphan's pension, and the additional front-veteran's supplement. The extent to which outside income affects the amount of these benefits depends on the applicable income limits, the offset percentage and the types of income considered.

Statistical content and concepts used

The statistics on pension benefits refer to periods of benefit payment which are continuing or which began or ended in the reference year. New pensions, i.e. those which began in the reference year, are considered to include cases where the recipient has never before been paid a pension or the most recent payment of pension ended at least one month earlier. The volume of pension benefits refers to the amount of benefits in active payment status at a given point in time. The amount of benefits paid during a year as expressed in euro is the cumulative amount of benefits paid in various months, including payments made in arrears.

3 Disability benefits and services

The benefits provided by Kela for persons with disabilities are: the *disability allowance for persons under 16 years of age*, the *disability allowance for persons aged 16 years or over*, the *care allowance for pensioners* and the *dietary grant*. The two disability allowances and the care allowance for pensioners are similar in terms of their structure and purpose. They can be awarded either indefinitely or for a specified period of time. Paid to persons with coeliac disease, the dietary grant is a flat-rate benefit awarded indefinitely.

Disability benefits are not taxable income and their amount is not affected by the recipient's other income or assets. With the exception of the dietary grant, they are adjusted yearly to changes in the National Pensions Index.

Kela also offers interpreting services for persons with disabilities.

3.1 Disability benefits

The award of a disability benefit usually requires the recipient to be living in Finland permanently. However, under the EU regulation on social security, it is possible in certain situations to grant disability benefits to persons living in another EU/EEA country or in Switzerland. Benefits may be paid to other countries as well under certain circumstances.

Disability benefits are payable also to persons who are being treated in an institution operated primarily with public funds.

Disability allowance for persons under 16 years. The allowance is payable to disabled children under 16 years of age and to children with a long-term illness. A requirement for eligibility is that the recipient has an illness, injury or impairment which requires treatment, care or rehabilitation lasting at least six months and requiring a level of effort and commitment to care which is greater than in the case of a healthy child.

The *basic rate* of allowance is payable for children whose care requires special effort and commitment at least weekly. The *middle rate* is paid when the commitment to care is daily and the *highest rate* in cases requiring around-the-clock commitment.

Disability allowance for persons aged 16 years or over. The purpose of the allowance is to provide financial assistance with activities of daily living, work and study to persons who are 16 years of age or older and who are not in receipt of a pension. The disability allowance for persons aged 16 or over is also payable at three rates (basic, middle and highest).

Care allowance for pensioners. The purpose of the allowance is to help disabled pensioners and persons with a long-term illness to live at home. It is payable to persons 16 years of age or older who receive any of the following benefits:

- old-age pension
- disability pension
- spouse's pension (the recipient must be 65 years of age or older)
- a pension paid in respect of a traffic accident or accident at work, a life annuity, a full disability pension or compensation, or
- a guarantee pension

This allowance, too, is payable at one of three rates.

A special supplement is paid to war veterans who receive care allowance for pensioners at the middle or highest rate as well as additional front-veterans' supplement.

Dietary grant. A flat-rate benefit, the dietary grant is for persons with coeliac disease aged 16 years or over and may be claimed as compensation for the cost of maintaining a gluten-free diet.

Disability benefits (2014):

€ per month	Basic rate	Middle rate	Highest rate
Disability allowance for persons under 16 years	92.88	216.73	420.26
Disability allowance for persons aged 16 years or over	92.88	216.73	420.26
Care allowance for pensioners	62.21	154.86	327.46
Veterans	62.21	259.92	432.52
The dietary grant was paid at a rate of €23.60 per month.			

Statistics

Statistics on disability benefits cover both benefits awarded during the year and benefits currently in payment. The data on benefits currently in payment reflect the situation at the end of the year and cover all recipients. The statistics on benefits awarded during the year show the number of new benefits awarded during the year. A benefit is considered to be new if the recipient has not previously received the benefit in question or several months have passed since it was last paid. The expenditure on benefits comprises all payments of disability benefits made during the year in question.

3.2 Interpreting services for the disabled

Entitlement to interpreting services for the disabled extends to persons with a hearing, combined hearing/vision, or speech impairment who need interpretation to work, to study, to handle their affairs, to participate in society, or to pursue a hobby or recreational activities. Interpreting services for the disabled are available to persons living in Finland. They may also be made available for the duration of foreign travel.

4 Health insurance

Benefits available under the Health Insurance Act include the *sickness allowance*, the *maternity, paternity parental allowances*, the *special care allowance*, *reimbursements of medical expenses*, and *student health services*. The sickness allowance, the maternity, paternity and parental allowances, the special care allowance and the reimbursements for medical expenses are in this Yearbook referred to collectively as *health insurance compensations*.

4.1 Health insurance compensations

Legislation on health insurance. All permanent residents of Finland are insured under the Health Insurance Act.

Eligibility for maternity, paternity or parental allowances requires that the claimant has lived in Finland for at least 180 days immediately before the calculated due date or time of adoption.

Sickness allowances

The sickness allowance is paid as compensation for loss of earnings caused by illness and lasting less than a full year. The purpose of the partial sickness allowance is to support the continued employment, and return to work, of persons who are unfit for work.

Sickness allowance. The sickness allowance is payable to insured persons between 16 and 67 years of age who are unable to perform their regular work or an essentially similar gainful activity because of illness. It is payable after completion of a waiting period (consisting of the first day of illness and the following nine working days). Employers are required to provide continued pay during the waiting period.

Kela pays self-employed persons an allowance under the YEL (Self-Employment Persons' Pensions) Act for up to six days. Self-employed farmers are paid a allowance by their pension provider.

The sickness allowance may be determined on the basis of the following:

- taxed earnings
- pre-incapacity earnings, provided that the amount of earnings has increased significantly
- certain other benefits received in the period preceding the allowance.

The sickness allowance may also be paid at a fixed minimum rate.

As a general rule, it can be paid for up to 300 working days on account of one and the same illness.

Partial sickness allowance. Partial sickness allowance can be granted to persons between ages 16 and 67 who are disabled for work and were, at the onset of disability, in full-time employment and who despite their disability are able to perform part of their full-time duties without endangering their health and recovery. Just like the regular sickness allowance, it is paid following the completion of a waiting period. Partial sickness allowance is payable for a maximum of 120 working days.

Maternity, paternity and parental allowances

Maternity, paternity and parental allowances are paid on account of pregnancy, child birth and the care of a child (including an adoptive child).

Maternity allowance. Maternity allowance is payable to women after 154 days of pregnancy. Payment of the allowance can be timed to begin 30 to 50 days before the calculated due date. The maternity allowance is payable for 105 working days. Those whose occupational environment poses certain risks may be paid a special maternity allowance during the pregnancy if it becomes necessary to stop working before payment of the maternity allowance would normally begin.

Parental allowance. During the 158 working days immediately following the payment of the maternity allowance the parental allowance can be paid to either the mother or the father. It can also be paid to parents adopting a child under 7 years of age.

The mother and the father can be paid *partial parental allowance* at the same time if they make an arrangement whereby both work on a part-time basis and look after their child.

In the event of a multiple birth, the payment period of the parental allowance is extended by 60 working days for the second and each additional child.

Paternity allowance. The maximum period for which paternity allowance can be paid is 54 working days. Fathers can take a paternity leave and be paid paternity allowance for up to 18 working days during the maternity or parental allowance payment period. Fathers can take the rest of their entitlement (or all of it, if they wish) after the maternity and parental allowance payment period until the time when the child reaches the age of 2 years.

Persons in a registered partnership, regardless of their gender, are also eligible for paternity allowance if they adopt their partner's biological or adopted child.

Amount of the allowance

The sickness allowance and the maternity, paternity and parental allowances are taxable income.

The effect of earnings. The amount of the *sickness allowance* and of the *maternity, paternity and parental allowances* is usually determined on the basis of taxed earnings adjusted by a wage coefficient. The *partial sickness allowance* is at least 50% of the preceding sickness allowance or 50% of the sickness allowance that the recipient would have been entitled to at the onset of disability for work. The *sickness allowance payable under the YEL* (Self-Employed Persons' Pensions) Act is determined solely on the basis of earnings insurable under the Act.

If parents have several children in succession, the maternity, paternity and parental allowances are determined on the basis of earnings used to calculate the previously paid allowance, unless there is a gap of three years or more between births.

Minimum-rate allowance. Maternity, paternity and parental allowances are paid at a rate of at least €23.92 per day (as of year-end 2014).

If annual earnings are less than €1,386 (as of 2014), no sickness allowance is paid during the first 55 calendar days following incapacity for work. During that time, and if the recipient's annual income is €10,252 or less (as of 2014), the sickness allowance is paid at a rate which is lower than the minimum rate. Persons with no or low income are paid a minimum-rate allowance after 55 calendar days or immediately after the waiting period if it is apparent that they will be unemployed for at least 300 days.

Preceding benefit as the basis of calculation. The sickness allowance and the maternity, paternity and parental allowances can also be calculated on the basis of a benefit preceding the allowance (such as an unemployment benefit, rehabilitation allowance or study grant). For students, however, the maternity, paternity or parental allowance is paid at the minimum rate even if the study grant was less than that.

Special care allowance

The special care allowance is payable for the parents of a sick child under 16 years of age who participate in the treatment or rehabilitation of their child in a hospital or hospital outpatient clinic, in home care which forms a part of hospital or outpatient treatment, or in adaptation training or rehabilitation courses based in law. A criterion of eligibility is that the person caring for the child is prevented from performing their regular work and is not paid a salary for the period in question.

The amount of the special care allowance is determined in the same way as the sickness allowance. There is a minimum rate which is paid in any case. The special care allowance is taxable income.

Other compensations for loss of earnings

Persons who have been ordered to stay away from their place of work on the basis of the Communicable Diseases Act are paid a *daily allowance in respect of communicable diseases* and/or a *compensation for loss of earnings*. This right extends also to the guardians of a child who has contracted a communicable disease, provided that they are prevented from performing their regular work. Organ, tissue or cell donors are paid a daily allowance for the time they are prevented from performing their regular work.

Employers who pay their employees a salary or compensation in respect of their annual leave which coincides temporally with a maternity, paternity or parental allowance are entitled to compensation from the health insurance scheme for their annual leave costs.

Reimbursement of medical expenses

The costs of using the following health care services are compensated out of the health insurance scheme:

- *Medicines and emollient creams* prescribed by an authorised health care professional and *clinical nutrients* prescribed by a doctor for the treatment of severe or long-term illness. In this Yearbook, the term 'medicines' also covers nutrition products and emollient creams unless stated otherwise.

English summary

- The *dose dispensing fees* charged by pharmacies for breaking down medications into single doses.
- *Private physician services*
- *Private dental services*. The private dental services covered by reimbursements include the fees charged by private dentists and dental hygienists. Dental hygienist services are reimbursable if they are based on a referral from a dentist in private practice.
- *Examinations and treatments* ordered by a doctor or dentist and performed by a private-sector institution.
- The *costs of travel and overnight accommodation* necessitated by an illness.

Reimbursements of pharmaceutical expenses. The reimbursement of prescribed medicines, nutrition products and emollient creams requires that the Pharmaceutical Pricing Board has confirmed a reasonable wholesale price and approved their reimbursability.

There are three rates of reimbursement: The *basic reimbursement*, which covers 35% of the price. The *special reimbursement*, which is a common name for reimbursements covering 65% (lower special reimbursement) or 100% (higher special reimbursement) of the price. Special reimbursements are available for medicines necessary to the treatment of certain serious and long-term illnesses. The Pharmaceutical Pricing Board may restrict the availability of basic and special reimbursements to certain medical indications or to certain degrees of severity of an illness.

If the total sum of the copayments paid by a patient during the year exceed a certain limit (€610 as of 2014), all additional costs (minus a €1.50 medicine-specific copayment) is reimbursed out of the health insurance scheme.

Dose dispensing fees. Pharmacies charge dose dispensing fees for breaking down dispensed medicines into single doses. A reimbursement for this is available to persons aged 75 years or over who take at least six reimbursable medicines suitable for dose dispensing service.

Physician services, dental care services and examinations and treatments. Reimbursements for the cost of examinations and treatments ordered by a private medical or dental practitioner as well as for doctors' fees are paid on the basis of reimbursement tariffs.

No reimbursement is available for clerical expenses, operating room charges, hospital per-diem charges or outpatient charges.

Oral and dental examinations, preventive treatment and the treatment of oral and dental diseases by a dentist are covered by the health insurance scheme. No reimbursement is available for orthodontic care, dental technician services or prosthetic procedures except for front-veterans.

Reimbursement of travel costs. As a general rule, travel costs are reimbursed on the basis of what is the least expensive method of reaching the nearest treatment provider.

The least expensive method is usually public transportation. Expenses for the use of a special means of transport are reimbursable if necessitated by the nature of the patient's illness or injury or by traffic conditions.

Coordination with other areas of social security

The sickness allowance usually takes precedence over the disability pension payable under the legislation on earnings-related pensions, but is secondary to compensations available under accident and motor insurance plans. Further, it takes precedence over compensations payable under the Act on the Compensation of Crime Damage, but is secondary to compensation for loss of earnings during rehabilitation.

It is possible to claim reimbursement for medical expenses from Kela even if one is entitled to compensation on account of some arrangement than the Health Insurance Act. The party with principal liability for compensation compensates the insured to the extent that the principal compensation exceeds the health insurance reimbursement, and pays the rest of the compensation to Kela.

Reimbursement procedure

Reimbursements of pharmaceutical expenses are usually provided to the client by the pharmacy as a *direct reimbursement*. This means that the pharmacy deducts the reimbursement from the price and charges the resulting amount to the client. The pharmacy then claims a reimbursement from Kela. This procedure requires clients to present their personal Kela card at the pharmacy and to issue an authorisation to look up their direct-reimbursement information on Kela's system. They can also claim reimbursement from Kela afterwards.

A voluntary direct-reimbursement procedure is also in use for the reimbursement of doctors' and dentists' fees and for examination and treatment charges. If a private service provider uses direct reimbursement, clients pay a reduced price by presenting their Kela card. If no direct reimbursement is available, clients can claim a reimbursement from Kela.

In the case of travel costs, the direct-reimbursement arrangement is used with reimbursements for the cost of ambulance and helicopter services. To qualify for a reduced copayment on taxi services, clients must under a law in effect since the beginning of 2015 contact a designated dispatch centre that has a direct-reimbursement agreement with Kela.

Statistics

Statistical systems. Data on health insurance reimbursements are obtained from benefit information systems. With the exception of certain occupational statistics, they are based on macrodata files.

Statistical units. The following statistical units are used in the statistics on the number of reimbursements of medical expenses:

- with reimbursements of pharmaceutical expenses, the number of purchases or prescriptions belonging to the same reimbursement category. 'Prescription' refers to a batch of medicines dispensed to an insured person in one visit to a pharmacy.
- with reimbursements of examination and treatment charges and of doctors' fees and dental care expenses, the number of visits or prescription issuances (renewals)
- with reimbursements of travel costs, the number of one-way trips (also includes trips whose cost was less than the copayment but which bring the client closer to the annual copayment maximum).

Dental care services provided to front veterans are included in the health insurance statistics.

With sickness allowances and maternity, paternity and parental allowances, the statistical units are the number of new payments, the number of recipients and the number of days. With special care allowances, the statistical units are the number of recipients, the number of days and the number of children.

The statistics on sickness allowances also include additional days of payment of the sickness allowance.

A new period of sickness allowance or partial sickness allowance is considered to have commenced when an insured person begins to receive sickness allowance after completing the waiting period (the first day of illness and the following nine working days). A person may during the year have several new periods of payment. A payment of the partial sickness allowance can also follow immediately from a preceding sickness allowance period. In the case of the sickness and partial sickness allowances, allowances paid under the YEL (Self-Employed Persons' Pensions) Act, maternity, paternity and parental allowances, and special care allowances, the number of allowance days is the number of days for which allowance is paid. The allowances are paid for six days a week (not including Sundays). As a result of the coordination between reimbursements of medical expenses and the rest of the social security system, not all days of illness for which a person is entitled to an allowance are included in the statistics compiled by Kela.

Parents who are gainfully employed are paid maternity, paternity or parental allowance at the minimum rate. In this Yearbook, the minimum-rate allowances paid to mothers who take up employment before payment of their allowance is over are not included in the statistics on minimum-rate allowances.

Additional reimbursements for exceptionally large pharmaceutical and travel costs and the total costs associated with them are included in the relevant statistics. The statistics on the monetary value of travel costs also include allowances and costs related to overnight accommodation.

4.2 Occupational health care and student health services

Under the Health Insurance Act, employers are entitled to compensation for the cost of arranging staff occupational health services. Self-employed persons are compensated for part of the cost of obtaining occupational health services for themselves. The costs of providing health services to university students are also compensated out of health insurance funds.

Occupational health services arranged by the employer. Employers are mandated by law to arrange preventive occupational health services for their staff. In addition, they may provide employees with access to general practitioner level medical services. These arrangements are collectively referred to as *occupational health care*.

Under the Health Insurance Act, employers are entitled to reimbursement for the necessary and reasonable costs of the services they arrange. There are two reimbursement categories: The costs of the *statutory provision of preventive occupational health services* belong to reimbursement category I, which means that 50% or 60% of allowable costs are reimbursed. The reimbursement rate is 60% if the employer and the occupational health care provider have agreed on common documented practices relating to the management, follow-up and early support for work capacity. Costs arising from the *voluntary provision of general practitioner level medical care and other health care* belong to reimbursement category II and are reimbursed at a rate of 50%.

Employers can choose to provide occupational health services out of an occupational health unit operated independently or in cooperation with other employers or through an occupational health unit operated by another employer, or they may purchase the services from a municipal health centre or corporation, medical clinic or private service provider.

Occupational health care for self-employed persons. Self-employed persons have the right to reimbursement of the necessary and reasonable costs of obtaining occupational health services for themselves. Doing so is voluntary.

Either 50% or 60% of allowable costs for preventive occupational health care and 60% of allowable costs for medical care are reimbursed. The reimbursement is paid to the health care centre which provided the occupational health services or to the self-employed persons personally if they obtain the services from a private provider of occupational health services.

Student health services. The Finnish Student Health Service (FSHS) is paid compensations out health insurance funds for the cost of providing health services to university and higher education students. The amount of the reimbursements is linked to a per-student maximum amount but is at least 63% of the FSHS's total budgeted funding for the accounting period.

Statistics

Occupational health services arranged by the employer. Occupational health care statistics are based on reimbursement claims filed by employers for each accounting period. For statistical purposes, data on occupational health services arranged by employers are applied to the calendar year with the greatest overlap with the employer's accounting period. If the accounting period is divided equally between two years, the data are applied to the previous year.

The statistics also include denied reimbursement claims if the claims in question show that the employer provided staff occupational health services. (Approximately 7% of all claims annually are turned down.)

Classified as the service provider is the organisation through which the employer provided occupational health services for the majority of its staff.

Occupational health services for self-employed persons. For statistical purposes, data on occupational health services for self-employed persons are applied to the calendar year in which the services were provided. Since 2006, self-employed persons with hired staff who have arranged for occupational health coverage for their staff and themselves have been able to claim reimbursement with the claim form intended for employers. These self-employed persons are included in the statistics on occupational health services arranged by the employer.

Student health services. Statistical data on student health services are compiled on a calendar-year basis in accordance with the accounting period used by the Finnish Student Health Service.

4.3 Healthcare abroad

Healthcare abroad refers to situations where a person receives or needs healthcare services outside his or her country of residence. This includes situations where the country of residence, for reasons defined in the national legislation (such as employment), does not bear financial responsibility for providing healthcare services within its borders. In such situations it may be the case that the person in question does not travel outside his or her country of residence.

Provisions concerning healthcare services offered abroad are found mainly in EU regulations on the coordination of social security systems and in international agreements on social security and healthcare.

Healthcare benefits available in international situations

Among Kela's benefits, the following are available in international situations: *rights to medical treatment, reimbursement of medical expenses in cross-border situations, state compensation, reimbursement of medical expenses between individual countries, and prior authorisation to seek treatment*, for the last of which no statistical data are available as of yet.

Prior authorisation to seek treatment. Seeking treatment means that a person travels to another EU/EEA country or to Switzerland expressly for the purpose of obtaining healthcare services. The person can apply for an authorisation to seek treatment, which will reduce his or her own share of the costs.

Rights to medical treatment. The right to medical treatment means that Kela defines, in various cross-border situations, the individual right to healthcare services in Finland and abroad, and issues documents and certificates needed to prove such a right. Kela also defines the individual right to the reimbursements of medical expenses it may provide.

Statistical data on the right to medical treatment are only available for the European Health Insurance Card.

Reimbursement of medical expenses in cross-border situations. Persons who are covered for health insurance in Finland and for whose medical expenses Finland bears financial responsibility are entitled to medical care at Finland's expense when they are living or staying temporarily in another country.

Persons living in another EU/EEA country or in Switzerland are entitled to all necessary medical care in their country of residence for which they pay the normal local fees. Persons who stay abroad temporarily are entitled to medically necessary care.

Persons covered for health insurance in Finland are under the Finnish Health Insurance Act entitled to reimbursement if they fall ill suddenly or need treatment because of pregnancy or childbirth while temporarily staying in a country other than another EU/EEA country or Switzerland. No reimbursement is available if they travel to such a country expressly for the purpose of obtaining treatment.

Persons covered for health insurance in another EU/EEA country or Switzerland, along with their family members, are in turn entitled to receive treatment from Finnish public healthcare providers while staying in Finland, and only have to pay the normal local fees. Certain social security agreements between Finland and another country (such as Australia) contain comparable provisions regarding a temporarily stay in the other signatory country. As a general rule, reimbursements for medical expenses can also be claimed for visits to private healthcare providers.

State compensation. In situations where public healthcare providers extend healthcare services to persons who are not legally domiciled in a Finnish municipality but who are entitled to healthcare services in Finland on some other grounds, the public healthcare providers may claim compensation from the state for the cost of the care they provide. State compensations may also be available in situations where a person living in Finland is legally domiciled in Finland but his or her healthcare costs are the financial responsibility of another EU/EEA country or Switzerland.

Reimbursement of medical expenses between individual countries. When a person receives medical treatment in another EU/EEA country or in Switzerland on the basis of the EU legislation, and only pays the required user fee, the country in question may claim the rest of the costs from the country financially responsible for the treatment.

Reimbursement is made either on the basis of actual costs or as fixed amounts, whereby the former option is the one most commonly used between the countries applying EU legislation. In cases concerning pension recipients and their family members or family members living in another country which applies EU legislation than the one in which the insured family member lives, the countries may also claim reimbursement on the basis of fixed average costs. Finland has been among the countries that has claimed reimbursement on the basis of fixed amounts but will switch to actual costs with effect from 1 January 2016.

Countries applying the EU legislation can agree to waive the reimbursement of the costs of medical care either entirely or in part. Finland has agreements with the other Nordic countries and with the United Kingdom to waive the reimbursement of medical costs.

5 Rehabilitation

Kela provides access to and reimbursement for rehabilitation to all persons insured under the Health Insurance Act, i.e., to everyone living in Finland. Rehabilitation provided abroad, too, can be reimbursable under certain conditions.

5.1 Rehabilitation benefits

Rehabilitation services

Kela has a statutory obligation to offer access to and reimbursement for *vocational rehabilitation for persons with functional impairments, medical rehabilitation for persons with severe disabilities, and rehabilitative psychotherapy*. This obligation does not extend to persons who are entitled to rehabilitation services under

the legislation on employment accidents, military injuries or injuries sustained in military service, or the motor insurance laws.

Kela also has an annual appropriation from Parliament to offer access to and reimbursement for *discretionary rehabilitation services*.

A comprehensive individual rehabilitation plan is usually required for access to rehabilitation services through Kela.

When a person has received sickness allowance for more than 60 days, Kela must assess the recipient's need for rehabilitation. Further, prior to issuing a decision on a disability pension claim, Kela must ensure that the claimant's rehabilitation potential is evaluated. Even a change such as a significant reduction in a person's ability to work or study will require Kela to assess the person's needs and potential for vocational rehabilitation as well as to arrange for access to the appropriate rehabilitation services.

Vocational rehabilitation for persons with functional impairment. Vocational rehabilitation is aimed at working-age people whose work capacity has deteriorated or is at risk of deteriorating over the next few years. The purpose of the rehabilitation is to assist in coping with work demands, to promote return to work and (for young persons) to facilitate entry into employment.

Vocational rehabilitation can consist of assessments of rehabilitation need and potential, work and training trials, training aimed at maintaining and improving work capacity, job coaching, courses in vocational rehabilitation for adult clients, and basic and advanced vocational education and retraining. Assistance may also be granted for self-employment or occupational activity or for such expensive and technologically demanding equipment as persons with severe disabilities may need for work or study.

Vocational rehabilitation for persons who are gainfully employed or who still retain some ties to working life is primarily arranged by the authorised pension providers.

Medical rehabilitation for persons with severe disabilities. Medical rehabilitation for persons with severe disabilities is aimed at people under 65 who receive disability allowance or care allowance for pensioners at the middle or highest rate. The rehabilitation promotes their autonomy and improves or maintains their work capacity and functioning.

Rehabilitative psychotherapy. The purpose of rehabilitative psychotherapy is to maintain and improve the client's ability to work and study. It is arranged for young persons and adults who have been found to have a psychiatric disorder which may compromise their ability to work and study. When assessing the need for rehabilitation in young persons between 16 and 25 years of age, the central issue is whether both psychiatric care and rehabilitative psychotherapy are needed to enable the young person to study and to remain fit for work.

Rehabilitation services provided on a discretionary basis. Kela also provides access to, among others, *vocationally oriented early rehabilitation, inpatient periods at rehabilitation centres and adaptation training*. Discretionary rehabilitation services are aimed primarily at working-age people whose work capacity is impaired by an illness or injury. At least four percent of the total contributions paid in annually by insured persons must be used towards this form of rehabilitation. Subject to parliamentary decision, the share of contribution income used for discretionary rehabilitation services may be larger than this. Funds are also used for rehabilitation and development activities of various kinds. Kela has a range of ongoing development projects with a rehabilitation focus.

Reimbursement of expenses

Rehabilitation clients and service providers and, under certain conditions, the clients' family members are reimbursed for their rehabilitation-related expenses. Clients are also eligible for reimbursement for necessary and reasonable travel expenses.

Statistics. Since the beginning of 2005, reimbursements for rehabilitation travel expenses are no longer included in the rehabilitation statistics but rather in the statistics on travel expenses reimbursed under the National Health Insurance (NHI) scheme. This reflects the fact that the reimbursement of rehabilitation travel expenses was transferred over to the NHI scheme.

Rehabilitation allowance

The rehabilitation allowance consists of the *rehabilitation allowance proper*, a *maintenance allowance* and *rehabilitation assistance* paid in the post-rehabilitation period.

Eligibility. Available to residents of Finland between 16 and 67 years of age, the rehabilitation allowance is payable for periods in which participation in rehabilitation prevents the recipient from working. It may also be paid to persons coming to work in Finland for at least four months.

Persons between 16 and 19 years of age whose work and earnings capacity has deteriorated significantly because of disability or illness can be paid *rehabilitation allowance for young persons*. Its purpose is to support the vocational rehabilitation of young people and prevent their retirement on a disability pension. Rehabilitation allowance can be paid to the rehabilitation client's employer if the client is paid a salary during participation in rehabilitation.

Waiting period. Following the completion of a waiting period, the rehabilitation allowance is paid for each working day on which the recipient is in rehabilitation. The waiting period typically consists of the first day of rehabilitation.

Amount. The rehabilitation allowance is ordinarily equal in amount to the sickness allowance. For persons with no earned income, the minimum rate of the rehabilitation allowance was in 2014 €23.92 per working day.

A means-tested *maintenance allowance* of €9 per day (as of 2014) is payable to clients whose rehabilitation allowance does not exceed the minimum rate. After payment of the rehabilitation allowance has ended, recipients may be eligible for a *rehabilitation subsidy*. The decision on eligibility and amount is based on an individual assessment.

6 Unemployment benefits paid by Kela

Unemployment benefits are in Finland paid both by unemployment funds and by Kela. The former pay out earnings-related benefits to fund members, while Kela provides basic unemployment benefits to other unemployed persons.

Economic security during unemployment is provided by means of the *unemployment allowance (basic or earnings-related allowance)*, which may also be paid in the form of a travel allowance or as integration assistance for immigrants. Job alternation compensations are also part of the unemployment benefits system. Unemployment pensions are discussed in chapter 2.

Unemployment benefits can be paid to persons living in Finland and to citizens of other EU or EEA countries who are working in Finland. Recipients of unemployment allowance may seek work in another EU or EEA country for up to three months while retaining their right to the Finnish unemployment allowance. The labour market subsidy is payable to persons living in Finland only.

6.1 Unemployment benefits

Basic unemployment allowance

Eligibility. The basic unemployment allowance is payable for a maximum period of 500 days of unemployment.

Eligibility extends to persons between 16 and 64 years of age who have registered with the Employment and Economic Development Office, who are seeking full-time work, and who meet a *work requirement*. For *wage and salary earners*, the work requirement is fulfilled if they have completed at least 26 calendar weeks of employment during the previous 28 months, with at least 18 hours per week and pay in accordance with the applicable collective agreement. As of 2014, *self-employed persons* were expected to have completed at least 18 months of substantial self-employment during the four years preceding unemployment. Starting with 2015, a 15-month period of self-employment during the preceding four years is sufficient to meet the work requirement.

Persons between 18 and 24 years of age who have not completed vocational training are eligible for the basic unemployment allowance only if they apply for suitable vocational training.

Elderly unemployed persons are eligible for an extended payment that continues beyond the 500-day limit.

The basic unemployment allowance is usually paid starting from when the unemployed person has been registered for five working days with the Employment and Economic Development Office as a jobseeker. Turning

down an offer of work or training may result in the denial of the basic unemployment allowance. The Employment and Economic Development Office may also impose an *obligation of employment*, denying basic unemployment allowance for the time being. The obligation may be imposed if a jobseeker repeatedly and without cause acts in a way which is in contradiction to the goals of labour market policy.

Amount. The basic unemployment allowance is adjusted annually to changes in the National Pensions Index. A *child increase* is provided for dependent children under 18 years of age. The basic unemployment allowance is paid for five days per week. It is taxable income.

If the unemployed person's employment history is sufficiently long, the basic unemployment allowance may be augmented by an *additional amount*. The basic unemployment allowance is payable not only during unemployment but also during participation in employment promotion measures. Also referred to as *activation measures*, they include labour market training, self-motivated study and work experience placements. During participation in activation measures, the basic unemployment allowance may be increased by compensations for expenses and, for up to 200 days, by an additional amount.

An *adjusted basic unemployment allowance* can be paid for example to jobseekers who are employed on a part-time basis. Certain other benefits may also be deducted from the basic unemployment allowance.

Labour market subsidy

Eligibility. The labour market subsidy is payable to unemployed persons who do not meet the work requirement or who have been paid basic or earnings-related unemployment allowance for 500 days, i.e., the maximum length of time. Eligibility extends to persons between 17 and 64 years who have registered with the Employment and Economic Development Office as seeking full-time employment and who are fit and available for work. The eligibility of young persons who have not completed vocational training is restricted.

Labour market subsidy is payable as soon as the claimant completes a waiting period of five days, during which he or she is unemployed and looking for work. A waiting period is, however, not required if there is no gap between reaching the maximum limit for the unemployment allowance and the right to the labour market subsidy. The duration of payment is not limited for the labour market subsidy.

If the unemployed person has not met the work requirement, payment of the labour market subsidy is conditional on completion of a five-month qualifying period.

Turning down or resigning an offer of work or employment promotion measure may result in a temporary loss of eligibility for the labour market subsidy. The Employment and Economic Development Office may stop the labour market subsidy indefinitely by imposing an obligation of employment. The conditions under which it may do so are the same which apply to the basic unemployment allowance.

Persons eligible for the labour market subsidy who accept an offer of work outside their commuting area may be paid labour market subsidy in the form of a *travel allowance*.

Amount. The full labour market subsidy is equal in amount to the basic unemployment allowance. It is taxable income. An *adjusted* labour market subsidy may also be paid under the same conditions as the adjusted basic unemployment allowance. The labour market subsidy can, similarly to the basic unemployment allowance, be paid during participation in employment promotion measures.

As a general rule, payment of the labour market subsidy is conditional on a means test. When means testing is applied, the unemployed person's own income may reduce the amount of the labour market subsidy. If the unemployed person lives with his or her parents, parental income, too, may reduce the amount of subsidy payable. Some types of income are exempted from the means test. They include the child benefit, the housing allowance and income support. No means test is applied during participation in employment promotion measures.

Integration assistance for immigrants

Integration assistance for immigrants, consisting of a labour market subsidy and/or social assistance, was available until the end of 2014. This Yearbook contains data on the payments of labour market subsidy made under the integration assistance scheme. Starting with 2015 immigrants are paid the regular labour market subsidy.

Eligibility. Immigrants who registered with an Employment and Economic Development Office as unemployed and looking for work were eligible for integration assistance in the form of labour market subsidy if they had a valid

integration plan. The plan was drawn up collectively by the immigrant, the municipality and the Employment and Economic Development Office. Its purpose was to agree on the measures put in place to support the immigrant and his or her family in gaining the skills and information needed for integration.

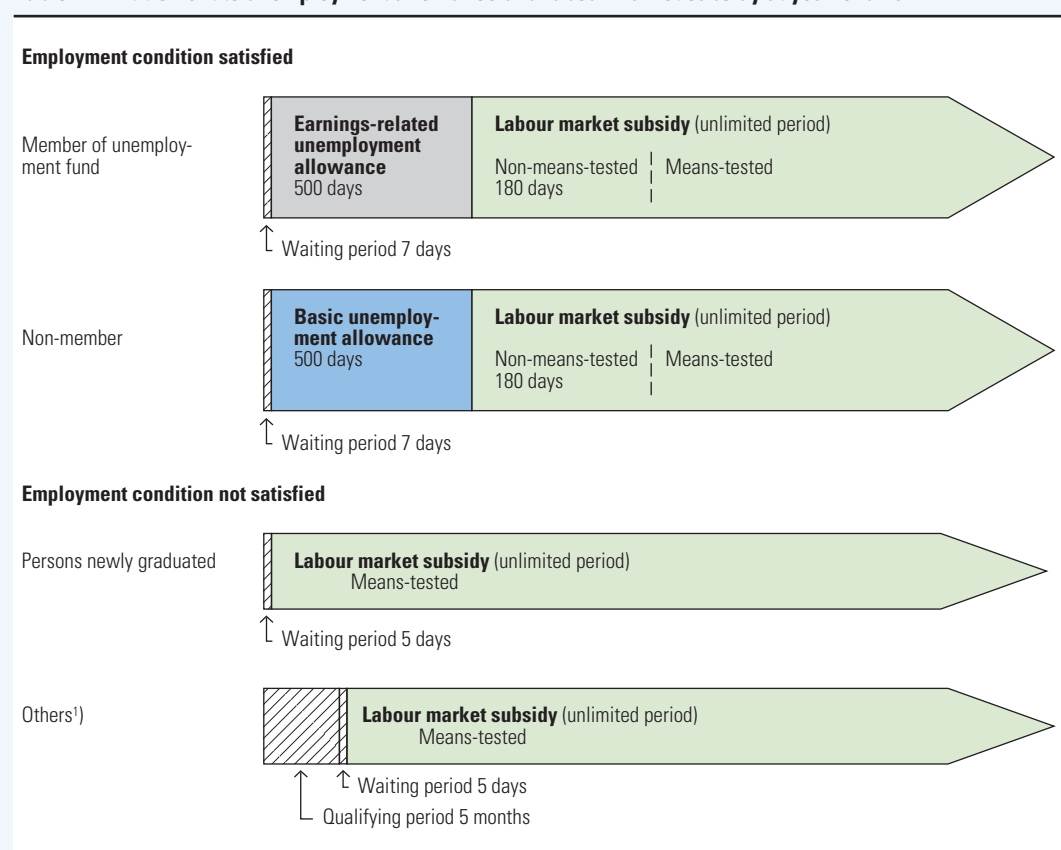
Amount. The labour market subsidy payable as integration assistance corresponded to the regular labour market subsidy both in terms of its eligibility conditions and its amount.

Job alternation compensation

The *job alternation leave* is an arrangement between the employee and the employer whereby the employee takes a sabbatical for a specified period and the employer fills the vacated position with an unemployed jobseeker. The person taking a sabbatical is entitled to a *job alternation compensation* paid either by the unemployment fund or by Kela. Eligibility for the job alternation leave is subject to certain conditions, having to do with the length of the employment history, for example.

Amount of the job alternation compensation and duration of payment. The job alternation leave must last an uninterrupted period of 90 to 359 calendar days. Depending on the length of the employment history, the compensation is equal either to 70% or 80% of the unemployment allowance to which the person taking the leave would be entitled in the event of unemployment. It is not increased for children. The job alternation compensation is taxable income.

Table B: Entitlement to unemployment allowance and labour market subsidy at year-end 2014

Days = Working days, 5 per week.

¹⁾ Special conditions apply to persons aged between 17 and 24.

7 Benefits for families with children

The benefits available to families with children are: *maternity grant*, *adoption grant*, *child benefit*, *child care allowances* and *child maintenance allowance*, which are discussed in this chapter, as well as *maternity*, *paternity and parental allowances* (chapter 4), *special care allowance* (chapter 4), *disability allowance for persons under 16 years of age* (chapter 3), *orphan's pension* (chapter 2), and *child increases* supplementing pensions and unemployment benefits (chapters 2 and 6 respectively).

7.1 Maternity grant and child benefit

Maternity grant can be awarded under the Maternity Grants Act to women who live in Finland. Child benefit is paid for children who live in Finland. Whether one is considered to be living in Finland is determined on the basis of the Act on the Application of the Legislation on Residence-Based Social Security. Residence-based benefits are subject to certain exceptions based on the EU regulation on social security and various bilateral agreements on social security.

Maternity grant. The maternity grant is available to expecting mothers whose pregnancy has lasted at least 154 days and who have undergone a medical checkup by the end of the fourth month of pregnancy. Mothers adopting a child under 18 years of age are eligible as well.

Mothers may choose between a cash grant of €140 (as of 2014) and a *maternity package* containing child care items. The maternity grant is increased if more than one child at a time is born or adopted into a family. In such cases, the maternity grant can consist of maternity packages, cash grants or combinations thereof.

If a child is adopted from abroad in compliance with the procedure set out under Finnish legislation, there is an entitlement to an *adoption grant* (a one-time payment). The country from which the child is adopted affects the amount of the grant. In 2014, the following rates of adoption grant applied to various countries:

Estonia	1,900 €
South Africa, China, Kenya and Colombia	4,500 €
The Philippines, Ethiopia and Russia	3,800 €
Other countries	3,000 €

If parents adopt more than one child at a time, an additional award of 30% of the full adoption grant is made for each additional child.

The maternity grant and the adoption grant are free from tax.

Child benefit. The purpose of the child benefit is to support the care of children under 17 years of age who are living in Finland. The rate of the benefit depends on the number of children under 17 in the family. Rates of the child benefit as of 2014:

	€/month
for first child	104.19
for second child	115.13
for third child	146.91
for fourth child	168.27
for fifth and each additional child	189.63

A higher rate of child benefit is paid for each eligible child in a single-parent family. As of the end of 2014, the amount of the *single-parent supplement* was €48.55 per child. Single-parent families are ones in which the parents are not married, cohabiting or in a registered partnership, or are legally separated. If parents have joint custody of a child, the supplement is paid to the parent with whom the child lives.

The child benefit is free from tax and payable to the parent or legal guardian who has care and custody of a child.

7.2 Child care allowances

Child care allowances are paid in the form of the *child home care allowance*, the *private day care allowance*, the *flexible care allowance* and the *partial care allowance*. Their purpose is to support the provision of child care following the end of parental leave. Parents may also choose to place their child in municipal day care.

In addition to the statutory allowances paid by Kela, a number of Finnish municipalities pay a municipal supplement of varying amounts. While some municipalities pay it themselves, others have contracted Kela to pay it along with the statutory allowance. The statistics on the municipal supplement only apply to municipalities of the latter kind.

Guardians who work 30 hours a week or less can get flexible or partial care allowance depending on the age of their child. Flexible and partial care allowance can both be paid simultaneously with private day care allowance, for instance, or during such period when the child attends municipal day care.

Eligibility criteria. The child must be living in Finland to be eligible for private day care allowance, flexible care allowance or partial care allowance. Parents who wish to receive flexible or partial care allowance must be living in Finland as well. The child home care allowance can be paid for a child living in another EU/EEA country or in Switzerland.

A criterion of eligibility for the child home care and private day care allowances is that the child does not attend municipal day care.

Child home care allowance. The child home care allowance is available to parents of children under three who do not attend municipal day care. It is payable also for the parents' other children under school age whose day care is arranged in the same way. The care provider may be the child's parent, other caregiver, or a private day care provider. The child home care allowance is taxable income.

It can be paid as soon as payment of the maternity, paternity or parental allowance has ended. Payment of the child home care allowance is stopped for all children in the family no later than when the youngest child reaches the age of 3 years.

The child home care allowance consists of a *basic amount* and an *additional amount*. While the basic amount is payable for each eligible child, the additional amount is paid for one child only and is affected by family size and income.

Private day care allowance. The private day care allowance is paid to support the provision of day care for a child under school age. It is paid to the day care provider designated by the parents. It is payable for each child in the family starting from the end of maternity, paternity or parental allowance and ending when the child begins to attend compulsory basic education.

The private day care allowance is paid to the day care provider, which may be either an individual or organisation providing day care services or a private person who does not live in the same household as the child and who has a contract of employment with the child's guardian.

The private day care allowance can consist of a *basic amount* and an *additional amount*, both payable for each child under school age. The amount of the additional amount is affected by family size and income. The private day care allowance may not exceed the child care fee or the caregiver's compensation.

Flexible care allowance. Flexible care allowance can be paid to the parent or other guardian of a child under 3 provided that he or she works on average no more than 30 hours a week. It can be paid to both of the child's guardians at the same time if they look after the child at different times. It can also be paid to non-custodial parents.

Flexible care allowance is payable for one child at a time only. Its amount at the end of 2014 was €243.13 per month (if the child's guardian worked no more than 22.5 hours per week, or no more than 60% of normal full-time hours), or €162.09 per month (if the guardian worked more than 22.5 but no more than 30 hours a week, or more than 60% but no more than 80% of normal full-time hours). It is taxable income.

Partial care allowance. The partial care allowance is payable to the parent or guardian of a child who has recently started school. The recipient must be working an average of no more than 30 hours per week because of child care responsibilities. This allowance, too, can be paid to both guardians at the same time if they look after the child at different times. It can also be paid to non-custodial parents. Partial care allowance is payable for one child at a time only.

As of the end of 2014, the rate of the partial care allowance was €97.67 per month. It is taxable income.

Table C: Child day care subsidies at year-end 2014

Child home care allowance	Private day care allowance	Flexible care allowance	Partial care allowance
Child under age 3. ¹⁾	Child under school age.	The parent works up to 30 hours per week and the child is under 3 years of age.	The parent works no more than 30 hours a week and the child attends the 1st or 2nd year of school or is in extended compulsory education.
Basic allowance € /month ■ for one child under age 3 341.06 ■ for each additional child – under age 3 102.11 – under school age 65.61 Supplement (income related) ■ for one child only, up to 182.52 Parents are not required to look after their child themselves.	Basic allowance € /month ■ for each child under school age 173.64 Supplement (income related) ■ for each child under school age, up to 146.02 Paid to the child care provider.	Basic allowance € /month ■ per parent when weekly hours of work do not exceed 22.5 or are no more than 60% of prevailing full-time hours 243.13 ■ per parent when weekly hours of work are more than 22.5 but no more than 30 or more than 60% but not exceeding 80% of prevailing full-time hours 162.09 Can be paid to both parents if they take a reduction in working hours at different times.	Basic allowance € /month ■ per parent 97.67 Can be paid to both parents if they take a reduction in working hours at different times.
Municipal supplement ■ availability, eligibility and amount vary by municipality	Municipal supplement ■ availability, eligibility and amount vary by municipality		

¹⁾ Depending on the age of the child at the time of adoption, adoptive parents may be entitled to home care allowance for a child aged 3 years or over.

7.3 Child maintenance allowance

Under the Act on Child Maintenance Allowance, the maintenance of children under 18 years of age who are living in Finland is secured through a child maintenance allowance, which is paid if the parent liable for child support is not making child support payments. If the liable parent neglects to pay child support mandated by the social welfare authorities or a court of law, Kela will collect the neglected payments from the parent.

Whether the child is considered to be living in Finland is determined according to the Act on the Application of the Legislation on Residence-Based Social Security. Residence-based benefits are subject to certain exceptions based on the EU regulation on social security and various bilateral agreements on social security.

Child maintenance allowance is available if

- the parent liable for child support has not paid mandated child support
- child support has been set at an amount lower than the full child maintenance allowance or no child support has been mandated owing to the liable parent's financial circumstances
- the child has been adopted by a single parent
- the paternity of a child born out of wedlock has not been confirmed.

As of 2014, the full amount of the child maintenance allowance was €153.63 per month. Child maintenance allowance is paid at a reduced rate if child support has been set at an amount lower than the full child maintenance allowance due to the liable parent's limited ability to pay. In that case Kela will pay the difference between child support and child maintenance allowance, while the liable parent will pay child support.

8 Housing benefits available from Kela

Kela offers assistance with housing costs in the form of the general housing allowance, the housing allowance for pensioners, the housing supplement for students (see chapter 9), and the housing assistance for conscripts (see chapter 10).

8.1 General housing allowance

Eligibility. The purpose of the housing allowance is to help low-income residents with their housing costs and to guarantee a reasonable level of quality in housing. It is granted to households, which means the persons sharing a home. General housing allowance is not payable to households in which someone receives housing allowance for pensioners. It is also not available to students eligible for the housing supplement for students or entitled to free accommodation in a school dormitory.

General housing allowance is payable to persons living in rental, right-of-occupancy, part-ownership or owner-occupied housing. The home must be habitable and located in Finland.

The need for the housing allowance is assessed on the basis of the household members' housing costs, income and assets.

Amount. The housing allowance covers 80% of reasonable housing costs exceeding a basic deductible. Until the end of 2014, the amount of the basic deductible was affected by the municipality in which the home was located, the size of the household and the gross incomes of the household members. Starting 2015, the basic deductible is calculated in the same way across Finland, taking into account the household income and the number of adult and child members of the household.

The amount of the housing allowance is reviewed yearly. A non-scheduled review is carried out in situations such as when the household's monthly income or housing costs change significantly or when the number of persons in the household changes.

Housing costs. The housing costs covered by the housing allowance may consist of such expenses as the rent, maintenance fee, and separately billed heating and water costs. Until the end of 2014 the Council of State specified reasonable maximum amounts for housing costs. Starting 2015 maximum housing costs are adjusted yearly to an index of rents compiled by Statistics Finland. The maximum amounts of water and heating charges and of maintenance costs for single-family homes are increased annually in accordance with the National Pensions Index.

Any costs exceeding the maximum amount must be borne by the household.

Effect of income and assets. For the household to qualify for housing allowance, the regular gross income per month of the household members may not exceed a limit set yearly by the Government. Certain social security and welfare benefits are not counted as income. Until the end of 2014, the value of household assets exceeding a threshold set by the Council of State affected the income limit. Following the abolition of the asset threshold at the beginning of 2015, assets no longer count as income.

8.2 Housing allowance for pensioners

Eligibility. Until the end of 2014, housing allowance for pensioners was payable to permanent residents of Finland who were 65 years of age or older. It could also be claimed by persons between ages 16 and 64 who received any of the following retirement benefits:

- a disability, unemployment or surviving spouse's pension from Kela or an authorised pension provider
- a pension or surviving spouse's pension based on a full disability pension and paid on the basis of the Military Injuries Act, the Act on Injuries Sustained in Military Service, or various accident and motor insurance laws
- a guarantee pension paid to immigrants on account of full disability
- a comparable benefit from abroad

Starting 2015, eligibility is based solely on the pensions received. Housing allowance for pensioners is available to those receive, for instance:

- old-age pension, guarantee pension, spouse's pension or disability pension from Kela
- old-age pension, full disability pension or spouse's pension from an authorised pension provider

- a pension or surviving spouse's pension based on full disability and paid on the basis of the Military Injuries Act or various accident and motor insurance laws (referred to as SOLITA pensions)
- a comparable benefit from abroad.

Amount. The amount of the housing allowance depends on housing costs, family circumstances and the income and assets of the recipient and his or her spouse.

Housing costs. 85% of acceptable housing costs exceeding a deductible are covered. There is a maximum limit to the housing costs which may be taken into account. This limit is set yearly by the Government. The limit can be set at one of three levels depending on the municipality in which the home is located. The maximum limit is higher if there are children under 18 years of age in the family.

Counted among housing costs are such expenses as rent and maintenance fee, the share of housing service unit fees allocated to housing, and the costs of maintenance and upkeep of a single-family home.

Effect of income and assets. The amount of the housing allowance for pensioners is affected by nearly all income earned by the recipient or his or her spouse, including earnings-related pensions, wages, unemployment allowances and investment income. Certain social security and welfare benefits are not counted as income. Part of the value of assets exceeding a specified amount counts as annual income. The home owned and occupied by the allowance recipient is exempt from this consideration.

9 Benefits for students

The purpose of the student financial aid scheme is to provide economic security for students. Its administration is one of Kela's responsibilities.

9.1 Financial aid for students

Financial aid is available to citizens of Finland who are studying in Finland. Citizens of other countries may be eligible for financial aid if they reside in Finland permanently for reasons unrelated to study.

Persons studying abroad are eligible for financial aid if it is available for the corresponding course of study in Finland or the course of study is part of a degree being completed in Finland. Citizens of Finland, another EU/EEA country or Switzerland, as well as their family members, can get financial aid for a complete degree which they are pursuing abroad. The requirement is that they must have lived in Finland for at least two years during the five years prior to starting the course of study and that their residence abroad is of a temporary nature.

Eligibility. Financial aid is available for persons who have been accepted to a school, are studying full time and making academic progress, and are in need of financial assistance. It can be granted for post-comprehensive school studies lasting at least two months without interruption.

Financial aid is not available to students who are being paid a pension (other than a survivor's pension), rehabilitation allowance, unemployment benefits, training allowance, job alternation compensation or adult education subsidy. However, the last of these does not prevent the student from qualifying for a government guarantee on a student loan. Financial aid is also not available to persons who are in apprenticeship training or performing military or alternative civilian service.

Duration. Financial aid is usually paid for nine months in a single academic year. It is also available for full-time study during the summer.

In higher education the maximum duration of aid depends on the scope of the degree programme. Financial aid is available for nine months in each academic year. The maximum duration of financial aid is the number of months calculated according to this principle, plus an additional five months of aid (ten months if the student first began a course of study in higher education before 1 August 2014).

In vocational education the duration of financial aid depends on the extent of studies. In upper secondary school financial aid is awarded for the first three years of study starting from the beginning of study. From then on financial aid for the same course of study is available one academic year at a time.

After completing one higher education degree students may be awarded additional months of aid which may be used for graduate or other higher education study.

Financial aid for students

Financial aid is available in the form of *study grants*, *housing supplements* and *government guarantees for student loans*. Persons on a low income may be granted *assistance with the interest* on their student loan. Meal programmes for higher education students are supported through a *meal subsidy*. Students who began their first course of higher-education study in academic year 2014/2015 and who complete their degree in the standard time are eligible for a *student loan compensation*. Those who began their study earlier are eligible for a *student loan tax deduction*.

Study grant

The amount of the study grant depends on the student's age, accommodation, marital status, educational institution, financial situation, and the time when the student began higher-education study. Students under 17 years of age are eligible for the child benefit and therefore not entitled to the study grant.

Basic amount of the study grant in academic year 2014/2015:

	Secondary education, € per month	Higher education, 1st course of study started before 1 August 2014, € per month	Higher education, 1st course of study started on or after 1 August 2014 € per month
Living with a parent			
under age 20	38.50	55.72	61.80
aged 20 or over	81.04	123.59	136.76
Living independently			
under age 18	101.31	146.89	163.10
aged 18 or over	249.21	301.89	335.32
Married or has dependants	249.21	301.89	335.32

For students living in a home rented from or owned by their parents which is located in the same building as the parents' principal residence, the amount of the study grant is the same as for students living with their parents.

The study grant is taxable income. By taking advantage of the study grant exemption students need not pay any tax on the study grant if they have no other taxable income during the year.

Effect of the student's own income. The student's own income is considered as income for means test purposes throughout the calendar year. For each month during in which a student is paid study grant or housing supplement, the exempt amount is on average €660, and for each aid-free month €1,970. The income may be earned at any time during the calendar year. Income earned prior to the beginning of study or after a course of study has been completed is not taken into account to the extent that it would cause the annual income limit to be exceeded.

Students must ensure that any income they earn during the year does not exceed the limit. Students can take the following steps to deal with the annual income limit:

- not apply for aid for all months of study
- cancel aid awarded for specific months
- return aid voluntarily.

Financial aid awards are subject to review annually once taxes have been finalised. If the annual income limit is exceeded students will have to pay back financial aid. Aid awarded in excess or without the recipient's being entitled to it will be reclaimed, but the aid months used will not be restored to higher education students.

Effect of parental income. Parental income affects the amount that a secondary-level student under the age of 20 years can receive in study grants. The amount of the study grant may be reduced because of the combined annual income of the parents. No study grant is payable if parental income exceeds a certain limit. On the other hand, if the parents' income level is low the study grant can be awarded at a higher rate provided the student is under 18 years of age and lives independently or lives with his or her parents.

Housing supplement

The housing supplement is available to students attending a Finnish or foreign educational institution who live in rental or right-of-occupancy housing. It is not available to students who

- live with their parents
- live with a child of their own or of their spouse's
- live in a home owned by their spouse or
- are entitled to free-of-charge accommodation in a school dormitory.

Students who are not eligible for the housing supplement can apply for general housing allowance.

The housing supplement covers 80% of allowable monthly housing costs. Costs are recognised up to a limit of €252, so the highest housing supplement payable is €201.60 per month. For students living in a home owned by or rented from their parents the maximum housing supplement is €58.87 per month. The amount of the housing supplement is affected by the student's own income and, in the case of students under 18 years of age, their parents' income. The housing supplement is not subject to tax.

Government guarantee for student loans

Students who are paid study grant or adult education subsidy are eligible for a government student loan guarantee.

Government student loan guarantee: Amount per month of aid in academic year 2014/2015:

	€ per month
Higher education students	400
Other students	
under age 18	260
aged 18 or over	400
Studying abroad	700

The government guarantee is granted for up to one academic year at a time. It is not granted to students whose previous guaranteed loans Kela has had to pay back or who have credit history irregularities. While the loan is guaranteed by the government, the loan application must be made to a bank. The rate of interest and other terms of the loan, except for those set out in the loan guarantee decision, are agreed between the bank and the student. The interest payable on a student loan is capitalised.

Interest assistance. Students on a low income can apply for interest assistance to help with the management of their student loan. For interest assistance recipients, all of the interest is paid by Kela with no obligation for repayment.

Student loan compensation and tax deduction. If a student completes a higher education degree within the target time, Kela can pay a portion of the student loan. This can be up to a third of the principal balance of the student loan. The student loan compensation only applies to students in higher education who have started their first higher education studies on 1 August 2014 or later.

The student loan tax deduction is available for students who began their first course of higher-education study before 1 August 2014 and who complete a higher-education degree for which they enrolled in academic year 2005/2006 or later within the target time.

Meal subsidy

Higher education students get a discounted meal at cafeterias participating in the meal subsidy programme. Kela pays the subsidy to the cafeteria operator, who discounts it from the price of the meal. The cafeterias operate within maximum prices set by the Council of State. The amount of the meal subsidy has stood at €1.94 per meal for the last several years.

9.2 School transport subsidy

The *school transport subsidy* defrays some of the cost of daily travel to and from school for those attending an upper secondary school or in basic vocational education. Recipients must be full-time students and living in Finland permanently.

Eligibility does not extend to students who have been given free dormitory accommodation or who do not use public transportation or organised school transport to get to and from school, even if available.

The trip must be at least 10 kilometres one way and travel costs must exceed €54 per month (as of 2014). The school transport subsidy covers the difference between the travel costs and the student's out-of-pocket share. As of 2014, the out-of-pocket share was €43 per month.

Kela has an agreement with Matkahuolto and the State Railways under which tickets are sold at a discounted price. The rest of the ticket price is billed to Kela. If a student does not use public transportation, the difference between the out-of-pocket share and the least expensive monthly fare is reimbursed to the student. If a student uses school transport options or, after 1 August 2015, regional transport (Waltti), the transport company or organisation operating the public transport ticket system collects the student's share of the costs from the student and charges Kela for the school transport subsidy.

School transport subsidy can be granted for one academic year at a time and is paid for up to 12 months in each academic year. It is only payable for months of active study. The school transport subsidy is not subject to tax.

9.3. Loan guarantees for mature students

Adults who leave work in order to study are eligible for an adult education subsidy in respect of degree-oriented study and during further vocational education and education aimed at the updating of vocational skills. A student loan guarantee is also available from the government. The adult education subsidy is granted by the Education and Redundancy Payments Fund and the *government student loan guarantee* by Kela.

Adult education subsidy can be claimed for an unpaid educational leave of at least two months provided that the applicant's current contract of employment has lasted at least a year. As a general rule, applicants must have completed at least eight years of employment. The adult education subsidy consists of a flat-rate basic amount and an earnings-related amount which is proportional to the applicant's salary. It is taxable income.

Students who are granted adult education subsidy for a continuous period of at least two months are entitled to a student loan guarantee from the government. The loan guarantee is equal to €400 per month or €700 per month for study abroad (raised from €300 and €600 respectively on 1 August 2014).

10 Conscript's allowance

The purpose of the conscript's allowance is to provide economic security for male conscripts, female volunteers and family members during the service period. It is a condition of eligibility that the recipient's ability to earn a living is limited by the performance of the service and that the recipient is in need of assistance. The conscript's allowance is a tax-free benefit.

Eligible family members include the recipient's spouse or registered partner, a domestic partner with whom the recipient has a child, children of the recipient or his/her married spouse, and children placed in the care and custody of the conscript. Conscript's allowance is also payable for children entitled to child support payments.

Conscripts themselves are eligible for compensation for personal housing expenses and for payments of interest due during the service period. Family members may be paid a basic allowance, a housing allowance and a special allowance as well as child support in the form of the conscript's allowance.

The full amount of the basic allowance for recipients who are living alone is equal to the full national pension. The amount of the basic allowance depends on the number of family members and the net income of the conscript and his/her family members.

The housing allowance covers the actual housing costs. However, in the case of rental housing, costs are only covered up to an amount linked to local rent levels. The special allowance is awarded for necessary and reasonable one-time expenses.

11 Finance and administration

11.1 Financing

The social security schemes administered by Kela are financed on a pay-as-you-go basis, which means that the expenditure for a given year is financed with the revenues collected in that same year. For benefit financing purposes, Kela operates a National Pensions Fund, a Health Insurance Fund and a General Fund for Social Security, the last of which is used to finance the benefits which are not part of the pension or health insurance schemes.

Total fund expenditure in 2014 came to €14,455 million. Benefit expenditure accounted for 97.0% and operating costs for 3.0% of that. Sixty-nine percent of the benefit fund expenditure was contributed by the state, while 25% was derived from statutory contributions paid in by insured persons and employers and 5% from payments by municipalities.

National pension insurance. National pension insurance expenditure is financed by the state. Maintaining liquidity across the year requires the National Pensions Fund to be at or above a 3.5% minimum level.

Health insurance. The financing of health insurance is divided between earned income insurance and medical care insurance.

Earned income insurance includes sickness allowances, maternity, paternity and parental allowances, and rehabilitation allowances, as well as the compensations paid to employers for occupational health service and annual leave costs for employees receiving maternity, paternity or parental allowance. The main sources of financing for earned income insurance are the employers (contribution to health insurance, accounting for about 67% of total financing in 2014), wage and salary earners, and self-employed persons (contribution towards health insurance daily allowances, accounting for about 28% of the financing in 2014). Allowances paid at the minimum rate are financed entirely by the state. The state also funds 0.1% of the expenditure on other than minimum-rate allowances and a share of the occupational health services for self-employed persons.

Medical care insurance includes the reimbursements which Kela provides for pharmaceutical expenses, doctors' and dentists' fees, examination and treatment costs and travel expenses, the expenditure on rehabilitation with the exception of rehabilitation allowances, the compensations for medical care expenses provided under the employment accident insurance scheme for agricultural entrepreneurs (basic coverage), compensations to the Finnish Student Health Service, and EU reimbursements for medical care expenses.

Medical care insurance is financed by insured persons and the state. In 2014, the state's share of the financing was 46.6%. A contribution to medical care insurance is levied from wage and salary earners, self-employed persons, and pension and benefit recipients. It is based on taxable earnings subject to local government tax. The EU reimbursements provided under medical care insurance are financed entirely by the state and by foreign institutions.

The current assets of the health insurance scheme must be between 8 and 12% of the total annual expenditure on health insurance.

Other benefits provided by Kela. The following benefits are financed entirely by the state: child benefits, general housing allowances, benefits for students, maternity and adoption grants, conscript's allowances, rehabilitation-related travel costs for front veterans, and interpreting services for persons with disabilities. The state also finances most of the expenditure on unemployment benefits as well as child maintenance allowances (to the extent that it is not possible to recover allowances which have been paid from the persons liable for payment of child support).

Child care allowances are financed by municipalities, with the exceptions of allowances paid abroad, which are financed by the state. The municipalities also finance a share of the expenditure on labour market subsidies.

Pension liability fund. Kela maintains a pension liability fund for the purpose of covering staff pension liabilities and paying out pensions. Contributions to the fund are paid in both by Kela as an employer and by the staff members. The minimum level which the fund must maintain is equal to 41% of the total pension liability plus the amount accrued from pension contributions paid in by staff.

Service fund. Kela operates a service fund for the implementation and ongoing maintenance of the National Archive of Health Information (also known as the Kanta services). It is used to discharge the responsibilities

entrusted to Kela in the Act on the Electronic Management of Client Data in Social and Health Services and in the Act on Electronic Prescriptions. The implementation of the Kanta services is divorced from the administration of the benefits which are part of Kela's mandated responsibilities.

The Kanta services are financed by fees being introduced in stages between 2012 and 2015. In 2013, fees were levied from pharmacies and public healthcare providers to fund the electronic prescriptions system. In 2014, the fees were extended to private healthcare providers. Also in 2014, fees towards the funding of the Patient Data Depository began to be levied from public healthcare providers. The establishment and development costs for the Kanta services are covered by the state. In addition the state will cover, until the end of 2015, the gap between fee income and the operating and maintenance costs of the information systems.

11.2 Organisation and benefit administration

Kela provides services to clients at local offices, by phone, online, by mail, at citizen service centres, and through direct reimbursements. For customer service purposes, Finland is divided into insurance district (24 at year-end 2014). At the end of 2014, Kela had a total of 187 customer service points of its own. There were additionally a total of 149 citizen service centres operated jointly by Kela and various public authorities. Customer service by phone is provided by a dedicated call centre.

In the central administration, the Health Department, the Pension and Income Security Department and the Field Operations Department handle benefit-related matters and issue guidelines on claims determination to the local offices.

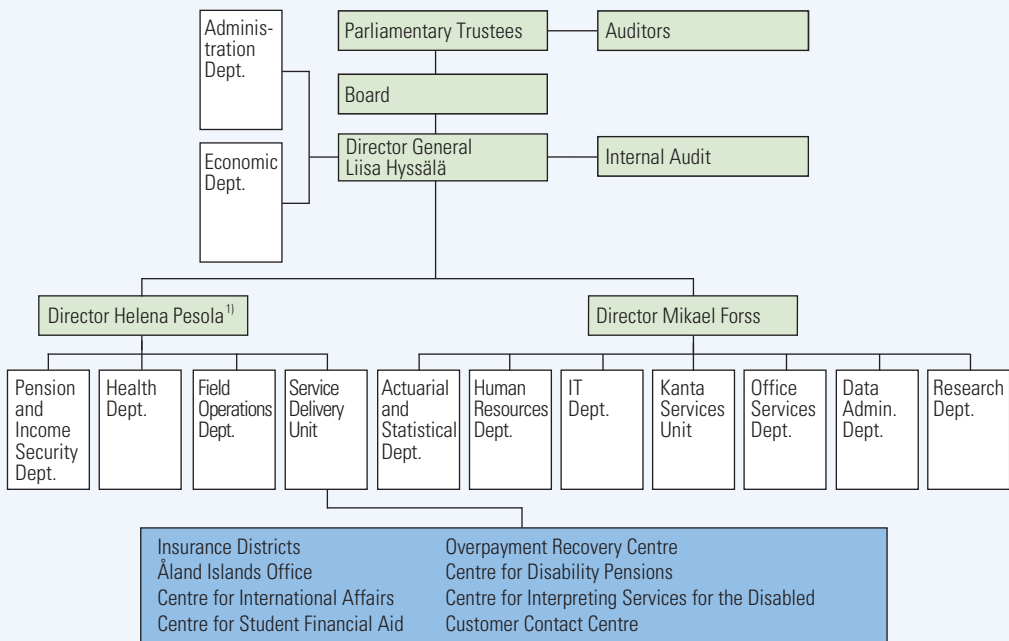
Customer contacts. Statistics are compiled on the number of customer contacts made by phone, by mail, online or by visiting a local office as well as on the number of direct reimbursements paid out to customers. In the case of visits to a local office, contacts by phone and remote customer service, statistics are compiled on the reason for the customer contact.

Benefit administration. Nearly all claims and other benefit-related matters are decided by Kela's local offices. Part of the claims for reimbursement for occupational health services provided by employers are determined in the Health Department. A Centre for Disability Pensions was set up at the beginning of 2014. The chief part of the applications for financial aid filed by university students are determined by the student financial aid committees affiliated with each university. Somewhat less than one third of all financial aid applications are determined by Kela's Centre for Student Financial Aid.

Matters related to health insurance are handled not only by Kela offices but also by workplace sickness funds (in respect of their insured members).

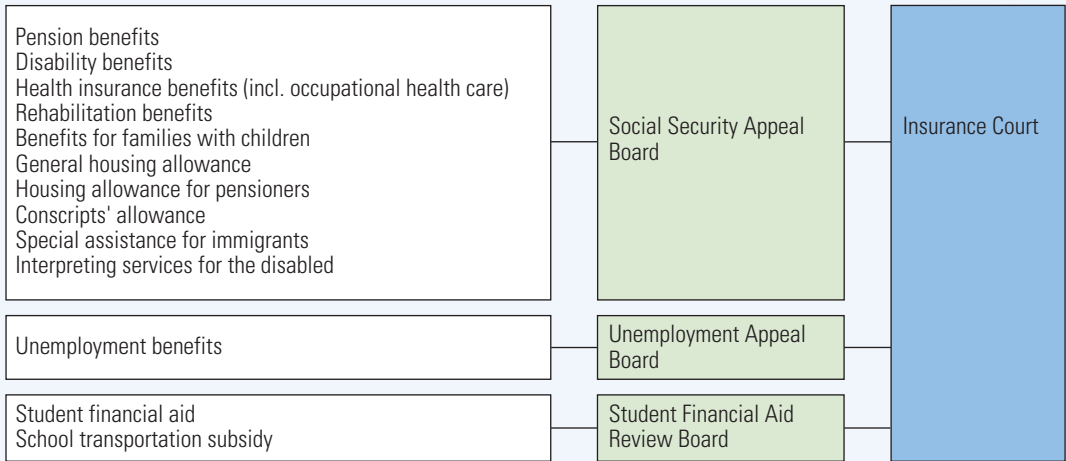
Appeal process. Clients can appeal against decisions issued by Kela. The highest court of appeal in all benefit matters is the Insurance Court. Subordinate courts of appeal are the Social Security Appeal Board, the Unemployment Appeal Board and the Student Financial Aid Appeal Board. The Appeal Boards are independent of Kela. Kela can also rectify erroneous decisions.

Table D: Organisational structure of Kela as at 1 January 2015

¹⁾ Starting 1 October 2015, Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma.

Table E: Review and appeals system for benefit schemes administered by Kela (At year-end 2014)

12 Analyses by region, type of disease and occupation

Regional analyses

In the present publication, the statistical analyses by region are based on the beneficiary's place of residence, except in the case of the regional statistics on the general housing allowance, which are based on the location of the home.

Analyses by type of disease

National Pension Insurance, National Health Insurance, disability benefits, and rehabilitation data are analysed also by type of disease.

The disease codes are from the tenth revision of the *International Classification of Diseases* (ICD-10).

The data are, as a rule, analysed by major diagnostic category;

- I Certain infectious and parasitic diseases
- II Neoplasms
- III Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism
- IV Endocrine, nutritional and metabolic diseases
- V Mental and behavioural disorders
- VI Diseases of the nervous system
- VII Diseases of the eye and adnexa
- VIII Diseases of the ear and mastoid process
- IX Diseases of the circulatory system
- X Diseases of the respiratory system
- XI Diseases of the digestive system
- XII Diseases of the skin and subcutaneous system
- XIII Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
- XIV Diseases of the genitourinary system
- XV Pregnancy, childbirth and the puerperium
- XVI Certain conditions originating in the perinatal period
- XVII Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities
- XVIII Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified
- XIX Injury, poisoning and certain other consequences of external causes
- XX External causes of morbidity and mortality
- XXI Factors influencing health status and contact with health services

For recipients of disability pension, the analysis by disease is based on the main diagnosis named in the pension application. Kela and the Finnish Centre for Pensions compile joint statistics on *all disability pension recipients* living in Finland and the diagnoses on which pension has been granted. Table 7 of the Yearbook shows all recipients of disability pensions according to diagnosis, while Table 9 shows the same information for new recipients of disability pension. Both tables are drawn from the joint statistics compiled by Kela and the Finnish Centre for Pensions.

Further data on diseases resulting in need of treatment or assistance are obtainable from *pensioners' care allowance* award records. Further, there are two additional benefits with restricted eligibility: the *child disability* and *disability allowances*. The disease category is determined on the basis of the main diagnosis or the diagnosis identifying an entitlement to pensioners' care allowance or dietary grant for coeliac patients.

In the statistical analyses concerning *sickness* and *special care allowances*, the disease category is determined on the basis of the main diagnosis. Based on sample data up to 2003, these analyses are now based on aggregate data.

Special (65% or 100%) *refunds of medicine expenses* are paid to patients who have a statement from their doctor attesting to their condition and need of medication.

The diseases conferring entitlement to medicines in the 65% refund category are:

(201) chronic cardiac insufficiency, (202) connective tissue diseases, rheumatoid arthritis and comparable diseases, (203) chronic asthma and similar obstructive pulmonary diseases, (205) chronic hypertension, (206) chronic coronary heart disease, (207) chronic arrhythmias, (208) ulcerative colitis and Crohn's disease, (211) familial hypercholesterolemia, other severe familial disorders of lipid metabolism, (212) gout, (213) dyslipidemia associated with chronic coronary artery disease and (214) severe, long-term narcolepsy.

Of the diseases belonging to the 100% refund category, the most important ones are:

(101) hypopituitarism, (103) diabetes mellitus, (104) thyroid insufficiency, (106) hypoparathyroidism, (107) pernicious anaemia, (109) multiple sclerosis, (110) Parkinson's disease, (111) epilepsy and comparable convulsive disorders, (112) severe psychotic and other severe mental disorders, (113) behavioral disorders associated with mental handicap, (114) glaucoma, (115) breast cancer, (116) prostate cancer, (117) leukaemia and malignant lymphatic diseases, (119) trigeminal or glossopharyngeal neuralgia, (121) severe hypofunction of reproductive glands, (123) chronic disorders of vitamin D metabolism, (127) post-transplant management, (128) gynaecologic cancers, (130) other malignant tumours, (132) sarcoidosis and (138) severe anaemia associated with chronic renal failure.

Pharmaceutical nutrients belong either to the basic or the 65% refund category.

In order to receive basic (35%) refunds for a group of medicines referred to as 'medicines with limited basic reimbursability', patients must have a statement from their doctor attesting to the need for such medication.

Medicines are categorised according to the Anatomic-Therapeutic-Chemical (ATC) classification system, in which medicines are divided into various groups according to the bodily organ or system on which they act and their chemical, pharmacological and therapeutic properties.

Analyses by occupation and position

Occupational data on disability pension recipients is available only for *new pensions* paid out by Kela. It should be noted that persons receiving a pension from Kela may not be entitled to other pensions or their income from other pensions may be small.

The analyses of *sickness allowance recipients* by occupation and position are from Kela standing NHI sample, which includes information about the beneficiary's occupation.

In the analyses of *basic unemployment allowance* and *labour market subsidy recipients* by occupation, manpower services records have been consulted.

The analyses by occupation of *recipients of rehabilitation services* provided by Kela are based on Kela records (all recipients over the age of 16 are required to give information about their occupation).

The codes used in this Yearbook stem from the *Nordisk yrkesklassificering* (the Nordic classification of occupations), slightly modified by Kela.

Occupation is classified according to a three-digit code, the first two digits indicating a person's occupation and the third his or her position.

Kela records the claimant's last occupation in employment (anybody who has worked for at least three hours a day four months a year has been put down as employed; anybody who has not worked for five years, as non-employed). The manpower services generally consult the job-seeker's employment or training record.

Liitteet Bilagor

2014

1. Kelan eläke- ja vammaisetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s pensions- och handikappförmåner
2. Kelan sairausvakuutusetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s sjukförsäkringsförmåner
3. Kelan kuntoutusetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner
4. Kelan työttömyysturvaetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s arbetslöshetsförmåner
5. Kelan lapsiperhe-etuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA-förmåner till barnfamiljer
6. Yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen kehitys
Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget och
bostadsbidraget för pensionstagare
7. Kelan opintoetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s studieförmåner
8. Kelan muiden etuuksien kehitys
Utvecklingen av övriga FPA-förmåner
9. Indeksitarkistukset
Indexjusteringar
10. Rahanarvon muuntokertoimet
Koefficienter för omvandling av penningvärdet
11. Kelan väestötilasto
FPA:s befolkningsstatistik
12. Aluejako
Regional indelning

Liite 1. Kelan eläke- ja vammaiseturuuksien kehitys

Bilaga 1. Utvecklingen av FPA:s pensions- och handikappförmåner

1. Pääpiirteet

16.12.1937	Kansaneläkelaitoksen toiminta alkoi
1.1.1939	Ns. vanha kansaneläkelaki tuli voimaan
v. 1939	Vakuutusmaksuja alettiin maksaa
v. 1942	Työkyvyttömyyseläkkeet
v. 1949	Vanhuuseläkkeet
v. 1952	Vanhuusavustukset
v. 1955	Työkyvyttömyysavustukset
1.1.1957	Uusi kansaneläkelaki tuli voimaan
1.1.1960	Sairauseläkkeet määrääkaisesti työkyvyttömille
1.1.1964	Apu- ja hoitolisät työkyvyttömille
1.1.1965	Apu- ja hoitolisät vanhuksille
1.1.1966	Tukilisät pienituloisille
1.10.1969	Yleinen perhe-eläkelaki
1.1.1970	1. vaihe
1.1.1970	2. vaihe
1.1.1970	Asumistuet kansan- ja perhe-eläkkeen saajille
1.1.1970	Lapsen hoitotuet
1.9.1971	Rintamasotilasetuudet
1.10.1971	Työttömyyseläkkeet
1.1.1980	Kansaneläkeuudistuksen 1. vaihe pääosin
1.7.1981	kokonaan
1.1.1983	Kansaneläkeuudistuksen 2. vaihe pääosin
1.1.1984	kokonaan
1.1.1985	Kansaneläkeuudistuksen 3. vaihe
1.1.1986	Joustava eläkeikäjärjestely
1.1.1989	Vammaistuet
1.7.1990	Perhe-eläkeuudistus
1.1.1996	Koko väestön kattava kansaneläkejärjestelmä muuttui vähimmäiseläkejärjestelmäksi
1.1.2005	Työeläkeuudistus ja muutokset kansaneläkejärjestelmässä
1.1.2008	Kansaneläkelainsäädännön selkeyttäminen. Voimaan tulleet uudet lait: kansaneläkelaki, laki kansaneläkelain voimaantuloista, laki vammaiseturuuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta.

1. Huvuddrag

16.12.1937	Folkpensionsanstalten inledde sin verksamhet
1.1.1939	Den s.k. gamla lagen om folkpensionering trädde i kraft
1939	Försäkringspremier började betalas
1942	Invaliditetspensioner
1949	Ålderdomspensioner
1952	Ålderdomsunderstöd
1955	Invaliditetsunderstöd
1.1.1957	Den nya folkpensionslagen trädde i kraft
1.1.1960	Sjukpensioner för dem som är arbetsoförmögna under viss tid
1.1.1964	Hjälp- och vårdtillägg för arbetsoförmögna
1.1.1965	Hjälp- och vårdtillägg för äldre
1.1.1966	Understödtillägg för personer med små inkomster
1.10.1969	Familjepensionslagen
1.1.1970	skede 1
1.1.1970	skede 2
1.1.1970	Bostadsbidrag för folk- och familjepensionstagare
1.1.1970	Vårdbidrag för barn
1.9.1971	Frontmannaförmåner
1.10.1971	Arbetslöshetspensioner
1.1.1980	Folkpensionsreformen, skede 1 till största delen
1.7.1981	helt
1.1.1983	Folkpensionsreformen, skede 2 till största delen
1.1.1984	helt
1.1.1985	Folkpensionsreformen, skede 3
1.1.1986	Flexibel pensionsålder
1.1.1989	Handikappbidrag
1.7.1990	Familjepensionsreformen
1.1.1996	Folkpensionssystemet blev ett minimipensionssystem
1.1.2005	Arbetspensionsreformen och ändringar i folkpensionssystemet
1.1.2008	Revidering av folkpensionslagstiftningen. Nya lagar som trädde i kraft: folkpensionslagen, lagen om införande av folkpensionslagen, lagen om handikappförmåner och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

2. Eläke- ja vammaisetuudet ennen vuotta 2008

Vuotta 1996 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

1996

- 1.1.1996 aloitettiin kansaneläkkeen muuttaminen eläketulovähenteiseksi: uusien (myöntö 1.1.1996 jälkeen) eläkkeiden pohjaosa muuttui eläketulovähenteiseksi ja "vanhojen" lisäosattomien eläkkeiden pohjaosa leikattiin. Hautausavustuksista luovuttiin. Uusia puolisolisiä ja lapsikorotuksia ei myönnetty, "vanhoihin" ei tehty indeksitarkistusta. Lapsen hoitotuet, eläkkeensaajien hoitotuet ja vammaistuet jätettiin ilman indeksitarkistusta. Kansaneläkemaksujen periminen vakuutetuilta lopetettiin.

1997

- 1.1.1997 pohjaosa ja lisäosa yhdistettiin eläkevähenteiseksi kansaneläkkeeksi. Voimassa olevien puolisolisien leikkaaminen aloitettiin. Eläkkeensaajien hoitotuki, asumistuki ja rintamalisä eivät enää edellyttäneet kansaneläkkeen saamista. Lapsen hoitotuet, eläkkeensaajien hoitotuet ja vammaistuet jätettiin ilman indeksitarkistusta.
- 1.2.1997 leikattua kansaneläkettä (pohjaosaa) leikattiin edelleen.

1998

- 1.1.1998 lapsen hoitotukiin, eläkkeensaajien hoitotukiin ja vammaistukiin ei tehty indeksitarkistusta. Puolisolisien leikkaamista jatkettiin, lapsikorotusten leikkaaminen aloitettiin.
- 1.2.1998 leikattua kansaneläkettä leikattiin edelleen.

1999

- 1.1.1999 leikatun kansaneläkkeen, puolisolisen ja lapsikorotuksen leikkaamista jatkettiin.
- 1.8.1999 alkaen alle 18-vuotiaalle alettiin myöntää työkyvyttömyyseläke vasta selvitysten osoittettua, ettei henkilöllä ole mahdollisuuksia kuntoutua ammatillisesti. Työkyvyttömyyseläkkeen voi jättää lepäämään, tältä ajalta maksetaan erityisvammaistukea.

2000

- 1.1.2000 puolisolisen ja lapsikorotuksen leikkaamista jatkettiin. Työttömyyseläkkeen ns. tulevan ajan ehto poistui. Yksilöllisen varhaiseläkkeen alaikäraja nousi 58:sta 60 vuoteen, kuitenkin 1943 tai sitä ennen syntyneillä säilyi alaikärajana 58 vuotta. Uusien vanhuuseläkkeiden varhennusvähennys pieneni 0,5 %:sta 0,4 %:iin ja lykkäyskorotus 1,0 %:sta 0,6 %:iin.
- 1.3.2000 leikattua kansaneläkettä leikattiin edelleen. Miinanraivaukseen vuosina 1945–1952 osallistuneet saivat oikeuden rintamalisään (ei ylimääräiseen rintamalisään).
- 1.4.2000 pelkkää kansaneläkettä tai pientä työeläkettä saavan ylimääräinen rintamalisä suureni 25 %:sta enimmillään 45 %:iin kansaneläkkeen entisen lisäosan määrästä.

2. Pensions- och handikappförmånerna före 2008

För ändringar före år 1996, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

1996

- 1.1.1996 blev folkpensionen pensionsavhängig: de nya (efter 1.1.1996 beviljade) pensionernas basdelar blev pensionsavhängiga och de "gamla" tilläggsdelarna pensionernas basdelar minskades. Begravningsbidragen slopades. Nya maketillägg och barntillägg beviljades inte, de "gamla" tilläggen indexjusterades inte. Indexjusteringarna av vårdbidrag för barn och pensionstagare samt handikappbidrag uteblev. Uppbörderna av folkpensionspremier av de försäkrade upphörde.

1997

- 1.1.1997 förenades basdelen och tilläggsdelen till en pensionsavhängig folkpension. Minskningen av gamla maketillägg vidtog. Vårdbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare samt fronttillägg förutsatte inte längre folkpension. Indexjusteringarna av vårdbidrag för barn och pensionstagare samt handikappbidrag uteblev.
- 1.2.1997 fortsatte minskningen av beskuren folkpension (basdel).

1998

- 1.1.1998 uteblev indexjusteringarna av vårdbidrag för barn, vårdbidrag för pensionstagare och handikappbidrag. Minskningen av maketillägg fortsatte och minskningen av barntillägg inleddes.
- 1.2.1998 fortsatte minskningen av beskuren folkpension.

1999

- 1.1.1999 fortsatte minskningen av beskuren folkpension, maketillägg och barntillägg.
- Från 1.8.1999 började personer under 18 år beviljas invaliditetspension först sedan de befunnits sakna förutsättningar för yrkesinriktad rehabilitering. Invaliditetspensionen kan lämnas vilande, specialhandikappbidrag utges under tiden.

2000

- 1.1.2000 fortsatte minskningen av maketillägg och barntillägg. Bestämmelsen om återstående tid som rör arbetslöshetspensioner slopades. Nedre åldersgränsen för individuell förtidspension steg från 58 till 60 år, men för personer födda 1943 eller tidigare kvarstod nedre åldersgränsen 58 år. Förtidsavdraget på nya pensioner minskade från 0,5 % till 0,4 % och uppskovstillägget från 1,0 % till 0,6 %.
- 1.3.2000 fortsatte minskningen av beskuren folkpension. Personer som deltagit i minröjning 1945–1952 fick rätt till fronttillägg (ej extra fronttillägg).
- 1.4.2000 ökade det extra fronttillägget för mottagare av enbart folkpension eller liten arbetspension från 25 % till max 45 % av folkpensionens tidigare tilläggsbelopp.

2001

- 1.1.2001 leikatut kansaneläkkeet ja puolisolisät lakkasivat. Lapsikorotuksen leikkaaminen keskeytettiin; lapsikorotusta maksetaan edelleen niille, joilla oikeus lapsikorotukseen on syntynyt ennen vuotta 1996. Jos ulkomailta asuvan rintamalisää saaneen leikattu kansaneläke lakkasi, rintamalisän sijasta hänelle alettiin maksaa ns. ulkomaille maksettavaa rintamalisää.
- 1.6.2001 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään tehtiin tasokorotus (12,28 €/kk). Tasokorotus nosti myös ylimääräistä rintamalisää (enintään 5,55 €/kk).

2002

- 1.1.2002 lapsikorotuksia alettiin myöntää uudelleen (18,08 €/kk). Lapsikorotus voi liittyä kansaneläkkeeseen, täyteen työeläkkeeseen (vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeeseen) tai täyteen työkyvyttömyyden perusteella myönnettyn SOLITA-eläkkeeseen.
- Säännösten euroistetut rahamäärät tulivat voimaan. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulo- ja omaisuusrajojen tarkkuustason ja etuusoikeuden säilyttämisestä.
- 1.4.2002 nuorelle maksettavan kuntoutusrahan maksuaikaa ja vastaavasti työkyvyttömyyseläkkeen varhaisinta myöntämistä myöhennettiin 20 vuoteen (aiemmin 18 v.). Ansiotuloille säädettiin yläraja (588,66 €/kk), jota suuremmilla tuloilla täysi työkyvyttömyyseläke on jätettävä lepäämään. Tuloraja ei ole sidottu indeksiin. Lepäämäänjättämisaika piteni 2 vuodesta 5 vuoteen. Tältä ajalta maksettavan erityisvammaistuen maksuaika säilyi 2 vuotena.
- 1.8.2002 työttömyyseläkkeen työhistoriaedellytystä lievennettiin eräiltä osin.
- 1.10.2002 keliakiaa sairastaville alettiin maksaa vammaistukea tai eläkkeensaajien hoitotukea (21 €/kk) korvauksena gluteenittoman ruokavalion kustannuksista. Tuki ei ole sidottu kansaneläkeindeksiin.

2004

- 1.1.2004 alkaen yksilöllinen varhaiseläke lakkaa vähitellen; 1943 syntyneet nuorin ko. eläkkeeseen oikeutettu ikäluokka.

2005

- 1.1.2005 varhennetun vanhuuseläkkeen ikäraja nousi 60 vuodesta 62 vuoteen; ennen vuotta 1945 syntyneillä säilyi entinen ikäraja. Työttömyyseläke lakkaa vähitellen; ennen vuotta 1950 syntyneillä säilyi oikeus työttömyyseläkkeeseen entisin ehdoin. Kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä eläkettä vähentäväksi tuloksi ei lueta eräitä työeläkkeen karttuvia eikä kertakorotuksia. 63 ikävuoden jälkeen tehdystä työstä karttunut työeläke on kansaneläkettä määritettäessä etuoikeutettua tuloa (eläketapahtuma vanhuuseläkkeessä 1.1.2005 tai sen jälkeen, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeessä 1.1.2006 tai sen jälkeen). Eläkkeensaajien asumistuessa työeläkkeet

2001

- 1.1.2001 upphörde de beskurna folkpensionerna och maketilläggen. Minskningen av barnstilläggen avbröts; barnstillägg betalas alltjämt till dem som fått rätt till tillägget före 1996. Om beskuren folkpension till en utomlands bosatt mottagare av frontstillägg upphörde, började han i stället få ett utlandsfrontstillägg.
- 1.6.2001 höjdes folkpensionerna och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp (12,28 €/mån.). Denna nivåförhöjning inverkade även på det extra frontstillägget (höjning högst 5,55 €/mån.).

2002

- 1.1.2002 började barnstillägg beviljas på nytt (18,08 euro/mån.). Barnstillägget kan betalas till den som har folkpension, full arbetspension (ålderdoms-, invaliditets- eller arbetslöshetspension) eller full pension enligt lagstiftningen om militärskade-, trafikskade- eller olycksfallsförsäkring.
- Euron infördes i bestämmelserna. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomst- och förmögenhetsgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- 1.4.2002 senarelades betalningstiden för rehabiliteringspenning till unga och den lägsta åldersgränsen för invaliditetspension höjdes till 20 år (tidigare 18 år). För förvärvsinkomsten fastställdes en övre gräns (588,66 €/mån.) – när den överskrider måste full invaliditetspension lämnas vilande. Inkomstgränsen är inte bunden till index. Vilandetiden förlängdes från 2 till 5 år. Specialhandikappbidrag kan fortfarande betalas i högst 2 år under denna tid.
- 1.8.2002 lindrades de villkor som gäller arbetslivserfarenheten och som beaktas vid beviljande av arbetslöshetspension delvis.
- 1.10.2002 började personer med celiaki få handikappbidrag eller vårdbidrag för pensionstagare (21 €/mån.) i kostnadsersättning för glutenfri diet. Bidraget är inte indexbundet.

2004

- Fr.o.m. 1.1.2004 upphör den individuella förtidspensionen gradvis; de som är födda 1943 är den yngsta åldersklassen som har rätt till pensionen.

2005

- 1.1.2005 steg åldersgränsen för förtida ålderspension från 60 till 62 år; för personer födda före 1945 bibehölls den tidigare åldersgränsen. Arbetslöshetspensionen upphör småningom; för personer födda före 1950 bibehölls rätten till arbetslöshetspension på tidigare villkor. I fråga om folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp räknas inte vissa arbetspensionsgrundande belopp eller engångsförhöjningar som pensionsminskande inkomst. Vid fastställandet av folkpension är den arbetspension som tjänats in på basis av arbete efter 63 års ålder privilegierad inkomst (pensionsfallet för ålderspension 1.1.2005 eller därefter, för invalid- och arbetslöshetspension 1.1.2006 el-

ja työeläkelakien mukaiset perhe-eläkkeet otetaan tulona kuitenkin huomioon aina maksetun suuruusena. Kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää 63 v täyttäneelle ilman sairauspäivärahan enimmäissuuritusajan täyttymistä samasta ajankohdasta, josta hänelle on myönnetty työeläkelakien mukainen vanhuuseläke.

Työeläkejärjestelmän uudistus ja kansaneläkelainsäädännön muutokset eriyttivät työ- ja kansaneläkkeitä toisistaan. Erilaisten eläkeikien ja siirtymävaiheen säännösten seurauksena yleistyvät tilanteet, joissa henkilö saa samanaikaisesti eri lajin eläkettä työ- ja kansaneläkejärjestelmästä.

- 1.3.2005 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään tehtiin tasokorotus (n. 7 €/kk). Korotus nosti myös ylimääräistä rintamalisää (enintään 3,15 €/kk).
- 1.5.2005 alkaen henkilölle, jolla on oikeus 1.5.2005 alkaen maksettavaan pitkäaikaistyöttömien eläketukeen, on myönnetty vanhuuseläke ilman varhennusvähennystä hänen täyttäessään 62 v. Jos henkilö oli täyttänyt 62 v eläketukea koskevan lain tullessa voimaan, eläke myönnettiin suoraan vanhuuseläkkeenä.

2006

- 1.9.2006 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään tehtiin tasokorotus (5 €/kk). Korotus nosti myös ylimääräistä rintamalisää (enintään 2,27 €/kk).

2007

- 1.1.2007 lapsen erityishoitotukeen, erityisvammaistukeen ja eläkkeensaajien erityishoitotukeen tehtiin tasokorotus (15 €/kk).

2008

- 1.1.2008 astui voimaan uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö, jonka tavoitteena oli selkeyttää lainsäädännön rakennetta ja käytettyjä käsitteitä. Voimaan tuli neljä uutta lakia: kansaneläkelaki, laki kansaneläkelain voimaannpanosta, laki vammaisetuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta. Lisäksi uudistuspakettiin sisältyi 16:n muun lain muutoksia. Samalla kumottiin aiempi kansaneläkelaki, perhe-eläkelaki, eläkkeensaajien asumistukilaki, laki lapsen hoitotuesta ja vammaistukilaki. Lakiuudistus vaikuttaa kansaneläkkeisiin, perhe-eläkkeisiin, vammaisetuksiin, eläkkeensaajien asumistukeen sekä mm. sotilasavustukseen, maahanmuuttajan erityistukeen ja pitkäaikaistyöttömien eläketukeen.

Lakiuudistuksen vuoksi eläke-etuuksien, vammais-etuksien ja eläkkeensaajan asumistuen muutokset selostetaan vuoden 2008 alusta alkaen erikseen, eläke- ja vammaisetuudet tässä liitteessä ja eläkkeensaajan asumistuen muutokset liitteessä 6.

ler därefter). I fråga om bostadsbidrag för pensionstagare beaktas alltid arbetspensionerna och familjepensionerna enligt arbetspensionslagarna som inkomst till sitt faktiska belopp. Personer som fyllt 63 år kan, utan att maximitiden för utbetalningen av sjukdagpenning är uppfylld, beviljas invaliditetspension enligt folkpensionslagen från samma tidpunkt som han beviljats ålderspension enligt arbetspensionslagarna.

Reformen av arbetspensionssystemet och ändringarna i folkpensionslagstiftningen skilde åt arbets- och folkpensionerna. Till följd av de olika pensionsåldrarna och bestämmelserna om övergångsskede kommer situationer där en person samtidigt får pension av olika pensionslag från arbets- och folkpensionssystemet att bli allmänna.

- 1.3.2005 höjdes folkpensionerna och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp (ca 7 €/mån.). Nivåförhöjningen inverkade även på det extra fronttillägget (höjning högst 3,15 €/mån.).
- Från 1.5.2005 har personer som från 1.5.2005 har rätt till pensionsstöd för långtidsarbetslösa beviljats ålderspension utan förtidsavdrag då de fyller 62 år. Om de hade fyllt 62 år då lagen om pensionsstöd trädde i kraft beviljades pensionen direkt som ålderspension.

2006

- 1.9.2006 höjdes folkpensionerna och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp (5 €/mån.). Nivåförhöjningen inverkade även på det extra fronttillägget (höjning högst 2,27 €/mån.).

2007

- 1.1.2007 höjdes specialvårdbidraget för barn, specialhandikappbidraget och specialvårdbidraget för pensionstagare (15 €/mån.).

2008

- 1.1.2008 trädde en ny pensions- och handikappförmånslagstiftning i kraft med syftet att förtydliga lagstiftningens struktur och begreppen. Fyra nya lagar trädde i kraft: folkpensionslagen, lagen om införande av folkpensionslagen, lagen om handikappförmåner och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Dessutom ledde revideringen av lagstiftningen till ändringar i 16 andra lagar. Samtidigt upphävdes den gamla folkpensionslagen samt lagarna om familjepension, bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för barn och handikappbidrag. Revideringen inverkar på folkpensionerna, familjepensionerna, handikappförmånerna, bostadsbidraget för pensionstagare och därtill bl.a. på militärunderstödet, det särskilda stödet till invandrare och pensionsstödet till långtidsarbetslösa.

På grund av revideringen redogörs för ändringar i pensionsförmånerna, handikappförmånerna och bostadsbidraget för pensionstagare i egna avsnitt från 2008: för pensions- och handikappförmånerna redogörs i denna bilaga och för bostadsbidraget för pensionstagare i bilaga 6.

3. Eläke-etuudet vuodesta 2008 alkaen

Eläke-etuuksien muutokset ennen vuotta 2008, ks. tämän liitteen luku 2.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelaki, johon on yhdistetty myös säädökset perhe-eläkkeestä. Lain mukaisia Kelan eläke-etuuksia ovat kansaneläke (entinen työeläkevähenteinen kansaneläke), perhe-eläke ja lapsikorotus. Lisäksi säädettiin laki kansaneläkelain voimaannpanosta, joka sisältää voimaantulosäännösten lisäksi työttömyyseläkettä koskevat säännökset ja eri lakien voimaannpanoon liittyvät suojasäännökset.
- Lakiuudistuksessa useiden etuuksien määrään sidoksissa ollut kuntakalleusluokitus poistettiin. Henkilön asuinkunta ei enää vaikuta mm. kansan-, leskeneläkkeen eikä ylimääräisen rintamalisän määrään, vaan ne maksetaan kaikille tähänastisen kuntakalleusluokituksen kalliimman kuntaryhmän suuruisena. Kansaneläkkeen alentamisesta laitoshoidon vuoksi luovuttiin.
- Tulo- ja omaisuuskäsitteisiin tuli muutoksia: Kansaneläkkeen määrää ei enää pienennä sotilasvammalain mukaisen elinkoron ikä- ja omaiskorotus. Lesken jatkoeläkkeen määrään ei enää vaikuta omaisuus, kuolinpesän tuotto, metsätulo tai pienet korko- ja osinkotulot. Leskeneläkkeen alkueläke maksetaan kaikille vakiomääräisenä. Leskeneläke ei enää palaudu lesken solmiman uuden avioliiton päätyttyä. Tulona huomioiden otettavien eläkkeiden ja korvausten ns. jäätyminen poistetaan kansaneläkkeestä ja leskeneläkkeen täydennysmäärästä, jolloin eläketulo otetaan huomioon aina todellisen määräisenä eläkettä tarkistettaessa. Jäätyminen säilytetään kuitenkin ennen 1.1.2008 alkaneissa eläkkeissä siihen asti, kun niissä tapahtuu perustemuutos.
- Ulkomaalaisilta edellytetty asumisaika Suomessa Kelan eläke-etuuksien saamiseksi yhtenäistettiin 3 vuoteen (aiemmin ollut 3 tai 5 v). Eläkkeiden suhteuttaminen Suomessa asuttuun aikaan yhdenmukaistettiin eri eläkelajeissa: täyden eläkkeen voi saada asuttuaan Suomessa 80 % 16 v iän ja eläkkeen alkamisen tai 65 v iän välisestä ajasta. Kuitenkin jos alle 19-vuotiaan henkilön työkyvyttömyys alkaa hänen asuessaan Suomessa, kansaneläkettä ei suhteuteta hänen Suomessa asumaansa aikaan.
- Henkilö, jolle on myönnetty työeläkelain mukainen vanhuuseläke 63-vuotiaalle tai työkyvyttömyyseläke, voi samasta ajankohdasta alkaen saada myös kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen, vaikka hän ei olisi ollutkaan laissa edellytettyä 300 päivää sairauspäivärahalta.

3. Pensionsförmånerna från och med 2008

Ändringar i pensionsförmånerna före 2008, se kap. 2 i denna bilaga.

2008

- 1.1.2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft. I den ingår även bestämmelserna om familjepension. Pensionsförmåner från FPA är enligt folkpensionslagen folkpension (tidigare arbetspensionsavhängig folkpension), familjepension och barnförhöjning. Dessutom stiftades en lag om införande av folkpensionslagen som förutom ikraftträdelsestadganden även innehåller bestämmelser om arbetslöshetspension samt skyddsbestämmelser i anslutning till olika lagars ikraftträdande.
- I samband med lagreformen slopades den dyrortsklassificering av kommunerna som inverkade på beloppen för flertalet förmåner. Varken folkpensionen, efterlevandepensionen eller det extra fronttillägget påverkas längre av boendekommunen utan betalas till alla med det belopp som hittills gällt endast för den dyraste kommungruppen. Folkpensionen minskas inte längre i samband med institutionsvård.
- Inkomst- och förmögenhetsbegreppen ändrades: Ålders- och anhörigförhöjning av livräntan enligt militärskadelagen påverkar inte längre folkpensionsbeloppet. Förmögenhet, dödsboavkastning, skogsinkomst och mindre ränte- och dividendinkomster inverkar inte längre på fortsättningspensionen för efterlevande. Efterlevandepensionens begynnelsepension betalas till alla med ett fast belopp. Efterlevandepension börjar inte längre betalas på nytt i fall där den efterlevande ingått nytt äktenskap som upplöses. I samband med folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp slopas den s.k. nedfrysningen av pensioner och ersättningar som ska beaktas som inkomst så att pensionsinkomsten vid pensionsjustering alltid beaktas till sitt faktiska belopp. Nedfrysningen kvarstår dock vid pensioner som börjat före 1.1.2008 tills det i pensionen sker en grundändring.
- Kravet på hur länge en utlänning ska ha varit bosatt i Finland för att få pension från FPA förenhetligades till tre år (tidigare 3 eller 5 år). Avvägningen av pensioner enligt bosättningstiden i Finland samordnades i de olika pensionslagen: full pension betalas om man bott i Finland 80 % av tiden mellan 16 års ålder och pensioneringen eller 65 års ålder. Om en person under 19 år blir arbetsoförmögen medan han bor i Finland avvägs folkpensionen emellertid inte enligt bosättningstiden i Finland.
- En person som beviljats ålderspension för personer som fyllt 63 eller invalidpension enligt arbetspensionslagen kan från samma tidpunkt även beviljas sjukpension (tidigare: invaliditetspension) enligt folkpensionslagen, även om han inte skulle ha fått sjukdagpenning i 300 dagar.

a. Eläke-etuuksien ja niiden perusteiden euromäärät 1995–2007
Pensionsförmånsbelopp och -grunder 1995–2007

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Eräiden eläkkeiden/eläkkeenosien/-lisien suuruus, €/kk Storleken av vissa pensioner/pensionsdelar/pensionstillägg, €/mån.							Tulo (€/vuosi) ¹⁾ , jolla saa Inkomst (€/år) ¹⁾ , som ger		
	Pohjaosa Basdel	Täysi lisäosa ¹⁾ Full tilläggsdel ¹⁾	Täysi kansan- eläke ¹⁾ Full folk- pension ¹⁾	Leikattu kansan- eläke ²⁾ Beskuren folk- pension ²⁾	Eläkkeensaajien hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare			Rintama- lisä Front- tillägg	Täyden kansan- eläkkeen Full folk- pension	Pienimmän kansan- eläkkeen ¹⁾ Minimi- folkpension ¹⁾
					Hoitotuki Vård- bidrag	Korotettu hoitotuki Förhöjt vårdbidrag	Erittyishoito- tuki Special- vårdbidrag			
1.1.1995	74,84	350,00	.	.	46,76	116,22	232,44	36,16	489,4 ⁴⁾	8 885,4 ⁴⁾
1.1.1996	75,01 ²⁾	350,84	425,85	64,92	46,76	116,22	232,44	36,33	491,1 ⁴⁾	8 907,2 ⁴⁾
1.1.1997	.	.	428,37	65,43	46,76	116,22	232,44	36,50	494,5	10 533,6
1.2.1997	.	.	428,37	52,31	46,76	116,22	232,44	36,50	494,5	10 533,6
1.1.1998	.	.	435,77	53,15	46,76	116,22	232,44	37,17	502,9	10 718,6
1.2.1998	.	.	435,77	39,86	46,76	116,22	232,44	37,17	502,9	10 718,6
1.1.1999	.	.	441,49	28,76	47,26	117,73	235,46	37,67	509,6	10 858,2
1.1.2000	.	.	446,54	29,10	47,77	119,08	237,99	38,01	514,7	10 979,3
1.3.2000	.	.	446,54	15,47	47,77	119,08	237,99	38,01	514,7	10 979,3
1.1.2001	.	.	464,03	.	49,62	123,62	247,40	39,52	534,8	11 409,9
1.6.2001	.	.	476,31	.	49,62	123,62	247,40	39,52	534,8	11 704,2
1.1.2002	.	.	487,60	.	50,87	126,65	253,28	40,50	549	11 987
1.1.2003	.	.	493,45	.	51,48	128,17	256,32	40,99	555	12 130
1.1.2004	.	.	496,38	.	51,79	128,93	257,84	41,23	559	12 203
1.1.2005	.	.	498,21	.	51,98	129,40	258,79	41,38	561	12 247
1.3.2005	.	.	505,24	.	51,98	129,40	258,79	41,38	561	12 416
1.1.2006	.	.	510,80	.	52,55	130,83	261,64	41,84	567	12 553
1.9.2006	.	.	515,86	.	52,55	130,83	261,64	41,84	567	12 674
1.1.2007	.	.	524,85	.	53,47	133,11	281,46	42,57	577	12 895

¹⁾ Kalliimassaa (I) kuntaryhmässä asuva yksinäinen henkilö tai naimisissa oleva, jonka lisäosa on alkanut ennen 1.9.1991 ja jonka puoliso ei saanut eläkettä ennen 1.9.1991.

Ensamstående person eller gift person som börjat uppbära tilläggsdel före 1.9.1991 och vars make inte haft pension före 1.9.1991, i den dyraste kommungruppen (I).

²⁾ Täysi pohjaosa. – Full basdel.

³⁾ Leikattu pohjaosa. – Beskuren basdel.

⁴⁾ Vuositulo, jolla sai täyden/pienimmän lisäosan. – Årsinkomst som gav full tilläggsdel/minimitilläggsdel.

b. Eläke-etuuksien ja niiden perusteiden euromäärät vuodesta 2008
Pensionsförmånsbelopp och -grunder fr.o.m. 2008

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Kansaneläke Folkpension				Takuueläke Garantipension	Leskeneläke Efterlevandepension			Lapseneläke Barnpension				
	Täysi määrä, €/kk Fullt belopp, €/mån.		Tulo (€/v), jolla saa Inkomst (€/år), som ger		Täysi määrä, €/kk Fullt belopp, €/mån.	Jatkoeläke Fortsättnings- pension							
	Yksin asuva Bor ensam	Parisuhteessa asuva Bor i parförhållande	Täyden kansaneläkkeen Full folkpension	Pienimmän kansaneläkkeen ¹⁾ Minimifolkpension ¹⁾	Alkueläke €/kk Begynnelsepension €/mån.	Perusmäärä €/kk Grundbelopp €/mån.	Täysi täydennys- määrä €/kk ¹⁾ Fullt kompletterings- belopp €/mån. ¹⁾	Perusmäärä €/kk Grundbelopp €/mån.	Täysi täydennysmäärä €/kk Fullt kompletteringsbelopp €/mån.	Lapsikorotus €/kk Barnförhöjning €/mån.			
1.1.2008	558,46	495,35	591	13 851	•	288,03	90,22	468,24	53	80,16	19,48	43,63	210,71
1.1.2009	584,13	518,12	618	14 488	•	301,27	94,37	489,77	55,43	83,84	20,37	45,64	220,39
1.1.2011	586,46	520,19	621	14 546	•	302,47	94,74	491,72	55,65	84,18	20,45	45,82	221,27
1.3.2011	586,46	520,19	621	14 546	687,74	302,47	94,74	491,72	55,65	84,18	20,45	45,82	221,27
1.1.2012	608,63	539,85	644	15 095	713,73	313,90	98,32	510,31	57,76	87,36	21,23	47,55	229,64
1.1.2013	630,02	558,83	667	15 627	738,82	324,93	101,78	528,24	59,79	90,43	21,97	49,22	237,71
1.1.2014	633,91	562,27	671	15 723	743,38	326,94	102,41	531,50	60,15	90,99	22,11	49,53	239,18
1.1.2015	636,63	564,69	674	15 790	746,57	328,34	102,85	533,79	60,41	91,38	22,20	49,74	240,21

¹⁾ Yksinäinen eläkkeensaaja.
Ensamstående pensionstagare.

- Oikeus lapsikorotukseen laajeni koskemaan myös henkilöitä, jotka saavat työeläkettä osatyökyvyttömyyseläkkeen tai saavat tapaturman ja liikennevahingon perusteella muuta kuin täyttä työkyvyttömyyseläkettä.
- Kansaneläkkeisiin, perhe-eläkkeisiin ja ylimääräiseen rintamalisään tehtiin tasokorotus.

2010

- 1.1.2010 alkaen Suomeen muuttanut, ulkomailla lapsena vammautunut on voinut saada kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, kun hän on täyttänyt 16 vuotta. Enää ei vaadita 3 vuoden asumisaikaa Suomessa. Edellytyksenä on, että henkilö asuu Suomessa 16 vuotta täyttäessään ja saa tällöin lapsen vammaistukea.
- Lapsikorotuksen myöntäminen muualla kuin Suomessa asuvasta lapsesta muuttui. Lapsikorotus voidaan myöntää vain Suomessa asuvasta lapsesta, jonka toimeentulosta eläkkeensaaja huolehtii. Lapsen on asuttava Suomessa, kun oikeus lapsikorotukseen syntyy ja sen maksaminen alkaa. Lapsikorotus voidaan myöntää myös EU:n sosiaaliturva-asetusta soveltavassa maassa asuvasta lapsesta.
- Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotuksen tulona huomioon ottaminen muuttui siten, että rekisteröimättömään eläkkeeseen maksettava kertakorotus on tuloa kansaneläkkeessä.
- Kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavalla voi olla eläkkeen rinnalla tekemästään työstä ansiotuloja aikaisemman 588,66 euron sijasta 600 euroa kuukaudessa ilman, että ne vaikuttavat hänen makssussa olevan eläkkeensä määrään. Työkyvyttömyyseläke voidaan jättää lepäämään vähintään kolmeksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksi vuodeksi (aiemmin vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi). Lain työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön paluun edistämisestä on tarkoitus olla voimassa vuoden 2013 loppuun.

2011

- 1.3.2011 tuli voimaan laki takuueläkkeestä. Takuueläke korotti Suomen vähimmäiseläkkeen 687,74 euroon kuukaudessa. Takuueläke ei korvaa kansaneläkettä, vaan se on uusi eläke. Takuueläkkeen täydestä määrästä vähennetään kaikki muut henkilön Suomesta tai ulkomailta saamat eläkkeet ja niitä vastaavat jatkuvat korvaukset.
- Työkyvyttömyyseläkkeensaajat voivat ansaita 687,74 euroa kuukaudessa eli täysimääräisen takuueläkkeen verran ilman, että se vaikuttaa eläkkeen suuruuteen. Ansaintarajan määrä sidotaan kansaneläkeindeksiin. Laki on voimassa 31.12.2013 saakka.

2012

- 1.2.2012 alkaen työttömyyspäivärahan lisäpäiviä saanut pitkäaikaistyötön on voinut saada vanhuuseläkkeen 62-vuotiaana ilman varhennusvähennystä.

- Rätten till barnförhöjning utvidgades till att gälla även personer som har arbetspension i form av delinvalidpension eller annat än full invalidpension på basis av olycksfall eller trafikskada.
- Folkpensionerna, familjepensionerna och det extra fronttillägget justerades med en nivåförhöjning.

2010

- Från och med 1.1.2010 har en person som flyttat till Finland och blivit handikappad som barn utomlands kunnat få sjukpension enligt folkpensionslagen om han eller hon har fyllt 16 år. Det krävs inte längre 3 års bosättningstid i Finland. En förutsättning är att personen i fråga bor i Finland när han eller hon fyller 16 år och då har handikappbidrag för barn.
- Beviljandet av barnförhöjning för ett barn som bor någon annanstans än i Finland ändrades. Barnförhöjning kan beviljas endast för ett barn som bor i Finland och vars försörjning pensionstagaren svarar för. Barnet måste bo i Finland när rätten till barnförhöjning uppkommer och förhöjningen börjar betalas ut. Barnförhöjning kan också beviljas för barn som bor i ett land som tillämpar EU-förordningen om social trygghet.
- Sättet att beakta sjukpensionens engångsförhöjning som inkomst ändrades så att en engångsförhöjning som betalas till en oregistrerad pension beaktas som inkomst i samband med folkpensionen.
- Den som har sjukpension enligt folkpensionslagen kan utöver pensionen ha 600 euro per månad i förvärvsinkomster från sitt arbete, tidigare 588,66 euro, utan att inkomsterna inverkar på beloppet av den löpande pensionen. Sjukpensionen kan lämnas vilande för minst tre månader och högst två år (tidigare för minst sex månader och högst fem år). Lagen om främjande av sjukpensionärs återgång i arbete är avsedd att gälla till slutet av 2013.

2011

- Lagen om garantipension trädde i kraft 1.3.2011. Garantipensionen höjde minimipensionen i Finland till 687,74 euro per månad. Garantipensionen ersätter inte folkpensionen, utan är en ny pension. Från garantipensionens fulla belopp avdras alla de övriga pensioner och motsvarande ersättningar som pensionstagaren fortgående får från Finland eller utlandet.
- Sjukpensionärer kan förtjäna upp till 687,74 euro i månaden, dvs. garantipensionens fulla belopp utan att förvärvsinkomsterna inverkar på utbetalningen av pensionen. Inkomstgränsen är bunden till folkpensionsindexet. Lagen är i kraft till och med 31.12.2013.

2012

- Från 1.2.2012 har personer som varit arbetslösa länge och som haft arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar kunnat få ålderspension vid 62 års ålder utan förtidsavdrag.

2013

- 1.1.2013 varhennetun vanhuuseläkkeen alaikäraja muuttui 63 vuoteen. Vuonna 1951 tai sitä ennen syntyneet voivat saada varhennetun vanhuuseläkkeen edelleen 62 vuoden iässä.
- 1.1.2013 alkaen vanhuuseläke työttömyyspäivärahan lisäpäiväoikeuden perusteella voidaan myöntää aikaisintaan 63 vuoden iässä. Vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä säilyy edelleen oikeus vanhuuseläkkeeseen lisäpäiväoikeuden perusteella 62 vuoden iässä.

2015

- 1.1.2015 tuli voimaan lakimuutos, jonka perusteella Kela selvittää ennen työkyvyttömyyseläkepäätöksen tekemistä, onko eläkkeenhakijalla oikeus Kelan kuntoutukseen.

4. Vammaisetuudet vuodesta 2008 alkaen

Vammaisetuuksien muutokset ennen vuotta 2008, ks. tämän liitteen luku 2.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi laki vammaisetuuksista, joka kokosi säännökset Kelan maksamista vammaisetuuksista yhteen erilliseen lakiin. Uudessa laissa etuuksien nimet muuttuivat. Lapsen hoitotuesta tuli alle 16-vuotiaan vammaistuki. Vammaistuki muuttui nimeltään 16 vuotta täyttäneen vammaistueksi. Eläkkeensaajien hoitotuki vaihtui eläkettä saavan hoitotueksi. Keliakiaa sairastavan ruokavaliokorvauksesta tuli oma erillinen vammaisetuutensa.
- Muita muutoksia 1.1.2008 alkaen: Vammaisetuusiin saamista ei enää estä saman sairauden tai vammaan perusteella maksettu haitta- tai avuttomuuslisä, liikennevakuutuksen hoitotuki tai ulkomailta maksettava vastaava korvaus, vaan nämä lisät vähennetään Kelan maksamista vammaisetuuksista. Alle 16-vuotiaan vammaistukea ei enää myönnetä yksinomaan taloudellisen rasituksen perusteella. 16 vuotta täyttäneen vammaistukea voidaan maksaa myös 65 vuotta täyttäneelle, joka jatkaa työssäkäyntiä eikä hae vanhuuseläkettä. Ulkomailta muuttaneelle 16 vuotta täyttäneen vammaistuki tai eläkettä saavan hoitotuki voidaan pääsääntöisesti myöntää vasta sen jälkeen, kun henkilö on asunut Suomessa 3 vuotta. Alle 16-vuotiaan vammaistuessa vastaavaa karenssiäikää ei ole. Eläkettä saavan hoitotukea ei enää suhteuteta Suomessa asuttuun aikaan. 16 vuotta täyttäneen vammaistukeen ja eläkettä saavan hoitotukeen pätevät EU:n sosiaaliturva-asetuksen (1408/71) säännökset, jolloin niitä voidaan tietyin edellytyksin maksaa myös ulkomaille.

2013

- 1.1.2013 ändrades den nedre åldersgränsen för förtida ålderspension till 63 år. Personer födda 1951 eller tidigare kan fortfarande få förtida ålderspension vid 62 års ålder.
- Från 1.1.2013 kan ålderspension på grundval av rätt till arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar beviljas tidigast i 63 års ålder. Personer födda 1957 eller tidigare har fortfarande rätt till ålderspension på grundval av rätt till arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar vid 62 års ålder.

2015

- 1.1.2015 trädde en lagändring i kraft på basis av vilken FPA före beslut om sjukpension ska utreda huruvida sökanden har rätt till FPA-rehabilitering.

4. Handikappförmånerna från och med 2008

Ändringar i handikappförmånerna före 2008, se kap. 2 i denna bilaga.

2008

- 1.1.2008 infördes en ny lag om handikappförmåner med samtliga bestämmelser om handikappförmåner från FPA på ett och samma ställe. I den nya lagen ändrades namnen på förmånerna. Vårdbidraget för barn ändrades till handikappbidrag för personer under 16 år. Handikappbidraget ändrades till handikappbidrag för personer över 16 år. På finska ändrades namnet på vårdbidraget för pensionstagare, men ändringen invercade inte på den svenska benämningen. Kosterättningen för personer med celiaki (tidigare: ersättning för specialdiet) blev en särskild handikappförmån.
- Övriga ändringar från 1.1.2008: Mentillägg eller hjälp-löshetstillägg som betalas för samma sjukdom eller skada, vårdbidrag från trafikförsäkringen eller motsvarande utländsk ersättning hindrar inte längre utbetalning av handikappförmån utan dras av från den handikappförmån som FPA betalar. Handikappbidrag för personer under 16 år beviljas inte längre enbart på basis av ekonomisk belastning. Handikappbidrag för personer över 16 år kan även betalas till personer som fyllt 65 år som fortsätter att arbeta och inte söker ålderspension. Personer som flyttat till Finland från utlandet kan beviljas handikappbidrag för personer över 16 år eller vårdbidrag för pensionstagare i regel först sedan de bott tre år i Finland. I fråga om handikappbidrag för personer under 16 år saknas motsvarande karenstid. Vårdbidraget för pensionstagare avvägs inte längre i relation till bosättningsstiden i Finland. För handikappbidraget för personer över 16 år och vårdbidraget för pensionstagare gäller bestämmelserna i EG-förordning 1408/71 om social trygghet, varvid bidragen även kan betalas till utlandet på vissa villkor.

2010

- 1.1.2010 alkaen vammaisetuksia on maksettu myös silloin, kun laitoshoito kestää yli kolme kuukautta.
- Suomeen muuttanut, ulkomailla lapsena vammautunut voi saada eläkettä saavan hoitotukea, kun hän on täyttänyt 16 vuotta. Enää ei vaadita 3 vuoden asumisaikaa Suomessa. Edellytyksenä on, että henkilö asuu Suomessa 16 vuotta täyttäessään ja saa tällöin alle 16-vuotiaan vammaistukea.
- Eläkettä saavan hoitotukeen on ollut 1.1.2010 alkaen oikeus myös henkilöllä, joka saa tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukaista jatkuvaa tapaturmaeläkettä tai elinkorkea tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukaista jatkuvaa työkyvyttömyyseläkettä tai ansionmenetyskorvausta, jota maksetaan, kun vahingosta on kulunut vuosi.
- Työkyvyttömyyseläkkeensä työn vuoksi lepäämään jättäneelle myönnetään 16 vuotta täyttäneen ylin vammaistuki vähintään kolmen kuukauden ja enintään kahden vuoden ajalle (aiemmin edellytettiin, että eläke on lepäävänä vähintään kuusi kuukautta). Lisäksi edellytetään, että henkilöllä on eläkkeen lepäämäänjättämishetkellä maksussa eläkettä saavan hoitotuki. Laki on määräaikainen ja voimassa vuoden 2010 alusta 2013 loppuun.
- 1.9.2010 alkaen eläkettä saavan korotettua tai ylintä hoitotukea on maksettu 50 euron suuruisella veteraanilisällä korotettuna eläkkeensaajille, joille maksetaan ylimääräistä rintamalisää.
- Vammaisten tulkkaukspalvelut siirtyivät Kelan hoidettaviksi 1.9.2010.

2011

- 1.3.2011 alkaen oikeus eläkettä saavan hoitotukeen on voinut olla henkilöllä, joka saa takuueläkettä. Maahanmuuttajan erityistuki lopui, ja sen saajat siirtyivät takuueläkkeen saajiksi.

2013

- 1.1.2013 tehtiin veteraanilisään 50 euron ja ruokavaliokorvaukseen 2,60 euron tasokorotus.

2014

- 1.1.2014 tuli voimaan lainmuutos koskien asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annettua lakia. Muutoksen myötä kaikille ko. lain mukaan vakuutetuille henkilöille voidaan tietyin edellytyksin myöntää ja maksaa vammaisetuutta. Aikaisemmin vammaisetuksia on voitu myöntää vain Suomessa vakinaisesti asuville henkilöille tai tilapäisesti ulkomailla asuville henkilöille.
- 1.1.2014 alkaen 65 vuotta täyttäneellä henkilöllä pelkkä leskeneläke on eläkettä saavan hoitotukeen oikeutava eläke.

2015

- 1.6.2015 alkaen 16 vuotta täyttäneen perusvammastuessa ei enää edellytetä erityiskustannuksia. 16 vuotta

2010

- Från och med 1.1.2010 betalas handikappförmånerna också när institutionsvård pågår i mer än tre månader.
- Personer som flyttat till Finland och som i utlandet fått en funktionsnedsättning som barn kan få vårdbidrag för pensionstagare då de fyllt 16 år. Det krävs inte längre 3 års bosättningstid i Finland. En förutsättning är att personen i fråga bor i Finland när han eller hon fyller 16 år och då har handikappbidrag för personer under 16 år.
- Berättigade till vårdbidrag för pensionstagare är från och med 1.1.2010 också personer som får fortlöpande olycksfallspension eller livränta med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller fortlöpande invalidpension eller ersättning för inkomstbortfall som betalas ett år efter skadan enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.
- En person som lämnat sin sjukpension vilande på grund av arbete beviljas högsta handikappbidrag för personer över 16 år för minst tre månader och högst två år (tidigare förutsattes att pensionen lämnades vilande i minst sex månader). Dessutom förutsätts att personen i fråga har löpande vårdbidrag för pensionstagare då pensionen lämnas vilande. Lagen är temporär och gäller från ingången av 2010 till slutet av 2013.
- Från och med 1.9.2010 får de pensionstagare som har extra fronttillägg ett veteran tillägg på 50 euro till det förhöjda eller högsta vårdbidraget för pensionstagare.
- Ansvar för att ordna tolktjänst för personer med funktionsnedsättning överfördes på FPA 1.9.2010.

2011

- Från 1.3.2011 kan personer som får garantipension beviljas vårdbidrag för pensionstagare. Utbetalningen av särskilt stöd till invandrare upphörde och stödtagarna blev mottagare av garantipension.

2013

- 1.1.2013 genomfördes en nivåförhöjning av veteran tillägget med 50 euro och av kotersättningen med 2,60 euro.

2014

- 1.1.2014 trädde en ändring av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet i kraft. I och med lagändringen kan alla som är försäkrade enligt nämnda lag på vissa villkor beviljas och betalas handikappförmåner. Tidigare har handikappförmåner kunnat beviljas endast personer som är stadigvarande bosatta i Finland eller som tillfälligt bor utomlands.
- Från 1.1.2014 är för personer över 65 år efterlevandepension den enda pension som berättigar till vårdbidrag för pensionstagare.

2015

- Från 1.6.2015 förutsätter handikappbidrag med grundbelopp för personer över 16 år inte längre särskilda

täyttäneen korotettua ja ylintä vammaistukea sekä eläkettä saavan hoitotukea ei voi enää saada pelkästään toimintakyvyn heikentymisen ja erityiskustannusten perusteella. Hoitotukea myönnettäessä arvioidaan aina avun, ohjauksen ja valvonnan tarvetta sekä 16 vuotta täyttäneen vammaistuessa lisäksi sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuvaa haittaa. Erityiskustannukset voivat korottaa vammaisetuuden määrän vain korotetun tuen tasolle.

kostnader. Det höjda och högsta handikappbidraget för personer över 16 år och vårbidraget för pensions-tagare kan inte längre beviljas enbart på basis av en nedsättning av funktionsförmågan och särskilda kostnader. När vårbidrag beviljas ska man alltid bedöma behovet av hjälp, handledning och tillsyn och i fråga om handikappbidraget för personer över 16 år dessutom det men som en sjukdom, ett lyte eller en skada medför. Särskilda kostnader kan höja handikappförmånen bara till samma nivå som det förhöjda bidraget.

c. Vammaisetuksien euomäärät 1995–2007 Handikappförmånsbelopp 1995–2007

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Etuuksien suuruus, €/kk – Förmånsbelopp, €/mån.						
	Lapsen hoitotuki – Vårdbidrag för barn			Vammaistuki – Handikappbidrag			Ruokavalio- korvaus ¹⁾ Ersättning för specialdiet ¹⁾
	Hoitotuki Vårdbidrag	Korotettu hoitotuki Förhöjt vård- bidrag	Erytishoitotuki Specialvård- bidrag	Vammaistuki Handikapp- bidrag	Korotettu vammaistuki Förhöjt handikappbidrag	Erytys vammaistuki Special- handikappbidrag	
1.1.1995	69,63	162,64	302,07	69,63	162,64	302,07	·
1.1.1999	70,64	164,82	306,10	70,64	164,82	306,10	·
1.1.2000	71,31	166,51	309,30	71,31	166,51	309,30	·
1.1.2001	74,17	173,07	321,58	74,17	173,07	321,58	·
1.1.2002	75,96	177,24	329,17	75,96	177,24	329,17	21,00
1.1.2003	76,87	179,37	333,12	76,87	179,37	333,12	21,00
1.1.2004	77,32	180,43	335,09	77,32	180,43	335,09	21,00
1.1.2005	77,61	181,10	336,33	77,61	181,10	336,33	21,00
1.1.2006	78,46	183,09	340,03	78,46	183,09	340,03	21,00
1.1.2007	79,83	186,28	361,21	79,83	186,28	361,21	21,00

¹⁾ Ruokavaliokorvausta alettiin maksaa 1.10.2002.
Ersättning för specialdiet började betalas 1.10.2002.

d. Vammaisetuksien euomäärät vuodesta 2008 Handikappförmånernas belopp fr.o.m. 2008

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Etuuksien suuruus, €/kk – Förmånsbelopp, €/mån.						
	Lapsen/aikuisen vammaistuki Handikappbidrag för barn/vuxna			Eläkkeensaajan hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare			Veteraani- lisä Veteran- tillägg
	Perustuki Grundbidrag	Korotettu tuki Förhöjt bidrag	Ylin tuki Högsta bidrag	Perustuki Grundbidrag	Korotettu tuki Förhöjt bidrag	Ylin tuki Högsta bidrag	
1.1.2008	81,83	190,94	370,24	54,80	136,43	288,49	·
1.1.2009	85,59	199,71	387,26	57,32	142,70	301,75	·
1.1.2011	85,93	200,51	388,80	57,55	143,27	302,96	50,20
1.1.2012	89,18	208,09	403,50	59,73	148,69	314,41	52,09
1.1.2013	92,31	215,40	417,68	61,83	153,91	325,46	104,42
1.1.2014	92,88	216,73	420,26	62,21	154,86	327,46	105,06
1.1.2015	93,28	217,66	422,06	62,48	155,53	328,87	105,51

Huom. Veteraanilisää alettiin maksaa 1.9.2010 alkaen 50,00 euroa/kk henkilölle, joka saa ylimääräistä rintamalisää ja lisäksi joko korotettua tai ylintä eläkkeensaajan hoitotukea.

Anm. Veterantillägg på 50,00 euro/mån. betalas sedan 1.9.2010 till personer som får extra fronttillägg och vårbidrag antingen med förhöjt belopp eller med högsta belopp.

Liite 2. Kelan sairausvakuutusetuksien kehitys

Bilaga 2. Utvecklingen av FPA:s sjukförsäkringsförmåner

1. Pääpiirteet

- 1.4.1964 Sairausvakuutuslain voimaantulo: maksut
- 1.9.1964 1. toteutusvaihe (päivä- ja äitiysrahat, lääkkeet, tutkimus ja hoito, matkat)
- 1.1.1967 2. toteutusvaihe (lääkäripalkkiot)
- 1.1.1982 Päivä- ja äitiysrahajärjestelmä uusittiin
- 1.1.1986 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin
- 1.4.1994 ja uusittiin uudelleen
- 1.1.1996 Sairauspäivärahaajärjestelmän perusteet muutettiin
- 1.1.2006 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin
- 1.1.2006 Sairausvakuutuksen rahoitus uusittiin

2. Päivärahat

Vuotta 1995 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

1995

- 1.1.1995 pienten päivärahojen (vuositulot alle 6 042,99 €) korottamista 2,8 %:lla jatkettiin.
- 1.1.1995 alkaen vanhempainpäivärahan vähimmäistaso ei ole enää määräytynyt lasten kotihoidon tuen perusosan mukaan, vaan rahamäärä mainitaan laissa (tarkistetaan TEL-indeksillä).
- 1.7.1995 alkaen äidin äitiysraha työssäoloajalta on ollut vähimmäispäivärahan suuruinen (tähän asti vain vanhempainraha).

1996

- 1.1.1996 päivärahaperusteet uusittiin (taulukko a). Sairauspäivärahan vähimmäismäärä poistui, vanhempainpäivärahan vähimmäistasoksi 10,09 €/pv (vastaa lasten kotihoidon tuen perusosaa). Palkansaajien työtulosta (muistakin kuin SVA 10 §:n mukaisista) alettiin vähentää yleistä ansiotasoa alentavien työntekijäin työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen osuus (4,5 % v. 1996).
- 1.1.1996 alkaen sairauspäivärahaa ei ole maksettu lainkaan, jos työtulot ovat säädettyä tuloarajaa (840,94 €/v. 1996) pienemmät. Tulottomille ja vähävaraisille sairauspäiväraha voidaan maksaa tarveharkintaisena, jos sairauden aiheuttama työkyvyttömyys kestää pitkään, yhtäjaksoisesti yli 60 kalenteripäivää.

1. Huvuddrag

- 1.4.1964 Sjukförsäkringslagen trädde i kraft: premier och avgifter
- 1.9.1964 1:a verkställighetsskedet (dag- och moderskapspenningar, läkemedel, undersökning och behandling, resor)
- 1.1.1967 2:a verkställighetsskedet (läkararvoden)
- 1.1.1982 Dag- och moderskapspenningssystemet reviderades
- 1.1.1986 Systemet för läkemedelsersättningar reviderades
- 1.4.1994 och reviderades på nytt
- 1.1.1996 Sjukdagpenningvillkoren ändrades
- 1.1.2006 Systemet för läkemedelsersättningar reviderades
- 1.1.2006 Finansieringen av sjukförsäkringen reviderades

2. Dagpenningar

För ändringar före 1995, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

1995

- 1.1.1995 höjdes små dagpenningbelopp (årsinkomsten under 6 042,99 €) liksom tidigare med 2,8 %.
- Sedan 1.1.1995 bestäms den minsta föräldradagpenningen inte längre enligt hemvårdsstödet grunddel, utan beloppet nämns i lagen (justeras med APL-index).
- Sedan 1.7.1995 är moderskapspenningen för mödrar i förvärvsarbete lika stor som minimidagpenningen (hitills bara föräldradagpenningen).

1996

- 1.1.1996 förnyades dagpenningvillkoren (tabell a). Sjukdagpenningens minimibelopp slopades och föräldradagpenningens miniminivå blev 10,09 €/dag (motsvarar grunddelen av hemvårdsstöd för barn). På löntagares arbetsinkomst (även annan än i 10 § SFF avsedd) infördes ett avdrag (4,5 % 1996) p.g.a. arbetstagarernas pensions- och arbetslöshetsförsäkringspremier som verkar minskande på den allmänna inkomstnivån.
- Sedan 1.1.1996 betalas ingen sjukdagpenning om arbetsinkomsten underskrider en viss gräns (840,94 €/år 1996). Personer utan inkomster eller låginkomsttagare kan få behovsprövad sjukdagpenning vid långvarig arbetsoförmåga p.g.a. sjukdom (över 60 kalenderdagar i en följd).

a. Päivärahaperusteiden euromäärät vuodesta 1995 Dagpenningbelopp och -grunder fr.o.m. 1995

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Sairauspäivä- rahan vähimmäis- määrä, €/pv ¹⁾ Minimisjukdag- penning, €/dag ¹⁾	Tarveharkintaisen sairaus- päivärahan enimmäismäärä, €/pv Behovsprövd sjukdag- penning, högsta belopp, €/dag	Vanhempainpäivä- rahan vähimmäis- määrä, €/pv Föräldradag- penning, lägsta nivå, €/dag	Työtulo, €/v Arbetsinkomst, €/år			Palkansaajien työ- tulosta vähennet- tävä osuus, % ²⁾ Avdrag på löntagares arbets- inkomst, % ²⁾
				a	b	c	
1.1.1995	11,08	.	13,35	6 470,19	19 496,34	32 492,23	.
1.1.1996	.	10,09	10,09	840,94	21 864,43	33 637,59	4,5
1.1.1997	.	10,09	10,09	854,39	22 247,90	34 229,61	4,5
1.1.1998	.	10,09	10,09	871,21	22 671,73	34 878,81	5,0
1.1.1999	.	10,09	10,09	891,40	23 204,89	35 701,25	5,0
1.1.2000	.	10,09	10,09	908,21	23 640,49	36 370,64	5,0
1.1.2001	.	10,09	10,09	945,22	24 609,26	37 860,78	5,0
1.1.2002	.	10,09	10,09	980	25 515	39 256	4,8
1.4.2002	10,09	.	10,09	980	25 515	39 256	4,8
1.1.2003	11,45	.	11,45	1 004	26 124	40 192	4,8
1.1.2004	11,45	.	11,45	1 027	26 720	41 110	4,85
1.1.2005	15,20	.	15,20	1 055	27 468	42 261	5,1
1.1.2006	15,20	.	15,20	1 091	28 403	43 699	4,88
1.1.2007	15,20	.	15,20	1 129	29 393	45 221	4,88
1.1.2008	15,20	.	15,20	1 154	30 034	46 207	4,44
1.1.2009	22,04	.	22,04	1 224	31 851	49 003	4,5
1.1.2010	22,04	.	22,04	1 264	32 893	50 606	3,5
1.1.2011	22,04	.	22,04	1 286	33 480	51 510	3,67
1.3.2011	22,13	.	22,13	1 286	33 480	51 510	3,67
1.1.2012	22,96	.	22,96	1 325	34 496	53 072	3,94
1.1.2013	23,77	.	23,77	1 362	35 458	54 552	3,89
1.1.2014	23,92	.	23,92	1 386	36 072	55 498	4,13
1.1.2015	24,02	.	24,02	1 399	36 420	56 032	4,28

¹⁾ 1.1.2007 voimaan tullut osasairauspäiväraha on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta.

Den partiella sjukdagpenningen som infördes 1.1.2007 är alltid hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen.

²⁾ Työntekijäin työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun ottaminen huomioon yleistä ansiotasoa alentavina tekijöinä.

Med beaktande av pensions- och arbetslöshetsförsäkringspremiernas minskande effekt på den allmänna inkomstnivån.

1995

a = työtulo, jota pienemmillä tuloilla päiväraha on 10,78 € + 30 % työtulon kolmassadasosasta ja jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 66 %:lla ylittien kolmassadasosasta tuloajaan b saakka. (Vuositulojen ollessa alle 6 042,99 € päiväraha korotetaan 2,8 %:lla).

b = työtulo, jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 40 %:lla ylittien kolmassadasosasta tuloajaan c saakka.

c = työtulo, jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 25 %:lla ylittien kolmassadasosasta.

1996–2015

a = työtulo, jota pienemmillä tuloilla ei saa sairauspäivärahaa, mutta vanhempainpäivärahan saa vähimmäismääräisenä. Kuitenkin **31.3.2002 saakka** sairauspäivärahan saattoi saada tarveharkintaisena (tietäen edellytyksin) ja **1.4.2002 alkaen** vähimmäismääräisenä (yhdenjaksoisen 55 kalenteripäivän työkyvyttömyyden jälkeen).

b = työtulo, jota pienemmillä tuloilla tuloajasta a alkaen päiväraha on 70 % työtulon kolmassadasosasta ja josta alkaen päiväraha kasvaa 40 %:lla ylittien kolmassadasosasta tuloajaan c saakka.

c = työtulo, jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 25 %:lla ylittien kolmassadasosasta. **1.1.2007 alkaen** se työtulo, johon saakka vanhempainpäivärahat maksetaan korotettuina (äitiysraha 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % työtulon kolmassadasosasta, äidin vanhempainpäiväraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulon kolmassadasosasta sekä isän vanhempainraha ja isyysraha yhteensä 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulon kolmassadasosasta), ja jota suuremmilla tuloilla korotus on 32,5 % ylittien kolmassadasosasta.

1995

a = arbetsinkomstgräns, under vilken dagpenningen utgör 10,78 € + 30 % av 1/300 av arbetsinkomsten och över vilken dagpenningen ända till inkomstgräns b stiger med 66 % av 1/300 av det överskjutande beloppet. (Dagpenningbeloppet höjs med 2,8 % vid en årsinkomst under 6 042,99 €).

b = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen ända till inkomstgräns c stiger med 40 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

c = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

1996–2015

a = arbetsinkomstgräns, under vilken sjukdagpenning inte utbetalas, men föräldradagpenning utbetalas med minimibelopp. **Fram till 31.3.2002** kunde behovsprövd sjukdagpenning dock utges (på vissa villkor) och **från 1.4.2002** minimisjukdagpenning (efter 55 dagars arbetsoförmåga i en följd).

b = arbetsinkomstgräns, under vilken dagpenning fr.o.m. inkomstgräns a utgör 70 % av 1/300 av arbetsinkomsten och fr.o.m. vilken dagpenningen ända till inkomstgräns c stiger med 40 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

c = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet. **Från 1.1.2007** den arbetsinkomstgräns upp till vilken föräldradagpenningarna betalas med förhöjt belopp (moderskapspenning för de 56 första vardagarna förhöjd med 90 % av 1/300 av arbetsinkomsten, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna förhöjd med 75 % av 1/300 av arbetsinkomsten samt faderns föräldrapenning och faderskapspenning för sammanlagt de 30 första vardagarna förhöjd med 75 % av 1/300 av arbetsinkomsten) och över vilken förhöjningen är 32,5 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

- 1.1.1996 alkaen erityishoitoraha on ollut samansuurui-
nen kuin saajan sairauspäiväraha, kuitenkin vähintään
10,09 €/pv. (Alunperin vähimmäismäärään liittynyt
9 arkipäivän omavastuu aika poistettiin 1.6.1996 taan-
nehtivasti vuoden alusta.)
- 1.1.1996 alkaen opiskelijan sairauspäiväraha on ol-
lut 86 % normaalista opintorahasta tai aikuisopinto-
rahasta, jota hän sai päivärahan alkamista edeltäneen

- Sedan 1.1.1996 är specialvårdspenningen lika stor
som sjukdagpenningen, dock minst 10,09 €/dag. (Den
självrisktid om 9 vardagar som ursprungligen gällde
för minimidagpenningen avlägsnades 1.6.1996 med
verkan från 1.1.1996.)
- Sedan 1.1.1996 utgör sjukdagpenningen för studerande
86 % av den studiepenning eller vuxenstudiepenning
som betalats närmast föregående månad. Studiepen-

kuukauden aikana. Opintorahaa ei makseta samanaikaisesti sairauspäivärahan kanssa. Kuntoutujan sairaus- ja vanhempainpäiväraha on vähintään kuntoutusrahan suuruinen (ilman mahdollisia kuntoutusrahan korotuksia), jos henkilö oli edeltäneen 6 kk:n aikana saanut kuntoutusrahaa. Työttömän sairauspäiväraha on 86 % työttömyysturvaetuudesta, jota hän sai työkyvyttömyyden alkamista edeltäneen kuukauden aikana. (Aiemmin vaadittiin työttömyysturvaetuuden saamista työkyvyttömyyden alkaessa.) Asevelvolliselle ei enää makseta sairauspäivärahaa.

1997

- 1.1.1997 alkaen vanhempainrahaan oikeuttavan otolapsen ikäraja on 7 vuotta (ennen 6 vuotta). Ottovanhempien vanhempainrahakausi piteni 100:sta 180 arkipäivään. Ottoisä sai oikeuden 6 arkipäivän isyysrahaan.
- 1.1.1997 alkaen vanhempainrahakausi piteni 60 arkipäivällä lasta kohti toisesta lapsesta alkaen niillä vanhemmilla, joille syntyy yhtä useampia lapsia kerralla. Uudistus koskee myös ottovanhempia.
- 1.1.1997 alkaen aiemmin lapsen syntymän yhteydessä pidettävä 6–12 arkipäivän isyysvapaa on voitu pitää muulloinkin äitiysrahakaudella. Valinnaisena aikana äitiys- ja vanhempainrahakaudella pidettävän 6 arkipäivän isyysvapaan ei tarvitse enää olla yhtäjaksoinen.

2001

- Siirtymäkaudella 1.7.2001–31.12.2003 voitiin yrittäjän päivärahan perusteena käyttää eräin edellytyksin YEL/MYEL-työtuloja. Vain niitä on käytetty päivärahan perusteena 2004 alusta lukien.
- 1.10.2001 alkaen isä on voinut vapaasti valita kaikkiaan 18 arkipäivän pituisen isyysvapaansa ajankohdan äitiys- ja vanhempainrahakaudella (enintään 4 erässä).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulo rajojen tarkkuustason ja etuus oikeuden säilyttämisestä.
- 1.4.2002 alkaen ns. työedellytystä vailla olevat saivat oikeuden vähimmäismääräiseen sairauspäivärahaan työkyvyttömyyden kestänyt yhdenjaksoisesti 55 kalenteripäivää. Päiväraha on tällöin aina vähimmäismääräinen (10,09 €/pv).
- Tarveharkintaisen sairauspäivärahan korvasi vähimmäismääräinen päiväraha, jota tulotonkin henkilö nyt saa työkyvyttömyyden kestänyt 55 päivää. Jos työkyvyttömyyden alkaessa on ilmeistä, että työkyvyttömyys kestää vähintään 300 päivärahopäivää, henkilöllä on oikeus päivärahaan heti omavastuuajan jälkeen (sairastumispäivä ja 9 seuraavaa arkipäivää).
- 1.4.2002 muutettiin säännöksiä, jotka koskevat sairauspäivärahan määräytymistä työkyvyttömyyttä edeltäneen etuuden perusteella. Aika, jona etuuden kat-

ning och sjukdagpenning utges inte samtidigt. Sjukdagpenningen och föräldradagpenningen till rehabiliteringsklienter är minst lika stor som rehabiliteringspenningen (eventuella tillägg till rehabiliteringspenningen undantagna), om mottagaren haft rehabiliteringspenning under de närmast föregående 6 månaderna. Sjukdagpenningen till arbetslösa utgör 86 % av den arbetslöshetsförmån som utbetalades under månaden före arbetsoförmågan. (Tidigare krävdes det att den arbetslöse vid arbetsoförmågans början hade en arbetslöshetsförmån.) Värnpliktiga får inte längre sjukdagpenning.

1997

- 1.1.1997 blev åldersgränsen för adoptivbarn som ger rätt till föräldrapenning 7 år (tidigare 6 år). Föräldrapenningperioden för adoptivföräldrar förlängdes från 100 till 180 vardagar. Adoptivfadern fick rätt till 6 dagars faderskapspenning.
- 1.1.1997 förlängdes föräldrapenningperioden vid flerbarnsfödelse med 60 vardagar per barn från och med det andra barnet. Ändringen gäller även adoptivföräldrar.
- Sedan 1.1.1997 kan faderskapsledigheten om 6–12 vardagar, som tidigare skulle tas ut i samband med förlossningen, tas ut när som helst under moderskapspenningperioden. Faderskapsledigheten om 6 dagar vid valbar tidpunkt under moderskaps- och föräldrapenningperioden behöver inte längre tas ut i en följd.

2001

- Under en övergångsperiod, 1.7.2001–31.12.2003, kunde inkomster som avses i lagarna om företagarpension på vissa villkor användas som grund vid beräkningen av dagpenning för företagare. Sedan början av 2004 används endast dessa inkomster som dagpenninggrund.
- Sedan 1.10.2001 kan fadern fritt välja tidpunkt för faderskapsledigheten, som uppgår till totalt 18 dagar och får tas ut i högst 4 omgångar under moderskaps- och föräldrapenningperioden.

2002

- 1.1.2002 infördes belopp i euro i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- 1.4.2002 fick personer som inte uppfyller det s.k. arbetsvillkoret rätt till minimisjukdagpenning (10,09 €/dag) vid arbetsoförmåga som varat 55 dagar i en följd.
- Den prövningsbaserade sjukdagpenningen ersattes av minimidagpenningen, som även personer utan inkomster nu kan få efter 55 dagars arbetsoförmåga. Om det vid arbetsoförmågans början är uppenbart att den kommer att vara minst 300 dagpenningdagar har man rätt till dagpenning genast efter karenstiden (insjuknandedagen och de 9 därpå följande vardagarna).
- 1.4.2002 ändrades bestämmelserna om fastställande av sjukdagpenningen på basis av den förmån som föregått arbetsoförmågan. Den tid under vilken en förmån

sotaan edeltäneen työkyvyttömyyttä (ns. suoja-aika), piteni työttömänä olleella ja opiskelijalla yhdestä kuu-kaudesta neljään. Opiskelijan sairauspäiväraha nousi opinto- ja aikuisopintorahan tasolle (aiemmin 86 % edeltäneestä etuudesta). Etuuksia, joiden suuruisena sairauspäiväraha voidaan maksaa, lisättiin: työllistämistuki työelämävalmennukseen ja työeläkelakien kuntoutusraha. Opiskelijoiden ja kuntoutuksessa olleiden osalta em. muutokset koskevat myös vanhempainpäivärahaa.

2003

- 1.1.2003 alkaen vanhempainpäiväraha ja erityishoit-raha ovat voineet määräytyä niitä edeltäneiden työttö-myysturvaetuuksien perusteella.
- 1.1.2003 alkaen työnantaja on voinut hakea lomakus-tannuskorvauksen kerralla vanhempainpäivärahakau-den päätyttyä (ennen kultakin lomanmääräytymisvuodelta).
- 1.1.2003 alkaen isä, joka on vanhempainrahalla van-hempainpäivärahakauden viimeiset 12 arkipäivää, on ollut oikeutettu ylimääräiseen 12 arkipäivän pituiseen isyysrahaan vanhempainpäivärahakauden päätyttyä (ns. lisäpäivät tai bonusvapaa).
- Jos äitiysrahakausi alkoi 1.1.2003 tai myöhemmin, äiti ja isä ovat voineet jakaa oikeutensa vanhempain-rahaan siten, että heillä on samanaikaisesti oikeus osittaiseen vanhempainrahaan. Osittaisen vanhem-painrahan saaminen edellyttää, että vanhemmat hoi-tavat lasta itse. Osittainen vanhempainraha on puolet siitä määrästä, jonka äiti tai isä muutoin saisi.
- 1.1.2003 alkaen perhe, johon syntyy samalla kertaa useampi kuin yksi lapsi, on voinut käyttää 60 arkipäi-vän pidennyksen osittain tai kokonaan vanhempainpäi-värahakauden aikana (aiemmin vain kauden lopussa).
- 1.1.2003 alkaen äidin oikeuden päivärahaan on voi-nut siirtää lapsen isälle sairauspäivärahan omavastuu-ajan jälkeen, jos äiti on äitiysrahakaudella sairauden takia pysyvästi tai pitkäaikaisesti kykenemätön las-tansa hoitamaan.
- 1.1.2003 alkaen ns. perheen sisäisissä adoptioissa ottovanhemmalla on ollut oikeus vanhempainrahaan ottolapsen ollessa alle vuoden ikäinen.

2005

- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuksen piiriin (koskee myös sairaanhoitokorvauksia) kuulumisesta säädetään sairausvakuutuslaissa (ennen soveltamisalalaissa). Sairausvakuutettuja ovat Suomessa vakinaisesti asu-vat; vakinainen Suomessa asuminen määräytyy edel-leen soveltamisalalain mukaan. Myös Suomeen työ-s-kentelemään tuleva henkilö on sairausvakuutuksen pii-rissä tulostaan alkaen, jos työsuhte tai yritystoimin-nan harjoittaminen kestää vähintään 4 kk.

anses ha utbetalats före arbetsoförmågens början (s.k. skyddstid) förlängdes för arbetslösa och studerande från en till fyra månader. Sjukdagpenningen för stude-rande steg till studie- och vuxenstudiepenningens nivå (tidigare 86 % av den förmån som föregått arbetsoförmågan). De förmåner med vars belopp sjukdagpenning kan utges utökades med sysselsättningsstödet vid ar-betslivsträning och rehabiliteringspenningen enligt ar-betspensionslagarna. För studerande och för personer som genomgått rehabilitering gäller ovan nämnda änd-ringar även föräldradagpenningen.

2003

- Sedan 1.1.2003 kan föräldradagpenningen och speci-alvårdspenningen fastställas på basis av den arbets-löshetsförmån som föregått dem.
- Sedan 1.1.2003 kan arbetsgivaren söka hela semes-terkostnadsersättningen på en gång när föräldradag-penningperioden upphört (tidigare för varje semester-kvalifikationsår).
- Sedan 1.1.2003 har en far som uppbär föräldrapenning under de 12 sista vardagarna av föräldradagpenning-perioden dessutom rätt till faderskapspenning för 12 vardagar efter föräldradagpenningperioden (s.k. till-läggsdagar eller bonusledighet).
- Om moderskapspenningperioden börjat 1.1.2003 eller senare kan föräldrarna dela på rätten till föräldrapen-ning så att de har rätt till partiell föräldrapenning sam-tidigt. Föräldrarna ska själva sköta barnet. Den parti-ella föräldrapenningen utgör hälften av det belopp som modern eller fadern annars skulle få.
- Sedan 1.1.2003 kan en familj där flera barn fötts sam-tidigt använda förlängningen på 60 vardagar helt eller delvis under föräldradagpenningperioden (tidigare en-dast i slutet av perioden).
- Sedan 1.1.2003 kan moderns rätt till dagpenning föras över på fadern efter sjukdagpenningens självrisktid, om modern p.g.a. sjukdom är varaktigt eller långva-rigt oförmögen att vårda sitt barn under moderskaps-penningperioden.
- Sedan 1.1.2003 har adoptivföräldern vid adoption inom familjen rätt till föräldrapenning när barnet är under ett år gammalt.

2005

- Sedan 1.1.2005 ingår bestämmelserna om sjukförsäk-ringstillhörighet (gäller även sjukvårdsersättningar) i sjukförsäkringslagen (tidigare i L om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet). Sjukförsäkrade är de personer som är stadigvarande bosatta i Finland; huruvida en person är stadigvarande bosatt i Finland eller inte bestäms fortfarande enligt tillämpningslagen. Också personer som kommit till Fin-land för att arbeta omfattas av sjukförsäkringen från det att de anlänt till Finland, förutsatt att anställningen eller företagsverksamheten pågår minst 4 månader.

- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen vähimmäismäärä oli 15,20 €/pv (ennen 11,45 €/pv).
- 1.1.2005 oikeus sairauspäivärahan ulotettiin 67-vuotiaisiin (ennen 64 v). Vapaaehtoinen asepalvelu ja maahanmuuttajien erityistuki lisättiin päivärahan saannin esteisiin. Työkykyisyyssäkeen (jonka täyttyminen antaa saman sairauden perusteella uudelleen oikeuden sairauspäivärahan sairauspäivärahan enimmäisajan täyttyttyä) rinnastetaan mm. aika, jona henkilö on työttömänä työnhakijana tai osallistuu joko työttömyysturvain mukaiseen omaehtoiseen opiskeluun tai julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain tarkoitamaan toimenpiteeseen. Ensisijaisuusajaa työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen alkamisajankohdan määrittelyä varten ei enää vahvisteta, jos henkilö on täyttänyt 63 v (taustalla työeläkelainsäädännön muutokset).
- 1.1.2005 alkaen päätoiminen opiskelu ei ole enää aiheuttanut vanhempainpäivärahan maksamista vähimmäismääräisenä; näin tapahtuu vain, jos henkilö nostaa samanaikaisesti opintorahaa. Isyysrahaa saava isä ei saa edelleenkaan opiskella.
- 1.1.2005 alkaen päiväraha on jaettu päivärahaetuuden ajalta yrittäjän ja työnantajan kesken, jos henkilö on samanaikaisesti YEL/MYEL-vakuutettu yrittäjä ja palkansaaja. Aiemmin päiväraha maksettiin ensisijaisesti työnantajalle, joka maksoi palkkaa päivärahaetuuden ajalta.
- 1.1.2005 alkaen kalenterivuodella erityishoitorahan enimmäismaksuajan laskemisessa ei ole enää ollut merkitystä; sama sairaus on ainoa enimmäismaksuajan umpeutumisen kriteeri.
- 1.1.2005 jälkeen alkaneen vanhempainpäivärahakauden ajalta maksettujen vuosilomakustannusten korvaus työnantajalle on ollut aiempaa suurempi (kerrottuna 1,55:llä). Samasta ajankohdasta lukien säännökset lomakustannuskorvauksesta on sisällytetty sairausvakuutuslakiin.
- 1.1.2005 lukien sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen perusteena olevat työtulot ja tulorajat on tarkistettu työeläkejärjestelmän palkkakertoimella, jossa ansiotason muutoksen painoarvo on 80 % ja elinkustannusten 20 %. Aiemmin käytettiin työikäisten TEL-indeksiä.
- 1.10.2005 alkaen lyhytkestoisissa työsuhteissa (ns. pätäkätöissä) päiväraha on voinut määräytyä jo yhdenkin kuukauden työtulojen perusteella, jos tuloja voidaan pitää jatkuvina. Peräkkäisissä synnytyksissä vanhempainpäiväraha voi määräytyä aikaisemman vanhempainpäivärahan perusteena olleiden työtulojen mukaan, ellei edellinen lapsi ole täyttänyt 3 v ennen uuden lapsen laskettua syntymisaikaa.
- Sedan 1.1.2005 är minimibeloppet för dagpenningar enligt sjukförsäkringslagen 15,20 €/dag (tidigare 11,45 €/dag).
- 1.1.2005 utsträcktes sjukdagpenningrätten till 67-åringar (tidigare var gränsen 64 år). Frivillig militärtjänst och särskilt stöd till invandrare fogades till listan över förmåner som utgör hinder för dagpenningen. Med arbetsförhetstid (12-månadersvillkoret som, när det uppfylls, på nytt ger rätt till sjukdagpenning på grund av samma sjukdom efter det att maximitiden för sjukdagpenning gått ut) jämsställs bl.a. den tid en person är anmäld som arbetslös arbetssökande eller deltar i frivilliga studier som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller i en åtgärd enligt lagen om offentlig arbetskraftsutbildning. Primärtid fastställs inte längre för bestämning av begynnelsestidpunkten för invalidpension enligt arbetspensionslagstiftningen, om personen fyllt 63 år (beror på förändringar i arbetspensionslagarna).
- Sedan 1.1.2005 medför heltidsstudier inte längre att föräldradagpenningen betalas med minimibeloppet; så sker endast ifall den studerande samtidigt lyfter studiepenning. För pappor som lyfter faderskapspenning gäller alltså att de inte får studera.
- Sedan 1.1.2005 fördelas dagpenningen för dagpenningtiden mellan företagare och arbetsgivare om en person samtidigt är företagare försäkrad enligt FöPL/LFöPL och löntagare. Tidigare betalades dagpenningen primärt till arbetsgivaren, när denne betalade lön under dagpenningtiden.
- Sedan 1.1.2005 har kalenderåret inte längre betydelse vid beräkningen av den maximala utbetalningstiden för specialvårdspenning; avgörande för när den maximala utbetalningstiden går ut är att det är fråga om samma sjukdom.
- Ersättningen till arbetsgivare för semesterkostnader som denne haft för föräldradagpenningtid som börjat efter 1.1.2005 blev större än tidigare (multipliserad med 1,55). Bestämmelser om ersättningen för semesterkostnader infördes i sjukförsäkringslagen från samma tidpunkt.
- 1.1.2005 justerades den arbetsinkomst och de inkomstgränser som ligger till grund för dagpenningarna enligt sjukförsäkringslagen med den lönekoeficient som tillämpas inom arbetspensionssystemet och där vägningskoeficienten för förändringen i inkomstnivån utgör 80 % och vägningskoeficienten för förändringen i levnadskostnaderna 20 %. Tidigare användes APL-indexet för personer i arbetsför ålder.
- Sedan 1.10.2005 har dagpenningen när det gäller kortvariga anställningsförhållanden (s.k. snuttjobb) kunnat fastställas på basis av en månads arbetsinkomst, om inkomsten kan betraktas som kontinuerlig. Vid förlösningar som följer tätt inpå varandra kan föräldradagpenningen bestämmas enligt den arbetsinkomst som legat till grund för föregående föräldradagpenning, om det föregående barnet inte ännu fyllt 3 år före den beräknade tidpunkten för det nya barnets födelse.

2006

- 1.1.2006 sairausvakuutuksen rahoitus uudistui. Sairausvakuutus jakaantuu työtulovakuutukseen ja sairaanhoitovakuutukseen. Työtulovakuutuksen kustantavat pääasiassa työnantajat, työntekijät ja yrittäjät. Sairaanhoitovakuutuksen rahoittavat vakuutetut ja valtio.
- 1.1.2006 alkaen ulkomaan työskentelyn aikana työeläkelainsäädännön vakuutuspalkka on sairausvakuutuksen päivärahojen tuloperuste ulkomaan työstä maksetun palkan sijaan.
- 1.4.2006 alkaen YEL-vakuutetuilla yrittäjillä on ollut oikeus YEL-sairauspäivärahaan sairausvakuutuslain mukaisen sairauspäivärahan omavastuujalta lukuun ottamatta sairastumispäivää ja sitä seuraavaa kolmea arkipäivää. Sovellettiin takautuvasti jo 1.1.2006 alkaneeseen työkyvyttömyyteen.

2007

- 1.1.2007 alkaen sairauspäivärahajärjestelmä täydentyi osasairauspäivärahalla. Vähintään 60 sairauspäivärahapäivää yhtäjaksoisesti kestäneen sairauden jälkeen 16–67-vuotias työntekijä tai yrittäjä voi palata omaan työhönsä osa-aikaisesti ja saada palkan lisäksi osasairauspäivärahaa, joka on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta. Työntekijän työn ja palkan tulee vähentyä 40–60 %. Osasairauspäivärahaa maksetaan 12–72 arkipäivältä 2 vuoden aikana.
- 1.1.2007 sairausvakuutuslakiin lisättiin uusi termi, ”isäkuukausi”. Sillä tarkoitetaan 13–24 arkipäivän jaksoa, jossa isä käyttää äidin sijasta vanhempainpäivärahakauden vähintään 12 viimeistä arkipäivää ja yhdistää ne 1–12 arkipäivän pidennettyyn isyysvapaaseen. Aiemmin pidennetty isyysvapaa piti käyttää yhtenä jaksona heti vanhempainvapaan päätyttyä. Vuoden 2007 alusta alkaen isäkuukauden on voinut siirtää haluttuun ajankohtaan, kunhan se pidetään ennen kuin on kulunut 180 päivää äitiysrahaa välittömästi seuranneen vanhempainrahajakson päättymisestä. Edellytyksenä siirtämiselle on, että äiti tai isä hoitaa lasta kotona vanhempainrahakauden päättymisen ja isäkuukauden välisen ajan. Pääsääntöisesti vaaditaan, että lasta kotona hoitava vanhempi on oikeutettu kotihoidontukeen. Uudistus koskee perheitä, joilla ensimmäinen saman lapsen perusteella maksettava vanhempainpäivärahapäivä on 1.1.2007 tai sen jälkeen.
- 1.1.2007 tai sen jälkeen alkaviin työtuloperusteisiin vanhempainpäivärahoihin tuli korotuksia. Äitiysraha nousi 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 70 %:sta 90 %:iin työtulosta, äidin vanhempainraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 70 %:sta 75 %:iin työtulosta sekä isän vanhempainraha ja isäkuukauden isyysraha yhteensä 30 ensimmäisen arkipäivän ajalta 70 %:sta 75 %:iin työtulosta. Korotukset saa 45 221 euron vuosituloon saakka, jonka yltävältä osalta korotus on 32,5 %. Jos molemmat vanhemmat käyttävät vanhempainvapaata, kumpikin saa korotetun päivärahan.

2006

- 1.1.2006 förnyades finansieringen av sjukförsäkringen. Sjukförsäkringen är uppdelad i en arbetsinkomstförsäkring och en sjukvårdsförsäkring. Arbetsinkomstförsäkringen bekostas i huvudsak av arbetsgivarna, arbetstagarna och företagarna. Sjukvårdsförsäkringen finansieras av de försäkrade och staten.
- Sedan 1.1.2006 används vid utlandsarbete försäkringslönen enligt arbetspensionslagarna som inkomstgrund vid beräkning av SFL-dagpenningar i stället för lön för utlandsarbete.
- Sedan 1.4.2006 (tillämpades retroaktivt på arbetsoförmåga som uppkom 1.1.2006) har företagare som är försäkrade enligt FöPL rätt till FöPL-sjukdagpenning för karenstiden för SFL-sjukdagpenning, med undantag för insjuknandedagen och de tre följande vardagarna.

2007

- 1.1.2007 kompletterades sjukdagpenningssystemet med en partiell sjukdagpenning. Anställda eller företagare mellan 16 och 67 år kan efter sjukdom som utan avbrott varat minst 60 sjukdagpenningdagar återgå till sitt arbete på deltid och utöver sin lön få partiell sjukdagpenning som alltid är hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen. Den anställdas arbete och lön ska minska med 40–60 %. Partiell sjukdagpenning betalas för 12–72 vardagar under två års tid.
- 1.1.2007 infördes i sjukförsäkringslagen den nya termen ”pappamånad”. Med termen avses en period om 13–24 vardagar där fadern i stället för modern tar ut åtminstone de 12 sista vardagarna i föräldradagpenningperioden och kombinerar dem med en förlängd faderskapsledighet om 1–12 vardagar. Tidigare skulle den förlängda faderskapsledigheten tas ut som en sammanhängande period genast efter avslutad föräldraledighet. Sedan början av 2007 har pappamånaden fått flyttas fram till önskad tidpunkt, bara den tagits ut inom 180 dagar efter att den föräldrapenningperiod som följt omedelbart efter moderskapspenningen upphört. En förutsättning för att få flytta fram pappamånaden är att modern eller fadern sköter barnet hemma under tiden mellan föräldradagpenningperiodens slut och pappamånaden. I regel krävs att den förälder som sköter barnet hemma har rätt till hemvårdsstöd. Reformen gäller familjer för vilka den första utbetalningsdagen för föräldradagpenning på basis av samma barn är 1.1.2007 eller senare.
- 1.1.2007 eller senare inledda arbetsinkomstgrundade föräldradagpenningar höjdes. Moderskapspenningen för de 56 första vardagarna höjdes från 70 till 90 %, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna höjdes från 70 till 75 % och faderns föräldrapenning och faderskapspenningen för pappamånaden sammanlagt för de 30 första vardagarna höjdes från 70 till 75 % av arbetsinkomsten. Förhöjningarna gäller vid årsinkomster på upp till 45 221 euro, varefter förhöjningen är 32,5 %. Om båda föräldrarna tar ut föräldraledighet betalas förhöjd dagpenning till bådadera.

- 1.1.2007 ottovanhempien vanhempainrahakausi piteni 180:sta 200 arkipäivään. Vanhempainrahaan oikeutettu ottoisä sai samat oikeudet isyysrahaan ja isäkuukauteen kuin muutkin isät.
- 1.1.2007 alkaen rekisteröidyn parisuhteen osapuolella, joka ei ole lapsen biologinen vanhempi, on ollut oikeus vanhempainrahaan, mikäli parisuhde on rekisteröity ennen lapsen adoptiota tai syntymää. Rekisteröidyssä parisuhteessa olevat vanhemmat voivat sopia keskenään vanhempainrahakauden jakamisesta.
- 1.1.2007 alkaen työnantajan vanhempainvapaan ajalta maksamat vuosilomapalkat korvataan aiempaa paremmin. Vuosilomakustannuskorvaus määräytyy vuosityötulon perusteella, ei enää maksetun etuuden perusteella, ja korvauksen perustetta korotetaan kertoimella 1,26. Työnantaja saa myös äitiysrahan korotuksen ansiosta aiempaa korkeamman korvauksen maksaessaan äitiysrahakauden ajalta palkkaa äidille. Muutosta sovelletaan työnantajalle maksettavaan vuosilomakustannuskorvaukseen, jos vanhempainpäivärahaa on saman lapsen perusteella maksettu ensimmäisen kerran 1.1.2007 tai sen jälkeen.

2009

- 1.1.2009 alkaen sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen vähimmäismäärä on 22,04 €/pv (ennen 15,20 €/pv).
- 1.1.2009 alkaen tieteellistä tai taiteellista työtä harjoittavat apurahansaajat on vakuutettu MYEL:in mukaisesti, joten he voivat saada ansiosidonnaisia päivärahaetuksia.

2010

- 1.1.2010 alkaen osasairauspäivärahaa on voinut saada heti sairauspäivärahan omavastuuaian (sairastuspäivä ja yhdeksän seuraavaa arkipäivää) jälkeen. Osasairauspäivärahaa voidaan myöntää myös välittömästi sairauspäivärahan tai kuntoutusrahan jälkeen. Tietyn edellytyksin osasairauspäiväraha voidaan maksaa työnantajalle. Jos sairauspäiväraha tai osasairauspäiväraha alkaa tai jatkuu välittömästi sitä edeltäneen kuntoutusrahan jälkeen, ne voidaan myöntää ilman omavastuuaikaa.
- 1.1.2010 alkaen sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan perusteena olevasta työtulosta on vähennetty 60 % työntekijän työeläkevakuutusmaksun, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun ja sairausvakuutuksen päivärahamaksun yhteismäärästä. Vuonna 2010 vähennys oli 3,5 %.
- 1.8.2010 alkaen sairauspäiväraha on ollut ensisijainen opintotukeen nähden. Opintotukea voidaan nostaa siihen saakka, kun opiskelija saa päätöksen sairauspäivärahan myöntämisestä. Laki koskee opiskelijoita, joiden työkyvyttömyys on alkanut 1.8.2010 tai sen jälkeen.
- 1.1.2010 tai sen jälkeen alkaneita vanhempainpäivärahakausia koskevan muutoksen mukaan isäkuukausi piteni kahdella viikolla siten, että isyysrahapäivien määrää pidennettiin 24 päivään. Isäkuukauden enimmäispituudeksi tuli näin 36 arkipäivää.

- 1.1.2007 förlängdes föräldrapenningperioden för adoptivföräldrar från 180 till 200 vardagar. Adoptivfäder med rätt till föräldrapenning fick samma rätt till faderskapspenning och pappamånad som andra fäder.
- Sedan 1.1.2007 har den part i ett registrerat partnerskap som inte är barnets biologiska förälder rätt till föräldrapenning om partnerskapet registrerats före barnets adoption eller födelse. Föräldrarna i ett registrerat partnerskap kan sinsemellan komma överens om fördelningen av föräldrapenningperioden.
- Sedan 1.1.2007 ersätts de semesterlöner som arbetsgivaren betalar under föräldraledighet bättre än tidigare. Ersättningen för semesterkostnader bestäms på basis av årsarbetsinkomsten och inte längre på basis av den utbetalda förmånen. Dessutom höjs grunden för ersättningen med koefficienten 1,26. Arbetsgivaren får till följd av förhöjningen av moderskapspenningen en större ersättning än tidigare för lön som betalts till modern under moderskapspenningperioden. Förändringen tillämpas på semesterkostnadsersättningar i fall där föräldradagpenning betalts för samma barn för första gången 1.1.2007 eller senare.

2009

- Sedan 1.1.2009 är minimibeloppet för dagpenningarna enligt sjukförsäkringslagen 22,04 €/dag (tidigare 15,20 €/dag).
- Sedan 1.1.2009 är stipendiater som utför vetenskapligt eller konstnärligt arbete försäkrade enligt LFöPL och således berättigade till inkomstrelaterade dagpenningförmåner.

2010

- Sedan 1.1.2010 kan partiell sjukdagpenning beviljas direkt efter karenstiden för sjukdagpenning (insjuknandedagen och de nio därpå följande vardagarna). Partiell sjukdagpenning kan också beviljas direkt efter sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning. Partiell sjukdagpenning kan under vissa förutsättningar betalas till arbetsgivaren. Sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning som börjar eller fortsätter omedelbart efter rehabiliteringspenning kan beviljas utan karenstid.
- Sedan 1.1.2010 minskas den arbetsinkomst som ligger till grund för sjukdagpenningen enligt sjukförsäkringslagen med 60 % av det sammanlagda beloppet av arbetstagarens arbetspensionsavgift, löntagarens arbetslöshetsförsäkringsavgift och sjukförsäkringsdagpenningpremie. Avdraget var 3,5 % år 2010.
- Sedan 1.8.2010 är sjukdagpenningen primär i förhållande till studiestödet. Studiestöd kan lyftas tills den studerande får ett beslut om beviljande av sjukdagpenning. Lagen gäller studerande som blivit arbetsoförmögna 1.8.2010 eller senare.
- Enligt den ändring som gällde föräldradagpenningperioder som inleddes 1.1.2010 eller senare förlängdes pappamånaden med två veckor så att antalet dagar med faderskapspenning utökades till 24 dagar. Pappamånaden kan följaktligen omfatta högst 36 vardagar.

- 1.8.2010 alkaen työnantajalle on maksettu päivärahaetus siltä osin kuin työnantaja on maksanut vakuutetulle palkkaa työkyvyttömyysajalta työsuhteen perusteella ja työkyvyttömyys johtuu elin-, kudos- tai solusiirtoa varten tehdystä luovutuksesta.

2011

- 1.1.2011 sairausvakuutuslakia muutettiin siten, että yrittäjät ja tieteellistä tutkimusta tekevät tai taiteellista toimintaa harjoittavat apurahansaajat, joilla on työkyvyttömyyden alkaessa voimassa samanaikaisesti sekä maatalousyrittäjän että yrittäjän eläkevakuutus, saavat sairausvakuutuslain omavastuunajan päivärahaa samanaikaisesti molempien eläkevakuutusten perusteella.
- 1.1.2011 sairausvakuutuslakia tarkennettiin siten, että työmarkkinatuen korotusosia ei huomioida etuuden määrässä, kun päiväraha lasketaan työttömyys-etuuden perusteella.
- 1.3.2011 alkaen sairausvakuutuksen vähimmäismääräiset sairaus- ja vanhempainpäivärahat sekä erityishoitoraha on sidottu kuluttajahintojen muutosta vastaavaan kansaneläkeindeksiin. Vähimmäismääräinen päiväraha on 22,13 euroa 1.3.2011 alkaen.
- 1.7.2011 sairausvakuutuslakia muutettiin niin, että sairauspäivärahan enimmäisajan jälkeen työhön palanneelle henkilölle voidaan sairauden uusiutuessa maksaa sairauspäivärahaa omavastuunajan jälkeen korkeintaan 50 arkipäivää. Edellytyksenä on, että hän on ollut enimmäisajan jälkeen työssä vähintään 30 päivää.
- 1.7.2011 alkaen takautuvasti päivärahan kanssa samalle ajalle myönnetty kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke ei ole poistanut oikeutta sairauspäivärahaan, vaan eläke vähennetään sairauspäivärahasta.

2012

- 1.6.2012 alkaen sairauspäivärahan maksaminen 90 arkipäivän jälkeen on edellyttänyt työterveyslääkärin lausuntoa jäljellä olevasta työkyvystä ja työssä jatkamisesta mahdollisuuksista. Muutos koskee vain työntekijöitä.
- 1.6.2012 alkaen sairauspäivärahaa on pitänyt hakea kahden kuukauden kuluessa työkyvyttömyyden alkamisesta ja osasairauspäivärahaa kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta alkaen sitä halutaan saada. Muiden päivärahaetuksien hakijat säilyvät ennallaan.

2013

- 1.1.2013 alkaen isyysvapaa ja isyysrahan maksaminen muuttuivat. Uudistus koskee niitä perheitä, joissa äitiysraha tai adoptioerheissä vanhempainraha on alkanut 1.1.2013 jälkeen. Uudistuksen myötä isäkuukausi poistui. Isyysrahakuusi on yhteensä enintään 54 arkipäivää eli noin 9 viikkoa. Isä voi vatedeskin pitää enintään 18 isyysrahapäivää samaan aikaan kuin äiti saa äitiys- tai vanhempainrahaa. Loput tai halutessaan kaikki isyysrahapäivät isä voi pitää äitiys- ja vanhempainrahakauden jälkeen siihen saakka kunnes lapsi täyttää 2 vuotta.

- Sedan 1.8.2010 betalas dagpenningförmån till arbetsgivaren till den del som arbetsgivaren har betalat lön på grund av anställningsförhållande till en försäkrad för tid med arbetsoförmåga och arbetsoförmågan beror på organ-, vävnads- eller celldonation.

2011

- 1.1.2011 ändrades sjukförsäkringslagen så att företagare och stipendiater som bedriver vetenskaplig forskning eller idkar konstnärlig verksamhet och som då arbetsoförmågan inträder har gällande pensionsförsäkring både för lantbruksföretagare och för företagare, får dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen samtidigt med stöd av båda pensionsförsäkringarna.
- 1.1.2011 preciserades sjukförsäkringslagen så att förhöjningsdelarna till arbetsmarknadsstödet inte beaktas i förmånsbeloppet när dagpenningen beräknas med stöd av arbetslöshetsförmån.
- Sedan 1.3.2011 är minimibeloppet av sjuk- och föräldradagpenningarna samt specialvårdspenningen bundna till folkpensionsindex som motsvarar förändringen i konsumentpriserna. Minimidagpenningen är 22,13 euro fr.o.m. 1.3.2011.
- 1.7.2011 ändrades sjukförsäkringslagen så att en person som återgår till arbetet efter maximitiden med sjukdagpenning vid återfall kan få sjukdagpenning efter självrisktiden under högst 50 vardagar. Detta förutsätter att personen har arbetat minst 30 dagar efter maximitiden.
- Sedan 1.7.2011 hindrar sjukpension enligt folkpensionslagen som retroaktivt beviljats för samma tid som dagpenningen inte rätten till sjukdagpenning, utan pensionen dras av från sjukdagpenningen.

2012

- Sedan 1.6.2012 förutsätter utbetalning av sjukdagpenningen efter att den betalas för 90 vardagar ett uttalande från företagsläkare om arbetstagarens återstående arbetsförmåga och möjligheter att fortsätta arbeta. Ändringen gäller endast arbetstagare.
- Sedan 1.6.2012 måste man ansöka om sjukdagpenning inom två månader från det att arbetsoförmågan börjat och partiell sjukdagpenning inom två månader från den dag fr.o.m. vilken man önskar få dagpenningen. Ansökningstiderna för övriga dagpenningförmåner förblir oförändrade.

2013

- 1.1.2013 ändrades villkoren för faderskapsledighet och utbetalning av faderskapspenning. Ändringarna gäller de familjer där moderskapspenningen eller, i fråga om adoptivfamiljer, föräldrapenningen har börjat efter 1.1.2013. Samtidigt slopades pappamånaden. En faderskapspenningperiod omfattar totalt högst 54 vardagar, dvs. ca 9 veckor. Fadern får fortfarande ta ut högst 18 faderskapspenningdagar samtidigt som modern får moderskaps- eller föräldrapenning. Fadern får ta ut de resterande faderskapspenningdagarna, eller samtliga dagar om han så vill, efter moderskaps- och föräldrapenningperioden ända tills barnet fyller 2 år.

2014

- 1.1.2014 alkaen osasairauspäivärahan maksamisen enimmäisaika piteni 72 arkipäivästä 120 arkipäivään. Osasairauspäivärahaa voi saada myös, jos on useampi osa-aikatyö, sillä edellytyksellä, että osa-aikatoiden yhteenlaskettu työaika on vähintään 35 tuntia viikossa.

2015

- 1.1.2015 alkaen erityishoitorahaa voidaan maksaa vanhemmalle, jonka lapsi kokeilee kouluun tai päivähoitoon paluuta mukautetusti. Kokeilun tulee perustua hoitavan lääkärin arvioon ja sen pitää edellyttää vanhemman varallaoloa kotona. Tämä koskee tilanteita, joissa lapsi ei voi vaikean sairauden hoidon vuoksi palata suoraan täysipainoisesti päivähoitoon tai kouluun.
- 1.1.2015 alkaen isälle voidaan maksaa vanhempainrahaa työ- ja opiskelualjalta, jolloin vanhempainraha maksetaan työskentely- ja opiskelupäiviltä vähimmäismääräisenä. Äidin tai isän pitämän vanhempainraha-jakson vähimmäispituus poistui.
- 1.1.2015 alkaen päätoiminen opiskelija voi ryhtyä vähäisessä määrin opiskelemaan sairauspäiväraha-kauden aikana. Vähäisellä määrällä tarkoitetaan opiskelua, joka on määrältään enintään 40 % ohjeellisesta lukukauden tai lukuvuoden tavoitteesta. Muutoksen tarkoitus on varmistaa opintojen edistyminen ja ehkäistä keskeyttämisriskiä.

3. Sairaanhoitokorvaukset

Vuotta 1996 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

1996

- 1.1.1996 alennettiin korvaus hammaslääkärin palkkiosta, joka koskee v. 1956 tai myöhemmin syntyneiden suun ja hampaiden tutkimusta ja ehkäisevää hoitoa, 90 prosentista 75 prosenttiin.

1997

- 1.10.1997 alkaen v. 1955 ja sitä ennen syntyneille korvattiin enintään joka kolmas kalenterivuosi hammaslääkärin tekemä tutkimus ja ehkäisevä hoito (75 % palkkiosta tai taksan mukaisesta määrästä). Laki oli voimassa 31.12.1999 saakka.

1998

- 1.1.1998 alkaen lääke on voitu määrätä erityiskorvattavaksi vasta sen oltua peruskorvattuna vähintään 2 vuotta.
- 1.5.1998 alkaen rintamaveteraanit ovat saaneet korvusta (50 %) myös protetiikan teknisestä työstä.

1999

- 1.1./1.4.1999 alkaen eräiden merkittävien ja kalliiden lääkkeiden tarpeellisuus on pitänyt osoittaa potilaskohtaisesti erilliselvityksellä ennen sairausvakuutuksen peruskorvauksen maksamista.

2014

- 1.1.2014 förlängdes den maximala tiden för utbetalning av partiell sjukdagpenning från 72 vardagar till 120. Partiell sjukdagpenning kan man få också när man har flera deltidsarbeten, förutsatt att den sammanlagda arbetstiden med deltidsarbeten är minst 35 timmar per vecka.

2015

- Från 1.1.2015 kan specialvårdspenning betalas till en förälder vars barn prövar på att återgå till skola eller dagvård anpassat. Försöket ska grunda sig på en bedömning av den behandlande läkaren och förutsätta att en förälder är i beredskap hemma. Detta gäller situationer där barnet på grund av behandlingen av en svår sjukdom inte kan återgå till dagvård eller skola direkt och fullvärdigt.
- Från 1.1.2015 kan föräldrapenning betalas till fadern för tid i arbete och studier så att den betalas till minimibeloppet för arbets- och studiedagarna. Minimilängden på föräldrapenningperiod som modern eller fadern tar ut slopades.
- Från 1.1.2015 kan en heltidsstuderande börja studera i liten skala under sjukdagpenningsperioden. Med studier i liten skala avses studier som till sin omfattning utgör högst 40 % av den normativa målsatta studieframgången per termin eller per läsår. Syftet med ändringen är att säkerställa studieframgången och förebygga risken för avbrott.

3. Sjukvårdsersättningar

För ändringar före 1996, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

1996

- 1.1.1996 sjönk ersättningen för tandläkararvoden som gäller undersökning och förebyggande behandling av mun och tänder för personer födda 1956 eller senare från 90 till 75 %.

1997

- 1.10.1997 började personer födda 1955 eller tidigare få ersättning högst vart tredje kalenderår för undersökning och förebyggande behandling utförd av tandläkare (75 % av arvoden eller av taxebeloppet). Lagen var i kraft till 31.12.1999.

1998

- Sedan 1.1.1998 kan ett läkemedel berättiga till specialersättning först när det varit grundersättningsgillt i minst två år.
- Sedan 1.5.1998 får frontveteraner ersättning (50 %) även för tekniskt protetikarbete.

1999

- Sedan 1.1/1.4.1999 måste patientens behov av vissa betydelsefulla och dyra läkemedel påvisas med en särskild utredning innan grundersättning från sjukförsäkringen utges.

**b. Sairaanhoidokorvausten euromääräiset omavastuut vuodesta 1995
Sjukvårdsersättningarnas självriskbelopp fr.o.m. år 1995**

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Omavastuu, € – Självriskandel, €							
	Lääkkeet – Läkemedel				Tutkimus ja hoito Under- sökning och behandling	Matkat – Resor		
	Ostokertakohmainen Per inköp		Lääkekohtainen Per läkemedel	Vuotuinen Årlig		Lääkekohtainen Per läkemedel	Matka- kohtainen Per resa	Vuotuinen Årlig
	Perus- korvaus Grund- ersättning	Alempi erityis- korvaus Lägre special- ersättning	Ylempi erityis- korvaus Högre special- ersättning	Lisäkorvaus Tilläggsersättning			Lisäkorvaus Tilläggs- ersättning	
1.1.1995	8,41	4,20	4,20	531,14	•	11,77	7,57	151,37
1.1.1996	8,41	4,20	4,20	532,52	•	11,77	7,57	151,37
1.1.1997	8,41	4,20	4,20	535,64	•	11,77	7,57	151,37
1.1.1998	8,41	4,20	4,20	545,00	•	11,77	7,57	151,37
1.1.1999	8,41	4,20	4,20	552,13	•	11,77	7,57	151,37
1.1.2000	8,41	4,20	4,20	558,37	•	11,77	7,57	151,37
1.1.2001	8,41	4,20	4,20	580,20	•	13,46	9,25	157,26
1.1.2002	8,41	4,20	4,20	594,02	•	13,46	9,25	157,26
1.1.2003	10,0	5,0	5,0	601,15	•	13,46	9,25	157,26
1.1.2004	10,0	5,0	5,0	604,72	•	13,46	9,25	157,26
1.1.2005	10,0	5,0	5,0	606,95	•	13,46	9,25	157,25
1.1.2006	•	•	3,0	616,72	1,5	13,46	9,25	157,25
1.1.2007	•	•	3,0	627,47	1,5	13,46	9,25	157,25
1.1.2008	•	•	3,0	643,14	1,5	13,46	9,25	157,25
1.1.2009	•	•	3,0	672,70	1,5	13,46	9,25	157,25
1.1.2011	•	•	3,0	675,39	1,5	13,46	9,25	157,25
1.1.2012	•	•	3,0	700,92	1,5	13,46	9,25	157,25
1.1.2013	•	•	3,0	670,00	1,5	–	14,25	242,25
1.1.2014	•	•	3,0	610,00	1,5	–	14,25	242,25
1.1.2015	•	•	3,0	612,62	1,5	–	16,00 ¹⁾	272,00

¹⁾ Taksimatkoissa on kaksi omavastuuta. Omavastuu on 16 euroa, kun taksi tilataan alueellisesti keskitetystä tilausnumerosta, ja 32 euroa, kun taksi tilataan muualta kuin keskitetystä tilausnumerosta.
Det finns två olika slag av självrisk vid taxiresor. Självrisken är 16 euro när taxin beställs från det regionalt centraliserade beställningsnumret och 32 euro när taxin beställs från något annat ställe än det centraliserade numret.

2000

- 1.1.2000 alkaen jatkettiin vuodella hammashoidon korvaamista entiseen tapaan v. 1955 ja sitä ennen syntyneille.
- 1.3.2000 alkaen miinanraivaustehtäviin vuosina 1945–1952 osallistuneille oikeus rintamaveteraanien hammashuoltoon.

2001

- 1.1.2001 alkaen korvaus yksityishammaslääkärin suorittamasta tutkimuksesta ja hoidosta on 60 % vahvistettujen taksojen mukaisista määristä. 1956 ja sen jälkeen syntyneiden korvaus hampaiden tarkastuksesta pieneni 75 %:sta; rintamaveteraanien korvaukset säilyivät ennallaan. Hampaiden tarkastus korvataan enää kerran vuodessa.
- 1.4.2001 alkaen sairausvakuutuksen korvaama yksityinen hammashuolto ulottuu 1946 ja sen jälkeen syntyneisiin.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä.
- 1.12.2002 alkaen koko väestö on ollut sairausvakuutuksen hammashuollon piirissä.

2000

- 1.1.2000 förlängdes rätten till tandvårdsersättning med ett år för personer födda 1955 eller tidigare.
- 1.3.2000 fick deltagare i minröjning 1945–1952 rätt till tandvård för frontveteraner.

2001

- Sedan 1.1.2001 är ersättningen för undersökning och behandling som utförts av privat tandläkare 60 % av de taxeenliga beloppen. Ersättningen till personer födda 1956 eller senare för undersökning av tänderna sjönk från tidigare 75 %; ersättningarna till frontveteraner bibehölls oförändrade. Undersökning av tänder ersätts endast en gång per år.
- 1.4.2001 utsträcktes sjukförsäkringsersättningen för privat tandvård till personer födda 1946 och senare.

2002

- 1.1.2002 infördes belopp i euro i samtliga bestämmelser. Avrundningar av talen kunde medföra vissa förändringar i beloppen.
- 1.12.2002 blev hela befolkningen berättigad till tandvårdsersättningar från sjukförsäkringen.

2003

- 1.4.2003 alkaen apteekit ovat vaihtaneet lääkärin tai hammaslääkärin määräämän lääkevalmisteen halvimpaan tai siitä hinnaltaan vain vähän poikkeavaan Lääkelaitoksen luettelon mukaiseen vaihtokelpoiseen valmisteeseen. Vaihtoa ei saa tehdä, jos lääkkeen määrääjä tai ostaja kieltää vaihdon.

2004

- 1.1.2004 alkaen valtioneuvosto päättää edelleen erityiskorvaukseen oikeuttavista sairauksista. Lääkevalmisteen erityiskorvattavuuden ratkaisee hakemuksesta lääkkeiden hintalautakunta. Lääkkeiden erityiskorvattavuus ratkaistaan lisäksi nyt valmistee- eikä lääkeaineikohtaisesti kuten ennen.

2005

- 1.1.2005 voimaan tullessa uudessa sairausvakuutuslaissa selkiytettiin sairaanhoitokorvausten suhdetta julkiseen terveydenhuoltoon.
- 1.1.2005 alkaen ulkomailla annettu hoito tai tehty tutkimus on ollut korvattavaa, kun hoito tai tutkimus on annettu tai tehty EU-jäsenvaltiossa tai valtiossa, jossa sovelletaan EY-lainsäädäntöä. Oikeus sairaanhoitokorvaukseen on myös henkilöllä, joka omatoimisesti hakeutuu hoitoon toiseen jäsenvaltioon.
- 1.1.2005 yhdistettiin ja yhtenäistettiin sairausvakuutuslain ja Kelan järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain matkakustannusten omavastuut. Kummankin lain mukaan korvattavan matkan omavastuu on 9,25 €/yhdensuuntainen matka ja yhteinen vuotuinen omavastuu on 157,25 €. Molempien lakien mukaiset matkakorvaukset hoidetaan sairausvakuutusjärjestelmän kautta.
- 1.1.2005 merkittävien ja kalliiden lääkkeiden nimitys muuttui erityisperustein korvattaviksi lääkkeiksi.
- 1.1.2005 alkaen lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioiden sekä tutkimuksen ja hoidon taksojen perusteista on päättänyt valtioneuvosto (ennen sosiaali- ja terveysministeriö). Erityiskulkuneuvojen korvausperusteet vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö tai liikenne- ja viestintäministeriö kulkuneuvosta riippuen.
- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuslaissa on määritelty, mitä sairausvakuutuskorvauksen edellyttämällä halvimmalla matkustustavalla tarkoitetaan. Halvin tapa on julkinen liikenne ja siihen ketjuttamalla yhdistetty eri liikennevälineillä tehty matka. Henkilöllä on edelleen oikeus käyttää erityisajoneuvoa, jos hänen sairautensa tai vammansa taikka liikenneolosuhteet sitä edellyttävät.
- 1.1.2005 alkaen lääkärin määräämää tutkimusta ja hoitoa on korvattu enintään 15 hoitokerralta vuoden aikana (aikaisemmin enintään 15 hoitokerralta 3 kuukauden aikana).

2003

- Sedan 1.4.2003 har apoteken bytt ut läkemedelspreparat som läkare eller tandläkare förskrivit mot det enligt Läkemedelsverkets förteckning billigaste utbytbara preparatet eller ett utbytbart preparat vars pris avviker bara litet från det billigaste preparatets pris. Läkemedel får inte bytas ut om kunden eller den som förskrivit det motsätter sig utbyte.

2004

- Sedan 1.1.2004 beslutar statsrådet fortsättningsvis om sjukdomar som berättigar till specialersättning. Huruvida ett läkemedelspreparat är specialersättningsgillt avgör läkemedelsprinsnämnden på basis av ansökan. Rätten till specialersättning avgörs numera utifrån preparatet, och inte såsom tidigare enligt läkemedelssubstansen.

2005

- I den nya sjukförsäkringslagen, som trädde i kraft 1.1.2005, klarlades sjukvårdsersättningarnas förhållande till den offentliga hälso- och sjukvården.
- Sedan 1.1.2005 berättigar utomlands given vård eller utförd undersökning till ersättning om den givits eller utförts i en EU-medlemsstat eller i en stat där EG-lagstiftning tillämpas. Även personer som på eget initiativ söker vård i en annan medlemsstat har rätt till sjukvårdsersättning.
- 1.1.2005 sammanslogs och förenhetligades självriskerna för resekostnader i sjukförsäkringslagen och lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Enligt vardera lagen är självriskandelen för ersättningsgilla resor 9,25 € för en enkelresa. Den sammanlagda årliga självriskandelen är 157,25 €. Resekostnadsersättningarna enligt dessa lagar handläggs inom sjukförsäkringssystemet.
- 1.1.2005 ändrades benämningen betydelsefulla och dyra läkemedel till läkemedel som ska ersättas på särskilda grunder.
- Sedan 1.1.2005 beslutar statsrådet om grunderna för läkar- och tandläkararvoden samt taxorna för undersökning och behandling (tidigare var det social- och hälsovårdsministeriet). Ersättningsgrunderna för speciella färdmedel fastställs av social- och hälsovårdsministeriet eller kommunikationsministeriet beroende på färdmedlet.
- 1.1.2005 infördes i sjukförsäkringslagen en definition på vad som avses med förmånligaste färd sätt, som är en förutsättning för att sjukförsäkringsersättning ska betalas. Det förmånligaste färd sättet innebär anlitande av kollektivtrafik och resor med olika trafikmedel som kombineras med kollektivtrafiken genom sammanlänkning. En person har alltså rätt att anlita specialfordon, om hans sjukdom eller handikapp eller trafikförhållandena förutsätter detta.
- Sedan 1.1.2005 betalas ersättning för läkarordinerad undersökning och vård för högst 15 undersöknings- och vårdtillfällen under ett år (tidigare högst 15 gånger under 3 månader).

2006

- 1.1.2006 lääkekorvausjärjestelmä uusittiin. Korvaus määritellään prosenttiosuutena lääkkeen hinnasta. Ostokertakohtaiset euromääräiset omavastuut poistuivat. Lääkekorvauksia maksetaan edelleen kolmessa ryhmässä: peruskorvaus, alempi erityiskorvaus ja ylempi erityiskorvaus. Lisäksi säilyi vuotuinen lisäkorvaus.

Peruskorvaus	42 % lääkkeen hinnasta (ei enää ostokertakohtaisen omavastuun ylittävältä osalta)
Alempi erityiskorvaus	72 % lääkkeen hinnasta (ei enää ostokertakohtaisen omavastuun ylittävältä osalta)
Ylempi erityiskorvaus	100 %, mutta kustakin lääkkeestä peritään euromääräinen omavastuu (3 €)
Lisäkorvaus	100 %, mutta kustakin lääkkeestä peritään euromääräinen omavastuu (1,50 €)

Korvaus maksetaan samalla kertaa ostetusta enintään 3 kk:n hoitoaikaa vastaavasta lääkemäärästä. Korvauksen saaminen edellyttää, että lääkkeiden hintalautakunta on vahvistanut lääkkeen korvattavuuden ja kohtuullisen tukkuhinnan.

Apteekki voi toimittaa potilaan lääkkeet kerta-annoksiksi jaoteltuina. Annosjakelupalkkio korvataan 75 v täyttäneelle henkilölle, jos hänellä on annosjakelun alkaessa vähintään 6 annosjakeluun soveltuvaa korvattavaa lääkettä. Palkkiosta (enintään 2 €/vko) korvataan 42 % (kolmivuotinen kokeilu).

Erytisperustein korvattavien lääkkeiden nimitys muuttui rajoitetusti korvattaviksi lääkkeiksi.

- 1.1.2006 lääkkeiden hintalautakunta alensi korvattavien lääkevalmisteiden vahvistettuja tukkuhintoja (5 %). Jos myyntiluvan haltija ei hyväksy alennusta, se voi irtisanoa valmisteensa korvausjärjestelmän piiristä.

2007

- 1.1.2007 sairausvakuutuslakiin lisättiin säännökset korvauksen maksamisesta suoraan palvelujen tuottajalle silloin, kun tämä on perinyt asiakkaalta hinnan, josta sairausvakuutuskorvaus on jo vähennetty. Vastaava suorakorvausmenettely on ollut apteekeilla voimassa vuodesta 1970. Muutoksen jälkeen myös muut terveydenhuollon palvelujen tuottajat voivat luopua kirjallisista valtakirjoista. Kela ei enää lähetä kirjallista päätöstä suorakorvauksesta, ellei vakuutettu sitä erikseen pyydä.

2008

- 1.1.2008 alkaen Kela on korvannut kunnille terveyskeskuksissa ja sairaaloissa EY-lainsäädännön tai muun sosiaaliturvasopimuksen perusteella annetun sairaanhoidon kustannukset, kun hoito on annettu muualla

2006

- 1.1.2006 reviderades systemet med läkemedelsersättningar. Ersättningen beräknas som en procentuell andel av läkemedlets pris. Självriskebeloppen per inköpslopad. Läkemedel ersätts fortfarande enligt tre kategorier: grund ersättning, lägre specialersättning och högre specialersättning. Också den årliga tilläggsersättningen kvarstod.

Grund ersättning	42 % av läkemedlets pris (inte längre av det belopp som överstiger självrisken per inköpsstillfälle)
Lägre specialersättning	72 % av läkemedlets pris (inte längre av det belopp som överstiger självrisken per inköpsstillfälle)
Högre specialersättning	100 %, men för varje läkemedel uppbärs ett självriskebelopp (3 €)
Tilläggsersättning	100 %, men för varje läkemedel uppbärs ett självriskebelopp (1,50 €)

Ersättningen betalas för en sådan läkemedelsmängd som köps på en och samma gång och som motsvarar högst 3 månaders behandling. För att ersättning ska kunna betalas krävs att läkemedelsprisenämnden har fastställt ersättningsgiltighet och ett skäligt partipris för läkemedlet.

Apoteket kan expediera kundens läkemedel uppdelade i engångsdoser. Arvodet för dosdispensering ersätts för en person som fyllt 75 år om han eller hon använder minst 6 ersättningsgilla läkemedel som lämpar sig för dosdispensering när dosdispenseringen börjar. Av arvodet (högst 2 €/vecka) ersätts 42 % (treårigt försök).

Benämningen "läkemedel som ska ersättas på särskilda grunder" ändrades till "läkemedel som omfattas av begränsad ersättning".

- 1.1.2006 sänkte läkemedelsprisenämnden de fastställda partipriserna på ersättningsgilla läkemedelspreparat (5 %). Innehavare av försäljningstillstånd som inte godkänner sänkningen kan dra bort sina preparat ur ersättningssystemet.

2007

- 1.1.2007 infördes i sjukförsäkringslagen bestämmelser om betalning av ersättning direkt till serviceproducenten när denne av kunden uppburit ett pris som redan minskats med sjukförsäkringsersättningen. Ett liknande direkt ersättningsförfarande har funnits på apoteken sedan 1970. Efter förändringen kan också andra producenter av hälsovårdstjänster avstå från skriftliga fullmakter. FPA skickar inte längre ut skriftliga beslut om direkt ersättning om inte den försäkrade separat begär ett sådant.

2008

- Sedan 1.1.2008 ersätter FPA kommunerna för kostnader för sjukvård som med stöd av EG-lagstiftningen eller en överenskommelse om social trygghet getts på hälsovårdscentraler och sjukhus till personer som är

kuin Suomessa vakuutetuille henkilöille tai heidän perheenjäsenilleen.

- 1.1.2008 alkaen korotettiin hammaslääkärinpalkkioiden korvaustaksoja tavoitteena hallitusohjelman mukainen 40 % korvaustaso.

2009

- 1.1.2009 kolmevuotinen kokeilu apteekkien perimän annosjakelupalkkion korvaamisesta vakiinnutettiin ja korvattavan palkkion viikkokohtainen enimmäismäärä nostettiin 3 euroon (ennen 2 euroa).
- 1.1.2009 alkaen lääkärinpalkkioiden taksaluettelossa toimenpiteet ja koodit tarkistettiin vastaamaan Stakesin luokituskeskuksen ajantasaista luetteloa. Lääkärinpalkkioiden korvaustaso ei muutettu. Hammaslääkärinpalkkioissa taksat ryhmiteltiin 16 tasaeuroiseen ryhmään Stakesin suun terveydenhuollon toimenpide-luokituksen vaativuusluokkia apuna käyttäen.
- 1.4.2009 otettiin käyttöön lääkkeiden viitehintajärjestelmä, joka täydentää 2003 voimaan tullutta lääkevaihtojärjestelmää. Lääkkeiden hintalautakunta määrittää eri lääkeryhmille viitehinnat, joiden mukaan maksettava korvaus määrittyy.
- 3.12.2009 alkaen yöpymisrahaa on voitu myöntää vakuutetulle, joka on raskauden vuoksi joutunut yöpymään terveydenhuollon toimintayksikön läheisyydessä.

2010

- 1.1.2010 alkaen suuhygienistin antama hoito on korvattu, kun hoito perustuu yksityisessä terveydenhuollossa toimivan hammaslääkärin määräykseen. Tutkimus ja hoito korvataan enintään 15 kerralta, jos tutkimus on tehty tai hoito on annettu kahden vuoden kuluessa määräyksestä. Suun terveystarkastus korvataan kerran kalenterivuodessa. Vakuutetulle maksettava korvaus on euromääräinen ilman kiinteää omavastuuta.
- 1.5.2010 alkaen tulivat voimaan uudet EU-asetukset (883/04 ja 987/09). Sairaanhoidokorvausten perusteet muuttuivat eräiden henkilöryhmien osalta. Uusi henkilöryhmä, jolle korvataan sairaanhoidokustannukset sairausvakuutuslain mukaan, ovat vain Suomesta eläkettä saavat, jotka eivät asu Suomessa eivätkä ole Suomessa vakuutettuja. Heidän sekä Suomessa tilapäisen oleskelun aikana syntyneet sairaanhoidokustannukset että EU- tai ETA-valtiossa syntyneet sairaanhoidon kustannukset kuuluvat Suomen vastuulle. Muut korvausperustemuutokset koskevat Suomessa sairausvakuutettuja, joille on syntynyt sairaanhoidokustannuksia ulkomailla. He ovat oikeutettuja hakemaan sairausvakuutuslain nojalla Kelasta korvauksia. Toisessa EU- tai ETA-valtiossa sairausvakuutetut ovat oikeutettuja hakemaan Kelasta sairaanhoidokorvauksia Suomessa syntyneistä kustannuksista. Kustannukset laskutetaan asuinvaltiolta.
- 1.7.2010 alkaen sairausvakuutuslain mukainen sairaanhoidokorvaus on voitu maksaa myös sairaanhoidajan määräämille lääkkeille ja perusvoiteille.

försäkrade någon annanstans än i Finland eller till deras familjemedlemmar.

- 1.1.2008 höjdes taxorna för ersättning av tandläkararvoden i syfte att uppnå den ersättningsnivå på 40 % som fastställdes i regeringsprogrammet.

2009

- 1.1.2009 började FPA efter en treårig försöksperiod betala ersättning för apotekens dosdispenseringsarvode och maximibeloppet för det arvode som ersätts höjdes till 3 euro per vecka (tidigare 2 euro).
- 1.1.2009 justerades åtgärderna och koderna i taxaförteckningen för läkararvoden att motsvara den uppdaterade klassifikation som upprätthålls av Stakes klassifikationscenter. Ersättningsnivån för läkararvoden förblev oförändrad. I fråga om tandläkararvodena indelades taxorna i 16 grupper med jämna eurobelopp med hjälp av kravklassificeringen för Stakes klassifikation av åtgärder i mun och käkar.
- 1.4.2009 togs ett referensprissystem för läkemedel i bruk. Systemet kompletterar det läkemedelsutbytes-system som infördes 2003. För de olika läkemedelsgrupperna fastställer läkemedelsprisnämnden referenspriser som fungerar som ersättningsgrund.
- Sedan 3.12.2009 kan övernattningspenning beviljas en försäkrad som på grund av graviditet varit tvungen att övernatta i närheten av en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård.

2010

- Sedan 1.1.2010 är behandling som en munhygienist utfört ersättningsgill om den har förskrivits av en tandläkare inom den privata hälso- och sjukvården. Ersättning betalas för högst 15 gånger om undersökningen har utförts eller behandlingen getts inom två år från förskrivningen. För granskning av munnens hälsotillstånd betalas ersättning endast en gång per kalenderår. Den ersättning som betalas till den försäkrade är ett belopp utan fast självriskandel.
- 1.5.2010 trädde de nya EU-förordningarna (883/04 och 987/09) i kraft. Grunderna för sjukvårdsersättning ändrades för vissa persongrupper. En ny grupp som får ersättning för sjukförsäkringskostnader enligt sjukförsäkringslagen är personer som får pension bara från Finland, inte bor i Finland och inte är försäkrade i Finland. Finland bär ansvaret för deras sjukvårdskostnader som uppkommit under en tillfällig vistelse i Finland eller kostnader för sjukvård i ett EU- eller EES-land. De övriga ändringarna i ersättningsgrunderna gäller personer som är sjukförsäkrade i Finland och som har åsamkats sjukvårdskostnader utomlands. De har rätt att ansöka om ersättning hos FPA med stöd av sjukförsäkringslagen. Personer som är sjukförsäkrade i ett annat EU- eller EES-land har rätt att ansöka om sjukvårdsersättning hos FPA för kostnader som uppstått i Finland. Kostnaderna faktureras av bosättningslandet.
- Sedan 1.7.2010 kan sjukvårdsersättning enligt sjukförsäkringslagen betalas också för läkemedel och bas-salvor som ordinerats av sjukskötare.

2011

- 1.1.2011 alkaen lääkärin antamasta kuntoutuspsykoterapiasta ei ole enää maksettu sairausvakuutuslain mukaista korvausta, jos kuntoutuspsykoterapia korvataan kuntoutuksena.
- 1.3.2011 alkaen Kela on korvannut sairaanhoitokustannuksia myös kunnallisissa sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa annetusta yksityisestä hoidosta.
- Hammashoidon taksa jakautuu hammaslääkäripalkkiotaksaan, rintamaveteraanien protetiikan toimenpidetaksaan ja suuhygienistinpalkkiotaksaan.

2013

- 1.1.2013 yksityisen sairaanhoidon korvauksissa siirryttiin uuteen korvausjärjestelmään. Prosenttiosuusiin perustuvasta korvauksesta luovuttiin, ja Kela vahvistaa lääkärin- ja hammaslääkäripalkkioille sekä tutkimuksille ja hoidoille taksan, joka kertoo suoraan potilaalle maksettavan korvauksen määrän. Samalla luovuttiin tutkimuksen ja hoidon yhteydessä perittävistä 13,46 euron kiinteästä omavastuusta. Laboratorio- ja radiologisia tutkimuksia lukuun ottamatta korvaustaso säilyi ennallaan.
- 1.1.2013 Kelan korvaamien matkojen matkakohtainen omavastuu nousi 9,25 eurosta 14,25 euroon. Matkakustannusten vuotuinen omavastuu (ns. matkakatto) nousi 157,25 eurosta 242,25 euroon.
- 1.1.2013 lääkekustannusten vuotuinen omavastuuosuus (ns. lääkekatto) aleni 700,92 eurosta 670 euroon. Tämän täytyttyä asiakas maksaa jokaisesta korvattavasta lääkkeestä 1,50 euroa.
- 1.2.2013 lääkkeiden peruskorvaus ja alempi erityiskorvaus pienenivät. Peruskorvaus aleni 42 %:sta 35 %:iin ja alempi erityiskorvaus 72 %:sta 65 %:iin. Ylempi erityiskorvaus (100 %) säilyi ennallaan. Myös annosjakelusta perittävän palkkion korvausprosentti aleni 42 %:sta 35 %:iin. Koska annosjakelusta maksettavaa korvausta ei ole tarkoitus pienentää, korvauksen perusteeksi hyväksyttävä palkkiotaso nousi 3 eurosta 3,60 euroon.
- 1.2.2013 lääkkeiden hintalautakunta alensi viitehintajärjestelmään kuulumattomien korvattavien myyntiluvallisten lääkevalmisteiden tukkuhintoja 5 %.

2014

- 1.1.2014 lääkekustannusten vuotuinen omavastuuosuus (ns. lääkekatto) aleni 670 eurosta 610 euroon. Lääkekaton täytyttyä asiakas maksaa 1,50 euroa jokaisesta ostamastaan korvattavasta lääkkeestä.
- 1.1.2014 uusi lääketaksa-asetus muutti reseptilääkkeiden vähittäishintojen laskentaperusteita. Kalliimpien reseptilääkkeiden hinnat laskivat ja halvempien nousivat. Lisäksi apteekin perimä toimitusmaksu nousi 0,43 eurosta 2,39 euroon (sis. arvonlisäveron).
- 1.1.2014 otettiin käyttöön eurooppalainen lääkemääräys. Potilasdirektiivi velvoittaa hyväksymään toisessa EU- tai Eta-valtiossa tai Sveitsissä kirjoitetut lääkemääräykset, jos lääkemääräyksessä tarkoitettulla

2011

- Sedan 1.1.2011 betalas inte längre ersättning enligt sjukförsäkringslagen för rehabiliterande psykoterapi som getts av läkare, om den rehabiliterande psykoterapin ersätts som rehabilitering.
- Sedan 1.3.2011 ersätter FPA sjukvårdskostnader också för privat vård som getts i den kommunala social- och hälsovårdens lokaler.
- Tandvårdstaxan omfattar en tandläkararvodestaxa, en taxa för protetiska åtgärder för frontveteraner och en taxa för munhygienistarvoden.

2013

- 1.1.2013 övergick man till ett nytt system för ersättning för kostnaderna för privat sjukvård. Den ersättning som grundar sig på procentandelar slopades, och FPA fastställer för läkar- och tandläkararvoden samt för undersökningar och behandlingar en taxa som direkt anger det ersättningsbelopp som betalas till patienten. Samtidigt slopades den fasta självriskens på 13,46 euro för undersökning och behandling. Med undantag för laboratorieundersökningar och radiologiska undersökningar förblir ersättningsnivån oförändrad.
- 1.1.2013 steg självriskandelen för resor som ersätts av FPA från 9,25 euro till 14,25 euro. Den årliga självriskandelen för resekostnaderna (kostnadstaket) steg från 157,25 euro till 242,25 euro.
- 1.1.2013 sänktes den årliga självriskandelen av kundens läkemedelskostnader (kostnadstaket) från 700,92 euro till 670 euro. När kostnadstaket har nåtts betalar kunden 1,50 euro för varje ersättningsgillt läkemedel.
- 1.2.2013 minskade grundersättningen och den lägre specialersättningen för läkemedel. Grundersättningen sjönk från 42 till 35 % och den lägre specialersättningen från 72 till 65 %. Den högre specialersättningen (100 %) sänktes inte. Också ersättningsprocenten för arvodet för dosdispensering sjönk från 42 till 35 %. Eftersom det inte är tänkt att ersättningen för dosdispensering ska minskas, höjdes det arvode som godkänns som grund för ersättningen från 3 euro till 3,60 euro.
- 1.2.2013 sänkte läkemedelsprisnämnden partipriserna för de ersättningsgilla läkemedel med försäljningstillstånd som inte hör till referensprissystemet med 5 %.

2014

- 1.1.2014 sjönk den årliga självriskandelen av kundens läkemedelskostnader (kostnadstaket) från 670 euro till 610 euro. När kostnadstaket har nåtts betalar kunden 1,50 euro per inhandlat ersättningsgillt läkemedel.
- 1.1.2014 ändrades beräkningsgrunderna för minutförsäljningsprisen på receptläkemedel genom den nya förordningen om läkemedelstaxa. Prisen på de dyrare receptläkemedlen sjönk och prisen på de billigare steg. Dessutom steg apotekens expeditiionsavgift från 0,43 euro till 2,39 euro (inkl. mervärdesskatt).
- 1.1.2014 togs det europeiska läkemedelsreceptet i bruk. Enligt patientdirektivet måste ett läkemedelsrecept som skrivits ut i något annat EU- eller EES-land eller i Schweiz godkännas, om det läkemedel som avses

lääkkeellä on myyntilupa siinä jäsenmaassa, jossa se aiotaan hankkia.

- 1.1.2014 tuli voimaan laki rajat ylittävistä terveydenhuollosta. Laki sekä toimeenpanee Suomessa Euroopan unionin potilasdirektiivin että kokoa samaan lakiin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin osalta rajat ylittävää terveydenhuoltoa koskevaa sääntelyä aikaisemmin voimassa olevasta lainsäädännöstä (mm. sairausvakuutuslaista). Uusi laki toi jonkin verran muutoksia esimerkiksi sairaanhoito-oikeuksiin sekä Suomessa että ulkomailla, sairaanhoitokustannusten korvausperusteisiin ja hakemusten käsittelyä koskeviin prosesseihin.
- 1.1.2014 Vaikka asiakkaalle tuli oikeus valita hoitopaikkansa kaikista Suomen terveysasemista ja erikoissairaanhoidon yksiköistä, Kela korvaa matkat edelleen lähipäähän hoitopaikkaan.

2015

- 1.1.2015 alkaen hammaslääkärin tekemästä suun ja hampaiden tutkimuksesta saa korvausta pääsääntöisesti vain joka toinen vuosi. Korvaus voidaan kuitenkin edelleen maksaa joka vuosi, jos tiheämpi tutkiminen on potilaan terveydentilan vuoksi tarpeellista. Suuhygienistin tekemä suun terveystarkastus korvataan vain joka toinen kalenterivuosi.
- 1.1.2015 Kelan korvaamien matkojen omavastuu nousi 14,25 eurosta 16 euroon yhteen suuntaan tehdyltä matkalta. Matkakorvausten vuotuinen omavastuuosuus (ns. matkakatto) nousi 242,50 eurosta 272 euroon. Taksimatkoihin tuli kaksi omavastuuta. Kun asiakas tilaa taksin alueellisesti keskitetystä tilausnumerosta, hän saa matkakorvauksen heti taksissa ja maksaa matkastaan vain omavastuuosuuden (16 euroa). Jos matka tilataan muualta kuin keskitetystä tilausnumerosta, matka on maksettava ensin kokonaan itse ja haettava jälkikäteen korvausta Kelasta. Omavastuuosuus on tällöin 32 euroa, eikä se kerrytä matkakustannusten vuotuista matkakattoa.
- 1.1.2015 lääkekustannusten vuotuinen omavastuuosuus (ns. lääkekatto) nousi 610 eurosta 612,62 euroon. Tämän täytyttyä asiakas maksaa jokaisesta korvattavasta lääkkeestä 1,50 euroa.
- 1.4.2015 alkaen tiettyjen erityisryhmien lääkeostoissa otettiin käyttöön jokaiselta alkavalta hoitoviikolta perittävä poikkeava lääkekohtainen omavastuu (0,13 lisäkorvattavissa lääkkeissä ja 0,25 euroa ylemmässä erityiskorvausluokassa). Poikkeava lääkekohtainen omavastuu voidaan periä, jos sairauden hoidossa käytettävän lääkkeen enintään kolmen kuukauden hoitoaika vastaa lääkemäärä on lääketieteellisistä tai hoidollisista syistä tai lääkevalmisteen farmaseuttisten ominaisuuksien vuoksi ostettava useana toimituseränä tai kyse on annosjaellusta lääkkeestä.

Taksat. Kela vahvistaa yksityissektorin lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioille taksat. Korvaus on sama kuin tak-

i receptet har försäljningstillstånd i det medlemsland där patienten har för avsikt att införskaffa det.

- 1.1.2014 trädde lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård i kraft. Lagen verkställer EU:s patientdirektiv i Finland, och i den har ur tidigare gällande lagstiftning (bl.a. sjukförsäkringslagen) samlats de bestämmelser om gränsöverskridande hälso- och sjukvård som gäller EU- och EES-länderna och Schweiz. Den nya lagen medförde en del ändringar t.ex. avseende rätten till sjukvård i Finland och utomlands, ersättningsgrunderna för sjukvårdskostnader och processerna för handläggning av ansökningar.
- 1.1.2014 fick man rätt att välja vårdenhet bland samtliga hälsostationer och enheter för specialiserad sjukvård i Finland, men FPA ersätter fortfarande kostnaderna för resor endast till närmaste vårdenhet.

2015

- Från 1.1.2015 betalas ersättning i regel bara vartannat år för undersökning av mun och tänder som en tandläkare utfört. Ersättningen kan emellertid fortsättningsvis betalas varje år om det finns ett behov av tätare kontroller på grund av patientens hälsotillstånd. För en kontroll av munhälsa som utförts av en munhygienist betalas ersättning bara vartannat kalenderår.
- 1.1.2015 steg självriskandelen för resor som ersätts av FPA från 14,25 euro till 16 euro för en enkelresa. Den årliga självriskandelen för reseersättningar (kostnadstaket) steg från 242,50 euro till 272 euro. Två olika slag av självrisk infördes vid taxiresor. När kunden beställer taxi från det regionalt centraliserade beställningsnumret får han eller hon reseersättning redan i taxin och betalar bara självriskandelen (16 euro) för resan. Om resan beställs från något annat ställe än det centraliserade beställningsnumret, ska kunden först betala hela priset för resan själv och ansöka om ersättning från FPA i efterskott. Självriskandelen är då 32 euro och den räknas inte med i den årliga självriskandelen för resekostnader.
- 1.1.2015 steg den årliga självriskandelen för läkemedelskostnader (kostnadstaket) från 610 euro till 612,62 euro. När kostnadstaket har nåtts betalar kunden 1,50 euro för varje ersättningsgillt läkemedel.
- Från 1.4.2015 infördes vid läkemedelsinköp för vissa specialgrupper en avvikande läkemedelsspecifik självrisk som tas ut för varje påbörjad behandlingsvecka (0,13 euro för läkemedel som berättigar till tilläggsersättning och 0,25 euro i den högre specialersättningsklassen). Den avvikande läkemedelsspecifika självrisken får tas ut om en läkemedelsmängd som motsvarar högst tre månaders behandling med ett läkemedel som används vid behandling av sjukdom måste köpas i flera expedierade satsar av medicinska eller terapeutiska orsaker eller till följd av läkemedelspreparatets farmaceutiska egenskaper eller om det är fråga om ett dosdispenserat läkemedel.

Taxor. FPA fastställer taxor för den privata sektorns läkar- och tandläkararvoden. Ersättningen är densamma

sa. Jos peritty hinta on taksaa matalampi, korvauksena maksetaan peritty hinta. Taksojen perusteet määrää valtioneuvosto. Taksoja on vuodesta 1995 alkaen tarkistettu seuraavina ajankohtina:

som taxan. Om det pris som tagits ut är lägre än taxan, betalas det uttagna priset i ersättning. Grunderna för taxorna bestäms av statsrådet. Taxorna har justerats vid följande tidpunkter fr.o.m. 1995:

	Tarkistusajankohta			Justerings Tidpunkt	
Lääkäripalkkiot	1.5.1995	Taksauudistus	Läkararvoden	1.5.1995	Taxereform
	1.1.1997	Taksauudistus		1.1.1997	Taxereform
	1.1.2005 ²⁾			1.1.2005 ²⁾	
	1.1.2009			1.1.2009	
	1.1.2013	Taksauudistus		1.1.2013	Taxereform
	1.1.2014			1.1.2014	
Hammashoito	1.1.2015		Tandvård	1.1.2015	
	1.1.1995	Taksauudistus		1.1.1995	Taxereform
	1.1.1997			1.1.1997	
	1.5.1998 ¹⁾			1.5.1998 ¹⁾	
	1.12.2002	Taksauudistus		1.12.2002	Taxereform
	1.1.2005 ²⁾			1.1.2005 ²⁾	
	1.6.2006	Taksauudistus		1.6.2006	Taxereform
	1.1.2008			1.1.2008	
	1.1.2009			1.1.2009	
	1.1.2010 ³⁾			1.1.2010 ³⁾	
	1.1.2013	Taksauudistus		1.1.2013	Taxereform
Laboratoriotutkimukset	1.1.2014		Laboratorieundersökningar	1.1.2014	
	1.1.2015	Taksauudistus		1.1.2015	Taxereform
	1.5.1995	Taksauudistus		1.5.1995	Taxereform
	1.1.1997			1.1.1997	
	1.10.2002			1.10.2002	
	1.6.2004			1.6.2004	
Radiologiset tutkimukset	1.6.2007		Radiologiska undersökningar	1.6.2007	
	1.6.2010			1.6.2010	
	1.1.2013	Taksauudistus		1.1.2013	Taxereform
	1.1.2014			1.1.2014	
	1.1.2015			1.1.2015	
	1.5.1995	Taksauudistus		1.5.1995	Taxereform
	1.1.1997			1.1.1997	
	1.1.1999	Taksauudistus		1.1.1999	Taxereform
Fysioterapia	1.4.2001		Fysioterapi	1.4.2001	
	1.4.2003	Taksauudistus		1.4.2003	Taxereform
	1.6.2007			1.6.2007	
	1.1.2011			1.1.2011	
	1.1.2013	Taksauudistus		1.1.2013	Taxereform
	1.6.2000	Taksauudistus		1.6.2000	Taxereform
	1.1.2005			1.1.2005	
	1.1.2013	Taksauudistus		1.1.2013	Taxereform

¹⁾ Korotus koski veteraanien hammashuollon protetiikan kliinistä työtä.

Förhöjningen gällde kliniskt arbete i samband med protetik inom veteran tandvården.

²⁾ Suu- ja leukakirurgisten toimenpiteiden taksojen yhtenäistäminen lääkärin- ja hammaslääkärin palkkiotaksoissa.

Taxorna för mun- och käkkirurgiska åtgärder förenhetligades i taxorna för läkar- och tandläkararvoden.

³⁾ Suuhygienistien palkkioille määriteltiin euromääräiset korvaustaksat.

För munhygienistarvodena fastställdes ersättningstaxor i euro.

4. Työterveyshuolto

Vuotta 1995 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

1995

- 1.1.1995 työterveyshuollon korvausjärjestelmä uudistettiin. Uudistuksella pyrittiin vahvistamaan ennalta ehkäisevää ja työkykyä ylläpitävää toimintaa. Lakisääteiselle työterveyshuollolle ja työnantajan vapaaehtoisesti järjestämälle sairaanhoidolle ja muulle terveydenhuolto-

4. Företagshälsovård

För ändringar före 1995, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

1995

- 1.1.1995 förnyades ersättningssystemet för företagshälsovården i syfte att förstärka verksamheten för sjukdomsprevention och bevarande av arbetsförmågan. För den lagstadgade företagshälsovården och av arbetsgivaren frivilligt anordnad sjukvård och annan hälsovård

lolle määrättiin kummallekin erikseen korvauksen enimmäismäärät. Erikoislääkärien palveluja rajattiin ja perheenjäsenten terveydenhuollon korvaaminen lopetettiin.

1999

- Vuonna 1999 perustettiin maatalousyrittäjien työterveyshuollon tehostamiseksi ja kehittämiseksi valtakunnallinen keskusyksikkö, joka toimii Työterveyslaitoksen yhteydessä.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä.
- 1.1.2002 tuli voimaan uusi työterveyshuoltolaki, joka painottaa entistä enemmän työpaikoilla tapahtuvaa terveyden ja työkyvyn säilyttämistä ja edistämistä.
- 1.1.2002–31.12.2005 välisenä aikana sairausvakuutus korvasi työnantajalle 60 % kustannuksista, jotka aiheutuivat työterveyshuollon toimintasuunnitelman laatimisesta ja siihen liittyvistä työpaikkakäynneistä. Muulta osin korvaustaso säilyi ennallaan.

2006

- 1.1.2006 jälkeen aiheutuneista ehkäisevän työterveyshuollon (korvausluokka I) kustannuksista korvaus on ollut sekä työnantajilla että yrittäjillä 60 % (ennen pääsääntöisesti 50 %).
- 1.1.2006 yrittäjät ja muut omaa työtään tekevät ovat voineet ennalta ehkäisevän työterveyshuollon lisäksi järjestää itselleen sairaanhoitoa ja muita terveydenhuollon palveluja. Korvattavaa sairaanhoitoa on yleislääkäritasoinen avosairaanhoito ja erityistapauksissa erikoislääkärien palvelut. Sairaanhoidon hyväksytyistä kustannuksista korvataan 50 %. Korvauksen määrä ei kuitenkaan voi ylittää vuotuista enimmäismäärää.

Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajien korvaushakemuksella. Nämä yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin.

2009

- 1.1.2009 yrittäjien työterveyshuollon korvauskäytäntöä uudistettiin. Korvausluokan I kustannuksille asetettiin kaksi toisistaan riippumatonta enimmäismäärää; korkeampi enimmäismäärä työpaikkaselvityksille ja alempi muulle ehkäisevälle työterveyshuollolle. Korvausluokka II säilyi ennallaan. Maatalousyrittäjän työpaikkaselvitysten korvausmenettely laajeni koskemaan yksityisiä työterveyshuoltopalvelujen tuottajia, samalla kalenterivuoden aikana valtion varoista maksettavalle korvaukselle asetettiin yläraja.

2010

- 1.1.2010 alkaen kaikki työterveyshuollon palveluntuottajat ovat voineet hankkia julkisilta sairaaloilta tukipalveluina mm. laboratorio- ja kuvantamistutkimuksia. Tukipalvelujen kustannukset korvataan sekä korvausluokassa I että korvausluokassa II.

fastställdes separata maximiersättningsbelopp. Anlitande av specialister begränsades och ersättningarna för familjemedlemmars hälsovårdskostnader slopades.

1999

- År 1999 grundades i syfte att effektivisera och utveckla företagshälsovården för lantbruksföretagare en riksomfattande centralenhet i anslutning till Institutet för arbetshygien.

2002

- 1.1.2002 infördes belopp i euro i samtliga bestämmelser. Avrundningar av talen kunde medföra vissa förändringar i beloppen.
- 1.1.2002 trädde en ny lag om företagshälsovård i kraft, som lägger allt större vikt vid hälsans och arbetsförmågens bevarande och främjande på arbetsplatserna.
- 1.1.2002–31.12.2005 ersätts arbetsgivaren med 60 % av kostnaderna för utarbetandet av en verksamhetsplan för företagshälsovården och för arbetsplatsbesöken i samband med detta. I övrigt förblev ersättningsnivån oförändrad.

2006

- För kostnader för preventiv företagshälsovård (ersättningsklass I) som uppkommit efter 1.1.2006 är ersättningen 60 % för både arbetsgivare och företagare (tidigare i regel 50 %).
- Sedan 1.1.2006 kan företagare och andra som utför eget arbete förutom preventiv företagshälsovård även anordna sjukvård och andra hälsovårdstjänster för egen räkning. Ersättning kan betalas för öppen sjukvård på allmänläkarnivå och i särskilda fall för specialisttjänster. Av de godkända kostnaderna för sjukvård ersätts 50 %. Ersättningen kan emellertid inte överstiga det årliga maximibeloppet.

Sedan år 2006 kan en företagare, som är arbetsgivare och som ordnat sjukvårdstjänster för sina anställda och sig själv, söka ersättning med arbetsgivares ansökan om ersättning. Dessa företagare ingår i statistiken över arbetsgivaranordnad företagshälsovård.

2009

- 1.1.2009 ändrades ersättningsförfarandet vad gäller företagshälsovård för företagare. Beträffande kostnaderna i ersättningsklass I infördes två av varandra oberoende maximibelopp; ett högre maximibelopp för arbetsplatsutredningar och ett lägre för annan förebyggande företagshälsovård. Ersättningsklass II förblev oförändrad. Ersättningsförfarandet vad gäller arbetsplatsutredningar hos lantbruksföretagare utvidgades till att gälla även privata producenter av företagshälsovårdstjänster. Samtidigt fastställdes en övre gräns för den ersättning som under ett kalenderår betalas av statens medel.

2010

- Sedan 1.1.2010 kan alla företagshälsovårdsproducenter från offentliga sjukhus upphandla stödtjänster i form av bl.a. laboratorie- och bildiagnostiska undersökningar. Kostnaderna för stödtjänsterna är ersättningsgilla både i ersättningsklass I och ersättningsklass II.

- 1.1.2010 alkaen maatalouden asiantuntija on voinut osallistua maatalousyrittäjän työpaikkaselvitykseen oman alansa asiantuntijana silloin, kun työterveyshuollon ammattihenkilö pitää sitä tarpeellisena.

2011

- 1.1.2011 alkaen 60 % korvauksen ehtona korvausluokassa I oli, että työpaikka ja työterveyshuolto ovat yhteistyössä sopineet tavoitteet ja käytännöt työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toteuttamiseksi. Muutoin korvaus oli 50 %. Korvausmuutosta sovellettiin tilikaudella 2011 niihin hakemuksiin, joissa työnantajan tilikausi päättyi 31.12.2011 tai sen jälkeen.

2012

- 1.1.2012 jälkeen syntyneiden yrittäjien työterveyshuollon kustannusten korvaaminen: Jotta yksin toimiva yrittäjä saisi 60 % korvauksen työterveyshuollon kustannuksista, on työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa kuvattava työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toimintakäytäntö. Jos käytäntöä ei ole kuvattu, korvaustaso on 50 %.
- 1.6.2012 Jos työntekijän työkyvyttömyys pitkittyy, on työterveyshuollon arvioitava työntekijän jäljellä oleva työkyky ja selvitettävä yhdessä työntekijän ja työnantajan kanssa työntekijän mahdollisuudet jatkaa työssä. Työntekijän on toimitettava työterveyshuollon lausunto Kelaan viimeistään silloin, kun työntekijälle on maksettu sairauspäivärahaa 90 päivältä.

2014

- 1.1.2014 asetusmuutos hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista täsmentää työterveyshuollon yhteistyökäytäntöjä työpaikan ja muun terveydenhuollon kanssa sekä painottaa työntekijän terveyden ja toimintakyvyn edistämisen tukemista.
- 1.1.2014 alkaen työterveyshuollon korvattavuuden piiriin tuli uutena työterveyshuollon asiantuntijana sosiaalialan asiantuntija.

Työnantajan järjestämän työterveyshuollon työntekijäkohtaiset enimmäismäärät ovat seuraavat:

Vuosi	€			
	korvausluokka I		korvausluokka II	
	kustannukset	korvaukset 50 %/60 %	kustannukset	korvaukset
1995	100,91	50,46	151,37	75,68
1996	104,28	52,14	156,41	78,21
1997	104,28	52,14	156,41	78,21
1998	107,64	53,82	161,46	80,73
1999	109,32	54,66	164,82	82,41

jatkuu

- Sedan 1.1.2010 kan en sakkunnig inom lantbruk delta i arbetsplatsutredningen för en lantbruksföretagare som sakkunnig inom den egna branschen ifall en yrkesutbildad person inom företagshälsovården anser det vara nödvändigt.

2011

- Fr.o.m. 1.1.2011 var villkoret för 60 % ersättning i ersättningsklass I att arbetsplatsen och företagshälsovården hade gemensamt överenskomna mål och förfaranden för upprätthållande, uppföljning och tidigt stödjande av arbetsförmågan. Annars var ersättningen 50 %. Ändringen tillämpades under räkenskapsperioden 2011 på de ansökningar där arbetsgivarens räkenskapsperiod slutade 31.12.2011 eller senare.

2012

- Ersättande av de företagshälsovårdskostnader för företagare som uppkommit efter 1.1.2012: För att en självständigt verksam företagare ska kunna få 60 % i ersättning för kostnaderna för företagshälsovård ska praxis för upprätthållande, uppföljning och tidigt stödjande av arbetsförmågan beskrivas i verksamhetsplanen för företagshälsovården. Om praxisen inte har beskrivits är ersättningsnivån 50 %.
- 1.6.2012: Vid långvarig arbetsoförmåga ska företagshälsovården bedöma arbetstagarens återstående arbetsförmåga och tillsammans med arbetstagaren och arbetsgivaren utreda arbetstagarens möjligheter att fortsätta arbeta. Senast när sjukdagpenning har betalats ut för 90 dagar ska arbetstagaren lämna in ett utlåtande från företagshälsovården till FPA.

2014

- 1.1.2014 preciserades genom en ändring av statsrådets förordning om principerna för god företagshälsovårdsspraxis samarbetet inom företagshälsovården mellan arbetsplatsen och den övriga hälso- och sjukvården samt betonades främjandet av de anställdas hälsa och funktionsförmåga.
- 1.1.2014 fick ersättningssystemet för företagshälsovården en ny sakkunnig (sakkunnig inom det sociala området).

Maximibeloppen per arbetstagare för ersättningar för företagshälsovård som anordnats av arbetsgivaren är följande:

År	€			
	ersättningsklass I		ersättningsklass II	
	kostnader	ersättningar 50 %/60 %	kostnader	ersättningar
1995	100,91	50,46	151,37	75,68
1996	104,28	52,14	156,41	78,21
1997	104,28	52,14	156,41	78,21
1998	107,64	53,82	161,46	80,73
1999	109,32	54,66	164,82	82,41

forts.

Vuosi	€			
	korvausluokka I		korvausluokka II	
	kustannukset	korvaukset 50 %/60 %	kustannukset	korvaukset
2000	112,69	56,34	169,87	84,93
2001	116,55	58,28	175,76	87,88
2002	121,14	60,57	181,70	90,85
2003	124,00	62,00	186,00	93,00
2004	128,10	64,05	192,20	96,10
2005	131,30	65,65	197,00	98,50
2006	135,40	81,24	203,20	101,60
2007	139,10	83,46	208,70	104,35
2008	145,50	87,30	218,30	109,15
2009	148,70	89,22	223,10	111,55
2010	152,60	91,56	228,90	114,45
2011	156,70	78,35/94,02	235,10	117,55
2012	160,00	80,00/96,00	240,10	120,05
2013	163,20	81,60/97,92	244,90	122,45
2014	165,50	82,80/99,36	248,50	124,25

Huom. Erityisestä syystä (esim. työpaikan pieni koko) korvauksen määrä voi olla taulukossa esitettyä suurempi.

År	€			
	ersättningsklass I		ersättningsklass II	
	kostnader	ersättningar 50 %/60 %	kostnader	ersättningar
2000	112,69	56,34	169,87	84,93
2001	116,55	58,28	175,76	87,88
2002	121,14	60,57	181,70	90,85
2003	124,00	62,00	186,00	93,00
2004	128,10	64,05	192,20	96,10
2005	131,30	65,65	197,00	98,50
2006	135,40	81,24	203,20	101,60
2007	139,10	83,46	208,70	104,35
2008	145,50	87,30	218,30	109,15
2009	148,70	89,22	223,10	111,55
2010	152,60	91,56	228,90	114,45
2011	156,70	78,35/94,02	235,10	117,55
2012	160,00	80,00/96,00	240,10	120,05
2013	163,20	81,60/97,92	244,90	122,45
2014	165,50	82,80/99,36	248,50	124,25

Anm. Av särskilda skäl (t.ex. arbetsplatsens storlek) kan ersättningen vara större än det belopp som upptas i tabellen.

Liite 3. Kelan kuntoutusetuuksien kehitys

Bilaga 3. Utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner

1. Pääpiirteet

- 1.1.1939 Ns. vanhan kansaneläkelain säännös sairaanhoidon, ammattiopetuksen ja työvälneiden antamisesta työkyvyttömyyseläkkeen saajalle työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi sekä sairaanhoidon antamisesta työkyvyttömyyden estämiseksi.
- 1.1.1957 Uuden kansaneläkelain mukaan voitiin vakuutetulle kustantaa lääkintähuoltoa, koulutusta ja työhuoltoa pysyvän työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi.
- 1.4.1964 Sairausvakuutuslaki velvoitti käyttämään vuosittain 2 % vakuutettujen sairausvakuutusmaksuista sairauksien ehkäisemistä ja vakuutettujen kuntouttamista tarkoitavaan toimintaan.
- 1.10.1991 Laki Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahalaki astuivat voimaan. Samalla kumottiin kansaneläke- ja sairausvakuutuslain kuntoutussäännökset.
- 1.10.2005 Laki Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahalaki yhdistettiin laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista.

2. Kuntoutusetuudet

Vuotta 1995 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

1995

- 1.1.1995 tarkennettiin kuntoutus- ja kuntoutusrahalakia mm. kuntoutusrahan omavastuuajkojen osalta.

1996

- 1.1.1996 alkaen elinkeinotukea ei enää myönnetty lainana. Avustuksen enimmäismäärästä säädetään asetuksella. Lisäksi kuntoutuksen matkakustannuksille säädettiin omavastuusuudet (7,57 €/yhdensuuntainen matka ja vuotuinen omavastuu 151,37 €), jotka pysyivät ennallaan 31.12.2004 saakka. Kuntoutuksen ja sairausvakuutuksen omavastuut olivat 31.12.2000 saakka samansuuruiset, vuotuiset omavastuut tosin erilliset. 1.1.2005 omavastuut yhtenäistettiin ja yhdistettiin.
- 1.1.1996 alkaen kuntoutuksen odotusajalta ja kuntoutusjaksojen väliseltä ajalta kuntoutusraha on maksettu 20 %:lla alennettuna.
- 1.1.1996 toteutuneet sairausvakuutuksen päivärahan määrätymisperusteiden muutokset koskivat myös (sairauspäivärahan suuruista) kuntoutusrahaa. Tar-

1. Huvuddrag

- 1.1.1939 Den gamla folkpensionslagen innehöll en bestämmelse om att invaliditetspensionstagare för återställande av arbets- och förvärvsförmågan kunde få sjukvård, yrkesundervisning och arbetsredskap. Likaså kunde försäkrade få sjukvård för förebyggande av invaliditet.
- 1.1.1957 Enligt den nya folkpensionslagen kunde försäkrade bekostas medicinalvård, utbildning och arbetsvård för förhindrande av varaktig arbetsoförmåga eller för återställande av arbets- och förvärvsförmåga.
- 1.4.1964 Sjukförsäkringslagen ålade anstalten att för sjukdomsprevention och rehabilitering av försäkrade årligen använda 2 % av de influtna sjukförsäkringspremierna.
- 1.10.1991 Lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning trädde i kraft. Samtidigt upphävdes bestämmelserna om rehabilitering i folkpensions- och sjukförsäkringslagen.
- 1.10.2005 Lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning sammanfördes i en lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

2. Rehabiliteringsförmåner

För ändringar före 1995, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

1995

- 1.1.1995 preciserades lagarna om rehabilitering resp. rehabiliteringspenning bl.a. i fråga om självrisktiden för rehabiliteringspenning.

1996

- 1.1.1996 upphörde beviljandet av näringsstöd i form av lån. Om det maximala understödet stadgas genom förordning. Vidare infördes en självriskandel för rehabiliteringsresekostnader (7,57 €/enkelresa och årssjälvrisk 151,37 €), som var oförändrad till 31.12.2004. Till 31.12.2000 gällde samma självrisker för kostnaderna för rehabiliteringsresor som för sjukförsäkringens resekostnader; årssjälvriskerna var dock olika. 1.1.2005 förenhetligades och kombinerades självriskerna.
- 1.1.1996 sänktes rehabiliteringspenningen för väntetid och tid mellan rehabiliteringsperioder med 20 %.
- 1.1.1996 infördes ändringar i grunderna för sjukförsäkringsdagpenningen som också gällde rehabiliteringspenningen (av samma storlek som sjukdagpenningen).

veharkintaiseen kuntoutusrahan ei kuitenkaan sovelleta 60 päivän odotusaikaa.

- 1.1.1996 lukien työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai opintotukea edeltäneen kuukauden aikana saaneen kuntoutusraha on vähintään 86 % em. etuudesta lisättynä 10 %:lla. Ammatillisessa koulutuksessa olevan itsenäisesti asuvan tai huoltovellollisen kuntoutusraha vastaa ao. henkilön opintotuen tasoa.

1999

- 1.8.1999 lukien kuntoutusrahaa on voitu maksaa oppisopimuskoulutuksen ajalta vajaakuntoiselle henkilölle, jonka työkyky on sairauden, vian tai vamman takia olennaisesti heikentynyt. Kuntoutusrahan saaminen ei edellytä kuntoutuspäätöstä.
- 1.8.1999 alle 18-vuotiaalle vajaakuntoiselle nuorelle, jonka työkyky on sairauden, vian tai vamman takia olennaisesti heikentynyt, alettiin maksaa kuntoutusrahaa ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi, työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen ehkäisemiseksi ja nuoren toimeentulon turvaamiseksi. Kuntoutusrahan myöntäminen edellyttää henkilökohtaista opiskelu- ja kuntoutumissuunnitelmaa, ei kuitenkaan kuntoutuspäätöstä. Nuorelle maksettavan kuntoutusrahan suuruus, ks. asetelma jäljempänä.

2001

- 1.9.2001 alkaen ammatillisessa koulutuksessa olevan kuntoutusrahan vähimmäismäärä nousi 14,99 €:oon arkipäivältä. Samasta ajankohdasta lukien koulutuksessa olevalle, jonka kuntoutusraha on enintään 14,99 €/pv, on voitu maksaa harkinnanvaraista, verovapaata ylläpitokorvausta (5,05 €/pv).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulo rajojen tarkkuustason ja etuusoikeuden säilyttämisestä.
- 1.4.2002 toteutuneet sairauspäivärahan määräytymisperusteiden muutokset koskevat myös (sairauspäivärahan suuruista) kuntoutusrahaa. Tarveharkintaisen kuntoutusrahan korvasi vähimmäismääräinen kuntoutusraha (10,09 €/pv), johon ei kuitenkaan sovelleta 55 kalenteripäivän odotusaikaa kuten sairauspäivärahaan.

Kuntoutusrahan alkamista edeltäneen etuuden (työttömyyspäiväraha, työmarkkinatuki, opintoraha, aikuisopintoraha) ns. suoja-aika piteni yhdestä kuukaudesta neljään. Uusina etuuksina lisättiin työllistämistuki työelämävalmennukseen ja työvoimapolitiittinen koulutustuki.

- 1.4.2002 nuoren kuntoutusrahaa koskevat säännökset muuttuivat. Nuoren kuntoutusrahaa maksetaan 16–19-vuotiaalle (ennen 16–17-vuotiaalle) vajaakuntoiselle nuorelle ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi ja työllistymisen edistämiseksi. Laissa mainittu edellytys työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen ehkäisemisestä poistettiin uudesta laista.

60-dagarsgränsen tillämpas dock inte på behovsprövat rehabiliteringspenning.

- Från 1.1.1996 är rehabiliteringspenningen för dem som haft arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller studiestöd under den senaste månaden minst 86 % av denna förmån plus 10 %. För en självständigt boende eller försörjningspliktig person som får yrkesutbildning motsvarar rehabiliteringspenningen studiestödets nivå.

1999

- Från 1.8.1999 har rehabiliteringspenning kunnat betalas för tiden för läroavtalsutbildning till handikappade personer vars arbetsförmåga väsentligt har försvagats på grund av sjukdom eller handikapp. Beslut om rehabilitering förutsätts inte.
- Från 1.8.1999 började rehabiliteringspenning betalas till handikappade unga under 18 år vars arbetsförmåga väsentligt har försvagats på grund av sjukdom eller handikapp för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering, förebyggande av sjukpensionering och trygghet av utkomsten. Det förutsätts en personlig studie- och rehabiliteringsplan men inget beslut om rehabilitering. Storleken av rehabiliteringspenningen för unga framgår av uppställningen längre fram.

2001

- Från 1.9.2001 steg minimibeloppet av rehabiliteringspenningen för deltagare i yrkesinriktad rehabilitering till 14,99 € per vardag. Klienter vars rehabiliteringspenning är högst 14,99 €/dag har kunnat beviljas skattefri ersättning för uppehälle enligt prövning (5,05 €/dag) från samma tidpunkt.

2002

- 1.1.2002 infördes belopp i euro i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- De ändringar i bestämningsgrunderna för sjukdagpenning som infördes 1.4.2002 gäller även rehabiliteringspenning (av samma storlek som sjukdagpenningen). Den behovsprövade rehabiliteringspenningen ersattes av en minimirehabiliteringspenning (10,09 €/dag); på rehabiliteringspenning som betalas med minimibelopp tillämpas inte 55 dagars väntetid såsom i samband med sjukdagpenning.

Den s.k. skyddstiden för förmåner som föregår utbetalningen av rehabiliteringspenning (arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, studiepenning, vuxenstudiepenning) förlängdes från en månad till fyra månader. Förmånerna kompletterades med sysselsättningsstöd i samband med arbetslivsträning och arbeidskraftspolitiskt utbildningsstöd.

- 1.4.2002 ändrades bestämmelserna om rehabiliteringspenning för unga. Rehabiliteringspenning betalas till handikappade unga i åldern 16–19 år (tidigare 16–17 år) för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering och i sysselsättningsfrämjande syfte. Omnämmandet om att rehabiliteringspenning för unga betalas för undvikande av sjukpensionering slopades i den nya lagen.

2003

- 1.8.2003 alkaen vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta ovat voineet saada alle 65-vuotiaat eläkkeensaajien korotettua hoitotukea tai erityistukea saavat, vaikka he eivät saisi työkyvyttömyyseläkettä.

2004

- 1.1.2004 alkaen Kelan on järjestettävä tarkoituksenmukainen ammatillinen koulutus ja valmennus henkilölle, jota lähivuosina uhkaa työkyvyttömyys (tarkoitus varhentaa ammatillisen kuntoutuksen aloittamista). Ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettava kuntoutusraha, joka määräytyy samoin kuin sairausvakuutuslain mukainen päiväraha, on ollut 1.1.2004 alkaen 75 % sairausvakuutuslaissa säädetystä työstä kaikissa tuloluokissa.
- Vuonna 2004 Kelan ja kuntien välistä työnjakoa psykiatrisen kuntoutuksen järjestämisessä selvitettiin ja Kelan harkinnanvaraisen psykoterapian myöntöperusteita samalla tarkennettiin.

2005

- 1.1.2005 yhdistettiin ja yhtenäistettiin Kelan järjestämän kuntoutuksen ja sairausvakuutuksen matkakustannusten omavastuut. Matkakohtainen omavastuu on 9,25 €/yhdensuuntainen matka ja yhteinen vuotuinen omavastuu 157,25 €. Kuntoutuksen matkakustannukset korvataan sairausvakuutusjärjestelmän kautta.
- 1.1.2005 oikeus kuntoutusrahaan ulotettiin 67-vuotiaisiin (ennen 64 v). Sairausvakuutuslain selkeyttämisestä aiheutui muutoksia myös kuntoutusrahaan.
- 1.1.2005 alkaen ylläpitokorvaus on ollut 8 €/pv (ennen 5,05 €/pv).
- 1.10.2005 laki Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahaki yhdistettiin lakiin Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista. Uudistus oli pääosin tekninen, ja vakiintunut tulkinta kirjattiin lakiin.

2006

- 1.1.2006 alkaen työttömillä on ollut oikeus kuntoutusrahaan päihdehuoltolain mukaisen yksilökuntoutuksen ajalta. Ennen kuntoutusrahan myöntäminen edellytti kuntoutukseen hakeutumista työpaikan kautta.

2011

- 1.1.2011 alkaen Kelan harkinnanvarainen kuntoutuspsykoterapia siirrettiin Kelan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaksi lakisääteiseksi toiminnaksi.

2012

- 1.1.2012 alkaen ei ole enää järjestetty aikuisten reumaa sairastavien kuntouttavaa hoitoa. Harkinnanvaraisten kuntoutujien kuntouttavan hoidon palvelut sisältyvät harkinnanvaraisten yksilöllisten kuntoutusjaksojen standardiin. Vaikeavammaisten kuntoutujien kuntouttavan hoidon palvelut sisältyvät vaikeavam-

2003

- Från 1.8.2003 har personer under 65 år med förhöjt vårdbidrag/specialvårdbidrag för pensionstagare kunnat få medicinsk rehabilitering även om de inte haft invaliditetspension (sjukpension).

2004

- Från 1.1.2004 ska FPA ordna ändamålsenlig yrkesutbildning och yrkesträning för en person som riskerar att bli arbetsoförmögen under de närmaste åren (meningen är att den yrkesinriktade rehabiliteringen ska inledas så tidigt som möjligt). Den rehabiliteringspenning som betalas för den tid som den yrkesinriktade rehabiliteringen pågår och som bestäms på samma sätt som SFL-dagpenningen har fr.o.m. 1.1.2004 varit 75 % av arbetsinkomsterna enligt sjukförsäkringslagen i alla inkomstklasser.
- År 2004 utreddes arbetsfördelningen mellan FPA och kommunerna vad gällde ordnandet av psykiatrisk rehabilitering och samtidigt preciserades grunderna för beviljande av den psykoterapi som FPA ordnar enligt prövning.

2005

- 1.1.2005 kombinerades och förenhetligades bestämmelserna om självriskandelen för resekostnader inom rehabiliteringen och sjukförsäkringen. Självrisken per endelresa är 9,25 € och den sammanlagda årssjälvrisk är 157,25 €. Kostnaderna för resor till rehabilitering ersätts genom sjukförsäkringssystemet.
- 1.1.2005 fick 67-åringar rätt till rehabiliteringspenning (tidigare 64 år). Revideringen av sjukförsäkringslagen medförde även ändringar avseende rehabiliteringspenningen.
- Sedan 1.1.2005 har ersättningen för uppehälle varit 8 €/dag (tidigare 5,05 €/dag).
- 1.10.2005 sammanfördes lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning i en lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner. Ändringarna var främst av teknisk natur och vedertagen tolkning skrevs in i lagen.

2006

- Sedan 1.1.2006 har arbetslösa haft rätt till rehabiliteringspenning för tid i individuell rehabilitering enligt lagen om missbrukarvård. Tidigare beviljades rehabiliteringspenning förutsatt att personen sökt sig till rehabilitering via arbetsplatsen.

2011

- 1.1.2011 införlivades den rehabiliterande psykoterapi som FPA ordnat enligt prövning med sådan lagstadgad verksamhet som FPA är skyldig att ordna.

2012

- Sedan 1.1.2012 ordnas inte längre rehabiliterande vård för vuxna reumatiker. Rehabiliterande vård enligt prövning ingår i FPA:s standard för individuella rehabiliteringsperioder som ordnas inom ramen för rehabilitering enligt prövning. Rehabiliterande vård för gravt handikappade klienter ingår i den standard som

maisten yksilöllisten kuntoutusjaksojen standardin tules- ja reumalinjaan.

- 1.1.2012 alkaen ASLAK-kursseja on järjestetty joko lyhyt- tai pitkäkestoisin. Narkolepsiaa sairastavien lasten sopeutumisvalmennuskurssitoiminta alkoi.

2013

- 1.1.2013 Kelan kuntoutuskurssipalvelut uudistuivat. Uutena kurssipalveluna alkoivat mm. nuorille mielen-terveyden häiriötä sairastaville tarkoitetut kuntoutuskurssit.
- Yli 65-vuotiaiden mahdollisuus osallistua Kelan kurssimuotoiseen kuntoutukseen parani, koska useiden kurssien ikärajoja laajennettiin tai poistettiin kokonaan.

2014

- 1.1.2014 alkaen ammatillisen kuntoutuksen ja nuoren kuntoutusrahan myöntämisedellytyksiä muutettiin niin, että nykyistä useampi työkäinen ja erityisesti nuori pääsee varhemmin ammatilliseen kuntoutukseen. Kuntoutusta myönnettäessä huomioidaan aikaisempaa laajemmin sairauden lisäksi myös muut kuntoutujan elämäntilanteeseen vaikuttavat asiat.

2015

- 1.1.2015 kuntoutustarveselvitys ja kuntoutustutkimus yhdistyivät ammatilliseksi kuntoutus selvitykseksi.

gäller individuella rehabiliteringsperioder för gravt handikappade med sjukdomar i rörelseorganen och reumatiska sjukdomar.

- Sedan 1.1.2012 ordnas ASLAK-kurserna antingen som långa eller korta kurser. Anpassningskurser för barn med narkolepsi började ordnas.

2013

- 1.1.2013 förnyades FPA:s rehabiliteringskursservice. En ny kursservice som då inleddes var bl.a. rehabiliteringskurser för unga som lider av mentala störningar.

- Möjligheterna för personer över 65 år att delta i FPA-rehabilitering som ordnas i form av kurser förbättrades i och med att åldersgränsen för många kurser höjdes eller slopades helt.

2014

- 1.1.2014 ändrades villkoren för beviljande av rehabiliteringspenning vid yrkesinriktad rehabilitering och rehabiliteringspenning för unga så att fler, särskilt unga, personer kan få yrkesinriktad rehabilitering i ett tidigare skede. Vid beviljandet av rehabilitering beaktas förutom sjukdom i större utsträckning än tidigare även andra faktorer som inverkar på klientens livssituation.

2015

- 1.1.2015 sammanslogs rehabiliteringsundersökningen och utredningen av rehabiliteringsbehovet till yrkesinriktad rehabiliteringsutredning.

Eräitä kuntoutusrahan liittyviä rahamääriä on tarkistettu seuraavasti:

Tarkistus- ajankohta	Kuntoutusrahan vähimmäis- määrä		Ylläpito- korvaus
	€/kk	€/pv	€/pv
1.8.1999	353,19	14,13	.
1.1.2000	359,75	14,39	.
1.1.2001	374,55	14,99	.
1.9.2001	374,55	14,99	5,05
1.1.2002	388,30	15,53	5,05
1.1.2003	397,56	15,90	5,05
1.1.2004	406,64	16,27	5,05
1.1.2005	410,50	16,42	8,00
1.1.2006	417,25	16,69	8,00
1.1.2007	437,64	17,51	8,00
1.1.2008	436,72	17,47	8,00
1.1.2009	550,90	22,04	8,00
1.1.2010	550,90	22,04	9,00
1.3.2011	553,35	22,13	9,00
1.1.2012	574,12	22,96	9,00
1.1.2013	594,36	23,77	9,00
1.1.2014	598,09	23,92	9,00
1.1.2015	600,60	24,02	9,00

Vissa belopp i anslutning till rehabiliteringspenningen har justerats enligt följande:

Justerings- tidpunkt	Rehabiliteringspenningens minimibelopp		Ersättning för uppehälle
	€/mån.	€/dag	€/dag
1.8.1999	353,19	14,13	.
1.1.2000	359,75	14,39	.
1.1.2001	374,55	14,99	.
1.9.2001	374,55	14,99	5,05
1.1.2002	388,30	15,53	5,05
1.1.2003	397,56	15,90	5,05
1.1.2004	406,64	16,27	5,05
1.1.2005	410,50	16,42	8,00
1.1.2006	417,25	16,69	8,00
1.1.2007	437,64	17,51	8,00
1.1.2008	436,72	17,47	8,00
1.1.2009	550,90	22,04	8,00
1.1.2010	550,90	22,04	9,00
1.3.2011	553,35	22,13	9,00
1.1.2012	574,12	22,96	9,00
1.1.2013	594,36	23,77	9,00
1.1.2014	598,09	23,92	9,00
1.1.2015	600,60	24,02	9,00

Liite 4. Kelan työttömyysturvaetuuksien kehitys

Bilaga 4. Utvecklingen av FPA:s arbetslöshetsförmåner

1. Pääpiirteet

- 1.1.1985 Työttömyysturvan peruspäiväraha järjestelmä tuli voimaan ja annettiin Kelan hoidettavaksi
- 1.1.1991 Työvoimapolitiittisen koulutustuen hoito siirtyi ammatillisilta kurssikeskuksilta Kelalle
- 1.1.1994 Työttömyysturvajärjestelmä uusittiin
- 1996–98, 2001 Työttömyysturvajärjestelmää tiukennettiin, mutta toisaalta luotiin uusia työttömien aktivointiin tähtäviä etuuksia
- 2010 Työttömien koulutusajan etuudet omina etuuksinaan lakkasivat. Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus ja omaehtoinen opiskelu muuttuivat työllistymistä edistäviksi palveluiksi, joiden ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

2. Työttömyysturva

Vuotta 1995 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

1995

- 1.1.1995 alkaen päätoimisilla yrittäjillä on ollut oikeus peruspäivärahaan tai koulutustukeen täytettyään yrittäjän työssäoloehdon (yrittäjänä 2 vuotta viimeisten 4 vuoden aikana). Oikeus päivärahaan tai koulutustukeen saattoi alkaa aikaisintaan 1.1.1996.
- 1.11.1995 alkaen peruspäivärahasta ja työmarkkinatuesta alettiin vähentää puolison saama lasten kotihoito tuen perusosa ja sisaruskorotus (lisäosaa saavan tukea ei vähennetty).

1996

- 1.1.1996 alkaen alle 20-vuotiaiden oikeutta työmarkkinatukeen rajoitettiin. Mm. ammattikoulutusta vailla oleva nuori ei saanut kieltäytyä työstä tai työvoimapolitiittisesta toimenpiteestä tai ammatillisesta koulutuksesta eikä olla hakeutumatta ammatilliseen koulutukseen. Ensimmäistä kertaa työmarkkinoille tulevan odotusaika pidennettiin 3 kuukaudesta 5 kuukauteen, työmarkkinatuella säädettiin 5 päivän omavastuu aika ja työmarkkinatuen lapsikorotuksia leikattiin, ks. taulukko b.
- 1.1.1996 alkaen ylläpito- ja majoituskorvausta on voitu maksaa myös työmarkkinatuen saajalle, joka on työvoimapolitiittisessa koulutuksessa.
- 1.1.1996 alkaen vuoden 1997 loppuun oli voimassa työvuorottelua koskeva järjestely, jossa työntekijä työnantajansa kanssa tekemän sopimuksen mukaan jäi vuorotteluvapaalle ja työnantaja palkkaa hänen ti-

1. Huvuddrag

- 1.1.1985 Grunddagpenning för arbetslösa infördes och verkställigheten anförtröddes FPA
- 1.1.1991 Skötseln av det arbetskraftspolitiska utbildningsstödet överfördes från yrkeskurscentralerna till FPA
- 1.1.1994 Arbetslöshetsskyddet reviderades
- 1996–98, 2001 Arbetslöshetsskyddet åtstramades men å andra sidan skapades nya förmåner avsedda att aktivera de arbetslösa
- 2010 Utbildningsförmånerna för arbetslösa slopades som separata förmåner. Den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen och den frivilliga utbildningen blev sysselsättningsfrämjande service under vilken arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd betalas.

2. Arbetslöshetsskyddet

För ändringar före år 1995, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

1995

- Fr.o.m. 1.1.1995 har heltidsföretagare haft rätt till grunddagpenning eller utbildningsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret (2 års företagarkerksamhet de senaste 4 åren). Rätten till dagpenning eller utbildningsstöd kunde börja tidigast 1.1.1996.
- Fr.o.m. 1.11.1995 började man från grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet dra av grunddel och sysskonförhöjning till makens hemvårdsstöd för barn (gällde inte tilläggsdelstagares stöd).

1996

- Fr.o.m. 1.1.1996 begränsades rätten till arbetsmarknadsstöd för personer under 20 år. T.ex. de som saknade yrkesutbildning måste ta emot arbete eller arbetskraftspolitiska åtgärder eller yrkesutbildning eller söka sig till yrkesutbildning. Väntetiden för nykomlingar på arbetsmarknaden förlängdes från 3 till 5 månader, 5 dagars självrisktid infördes för stödet och barntilläggen minskades, se tabell b.
- Från 1.1.1996 har ersättningar för uppehälle och in- kvartering kunnat betalas till personer som får arbetsmarknadsstöd och arbetskraftspolitisk utbildning.
- Från 1.1.1996 till slutet av 1997 gällde ett alterneringsarrangemang, där en arbetstagare enligt avtal med arbetsgivaren blir alterneringsledig medan en arbetslös arbetssökande får anställning. Ersättningen till den

lalleen työttömän työnhakijan. Vuorotteluvapaalle lähtevän korvaus oli 60 % päivärahasta, jonka tämä olisi työttömänä saanut, kuitenkin enintään 756,85 €/kk (ansiopäivärahan saaja). Kelan maksama vuorottelukorvaus oli enintään 11,91 €/pv.

1997

- 1.1.1997 alkaen 18–19-vuotiaita koskevat työmarkkinatuen saamisen rajoitukset ulotettiin myös 20–24-vuotiaisiin.
- 1.1.1997 alkaen palkansaajan työssäoloehto peruspäivärahassa pidennettiin 6 kk:sta 10 kk:een.
- 1.1.1997 palkansaajan työssäoloehto koulutustuessa piteni 6 kk:sta 10 kk:een. Koulutustuen työssäoloehtoon ei kuitenkaan lueta aikaa, jolta henkilö on saanut koulutustukea (vrt. peruspäiväraha).
- 1.1.1997 ikäraja, josta alkaen peruspäivärahaa voidaan tietyin edellytyksin maksaa 60 ikävuoteen saakka, nousi 55 vuodesta 57 vuoteen. Kuitenkin ennen vuotta 1944 syntyneellä oli oikeus lisäpäiviin tietyin edellytyksin. Jos henkilö sai päivärahaa 60 v täyttesään, päivärahan maksamista jatkettiin, kunnes enimmäisaika (500 pv) tuli täyteen.
- 1.1.1997 alkaen työssäoloehtoon kelpaavan kokoaikatyön palkan piti vastata vähintään 40-kertaista peruspäivärahaa (793,85 €/kk 1997), ellei alalla ollut työehtosopimusta.
- 1.1.1997–31.12.1998 työssäoloon voitiin rinnastaa enintään 16 kalenteriviikon pituinen jakso, jolta henkilö on saanut työvoimapolitiittista koulutustukea.
- 1.1.1997 alkaen peruspäivärahan omavastuu-aika on ollut 7 työpäivää (ennen 5 työpäivää). Se lasketaan vain kerran 500 päivän enimmäisaikaa kohti.
- 1.1.1997 lukien 500 päivän enimmäisaika ei ole enää ollut sidottu neljään peräkkäiseen kalenterivuoteen. Enimmäisaikaan lasketaan 1.1.1994 lähtien maksetut peruspäivärahat. Enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on täyttänyt uudelleen työssäoloehdon eli ollut työssä vähintään 10 kk 2 vuoden sisällä. Tämä ns. paluuehto edellytti aiemmin 6 kuukauden työssäoloa 8 kuukauden aikana.
- 1.1.1997 lukien peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea ei ole maksettu ajalta, jolta työttömällä on oikeus saada vuosiloma-ajan palkkaa tai jolle lomakorvaus työsuhteen päättyessä voidaan jaksottaa.
- 1.1.1997 lukien sovitellulta peruspäivärahalta ja työmarkkinatuella poistui työtulojen suojaosa (126,14 €/kk 1996), ja sovittelussa alettiin ottaa huomioon 50 % työtuloista (ennen 80 %). Oikeutta soviteltuun peruspäivärahaan tai työmarkkinatukeen ei ole, jos henkilön työaika ylittää 75 % (ennen 80 %) alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta.
- 1.1.1997 lukien työttömyyspäivärahalta työmarkkinatuella siirryttäessäkin on aina hankittava uusi omavastuu-aika.
- 1.1.1997 alkaen huoltovellollisen tarveharkinnassa työmarkkinatukea pienentävistä tulorajan ylittävistä

som blev alterneringsledig var 60 % av den dagpenning vederbörande skulle få som arbetslös, dock högst 756,85 €/mån. (mottagare av inkomstrelaterad dagpenning). FPA betalade högst 11,91 €/dag i alterneringsersättning.

1997

- Fr.o.m. 1.1.1997 började begränsningarna för 18–19-åringars rätt till arbetsmarknadsstöd gälla också 20–24-åringar.
- Fr.o.m. 1.1.1997 ändrades arbetsvillkoret för grunddagpenning till löntagare från 6 till 10 mån.
- 1.1.1997 ändrades arbetsvillkoret för utbildningsstöd till löntagare från 6 till 10 månaders arbete; den tid för vilken utbildningsstöd erhållits lämnas dock obeaktad (jfr grunddagpenning).
- 1.1.1997 höjdes den åldersgräns efter vilken grunddagpenning under vissa förutsättningar kunde betalas fram till 60 års ålder från 55 till 57 år. Personer födda före 1944 hade emellertid under vissa förutsättningar rätt till tilläggsdagar. Om en person hade dagpenning vid fyllda 60 fortsatte utbetalningen maximitiden ut (500 dagar).
- Fr.o.m. 1.1.1997 skulle lön för heltidsarbete för att uppfylla arbetsvillkoret uppgå till minst 40 gånger grunddagpenningen (793,85 €/mån. 1997) om kollektivavtal sänkades för branschen.
- 1.1.1997–31.12.1998 kunde med arbete jämställas högst en period om 16 kalenderveckor för vilken arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd betalats.
- Fr.o.m. 1.1.1997 har självrisktiden för grunddagpenning varit högst 7 arbetsdagar (tidigare 5 dagar). Den beräknas bara en gång för maximitiden (500 dagar).
- Fr.o.m. 1.1.1997 har maximitiden (500 dagar) inte längre varit bunden till fyra på varandra följande kalenderår. Från 1.1.1994 betalda grunddagpenningar räknas in i maximitiden. Maximitiden börjar räknas på nytt när arbetsvillkoret åter är uppfyllt, dvs. när vederbörande har arbetat minst 10 mån. under 2 år (tidigare villkor: 6 mån. under 8 mån.).
- Fr.o.m. 1.1.1997 har grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd inte utbetalats vare sig för tid för vilken en arbetslös har rätt till semesterlön, eller över vilken semesterersättning kan periodiseras då anställning upphör.
- Fr.o.m. 1.1.1997 slopades den skyddade arbetsinkomstdelen (126,14 €/mån. 1996) vid jämkning av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd, och vid jämkningen började man beakta 50 % av arbetsinkomsterna (tidigare 80 %). Om arbetstiden överstiger 75 % (tidigare 80 %) av den gängse maximiarbetstiden för heltidsanställda inom branschen saknar vederbörande rätt till jämkad förmån.
- Fr.o.m. 1.1.1997 börjar självrisktiden alltid räknas på nytt vid övergång från arbetslöshetsdagpenning till arbetsmarknadsstöd.
- Fr.o.m. 1.1.1997 började man vid behovsprövning för underhållsskyldiga beakta 50 % (tidigare 75 %) av de

tuloista alettiin ottaa huomioon 50 % (ennen 75 %). Yksinäisellä henkilöllä vastaava prosenttiosuus säilyi 75 %:na. Molempien tulorajat muuttuivat, ks. taulukko b.

- 1.8.1997 lukien henkilöllä on ollut oikeus peruspäivärahaan myös ajalta, jona hän palkatta osallistuu yleishyödylliseen vapaaehtois- ja talkootyöhön sekä tietyin edellytyksin satunnaisen ja lyhyen ulkomaanmatkan ajalta. Päätoimisen opiskelun (peruspäivärahan saannin este) käsitettä tarkennettiin.
- 1.8.1997 lukien työmarkkinatuen omavastuu-aika ei ole enää kulunut odotusaikana eikä karenssien aikana. Työmarkkinatuen tarveharkinnatonta 180 ensimmäistä päivää kuluttavat vain työttömyyspäivät, eivät päivät työvoimapolitiittisen toimenpiteen ajalta.

- 1.8.1997 alettiin tukea pitkäaikaistyöttömien omaehtoista opiskelua. (Lakia sovellettiin 1.8.1997–31.7.1998 alkaneeseen koulutukseen.) Tuen myöntämisestä ja maksamisesta huolehtivat työttömyyskassat (kassojen jäsenet) ja Kela.

Tuen edellytyksiä: aloittanut päätoimisen ammatillisia valmiuksia edistävän koulutuksen (vähintään 20 opintoviikkoa), ollut pitkään (12 kk 2 vuoden sisällä) työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa, takanaan riittävä työhistoria (ansainnut työeläkettä vähintään 12 vuotta viimeisten 18 vuoden aikana).

Koulutusajalta opiskelijalla oli oikeus työvoimapolitiittiseen koulutustukeen tai työmarkkinatukeen, ei kuitenkaan ylläpito- ja majoituskorvauksiin. Työmarkkinatukeen ei sovellettu tarveharkintaa eikä kotona asumisesta johtuvaa tuen osittamista. Tukea voitiin maksaa 2 vuoden ajan; maksaminen päättyi kuitenkin viimeistään 31.12.1999.

1998

- 1.1.1998 alkaen työmarkkinarikkeiden takia annettavat määräajat ja työssäolovelvoite pitenivät.
- 1.1.1998 alkaen työmarkkinatukea on voitu maksaa työnantajalle, joka tekee työ- tai oppisopimuksen pitkään työttömänä olleen työmarkkinatukeen oikeutetun henkilön kanssa. Pitkään työttömänä katsotaan olleen henkilön, joka oli saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan tai työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 500 päivää. Työnantajalle maksettava työmarkkinatuki on täysimääräisen työmarkkinatuen suuruinen. Lapsikorotuksia siihen ei makseta. Työmarkkinatukea voidaan työnantajalle maksaa enintään 12 kuukaudelta henkilöä kohti.

Työmarkkinatuen maksamisesta työnantajalle määrää työvoimatoimisto. Työmarkkinatuki voidaan maksaa työnantajalle joko yksinään tai yhdistettynä työvoimatoimiston maksamaan työllistämistukeen.

- 1.1.1998 alkaen työnantajalle maksettu työmarkkinatuki on kartuttanut työttömyyspäivärahan työssäoloehto kolmanneksella siitä ajasta, jonka työtön on työllistettynä työnantajan palveluksessa, kuitenkin enintään 16 kalenteriviikolla.

inkomster som överskrider inkomstgränsen och som inverkar minskande på arbetsmarknadsstödet. För ensamstående var procentandelen alltså 75 %. Inkomstgränserna ändrades för bägge grupperna, se tabell b.

- Fr.o.m. 1.8.1997 föreligger grunddagpenningssrätt för tid då en person utan lön deltar i allmännyttigt frivilligt arbete och talkoarbete samt på vissa villkor under tillfällig och kort utlandsresa. Begreppet heltidsstudier (hinder för grunddagpenning) preciserades.

- Fr.o.m. 1.8.1997 har arbetsmarknadsstödet självrisktid inte längre ingått i väntetiden eller karenstiden. De första 180 dagarna med icke behovsprövat arbetsmarknadsstöd påverkas enbart av arbetslöshetsdagarna, inte dagar då personen deltar i arbetskraftspolitiska åtgärder.

- Fr.o.m. 1.8.1997 började man bevilja stöd för långtidsarbetslösas frivilliga studier. (Lagen tillämpades på utbildning som inletts 1.8.1997–31.7.1998.) Arbetslöshetskassorna (kassamedlemmar) och FPA skötte beviljandet och utbetalningen.

Villkor: påbörjade heltidsstudier för främjande av yrkeskunskaper (minst 20 studieveckor), långtidsarbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån (12 mån. under 2 år), tillräcklig arbetshistorik (intjänad arbetspension för minst 12 år under de senaste 18 åren).

Studeranden hade under utbildningstiden rätt till arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd eller arbetsmarknadsstöd, men inte ersättning för uppehälle eller inkvartering. Arbetsmarknadsstödet behovsprövades inte, och det reducerades inte om studeranden bodde hos sina föräldrar. Det kunde utges under en period av 2 år, men upphörde senast 31.12.1999.

1998

- 1.1.1998 skärptes karenserna och skyldigheten att arbeta i samband med arbetsmarknadsförseelser.
- Fr.o.m. 1.1.1998 har arbetsmarknadsstöd kunnat betalas till arbetsgivare som ingått arbets- eller läroavtal med en person som länge varit arbetslös och har rätt till arbetsmarknadsstöd. Som långtidsarbetslös betraktas den som fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden eller arbetsmarknadsstöd på grund av arbetslöshet för 500 dagar. Till arbetsgivaren betalas fullt arbetsmarknadsstöd utan barnförhöjningar. Det kan betalas för högst 12 månader per person.

Det är arbetskraftsbyrån som bestämmer om utbetalning av arbetsmarknadsstöd till arbetsgivaren. Stödet kan betalas ensamt eller tillsammans med sysselsättningsstöd från arbetskraftsbyrån.

- Fr.o.m. 1.1.1998 har arbetsmarknadsstöd som betalas till arbetsgivaren kumulerat arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning med en tredjedel av den tid under vilken den arbetslösa sysselsätts, dock med högst 16 kalenderveckor.

- 1.1.1998 alkaen vuorotteluvapaalle lähtevän korvaus on ollut 70 % (ennen 60 %) työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus. Ansiosidonnaiseen päivärahaan perustuvan vuorottelukorvauksen enimmäismäärä (756,85 €/kk 1997) poistui. Kelan maksama vuorottelukorvaus oli 1998 alusta enintään 14,13 €/pv. Vuorotteluvapaalle lähtevältä ei enää edellytetty kokoaikatyötä (riittää 75 % alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän työajasta). Vuorotteluvapaakokeilua jatkettiin vuoden 2000 loppuun saakka (vapaa pidettävä 2001 aikana).
- 1.1.1998 alkaen ylläpitokorvausta on voitu maksaa työmarkkinatukea saavalle pitkäaikaistyöttömälle, joka osallistuu työvoimaviranomaisen järjestämään työharjoitteluun.
- 1.8.1998 tai sen jälkeen alkaneeseen omaehtoiseen opiskeluun työtön on voinut saada työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen suuruista koulutuspäivärahaa. Koulutuspäivärahan myöntämisestä ja maksamisesta huolehtivat työttömyyskassat (ansioturvan tasoinen koulutuspäiväraha) ja Kela (peruspäivärahan ja työmarkkinatuen suuruinen koulutuspäiväraha).

Tuen edellytyksiä: aloittanut päätoimisen (vähintään 20 opintoviikkoa) ammatillisia valmiuksia edistävän koulutuksen, ollut työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa, saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 4 kk (86 pv) koulutusta edeltäneen 12 kuukauden aikana, takana riittävä työhistoria (ansainnut työeläkettä vähintään 10 vuotta viimeisten 15 vuoden aikana).

Koulutuspäivärahaan ei makseta ylläpito- eikä majoituskorvauksia. Työmarkkinatuen tasoiseen koulutuspäivärahaan ei sovelleta tarveharkintaa eikä vanhempiensa luona asumisesta johtuvaa etuuden osittamista. Koulutuspäivärahaa maksetaan enintään 500 päivältä. Koulutuspäivärahapäivät luetaan työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaikaan. Koulutus- ja työttömyyspäivärahaa maksetaan yhteensä enintään 586 päivältä. (Opintonsa 1.8.–31.12.1998 aloittaneet ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa saaneet opiskelijat saivat koulutuspäivärahaa 100 ylimääräiseltä päivältä.)

1999

- 1.1.1999 alkaen Kelan maksamien työttömyysturvaetuuksien (päiväkorvauksen, lapsikorotusten) rahamäärät on tarkistettu vuosittain elinkustannusindeksin muutoksen mukaisesti (Laki kansaneläkeläisissä säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannusindeksiin; nimitys muuttuu 1.1.2002 Laiksi kansaneläkeindeksistä.).
- 1.1.1999 alkaen Kelan maksama täysi vuorottelukorvaus oli 14,25 €/pv ja 1.1.2000 alkaen 14,36 €/pv.
- 1.5.1999 alettiin maksaa kotoutumistukea maahanmuuttajalle, joka on ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi työvoimatoimistoon tai hakenut toimeentulo-

- Fr.o.m. 1.1.1998 har ersättningen till den som blir al-
terneringsledig varit 70 % (tidigare 60 %) av den ar-
betslöshetsdagpenning personen skulle ha rätt till som
arbetslös. Maximigränsen för alterneringsersättning
beräknad efter inkomstrelaterad dagpenning (756,85
€/mån. 1997) slopades. Den alterneringsersättning
FPA ger ut var högst 14,13 €/dag från början av år
1998. Den alterneringslediga förutsattes inte längre
ha haft heltidsarbete (det är nog med 75 % av heltids-
anställdas arbetstid inom branschen). Försöket med
arbetsalternering förlängdes till slutet av år 2000 (le-
digheten ska tas ut senast 2001).
- Fr.o.m. 1.1.1998 har ersättning för uppehålle kunnat
betalas till långtidsarbetslösa med arbetsmarknads-
stöd som deltar i praktik ordnad av arbetskraftsmyn-
digheterna.
- För frivilliga studier som inletts 1.8.1998 eller senare
har arbetslösa kunnat få utbildningsdagpenning av ar-
betslöshetsdagpenningens eller arbetsmarknadsstö-
dets storlek. Beviljandet och utbetalningen sköts av
arbetslöshetskassorna (utbildningsdagpenning av in-
komstrelaterad dagpenningens storlek) och FPA (utbild-
ningsdagpenning av grunddagpenningens eller arbets-
marknadsstöds storlek).

Villkor: personen har inlettt heltidsutbildning (minst 20 studieveckor) som främjar yrkesfärdigheterna, har varit arbetslös arbetssökande hos arbetskraftsbyrån, har haft arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd i minst 4 mån. (86 dagar) under de 12 månaderna närmast före utbildningen, har tillräcklig arbetshistorik (intjänat arbetspension minst 10 år de senaste 15 åren).

Till utbildningsdagpenningen hör inte ersättningar för uppehålle och inkvartering. På utbildningsdagpenning av arbetsmarknadsstödet storlek tillämpas inte behovsprövning eller minskning p.g.a. boende hos föräldrarna. Den betalas för högst 500 dagar. Dagpenningdagarna inräknas i maximitiden på 500 dagar för arbetslöshetsdagpenning. Utbildnings- och arbetslöshetsdagpenning betalas sammanräknat för högst 586 dagar. (Studerande som inlettt sina studier 1.8.–31.12.1998 och som haft inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning fick utbildningsdagpenning för 100 tilläggsdagar.)

1999

- Fr.o.m. 1.1.1999 har arbetslöshetsförmåner från FPA (dagersättningar, barnförhöjningar) årligen justerats enligt förändringarna i levnadskostnadsindexet (lagen om bindande av de i folkpensionslagen stadgade pensionerna och understöden vid levnadskostnaderna; namnet ändras 1.1.2002 till lagen om folkpensionsindex).
- 1.1.1999 blev det fulla beloppet av alterneringsersättning från FPA 14,25 €/dag och 1.1.2000 14,36 €/dag.
- 1.5.1999 inleddes utbetalningen av integrationsstöd till invandrare som har anmält till arbetskraftsbyrån att de är arbetslösa och söker arbete eller som har sökt

tukea. Kotoutumistuki koostuu Kelan maksamasta työmarkkinatuesta ja/tai kunnan maksamasta toimeentulotuesta. Tukea maksetaan enintään kolmena ensimmäisenä maassaolovuotena.

2000

- 1.4.2000 alkaen alettiin soveltaa sovitellun päivärahan enimmäismaksuaikaa koskevia (muuttuneita) säännöksiä määräaikaisten lakien siirrettyä tähän asti niiden toteutumista. Soviteltua päivärahaa maksetaan enintään 36 kuukaudelta; jokainen maksupäivä katsotaan kokonaiseksi suorituspäiväksi.
- 1.6.2000 alkaen työttömälle ei ole asetettu uutta omavastuuaikaa, jos hän on ollut yhdenjaksoisesti työttömänä siirtyessään suoraan työmarkkinatuella työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisajan täytyttyä (tulkinta muuttunut).
- 1.9.2000 alkaen työmarkkinatuen tarveharkinta lieveni: puolison tuloista saa vähentää 235,46 €/kk (aiemmin 50,46 €/kk).

2001

- 1.1.2001 alkaen Kelan maksama täysi vuorottelukorvaus oli 14,95 €/pv, 1.1.2002 alkaen 15,34 ja 1.3.2002 alkaen 15,93 €/pv. Vuorotteluvapaakoekilua jatkettiin vuoden 2002 loppuun saakka (vapaa pidettävä 2003 aikana).
- 1.1.2001 alkaen alettiin maksaa työmarkkinatukea matka-avustuksena työmarkkinatuella oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan työssäkäyntialueensa ulkopuolelta pysyväisluonteisen kokoaikaisen työn. Matka-avustus on täysimääräinen työmarkkinatuki ja se maksetaan enintään 2 kuukaudelta.
- 1.1.2001 alkaen ylläpito- ja majoituskorvausta on voitu maksaa myös vähennettyä koulutustukea tai vähennettyä tai soviteltua työmarkkinatukea saavalle. Majoituskorvauksen saaminen ei enää edellytä koulutuspaikan olevan työssäkäyntialueen, vaan kotikunnan ulkopuolella (ellei työssäkäyntialue ole kotikuntaa pienempi).
- 1.9.2001 alkaen laki kuntouttavasta työtoiminnasta on velvoittanut työvoimatoimiston, kunnan ja asiakkaan (työmarkkina- tai toimeentulotuen saajan) yhdessä laatimaan asiakkaalle aktivointisuunnitelman. Yhtenä aktiivivana toimenpiteenä voi olla kuntouttava työtoiminta, jonka järjestämisvelvollisuus on kunnalla. Työtoiminnan ajalta työmarkkinatuen saajalle maksetaan tuen lisäksi osallistuspäiviltä ylläpitokorvausta ja toimeentulotuen saajalle tuen lisäksi toimintarahaa. Kuntouttavasta työtoiminnasta kieltäytyminen voi alle 25-vuotiailla johtaa tukien pienentämiseen tai työmarkkinatuen lakkauttamiseen.
- 1.8.2001 alkaen koulutuspäivärahan edellytyksenä olevaa 10 vuoden työhistoriaa laskettaessa on otettu huomioon henkilön koko aikaisempi työhistoria, ei enää 15 vuoden tarkastelujaksoa.

utkomstöd. Integrationsstödet består av arbetsmarknadsstöd från FPA och/eller utkomststöd från kommunen. Stödet betalas högst för de tre första vistelseåren i landet.

2000

- 1.4.2000 började man tillämpa (nya) bestämmelser för maximitiden vid jämkad dagpenning, eftersom tidsbestämda lagar hittills skjutit upp tillämpningen. Jämkad dagpenning utbetalas för högst 36 månader; varje utbetalningsdag betraktas som en hel dagpenningdag.
- Fr.o.m. 1.6.2000 har ny självrisktid inte längre börjat räknas för den som varit arbetslös utan avbrott och fått arbetsmarknadsstöd omedelbart efter att maximitiden (500 dagar) för arbetslöshetsdagpenning uppfyllts (ny tolkning).
- 1.9.2000 lindrades villkoren för behovsprövning: 235,46 €/mån. får avdras på makens inkomster (tidigare 50,46 €/mån.).

2001

- Fr.o.m. 1.1.2001 var det fulla beloppet av alterneringsersättning från FPA 14,95 €/dag, fr.o.m. 1.1.2002 15,34 €/dag och fr.o.m. 1.3.2002 15,93 €/dag. Försöket med arbetsalternering förlängdes till slutet av år 2002 (ledigheten ska tas ut senast 2003).
- 1.1.2001 började arbetsmarknadsstöd utges i form av resebidrag till personer med rätt till arbetsmarknadsstöd som tar emot fast heltidsarbete utanför sitt pendlingsområde. Resebidraget, som motsvarar fullt arbetsmarknadsstöd, betalas för högst två månader.
- Från 1.1.2001 har ersättning för uppehälle och inkvartering även kunnat betalas till personer som får minskat utbildningsstöd eller minskat eller jämkat arbetsmarknadsstöd. För inkvarteringsersättning krävs numera att utbildningen sker utanför hemkommunen och inte längre utanför pendlingsregionen (såvida pendlingsregionen inte är mindre än hemkommunen).
- Fr.o.m. 1.9.2001 har lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte förpliktat Arbetskraftsbyrån och kommunen att i samarbete med klienten (mottagare av arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd) utarbeta en aktiveringsplan för denne. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte kan vara en aktiverande åtgärd. Arbetsverksamheten ordnas av kommunen. För deltagande i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas till den som får arbetsmarknadsstöd dessutom ersättning för uppehälle och till den som får utkomststöd en sysselsättningspenning. Vägran att delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte kan för den som är under 25 år leda till minskat stöd eller till att arbetsmarknadsstödet indras.
- Fr.o.m. 1.8.2001 har en persons hela tidigare arbetslivserfarenhet beaktats vid beräkningen av den 10 års arbetslivserfarenhet som är en förutsättning för utbildningsdagpenningen; granskningsperioden på 15 år gäller inte längre.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tuloarajojen tarkkuustason ja etuusioikeuden säilyttämisestä.
- 1.1.2002 työmarkkinatuen lapsikorotukset nostettiin samalle tasolle kuin peruspäivärahan lapsikorotukset (taulukko b).
- 1.1.2002 työharjoittelu työvoimapolitiisena toimenpiteenä rajattiin alle 25-vuotiaisiin ammatillista koulutusta vailla oleviin työmarkkinatuen saajiin. Muut voidaan osoittaa työelämävalmennukseen työpaikalla, joka on uusi työvoimapolitiisin toimenpiteen laji. Työelämävalmennuksen ja työharjoittelun ajalta maksetaan ylläpitokorvausta ja korotettua ylläpitokorvausta. Työharjoitteluun osallistuvalla edellytetään kuitenkin, että hän on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 500 päivää.
- 1.1.2002 lakkautettiin majoituskorvaus. Opiskelijalle, joka osallistuu koulutukseen työssäkäyntialueensa ulkopuolella, ylläpitokorvaus alettiin maksaa korotettuna (14 €/pv 2002). Jos koulutus järjestetään opiskelijan työssäkäyntialueella mutta kuitenkin kotikunnan ulkopuolella, ylläpitokorvauksen saaminen korotettuna edellyttää majoituskustannuksia ja luotettavan selvityksen esittämistä niistä.
- 1.1.2002 yhdistelmätuen enimmäismaksuaika piteni 12 kk:sta 24 kk:een.
- 1.3.2002 alkaen työttömyyspäivärahan työssäoloehtoon on voitu lukea puolet (aiemmin kolmannes) siitä työstä, jonka palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut työmarkkinatukea. Muutos koski henkilöitä, jotka olivat yhdistelmätuen piirissä 2002 alusta lukien.

2003

- 1.1.2003 työttömyysturvalainsäädännön rakennetta uusittiin yhdistämällä erillisiä lakeja ja säännöksiä uusiksi kokonaisuuksiksi.
- 1.1.2003 palkansaajan työssäoloehto eriytyi kahdeksi. Ensimmäistä kertaa työssäoloehdon täyttävältä palkansaajalta edellytetään vähintään 43 viikon työssäoloa 2 vuoden 4 kuukauden aikana (aiemmin 2 vuoden). Päivärahaioikeuden uusimiseen (ts. henkilö saanut aiemmin työttömyyspäivärahaa) tarvitaan 34 viikon (aiemmin 43 viikon) työskentely 2 vuoden aikana. Aiemmin saatuna päivärahoina pidetään 1997 tai sen jälkeen saatuja päivärahoja. Yrittäjien työssäoloehtoon ei tullut muutoksia. Uudessa työttömyysturvalaissa on määritelty tilanteet, jolloin henkilö on estynyt olemasta työmarkkinoilla ja jolloin hän ei ole työmarkkinoiden käytettävissä. Työkyvyttömyys työttömyysturvajärjestelmässä on määritelty ja sovitellun etuuden säännöksiä muutettu (mm. soviteltua maksettiin 31.12.2005 saakka, vaikka enimmäismäärä (36 kk) olisikin täyttynyt sitä ennen).

Oikeutta työmarkkinatukeen laajennettiin työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin osallistuvilla tilanteis-

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- 1.1.2002 höjdes arbetsmarknadsstödet barnstillägg till samma nivå som grunddagpenningens barnstillägg (tabell b).
- 1.1.2002 begränsades arbetspraktiken såsom arbetskraftspolitisk åtgärd till att omfatta mottagare av arbetsmarknadsstöd som är under 25 år och saknar yrkesutbildning. Andra kan anvisas arbetslivsträning på arbetsplatsen, som är en ny arbetskraftspolitisk åtgärd. Under arbetslivsträningen och praktiktiden betalas ersättning och förhöjd ersättning för uppehälle. Den som genomgår arbetspraktik förutsätts dock ha fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd minst 500 dagar.
- 1.1.2002 slopades ersättningen för inkvartering. Till studerande som deltar i utbildning utanför sin pendlingsregion började man betala förhöjd ersättning för uppehälle (14 €/dag 2002). Om utbildningen ordnas inom den studerandes pendlingsregion men utanför hemkommunen måste han förete en tillförlitlig utredning över logistikostnaderna för att få förhöjd ersättning för uppehälle.
- 1.1.2002 förlängdes maximibetalningstiden för sammansatt stöd från 12 månader till 24 månader.
- Fr.o.m. 1.3.2002 har man i arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning kunnat inräkna hälften (tidigare en tredjedel) av det arbete för vars lönekostnader en arbetsgivare erhållit arbetsmarknadsstöd. Ändringen gällde dem som omfattades av det sammansatta stödet fr.o.m. 2002.

2003

- 1.1.2003 förnyades lagstiftningen om utkomstskydd för arbetslösa så att de olika lagarna och bestämmelserna lades samman till nya helheter.
- 1.1.2003 ändrades arbetsvillkoret för löntagare. En löntagare som för första gången uppfyller arbetsvillkoret förutsätts ha arbetat minst 43 veckor under 2 år och 4 månader (tidigare 2 år). För ny rätt till dagpenning (dvs. arbetslöshetsdagpenning har erhållits förut) krävs 34 veckors arbete (tidigare 43 veckor) under 2 år. Som dagpenning som erhållits förut räknas dagpenning som man fått 1997 eller senare. Arbetsvillkoret för företagare ändrades inte. I den nya lagen om utkomstskydd för arbetslösa definieras de situationer då man är förhindrad att delta på arbetsmarknaden och inte står till arbetsmarknadens förfogande. I systemet med utkomstskydd för arbetslösa definieras begreppet arbetsoförmåga, och bestämmelserna om jämkade förmåner har ändrats (bl.a. betalades jämkade förmåner till 31.12.2005, även om maximitiden (36 mån.) hade uppfyllts innan dess). Rätten till arbetsmarknadsstöd utvidgades till att omfatta personer som deltar i sysselsättningsfrämjande

a. Peruspäivärahan euromäärät vuodesta 1995
Beloppen av grunddagpenning fr.o.m. 1995

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Täysi päiväraha, €/pv Full dagpenning, €/dag	Lapsikorotus, €/pv Barnförhöjning, €/dag		
		Yhdestä lapsesta För ett barn	Kahdesta yhteensä För två barn sammanlagt	Useammasta yhteensä För flera barn sammanlagt
1.1.1995	19,85	4,04	5,89	7,57
1.1.1998	20,18	4,04	5,89	7,57
1.1.1999	20,35	4,04	5,89	7,57
1.1.2000	20,52	4,04	5,89	7,74
1.1.2001	21,36	4,20	6,22	7,90
1.1.2002	21,91	4,31	6,33	8,16
1.3.2002	22,75	4,31	6,33	8,16
1.1.2003	23,02	4,36	6,40	8,26
1.1.2004	23,16	4,39	6,44	8,31
1.1.2005	23,24	4,40	6,46	8,34
1.1.2006	23,50	4,45	6,54	8,43
1.1.2007	23,91	4,53	6,65	8,58
1.1.2008	24,51	4,64	6,82	8,79
1.1.2009	25,63	4,86	7,13	9,19
1.1.2011	25,74	4,88	7,16	9,23
1.1.2012	31,36	5,06	7,43	9,58
1.1.2013	32,46	5,24	7,69	9,92
1.1.2014	32,66	5,27	7,74	9,98
1.1.2015	32,80	5,29	7,77	10,02

b. Työmarkkinatuen ja sen perusteiden euromäärät vuodesta 1995
Arbetsmarknadsstödet jämte grunder: uppgifter om beloppen fr.o.m. 1995

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Täysi työ- markkinatuki, €/pv Fullt arbets- marknads- stöd, €/dag	Täyteen tukeen oikeuttava tuloraja, €/kk Inkomstgräns för fullt stöd, €/mån.				Lapsikorotus, €/pv Barnförhöjning, €/dag		
		Yksinäisellä Ensamstående	Huoltovollisella – Försörjningspliktig			Yhdestä lapsesta För ett barn	Kahdesta yhteensä För två barn sammanlagt	Useammasta yhteensä För flera barn sammanlagt
			Ei lapsia Utan barn	Korotus lasta kohti Höjning per barn	Puolison tuloista vähennetään Från makens inkomst avdras			
1.1.1995	19,85	622,30	931,76	105,96	50,46	4,04	5,89	7,57
1.1.1996	19,85	622,30	931,76	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.1997	19,85	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.1998	20,18	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.1999	20,35	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.2000	20,52	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,09
1.9.2000	20,52	252,28	847,67	105,96	235,46	1,61	2,35	3,09
1.1.2001	21,36	252,28	847,67	105,96	235,46	1,68	2,49	3,16
1.1.2002	21,91	253	848	106	236	4,31	6,33	8,16
1.3.2002	22,75	253	848	106	236	4,31	6,33	8,16
1.1.2003	23,02	253	848	106	236	4,36	6,40	8,26
1.1.2004	23,16	253	848	106	536	4,39	6,44	8,31
1.1.2005	23,24	253	848	106	536	4,40	6,46	8,34
1.1.2006	23,50	253	848	106	536	4,45	6,54	8,43
1.1.2007	23,91	253	848	106	536	4,53	6,65	8,58
1.1.2008	24,51	253	848	106	536	4,64	6,82	8,79
1.1.2009	25,63	253	848	106	536	4,86	7,13	9,19
1.1.2010	25,63	253	1 384	106	536	4,86	7,13	9,19
1.1.2011	25,74	311	1 704	130	660	4,88	7,16	9,23
1.1.2012	31,36	311	1 704	130	660	5,06	7,43	9,58
1.1.2013	32,46	311	1 044	130	—	5,24	7,69	9,92
1.1.2014	32,66	311	1 044	130	—	5,27	7,74	9,98
1.1.2015	32,80	311	1 044	130	—	5,29	7,77	10,02

c. Koulutustuen ja sen perusteiden euromäärät 1995–2010 Utbildningsstödet jämte grunder: uppgifter om beloppen 1995–2010

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Perustuki, €/pv Grundstöd, €/dag	Täyteen perustukeen oikeuttava tuloraja, €/kk Inkomstgräns för fullt grundstöd, €/mån. Työtulot ja sosiaalietuudet Arbetsinkomster och sociala förmåner	Ylläpito- korvaus, €/pv Ersättning för uppehälle, €/dag	Majoitus- korvaus, €/pv Ersättning för inkvartering, €/dag	Korotettu ylläpito- korvaus, €/pv Förhöjd ersätt- ning för uppe- hälle, €/dag	Ylläpito- korvaus kuntout- tavan työtoiminnan ajalta, €/pv Ersättning för uppehälle under arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, €/dag
1.1.1995	19,85	126,14	5,05	5,05	.	.
1.1.1998	20,18	126,14	5,05	5,05	.	.
1.1.1999	20,35	126,14	5,05	5,05	.	.
1.1.2000	20,52	126,14	5,05	5,05	.	.
1.1.2001	21,36	126,14	5,05	5,05	.	5,05
1.1.2002	21,91	127	7	.	14	5,05
1.3.2002	22,75	127	7	.	14	5,05
1.1.2003	23,02	127	7	.	14	7
1.1.2004	23,16	127	8	.	16	8
1.1.2005	23,24	127	8	.	16	8
1.1.2006	23,50	127	8	.	16	8
1.1.2007	23,91	127	8	.	16	8
1.1.2008	24,51	127	8	.	16	8
1.1.2009	25,63	127	8	.	16	8
1.1.2010 ¹⁾	25,63	127	9	.	18	9

¹⁾ Koulutustuki lakkasi 1.1.2010 alkaen. Aikuiskoulutuksen ja omaehtoisen opiskelun ajalta maksetaan jatkossa sitä työttömyyssetuutta, johon henkilöllä työttömänä olisi oikeus. Ennen lainmuutosta maksussa olleet koulutustuet maksetaan koulutuksen loppuun asti.

Utbildningsstöd för arbetslösa har slopats från och med 1.1.2010. Under tiden för deltagande i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och studier på eget initiativ utbetalas den arbetslöshetsförmånen personen skulle ha rätt till som arbetslös. Utbildningsstöd som börjat betalas ut före lagförändringen utbetalas för hela utbildningen.

Huom. Lapsikorotukset tarkistuksineen ovat samat kuin työttömyysurvan peruspäivärahoissa.

Anm. Barnförhöjningarna jämte justeringarna är desamma som för grunddagpenning vid arbetslöshet.

sa, joissa heillä ei muutoin olisi oikeutta tukeen. Oikeus tukeen syntyy, jos syy, miksi tuki on evätty, on odotus- tai omavastuu-aika, ammattikoulutusta vailla olevan alle 25-vuotiaan rajoitettu oikeus tukeen, määrääjäksi evätty tuki, työssäolovelvoite tai tuen tarveharkinta.

Työttömyyspäivärahan työssäoloehto on voidaan lukea puolet työstä, jonka palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut sekä työmarkkina- että työllistämistukea, ja työ kokonaisuudessaan, jos työnantaja on saanut vain työmarkkinatukea.

- 1.1.2003–31.12.2007 (yhdistelmätukikeilu) työnantajalle voitiin maksaa yhdistelmätukea myös sellaisen henkilön työllistämiseen, joka on saanut työmarkkinatukea vasta 200 päivältä. Tällöin tuki myönnettiin pelkkänä työmarkkinatukena ilman työvoimatoimiston maksamaa työllistämistukea.
- 1.1.2003 tuli voimaan uusi laki vuorotteluvapaasta, joka korvasi lain vuorotteluvapaakeilusta. Laki oli voimassa 2003–2007 (vapaa pidettävä 2008 aikana).

Vuorottelijalta alettiin edellyttää vähintään 10 vuoden pituista työhistoriaa; tästä neljännes voi olla hankittuna vanhempainpäivärahavapaana, hoitovapaana tai varusmies-/siviilipalveluksena (ns. rinnasteinen aika). Toistamiseen vuorotteluvapaalle lähtevältä edellytetään nyt myös vähintään 5 vuoden työhistoriaa edellisen vapaan päättymisestä. Vuorottelukorvaus on vastede 80 % työttömyyspäivärahasta, jos

ätgärder när de inte annars skulle ha rätt till stödet. Rätten till stödet uppkommer när orsaken till att en person förvägrats stöd har varit vänte- eller karenstid, begränsad rätt till stödet då en person är under 25 år och saknar yrkesutbildning, förvägrat stöd för viss tid, arbetsskyldighet eller behovsprövning.

Till arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning kan hänföras hälften av arbetet när arbetsgivaren har fått både arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd för lönekostnaderna, och arbetet i sin helhet när arbetsgivaren har fått enbart arbetsmarknadsstöd.

- 1.1.2003–31.12.2007 (försöket med sammansatt stöd) kunde en arbetsgivare få sammansatt stöd även för att sysselsätta en person som haft arbetsmarknadsstöd för bara 200 dagar. Stödet beviljades då enbart i form av arbetsmarknadsstöd utan det sysselsättningsstöd som arbetskraftsbyrån betalar.
- 1.1.2003 infördes en ny lag om alterneringsledighet som ersatte lagen om försök med alterneringsledighet. Lagen gällde 2003–2007 (ledigheten skulle tas ut under år 2008).

Den alterneringslediga förutsätts nu ha minst 10 års arbetslivserfarenhet (s.k. arbetshistoria): en fjärdedel får bestå av föräldradagpenningledighet, vårdledighet eller värnplikt/civiltjänstgöring. Av den som blir alterneringsledig på nytt förutsätts nu minst 5 års arbetslivserfarenhet sedan föregående ledighets slut. Alterneringsersättningen är i fortsättningen 80 % av arbetslöshetsdagpenningen, om den alterneringslediga har

vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta työhistoriaa ennen vapaan alkamista. Muuten osuus on 70 % kuten aiemmin kaikille.

Sijaisen palkkaamisessa etusijalla ovat nuoret, äskettäin tutkintonsa suorittaneet ja pitkäaikaistyöttömät.

- 1.7.2003 alkaen vanhempiensa taloudessa asuvan työmarkkinatuki on määrätynyt hänen vanhempiensa yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella (osittainen työmarkkinatuki). Vanhempina pidetään samassa taloudessa asuvia biologisia tai ottovanhempia. Vanhempien tuloina otetaan huomioon samat tulot, jotka tarveharkinnassa otetaan huomioon hakijan puolison tuloina. Työmarkkinatukea maksetaan kuitenkin vähintään 50 % tuen määrästä, johon vanhempiensa luona asuva muutoin olisi oikeutettu.

2004

- 1.1.2004 alkaen työmarkkinatuen tarveharkinta lieveni: puolison tuloista saa vähentää 536 €/kk (aiemmin 236 €/kk).

2005

- 1.1.2005 alkaen myös 65–67-vuotiaalla on ollut oikeus työttömyysturvaetuuteen koulutuspäivärahaa lukuun ottamatta hänen työnsä keskeytyessä lomautuksen, sääesteen tai toisten työntekijöiden työtaistelun vuoksi. Siirtyminen palkansaajasta yrittäjäksi ja päinvastoin on mahdollista ilman etuuksien menettämistä.
- 1.1.2005 alkaen työttömyysturvan piiriin kuulumisesta säädetään työttömyysturvalaissa (ennen soveltamisalalaissa). Oikeus työttömyysturvaetuuksiin on edelleen vain Suomessa asuvilla.
- 1.7.2005 peruspäivärahaan, koulutuspäivärahaan ja -tukeen alettiin maksaa korotusosaa (4 €/pv) palkansaajan työssäoloehdon täyttäneelle henkilölle, joka on irtisanottu taloudellisista tai tuotannollisista syistä ja jolla on vähintään 20 vuoden työhistoria. Korotusosaa maksetaan peruspäivärahaan enintään 150 päivältä, koulutuspäivärahaan ja -tukeen koko koulutuksen ajalta.
- 1.7.2005 peruspäivärahaan ja koulutustukeen alettiin maksaa työllistymisohjelmallista (4 €/pv) palkansaajan työssäoloehdon täyttäneelle henkilölle, joka on 1) irtisanottu taloudellisista ja tuotannollisista syistä takanaan vähintään 3 vuoden työhistoria tai 2) työsuhteen päättyessä ollut määräaikaisessa työsuhteessa vähintään 3 v tai 3) ollut määräaikaisissa työsuhteissa samaan työnantajaan vähintään 36 kk 42 kk:n aikana. Lisää maksetaan enintään 185 päivältä.
- Sovittelun etuuden maksamista enimmäismaksuajan täyttymisestä huolimatta jatkettiin 31.12.2007 saakka.

2006

- 1.1.2006 alkaen oikeus työmarkkinatukeen lakkasi pitkään työttömänä olleelta henkilöltä (saanut työttömyyden perusteella työmarkkinatukea vähintään 500 pv tai työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen vähintään 180 pv), joka kieltäytyy tai eroaa-

minst 25 års erfarenhet av arbetslivet när ledigheten påbörjas. I annat fall är ersättningen 70 %, som den varit tidigare för alla.

Vid anställningen av vikarier prioriteras ungdomar, personer som nyligen avlagt sin examen och långtidsarbetslösa.

- Från 1.7.2003 har arbetsmarknadsstödet för en person som bor hos sina föräldrar bestämts enligt föräldrarnas sammanlagda månadsinkomster (partiellt arbetsmarknadsstöd). Som föräldrar betraktas biologiska eller adoptivföräldrar som bor i samma hushåll. Av föräldrarnas inkomster beaktas samma inkomster som vid behovsprövning beaktas såsom sökandens makes inkomster. I arbetsmarknadsstöd betalas dock minst 50 % av det stödbelopp som den som bor hos sina föräldrar i annat fall skulle ha rätt till.

2004

- Från 1.1.2004 infördes lindrigare villkor för behovsprövning av arbetsmarknadsstödet: 536 €/mån. får avdras på makens inkomster (tidigare 236 €/mån.).

2005

- Från 1.1.2005 har också 65–67-åringar haft rätt till förmåner vid arbetslöshet, med undantag för utbildningsdagpenning, om deras arbete avbrutits på grund av permittering, väderlekshinder eller andra arbetstagares stridsåtgärd. Att bli löntagare när man varit företagare och vice versa är möjligt utan att man går miste om förmåner.
- Från 1.1.2005 ingår bestämmelser om vilka som omfattas av arbetslöshetsskyddet i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (tidigare i tillämpningslagen). Rätt till förmåner vid arbetslöshet har alltså bara de som är bosatta i Finland.
- 1.7.2005 började en förhöjningsdel (4 €/dag) till grunddagpenningen, utbildningsdagpenningen och -stödet betalas ut till personer med minst 20 års arbetslivserfarenhet som uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare och som sagts upp av ekonomiska eller produktionsmässiga skäl. Grunddagpenningens förhöjningsdel betalas för högst 150 dagar, utbildningsdagpenningens och -stödet för hela utbildningstiden.
- 1.7.2005 började ett tillägg för sysselsättningsplan (4 €/dag) betalas till personer som uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare och som 1) sagts upp av ekonomiska eller produktionsmässiga skäl och har minst 3 års arbetslivserfarenhet eller som 2) när anställningen upphörde har haft visstidsanställning i minst 3 år eller 3) har haft visstidsanställningar hos en och samma arbetsgivare i minst 36 mån. under en tid av 42 mån. Tillägget betalas för högst 185 dagar.
- Jämkad förmån fortsatte att betalas t.o.m. 31.12.2007 även om maximitiden för utbetalning hade gått ut.

2006

- Från 1.1.2006 upphörde rätten till arbetsmarknadsstöd för en långtidsarbetslös (person som har fått arbetsmarknadsstöd på grund av arbetslöshet minst 500 dagar eller minst 180 dagar efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning löpt ut) som vägrar ta emot

tai erotetaan työstä tai työvoimapolitiisesta koulutuksesta tahi kieltäytyy tai keskeyttää ilman pätevää syytä aktivointisuunnitelmassa yms. sovittu työvoimapolitiisen toimenpiteen. Työmarkkinatukeen henkilö saa uudelleen oikeuden, kun hän on ollut työssä tai osallistunut työvoimapolitiiseen toimenpiteeseen vähintään 5 kuukauden ajan.

- 1.1.2006 alkaen valtio rahoittaa työmarkkinatuen lapsikorotuksineen sen maksukauden loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työmarkkinatukea 500 päivältä. Sen jälkeen maksetun työmarkkinatuen valtio ja työmarkkinatuen saajan kotikunta rahoittavat puoliksi. Jos henkilö osallistuu työvoimapolitiiseen toimenpiteeseen, valtio on kuitenkin rahoittajana 500 päivän jälkeenkin.

- Yhdistelmätuki lakkaa vähitellen; sellaiselle työnantajalle, jonka kanssa yhdistelmätuesta sovittiin viimeistään 31.12.2005, tuki voitiin vielä myöntää. Uusia ei vuonna 2006 enää myönnetty eikä aiempia tukikauksia jatkettu.

Vuoden 2006 alusta tuen on myöntänyt työvoimatoimisto palkkatukena. Korkeimmalla korotetulla palkkatuella tuettu työ kerryttää työttömyyspäivärahan työssäoloa puolella työajasta, kun taas tätä pienemmällä palkkatuella tuettu työ lasketaan kokonaisuudessaan työssäoloahtoon.

- 1.1.2006 alkaen koulutuspäivärahan työttömyysedellytys lyheni 86:sta 65:een työttömyys- tai työmarkkinatukipäivään. Työttömyyspäiväraha- ja koulutuspäiväraha-päivien yhteenlaskettu enimmäisaika lyheni vastaavasti 586:sta 565 päivään. Koulutuspäivärahan saannin edellytyksenä olevaan työssäoloahtaan rinnastetaan aika, jona henkilö on ollut vanhempainpäivärahalla, erityishoitorahalla, hoitovapaalla, asevelvollisena tai työkyvyttömänä. Tarkennettiin omavastuunajan määrittymistä.
- 1.1.2006 lukien puolison saamaa lasten kotihoidon tukea ei ole vähennetty toisen puolison työttömyyspäivärahasta, työmarkkinatuesta eikä koulutuspäivärahasta, jos tukea saava puoliso itse hoitaa lasta eikä hänellä lapsen hoidon tai samanaikaisesti maksettavan vanhempainpäivärahan takia ole oikeutta em. työttömyysetuksiin (palattiin ennen vuotta 2005 olleeseen käytäntöön).
- Vuoden 2006 alusta kotoutumistuen enimmäisaikaa (3 v) on voitu erityisistä syistä pidentää kahdella vuodella. Sitä pidentää aina aika, jona maahanmuuttaja ei ole oikeutettu työmarkkinatukeen vanhempainpäivärahan tahi erityishoitorahan takia.
- 1.8.2006 matka-avustuksen perusteena olevan työsuhteen vähimmäiskesto lyheni 6:sta 2 kuukauteen.

2007

- 1.1.2007 alkaen peruspäivärahan työssäoloahtoon liittyvään palkan vähimmäismäärään tuli muutos. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan tulee

eller lämnar eller blir uppsagd från eller avstängd från ett arbete eller arbetskraftspolitisk utbildning eller utan giltig orsak avvisar eller avbryter en sådan arbetskraftspolitisk åtgärd som avtalats i en aktiveringsplan e.dyl. Personen har rätt att på nytt få arbetsmarknadsstöd efter att han har haft ett arbete eller deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd i minst 5 månader.

- Från 1.1.2006 betalas arbetsmarknadsstödet och den därtill anslutna barnförhöjningen av statens medel till utgången av den betalningsperiod under vilken arbetsmarknadsstöd har betalats till personen sammanlagt 500 dagar. Arbetsmarknadsstöd som betalas därefter finansieras till hälften av staten och till hälften av den kommun som är stödtagarens hemkommun. Om personen deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd finansierar staten arbetsmarknadsstödet även efter de 500 dagarna.
- Det sammansatta stödet upphör gradvis; stödet kunde dock beviljas arbetsgivare med vilka avtal om stödet hade ingåtts senast 31.12.2005. År 2006 beviljades nya sammansatta stöd inte längre, och gamla stödperioder förlängdes inte heller.

Från början av 2006 har stödet beviljats av arbetskraftsbyrån i form av lönesubvention. Vid arbete som stöds med den högsta förhöjda lönesubventionen uppfylls arbetsvillkoret i samband med arbetslöshetsdagpenning så att hälften av arbetstiden medräknas medan arbete som stöds med en lägre lönesubvention är arbetsvillkorsgrundande i sin helhet.

- 1.1.2006 förkortades arbetslöshetsvillkoret i samband med utbildningsdagpenning från 86 till 65 arbetslöshets- eller arbetsmarknadsstöddagar. Det maximala sammanräknade antalet dagar i samband med arbetslöshetsdagpenning och utbildningsdagpenning förkortades på motsvarande sätt från 586 till 565 dagar. Med den tid i arbete som rätten till utbildningsdagpenning förutsätter jämföras den tid då personen haft föräldradag- eller specialvårdpenning, varit vårdledig, avtjänat sin värnplikt eller varit arbetsoförmögen. Fastställandet av självrisktiden preciserades.
- Från 1.1.2006 har inte makens hemvårdsstöd för barn dragits av från arbetslöshetsdagpenningen, arbetsmarknadsstödet eller utbildningsdagpenningen om stödtagaren själv sköter barnet och därför eller p.g.a. samtidigt utbetald föräldradagpenning inte har rätt till ovannämnda arbetslöshetsförmåner (återgång till praxis som gällde före 2005).
- Från början av 2006 har maximitiden för integrationsstöd (3 år) av särskilda skäl kunnat förlängas med två år. Tiden förlängs alltid av tid för vilken invandraren inte har rätt till arbetsmarknadsstöd på grund av föräldradagpenning eller specialvårdpenning.
- 1.8.2006 förkortades den minimitid i anställning som förutsätts för resebidrag från 6 till 2 månader.

2007

- 1.1.2007 infördes en ändring avseende beloppet av den minimilön som gäller arbetsvillkoret för grunddagpenning. Om branschen saknar kollektivavtal ska lönen

olla vähintään 940 euroa kuukaudessa (aiemmin 40 kertaa peruspäivärahan suuruinen). Euromäärää tarkistetaan vuosittain palkkakertoimella.

- 1.1.2007 matka-avustuksen enimmäiskesto piteni 2:sta 4 kuukauteen.
- 1.10.2007 lukien yrittäjän perheenjäsenen oikeus työttömyyspäivärahaan ei ole enää edellyttänyt yritystoiminnan lopettamista tai sen 4 kk:n keskeytystä, jos perheenjäsenen työ yrityksessä on loppunut tuotantosuunnan lopettamisen takia.

2008

- 1.1.2008 vuorotteluvapaajärjestelmää jatkettiin kahdella vuodella. Vapaan voi pitää 31.12.2010 mennessä, jos siitä on sovittu vuoden 2009 aikana. Työssäoloedellytys muuttui siten, että työssäoloa tulee olla ennen vuorotteluvapaan alkamista 13 kuukautta, johon voi sisältyä 30 päivää palkatonta poissaoloa.
- Sovitellun työttömyysetuuden maksamista enimmäismaksuajan täyttymisestä huolimatta jatkettiin 31.12.2009 saakka.

2009

- Vuodesta 2009 alkaen työttömyyspäivärahan ns. lisäpäiviä alettiin maksaa uusin säännöksiin. Ennen vuotta 1950 syntyneiden edellytykset lisäpäiviin säilyivät ennallaan (mm. ikäraja 57 v), mutta 1950 tai sen jälkeen syntyneiltä alettiin edellyttää, että he ovat täyttäneet 59 v ennen lisäpäiviin oikeuttavaa 500 päivärahopäivän täyttymistä ja että heille on kertynyt vähintään 5 v työhistoriaa viimeisten 20 vuoden aikana. Lisäpäiviä voidaan maksaa, kunnes henkilö täyttää 65 v.
- 1.4.2009 alkaen työttömyysetuuden lapsikorotus on maksettu Kelan pyynnöstä etuuden saajan sijasta Kelalle siltä ajalta, jolta Kela maksaa lapselle elatustukea työttömyysetuuden saajan laiminlyötyä elatusvelvollisuutensa.
- 1.7.2009 alkaen koulutuspäivärahan saajalta on edellytetty työnhakusuunnitelmaa tai työllistymisohjelmaa, johon koulutus sisältyy. 65 päivän työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen saamista edellisen 12 kuukauden ajalta ei enää edellytetä.
- 1.7.2009 alkaen työllistymisohjelmallisän saamisedellytyksiä muutettiin. Muutosturva laajeni työllistymisohjelmallisään oikeutettujen osalta koskemaan lomautettuja ja entistä laajemmin määräaikaaisia työntekijöitä. Työllistymisohjelmallisän 185 päivän enimmäismaksuaika alkaa alusta aina, kun työnhakija täyttää uudeleen palkansaajan 34 viikon työssäoloehdon.

2010

- 1.1.2010 alkaen työttömyyspäivärahaa on maksettu työttömyysajan lisäksi työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaika kuluu myös näiden aktiivitoimenpiteiden aikana.

för heltidsarbete uppgå till minst 940 euro i månaden (tidigare 40 gånger grunddagpenningen). Beloppet justeras årligen med en lönekoeficient.

- 1.1.2007 förlängdes maximitiden för resebidraget från 2 till 4 månader.
- Från 1.10.2007 har en familjemedlems rätt till arbetslöshetsdagpenning inte längre förutsatt att företagsverksamheten upphört eller att den avbrutits i 4 månader, i fall där en familjemedlems arbete vid företaget upphör när en produktionsinriktning upphör.

2008

- 1.1.2008 förlängdes systemet med altemneringsledighet med två år. Ledigheten kan tas ut så att den upphör senast 31.12.2010, om detta avtalats under 2009. Arbetsvillkoret ändrades så att man innan ledigheten börjar ska ha förvärvat arbetat i 13 månader; här kan ingå 30 dagars frånvaro utan lön.
- Jämkad arbetslöshetsförmån fortsatte att betalas t.o.m. 31.12.2009 även om maximitiden för utbetalning hade gått ut.

2009

- Från 2009 började arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar beviljas enligt nya bestämmelser. Villkoren för rätt till tilläggsdagar för dem som är födda före 1950 förblev oförändrade (bl.a. åldersgränsen 57 år), medan man av dem som är födda 1950 eller senare började förutsätta 59 års ålder innan maximigränsen på 500 dagar för rätten till dagpenning är nådd och minst 5 års arbetslivserfarenhet från de senaste 20 åren. Dagpenning för tilläggsdagar kan man få tills man fyller 65 år.
- Från 1.4.2009 har barnförhöjningen till en arbetslöshetsförmån på FPA:s begäran betalas till FPA i stället för till förmånstagaren för den tid då FPA betalar underhållsstöd till barnet när mottagaren av arbetslöshetsförmånen har försummat sin underhållsskyldighet.
- Från 1.7.2009 har man av en mottagare av utbildningsdagpenning förutsatt en jobbsockarplan eller en ssyselsättningsplan som innefattar utbildning. Arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för 65 dagar under de närmast föregående 12 månaderna förutsätts inte längre.
- 1.7.2009 ändrades villkoren för rätt till tillägg för ssyselsättningsplan. Omställningsskyddet utvidgades så att det i fråga om dem som har rätt till tillägg för ssyselsättningsplan ska omfatta permitterade och i större utsträckning än tidigare visstidsanställda. Den maximiutbetalningstid (185 dagar) som gäller tillägget för ssyselsättningsplan börjar alltid räknas på nytt när en arbetssökande på nytt uppfyller arbetsvillkoret för lönstagare (34 veckor).

2010

- Från 1.1.2010 har arbetslöshetsdagpenning betalas förutom under arbetslöshetstid också under ssyselsättningsfrämjande service. Maximiutbetalningstiden för arbetslöshetsdagpenning, 500 dagar, löper också under tiden med dessa aktiva åtgärder.

- Koulutustuki omana etuutenaan lakkaa. 1.1.2010 alkaen työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus on ollut työllistymistä edistävä palvelu, jonka ajalta maksetaan sitä työttömyysetuutta, johon henkilöllä työttömänä ollessaan olisi oikeus. Ennen lainmuutosta maksussa olleet koulutustuet maksetaan kuitenkin vanhan lain mukaisesti koulutuksen loppuun asti.
- Koulutuspäiväraha omana etuutenaan lakkaa. 1.1.2010 alkaen omaehtoinen opiskelu muuttui työllistymistä edistävä palveluksi, jonka ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.
- Otettiin käyttöön käsite työllistymistä edistävä palvelu, joka käsittää työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja omaehtoisen opiskelun lisäksi työmarkkinatoimenpiteet, työ- ja koulutuskokeilun, maahanmuuttajan rinnastetut kotoutustoimenpiteet sekä kuntouttavan työtoiminnan. Näiden lisäksi työttömyysetuutta ja yläpitokorvausta voidaan maksaa työnhakuvalmennuksen ajalta.
- 1.1.2010 alkaen peruspäivärahan korotusosaa on voitu maksaa kahdessa uudessa tilanteessa:
 - työttömyyden alkaessa enintään 20 päivältä, kun työuraa on vähintään 3 vuotta
 - työllistymistä edistävien palvelujen ajalta enintään 200 päivältä.
- 1.1.2010 alkaen pitkän työuran päätyttyä maksettavaa peruspäivärahan korotusosaa on maksettu enintään 100 päivältä (ennen enintään 150 päivältä).
- 1.1.2010 alkaen myös työmarkkinatukeen on voitu maksaa korotusosaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta enintään 200 päivältä.
- 1.1.2010 alkaen peruspäivärahaan on voitu maksaa enintään 200 päivältä muutosturvalisää, joka korvaa työllistymisohjelmallisä.
- 1.1.2010 siirryttiin yhteen palkansaaajan työssäoloehtoon, joka on sama riippumatta siitä, onko henkilö saanut aiemmin työttömyyspäivärahaa vai ei: työssäoloehdon täyttää 34 kalenteriviikon työ lähinnä edeltäneen 28 kuukauden aikana.
- 1.1.2010 alkaen yrittäjän työssäoloehto lyhennettiin: työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on toiminut yrittäjänä 18 kuukautta lähinnä edeltäneen 48 kuukauden aikana ja yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista.
- 1.1.2010 alkaen lisäpäiväoikeuden alkamisikää nostettiin vuonna 1955 tai sen jälkeen syntyneille: heillä on oikeus lisäpäiviin, jos he täyttävät 60 vuotta ennen päivärahan enimmäisajan päättymistä ja heille on kertynyt vähintään 5 vuotta työhistoriaa viimeisten 20 vuoden aikana.
- Vuorotteluvapaalaki säädettiin pysyväksi 1.1.2010 alkaen.
- Sovitellun työttömyysetuuden enimmäisajasta luovuttiin (enimmäisaikaa ei koskaan sovellettu, koska säännöksen voimaantuloa aina siirrettiin).
- Työttömyysturvalakia muutettiin väliaikaisesti lomautettujen osalta. Väliaikaista lakia sovellettiin lo-
- Utbildningsstödet slopas som separat förmån. Från 1.1.2010 har arbetskraftspolitisk vuxenutbildning varit sysselsättningsfrämjande service. Under studietiden betalas samma arbetslöshetsförmån som en person skulle ha rätt till som arbetslös. Utbildningsstöd som börjat betalas ut före lagändringen betalas dock enligt den gamla lagen tills utbildningen avslutas.
- Utbildningsdagpenningen slopas som separat förmån. Från 1.1.2010 blev frivillig utbildning sysselsättningsfrämjande service under vilken arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd betalas.
- Begreppet sysselsättningsfrämjande service infördes. Den omfattar förutom den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen och de frivilliga studierna också arbetsmarknadsåtgärder, arbetsprövning och utbildningsförsök, motsvarande integrationsåtgärder för invandrare samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Dessutom kan arbetslöshetsförmån och ersättning för uppehälle betalas under jobbsökarträning.
- Från 1.1.2010 kunde grunddagpenningens förhöjningsdel börja betalas i två nya situationer:
 - för högst 20 dagar när arbetslösheten börjar om den arbetslösa har minst 3 års arbetslivserfarenhet
 - för högst 200 dagar under tiden för sysselsättningsfrämjande service.
- Från 1.1.2010 har grunddagpenningens förhöjningsdel för lång arbetskarriär betalats för högst 100 dagar (tidigare högst 150 dagar).
- Från 1.1.2010 har man också till arbetsmarknadsstödet under tiden för sysselsättningsfrämjande service kunnat betala en förhöjningsdel för högst 200 dagar.
- 1.1.2010 har man till grunddagpenningen kunnat betala ett omställningsskyddstillägg för högst 200 dagar. Tillägget ersätter tillägget för sysselsättningsplan.
- 1.1.2010 började man tillämpa bara ett arbetsvillkor för löntagare. Samma arbetsvillkor tillämpas oberoende om personen i fråga har fått arbetslöshetsdagpenning tidigare eller inte: arbetsvillkoret uppfylls av 34 kalenderveckors arbete under de föregående 28 månaderna.
- Från 1.1.2010 förkortades arbetsvillkoret för företagare: företagaren uppfyller arbetsvillkoret om han under de 48 närmast föregående månaderna bedrivit företagverksamhet i väsentlig omfattning i minst 18 månader.
- Från 1.1.2010 höjdes åldersgränsen för rätt till tilläggsdagar för personer födda 1955 eller senare: de har rätt till tilläggsdagar om de fyller 60 år innan maximitidens för dagpenning löpt ut och de har arbetat minst 5 år under de senaste 20 åren.
- Lagen om alterneringsledighet blev permanent 1.1.2010.
- Maximitiden för jämkad arbetslöshetsförmån slopades (maximitiden tillämpades aldrig, eftersom bestämmelsens ikraftträdande alltid sköts fram).
- Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändrades temporärt i fråga om permitterade. Den temporära lagen tilläm-

mautuksiin, jotka toteutettiin 4.1.2010–2.1.2011. Jos työaikaa lyhennettiin lomautuksen takia yhdellä tai useammalla päivällä viikossa, työttömyysetuutta ei maksettu soviteltuna, vaan kokonaan työttömiltä päiviltä maksettiin täysi työttömyysetuus.

- 1.5.2010 alkaen toisessa EU-maassa töitä hakevalle työttömälle on maksettu työttömyyspäiväraha suoraan Kelasta tai työttömyyskassasta. Aiemmin etuudet maksoi työnhakumaa, joka peri ne Kelalta.
- 15.12.2010 alkaen työmarkkinatuen tarveharkinta lieveni: puolison tuloista saa vähentää 660 €/kk (aiemmin 536 €/kk) ja jokainen lapsi korottaa tulorajaa 130 € (ennen 106 €).

2011

- 1.1.2011 alkaen oikeus työmarkkinatukeen ei ole enää ollut riippuvainen määräaikaisen jatkuvan oleskeluluvan myöntämisperusteesta. Tätä työmarkkinatukioikeuden palauttavaa lakia A-oleskeluluvan muun kuin perhesiteen perusteella saaneille sovellettiin takautuvasti jo 10.5.2010 alkaen.
- Apurahan saajat voivat saada työmarkkinatukea ilman tarveharkintaa 130 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä, jos he ovat täyttäneet apurahansaajan vakuutusehdon, eli olleet 24 kk MYEL-vakuutettuna lähinnä edellisen 48 kk aikana. Ensimmäisillä saajilla saattoi tulla tämä 24 kk täyteen 1.1.2011.
- Lomautettujen väliaikainen laki jatkui vuodella eli 2.1.2012 asti.
- 1.3.2011 alkaen työttömyysturvahakemuksissa on ollut käsittelyaikatakuu. Tämän mukaan hakemus on käsiteltävä 30 päivän kuluessa saapumispäivästä. Jos hakemukseen pyydetään lisätietoja tai se odottaa työvoimahallinnon tietoja, hakemus on käsiteltävä 14 päivän kuluessa tarvittavien tietojen saapumisesta.
- 1.9.2011 alkaen työmarkkinatuki on maksettu kotoutumistukena vain voimassaolevan kotoutumissuunnitelman ajalta. Tätä ennen tukea maksettiin kolmen ensimmäisen maassaolovuoden aikana.

2012

- 1.1.2012 lomautettujen väliaikainen laki muutettiin pysyväksi.
- 1.1.2012 soviteltavaa työttömyysetuutta koskevaa työaikaarajaa nostettiin 75 prosentista 80 prosenttiin. Täten henkilöllä ei ole oikeutta soviteltuun työttömyysetuuteen, jos hänen työaikansa ylittää 80 % kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta.
- 1.1.2012 työttömyysturvan perusturvaan tehtiin tasokorotus (n. 120 €/kk).
- 1.7.2012 työttömyysturvalain seuraamusjärjestelmää uudistettiin. Työmarkkinatuen lakkauttaminen pitkään työttömänä olleilta työvoimapolitiittisesti moitittavan menettelyn johdosta poistettiin. Samat säännöt asetettiin sekä työttömyyspäivärahaa että työmarkkina-

pades på permitteringar som genomfördes 4.1.2010–2.1.2011: om arbetstiden förkortats med en eller flera dagar per vecka på grund av permittering betalades arbetslöshetsförmånen inte jämkad utan till fullt belopp för de dagar arbetstagaren varit helt arbetslös.

- Från 1.5.2010 har arbetslöshetsdagpenning till en arbetslös som söker arbete i ett annat EU-land betalats direkt från FPA eller arbetslöshetskassan. Tidigare betalades förmånerna av det land där personen sökte arbete och detta land sökte sedan ersättning från FPA.
- Från 15.12.2010 infördes lindrigare villkor för behovsprövning av arbetsmarknadsstödet: 660 €/mån. får avdras på makens inkomster (tidigare 536 €/mån.) och för varje barn höjs inkomstgränsen med 130 € (tidigare 106 €).

2011

- Från 1.1.2011 har rätten till arbetsmarknadsstöd inte längre varit beroende av grunden för beviljandet av ett tidsbegränsat kontinuerligt uppehållstillstånd. Denna lag som återställde rätten till arbetsmarknadsstöd för de personer som fått ett A-uppehållstillstånd på någon annan grund än familjeband tillämpades retroaktivt redan från 10.5.2010.
- Stipendiater kan få arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning för de första 130 arbetslöshetsdagarna, om de har uppfyllt försäkringsvillkoret för stipendiater dvs. har varit försäkrade enligt LFöPL i 24 månader under de närmast föregående 48 månaderna. De första stipendiaterna kan ha uppnått 24 månader 1.1.2011.
- Den temporära lagen som tillämpas på permitteringar förlängdes med ett år, dvs. till 2.1.2012.
- Från 1.3.2011 har det funnits en garanti för handläggningen av ansökningar om arbetslöshetsförmåner. Enligt garantin ska en ansökan behandlas inom 30 dagar från den dag ansökan inkom. Om sökanden ombes lämna ytterligare uppgifter eller om uppgifter inväntas från arbetsförvaltningen, ska ansökan behandlas inom 14 dagar från det att de uppgifter som saknats har inkommit.
- Från 1.9.2011 har arbetsmarknadsstödet betalats i form av integrationsstöd bara för den tid integrationsplanen gäller. Dessförinnan hade stödet betalats under de tre första åren i landet.

2012

- 1.1.2012 ändrades den temporära lagen som tillämpas på permitteringar till en permanent lag.
- Från 1.1.2012 höjdes arbetstidsgränsen för arbetslöshetsförmåner från 75 procent till 80 procent. En person har inte rätt till jämkad arbetslöshetsförmån, om hans arbetstid överstiger 80 % av maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete.
- 1.1.2012 höjdes grundskyddet inom arbetslöshetskyddet (ca 120 €/mån.).
- 1.7.2012 reviderades påföljdssystemet i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Bestämmelsen om förlust av arbetsmarknadsstöd för långtidsarbetslösa på grund av arbetskraftspolitiskt klandervärt förfarande slopades. Samma regler infördes både för personer som har

tukea saaville, eikä työttömyyden kestolla ollut enää vaikutusta työnhakijan menettelyn moitittavuuteen. Työnhakijan toistuvasta työvoimapolitiittisesti moitittavasta menettelystä seuraa 12 viikon työssäolovelvoite. Oikeus työttömyysetuuteen palautuu kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluttua etuuden menettämiseen johtaneesta menettelystä lukien.

2013

- 1.1.2013 puolison tulojen vaikutus työmarkkinatuen tarveharkintaan poistui.
- 1.1.2013 lomakorvauksen jaksottamisesta luovuttiin.
- 1.1.2013 työllistymisrahaa aloitettiin noin 60 kunnassa. Kokeilussa työmarkkinatuki maksetaan työllistymisrahaa ensimmäisen työssäolokuukauden ajalta pitkäaikaistyöttömälle henkilölle, joka ottaa vastaan vähintään kolme kuukautta kestävä työtä.
- 1.1.2013 otettiin käyttöön uusia työllistymistä edistäviä palveluja: työnhakuvalmennus, koulutuskokeilu ja uravalmennus. Työnhakuvalmennuksen ajalta oli aiemmin sovellettu työttömyysajan maksuperusteita.
- 1.1.2013 ylläpitokorvaukset muuttuivat kulukorvauksiksi.
- 1.1.2013 velvollisuus hakea ammatilliseen koulutukseen laajennettiin koskemaan myös työttömyyspäivärahaa saavia ammatillista koulutusta vaille olevia alle 25-vuotiaita nuoria.

2014

- 1.1.2014 alkaen palkansaajan työssäoloaika täyttyy, kun hän ollut vähintään 26 viikkoa (ennen 34 viikkoa) 28 kuukauden tarkastelujakson aikana työssäoloaika täyttävällä työssä.
- 1.1.2014 alkaen korkeimmalla korotetulla palkkatuella tehdystä työstä hyväksytään 100 % palkansaajan työssäoloaikaan, aiemmin 50 %.
- 1.1.2014 työttömyysetuuksiin tuli voimaan suojaosa. Työtön voi ansaita palkka- tai yritystuloja 300 euroa kuukaudessa tai 279 euroa neljässä viikossa ilman, että se vaikuttaa hänen työttömyysetuuteensa.
- 1.1.2014 luovuttiin peruspäivärahan korotusosasta, jota maksettiin työttömyyden alkaessa enintään 20 päivältä, kun työuraa oli vähintään kolme vuotta.
- 1.1.2014 peruspäivärahan muutosturvalisä poistui, ja sen korvasi pitkän työuran korotusosa. Pitkään työelämässä olleille irtisanotuille maksetaan jatkossa korotusosaa 90 päivää entisen 100 päivän sijaan.
- 1.1.2014 alkaen peruspäivärahan omavastuu-aika lyheni seitsemästä viiteen päivään.
- 1.1.2014 alkaen työmarkkinatukeen sovelletaan tarveharkintaa heti, kun päivärahan saaja siirtyy työmarkki-

arbeitslöshetsdagpenning och för personer som har arbetsmarknadsstöd, och arbetslöshetens längd inverkade inte längre på hur klandervärt en arbets sökandes förfarande är. Om en arbets sökande upprepade gånger förfarande klandervärt enligt en arbetskraftspolitisk bedömning åläggs han 12 veckors skyldighet att vara i arbete. Rätten till arbetslöshetsförmån återfås dock senast efter fem år räknat från det förfarande som ledde till att personen förlorade förmånen.

2013

- 1.1.2013 slutade makens inkomster inverka på behovsprövningen för arbetsmarknadsstöd.
- 1.1.2013 slopades periodiseringen av semesterersättningen.
- 1.1.2013 inleddes ett försök med sysselsättningsbonus i cirka 60 kommuner. Försöket innebär att arbetsmarknadsstöd betalas som sysselsättningsbonus för den första sysselsättningsmånaden till en långtidsarbetslös som tar emot ett arbete som varar i minst tre månader.
- 1.1.2013 togs nya former av sysselsättningsfrämjande service i bruk: jobbsökarträning, utbildningsprövning och karriärträning. För tiden för jobbsökarträning hade man tidigare tillämpat betalningsgrunderna för arbetslöshetstid.
- 1.1.2013 började ersättningen för uppehälle benämnas kostnadsersättning.
- 1.1.2013 utvidgades skyldigheten att söka till yrkesutbildning så att den också omfattar personer under 25 år som saknar yrkesutbildning och som har arbetslöshetsdagpenning.

2014

- Från 1.1.2014 uppfylls arbetsvillkoret för löntagare då en person i minst 26 veckor (tidigare 34 veckor) under en 28 månaders granskningsperiod har haft ett arbete som räknas in i arbetsvillkoret.
- Från 1.1.2014 inräknas i arbetsvillkoret 100 % (tidigare 50 %) av arbete som subventionerats med högsta förhöjda lönesubvention.
- 1.1.2014 infördes ett skyddat belopp i fråga om arbetslöshetsförmånerna. En arbetslös person kan förtjäna 300 euro per månad eller 279 euro per 4 veckor i löne- eller företagsinkomster utan att hans eller hennes arbetslöshetsförmån påverkas.
- 1.1.2014 slopades grunddagpenningens förhöjningsdel som betalades för högst 20 dagar när arbetslösheten började, om den arbetslösa hade minst tre års arbetslivserfarenhet.
- 1.1.2014 slopades grunddagpenningens omställningskyddstillägg och ersattes av en förhöjningsdel som kan betalas efter en lång arbetskarriär. De som sagts upp efter en lång tid i arbetslivet får i fortsättningen förhöjningsdel för 90 dagar i stället för tidigare 100.
- 1.1.2014 förkortades självrisikotiden för grunddagpenning från sju till fem dagar.
- Från 1.1.2014 tillämpas behovsprövning genast när en mottagare av dagpenning övergår till arbetsmarknads-

natuelle (ennen päivärahalta siirtyvä sai tarveharkinnatonta tukea ensimmäiset 180 työmarkkinatukipäivää). Myös apurahansaajille sovelletaan tarveharkintaa heti (ennen 130 päivää tarveharkinnatonta tukea).

- 1.1.2014 alkaen työmarkkinatuen korotusosaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksetaan kaikille, myös 500 päivää työttömyysajalta tukea saaneille.
- 1.1.2014 alkaen työmarkkinatuen viiden päivän omavastuu aika otetaan vain kerran ja se on voimassa kunnes henkilö täyttää työssäoloehdon.
- 1.1.2014 alkaen EU:n ulkopuolisista maista Suomeen töihin tulleille on oikeus työttömyyspäivärahaan.
- 1.9.2014 alkaen vuorotteluvapaalle on voinut päästä 16 vuoden työhistorian jälkeen aiemman 10 vuoden sijasta.

2015

- 1.1.2015 kotoutumistukena maksettavasta työmarkkinatuesta luovuttiin.
- 1.1.2015 kuntien rahoitusvastuu työmarkkinatuesta laajeni. Kunnat rahoittavat työttömyysaikaisesta työmarkkinatuesta puolet niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 300 päivää ja 70 % niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 1 000 päivää.
- 1.1.2015 yrittäjän työssäoloehto lyheni 18 kuukaudesta 15 kuukauteen. Tarkastelujakso säilyy neljässä vuodessa.

stöd (tidigare betalades arbetsmarknadsstödet utan behovsprövning för de första 180 stöddagarna). Också på stipendiater tillämpas behovsprövning genast (tidigare 130 dagar utan behovsprövning).

- Från 1.1.2014 betalas arbetsmarknadsstödet för höjningsdel för tiden för sysselsättningsfrämjande service till alla, också till dem som fått stöd för 500 dagar av arbetslöshetstiden.
- Från 1.1.2014 medräknas arbetsmarknadsstödet självrisktid (5 dagar) endast en gång, och den gäller fram till dess att arbetsvillkoret uppfylls.
- Från 1.1.2014 har den som kommit från ett land utanför EU till Finland för att arbeta rätt till arbetslöshetsdagpenning.
- Från 1.9.2014 har det varit möjligt att bli alterneringsledig efter 16 års arbetslivserfarenhet (tidigare 10 år).

2015

- 1.1.2015 slopades det arbetsmarknadsstöd som betalades i form av integrationsstöd.
- 1.1.2015 utvidgades kommunernas ansvar för finansieringen av arbetsmarknadsstödet. Kommunerna finansierar hälften av arbetsmarknadsstödet vid arbetslöshet för de personer som fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet i minst 300 dagar och 70 % för dem som fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet i minst 1 000 dagar.
- 1.1.2015 förkortades arbetsvillkoret för företagare från 18 till 15 månader. Granskningsperioden är fortfarande fyra år.

Liite 5. Kelan lapsiperhe-etuuksien kehitys

Bilaga 5. Utvecklingen av FPA-förmåner till barnfamiljer

Tämä liite kuvaa äitiysavustuksessa, lapsilisässä ja lasten hoidon tuessa tapahtuneita muutoksia. Vanhempainpäivärahoja ja erityishoitorahaa koskevat muutokset on selostettu liitteessä 2, alle 16-vuotiaan vammaistuen, lapseneläkkeen ja eläkkeiden lapsikorotusten muutokset liitteessä 1 sekä työttömyysturvaetuuksien lapsikorotusten muutokset liitteessä 4.

I denna bilaga beskrivs de ändringar som genomförts i fråga om moderskapsunderstödet, barnbidraget och barnavårdsstödet. De ändringar som gäller föräldradagpenningarna och specialvårdspenningen redovisas i bilaga 2, de som gäller handikappbidrag för personer under 16 år, barnpensionen och barnförhöjningen till pensioner redovisas i bilaga 1 och de som gäller barnförhöjningen till arbetslöshetsförmåner redovisas i bilaga 4.

1. Pääpiirteet

- 1.2.1985 Laki lasten kotihoidon tuesta tuli voimaan (Kelalle maksatus, sosiaalilautakunnille ratkaisulta)
- 1.1.1990 Lasten kotihoidon tukijärjestelmä tuli täysimittaiseksi
- 1.1.1993 Lasten kotihoidon tuen toimeenpano siirtyi kokonaisuudessaan Kelalle
- 1.1.1993 Lapsilisien toimeenpano siirtyi sosiaalilautakunnilta Kelalle
- 1.1.1994 Äitiysavustuksen toimeenpano siirtyi sosiaalilautakunnilta Kelalle
- 1.8.1997 Pienten lasten hoidon tukijärjestelmä uusittiin (uusitun lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen toimeenpano Kelalle)
- 1.4.2009 Elatustuen hoito siirtyi kunnilta Kelalle

1. Huvuddrag

- 1.2.1985 Lagen om hemvårdsstöd för barn trädde i kraft (FPA skötte utbetalningen, socialnämnderna stod för avgörandet)
- 1.1.1990 Systemet med hemvårdsstöd för barn blev heltäckande
- 1.1.1993 Skötseln av hemvårdsstödet överfördes i sin helhet på FPA
- 1.1.1993 Skötseln av barnbidragen överfördes från socialnämnderna på FPA
- 1.1.1994 Skötseln av moderskapsunderstödet överfördes från socialnämnderna på FPA
- 1.8.1997 Systemet med barnavårdsstöd förnyades (de nya stöden för hemvård och privat vård av barn sköts av FPA)
- 1.4.2009 Skötseln av underhållsstödet överfördes från kommunerna på FPA

2. Äitiysavustus

2001

- 1.3.2001 alkaen äitiysavustuksen on saanut alle 18-vuotiaasta ottolapsesta, aiemmin alle 1-vuotiaasta. Samasta ajankohdasta lukien äitiysavustus on ollut 140 € Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

2002

- 1.12.2002 alkaen adoptiotukena on maksettu osa niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat kansainvälisestä adoptiosta. Lapsen kotimaa vaikuttaa tuen suuruuteen. Tuki on verovapaa kertakorvaus.

2003

- 1.3.2003 alettiin äitiysavustus maksaa korotettuna perheelle, johon syntyy (tai otetaan ottolapseksi) useampi kuin yksi lapsi. Avustus maksetaan toisesta samaan aikaan syntyvästä (tai ottolapseksi otettavasta) lapsesta kaksinkertaisena, kolmannesta kolminkertaisena jne.

2009

- 1.1.2009 alkaen adoptiotukeen tuli uusi korvausryhmä 3 800 euroa, ja eräitä maita lisättiin kalliimpiin korvausryhmiin.

2. Moderskapsunderstöd

2001

- Från 1.3.2001 har moderskapsunderstöd kunnat beviljas för adoptivbarn under 18 år, tidigare för adoptivbarn under 1 år. Från samma tidpunkt har moderskapsunderstödet varit 140 € utom på Åland.

2002

- Från 1.12.2002 har det betalats adoptionsbidrag för en del av kostnaderna vid internationell adoption. Beloppet är beroende av barnets hemland. Adoptionsbidraget är en skattefri engångsersättning.

2003

- Från 1.3.2003 betalas förhöjt moderskapsunderstöd till familjer där flera än ett barn fötts (eller adopterats) samtidigt. Understödet för det andra barnet är det dubbla, för det tredje barnet det tredubbla osv.

2009

- 1.1.2009 infördes en ny ersättningsgrupp i adoptionsbidraget, 3 800 euro, och de dyraste ersättningsgrupperna utökades med vissa länder.

3. Lapsilisä

Vuotta 1995 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

1995

- 1.7.1995 pienennettiin lapsilisien määriä.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä.

2004

- 1.1.2004 korotettiin 1. lapsesta maksettavan lapsilisän määrää ja yksinhuoltajakorotusta.

2008

- 1.1.2008 nostettiin lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen määrää.

2009

- 1.1.2009 lapsilisää korotettiin kolmannesta lapsesta alkaen 10 eurolla kuukaudessa.

2011

- 1.3.2011 lapsilisä sidottiin kansaneläkeindeksiin.

2013

- Lapsilisien indeksikorotukset jäädytettiin vuosiksi 2013–2015.

2015

- 1.1.2015 pienennettiin lapsilisien määriä.

3. Barnbidrag

För ändringar före 1995, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

1995

- 1.7.1995 sänktes barnbidragsbeloppen.

2002

- 1.1.2002 infördes belopp i euro i samtliga bestämmelser. Avrundningar av talen kunde medföra vissa förändringar i beloppen.

2004

- 1.1.2004 höjdes barnbidraget för det första barnet och ensamförsörjartillägget.

2008

- 1.1.2008 höjdes ensamförsörjartillägget.

2009

- 1.1.2009 höjdes barnbidraget med 10 euro/mån. räknat från det tredje barnet.

2011

- 1.3.2011 bands barnbidraget till folkpensionsindex.

2013

- Indexförhöjningarna av barnbidraget frystes ned för åren 2013–2015.

2015

- 1.1.2015 sänktes barnbidragsbeloppen.

a. Lapsilisien euromäärät 1.7.1995 lähtien Bidragsbeloppen fr.o.m. 1.7.1995

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	€/kk – €/mån.					Yksinhuoltajakorotus/lapsi Ensamförsörjartillägg/barn
	Lapsen järjestysluku – Barnets ordningsnummer					
	1	2	3	4	5–	
1.7.1995 ¹⁾	89,98	110,50	131,02	151,54	172,06	33,64
1.1.2002 ¹⁾	90,00	110,50	131,00	151,50	172,00	33,60
1.1.2004 ¹⁾	100,00	110,50	131,00	151,50	172,00	36,60
1.1.2008 ¹⁾	100,00	110,50	131,00	151,50	172,00	46,60
1.1.2009 ¹⁾	100,00	110,50	141,00	161,50	182,00	46,60
1.3.2011 ¹⁾	100,40	110,94	141,56	162,15	182,73	46,79
1.1.2012 ¹⁾	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	48,55
1.1.2013 ¹⁾	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	48,55
1.1.2014 ¹⁾	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	48,55
1.1.2015 ¹⁾	95,75	105,80	135,01	154,64	174,27	48,55

¹⁾ Eivät koske Ahvenanmaan maakunnan maksamia lapsilisää.
Gäller inte barnbidrag som betalas av landskapet Åland.

4. Lastenhoidon tuet

Vuotta 1995 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

1995

- 1.1.1995 lasten kotihoidon tuen rahamääriä pienennettiin.
- 1.4.1995 lisäosaan sovellettavaa tulokäsitettä muutettiin ja lisättiin lakiin perheen määritelmä (vastavat kunnallisissa päivähoidossa käytettyjä käsitteitä).

4. Barnavårdsstöd

För ändringar före 1995, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

1995

- 1.1.1995 sänktes stödet för hemvård av barn.
- 1.4.1995 ändrades det inkomstbegrepp som tillämpas i samband med tilläggsdelen och begreppet familj definierades i lagen (motsvarande begrepp används i samband med kommunal dagvård).

1996

- 1.1.1996 lasten kotihoidon tuen rahamääriä leikattiin.

1997

- 1.8.1997 pienten lasten hoidon tukijärjestelmä uudistettiin. Vanhempainpäivärahakauden päättymisestä siihen asti, kunnes lapsi aloittaa koulun, vanhemmat voivat valita lapsensa hoitomuodoksi *kunnan järjestämän päivähoidon, lasten kotihoidon tuen* (perheessä oltava alle 3-vuotias lapsi) tai suoraan hoitajalle maksettavan *lasten yksityisen hoidon tuen*. Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen toimeenpanosta huolehtii Kela.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulo rajojen tarkkuustason ja etuus oikeuden säilyttämisestä.

1996

- 1.1.1996 sänktes stödet för hemvård av barn.

1997

- 1.8.1997 förnyades systemet med stöd för vård av små barn. Från föräldradagpenningperiodens slut tills barnet börjar skolan kan föräldrarna välja mellan *dagvård som ordnas av kommunen, hemvårdsstöd* (om familjen har barn under 3 år) och *stöd för privat vård*, som betalas direkt till dagvårdaren. Hemvårdsstödet och privatvårdsstödet sköts av FPA.

2002

- 1.1.2002 infördes belopp i euro i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.

b. Lasten kotihoidon tuen ja sen perusteiden euromäärät 1.1.1995–31.7.1997
Hemvårdsstödet för barn jämte grunder: beloppsuppgifter 1.1.1995–31.7.1997

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	€/kk €/mån.			
	Perusosa Grunddel	Sisaruskorotus Syskonförhöjning	Täysi lisäosa Full tilläggsdel	Täyteen lisäosaan oikeuttava tuloraja ¹⁾ Inkomstgräns för full tilläggsdel ¹⁾
1.1.1995	320,90	64,25	256,82	776,36
1.1.1996	252,28	50,46	201,83	776,52

¹⁾ Perheen bruttotulot.
 Familjens bruttoinkomster.

c. Lastenhoidon tukien ja niiden perusteiden euromäärät 1.8.1997 lähtien
Barnavårdsstöden jämte grunder: uppgifter om beloppen fr.o.m. 1.8.1997

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Kotihoidon tuki, €/kk Hemvårdsstöd, €/mån.					Yksityisen hoidon tuki, €/kk Privatvårdsstöd, €/mån.		
	Hoitoraha – Vårdpenning			Hoitolisä/ perhe, täysi määrä Vårdtillägg/ familj, fullt belopp	Täyteen hoitolisään oikeuttava tuloraja ¹⁾ Inkomstgräns för fullt vård- tillägg ¹⁾	Hoitoraha kustakin alle koulukäisestä Vårdpenning för varje barn under skolåldern	Hoitolisä/ lapsi, täysi määrä Vårdtillägg/ barn, fullt belopp	Täyteen hoitolisään oikeuttava tuloraja ¹⁾ Inkomstgräns för fullt vårdtillägg ¹⁾
	Yhdestä alle 3-v. Ett barn under 3 år	Kustakin seuraavasta Varje följande barn						
		alle 3-v. under 3 år	muusta alle koulukäisestä lapsesta under skolåldern					
1.8.1997	252,28	84,09	50,46	168,19	1 693,7	117,73	134,55	1 693,7
1.1.2002	252,28	84,09	50,46	168,19	1 700	117,73	134,55	1 700
1.1.2005	294,28	84,09	50,46	168,19	1 700	137,33	134,55	1 700
1.4.2007	294,28	94,09	60,46	168,19	1 700	137,33	134,55	1 700
1.1.2009	314,28	94,09	60,46	168,19	1 700	160,00	134,55	1 700
1.3.2011	315,54	94,47	60,70	168,86	1 700	160,64	135,09	1 700
1.1.2012	327,46	98,04	63,00	175,24	1 700	166,71	140,19	1 700
1.1.2013	336,67	100,79	64,77	180,17	1 700	171,40	144,14	1 700
1.1.2014	341,06	102,11	65,61	182,52	1 700	173,64	146,02	1 700
1.1.2015	342,53	102,55	65,89	183,31	1 700,06	174,38	146,64	1 700,06

¹⁾ Perheessä vähintään 4 henkilöä.
 Minst 4 personer i familjen.

2003

- Suomalaista lasten kotihoidon tukea maksetaan toisessa EU/ETA-maassa (ml. Sveitsi) oleskelevan Suomen sosiaaliturvan piiriin kuuluvan henkilön mukana seuraavasta lapsesta (oleskelun perustuttava työskentelyyn, esim. lähetetyt työntekijät. Samoin sitä maksetaan Suomessa EU/ETA-työntekijänä työskentelevän lapsesta, joka asuu toisessa jäsenvaltiossa eikä ole Suomessa vakuutettuna (EY-tuomioistuimen päätös C-333/00). Vuonna 2003 voitiin tukea maksaa takautuvasti edelliseltä vuodelta. Kun tuen saaja ja tukeen oikeutetut lapset asuvat ulkomailla, kotihoidon tuen maksaa Suomen valtio.
- 1.1.2003 alkaen pienten lasten hoidon tukea alettiin maksaa myös pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvien lasten ensimmäiseltä oppivelvollisuusvuodelta. Näiden lasten oppivelvollisuus alkaa vammaisuuden takia vuotta tavanomaista aikaisemmin. Lainmuutos saattoi heidät yhdenvertaiseen asemaan ikäluokkansa muiden lasten kanssa. Yksityisen hoidon tuki maksetaan puolitetuna ensimmäiseltä oppivelvollisuusvuodelta.

2004

- 1.1.2004 alkaen osittaisen hoitorahan määrä korotettiin 70 euroon / kk (ennen 63,07 €/kk).
- 1.8.2004 alkaen osittaista hoitorahaa on voinut saada pienten koululaisten hoitoon (peruskoulun 1. ja 2. lukuvuosi; jos lapsella on pidennetty oppivelvollisuus, myös 3. lukuvuosi sekä se vuosi, jona lapsi osallistuu oppivelvollisena esiopetukseen; jos lapsi aloittaa peruskoulun 8-vuotiaana, myös esiopetusvuosi ja 2 peruskoulun lukuvuotta). Aiemmin osittaista hoitorahaa saattoivat saada vain alle 3-vuotiaan lapsen vanhemmat. Molemmilla vanhemmilla on oikeus saman kalenterijakson aikana osittaiseen hoitorahaan, kunhan eivät pidä vapaata samanaikaisesti.

2005

- 1.1.2005 alkaen yksityisen hoidon tuen hoitoraha oli 58,87 €/kk (aiemmin puolitetuna) ajalta, jona lapsi osallistuu kunnan järjestämään esiopetukseen, aloittaa koulunkäynnin säädettyä aiemmin tai vuotta muita nuorempana (pidennetty oppivelvollisuus).

2007

- 1.4.2007 perheen toisesta ja seuraavista lapsista maksettavaa kotihoidon tuen hoitorahaa eli ns. sisaruskorotusta nostettiin 10 €. Hoitoraha perheen toisesta ja kustakin seuraavasta alle 3-vuotiaasta lapsesta on 94,09 €/kk ja kustakin seuraavasta alle kouluikäisestä lapsesta 60,46 €/kk.
- 1.4.2007 alkaen kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea on voitu maksaa perheelle eri lapsista samaan aikaan.
- 1.4.2007 alkaen ottovanhemmat ovat voineet saada kotihoidon tukea myös 3 v täyttäneestä lapsesta siihen asti, kun vanhempainrahakauden alkamisesta on kulunut 2 vuotta, mutta enintään siihen saakka, kun lapsi aloittaa koulun.

2003

- Finskt stöd för hemvård av barn betalas för ett barn som flyttar med en person som vistas i ett annat EU-/EES-land (eller Schweiz) och som omfattas av den finska sociala tryggheten (vistelsen ska grunda sig på arbete, t.ex. utsända arbetstagare). Likaså betalas det för ett barn till en anställd från ett annat EU-/EES-land som arbetar i Finland även när barnet bor i en annan medlemsstat och inte är försäkrat i Finland (EG-domstolens beslut C-333/00). År 2003 kunde stödet betalas retroaktivt för det föregående året. När förmånstagaren och de barn som berättigar till stöd bor utomlands betalas hemvårdsstödet av den finska staten.
- Från 1.1.2003 har barnavårdsstöd betalats även under det första året med läroplikt för barn som omfattas av förlängd läroplikt. För dessa barn börjar läroplikten ett år tidigare än normalt på grund av handikapp. Lagändringen gav dessa barn en jämlik ställning med andra barn i samma ålder. Stödet för privat vård betalas med halva beloppet under det första året av barnets läroplikt.

2004

- 1.1.2004 höjdes den partiella vårdpenningen till 70 €/mån. (från 63,07 €/mån.).
- Från 1.8.2004 har partiell vårdpenning kunnat betalas för vården av ett barn som går i grundskolans första och andra klass, och likaså när barnet omfattas av förlängd läroplikt och går i tredje klass eller som läropliktigt går i förskolan; gäller även förskolan och två läsår i grundskolan när barnet börjar grundskolan som 8-åring. Tidigare kunde partiell vårdpenning betalas enbart till föräldrar med barn under 3 år. Båda föräldrarna har rätt till partiell vårdpenning under samma kalenderperiod, förutsatt att de inte tar ut ledigheten samtidigt.

2005

- Från 1.1.2005 har privatvårdsstödet vårdpenning varit 58,87 €/mån. (tidigare hälften) för den tid då barnet deltar i kommunalt anordnad förskoleundervisning, inleder sin skolgång tidigare än normalt eller ett år tidigare än andra (förlängd läroplikt).

2007

- 1.4.2007 höjdes hemvårdsstödet vårdpenning för det andra barnet och för varje följande barn i familjen, dvs. den så kallade syskonförhöjningen, med 10 €. Vårdpenningen för det andra barnet och för varje följande barn under 3 år är 94,09 €/mån. och för varje följande barn under skolåldern 60,46 €/mån.
- Från 1.4.2007 har en familj kunnat få hemvårdsstöd och privatvårdsstöd samtidigt, dock inte för samma barn.
- Från 1.4.2007 har adoptivföräldrar kunnat få hemvårdsstöd även för barn som fyllt 3 år tills det gått två år från föräldrapenningperiodens början men högst tills barnet börjar skolan.

2009

- 1.1.2009 alle 3-vuotiaasta lapsesta maksettavaa koti-hoidon tuen hoitorahaa korotettiin 20 eurolla kuukaudessa.
- 1.1.2009 yksityisen hoidon tuki on 160 €/kk lasta koh-ti (ennen 137,33 €/kk).

2010

- 1.1.2010 alkaen osittainen hoitoraha on 90 €/kk. Sa-malla osittainen hoitoraha laajeni koskemaan YEL- ja MYEL-vakuutettuja yrittäjiä.

2011

- 1.3.2011 lastenhoidon tuet sidottiin kansaneläkein-deksiin.

2013

- Kotihoidon tuen hoitorahaa ja hoitolisää voi saada myös ajalta, jolta perheellä on oikeus saada sairaus-vakuutuslain mukaista erityisäitiys-, äitiys- tai van-hempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa taikka isyysrahaa äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuo-lella pidettävän isyysrahakauden aikana. Uutta äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella maksettavaa isyysrahaa voi saada silloin, kun ensimmäinen saman lapsen perusteella maksettava vanhempainpäiväraha-päivä on 1.1.2013 jälkeen. Kotihoidon tuen hoitoraha-na maksetaan kuitenkin vain hoitorahaan oikeuttavista lapsista kulloinkin maksettavien hoitorahojen ja van-hempainpäivärahan erotus.

2014

- 1.1.2014 alkaen joustava hoitoraha korvaa alle 3-vuo-tiaista maksetun osittaisen hoitorahan. Hoitorahan määrään vaikuttaa keskimääräinen viikkotyöaika. Kun viikoittainen työaika on enintään 22,5 tuntia tai työ-aika on enintään 60 % tavanomaisesta, hoitoraha on 243,13 euroa kuukaudessa. Kun työaika on yli 22,5 tuntia mutta enintään 30 tuntia viikossa tai yli 60 %, mutta enintään 80 % alan kokopäivätyön työajasta, hoitoraha on 162,09 euroa kuukaudessa.

5. Elatustuki

2009

- 1.4.2009 elatustuki siirtyi Kelan hoidettavaksi ja sen suuruus oli 136,41 €/kk. Elatustuen määrään tehdään vuosittain indeksitarkistus.

2009

- 1.1.2009 höjdes hemvårdsstödet vårdpenning för barn under 3 år med 20 €/mån.
- 1.1.2009 är privatvårdsstödet 160 €/mån. per barn (tidigare 137,33 €/mån).

2010

- Från 1.1.2010 är den partiella vårdpenningen 90 €/mån. Samtidigt utvidgades rätten till partiell vårdpenning så att den gäller även FöPL- och LFöPL-försäkrade företagare.

2011

- 1.3.2011 bands barnavårdsstöden till folkpensions-index.

2013

- Hemvårdsstödet vårdpenning och vårdtillägg kan även betalas för den tid då familjen enligt sjukförsäk-ringslagen har rätt till särskild moderskaps-, moder-skaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning eller till faderskapspenning under en faderskaps-penningsperiod som tas ut utanför moderskaps- och föräldrapenningperioden. Den nya faderskapspen-ningen som tas ut utanför moderskaps- och föräldra-penningsperioden kan betalas när den första föräld-radagpenningssdagen för samma barn infaller efter 1.1.2013. I vårdpenning enligt hemvårdsstödet beta-las för de barn som berättigar till vårdpenning emel-tertid endast skillnaden mellan vårdpenningarna och föräldradagpenningen.

2014

- Från och med 1.1.2014 ersätter den flexibla vårdpen-ningen den partiella vårdpenningen för barn under 3 år. Den genomsnittliga veckoarbetstiden påverkar vård-pennings belopp. När arbetstiden per vecka upp-går till högst 22,5 timmar eller när arbetstiden utgör högst 60 % av den normala arbetstiden är vårdpen-ningen 243,13 €/mån. När arbetstiden är över 22,5 timmar men högst 30 timmar per vecka eller över 60 % men högst 80 % av arbetstiden för heltidsarbete inom branschen i fråga är vårdpenningen 162,09 €/mån.

5. Underhållsstöd

2009

- 1.4.2009 fick FPA hand om underhållsstödet och det uppgick då till 136,41 €/mån. Underhållsstödet be-lopp indexjusteras årligen.

Liite 6. Yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen kehitys

Bilaga 6. Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare

Tässä liitteessä selostetaan yleisen asumistuen kehitys ja eläkkeensaajan asumistuessa tapahtuneet muutokset vuodesta 2008 alkaen. Sitä aiemmat muutokset sisältyvät liitteeseen 1. Opintotuen asumisliisä on käsitelty liitteessä 7 ja sotilasavustuksen asumisavustus liitteessä 8.

I denna bilaga refereras det allmänna bostadsbidragets utveckling och de ändringar som skett i bostadsbidraget för pensionstagare sedan början av 2008. Tidigare ändringar finns i bilaga 1. Studiestödets bostadstillägg behandlas i bilaga 7 och militärunderstödet bostadsunderstöd i bilaga 8.

1. Pääpiirteet

- 4.6.1975 Nykyinen asumistukilaki annettiin.
- 1.1.1994 Yleinen asumistuki siirtyi kunnilta Kelan hoidettavaksi.
- 1.1.2015 Uusi asumistukilaki tuli voimaan, minkä myötä yleiseen asumistukeen tuli useita muutoksia. Myös eläkkeensaajan asumistukea uudistettiin.

1. Huvuddrag

- 4.6.1975 Den nuvarande lagen om bostadsbidrag gavs.
- 1.1.1994 Skötseln av bostadsbidraget överfördes från kommunerna på FPA.
- 1.1.2015 Den nya lagen om allmänt bostadsbidrag trädde i kraft vilket resulterade i ett flertal ändringar i det allmänna bostadsbidraget. Också bestämmelserna om bostadsbidraget för pensionstagare reviderades.

2. Yleinen asumistuki

1995

- 1.1.1995 pienennettiin sallitun varallisuuden määrä (omaa asuntoa ei enää lueta varallisuuteen), pienennettiin pinta-alakohtaisia enimmäisasumismenojen rahamääriä ja enimmäispinta-alojen neliömääriä. Lisäksi kunnat ryhmiteltiin uudelleen asumistuen määräämistä varten. Asumistuki siirtyi Ahvenanmaalla Kelan hoidettavaksi.
- 1.5.1995 ruokakunnan jäsenmäärän pysyvä muutos tuli uudelleen (poistui 1.1.1994) asumistuen välitarkistusperusteeksi. Tarkistuksen aiheuttavan tulojen huomattavan muutoksen rahamäärät pienennettiin 336,38 €:ksi (ennen tulojen nousun osalta 840,94 € ja laskun osalta 588,66 €).

1996

- 1.1.1996 pienennettiin pinta-alakohtaisia enimmäisasumismenoja ja pienennettiin kahden hengen yksinhuoltajaruoakunnan tuloista sallittu vähennys 319,56 €:sta 285,92 €:oon kuukaudessa. Asumismenoina huomioon otettava osuus henkilökohtaisten asuntolainojen koroista suureni 50 %:sta 55 %:iin.

1997

- 1.1.1997 lakiin kirjattiin jo käytännössä sovellettu vaatimus asunnon sijainnista Suomessa ja ruokakunnan jäsenten asumisesta Suomessa.

1998

- 1.1.1998 täysimääräiseen asumistukeen oikeuttavia tulorajoja nostettiin tuntuvasti (134,55–285,92 €/kk). 16,82 €:n perusomavastuu poistui kaikilta ruokakunnilta, joiden tulot oikeuttavat täyteen asumistukeen.

2. Allmänt bostadsbidrag

1995

- 1.1.1995 sänktes förmögenhetsgränserna (egen bostad räknas inte längre som förmögenhet), sänktes boendeutgifternas maximibelopp och bostadens maxiareal. Dessutom gjordes en ny kommungruppering för bostadsbidraget. FPA övertog skötseln av bostadsbidraget på Åland.
- 1.5.1995 återinfördes bestämmelsen (slopad 1.1.1994) om mellanjustering p.g.a. varaktig förändring av antalet hushållsmedlemmar. Beloppet av den avsevärda inkomstförändring som medför justering sänktes till 336,38 € (mot tidigare inkomstökning 840,94 € och inkomstminskning 588,66 €).

1996

- 1.1.1996 sänktes boendeutgifternas maximibelopp samt sänktes inkomstavrdraget för tvåpersoners ensamförsörjarhushåll från 319,56 € till 285,92 € i månaden. Den andel av räntor på personliga bostadslån som beaktas som boendeutgifter höjdes från 50 till 55 %.

1997

- 1.1.1997 infördes i lagen ett krav som redan tillämpades i praktiken, på att bostaden ska vara belägen i Finland och hushållsmedlemmarna bosatta i Finland.

1998

- 1.1.1998 höjdes inkomstgränserna för rätt till fullt bostadsbidrag avsevärt (134,55–285,92 €/mån.). Bas-självriskens på 16,82 € slopades för alla hushåll vars inkomster berättigar till fullt bostadsbidrag.

- 1.1.1998 alkaen vahvistetun omaisuusrajan ylittyminen ei enää estänyt kokonaan tuen saamista kuten ennen, vaan rajan ylittävistä omaisuuden osasta osa (15 %) alettiin lukea ruokakunnan tuloksi.
- 1.1.1998 alkaen vaikeavammaisen muita suurempi tilantarve alettiin ottaa huomioon siten, että asunnon kohtuullinen pinta-ala määräytyy ruokakunnan todellista kokoa yhtä henkilöä suuremmalla ruokakunnan koolla.

1999

- 1.3.1999 lakiin kirjattiin säännös kuukausitulojen arvioimisesta pysyvien kuukausitulojen vaihdellessa.

2000

- 1.5.2000 alkaen suuri osa vuokralla asuvista opiskelijoista siirtyi yleiseltä asumistuelta opintotuen asumislisän piiriin. Opintotuen asumislisä alkoi koskea lapsettomia avio- ja avopareja, alivuokralaisia ja opiskelijoita, jotka eivät asu vuokra-asunnossa yksin.
- 1.12.2000 alkaen asumistuki alettiin tarkistaa kesken tukikauden asumismenojen muuttuessa huomattavasti (vähintään 50,46 €/kk) ja tulojen muutoksen perusteella tehtävää tarkistamiskynnystä alennettiin (tulojen muutos vähintään 168,19 €/kk, ennen 336,38 €/kk). Tuki tarkistetaan asuntoa vaihdettaessa.

2002

- 1.1.2002 asunnon iän vaikutusta asumistuen suuruuteen vähennettiin ja pienille asunnoille vahvistettiin omat asumismenojen enimmäismäärät. Helsingissä asumistukea myönnettäessä otetaan huomioon isommat asumismenot kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa.
- 1.1.2002 alkaen asumistuki on tarkistettu kesken vuotta, jos ruokakunnan tulot ovat kasvaneet tai pienentyneet vähintään 160 €/kk tai asumismenot ovat muuttuneet vähintään 50 €/kk.

2005

- 1.1.2005 alkaen asumistuki on tarkistettu kesken vuotta, jos ruokakunnan tulot ovat kasvaneet vähintään 300 €/kk (ennen 160 €/kk).

2006

- 1.3.2006 alkaen pitkään työttömänä olleen työllistytessä asumistuen tarkistaminen on siirtynyt 3 kuukautta myöhemmäksi. Henkilön katsotaan olleen pitkään työttömänä, jos hän on saanut peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea yhtäjaksoisesti vuoden ajan välittömästi ennen työllistymistään.

2007

- 1.1.2007 alkaen perhe-eläkelain ja työeläkelakien mukainen lapseneläke ei ole enää vaikuttanut asumistuen määrään.

2008

- 1.1.2008 alkaen asumistukilakiin tuli muutoksia, mm. tuloja ja omaisuutta koskevia säädöksiä yhtenäistettiin osana kansaneläkelainsäädännön selkeyttämistä.

- Från 1.1.1998 hindrar överskridande av den fastställda förmögenhetsgränsen inte längre helt beviljande av bostadsbidrag, utan en del (15 %) av det överskjutande beloppet räknas sedan dess som hushållets inkomst.
- Från 1.1.1998 beaktas svårt funktionshindrades behov av extra utrymme så, att den skäliga bostadsarealen fastställs enligt det faktiska antalet hushållsmedlemmar plus en person.

1999

- 1.3.1999 intogs i lagen en bestämmelse om uppskattningen av varierande fasta månadsinkomster.

2000

- Från 1.5.2000 började en stor del av de studerande som bor på hyra få bostadstillägg till studiestöd i stället för allmänt bostadsbidrag. Bostadstillägget till studiestöd kom att omfatta makar/sambor utan barn, underhyresgäster och studerande som inte bor ensamma i hyresbostäder.
- Från 1.12.2000 justeras bostadsbidraget under pågående bidragsperiod när boendeutgifterna ändras avsevärt (minst 50,46 €/mån.). Samtidigt sänktes gränsen för den inkomständering (minst 168,19 €/mån., tidigare 336,38 €/mån.) som medför justering. Bidraget justeras vid byte av bostad.

2002

- 1.1.2002 minskades inverkan av bostadens ålder på bostadsbidraget och särskilda maximibelopp för boendeutgifterna fastställdes för små bostäder. Vid beviljande av bostadsbidrag i Helsingfors beaktas större boendeutgifter än i de andra kommunerna i huvudstadsregionen.
- Från 1.1.2002 justeras bostadsbidraget under pågående år om hushållets inkomster ökat eller minskat med minst 160 €/mån. eller om boendeutgifterna ändrats med minst 50 €/mån.

2005

- Från 1.1.2005 justeras bostadsbidraget mitt under året om hushållets inkomster stigit med minst 300 €/mån. (tidigare 160 €/mån.).

2006

- Från 1.3.2006 uppskjuts justeringen av bostadsbidraget med 3 månader för långtidsarbetslösa personer som får arbete. Som långtidsarbetslös betraktas den som fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd utan uppehåll i ett år omedelbart före sysselsättningen.

2007

- Från 1.1.2007 påverkas bostadsbidragets belopp inte längre av barnpension enligt familjepensionslagen och arbetspensionslagarna.

2008

- 1.1.2008 gjordes ändringar i lagen om bostadsbidrag, bl.a. samordnades bestämmelserna om inkomst och förmögenhet som ett led i revideringen av folkpensionslagstiftningen.

2013

- 1.1.2013 alkaen pitkäaikaistyöttömän työllistyessä yleisen asumistuen tarkistamisen lykkäyksen yläraja on kuusi kuukautta (aiemmin kolme kuukautta). Vaatimus työttömyysturvan saamisen yhdenjaksoisuudesta poistettiin.

2015

- 1.1.2015 tuli voimaan uusi laki yleisestä asumistuesta, minkä myötä yleiseen asumistukeen tuli useita muutoksia:
 - Hyväksyttävien asumismenojen enimmäismäärään vaikuttavat asunnon sijaintikunta ja ruokakunnan koko. Siihen eivät enää vaikuta asunnon valmistus- tai perusparantamisvuosi, pinta-ala eikä lämmitysjärjestelmä.
 - Omistusasunnoissa ja asumisoikeusasunnoissa asumismenoiksi hyväksytään 73 % henkilökohtaisen asuntolainojen kuukausittaisista koroista (ennen 55 %). Aiemmin lainojen korkoja hyväksyttiin asumismenoiksi ainoastaan omistusasunnoissa.
 - Asumismenojen perusomavastuu määräytyy samalla tavalla koko maassa. Sen määrään vaikuttavat ruokakunnan tulot sekä ruokakunnan aikuisten ja lasten lukumäärä.
 - Omaishoidon tuen hoitopalkkiota ei enää huomioida tulona asumistukea määrättäessä.
 - Omaisuudesta ei enää lasketa tuloa asumistukea määrättäessä.
 - Alaikäisten lasten tulot eivät enää vaikuta asumistuen määrään.
 - Asumistuki tarkistetaan, jos tulot pienenevät 200 €/kk tai suurenevat 400 €/kk (ennen 160 tai 300 €/kk). Kaikki tulojen muutokset huomioidaan kuukautta aiempaa myöhemmin, eli sitä seuraavan kuukauden alusta, josta alkaen tulojen muutos on ollut voimassa kuukauden 1. päivästä.
 - Pitkäaikaistyöttömän tarkistuksen lykkäys poistuu.
 - Yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen välistä suhdetta muutettiin siten, että tietyillä tuensaajaryhmillä ollut tukien välinen valintaoikeus poistettiin, minkä seurauksena mm. kaikki lapsiperheet voivat hakea vain yleistä asumistukea.
 - Mikkeli, Nokia ja Siuntio siirtyvät kuntaryhmästä IV kuntaryhmään III.
 - Yleiseen asumistukeen tulee voimaan käsittelyaikatakuu: etuushakemus on ratkaistava sen saapumisesta 30 päivässä, tai jos se ei ole puuttuvien tietojen takia mahdollista, 14 päivän kuluessa tarvittavien tietojen saapumisesta.
- 1.9.2015 asumistukeen tulee voimaan 300 euron suuruisen ansiotulovähennys. Se tehdään ruokakunnan kunkin jäsenen yhteenlasketuista ansio- ja yrittäjätu-loista.

2013

- Från 1.1.2013 uppskjuts justeringen av bostadsbidraget med sex månader för långtidsarbetslösa personer som får arbete (tidigare med tre månader). Kravet på oavbrutet erhållande av arbetslöshetsförmåner slo-pades.

2015

- 1.1.2015 trädde den nya lagen om allmänt bostadsbidrag i kraft vilket resulterade i ett flertal ändringar i det allmänna bostadsbidraget:
 - På det maximala beloppet av de godtagbara boende-utgifterna inverkar den kommun där bostaden är be-lägen och hushållets storlek. Bostadens byggnads-eller ombyggnadsår, yta eller uppvärmningssystem inverkar inte längre.
 - Som boendeutgifter för ägarbostäder och bostads-rättsbostäder godkänns 73 % av månadsrönten på personliga bostadslån (tidigare 55 %). Tidigare god-kändes låneräntor som boendeutgifter endast för ägarbostäder.
 - Bassjälvrisk för boendeutgifterna fastställs på sam-ma sätt i hela landet. På bassjälvriskbeloppet inverkar hushållets inkomster samt antalet vuxna och barn i hushållet.
 - Vårdarvodet i samband med stöd för närståendevård beaktas inte längre som inkomst när bostadsbidra-get beräknas.
 - Inkomst av förmögenhet beräknas inte längre när bo-stadsbidraget beräknas.
 - Minderåriga barns inkomster inverkar inte heller läng-re på beloppet av bostadsbidraget.
 - Bostadsbidraget justeras om inkomsterna minskar med 200 €/mån. eller ökar med 400 €/mån. (tidigare 160 respektive 300 €/mån.). Alla inkomstförändringar beaktas en månad senare än förr, dvs. från början av månaden efter den månad då inkomstförändringen har gällt från och med den första dagen i månaden.
 - Senareläggningen av justeringen för långtidsarbets-lösa frångås.
 - Förhållandet mellan allmänt bostadsbidrag och bo-stadsbidraget för pensionstagare ändrades så att den rätt att välja mellan bidragen som vissa motta-gargrupper hade haft slopades, vilket resulterade i att bl.a. alla barnfamiljer kan söka enbart allmänt bo-stadsbidrag.
 - S:t Michel, Nokia och Sjöunda flyttas från kommun-grupp IV till kommungrupp III.
 - En handläggningsgaranti för ansökningar om allmänt bostadsbidrag införs: ansökan ska avgöras inom 30 dagar från det att den inkommit eller, om detta inte är möjligt på grund av bristfälliga uppgifter, inom 14 dagar från det att de uppgifter som saknats har in-kommit.
- 1.9.2015 införs ett förvärvsinkomstavgift på 300 euro i samband med bostadsbidraget. Avgiften görs från de sammanlagda förvärvs- och företagarinkomsterna för varje medlem i hushållet.

3. Eläkkeensaajan asumistuki

Vuotta 2008 edeltäneet muutokset, ks. liite 1.

2008

- 1.1.2008 osana kansaneläkelainsäädännön uudistamista tuli voimaan uusi laki eläkkeensaajan asumistuesta, jossa tuen nimi on yksikkömuodossa (aiemmin eläkkeensaajien asumistuki). Asumistukeen oikeuttavat myös muut leskeneläkkeet kuin Kelan leskeneläke. Asumismenojen, tulojen ja omaisuuden huomioon ottamiseen tuli muutoksia, mm. eläkkeensaajalta poistui oikeus vähentää kulutusluottojen korot tuloistaan ja leskeneläkkeen perusmäärä alettiin ottaa tulona huomioon.

2010

- 1.1.2010 alkaen käytössä on ollut vain yksi vesinormi. Aiemmin oli kaksi vesinormia: toinen, jos asunnossa oli vesijohto ja lämmin vesi ja toinen, jos niitä ei ollut.

2011

- 1.3.2011 alkaen maahanmuuttajalle työkyvyttömyyden perusteella maksettavasta takuueläkkeestä tuli uusi eläkkeensaajan asumistuen maksuperuste.

2012

- 1.1.2012 alkaen muun lämmityksen normi poistettiin ja käyttöön jäi vain yksi lämmityskustannusten normi.
- 1.11.2012 alkaen eläkkeensaajan asumistuki on ollut mahdollista maksaa myös vuokranantajalle.

2015

- 1.1.2015 alkaen oikeus eläkkeensaajan asumistukeen perustuu vain henkilön saamaan eläkkeeseen eikä hänen ikäänsä. Ennen kaikki 65 vuotta täyttäneet olivat oikeutettuja eläkkeensaajan asumistukeen.
- 1.1.2015 alkaen yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen välistä suhdetta muutettiin siten, että tietyillä tuensaajaryhmillä ollut tukien välinen valintaoikeus poistettiin, minkä seurauksena mm. kaikki lapsiperheet voivat hakea vain yleistä asumistukea.

3. Bostadsbidrag för pensionstagare

Ändringar före 2008, se bilaga 1.

2008

- 1.1.2008 infördes i samband med revideringen av folkpensionslagstiftningen en ny lag om bostadsbidrag för pensionstagare. Rätt till bidraget ger även andra efterlevandepensioner än efterlevandepension från FPA. Bestämmelserna om beaktande av boendeutgifter, inkomster och förmögenhet ändrades, bl.a. får pensionstagare inte längre dra av räntor på konsumtionskrediter på sin inkomst, och efterlevandepensionens grundbelopp började beaktas som inkomst.

2010

- Från 1.1.2010 har bara en vattennorm tillämpats. Tidigare tillämpades två vattennormer: den ena om det fanns vattenledning och varmvatten i bostaden och den andra om dessa saknades.

2011

- Från 1.3.2011 blev garantipensionen som betalas till invandrare på basis av arbetsförmåga en ny grund för utbetalning av bostadsbidrag för pensionstagare.

2012

- Från 1.1.2012 slopades normbeloppen gällande annan uppvärmning och bara ett normbelopp för uppvärmningskostnader kvarstår.
- Från 1.11.2012 kan bostadsbidrag för pensionstagare betalas också till hyresvärdar.

2015

- Från 1.1.2015 baseras rätten till bostadsbidrag för pensionstagare endast på den pension man får och inte på ens ålder. Tidigare hade alla 65 år fyllda möjlighet att få bostadsbidrag för pensionstagare.
- 1.1.2015 ändrades förhållandet mellan allmänt bostadsbidrag och bostadsbidraget för pensionstagare så att den rätt att välja mellan bidragen som vissa mottagargrupper hade haft slopades, vilket resulterade i att bl.a. alla barnfamiljer kan söka enbart allmänt bostadsbidrag.

Liite 7. Kelan opintoetuuksien kehitys

Bilaga 7. Utvecklingen av FPA:s studieförmåner

1. Pääpiirteet

kesällä 1969	Opintotukijärjestelmä (valtion takaamina korkotukilainoina) luotiin
kesästä 1972	Opintorahaa alettiin maksaa
kesästä 1977	Asumislisää alettiin maksaa
kesästä 1979	Korkeakouluopiskelijoiden ateriatukea alettiin maksaa
kesästä 1983	Korkoavustusta alettiin maksaa
kesästä 1987	Aikuisopintorahaa alettiin maksaa
kesällä 1992	Korkeakouluopiskelijoiden opintotuki-uudistus toteutui
kesällä 1994	Uusi opintotukijärjestelmä ulotettiin keskiasteella opiskeleviin ja opintotuen toimeenpano siirtyi Kelalle (1.5.1994)
1.7.1997	Koulumatkatukea alettiin maksaa
1.8.2001	Aikuiskoulutustuen lainatakausta alettiin myöntää
31.12.2002	Aikuisopintoraha lakkasi
1.8.2005	Oikeus opintolainavähennykseen verotuksessa uusille korkeakouluopiskelijoille
1.8.2014	Oikeus opintolainavähennykseen ensimmäiset korkeakoulu-opintonsa aloittaville

2. Opintotuki

Vuotta 1995 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

1995

- 1.8.1995 pienennettiin opintorahan määriä (ks. jäljempänä taulukko a) ja aikuisopintorahan vähimmäismäärää (264,06 €:sta 259,01 €:oon) sekä poistettiin aikuisopintoraha alle 30-vuotiailta. Asumislisä pienennettiin 67 %:iin vuokrasta (ennen 75 %), täyteen asumislisään oikeuttavaa tulorajaa laskettiin ja sisärvähennys, jonka saattoi tehdä vanhempien tuloihin, poistettiin.
- 1.8.1995 valtion takaamien opintolainojen enimmäismääriin tehtiin 16,82 €:n korotus kuukautta kohti, täyteen opintorahaan oikeuttavaa tulorajaa nostettiin 16,82 €:lla ja lievennettiin tulosidonnaisuutta.
- 1.8.1995 alkaen opintoihin kuuluva harjoittelu tai työharjoittelu on pienentänyt opintorahan 8,41 €:oon niiltä kuukausilta, joilta palkka on vähintään 302,74 €/kk. Myös apuraha tai päiväraha oppilaitokselta laski opintorahan 8,41 €:oon tukikuukaudelta.

1996

- Vuoden 1996 alusta ryhdyttiin maksamaan valtion varoista uusien lainojen korkoa työttömyyden tai äiti-

1. Huvuddrag

sommaren 1969	Studiestödssystemet (statsgaranterade räntestödslån) inrättades
sommaren 1972	Studiepenning började utges
sommaren 1977	Bostadstillägg började utges
sommaren 1979	Måltidsstöd för högskolestuderande började utges
sommaren 1983	Räntebidrag började utges
sommaren 1987	Vuxenstudiepenning började utges
sommaren 1992	Studiestödsreformen för högskolestuderande genomfördes
sommaren 1994	Det nya studiestödssystemet utvidgades till att gälla mellanstadiestudier, och skötseln av studiestödet överfördes på FPA (1.5.1994)
1.7.1997	Skolrestöd började utges
1.8.2001	Låneborgen i samband med vuxenutbildningsstöd började beviljas
31.12.2002	Vuxenstudiepenningen slopades
1.8.2005	Rätt till studielånsavdrag i beskattningen för nya högskolestuderande
1.8.2014	Rätt till studielånskompensation för dem som inleder sina första högskolestudier

2. Studiestöd

För ändringar före år 1995, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

1995

- 1.8.1995 sänktes studiepenningbeloppen (se tabell a nedan) och vuxenstudiepenningens minimibelopp (från 264,06 € till 259,01 €) samt slopades vuxenstudiepenningen för studerande under 30 år. Bostadstillägget sänktes till 67 % av hyran (tidigare 75 %), den till fullt bostadstillägg berättigande inkomstgränsen sänktes och syskonavdraget, som kunde göras på föräldrarnas inkomster, slopades.
- 1.8.1995 höjdes maximibeloppen av statsgaranterade studielån med 16,82 € per månad, den till fullt studiestöd berättigande inkomstgränsen höjdes med 16,82 € och bestämmelserna om inkomstbindning lindrades.
- Fr.o.m. 1.8.1995 har till studierna hörande praktik eller arbetspraktik minskat studiepenningen till 8,41 € för de månader då lönen är minst 302,74 €/mån. Även stipendium eller dagpenning från läroinrättningen sänkte studiepenningen till 8,41 € per stödmånad.

1996

- Fr.o.m. 1996 kan räntor på nya lån betalas med statens medel till den som är arbetslös eller har moderskaps-

ys- ja vanhempainrahan saannin perusteella. Samalla lievennettiin koron maksamisen tarveharkintaa. Asevelvollisuuden suorittamisajalta korot maksetaan sotilasavustuksena.

- 1.8.1996 alkaen vakinaisissa ammattikorkeakouluissa opiskelevien opintotuki on myönnetty korkeakoulusäädöksiä soveltaen ja korkeakoulusummilla. Iltaopintojen tukioikeutta laajennettiin.

1997

- 1.3.1997 alkaen ylemmän korkeakoulututkinnon ensimmäistukiaikaan (55 kk) on voinut saada pidennystä, jos tutkinto vaatii erityisen laajaa työmäärää tai erityisen painava syy on viivästyttänyt opintoja.
- 1.6.1997 alkaen opintorahaa ei ole myönnetty, jos opiskelija saa harjoittelupalkkaa vähintään 302,74 €/kk taikka päivärahaa tai muuta avustusta oppilaitokselta vähintään 213,60 €/kk.
- 1.8.1997 itsenäisesti asuvien 19-vuotiaiden täysimääräinen opintoraha nousi samalle tasolle kuin 20 vuotta täyttäneiden opintoraha (ks. jäljempänä taulukko a). Toisella asteella opiskelevan 19-vuotiaan opintorahaan vaikuttavat edelleen vanhempien tulot.
- 1.8.1997 aikuisopintorahan myöntämisperusteet tiukkenivat. Aikuisopintorahan saajalta edellytetään vähintään vuoden pituista työhistoriaa (ollut välittömästi ennen opintojen alkua työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjänä). Korkeintaan vuoden työttömyyden sallitaan edeltäneen opintoja; hakijan edellytetään saaneen työttömyyspäivärahaa ennen opintojen alkua.
- 1.8.1997 alkaen väliaikaisissa ammattikorkeakouluissa opiskelevien opintotukeen oikeuttava aika on määritetty samoin kuin muiden korkeakouluopiskelijoiden.

1998

- 1.1.1998 alkaen opiskelijan omat tulot on otettu tulona huomioon koko kalenterivuodelta. Opiskelijalla on henkilökohtainen vuosituloraja (vapaa tulo), jonka ylittävät tulot pienentävät opintorahaa ja asumislisää. Raja määrittyy kalenterivuoteen sisältyvien tukikuukausien ja tuettomien kuukausien lukumäärän perusteella. Jokaisesta tukikuukautta kohti saa olla tuloja 504,56 € (505 € 2002) ja tuetonta kuukautta kohti 1 513,69 € (1 515 € 2002). Jos tulot ovat vapaan tulon rajaa suuremmat, ylitystä vastaava määrä opintotukietuutta peritään takaisin (verotuksen valmistuttua). Ylityksen ensimmäisen 1 009,13 €:n osalta peritään puolet ja loppuosa kokonaan. Lisäksi perittävää määrää korotetaan 7 %:lla.
- 1.1.1998 alkaen vanhempiensa omistamassa tai vanhemmiltaan vuokraamassa asunnossa asuvalle opiskelijalle asumislisää on voitu maksaa enintään 58,87 €/kk. Tämä vastaa 87,96 €:n suuruista kuukausivuokraa.
- 1.8.1998 itsenäisesti asuvien 18-vuotiaiden opintoraha nousi samansuuruiseksi kuin 19 vuotta täyttäneiden opintoraha (ks. jäljempänä taulukko a). Toisella asteella opiskelevien alle 20-vuotiaiden opintorahaan vaikuttavat edelleen vanhempien tulot.

1999

- 1.1.1999 täsmennettiin opintotukeen oikeuttavien opintojen määritelmiä ja muutettiin opintotuen kesto,

eller föräldrapenning. Samtidigt lindrades behovsprövningen för räntebetalningar. Under militärtjänstgöringstid betalas ränorna i form av militärunderstöd.

- Fr.o.m. 1.8.1996 har studiestöd till studerande vid ordinarie yrkeshögskolor beviljats med tillämpning av högskolestadganden och -belopp. Rätten till studiestöd för kvällsstudier utvidgades.

1997

- Fr.o.m. 1.3.1997 har maximistödtiden (55 mån.) för högre högskoleexamen kunnat förlängas om en särskilt stor arbetsinsats krävs för examen eller studierna fördröjts av särskilt tungt vägande skäl.
- Fr.o.m. 1.6.1997 har studiepenning inte beviljats om den studerande får minst 302,74 €/mån. i lön för praktik eller minst 213,60 €/mån. i form av dagpenning eller något annat understöd från läroanstalten.
- 1.8.1997 steg den maximala studiepenningen för 19-åringar som bor självständigt till samma nivå som studiepenningen för 20-åringar (se tabell a nedan). På studiepenningen för studerande på andra stadiet som fyllt 19 år inverkar alltså föräldrarnas inkomster.
- 1.8.1997 skärptes villkoren för vuxenstudiepenning. Av mottagaren krävs minst ett års arbetserfarenhet (varit anställd i ett tjänste- eller anställningsförhållande eller företagare omedelbart före studiernas början). Högst ett år av arbetslöshet tillåts föregå studierna; sökanden förutsätts ha arbetslöshetsdagpenning innan studierna inleds.
- Fr.o.m. 1.8.1997 har tiden för rätt till studiestöd för studier vid temporära yrkeshögskolor definierats lika som för övriga högskolestudier.

1998

- Fr.o.m. 1.1.1998 har studerandens egna inkomster beaktats för hela kalenderåret. Årsinkomstgränsen (fri-belopp), som är personlig inverkar på studiepenningens och bostadstilläggets belopp och bestäms utifrån antalet stödmånader och stödlösa månader under kalenderåret. Inkomsterna får vara högst 504,56 € (505 € 2002) för varje stödmånad och 1 513,69 € (1 515 € 2002) för varje stödlös månad. Om de överstiger fri-beloppet återkrävs det överskjutande beloppet av studiestödsförmånen (efter slutförd beskattning). Upp till 1 009,13 € återkrävs hälften och därefter hela beloppet. Det belopp som återkrävs höjs dessutom med 7 %.
- Fr.o.m. 1.1.1998 har högst 58,87 €/mån. kunnat betalas i bostadstillägg till studerande som bor i en bostad som ägs eller hyrs ut av föräldrarna. Det motsvarar 87,96 € i hyra per månad.
- 1.8.1998 steg studiepenningen för självständigt boende 18-åringar till samma belopp som de studerande har som fyllt 19 år (se tabell a nedan). Föräldrarnas inkomster inverkar alltså på studiepenningen för studerande på andra stadiet under 20 år.

1999

- 1.1.1999 omdefinierades de studier som berättigar till studiestöd och ändrades reglerna angående stödtid,

opintojen päätoimisuutta ja lukuvuoden tukikuukausia koskevia säännöksiä. (Mm. aikuisille tarkoitettuja lukio-opintoja ei katsota päätoimiseksi eikä niihin siksi myönnetä opintotukea.) Muutokset johtuivat koulutusta koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksesta.

2000

- 1.5.2000 alkaen asumislisän piiriin ovat kuuluneet kaikki vuokralla asuvat lapsettomat opiskelijat. Asumislisän piiriin siirtyivät vuokra-asunnossa asuvat avio- tai avoparit, alivuokralaiset ja muut opiskelijat, jotka eivät asu vuokra-asunnossa yksin. Lapsiperheet ja omistusasunnossa (omassa tai puolison omistamassa) asuvat opiskelijat jäivät yleisen asumistuen piiriin.

Asumislisä suureni 80 %:iin vuokrasta (ennen 67 %). Asumismenojen enimmäismäärä säilyi ennallaan (214,44 €/kk), joten täysi asumislisä on 171,55 €/kk. Ulkomailla opiskelevan asumislisä on vakiomääräinen 180,80 €/kk, alhaisen vuokratason maissa voi olla tätä pienempi. Samassa asunnossa asuvan avio- tai avopuolison tulot on otettu 1.5.2000 alkaen huomioon asumislisää myönnettäessä. Täysimääräisen asumislisän saa opiskelija, jonka puolison tulot ovat enintään 15 136,9 €/v (15 200 € 2002). Asumislisää vähennetään jokaista tulorajan ylittävää täyttä 672,75 €:a (686 €:a 2002) kohden 10 prosenttia. Asumislisää ei makseta, kun puolison tulot ylittävät 21 864,4 €/v (22 000 € 2002).

1.5.2000 alkaen samassa asunnossa on voinut asua yksi tai useampia asumislisän saajia, yleisen asumistuen saajia ja asumisen tuen ulkopuolella olevia. Asumislisä määräytyy yksilöllisesti, vaikka opiskelija ei asuisi yksin. Asumismenot jaetaan asukkaiden kesken pääsääntöisesti tasan. Puolisoiden asumismenot puolitetaan aina.

- 1.5.2000 alkaen opiskelijan asuessa vanhemmaltaan vuokraamassa tai tämän omistamassa asunnossa, joka on samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto, opintoraha maksetaan vanhemman luona asuvan opintorahan suuruusena.
- 1.5.2000 alkaen vanhempansa omistamassa tai vanhemmaltaan vuokraamassa asunnossa asuvan asumislisä on enintään 58,87 €/kk, vaikka asunto sijaitisi samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto (aiemmin asumislisää ei saanut lainkaan).
- 1.5.2000 säädettiin asumislisän määrästä eräissä alhaisen vuokratason maissa.

2001

- 1.8.2001 alkaen aikuisopintoraha korvautui uudella tuella, Koulutus- ja erorahaston maksamalla aikuis-koulutustuella. Siirtymäkauden 1.8.2001–31.12. 2002 aikana aikuisopintoraha poistui. Aikuiskoulutustuen saaja on voinut 1.8.2001 alkaen saada opintolainalleen Kelan myöntämän valtiontakauksen.
- Vuodelta 1999 liikaa maksetun opintorahan ja asumislisän vapaaehtoisen palauttamisen määräaika pidennettiin 31.8.2000 saakka (ilman lainmuutosta tuki olisi

heltidsstudier och läsårets stödmånader. (T.ex. gymnasiestudier för vuxna betraktas inte som heltidsstudier, och för dem beviljas därför inte studiestöd.) Ändringarna föranleddes av en totalreform av utbildningslagstiftningen.

2000

- Fr.o.m. 1.5.2000 har samtliga barnlösa studerande som bor på hyra omfattats av bostadstilläggssystemet, dvs. makar, sambor, underhyresgäster och andra studerande som inte bor ensamma i en hyresbostad. Barnfamiljer och studerande som bor i ägarbostad (egen eller makens/sambons) omfattas alltså av det allmänna bostadsbidraget.

Bostadstillägget steg till 80 % av hyran (tidigare 67 %). Maximibeloppet av boendekostnaderna är oförändrat (214,44 €/mån.) och därmed är det fulla bostadstillägget 171,55 €/mån. I samband med studier utomlands är bostadstillägget ett fast belopp 180,80 €/mån.; i länder med lägre hyresnivå kan det bli mindre. Inkomsterna för makar/sambor som bor i samma bostad har beaktats från 1.5.2000 när bostadstillägg beviljas. Fullt bostadstillägg får den vars makes inkomster är högst 15 136,9 €/år (15 200 € 2002). Bostadstillägget minskar med 10 % för varje 672,75 € (686 € 2002) som inkomstgränsen överskrider med. Om makens/sambons inkomster överstiger 21 864,4 €/år (22 000 € 2002) betalas inget bostadstillägg.

Fr.o.m. 1.5.2000 har en eller flera mottagare av bostadstillägg eller allmänt bostadsbidrag och personer som inte omfattas av systemet med stöd för boende kunnat bo i samma bostad. Bostadstillägget bestäms individuellt, även om den studerande inte bor ensam. Boutgifterna fördelas som regel jämnt mellan de boende. Makars boutgifter halveras alltid.

- Fr.o.m. 1.5.2000 betalas studiepenningen till en studerande, som bor i en bostad som han hyr av endera föräldern eller som denne äger och som finns i samma fastighet som dennes stadigvarande bostad, till samma belopp som till den som bor hos sin förälder.
- Fr.o.m. 1.5.2000 är bostadstillägget för en studerande som bor i en bostad som ägs av endera föräldern eller som han hyr av denne högst 58,87 €/mån., även om bostaden skulle finnas i samma fastighet som förälderns stadigvarande bostad (tidigare fick man inget bostadstillägg).
- 1.5.2000 stadgades om bostadstilläggets belopp i vissa länder med låg hyresnivå.

2001

- 1.8.2001 ersattes vuxenstudiepenningen med ett nytt stöd, vuxenutbildningsstödet, som utges av Utbildnings- och avgångsbidragsfonden. Efter en övergångsperiod, 1.8.2001–31.12.2002, beviljas vuxenstudiepenning inte längre. Den som har vuxenutbildningspenning har från 1.8.2001 kunnat beviljas statsgaranti av FPA för sitt studielån.
- Tidsfristen för frivillig återbetalning av överbetalda studiepenningar och bostadstillägg för 1999 förlängdes till 31.8.2000 (utan lagändringen borde återbetalning-

pitänyt palauttaa vuoden 1999 aikana). Tukivuodesta 2000 alkaen palautuksen voi tehdä tukivuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

- Vuodelta 2001 ja sitä myöhemmältä ajalta maksetun opintorahan ja asumislisän takaisinperintä muutettiin siten, että opiskelijan tulojen ollessa hänen vapaata tuloaan suuremmat ylityksen jokaista alkavaa 1 009,1 €:a (1 010 €:a 2002) kohden peritään takaisin yhden tukikuukauden opintoraha ja asumislisä (alle 168,19 €:n (170 €:n 2002) ylityksestä perintää ei tehdä). Takaisin perittävä määrä on siten yleensä samansuuruinen kuin se vapaaehtoisen palautuksen määrä, jolla takaisinperintä olisi vältetty. Takaisinperintä tehdään aikajärjestyksessä kalenterivuoden viimeisestä tukikuukaudesta alkaen taaksepäin. Perittävään määrään lisätään 15 %:n korotus (ennen 7 %:n).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistettujen rahamäärien. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulojen tarkkuustason ja etuus oikeuden säilyttämisestä.
- 1.1.2002 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,18 €:sta 1,27 €:oon ateriatuon kohti.
- Kesäkuun 2002 koronmaksusta alkaen korkoavustujärjestelmä muuttui. Pienituloisuus (veronalaisten tulot koron erääntymistä edeltäneen neljän kuukauden aikana enintään 775 €/kk) korvasi aiemmin avustuksen perusteena olleet työttömyyden ja vanhemmuuden. Alaikäiset lapset nostavat em. tuloajaa. Asevelvollisuuden ajalta korot maksetaan kuitenkin sotilasavustuksena (syyskuusta 2002 alkaen myös korkotukilainojen).
- Kesäkuusta 2002 alkaen markkinaehtoisten lainojen korot on lisätty lainan pääomaan myös opintotuen saantia välittömästi seuraavan lukukauden aikana (ns. ylimääräinen pääomistus).
- 1.8.2002 alkaen opiskelijan luottotiedot on tarkistettu ennen valtiontakauksen myöntämistä. Mikäli luottotietorekisteriin on merkitty vakava maksuhäiriö, takausta ei pääsääntöisesti anneta. Vain määrätty opiskelijaryhmä saavat enää nostaa lukuvuoden lainansa yhdellä kertaa. Korkeakouluopiskelijat saavat nostaa lukuvuoden aikana lainansa kahdessa, muut opiskelijat neljässä erässä. Opintolainaa ei saa nostaa opintojen päättymisen jälkeen.

2003

- 1.8.2003 alkaen opiskelijä maksaa osan opintolainan koroista jo opintotukiaikana (sovelletaan lukuvuodelle 2003–2004 ja sen jälkeen myönnettäviin lainoihin).
- 1.8.2003 alkaen eräiden laajojen korkeakoulututkin-
tojen opintotuen enimmäisaika pidennettiin 60 kuukautteen (ennen 55 kk).

2004

- 1.1.2004 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,27 €:sta 1,47 €:oon ateriatuon kohti.
- 1.1.2004 alkaen opiskelijan tuloksi ei ole luettu ulkomaiseen opiskelijavaihtoon tarkoitettuja apurahoja.

arna ha gjorts inom 1999). Fr.o.m. stöddåret 2000 kan överbetalda studiestöd återbetalas senast inom mars året efter stöddåret.

- Återindrivningen av studiepenningar och bostadstillägg som betalats för år 2001 och senare ändrades enligt följande: då inkomsterna överstiger fribeloppet återkrävs av den överskjutande delen för varje påbörjad 1 009,1 € (1 010 € 2002) studiepenningen och bostadstillägget för en månad (överskott under 168,19 € (170 € 2002) återkrävs inte). Det belopp som återkrävs är i regel lika stort som den frivilliga återbetalning med vilken återindrivningen hade kunnat undvikas. Återkravet görs i omvänd kronologisk ordning med början från kalenderårets sista stödmånad. Återkravsbeloppet höjs med 15 % (tidigare 7 %).

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- 1.1.2002 höjdes måltidsstödet för högskolestuderande från 1,18 € till 1,27 €/måltid.
- Råntebidragssystemet ändrades fr.o.m. råntebetalningen i juni 2002. Små inkomster (de skattepliktiga inkomsterna under fyra månader närmast innan råntan förfaller till betalning högst 775 €/mån.) ersatte arbetslösheten och föräldraskapet som villkor för råntebidrag. Minderåriga barn höjer inkomstgränsen. I samband med värnplikt betalas råntorna dock i form av militärunderstöd (från september 2002 även råntorna på råntestödslån).
- Fr.o.m. juni 2002 har råntor på lån med marknadsrånta lagts till lånekapitalet ånnu under den termin som följer efter studiestödstiden (s.k. ytterligare kapitalisering).
- Fr.o.m. 1.8.2002 har studerandenas kredituppgifter kontrollerats innan statsgaranti beviljas. Om det finns allvarliga betalningsanmärkningar i kreditupplysningsregistret beviljas garanti i regel inte. Endast vissa grupper av studerande får fortsättningsvis lyfta sitt lån för ett läsår på en gång. Högskolestuderande får under läsåret lyfta sitt lån i två poster, övriga studerande i fyra poster. Studielån får inte lyftas efter avslutade studier.

2003

- Fr.o.m. 1.8.2003 betalar studeranden en del av råntorna på studielån redan under studiestödstiden (tillämpas på lån som beviljas för läsåret 2003–2004 eller därefter).
- 1.8.2003 förlängdes studiestödets maximitid för vissa omfattande högskoleexamina till 60 månader (tidigare 55 mån.).

2004

- 1.1.2004 steg måltidsstödet för högskolestuderande från 1,27 € till 1,47 € per måltid.
- Fr.o.m. 1.1.2004 har inte stipendier för internationellt studentutbyte inräknats i den studerandes inkomst.

- 1.8.2004 muuttuivat säädökset, jotka mm. koskevat ulkomaalaisen oikeutta opintotukeen, opintotuen myöntämistä ulkomaisiin opintoihin ja opintojen edistymisen seurantaa.

2005

- 1.1.2005 alkaen valtion maksama korkotuki vanhoihin korkotuellisiin opintolainoihin on 1,8 %. Opintotukilaissa säädettävä em. opintolainojen enimmäiskorko on suuruudeltaan voimassa oleva peruskorko lisätyinä enintään 1,5 prosenttiyksiköllä.
- 1.1.2005 tarkennettiin ulkomaisen opiskelijavaihdon, johon myönnettyjä apurahoja ei tulovalvonnassa oteta huomioon, tarkoittavan kaikkia Suomessa suoritettaviin opintoihin liittyviä opintojaksoja ulkomailla.
- 1.8.2005 alkaen korkeakouluopiskelijoiden opintolainan valtiontakauksen kuukausimäärä korotettiin 220 €:sta 300 €:oon.
- 1.8.2005 muuttuivat säännökset korkeakoulututkintojen enimmäistukiajoista ja (1.1.2005 lukien) opinnoissa edistymisen arviointiperusteista. Opintopisteet korvaavat vastedes opintoviikot korkeakouluopintojen mitoituspisteinä. Enimmäistukiaika on tutkinnon laajuuden mukainen tavoiteaika lisätyinä 10 kk:lla. Muutoksia sovelletaan uusiin opiskelijoihin ja opintosuorituksiin, jotka on mitoitettu opintopisteinä.
- 1.8.2005 tai sen jälkeen läsnä olevana aloittavilla korkeakouluopiskelijoilla on oikeus valmistuttuaan tehdä verotuksessaan opintolainavähennys, jos he suorittavat vähennykseen oikeuttavan tutkintonsa määrääjässä. Alemman korkeakoulututkinnon suorittanut opintolainansaaja on oikeutettu opintolainavähennykseen vain, jos hänet on valittu suorittamaan pelkästään alempi korkeakoulututkinto. Erityisin perustein sallitaan opintojen viivästymisen. Opintolainavähennys on 30 % opintojen aikana nostetusta opintolainan määrästä, joka ylittää 2 500 €. Vähennys tehdään verosta enintään tutkinnon suorittamisvuotta seuraavan 10 vuoden aikana.
- 1.11.2005 alkaen asumismenoiksi hyväksytään enintään 252 €/kk (ennen 214,44 €/kk), joten täysi asumislisä on 201,60 €/kk (ennen 171,55 €/kk). Ulkomailla opiskelevan asumislisä on 210 €/kk, ennen 180,80 €/kk. Muita vakiomäärisiä asumislisiä ei korotettu.

2006

- 1.1.2006 alkaen myös ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat ovat olleet oikeutettuja ateriatukeen.
- 1.11.2006 nostettiin vanhempien tuloarajojen keskimäärin 15 %:lla. (Vanhempien tulot vaikuttavat eräiden opiskelijaryhmien opintorahan ja asumislisän suuruuteen.)
- 1.11.2006 kansanopiston maksullisella linjalla opiskelevan ja asuntolassa asuvan asumislisän määrää korotettiin 58,87 €:sta 88,87 €:oon kuukaudessa.

2007

- 1.1.2007 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,47 €:sta 1,67 €:oon ateriala kohti.

- 1.8.2004 ändrades bestämmelserna om bl.a. utlänningars rätt till studiestöd, beviljande av studiestöd för studier utomlands och övervakningen av studieframgången.

2005

- Fr.o.m. 1.1.2005 är det räntestöd som staten betalar för gamla räntestödslån 1,8 %. Maximiräntan för dessa studielån är enligt lagen om studiestöd den gällande grundräntan plus högst 1,5 procentenheter.
- 1.1.2005 preciserades utbytesstudier utomlands, för vilka beviljade stipendier inte beaktas vid inkomstkontrollen, så att de avser samtliga studieperioder utomlands i anslutning till studier som avläggs i Finland.
- 1.8.2005 höjdes det månatliga beloppet av statsgarantin för studielån för högskolestuderande från 220 € till 300 €.
- 1.8.2005 ändrades bestämmelserna om maximistödtiderna vid högskoleexamina och (från 1.1.2005) grunderna för bedömningen av studieframgången. Studieveckorna ersätts hädanefter av studiepoäng som grund för högskolestudiernas omfattning. Maximistödtiden är den förväntade studietiden plus 10 mån. Ändringarna tillämpas på nya studerande och studieprestationer som mäts i studiepoäng.
- En högskolestuderande som är närvaroanmäld, inleder sina studier 1.8.2005 eller senare och som inom utsatt tid avlägger sin examen som berättigar till avdrag får göra ett skatteavdrag för sitt studielån. En studielåntagare som har avlagt lägre högskoleexamen har rätt till studielånsavdrag bara om han eller hon har blivit antagen för att avlägga enbart lägre högskoleexamen. Dröjsmål i studierna tillåts av särskilda skäl. Avdraget är 30 % av det lånebelopp som lyfts under studietiden och som överstiger 2 500 €. Skatteavdraget ska göras inom 10 år efter det att examen avlagts.

- Fr.o.m. 1.11.2005 godkänns i boendeutgifter högst 252 €/mån. (tidigare 214,44 €/mån.), fullt bostadstillägg är 201,60 €/mån. (tidigare 171,55 €/mån.). För studerande utomlands är bostadstillägget 210 €/mån. mot tidigare 180,80 €/mån. Övriga bostadstillägg som utges med fast belopp har inte höjts.

2006

- Fr.o.m. 1.1.2006 har också studerande som avlägger högre yrkeshögskoleexamen varit berättigade till måltidsstöd.
- 1.11.2006 höjdes inkomstgränserna för föräldrarna med i snitt 15 %. (I fråga om vissa grupper av studerande inverkar föräldrarnas inkomster på studiepenningens och bostadstilläggets belopp.)
- 1.1.2006 höjdes bostadstillägget för personer som studerar på en avgiftsbelagd linje vid en folkhögskola från 58,87 € till 88,87 € i månaden.

2007

- 1.1.2007 höjdes måltidsstödet för högskolestuderande från 1,47 € till 1,67 €/måltid.

a. Opintorahan perusmäärä 1.8.1995–31.7.2014 Studiepenningens grundbelopp 1.8.1995–31.7.2014

Tarkistusajankohta Justeringstidpunkt	€/kk – €/mån.							
	Toinen aste – Studier på andra stadiet				Korkeakoulu – Högskolestudier			
	Vanhempien luona asuva Bor hos föräldrarna		Itsenäisesti asuva Bor självständigt		Vanhempien luona asuva Bor hos föräldrarna		Itsenäisesti asuva Bor självständigt	
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 20 v Under 20 år	20 v ¹⁾ ja yli Från 20 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 20 v Under 20 år	20 v ¹⁾ ja yli Från 20 år ¹⁾
1.8.1995	21,86	63,91	84,09	213,60	38,68	105,96	126,14	259,01
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 19 v Under 19 år	19 v ¹⁾ ja yli Från 19 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 19 v Under 19 år	19 v ¹⁾ ja yli Från 19 år ¹⁾
1.8.1997	21,86	63,91	84,09	213,60	38,68	105,96	126,14	259,01
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾
1.8.1998	21,86	63,91	84,09	213,60	38,68	105,96	126,14	259,01
1.8.2008	38,00	80,00	100,00	246,00	55,00	122,00	145,00	298,00

¹⁾ Myös avioliitossa olevan tai elatusvelvollisen opintoraha.
Även studiepenning för underhållsskyldiga och gifta studerande.

- 1.11.2007 vanhempien tulorajoja nostettiin 30 %-lla. (Vanhempien tulot vaikuttavat eräiden opiskelijaryhmien opintorahan ja asumislisän suuruuteen.)
- 1.11.2007 uusiksi opintotuen saamisen estäviksi etuuksiksi tulivat pitkäaikaistyöttömien eläketuki ja luopumistuki maatalouden harjoittamisesta. Opintotuen estäviä etuuksia vastaavat ulkomailta saadut etuudet säädettiin myös opintotuen estäviksi etuuksiksi. Lisäksi asumislisää ei enää saa opiskelija, joka saa eläkkeensaajien asumistukea tai asuu sitä saavan puolison kanssa.
- 1.11.2007 alkaen opintotuen hakemista, myöntämistä ja hylkäämistä koskevat säännökset täsmentyivät hieman.

2008

- 1.1.2008 opiskelijan omia tuloja koskevat tulorajat nousivat noin 30 %. Korotuksen jälkeen opiskelijalla voi olla tuloja jokaista tukikuukautta kohti 660 € (aiemmin 505 €) ja tuetonta kuukautta kohti 1 970 € (aiemmin 1 515 €). Opintotuen takaisinperintää koskevia tulojen ylitysten määriä korotettiin myös noin 30 %.
- 1.1.2008 opintotukilakiin lisättiin säännökset opintotuen tarkistamisesta ja keskeyttämisestä erilaisten opintotukeen vaikuttavien olosuhdemuutosten takia. Niitä sovelletaan myös koulumatkatuessa.
- 1.8.2008 opintorahan määriin tuli korotuksia. Suurimpia opintorahoja nostettiin noin 15 % ja pienimpiä vähintään noin 16 €. Opintorahan perusmäärät

- 1.11.2007 höjdes inkomstgränserna för föräldrarna med 30 %. (I fråga om vissa grupper av studerande inverkar föräldrarnas inkomster på studiepenningens och bostadstilläggets belopp.)
- 1.11.2007 blev pensionsstöd för långtidsarbetslösa och avträdelsestöd för lantbruksföretagare hindrande förmåner vid studiestöd. Efter lagändringen blev också sådana förmåner från utlandet som motsvarar förmåner som utgör hinder för studiestöd hindrande förmåner. Dessutom betalas bostadstillägg inte längre till studerande som har bostadsbidrag för pensionstagare eller som bor med sin make som har bostadsbidrag för pensionstagare.
- Fr.o.m. 1.11.2007 preciseras bestämmelserna om ansökan, beviljande och avslag av studiestöd en aning.

2008

- 1.1.2008 höjdes de inkomstgränser som gäller den studerandes egna inkomster med ca 30 %. Efter förhöjningen får inkomsterna vara 660 € (tidigare 505 €) för varje stödmånad och 1 970 € (1 515 €) för varje stödlös månad. De överskjutande beloppen när det gäller återkrav av studiestöd höjdes också med ca 30 %.
- 1.1.2008 infördes i lagen om studiestöd bestämmelser om justering och inställelse av studiestödet till följd av olika förändrade omständigheter med inverkan på studiestödet. Bestämmelserna tillämpas också vid skolrestödet.
- 1.8.2008 höjdes studiestödsbeloppen. De högsta beloppen höjdes med ca 15 % och de lägsta med minst ca 16 €. Studiepenningens grundbelopp avrundades

b. Valtion takaamien opintolainojen enimmäismäärät kesästä 1995
Maximibeloppen av statsgaranterade studielån från och med sommaren 1995

Tarkistusajankohta Justeringstidpunkt	€/kk – €/mån.					Aikuisopinto- rahan saaja Vuxenstudie- penning
	Opintorahan saaja Mottagare av studiepenning			Ulkomailla opiskeleva Studier utomlands		
	Alle 18 v Under 18 år	18 v ja yli – Från 18 år		Korkeakouluopiskelija Högskolestuderande	Muu Annan	
		Korkeakouluopiskelija Högskolestuderande	Muu Annan			
kesä 1995 sommaren 1995	151,37	218,64	218,64	353,19	353,19	302,74
1.1.2002	160	220	220	360	360	310
1.8.2005	160	300	220	440	360	.
1.8.2008	160	300	300	440	360	.
1.8.2011	160	300	300	600	600	.
1.8.2014	260	400	400	700	700	.

pyörästettiin täysiin euroihin. Opintorahan vähävaraisuuskorotus (opintorahan myöntäminen korotettuna vanhempien pienituloisuuden perusteella) nousi opintorahan tasokorotusta vastaavasti eli noin 15 % tai vähintään 16 €.

- 1.8.2008 alkaen opintolainan valtiontakaukseen tuli korotus. Muussa kuin korkeakoulussa opiskelevan, 18 vuotta täyttäneen opiskelijan opintolainan valtiontakauksen kuukausimäärä nostettiin 300 €:oon (ennen 220 €) eli samansuuruiseksi kuin korkeakouluopiskelijoilla.

2009

- 1.1.2009 alkaen puolison tulot eivät ole enää vaikuttaneet opiskelijan asumislisän määrään.

2011

- 1.1.2011 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,67 €:sta 1,77 €:oon ateriala kohti.
- 1.8.2011 alkaen korkeakouluopintojen opintotuki muutettiin kaksipuoliseksi uusille opiskelijoille. Tuki myönnetään ensin alemman tutkinnon suorittamiseen ja vasta sen valmistuttua ylemmän tutkinnon suorittamiseen.
- 1.8.2011 alkaen opintotukiaikaan on luettu myös pelkän asumislisän nostaminen.
- 1.8.2011 lähtien opintolainan valtiontakauksen on saanut automaattisesti korkeakouluopintoihin myönnetyn opintorahan yhteydessä.
- 1.8.2011 alkaen harjoittelupalkka tai oppilaitokselta saatu apuraha ei ole estänyt opintorahan myöntämistä.
- 1.8.2011 alkaen korkoavustuksen tuloarvoja korotettiin 54 %. Lapsettomien hakijien tuloraja nousi 775 €:sta 1 195 €:oon kuukaudessa.
- 1.8.2011 alkaen korkeakouluopiskelijan opinnoissa edistymisen seurantaan tehtiin useita seurantaan yhdenmukaistavia täsmennyksiä. Vähimmäissuoritusvaatimus nousi 4,8:sta 5,0 opintopisteeseen tukikuukautta kohti.
- 1.8.2011 alkaen yliopistossa suoritettavien jatkokutkintojen enimmäistukiaika on 9 tukikuukautta.
- 1.8.2011 alkaen itsenäisesti asuvat 18–19-vuotiaat lukiolaiset ovat voineet saada opintolainan valtionta-

till hela euro. Låginkomstillägget till studiepenningen (förhöjd studiepenning som beviljas p.g.a. låga inkomster hos föräldrarna) höjdes i enlighet med studiepenningens nivåhöjning, dvs. ca 15 % eller minst 16 €.

- Fr.o.m. 1.8.2008 höjdes statsgarantin för studielån. För icke-högskolestuderande som fyllt 18 höjdes det månatliga beloppet av statsgarantin för studielån till 300 euro (tidigare 220 €), dvs. till samma nivå som för högskolestuderande.

2009

- Fr.o.m. 1.1.2009 har makens inkomster inte längre inverkat på bostadstillägget.

2011

- 1.1.2011 höjdes måltidsstödet för högskolestuderande från 1,67 € till 1,77 €/måltid.
- 1.8.2011 ändrades studiestödet för högskolestudier till ett stöd i två steg för nya studerande. Först beviljas studiestöd för avläggande av en lägre examen och när den avlagts beviljas stöd för avläggande av en högre examen.
- Fr.o.m. 1.8.2011 har även lyftande av enbart bostadstillägg räknats som studiestöd.
- Fr.o.m. 1.8.2011 har man automatiskt fått statsgaranti för studielån i samband med studiepenning som beviljats för högskolestudier.
- Fr.o.m. 1.8.2011 har praktiklön eller stipendium från läroanstalten inte utgjort ett hinder för beviljande av studiepenning.
- Fr.o.m. 1.8.2011 höjdes inkomstgränserna för räntebidrag med 54 %. Inkomstgränsen för barnlösa sökande steg från 775 € till 1 195 € i månaden.
- Fr.o.m. 1.8.2011 gjordes flera preciseringar som förenhetligade kontrollen av högskolestuderandes studieframgång. Minimikravet höjdes från 4,8 till 5,0 studiepoäng per stödmånad.
- Fr.o.m. 1.8.2011 är maximistödtiden för påbyggnads-examina som avläggs vid universitet 9 stödmånader.
- Fr.o.m. 1.8.2011 har 18–19-åriga gymnasieelever som bor självständigt kunnat beviljas statsgaranti för stu-

kauksen, vaikka opintoraha on evätty vanhempien tulojen perusteella.

- 1.8.2011 alkaen lainatakaus opintoihin ulkomailla on 600 e /kk.

2012

- 1.1.2012 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,77 €:sta 1,84 €:oon ateriala kohti.

2013

- 1.1.2013 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,84 €:sta 1,94 €:oon ateriala kohti.
- 1.8.2013 alkaen aikuislukio-opintoja on voitu tukea, jos ne suoritetaan yhdistelmäutukintona eli ammatillisen perustutkinnon yhteydessä.

- 1.8.2013 tuli voimaan opintotuen enimmäisaika myös toisen asteen opinnoissa. Säännönmukaisen opiskeluaikaa päätyttyä opintotukea voidaan myöntää enintään 12 kuukauden ajalle.

2014

- 1.1.2014 alkaen korkoavustuksen tuloajaja korotetaan kahden vuoden välein palkkakertoimella. Vuonna 2014 korotus oli 10 %. Korotettuja tuloajaja käytettiin ensimmäisen kerran maaliskuussa 2014 eräntyneiden opintolainojen korkojen korkoavustuksissa.
- 1.7.2014 alkaen koko opintolainan korko pääomitaan opintotukiaikana.
- 1.8.2014 alkaen opintolainan valtiontakauksen määriä korotettiin 100 eurolla kuukaudessa.
- 1.8.2014 alkaen lainatakaus voidaan myöntää myös vanhempana luona asuvalle 18–19-vuotiaalle toisen asteen oppilaitoksen opiskelijalle vanhempien tulojen vaikuttamatta.
- 1.8.2014 alkaen lainatakaus voidaan myöntää myös lukiossa opiskelevalle muualla kuin vanhempana luona asuvalle alle 17-vuotiaalle, jos vanhemman tulot ovat alle 61 000 euroa vuodessa.
- 1.8.2014 alkaen opintorahan perusmääriä tarkistetaan vuosittain yleisen hintatason muutoksen mukaisesti (kansaneläkeindeksi).
- 1.8.2014 tai sen jälkeen ensimmäiset korkeakouluopintonsa aloittavat saavat suuremman opintorahan mutta lyhyemmän enimmäistukiajan tutkinto-opintoihin. Edellytyksenä on, että ensimmäinen läsnäoloilmoittautuminen korkeakouluopinnoissa on aikaisintaan syyslukukaudelta 2014 eikä aiempia korkeakouluopintoja ole. Uusilla korkeakouluopiskelijoilla opintorahan perusmäärät ovat noin 11 % vanhoja suuremmat mutta opintotuen tutkintokohtaiset enimmäisajat ovat 5 tukikuukautta vanhoja lyhyemmät. Enimmäistukiaika ei muutu yliopistojen jatkotutkinnoissa eikä korkeakouluopinnoissa, joissa ei suoriteta tutkintoa.
- 1.8.2014 tai sen jälkeen aloitettuihin korkeakouluopintoihin voi saada opintotukea yhteensä enintään 64 kuukautta.
- 1.8.2014 tai sen jälkeen ensimmäiset korkeakouluopintonsa aloittaneet voivat saada opintolainahyvityk-

dielän trots att ansökan om studiepenning avslagits på grund av föräldrarnas inkomster.

- Från 1.8.2011 är lånegarantin för studier utomlands 600 euro per månad.

2012

- 1.1.2012 höjdes måltidsstödet för högskolestuderande från 1,77 € till 1,84 € /måltid.

2013

- 1.1.2013 höjdes måltidsstödet för högskolestuderande från 1,84 € till 1,94 € per måltid.
- Fr.o.m. 1.8.2013 kan stöd kan beviljas också för vuxengymnasiestudier om studierna genomförs som en kombinationsexamen, det vill säga i samband med en yrkesinriktad grundexamen.
- 1.8.2013 infördes en maximal studiestödstitid också för studier på andra stadiet. Efter det att den normala studietiden är slut kan studiestöd beviljas för högst 12 månader.

2014

- Fr.o.m. 1.1.2014 höjs inkomstgränserna för räntebidrag med två års mellanrum med en lönekoeficient. Höjningen var 10 % år 2014. De höjda inkomstgränserna tillämpades första gången i fråga om räntebidragen för de räntor som förföll i mars 2014.
- Fr.o.m. 1.7.2014 kapitaliserar hela studielånsrätten under studiestödstitiden.
- Fr.o.m. 1.8.2014 höjdes beloppet av statsgaranti för studielån med 100 euro per månad.
- Fr.o.m. 1.8.2014 kan lånegaranti beviljas även studerande i åldern 18–19 år som bor hos sina föräldrar och som studerar vid en läroanstalt på andra stadiet utan att föräldrarnas inkomster inverkar.
- Fr.o.m. 1.8.2014 kan lånegaranti beviljas även gymnasieelever under 17 år som bor någon annanstans än hos sin förälder, om föräldrarnas inkomster understiger 61 000 per år.
- Fr.o.m. 1.8.2014 justeras studiepenningens grundbelopp årligen enligt förändringen i den allmänna prisnivån (folkpensionsindex).
- De som inleder sina första högskolestudier 1.8.2014 eller senare får en högre studiepenning men den kortare maximistödstitid för sina examensstudier. En förutsättning för detta är att den studerandes första närvaromälan i fråga om högskolestudier tidigare gällde höstterminen 2014 och att han eller hon inte har bedrivit högskolestudier tidigare. För de nya högskolestuderandena är studiepenningens grundbelopp ca 11 % högre än det gamla beloppet men maximistödtiden för examen 5 stödmånader kortare än den gamla stödtiden. Den maximala stödtiden ändras inte i fråga om påbyggnadsexamina vid universitet samt vid högskolestudier där ingen examen avläggs.
- För högskolestudier som inletts 1.8.2014 eller senare kan man få studiestöd för sammanlagt högst 64 månader.
- De som inlett sina första högskolestudier 1.8.2014 eller senare kan få studielånskompensation. Den inne-

sen. Se on Kelan maksama ylimääräinen opintolainan lyhennys korkeakouluopiskelijalle, joka suorittaa tutkinnon määrääjässä ja joka on nostanut opintolainaa korkeakouluopintoihinsa yli 2 500 euroa.

- 1.8.2014 poliisin peruskoulutuksesta tuli ammattikorkeakoulutasoinen. Kaikki 1.8.2014 tai sen jälkeen poliisiopintonsa aloittavat suorittavat ammattikorkeakoulututkinnon ja voivat saada korkeakouluopiskelijoiden opintotuen.
- 1.8.2014 alkaen opintotuen voi saada sellaiselta kalendarikuukaudelta, jossa on vähintään 18 opiskeluaikaa kuuluvaa päivää. Lukio-opinnoissa opintotuki voidaan kuitenkin myöntää enintään 9 kuukaudeksi lukuvuodessa.
- 1.8.2014 alkaen opintotuessa on kahdet vanhempien tuloajat. Uudet, korkeammat tuloajat koskevat itsestä asuvia 18–19-vuotiaita.
- 1.8.2014 alkaen opintotukea voidaan myöntää maahanmuuttajille suunnattuun ammattikorkeakouluopintoihin valmentavaan koulutukseen.
- 1.8.2014 alkaen opintotukea voidaan myöntää maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukio-koulutukseen valmistavaan koulutukseen.

bär en extra amortering av studielånet som FPA betalar högskolestuderande som avlägger examen inom utsatt tid och som för sina högskolestudier har lyft över 2 500 euro i studielån.

- 1.8.2014 blev grundexamen inom polisbranschen en yrkeshögskoleexamen. Alla som inleder sina studier till polis 1.8.2014 eller senare avlägger yrkeshögskoleexamen och kan få studiestöd för högskolestuderande.
- Fr.o.m. 1.8.2014 kan man få studiestöd för en kalendermånad om den innefattar minst 18 dagar som ingår i studietiden. För gymnasiestudier kan studiestöd emellertid beviljas för högst 9 månader per läsår.
- Fr.o.m. 1.8.2014 finns det inom studiestödet två inkomstgränser för föräldrarnas inkomster. De nya, högre inkomstgränserna gäller studerande i åldern 18–19 år som bor självständigt.
- Fr.o.m. 1.8.2014 kan studiestöd beviljas för utbildning som förbereder för yrkeshögskolestudier och som är riktad till invandrare.
- Från 1.8.2014 kan studiestöd beviljas för utbildning som förbereder för gymnasiestudier och som är riktad till invandrare och personer som talar främmande språk.

c. Opintorahan perusmäärä 1.8.2014 alkaen Studiepenningens grundbelopp från och med 1.8.2014

Tarkistus- ajankohta, kesä Justerings- tidpunkt, sommaren	€/kk – €/mån.											
	Toinen aste – Studier på andra stadiet				Korkeakoulu, ensimmäiset korkeakouluopinnot aloitettu ennen 1.8.2014 Högskola, de första högskolestudierna inledda före 1.8.2014				Korkeakoulu, ensimmäiset korkeakouluopinnot aloitettu 1.8.2014 tai sen jälkeen Högskola, de första högskolestudierna inledda 1.8.2014 eller senare			
	Vanhempien luona asuva Bor hos föräldrarna		Itsenäisesti asuva Bor självständigt		Vanhempien luona asuva Bor hos föräldrarna		Itsenäisesti asuva Bor självständigt		Vanhempien luona asuva Bor hos föräldrarna		Itsenäisesti asuva Bor självständigt	
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾
2014	38,50	81,04	101,31	249,21	55,72	123,59	146,89	301,89	61,80	136,76	163,10	335,32
2015	38,66	81,39	101,74	250,28	55,96	124,12	147,52	303,19	62,06	137,35	163,80	336,76

¹⁾ Myös avioliitossa olevan tai elatusvelvollisen opintoraha.
Även studiepenning för underhållsskyldiga och gifta studerande.

3. Koulumatkatuki

1997

- 1.7.1997 alettiin korvata lukiolaisille ja ammatilliseen peruskoulutukseen osallistuvilla opiskelijoilla päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Edellytyksenä on, että yhdensuuntainen matka on vähintään 10 km ja että matkakustannukset ylittävät 50,46 €/kk (1.1.2002 alkaen 50,45 €/kk). Tukena maksetaan matkustavasta riippuen eri tavoin määräytyvien kustannusten ja opiskelijan maksuosuuden (42,05 €/kk) erotus. Opis-

3. Skolrejestöd

1997

- Fr.o.m. 1.7.1997 beviljas ersättning för kostnaderna för dagliga skolresor i samband med gymnasiestudier och grundläggande yrkesutbildning, förutsatt att resan är minst 10 km i ena riktningen och resekostnaderna överstiger 50,46 €/mån. (50,45 €/mån. från 1.1.2002). I stöd för skolresor betalas skillnaden mellan kostnaderna och studerandens egenandel (42,05 €/mån.) som beräknas efter färdstätt. Från 1.1.2002 är stude-

kelijan maksuosuus on 1.1.2002 alkaen 43 €/kk. Omaa matkustustapaa käyttävä saa tuen vain silloin, kun vaatimus joukkoliikenteen tai koulukuljetuksen käytöstä katsotaan kohtuuttomaksi.

1999

- 1.1.1999 alkaen tuen piiriin pääsivät ammatillisessa peruskoulutuksessa olevat aikuisopiskelijat, opintojen päätoimisuus määräytyy samoin kuin opintotuesta, ja tukea koskeviin säännöksiin tehtiin useita täsmennyksiä.
- 1.1.1999 alkaen väljennettiin oman matkustustavan korvaamista koskevia ehtoja.
- 1.8.1999 alkaen muutettiin tukikuukauden laskutapaa.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät.

2004

- 1.8.2004 alkaen koulumatkakustannusten on pitänyt olla kuukaudessa vähintään 54 € (ennen vähintään 50,45 €). Pienin maksettava määrä nousi 7,45 €:sta 11 €:oon. Opiskelijan osuus säilyi entisenä (43 €/kk).

2008

- 1.1.2008 alkaen koulumatkatukeen ei ole ollut oikeutettu palkallisessa työharjoittelussa oleva, jonka palkka on vähintään 660 €/kk (aiemmin 505 €/kk).
- 1.1.2008 lisättiin opintotukilakiin säännökset opintotuen tarkistamisesta ja keskeyttämisestä erilaisten opintotukeen vaikuttavien olosuhdemuutosten takia ja niitä sovelletaan myös koulumatkatuessa.

2009

- 3.12.2009 uuden joukkoliikennelain johdosta koulumatkatuen laskentaperusteet muuttuivat. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus linja-autoliikenteen sarjailipputaksoista lakkasi. Jatkossa lippujen hinnat määrittelee Matkahuolto yhdessä Linja-autoliiton kanssa. Samalla astui voimaan opetusministeriön asetus muun liikenteen kuin joukkoliikenteen koulumatkakustannusten laskentaperusteista, jolla määritellään koulumatkatuen määrä koulukuljetusta tai itse järjestettyä kulkutapaa käyttävien osalta.

2011

- 1.8.2011 alkaen luovuttiin 100 kilometrin ylärajasta, kun opiskelija käyttää joukkoliikennettä tai koulutuksen järjestäjän järjestämää kuljetusta.
- 1.8.2011 lukuvuoden tukikuukausien enimmäismäärän rajoitus yhdeksään kuukauteen poistui.
- 1.8.2011 alkaen koulumatkatuki on voitu opiskelijan hakemuksesta myöntää itse järjestetyn kulkutavan perusteella, vaikka opiskelija käyttää tai voisi käyttää joukkoliikennettä, jos opiskelijan koulumatka tai kulkutapa vaihtuu useita kertoja lukuvuoden aikana.
- 1.8.2011 alkaen tuki on voitu myöntää myös näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkin-

randens egenandel 43 €/mån. Den som anlitar eget färdssätt beviljas stöd bara när kravet på att anlita kollektivtrafik eller skolskjuts kan anses oskäligt.

1999

- Fr.o.m. 1.1.1999 kan skolresestöd beviljas vuxna som deltar i grundläggande yrkesutbildning; heltidsstudier bestäms lika som i fråga om studiestöd; bestämmelserna om skolresestödet preciserades på flera punkter.

- 1.1.1999 lindrades de ersättningsvillkor som gäller anlitan av eget färdssätt.
- 1.8.1999 ändrades sättet för beräkning av stödmånader.

2002

- 1.1.2002 infördes belopp i euro i samtliga bestämmelser.

2004

- Fr.o.m. 1.8.2004 ska resekostnaderna uppgå till minst 54 € per månad (tidigare minst 50,45 €) för att berättiga till stöd. Det minsta stödbelopp som betalas ut höjdes från 7,45 € till 11 €. Studerandens egenandel förblev oförändrad (43 €/mån.).

2008

- 2008 Från 1.1.2008 har personer som gör avlönad praktik med en lön på minst 660 €/mån. (tidigare 505 €/mån.) inte varit berättigade till skolresestöd.
- 1.1.2008 infördes i lagen om studiestöd bestämmelser om justering och inställelse av studiestödet till följd av olika förändrade omständigheter med inverkan på studiestödet. Bestämmelserna tillämpas också vid skolresestödet.

2009

- 3.12.2009 ändrades grunderna för beräkningen av skolresestödet i och med den nya lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg. Kommunikationsministeriets förordning om seriebiljetttaxor för busstrafik upphörde att gälla. I fortsättningen fastställs biljettpriserna av Matkahuolto och Linja-autoliitto. Vid samma tidpunkt trädde undervisningsministeriets förordning om grunderna för beräkning av skolresekostnaderna för annan trafik än kollektivtrafik i kraft, med vilken beloppet av skolresestödet för skolskjuts och eget färdssätt fastställs.

2011

- 1.8.2011 slopas den övre gräns på 100 kilometer som gällt när en studerande använt kollektivtrafik eller transport som ordnas av utbildningsanordnaren.
- 1.8.2011 slopas begränsningen av maximiantalet stödmånader (9 mån.) under ett läsår.
- Fr.o.m. 1.8.2011 har stöd för skolresor på ansökan kunnat beviljas på grundval av eget färdssätt även om den studerande använder eller kan använda kollektivtrafik, om den studerandes skolresa eller färdssätt ändras flera gånger under läsåret.
- Fr.o.m. 1.8.2011 har stöd kunnat beviljas också för fristående examen som förbereder för en yrkesinrik-

toon valmistavaan koulutukseen (myös pelastusalan ja vankeinhoitoalan ammatilliseen tutkintoon johtava koulutus).

2013

- 1.8.2013 alkaen työssäoppimisesta saatu palkka ei ole vaikuttanut koulumatkatukioikeuteen.
- 1.8.2013 koulumatkatuen laskenta muuttui. Kalenteri-kuukausi oikeuttaa koulumatkatukeen, jos siinä on vähintään 18 koulumatkatukeen oikeuttavaan aikaan kuuluvaa päivää. Huomioon otetaan vain sellaiset tukeen oikeuttavat jaksot, jotka kestävät vähintään 18 päivää.

2014

- 1.8.2014 alkaen koulumatkatukea voidaan myöntää maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen.
- 1.8.2014 koulumatkatuen tarkistamiseen tuli 18 päivän sääntö. Koulumatkatukioikeus ja tuen määrä tarkistetaan sen kuukauden alusta alkaen, jonka aikana muuttunut olosuhde on voimassa vähintään 18 päivän ajan.

2015

- 1.8.2015 alkaen koulumatkatukea voidaan myöntää seutuliikenteen (Waltti) perusteella. Seutuliikenteellä tarkoitetaan joukkoliikennettä, jossa on käytössä joukkoliikennelaissa (869/2009) tarkoitettu toimivaltainen viranomaisen yhteinen lippu- ja maksujärjestelmä (Waltti). Seutuliikenteessä matkakustannukset määrittävät sen matkan pituuden mukaan, jonka opiskelija kulkee tätä kuljetusta käyttäen.
- 1.8.2015 alkaen koulumatkatukea voidaan maksaa ulkomaiselle tilille.

4. Aikuiskoulutustuen lainatakaus

2001

- 1.8.2001 alkaen Koulutus- ja erorahasto alkoi maksaa uutta koulutusetuutta, aikuiskoulutustukea. Tuen saa- ja voi saada opintolainalleen valtiontakauksen Kelalta. Takauksen saamisen edellytyksenä on, että opiskelija saa yhtäjaksoisesti aikuiskoulutustukea 2 kuukauden ajan. Lainatakauksen sovelletaan opintotukilain säännöksiä, mutta sen voi kuitenkin saada muihinkin kuin opintotukilaissa tarkoitettuihin opintoihin. Lainatakaus on 302,74 €/kk. Ulkomaisiin opintoihin se on 353,19 €/kk.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä. Lainatakaus on 310 €/kk. Opintoihin ulkomaille se on 360 €/kk.

2003

- Vuodesta 2003 alkaen myös aikuiskoulutustukea jälkikäteen hakeville (yrityksille ja jaksoittaisella opintovapaalla oleville) on voitu myöntää lainatakaus, jos aikuiskoulutustuki on myönnetty koko ajalle, jolta ansioiden alenemaa Koulutusrahastossa tarkastellaan.

tad grundexamen (också utbildning inom räddningsbranschen och fängvårdsbranschen som leder till yrkesexamen).

2013

- Fr.o.m. 1.8.2013 har lön för inläring i arbetet inte påverkat rätten till stöd för skolresor.
- 1.8.2013 ändrades sättet att beräkna stödet för skolresor. En kalendermånad berättigar till stöd för skolresor om den innehåller minst 18 dagar som ingår i tid med rätt till skolrestöd. Då beaktas bara sådana perioder som berättigar till stöd vilka fortgår minst 18 dagar.

2014

- Fr.o.m. 1.8.2014 kan skolrestöd beviljas för utbildning som förbereder för gymnasiestudier och som är riktad till invandrare och personer som talar främmande språk.
- 1.8.2014 började 18-dagarsregeln tillämpas i fråga om justering av skolrestöd. Denna bestämmelse innebär att rätten till skolrestöd kontrolleras och stödbeloppet justeras från och med början av den månad under vilken de ändrade förhållandena varat minst 18 dagar.

2015

- Fr.o.m. 1.8.2015 kan skolrestöd beviljas för regiontrafik (Waltti). Med regiontrafik avses kollektivtrafik där det finns ett sådant gemensamt biljett- och betalsystem (Waltti) för de behöriga myndigheterna som avses i kollektivtrafiklagen (869/2009). I regiontrafiken bestäms resekostnaderna enligt längden för den sträcka för vilken den studerande anlitat skjutsen.
- Fr.o.m. 1.8.2015 kan skolrestöd betalas till ett utländskt konto.

4. Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd

2001

- Fr.o.m. 1.8.2001 började Utbildnings och avgångsbidragsfonden bevilja en ny utbildningsförmån, vuxenutbildningsstöd. Den som är berättigad till stödet kan beviljas statsgaranti för studielån av FPA. För att garanti ska beviljas förutsätts att studeranden får vuxenutbildningsstöd oavbrutet under 2 månader. På garantin tillämpas bestämmelserna i lagen om studiestöd men garanti kan dock beviljas också för andra studier än de som avses i lagen om studiestöd. Lånegarantin är 302,74 €/mån. För studier utomlands är den 353,19 €/mån.

2002

- 1.1.2002 infördes belopp i euro i samtliga bestämmelser. Avrundningar av talen kunde medföra vissa förändringar i beloppen. Lånegarantin är 310 €/mån. För studier utomlands är den 360 €/mån.

2003

- Fr.o.m. 2003 har även de som ansöker om vuxenstudiestöd retroaktivt (företagare och periodvis studielediga) kunnat beviljas lånegaranti ifall vuxenstudiestödet har beviljats för hela den tid som Utbildningsfonden granskar den minskade förvärvsinkomsten.

2004

- 1.8.2004 alkaen pelkästään aikuiskoulutustukea saava opiskelija on maksanut lainansa korot jo opiskeluaikana.

2005

- 1.8.2005 alkaen lainatakaus on 300 €/kk. Opintoihin ulkomailla se on 360 €/kk, korkeakouluopintoihin ulkomailla kuitenkin 440 €/kk.

2011

- 1.8.2011 alkaen lainatakaus opintoihin ulkomailla on 600 €/kk.

2014

- 1.8.2014 alkaen lainatakaus on 400 €/kk ja opintoihin ulkomailla 700 €/kk.

2004

- Fr.o.m. 1.8.2004 ska de som får enbart vuxenstudiestöd betala låneräntorna redan under studietiden.

2005

- Fr.o.m. 1.8.2005 är lånegarantin 300 €/mån., för studier utomlands 360 €/mån. och för högskolestudier utomlands 440 €/mån.

2011

- Fr.o.m. 1.8.2011 är lånegarantin för studier utomlands 600 €/mån.

2014

- Fr.o.m. 1.8.2014 är lånegarantin 400 €/mån. och för studier utomlands 700 €/mån.

Liite 8. Kelan muiden etuuksien kehitys

Bilaga 8. Utvecklingen av övriga FPA-förmåner

1. Pääpiirteet

- 1.1.1994 Sotilasavustuksen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelalle.
- 1.10.2003 Maahanmuuttajan erityistukea alettiin maksaa.
- 1.5.2005 Pitkäaikaistyöttömien eläketukea alettiin maksaa.
- 31.12.2009 mennessä pitkäaikaistyöttömien eläketukea saaneet siirtyivät vanhuuseläkkeelle.
- 1.3.2011 Maahanmuuttajan erityistuen saajat siirtyivät takuueläkkeen saajiksi.

2. Sotilasavustus

Vuotta 1996 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

1996

- 1.1.1996 alkaen sotilasavustuksella alettiin turvata myös vapaaehtoisessa asepalveluksessa olevan naisen omaisten toimeentulo tämän ollessa palveluksessa.
- 1.1.1996 alkaen asevelvolliselle alettiin tietyin edellytyksin korvata uusien markkinaehtoisten opintolainojen korot sotilasavustuksena asevelvollisuuden suorittamisajalta. Vanhojen korkotuellisten opintolainojen korot maksettiin edelleen opintotuen korkoavustuksena.

2002

- 1.6.2002 alkaen myös vanhojen korkotuellisten opintolainojen korot korvattiin asevelvollisuuden suorittamisajalta sotilasavustuksena, kun ne siihen asti oli maksettu opintotuen korkoavustuksena.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelainsäädäntö, joka vaikutti myös sotilasavustuslakiin. Kuntakalleusluokitus poistettiin, joten henkilön asuinkunta ei enää vaikuta sotilasavustuksen perusavustuksen määrään, vaan se maksetaan kaikille tähänastisen kuntakalleusluokituksen kalliimman kuntaryhmän suuruisena. Omaisuus ei enää pienennä sotilasavustusta.

1. Huvuddrag

- 1.1.1994 Skötseln av militärunderstödet överfördes från kommunerna på FPA.
- 1.10.2003 Särskilt stöd till invandrare började betalas ut.
- 1.5.2005 Pensionsstöd för långtidsarbetslösa började betalas ut.
- 31.12.2009 Mottagarna av pensionsstöd för långtidsarbetslösa blev ålderspensionstagare.
- 1.3.2011 Mottagarna av särskilt stöd till invandrare blev garantipensionstagare.

2. Militärunderstöd

För ändringar före 1996, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

1996

- 1.1.1996 började militärunderstöd även beviljas anhöriga till kvinnor i frivillig militärtjänstgöring.

- 1.1.1996 började värnpliktiga på vissa villkor få ersättning för räntor på nya marknadsbundna studielån i form av militärunderstöd under militärtjänstgöringstiden. Räntor på gamla studielån med räntestöd betalades fortfarande i form av räntebidrag från studiestödssystemet.

2002

- 1.6.2002 började även räntor på gamla studielån med räntestöd ersättas i form av militärunderstöd under militärtjänstgöringstiden, medan de dittills hade betalats i form av räntebidrag från studiestödssystemet.

2008

- 1.1.2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft, som också inverkade på militärunderstödslagen. Dyrortsklassificeringen av kommunerna slopades varvid beloppet av militärunderstödet grundunderstöd inte längre påverkades av boendekommun, utan betalas till alla med det belopp som hittills gällt endast för den dyraste kommungruppen. Förmögenhet inverkar inte längre på militärunderstödet.

Liite 9. Indeksitarkistukset Bilaga 9. Indexjusteringar

1. Muutokset indeksitarkistuksiin

Vuotta 1995 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2010 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

- Kansaneläkeindeksi (KEL-indeksi) määrätään kalenterivuositain elinkustannusindeksin muutoksen perusteella. Elinkustannusindeksi kehittyä samoin kuin kuluttajahintaindeksi.
- Työeläkeindeksi (ennen vuotta 2005 käytettiin myös termiä TEL-indeksi) määrätään kalenterivuositain. Se määrytyi vuoden 1996 tarkistukseen saakka puoliksi kuluttajahintaindeksin ja puoliksi palkansaajien ansiotasoindeksin muutoksen perusteella (vuosimuutos edellisen vuoden 3. neljänneksellä).
- 1995 KEL- ja TEL-indeksitarkistukset toteutettiin normaalisti vastaten yhden vuoden indeksiperusteen muutosta. Kuitenkin TEL-indeksiä pienennettiin poikkeuksellisesti 0,5 % (eli puolet työntekijäin työeläkemaksun noususta).
- 1996 päätettiin lopullisesti jättää hyvitämättä vuoden 1994 toteutumatta jäänyt KEL- ja TEL-indeksitarkistus. Lisäksi 1996 alkaen käytettiin kahta TEL-indeksiä: Etuuksia korotettiin sen vuoden alusta, jona etuuden saaja täyttää 66 v, indeksillä, jossa palkkatason muutosten vaikutus on 20 % ja hintatason 80 % (**vanhuuseläkeikäisten indeksi**). Muiden etuuksia tarkistettiin entiseen tapaan rakentuvalla indeksillä, jossa sekä palkka- että hintatason vaikutus oli 50 % (**työikäisten indeksi**).
- 1997 alkaen TEL-indeksiä määrittäessä palkkatason muutoksesta vähennettiin työntekijäin työeläkemaksun muutos.
- 1999 alkaen **KEL-indeksi** lasketaan 3. vuosineljänneksen keskimääräisen elinkustannusindeksin perusteella (aiemmin muutos lokakuusta lokakuuhun).
- 2005 alkaen sekä työansiot työeläkkeelle jäädessä että maksussa olevat työeläkkeet on tarkistettu omilla kertoimillaan. Työansiot korotetaan eläkkeen laskentahetken tasoon **palkkakertoimella**, jossa palkkojen paino on 80 % ja hintojen 20 %. Palkkakerroin vahvistetaan kullekin kalenterivuodelle. Maksussa oleva eläke tarkistetaan kalenterivuositain **työeläkeindeksillä**, jossa palkkojen paino on 20 % ja hintojen paino 80 %. Molempien kertoimien perusteina käytetään ansiotaso- ja kuluttajahintaindeksin vuotuisia muutoksia (edellisen vuoden 3. vuosineljänneksellä). Palkkatason muutoksesta vähennetään molemmissa kertoimissa palkan- saajan työeläkemaksun muutos.

1. Förändringar i indexjusteringarna

För ändringar före 1995, se årsboken för 2010 eller äldre upplagor.

- Folkpensionsindex (FPL-index) bestäms kalenderårsvis på basis av förändringen i levnadskostnadsindex. Levnadskostnadsindex utvecklas lika som konsumentprisindex.
- Arbetspensionsindex (före 2005 användes också termen APL-index) bestäms kalenderårsvis. Fram till år 1996 motsvarades indexjusteringen till 50 % av förändringen i konsumentprisindex och till 50 % av förändringen i löntagarnas inkomstnivåindex (årsförändringen räknas från det tredje kvartalet föregående år).
- 1995 genomfördes FPL- och APL-indexjusteringarna på sedvanligt sätt och motsvarade årsförändringen i indexgrunden. APL-index sänktes dock undantagsvis med 0,5 % (hälften av arbetstagarnas arbetspensionsavgiftsförhöjning).
- 1996 beslöt man slutgiltigt att inte kompensera de FPL- och APL-indexjusteringar som uteblev år 1994. Fr.o.m. år 1996 användes två APL-index: pensionsförmåner höjdes från början av det år då förmånstagaren fyller 66 år med ett index där lönenivå- och prisnivåförändringens andel är 20 respektive 80 % (**ålderspensionsindex**). Övriga förmåner indexjusterades lika som tidigare, varvid både löne- och prisnivåförändringens andel var 50 % (**aktivåldersindex**).
- Fr.o.m. 1997 minskades lönenivåförändringen med arbetspensionsavgiftsförändringen vid bestämning av APL-index.
- Fr.o.m. 1999 beräknas **FPL-index** enligt det genomsnittliga levnadskostnadsindexet under det tredje kvartalet (tidigare räknades förändringen från oktober till oktober).
- Fr.o.m. 2005 har arbetspensionerna för dem som redan har arbetspension och arbetsinkomsterna för dem som ska gå i pension justerats med separata koefficienter. Arbetsinkomsten höjs till nivån för pensionsberäkningstidpunkten med en **lönekoefficient**, där lönnernas andel är 80 % och prisenas andel 20 %. Lönekoefficienten fastställs kalenderårsvis. De löpande pensionerna justeras varje kalenderår med ett **arbetspensionsindex**, där lönnernas andel är 20 % och prisenas andel 80 %. Till grund för bägge koefficienterna läggs årsförändringarna (3:e kvartalet föregående år) i inkomstnivåindex och konsumentprisindex, och förändringen i lönenivån minskas med förändringen i arbetspensionspremierna för löntagare.

- 2010 KEL-indeksinä sovellettiin samaa pistelukua (1502) kuin vuonna 2009. Näin välttyttiin KEL-indeksiin sidottujen etuuksien alentamiselta. Vuonna 2011 KEL-indeksinä sovellettiin pistelukua 1508.
- 2013 KEL-indeksitarkistuksessa otettiin huomioon arvonlisäverokannan yhden prosenttiyksikön kasvu siten, että normaalin indeksitarkistuksen lisäksi tehtiin 0,7 prosenttiyksikön aikaistettu korotus.
- År 2010 tillämpades samma poängtal för FPL-index (1502) som år 2009. På så sätt undvek man en sänkning av förmåner som är bundna till FPL-indexet. År 2011 tillämpades poängtalet 1508 för FPL-index.
- Vid FPL-indexhöjningen år 2013 beaktades mervärdes-skattesatsens höjning med en procentenhet så att man utöver den normala indexjusteringen gjorde en tidigare lagd höjning på 0,7 procentenheter.

2. Indeksien pistelukuja ja vuosimuutoksia vuodesta 1995

2. Indexpoängtal och årsindexförändringar fr.o.m. år 1995

Vuosi År	KEL-indeksi (1957=100) FPL-index (1957=100)		TEL-indeksi (1962=100) APL-index (1962=100)		Työikäisten indeksi Aktivåldersindex		Vanhuuseläkeikäisten indeksi Pensionsåldersindex		Palkkakerroin (2004=1) Lönekoeficient (2004=1)		Elinkustanusindeksi ¹⁾ (1951=100) Levnadskostnadsindex ¹⁾ (1951=100)		Palkansaajien ansiotaso- indeksi ¹⁾ (1964=100) Löntagares inkomstnivå- index ¹⁾ (1964=100)	
	% ²⁾		% ²⁾		% ²⁾		% ²⁾		% ²⁾		% ²⁾		% ²⁾	
1995	1192	1,9	1712	1,4	·	·	·	·	·	·	1390	1629,4		
1996	1195	0,3	·	·	1760	2,8	1737	1,5	·	·	1398	1693		
1997	1202	0,6	·	·	1791	1,8	1754	1,0	·	·	1415	1730		
1998	1223	1,7	·	·	1825	1,9	1783	1,7	·	·	1435	1789		
1999	1239	1,3	·	·	1868	2,4	1812	1,6	·	·	1452	1839		
2000	1253	1,1	·	·	1903	1,9	1838	1,4	·	·	1501	1912		
2001	1302	3,9	·	·	1981	4,1	1912	4,0	·	·	1539	1999		
2002	1333	2,4	·	·	2054	3,7	1968	2,9	·	·	1563	2069		
2003	1349	1,2	·	·	2103	2,4	2002	1,7	·	·	1577	2151		
2004	1357	0,6	·	·	2151	2,3	2028	1,3	1,000	·	1580	2232		
					Siirtymäajan indeksi Halvvägsindex		Työeläkeindeksi Arbetspensionsindex							
2005	1362	0,4	·	·	2191	1,9	2047	0,9	1,028	2,8	1594	2319		
2006	1377	1,1	·	·	2246	2,5	2081	1,7	1,063	3,4	1622	2390		
2007	1401	1,7	·	·	2311	2,9	2127	2,2	1,100	3,5	1662	2469		
2008	1436	2,5	·	·	2363	2,3	2178	2,4	1,124	2,2	1730	2606		
2009	1502	4,6	·	·	2494	5,5	2286	5,0	1,192	6,0	1730	2710		
2010	1502	0,0	·	·	2538	1,8	2292	0,3	1,231	3,3	1751	2781		
2011	1508	0,4	·	·	2578	1,6	2323	1,4	1,253	1,8	1812	2856		
2012	1565	3,8	·	·	2663	3,3	2407	3,6	1,291	3,0	1863	2947		
2013	1609	2,8	·	·	2738	2,8	2475	2,8	1,327	2,8	1890	3009		
2014	1630	1,3	·	·	2509	1,4	1,350	1,7	1910	3052		
2015	1637	0,4	·	·	2519	0,4	1,363	1,0	1908*	3086*		

¹⁾ Vuosikeskiarvot.
Årsmedeltal.

²⁾ Muutos edellisen vuoden pisteluvusta.
Jämfört med föregående års poängtal.

Liite 10. Rahanarvon muuntokertoimet

Bilaga 10. Koefficienter för omvandling av penningvärdet

Vuosikirjan *taulukoiden* rahamääräiset tiedot on esitetty kunkin vuoden käyvässä rahassa. Rahanarvon muuttumisen vaikutus voidaan tarvittaessa poistaa muuttamalla rahamäärät tietyn ajankohdan arvoon muuntoker-toimen avulla. Kerroin lasketaan kuhunkin tapaukseen soveltuvasta indeksistä. Oheisessa taulukossa on esitetty *elinkustannus-* ja *ansiotasoindeksistä* laskettujen kertoimien arvot, joilla rahamäärät voidaan muuntaa vuoden 2014 rahaksi.

Vuosikirjan *kuvioiden* rahamäärät on muunnettu kuvion tuoreimman vuoden rahanarvoon. Kertoimena on käytetty elinkustannusindeksiin perustuvaa kerrointa.

Penninguppgifterna i *tabellerna* i årsboken är angivna i respektive års belopp. Effekten av förändringar i penningvärdet kan vid behov elimineras genom omräkning av beloppen till nivån för en viss tidpunkt med hjälp av en omräkningskoefficient. I tabellen nedan anges koefficienterna beräknade enligt *levnadskostnadsindex* och enligt *förtjänstnivåindex*; med hjälp av dem kan beloppen omräknas till 2014 års penningvärde.

Beloppen i *figurerna* i årsboken har omräknats till penningvärdet enligt det år som nämns sist i figuren. Omräkningskoefficienten baserar sig på levnadskostnadsindex.

Rahanarvon muuntokertoimet vuoden 2014 rahaksi 1995–2014

Koefficienter för omvandling av penningvärdet till 2014 års nivå, 1995–2014

Deflators for the conversion of income and expenditure items to 2014 money, 1995–2014

Vuosi År Year	Elinkustannusindeksistä ¹⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt levnads- kostnadsindex ¹⁾ <i>Cost of living index deflator¹⁾</i>		Ansiotaso- indeksistä ²⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt förtjänstnivå- index ²⁾ <i>Earnings index deflator²⁾</i>	Vuosi År Year	Elinkustannusindeksistä ¹⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt levnads- kostnadsindex ¹⁾ <i>Cost of living index deflator¹⁾</i>		Ansiotaso- indeksistä ²⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt förtjänstnivå- index ²⁾ <i>Earnings index deflator²⁾</i>
	Vuoden päätyessä Vid årets slut Year-end	Vuoden keskiarvo Medelvärde för året Annual average			Vuoden päätyessä Vid årets slut Year-end	Vuoden keskiarvo Medelvärde för året Annual average	
1995	1,377	1,374	1,873	2005	1,194	1,198	1,316
1996	1,366	1,366	1,803	2006	1,168	1,178	1,277
1997	1,340	1,350	1,765	2007	1,139	1,149	1,236
1998	1,329	1,331	1,706	2008	1,100	1,104	1,171
1999	1,303	1,316	1,660	2009	1,106	1,104	1,126
2000	1,259	1,273	1,596	2010	1,075	1,091	1,098
2001	1,239	1,241	1,527	2011	1,045	1,054	1,069
2002	1,219	1,222	1,475	2012	1,021	1,025	1,036
2003	1,211	1,211	1,419	2013	1,005	1,010	1,014
2004	1,206	1,209	1,368	2014	1,000	1,000	1,000

¹⁾ Vanha elinkustannusindeksi (VIII 1938-VII 1939 = 100).
Gamla levnadskostnadsindexet (VIII 1938-VII 1939 = 100).
Old cost of living index (year ending 31 July 1939 = 100).

²⁾ Palkansaajien ansiotasoindeksi (1938 = 100).
Löntagarnas förtjänstnivåindex (1938 = 100).
Earnings index (1938 = 100).

N.B. The tables in this Yearbook give only the nominal value of income and expenditure items. The two sets of deflators offered here, the cost of living index deflators and the earnings index deflators, are for converting these items to 2014 money.

Liite 11. Kelan väestötilasto

Bilaga 11. FPA:s befolkningsstatistik

Kelan väestötilasto kuvaa vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakituisesti asuvia Suomen ja ulkomaiden kansalaisia.

FPA:s befolkningsstatistik omfattar de finska och utländska medborgare som var stadigvarande bosatta i Finland årets sista dag.

Väestö vuosien 2010–2014 päättyessä Befolkningen vid årets slut 2010–2014

Vuosi – År Maakunta – Landskap	Kaikki Samtliga	Ikäryhmä – Åldersgrupp								
		0–15	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75–84	85–
2010	5 375 301	951 908	595 642	685 416	663 794	751 948	785 723	505 398	321 354	114 118
2011	5 401 338	950 943	598 649	685 740	660 260	747 255	778 989	535 845	324 589	119 068
2012	5 427 098	952 071	599 855	686 136	657 570	744 636	768 778	565 259	329 242	123 551
2013	5 451 958	953 520	595 950	690 811	656 365	743 531	755 419	592 082	335 302	128 978
2014	5 474 155	956 215	589 513	695 222	659 811	735 546	746 372	615 460	341 891	134 125
2014 Molemmat sukupuolet – Bägge könen										
Koko maa – Hela landet	5 474 155	956 215	589 513	695 222	659 811	735 546	746 372	615 460	341 891	134 125
Uusimaa – Nyland	1 604 634	287 686	175 711	239 266	224 425	225 866	193 337	155 877	74 962	27 504
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	472 969	78 240	51 820	59 361	56 923	63 049	63 672	55 713	30 958	13 233
Satakunta	224 025	36 351	22 297	24 067	24 287	29 910	33 239	29 428	17 539	6 907
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	175 438	30 611	17 389	18 832	20 575	24 411	25 314	21 325	12 038	4 943
Pirkanmaa – Birkaland	503 403	87 830	54 922	68 890	62 555	64 939	64 640	55 689	31 249	12 689
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	202 051	32 833	20 413	22 016	22 858	27 331	29 893	27 099	14 362	5 246
Kymenlaakso – Kymmenedalen	179 955	27 728	16 828	18 518	19 879	25 165	27 866	24 390	13 939	5 642
Etelä-Karjala – Södra Karelen	131 808	19 834	13 277	14 044	14 384	18 000	20 236	17 247	10 654	4 132
Etelä-Savo – Södra Savolax	151 627	21 807	14 296	14 067	14 507	20 849	25 520	21 807	13 500	5 274
Pohjois-Savo – Norra Savolax	248 481	40 436	26 799	28 484	26 019	33 768	38 090	29 692	18 030	7 163
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	165 349	26 068	18 105	18 586	16 271	21 705	26 996	20 639	12 219	4 760
Keski-Suomi – Mellersta Finland	275 383	48 288	31 621	33 992	31 008	35 089	38 107	31 831	18 358	7 089
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten ..	193 475	35 488	20 164	21 181	20 442	24 970	28 240	22 771	14 077	6 142
Pohjanmaa – Österbotten	181 208	33 503	20 828	22 532	20 939	22 202	23 007	20 388	12 120	5 689
Keski-Pohjanmaa – Mell. Österbotten ..	68 843	13 884	7 505	8 033	7 581	8 428	9 267	7 960	4 419	1 766
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	405 553	88 291	47 855	51 987	48 073	49 743	51 612	38 123	21 872	7 997
Kainuu – Kajanaland	79 274	12 322	7 631	7 807	7 495	11 004	13 666	10 377	6 537	2 435
Lappi – Lappland	181 774	29 992	19 176	20 205	17 927	25 007	29 689	21 689	13 353	4 736
Ahvenanmaa – Åland	28 905	5 023	2 876	3 354	3 663	4 110	3 981	3 415	1 705	778
Miehet – Män										
Koko maa – Hela landet	2 693 165	488 812	301 073	357 272	338 047	370 534	367 357	291 102	140 276	38 692
Uusimaa – Nyland	779 149	147 072	87 343	119 643	114 298	111 942	91 334	70 310	29 634	7 573
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	230 444	40 009	26 123	30 116	28 881	31 435	30 998	26 423	12 692	3 767
Satakunta	110 459	18 630	11 679	12 652	12 380	15 225	16 481	14 150	7 285	1 977
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	86 279	15 676	9 115	9 675	10 425	12 444	12 445	10 066	5 031	1 402
Pirkanmaa – Birkaland	247 467	44 763	27 976	35 516	32 284	32 856	31 624	26 140	12 683	3 625
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	97 998	16 795	10 260	11 328	11 631	13 799	14 359	12 724	5 676	1 426
Kymenlaakso – Kymmenedalen	88 651	14 073	8 917	9 804	10 183	12 832	13 884	11 630	5 750	1 578
Etelä-Karjala – Södra Karelen	65 300	10 029	7 222	7 540	7 426	9 158	10 197	8 261	4 282	1 185
Etelä-Savo – Södra Savolax	74 574	11 223	7 452	7 423	7 261	10 589	12 954	10 589	5 546	1 537
Pohjois-Savo – Norra Savolax	122 810	20 643	13 646	14 877	13 355	17 218	19 268	14 340	7 349	2 114
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	82 231	13 157	9 363	9 885	8 335	10 897	13 938	10 168	5 116	1 372
Keski-Suomi – Mellersta Finland	136 433	24 645	16 107	17 695	15 985	17 903	19 063	15 334	7 668	2 033
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten ..	96 308	18 253	10 585	11 082	10 602	12 651	14 417	11 045	5 891	1 782
Pohjanmaa – Österbotten	91 113	17 203	10 902	12 016	10 944	11 355	11 536	10 094	5 259	1 804
Keski-Pohjanmaa – Mell. Österbotten ..	34 151	7 054	3 885	4 165	3 907	4 274	4 588	3 856	1 891	531
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	204 454	45 410	24 933	27 321	25 144	25 496	26 000	18 372	9 325	2 453
Kainuu – Kajanaland	39 745	6 249	4 110	4 222	3 875	5 639	7 112	5 085	2 709	744
Lappi – Lappland	91 154	15 314	9 946	10 551	9 262	12 797	15 266	10 766	5 725	1 527
Ahvenanmaa – Åland	14 445	2 614	1 509	1 761	1 869	2 024	1 893	1 749	764	262

Lähde: Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

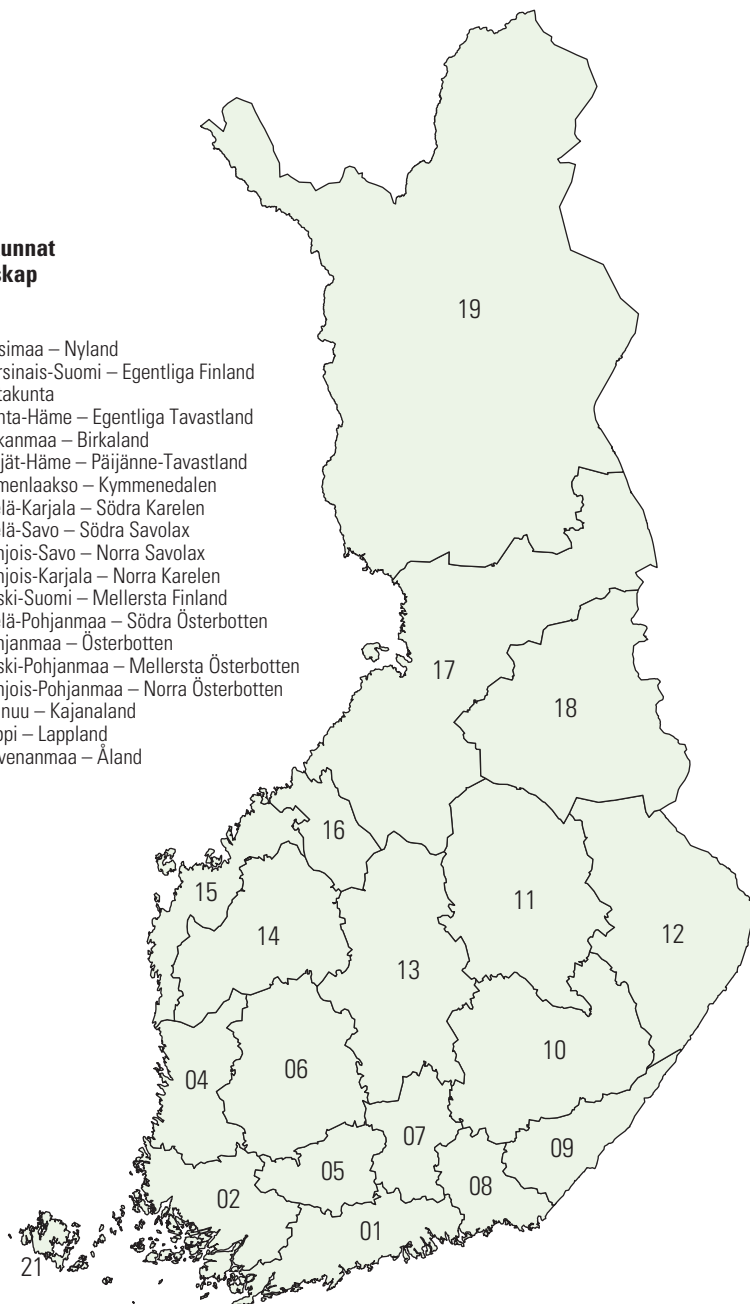
Källa: FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Liite 12. Aluejako Bilaga 12. Regional indelning

**Maakunnat vuoden 2014 lopussa
Landskap vid slutet av 2014**

Maakunnat Landskap

- 01 Uusimaa – Nyland
- 02 Varsinais-Suomi – Egentliga Finland
- 04 Satakunta
- 05 Kanta-Häme – Egentliga Tavastland
- 06 Pirkanmaa – Birkaland
- 07 Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland
- 08 Kymenlaakso – Kymmenedalen
- 09 Etelä-Karjala – Södra Karelen
- 10 Etelä-Savo – Södra Savolax
- 11 Pohjois-Savo – Norra Savolax
- 12 Pohjois-Karjala – Norra Karelen
- 13 Keski-Suomi – Mellersta Finland
- 14 Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten
- 15 Pohjanmaa – Österbotten
- 16 Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten
- 17 Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten
- 18 Kainuu – Kajanaland
- 19 Lappi – Lappland
- 21 Ahvenanmaa – Åland

Asiahakemisto

Hakemiston sivunumerot viittaavat sivuihin, joilla on asiaa käsittelevä taulukko tai kuvio.

A

16 vuotta täyttäneen vammaistuki
alkaneet 123
€ 58, 120
hylkäys-% 124
myöntöratkaisut 130
saajat 58, 121, 122
maakunnittain 125
sairauden mukaan 127

Adoptiotuki 264

Aikuiskoulutustuki 87
opintolainan valtiontakaus 87, 326

Aikuisopintotuki/-raha
€ 87, 309
saajat 311

Alkaneet eläkkeet (Kelan)
työkyvyttömyyseläkkeet 106, 116
työttömyyseläkkeet 106
ulkomailla/Suomessa asuvien 106
vanhuuseläkkeet 106

Alkueläke (lesken) 104

Alle 16-vuotiaan vammaistuki
alkaneet 123
€ 58, 81, 120
hylkäys-% 124
myöntöratkaisut 130
saajat 58, 121, 122
maakunnittain 125
sairauden mukaan 126

Alue- ja paikallishallinto 347

Ammattitilastoja
alkaneet työkyvyttömyyseläkkeet (Kelan) 116
kuntoutujat 236
osasairauspäivärahat 197
peruspäiväraha 259
sairauspäivärahat 196
työmarkkinatuki 259

Ammattitutkintostipendi 87

Annosjakelupalkkiot, korvaukset 152, 165, 166, 171, 176

Ansionmenetyskorvaukset 147, 150, 156, 157

Ansioapäivärahat, ks. Työttömyysturvan ansiopäivärahat

Apteekit 65, 150

Asiointit 348, 349, 350

Asumisaikaan suhteutetut eläkkeet 112

Asumisavustus, sotilasavustuksen 287, 330

Asumislisä, opintotuen
€ 287, 309, 310, 315, 316
saajat 311–313

Asumistuki, eläkkeensaajan

asumismenot 295
asunnon koko 296
€ 287, 295
maakunnittain 300
saajat 103, 296
asunnon hallintasuhteen mukaan 296
maakunnittain 300

Asumistuki, yleinen
asumismenot 288
asunnon koko 291, 299
maakunnittain 299
€ 287, 288
maakunnittain 299
ruokakunnat 288, 289, 292, 299
asunnon hallintasuhteen mukaan 289
maakunnittain 299
rakenteen mukaan 292

Ateriatuki, opintotuen 309

B

Bruttokansantuote 39

D

Diagnoosi, ks. Sairauspäryhymät,
Sairausryhymät

E

Elatustuki
€ 81, 281, 282
saajat 281

Eläke-etuuden saajat 99, 101

Eläke-etuudet maakunnittain (Kelan) 113, 114

Eläkejärjestelmät
eläkemenot 39, 40
eläkkeelle siirtyneet 49, 50
eläkkeensaajat 43, 53, 54

Eläkemenot (kaikki) 39, 40

Eläkkeelle siirtyneet (kaikki) 49, 50

Eläkkeensaajan asumistuki,
ks. Asumistuki, eläkkeensaajan

Eläkkeensaajat (kaikki)
eläkeyhdistelmät (Kelan eläke/työeläke)
kokonaiseläkkeen suuruuden mukaan 54, 56
eläkkeelle siirtyneet 49, 50
lukumäärät 43, 44, 46, 53–56

Eläkettä saavan hoitotuki
alkaneet 123
€ 58, 120
hylkäys-% 124
myöntöratkaisut 130
saajat 58, 103, 121
maakunnittain 125
sairauden mukaan 128

Erikoislääkärintalvet 162, 167, 169

Erikoislääkärisäkäynnit 162, 169

Erityiseläke 43, 44, 49

Erityishoitoraha 66, 81, 153

Erityiskorvatut lääkkeet
etuudet 162, 165, 171
maakunnittain 176
sairauksittain 190

lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 189, 191
saajat 151, 166

Eurooppalainen sairaanhoitokortti 213

F

Fysioterapia 163, 170
maakunnittain 176

H

Hakemukset 24, 107

Hammashoitokäynnit (kaikki) 162

Hammashoitopalvelut
etuudet 148, 162, 168, 171
maakunnittain 176
saajat 151

Henkilöstö (Kelan) 347

Hoitotuki, ks. Eläkkeensaajan hoitotuki

Hylkäys-%
16 vuotta täyttäneen vammaistuet 124
alle 16-vuotiaan vammaistuet 124
eläkettä saavan hoitotuet 124
kuntoutusratkaisut 230
lääkkeiden erityiskorvausoikeudet 172
ruokavaliokorvaukset 124
sairauspäivärahat 172
työkyvyttömyyseläkkeet 107

I

Ikätilastoja
eläke-etuuden saajat (Kelan) 100, 101
eläkkeelle siirtyneet (kaikki) 49
eläkkeensaajat (kaikki) 44, 53, 55
erityiskorvattavia lääkkeitä käyttäneet 166
erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 191
eurooppalaisen sairaanhoitokortin haltijat 213
koulumatkatuen saajat 323
kuntoutujat 227, 235
lapsilisää saaneet lapset 265
lastenhoidon tukia saaneet lapset 274, 275
lääkkeiden lisäkorvauksen saajat 166
lääkärisäkäynnit 168
opintotuen saajat 312
peruskorvattuja lääkkeitä käyttäneet 166

sairauspäivärahakaudet 187
 sairauspäivärahansaajat 161
 takuueläkkeen saajat 102
 työmarkkinatuen saajat 252
 työttömyyspäivärahansaajat 252
 vammaisetuksien saajat 122
 vammaisten tulkkaukspalveluihin
 oikeutetut 132
 vanhempainpäivärahansaajat 161
 Isälle maksetut vanhempainpäivärahat
 etuudet 156, 158
 kauden kesto 159
 päivät 157, 158
 saajat 156, 158, 161
 maakunnittain 175
 päiväkorvauksen suuruuden mukaan
 160

J
 Jatkoeläke (lesken) 104
 Joustava hoitoraha, ks. Lastenhoidon tuet
 Julkiset terveydenhuoltomenot 60, 63

K

Kansainväliset sairaanhoitoetuudet
 hoito-oikeudet, ks. Eurooppalainen
 sairaanhoitokortti
 kansainväliset sairaanhoitokorvaukset
 213, 214
 sairaanhoitokustannusten valtioiden
 välinen laskutus 216
 valtion korvaus 215

Kansaneläke 99–104
 Kansaneläkemaksut 31, 32, 333, 336
 Kelan etuudet asukasta kohti kunnittain
 34

Kelan toimistot 351, 352, 354–359
 Korkoavustus, opintolainojen 309,
 318

Korkotuki, opintolainojen 309
 Kotihoidon tuki, ks. Lastenhoidon tuet
 Kotoutumistuki

€ 74, 77, 245, 255
 maakunnittain 257
 päivät 251
 saajat 74, 76, 77, 246, 255
 kansalaisuuden mukaan 255
 maakunnittain 257

Koululaiseläke 87, 105
 Koulumatkatuki 87, 322, 323

Koulutusetuudet, ks. Koulutustuet,
 Ylläpitokorvaukset, Omaehtoisen
 opiskelun tuki, Koulutuspäiväraha
 Koulutuspäiväraha

ansioturva 75
 perusturva 74, 245, 246

Koulutustuet
 ansioturva 75
 perusturva 74, 245, 246

Kulut (Kelan) 336, 337, 338, 340
 Kunnalliset eläkkeet 41
 Kuntien rahoitusosuudet 336, 340
 Kuntoutuspalvelut
 hylkäys-% 230
 kuntoutujat 225–228, 233, 235
 ammatin mukaan 236
 maakunnittain 233
 sairauden mukaan 235
 toimenpiteen mukaan 228
 kustannukset 224, 226, 228
 toimenpiteen mukaan 228

Kuntoutuspsykoterapia
 hylkäys-% 230
 kuntoutujat 228
 kustannukset 224, 225, 226, 228
 toimenpiteen mukaan 228

Kuntoutusraha
 kuntoutujat 225, 227
 maakunnittain 233
 kustannukset 224, 227

Kuntoutustuki 100

L

Lapseneläke
 € 104, 109
 saajat 43, 55, 99–101, 105, 111, 112
 maakunnittain 114

Lapsikorotukset
 eläkkeiden 81, 99, 101, 103, 104, 108,
 114
 työmarkkinatuen 81, 253
 työttömyyspäivärahojen 81, 253

Lapsilisät
 € 81, 265, 340
 maakunnittain 277
 lapset 265
 maakunnittain 277
 perheet 265, 277
 lasten lukumäärän mukaan, % 277
 maakunnittain 277

Lasta huoltavan lesken jatkoeläke 104

Lastenhoidon tuet
 € 81, 271, 272
 maakunnittain 278
 hoitopaikan mukaan 275

käyttö 276
 lapset 274, 275
 maakunnittain 279
 perheet 273, 276
 maakunnittain 278

Lasten päivähoito 82, 275

Leskeneläke
 € 104, 109
 lukumäärät 43, 55, 56, 99–101, 104,
 114
 maakunnittain 114

Liikennevahinkokorvaukset 41, 66

Lomakustannuskorvaukset,
 ks. Vuosilomakustannuskorvaukset
 työnantajille
 Luopumiseläke/-korvaus/-tuki 41
 Lääkekorvaukset (ks. myös Erityis-,
 Peruskorvatut lääkkeet) 63, 148–152,
 162, 165, 171, 176, 177
 lisäkorvaukset 148, 151, 165
 saajat 151, 152, 166
 rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet
 165, 166, 192
 sairauksittain 192

Lääkekustannukset
 lääkärin erikoisalan mukaan 167
 Lääkemyynti 65
 Lääkkeet ATC-luokittain 193
 Lääkäripalvelut

erikoislääkärisssäkäynnit 162, 167, 169
 lääkärin erikoisalan mukaan 167
 etuudet 148, 150, 162, 168, 171
 maakunnittain 176
 saajat 151
 Lääkärisssäkäynnit (kaikki) 162, 168, 171

M

Maahanmuuttajan kotoutumistuki,
 ks. Kotoutumistuki
 Maatalousyrittäjien
 työolosuhdeselvitykset 201, 207
 Maksetut eläke-etuudet 39, 40, 108, 113
 Maksetut eläkkeet 109

Matkakorvaukset
 etuudet 148, 150, 152, 163, 164, 171
 maakunnittain 176
 lisäkorvaukset 148, 152
 saajat 151, 152

Muutoksenhaut 351–359

O

Omaehtoisen opiskelun tuki
 ansioturva 75, 88
 perusturva 74, 88, 245, 246, 251

Opintolaina, ks. myös Opintotuki
 kokonaispääoma 320
 perinnässä oleva pääoma 320
 suuruus 317

Opintoraha, ks. Opintotuki
 Opintotuen muutoksenhakulautakunta
 358

Opintotuki
 € 87, 309, 315, 316
 saajat 87, 311–314
 kansalaisuuden mukaan 314
 opiskelumaan mukaan 313
 oppilaitoksen mukaan 312–314

Opintotukikeskus 347, 358
 Opintotukilautakunnat 358
 Opintovelalliset 320
 opintolainan suuruus 316, 317

Opiskelijoiden terveydenhuolto 201, 208
 Opiskelijoiden toimeentulo 87
 Organisaatio (Kelan) 344
 Osasairauspäiväraha
 alkaneet kaudet 154
 ammatin mukaan 197
 sairauden mukaan 184
 € 147
 maakunnittain 174
 päivät 161, 186
 saajat 151, 161
 Osittainen hoitoraha, ks. Lastenhoidon
 tuet

P

Paikallishallinto, ks. Alue- ja
 paikallishallinto
 Perhe-eläke, ks. Lapseneläke, Leskeneläke
 Peruskorvatut lääkkeet 148
 etuudet 162, 165, 171
 maakunnittain 176
 saajat 151, 166
 Peruspäivärahat, ks. Työttömyysturvan
 peruspäivärahat
 Päiväkorvaus
 koulutuspäiväraha
 ansioturva 75
 perusturva 74
 koulutustuki
 ansioturva 75
 perusturva 74
 kuntoutusraha 227, 229
 omaehtoisen opiskelun tuki
 ansioturva 75
 perusturva 74
 sairaus- ja vanhempainpäiväraha 139,
 154–158, 160, 161, 174, 175
 työmarkkinatuki 74, 251, 252
 työttömyyspäiväraha 74, 251, 252
 vuorottelukorvaus
 ansioturva 75
 perusturva 74
 Päivärahamaksu 32, 333

R

Rahastot 31, 341
 Rahoitus (Kelan) 336–340
 Rahoitusosuudet, ks. Kuntien, Valtion
 Ratkaisut (Kelan) 107, 124, 172, 230,
 351–359
 Rintamalisät 99, 101, 103, 104, 105,
 108, 114
 Rintamasotilasetuudet 108
 Ruokavaliokorvaus
 alkaneet 123
 € 58, 120
 hylkäys-% 124
 saajat 58, 121, 122
 maakunnittain 125

sairauden mukaan 127

S

Sairaanhoidokorvaukset
 etuudet 148, 150, 162, 171
 maakunnittain 176
 saajat 151
 Sairaanhoidomaksu 32, 333
 Sairaankuljetuskorvaukset,
 ks. Matkakorvaukset
 Sairauspoissaolot 67
 Sairauspäivärahapäivät 154, 157, 161
 ammatin mukaan 196
 maakunnittain 174
 sairauden mukaan 181, 185
 Sairauspäivärahat
 alkaneet kaudet 154
 ammatin mukaan 196
 keston mukaan 188
 sairauden mukaan 180, 181
 etuudet 66, 147, 150, 156
 maakunnittain 174
 päivät 154, 157, 161, 181, 185
 saajat 151, 156, 161
 päiväkorvauksen suuruuden mukaan
 160
 vähimmäispäiväraha 154, 156, 161
 sairauden mukaan 181
 Sairauspääryhmät
 16 vuotta täyttäneen vammaistuet 127
 alkaneet sairauspäivärahakaudet 180,
 181
 keston mukaan 188
 alle 16-vuotiaan vammaistuet 126
 eläkettä saavan hoitotuet 128
 kuntoutujat 235
 sairauspäivärahakorvaukset 181
 sairauspäivärahapäivät 181, 185
 työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet
 (kaikki) 50
 eläkeyhdistelmät (Kelan/työeläke) 50
 työkyvyttömyyseläkkeen saajat (kaikki)
 46
 eläkeyhdistelmät (Kelan/työeläke) 46
 Sairausryhmät
 eläkeyhdistelmät (Kelan/työeläke) 46
 erityiskorvattaviin lääkkeisiin
 oikeuttavat sairaudet 189, 191
 kuntoutujat 235
 sairauspäivärahat 181
 työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet
 (kaikki) 50
 työkyvyttömyyseläkkeen saajat (kaikki)
 46
 Sairausvakuutusmaksut 31, 333, 337
 Sijoitukset (Kelan) 343
 Sosiaalihuollosta vastaavat kuntien
 toimielimet

maksetut sairausvakuutuskorvaukset
 150

Sosiaalimenot 30, 39
 Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta
 351–353, 355, 356, 359
 Sotilasavustus 287, 329, 330
 Sotilasvammakorvaukset 41, 66
 Sukupolvenvaihdoseläke 41
 Suuhygienistin palvelut,
 ks. Hammashoitopalvelut

T

Takaisinperintä (etuuksien) 360
 Takausvastuut, maksetut 309, 310,
 319
 Takuueläke
 € 104, 108
 saajat 99, 102
 Tapaturmakorvaukset 41
 Tase (Kelan) 341
 Terveydenhuoltomenot 60, 63
 Toimintakulut (Kelan) 336–340
 Tulorajat 93, 139, 285, 401, 435, 436,
 446
 Tuloslaskelma (Kelan) 336–340
 Tutkimus- ja hoitokorvaukset
 etuudet 148, 150, 168, 170, 171
 maakunnittain 176
 käynnit 162, 168, 171, 177
 omavastuukerrat 162
 peritty maksu 170
 toimenpiteittäin 170
 saajat 151
 toimenpiteiden lukumäärä 170
 toimenpiteittäin 170
 Työ- ja yrittäjäeläkkeet 40, 46, 56
 Työkyvyttömyyseläkkeet (kaikki) 43, 44,
 46
 uudet (kaikki) 49, 50
 Työkyvyttömyyseläkkeet (Kelan)
 alkaneet
 ammatin mukaan 116
 lukumäärät 106
 € 109
 hylkäys-% 107
 lukumäärät 99–101, 110–112
 maakunnittain 114
 Työmarkkinatuki, ks. Työttömyysturvan
 peruspäivärahat/työmarkkinatuki
 Työnantajat (ks. myös Ke- ja Sv-maksut)
 sairaus- ja vanhempainpäivärahat 150,
 156
 työterveyshuolto 201, 204–206
 vuosilomakustannuskorvaukset 147,
 150, 151
 Työterveyshuolto
 maatalousyrittäjien
 työolosuhdeselvitykset 201, 207

- työntantajien järjestämä 201–206
 yrittäjien 201, 204, 207
 Työttömyysaste 73, 257
 Työttömyyseläkkeet
 alkaneet (Kelan) 106
 € 109
 lukumäärät 43, 44, 73, 100, 101
 maakunnittain 114
 uudet (kaikki) 49
 Työttömyyspäivärahat (kaikki) 72–76
 Työttömyysturvan ansiopäivärahat
 etuudet 75
 päiväkorvaus 75
 saajat 73, 75
 Työttömyysturvan
 muutoksenhakulautakunta 354
 Työttömyysturvan peruspäivärahat/
 työmarkkinatuki
 etuudet 74, 245, 247, 251, 253
 maakunnittain 257
 kesto 253
 päivät 251, 253
 saajat 73, 74, 246, 248–249, 252–253
 ammatin mukaan 259
 maakunnittain 257
 Työttömät työnhakijat (työnvälitystilasto)
 73
 Työttömät (työvoimatutkimus) 73
 Työvoima (työvoimatutkimus) 73
U
 Ulkomaan kansalaisten opintotuet 314
 Ulkomailla asuvien uudet eläkkeet 51,
 106
 Ulkomailla opiskelevien opintotuet 313
 Ulkomaille maksettu rintamalisä 105, 110
 Ulkomaille maksetut eläke-etuudet
 asuinmaan mukaan 110–112
 kansalaisuuden mukaan 111
 Ulkomaille/ulkomailta maksetut
 sairaanhoidon korvaukset 216
 Uudet eläkkeet (kaikki) 49, 50
 työkyvyttömyyseläkkeet sairauden
 mukaan 50
V
 Vakuutusmaksut, ks. Ke- ja Sv-maksut
 Vakuutusosoikeus 351–356, 358, 359
 Vakuutuspiirit 347
 Valitukset, ks. Muutoksenhaut
 Valtion eläkkeet 40
 Valtion rahoitusosuudet 336–340
 Vammaisetuudet 58, 120–125
 Vammaisten tulkkaukset 132
 maakunnittain 132
 Vanhempainpäivärahapäivät 155, 157,
 158, 161
 maakunnittain 175
 Vanhempainpäivärahat
 alkaneet kaudet 155
 etuudet 81, 147, 150, 156
 maakunnittain 175
 päättäneet kaudet 155, 158
 kauden kesto (isät) 159
 saajat 151, 156, 158, 161
 maakunnittain 175
 päiväkorvauksen suuruuden mukaan
 160
 vähimmäispäiväraha 155–157, 161,
 175
 Vanhuuseläkkeet
 alkaneet (Kelan) 106
 € 109
 lukumäärät 43, 44, 99–101, 110–112
 maakunnittain 114
 uudet (kaikki) 49
 Vapaaehtoinen eläkevakuutus 41
 Vuorottelukorvaukset
 ansioturva 75
 perusturva 74, 245, 246
 Vuosilomakustannuskorvaukset
 työntantajille
 € 81, 82, 147, 150
 henkilöiden lukumäärä 151, 156
 Väestötilasto, Kelan 29, 469
 ennuste 29
 Vähimmäispäiväraha
 sairauspäivärahan 154, 156, 161, 174
 vanhempainpäivärahan 155, 156, 161,
 175
Y
 YEL-sairauspäiväraha 66, 147, 151, 156,
 174
 Yksilölliset varhaiseläkkeet,
 ks. Työkyvyttömyyseläkkeet
 Yksityisen hoidon tuki, ks. Lastenhoidon
 tuet
 Yleinen asumistuki, ks. Asumistuki,
 yleinen
 Ylimääräiset rintamalisät 99, 101, 103,
 108
 Ylläpitokorvaukset
 peruspäivärahan 253
 työmarkkinatuen 253
 Yrittäjien työterveyshuolto 201, 204, 207
Ä
 Äitiysavustukset 81, 264
 Äitiysrahat, ks. Vanhempainpäivärahat

Sakregister

Sidnumren hänvisar till sidor med tabeller eller figurer som behandlar ämnet i fråga.

A

Adoptionsbidrag 264
Allmänt bostadsbidrag, se Bostadsbidrag, allmänt
Alterneringsersättningar
grundtrygghet 74, 245, 246
inkomstrelaterade förmåner 75
Ansökningar 25, 107
Apotek 65, 150
Arbetsgivare (se även Fp-, Sf-avgifter)
ersättningar för semesterkostnader 147, 150, 151
företagshälsovård 201, 204–206
sjuk- och föräldradagpenningar 150, 156
Arbetskraft (arbetskraftsundersökning) 73
Arbetslösa (arbetskraftsundersökning) 73
Arbetslösa arbetssökande
(arbetsförmedlingstatistik) 73
Arbetslöshet, se även UAL-grunddagpenningar
Arbetslöshetsdagpenningar (samtliga) 72–76
Arbetslöshetsgrad 73, 257
Arbetslöshetspension
antal 43, 44, 73, 100, 101
enligt landskap 114
€ 109
inledda (från FPA) 106
nya (samtliga) 49
Arbetsmarknadsstöd, se även UAL-grunddagpenningar/arbetsmarknadsstöd
Arbets- och företagarpensioner 40, 46, 56
Arbetsplatsutredningar för
lantbruksföretagare 201, 207
Avgöranden 107, 124, 172, 230, 351–359
Avslag, %
handikappbidrag för personer under 16 år 124
handikappbidrag för personer över 16 år 124
kostsättning 124
rehabilitering 230
sjukdagpenning 172
sjukpension 107
specialersatta läkemedel, rätt till 172
vårdbidrag för pensionstagare 124
Avträdelsepension/-ersättning/-stöd 41

B

Balansräkning (FPA:s) 341
Barnavårdsstöd
barn 274, 275
enligt landskap 279

€ 81, 271, 272
enligt landskap 278
familjer 273, 276
enligt landskap 278
vårdställe 275
Barnbidrag
barn 265
enligt landskap 277
€ 81, 265, 340
enligt landskap 277
familjer 265, 277
enligt antal barn, % 277
enligt landskap 277
Barndagvård 82, 275
Barnförhöjning
till arbetsmarknadsstöd 81, 253
till pensioner 81, 99, 101, 103, 104, 108, 114
till UAL-grunddagpenningar 81, 253
Barnpension
€ 104, 109
mottagare 43, 55, 99–101, 105, 111, 112
enligt landskap 114
Befolkningsstatik, FPA:s 29, 469
prognos 29
Begynnelsepension (åt efterlevande) 104
Besvär, se Ändringssökande
Besvärsnämnden för social trygghet 351–353, 355, 356, 359
Besvärsnämnden för studiestöd 358
Besvärsnämnden för
utkomstskyddsärenden 354
Borgensansvarsbetalningar, erlagda 309, 310, 319
Bostadsbidrag, allmänt
boendeutgifter 288
bostadens storlek 291, 299
enligt landskap 299
€ 287, 288
enligt landskap 299
hushåll 288, 289, 292, 299
enligt bostadstyp 289
enligt landskap 299
enligt struktur 292
Bostadsbidrag för pensionstagare
boendeutgifter 295
bostadens storlek 296
€ 287, 295
enligt landskap 300
mottagare 103, 296
enligt bostadstyp 296
enligt landskap 300

Bostadstillägg till studiestöd
€ 287, 309, 310, 315, 316
mottagare 311–313
Bostadsunderstöd till militärunderstöd 287, 330
Bruttonationalprodukten 39
D
Dagersättning
alterneringsersättning
grundtrygghet 74
inkomstrelaterade förmåner 75
arbetsmarknadsstöd 74, 251, 252
frivilliga studier, stöd för
grundtrygghet 74
inkomstrelaterade förmåner 75
rehabiliteringspenning 227, 229
sjuk- och föräldradagpenning 139, 154–158, 160, 161, 174, 175
UAL-grunddagpenning 74, 251, 252
utbildningsdagpenning
grundtrygghet 74
inkomstrelaterade förmåner 75
utbildningsstöd
grundtrygghet 74
inkomstrelaterade förmåner 75
Dagpenningspremie 32, 333
Diagnos, se Sjukdomsgrupper, Sjukdomshuvudgrupper
Dosdispenseringsarvorden, ersättningar för 152, 165, 166, 171, 176

E

Efterlevandepensioner
antal 43, 55, 56, 99–101, 104, 114
enligt landskap 114
€ 104, 109
Europeiskt sjukvårdskort 213
Extra fronttillägg 99, 101, 103, 108

F

Familjepension, se Barn-, Efterlevandepension
Finansiering (FPA:s) 336–340
Finansieringsandelar, se Kommunernas, Statens
Flexibel vårdpenning, se Barnavårdsstöd
Folkpension 99–104
Folkpensionspremier och -avgifter 31, 32, 333, 336
Fonder 31, 341
Fortsättningspension till efterlevande make 104
FPA-byråer 351, 352, 354–359
FPA-förmånerna per invånare enligt kommun 34

Frivilliga studier, stöd för
grundtrygghet 74, 88, 245, 246, 251
inkomstrelaterade förmåner 75, 88

Frivillig pensionsförsäkring 41

Frontmannaförmåner 108

Fronttillägg 99, 101, 103, 104, 105, 108, 114

Fronttillägg till utlandet 105, 110

Fysioterapi 163, 170
enligt landskap 176

Fäder, utbetalda föräldradagpenningar till
dagar 157, 158
förmåner 156, 158
mottagare 156, 158, 161
enligt dagersättningens storlek 160
enligt landskap 175
periodens längd 159

FöPL-sjukdagpenningar 66, 147, 151, 156, 174

Företagshälsövärd
arbetsplatsutredningar för
lantbruksföretagare 201, 207
av arbetsgivare anordnad 201–206
för företagare 201, 204, 207

Försäkringsdistrikt 347

Försäkringsdomstolen 351–356, 358, 359

Förtida ålderspensioner, se Ålderspension

Förvaltningskostnader 336–340

Föräldradagpenningar
avslutade perioder 155, 158
periodens längd (fäder) 159
förmåner 81, 147, 150, 156
enligt landskap 175
inledda perioder 155
minimidagpenning 155–157, 161, 175
mottagare 151, 156, 158, 161
enligt dagersättningens storlek 160
enligt landskap 175

Föräldradagpenningdagar 155, 157, 158, 161
enligt landskap 175

Föräldralösa barn, se Barnpension

G

Garantipension
€ 104, 108
mottagare 99, 102

Generationsväxlingspension 41

Grunddagpenning, se UAL-
grunddagpenning

Grundersatta läkemedel 148
förmåner 162, 165, 171
enligt landskap 176
mottagare 151, 166

H

Handikappbidrag för personer under 16 år
avslag, % 124
beviljade 130

€ 58, 81, 120
inledda 123
mottagare 58, 121, 122
enligt landskap 125
enligt sjukdom 126

Handikappbidrag för personer över 16 år
avslag, % 124
beviljade 130
€ 58, 120
inledda 123
mottagare 58, 121, 122
enligt landskap 125
enligt sjukdom 127

Handikappförmåner 58, 120–125

Hemvårdsstöd, se Barnvårdsstöd

Hälso- och sjukvårdsutgifter 60, 63

Hälsovård för studerande 201, 208

I

Individuell förtidspension, se Sjukpension

Inkomstbortfallsersättningar 147, 150, 156, 157

Inkomstgränser 93, 139, 285, 401, 435, 436, 446

Inledda pensioner (från FPA)
arbetslöshetspensioner 106
sjukpensioner 106, 116
till utomlands/i Finland bosatta 106
ålderspensioner 106

Integrationsstöd
dagar 251
€ 74, 77, 245, 255
enligt landskap 257
mottagare 74, 76, 77, 246, 255
enligt landskap 257
enligt nationalitet 255

Internationella sjukvårdsförmåner
fakturerings av internationella
sjukvårdskostnader mellan länderna 216
internationella sjukvårdsersättningar 213, 214
rätt till vård, se Europeiskt sjukvårdskort
statlig ersättning 215

Invalidpensioner (samtliga) 43, 44, 46
nya 49, 50

Invandrare, se Integrationsstöd

Investeringar (FPA:s) 343

K

Kommunala pensioner 41

Kommunala socialvårdsorgan
utbetalda sjukförsäkringsersättningar 150

Kommunernas finansieringsandelar 336, 340

Kontakter 348, 349, 350

Kostersättning
avslag, % 124

€ 58, 120
inledda 123
mottagare 58, 121, 122
enligt landskap 125
enligt sjukdom 127

Kostnader (FPA:s) 336, 337, 338, 340

L

Lokalförvaltningen, se Regional- och
lokalförvaltningen

Läkarbesök (samtliga) 162, 168, 171

Läkartjänster
förmåner 148, 150, 162, 168, 171
enligt landskap 176
mottagare 151
specialistbesök 162, 167, 169
enligt specialitet 167

Läkemedel enligt läkemedelsgrupp (ATC-
klass) 193

Läkemedelsersättningar (se även Special-,
Grundersatta läkemedel) 63, 148–152, 162, 165, 171, 176, 177
begränsat grundersättningsgilla
läkemedel 165, 166, 192
enligt sjukdom 192
tilläggsersättningar 148, 151, 165
mottagare 151, 152, 166

Läkemedelsförsäljning 65

Läkemedelskostnader
enligt läkarens specialitet 167

M

Militärskadeersättningar 41, 66

Militärunderstöd 287, 329, 330

Minimidagpenning
föräldradagpenning 155, 156, 161, 175
sjukdagpenning 154, 156, 161, 174

Moderskapspenningar,
se Föräldradagpenningar

Moderskapsunderstöd 81, 264

Munhygienisttjänster,
se Tandvårdstjänster

Måltidsstöd, studiestödet 309

N

Nya pensioner (samtliga) 49, 50
invalidpensioner enligt sjukdom 50

O

Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter 60, 63

Olycksfallsersättningar 41

Organisation (FPA:s) 344

P

Partiell sjukdagpenning
dagar 161, 186
€ 147
enligt landskap 174
mottagare 151, 161
påbörjade perioder 154
enligt sjukdom 184

enligt yrke 197
 Partiell vårdpenning, se Barnavårdsstöd
 Pensioner som avvägs enligt
 bosättningsstid 112
 Pensionsförmåner (från FPA) enligt
 landskap 113, 114
 Pensionsförmåner, mottagare 99, 101
 Pensionsförmåner till utlandet
 enligt bosättningsland 110–112
 enligt medborgarskap 111
 Pensionssystemen
 nya pensionstagare 49, 50
 pensionstagare 43, 53, 54
 pensionsutgifterna 39, 40
 Pensionstagare (samtliga)
 antal 43, 44, 46, 53–56
 nya 49, 50
 pensionskombinationer (FPA:s/
 arbetspension)
 enligt totalpensionens storlek 54, 56
 Pensionsutgifterna (totala) 39, 40
 Personal (FPA:s) 347
 Premier, se Fp-/Sf-premier och -avgifter
 Privatvårdsstöd, se Barnavårdsstöd

R

Regional- och lokalförvaltningen 347
 Rehabiliterande psykoterapi
 avslag, % 230
 kostnader 224, 225, 226, 228
 enligt åtgärd 228
 rehabiliteringsklienter 228
 Rehabiliteringspenning
 kostnader 224, 227
 rehabiliteringsklienter 225, 227
 enligt landskap 233
 Rehabiliteringsstöd 100
 Rehabiliteringstjänster
 avslag, % 230
 kostnader 224, 226, 228
 enligt åtgärd 228
 rehabiliteringsklienter 225–228, 233,
 235
 enligt landskap 233
 enligt sjukdom 235
 enligt yrke 236
 enligt åtgärd 228
 Resekostnadsersättningar
 förmåner 148, 150, 152, 163, 164, 171
 enligt landskap 176
 mottagare 151, 152
 tilläggsersättningar 148, 152
 Resultaträkning 336–340
 Räntebidrag för studielån 309, 318
 Räntestöd för studielån 309

S

Semesterkostnader, ersättningar till
 arbetsgivaren

antal personer 151, 156
 € 81, 82, 147, 150
 Sjukdagpenningar
 dagar 154, 157, 161, 181, 185
 förmåner 66, 147, 150, 156
 enligt landskap 174
 enligt sjukdom 181
 mottagare 151, 156, 161
 enligt dagarsättningens storlek 160
 minimidagpenning 154, 156, 161
 påbörjade perioder 154
 enligt längd 188
 enligt sjukdom 180, 181
 enligt yrke 196
 Sjukdagpenningdagar 154, 157, 161
 enligt landskap 174
 enligt sjukdom 181, 185
 enligt yrke 196
 Sjukdomsgrupper
 invalidpensionstagare (samtliga) 46
 nya (samtliga) 50
 pensionskombinationer (FPA/
 arbetspension) 46
 rehabiliteringsklienter 235
 rätt till specialersatta läkemedel 189,
 191
 sjukdagpenning 181
 Sjukdomshuvudgrupper
 handikappbidrag för personer under
 16 år 126
 handikappbidrag för personer över 16 år
 127
 inledda sjukdagpenningperioder 180, 181
 enligt längd 188
 invalidpensionstagare (samtliga) 46
 pensionskombinationer (FPA/
 arbetspension) 46
 nya invalidpensioner (samtliga) 50
 pensionskombinationer (FPA/
 arbetspension) 50
 rehabiliteringsklienter 235
 sjukdagpenningdagar 181, 185
 sjukdagpenningersättningar 181
 vårdbidrag för pensionstagare 128
 Sjukfrånvaro 67
 Sjukförsäkringspremier och -avgifter 31,
 333, 337
 Sjukpension (från FPA)
 antal 99–101, 110–112
 enligt landskap 114
 avslag, % 107
 € 109
 inledda
 antal 106
 enligt yrke 116
 Sjuktransport,
 se Resekostnadsersättningar

Sjukvårdsersättningar
 förmåner 148, 150, 162, 171
 enligt landskap 176
 mottagare 151
 Sjukvårdsersättningar till/från utlandet
 216
 Sjukvårdspremie 32, 333
 Skolresestöd 87, 322, 323
 Socialutgifter 30, 39
 Socialvård, se Kommunala
 socialvårdsorgan
 Specialersatta läkemedel
 förmåner 162, 165, 171
 enligt landskap 176
 enligt sjukdom 190
 mottagare 151, 166
 sjukdomar som ger rätt till läkemedel
 189, 191
 Specialläkarbesök (samtliga) 162, 169
 Specialläkartjänster 162, 167, 169
 Specialpension 43, 44, 49
 Specialvårdspenning 66, 81, 153
 Statens finansieringsandelar 336–340
 Statens pensioner 40
 Stipendium för yrkesexamen 87
 Studerandes utkomst 87
 Studielån, se även Studiestöd
 kapital sammanlagt 320
 storlek 317
 under återbetalning 320
 Studielåntagare 320
 lånets storlek 316, 317
 Studiepenning, se Studiestöd
 Studiepension 87, 105
 Studiestöd
 € 87, 309, 315, 316
 mottagare 87, 311–314
 enligt läroinrättning 312–314
 enligt medborgarskap 314
 enligt studieland 313
 Studiestödscentralen 347, 358
 Studiestödsnämnder 358
 Stöd för frivilliga studier, se Frivilliga
 studier, stöd för
 Stöd för hemvård, se Barnavårdsstöd
 Stöd för privat vård, se Barnavårdsstöd
 Stöd för skolresor, se Skolresestöd
 Stöd för vård av småbarn,
 se Barnavårdsstöd

T

Tandvårdsbesök (samtliga) 162
 Tandvårdstjänster
 förmåner 148, 162, 168, 171
 enligt landskap 176
 mottagare 151
 Tolkningstjänster för handikappade
 personer 132

enligt landskap 132
Trafikskadeersättningar 41, 66

U

UAL-dagpenningar, inkomstrelaterade
dagersättning 75
förmåner 75
mottagare 73, 75
UAL-grunddagpenningar/
arbetsmarknadsstöd
dagar 251, 253
enligt längd 253
förmåner 74, 245, 247, 251, 253
enligt landskap 257
mottagare 73, 74, 246, 248–249, 252–
253
enligt landskap 257
enligt yrke 259
Underhållsstöd
€ 81, 281, 282
mottagare 281
Understöd för vård och rehabilitering av
barn, se Specialvårdspenning
Undersökning och behandling,
ersättningar
antal åtgärder 170
enligt åtgärd 170
avgift 170
enligt åtgärd 170
besök 162, 168, 171, 177
förmåner 148, 150, 168, 170, 171
enligt landskap 176
mottagare 151
självriskomgångar 162
Uppehälle, ersättningar för
till arbetsmarknadsstöd 253
till grunddagpenning 253
Utbetalda pensioner 109
Utbetalda pensionsförmåner 39, 40, 108,
113
Utbildningsdagpenning
grundtrygghet 74, 245, 246
inkomstrelaterade förmåner 75
Utbildningsstöd, se Utbildningstöd,
Uppehälle, ersättningar för, Frivilliga
studier, stöd för, Utbildningsdagpenning
Utbildningsstöd
grundtrygghet 74, 245, 246
inkomstrelaterade förmåner 75
Utländska studiestödstagare 314
Utomlands bosatta studiestödstagare 313
V

V

Vuxenstudiestöd/-penning
€ 87, 309
mottagare 311
Vuxenutbildningsstöd 87
statsgaranti för studielån 87, 326
Vårdbidrag för pensionstagare

avslag, % 124
beviljade 130
€ 58, 120
inledda 123
mottagare 58, 103, 121
enligt landskap 125
enligt sjukdom 128

Y

Yrkesexamen, se Stipendium för
Yrkesstatistik
arbetsmarknadsstöd 259
inledda sjukpensioner (från FPA) 116
partiella sjukdagpenningar 197
rehabiliteringsklienter 236
sjukdagpenningar 196
UAL-grunddagpenningar 259

Å

Ålderspension
antal 43, 44, 99–101, 110–112
enligt landskap 114
€ 109
inledda (från FPA) 106
nya (samtliga) 49
Åldersstatistik
arbetsmarknadsstödsdagare 252
barn med barnavårdsstöd 274, 275
barn med barnbidrag 265
europeiskt sjukvårdskort, innehavare
213
förlädradagpenningstagare 161
garantipension, mottagare 102
handikappförmånstagare 122
läkarbesök 168
läkemedel
användare av grundersatta 166
mottagare av tilläggsersättningar 166
pensionförmånstagare (FPA-pension)
100, 101
pensionstagare (samtliga) 44, 53, 55
nya 49
rehabiliteringsklienter 227, 235
sjukdagpenningperioder 187
sjukdagpenningstagare 161
skolrestöd, mottagare 323
specialersatta läkemedel
personer som fått läkemedel 166
sjukdomar som ger ersättningsrätt
191
studiestödstagare 312
tolkningstjänster för handikappade
personer som fått tolkningstjänster
132
UAL-grunddagpenningstagare 252
Återkrav av förmåner 360
Ä

Ä

Ändrigssökande 351–359
Änkepension, se Efterlevandepensioner

Kelan tilastot netissä

www.kela.fi/kelasto

- » Kelasto on Kelan tilastotietokanta. Kelastoon on koottu keskeinen tilastotieto Kelan hoitamasta sosiaaliturvasta.

